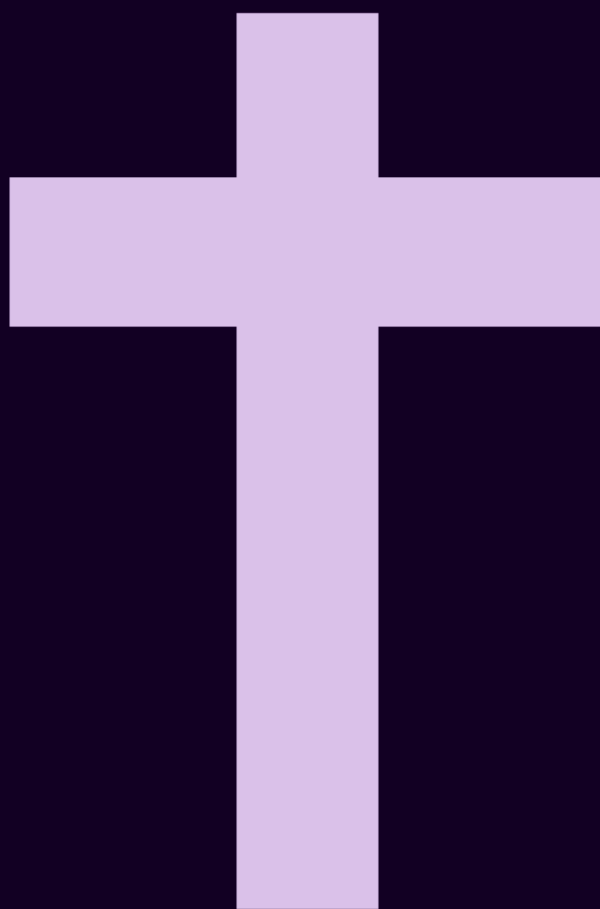

Maija'quë Huajë Ca

Nëose'e

New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

Maija'quë Huajë Ca Nëose'e
New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Secoya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Secoya [sey], Ecuador

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Secoya

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2019 from source files dated 18 Feb 2019
995e68c5-fe57-54e6-bf8e-0637526d3f7d

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	49
SAN LUCAS	79
SAN JUAN	130
HECHOS	167
ROMANOS	210
1 CORINTIOS	230
2 CORINTIOS	248
GÁLATAS	260
EFESIOS	267
FILIPENSES	273
COLOSENSES	278
1 TESALONICENSES	282
2 TESALONICENSES	286
1 TIMOTEO	288
2 TIMOTEO	294
TITO	298
FILEMÓN	301
HEBREOS	302
SANTIAGO	316
1 SAN PEDRO	321
2 SAN PEDRO	327
1 SAN JUAN	330
2 SAN JUAN	335
3 SAN JUAN	336
SAN JUDAS	337
APOCALIPSIS	339

SAN MATEO

*Jesús Nēcuēohua'i**(Lc 3.23-38)*

¹ Iye a'ë, Abraham cui'ne David tsēcapē acohua'ire cuēcuese'e ja yē'ta'a Jesucristo pa'ima'nē pa'isicohua'ire.

² Isaac pēca ja'quē paji'i, Abraham. Jacob pēca ja'quē paji'i, Isaac. Cui'ne Judá cui'ne i yo'je tsī pēca ja'quē paji'i, Jacob. ³ Fares cui'ne Zara pēca ja'quē paji'i, Judá. Cui'ne iohua'i pēca ja'co paco'ë, Tamar. Esrom pēca ja'quē paji'i, Fares. Aram pēca ja'quē paji'i, Fares. ⁴ Aminadad pēca ja'quē paji'i, Aram. Naasón pēca ja'quē paji'i, Aminadad. Salmón pēca ja'quē paji'i, Naasón. ⁵ Booz pēca ja'quē paji'i, Salmón. Cui'ne i pēca ja'co paco'ë, Raab. Obed pēca ja'quē paji'i, Booz. Obed pēca ja'co paco'ë, Rut. Isaí pēca ja'quē paji'i, Obed. ⁶ Pai ējaē David pēca ja'quē paji'i, Isaí. Salomón pēca ja'quē paji'i, David. Cui'ne Urías nējo pa'isicopi Salomón ja'co paco'ë.

⁷ Roboam pēca ja'quē paji'i, Salomón. Abías pēca ja'quē paji'i, Roboam. Asa pēca ja'quē paji'i, Abías. ⁸ Josafat pēca ja'quē paji'i, Asa. Joram pēca ja'quē paji'i, Josafat. Uzías pēca ja'quē paji'i, Joram. ⁹ Jotam pēca ja'quē paji'i, Uzías. Acáz pēca ja'quē paji'i, Jotam. Esequías pēca ja'quē paji'i, Acáz. ¹⁰ Manases pēca ja'quē paji'i, Esequías. Amón pēca ja'quē paji'i, Manases. Josías pēca ja'quē paji'i, Amón. ¹¹ Jeconías cui'ne i yo'je tsī conī pēca ja'quē paji'i, Josías. Jaohua'i cato coasicohua'i paë'ë, Israelita paire tseani Babilonia yejana sa maca.

¹² Israelita pai sa cuañosi jeteyo'je Salatiel pēca ja'quē paji'i, Jeconías. Zorobabel pēca ja'quē paji'i, Salatiel. ¹³ Abiud pēca ja'quē paji'i, Zorobabel. Cui'ne Eliquin pēca ja'quē paji'i, Abiud. Azor pēca ja'quē paji'i, Eliquin. ¹⁴ Sadoc pēca ja'quē paji'i, Azor. Aquim pēca ja'quē paji'i, Sadoc. Eliud pēca ja'quē paji'i, Aquim. ¹⁵ Eleazar pēca ja'quē paji'i, Eliud. Matán pēca ja'quē paji'i, Eleazar. Jacobo pēca ja'quē paji'i, Matán. ¹⁶ José pēca ja'quē paji'i, Jacobo. José cato Jesucristo pēca ja'co María ējē paji'i.

¹⁷ Jaje pa'ina, Abrahampi cui'ne David pa'i macaja'a cuēcueto catorce pa'ye de ai de'huase'e pa'iji. Davidpi cui'ne Israelita mañare Babiloniana tseseni sasi macaja'a cuēcueto cui'ne catorce pa'iji. Cui'ne yequē catorce pa'i maca Cristo ai de'opi.

*Jesucristore Coase'e**(Lc 2.1-7)*

¹⁸ Jesucristore coase'e ñeje pa'iji: María i pēca ja'co, José ja're huejaja'coa, ca nēosico paco'ë. Jaje ca nēosicopi ja yē'ta'a tsioni pa'ima'nē tsī etapē de'o Maija'quē joyo tutupi.

¹⁹ José io ējē nuñerepa pa'i paji'i. Jaje pa'ita'a nējo Maríare si'aohua'i pai asajēna, jeñe coepi. Coa ai jerepa paije ti asama'pēna ise'e jeosi'i cuasapi. ²⁰ Jaje cuasaquē pa'ina, Ejaē huiñaēpi ite huēo hue'ñaja'a ñaini capi: “José David tsēcapē aquē, Maríare ca'rama'ë pa'ijē'ë, nējore de'huani paye. Io paja'quē cato Maija'quē joyo tsequē api. ²¹ Tsihua'ë'ni paja'coa. Pacona, i mami Jesure sēojē'ë, huasoquere. Jaje hue'equē pa'ija'quē api, i paire co'aye yo'ocohua'ire huasoja'quē sēte.”

²² Si'aye jaje ti'api, tsoe hue'ña Maija'quere quēacaiquē ca nēoquē pa'ise'epi, ñeje:

²³ Nomio tsio, emē ti yo'oma'copi tsī quē'io de'oni tsihua'ere pasio.

Jaēpi i mami hue'equē pasipi, Emanuel.

Jaje cani cayē, Maija'quē mai ja're pa'iji.

²⁴ Ja maca José sētani mai Ejaē cuañese'eje Maríare nējore pao cuasaquē ti pēani nējore papi. ²⁵ Jaje pa'iquēta'are huejasicohua'i pa'iyepi pa'iyē pahuē, mamaquere tē'ya dani i mami Jesús hue'yo macaja'a.

¹ Judea yejana Jesús coasiquë paji'i, a'ri daripë Belén huë'e daripëna. Ja mu'seña Herodes paji'i, Pai Ëjaë, ja yeja cuañequë. Ja mu'seña Jerusalénpi daë'ë, ësë mëi te'tepi, yequë ëmëohua'i Magos hue'ecohua'ipi. Jaohua'i cato pairiohua'i paë'ë, ësë mëi te'te quë'ro acohua'i. Ma'ñoco yo'oye ye'yecohua'ipi cui'ne de'hue ta'ñe cacohua'i paë'ë, iti yo'oyere ñajë. ² Jaohua'ipi dani seil'ë: “¿Jerore pa'iquë'ni, judío pai Ëjaë yure coasiquë? Jeto ësë mëi te'tepi ñahuë, i ma'ñocore. Jaje ñani daë'ë, ite do're ja'rujë señu'u cajë iñona.”

³ Cajëna, pai ëjaë Herodes asani ai cuasapi, ¿me yo'ose'ere caye'ni? caquë, cui'ne si'a Jerusalén pa'icohua'i ai cuasahuë, itire asani. ⁴ Ja maca pai ëjaë si'aohua'ire soipi, Maija'quë huë'e ñacacohua'i ëjaohua'ire cui'ne cuañese'e paire ye'yacohua'ire. Soini seni asapi, jaohua'ire, ¿jerona Cristore coa ja'ñe ca nëose'e pa'iquë'ni? caquë. ⁵ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite: Belén Judea yejana coaja'quë api, caquë. Maija'quë jëjo daoquë tsoe aquë toyapi, ñeje:

⁶ Belén maca, Judá yeja pa'ico.

Më'ëre cuañecohua'i jerepa a'rico maca pa'ima'o pa'iyë, më'ë.

Jaje pa'ina, më'ëpi etaja'quë api, Ëjaërepa, Israel paire ñacaija'quë.

⁷ Cajëna, asani ja maca Herodes Magos hua'ire yahuerëpa soini iohua'ise'ere seji'i, ¿je yëhua ma'ñoco ñaina, ñare'ni? caquë. ⁸ Seni asani ja maca Belënna jaohua'ire jëjo saoquë capi: “Saijë'ë. Jarona sani asajë'ë, de'oyerepa tsihua'ë pa'iyere pa'ire pama'quë. Jaje ini ti'asichua'i pani yë'ëre dani quëajë'ë. Yë'ëje sani do're ja'ruquë sejas'i, ite.”

⁹ Jaje pai ëjaë caëna, Magos maña saë'ë. Saijëna, ma'ñoco iohua'i ësë mëi te'te ñasiquëpi du'ru sai sapi. Jaje saiquëpi tsihua'ë pa'i hue'ñana nëajani huesëpi, sa tëjini.

¹⁰ Ja maca Magos maña ma'ñocopi jaje yo'ouna, ñani ai sihuahuë. ¹¹ Sihuajë huë'ena sa cacajë ñahuë, tsitu'ure pëca ja'co María ja're uina. Ñani do're ja'runi tsihua'ëre de'oquë macani cajë sihuahuë. Ja jeteyo'je iohua'i mahuëa mañare hui'yoni oro, huëo sëñe cui'ne mirra ite isihuë, jai do'ire. ¹² Ja jeteyo'je Maija'quëpi huëo hue'ñaja'a quëapi, Herodes quë'ro co'ima'pë pa'ijë'ë, caquë. Jaje quëaëna, yequë ma'aja'a co'ihuë, iohua'i yejana.

Egíptona Catise'e

¹³ Jaohua'i Magos saisi jeteyo'je Ëjaë huiñaëpi huëo hue'ñaja'a ñani Josëre capi: “Huëni tsihua'ëre cui'ne pëca ja'core sai sajë'ë, Egípto yejana. Jarona sani pëajë'ë, yë'ëpi yeque yo'oye pa'ito caëna, yo'oja'quë. Yure cato Herodespi tsihua'ëre huani jeosi'i caquë co'ejä'quë api. Ja do'ire saijë'ë.”

¹⁴ Jaje caëna, José huëni tsihua'ëre cui'ne i pëca ja'core sëtoni ñami sai sapi, Egíptona.

¹⁵ Jarote paë'ë, Herodes ju'i macaja'a. Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquëpi Ëjaëpi caquëna, toyapi: “Egíptopi yë'ë mamaquëre soihuë” ja toyase'epi ti'aëna, jaje yo'ohuë.

Tsire Huaise'e

¹⁶ Ja maca Herodes, Magos hua'i yë'ëre co'aquë api cajë yo'ore caquë ai pëi tsire caya ometëca pacohua'ire cui'ne ai tsitu'ñare huani jeajë'ë, cuañepi. Belén pa'icohua'ire, cui'ne iti yë'rëhue pa'icohua'ireje caquë, caya ometëca ma'ñoco pa'i huëose'e pa'iji, Israel pai ta'ñe pa'iohua'i case'ere cuasaquë jaje yo'opi. ¹⁷ Jaje yo'oquëna, ti'api, Maija'quëre quëacaiquë Jeremias ñeje toyaquë pa'ise'e.

¹⁸ Rama quë'ropi, cuiye cui'ne jaiye oi yë'o jutaquëna asahuë.

Ja'o cato Raquelpi mamajëni oco'ë.

Yëhuotoje asaye coeo,

Mamajëpi tsoe jujusicohua'i pa'ijëna.

¹⁹ Herodes ju'isi jeteyo'je, Ëjaë huiñaëpi Josëre huëo hue'ñaja'a ñaini capi, Egíptore pa'ina:

²⁰ “Huëni tsihua'ëre më'ëpi çani, cui'ne pëca ja'core huëoni co'ijë'ë, Israel yejana. Tsoe tsihua'ëre huajo yëjë pa'isicohua'i juju sahuë.”

²¹ Ja maca José huëni tsihua'ëre cui'ne pëca ja'core sai sapi, Israel yejana. ²² Jaje saiquëta'a José asapi, Herodes mamaquë Arquelaopi pëca ja'quë yo'ora'ase'ere yo'oji

cajēna. Jaje asani jaro saiye ca'raquēna, huēo hue'ñaja'a Maija'quēpi quēaēna, Galilea yeja quē'rona saji'i. ²³ Jarona tī'ani Nazaret huē'e daripēna pēapi. Jaje yo'oquēna, Maija'quēre quēacaicohua'i ca nēojē pa'ise'e tī'api, "Jesús Nazareno pa'ija'quē api" case'e.

3

Juan Oco Doquē Cuēne Yeja Pa'iye

(Mr 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹ Ja mu'seña Juan oco doquēpi Judea cuēne yejana soquē peo hue'ñana Maija'quē cocare quēaquē daji'i. ² Ñeje caquē: "Ma'tēmo cuañeñe ja'yere pa'iji. Ja do'ire ja'rē cuasase'e jeoni ponējē'ē."

³ Iquē Juan yo'o ja'ñere Maija'quēre quēacaiquē Isaías toya'aji'i, ñeje: Cuēne yepi pai ñeje cuiye asa cuañoji.

Ne de'huajē'ē, Ējaērepa ma'are.

Nui ma'arepa hui'yocaijē'ē.

⁴ Juan ju'i ca camello nañapi nesico paji'i. Cui'ne i tēicaje ca'ni me paji'i. Jaje pa'ipi pu'suni aji'i. Cui'ne mejaē payare ocuequē paji'i. ⁵ Jerusalén daripē pa'icohua'i, cui'ne si'aohua'i Judea yeja pa'icohua'ije, cui'ne Jordán tsiaya ja'ye maca pa'icohua'ije i quēaye daijē asahuē. ⁶ Jaohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere oijē quēacohua'ini Juanpi Jordán tsiayana dopi.

⁷ Jaje yo'oquēna, jai pai fariseohua'i cui'ne saduceohua'i coni oco do cuañoñu'u cajē daijēna, Juanpi ñani capi, jaohua'ire: "¿Aña tsēcāpē acohua'! ¿Nepi mēsarute quēare'ni, Maija'quē nejoñe, tī'añere jējē'ē, cajē? ⁸ Jaje pa'ito nuñerepa ponēsicohua'i yo'oyere yo'ojē'ē, tiña ñañerepa ja'nē pa'ise'e jeoni. ⁹ Cui'ne mēsaruja'a sa'ñe yēquē Abraham tsēcāpē acohua'i a'ē cama'pē pa'ijē'ē. Care payē, Maija'quēpi iye quēna pēaque ipi yēni Abraham tsēcāpēre neñe pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, tsu'upo tsoe niusicoa, soquē ñēa cueja'core. Si'a soquē ñēa de'o ca quēi ma'ñe cuēni taoni ēo ja'ñe a'ē. ¹¹ Yē'ē nuñerepa ocopi doyē, mēsarute, ja'nē cuasase'e jeoñere iño ja'ñere. Jaje pa'iquēta'are jeteyo'je daiquē api. Jaēpi yureta'a Maija'quē joyopi cui'ne toapi doja'quē api, jerepa pa'ipi. Yē'ē cato ite de'oye necaiye tī'ama'quē a'ē. ¹² Tsoe i jētēpi pala cajiji, trigo ne de'huaquē jorose'e tirona huahueja'core. Iti care pase'e huē'ena de'huaquē, iti jorose'e se yayama'a toana ēoja'quē api."

Jesure Doye

(Mr 1.9-11; Lc 3.21-22)

¹³ Juanpi dojaquē caquē Jesús Galileapi Jordán tsiayana daji'i. ¹⁴ Jaje daquēna, Juan du'ru macarepa coepi, doye. Jaje coequē capi, Jesure:

"Yē'ēpi mē'ēni do cuaño'ñe pa'i a'ē. ¿Me yo'oquē yē'ē quē'rona daquē'ni?"

¹⁵ Caquēna, Jesús ite capi:

"Yurese'e jaje pa'ijaquē. Coa Maija'quē yēyeje pa'ye yo'oye pa'iji."

Caēna, ja maca Juanpi sehuoni dopi. ¹⁶ Jesús do cuañosiquēpi tsiayapi tumasi maca, ma'tēmopi hui'yo sai maca Jesús ñapi, Maija'quē joyopi su'teje pa'ipi i siopē quē'rona nēca meina. ¹⁷ Ja maca ma'tēmopi yē'ose'e ñeje pīsiquēna, asahuē: "Iquē api, yē'ē mamaquē. Jaēni sihuaquē pa'iyē."

4

Jesure Neñañe

(Mr 1.12-13; Lc 4.1-13)

¹ Ja jeteyo'je Maija'quē joyopi sai sapi, cuēne yejana, huati neñajaquē caquē.

² Jarote paji'i, cuarenta mu'seña cui'ne cuarenta ñamiña ti ao aima'quēpi. Jaje pa'ina, ao ēaye nēji'i, ite. ³ Ja maca huatipi Jesure tsio dani neñasi'i caquē capi:

"Maija'quē mamaquērepa pani iye quēna pēare pan de'huajē'ē."

⁴ Jaje caquēna, Jesupi ite sehuopi:

“Toyase'e caji: Coa pan aiñe mañapi pa'iyē peoji, pai. Coa ai jerepa Maija'quē cayere yo'oyepi pa'iyē pa'iji.”

⁵ Ja maca huatipi Jerusalénna sapi, Maija'quēre se huē'e ěmēje'ena. ⁶ Cui'ne jaronā capi, ĩte: “Maija'quē mamaquērepa pani ĩñopi tōmejē'ě, yejana. Toyase'e caji, ñeje: Maija'quēpi ĩ huiñaohuaire cuañeina, jēñapi tse'e pajēna, quēna pēna ĩ quēo ja'hua a'si tōmeñe peoye tōmeja'quē api.”

⁷ Caquēna, Jesupi ĩte sehuopi:

“Yequē hue'ñapi toyase'eje caji:

‘Mē'ě Ējaē Diusure neñasi'li caquē yo'oma'ě pa'ijē'ě.’ ”

⁸ Tĳupē huatipi sa cōpi, jai cutihuēna. Jaronā sani si'a yejaña pa'iyere cui'ne si'aye ĩo de'oyere ĩñopi. ⁹ ĩñoquē capi, ĩte: “Yē'ēpi mē'ēre si'aye iyere ĩsisi'li, mē'ēpi yē'ēni do're ja'rūni de'oquēre pani caquē pa'ito.”

¹⁰ Caquēna, ja maca Jesupi ĩte capi: “Saijē'ě, Satanás. Toyase'e caji: Mē'ě Ējaē, Diusuni de'oquēre pa'ni caquē sihuajē'ě.

Cui'ne jaēse'ere te'ire necaijē'ě.”

¹¹ Ja maca Jesure jōsa yo'osiquē huati saquēna, huiñaohua'li dani de'oyerepa neca'ě.

Jesús Galilea Yejana Yo'o Huēoye

(Mr 1.14-15; Lc 4.14-15)

¹² Juan co cuañosiquē pa'iji. Asani Galilea yejana saji'li, Jesús. ¹³ Jaje saiquēta'a pēama'ě paji'li, Nazaret daripē. Pēama'ě Capernaum daripēna sani paji'li, jaira tē'tēpa pa'icona, Zabulón cui'ne Neftalí yeja quē'rona. ¹⁴ Jaje yo'opi, Isaías Maija'quēre quēacaiquē toyaquē pa'ise'epi tĳ'ajaquē caquē ĩ toyase'e caji:

¹⁵ “Zabulón cui'ne Neftalí yeja pa'icohua'ipi,

Jai tsiaya tē'tēpa ma'a pa'icohua'ipi,

Jordán tsiaya je tē'te pa'icohua'ipi,

Galilea judío pai peo huē'ña pa'icohua'ipi.

¹⁶ Nea huē'ñare pa'isicohua'ipi

Jaiye miañere ñahuē.

Cui'ne ju'ĩñepi tēhuosicohua'li pa'isicohua'ini,

Miañere papi ñata saopi.”

¹⁷ Ja maca Jesús quēa huēopi, ñeje caquē: “Ja'nē cuasase'e jēoni pōnjē'ě, ma'tēmo cuañeñe ja'yere pa'iji.”

Cuatro Hua'li Yo'ecohua'ire Jesús Soiye

(Mr 1.16-20; Lc 5.1-11)

¹⁸ Jesús Galilea jaira tē'tēpaja'a saiquēpi ja maca ñapi, cayahua'ire, yo'jeipi cui'ne maja'yēpi pa'ijēna. Simón jare ĩpi yequē mami Pedro hue'equēpi, cui'ne ĩ yo'jei Andrés pa'ě. Hua'li yo'ecohua'li sēte tsiayana yo'eñu'u cajē yo'e nēare jēa dēsohuē. ¹⁹ Ja maca Jesús capi, jaohua'ire:

“Tuijē'ě, yē'ēni. Yē'ēpi paire yo'ecohua'ire nesi'li, mēsarute.”

²⁰ Jaje ca maca ĩti macapi ĩohua'li yo'e nēa se jēoni ĩ ja're cōni sa'ě.

²¹ A'ri maña seña maca Jesús saiquēpi ñapi, cui'ne cayaohua'ire yo'jeipi, maja'yēpi pa'ijēna. Jaohua'li cato Zebedeo mamajē pa'ě, Jacobo cui'ne Juan. Jaohua'ipi pēca ja'quē ja're cōni ĩohua'li yo'e nēare quē'quejē jai yohuēre pa'ě. Pa'ijēna, jaohua'ire Jesupi soipi.

²² Soina, ĩti macapi yohuēre jēoni cui'ne pēca ja'quēre saiyē cani ĩ ja're cōni sa'ě.

Jesús Jai Paire Ye'yaye

(Lc 6.17-19)

²³ Jesús si'a huē'ña Galilea quē'ro ye'yarojaji'li, pai tsi'si huē'ñana. De'o cocare quēaquē, cui'ne Maija'quē cuañeñe ayere quēaquē cui'ne si'a ju'li dahuē jujuquē cuji'li.

²⁴ Jaje yo'oquēna, Jesús yo'oye Siria yeja pa'icohua'li asahuē. Asani si'aohua'li ai yo'ocohua'ire dahuē, ĩ quē'rona. A'si ju'icohua'ire, co'a jayo hue'ecohua'ire, hue'hue dahuē ju'icohua'ire, cui'ne quē'quē dahuē ju'icohua'ire dahuē. Dajēna, Jesupi jujupi. ²⁵ Jaje

yo'oquëna, jai pai Galilea acohua'ipi Decápolis pa'icohua'ipi, Jerusalén pa'icohua'ipi, cui'ne Judea yeja pa'icohua'ipi cui'ne Jordán tsiaya je te'te pa'icohua'ipi coní ite pe'tehuë.

5

Cutihüë Pa'i Quëase'e

¹ Si'a paire Jesús ñani ai cutihuë mëni jaroná ja'rupi. Ja'runa, ite ye'yecohua'ipi i quë'rona tsi'sihuë. ² Ja maca Jesupi ye'ya huëopi, ñeje caquë:

³ “Joyo pa'ie caraji cajë asacohua'ipi sihuacohua'í pa'iyë, Ma'tëmo íohua'í tseco pa'ie sëte.

⁴ Oicohua'ipi sihuacohua'í pa'iyë, Maija'quëpi íohua'í oiyere ne de'huacaija'quëni.

⁵ Teaye pa'í a'ë cuasa joyo hue'ecohua'í maña sihuacohua'í pa'iyë, Maija'quë ca nëosi yejare pa'íja'cohua'ípi.

⁶ Sihuacohua'í pa'iyë, nuñere pare yo'oñu'u cajë ao ëa ju'iñeje pa'ye cui'ne oco ëa ju'iñeje pa'ye nuñerepa yo'oyere yëcohua'í cato. Jaje pa'ina, Maija'quëpi cõcaina, de'hue yo'o tija'cohua'í a'ë, íohua'í yëye.

⁷ Ai yo'ocohua'íre oijë cõcaicohua'ípi sihuacohua'í pa'iyë, íohua'íreje Diusupi oi ñaquë cõcaija'quëni.

⁸ De'o joyo hue'ecohua'í cato sihuacohua'í pa'iyë, Maija'quëre ñaja'cohua'ípi.

⁹ De'oye jo'cua pa'iyere cajë ai yo'ocohua'í cato sihuacohua'í pa'iyë, Maija'quë mamajërepa pa'íja'cohua'ípi.

¹⁰ Maija'quë yëyere yo'ojëna, yecohua'ípi sañope josa yo'ojëna, ai yo'ocohua'í cato sihuacohua'í pa'iyë, ma'tëmo íohua'í tseco pa'ie sëte.

¹¹ Mësarute paipi co'acohua'í a'ë cajë, co'aye yo'ojë, cosojë sañope cacohua'í pa'ito sihuacohua'í pa'iyë, yë'ë do'ire ca cuãñojë. ¹² Ai yo'osicohua'í cato jaiye ma'tëmona de'huacaisi co'amaña payë. Jaje pa'ito ai sihuajë de'oye pa'ijë'ë, co'a ju'iñe peoyerepa, yure mësarute yo'oyeje pa'ye Maija'quëre tsoe quëacaicohua'íreje sañope yo'ojë pa'ahuë'ë.

Asije Pa'ie Cui'ne Iye Yeja Paire Miacaiye

(Mr 9.50; Lc 14.34-35)

¹³ Mësarú a'ë, asije pa'íohua'í, iye yeja pa'ini. Jaje pa'íohua'íta'a sai ja'ñere carajaisicohua'í pani cõcaiye peoji. Jaje pa'ina, ti cõcaiye peocore yejana jëocoye pa'íji, paipi tsa'cujëna, uija'core.

¹⁴ Mësarú toaje pa'íohua'í pa'iyë, yecohua'íre miacaiye iye yeja pa'ini. Pai daripëpi ai cutihuëre pa'ini peoji, catiye. ¹⁵ Mahuë sa'nahuëna nëcoja'coní toaje tsëoma'cohua'í a'ë. Coa ai jerepa huë'e pa'icohua'íre miacaija'coní tija'nepepa nëcocohua'í a'ë. ¹⁶ Jaje mësarúje tija'nepepa paire miacaicohua'í pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, paíje mësarú de'oye pa'iyere ñajë mësarú ja'quë ma'tëmo pa'iquëre jaohua'íje sihuajë de'oquë api, caja'cohua'íre.

Jesús Cui'ne Cuãñese'e

¹⁷ Yë'ëpi Moisés cuãñese'ere cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'í ye'yase'ere nejosi'í caquë daisiquë api cuasama'pë pa'ijë'ë. Yë'ë cato jaohua'í case'eje pa'ye yo'o tija'si'í, caquë daisiquë a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mësarúte. Ja yë'ta'a ma'tëmo cui'ne yeja pa'ito cuãñese'ere te'e toya e'quehuëje nejoñe peoji, cui'ne te'e coca yë'opojë. Jaje pa'ina, silaye ca nëose'e tija' macaja'a pa'í ja'ñe a'ë. ¹⁹ Jaje pa'ina, iye cuãñese'e ayere de'oye sehuoma'quëpi ai a'riquë macapi, paini i yo'oyeje pa'ye se ye'yasiquë pani, ai a'riquë maca ma'tëmo cuãñe hue'ñana pa'íja'quë api. Jaje pa'iquëta'are de'oye sehuocaiquëpi yecohua'íre i yo'oyeje pa'ye se ye'yasiquë cato Maija'quë cuãñe te'tena jaiquë pa'íja'quë api. ²⁰ Jaje pa'ina, mësarúte cayë. Mësarúpi cuãñese'e ye'yacohua'íre cui'ne fariseohua'íre tëto sani nuñerepa Maija'quë yëyere yo'oma'cohua'í pani ma'tëmo cacaye peoji.

Jesupi Ye'yaye, Pëiñe Ayere
(Lc 12.57-59)

²¹ Mësarupi asahuë, mësaruru aiohua'ire case'e: 'Huani jeoma'ë pa'ijë'ë. Jaje pa'iquëta'are huani jeosiquë pani pa'ito i yo'osi do'ire saiñe pa'iji cajë ña de'huaye pa'iji.'

²² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, coa yo'jeire pëisiquëje i pëisi do'ire saiñe pa'ina. Ña de'hua cuãñoñe pa'iji cui'ne yo'jeire tea ju'iquëreje i tea ju'i do'ire saiñe pa'ina, ca tÛji ëjaohua'ipi ña de'huaye pa'iji. Cui'ne yo'jeire huesë ai caquë cato toa yejana saiye pa'iji.

²³ Jaje pa'ie sÛte, Maija'quëre isisi'i caquë saquëpi më'ë yo'jeipi më'ëre sañope caye payere cuasani. ²⁴ Iti macana më'ë isisi'i caquë saye qani colini më'ë yo'jei jare cajei de'ojë'ë. Ja maca yureta'a sani më'ë isisi'i caquë dase'e Maija'quëna isijë'ë.

²⁵ Jaje pa'ina, më'ëni co'aye yo'opi caquë yequëpi, pai yo'oye ña de'hua hue'ñana saquë pa'ito iti më'ëre co'aye yo'opi caquë saquëni ja sai ma'ana ca de'huajë'ë, pai yo'oye ñaquëna, quëaye paja'quëre. Pañe cato pai yo'oye ñaquëna, quëaëna, asani jaëpi yureta'are më'ëre paire cocohua'ina se cuãñeina, co hue'ñana coja'cohua'i a'ë.

²⁶ Nuñerepa cayë, cosi maca yureta'a, jaropi etaye peosipi, më'ë curiquë tÛ'ña maña si'aye saima'ë pani.

Yequë Nomiore Yo'oye Ayere Jesús Case'e

²⁷ Mësarupi asacohua'i a'ë, tsoe case'e: 'Yequë nëjore yo'oma'pë pa'ijë'ë.' ²⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë. Nomioni yëjÛ ëaye ñasicohua'i pani, tsoe yeconi nomiore yo'ose'e pa'iji, joyopi iote se cuasase'epi.

²⁹ Jaje pa'ina, më'ë ëja tÛ'te ñacoapi tayoyena ne taoco pa'ito dutani so'ona jeocojë'ë. Ai jerepa de'oji, më'ë capë acose'ere nejoñepi si'a më'ë capë toa yejana nejo cuãñoñe paja'core. ³⁰ Cui'ne yeque panita'a, më'ë ëja tÛ'te jÛtÛpi tayo yo'oyena sa yÛto tÛto tÛani so'ona jeocojë'ë. Ai jerepa de'oji, te'le tÛ'te capë nejoto si'a capë toa yejana nejo cuãñoñe paja'core.

Jesús Ye'yase'e, Huejasicohua'ipi Jeocoyere
(Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18)

³¹ Ja'ñë tsoe case'e pa'iji: 'Nëjore jeoquë pani iti jeoco do'ire quëaquë toyasi ja'huare isiye pa'iji.' ³² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë. ÈjÛpi yequë ëmëohua'ire yo'oma'coni nëjore coa jeocoquë pani i do'ire yequë ëmëre yo'ojacore neji. Jaje pa'ina, jeocosiconi yequëpi huejani yequë nëjore yo'oquë de'oji. Ja do'ire si'a jupë co'aye yo'o huesÛyë.

Jesús Ye'yaye, Care Payë Cayë Ayere

³³ Mësarupi asacohua'i a'ë, tsoe acohua'ire case'e: 'Mai Èjaë ña hue'ñana care payë ca huesosicohua'i cato jare neñe pa'iji, iti ca nëose'e.' ³⁴ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë. Yequena se ca co'ijajÛ care payë cajë cama'pë pa'ijë'ë. Ma'tÛmona se ca co'ijajÛ care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaro cato Maija'quë ñu'i saihuë a'ë. ³⁵ Yejana se ca co'ijajÛ care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaroje Maija'quë tsa'cupa hue'ña'ë. Jerusalenna se ca co'ijajÛ care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaoje Mai Èjaërepa daripë a'ë. ³⁶ Cui'ne më'ë siopëna co'ye ca co'ijajÛ care payë cama'ë pa'ijë'ë. Je poja'icore cui'ne neacore ne ti'añu'ju caye'ni. Coa Maija'quëse'e neñe pa'iji. Jaje pa'ito jaje caye pajë'ë. ³⁷ Coa te'le nuñe cajë'ë, 'jaë'ë' panita'a 'pañë'. Jaje pa'iquëta'are ai jerepa se tuajë caye cato huati aye a'ë.

Jesús Ye'yayere, PëijÛ Saiñe Ayere
(Lc 6.29-30)

³⁸ Mësarupi asacohua'i a'ë, Moisés cuãñese'e caye: 'Yequë ñacoare nejocaiquë pani i ñacoapi saiñe pa'iji. Cui'ne yequë cujire tÛto jÛyoquë pani i cujipi saiñe pa'iji, cui'ne nejo cuãñoquë.' ³⁹ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, mësarute. Co'a paire sañope saima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa tsiana tÛtoquë pa'ito, yequë tÛ'te tsiaje nëocaijÛ'ë, tÛtojaquë.

⁴⁰ Cui'ne, yecohua'ipi më'ëre isijë'ë cajë, më'ë camisare jio pa'ito, dÛi ju'i caje isijë'ë, sajjajë. ⁴¹ Yequë co'amañare hue'equë te'le kilómetro sacaijë'ë, cajë cuãñesicohua'i pa'ito

ai jerepa caya kilómetros hue'ecaijĕ'ë. ⁴² Yequĕpi mĕ'ë co'amañare sequĕ pa'ito isijĕ'ë. Cui'ne ne tĕjini co'yosi'i caquĕ pa'ito isijĕ'ë. Coa ĕsema'ë pa'ijĕ'ë.

Mĕ'ĕre Sañope Yo'ocohua'ire Oijĕ'ë
(Lc 6.27-28, 32-36)

⁴³ Cui'ne asacohua'i a'ë, mĕsarute tsoe case'e: 'Oijĕ'ë, mĕ'ë cajeire, mĕ'ĕre oiquĕni, cui'ne mĕ'ĕre sañope yo'oquĕni oima'ë pa'ijĕ'ë.' ⁴⁴ Jaje pa'iquĕta'are yĕ'ĕpi cayĕ, mĕsarute. Oijĕ'ë, mĕsarute sañope yo'ocohua'ire. Mĕsarute co'aye cacohua'ire, de'oye pa'i ja'ñere cacaijĕ'ë, mĕsarute cocohua'ire de'oye yo'ojĕ'ë cui'ne mĕsarute tea ju'ijĕ cui'ne co'aye yo'ocohua'ire oijĕ Maija'quĕre secacaijĕ'ë. ⁴⁵ Jaje mĕsarute yo'ojĕ Maija'quĕ mamajĕ pa'ija'cohua'i a'ë, i yo'oyeje yo'ojĕ. I je'quĕ co'acohua'ire, cui'ne de'ocohua'ire ĕsĕcaie necaji'i. Cui'ne ocoyeje si'ahua'ire necaji'i. ⁴⁶ Jaje pa'iquĕta'are mĕsarupi mĕsarute oicohua'ise'ere de'oye yo'ojĕ pa'icohua'i pani, ĩquĕre mĕsarute isi cuañoja'cohua'i a'ni, ja yo'osi do'ipi? Curiquĕ pa'i do'i secohua'i yo'oyeje yo'osicohua'i pani. ⁴⁷ Mĕsarute yo'je tsise'ere pĕpajĕ yo'oni ĩquĕre de'oye yo'oye'ni? Si'ahua'i Maija'quĕre sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'oni. ⁴⁸ Nuñerepa de'oye yo'ocohua'i pa'ijĕ'ë, mĕsarute ja'quĕ nuñe yo'quĕ ma'tĕmo pa'iquĕje pa'iohua'i.

6

Jesús Ye'yaye, De'oyerepa Yo'oye Ayere

¹ Pa'ini de'oye yo'oyere iñoñu'lu cajĕ yo'oma'pĕ pa'ijĕ'ë. Jaje cuasajĕ yo'ocohua'ire cato mĕsarute ja'quĕ ma'tĕmo pa'iquĕpi de'huacaisi co'amaña isiye peoji. ² Jaje pa'ina, mĕsarupi peocohua'ini co'acaisicohua'i pani si'a pa'i asajajĕ cajĕ carojajima'pĕ pa'ijĕ'ë, coa cacohua'i yo'oyeje. Jaohua'i cato pa'i tsi'sisi huĕ'ñana cui'ne ma'aña carojajicohua'i a'ë, pa'ipi de'ocohua'i a'ë, cajajĕ cajĕ. Jaje pa'ina, yĕ'ĕ mĕsarute nuñerepa cayĕ, jaje yo'ocohua'i cato tsoe payĕ, iohua'i yo'o do'ire isi cuaño'e pa'i sihuacaiyere. ³ Jaje pa'ina, mĕ'ĕpi peocohua'ire co'amaña isiquĕ pani, mĕ'ĕse'e yahuererepa isi tĕjijĕ'ë, mĕ'ĕ de'o cajeireje quĕaye peoye. Coa ne ma'ñeje pa'i pa'ijĕ'ë. ⁴ Coa yahue yo'ojĕ'ë. Cui'ne mĕ'ĕpi jaje yahue yo'oquĕna, mĕ Ja'quĕse'e ñasiquĕpi mĕ'ĕre co'amaña isisipi, de'huacaise'ere.

Jesupi Ye'yapi Señere
(Lc 11.2-4)

⁵ Cui'ne mĕsarupi secohua'i pani coa cacohua'i yo'oyeje yo'oma'pĕ pa'ijĕ'ë. Coa cacohua'i cato pa'i tsi'sisi huĕ'ñana huĕ'ni nĕcane cui'ne ma'aña sonohuĕ'api señere yĕ'ĕcohua'i a'ë, pa'ipi ñajajĕ cajĕ. Care payĕ, ja yo'ose'epi tsoe payĕ, iohua'i yo'o do'ire isi cuaño'e pa'i sihuacaiyere. ⁶ Jaje pa'ina, mĕ'ĕpi sequĕ pani mĕ'ĕ tu'rihuĕ'na cacani eta sa'ro sioni mĕ ja'quĕ mĕ'ĕ ja're conĕ pa'iquĕni seje'ë, jaropi. Ja maca mĕ'ĕ ja'quĕ mĕ'ĕ yahue yo'oye ñaquĕpi, mĕ'ĕre de'huacaisi co'amañare isija'quĕ api.

⁷ Maija'quĕre se maca cui'na yĕ'ore ca com'a'pĕ pa'ijĕ'ë, do'i peoyepi. Maija'quĕre sehuoma'cohua'ipi jaiye te'oni cajĕna, Diusu asacasipi cajĕ cuasacohua'i a'ë. ⁸ Jaohua'ije pa'iohua'i pa'ima'pĕ pa'ijĕ'ë, mĕsarute cato. Mĕsarute ja'quĕ cato tsoe ñaji, mĕsarute caraye ja yĕ'ta'a mĕsarute ite sema'nĕ. ⁹ Jaje pa'ina, mĕsarupi secohua'i pani ñeje seje'ë:

'Ma'tĕmo pa'iquĕ yĕquĕ ja'quĕ,
De'oyere pa'ë case'e pa'ijaquĕ, mĕ'ĕ mami.

¹⁰ Mĕ'ĕ cuañoñepi daijaquĕ yĕquĕna.

Mĕ'ĕ yĕyepi yo'oye pa'ijaquĕ, iye yejaje jaro ma'tĕmo yo'oyeje pa'ye.

¹¹ Yurepi isijĕ'ë, ao mañaje yĕquĕre caraye.

¹² Yĕquĕ co'aye yo'ose'ere oi ne de'huacaijĕ'ë, yequĕre co'aye yo'osicohua'ire yĕquĕ oijĕ ne de'huacaiyeje pa'ye.

¹³ Yĕquĕre neñañepi daina, coa ñama'ë, co'ayere esa nejocaijĕ'ë. Mĕ'ĕ tse a'ë cuañoñe, jerepa pa'i pa'iyē cui'ne de'oyerepa, carajajine peoyerepa. Jaje pa'ijaquĕ.'

¹⁴ Jaje pa'ina, mĕsarute co'aye yo'ocohua'ire oijĕ ne de'huacaijĕ'ë. Mĕsarute jaje yo'ocohua'i pa'ito, Diusu ma'tĕmo pa'iquĕje mĕsarute tayoyere oi ne de'huacaija'quĕ

api. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarupi yecohua'ire co'aye yo'oyere oijë pa'ijaquë cajë ne de'huacaiye pato mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaru tayo yo'oyere oi ne de'huacaiye pasipi.

Aoma'pë Señe

¹⁶ Jaje pa'ina, mësarupi ao aima'pë secohua'li pani coa cacohua'li yo'oyeje pa'ye oiyeje pa'li tsia neni yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ocohua'li cato paipi ao aima'cohua'ipi yo'oyë cajajë cajë yo'oyë. Care payë, jaje yo'oni tsoe iye yejana payë, de'huacaisi co'amaña. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are m'ëpi ao aima'quëpi sequë pani, tsia si'sini cui'ne nañaje de'oye yojë'ë. ¹⁸ M'ë ao aima'quëpi seña paije ña ti'añe paja'cohua'ire, coa m'ë ja'quë m'ë ja're coní pa'iquëse'e asajaquë, m'ëre de'huacaisi co'amaña isija'quëse'e.

Ma'tëmo Co'amaña
(Lc 12.33-34)

¹⁹ Iye yejana jaiye co'amaña tisiso timëma'pë pa'ijë'ë, pu'ju ai hue'ñana, co'amaña ne huesë hue'ñana, co'amaña ñacohua'li cacajë ima hue'ñana. ²⁰ Ai jerepa ma'tëmo co'amañana tsi'so timëjë'ë, pu'juje aima'tona, co'amañaje ne huesëma'tona, cui'ne co'amaña yahue imama'tona. ²¹ Ja maca yureta'a mësaru joyopi co'amaña pa'li hue'ñare cuasajë pa'ija'cohua'li a'ë, m'ë.

Mai Capëre Miacaiye
(Lc 11.34-36)

²² M'ë ñaco ca cato m'ë capë miacaiye a'ë. Jaje pa'ina, m'ë ñaco capi de'oye pa'ito, si'ao m'ë capëje io miacaiyere pasipi. ²³ Jaje pa'iquëta'are m'ë ñaco capi co'ayere cuasaquë ñañe pa'ito, si'a m'ë capëje nea hue'ñare pa'iji. Jaje pa'ina, m'ë ñañepi nea'ñere pa'ito, jñaco ca neañe jerepa neañe pa'iji, yequeje!

Diusu Cui'ne Curiquë
(Lc 16.13)

²⁴ Te'ipi caya ëjaohua'ire necani ti'añe peoji. Jaje pa'ina, yo'o jujani yequëni coequë, yequëni oiye pa'iji panita'a yequëni de'oye sehuoquë, yequëni de'oye sehuoma'ë sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quëre cui'ne curiquëre necani ti'añe peoji.

Maija'quë I Mamajëre Ñacaiye
(Lc 12.22-31)

²⁵ Mësarute cayë, ¿jere aija'cohua'li a'ni? ¿jere ucujë pa'ija'cohua'li a'ni? panita'a ¿jere caña ju'ija'cohua'li a'ni? cuasajë co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, caquë. Mësaru pa'iyepi ao aña jerepa do'i quë'ye a'ë. Cui'ne capëpi caña jerepa do'i quë'ye a'ë. Jaje pa'ito ¿me airepa co'a ju'iñe'ni? ²⁶ Ñajë'ë, pi'ani peo de'oto cu'icohua'ini ao tama'cohua'ita'a, tëama'cohua'ita'a tëani huë'ena de'huama'cohua'ita'a, de'hue mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi aoquëna, pa'icohua'ini. Mësaru cato pi'a jerepa do'icohua'li a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, mësaru aquë ¿nepi ai jerepa co'a ju'i do'ipi jerepa tsoaquë ai de'oja'quë a'ni?

²⁸ Jaje pa'ito ¿Me yo'ojë caña ju'iyere cuasajë co'a ju'iñe'ni? Ñajë'ë, airo de'o joro mëañere, co'amaña ne ma'ñepi cui'ne oya ma'ñeta'a, ²⁹ pai ëjaë Salomón maca ju'ise'e seña maca de'o joro a'ë. De'o hue'ñare pare pa'inije jorohueje pa'irepa ju'iyepi. ³⁰ Jaje taya je'quë esa pani tomeñeta'a Maija'quëpi de'o joro suñacaiji, se ñataquëna, toapi ëo ja'ñeta'a. Jaje pa'ina, mësaru paire pare sëte Maija'quë jerepa de'oye ñacasipi. jNecaiye paja'quë api, cuasacohua'li maña! ³¹ Jaje pa'ito, co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, '¿iquere aija'cohua'li a'ni, cajë panita'a iquere ucuja'cohua'li a'ni, cajë panita'a iquere ju'ija'cohua'li a'ni?' cajë. ³² Iye yeja pai cato jaje cajë oijë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato payë, ja'quëre, ma'tëmo pa'iquëre, si'aye mësarute caraye ñaquë pa'iquëre pani. ³³ Jaje pa'ina, Maija'quë quë'rore cuasajë cui'ne i yeyere de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, Jaje cuasajë yo'ocohua'ini si'aye iti caraye isija'quë api. ³⁴ Jaje pa'iyepi sëte co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, ñamina'a pa'i ja'ñere. Ñamina'a cato yeque co'a ju'iñere isija'coa. Jaje pa'ina, ñamina'a

pa'li ja'ñere se co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, mu'seña ñape tiñe co'a ju'ijë ai yo'oye daji.

7

Pai Yo'oyere Ña De'hua Caye
(Lc 6.37-38, 41-42)

¹ Yecohua'li tayoyere pai yo'oyere ña de'huacohua'li cayeje cama'pë pa'ijë'ë, Maija'quëpi mësaruru tayoyere sañope caye paja'quëre. ² Jaje pa'ina, mësaruru yecohua'ire tayoyë case'eje pa'ye, cui'ne mësaruteje tayoyë caja'quë api cui'ne mësaruru yecohua'ire yo'ose'eje pa'ye cui'ne yo'oja'quë api. ³ Jaje pa'ito ¿me më'ë yo'jei ñacoa ju'li ne'cua ña ti'aë'ni, më'ë ñacoa ju'iconire jai soquë tsaroje pa'iore ña ti'ama'quëta'a? ⁴ ¿Me më'ë ñacoare soquë tiroje pa'iope ju'iona, 'Dajë'ë. Dutacasi'i, më'ë ñacoa ne'cua ju'icore casi'ni?' ⁵ ¿Coa caquë maca! Du'ru macarepa më'ë ñacoa tiro ju'iconi duta je'oni, ja maca de'oye ñaquë më'ë yo'jei ñacoa ne'cua ju'icoreje dutacaiye pa'iji.

⁶ Jo'ya yaina de'oyere pare isima'pë pa'ijë'ë, mësaruru co'ye ponëni cūcu huesojë peo hue'ñarepa. Sesena mësaruru jai do'li yi'yore ocaima'pë pa'ijë'ë, tsa'cu huesojë.

Señe Co'eye, Cui'ne Eta Sa'rona Tëcaye
(Lc 11.9-13; 6.31)

⁷ Isijë'ë cajë seto Diusupi isija'quë api. Co'ecohua'ipi ti'aja'cohua'li a'ë. Eta sa'rona të'cacohua'ini hui'yocaiye pa'iji. ⁸ Jaje pa'ina, isijë'ë caquë sequëpi isi cuañoja'quë api. Cui'ne co'equëpi ti'añe pa'iji. Cui'ne eta sa'rona të'caquëni hui'yocaiye pa'iji.

⁹ Ique emëpi ¿Mësaruru aquë mamaquëpi panre seina, quëna përe isiquë pa'iquë'ni? ¹⁰ Panita'a ¿tsiaya hua'ini seina, añani isiquë pa'iquë'ni? ¹¹ Jaje pa'ina, cayë, mësaruru ai co'acohua'ita'a mësaruru mamajëre de'o co'amañare isicohua'li a'ë. ¿Jaje pa'iyë sëte mësaruru ja'quë ma'tëmo aquëpi ai jerepa de'o co'amañare isiye pa'iji, ite secohua'ire!

¹² Jaje pa'ito, mësaruru yecohua'ire de'oye yo'o cuañoñe yëyeje pa'ye cui'ne de'oye yo'ojë'ë, yecohua'ire. Jaje cuañeji, Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'li toyase'eje.

A'ri Jato Sa'ro
(Lc 13.24)

¹³ Cacajë'ë, a'ri jato sa'roja'a. Nejo hue'ñana saco cato jai jato sa'ropi cui'ne jai ma'a'ë. Ja ma'ana jai pai cacayë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are a'ri ma'api cui'ne a'ri sa'ro a'ë, pa'li hue'ñare pana saco. Ja ma'a cacacohua'ipi a'ri pai pa'iyë.

Më'ë Yo'oyere Ñajë Asaja'cohua'li A'ë, Më'ëre
(Lc 6.43-44)

¹⁵ De'hua ñajë'ë, cosocohua'ire Maija'quë cocare cayë cajë cacohua'ire, yëi ñama ca'nire suñase'eje pa'iohua'ipi sa'nahuë cato yaije pa'iohua'ipi ai yëcohua'ipi cacohua'ire. ¹⁶ Mësaruru ñaño pa'iji, iohua'li yo'oyena. Miu soquë yëna tëama'cohua'li a'ë, cuiya'ire. Cui'ne ëne ñëna tëama'cohua'li a'ë, toa pëa. ¹⁷ Jaje pa'ina, jare de'o soquë yëpi de'o care quëiñe pa'iji, cui'ne co'a soquë yëpi jare co'a care quëiñe pa'iji. ¹⁸ De'o soquë yëpi co'a ca quëiñe peoji, cui'ne co'a soquë yëpi de'o ca quëiñe peoji. ¹⁹ Jaje pa'ina, si'a soquë de'o ca quëi ma'ñe cato cuëni toana ëo je'one pa'iji. ²⁰ Jaje pa'ina, mësaruru iohua'li yo'oyena ñaja'cohua'li a'ë.

Si'ahua'irepa Ma'tëmo Cacaye Peoji
(Lc 13.25-27)

²¹ Yë'ë, 'Ëjaë, Ëjaë', cacohua'ipi si'aohua'irepa ma'tëmo cuañe hue'ña cacama'pë pa'ija'cohua'li a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë yëye yo'ocohua'ise'e caca-ja'cohua'li a'ë. ²² Iti mu'se ti'asi maca jai pai yë'ëre caja'cohua'li a'ë, 'Ëjaë, Ëjaë, yëquë më'ë mamire quëahuë, cui'ne më'ë mamipi cajë huatiahua'ire eto saohuë, cui'ne më'ë mamipi cajë jaiye pai yo'o ti'a ma'ñe nehuë.' ²³ Jaje cajëna, yë'ëpi quëaquë caja'quë

a'ë, jaohua'ire: 'Ti ñama'quë a'ë, mësarute. Yë'ë quëno maca pa'ima'pë saijë'ë, co'ayere yo'osicohua'i.'

Caya Huë'ña Ne Huë'ña

(Mr 1.22; Lc 6.47-49)

²⁴ Jaje pa'ina, yë'ë caye asani cui'ne yo'oquë cato, quëna yejana ta'ñe asaquëpi, huë'e nese'eje pa'i api. ²⁵ Jaje quëna yejana nesiconi oconi tsiaña co'jeni jai tutu dani yo'onije ne taõne pao. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are yë'ë caye asaquëta'a yë'ë cayeje yo'oma'quë cato mejahuëna huesëquëpi huë'e nese'eje pa'i api. ²⁷ Jaje huesëquë nesicopi, oconi tsiaña co'jeyena cui'ne, tutuyena, huë'e tani meana, ja maca ai yo'oye paji'i!"

²⁸ Jaje Jesús ca tējisi maca paipi ai cuasahuë, ¿i ye'yayere de'oyerepa ye'yaquëni cajë? ²⁹ I ye'yaye cato cuañequë Èjaërepa ye'yayeje paji'i, pañi cuañese'e ye'yacohua'i ye'yayeje pa'ye.

8

Jesús Jujucaye, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre

(Mr 1.40-45; Lc 5.12-16)

¹ Jesús ai cutihuëpi cajeina, jai pai ite pe'tehuë. ² Pe'tejëna, ja'ju dahuë ju'iquëpi Jesús quë'rona tsiojani do're ja'runi capi.

"Èjaë më'ëpi yë'ëre ju'i dahuë jujucaye yëni necaijë'ë."

³ Jaje caquëna, Jesupi jëtëpi patoquë capi:

"Yëyë, si'si peoquë pa'ijë'ë."

Jaje ca maca ja'ju dahuë ju'iquë pa'isiquëpi tsoe de'oquë paji'i. ⁴ Cui'ne ja maca Jesupi capi, ite:

"Ina, yecohua'ire quëama'pë pa'ijë'ë. Coa Maija'quë huë'ere necaiquëse'ere sani iñojë'ë. Iñoquë Moisés cuañequë pa'ise'ere isijë'ë, Maija'quëna. Jaje yo'oquëna, si'lahua'i ju'i dahuë peoquë tomesiquëpi yo'oji, cuasajë ñaja'cohua'ire."

Jesús Jujucaye, Romano Jo'yaëre

(Lc 7.1-10)

⁵ Jesús Capernaum yejana sa ti'acquëna, te'i Capitán romanopi tsio dani ite seji'i, ⁶ ñeje caquë:

"Èjaë, yë'ë huë'e ñacaiquëpi yë'ë jo'yaëpi ju'iji. Ti cu'ima'ë cui'ne ai a'si ju'iji."

⁷ Caquëna, Jesupi capi, ite:

"Yë'ëpi sani jujusi'i."

⁸ Caquëna, Capitánpi sehuopi:

"Co'acquë maca'ë, Èjaë, yë'ë huë'ena daima'ë pa'ijë'ë. Coa co'ya ja'ñese'e se cuañejë'ë. Jaje yo'ouna, yë'ëre necaiquëpi co'yajaquëre. ⁹ Jare yë'ëpi èjaëohua'ipi meñe cuañesiquëpi pa'iyë. Jaje pa'ita'a yë'ë soldado paireje se meñe payë, yë'ë cuañecohua'ire. Yë'ëpi jaohua'i aquëni 'saijë'ë' cato saiji. Cui'ne 'daijë'ë' ca maca daiji. Cui'ne yë'ëpi yë'ë jo'yaëre 'jaro nejë'ë' caquë cuañeru, yë'ë cuañese'ere nequë api."

¹⁰ Jaje caquëna, Jesús asani ta'ñerepa caquë a'ni cuasaquë ñapi, ite. Ja maca ite pe'tecohua'ire capi:

"Nuñerepa cayë, si'a Israel pai ti peohuë, iquë cuasayeje ta'ñe cuasacohua'i. ¹¹ Jaje pa'ina, yë'ëpi cayë, jai pai ësë mëi huë'ñapi cui'ne ësë du'i huë'ñapi daija'cohua'i a'ë, Abraham, Isaac, cui'ne Jacobo ja're con ma'tëmona aija'cohua'ipi. ¹² Jaje pa'iquëta'are iti ma'tëmo pati'ñe pa'iohua'ipi nea huë'ña huë'sena jeocosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaropi oijë cuji qui'coja'cohua'i a'ë."

¹³ Ja maca Jesús capitánre capi:

"Saijë'ë më'ë huë'ena, më'ë cuasase'eje yo'ose'e pa'ijaquë."

I jaje ca maca i jo'yaë co'yasiquë paji'i.

Pedro Huaore Jujucaye

(Mr 1.29-31; Lc 4.38-39)

¹⁴ Pedro huë'ena Jesupi saji'i. Sani ñapi, Pedro huaopi çai saihuëre suña dahuëre ju'icopi uiona. ¹⁵ Ñani ja maca iote jëtëpi patoquëna, suña dahuë peo hue'ña jeouna, huëni iopi ite necai huëo.

Jai Païre Jujucaye

(Mr 1.32-34; Lc 4.40-41)

¹⁶ Ñami de'oye ja'i maca jai paï Jesús quë'rona huati quë'iohua'ire dahuë. Darena, te'e yë'opo cayepi huatìohua'ire eto saopi, cui'ne ju'icohua'irejê jujupi. ¹⁷ Iye cato Maija'quëre quëcaiquë Isaiás caquë pa'ise'epi ti'aëna, yo'opi. Neje case'epi: “Ipi mai ju'iñere hue'equë saji'i cui'ne mai ju'i dahuëjê jujucaji'i.”

Jesure Pe'teye Yëcohua'i Ayere Quëaye

(Lc 9.57-62)

¹⁸ Jesús i quë'rona jai paï tsi'sijëna, ñani jaira je te'tena jëñu'u ne de'huajë'ë cuañepi, i ye'yacohua'ire. ¹⁹ Caquëna, ja maca cuañese'e ye'yaquëpi Jesús quë'rona tsio dani capi: “Ye'yaquë, coa si'a hue'ña më'ë saina, tuiye yëyë.”

²⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi, ite:

“Airo yai mañaje coña pacohua'i a'ë, cui'ne pi'aje iohua'i tsianoa pacohua'i a'ë. Jaje pacohua'ita'are Paï Mamaquë cato peoquë api, i siopë tëoni pëa huajë hue'ñaje.”

²¹ Caquëna, i ye'yacohua'i aquëpi ite capi:

“Ëjaë, du'ru yë'ëta'a yë'ë ja'quëre tajasi'i.”

²² Caquëna, Jesupi sehuopi, ite:

“Yë'ëni pe'tejë'ë, iohua'ise'e tajajë ju'isicohua'ire jare cui'ne ju'isicohua'ijê pa'iohua'ipi.”

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañëñe

(Mr 4.35-41; Lc 8.22-25)

²³ Ja maca Jesús jai yohuëna aya mëni saina, i ye'yacohua'ijê çoni saë'ë. ²⁴ Jaje saijëna, jairana ai tutu dapi, yohuëna to'añepi cacayerepa. Jaje yo'otojê Jesuta'a caisiquëpi paji'i.

²⁵ Pa'ina, ja maca i ye'yacohua'ipi ite sani ne sëttojê cahuë:

“jËjaë, huasoje'ë! jMai ea du'iyë!”

²⁶ Ca maca ipi sehuopi:

“¿Ina me yo'ojê airepa ca'raye'ni? jMësaru, Maija'quëpi nequë api, cuasayere a'ri maña payë!”

Cani huëni nëcane tuture cui'ne co'poyere yo'oma'o capi. Ca maca jairapi ti yo'oma'-corepa de'o nëco'ë, tutuje peoyerepa. ²⁷ Iohua'ipi jare ñani ai cuasajë cahuë:

“¿Iqueire pa'ni, iquë, ja jerepa tutupi cui'ne jai tsiayapi asani sehucquërepa?”

Gadara Yeja Acohua'ipi Huati Quë'iohua'i Pa'ise'e

(Mr 5.1-20; Lc 8.26-39)

²⁸ Jesús jaira je te'tena, Gadara yejana ti'asi maca huati quë'iohua'ipi caya ëmëohua'i ju'isicohua'ire ta hue'ñapi etani daicohua'ipi i quë'rona tsio daë'ë. Cayahua'i huati quë'iohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi pa'ijëna, yecohua'ijê ja ma'a ti cu'iyê pahüë, ai pëti yëcohua'i pa'ijëna, ca'rajë. ²⁹ Jaohua'ipi ñani cuihuë, ñeje:

“¿Me nesiquë yëquëre josa yo'osi'i caquë daquë'ni, Maija'quë mamaquë? ¿Ja yë'ta'a nejoñe ti'lama'në yëquëre ai yo'oyena, nejosi'i caquë daquë?”

³⁰ Jaropi a'ri maña so'ore jai sese tsëcapë aore aijë nëtërojajë'ë. ³¹ Jaje nëtërojajëna, asajë co'a joñoapi Jesure seë'ë:

“Më'ëpi yëquëre eto saquë pani, coa ñajë'ë yequëse'e sesena cacaja'cohua'ire.”

³² Cajëna, Jesupi capi:

“De'oji, cacajë'ë.”

Caëna, ja maca jaohua'ire pa'isicohua'ipi, co'a joñoapi etani sesena caca maca sesepi tët'tëpaja'a hua'que tomejê jairana dutu jujuhuë.

³³ Ja maca sesere ñacohua'ipi quëquëni huë'huëjê pai daripëna tî'ani si'aye iti yo'ose'e quëajê cui'ne huati quë'iohua'i pa'isicohua'ire yo'ose'eje quëahuë. ³⁴ Quëajëna, asani pai daripê pa'icohua'ipi si'aohua'i Jesús pa'i hue'ñana daë'ë. Dani ite ñani se'ë, saijë'ë, iño yëquë quë'ro pa'ima'ë, cajë.

9

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuyë
(Mr 2.1-12; Lc 5.17-26)

¹ Jaje cajëna, Jesús asani yohuëna aya mëni jaira je te'tena jeji'i, i pa'i daripëna. ² Jarote pa'ina, quë'quë dahuë ju'iquëpi cai saihuëre uina, dahuë. Jujuquë api cuasajë yo'orena, ñani capi, ju'iquëre:

“Tsihua'ë co'ya huajësi'i caquë yo'ojë'ë. Më'ë co'aye yo'ose'e yurepi oi ne de'huacaiyë.”

³ Jaje caquëna, cuãnese'e ye'yacohua'i acohua'ipi cuasahuë: “Iquë Maija'quëni cue'cuequë jaje caji cajë.” ⁴ Jaje cuasajëna, Jesús asaquë capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë mësarú co'ayerëpa cuasayere paye'ni? ⁵ Jaje pa'ito ¿me cayëpi de'oquë'ni, 'Më'ë co'aye yo'ose'ere oi ne de'huacaiyë,' cayë, panita'a 'huëni saijë'ë' cayë?” ⁶ Jaje se cani capi: “De'oji. Iñosi'i, Pai Mamaquë iye yëjare pa'i tutu quë'irepa pa'iyere, pai tayo co'aye yo'oyere oi ne de'huacaiyere.” Cani quë'quë dahuë ju'iquëre capi:

“Huëijë'ë. Huëni më'ë ui daisicore de'huani huë'ena saijë'ë.”

⁷ Jaje ca maca quë'quë dahuë ju'iquëpi huëni i huë'ena saji'i. ⁸ Paipi ja yo'ose'ere ñani ai ca'rajë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuahuë, paina Maija'quëpi iye tutu isise'ere, cuasajë.

Jesús Mateore Soiye
(Mr 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹ Ja yo'o sitopi jëoni saji'i, Jesús. Saisiquëpi Mateore ñapi, pa'i do'i sai hue'ñare ñu'i curiquëre seina. Nani capi:

“Pe'tejë'ë, yë'ëre.”

Jaje caëna, Mateo huëni i ja're saji'i.

¹⁰ Mateo huë'ena ao ai saihuëre Jesús ñu'i aina, pa'i do'i secohua'i cui'ne co'aye yo'ocohua'i dani te'e Jesús ja're coní ao ai saihuëre paë'ë. I ye'yacohua'ijë jarote coní paë'ë. ¹¹ Jaje yo'ojëna, fariseohua'ipi ñani i ye'yacohua'ire se'ë. “¿Me yo'oquë mësarute ye'yaquë curiquë pa'i do'i secohua'i ja're cui'ne co'aye yo'ocohua'i ja're coní aiquë'ni?”

¹² Jesupi iyere asani capi:

“De'oye huajëcohua'i pa'icohua'ipi jujuquëre co'ema'cohua'i a'ë. Ju'icohua'ipi co'e-cohua'i a'ë, jujuquëre. ¹³ Jaje pa'ito sani iye toyase'e cayere ye'yëjë'ë: 'Ai yo'ocohua'ire teaye ñani cöcayere yë'ë cato yëyë. Coeyë, nëicohua'ire huani isiye cato.' Jaje pa'ina, yë'ë cato daima'ë paë'ë, de'ocohua'ini soisi'i caquë. Tayo yo'ocohua'ini caquë daë'ë, jaohua'ipi iohua'i yo'oye jëoni ponëjajë caquë.”

Jesure Señe, Aima'pë Señere
(Mr 2.18-22; Lc 5.33-39)

¹⁴ Juan oco doquë ye'yacohua'ipi Jesure tsio dani se'ë:

“Yëquë cui'ne fariseohua'i ja're ao aima'pë se'ë. ¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'ise'e yo'omapë pa'iyë'ni?”

¹⁵ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësarupi ñacohua'i a'ë, hueja posë pa'ina, ñañu'u cajë daisicohua'ijë oima'cohua'i pa'iyë. Jaje pa'isicohua'ita'are tî'aja'coa, hueja posëni yequë mu'se jio jëocaiye. Ja macata'a ao aima'pë seja'cohua'i a'ë.

¹⁶ Yecohua'ijë ai ju'i çana huajëcopi se sëo de'huama'cohua'i a'ë, huajëcore se sëosicopi jöjajëna, quërësio ai jerepa jaicore ne yeto saoye pa'iji, ai ju'i çare. ¹⁷ Cui'ne

ai ca'ni topëna huajë cuiya'i conore ayama'coa. Jaje pa'iquëta'are ayasico pa'ito ai ca'nihuëpi o'saona, joni saona, si'aye o'sa cono cui'ne topë nejoñe pa'iji.”

Jairo Mamaco Cui'ne Jesús Cañare Patoco

(Mr 5.21-43; Lc 8.40-56)

¹⁸Ja yë'ta'a Jesús iyere caquëna, Judío pai ëjaëpi tütani i ña huë'ñana do're ja'runi capi: “Yë'ë mamacopi ja'arepa juni huesëo. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi dani jëñapi iona patoquë pa'ito cui'naopi huajëco huëija'coa.”

¹⁹Caquëna, Jesupi asani huëni i ja're cono saji'i. Saina, i ye'yacohua'i cono saë'ë. ²⁰Ja mu'se si'anë tsie cajuëna, doce ometëca ju'icopi Jesús jeteyo'jeja'a tsiojani yahuerëpa i ju'i çana pato, ²¹i ju'i çana patoni co'yaja'coa'ë cuasaco. ²²Jaje yo'ocona, Jesupi co'ye ponëni iote ñani capi:

“Co'ya huajëjë'ë, tsihua'o, jujuquë api, më'ë cuasasi do'ire.”

Ca maca jare iti macapi co'yasico paco'ë.

²³Jesús pai ëjaë huë'ena ti'acquë ñaquëna, musica yo'ocohua'i ne de'huasicohua'ipi paë'ë, ta maca yo'ocaija'cohua'ipi. Pa'ijëna, paije ai cuijë oicohua'ije paë'ë, iti maca.

²⁴Pa'ijëna, ñani capi:

“Etajë'ë. Tsihua'o ju'ima'co paco'ë, coa çaiço.”

Jaje caquëna, paipi coa cano cuasajë cue'cuejë sohuë. ²⁵Jaje cuasatojë Jesupi paire huë'sena eto saopi. Eto saoni, cacani tsihua'ore jëtëpi tseaquëna, huajëcorepa huëco'ë.

²⁶Ja yo'ose'ere si'a huë'ña jaro pa'icohua'i asahuë, yecohua'ipi se quëajëna.

Jesupi Cayaohua'ire Ñama'cohua'ire Jujuse'e

²⁷Jaropi Jesús etani sai maca caya ëmëohua'i ñama'cohua'ipi i David mamaquë yëquëre oijë'ë! i Teaye ai yo'oyë! cajë cuijë daë'ë.

²⁸Huë'ena Jesús cacasi maca ñama'cohua'ipi i quë'rona tsio datena, i pi seji'i, iohua'ire: “¿Mësaru yë'ëpi necaiquë api ñeje pa'ye cuasaye?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jaje cuasayë, ëjaë.”

²⁹Cajëna, Jesupi iohua'i ñaco çana patoquë capi:

“Mësaru cuasase'ejë nese'e pa'ijaquë.”

³⁰Ca maca ñacohua'i ponëhuë. Ponësi maca Jesús jaohua'ire cuañepi, ñeje caquë:

“De'hua yecohua'ire quëaye peoyerepa cu'ijë'ë.”

³¹Jaje casiquëta'are coa sa etani quëahuë, si'a huë'ña pa'icohua'ire, Jesús iohua'ire jujuse'ere.

Coca Cama'quëre Jujucaiye

³²Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi eta maca, Jesús quë'rona dahuë, coca cama'quëre huati quë'ire. ³³Dasi maca Jesupi huatire eto saona, coca cama'quë pa'isiquëpi coca ca huëopi. Jaje caquëna, paipi ñani ai cuasahuë.

³⁴Jaje cuasajë fariseo paipi cahuë:

“Iquë cato huatiohua'i ëjaëpi de'oye sehuojëna, huatire eto saoji.”

Jesús Paire Oiyë

³⁵Pai ñape daripëa pai tsi'si huë'ña pa'iyena Jesús cu'i ye'yarojaji'i. Maija'quë cuañe te'te ayere de'o cocare quëaquë. Cui'ne si'a ju'i dahuë jujucai, cui'ne a'si ju'ijë ai yo'ocohua'ireje jujucaji'i. ³⁶Yëi ñama iohua'ire ñacaiquëre peocohua'ije pa'iohua'ipi pai maña ai yo'ojë cui'ne co'a ju'ijë pa'ijëna, ñani oji'i. ³⁷Jaje oi i ye'yacohua'ire capi:

“Nuñerepa jaiye a'ë, teaye. Jaje pa'iquëta'are necohua'ipi a'ri pai pa'iyë. ³⁸Jaje pa'ina, Maija'quëni sejë'ë, iti tse aquëni, jaëpi iti tëacohua'ire jëjo daoja'quëre.”

Jesús Doce Ye'yecohua'ire Soiye

(Mr 3.13-19; Lc 6.12-16)

¹ Jesupi i doce ye'yacohua'ire soini tutu isipi, huatiohua'ire etoye cui'ne si'a ju'i dahuë jujuye cui'ne ai yo'ojë a'si ju'icohua'ire jujujeje.

² Ñeje hue'ecohua'i paë'ë. I doce jëjo saocohua'i cato: Simón cui'ne jare ipi Pedro hue'equë paji'i. I yo'jei Andrés paji'i. Jacobo cui'ne i yo'jei Juan paë'ë, Zebedeo mamajë.

³ Felipe, Bartolomé, Tomás paë'ë. Cui'ne Mateo pa'i do'i curiquë tsi'soquë pa'isiquë paji'i.

⁴ Yequë Simónje paji'i, judío pairepa de'oye pa'iyere cuasajë yo'o tsëcapë aquë. Cui'ne Judas paji'i, Jesure yehuoja'quëje.

Jesús Jëjo Saoye, I Ye'yacohua'ire

(Mr 6.7-13; Lc 9.1-6)

⁵ I ye'yacohua'ire Jesús ñeje quëani jëjo saopi:

“Judío pai peocohua'i quë'ro saima'pë caquë cui'ne cacama'pë pa'ijë'ë, Samaria quë'roje. ⁶ Coa judío pai quë'rose'e sani quëajë'ë, yëi ñama ne huesëse'ejë pa'iohua'ise'ere. ⁷ Tsoe tì'api, Maija'quë cuañe te'tere pa'iyë, cajë quëajë'ë. ⁸ Ju'icohua'ire jujucijë'ë. Ju'isicohua'ire ne huëojë'ë. Si'si dahuë ju'icohua'ire a'si peocohua'ire necaijë'ë. Huatire eto saojë'ë. Do'i peoye jujucijë'ë, mësarute do'i peoye isise'ejë cui'ne.

⁹ Curiquë sama'pë pa'ijë'ë. ¹⁰ Mësaruni ju'icose'ere ju'ijë saijë'ë. Te'le ju'i ca saijë'ë. Topëje saye pajë'ë, zapatoje. Soquë tupëje si'aye peocohua'i saijë'ë. Co'amaña nequë cato i ne do'ipi aiquë api.

¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi pai daripëna panita'a te'ohua'ise'e pa'i hue'ñana tì'asicohua'i pani co'ejë'ë, de'oye ca paini. Tì'ani i hu'ëna pëajë'ë, quëa tējini sai macaja'a.

¹² Hu'ëna cacacohua'i pani pëpajë'ë, de'oye pa'ijajë cuasacajë. ¹³ Jaje pëpajëna, ja huë'e pa'icohua'ipi yëjëna, iohua'ina de'oye pa'iyë jeocani pëpani saijë'ë. Jaje pa'iquëta'are jaje pëpajëna, coecohua'i pa'ito, ja pëpase'e jiojë'ë. ¹⁴ Cui'ne mësarute co'ejë cui'ne asayeje coecohua'i pa'ito, ja maca ja huë'epi panita'a ja daripëpi etani ne'ña mësaruni tsa'cuse'ere hue'sena tì'to tojë'ë. ¹⁵ Nuñerepa cayë. Jaje yo'osicohua'ire sañe pasipi, pai yo'ose'e ña mu'se tì'asi maca. Ja maca jaohua'ire Sodoma cui'ne Gomorra daripëpa yo'ose'e seña maca co'ayere papi yo'oye pasipi.

Ai Yo'oye

¹⁶ Ai yo'oyena mësarute yë'ë jëjo saoyë, yëi ñamaje pa'iohua'ini yai jo'pona. Jaje pa'ina, añaje pa'iohua'i pa'ijë'ë, ta'ñe asajë yo'ocohua'i. Jaje pa'iohua'ita'a yecohua'ire saño'pe nema'cohua'ipi su'teje pa'iohua'i pa'ijë'ë. ¹⁷ De'hua ñajë'ë, mësarute paipi co'acohua'i a'ë cajë ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë, cui'ne tē'caja'cohua'i a'ë, pai tsi'sisi huë'ñapi. ¹⁸ Cui'ne mësarute saja'cohua'i a'ë, cuañecohua'i quë'rona cui'ne pai ëjaohua'i quë'rona, yë'ë do'ire. Jaje yo'ojëna, mësaruni quëaja'cohua'i a'ë yë'ë pa'iyë ayere. Jaohua'i asajëna, cui'ne judío pai peocohua'i asajëna, quëaja'cohua'i a'ë. ¹⁹ Mësaruni ëjaohua'ina isisicohua'i pa'ito co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. ‘¿Me caju'cohua'i a'ni?’ cuasajë ca ja'ñere co'ema'pë pa'ijë'ë. Maija'quëpi isija'quë api, coca cayë tì'asi maca. ²⁰ Maija'quë joyo isiyepi caju'cohua'i a'ë, jaje pa'ina.

²¹ Maja'yë jupëpi yo'je tsire tse'a jëjo cuañoja'cohua'i a'ë, huani jëaja'cohua'ire. Cui'ne pëca ja'quëohua'ipi mamajëre tse'a jëjo cuañoja'cohua'i a'ë. Mamajëpi pëca ja'quëohua'ire saño'pe yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë mamajëpi pëca ja'quëohua'ire huahuo jëoja'cohua'i a'ë. ²² Si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. Jaje pa'itoje quëcoquë cui'ne nuñerepa pa'i carajaisiquëpi jaëpi huasosiquë pa'ija'quë api. ²³ Pai daripëre pa'ijëna, tseañu'u cajë co'ecohua'i pa'ito catijë'ë, yequë daripëna. Jaje pa'ina, nuñerepa cayë. Pai Mamaquë, ja yë'ta'a mësaruni si'a Israel pai dari quëa saoma'në daija'quë api.

²⁴ Ye'yequë cato ite ye'yaquëje pa'irepa peoji. Necaiquëje i ëjaëje pa'irepa peoji.

²⁵ Ye'yequëpi ite ye'yaquëje pa'i tì'ani ije pa'i a'ë cuasaye pa'iji. Cui'ne co'amaña necaiquëpi i ëjaëje pa'i tì'ani ije pa'i a'ë cuasaji. Jaje pa'ina, yë'ëni yure iti huë'e ëjaëni huati ëjaëpi cani ¿Me mësaruteje cayë pa'ne'ni?

Neni Mai Ca'raye Pa'iquë'ni

(Lc 12.2-7)

²⁶ Ca'rama'pë pa'ijë'ë, paire. Si'aye ña ja'ñese'e pa'iji. Yahue sitona yo'ose'eje ña ja'ñese'e pa'iji. Si'aye asa ja'ñese'e pa'iji. ²⁷ Yë'ë nea hue'ña case'ere mësarupi mia hue'ñana cajë'ë. Cui'ne yë'ë yahuese'ere, mësarupi tiñarepa hue'ña ëmëje totopi nëcajë cuijë'ë. ²⁸ Ca'rama'pë pa'ijë'ë, capë huani jecohua'ire joyo huani ti'ama'cohua'ire. Ai jerepa ca'rajë'ë, capë nejoquë cui'ne joyoje toa yejana nejoquëre pani.

²⁹ Te'e curi të'quire caya pi'are isicohua'i a'ë, mësaru. Jaje a'ri do'icohua'ita'are, ja'quëpi ësequëna, te'ije tomeñe pacohua'i a'ë. ³⁰ Jaje pa'ina, mësaru siopë nañaje cuëcuese'e a'ë, te'e mease'e si'aye cuëcuese'epi pa'iji. ³¹ Jaje pa'ina, ca'rama'pë pa'ijë'ë. Mësaru a'ë, pi'a jerepa do'icohua'i.

Jesure Cacaiye Pa'iji

(Lc 12.8-9)

³² Pai ña hue'ñana Jesús acohua'i a'ë cacaisicohua'ire yë'ëje cui'ne yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë ña hue'ñana yë'ë pai a'ë, caquë quëasi'i. ³³ Jaje pa'iquëta'are pai ña hue'ñana yë'ëre cacaima'cohua'ire yë'ëje cui'ne ja'quë ma'tëmo pa'iquë ña hue'ñana cacaiye paja'quë a'ë.

Jesús Do'ire Paipi Hua Saiye

(Lc 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ De'oye pa'i ja'ñere necaisiquë iye yejana daji'i, cuasama'pë pa'ijë'ë, yë'ëre. Yë'ë cato coa ai jerepa sañope yo'oyere dahuë. ³⁵ Paipi pëca ja'quëre sañope yo'o ja'ñere dahuë. Mamacopi pëca ja'core sañope yo'oyere, cui'ne mamaquë nëjopi huaore pëicore paja'coa. ³⁶ Jaje yo'ojë cajë te'e tsëcapëta'a pai ñape iohua'i pëicohua'ire paja'cohua'i a'ë.

³⁷ Pëca ja'quëni cui'ne pëca ja'coni yë'ëre oiye jerepa oiquë pani do'i peoquë pa'iji. Cui'ne mamaquëni panita'a mamaconi yë'ëre oiye jerepa oiquë pani do'i peoji, yë'ëre. ³⁸ Cui'ne i pa'yere ai oi yë'ëre pe'tema'quë pani do'i peoquë pa'iji, yë'ëre. ³⁹ Jëasi'i caquë yo'oquëpi i pa'yere coa nejo huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire yo'oquë i pa'yere cuasaquë jëasi'i caquë yo'oquëpi i pa'yere coa nejo huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire yo'oquë i pa'ie nejosiquëpi pa'ie ti'aja'quë aquëpi.

Yo'osi Do'ire Isi Co'amaña

(Mr 9.41)

⁴⁰ Mësarute de'oye tsioquë pani yë'ëni de'oye tsioji. Yë'ëni de'oye tsioquë pani yë'ëre jëjo daosiquëni de'oye tsioji. ⁴¹ Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaiquëni de'oye yo'oquë pani jare jaohua'ire isi co'amaña ayere iñe pa'iji, nesi do'i. De'o paini de'oye tsioquë pani jare nuñerepa pa'icohua'ire isi co'amaña ayere iñe pa'iji, nesi do'i. ⁴² Yë'ëre tuiquë macani oco mañare ocuasicohua'i pani de'o co'amaña isi cuañoja'cohua'i a'ë."

11

Juan Ti Doquë Jëjo Saocohua'i Jesuna

(Lc 7.18-35)

¹ Jesús i doce ye'yacohua'ire iohua'i yo'o ja'ñe quëa tējini saji'i, ye'yaquë cui'ne quëasi'i caquë ja yeja pa'i daripëana.

² Juan co sitore ñu'iquëpi Cristo yo'oyere asani i ye'yacohua'ire Jesús quë'rona jëjo saopi, seni asaja'cohua'ire. ³ Më'ë a'ë, Cristo iti daija'quëre ca nëosiquë panita'a yequëre uteye pa'iquë cajë.

⁴ Jëjo saosicohua'ipi sejëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

"Sani Juanre cajë'ë, mësaru ñase'ere cui'ne mësaru yure asase'ere. ⁵ Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi ñañere, cu'ima'cohua'i pa'isicohua'ipi cu'yere, si'si dahuë ju'icohua'i pa'isicohua'ipi tome sayere, asama'cohua'ipi asayere, ju'isicohua'i pa'isicohua'ipi hua-jëcohua'i huëoyere, cui'ne co'amaña peocohua'ina de'o coca quëayere quëajë'ë. ⁶ Yë'ëre jëa coema'cohua'ipi de'oye sihuajë pa'ija'cohua'i a'ë, ire papi cuasacohua'ipi.

⁷ Jaohua'i saisi maca Jesús Juan pa'ie ayere ca huëopi, paire. Ñeje capi: ¿I-quere mësaru soquë peo hue'ña saisicohua'i ñare'ni, catë ja'ore tutupi ju'aquëna,

huahuëquëna, ñare? ⁸ ¿Iqueini ñare'ni, jaje pa'ito? ¿De'o caña suñasiqüëni ñare? Tsoe mësarupi ñacohua'i a'ë, paï ëjaohua'i huë'e pa'icohua'i cato de'o caña ju'icohua'i pa'iyë. ⁹ Jaje pa'ina, tējijerepa cayë. ¿Iqueini ñare'ni, sani? ¿Maija'quëre quëacaiquë? Jaje pa'ijë'ë. Jaëpi Maija'quëre quëacaicohua'i aquë jaëje pa'iohua'i peoahue'ë, iquë Juan cato jerepa pa'i api. ¹⁰ Jaë, Juan ayere toyase'e caji, ñeje:

Yë'ëpi jëjo saoyë, yë'ëre quëacaiquëre më'ë ña hue'ñana,
Më'ëre ma'a ne de'huacaija'quëre.

¹¹ Nuñerepa cayë, mësarute. Si'a paï tsoe pa'isicohua'ipi cui'ne yure pa'icohua'ije Juan oco doquëre tëto saisicohua'i peoyë. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo cuañe tē'tere a'riquë pa'iquëpi Juanre tëto saisiquë pa'iji.

¹² Juan oco doquë daisi maca acohua'ipi yureje tutu yo'oyë, ma'tëmo cuañe tē'tena tī'añu'u cajë. Jaje yo'ojë tutu quë'iohua'ise'e de'hue tī'añë. ¹³ Si'aohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Moisés cuañese'e ye'yacohua'i cahuë, ma'tëmo ayere, Juan dai macaja'a. ¹⁴ Juan cato Elíaspi jaëni Maija'quëre quëacaicohua'i ca'ahue'ë, 'daija'quë api'. Jaje pa'ina, mësarupi i api cuasajë'ë. ¹⁵ Cajoro hue'ecohua'ipi asajë'ë, iye.

¹⁶ ¿Iquena con quëa iñora'ye iye'në paï pa'iyë? Capi: Tsipi co'amaña huero hue'ñana ja'rusicohua'ipi dujë cajeohua'ire. ¹⁷ 'Ñeje cuiyeje pa'iohua'i a'ë. Pi'cohuëapi juitoje pairama'pë paë'ë, mësarupi. Oi'ëaye jējētoje mësarupi oima'pë paë'ë.' ¹⁸ Juan cato daji'i, jaiye ao aim'aquëpi cui'ne o'sa cono ucuma'quëpi. Jaje pa'ini mësarupi cayë, huati quë'i api. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë ta'ñe yo'oye cato iñoji, iti yo'oyepi. ¹⁹ Ja jeteyo'je daji'i, Paï Mamaquë ao aiquëpi cui'ne o'sa cono ucuquëpi. Jaje pa'ini cayë, jai aupa, cui'ne jai conoupi, co'aye yo'ocohua'i cajeipi cui'ne curiquë tsi'sohua'i cajeipi. Jaje cajëta'are Maija'quë ta'ñe yo'oye cato iñoji, iti yo'oyepi."

Sehuoma'cohua'i
(Lc 10.13-15)

²⁰ Ja maca Jesús paï yo'o tī'a ma'ñere ne iñosi darire tutu yëhuopi, iohua'i pa'iyë ponëma'pë pa'isi do'ire caquë.

²¹ Yëhuoquë capi:

"¡Teayerepa Corazín daripë! ¡Betsaida daripë! Mësarute ne iñose'eye pa'ye Tiro cui'ne Sidón darina ne iñoñe pa'ito tsoe asani ponëra'huë, ja'rë pa'ise'e jeoni. Cui'ne oijë suña cañani huatapi co'ye jo'ljëni oijë iñora'huë, iohua'i oiye. ²² Jaje pa'ina, mësarute cayë. Paï yo'ose'e ña mu'se tī'asi maca ai co'ayerepa mësarute sañe pa'iji, Tiro cui'ne Sidón daripëa sañe seña maca pa'yepi. ²³ Capernaum daripë ¿Më'ë ma'tëmore pana sa cuañoja'coa'ë, cuasaco? Coa ai jerepa më'ë cato meñe caje huesëja'coa'ë, ju'isicohua'i quë'rona. Sodoma yejañana, mësarute iñoñeje pa'ye iñoñe pa'ito iohua'i yo'oye jeoni ponëra'huë, cui'ne ja paï daripë ja yë'ta'a yureje patira'o. ²⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Paï ñape yo'ose'e ña mu'se tī'asi maca mësarupi ai jerepa co'ayerepa saï cuañoja'cohua'i a'ë, Sodoma yejaña quë'ro pa'icohua'ire yo'ose'e jerepa pa'yepi."

Jesuna Sani Pëa Huajëye
(Lc 10.21-22)

²⁵ Ja mu'seña Jesús capi:

"Sihuayë, ja'quë më'ëre ma'tëmo cui'ne yeja ëjaëre. Më'ëpi iñohuë, teaye pa'iohua'ini, ta'ñe pa'iohua'ire cui'ne ta'ñe asacohua'ire yahuesi co'amañare. ²⁶ Jaje pa'ijë'ë. Ja'quë më'ëpi yë jaje yo'ohuë.

²⁷ Yë'ë ja'quëpi yë'ëna si'a co'amaña isipi. Pëca ja'quëse'e mamaquëre ñaji. Cui'ne mamaquëse'e pëca ja'quëre ñaji. Cui'ne mamaquë iñoñe yëcohua'ise'e asaye pa'iji, ite. ²⁸ Daijë'ë, yë'ëna. Si'aohua'i co'amaña nejë, cui'ne hue'ejë jëljosicohua'i yë'ëpi pëa huajëye isisi'i, mësarute. ²⁹ Yë'ë pa'iyere ñani cui'ne yo'oñu'u cuasajë'ë caquë yë'ë yo'oye isiyë. Ye'yejë'ë, yë'ëni. Yë'ë cato esa yo'o jujama'quë a'ë cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasama'quë a'ë. Jaje yo'onita'a tī'aja'cohua'i a'ë, joyo pëa huajë hue'ña. ³⁰ Yë'ë quëre saihuëre mësarute isiyë, a'jiñe sayere cui'ne peañe hue'eyere."

12

Jesure Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye
(Mr 2.23-28; Lc 6.1-5)

¹ Jesús ta sitoja'a saji'i. Jaje saina, i ye'yacohua'i ao äaye nëina, trigo sa'ñare tëa huëohuë. Tëani iti care aë'ë. ² Jaje yo'ojëna, fariseohua'ipi ñani cahuë, Jesure:

“Ñajë'ë, më'ë ye'yacohua'i co'amaña neñere. Co'amaña nema'a mu'se a'ë.”

³ Jaje cajëna, ipi jaohua'ire capi:

“¿Nama'cohua'i a'ni, mësaruru, David yo'ose'e i cajeohua'i ja're conu ao äa ju'i maca?

⁴ Ao äa ju'ijë Maija'quë huë'e necaicohua'ise'e aiñere Maija'quë huë'ena cacani David cui'ne i cajeohua'i aë'ë, ite cui'ne yecohua'ire ësesere, Maija'quëna isisere. ⁵ Moisés cuñese'epi toyase'e caji: 'Maija'quë huë'e necaicohua'i cato huajë mu'seje neñe payë.' Jaje pa'iquëta'are iohua'ire sañope caye peoji. ⁶ Jaje pa'ina, cayë mësarute 'iñore pa'iji, Maija'quë huë'e seña maca pa'ire papi.' ⁷ Iye toyase'e caye asama'pë paë'ë, mësaruru. Japi caji: 'Mësarupi paire teaye ñajë oicohua'i pa'iyere yë'ë cato yëyë. Coeye nëicohua'ire huajë isiye cato.' Paire oiyere asacohua'i pani paire do'i peocohua'ini co'acohua'i a'ë caye para'huë, mësaruru. ⁸ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë cato huajë mu'se Ejaëpi.”

Jëtë Cuënesicore Paquëre Jujuye
(Mr 3.1-6; Lc 6.6-11)

⁹ Ja maca Jesús jaropi sani pai tsi'si huë'ena cacapi. ¹⁰ Jarote te'i jëtë cuënesicore hue'equëpi paji'i. Jaje pa'ina, ñani Jesupi tayo caëna, ite sañope cayeque pa'iji cuasajë seji'ë:

“¿Ju'iquëre jujuye de'oquë huajë mu'se pa'itoje?”

¹¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Nepi mësaruru acohua'i yëi ñamapi cojena duquëna sani dutama'cohua'i a'ni, huajë mu'se pa'itoje? ¹² Jaje pa'ina, paipi do'iji, yëi ñamare jerepa. Jaje huajë mu'se pa'itoje de'oye yo'oye pa'ito yo'oye pa'iji.”

¹³ Cani ja maca ite capi:

“Jëtëre mëajë'ë.”

Jaje caquëna, ipi se mëaquëna, yequë te'te jëtëje pa'io huajëco ponëo. ¹⁴ Ja maca fariseohua'ipi etani Jesure huani jeo ja'ñere ca huëohuë, ¿me neni huani jeoja'cohua'i a'ni? cajë.

Jesús Ayere, Tsoe Quëase'e

¹⁵ Jesús jare asani jaropi yequë huë'ñana saji'i. Saina, jai pai ite tuë'ë. Jesupi coa si'a ju'i dahuë ju'icohua'ire jujupi. ¹⁶ Jujuquë cui'ne ësepi, yecohua'ire se quëayeje. ¹⁷ Iye cato yo'oreña, Maija'quëre quëacaiquë Isafas toyaquë caquë pa'ise'epi ti'a ja'ñere, ñeje:

¹⁸ Iquë api, yë'ë jo'yaë yë'ë sahuani tseasiquë,

ite oiyë, cui'ne ini sihuaquë pa'iyë.

Ina, yë'ë joyo jeocaija'quë a'ë.

Cui'ne ipi si'a paire yë'ë nuñerepa pa'i yo'oyere quëacaija'quë api.

¹⁹ Paini co'a cocare cama'ë pasipi, cuima'ë pasipi.

Cui'ne i cayeje asacaiye paja'cohua'i a'ë, cu'i huë'ñana.

²⁰ Catëpë ca'huere quë'ioereje ne jëyoma'ë pasipi.

Cui'ne picose'e mëicoreje yayoma'ë pasipi.

I nuñerepa cuñeñe ne macaja'a jaje yo'oja'quë api.

²¹ Si'a pai maña ini necaija'quë api cajë utejë pa'ija'cohua'i a'ë.

Jesupi Huati Tutupi Yo'oji, Coa Caye
(Mr 3.20-30; Lc 11.14-23; 12.10)

²² Jesús quë'rona sahuë, ñama'quëre cui'ne coca cama'quëre huatire hue'equëre. Sarena, Jesupi jujupi. Jujuna, ñaquë cui'ne coca caquë ponëpi. ²³ Jare si'a pai ña quëquëni cahuë:

“¿Iquë David mamaquëre papi?”

²⁴ Jaje cajëna, fariseohua'ipi asani cahuë:

“Iquë cato huatiahua'ire eto saoji, iohua'i ëjaë Beelzebú tuture hue'equëpi.”

²⁵ Jesupi iohua'i cuasaye asani capi, jaohua'ire:

“Te'e yeja ëjaëpi jopore paja'a huani iti pajia'a sa'ñe uihuajë yo'ocohua'i pani peo hue'ñarepa carajaiñe pa'iji. Pai daripëpi, panita'a te'e tsëcapëpi sa'ñe pëicohua'i pani quëcoye peoji, yecohua'ire. ²⁶ Jaje cui'ne huati ëjaëje ija'a co'ye eto saoquë pani ¿Me cui'ne i tutu paquë'ni, ija'a sañope yo'oquë pani? ²⁷ Mësarupi yë'ëre cayë, Beelzebú tutupi huatiahua'ire eto saoji. Jaje pa'ito ¿nepi tutupi isiye'ni, mësarute tuicohua'ire eto sao tutu? Jaohua'ini seni asato mësarupi coa tayo huesëhuë, caja'cohua'i pa'ini. ²⁸ Yë'ë cato huatiahua'ire eto saoyë, Maija'quë joyo tutupi. Yë'ë yo'oye cato quëaji, Maija'quë cuañe te'tepi mësaruna titase'ere.

²⁹ ¿Tutu quë'i huë'e pa'ito cacani i co'amaña sioye peoji, du'ru ini tseama'cohua'i pani? Jaje pa'ina, ini tseanita'a de'hue cacani i co'amaña iñe pa'iji.

³⁰ Yë'ë yo'oyere co yo'oma'quë cato yë'ëre sañope yo'oquë api. Cui'ne yë'ë ja're coni tëama'quë cato coa ne ña'ñe saoquë api.

³¹ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Si'aye co'aye paire yo'ose'e pa'itoje sai de'huacaiye pa'iji, si'aye co'aye case'e pa'itoje. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore co'aye casicohua'i pa'itota'a ti sai de'huacaiye peoji. ³² Cui'ne yë'ë Pai Mamaquëni co'aye casicohua'ireje sai de'huaye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore sañope casicohua'ire sai de'huacaiye peoji.

Soquë Yë Ña'ñe Pa'iji, Io Quëiñena

(Lc 6.43-45)

³³ De'o soquë yëpi de'o care quëiñe pa'iji. Co'a soquë yëpi jare co'a care quëiñe pa'iji. Jaje pa'ina, io quëiñena ña'ñe pa'iji, soquë yë. ³⁴ ¿Aña tsëcapë acohua'i! ¿Me de'oye ca tija'ne'ni, mësarup, jare mësarupi co'acohua'i pa'ini? Jaje pa'ina, yë'opo cato joyo pa'iyere caye pa'iji. ³⁵ De'o pai cato de'o cocare caji, jare i joyo pa'iyepi. Cui'ne co'a paipi caji co'ayere, jare i joyo co'aye pa'ieje pa'ye. ³⁶ Jaje pa'ina, yë'ë cayë. Jaohua'ire pai ñape yo'ose'e ña mu'se tija'asi maca si'aohua'i iñoñe pa'iji, si'aye iohua'i cuasama'pë case'ere. ³⁷ Jaje pa'ina, më'ë case'ejë pa'ye ña de'hua cuãñoñe pa'iji, do'i peoquë panita'a do'i quë'i.”

Co'acohua'ipi Se'ñe, Pai Yo'o Tija' Ma'ñere

(Mr 8.12; Lc 11.29-32)

³⁸ Ja maca Jesure fariseohua'i cui'ne cuãnese'e ye'yacohua'i coni cahuë:

“Ye'yaquë, yëquë ña'ñe yëyë, më'ëpi pai yo'o tija' ma'ñe yo'oquëna.”

³⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Co'a paipi nuñerepa cuasama'cohua'ipi pai yo'o tija' ma'ñe yo'oquëna, ña'ñu' u cajë, se'ñe. Jaje sejeta'are Maija'quëre quëacaiquë Jonás iñoquë pa'ise'ejë pa'ye jerepa iñoñe peosipi. ⁴⁰ Coa Jonás jai hua'i ëtapë pa'ise'ejë pa'yese'e iñoñe pa'iji. Jaë je'quë toaso mu'seña cui'ne toaso ñami pa'aji'i. Jaje pa'ye Pai Mamaquëje toaso mu'seña cui'ne toaso ñami pa'ija'quë api, yeja sa'nahuëre. ⁴¹ Tsoe hue'ña Nínive daripë pa'isicohua'ipi huëni pai ñape yo'ose'e ña mu'se tija'ëna, iye'në pa'icohua'ire nejoja'cohua'i a'ë. Nínive acohua'i cato de'hue asani ja'rë pa'ise'e jeoni ponëahuë'ë, Jonás Maija'quë coca quëaquëna, asani. Yure iñore pa'iji, Jonás seña maca pa'ipi. ⁴² Cui'ne huë'ehuë te'te pai ëjaoje huëija'coa, nejo mu'se tija'asi maca. Huëni iye'në pa'icohua'i yo'ose'e ñani cui'ne nejoñe pa'iji, caja'coa. Ja'o cato so'o yejapi Salomón ta'ñe yo'oyere asasi' i caco daisico sëte. Yure iñore pa'iji, Salomón jerepa pa'ipi.

Co'a Joyo Co'iyë

(Lc 11.24-26)

⁴³ Huatipi paire pa'isiquëpi etani saisiquë pani cu'iji, cuënesi yejañare pëa huajë hue'ñare co'equë tija'ama'ë co'e jujani cuasaji: ⁴⁴ ‘Co'isi'i, cui'naona, yë'ë huë'ena yë'ë etani daisicono.’ Jaje cani co'iquë ñaquëna, pai peo huë'epi coa yuasicopi cui'ne

de'oye ne de'lhuasicopi pa'iji. ⁴⁵ Pa'ina, ñani ja maca sani siete huatiohua'ire i jerepa co'acohua'ini quërëjani, dani ina cacani pëayë. Pëarena, ja maca ja'në pa'ise'e seña maca co'acquë pa'ija'quë api. Jaje cui'ne iye co'a pa'ire yo'oye pa'ija'coa.”

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'je Tsi

(Mr 3.31-35; Lc 8.19-21)

⁴⁶ Jesús ja yë'ta'a paini caquëna, titahuë, pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi çoni. Dani hue'sena pëahuë, ini cajë daisicohua'ipi. ⁴⁷ Jaje pa'ijëna, yecohua'ipi Jesure quëahuë:

“Më ja'co cui'ne më yo'je tsi hue'sere pa'iyë, më'ëni cajë dani.”

⁴⁸ Caquëna, iti quëaquëre capi, Jesús:

“¿Ne a'ni, yë'ë ja'co cui'ne ne a'ni, yë'ë yo'je tsi?”

⁴⁹ Cani i ye'yacohua'ire iñoquë quëapi:

“Icohua'i a'ë, yë'ë ja'co cui'ne yë'ë yo'je tsi. ⁵⁰ Pa'ipi yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë yëyere yo'ocohua'ipi jaohua'i a'ë, yë'ë yo'jei panita'a yo'jeo cui'ne ja'co.”

13

Taquëpi Pa'iyë

(Mr 4.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Ja mu'se Jesús huë'epi etani sani jaira tëtë macana ja'rupi. ² Jarote pa'ina, jai pai i quë'rona daijëna, ñani jai yohuëna aya mëni ja'rupi. Si'a pai mejahuëna pëa sahuë. ³ Ja maca jaiye ye'yapi iohua'i ña'ne ayena çoni quëaquë capi:

“Taquëpi tasi'i caquë saji'i. ⁴ Sai taquëna, yequë capi tomepi, ma'ana. Ja tomese'ere pi'api dani peo hue'ña ocue sahuë. ⁵ Yequë capi tomepi, quëna pëa quë'rona, jaiye yeja peo hue'ñana. Ja capi esa sacapi, ya'opi huai'ne peoquëna. ⁶ Jaje mëasicota'a ësäpi ëo hue'api, jaiye tsita mese'e peoye sëte juji'i. ⁷ Yequë capi tomepi, miu quë'rona. Tomeina, miupi mëani ne hue'api. ⁸ Jaje tomequëta'are yequë capi tomepi, de'o yejana. Tomeni mëani jaiye quëquëna, tëahuë. Yequë ñëapi quëji'i, cien ca. Yequë ñëapi quëji'i, sesenta ca. Cui'ne yequë ñëapi quëji'i, treinta ca. ⁹ Mësarupi cajoro quë'iohua'i pani jasajë'ë!”

Me Ne Ja'ñere Pai Ña'ne Çoni Quëa'ni

(Mr 4.10-12; Lc 8.9-10)

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani sei'ë, Ite:

“¿Me ne ja'ñere pa'ire iohua'i ña'ne çoni jaje quëaquë'ni?”

¹¹ Sejëna, i'pi sehuopi:

“Mësarute Maija'quëpi ta'ne asaye isipi, yahuese'ere ma'tëmo te'te ayere. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato asa ti'a'ne pa'ne. ¹² Jaje pa'ina, paquëna, ai jerepa yeque se isiye pa'iji, isina, jaiye paja'quëre. Jaje pa'iquëta'are peoquëni ai jerepa jero sa'ana se sio huesoye pa'iji, a'ri maña i payeque. ¹³ Jaje pa'ina, iohua'i ña'ne ayena çoni caquëna, ñajëta'a ña ma'neje pa'iohua'i ña huesëyë. Cui'ne asajëta'a ti asama'cohua'ije pa'iohua'i asa huesëyë. ¹⁴ Jaje yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaiquë Isafas capi:

Mësaruru cato asaja'cohua'i a'ë. Jaje asajëta'a asa ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Ña'ne cato ñaja'cohua'i a'ë. Jaje ñajëta'a ña ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁵ Pai joyopi jëacorepa ne huesësi do'ire,

Co'ayerepa asaja'cohua'i a'ë.

Cui'ne iohua'i ñaco caje sïose'ere hue'ëja'cohua'i a'ë ñaco capi.

Ñama'pë pa'ija'cohua'i.

Cui'ne asama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Cui'ne joyopi asa ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Cui'ne yë'ëna juju cuañoñu'u cajë yo'oma'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësaruru cato sihuajë'ë, ñaco capi ñajë cui'ne cajoropi asa do'ire.

¹⁷ Nuñerepa cayë, mësarute. Jai pai Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne de'o pai ña'ne yëhuë, mësaruru yure ña'ne. Jaje yëjëta'a ñama'pë pa'ë. Asaye yëhuë, mësaruru asayere. Jaje yëjëta'a asama'pë pa'ë.

*Taquère Quëase'e Ayere**(Mr 4.13-20; Lc 8.11-15)*

¹⁸ Asajë'ë. Jaje pa'ito taquère quëase'e ayere. ¹⁹ Ma'ana iti ca tomes'e cato quëaji, ma'tëmo pa'i te'te ayere asacohua'ita'a asa ti'ama'cohua'ini cui'ne huatipi iohua'i de'o coca asase'ere peo hue'ña sioyere. ²⁰ Quëna pëa quë'rona tomesi ca cato quëaji, du'ru macare pase'e sihuajë asani sehuocohua'ini. ²¹ Jeteyo'je jaiye tsita peoye sëte quëcoma'pë neñañepi cui'ne yecohua'ipi josa yo'ojëna, ai yo'oyepi pa'ina, yo'o jujani jeocohua'ini. ²² Miu quë'rona tasi ca cato quëaji, Maija'quë coca asajëta'a iye yeja co'amañare ai cuasajë jaiye co'amaña ëayena coso cuañoñere. Si'aye iye Maija'quë cocare pë'pë huesoye a'ë. Jaje yo'oquëna, paipi quëiñeje pa'ye de'oye yo'o ti'añe peoye a'ë. ²³ Jaje pa'iquëta'are de'o yejana tasi ca cato quëaji, Maija'quë coca asani jeoma'pë tuicohua'ini, de'oyerepa quëicohua'ini. Jaje pa'ina, yecohua'ipi cien ca, yecohua'ipi sesenta ca cui'ne yecohua'ipi treinta ca quëicohua'i pa'iyë.”

Co'a Taya Ayere Quëaye

²⁴ Ja'në quëase'eje pa'ye neni iñoquë Jesús quëapi, ñeje:

“Trigo care pare taquëpi yejana tase'eje pa'ye a'ë, ma'tëmo pa'i te'te aye. ²⁵ Tasiquëta'are ite sañope yo'oquëpi si'aohua'i çaisi maca dani co'a care tani saji'i. ²⁶ Saquëna, trigopi ai de'oni iti tsa'ña ne maca te'e co'a tayaje etapi. ²⁷ Ja maca jo'yaohua'ipi iti tse aquëre sani cahuë: ‘Ëjaë, më'ë tsio de'o case'e tasicohua'ita'a çjero ayepi iye co'a taya çoni mëaë'ni?’ ²⁸ Cajëna, iti tse aquëpi capi, jaohua'ire: ‘Yequë co'aquëpi yo'opi yë'ëre sañope yo'oquëpi.’ Caquëna, i jo'yapi cahuë, ite: ‘¿Yëquëpi ja co'a taya du'te jeocaiye yëma'quë?’ ²⁹ Cajëna, ipi capi, jaohua'ire: ‘Pani, co'a tayare dutajë trigoje duta jeoma'cohua'ipi yo'oye'ni. ³⁰ Iose'e mëajaco tëa mu'se ti'aëna, nejo ja'ñepi, ja macata'a co'amaña necohua'ire jëjo saosi'i, co'a tayare ti pëa huëni toana ëo jeoja'cohua'ire, ja jeteyo'je trigo care pase'e yë'ë de'hua hue'ñana de'huacaijajë.’ ”

*Mostaza Ca Ayere Ye'yaye**(Mr 4.30-32; Lc 13.18-19)*

³¹ Quëaye neni Jesús quëapi, ñeje:

“Ma'tëmo pa'i te'te cato mostaza care yejana paipi tase'eje pa'ye a'ë. ³² Mostaza cato nuñerepa a'ri ca'ë. Jaje pa'isicota'a ai de'oco jai soquë yë de'ona pi'api iona daijë capëna tsianoa necohua'i a'ë.”

*Pan Ne Pore Ayere Ye'yase'e**(Lc 13.20-21)*

³³ Yeque cui'ne quëaye neni quëapi, ñeje:

“Ma'tëmo pa'i te'te cato pan ne poreje pa'ye a'ë. Jaje pa'yere nomiopi tres jai ji'so harina neona, si'a sëpë o'saco jujucoa.”

³⁴ Jesús si'aye paire quëapi, iohua'i ñañe ayepi caquë. Co'arepa ña ma'ñepi caquë quëama'ë paji'i. ³⁵ Iye cato yo'ose'e pa'iji, Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'epi ti'lajaquë caquë i toyaquë pa'ise'epi caji:

“Caja'quë a'ë, iohua'i ñañe ayepi çoni.”

Caja'quë a'ë, yahuesi co'amaña pa'ise'ere yeja de'huanë ayere.

Co'a Taya Ayere Ye'yaye

³⁶ Ja maca Jesús paire ca tējini huë'ena cacapi. Cacaëna, jaron a ite ye'yecohua'i tsiojani cahuë:

“Quëajë'ë, co'a tayapi tsiona mëase'e ayere.”

³⁷ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“De'o ca taquë cato Pai Mamaquë api. ³⁸ Cui'ne tsio cato si'a yeja'ë. De'o ca cato Maija'quë te'te acohua'ini quëaji, cui'ne taya cato quëaji, huati te'te acohua'ini.

³⁹ Sañope yo'oquëpi co'a taya taçaisiquë cato huati ëjaëpi. Tëaye cato quëaji, yeja carajai ja'ñere, cui'ne iti ca tëacohua'i cato huiñaohua'i a'ë. ⁴⁰ Co'a taya tsi'soni toana ëo jeoñeje pa'ye cui'ne yeja carajai maca yo'oye pa'ija'coa. ⁴¹ Pai Mamaquëpi jëjo

daoja'quë api, huiñaohua'ire i cuañe te'tere pa'ijë tayo yo'oye yecohua'ire necohua'ire, cui'ne co'acohua'ire tsi'soja'cohua'ire. ⁴² Tsi'soni toana ëo jeoja'cohua'i a'ë. Jaropi yureta'a oijë cui'ne cuji qui'coja'hua'i a'ë. ⁴³ Ja maca Maija'quë yëye yo'ocohua'ipi ëse miañeje miaja'cohua'i a'ë, iohua'i pëca ja'quë te'tere pa'ijë. Jaje pa'ina, mësarupi cajnoa hue'ecohua'i pani jasajë'ë!

Curi Mahuë Ayere Ye'yaye

⁴⁴ Ma'tëmo pa'i te'te cato curi mahuë yejana quëni yahue oase'eye pa'io. Jaje pa'ioni te'i paipi curi mahuëre ti'ani cui'naoni iti macana se yahue oani ai sihuaquë sani si'aye i paye isi saoni curi quë'i yejare huerose'eye pa'ye a'ë.

Jai Do'i Quëñare Pare Ye'yaye

⁴⁵ Ma'tëmo pa'i te'te cato co'amaña isiquëpi jai do'i quëñare pare perla hue'yosi quëna përe, co'equë cu'iyeye pa'ye a'ë. ⁴⁶ Jaje co'equë jai do'ire ti'ani si'aye i pase'e isi jëani, jai do'i quëñare pare hueroyeye pa'ye a'ë.

Hua'i Yo'eco Ayere Ye'yaye

⁴⁷ Ma'tëmo pa'i te'te cato hua'i yo'econi jai tsiayana jeo dëoni coa si'a hua'ire neñeje pa'ye a'ë. ⁴⁸ Hua'i yo'eco timësi maca hua'i yo'ecohua'ipi mejahuëna naë mani jaropi ñu'ijë sahuajë de'o hua'ise'ere do'rohuëna ayajë co'acohua'ise'ere jëococohua'i a'ë. ⁴⁹ Jaje yeja carajaisi maca huiñaohua'ipi etani co'acohua'ire cui'ne de'o hua'ire sahuajë huahueja'cohua'i a'ë. ⁵⁰ Ja maca co'acohua'ire cato toa cojena jëo dëorena, jaropi cuji qui'cojë oija'cohua'i a'ë.”

Ye'yacohua'ipi Asaye

⁵¹ Ja maca Jesús seji'i, jaohua'ire:

“¿Asaye mësarú si'aye iye?”

Seina, sehuohuë:

“Jaje pa'ijë'ë asayë, Èjaë.”

⁵² Cajëna, Jesupi capi:

“Cuañese'e ye'yaquëpi Maija'quë cuañe te'te ayere ai ye'yequë pani huë'e paquëje pa'i ponëji, i de'huase'ere co'amaña cui'ne ai co'amaña etoquë isiyeje pa'irepa.”

Jesús Nazaretre Pa'iyë

(Mr 6.1-6; Lc 4.16-30)

⁵³ Ja maca Jesús jaje quëaquë ye'ya tëjini saji'i, yequë hue'ñana. ⁵⁴ Sai ti'api, i yejana i ai de'o sitona. Jarona ti'asiquëpi pai tsi'si hue'ñana ye'yapi. Ye'yaquëna, paipi ai cuasajë ñajë cahuë:

“¿Jerona iquë ye'yei'ni, jerepa ta'ñe caye? ¿Merepa cui'ne pai yo'o ti'a ma'ñe yo'oquë'ni? ⁵⁵ Carpintero mamaquëta'a cui'ne iñore pa'iyë, i pëca ja'co María. Cui'ne Jacobo, José, Simón, Judas pa'iyë, i yo'je tsije. ⁵⁶ Iñore i yo'je tsi nomiohua'ije pa'iyë. ¿Jaje pa'ito jerona iye si'aye ye'yei'ni?”

⁵⁷ Jaje cajë coejë asaye pahuë, i caye. Jaje coejëta'are Jesupi capi, jaohua'ire:

“Si'aohua'i yëyë, Maija'quë jëjo daoquëre. Jaje pa'iquëta'are i ai de'osi yeja acohua'i cui'ne huë'e acohua'irepa coeyë, ite.”

⁵⁸ Ite ire papi cajë asama' do'ire ñaquë jaro cato jaiye pai yo'o ti'a ma'ñe neñe papi.

14

Juan Ti Doquëre Huaiye

(Mr 6.14-29; Lc 9.7-9)

¹ Ja mu'seña Herodes Galilea cuañequë paji'i. Jaje pa'ipi Jesús pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oyere asapi. ² Asani i ja're coní pa'icohua'ire capi:

“Juan oco doquëpi huëni tutu paquë yo'oma'quë.”

³ Jaje cuasapi, Herodes cato Juanre tseani huëni co'acohua'ire co hue'ñana cosiquë sëte yo'jei Felipe nëjo do'ire. ⁴ Juan cato caëña, Herodesre:

“Më nējore payeje pama'ë pa'ijë'ë.”

⁵ Jaje caquëna, Herodes Juanre huani jeosi'i caquëta'a paini ca'raquë papi, si'aohua'i Juanre Maija'quë coca quëaquë api ca do'ire ca'raquë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are ite Herodesre coasi mu'seña ti'asi maca Herodías mamacopi pai tsi'isiscohua'i ñajëna, etani pairacona, Herodes ñani ai sihuaquë. ⁷ Ca nëopi si'aye më'ë seña pa'ito isisi'i, co'amaña. ⁸ Jaje ca maca pëca ja'copi du'ru yëhuosico sëte cao, Herodes:

“Juan oco doquë siopëre quëna de'huana ayasiconi isijë'ë.”

⁹ Jaje ca maca Herodes oi ëayerepa asapi. Jaje ipi tsoe si'aohua'i soisicohua'i asajëna, isisi'i, më señere ca nëo huesosiquë sëte jëjo saopi, isijë'ë caquë. ¹⁰ Ja maca cuañeña, sani Juan cosiquë pa'iquëre siopëse'e tëto tējajani, ¹¹ quëna de'huana ayasiconi dani isihuë, nomi tsiona. Jaopi se isio, pëca ja'cona.

¹² Jaje yo'orena, Juanre ye'yecohua'ipi dani i capëse'e sani tãhuë. Tani ja jeteyo'je sani Jesure quëahuë, iti yo'ose'ere.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aoñe

(Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

¹³ Jaropi jare asani Jesús saji'i, pai peo hue'ñana yohuëja'a. Jaje saisiquëta'are paipi asa ti'ani ite tui huëohuë, yejaja'a pai daripë pa'icohua'ipi. ¹⁴ Jesús yohuëpi etaquë ñaquëna, jai pai paë'ë. Jaje pa'ijëna, teaye oi jaohua'ire ñani jujupi, ju'icohua'ire iohua'i dacohua'ire. ¹⁵ Tsoe na'iquëna, ñani i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona dani cahuë:

“Tsoe na'iji. Iño pai peo hue'ña'ë. De'oji. Ja macaja'a ca tējijë'ë, sani pai pa'i hue'ñana hueroni ao maña aijajë.”

¹⁶ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Saiye peoji. Jaohua'ire mësarupi aojë'ë.”

¹⁷ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite:

“Peoyë. Coa cinco pan cui'ne caya hua'ire pare payë, iño.”

¹⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“Dajë'ë, iñona itire.”

¹⁹ Cani cui'ne paire cuañepi, tayahuëna ja'ru sajë'ë, caquë. Ja jeteyo'je i jëñapi cinco pan pëca cui'ne cayaohua'ire ini cajiquë ma'tëmona ñaquë, Maija'quëre de'oji caquë pëpapi. Pëpani panre jë'yeni i ye'yacohua'ina isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuë. ²⁰ Si'aohua'i ani huajësicohua'i paë'ë. Ja jeteyo'je ani jujase'ere doce do'rohuëarepa ayahuë. ²¹ Ja aisicohua'i cato paë'ë, cinco mil ëmëohua'ise'e. Nomiohua'ire cui'ne tsire cuecuye peoyerepa jaohua'ique pa'ini ai jerepa pa'iyë.

Jesupi Oco Ëmëjeja'a Cu'ise'e

(Mr 6.45-52; Jn 6.16-21)

²² Ja jeteyo'je Jesús paini pëpa tējiquë i ye'yacohua'ise'ere du'ru jai yohuëna aya mëijë'ë caëna, aya mëtena, jaira je tē'tena jëjo saopi. ²³ Paire pëpa tējini mëji'i, jai cutihuëna tel'i, Maija'quëre sesi'i caquë. Ñami de'osi maca Jesús jarote tel'i paji'i. ²⁴ Jai yohuë cato jopo jairare ja yë'ta'a saio nëco'ë, to'añepi yohuëna tutu ju'acquëna, saë'ë. ²⁵ Nataquëna, Jesús iohua'i quë'rona tsiojaji'i, oco da'ca ëmëjeja'a nëcaquë. ²⁶ Ja maca i ye'yacohua'i tsiayaja'a nëcaquë daina, ñani quëquë huesëjë ca'rajë cuihuë:

“¡Pai joyo huatio!”

²⁷ Jaje cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Quëcojë'ë, yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë.”

²⁸ Caquëna, ja maca Pedropi capi, ñeje:

“Ejaë, më'ërepa pani yë'ëreje cuañejë'ë, tsiayaja'a nëcaquë sasi'i, më'ë quë'rore pana.”

²⁹ Caquëna, Jesupi capi:

“Dajë'ë.”

Caëna, Pedropi yohuëpi cajeni tsiayaja'a nëcaquë sai huëopi, Jesús pa'i hue'ñana ti'asi'i caquë. ³⁰ Jaje saiquëta'a tutu ju'ayena asaquë, quëquëquë du'i huëoquë cuiipi:

“¡Huasoje'ë, Ëjaë!”

³¹ Jare iti macapi Jesús jěňana tseaquě capi, ite:

“¿Yě'ěna quēcoyere a'ri maña paquě, mě'l'ě! ¡Me yo'oquě nema'quěje pa'ire cuasaě'ni!”

³² Jai yohuěna aya měisi maca tutu tōmepi. ³³ Ja maca jai yohuě pa'icohua'ipi Jesuna do're ja'runi cahuě:

“Nuñerepa mě'ě Maija'quě mamaquěre pa'ě.”

Genesaret Pa'icohua'ire Jujuse'e

(Mr 6.53-56)

³⁴ Je'ejě ti'ahuě, Genesaret yejana. ³⁵ Ti'arena, paipi Jesús daise'ere asa ti'ani si'a hue'ña iti yeja pa'icohua'ire quěahuě. Quěarena, i pa'i hue'ňana ju'icohua'ire dahuě.

³⁶ Dajě sei'ě, i ju'i čana patoni co'yato de'oma'quě cajě. Jaje cani si'aohua'i i ju'i čana patocohua'ipi co'ya sahuě.

15

Paire Co'aye Neñe

(Mr 7.1-23)

¹ Jerusalėnpi fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi daisicohua'ipi Jesús quě'rona tsio dani sei'ě:

² “¿Me yo'ojě mě'ě ye'yacohua'i mai aipě cuañese'e sehuocaiye pañe'ni, ja yě'ta'a ao aimaně jěňa tsoajě'ě, cuañese'e?”

³ Jaje cajěna, Jesupi seji'i, jaohua'ire:

“¿Cui'ne mėsaru me yo'ojě Maija'quě cuañese'e de'oye sehuocaima'pě pai cuañese'ere de'oye sehuoye'ni? ⁴ Maija'quě cato capi: ‘Mě ja'core cui'ne mě ja'quěre ějaohua'ire ñaquě pajě'ě.’ Cui'ne capi: ‘Pěca ja'quěre cui'ne pěca ja'core co'aye sañope caquě cato huani jeo cuañoja'quě.’ ⁵ Jaje pa'iquěta'are mėsarupi cayě pěca ja'quěre cui'ne pěca ja'core caye de'oji: ‘Tsoe si'aye yě'ě paye Maija'quěna isi saohuě. Jaje pa'ina, cōcayē peoyě.’ ⁶ Cui'ne jaje cacohua'ipi pěca ja'quěre panita'a pěca ja'core cōcayē peoyě, cuasajě pa'iyě. Jaje yo'ojě Maija'quě cuañese'ere do'i peoye ne huesoni coa pai cayere sehuocajě pa'iyě. ⁷ ¿Coa cacohua'! Nuñerepa Maija'quěre quěacaiquě Isaías capi, mėsaru ayere toyaquě ñeje:

⁸ Iye pai yě'ěre yě'opose'e oiyě,

İohua'i joyo cato so'ore pa'ina.

⁹ Mėsaru Maija'quěre señe do'i peoye a'ě,

Paise'e cuañeñepi huěojě yo'ojěna.”

¹⁰ Ja maca paire soini capi:

“De'hua asajě cuasa ti'ajě'ě. ¹¹ Yě'opojā'a cacaye cato paire co'a de'hua ma'ñe a'ě. Coa ai jerepa paire co'a de'huaye cato yě'opopi etaye a'ě.”

¹² Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesús quě'rona tsio dani cahuě:

“¿Asaě, mě'ě fariseo pai mě'ě cayere asajě oise'e?”

¹³ Jaje cajěna, ipi sehuopi, jaohua'ire:

“Yě'ě ja'quě, ma'těmo pa'iquě ta ma'ñe cato peo hue'ñarepa duta ja'ñe a'ě. ¹⁴ Coa ñajě'ě, İohua'ise'e pa'ijajě. Jaohua'i cato ñaco ca peocohua'i a'ě. Cui'ne ñama'cohua'ini cuacohua'i a'ě. Jaje pa'ina, ñama'quěpi cui'ne ñama'quěni sai saquě pani si'a jupě cojena du'iyē pa'iji.”

¹⁵ Pedropi ja maca capi, Jesure:

“Quěajě'ě, mě'ě quěase'e ayere.”

¹⁶ Caquěna, Jesupi capi:

“¿Mėsaruje ja yě'ta'a asa ti'ama'pě pa'iyē? ¹⁷ ¿Huesēye, mėsaru, si'a ao yě'opojā'a cacani ětatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiye? ¹⁸ Jaje pa'iquěta'are yě'opojā'a etaye cato joyo pa'iyepi etaji. Ja'ě, paire co'ayerēpa neñe. ¹⁹ Jaje pa'ina, joyopi etaji, co'aye cuasayē, huani jeo ěaye, nomi ěaye cuasayē, co'amaña ñaño, coa cosoye, cui'ne co'a coca caye. ²⁰ Iye a'ě, paire co'a de'huayerēpa. Jěňa tsoajě'ě cuañese'ere sehuoma'pě aiñe cato paire co'aye ne ma'ñe a'ě.”

*Yequë Yeja Acopi Jesure Sehuoye**(Mr 7.24-30)*

²¹ Jesupi jaropi etani saji'i, Tiro cui'ne Sidón yejana. ²² Jarote paco'ë, cananea nomio jaopi Jesús quë'rona cuico daco'ë, ñeje:

“¡Ëjaë, David mamaquë oijë'ë, yë'ë macare! Yë'ë mamacopi huati joyore hue'eco, ai ai yo'oco co'ayerapa.”

²³ Jaje catojē Jesús ti a'ri mañaje sehuoma'ë saji'i. Saina, i ye'yacohua'ipi dani ite sei'ë: “Quëa saojë'ë, te'ija. Co'aye mai jeteyo'jeja'a cui daoco.”

²⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Maija'quë yë'ëre jëjo daopi, Israel paini caquë yëi ñama ne huesëse'ejē pa'ioni caquë.”

²⁵ Jaje pa'iquëta'are i ña hue'ñana do're ja'runi cao:

“¡Ëjaë, cocajj'ë!”

²⁶ Jaje cacona, Jesupi capi, jaote:

“De'oma'coa, mamajë aiconi aore jioni jo'ya yaina aoto.”

²⁷ Jaje catojē iopi ite cao:

“Jaje pa'ijj'ë, Ëjaë. Jaje pa'iquëta'are jo'ya yaijē aicohua'i a'ë, pai ani to ne'ña mañaje.”

²⁸ Jaje cacona, Jesupi capi, jaote:

“¡Nomio ta'ñerepa neñe pa'iji, cuasayë, më'ë! Më'ë yëse'e nese'ejē pa'ijaquë.”

Caëna, iti macapi io mamaco co'yasico paco'ë.

Jesupi Ju'icohua'ire Jujuse'e

²⁹ Jesús jaropi etani Galilea jaira tëtöpaja'a tëto sani cutihuëna mëni jarona ja'rupi. ³⁰ Jarote pa'ina, jai pai daë'ë, i pa'i hue'ñana. Daijë dahuë, do'pëcohua'ire, ñama'cohua'ire, asama'cohua'ire, peo tupëare, cui'ne jai pai yeque ju'icohua'ire dahuë. Dani i quëo yë'quë macana oijëna, Jesupi jujupi, ju'icohua'ire. ³¹ Pai ña quëquëyerepa yo'opi, asama'cohua'ipi cui'ne coca cama'cohua'ipi asajë cajëna, nëcañoa peo tupëapi de'ocohua'i ponëjëna, do'pëcohua'ipi cu'ijëna cui'ne ñama'cohua'ipi, ñacohua'i ponëjëna. Jaje yo'ouquëna, ñajë Israel pai Maija'quëre ai de'oji cajë sihuahuë.

*Jesupi Cuatro Mil Ëmëohua'ire Aopi**(Mr 8.1-10)*

³² Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire soini capi:

“Teaye iye pai mañare oi ñañë. Tres mu'seña pa'iji, iño iohua'i pa'iyë. Jaje pa'ijjë ti peoyë, iohua'i ai mañaje. Jaje pa'ina, aima'cohua'ire huë'ena jëjo saoye pasi'i saijë ma'ana dahuëra ju'ima'cohua'ini.”

³³ Caquëna, ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë, ite:

“Jaje pa'iquëta'are ¿me iño pajē peo hue'ña aó hueroni aóñe'ni, jai paire pare?”

³⁴ Cajëna, Jesupi seji'i:

“¿Je so pan paye'ni, mësarü?”

Seina, iohua'ipi cahuë:

“Siete pan cui'ne a'ri maña tsiaya hua'ire payë.”

³⁵ Cajëna, ja maca paire cuañepi, yejana ja'ru sajë'ë caquë. ³⁶ Ja'rusi maca siete pan cui'ne hua'ire ini Maija'quëre de'oji caquë seji'i. Seni tējini i ye'yacohua'ina se isina, jaohua'ipi paire se aohuë. ³⁷ Ja maca si'aohua'i ani huajëhuë. Jaje pa'itojē ja yë'ta'a siete do'rohuëa ani jujase'e nëaëna, ayahuë. ³⁸ Iti aicohua'i cato cuatro mil pai paë'ë, nomiohua'ire cui'ne tsire cuëcuema'pëna. ³⁹ Ja jeteyo'je Jesús paire sai pëpa tējini jai yohuëna aya mëni saji'i, Magdala yejana.

*Pai Yo'o Ti'a Ma'ñe Yo'ojj'ë Cajë Señere**(Mr 8.11-13; Lc 12.54-56)*

¹ Fariseohua'i cui'ne saduceohua'i cōni Jesure neñañu'u cajë dani ma'tëmo ayere pai yo'o tì'a ma'ñere iñojë'ë sei, ipi yo'ouna, ñani tseañu'u cajë. ² Jaje cajë sejëna, ipi sehuopi, jaohua'ire:

“Na'iquëna, ma'tëmo maja'ico pa'ina, ñani mësaru cacohua'i a'ë, ‘De'lo mu'se pa'ija'coa.’ ³ Cui'ne ñataquëna, nea siri pa'ina, ñani cacohua'i a'ë, ‘yure cato co'a mu'se pa'ija'coa.’ ;Mësaru, coa cacohua'i a'ë! Ma'tëmore ñani ta'ñe asacohua'ita'a ¿me yo'ojë iye mu'seña yo'oye ñani ta'ñe cama'pë ja yë'ta'a huesëcohua'i pa'iyeni? ⁴ Iye co'a pai nuñe yo'oma'cohua'ipi señë, ma'tëmo yo'oyere nejë'ë ñañu'u cajë. Jaje sejëta'are Jonásre yo'ose'eje pa'yepi iñoñe'e pasipi. Jerepa yo'o iñoñe peoji.”

Jaje cani jeoni saji'i.

Fariseohua'i O'sa
(Mr 8.14-21)

⁵ Jaira je të'huina je'ejë i ye'yacohua'i pan sayere huñeyei'ë. ⁶ Huñeyesicohua'ini Jesupi jaohua'ire capi:

“Ina de'hua ñajë'ë, fariseohua'i cui'ne saduceohua'i o'saque pa'iji.”

⁷ Caquëna, i ye'yacohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a cahuë:

“Mai panre dama'pë patena, caji.”

⁸ Jaje yahue caye Jesupi asani capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë pan peoyë caye'ni? ¿Ai jerepa mësaru, yë'ëre nequë api, cuasayere peoye'ni? ⁹ ¿Ja yë'ta'a asa tì'añe pañe, cui'ne ñañe pare cinco pan pa'ise'ere cinco mil paire aose'eje cui'ne ani jujarena, do'rohuëana de'huase'eje? ¹⁰ ¿Cui'ne siete pan pa'ise'epi cuatro mil paire ao maca do'rohuëa nëase'eje cuasaye pañe? ¹¹ ¿Me yo'ojë mësaru yë'ë ca maca panre caji, cuasare'ni? De'hua ñajë'ë, fariseohua'i cui'ne saduceohua'i o'sana cōme huesëye.”

¹² Jaje ca maca cuasa tì'ahuë, Jesús pan neñere cama'ë pa'ise'ere. Coa ai jerepa Fariseo cui'ne saduceohua'i ye'yayere case'ere.

Pedropi Jesús Ayere Caye
(Mr 8.27-30; Lc 9.18-21)

¹³ Jesús Cesarea Filipo yeja quë'rona tì'ani i ye'yacohua'ire seji'i:

“¿Iqueipi caye'ni, Pai Mamaquëre?”

¹⁴ Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Yecohua'ipi cayë, Juan oco doquë api. Yecohua'ipi cayë, Elíaspi. Cui'ne yecohua'ipi ja yë'ta'a yeque cayë, Jeremiaspi panita'a yequë Maija'quë jëjo daoquë api, caye.”

¹⁵ Ja maca jaohua'ire capi:

“Cui'ne mësaruta'a ¿iqueipi caye'ni?”

¹⁶ Caquëna, Simón Pedropi capi:

“Më'ë cato Cristo a'ë, Diusu huajëquërepa mamaquë a'ë.”

¹⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“De'oji. Simón Jonás mamaquë yecohua'ije më'ëre quëaye pahuë. Coa yë'ë Ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi iñoipi. ¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi më'ëre cayë Pedro jare iye quëna pë ëmëje'ena yë'ë huë'e nesi'i. Neina, ju'iñe tutujë quëcoquë ti neñe peoji. ¹⁹ Yë'ëpi më'ëre ma'tëmo pa'i te'te hui'yocore isija'quë a'ë. Më'ëpi iye yejana sëaquë pa'ito ma'tëmoje sëaye pa'iji. Cui'ne më'ëpi iye yejana joyequë pa'ito ma'tëmoje joyeye pasipi.”

²⁰ Ja maca Jesupi cuañepi, i ye'yacohua'ire. Yë'ëre Cristo api, cajë paire quëama'pë caquë.

Jesús Capi, Ju'ija'quë A'ë
(Mr 8.31-9.1; Lc 9.22-27)

²¹ Jare ja macapi Jesupi quëa huëopi, i ye'yacohua'ire. Jerusalénna sani ai yo'oja'quë a'ë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi yo'ojëna, caquë. Cui'ne capi, jaje yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jeosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë. ²² Ja maca Pedropi tirona ite sani yëhuosi'i caquë capi:

“¡Maija'quëje jaje yo'oye coeji, Èjaë! ¡Jaje yo'oye ti peojaquë mè'ère!”

²³ Jaje caquëna, Jesús co'ye ponëni ñani ite Pedrore capi:

“Saij'ë. Yë'ë quë'ro pa'ima'ë, huati ëjaë. Yë'ère josa tëhuoquë, ai. Më'ë cato Maija'quë cuasayeje cuasama'quë a'ë. Coa pai cuasayeje cuasaquë a'ë.”

²⁴ Ja maca Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Yë'ère tuiye yëcohua'i pani huënëyeye pa'i co'ye de'oye pa'iyere. Jaje yo'oni ai yo'oye pa'ito quëcojë tuiye pa'iji, co'ye cuasama'pë. ²⁵ Jaje pa'ina, co'ye de'oye pa'iyere cuasaquë yo'oquëpi coa ne huesoja'quë api, i pa'iyere. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire ai yo'oquë i pa'iyere ne huesosiquëpi ti'aja'quë api, pa'iyere. ²⁶ Jaje pa'ina, ¿Iquere cocaiye pa'iquë'ni, paipi si'aye iye yejana co'amañare pajëta'a joyore ne huesoto? ¿Je ja'ye saiñe pa'iquë'ni, i joyo do'ire? ²⁷ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë daija'quë api, si'a i pëca ja'quë de'o tutu quë'ipi cui'ne i huiñaohua'ina coni. Ja maca ipi saija'quë api, te'ohua'ise'e yo'ose'eje pa'ye. ²⁸ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, ja yë'ta'a yure pa'icohua'i ju'ima'pë Pai Mamaquë i quë'ropi daina, ñaja'cohua'i a'ë.”

17

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e

(Mr 9.2-13; Lc 9.28-36)

¹ Seis mu'seña tëto sai maca Jesupi sapi, Pedrore, Jacobore cui'ne Juanre Jacobo yo'jeire te'i jaohua'i ja're saji'i, jai ëmë cutihuëna. ² Jarona i capë iohua'ique ñajëna, tiñerepa ponëpi. I tsia cato ëse mëiñeje pa'yere miaco ponëpi. Cui'ne i ju'i capi toaje pa'iorepa ponëpi, miañerepa. ³ Cui'ne ja maca ñañu'u cuasama'pë pa'ise'ere ñahuë, Moisés cui'ne Elías, Jesús ja're cocare cajëna. ⁴ Ja maca Pedropi capi, Jesure:

“Èjaë, ¡De'oji. Yureta'a iñore pañu'u! Më'ëpi yëto neñu'u toaso a'ri huë'ña: më'ë tsecore te'ore, Moisés tsecore, cui'ne Elías tsecore yecore.”

⁵ Ja yë'ta'a Pedro cocare caquëna, miacore papi sirio nëca meni peo huë'ña ca'ne huesona sirio jopopi yë'ose'e ñeje pisiqüëna, asahuë:

“Iquë yë'ë mamaquëre papi ini ai sihuaquë pa'iyë. Asaj'ë, i cayere.”

⁶ Iyere asani i ye'yacohua'i yejana iohua'i tsiapi meñe simeni uë'ë, quëquëquë huesëni.

⁷ Ja maca Jesupi iohua'i quë'rona tsiojani patoquë capi:

“Huëij'ë. Ca'rama'pë pa'ij'ë.”

⁸ Caquëna, huëijë coa Jesuse'e te'i pa'ina, ñahuë, yecohua'ita'a peojëna.

⁹ Jaropi cajëjëna, Jesupi cuañepi, jaohua'ire:

“Quëama'pë pa'ij'ë, yecohua'ire, iye mësarü ñase'e. Pai Mamaquë ju'isiquëpi cui'naëpi huëima'ë pa'ito juni huëisi maca quëaj'ë.”

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesure sei'ë:

“¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i jaje pa'ito Elíaspi du'ru daija'quë api, cayë'ni?”

¹¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayë. Du'ru daija'quë api. Si'aye ne de'huaja'quë api. ¹² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, mësarute. Elíaspi tsoe daji'i. Daisiquëta'are iohua'ipi de'hua ñama'pë coa iohua'i yëyeje yo'ohuë, ite. Jaje cui'ne Pai Mamaquëje ai yo'oja'quë api, jare jaohua'i jëñapi yo'ojëna.”

¹³ Ja maca i ye'yacohua'ipi cuasa ñaja'ë, Juan oco doquë pa'isiquëni caji cuasajë.

Jesupi Hue'hue Dahuë Paquëre Jujuye

(Mr 9.14-29; Lc 9.37-43)

¹⁴ Pai pa'i huë'ñana daisi maca Jesús quë'rona te'i tsio dani i ña huë'ñana do're ja'runi capi:

¹⁵ “Èjaë, oij'ë, yë'ë mamaquëre. Ai yo'oji, hue'hue dahuëre hue'equë. Jaje pa'ipi jaiye toana tai yequere tsiayana du'i yo'oji. ¹⁶ Iye macana dahuë, ite. Më'ë ye'yacohua'ina, iñosiquëta'are juju ti'ama'pë paë'ë.”

¹⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“¡Ina, necaiquë api cuasama' pai cui'ne co'acohua'! ¿Je yëhuarepa pa'ija'quë a'ni, mësarü ja're cõni? ¿Je yëhuarepa quëcoja'quë a'ni? Dajë'ë, ñõna tsihua'ëre.”

¹⁸ Cani ja maca Jesupi co'a joyore pëni eto saopi, tsihua'ëre pa'isicore. Jare iti macapi tsihua'ë huajëquë co'yapi.

¹⁹ Ja jeteyo'je ise'ere i ye'yacohua'i cahuë:

“¿Me yo'ojë yëquë huatire eto saoye pare'ni?”

²⁰ Sejëna, Jesupi capi:

“Mësarü ne tì'añe peoji, cuasayere payë. Nuñerepa cayë. Mësarupi mostaza ca ja'iore ne tì'añe pa'iji cuasayere hue'ecohua'i pani cara'huë ja cutihuëre: 'Saijë'ë, iye macapi yequë hue'ñana.' Carena, ai cutihuëpi saija'coa. Ti coa ca jujaye peoji, mësarupi neñe pa'iji cuasacohua'i pani. ²¹ Jaje pa'iquëta'are iye co'a joñoare cato, eto saoye pa'iji Maija'quëre señepi cui'ne ao aima'pë señepi.”

Tijupë Jesús Capi, I Ju'ñe Ayere

(Mr 9.30-32; Lc 9.43-45)

²² Si'a jupë Galilea quë'rore cu'i maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Pai Mamaquëre tseani paina isi huesoja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jeosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca cui'naëpi huëija'quë api.”

Jaje quëaquëna, ai oi ëaye asahuë.

Pai Tsi'si Huë'e Do'i Saiñe

²⁴ Jesús cui'ne i ye'yacohua'i Capernaum daripëna tì'asi maca Maija'quë huë'e do'ire curiquë secohua'ipi Pedrore sani ñani se'ë:

“¿Mësarü ye'yaquë curiquë saiquë Maija'quë huë'e do'i?”

²⁵ Cajëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë. Saiji.”

Jaje cani huë'ena Pedropi cacaquëna, Jesupi du'ru ite capi, ñeje:

“¿Me cuasaquë'ni, më'ë Simón? ¿Neni iye yeja ëjaohua'i co'amaña pa do'i cui'ne pa' do'i señe'ni, iohua'i tsecohua'i panita'a tìohua'ini señe?”

²⁶ Caquëna, Pedropi sehuopi, ite:

“Tìohua'ini señë.”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jaje pa'ito iohua'i tsecohua'i cato saiñe peoji. ²⁷ Jaje pa'iquëta'are sañope yo'oyere coejë saiñu'u. Jaje pa'ito jairana sani mojë'ë, hua'ini. Du'ru macarepa hui'yoquëni moni i yë'opore curiquë pa'ina, ini sani saijë'ë, si'aye, yë'ë pa' do'i cui'ne më'ë do'i cõni te'epi.”

18

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë

(Mr 9.33-37; Lc 9.46-48)

¹ Jare ja macapi i ye'yacohua'i Jesús quë'rona tsiojani seteña, ite: “¿Nepi jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ni, ma'tëmo?”

² Cajëna, ja maca Jesupi tsihua'ëre soini iohua'i jopona nëcoquë ³ capi:

“Nuñerepa cayë. Mësarupi ja'rë pa'ise'e jeoni cui'ne tsihua'ëje pa'iohua'i de'oma'pë pani ma'tëmo caca tì'añe peoji. ⁴ Jaje pa'ina, iti jerepa pa'i ma'tëmo pa'i te'tequëpi, ai jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi iquë tsihua'ëje pa'i pa'iji. ⁵ Cui'ne yë'ëni cuasajë iquëre tsihua'ëre de'oye necaicohua'i pani yë'ëni necaiyë.”

Co'aye Yo'oyena Taiñe

(Mr 9.42-48; Lc 17.1-2)

⁶ Yë'ëre asaquëni yequëpi co'aye yo'oyere ye'yaquë pa'ito jai quëna pëpi ñaje tëcana sëani jai tsiayana huai hue'ñana jeo dëoto de'oji. ⁷ ¡Co'acore pa'ni, iye yeja, paire co'aye yo'oyena ne taoco! Paire co'ayena ne taõñere jëaye ti peoji. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ire co'aye yo'oyena ye'yaquë ne tañoquëpi ai jerepa teaye co'acquëpi pa'iji.

⁸ Jaje pa'ina, mē'ë jētēpi panita'a mē'ë nēcayopi co'aye yo'oyena saco pa'ito tēto tēani so'ona jeocojē'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana saiyepe peo tupēpi, panita'a do'pēquēpi, toa yejana caya jēña cui'ne caya nēcañoa hue'equēpi jeoco cuañoto co'aji. ⁹ Panita'a mē'ë ñacoapi co'ayena saco pa'ito duta jeoni so'ona jeocojē'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana cacayepi te'e ñacoa hue'equē api, toa yejana caya ñaco ca hue'equēpi jeoco cuañoto co'aji.

Yēi Ñama Ne Huesēsico Ayere Ye'yaye
(Lc 15.3-7)

¹⁰ Coema'pē pa'ijē'ë, icohua'i a'ricohua'ire. Quēare payē. Jaohua'i cato huiñaohua'ire payē, ma'tēmore yē'ë ja'quē ña hue'ñare. ¹¹ Pai Mamaquē cato daisiquē api, ne huesēse'ere huasosi'li caquē.

¹² ¿Me yo'oquē a'ni? Cien yēi ñamare paquēni te'li ne huesēsiquē pa'ito sani co'equē api, noventa y nueve ñamare cutina jeo sani. ¹³ Jaje co'equē ne huesēsiquēre ti'asiquē pani noventa y nueve ne huesēma'cohua'ire sihuaye jerepa sihuaquē api. ¹⁴ Jaje cui'ne mēsarū ja'quē ma'tēmo pa'iquēje co'aji, te'e a'riquēje ne huesēye paja'quē caquē.

Cajeire Sai De'huacaiye
(Lc 17.3)

¹⁵ Mē'ë yo'jeipi co'aye mē'ëre yo'osiquē pa'ito ise'ere cajē'ë, i tayose'e asa sētaja'quēre. Jaje caquēna, mē'ë cayere asani sehuocaisiquē pa'ito, mē'ë yo'jeire se quēcōhuē, mē'ëpi. ¹⁶ Jaje pa'iquēta'are mē'ë caye asa yēma'ë pa'ito ja maca soijē'ë, te'ire panita'a cayaohua'ire i yo'oye ñacohua'ipi te'e cui'ne pa'ye caja'cohua'ire. ¹⁷ Jaohua'ireje asama'ë pa'ito quēajē'ë, jai pai tsi'si sitona. Jai pai catoje asa yēma'ë pa'ina, ja maca Maija'quēre asa ma'ñeje pa'ire jeojē'ë, panita'a pa'i do'li curiquē sequēje pa'ire.

¹⁸ Nuñerepa cayē, mēsarute. Iye yejana mēsarū sēasiquē pani ma'tēmoje sēasiquē pasipi. Cui'ne mēsarūpi iye yejana joyesiquē pani cui'ne joyesiquē pasipi, ma'tēmoje.

¹⁹ Cui'ne cayē, mēsarute yequeje. Mēsarūpi cayaohua'li iye yejare pa'ijē te'e cuasajē Maija'quē co'amañare seto yē'ë ja'quē ma'tēmo pa'iquēpi isija'quē api. ²⁰ Jaje pa'ina, cayaohua'li panita'a toasocohua'li yē'ë mamire cajē tsi'sicohua'li pa'ito jarote yē'ëje pa'ija'quē a'ë."

²¹ Ja maca Pedro sani Jesure seji'i:

"¿Ejaē, yē'ëni yē'ë yo'jeipi co'aye yo'oquē pa'ito je soñe sai de'huacaija'quē a'ni, ite?"

²² Caquēna, Jesupi sehuopi:

"Sieteja'a pa'ye sai de'huacaijē'ë caye pañē. Ai jerepa sai de'huacaijē'ë, siete pa'ye setenta.

Sai De'huaye Esequē

²³ Jaje pa'ina, ma'tēmo pa'li te'te cato pai ējaēpi ite necaicohua'li ne do'ire saiñeje pa'ye a'ë. ²⁴ Ja'a ne de'hua huēoquēna, jaiye curiquē i do'li saiñe paquēre dahuē. ²⁵ Darena, i jo'yaē curiquē peoquē paji'i. Jaje peoquē pa'ina, i ējaēpi cuañepi, isi jeojē'ë, ite cui'ne i nējore, mamajēre cui'ne si'aye i co'amañaje ja curipi i do'li paye saija'quēre. ²⁶ Ca maca i jo'yaēpi i ējaē ña hue'ñana do're ja'rūni seji'i: 'Ejaē, quēcōjē'ë, yē'ë macare. Saija'quē a'ë, si'aye mē'ëre.' ²⁷ Caquēna, ējaēpi ite teaye caji cuasani oi ne de'huacani eto huasopi. ²⁸ Ja maca jo'yaēpi esa etani sai ti'api, yequēre i cajeire, cui'ne necaiquēre ti'ani ñaje tēcana tseani huani jeo huēopi, ñeje caquē: 'Saijē'ë, mē'ë yē'ëre do'li payere.' Jaē cato a'ri maña ite do'li paquēni jaje yo'opi. ²⁹ Ja maca i cajeipi do're ja'rūni seji'i: 'Quēcōjē'ë, saija'quē a'ë, si'aye mē'ëre do'li paye.' ³⁰ Jaje catoje yequēpi coequē coa ai jerepa paire co'a hue'ñana sani copi, saisi maca etoja'quē api, caquē. ³¹ Ja maca ējaē jo'yapi iyere ñani ai co'a ju'ijē sani quēahuē, iohua'li ñase'ere si'aye. ³² Ja maca i ējaēpi jējo saopi, ite soija'cohua'ire. Soini capi, ite: 'Co'a merepa co'a jo'yaē. Yē'ëpi mē'ëre sai de'huacaē'ë, si'aye mē'ë do'li pa'ise'e mē'ëpi seina. ³³ Mē'ëje cui'ne mē'ë cajeire quēcōquē sai de'huacaiye paji'i, yē'ë mē'ëre teaye caquēna, sai de'huacaise'eje.' ³⁴ Ja maca i ējaēpi pēi jaje yo'osi do'ire cojē'ë, cuañepi, si'aye saina, jeojē'ë caquē."

³⁵ Jesupi jaje ca tējiquē capi:

“Jaje cui'ne yē'ē ja'quē ma'tēmo pa'iquēje mēsaruतेये yo'oja'quē api, mēsarupi pai ñape cajeire joyore papi co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye pa'cohua'ire.”

19

Jesús Ye'yase'e Nomiore Jeocoye Ayere

(Mr 10.1-12; Lc 16.18)

¹ Jesús iye coca casi jeteyo'je Galileapi saji'i. Sai Judea quē'rona Jordán tsiaya quē'rona ēsē mēi te'tena ti'api. ² Jai pai ite pe'tehuē. Pe'terena, jaronā ju'icohua'ire jujupi. ³ Ja maca fariseohua'i Jesure tsiojani se'i'ē, tayo sehuouna, tseañu'u cajē ñeje:

“¿Nějore jeocoye pa'iquē coa a'ri maña yequere yo'ona?”

⁴ Cajēna, ipi jaohua'ire sehuopi:

“¿Ñama'cohua'i a'ni, toyase'e caye si'aye du'ru pa'i huēose'e nesiquēpi ‘Nepi emēre cui'ne nomiore?’ ⁵ Cui'ne caji: ‘Jaje pa'ina, pēca ja'quēre cui'ne pēca ja'core jeoni nējona tsioni cayaohua'i pa'ima'pē coa te'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ē.’ ⁶ Jaje pa'ina, cayaohua'i pa'ie paja'cohua'i a'ē. Coa ai jerepa te'i pa'ija'cohua'i a'ē. Jaje pa'ina, emēpi nējore jeocoye peoji, Maija'quē ñaquē tsiose'e.”

⁷ Ja maca ite se'i'ē:

“¿Me yo'oquē Moisés nējore jeocoye pa'iji, toya ja'huana jeoco do'ire toyani cuañei'ni?”

⁸ Cajēna, Jesupi capi:

“Mēsaru jēa joyo pa'i do'ire Moisés jeocoye de'oji, capi. Du'ru pa'i huēo maca cato jaje pa'ie papi. ⁹ Jaje pa'ina, yē'ēpi cayē. Yequē emēohua'ire yo'oma'ona jeoconi yequē nomiore huejaquē pani tose co'a de'opi, yecore yo'o do'ire. Cui'ne jeocosi nomioni posēpi huejaquē panije cui'ne co'a de'oji, ējēre paconi yo'oquē.”

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi cahuē:

“Jaje pa'ie sēte emēpi nomiore huejaye co'aji.”

¹¹ Cajēna, Jesupi capi:

“Si'aohua'i iye asaye peoji. Coa Maija'quē ta'ñe asaye isisicohua'ise'e asaye pa'iji. ¹² Iye do'ire yecohua'i emēohua'i huejama'cohua'i pa'iyē. Tsi'nēna co'a de'osicohua'i ai de'oyē, paipi huejama'pē pa'ijajē cajē co'a de'huasicohua'i pa'iyē. Yecohua'ipi huejama'cohua'i pa'iyē, ma'tēmo ayere cajē. Iye yē'ē case'e yēquēpi jaje pasi'i cuasani jaje huejama'quē pa'ijē'ē. Pai ñape ti'ñe pa'i do'ire emēohua'i huejaye pañē. Yecohua'ipi hueja ti'ña pa'ija'cohua'ipi ai de'oyē. Paipi huejama'pē pa'ija'cohua'ire nesicohua'ipi pañē. Yecohua'ipi ma'tēmo pa'iyere cajē huejaye pañē. Jaje pasi'i cani jaje pa'ijē'ē, ai cuasaquēpi.”

Jesupi Tsire De'oyerepa Cacaie

(Mr 10.13-16; Lc 18.15-17)

¹³ Ja maca tsire Jesús quē'rona dahuē, ipi jēñapi patoquē secacaijaquē cajē. Jaje yo'ojēna, i ye'yacohua'ipi tsire dacohua'ire dama'pē cajē ēsehuē. ¹⁴ Jaje cajēna, Jesupi capi:

“Coa ñajē'ē, tsi iohua'ise'e yē'ē quē'rona daijajē. Eñema'pē pa'ijē'ē. Ma'tēmo cato jaohua'ije pa'iohua'i tsecoa.”

¹⁵ Ja maca tsire i jēñapi patoquē yo'o tējini saji'i, yequē hue'ñana.

Posēpi Jaiye Co'amaña Paquēpi Jesure Case'e

(Mr 10.17-31; Lc 18.18-30)

¹⁶ Posēpi jaiye co'amaña paquēpi Jesure sani seji'i:

“De'o ye'yaquē. ¿Ique de'o co'amañare yo'oja'quē a'ni, ma'tēmo ti pani huesēye ti'asi'i cani?”

¹⁷ Caquēna, Jesupi capi, ite:

“¿Me yo'oquē de'oquē caquē'ni, yē'ere? Peoji, de'oquē. Coa te'i pa'iji, jaē cato Diusupi. Jaje pa'iquēta'are mē'ēpi ti pa'i hue'ña cacaye yēni sehuoye pa'iji, cuañese'ere.”

¹⁸ Caquëna, posëpi ite capi:

“¿Je a'ni, iti yë'ë sehüo ja'ñe?”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Huani jeoma'ë pa'ijë'ë, yequë. Nějore yecore yo'oma'ë pa'ijë'ë. Co'amaña ñama'ë. Yecohua'ire cosoma'ë pa'ijë'ë. ¹⁹ De'oye sehüojë'ë, më'ë ja'quëre cui'ne më ja'core. Cui'ne oijë'ë, më quëno maca pa'iquëre më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye.”

²⁰ Posëpi ite capi:

“Si'aye iye tsihua'ë pa'inëpi de'oye yo'osiquë a'ë. ¿Jaje pa'ito iquepi caraquë'ni, yë'ëre?”

²¹ Caquëna, Jesupi sehuopi, ite:

“Më'ëpi de'oquërepa pasi'i cani sani më'ë payere isiquë curiquë nequë cui'ne peocohua'ini coa isijë'ë. Ja macata'a më'ë ma'tëmöre jaiye co'amaña paye pa'iji. Ja jeteyo'je dani tuijë'ë, yë'ëre.”

²² Jaje caquëna, iyere posë asani ai oi saji'i, jaiye co'amaña paquë sëte.

²³ Ja maca Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ai jëaji, ma'tëmöre jaiye co'amaña pacohua'ipi cacaye. ²⁴ Cayë, tijupë mësarute. Camellore miu ñaca cojeja'a sa etojaiñe peoji. Jaje pa'ita'are ai jerepa jëaji, jaiye co'amaña pacohua'ipi ma'tëmöre cacaye.”

²⁵ Jare i ye'yacohua'ipi asani ai cuasajë iohua'ija'a sa'ñe se'i'ë: “¿Jaje pa'ito nepi huasosicohua'i pa'iyë pa'iquë'ni, cajë?”

²⁶ Jesupi ñani capi, jaohua'ire:

“Paire cato caca ti'añe peoji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëre cato neñe pa'iji, si'aye.”

²⁷ Ja maca Pedropi capi, ite:

“Ëjaë, yëquë si'aye yëquë co'amaña pase'e jeoni më'ëre tuë'ë. ¿Jaje yo'osicohua'i iquere yëquë paja'cohua'i a'ni?”

²⁸ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ja mu'se si'aye huajëye de'osi maca Pai Mamaquëpi i ñu'i saihuëna Ëjaërepa ja'rusi maca, mësarü yë'ëre tuisicohua'ije ja'ruja'cohua'i a'ë, doce ñu'i saihuëana, doce tsëcapëa Israel pai yo'ose'e ña de'huaja'cohua'ipi. ²⁹ Huë'e panita'a a'yëre, a'yore, panita'a ja'quëre, panita'a ja'core, panita'a nëjore, panita'a mamajëre, panita'a yejare yë'ë do'ire jeosicohua'i cato cien pa'ye jerepa paja'cohua'i a'ë, cui'ne ti pani huesëyere paja'cohua'i a'ë. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are jai pai yure du'ru pa'icohua'ipi tējiohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yure jeteyo'jerepa pa'isicohua'ipi du'ru acohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

20

Co'amaña Necohua'i Yo'oyeje Pa'ye Quëase'e

¹ Ma'tëmöre pa'i te'te cato jai tsio paquëpi nea huë'ñarepa co'amaña necaicohua'ire co'esi'i, cuiya'i tēja'cohua'ire caquë saise'ejë pa'ye a'ë. ² Co'amaña necaicohua'ire ti'ani te'e mu'se yo'o do'ire te'e ëja ja'hua saisi'i, capi. Jaje quëani ne de'huani jëjo saopi, i tsio necaija'cohua'ire. ³ Nea huë'ña nueve pa'i maca etani saji'i. Sai ñaquëna, nema'cohua'ipi jai pai quë'rore coa paë'ë. ⁴ Pa'ijëna, capi, jaohua'ire: ‘Mësarujë sani yë'ë tsë tëacaijë'ë, saisi'i, iti sañe pa'iyëje' caëna. Ja maca saë'ë, tēja'cohua'ipi. ⁵ Mu'se jopo pa'i maca tsio aquë etani saji'i. Saisiquëpi tres pa'i maca sani cöpi, jare cui'ne paire co'equë. ⁶ Saisiquëpi cui'ne neato cinco pa'i maca, sani cöpi. Sani ti'api, pai coa pa'i huë'ñare yo'oma'pë coa nëcacohua'ire. Ñani capi: ‘¿Iquere yo'ojë si'a mu'se coa pa'iyë'ni?’ ⁷ Caquëna, iohua'ipi cahuë, ite: ‘Yëquëre yecohua'ije co'amaña nejë'ë cajë cuañese'e peocohua'i a'ë.’ Cajëna, iohua'ire capi: ‘Jaje pa'ito sani mësarujë yë'ë co'amañare necaijë'ë.’ ⁸ Ñami de'osi maca iti tsio aquëpi co'amaña necaicohua'ire ñacaiquëre soini capi: ‘Co'amaña nesi do'ire saijë'ë. Jeteyo'je cacasicohua'ini saijë'ë du'ru saini jeteyo'je du'ru cacasicohua'ire saijë'ë.’ ⁹ Caëna, co'amaña nesicohua'ire soiquëna, neato cinco pa'i maca cacasicohua'ipi daë'ë. Datena, te'e mu'se yo'osi do'i ja'ye saipi. ¹⁰ Ja jeteyo'je

du'ru cacasicohua'ire soiquëna, cuasahuë, jerepa curiquë neja'cohua'i a'ë, cajë. Jaje cuasasicohua'ita'are paì ñapere te'e mu'se yo'ose'e ja'ye saipi. ¹¹ Jaje saì cuañoni sañope ca huëohuë, iti co'amaña paquëni, ¹² ñeje cajë: 'Icohua'i jeteyo'je cacasicohua'i cato coa te'e hora nehuë. Jaje nesicohua'ita'are yëquë si'a mu'se co'amaña nejë, ësë uquëna, quëcojë nesicohua'ire saïne ja'ye saihuë, më'ë.' ¹³ Jaje cajëna, iti tsio aquëpi sehuopi, jaohua'i aquëre ñeje: 'Cajei, co'aye yo'oma'ë pa'iyë, më'ëre. ¿Më'ëje paipi te'e mu'se ne do'ire, saijë'ë caquë yë'ë ja're cõni, ne de'huasiquëta'a? ¹⁴ Jaje pa'ito iye më'ë ne do'i ini saijë'ë. Yë'ëpi yëë më'ëre isiye ja'ye iquëreje isiye, jeteyo'je cacasicohua'ire. ¹⁵ ¿Më'ëpi cuasani yë'ë curiquëre, yë'ë yëyeje pa'ye yo'oye peoji, cuasaquë? ¿Panita'a coa jaiye pasi'i cuasaquëna, pëti ëaye më'ëre nëiquë yë'ëpi paire oiquëpi yo'oquëna?' ¹⁶ Jaje pa'ina, jeteyo'je pa'isicohua'ipi du'ru acohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne du'ru acohua'ipi jeteyo'je pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jai paì soisicohua'ipa'iyë. Pa'ijëta'are, sahuani jo'ya nesicohua'ipi a'ri ja'i paì pa'iyë."

Jesús I Ju'i Ja'ñere Quëaye

(Mr 10.32-34; Lc 18.31-34)

¹⁷ Jesús Jerusalén ma'are pa'i i doce ye'yacohua'ire iohua'ise'ere tiro sani capi:

¹⁸ "Mësarupi ñañë, mai Jerusalénna mëi huëoye, Paì Mamaquëre Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ina isija'tona, isisi maca jaohua'ipi huani jeoja'quë api cajë, ¹⁹ ti pa'ina isija'cohua'i a'ë. Isirena, jaohua'ipi ite cue'cuejë të'cajë yo'oni, soquë sarahuana quejajë cajë. Jaje yo'osicohua'ita'are toaso mu'seña paì maca huëija'quë api."

Jacobo Cui'ne Juan Pëca Ja'co Sëse'e

(Mr 10.35-45)

²⁰ Jesús quë'rona Jacobo cui'ne Juan pëca ja'copi Zebedeo mamajë ja're cõni do're ja'ruo, Jesús ña huë'ñana necai ja'ñere sesi'i caco. ²¹ Ja maca ipi seji'i, iote:

"¿Iquere yëco'ni, më'ë?"

Caquëna, sehuo, ñeje: "Yë'ë caya mamajëre më'ë pa'i te'tena ëjaohua'ire neni më'ë ëja te'tena yequëre cui'ne ari te'tena ñocaijë'ë."

²² Cacona, Jesupi sehuopi:

"Cuasaye peoye huesërepa señë, mësaruru. ¿Mësaruru de'hue tëto sani ti'añe, yë'ë sëje cõno tëto sai ja'ñeje pa'ye, cui'ne do cuaño ti'añe yë'ë do cuaño ja'ñeje pa'ye?"

Jaohua'ipi cahuë:

"Ti'añë."

²³ Cajëna, ipi capi, jaohua'ire:

"Nuñerepa cayë, jaje pa'ijë'ë. Mësaruru tëto saija'cohua'i a'ë, iye sëje cõnoja'a. Cui'ne yë'ë do cuañose'eje do cuañoja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are ëja te'te cui'ne ari te'tena ja'rue cato yë'ëpi isiye peoji. Yë'ë ja'quëpi i ne de'huacaisicohua'ina isija'quë api."

²⁴ Jaje caquëna, diez i ye'yacohua'ipi iyere asani sañope pëti huëohuë, caya hua'ire.

²⁵ Jaje sañope yo'oye pa'ina, Jesupi soini capi, jaohua'ire:

"Mësaruru, tsoe ta'ñe asayë. Iye yeja paì ëjaohua'i cato si'a co'amaña mëne payë, cui'ne iohua'i huë'ehuë maca acohua'ipi mëne ëjaohua'ire payë, iohua'ire. ²⁶ Jaje pa'ye peosipi, mësarute cato. Ai jerepa pa'i pasi'i caquëpi yecohua'ire necaiquë pa'iyë pa'iji. ²⁷ Cui'ne mësaruru aquëpi du'ru aquë pasi'i caquë pani yecohua'ini necaiquëpi jo'yaë pa'iyë pa'iji. ²⁸ Paì Mamaquëje pa'iohua'i pa'iyë pa'iji. Jaë je'quë daima'ë paji'i, yecohua'ipi necaijajë caquë. Coa ai jerepa necasi'i caquë daji'i, i pa'iyë do'ipi jai paì de'oye pa'i ja'ñe necasi'i caquë."

Jesupi Cayaohua'ire Ñama'cohua'ire Jujuse'e

(Mr 10.46-52; Lc 18.35-43)

²⁹ Jericó daripëpi etani saijëna, jai paì Jesuru tuë'ë. ³⁰ Saijëna, jarote cayaohua'i ñama'cohua'ipi paë'ë, ma'a yë'quë macare. Pa'icohua'ipi Jesupi tëtosaipi asani cuihuë:

"Ëjaë, David Mamaquë, yëquë mañare teaye ñani cõcaijë'ë."

³¹ Cajëna, paipi cuima'pë pa'ijë, cahuë. Jaje catoje ai jerepa cuihuë:
 “Ëjaë, David Mamaquë yëquë mañare teaye ñani cõcaijë'ë.”

³² Ja maca Jesús nëcajani ñama'cohua'ire soini seji'i, jaohua'ire:
 “¿Iquere necaijaquë cajë yëye'ni, yë'ëre?”

³³ Caquëna, jaohua'ipi sehuohuë:
 “Ëjaë, yëquë ñañere yëyë.”

³⁴ Cajëna, Jesupi teaye pa'iohua'ire ñani oi patopi, ñaco çana. Jaje patoquëna, iti macapi tsoe ñacohua'i paë'ë. Pa'ijë Jesure tuë'ë.

21

Jesupi Jerusalén Cacase'e

(Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén ja'ye macare pa'ijë ti'ahuë, Betfagé daripëna, Olivos ai cutihuë quëno maca pa'icona. Jaropi Jesús cayahua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saopi. ² Jëjo saquë capi, jaohua'ire:

“Saijë'ë, je ñerepa pa'i daripëna. Jarona ti'aja'cohua'i a'ë, burra sëa nëosicopi. Burrito ja're çoni nëiona, ñani joyeni dacaijë'ë. ³ Jaje sajëna, yecohua'ipi çme neja'quëni, saye? Cato cajë'ë: ‘Ëjaëpi cusi'i' caëna, yo'oyë. Esa co'yoja'quë api, cuni tējini.”

⁴ Iye cato yo'ose'e paji'i tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë toyaquë caquë pa'ise'epi ti'laquëna ñeje toyase'epi:

⁵ Sión daripëre cajë'ë:

“Ñajë'ë. Më'ë ëjaëre papi më'ëna daiji,
 Jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi burroni ñu'i
 Co'amaña hue'eco burra mamaquëni ñu'i.”

⁶ Ja maca i ye'yacohua'ipi sani Jesús cuañese'eje yo'ohuë. ⁷ Burrare cui'ne io mamaquëre dani cañapi iohua'i jetena jajehuë. Jajerena, ja maca Jesupi mëni ja'rupi. ⁸ Ja maca jai pai pa'iyë sëte cañapi ma'ana jajehuë. Yecohua'ipi soquë capëare tëtëjë ma'ana qehuë, sihuajë. ⁹ Ja maca du'ru sai pai cui'ne jeteyo'je dai paipi cui huëohuë:

“¿De'oquëre pani, pai ëjaë David mamaquë! ¿Ëjaërepa mami hue'equëpi daiji, de'oquëpi! ¿De'oquëre papi, Maija'quë!”

¹⁰ Jesús Jerusalén cacasi maca si'a pai iti daripë pa'icohua'i ai cuasajë yecohua'ire se'i'ë:
 “¿Iquei'ni, iquë?”

¹¹ Cajëna, paipi cahuë:

“Iquë cato Maija'quëre quëacaiquë api Jesupi, Nazaret Galilea aquë api.”

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tõse'e

(Mr 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹² Ja jeteyo'je Jesús cacapi, Maija'quëre huë'ena. Cacani si'aohua'ire huerojë cui'ne isijë yo'ocohua'ire hue'sena eto saopi, jaro pa'isicohua'ire mesaña põ'ne taño saopi, curiquë paire cambiase'e cui'ne su'tere isicohua'i ñu'i saijë põ'ne taño saopi. ¹³ Jaje yo'oquë capi, jaohua'ire:

“Toyase'e caji, ñeje: ‘Yë'ë huë'e cato Maija'quëre se huë'e hue'yosicoa.’ Jaje pa'iquë-ta'are mësaruru cato co'amaña ñaohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

¹⁴ Maija'quëre se huë'ena ñama'cohua'i cui'ne do'pëcohua'i daë'ë. Jesús quë'rona daijëna, ipi jujupi. ¹⁵ Jaje yo'oquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi iye pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, ñahuë. Cui'ne tsipi Maija'quë huë'epi ai ñeje cuijë cajëna, asahuë. ¿De'oquëre papi David mamaquë pai Ëjaë! Jaje cajëna, asani pëijë, ¹⁶ Jesure cahuë:

“¿Asaquë, më'ë jaohua'i më'ëre cuijë caye?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Jëjë'ë, asayë. ¿Mësaruru ñama'cohua'i a'ni, toyase'e ñeje caye? Më'ëpi a'ricohua'i mañare cui'ne oje tsu'sucohua'ire nehuë,

Maija'quère de'oyerepa jējēja'cohua'ère.”

¹⁷ Jaje cani saji'i, yequë a'ri daripë Betaniana. Jarona ñami pëapi.

Quëima' Soquë Yëre Jesús Pëi Case'e

(Mr 11.12-14, 20-26)

¹⁸ Nea hue'ña Jesús pa'i daripëpi co'iquëna, ai ëaye nëji'i. ¹⁹ Nëina, ma'a yë'quë maca nëca yëre ja'ye maca tsiojani ñaquëna, ti peoyë paji'i. Quëima' ñë, coa ja'ose'e paji'i. Ja maca Jesupi capi, soquë yëre:

“¡Yureta'a ti quëima'o pa'ijë'ë cuãñëñë, më'ëre!”

Jaje i ca macapi cuëne huesësico paco'ë. ²⁰ Iyere ñani i ye'yacohua'ipi ai cuasajë Jesure sei'ë:

“¿Me yo'oquë soquë yë esarepa cuëne huesëco'ni?”

²¹ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë. mësarute. Mësarupi neñe pa'iji cuasacohua'i pani jëa coeye peoni yë'ë soquë yë caëna, yo'ose'eje yo'oye pa'iji. Iye cutihuëre cacohua'i pani cayë: ‘Iye macapi sani jai tsayana sa du'ijë'ë.’ Jaje ca maca tsoe yo'ose'e pa'iyë pa'iji. ²² Cuasare pajë secohua'i pani si'aye mësaruse'e tija'cohua'i a'ë.”

Jesús Cuãñëñerepa Pa'iyë

(Mr 11.27-33; Lc 20.1-8)

²³ Ja maca Jesús Maija'quë huë'ena pa'i ye'yapi. Jarote ja yë'ta'a ye'yaquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne judío pa'i aiohua'i tsio dani ite sei'ë:

“¿Ique cuãñëñepi iye co'amaña yo'oquë'ni? ¿Nepi më'ëre iye cuãñë tutu paquëre nere'ni?”

²⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ëje cui'ne mësaruteje sesi'i. Iye sese'ere sehuorena, yë'ëje quëasi'i iye co'amaña yo'o tutu aye. ²⁵ ‘¿Ne cuãñesiquëpi paquë'ni, Juan oco doquë, Maija'quë panita'a paipi cuãñesiquë paquë?’ ”

Caëna, ja maca sa'ñe ca huëohuë, iohua'ija'a ñeje:

“Maija'quë jëjo daosiquë paji'i, cato ipi sehuoja'quë api, maire: ‘¿Jaje pa'iquëta'are me yo'ojë mësaruru asama'pë pate'ni?’ ²⁶ Cui'ne ‘maipi pa'i cuãñesiquë paji'i’ canije ca'rayë, paire. Juanre cato Maija'quë cocare quëaquë paji'i cuasayë, paije.”

²⁷ Jaje pa'ina, cahuë, Jesure:

“Huesëyë, yëquë.”

Cajëna, ije capi:

“Yë'ëje quëaye pañë, iye co'amaña yo'o tutu cuãñequëre.”

Caya Mamajë Yo'oye Ayere Quëaye

²⁸ Jesupi capi, jaohua'ire:

“¿Me cuasayë'ni, mësaruru iyere asani? Paipi caya mamajëre paquëpi capi, jaohua'i aquëni: ‘Tsihua'ë, yure sani yë'ë co'amañare necaijë'ë, cuiya'i tëayere.’ ²⁹ Mamaquëpi sehuopi: ‘Pañë.’ Jaje casiquëta'a tñe cuasa ñajani sani co'amaña nepi. ³⁰ Ja jeteyo'je sani yequëre capi, cui'ne caquëna, ipi sehuopi: ‘Jaë, ja'quë sasi'i.’ Casiquëta'a saiye papi. ³¹ ‘¿Jaje pa'ito jequëpi pëca ja'quë yëse'e necaquë'ni, jaohua'i aquë?’ ”

Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Du'ru aquë.”

Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Pa'i do'i curi secohua'i, cui'ne ëmëohua'ire yo'orojaicohua'ipi, ma'tëmo du'ru cacaja'cohua'i a'ë, mësaruru ja cacama'pëna. ³² Juan oco doquëpi mësarute quëapi. Iti pa'iyere quëaquëta'are mësarupi asama'pë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are pa'i do'i curiquë secohua'ipi cui'ne si'a ëmëohua'ire yo'ocohua'ipi asajë ponëhuë. Jaje si'aye ñajëta'a mësaruru ponëma'pë paë'ë.”

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye

(Mr 12.1-12; Lc 20.9-19)

³³ Asajë'ë, yure iye quëayere. Jai tsio paquëpi tapi, pisi cuiya'ire. Tani tsioja'a tēhuo tē'ijaji'i cui'ne cuiya'i suja'coreje nepi, cui'ne jai emē huē'eye nepi, iopi tuijē si'a tsio ñaja'core yahue imacohua'ire. Ja jeteyo'je co'amaña necohua'ire co'eni necaijē'ë cani so'ona saji'i. ³⁴ Saisiquëpi tēa mu'seña ti'asi maca jējo daopi, i jo'yare. Sani ite co'amaña necaicohua'ina sejēna, jaohua'ipi ite cajē nēocaise'ere isijajē caquē. ³⁵ Jaje caquē jējo saosiquēta'are co'amaña necohua'ipi i jo'ya mañare tseani tē'cahuē, te'ire. Yequēni coa huani jeohuē. Cui'ne yequēni quēna pēapi jea huēohuē. ³⁶ Jaje yo'oruje iti tse aquēpi tijupē du'ru jējo daose'e seña maca jai paire jējo daopi, i jo'yare. Jaje jējo daoruje co'amaña necohua'ipi cui'ne jaohua'ireje yo'ohuē.

³⁷ Ai tējiyerepa jējo daopi, i mamaquēre pani, 'oijē dahuēre ñaja'cohua'i a'ë, cuasaquē.' ³⁸ Jaje jējo daosi maca i mamaquēni ñani, co'amaña necohua'ipi iohua'ija'a sa'ñe cahuē: 'Iquē api, iti co'amaña tse aquē de'oja'quē. Jaje pa'ito huani jeoñu'u, maipi iye yeja tse acohua'i pa'ija'cohua'i.' ³⁹ Jaje cani tseani tsiopi hue'sena etoni sani huani jeohuē."

⁴⁰ Ca tējini Jesús seji'i:

"Iti tsio aquēpi daisiquē pani, ¿me neja'quē a'ni, co'amaña necohua'ire?"

⁴¹ Caquēna, jaohua'ipi cahuē, ite:

"Huani jeoja'quē api, ti oiye peoye co'acohua'ire. Yo'oni yecohua'ini co'eni tsio co'amaña neja'cohua'ire jeosipi. Jeona, quēi maca ti'aēna, tēani ite isija'cohua'i a'ë, ite cajē necaise'ere."

⁴² Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"¿Ti ñama'cohua'i a'ni, toyase'e, mēsarū? Caji ñeje:

Necohua'ipi yo'o jujani jeosi quēna pēpi,

Yure cato du'ru huēocorepa pōnēo.

Iye cato ējaēpi jaje neina, merepa jaje neini cajē ai cuasajē ñañe pa'iji.

⁴³ Jaje pa'ina, mēsarute cayē. Diusu pa'i tē'te pasicohua'ire mēsarute sioja'quē api. Tsioni yecohua'ina isija'quē api, i pa'i tē'tena iti ca tēani isicohua'ina. ⁴⁴ Quēna pē cato, yecohua'ipi io emēje'ena tomecohua'ipi jē'yecoa. Cui'ne quēna pēpi yecohua'i emēje'ena tomeco pani peo sēpēare neñe pa'iji."

⁴⁵ Jaje caquēna, Maija'quē huē'e ñacai ējaohua'i cui'ne fariseohua'ipi maini caji cuasajē Jesús caye asahuē. ⁴⁶ Ja maca tseañe yējēta'a paini ca'rajē pahuē, jai pai Jesure Maija'quēre quēacaiquē api cuasacohua'i pa'ijēna, ñani.

22

Huejaye Fiesta

¹ Jesús tijupē ca huēo copi, pai ñañe ayeja'a iñoquē ñeje:

² "Ma'tēmo cato pai ējaēpi mamaquēre huejaquēna, sihuaquē paire tsi'soni yo'ose'eye pa'ye a'ë. ³ Jaje yo'oquē jējo saopi, i jo'yare, huēosicohua'ire quērējaijē'ë, caquē. Jaje pa'iquēta'are huēosicohua'ipi daiye coehuē. ⁴ Tijupē i jo'yare jējo saquē capi: 'Quēajē'ë, soisicohua'ire. Tsoe si'aye ai ja'ñe de'hua saohuē. Huequēreje hui'yape quē'iohua'ini huani ne de'huahuē, huejaye ñaja'cohua'i daijajē caquē.' ⁵ Caquēna, asani i case'e quēajēna, huēosicohua'i asacaima'pē pa'ë. Yequēpi tsiona saji'i. Yequē co'amaña isi sapi. ⁶ Cui'ne yecohua'ipi ja ējaē jo'yare tseani co'aye yo'ojē huani jeahuē. ⁷ Ja maca pai ējaē pēi i soldado paire jējo saopi, huaisicohua'ire. Huani jeani iti daripēje ēo jeoja'cohua'ire. ⁸ Ja jeteyo'je capi, i jo'yare. 'Hueja ao ne de'huase'epi paji'i. Jaje pa'iquēta'are soisicohua'i daiye pahuē. Ja soisicohua'i cato do'i peocohua'i pa'ë. ⁹ Jaje pa'i do'ire jai ma'añana sani huēojē'ë. Coa si'aohua'ire ma'a pa'icohua'ire dajē'ë, hueja ao aija'cohua'ire.' ¹⁰ Caēna, pai ējaē jo'yapi etani sani ma'aja'a cu'ijē co'acohua'ire cui'ne de'ocohua'ire si'sohuē, huē'e timē hueseyerepa.

¹¹ Ja maca ējaē cacani soisicohua'ire ñapi. Ñaquēna, te'i hueja caña suñama'quēpi ñuji'i. ¹² Ñani capi, ite: '¿Cajei, me mē'ë iño caca'ni, hueja caña suñama'quē?' Jaje caquēna, ipi ti sehuoma'ë paji'i. ¹³ Cama'ēna, ja maca pai ējaēpi mesa ñu'icohua'ire necaijē pa'icohua'ire capi: 'Jaēte tseani nēcañoa cui'ne jēña sēani jeocojē'ë, nea huē'ña

hue'sena. Jaropi oi cui'ne cuji qui'cojaquë.' ¹⁴ Jaje pa'ina, jai pai pa'iyë, soisicohua'i. Jaje pa'iquëta'are a'ri maña pa'iyë, sahuani jo'ya nesicohua'i."

Pai Do'i Saiñe Ayere Case'e
(Mr 12.13-17; Lc 20.20-26)

¹⁵ Ja maca fariseohua'ipi sani sa'ñe coca cajë te'e cuasahuë. Jaje cajëna, tayo sehuouna co'aye capi cajë ne ja'ñere. ¹⁶ Jaje cani jëjo saohuë, iohua'i acohua'ire Herodes tsëcapë acohua'ina çoni te'e Jesure caja'cohua'ire ñeje:

"Ye'yaquë, asayë, yëquë më'ë nuñerepa caquë pa'iyë, cui'ne nuñerepa Maija'quë ma'are ye'yaquëpi pai cayere asacaima'quëpi cui'ne pai pa'iyë ëmëjese'e ñaquë cama'quë pa'iyë. ¹⁷ ¿Jaje pa'ipi me më'ë caquë'ni? '¿De'oquë pa'i do'ire si'a pai ëjaë Césarna curi saiñe panita'a pañe?' "

¹⁸ Jaje cajëna, Jesús tose asapi, iohua'i co'aye cuasajë seña. Jaje pa'ina, capi, jaohua'ire: "Coa cacohua'i, ¿Me yo'ojë yë'ëre cosojë neñu'u cajë cayë'ni? ¹⁹ Iñojë'ë, pa'i do'i sai të'quire."

Caquëna, te'e të'qui romano curi të'quire dahuë. ²⁰ Darena, Jesús ñani jaohua'ire seji'i: "¿Ne tsiare hue'eco'ni, iye të'qui ico cui'ne ne mamire hue'eco'ni?"

²¹ Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

"Si'aohua'i ëjaërepa mamipi pa'iji."

Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

"Isijë'ë, pai ëjaë tseco pa'ito jare iti tse aquëna. Cui'ne Maija'quë tse pa'ito jare Maija'quëna isijë'ë."

²² Caquëna, iyere asani ai cuasahuë. Jaje yo'oni ite jeoni saë'ë.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Seña
(Mr 12.18-27; Lc 20.27-40)

²³ Jare ja mu'se saduceohua'i Jesure sani ñañu'u cajë saë'ë. Saduceo hua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji, cacohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iyere cahuë, ite:

²⁴ "Ye'yaquë, Moisés capi, huejasiquëpi mamajëre peoquë ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejaye pa'iji, hua'jeore, maja'yë ju'isi do'ire mamajëre pacaija'quëpi. ²⁵ Yëquë acohua'ipi siete yo'je tsi te'e tsëcapëre paë'ë. Pa'icohua'ipi du'ru maja'yëpi huejani juji'i, mamajëre peoquë. Ju'i yo'jeina jeocaji'i, nëjore. ²⁶ Jaëje mamajëre peoquë juji'i. Juquëna, toasone aquë huejapi. Huejani jare jaje peoquë juji'i. Jajese'e si'a tsëcapë siete juju sahuë. ²⁷ Ai jeteyo'jerepa nomio juco'ë, si'aohua'i jutena. ²⁸ Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ¿ne nëjo pa'ija'coa'ni, jaje si'aohua'i te'oni huejasico?"

²⁹ Jesupi sehuopi, jaohua'ire: "Mësarupi tayo cuasayë, toyapë ñama'cohua'i sëte cui'ne Maija'quë tutu ñama'cohua'i sëte. ³⁰ Ju'isicohua'ipi huëisicohua'i huejama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne mamajë nomiohua'ire huejoma'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Ma'tëmo acohua'i huiñaohua'ije pa'iohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'ito mësarupi ju'isicohua'i huëiye aye Maija'quë case'ere toyase'e ñama'cohua'i a'ë. Toyase'e ñeje caji: ³² 'Yë'ë cato Abraham, Isaac, cui'ne Jacobo Diosu a'ë.' Diosu cato ju'isicohua'i Diosu peoji. Jaë cato huajëcohua'i Diosu api." ³³ Jaje caquëna, iyere pai asani ai cuasahuë, me ja jerepa ye'yaquë'ni, cuasajë.

Ai Jerepa Pa'ye Cuañese'e
(Mr 12.28-34)

³⁴ Jesupi saduceo paire ti sehuoye peoyerepa ca huesopi, asani fariseo paipi tsi'sihuë, coca cañu'u cajë. Ja maca dani ³⁵ Fariseo pai aquëpi cuañese'e ye'yaquëpi neñasi'i caquë ite seji'i:

³⁶ "Ye'yaquë, ¿Jeco a'ni, cuañese'e si'aye seña maca pa'io paire ye'ya ja'ñe?"

³⁷ Seina, Jesupi capi:

"Oijë'ë, më Èjaë Diosure, si'a më joyopi, si'a më pa'iyepi cui'ne si'a më'ë cuasayepi. ³⁸ Iye a'ë, si'aye seña maca jerepa pa'ye cui'ne du'ru macarepa cuañese'e. ³⁹ Yecoje jare cui'ne pa'io. Jaopi caji, ñeje: 'Oijë'ë, më quëno maca aquëre më'ëja'a co'ye cuasaquë

oiyeje pa'ye.⁴⁰ Iye cayayena si'aye Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'li ye'yase'e meñe quëco paji.”

¿Ne Mamaquë A'ni, Cristo?

(Mr 12.35-37; Lc 20.41-44)

⁴¹ Ja yë'ta'a fariseohua'li tsi'sisicohua'li pa'ijëna, ⁴² Jesús seji'i, jaohua'ire:

“¿Me cuasaye'ni, mësarü Cristore? ¿Ne mamaquë a'ni?” Caquëna, iohua'ipi sehuohuë: “David mamaquë api, jaë cato.”

⁴³ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire: “¿Jaje pa'iquëta'are David Maija'quë joyopi quëaquëna, Èjaë hue'you'ni, ite? Jaje pa'ina, Davidpi capi:

⁴⁴ Èjaëpi capi, yë'ë Èjaëre:

‘Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

Më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.’

⁴⁵ ¿Me jaje pa'ito Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Èjaë ite hue'yoto?”

⁴⁶ Ja maca te'ijë ti te'e yë'opoje caye papi. Cui'ne jare ja mu'sepi cuañese'e ye'yacohua'ije jaiye seña jeohuë, ca'rajë.

23

Fariseohua'ire Cui'ne Cuañese'e Ye'yacohua'ire Sañope Case'ere

(Mr 12.38-40; Lc 11.37-54; 20.45-47)

¹ Ja maca Jesupi capi, paire cui'ne i ye'yacohua'ire:

² “Cuañese'e ye'yacohua'li cui'ne fariseo pai cato Moisésje pa'iohua'li a'ë. ³ Jaje pa'ina, mësarü si'aye jaohua'li caye sehuocaiye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are iohua'li yo'oyere ye'yema'pë pa'ijë'ë. Jaohua'li cato ñeje yo'oye pa'iji casicohua'ipi iohua'li case'ere yo'oma'pë ai yequere yo'ocohua'li a'ë. ⁴ Jaohua'li cato hue'ocaiyë, dëquëyere pare. Quëco ëa ma'ñere pare jare paipi hue'ejajë cajë yo'oyë. Jaje yo'ojëta'a iohua'li cato moño maca pu'peyeque coecohua'li a'ë. ⁵ Si'aye iohua'li yo'oye cato paipi ñajajë cajë yo'oye a'ë. Jaje pa'ina, tsia tiñare pana cui'ne tata tuna caña ca'tina Maija'quë coca ayepi toyase'ere sëoni ju'ijë cu'iyë. Cui'ne ju'li ca niamoaja'a de'oyerepa tsoa caña nëojë huatose'ere ju'iyë, yequë pai ju'iyë seña maca de'oyere. ⁶ De'o huë'ñana ao aiñere yëcohua'li a'ë. Cui'ne sihua cuañocohua'li ñu'li saihuëna ja'ruye yëcohua'li a'ë, pai tsi'si huë'ñana. ⁷ Cui'ne paipi de'oyerepa ëjaohua'li a'ë cajë ca'rajë pëpayere yëcohua'li a'ë.

⁸ Jaje jaohua'li yo'ocohua'ita'are mësarü cato paipi ye'yacohua'li a'ë hue'yojajë cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, si'ahua'li mësarü cato te'e yo'je tsi a'ë. Cui'ne te'ere ye'yaquëre pacohua'li a'ë, Cristore. ⁹ Ja'quë hue'yoma'pë pa'ijë'ë, te'ireje iye yeja acohua'ire. Coa te'ire ma'tëmo pa'iquëse'ere ja'quëre payë, mësarü. ¹⁰ Paipi mësarute ëjaohua'li a'ë, cajajë cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, te'li mësarü ëjaë Cristo pa'ito me jaje yo'oye. ¹¹ Jaje pa'ina, mësarü aquëpi yecohua'ire necaiquëpi ai jerepa pa'li pa'iji. ¹² Ija'a co'ye jerepa pa'li a'ë, cuasaquë cato meñe casa cuañone pa'iji. Jaje pa'iquëta'are jerepa pa'li a'ë cuasama'quëni jerepa pa'ire neñe pa'iji.

¹³ ¡Teayerëpa mësarü cuañese'e ye'yacohua'li cui'ne fariseo pai! Coa cacohua'li. Teayerëpa mësarü cuañese'e ye'yacohua'li cui'ne fariseo pai, coa cacohua'li. ¿Me yo'ojë ma'tëmo caca sa'ro tëhuoye'ni? yecohua'li pa'ijajë cajë. Jaje yo'ojë mësaruje cacama'pë yecohua'li cacañu'u cajë yo'ocohua'ireje ëseyë.

¹⁴ ¡Teayerëpa, mësarü cuañese'e ye'yacohua'li cui'ne fariseo pai. Coa cacohua'li! ¿Me neñu'u, cajë hual'jeohua'li huë'ña siojë yo'oye'ni, mësarü? Jaje yo'ocohua'ipi paipi de'ocohua'li a'ë cuasajajë cajë tsoaye seña. Jaje yo'osi do'ire mësarute jerepa co'ayerëpa saiñe pa'iji.

¹⁵ ¡Teayerëpa mësarü cuañese'e ye'yacohua'li cui'ne fariseo pai! ¡Coa cacohua'li! Mësarü cato cu'licohua'li a'ë, yeja cui'ne jai tsiaya pãini mësarü sehuoyena ye'yañu'u cajë. Jaje yo'orojajë neni iti sehuoquëni mësarü seña maca cayaye jerepa co'aquëre neñë, toana uja'quëre.

¹⁶ Teayerepa mäsaru ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'ipi yecohua'ire sacohua'i pa'iyë. Jaje pa'iohua'ipi cayë, 'Maija'quë huë'e do'ipi ca nëose'e cato neñe peoji. Maija'quë huë'e pa'i oropi ca nëose'epi neñe pa'iji.' ¹⁷ Huesëohua'ipi cui'ne ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'ipi. ¿Mäsaru ñato je a'ni, iti jerepa pa'ye, oro panita'a Maija'quë huë'epi orore Maija'quë tse necaiye a'ni, itirepa? ¹⁸ Yequeje mäsaru cayë, 'Maija'quëre isi sai huë do'ipi nes'i ca nëoñe peoji.' ¹⁹ ¿Huesëohua'i cui'ne ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'i! ¿Ique a'ni, jerepa pa'ye, emëje'e tuiye panita'a iti sai huë, Maija'quë tse necai sai huë? ²⁰ Jaje pa'ina, iti sai huë do'ipi ca nëoquë pani coa iose'ere cama'ë pa'iji. Si'aye io emëje'e tuiye coni caji. ²¹ Cui'ne Maija'quë huë'e do'ipi ca nëoquë pani jaro pa'iquëni Diosuni caye pa'iji. ²² Cui'ne ma'tëmo do'ipi ca nëoquë pani Maija'quë ñu'i sai huëna caye pa'iji. Cui'ne ñoni caquë Maija'quë iote ñu'iquëni caye pa'iji.

²³ ¿Teayerepa mäsaru cuañese'e ye'ya pai cui'ne fariseo pai! ¿Coa cacohua'i! Maija'quëre mäsaru isiyë, menta, anis cui'ne comino aine sëñe neñere, diez ayere te'ore huase'ere. Jaje yo'ojëta'a cuasaye pañë, ai jerepa do'i quë'yere, nuñerepa pa'iyere, paire oiyere, cui'ne Maija'quëre pa'iji cuasayere. Iyeje yo'ojë cui'ne ja yë'ta'a yequeje yo'oye pa'iji, jeoma'pë. ²⁴ Ñaco ca peocohua'ipi yecohua'ire sacohua'ipi pa'iyë, mäsaru. Mi'are de'oye ñajë ima jeocohua'ita'a camellore nëocohua'i a'ë.

²⁵ ¿Teayerepa mäsaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai! ¿Coa cacohua'i! Emëje'ese'e ucu duruhuëa cui'ne quëna ne'ña tsoacohua'i a'ë. Sa'nahuë cato co'amaña yahue imañe cui'ne te'ohua'i jaiye co'amaña pañu'u caye timësicohua'i pa'iyë. ²⁶ ¿Fariseo, ñaco ca peoquë! Du'ru macarepa ucu duruhuëre cui'ne quëna de'huare tsoajë'ë. Sa'nahuë pa'iyere jeteyo'je yureta'a hue'se pa'iyeye si'si peoye pasipi.

²⁷ Teayerepa mäsaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i. Coa cacohua'i. Mäsaru cato paire tasi darije pa'iohua'i a'ë, huë'ese'e poja'icore tsoase'eye pa'iohua'ipi. Jaje pa'iohua'ipi sa'nahuë cato ju'isi tara cui'ne si'aye si'si timë huesësicohua'i a'ë. ²⁸ Jaje pa'iohua'i a'ë, mäsaru, pai ña hue'ñase'e de'ocohua'ipi. Sa'nahuë cato coa cosoyena cui'ne co'aye yo'oyena timësicohua'i a'ë.

²⁹ ¿Teayerepa mäsaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne Fariseo pai! ¿Coa cacohua'i! Mäsarupi de'oye necaicohua'i a'ë, cuasajë tsoe Maija'quëre quëacaicohua'i jutena, tasi darire cui'ne de'o paipi ju'isicohua'ini iohua'ire tasi darina quëna tupëa ëja de'huacohua'i a'ë. ³⁰ Jaje yo'ojë cayë: 'Maipi mai aipë pa'linë pa'icohua'i pani co huaiye para'huë, Maija'quëre quëacaicohua'ire.' ³¹ Jaje iyere yo'ojë tsoe mäsaruja'a ñañë, Maija'quëre quëacaicohua'ire huasi tsëcapë acohua'i a'ë cajë. ³² Jaje pa'ito ja macaja'a yo'o tējijë'ë, mäsaru aipë yo'o huëojë pa'ise'e! ³³ ¿Añahua'i! ¿Aña tsëcapë! ¿Me jëaja'cohua'i a'ni, mäsaru toa yeja uye? ³⁴ Mäsarupi yo'o saojajë iyere caquë jëjo daoja'quë a'ë, yequë mu'seña pa'i ja'ñe quëacohua'ire, ta'ñe asacohua'ire, cui'ne cuañese'ere ye'yacohua'ire. Jaje pa'iquëta'are mäsarupi yecohua'ire huani jeojë soquë sarahuana quëni huani jeojë yo'oja'cohua'i a'ë. Jaohua'i acohua'ire cui'ne yecohua'ini tsi'si huë'ñana tseani tē'cāja'cohua'i a'ë. Cui'ne si'a pai dari ñape co'erojajë josa yo'oja'cohua'i a'ë. ³⁵ Jaje yo'ojëna, mäsaruna si'a de'o paire huani jeosi do'i tomeja'coa. Nuñerepa yo'oquë Abelre huani jeosi macapi Zacarias, Berequías mamaquëre huani jeosi macana, ëojë se sai huë cui'ne de'o hue'ña jopo sa'rona mäsaru huani jeosiquëna tomesipi. ³⁶ Nuñerepa cayë. Si'aye iye do'i cato yure pa'i paipi sañe tomeja'coa.

*Jerusalén Paire Jesús Ñaquë Oiyë
(Lc 13.34-35)*

³⁷ Jerusalén, Jerusalén, yequë mu'se pa'i ja'ñe quëacohua'ire cui'ne Maija'quë coca quëacohua'ire më'ëni caquë Maija'quë jëjo daoquëna, huani jeohuë, mäsaru. Yo'ojëta'are de'huerepa më'ë mamajëre tsisosi'i caquë yo'ohuë, cura mamajëre io capëa huë'ehuëna de'huasi'i caco yo'oyeye. Yo'oquëna, coehuë. ³⁸ Ñajë'ë. Yure mäsaru huë'e jeocosico pa'ico. ³⁹ Nuñerepa cayë. Yë'ëre mäsaru ña coñe paja'cohua'i a'ë, 'mäsarupi de'oyere pa'ni ëjaë mamirepa hue'equë daiquë' ca maca ti'añe pa'to."

24

Maija'quë Huë'e Nejosico Pa'i Ja'ñe
(Mr 13.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Jesupi Maija'quë huë'epi etani je'në saina, i ye'yacohua'ipi tsio dani ite Maija'quë se huë'e ayere ñajë ca huëohuë. ² Cajëna, Jesupi capi:

“¿Si'aye mësarü ñañe? De'oji, nuñerepa mësarute cayë. Si'aye ja mësarü ñañe nejose le pa'ija'coa. Iye maca ti te'e quëna pëje jupë uinë pa'ija'coa.”

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño Ja'ñe
(Mr 13.3-23; Lc 21.7-24; 17.22-24)

³ Ja maca Olivos cutihuëna saë'ë. Sani Jesús ja'runi ñu'ina, i ye'yacohua'ipi ite yahuerpa cahuë:

“Ina, yëquëre quëajë'ë. ¿Je yëhua jaje yo'ojacoa'ni? ¿Me iñoñe pa'ija'coa'ni, më'ë daiye cui'ne yeja carajaiñe?” ⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“De'hua ñajë pa'ijë'ë, mësarute yecohua'ipi coso huesojë. ⁵ Jai pai yë'ë mamipi cajë daija'cohua'i a'ë: 'Yë'ë a'ë, Cristo' cajë. Cajëna, jai pai iohua'ire tuija'cohua'i a'ë. ⁶ Si'a huë'ña sa'ñe huajo huaiyere mësarü asaja'cohua'i a'ë. Asani quëquëma'pë pa'ijë'ë. Jare jaje tëto saiye pa'iji. Pa'iquëta'a ja yë'ta'a tëjiye peoji. ⁷ Yequë yeja pa'icohua'ipi yequë yeja pa'icohua'ire se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequë paipi yequë paini se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne aiñeje peoquëna, ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne yeja ñu'cuyeye pa'ija'coa, yequë huë'ña ñape. ⁸ Iye cato ja'a ai yo'o huëoyepi pa'ija'coa.

⁹ Cui'ne yë'ë do'ire mësarute co'aye yo'ojë tseani yecohua'ina isijë cui'ne huani jëojë yo'ojë cui'ne si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë. ¹⁰ Ja mu'seña ai Maija'quëre cuasase'le nejo huesoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë yecohua'ire coeje cajeohua'ije pa'iohua'ita'a sañope yo'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ¹¹ Cui'ne jai pai coa cosocohua'ije pa'ija'cohua'i a'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i a'ë cacohua'ije. Jaje yo'ojëna, jai pai cosoyere asaja'cohua'i a'ë. ¹² Cui'ne jaje jaiye co'aye pa'ina, yo'ojë jai pai paire oiye jëoja'cohua'i a'ë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are iti quëcoquë nuiñe pa'isiquëpi jaëpi huasosiquë pasipi. ¹⁴ Cui'ne iye de'o cocaje si'a huë'ña yeja pa'icohua'ire quëase'le pa'ija'coa, jaohua'ije asajajë cajë. Ja macata'a ti'aja'coa, carajaiñerepa. ¹⁵ Maija'quëre quëacaiquë Daniel toyapi, paire co'a de'huaquë cui'ne paire ne huesoquë yo'oye ayere. Jaje pa'ina, iquëpi si'si peo huë'ñana ti'asi maca ñani toya ja'o ñaquëpi asaye pa'iji, ti'api, caquë. ¹⁶ Ja maca Judea pa'icohua'ipi catiye pa'iji, ai cutina. ¹⁷ Huë'e ëmëje'e totore pa'iquë pani cajeye peoji, sa'nahuë co'amaña pa'iye is'i caquë. ¹⁸ Cui'ne tsiore pa'iquë pani co'iye peoji, caña imasi'i caquë. ¹⁹ Teayerepa ja mu'seña nomiohua'i tsi ëtapëa pa'icohua'i cui'ne oje tsu'sucohua'ire pacohua'i maña ai yo'oja'cohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, sejë'ë, Maija'quëre sësë tëcahuë catiye peoja'core, cui'ne huajë mu'seña catiye peoja'core. ²¹ Ja mu'seña cato jaiye ai yo'oye pasipi, ja'a yeja de'huasi maca ti peose'epi jeteyo'jeje peo ja'ñepi. ²² Ja mu'seña Maija'quëpi tëama'quë pa'ito te'li macajë huaso cuañone peora'pi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi i jo'ya nesicohua'ini oi tëaja'quë api.

²³ Mësarute yecohua'ipi caja'cohua'i a'ë: 'Ñajë'ë, iñore pa'iji, Cristo panita'a Ñajë'ë, jarote pa'iji.' Jaje catoje carepa ma'ñe cuasama'pë pa'ijë'ë. ²⁴ Daija'cohua'i a'ë, yë'ë Cristo a'ë, cacohua'i coa cosocohua'ipi. Cui'ne Maija'quë coca quëacaicohua'i a'ë, cacohua'ipi. Jaohua'ipi cui'ne jaiye pai yo'o ma'ñe ne iñoja'cohua'i a'ë, coa cosoñu'u cajë. Jaje yo'ojëna, Maija'quërepa jo'ya nesicohua'ije care payë cajë sehuoja'cohua'i a'ë, a'ji sehuocohua'i cato. ²⁵ Jaje pa'ina, tsoe du'ru cahuë iye mësarute jaje yo'o ma'ñe caquë. ²⁶ Jaje pa'ina, yecohua'ipi mësarute 'jeto cuene yejare pa'iji, ñajë'ë' cacohua'i pa'ito saima'pë panita'a yeque 'Ñajë'ë, iño tu'rihuëre pa'iji,' catoje asama'pë pa'ijë'ë. ²⁷ Pai Mamaquë daiyerepa cato ësä mëi huë'ñapi cui'ne ësä sa du'i huë'ñana mujuë ye'hueyeye pa'yerepa pa'ija'coa. ²⁸ Ju'isiquë capë pa'i huë'ñana jaronä pë'përi tsi'sija'cohua'i a'ë.

Pai Mamaquë Dani Coñe
(Mr 13.24-37; Lc 21.25-33; 17.26-30, 34-36)

²⁹ Esa ai yo'o mu'seña tēto sai maca ēsē yayaja'quē api. Cui'ne ñañēje miama'ē pa'ija'quē api. Ma'ñocoje ma'tēmopi tōmeja'cohua'i a'ē. Cui'ne ma'tēmo tutu pa'iyequē tsasija'coa. ³⁰ Ja maca Pai Mamaquē tutu yo'oye ñaja'cohua'i a'ē, ma'tēmopi yo'oquēna. Cui'ne si'a pai dari yeja pa'icohua'i oija'cohua'i a'ē. Ja maca ñaja'cohua'i a'ē, Pai Mamaquē ma'tēmopi sirija'a daiye, tutu quē'ire papi cui'ne de'oyepi quēcōsiquēpi daina. ³¹ Ja maca huiñaohua'ire cuañeja'quē api, i sahuasicohua'ire cajese'e yeja te'ña, si'a yeja pa'icohua'ire tsi'sojē'ē, caquē ai tutu duruhuē juiyepi.

³² Ye'yejē'ē, higuera soquē yē yo'oye ayere quēaquēna. Huiña capēa pa'i maca ja'o etaquēna, mēsarū ñani je'nē utēcahuē tī'acquēna, yo'o'ji cacohua'i a'ē. ³³ Jaje cui'ne si'aye iye tēto saina, ñani je'nē carajai mu'seña tī'acquēna, eta sa'rore pa'ina, yo'o'ji cuasajē'ē. ³⁴ Nuñerepa cayē, mēsarute. Si'aye iye yo'o ja'ñe a'ē, ja yē'ta'a iye mu'seña pai juju sama'pēna. ³⁵ Ma'tēmo cui'ne yeja carajai ja'ñe a'ē. Yē'ē cocata'a ti carajaiñe pa ja'ñe a'ē. Jare iti case'eje tī'acquē pa'i ja'ñe a'ē.

³⁶ Jaje pa'iquēta'are peoji, iti mu'serepa cui'ne hora quēaye. Huesēyē, yecohua'ije. Ma'tēmo pa'icohua'i huiñaohua'ije cui'ne Maija'quē mamaquēje huesēji, coa Maija'quēse'e asaji, iti.

³⁷ Noé pa'i mu'seña yo'ojē pa'ise'eje pa'ye pasipi, Pai Mamaquē dai macaje. ³⁸ Ja mu'seña ja yē'ta'a col'jema'nē paipi ao aijē, ucujē, nomi huejajē, cui'ne pēca ja'quēohua'ipi nomi tsire huejojē paē'ē, Noé jai yohuēna caca macaja'a. ³⁹ Ja huesējēna, jai col'je dani si'aohua'ire peo hue'ña col'je huea'co'ē. Jaje cui'ne pasipi, Pai Mamaquē dai macaje. ⁴⁰ Ja mu'seña caya ěmēohua'i tsiore pa'ija'cohua'i a'ē. Pa'ijēna, te'ire saquē cui'ne te'ire jeosipi. ⁴¹ Caya nomiohua'i hueare toaja'cohua'i a'ē. Toajēna, te'ore saquēna, cui'ne te'o jeo saisico pa'ija'coa.

⁴² Ējaē daija'a maca huesēye sēte cui'ñasicohua'ipi pa'ijē'ē. ⁴³ Jaje pa'iquēta'are iyeje asajē'ē, iti huē'e aquēpi ñami ja hora pa'i maca co'amaña ñaquē daija'quē api asaquē pani sētasiquēpi i huē'e co'amaña cacani imañe ěseja'quē api. ⁴⁴ Jaje pa'ina, mēsarujē ne de'huasicohua'ipi pa'ijē'ē, mēsarū huanēyesi maca Pai Mamaquē dani quēcōquē.

Nuñerepa De'o Jo'yaē Cui'ne Co'a Jo'yaē
(Lc 12.41-48)

⁴⁵ ¿Jequē a'ni, nuñerepa de'o jo'yaē, cui'ne asaquērepa iti tī'asi maca i huē'e acohua'ire aocaijē'ē, caquē jeoni saisiquē? ⁴⁶ Sihua cuañoja'quē api, i ějaē cuañese'eje yo'oquē pa'ina, tītani ñasiquēpi. ⁴⁷ Nuñerepa cayē iti tse aquē si'aye i paye ñacaijē'ē caquē cuañe nēoja'quē api. ⁴⁸ Jaje pa'iquēta'are co'a jo'yaē pani cuasaji, tsoe nēija'quēre me je esa tītasina, cuasaquē. ⁴⁹ I ějaē jo'yare co'aye yo'o huēoni cui'ne ao ai huēoni cui'ne cōno ucu huēoni cuepecohua'i ja're cōni yo'oquē pasipi. ⁵⁰ Pa'ina, ja maca i ějaē col'isipi, i jo'yaē huanēyeni je dasina caquē utema'ē yo'o maca. ⁵¹ Ja maca ite ai co'ayerepa si'seni coa cacohua'ire nejoñepi nejoñe pa'iji. Ja maca oisipi, cujije qui'coquē.

25

Diez Nomi Tsī Yo'ose'eje Pa'ye Quēaye

¹ Jaje pa'ito ma'tēmo pa'i te'te cato diez nomi tsipi hui'yapepi dani toa tsēopēare imani hueja hue'ñana iohua'i ějēre tī'añu'u cajē saise'eje pa'ye a'ē. ² Cinco pa'iohua'i ne de'huama'cohua'i paē'ē. Cui'ne cinco ne de'huasicohua'i paē'ē. ³ Ne de'huama'cohua'ipi toa tsēo pēa sajēta'a hui'yapere sama'pē paē'ē. ⁴ Ne de'huasicohua'ipi sahuē, quēna huēana hui'yape dose'ere cui'ne toa tsēo pēaje si'aye tīmēse'ere sahuē. ⁵ Huejaja'quēpi esa daima'ē pa'ina, huēo cai ěapi si'a nomiohua'ire jaje huēo cai ěaquēna, ute jujani caē'ē. ⁶ Ja maca ñami jopo pa'i maca asahuē, cuiye: 'Je'nērepa daiji, huejaja'quēpi etani ite pēpajē'ē.' ⁷ Cui maca si'a nomi tsī huēni iohua'i toa tsēo pēa ne de'huahuē. ⁸ Ja jeteyo'je cinco ne de'huama'cohua'ipi cahuē, cinco ne de'huasicohua'ire: 'Isijē'ē, a'ri maña mēsarū hui'yapere yēquē toa tsēo pēapi yaya huēoji.' ⁹ Jaje cajēna, cinco nomi tsī ne de'huasicohua'ipi cahuē: 'Pañē, tī'añe pama'coni yēquēre cui'ne mēsarureje ¿me isiye'ni? Saijē'ē. Iti isi hue'ñana sani huerojē'ē, mēsarū tsēo ja'ñese'e.' ¹⁰ Carena, cinco

nomi tsi ne de'huama'cohua'ipi hui'yape hueroñu'u cajë saijëna, tsoe titapi, huejaquë. Nomi tsi cui'ñani utesicohua'i cato i ja're coní cacahuë, hueja hue'ña. Cacarena, eta sa'ro sio huesopi. ¹¹ Ja jeteyo'je titahuë, yequë nomi tsi titani cahuë: 'Ëjaë, ëjaë hui'yocaijë'ë.' ¹² Jaje cajëna, ipi capi, jaohua'ire: 'Nuñerepa cayë, mësarute ñama'quë a'ë, yë'ë.' "

¹³ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"Pai Mamaquë daija'a maca huesëyë, mësarú, iti dai mu'se cui'ne horaje. Jaje pa'ina, mësarú sëtasicohua'ipi pa'ijë utejë'ë.

Curiquë Yo'ose'e Ayere Quëaye

¹⁴ Ma'tëmo pa'i te'te aye cato paipi yequë yejana sai huëoni, i jo'yare soini curiquë isisiquë cuañe nëose'ëje pa'io.

¹⁵ Jaohua'i aquëni isipi, cinco mil curiquë të'ña. Yequëni isipi, caya mil të'ña. Cui'ne yequëni isipi, te'e mil. Pai ñapere iohua'i tutu pa'ie ja'ye isini ja maca saji'i, so'ona.

¹⁶ Cinco mil të'ña isisiquëpi sani japi hueroni ai jerepa cui'ne cinco mil të'ña se ne cöpi.

¹⁷ Caya mil isisiquëje cui'ne yeque caya mil se ne cöpi. ¹⁸ Jaje yo'ojëta'are yequëpi te'e mil isi cuañosiquëpi sani yeja coje nesicona, tapi, curiquë.

¹⁹ Ai tsoepi col'ipi, iohua'i ëjaë. Co'ini iohua'i nese'e ña huëopi. ²⁰ Du'ru macarepa titapi, cinco mil të'ña isi cuañosiquëpi. Titani isipi, i ëjaëre, ñeje caquë: 'Ëjaë cinco mil më'ë yë'ëre isihuë. Isisiquëni yequë cinco mil ne cohüë, iye më'ë tse.' ²¹ Caquëna, ëjaëpi capi, ite: 'Ai de'oji, më'ë de'o jo'yaë'ë, de'oye yo'osiquëre cato yure ai jerepa jaiye isi nëosi'i cacajë'ë, yë'ë ja're coní sihuaja'quë.' ²² Jeteyo'je daji'i, caya mil isisi jo'yaë. Jaëpi capi, cui'ne: 'Ëjaë, më'ë yë'ëre caya mil isihuë. Jaje isisiquëni yeque caya mil se ne cohüë, iye më'ë tse.' ²³ I ëjaëpi capi, ite: 'Ai de'oji, më'ë de'o jo'yaë'ë, nuñerepa pa'i a'ë. A'ri mañare nuñerepa de'oye yo'osiquëni ai jerepa jaiye isisi'i, ñacai ja'ñe. Cacani yë'ë ja're coní sihuajë'ë.' ²⁴ Jaë te'e mil isisiquëpi titani capi, i ëjaëre: 'Ëjaë më'ëpi paire oima'quëpi më'ë tama'tona coa ti'aque cui'ne më'ë ti jea ma'ñere tëaquëre asayë. ²⁵ Jaje pa'ina, ca'raquë sani më'ë curiquë yejana yahuehuë. Iye më'ë curiquë dacaë'ë.' ²⁶ Caquëna, ëjaëpi sehuopi, ite: 'Jo'yaë co'aque cui'ne josaë. Yë'ëpi yë'ë ta ma'ñere tëaquëpi cui'ne yë'ë jëama'tore tëaquë pa'ie asaquë sëte. ²⁷ Ja do'ire yë'ë curiquë bancona tëoyere paë'ni. Tëosiquë pa'ito co'ini itipi se nesi do'ire curiquë nera'huë, yë'ë tse.' ²⁸ Ja maca capi, iti maca pa'icohua'ire: 'Siojë'ë, curiquë të'ña. Sioni isijë'ë, diez mil të'ña paquëna. ²⁹ Jaje pa'ina, jaiye paquëni ai jerepa se isiye pa'iji. Isina, jaiye tëto saquëna, nëase'equé paye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are peoquëni ai jerepa se sioye pa'iji, i a'ri maña payeque.' ³⁰ Jaje cani capi, iquë co'a jo'yaëre: 'Tseani jecojë'ë, nea hue'ña hue'sena, jaropi oi cui'ne cuji qui'coja'quëre.'

Si'a Paire Ñaë, Jesupi

³¹ Pai Mamaquë pai ëjaërepa cuañequë huiñaohua'ipi të'ijaisiquëpi daisi maca i de'o ñu'i saihuëna ja'ruja'quë api, cuañequëre papi. ³² Ja maca si'a yeja pa'icohua'ipi tsi'sija'cohua'i a'ë, i ña hue'ñana. Ja paire huahueja'quë api, yëi ñamare cui'ne cabrare ñaquëpi huahueyeje pa'ye. ³³ I ëja te'tena yëi ñamare cui'ne ari te'tena cabrare huahuesipi, ti tsëcapëase'e. ³⁴ Ja maca pai ëjaëpi caja'quë api, i ëja te'te pa'icohua'ire: 'Daijë'ë, mësarú yë'ë ja'quë ñacaina, de'oye pa'isicohua'i. De'oye pa'ijë'ë, ma'tëmore mësarure caquë yeja de'hua maca Diosu de'huacai pa'i sitore. ³⁵ Ao ëa ju'ina, mësarupi de'hue aohuë. Oco ëa ju'ina, cui'ne ocuahüë. Mësarupi huë'e peoquëpi coa cu'iquë paë'ë. Pa'ina, pëa hue'ña isihuë. ³⁶ Caña peoquë pa'ina, mësarupi de'hue isihuë. Ju'iquë paë'ë. Pa'ina, yë'ëre do'i sani ñahuë. Tayo yo'ocohua'ire co hue'ñana co cuañosiquë paë'ë. Pa'ina, dani ñahuë, yë'ëre.' ³⁷ Ja maca iti nuñerepa yo'osicohua'i etasicohua'ipi caja'cohua'i a'ë: '¿Ëjaë, je yëhua më'ëre ao ëa ju'iquëre ñani aore'ni, panita'a je yëhua oco ëa ju'iquëre ñani oco ocuare'ni? ³⁸ Panita'a ¿je yëhua huë'e peoquëpi coa cu'ina ñani pëa hue'ñana isire'ni? Panita'a ¿je yëhua caña peoquë pa'ina, ñani isire'ni, ju'ieye? ³⁹ Panita'a ¿je yëhua ju'iquëre më'ëre ñare'ni? Panita'a ¿co hue'ñana cosiquëpi pa'ina, sani ñare'ni më'ëre?' ⁴⁰ Cajëna, pai ëjaëpi sehuoja'quë api, jaohua'ire: 'Nuñerepa cayë,

mësarute. Si'aye mësarü jaohua'ire yë'ë yo'je tsini a'ricohua'ire teaye pa'iohua'ire ñajë de'oye yo'ose'e cato jare yë'ëni de'oye yo'ose'e pa'iji.'

⁴¹ Ja maca cui'ne Ëjaëpi caja'quë api, ari te'te pa'icohua'ire: 'Saijë'ë, yë'ë quë'ro pa'ima'pë nejosi te'tere pa'icohua'i. Saijë'ë, huatire cui'ne i jo'yare caquë toa yeja de'hua sitona. ⁴² Ao ëa ju'ina, mësarü aoma'pë paë'ë, yë'ëre. Oco ëa ju'ina, ocojë cui'ne ocuaye pahuë. ⁴³ Huë'e peoquëpi coa cu'iquë paë'ë. Jajë pa'ina, mësarupi pëa hue'ña isiye pahuë. Caña peoquë paë'ë. Pa'ina, mësarupi isima'pë paë'ë. Ju'iquë paë'ë. Pa'ina, mësarü dani ñañe pahuë. Cosiquë paë'ë. Pa'ina, sani ñama'pë paë'ë, mësarü.' ⁴⁴ Ja maca iohua'ipi caja'cohua'i a'ë, ite: '¿Ëjaë, je yëhua më'ëre ao ëa ju'iquëre panita'a oco ëa ju'iquëre, panita'a coa cu'iquëre, panita'a caña peoquëre panita'a ju'iquëre, panita'a cosiquëre ñajëta'a cöcaiye pare'ni?' ⁴⁵ Jajë cajëna, pai ëjaëpi sehuoja'quë api: 'Nuñerepa cayë, iohua'i teaye pa'i paire ñajëta'a cöcaiye pajë cui'ne yë'ëreje ai jerepa ti necaiye pahuë, mësarü.' ⁴⁶ Jajë casi maca iohua'i saija'cohua'i a'ë, ti nejo hue'ñana. Cui'ne nuiñe yo'osicohua'ipi ti pa'i hue'ñana saija'cohua'i a'ë."

26

Jesure Tseañe Cuasase'e

(Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Jajë Jesús si'aye iyere ca tējini capi, i ye'yacohua'ire:

² "Mësarupi tsoe asayë, caya mu'seña pa'i maca Israel pai Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë tsi'sini yo'oye ti'a ja'ñe. Ja maca Pai Mamaquë tseä cuañosiquë pa'ija'quë api, que cuañoja'quëpi."

³ Ja mu'seña Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cuañese'e ye'yacohua'i, cui'ne aiohua'i, tsi'sisicohua'ipi paë'ë, Caifás Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jai huë'e hue'se daripëna. ⁴ Jarona Jesure coa cosojë tseani huani jeo ja'ñere ca ñahuë, iti yo'o ja'ñere. ⁵ Jajë pa'iquëta'are "fiesta pai tsi'si macata'a tseañe pañu'u, paipi co'aye sañope yo'oma'cohua'ini" cahuë.

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e

(Mr 14.3-9; Jn 12.1-8)

⁶ Simón huë'ere Jesús paji'i, Betania daripëre ja'ju dahuë ju'iquë hue'yosiquë huë'ere. ⁷ Jarote pa'ina, nomiopi quëna huë jai do'i quëna huëna de'o së ma'ñapi timësiconi cajico dacopi tsio dani, Jesús mesare ñu'ina, ja ma'ñapi i siöpëna doo. ⁸ Jajë iyere yo'ocona, ñani i ye'yacohua'ipi pëijë ca huëohuë.

"¿Me ne ja'ñere coa nejoco'ni, jai do'ire? ⁹ Iopi yecohua'ina isico jaiye curi neni peocohua'i mañani cöcaito de'o'ñe pa'ioni yo'oco."

¹⁰ Cajëna, Jesupi asani capi:

"¿Me yo'ojë josa cayë'ni, iote? Iye yë'ëre yo'ocaiye de'oye a'ë. ¹¹ Coa si'anë mësarü co'amaña peocohua'ire paja'cohua'i a'ë, mësarü acohua'ire. Jajë pa'iquëta'are yë'ëre cato si'anë mësarü pama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ¹² Yë'ë siöpëna huëo së ma'ñapi doye cato yë'ëre tasi maca huëo së ja'ñere ne de'huacaiyo yo'oco. ¹³ Jajë pa'ina, nuñerepa cayë, mësarute. Coa si'a hue'ña iye huaso coca quëanije ico yë'ëre yo'ose'e quëaja'cohua'i a'ë. Jajë quëajëna, pajje iote huänëyoma'pë cuasaja'cohua'i a'ë, io yo'oco pa'ise'e."

Judaspi Jesure Yehuoye

(Mr 14.10-11; Lc 22.3-6)

¹⁴ Ja maca i ye'yacohua'ipi aquëpi Judas Iscariote hue'equëpi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona sani capi:

¹⁵ "¿Je ja'ye sañe yëye'ni, yë'ëpi Jesure tseacaito?"

Jajë caquëna, asani ite saihuë, treinta curiquë tē'ña. ¹⁶ Jare ja macapi Judas Jesure pai peo maca ñani tseani jaohua'i jëñana isisi'i caquë co'epi.

Mai Ëjaë Ani Tējise'e

(Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹⁷ Fiesta huëo mu'se o'saye co'mema'a ao ai mu'se ti'aëna, i ye'yacohua'ipi Jesure tsio dani sei'ë: ¿Jerona neja'cohua'i a'ni na'iquëna, aiñe, Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë ai ja'ñe?

“¿Jerona Egíptopi Israel pai etase'e cuasajë na'iquëna, ai ja'ñe neñe'ni?”

¹⁸ Cajëna, ipi capi, iohua'ire:

“Saijë'ë, jai daripëna sani huë'e pa'iquëni ti'ani ite cajë'ë: ‘Ye'yaquëpi caji: Yë'ë yo'o maca tsoe ja'yere pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë huë'ena yë'ë ye'yacohua'i ja're coní Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye nesi'i,’ caquë jëjo saopi.”

¹⁹ Jaje caëna, i ye'yacohua'ipi Jesús cuañese'ejë yo'ohuë. Yo'ojë na'iquëna, ai ja'ñe ne de'huahuë.

²⁰ Nami de'osi maca Jesús mesare i doce ye'yacohua'i ja're coní paji'i. ²¹ Pa'i ja yë'ta'a aore ai ñu'i capi, cui'ne:

“Nuñerepa cayë mësarute, mësarú aquëpi yë'ëre yehuoja'quë api.”

²² Ja maca jaje caquëna, jaohua'ipi ai oi äayerepa asa huesëhuë. Asani sa'ñe iohua'ija'a se huëohuë, ñeje cajë:

“Ejaë, ¿më ñato yë'ëpi yo'oja'quë a'ni?”

²³ Cajëna, jaohua'ire sehuopi, Jesupi:

“Yë'ë ja're coní te'e quëna de'huana ai quëpi iti yë'ëre de'oye yo'oyeje yo'oquë cosoquë tsea jëo cuañoja'quë. ²⁴ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë cato toyase'e cayeje pa'ye yo'o saoye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are teayerepa yo'oja'quë api, ite yehuoquë. De'ora'pi, jaë ai de'oma'ë patu.”

²⁵ Ja maca Judaspi, iti cosoquë tsea jëo cuañoja'quëpi ite capi:

“¿Ye'yaquë, më'ë ñato yë'ëpi yo'oja'quë a'ni?”

Caquëna, capi:

“Jaje pa'ijë'ë. Më'ë a'ë.”

²⁶ Ja yë'ta'a aore aijë dujëna, Jesús i jëñapi panpë ini Maija'quëre de'o'ji caquë seji'i. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ire isiquë capi:

“Aijë'ë. Iye cato yë'ë ca'ë.”

²⁷ Ja jeteyo'je ucu duruhuë i jëñapi ini Maija'quëre de'o'ji caquë seni iohua'ina se isiquë capi:

“Si'aohua'i ucujë'ë, iye ucu duruhuëna. ²⁸ Iye cato yë'ë tsie a'ë. Huajëye ca neoñere neñe a'ë. Cui'ne jai pai co'aye yo'ose'ere sai de'huayere caquë isiye a'ë. ²⁹ Jaje pa'iquëta'are cui'naëpi iye cuiya'i o'sa cono ucuye paja'quë a'ë, mësarú ja're coní, yë'ë ja'quë cuañe te'tena mësarú ja're huajë o'sa cono ucuye ti'a macaja'a.”

Pedro Jesure Ñama'quë A'ë, Caye

(Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

³⁰ Jëjë tëjisi jeteyo'je Olivos cutihuëna saë'ë. ³¹ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Iye ñami si'aohua'ire mësarute yë'ëre quëco pase'e ti peocohua'ire nëija'coa. Jaje pa'ina, toyase'e caji: ‘Huani jëosi'i, yëi ñamare ñacaiquëre. Huani jëosi maca yëi ñama huahuesicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.’ ³² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi ju'isiquëpi huëni du'ru Galileana saquëna, mësarupi jeteyo'je ti'aja'cohua'i a'ë.”

³³ Jaje ca maca Pedropi sehuopi:

“Jaje si'aohua'ire më'ëre tuiye jëosicohua'i pa'itoje yë'ë cato pañë.”

³⁴ Jaje caquëna, Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa cayë, më'ëre. Iye ñami ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, më'ë yë'ë ti ñama'quë a'ë caquë toasoñe coa caja'quë a'ë.”

³⁵ Pedropi capi, ite:

“Më'ë ja're coní ju'iñe pa'ito ju'iñë, yë'ë. Coa caye pañë.”

Caquëna, cui'ne si'aohua'i i ye'yacohua'i cahuë.

Jesús Getsemaní Quë'rona Señe

(Mr 14.32-42; Lc 22.39-46)

³⁶Ja maca Jesús i ye'yacohua'i ja're çoni ti'api, Getsemaní hue'yo hue'ñana. Ti'ani capi, jaohua'ire:

“Yè'ese'e sani je macana seina, mésaruse'e iye macana ja'rujè'è.”

³⁷Jaje cani coa Pedrore cui'ne Zebedeo mamajère cayaohua'ire sai sapi. Sani ai oi cui'ne ai co'a ju'i ai yo'o huëopi. ³⁸Ja maca capi, jaohua'ire:

“Ai oiyè, yè'è joyopi, juni huesëye pa'ina. Jaje pa'ina, mésaruse'e iye macana pëajè'è, cui'ne yè'è ja're çoni sëtasicohua'i pa'ijè'è, mësaruje.”

³⁹Jaje cani Jesús ai seña maca te'i se saji'i. Sani jàrona tsiapi yejana simeni ui seji'i, Maija'quère, ñeje caquè:

“Yè'è ja'què maca, de'hue ne ti'añe pa'ito iye sèje da'care pare yè'ère nejocaijè'è, pa'ni yè'è yèquè cayeje pa'ye yo'oye, coa mè'è yèyepi yo'ose'e pa'ijaquè.”

⁴⁰Ja maca i ye'yacohua'i què'ro co'iquè ti'api, tsoe çaisicohua'ipi uijëna. Ñani Pedrore capi:

“¿Quèco ti'añe pare, yè'è ja're çoni te'le hora macaje? ⁴¹Sëtasicohua'i pa'ijè'è. Cui'ne sejë'è, co'aye mëiñena, çaisicohua'i pa'ie paja'cohua'i. Nuñerepa joyo cato yèji, neñe. Jaje pa'iquèta'are capèpi tutu peoji.”

⁴²Tijupè sani çoni seji'i, ñeje:

“Yè'è ja'què iye neñañe ai yo'oyere yeque necaiye peoto, coa mè'è yèyepi yo'ose'e pa'ijaquè.”

⁴³Tijupè col'ipi. Co'iquè i ye'yacohua'i çaisicohua'ini ti'a çopi. Iohua'i ñaco capi ai huèo ca'a do'ire sio meina, caè'è. ⁴⁴Ja maca ñani jeoni saji'i, cui'naèpi Maija'quère sesi'i caquè toasoñe acore. Ja'rè i case'èje pa'ye caquè seji'i. ⁴⁵Ja maca saji'i. I ye'yacohua'i què'rona sani capi, jaohua'ire:

“Yureta'a de'oji. Caijè'è, cui'ne huajèjè'è. Tsoe ti'api, Pai Mamaquère co'aye yo'ocohua'i jëñana isija'a maca. ⁴⁶Huëijè'è. Sañu'u. Tsoe daiji, yè'ère yehuoja'què.”

Jesure Tseañe

(Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴⁷Jesús ja yè'ta'a cocare capi, Judas titasi macaje. Jaè cato doce soisicohua'i aquè paji'i. Cui'ne i ja're çoni jai pai daè'è, hua'ña cui'ne tara çoni çajicohua'ipi. Jaohua'i cato Maija'què huè'e ñacaicohua'i jaohua'i jëjo daocohua'i cui'ne judío pai aiohua'i jëjo daocohua'i paè'è. ⁴⁸Judas iti yo'oquè yehuoja'quèpi quëaëña, jaohua'ire:

“Yè'è ini sihuaja'què a'è. Jaèni tseajè'è.”

⁴⁹Jaje casiquèpi Jesuna tsiojani ite sihuayeje yo'oquè capi:

“¿Pa'iquè, ye'yaquè?”

⁵⁰Caquëna, Jesupi sehuopi ite:

“¿Cajei, iquena daiquè'ni?”

Ja maca Jesure tsiojani tseani sahuè.

⁵¹Ja maca jaje yo'ojëna, Jesús cajeipi hua'tiyo dutani çajorose'e tètto tëapi, Maija'què huè'e ñacaicohua'i ëjaè jo'yaère pani. ⁵²Jaje yo'oquëna, Jesupi capi:

“De'huajè'è, mè'è hua'tiyo io pa'i hue'ñana. Si'aohua'i hua'tiñoapi uihuacohua'i cato jare cui'ne hua'tiñoapi huaijëna, ju'ija'cohua'i a'è. ⁵³¿Huesèquè mè'è yè'èpi yè'è ja'quère sequëna, yurepi tsoe doce mil huiñaohua'ire jëjo daouna, çocatira'se'e? ⁵⁴Jaje yo'oye pa'ito ¿me toyase'e caye ti'acquè'ni, jaje yo'o ja'ñe a'è, ca nëose'e?”

⁵⁵Ja maca Jesús paire capi:

“¿Mësaru yè'ère tseañu'u cajè hua'ñapi cui'ne tarapi çoni tse'èje date, co'amaña ñaère tseañeje pa'ye? Si'a mu'seña mësaru ja're yè'è pa'i Maija'què huè'epi ñu'i ye'yaquëna, mësaru ti yè'ère tseañu'u cama'pè pa'isicohua'i a'è. ⁵⁶Jaje pa'iquèta'are si'aye iye yo'oye pa'iji, tsoe acohua'i Maija'quère quëacaicohua'i toyajè pa'ise'epi ti'ajaquè cajè.”

Ja maca si'aohua'i i ye'yacohua'i Jesure te'ire jeoni cati saè'è.

Judío Pai Ca Tëjicohua'ipi Jesure Yo'oye

(Mr 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵⁷ Jesure tseasicohua'i sahuë, Caifás Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë quë'rona. Cui'ne jarote cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne aiohua'i tsi'sisicohua'ipi paë'ë. ⁵⁸ Jaje pa'ijëna, Pedropi so'o maca se ñaquë jeteyo'je tuji'i, pa'i ëjaërepa huë'e daripë quë'rore paja'a. Sani jaro cacani ja huë'ere ñacaicohua'i ja're con'i ja'rupi, merepa yo'oja'cohua'i a'ni ite tseasicohua'i cuasaquë.

⁵⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne aiohua'ipi cui'ne si'a judío pa'i yo'oye ñani ca tējicohua'ipi co'ehuë, Jesure sañope co'aye yo'oquë api cacohua'ini ti'ani Jesure huani jëoñu'u cajë. ⁶⁰ Jaje co'ejëta'a ti'añe pahüë, ite sañope ca ja'ñe. Jaje ti'ama'pë jai pa'i ite coa huëojë cosojë co'aye yo'oquë api, cahuë. Jaje yo'o maca cayaohua'i tēji huë'ñarepa sañope cacohua'i daë'ë. ⁶¹ Jaohua'ipi dani cahuë: "Iquë cato yë'ëpi Maija'quë huë'e nejosiquëpi toaso mu'seña pa'i maca cui'naoni huëoja'quë a'ë, caquë api."

⁶² Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi huëni nēcani capi, Jesure:

"¿Ti te'e yë'opoje sañope sehuoye paquë, më'ë? ¿Më'ëre sañope jaohua'i caye asaquë, më'ë?"

⁶³ Jaje catoje Jesús ti cama'ë paji'i. Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi capi, ite:

"Maija'quë huajëquërepa mamipi më'ëre care pajë'ë, cayë. Quëajë'ë, më'ëpi Maija'quë mamaquërepa Cristo pani."

⁶⁴ Jaje caquëna, Jesupi capi, ite:

"Jaje pa'ijë'ë. I a'ë, yë'ë, më'ë cayeje. Cui'ne mësarü ñaja'cohua'i a'ë, Pa'i Mamaquë Diusu tutu quë'irepa ëja te'tere ñu'ina, cui'ne ma'tëmopi sirija'a daina."

⁶⁵ Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi i ju'i care naë ye'sapi, ai coa care paji caquë iñoquë. Jaje yo'oquë capi:

"Iquë Maija'quëre ai cue'cuequë yo'o'ji, i yë'opo cayepi. ¿Jaje pa'ito iquere yeque cajë i yo'oquëna, ñasicohua'ini seni asañu'u cajë co'eye'ni? Mësarupi tsoe asahuë, i cue'cuequë caye. ⁶⁶ Jaje pa'ito ¿me caye'ni, mësarü?"

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

"Jaje co'aye caquë api. Jaje pa'ina, ju'iñe pa'iji."

⁶⁷ Ja maca i tsiana copi tse'sejë cui'ne tarapi tē'cahuë. Yecohua'ipi tsiana mosicapi tē'cahuë. ⁶⁸ Jaje yo'ocohua'ipi cahuë, ite:

"¿Më'ë a'ë, Cristorepa se ta'ñe ca ñajë'ë, nepi më'ëre tëtore'ni?"

Pedro Cosose'e

(Mr 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Jaje yo'ojëna, Pedro cato hue'se yejare ja'rusiquëpi ñuji'i. Ñu'ina, pa'ire necaico i quë'rona tsiojani cao, ite:

"Më'ëje Jesús Galilea aquë ja're con'i cu'i pa'isiquë aë."

⁷⁰ Jaje cacona, Pedropi si'aohua'i pa'i huë'ñana coa cosopi, ñeje caquë:

"Huesëyë, më'ë caye. ¿Iquere jaje caco'ni?"

⁷¹ Pedro eta sa'ro quë'rona huëni jë'në saina, yecopi nomio ñani cao, iti maca pa'icohua'ire:

"Iquë Jesús Nazaret aquë ja're con'i cu'i pa'isiquë api."

⁷² Cacona, ja maca Pedropi tijupë coso copi:

"Ñama'quëre pa'ë, jaëte. Quëare payë."

⁷³ A'ri maña tsoe pa'i maca iti maca pa'icohua'ipi Pedro quë'rona tsiojani cui'ne ite cahuë:

"Nuñerepa më'ë i ye'yasicohua'i aquëre pa'ë. Jaje pa'ina, më'ë coca cayeque tiñe pa'iji, huesëye peoye."

⁷⁴ Cajëna, ipi capi:

"Ti ñama'quë a'ë, caye asa ma'ñe, mësarü."

Jaje itire yo'loquë caquëna, cura yëji'i. ⁷⁵ Yë'ina, ja maca Pedro cuasa ñajaji'i, Jesús ite case'e: "Ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, më'ë toasoñe yë'ëre ñama'quë a'ë cosoja'quë a'ë." Jare cuasaquë ja maca jaro pa'isiquëpi Pedro etani ai oji'i, co'a ju'i.

27

Pilatona Jesure Isiye

(Mr 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32)

¹ Nãta tomesi maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne judío pai aiohual'ipi te'e cuasaye nehuë, Jesure huani jea ja'ñere cajë. ² Sëasiquëni sani Poncio Pilatona iti yeja ëjaëna isihuë.

Judas Ju'ise'e

³ Judas Jesure yehuoquëpi ñaquëna, Jesupi huani jeo cuañoja'quë pa'ina, ñani ai oi pañete yo'ore'ni cuasaquë oi treinta curi të'ña ite isise'ere cui'nare co'yopi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina. ⁴ Co'yoquë capi, jaohua'ire:

"Co'aye yë'ë yo'ohuë, ti do'i peoquëni huani jeoja'quëre isiquë."

Jaje caquëna, iohua'ipi sehuohuë, ite: "¿Iquere yëquë oiye'ni, ja yo'ose'e? Më'ëse'e yo'loquë cajë'ë."

⁵ Ja maca Judas, curiquë Maija'quë huë'ena jeo ñato saoni sani queo deni juji'i.

⁶ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi curiquë ña'ñe oese'ere tsi'soni careña:

"Iye curiquë Maija'quëre coa isijë aya mahuëna ayaye peoji, tsie do'i saise'e me ayaye'ni."

⁷ Ja jeteyo'je jaohua'i te'e cui'ne si'a yë'quë maca cuasajë ca de'huahuë, "soto ne huë'ñana yejare hueronu'u, tìohua'ire taja'a yejare" cahuë. ⁸ Jaje pa'ina, ja yeja yureje "Tsie Yeja" hue'eji. ⁹ Jaje ti'api, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Jeremias toyaquë pa'ise'e ñeje cayepi: "Treinta curiquë të'ña imahuë, i do'ire Israel pai isise'ere. ¹⁰ Japi huerohuë, soto ne yejare, ëjaë yë'ëre cuañese'eje pa'ye."

Jesús Pilato Ña Hue'ñare Pa'ise'e

(Mr 15.2-5; Lc 23.3-5; Jn 18.33-38)

¹¹ Jesús pai ëjaë quë'rona sasiquë paji'i. Pa'ina, ipi ite seji'i:

"¿Më'ë aë, judío pai ëjaërepa?"

Caquëna, Jesupi capi, ite:

"Jaje pa'ijë'ë. Më'ë case'eje pa'i a'ë."

¹² Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne aiohual'ipi sañope co'aye catoje Jesús ti a'ri mañaje sehuoma'ë paji'i. ¹³ Paquëna, ja maca Pilatopi capi, ite:

"¿Asama'quë më'ë, më'ëre sañope yo'ojë cayë?"

¹⁴ Jaje catoje Jesús ti sehuoma'ë paji'i. Jaje pa'ina, ña jujani pai ëjaëpi ai ise'ere ñani ¿me neja'quë a'ni? cuasapi. Cui'ne huesëpi, yeque yo'oye peoquëna.

Jesure Huaiye Pa'iji, Caye

(Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are si'anë fiesta pa'i maca pai ëjaëpi cosicohua'ire eto saquë yo'oye paquë paji'i. Paipi jaëni etoye pa'iji cajëna, etoquë paji'i. ¹⁶ Paji'i, cosiquë Barrabás hue'equë si'aohua'i i co'aye yo'oye asaquë. ¹⁷ Jarote jai pai tsi'sisicohua'i pa'ijëna, Pilatopi seji'i, jaohua'ire:

"¿Neni yëye'ni, de'oye pa'ija'quëre jëjo saoye, Barrabás panita'a Jesucristo?"

¹⁸ De'hue asapi, paipi Jesuni ai yëjë yo'o do'ire pëijë co'aye yo'oma'quëni tsease'e. Jaje pa'ina, Pilato jaje capi.

¹⁹ Ja yë'ta'a Pilato pai co'aye yo'ose'ere asani ne de'hua hue'ñare ñu'ina, i pacopi jëjo dao, io case'ere quëaja'quëre ñeje caco:

"Jaëre nuñerepa de'o paire cui'na cono yo'oma'ë pa'ijë'ë. Coa ñajë'ë. Jaëte yo'o do'ire huëo çani ñahuë, ai co'ayerëpa."

²⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne judío pai aio-hua'ipi paire cuãñehuë, Barrabásni etojë'ë cajë, cui'ne Jesuni huani jeoja'quëre cajë'ë, cahuë. ²¹ Pai ëjaëpi tijupë cui'ne seni coquë capi:

“¿Cayahua'i tseasicohua'i pa'icohua'ire jequëni yëye'ni, eto saoye?”

Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Barrabásni etoye yëyë.”

²² Cajëna, Pilatopi seji'i, jaohua'ire:

“¿Cui'ne me neja'quë a'ni, Jesure Cristo hue'equëre?”

Caquëna, si'aohua'li sañope cahuë:

“¿Queja'quë api!”

²³ Ja maca Pilato capi, jaohua'ire:

“¿Jaje pa'ito iquere co'aye yo'o u'ni?”

Caquëna, tijupë cui'ne cui cohüë:

“¿Queja'quë api!”

²⁴ Pilatopi i co'aye yo'ose'e asa ti'ama'ëna, coa paipi jerepa josa yo'ojë sañope jase'e cajëna, ña jujani jëña tsoasi'i caquë oco daja'quëre jëjo saouna, daëna, tsoaquë capi:

“Yë'ëpi iquë de'o paire huani jeo ja'ñe cuãñema'ë pa'iyë. Mësaruse'e yo'ojë'ë.”

²⁵ Jaje caquëna, si'a pai sehuohuë:

“Yëquëna cui'ne yëquë mamajëna ite huani jeo do'i tomejaquë.”

²⁶ Ja maca Pilatopi Barrabásni eto saopi, de'oye pa'ija'quëre. Etoquë Jesuni si'seni ja jeteyo'je queni huani jeoja'quëre jëjo saopi.

²⁷ Ja jeteyo'je pai ëjaë soldado paipi Jesure sahuë, jai huë'ena. Si'a soldado pai tsi'sisicohua'irepa paë'ë, Jesús pa'i hue'ñana. ²⁸ Ja jeteyo'je i ju'i ca dutani maja'i ju'i care suñacaë'ë. ²⁹ Cui'ne siopëna miu maro puacaë'ë. Cui'ne ëja te'te jëtëna soquë tarapë isihuë. Ja maca i ña hue'ñana do're ja'runi cue'cuejë ñeje ite cahuë:

“¿Pa'ijë'ë, judío pai ëjaërepa!” ³⁰ Jaje cajë cui'ne copi tse'sejë cui'ne ite tarapëpi siopëna të'cajë yo'ohuë. ³¹ Jaje ite cue'cue tëjini maja'i ju'i ca dutani i ju'i care pare suñacani ja maca queja'quëre sahuë.

Ite Quese'e

(Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

³² Jaropi etani saijë Cirene aquëre ti'ahuë, Simón hue'equëre. Jaëni Jesure queja'a sarahua sacaija'quëre cuãñehuë.

³³ Jaje yo'ojë Gólgota hue'e hue'ñana ti'ahuë. Jaje cani cayë, pai siopë tara. ³⁴ Jarona Jesure cuiya'i o'sa conona sëjeñe cono co'mesicore ocuahüë. Jaje ocuajëna, Jesús ipi neñani ucuye coepi, iote.

³⁵ Ite quësi maca jeteyo'je soldado paipi Jesús ju'i care ¿nëpi iote paja'cohua'i a'ni? cajë yo'ohuë, sa'ñe iohua'ija'a. Jaje yo'ojëna, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë toyase'e ñeje caye ti'api: “Yë'ë ju'i care pai ñape huahuehuë, iohua'ija'a ¿nëpi paja'cohua'i a'ni?” cajë yo'ohuë. ³⁶ Jaje yo'o tëjini yecohua'ipi dani sama'cohua'ini cajë ja'runi ñahuë. ³⁷ Cui'ne i siopë sa'nihuëna ja do'ire ju'iji caco quëacore toyani sëohuë. Toyasico cato paji'i, ñeje: IQUË API, JESÚS, JUDÍO PAI ËJAË.

³⁸ Cui'ne caya co'amaña yahue imacohua'ire quësicohua'i paë'ë, i ja're cono, yequëni i ëja te'tena cui'ne yequëni i ari te'tena. ³⁹ Cui'ne iti macasa'a da saicohua'ipi cue'cuejë tea ju'ijë siopë api së'cuijë saë'ë, ite ñajë. ⁴⁰ Cui'ne cahuë:

“Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e peo hue'ña nejoni cui'ne toaso mu'seña pa'i maca cui'naoni huëoja'quë a'ë, caquë pa'isiquë. Jaje pa'i sëtë yure co'ye huasojë'ë. Më'ëpi Maija'quë mamaquë pani cruzupi caje nëcajë'ë.”

⁴¹ Jaje cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije cui'ne cuãñese'e ye'yacohua'ije, fariseohua'ije cui'ne cue'cuehuë, ite. Jaje cue'cuejë sa'ñe iohua'ija'a cahuë:

⁴² “Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquëta'a ija'a co'ye huasoyere paji. Jaje pa'ina, ipi Israel pai ëjaërepa pani yurepi cruzu dequëpi caje nëcaëna, sehuoye patira'pi, maire.

⁴³ Iquë cato Maija'quëna ire papi cuasaquë quëcoquë paji'i. Jaje pa'isiquëre sëtë yure

Maija'quëpi ite huasojaquë, ite oiquërepa pani. Ita'a maire 'yë'ë cato Diusu mamaquëre pa'ë' caquë pa'isiquë api."

⁴⁴ Cui'ne co'amaña ñaohua'ije i ja're coní quesicohua'ique tea ju'ijë sañope cahuë.

Jesús Ju'ise'e

(Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

⁴⁵ Ja maca yureta'a si'a yeja ñamije pa'iolepa de'o nëji'i, mu'se jopore papi na'i maca tres pa'i macaja'a. ⁴⁶ Cui'ne jare ja hora pa'i maca Jesús ai tutu cui'pi: "Eli, Eli, lama sabactani". Ja caye cato caji: Yë'ë Diusu, Yë'ë Diusu, ¿me nesi'quë yë'ëre jeoco huesou'ni?

⁴⁷ Yecohua'i iti maca pa'icohua'ipi asani cahuë:

"Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elías pa'isiquëni soiji."

⁴⁸ Jare iti macapi te'i huë'huëpi, oco saësi pë quërëjasi'i caquë. Quërëjani dani o'sa cuiya'i conore saë tējini soquë tarapëna huë sëoni ucujaquë caquë ja'ye maca sapi. ⁴⁹ Jaje yo'oquëna, yecohua'ipi cahuë:

"Yo'oma'ë. Ñaņu'u, Elíaspi dani ite huasoquë pa'ito."

⁵⁰ Tijupë Jesús tutu cui'ne cui cōpi. Ja maca juni huesëpi. ⁵¹ Jare iti macapi Maija'quë huë'e ta'tëpo tēhuosico cayaye ëmëje'epi huë'ehuëre pana yete saji'i. Yejaje ñu'cuequë cui'ne quëna yejañaje tsate saji'i. ⁵² Cui'ne ju'isicohua'ire tase'ejë hui'ye sapi. Cui'ne Maija'quëre asani ju'isicohua'ije huëisicohua'i paë'ë. ⁵³ Tasi daripëapi huëisicohua'i paë'ë, Jesús huëisi jeteyo'je. Huëni de'o Jerusalén daripëna cacahuë. Cacajëna, jai pai ñahuë, jaohua'ire.

⁵⁴ Ja maca Capitán cui'ne i ja're coní Jesure ñacohua'ipi yeja ñu'cueye ñani cui'ne yeque jaiye yo'oyere ñajë ai ca'rajë cahuë: "Nuñerepa iquë Maija'quë mamaquërepa paji'i."

⁵⁵ Jarote jai pai nomiohua'ije paë'ë, so'opi de ñajë, Jesure Galileapi cōcaijë tuisicohua'i.

⁵⁶ Jaohua'i ja're coní paë'ë, María Magdalena, María Jacobo cui'ne José pëca ja'co cui'ne Zebedeo mamajë pëca ja'co coní paë'ë.

Jesure Tase'e

(Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁵⁷ Ñami de'o huëo maca jaiye co'amaña paquë José hue'equë Arimatea daripë aquëpi daji'i. Jaë cato Jesure tuiquë de'osiquë paji'i. ⁵⁸ Jaje pa'ipi jaëpi Pilato quë'rona sani Jesús capëre seji'i. Seina, ja maca Pilatopi cuañepi, isijë'ë caquë iti ñacaicohua'ire. ⁵⁹ Josépi i capë si'si peo capi peo huë'ña deapi. ⁶⁰ Yo'oni huajëcore pana i tsecona oapi, quëna yeja përepëna coje nesicono. Ite tani jai quëna pëpi daripë se sioni saji'i. ⁶¹ Cui'ne jarote paë'ë, María Magdalena, cui'ne yequë María coní, daripë tiñare pare ja'rusicohua'ipi.

Jesús Tāsito Ñacaicohua'i

⁶² Se ñatasi mu'se cato huajë mu'se de'hua tējisi maca paji'i. Pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne fariseohua'i coní Pilato quë'rona saë'ë. ⁶³ Ti'ani cahuë: "Ejaë, yëquë jaë cosou ja yë'ta'a huajëquë pa'inë ñeje caquë pa'ise'ere cuasayë, 'Toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquëpi cui'naëpi huëija'quë a'ë case'ere.' ⁶⁴ Jaje pa'ina, jëjo saojë'ë, tasi daripë ñaja'cohua'ire toaso mu'seña pa'i macaja'a, i ye'yaquë pa'isicohua'ipi dani i capë ñani sani, ja maca paire 'Tsoe huëji'i, juni huesësiquë pa'isiquëpi' cama'cohua'ini. Jaje yo'ose'e cato ai jerepa du'ru cosose'e jerepa coa cosose'e pa'ima'coni tējiyerepa cosoyepi."

⁶⁵ Cajëna, Pilatopi capi, jaohua'ire:

"Jaohua'i pa'iyë, iti ñacohua'i soldado pai. Jaje pa'ito sani de'oyerepa ñajë'ë."

⁶⁶ Jaje caëna, sani tasi daripëre de'oyerepa de'huaní iti coje sio quëna pë ëmëje'ena toyani sëohuë. Sëoni iti macana soldado paire ñaja'cohua'ire jeoni saë'ë.

Jesús Jui'siquëpi Huëise'e

(Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Huajë mu'se tÛto sani du'ru macarepa semana mu'se ñata maca María Magdalena, cui'ne yeco María çoni taçi daripë ñañu'u cajë saë'ë. ² Saijëna, cuasama'tore papi tutu yeja ñu'cueye paji'i, Ja cato Èjaë huiñaëpi ma'tëmopi taçi daripë quë'rona tÛtani yo'opi, quëna pë coje sÛsiconi ne taoni io ëmëje'ena ja'rupi. ³ Mujuë ye'hueye miañe ñañeje pa'irepa paji'i. Cui'ne iju'i capi po yëioje pa'ioirepa paji'i. ⁴ Jare ñani soldado paipi quëquë huesëni tsasijë ju'ise'eje pa'iohua'i de'ohuë. ⁵ Ja maca ëjaë jo'yaëpi capi, nomiohua'ire:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Tsoe yë'ëpi asayë, Jesure queni huani jeosiquëre mësaruru co'eye. ⁶ Iño peoji. Tsoe huëji'i, i case'eje pa'ye. Dani ñajë'ë, ite oã sitore. ⁷ Sani esa cajë'ë, i ye'yacohua'ire: ‘I cato ju'isiquë pa'isiquëpi huëji'i. Yure jaje pa'ipi mësaruru Galilea ja yë'ta'a ti'ama'pëna du'ru saija'quë api. Jarona ite ñaja'cohua'i a'ë, mësaruru.’ Iyese'e pa'iji, yë'ë mësarute casi'i cuasase'e.”

⁸ Ja maca nomiohua'ipi esa taçi daripë quë'ropi ca'rajë cui'ne ai sihuacohua'ipi huë'huëjë saë'ë, huajë cocare i ye'yacohua'i pa'isicohua'ire quëañu'u cajë. ⁹ Ja huë'huëjëna, Jesupi jaohua'ina ñaini pëpapi. Pëpaquëna, ja maca Jesure ire papi cajë i quëona su'cuajë de'oquëre pani cahuë. ¹⁰ Yo'ojëna, ipi capi, jaohua'ire:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Sani quëajë'ë, yë'ë yo'je tsire. Galileana sani yë'ëre ñañe pa'iji.”

Soldado Paj Quëase'e

¹¹ Ja yë'ta'a nomiohua'i saijëna, yecohua'i soldado paj ite ñasicohua'ipi paj pa'i huë'ñana sani si'aye iohua'i yo'oquëna, ñase'ere quëahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire. ¹² Èjaohua'ipi sani aiohua'i ja're çoni cahuë, si'a yë'quë maca cuasaye pa'ijaquë cajë. Jaje cajë ja maca soldado paire jaiye curiquë isihuë. ¹³ Isijë cahuë, jaohua'ire:

“Mësarupi cajë'ë: ‘ñami yëquë çani huesësi maca Jesús ye'yaquë pa'isicohua'ipi dani i capë ñani sahuë.’ ¹⁴ Jare paj ëjaëpi asa ti'ani, mësarute sañope yo'oye pa'ito yëquëpi ite ca de'huacañu'u. Cui'ne ai yo'oye pa'itoje çocaija'cohua'i a'ë, mësarute.”

¹⁵ Ja maca soldado paipi curiquë imani, sani jare iohua'i yëhuojë case'eje pa'ye quëahuë. Jaje pa'ina, yure iye mu'señaje judío paj cui'ne quëajë pa'icohua'i a'ë.

Jesupi I Jëjo Daocohua'ire Cuãñese'e (Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁶ Jaje du'ru ca nëose'e sÛte i ye'yacohua'i once pa'iohua'i Galileana saë'ë, Jesús quëa nëosi cutihuëna. ¹⁷ Jarona Jesure ñani ite do're ja'ruri de'oquëre pa'ni cajë yo'ohuë, ja yë'ta'a yecohua'i jëa coejëta'a. ¹⁸ Ja maca Jesús jaohua'ire tsiojani capi:

“Yë'ëna si'aye tutu isise'e pa'iji, ma'tëmo cui'ne yeja cuãñequërepa pa'ija'quëre. ¹⁹ Jaje pa'ina, saijë'ë, coa si'a yejaña paj pa'i huë'ñana. Sani yë'ëre ye'yecohua'ire necaijë'ë. Jaohua'ire Maija'quë mamipi, i mamaquë mamipi, cui'ne de'o joyo mamipi oco docaijë'ë. ²⁰ Jaje yo'ojë cui'ne ye'yajë'ë, yë'ë mësarute cuãñese'ere si'aye sehuojajë cajë. Cui'ne cuasajë'ë, yë'ëpi mësaruru ja're si'a mu'seña pa'iji, yeja carajaisi macaja'a.” De'oji. Jaje pa'ijaquë.

SAN MARCOS

Juan Oco Doquë Ayere Quëaye

(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹ De'o coca ñeje huëopi. Ñeje yo'opi, Ëjaë Jesucristo Maija'quë mamaquë. ² Maija'quëre quëacaiquë Isaiáspi Maija'quë quëaquëna, toyapi, ñeje:

“Yë'ëre quëacaiquëre du'ru jëjo saosi'i, saija'a ma'a ne de'huacaija'quëre.

³ Airopi i yë'ose'e jutaja'coa.

Ne de'huajë'ë,

Mai Ëjaë daija'a ma'a, nui ma'a hui'yocaijë'ë.”

⁴ Jaje pa'ina, Juan cuene yejaja'a dai paire doquë daji'i. Jaje dai capi: Mësarü ja'rë cuasase'ere jëoni pönëto oco doye pa'iji, mësarü co'aye yo'ose'e sai de'huacaise'e pa'ija'core. ⁵ Judea quë'ro pai cui'ne Jerusalén daripë pai si'aohua'i i pa'i hue'ñana sani iohua'i co'aye yo'ose'e oijë quëajëna, Juanpi Jordán tsiayana dopi.

⁶ Juan caña cato camello nañapi nese'e paji'i. Cui'ne i tëi ca cato ca'nipi nesico paji'i. I aiñe cato pu'su cui'ne mejaë paya paji'i. ⁷ Ñeje caquë paire quëaëña:

“Yë'ë jeteyo'je jerepa pa'ipi daji. I jo'yaë në meni zapato joyecaiquëje pa'i yë'ë peoyë, ai teaye pa'i a'ë. ⁸ Ocopi dohuë, mësarute. Jesuta'a Maija'quë joyore isija'quë api.”

Jesure Doye

(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ Ja mu'seña Jesupi Nazaret daripëpi de daquëña. Nazaret daripë cato Galilea quë'ro paji'i. Daquëña, Juanpi Jordán ñana dopi, Jesure. ¹⁰ Do tējina, Jesús tsiayapi tumaquëna, ma'tëmo jaca sacona, ñaëña. Ñaquëna, Maija'quë joyo ire pana nëca mequëña, su'teje pa'ipi. ¹¹ Nëca meina, ma'tëmopi yë'ose'e jutaëña:

“Më'ë yë'ë mamaquë a'ë. Më'ëre ai yëyë. Ai sihuaquë pa'iyë, më'ëre.”

Jesure Neñañe

(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² Ja maca je'nërepa Maija'quë joyopi saëña, Jesure, yequë hue'ñana, pai peo hue'ñana. ¹³ Saëna, airo acohua'i quë'rona cuarenta mu'seña pa'ina, mënapí co'aye yo'ojaquë caquë dani neñaëña. Mënapí jaje yo'o tēji maca huiñaohua'ipi dani Jesure necateña.

Jesús Yo'o Huëoye, Galileana

(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

¹⁴ Juanre tsoe tseani cosi maca Jesús jeteyo'je saji'i, Galileana, de'o cocare quëaquë Diusu te'te ayere. ¹⁵ Ñeje caquë quëapi:

“Tsoe ti'api, Maija'quë cuañe te'te. Ja'yere pa'iji. Mësarü ja'rë cuasase'e jëoni yeque cuasayena pönëjë'ë. Huaso cocare asajë'ë.”

Hua'ire Yo'ecohua'ire Soiye

(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

¹⁶ Jesupi Galilea jaira tē'tëpaja'a saina, Simón i yo'jei Andrés coní hua'i huäterë jëo dëojëna, ñaëña, iti hua'i yo'ecohua'i sëte. ¹⁷ Ñani jaohua'ire capi:

“Yë'ë ja're daijë'ë. Yureta'a paire yo'ecohua'i pa'ija'cohua'ire nesi'i, yë'ëpi.”

¹⁸ Ca tējina, huäterë jëoni sateña, i ja're.

¹⁹ Satena, seña maca saina, Zebedeo mamajëpi Jacobopi i yo'jei Juanpi coní yohuëre ñu'ijë huäterëre que'que do'sejëna, ñaëña. ²⁰ Ñani iohua'ire soiña. Soina, jaohua'ije pëca ja'quëre jëoni Jesús ja're sateña, i saina cōcaicohua'i ja're coní yohuëre pa'ina.

Co'a Joyore Hue'equë

(Lc 4.31-37)

²¹ Jeo saiscohua'ipi capernaum daripëna sa t̄i'ani, du'ru huajë mu'se Judea p̄ai tsi'si huë'ena cacarena, ye'yaëña, Jesupi. ²² Ye'yaquëna, me nesiquëpi de'oyerepa t̄a'ñerepa ye'yaquë'ni, jaë, cuañequëje pa'irepa ye'yaquë'ni. Maire ye'yacohua'i yo'oyeje yo'oye p̄aji, cuasareña. ²³ Cui'ne p̄ai tsi'si huë'ere huati quë'i paquëña.

²⁴ Pa'ipi caëña:

“¿Jesús Nazaret daripëpi daiquë me nesi'quë yëquëre yo'oquë'ni? ¿Yëquëre huasi'quë daiquë? Ti cuañequërepa de'oquëni ñahuë, më'ëre.”

²⁵ Caquëna, Jesupi huatire caëña:

“Cama'ë pa'ijë'ë. Jaëte jeoni etajë'ë.”

²⁶ Caquëna, asani hue'hue dahuëje pa'ye ju'iquëte yo'oni cuini etaëña, huati. ²⁷ Jaje yo'ouna, ñani si'aohua'i quëquë huesëni sa'ñe seteña:

“¿Ique a'ni, iye? ¿Iquerepa huajë ye'yaye a'ni, iye? ¿Huatiohua'ire eto sao tuture paque paji. Jaje paquëni i cuañeñe sehujë etayë?”

²⁸ Jaje Jesús yo'oyese'e esa Galilea yeja pa'icohua'i asa t̄i'areña.

Simón Pedro Huaore Jujuye

(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

²⁹ Ye'ya t̄ejini p̄ai tsi'si huë'epi etani Simón cui'ne Andrés huë'ena cacaëña. Jacobo cui'ne Juan c̄oni cacareña, Jesús ja're. ³⁰ Cacarena, Simón huao suña dahuëre ju'io uico pacoña. Pa'iona, io ju'iñe quëareña, Jesure. ³¹ Quëarena, asani dani io jëtëna tseani naë huëouña. Naë huëouna, suña dahuë jeouña. Jeouna, huëni si'aohua'ire aña.

Jai Paire Ne Co'yaye, Jesús Yo'oquëna

(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

³² Na'iquëna, ësë caje huesëquëna, ja daripë si'a ju'icohua'ire cui'ne huati quë'iohua'ire Jesús quë'rona dareña. ³³ Si'a p̄ai ja daripë acohua'i tsi'sireña, eta sa'ro quë'rona. ³⁴ Tsi'sireña, jai p̄aire jujuquëna, co'yareña, si'aohua'i. Si'aye ju'iñe pa'itoje de'oye jujuña. Cui'ne huati quë'iohua'i pa'ijëna, eto saouña, huatiohua'ire. Huatiohua'ipi tsoe Jesure ñareña. Jesupi huatiohua'i cayete ësequë, cama'pë pa'ijë'ë, cani eto saouña.

Jesús Yëhuoye, Galilea Quë'roro

(Lc 4.42-44)

³⁵ Ja yo'o t̄ejini pëani c̄ani nea huë'ñarepa huëni saquëña, p̄ai peo huë'ñana Maija'quëni casi'i caquë. ³⁶ Ja caquëna, Simón cui'ne yecohua'i c̄oni tuteña. ³⁷ Tuni t̄i'ani ite careña:

“Si'aohua'i më'ëni co'eyë.”

³⁸ Cajëna, Jesupi iohua'ire caëña:

“Je darina sañu'u. Je darije cui'ne Maija'quë coca quëasi'quë daë'ë.”

³⁹ Cani saquëña. Si'a huë'ña Galilea quë'roja'la sai si'a Judea tsi'si huë'ena cacani Maija'quë coca quëarojaquëña. Cui'ne huatiohua'ire eta saouña.

Jesús Jujucayë, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre

(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

⁴⁰ Jesús pa'i huë'ñana te'i ju'iquëpi daquëña. Ja'ju dahuë ju'iñe hue'equëpi dani do're ja'runi oi sequëña:

“Më'ëpi yëni ne co'yajë'ë, yë'ëre.”

⁴¹ Ju'iquëte oi ñaquë jëtëpi se patoquë caëña:

“Yëyë. Më'ëre jujusi'i.”

⁴² Cani patoquëna, ti ju'iñe peoquëre pare ne co'yaëña, ite. ⁴³ Ne co'yani Jesupi yëhuouña, yë'ë ne co'yase'e quëama'ë pa'ijë:

⁴⁴ “Yecohua'ire quëama'ë pa'ijë'ë, coa Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëse'ere iñojë'ë, Moisés cuañequë pa'ise'ere isiquë më'ë si'sire tsoa tosiquë pa'iyere iñoquë. Jaje yo'oquëna, yecohua'i ñajajë caëña. Cani jëjo saouña.”

⁴⁵ Ti jujusiquëpi etani sani Jesús yo'ose'ere si'a huë'ña quëaëña. Quëaëña, Jesupi pai daripëa tiñarepa cacaye peouña. Peoquëna, hue'sere pai peo huë'ñare paquëña. Pa'iquëta'are paipi i quë'rona si'a huë'ña acohua'ipi dateña.

2

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuye

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

¹ Yequë huë'ñare panirojani tējini, tijupë Capernaum yejana co'i copi. Co'ina, huë'ere pa'iji asareña, yecohua'i. ² Asani esa tsi'sireña. Si'a huë'e timë huesëña, so'o sa'ro peoyerepa. Jaje tsi'sirena, i cato Maija'quë cocare quëaëña. ³ Quëaquëna, cajese'e ëmëohua'ipi ju'iquëre hue'ejë dareña. I ju'iñe cato quë'quë dahuë paji'i. ⁴ Dani jai pai pa'ijëna, Jesús pa'i huë'ñana caca ti'añe peoquëna, ña jujani huë'e ëmëje'aja'a coje neni ju'iquëre cai saihuëre uina, Jesús nëca huë'ñana casareña. ⁵ Jujucaija'quë api cuasajë yo'oyere ñani Jesús ju'iquëre capi:

“Tsihua'ë, më'ë co'aye yo'ose'ere sai de'huacaise'e a'ë.”

⁶ Jaje caquëna, iti maca ñu'icohua'ipi cuañese'e ye'yacohua'i acohua'ipi asani cuasahuë. ⁷ ¿Me yo'oquë jaje caquë'ni, iquë? Coa Maija'quëni cue'cuequë caji. Iye yeja acohua'i pai co'aye yo'ose'ere sai de'huaye peoji. Coa Diususe'e yo'oye a'ë, ja cato.

⁸ Cuasajëna, Jesús i joyopi iohua'i cuasase'e asani caëña:

“¿Me neñu'ju jaje cuasaye'ni, mësarü? ⁹ Ique a'ni, ju'iquëre ai de'oye ca'ñe pa'ye: ‘Më'ë co'aye yo'ose'e sai de'huacaise'e a'ë.’ Panita'a caye, ‘Huëni më'ë cai saihuë ini saijë'ë.’ ¹⁰ Jaje pa'ito mësarute iñosi'i, yë'ë Pai Mamaquë iye yeja pa'i pai co'aye yo'ose'ere sai de'hua tutu paquë pa'iyere.”

Jaje cani ju'iquëre caëña:

¹¹ “Më'ëni cayë, huëijë'ë. Më caicore ini hue'equë më huë'ena saijë'ë.”

¹² Jare caëna, ju'iquëpi i cai sëohuë ini hue'equë saquëña. Saquëna, ñani Maija'quë ai de'o'ji cajë sihuareña, mai ña ma'ñere ñañë, cajë.

Jesupi Levíre Soiye

(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³ Jesupi sani cõña, jaira tē'tēpana. Sani cõna, si'a pai i quë'rona tsi'sirena, ye'yaëña. ¹⁴ Ye'ya tējini jerepa saina, Leví, Alfeo mamaquëpi pa'i do'i sai huë'ere ñu'ina, Jesupi ñani caëña:

“Yë'ë ja're daijë'ë.”

Caëna, asani i ja're saquëña.

¹⁵ Jesupi Leví huë'ena sani ñu'i aina, jai pai pa'i do'i secohua'i cui'ne yecohua'i co'aye yo'ocohua'i cui'ne i ye'yacohua'i cõni te'e ñu'ijë atëña. ¹⁶ Jesupi jaje jaohua'i ja're cõni ñu'i aina, ñaquë ñani cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseohua'ipi i ye'yacohua'ire setëña:

“¿Me neni mësarute ye'yaquë pa'i do'i secohua'i ja're cõni cui'ne co'acohua'i ja're cõni ucuquë cui'ne aiquë'ni?”

¹⁷ Sejëna, Jesupi asani sehuouña, jaohua'ire:

“Huajëcohua'i cui'ne de'oye pa'icohua'i jujuquëre co'ema'cohua'i a'ë. Ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë. Yë'ë cato de'ocohua'ini soisi'i caquë daiye pahuë. Co'acohua'ini caquë daisiquë a'ë.”

Ai Ma'ñere Cajë Señe

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

¹⁸ Fariseo pai ye'yacohua'ipi cui'ne Juanre ye'yacohua'ipi aima'pë Maija'quëre sejëna, yecohua'ipi ñani Jesús quë'rona dani setëña:

“¿Me yo'ojë më ye'yacohua'i aima'pë seña pañe'ni, Juan ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai ye'yacohua'ise'e aima'pë sejëna?”

¹⁹ Sejëna, Jesupi sehuouña:

“¿Hueja *ao* *aija'*cohua'ire soisicohua'i je'quë *aima'*cohua'ini *iti* hueja *posëpi* *iohua'* *ja're* *coni* pa'ito? *Ipi* pa'ito *aiñe* pa'iji. ²⁰ *Jaje* pa'iquëta'are hueja *posëje* pa'ini *yequë* *mu'se* *sio* *cuañoni* *ja* *macata'a* *aima'*pë *seja'*cohua'i a'ë.

²¹ *Ai* *ju'i* *care* *huajë* *capi* *jaoma'*cohua'i a'ë. *Jaje* *yo'osicohua'* pa'ito *jojajëna*, *huajë* *capi* *quërësiö* *ai* *ju'i* *care* *jerepa* *jai* *coje* *neñe* pa'iji. ²² *Cui'*ne *huajë* *cuiya'* *conore* *ai* *ca'*ni *topëna* *ayama'*cohua'i a'ë. *Ayasicohua'* pa'ito *huajë* *cuiya'* *conopi* *o'saquë* *qui'co* *joiye* pa'iji. *Ja* *maca* *yureta'a* *si'aye* *nejoñe* pa'iji, *cono* *cui'*ne *topëje* *coni*. *Ja* *do'ire* *huajë* *cuiya'* *cono* *ja're* *huajë* *ca'*ni *topëna* *ayaye* pa'iji.”

Jesús *Ye'yecohua'ipi* *Huajë* *Mu'se* *Yo'oye*

(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

²³ *Te'e* *mu'se* *Jesús* *huajë* *mu'se* pa'ina, *trigo* *tsioja'a* *saina*, *i* *ye'yacohua'ipi* *sa* *tëto* *saijë* *tëahuë*. ²⁴ *Tëajëna*, *ñani* *fariseo* *paipi* *careña*, *Jesure*:

“*Ñajë'*ë, *jaohua'* *yo'oyere* *huajë* *mu'se* *yo'oye* *peoji*, *huajëye* pa' *mu'sere*.”

²⁵ *Cajëna*, *ipi* *iohua'ire* *caëña*:

“¿*Maija'*quë *toyapë* *mësarü* *ñama'*cohua'i a'ni? *Toyase'e* *cato* *caji*: *Abiatar* *Maija'*quë *huë'ere* *ñacaicohua'* *ëjaërepa* pa' *maca*, *Davidpi* *cui'*ne *i* *coçohua'ipi* *aiñe* *peoquëna*, *ai* *ëa* *ju'ijë*. ²⁶ *David* *cui'*ne *i* *coçohua'* *coni* *cacani* *aore* *Maija'*quë *ña* *hue'ñana* *tëose'ere* *aë'ë*. *Iye* *ao* *cato* *Maija'*quë *huë'e* *ñacaicohua'ise'e* *ai* *ja'ñe* pa'iji. *Yecohua'ire* *ësesese'e* *paji'i*.”

²⁷ *Cui'*ne *jaohua'ire* *Jesupi* *caëña*:

“*Paini* *caquë* *Maija'*quë *huajë* *mu'se* *nepi*. *Pani* *paipi* *huajë* *mu'se* *do'ire* *ai* *yo'ojajë* *caquë* *neñe*. ²⁸ *Yë'ë* *Pai* *Mamaquë* *cato* *huajë* *mu'se* *ëjaëpi* *yo'oyë*.”

3

Jëtë *Sëyë* *Huesësiquë*

(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

¹ *Pai* *tsi'si* *huë'ena* *Jesupi* *tijupë* *cacapi*. *Cacaëna*, *jarote* *jëtë* *sëyë* *huesësiquë* *paji'i*. ² *Pa'ina*, *huajë* *mu'sere* *Jesupi* *jujuquëna*, *ñañu'u* *cuasajë* *cama'pë* *ñahuë*, *jujuquëna*, *sañope* *ite* *cañu'u* *cajë*. ³ *Ja* *maca* *Jesús* *jëtë* *sëyësiquëre* *ñani* *caëña*:

“*Huëni* *nëcane* *iye* *maca* *jopore* *pana* *dani* *nëcajë'ë*.”

⁴ *Jaje* *se* *cane* *yecohua'ire* *seji'i*:

“¿*Huajë* *mu'se* *ique* *yo'oyepi* *de'oquë'ni*? ¿*De'oye*, *panita'a* *co'ayere* *yo'oye*, *paire* *huasoye*, *panita'a* *paire* *huani* *jeoñe*?”

Jaje *caquëna*, *ti* *sehuoye* *pareña*. ⁵ *Jaje* *Jesús* *seni* *jujani* *pëi* *iohua'ire* *ñapi*, *i* *cayere* *asaye* *cojëna*, *ñani*. *Jaje* *oi* *ña* *jujani* *ju'iquëre* *capi*:

“*Më'ë* *jëtëre* *pi'najë'ë*.”

Caquëna, *pi'napi*. *Pi'naquëna*, *i* *jëtëpi* *tsoe* *de'oco* *paji'i*. ⁶ *Jare* *ñani* *fariseo* *pai* *etasicohua'ipi* *Jesure* *huani* *jeo* *ja'ñere* *ca* *de'huajë* *paë'ë*, *Herodes* *pai* *ja're* *coni*.

Jaira *Të'tëpare* *Jai* *Pai* *Pa'iye*

⁷ *Jesupi* *i* *ye'yacohua'* *ja're* *coni* *saji'i*. *Saina*, *jai* *pai* *tuteña*, *Galilea* *paipi*. ⁸ *Jaiye* *yo'oquëna*, *asa* *ti'ani* *Judea*, *Jerusalén*, *Idumea*, *Jordán* *je* *te'te* *quë'ro* *acohua'i*, *Tiro* *yeja* *acohua'i*, *cui'*ne *Sidón* *yeja* *acohua'i* *i* *quë'rona* *ñañu'u* *cajë* *dateña*. ⁹ *Jaje* *pa'ina*, *Jesupi* *i* *ye'yacohua'ire* *caëña*. *Yohuë* *ja'yena* *dajë'ë*, *paipi* *qui'ima'*cohua'ini. ¹⁰ *Iye* *cato* *capi* *jai* *paire* *jujuquëna*, *ñani* *ju'icohua'ipi* *ini* *patoni* *co'yañu'u* *cajë* *yo'ojëna*. ¹¹ *Cui'*ne *huatiahua'ipi* *ini* *ñani* *do're* *ja'rujë* *cuijë* *cahuë*:

“*Më'ë* *cato* *Maija'*quë *mamaquë* a'ë.”

¹² *Jaje* *cajëna*, *Jesús* *ai* *ësepi* *cama'pë* *caquë*. *Jaë* *api*, *quëaye* *coepi*.

Jesupi *Yë* *Sahuani* *Soiye*

(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³ *Ja* *jeteyo'je* *ai* *cutihuëna* *tumani* *jarona* *i* *yë* *sahua* *nëosicohua'ire* *soina*, *dateña*. ¹⁴ *Datena*, *soipi*, *si'a* *jëna* *cayañoa* *pa'iohua'ire* *tsi'soni* *sahua* *nëosicohua'ire* *yë'ë* *ja're*

pa'ijajë caquë jaohua'ire mësarute jëjo saosi'i yë'ë coca quëaja'cohua'ire. ¹⁵ Cui'ne ju'icohua'ire juju tutu cui'ne huatiuhua'ire eto sao tutu isiña. ¹⁶ Icohua'i a'ë, doce i soisicohua'i: Simón jare ini Pedrore hue'yopi. ¹⁷ Jacobo cui'ne i yo'jei Juan, Zebedeo mamajë paë'ë, cui'ne jaohua'ini hue'yopi Boanerges jaje cani cayë mujuë mamajë. ¹⁸ Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo cato Alfeo mamaquë Tadeo, Simón paji'i. Jaë cato judío pai de'oye pa'iyere caquë yo'o tsëcapë aquë paji'i. ¹⁹ Cui'ne Judas Iscariote paji'i, Jesure cosoquë yehuoja'quëje.

Jesús Co'a Joyo Tuture Paquë Caye
(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

²⁰ Jaje quëa tējini i ye'yacohua'i ja're huë'ena cacaëña. Cacaëña, tijupë paipi tsi'si dateña. Tsi'si huesëjëna, ai yo'oye pa'ina, ai yo'ojë aiñeque pareña. ²¹ Jaje pa'ina, i cajeohua'ipi asani Jesure quërëjañu'u cajë dateña, coa cuepei neni yo'oji, caye pa'ina.

²² Cuañese'e ye'yacohua'ipi Jerusalénpa daisicohua'ipi careña:

“Huati ëjaë Beelzebúre hue'equëpi yo'oji. Jaje pa'ina, jaë tutupi co'a joñoare eto saoquë yo'oji.”

²³ Jaje cajëna, ja maca Jesupi soiña, tiña asajajë caquë quëapi, pai yo'oyeje pa'ye ñeje caquë:

“¿Huati ëjaë pani me ija'a co'ye eto saoquë'ni? ²⁴ Paipi yeja ëjaëpi huasiquë pani, yecohua'ipi ini sañope yo'ojëna, uihuaquë coa carajaiñe pa'iji. ²⁵ Cui'ne te'e huë'e acohua'ipi uihuajë huasicohua'i pani coa sa'ñe yo'ojë carajaiñe pa'iji. ²⁶ Jaje huatipi ija'a sa'ñe uihuaquë pani quëcoye peoji. Jaje yo'oquë pani tsoe carajaisi'quë yo'oye pa'iji.

²⁷ Ai tutu quë'i huë'e pa'ito cacaye peoji, i co'amaña sioñu'u cajë. Ini du'ru huenita'a i co'amaña jioye pa'iji.

²⁸ Nuñerepa cayë, mësarute: si'aye pai co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye pa'iji. Cui'ne Maija'quëre co'a coca cayeje sai de'huacaiye pa'iji. ²⁹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore sañope co'a coca casiquëre cato sai de'huacaiye ti peosipi. Si'anë do'i pasipi.”

³⁰ Huatire hue'equë api casi do'ire, jaje Jesús quëaëña.

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'je Tsi
(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹ Jesús pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi çoni dani hue'sere pa'ijë Jesure quëacaija'quëre jëjo saoreña, daijaquë cajë. ³² Jare asani Jesús quë'ro jai pai ñu'ijë asacohua'ipi Jesure careña: “Më'ë ja'co cui'ne më yo'je tsi më'ëni soiyë, hue'sepi.”

³³ Cajëna, sehuouña:

“¿Ne a'ni, yë'ë ja'co, cui'ne yë'ë yo'je tsi?”

³⁴ Jaje cani i quë'ro ducohua'ire seña tējijani caëña:

“Iñore pa'iyë, ja'coje pa'iohua'i cui'ne yë'ë yo'je tsije pa'iohua'i. ³⁵ Si'aye Maija'quë yëyete yo'ocohua'ipi yë'ë yo'jei cui'ne yë'ë yo'jeo cui'ne yë'ë ja'cohua'i pa'iyë.”

4

Taquë Yo'ose'eje Pa'ye Quëase'e
(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Tijupë Jesús jaira të'tëpapi ye'ya huëouna, jai pai i quë'rona tsi'si dateña. Jai pairepa tsi'si daijëna, Jesús ña jujani iti maca jaira huahua yona aya mëni ja'ruña, pa'ise'e mejahuëre pa'ijëna. ² Ja maca yureta'a jaiye ye'yaëña, pai yo'oyeje pa'ye ñeje caquë.

³ “Asajë'ë, iyere, taquë sani tase'ere. ⁴ Jaje sani taquëna, yequë capi ma'ana tomepe. Tomeina, pi'api dani peo hue'ña ocue saopi. ⁵ Yequë capi quëna yejana tomeo. Tomeni esa mëapi, pea yeja do'ire. ⁶ Jaje mëacota'are ësäpi ëo hueapi, tsita mema'coni. ⁷ Yequepi tomepe, miu pisi quë'rona. Jaje pa'ina, miu pisipi te'e ai de'oni hue hueapi. Jaje yo'oni quëima'o paco'ë, tase'e. ⁸ Yequë capi de'o yejana tomepe. Tomeni mëani jaiye de'oye quëji'i. Iti ca yequë ñëapi quëji'i, treinta ca, yequepi sesenta ca cui'ne yequepi cien ca quëji'i.”

⁹ Casi jeteyo'je caëña, jaohua'ire:
 “Cajoro hue'ecohua'i pani, asajë'ë.”

Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Coni Quëäë'ni
 (Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

¹⁰ Quëa tējisi jeteyo'je Jesús te'i pëaëña. Pëaëña, ñani i quëno maca i ye'yacohua'i ja're coni pa'icohua'ipi setëña: ¿Iohua'i ñañena coni ique yo'oyere quëäë'ni, jaje? ¹¹ Cajëna, iipi sehuouña. Sejëna, Jesupi caëña:

“Mësarute Maija'quëpi ta'ñe asaye isipi, yahuese'ere ma'tëmo tē'te ayere. Jaje pa'iquëta'are jaro tiro pa'icohua'ire cato iohua'i ñañe ayepi coni caquë quëaye pa'iji. ¹² Jaohua'ipi ñajëta'a ñañe pajajë caquë. Cui'ne asajëta'a ti jare caji cuasama'cohua'ipi pa'ijajë caquë, cui'ne asani ponëma'pëna iohua'i co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye peo-quë caquë quëayë.”

Taquë Yo'oyeje Pa'ye Quëaye
 (Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

¹³ Caëña, yequeje:

“¿Mësaruru iye quëase'e asa ti'añe pañe? ¿Jaje pani me yeque cui'ne pa'ye quëato asa ti'aja'cohua'i a'ni? ¹⁴ Maija'quë coca quëaquë api, iti ca tañeje pa'i. Maija'quë coca'ë, iti ca. ¹⁵ Ma'ana iti tomesse'eje pa'iohua'i pa'iyë, yecohua'i. Jaje pa'iohua'ipi Maija'quë coca asayë. Asarena, huatipi dani, peo hue'ña iohua'i asase'ere nejoñere quëaji. ¹⁶ Quëna yejana tase'eje pa'iohua'i a'ë, yecohua'i. Jaje pa'iohua'ipi ai yëjë asani sihuajë de'huayë, Maija'quë coca. ¹⁷ Jaje asasicohua'ita'a quëcoma'pë ai yo'oyepi pa'ina, panita'a de'o coca do'ire paipi sañope yo'ojëna, yo'o jujani jeoñere quëaji. ¹⁸ Yecohua'ipi miu pisi quë'rona taëna mëañeje pa'iohua'ipi de'o coca asayë. ¹⁹ Asasicohua'ita'a iye yeja co'amañare ai cuasajë jaiye co'amaña pa ëayepi cosoquëna, coa si'a co'amaña yë huesëni yo'ojë Maija'quë cocare nejoñe a'ë. Jaje yo'ocohua'i quëiñeje pa'ye de'oye pa'iyere iño ti'añe peoji. ²⁰ Yecohua'ipi de'o coca asani ti de'huacohua'i pa'iyë. Jaohua'ipi jaiye quëiñeje pa'iohua'i pa'iyë, de'o yejaje pa'iohua'i. Yecohua'ipi treinta ca quëise'eje pa'iohua'i pa'iyë. Yecohua'ipi sesenta ca quëise'eje pa'iohua'i pa'iyë. Cui'ne yecohua'ipi cien ca quëise'eje pa'iohua'i pa'iyë.”

Toa Tsëo Pë Yo'oye Ayepi Ye'yaye
 (Lc 8.16-18)

²¹ Caëña, cui'ne:

“¿Toa tsëo përe dani mahuë huë'ehuëna nëcoco'hua'i a'ni panita'a cai saihuë huë'ehuëna nëcoco'hua'i a'ni? Pani, toa tsëo pë cato si'a hue'ña miaja'coni tiñare pana nëcoye pa'iji. ²² Yahuese'e pa'ise'epi si'aye ti'a ja'ñese'e a'ë cui'ne pai ñama'pë pa'ijajë cajë yo'ose'ere si'aohua'i, asase'e pa'ija'coa. ²³ Mësarupi cajoro hue'ecohua'i sëte asa ti'ajë'ë.”

²⁴ Caëna, cui'ne:

“De'hua mësaruru asase'ere yo'ojë'ë. Mësaruru yecohua'ire cuëcueni isiyëje pa'ye mësaruteje Diusupi cuëcueni isija'quë api. Mësaruni jerepa isija'quë api, iti asacohua'ini. ²⁵ Jaje pa'ina, paquëni jerepa isiyë pa'iji. Cui'ne peoquëni jerepa a'ri maña i payeque jioye pa'iji.”

Tase'e Mëañe Ayepi Quëaye

²⁶ Jesupi capi, cui'ne:

“Maija'quë cuañe tē'te cato yejana iti care taëna, iose'e mëañeje pa'ye a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, ta tējisi jeteyo'je sani iti tasiquë caji. Cani tējini na'iquëna, huëiji. Jaje cui'ne mu'seña cui'ne ñamije tēto saiji. Yo'oquëna, tasi ca cato tsatani mëa huëoji. Jaje yo'oquëna, iti tasiquë cato huesëquë pa'iji, io yo'oye. ²⁸ Yejase'e ai de'oye necaina, mëaji. Du'ru macarepa iti ñë macapi mëaji. Jeteyo'je iti tsa'ña neji. Jeteyo'je iti ca yureta'a neji, iti tsa'ñana timë ja'ñe. ²⁹ Iti ca ya'ji tējisi maca iti ca tëasi'i caquë etaquë api. Jaje yo'oyeje pa'ye a'ë, Maija'quë tē'te aye.”

*Mostaza Cā Ayepi Ye'yaye**(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)*³⁰ Yequeje caëña, Jesús:

“¿Iqueje pa'ye a'ni, Maija'quë te'te aye, panita'a iquena çoni caquë quëara'ye iohua'i asa ja'ñe? ³¹ Mostaza çare yejana tañeje pa'ye a'ë. Ja çã cato si'a soquë çã maña seña maca ai a'ri çã'ë. ³² Jaje pa'iquëta'are tasicopi ai de'osico pani si'a soquë ñëa maña jerepa jaico ai de'ocoa. Jaje pa'iopi jai soquë capëa pa'iona, pi'aje iona daijë pëa huajëjë pa'icohua'i a'ë, ja'o huë'ehuëna.”

³³ Jaje Jesús ye'yapi, Maija'quë coca. Jaiye iohua'i ñaë ayepi caquë iohua'i a'jiñe asa ti'añeque quëapi. ³⁴ Iohua'i ñaë ayepi caquë si'anë quëaëña. Coa peoye quëaye paëña. Jaje pa'iquëta'are i ye'yacohua'ise'ere si'aye i quëase'ere jare cayë caquë nuñerepa quëaëña, te'ohua'ire.

*Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuãñeñe**(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)*³⁵ Iti mu'se na'iquëna, ire ye'yecohua'ire caëña:

“Je tël'huina jeñu'u.”

³⁶ Caëna, ja maca Jesús yohuëre pa'ina, paire jeoni sateña, Jesús ja're. Saijëna, cui'ne yequë yohuëja'a çoni sateña. ³⁷ Saijëna, ai tutu huëouña. Jairapi ai to'aquë yohuëna ocopi timëoña. ³⁸ Timëquëna, Jesuta'a sëtipe quë'rore coa ui caquëña, i sipë tëo pacona tëo paquë. Caina, jaohua'ipi dani sëtoni careña:

“Ye'yaquë, mai ne huesëyë.”

³⁹ Cajëna, huëni tuture cuãñeña. Cui'ne jairare caëña.

“Yo'oma'o pa'ijë'ë.”

Caquëna, tutupi jo'cua jeo nëquëña. Cui'ne jairaje tsiña de'huaje pa'io de'oña. ⁴⁰ Ja maca jaohua'ire caëña:

“¿Me yo'ojë ca'raye'ni? ¿Maija'quëpi ñacaiji, cuasa ma'ñe?”

⁴¹ Caquëna, ire ye'yecohua'ipi ña quëquëni careña:

“¿Iquire papi, iquë ja jerepa tuture cui'ne jairate cuãñequë'ni, cui'ne sehuoco?”

5

*Huati Quë'ire Gadara Aquëre Quëaye**(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)*

¹ Jaira je tël'huina ti'areña, Gadara quë'rona. ² Yohuëpi Jesús ja'a tumaquëna, ju'isicohua'ire ta huë'ñapi te'i ëmë huati quë'ipi sañope daquëña. ³ Huati quë'i cato, ju'icohua'ire ta huë'ñare pa'iquë paquëña, quëna meapi huëñu'u cajëta'a huëne peoquëpi. ⁴ Jëña nëcañoa çoni jaiye huëtoje ipi naë tëte jeaëña. I jerepa tutu neñe peouña. ⁵ Nami, mu'se ju'isicohua'ire ta huë'ñare ai çutihuëre pa'i cuiquë quëna pëapi co'ye huai yo'oquë paquëña. ⁶ So'opi Jesure ñani huë'huëni Jesús nëca macana ti'ani Jesús më'ëpi jerepa tutu paquë cani do're ja'ruña.

⁷⁻⁸ Do're ja'runa Jesupi caëña, huatire:

“Iye ëmëre etajë'ë.”

Caquëna, ai tutu caquë sequëña:

“Jesús, Diusu ti ëjaërepa mamaquë ai yo'oyete yë'ëre isima'ë pa'ijë'ë.”

⁹ Seina, Jesupi jaëte caëña:

“¿Ique mami a'ni?”

Caquëna, sehuouña:

“Yë'ë mami cato jai pai a'ë.”

¹⁰ Cani Jesure ai sequëña:

“Iye huatiohua'ire yequë huë'ñana jëjo saoma'ë, iñore pa'ijajë.”

¹¹ Caquëna, ja'yere jai sese dohuë çuti perepëre aijë pa'ijëna, ¹² Huatiohua'ipi asani seteña:

“Sese quë'rona jëjo saojë'ë. Yëquëre jaohua'ina cacañu'u.”

¹³ Careña, de'oji saijë'ë caëna, etani sani sesena cacareña. Cacarena, si'a dos mil sese huë'huëjë jai hua'que tē'tēpapi tōmejë jairana dutu juteña. ¹⁴ Jutena, sesere ñacaico-hua'ipi ñani huë'huëni pa'i daripëna si'aye quëareña, iti yo'ose'e. Quëarena, paipi asani dateña. ¹⁵ Jesús pa'i huë'ñana ti'ani ñajëna, huati quë'i pa'isiquëpi caña suñasiquëpi de'o cocare caquë ñuquëña. Ñu'ina, ite ñani si'aohua'i ca'rareña. ¹⁶ Ca'rajëna, sese ñacaicohua'ipi Jesús yo'ose'ere quëareña, huati quë'ire yo'ose'e cui'ne sesere yo'ose'e cōni. ¹⁷ Jaje quëajëna, asani Jesure saijë'ë, iño pa'ima'ë cajë, se huëoreña.

¹⁸ Carena, Jesupi yohuëna aya mëni sai huëoquëna, huati quë'i pa'isiquëpi ai sequëña, Jesure më'ë ja're cōni sani pasi'i caquë.

¹⁹ Caquëna, Jesupi pa'ni sehuouña:

“Më'ë huë'ena saijë'ë. Sani më'ë cajeohua'ire quëajë'ë, më'ë ëjaëpi oi ñani necaise'ere.”

²⁰ Caëna, saquëña. Sani si'a jëña daripëa quëa huëouña. Ire Jesús necaise'ere quëaquëna, asani ai de'oye yo'ose'e pa'iji, careña.

*Ju'icopi Jairo Mamaco Jesús Ca'core Patoye
(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)*

²¹ Jesupi yohuëja'a cui'naëpi yequë tē'tena jē'si maca jai pa'i tsi'si dateña. Jaje yo'ojëna, jaira tē'tēpare pa'ina. ²² Ja maca pa'i tsi'si huë'ña cuañequëpi Jesús pa'i huë'ñana Jairo huë'equëpi ite ñani do're ja'rūni, ²³ caëña:

“Yë'ë mamacopi jūni huesëco. Sani më'ë jētēpi pato co'yacaijë'ë.”

²⁴ Seina, Jesupi i ja're cōni saquëña. Saina, jai pa'i cui'ne sateña. Jaje pa'ijë ite qui' huesoreña. ²⁵ Jaje jai pa'i pa'i huë'ñare te'o nomio doce ometëca ju'ico pacoña. Si'anë tsie cajequëna, ai yo'oco pacoña. ²⁶ Iote si'a jujucohua'i yo'o jujajëna, ai yo'oco pa'ico pacoña. Si'aye io paye juju do'ina sai saosico pacoña. Si'aye ja coñe paëña, iote. Coa ai jerepa ai yo'oco pacoña, co'yaye peoyerepa. ²⁷ Jaje pa'iopi Jesús cayere cajëna, asani dani jeteyo'jeja'a i ju'i çana patoña. ²⁸ Coa i ju'i çana patoni co'yasico pa'ija'coa'ë, caco. ²⁹ Pato macarepa tsie cajeye jëouña. Ja maca asaoña, tsoe io çapë co'yasico pa'iyë. ³⁰ Jaje yo'osi maca Jesupi asaëña, i tutupi ju'icore jujuse'e. Jaje pa'ina, co'ye pōnëni paire ñani caëña:

“¿Nepi yë'ë ju'i çana patore'ni?”

³¹ Caquëna, i ye'yacohua'ipi careña:

“Tsoe më'ëpi pa'i qui'iyerepa pa'iyë ñaquëta'a, ¿nepi patore'ni sequë'ni?”

³² Jaje catojē Jesús cato si'a huë'ña pōnëquë ñaëña, nepi patore'ni caquë. ³³ Ñaquëna, ti co'yasicopi asani ca'raco tsasico dani i nëca huë'ñana tani io yo'ose'e nuñerepa quëaōña.

³⁴ Quëacona, Jesús jaore caëña:

“Huaui maca yë'ëre cuasase'epi ne co'yahuë. Señaco saijë'ë. Iye ju'iñe ti ne co'yahuë, më'ëre.”

³⁵ Ja caquëna, yecohua'ipi dateña, pa'i tsi'si huë'e cuañequë huë'epi. Dani Jairore careña:

“Më'ë mamaco tsoe ju'isico paco'ë. Ye'yaquëre jerepa jōsa cama'ë pa'ijë'ë.”

³⁶ Caquëna, Jesupi asasiqëta'a asa ma'ñeje pa'ipi tsi'si huë'e cuañequëre caëña:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Maija'quëpi necaiquë api cuasajë'ë.”

³⁷ Jesupi saina, Pedro cōni Jacobo cōni cui'ne Jacobo yo'jei Juan cōni sateña. Yecohua'i cōni saiye ëseiña. ³⁸ Tsi'si huë'e cuañequë huë'ena ti'ani ai yo'oye ñaëña, paipi ai cuijë oijëna. ³⁹ Jaje oijëna, huë'e cacani jaohua'ire caëña:

“¿Me neni mësarū ai yo'ojë cajë cui'ne ai oiye'ni? I mamaco ju'ima'o paco'ë. Coa çaco.”

⁴⁰ Caquëna, jaohua'ipi ire soreña. Sojëna, Jesús si'aohua'ire huë'sena eto saouña. Coa pëca ja'quëpi cui'ne pëca ja'copi cōni ju'isico pa'i huë'ñana cacareña. ⁴¹ Cacani ju'isico jëtëna tseani iote caëña:

“Talita cumi.” Mai coca cato “tsihua'o huëijë'ë” caye a'ë.

⁴² Jaje ca macarepa doce ometëca pacopi tsihua'o huëni cucoña. Jaje cu'iona, ñani de'oquëre papi yo'oji cuasareña. ⁴³ Jaje jujusiquëta'a ai ëseiña, yecohua'ire quëaye pajë'ë caquë. Tsihua'ore sani aore arojë'ë, caëña.

6

Jesús Pa'iyë, Nazaret Daripëre

(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

¹ Jaropi etani i quë'rona co'iña, ire ye'yecohua'i ja're cöni. ² Huajë mu'se tì'asi maca pai tsi'si huë'ena ye'ya huëouña. Ye'yaquëna, i paipi ai de'oyerepa ye'yaquë'ni cuasareña. Jaje cuasajë careña:

“¿Jerona iquë jerepa si'aye ye'yei'ni? ¿Iquerepa ta'ñe ye'yaye a'ni, cui'ne nepi ite pai yo'o tì'a ma'ñe yo'o ja'ñe isire'ni? ³ Iquë cato mai ñaquë api, María mamaquë api, huë'ña de'huaquë api, Jacobo, José, Judas cui'ne Simón maja'yë api, cui'ne i yo'jeohua'ijë mai ja're cöni pa'iyë, ñore.”

Jaje cajë i caye asaye coereña. ⁴ Jaje cajëna, Jesupi jaohua'ire caëña:

“Si'a huë'ña yecohua'i cato Maija'quëre quëacaiquëre yëcöhua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are i yeja acohua'ipi cui'ne i cajeohua'ipi cui'ne i huë'e acohua'ipi coeyë.”

⁵ Jarona airepa pai yo'o tì'a ma'ñe yo'oye paëña, paipi ite asaye coe do'ire. Jaje pa'ina, coa ju'icohua'i mañase'ere pato co'yaquë a'ri pai mañare jujuña. ⁶ Jaje pa'ina, nequë api cuasama'pëna, ñani me yo'ojë jaje pa'iyë'ni cuasaëña. Ja jeteyo'je yeque huë'ñana sani cu'i ye'yarojaquëña.

Jesupi I Ye'yacohua'ire Jëjo Saoye

(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

⁷ I ye'yacohua'ire doce pa'iohua'ire soini, huatire eto saoja'a tutu isini cayoa-hua'ise'ere jëjo saouña. ⁸ Jëjo saokuë cuañeina:

“Sama'pë pa'ijë'ë, ao tupë, curiquëje. Coa topë macase'e sajë'ë. ⁹ Cui'ne zapato cui'ne camisa sajë'ë, yeque suña ja'ñe sama'pë.”

¹⁰ Cui'ne caëña, jaohua'ire:

“Huë'ena cacasicohua'i pani iti macana pëajë'ë, ja daripë quëa tējini sai macaja'a.

¹¹ Cui'ne yequë huë'ñapi mësarute coecohua'i pa'ito, panita'a asaye coecohua'i pa'ito mësarü quëo ya'o tsa'cuse'ere tì'to tōni eta saijë'ë. Jaje yo'ojë ññoñe pa'iji, iohua'ire sañope yo'oye. Nuñerepa cayë, pai ñape yo'ose'e ña mu'se tì'aëna, jaohua'ire ai co'ayerepa saïne pa'iji, mësarute ësesicohua'ire. Sodoma cui'ne Gomorra yeja paire cato a'ri ja'ye saïne paji'i.”

¹² Jaje jëjo saosicohua'ipi huajëye pa'iyena pōnëne pa'iji cajë quëareña, paire. ¹³ Cui'ne huatiahua'ireje eto saoreña. Ju'icohua'ire hui'yapepi nejëna, co'yareña, jai pai.

Juan Oco Doquë Ju'iñe

(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

¹⁴ Ja maca romano pai ëjaë Herodesje asaëña, si'a pai Jesús yo'oye asajëna. Jaje asani Herodespi caëña:

“Juan oco doquëpi huëji'i. Jaje pa'ina, tutu paquë yo'oji.”

¹⁵ Yecohua'ipi careña:

“Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elíaspi.”

Cui'ne yecohua'ipi careña:

“Tsoe huë'ña Maija'quëre quëacacohua'i pa'ise'eje pa'i api.”

¹⁶ Jare Herodespi asani caëña:

“Jaë cato Juanpi yë'ë cuañeina, siopë tēto tēasiquë api. Jaëpi ju'isiquëpi huëni yo'oji.”

¹⁷ Herodes cato Juanre tseani quëna meapi huëni co'acohua'ire co huë'ñana co'aji'i, Herodías do'ire. Herodías cato yo'jei Felipe nëjo paco'ë. Jaje pa'ioni Herodespi yo'jei nëjore jioni i nëjore nepi. ¹⁸ Jaje yo'loquëna, Juanpi caëña, Herodesre:

“Më'ë yo'jei nëjoni jioni paye co'aji.”

¹⁹ Jaje caquëna, Herodíaspi Juanre ai coeco pacoña. Jaje pa'ina, huani jeosi'i cacota'a huani jeoñe ti'añe paña. ²⁰ Herodespi ite Juanre nuñerepa de'oque api caque ca'raña. Jaje pa'ina, ipi huani jeoñe ësequëna, paña. I caye si'aye asama'quëta'a Herodes cato i caye yë asaque paquëña. ²¹ Jaje pa'iquëta'are Herodías ti'aoña, io huani jeoñe oise'e. Herodespi ite coasi mu'se ti'aëna, pai ëjaohua'ire, soldado ëjaohua'ire, cui'ne Galilea ëjaohua'ire soini ao ai maca. ²² Herodías mamacopi cacani de'oyerepa pairacona, ñani ai sihuareña, si'aohua'i iti ñacohua'i. Jaje pa'ina, Herodes sihuaque caëña, nomi tsiore:

“Më'ë yëyere sejë'ë. Isisi'i, më'ëre.”

²³ Cui'ne caëña, care payë. Coa caye pañë. Si'a co'amaña më'ë sese'e isiye pa'iji. Yë'ë cuañeñe jopore paja'a isinije isiyë, caëña. ²⁴ Jaje caëna, asani sani pëca ja'core secoña:

“¿Iquere seja'coa'ni, ite?”

Cacona, iopi caña:

“Sejë'ë, Juan oco doque siopëre.”

²⁵ Jaje quëaona, asani pai ëjaë pa'i hue'ñana sani caña:

“Yurepi Juan oco doque siopëre quëna de'huana ayasiconi isijë'ë.”

²⁶ Jare pai ëjaëpi asani ai co'a juquëña. Jaje pa'iquëta'are tsoe ca huesosiquë sëte pañë caye peouña, cui'ne i soisicohua'ije asasi do'ire. ²⁷ Ja do'ire jare iti macapi te'e soldadore jëjo saouña, Juan siopë quërëjajaja'quëre. ²⁸ Caëna, soldadopi sani Juanre huani jeoni siopë yëto tëani quëna de'huana ayani dani isiña. Isina, Herodespi nomi tsiona isina, jaopi pëca ja'core isio.

²⁹ Ja yo'ose'ere asani Juanre ye'yecohua'ipi dani Juan capë maca sani ta jeoreña.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aoñe

(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

³⁰ Ja jeteyo'je doce paire jëjo saosicohua'ipi co'ini tsi'sini Jesure quëareña, iohua'i yo'ose'ere, cui'ne iohua'i ye'yase'ere.

³¹ Quëajëna, Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Daijë'ë. Sani pai peo hue'ñana pëa huajëñu'u.”

Ao aiñeque peoyerepa pai tsi'si ja'ñere asaque capi. ³² Jaje caëna, saë'ë, yohuëja'a iohua'ise'e pai peo hue'ñana. ³³ Jaje saijëta'are jai pai ñareña, i saiye. Jaje ñani Jesupi saiji cani hue'huëjë, i sai hue'ñana si'a daripëa pa'icohua'i sateña. Ja ti'ama'në du'ru ti'areña, paipi. ³⁴ Jaje yo'ojëna, Jesupi yohuëpi tumani pai mañare teaye oi ñaëña, yëi ñama ñacaiquëre peocohua'ije pa'iohua'i mañapi. Pa'ijë yo'ojëna, ñani jaiye iohua'ire ye'ya huëouña.

³⁵ Ai na'i huesëquëna, ñani i ye'yacohua'ipi ite careña:

“Tsoe na'iji, iño pai peo hue'ña'ë. ³⁶ Jëjo saojë'ë, sani pai pa'i hue'ñana ao maña hueroni aijajë. Iño cato peoyë, iohua'ire aoñe.”

³⁷ Cajëna, Jesupi sehuouña iohua'ire:

“Mësarupi aojë'ë.”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“¿Jaje pa'ito yëquëpi sani veinte mil të'ña do'ire papi pan hueroni aoñe?”

³⁸ Cajëna, Jesupi caëña:

“¿Je so pan paye'ni, iño? Sani ñajë'ë.” Caquëna, careña:

“Pa'iji, cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'i.”

³⁹ Cajëna, Jesupi cuañeña, paire. Jaje pa'ito si'aohua'i tayahuëna ja'rujë'ë, caëña. ⁴⁰ Caëna, cien païse'e cui'ne cincuenta pai de'o tsëcapëa ja'rureña. ⁴¹ Ja maca Jesupi cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire ini ma'tëmona ñaquë de'oji caque Maija'quëre pëpani, panre i ye'yacohua'ina isiña. Isiquëna, jaohua'ipi paire se isicateña. ⁴² Ja maca si'aohua'i ani sihuacohua'i pateña. ⁴³ Ani tëjisi jeteyo'je ani jujase'ere tsi'soreña, doce do'rohuëa hua'ina cojë. ⁴⁴ Ja pan aisicohua'i cato cinco mil ëmëohua'i pateña.

Oco Da'ca Ëmëje'aja'a Cu'iyë

(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)

⁴⁵ Ja jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'ire capi, du'ru saijë'ë, yohuëja'a Betsaidana. Yë'ëse'e paire saiye caquë pëpa tējini sasi'i, caëña. ⁴⁶ Saiyë, caquë pëpa tējini ai cutihuëna Maija'quëre casi'i caquë saquëña. ⁴⁷ Ñami de'osi maca Jesús te'i yejare pa'ina, yohuë saiscohua'i cato jaira jopore pateña. ⁴⁸ Jaropi pa'i i ye'yacohua'i ai yo'ojë co'mejëna, ñaëña, tutupi sañope tutuquëna. Je'në ñata tome maca Jesupi oco da'ca ëmëje'ëja'a nëcaquë saquëña, i ye'yacohua'i quërona. Coa sa tëto sasi'quë saiyeje pa'ye saquëña. ⁴⁹ Oco da'ca ëmëje'ëja'a nëcaquë saina, ñani huati pa'ima'co cuasajë quëquëni cuihuë.

⁵⁰ Si'aohua'i ñani quëquëni cuijëna, ipi capi, jaohua'ire:

“Ai yo'ojë cama'pë yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë.”

⁵¹ Jaje cani iohua'i pa'i yohuëna aya mëina, tutupi jeouna, ja maca merepa jaje yo'oquë'ni cuasajë ñareña, i yo'ose'e. ⁵² A'ri maña pan pa'ise'ere jaiye neni paire aose'ere cuasaye pareña, iohua'i joyo jëa do'ire. Jaje pa'ina, ai cuasareña.

Genesaret Ju'icohua'ire Jujuye

(Mt 14.34-36)

⁵³ Jeni ti'areña, Genesaret yejana. Jarona iohua'i yohuë sëa huahuoreña. ⁵⁴ Yohuëpi sa tumasi maca Jesu api cajë ñareña. ⁵⁵ Nani ja maca si'a hue'ña cu'ijë ju'icohua'ire da huëoreña, cai saihuëre uijëna, Jesús quërona. ⁵⁶ A'ri dari mañana saina, pai daripëana saina, tsio huë'ñana saina, ju'icohua'ire i sai ma'añana oereña, jujucaijaquë cajë. Jesure ai setëña, më'ë ju'i cana patoni ju'icohua'i co'yajajë cajë. Si'aohua'i i ju'i ca patocohua'i co'yareña.

7

Paire Co'aye Neñe

(Mt 15.1-20)

¹ Jesús quërona Fariseo pai cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i tsio dateña, Jerusaléncpi daisicohua'ipi. ² Jaje daisicohua'ipi ñajëna, Jesús ye'yacohua'ipi jëña tsoama'pë aë'ë. Jaje tsoama'cohua'ipi aijëna, ñani cue'cuehuë, si'si jëñapi aiñë cajë. ³ Jaohua'i cato ja yë'ta'a ao aima'në jëña tsoajë'ë. Aipë case'ere yo'ocohua'i paë'ë. ⁴ Jaje pa'iohua'ipi ao huero hue'ñapi co'ini ai jëña tsoacohua'i pateña. Cui'ne jaiye yeque yo'ocohua'i pateña, iohua'i aipë yo'oye, ucu duruhuëa tsoaye, quëna ne'ña tsoaye, çaisi saihuë tsoaye, yo'ocohua'i pateña.

⁵ Jaje yo'ocohua'ipi fariseo pai cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi setëña, Jesure ñeje:

“¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'i jëña tsoajë'ë ja yë'ta'a aima'në case'e yo'oma'pë, si'si jëñapi aiñe'ni?”

⁶ Jaje cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa jaje mësaruru coa cacohua'i pa'ijëna, asaquë co'aji Maija'quëre quëacaiquë Isaías ñeje caquë toyapi:

Icohua'i cato yë'ëre coa yë'opose'e oiyë cayë.

Jaje pa'iquëta'are iohua'i joñoapi yë'ëre oiyë pañë.

⁷ Iohua'i yë'ëre señë cajë yo'oye do'i peoye a'ë.

Coa paise'e cuañese'ere ye'yajë yo'o do'ire.

⁸ ¿Me yo'ojë mësaruru Maija'quë cuañese'ere yo'oma'pë yequere coa pai cuañese'ere yo'oye'ni? ¿Ucu duruhuëare tsoaye, quëna ne'ña tsoayere cui'ne jaiye jaje pa'ye yequeje yo'oye'ni?”

⁹ Caëña, Jesús yequeje:

“Mësaruru aiohua'i case'ere yo'oñu'u cajë Maija'quë cuañese'ere tirona jeoni yo'oyë, mësaruru. ¹⁰ Moisés cato capi: ‘Më'ë ja'core cui'ne më ja'quëre de'oye oi sañope cama'ë pa'ijë'ë. Pëca ja'core cui'ne pëca ja'quëre sañope co'aye caquëre cato huani jeoñe pa'iji.’

¹¹ Jaje case'e pa'iquëta'are mësaruru caye pa'iji: ‘Ja'quëre cui'ne ja'core çocaiye pañë. Si'aye yë'ë paye Maija'quëna isihuë.’ ¹² Jaje mësaruru cani cayë, ja'core cui'ne ja'quëre çocaiye peoji, cajë. ¹³ Jaje mësaruru yo'ojë Maija'quë cuañese'ere pare jeocoyë, pai case'ere yecohua'ina se ye'yajë. Jaje pa'ye yequeje jaiye yo'oyë, mësaruru.”

¹⁴ Tijupë Jesús soini capi, paire:

“Asajë'ë, si'a pai. Coa tayo asama'pë de'huajë'ë. ¹⁵ Si'aye ëmëje'epi se cacaye cato paire co'aye ne ma'ne a'ë. Sa'nahuë joyopi co'aye etaye a'ë, paire co'aye si'si neñe. ¹⁶ Cajoro pacohua'i sête asajë'ë.”

¹⁷ Jaje casi jeteyo'je paire jeoni huë'ena Jesús cacasi maca i ye'yacohua'ipi ja case'ere quëajë'ë cajë seteña.

¹⁸ Sejëna, caëña:

“¿Jaje pa'ito mësaruje asa ti'añe pare? Mësarupi asahuë, si'aye ëmëje'epi cacase'le cato paire co'aye neñe peoji. ¹⁹ Ao cato joyona saiye paji. Coa ai ëtatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiji. ²⁰ Cui'ne pai joyopi etaye a'ë, co'aye neñe. ²¹ Sa'nahuë joyore cayë jaropi etaji, si'aye co'aye cuasaye: yecohua'ini nomiohua'ire, ëmëre yo'oye, paire huani jeone, ²² co'amaña ïmañe, yecohua'i co'amañare pa ëaye ñañe, si'aye co'ayere yëye, cosojë yo'oye co'ayena sëo measicohua'i pa'iye, yecohua'i payere ëa ñajë pëiñe, yequëna co'a coca ca ma'ñere se quëaye, jerepa pa'i a'ë cuasaye, cui'ne yecohua'i pa'iyere cuasacaima'pë coa josa yo'orojaiñe. ²³ Si'aye iye joyo sa'nahuëpi etaji. Japi paire si'si neñe a'ë.”

Yequë Yeja Acopi Jesure Sehuoye
(Mt 15.21-28)

²⁴ Jaropi Jesús Tiro cui'ne Sidón yejana saji'i, huë'ena cacani paije huesëjajë yë'ëre caquë. Yo'oquëta'are catiye peopi. ²⁵ Ja do'ire tsoe Jesu api asaco, huati quë'io pëca ja'copi i quë'rona dani do're ja'runi secolë, huatire eto saocaijë'ë, yë'ë mamacore pa'icore. ²⁶ Jao cato Sirofenicia paio paco'ë, yequë yeja aco. ²⁷ Jaje cacona, Jesupi capi, iote:

“Mamajëpi du'ru aijajë, co'aji, mamajë aiñere sioni jo'ya yaina isiye.”

²⁸ Caquëna, iopi sehuoña:

“Jaje pa'ijë'ë, Ejaë. Jaje pa'iquëta'are jo'ya yaije aicohua'i a'ë, mamajë aijë ne to ne'ña mañaje.”

²⁹ Cacona, Jesupi caëña:

“De'oyerepa më'ë cayë, tsoe më'ë mamacore huati eta saji'i, señaco saijë'ë, de'oji.”

³⁰ Caëna, huë'e ti'ani ñacona, cai saihuë uicopi mamaco tsoe huatire peocopi de'oye pacoña.

Jesupi Asama'quëre Jujuye

³¹ Jesús Tiro yepi etani Sidón yeja sa tëto sani cui'ne Decápolis daripëaje tëto sani Galilea jaira ti'aëña. ³² Jarote pa'ina, asama'quëpi cui'ne hua'hua coca caquëni dareña. Dani pato co'yacaijë'ë, cajë seteña. ³³ Sejëna, Jesupi pai peo te'tena sani moñopi cajorona saquëña. Sa'i copi i moñona tse'seni tsemeñoje papiña. ³⁴ Papiquë ma'tëmona ñaquë ai yë'eni caëña:

“¡Efata!” Jaje cani capi, Hui'yojë'ë.

³⁵ Ja maca tsoe cajoro hui'yopi. Ja maca de'oye coca caquë paquëña. ³⁶ Jaje yo'oni capi, jaohua'ire, yecohua'ire quëama'pë. Jaje caëna, coa jerepa quëareña. ³⁷ Quëarena, de'oyerepa yo'oquë'ni cuasajë careña:

“Si'aye de'oye yo'oji. Yo'oquëna, asama'cohua'ijë asacohua'i de'oyë, cama'cohua'ijë cayë.”

8

Jesupi Cuatro Mil Paire Aõe
(Mt 15.32-39)

¹ Jare ja mu'se jai pai tsi'sireña, tsi'sisicohua'ipi aiñe peoreña. Peojëna, Jesupi i ye'yacohua'ire soini caëña:

² “Teaye pai mañare ñañe, yë'ë ja're tsoe tres mu'seña aiñe peocohua'ipi pa'ijëna. ³ Jaje aima'cohua'ini jëjo saquë pa'ito jopo ma'ana dahuëra ju'ija'cohua'i pa'ini, yecohua'ipi so'opi daisicohua'ipi pa'iyë.”

⁴ Caquëna, i ye'yacohua'ipi careña:

“¿Me iño cato hueroni aohne'ni, paije peo hue'ña?”

⁵ Cajëna, Jesupi sequëña:

“¿Je so pan paye'ni, mësaru?”

Seina, careña:

“Siete pan payë.”

⁶ Cajëna, asani paire cuañeña, tayahuëna ja'rujë'ë caquë. Ja maca siete pan ini Maija'quëre de'oji caquë pëpani. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ina huahueni isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuë. ⁷ Tsiaya hua'ireje pahuë. Pajëna, Jesupi cui'ne jaohua'ireje yo'oni huahueni i ye'yacohua'ina isina, se aohuë. ⁸ Si'a pai ani sihuacohua'i paë'ë, siete do'rohuëa nëapi, ani jujase'e. ⁹ Ja aisicohua'i cato cuatro mil paë'ë. Ja maca Jesupi iohua'ire saiye cani ¹⁰ saji'i, i ye'yacohua'i ja're coni yohueja'a Dalmanuta yejana.

Pai Yo'o Ti'a Ma'ñere Yo'ojë'ë Cajë Señere

(Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

¹¹ Fariseo paipi dani Jesure sañope careña. Ite neñañu'u cajë seteña, pai yo'o ti'a ma'ñere ma'tëmo ayere ne iñojë'ë cajë. ¹² Sejëna, ai ëja yë'eni caëña:

“¿Me neñu'ju iye pai jaje seña'ni pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñojë'ë cajë? Care payë, mësarute iñoñeje peoji, te'oreje.”

¹³ Jaje cani jeoni, cui'naëpi yohuëna aya mëni jaira je te'tena saquëña.

Fariseo Pai Co'ayere Neñe

(Mt 16.5-12)

¹⁴ Pan huanëyeni saë'ë, ai ja'ñe peocohua'i, coa te'le panpë maca sahuë. Jaose'le yohuë paquëña. ¹⁵ Pa'ina, Jesupi iohua'ire cuañeña. De'hua ñajë'ë, fariseo pai o'sa cui'ne Herodes pai o'sana co'me huesëye caquë.

¹⁶ Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi sa'ñe careña: pan peocohua'i datena caji.

¹⁷ Jaje cajëna, Jesupi asani caëña, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë pan peoyë, caye'ni? ¿Ja yë'ta'a huesëjë jaje caye? ¿Ai jëa joyore hue'eye, mësaru? ¹⁸ ¿Cui'ne ti ñama'pë pa'iye, cui'ne asama'pë pa'iye, mësaru cajoropi? ¿Yë'ë ja'rë jaiye pan nese'e cuasaye pa'ne? ¹⁹ Mësarupi ñasicohua'ita'a cinco panpi cinco mil paire aose'e: ¿ajëna, cui'ne je ja'ye nëaë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi sehuoreña:

“Doce do'rohuëa nëapi.”

²⁰ “¿Cui'ne cuatro mil paire siete pan pa'ise'epi aoto je ja'ye nëaë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“Siete do'rohuëa nëapi.” ²¹ Jaje cajëna, iipi caëña:

“¿Ja yë'ta'a jaje ñasicohua'ita'a cui'ne huesëcohua'i pa'ijë jaje cuasaye'ni?”

Jesupi Ñama'quëre Jujuye

²² Ja jeteyo'je Betsaidana ti'areña. Ti'asi maca Jesús quë'rona dareña, ñama'quëni jujucaijë'ë cajë. ²³ Jaje cajëna, asani ñama'quë jëtëna tseani cajiquë pai daripëpi hue'sena etouña. Copi ñaco çana neni ina patoquë, sequëña, ¡De'hue ña cuñoquë! ²⁴ Caquëna, ñama'quëpi caëña:

“Ñañë, paire. Ñaquëta'are soquë ñëaje pa'yepi cu'iji.”

²⁵ Jaje caquëna, Jesupi tijupë ñaco çana patoquëna, yureta'a de'oyerepa ñaquë ponëni co'yasiquë paquëña. ²⁶ Ja maca Jesús huë'ena ite jëjo saoquë caëña:

“Pai daripë cacama'ë cui'ne yecohua'ireje quëama'ë pa'ijë'ë.”

Pedropi Jesús Ayere Caye

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷ Ja jeteyo'je Jesús cui'ne i ye'yacohua'i coni Cesarea cui'ne Filipo yeja pai a'ri darina sateña. Saijëna, ma'ana Jesupi sequëña, i ye'yacohua'ire:

“¿Iqueipi yë'ere caye'ni, pai?”

²⁸ Caquëna, iohua'ipi careña:

“Yecohua'ipi mē'ère cayë, Juan oco doquë api. Yecohua'ipi cayë, Elíaspi. Cui'ne yecohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë api cayë.”

²⁹ Ja maca ipi sequëña, iohua'ire: “¿Mësaruta'a iqueipi caye'ni, yë'ère?”

Caquëña, Pedropi caëña:

“Më'ë cato huasoquë Cristore pa'ë.”

³⁰ Jaje caëña, Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Yecohua'ire quëama'pë pa'ijë'ë.”

Jesupi I Ju'ĩnere Quëaye

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

³¹ Ja maca ye'ya huëoni ye'yaquë caëña. Pai Mamaquë yë'ë ai yo'oye pa'iji. Aiohua'ipi yë'ère coeja'cohua'i a'ë. Pai ëjaohua'ijë coeja'cohua'i a'ë. Cui'ne cuãnese'e ye'yacohua'ijë yë'ère coeja'cohua'i a'ë. Jaje coejë yë'ère huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jeosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë. ³² Iye tiñarepa quëaëña. Quëaquëña, Pedro ite tirona sani caëña. Jaje yo'oto co'aji. Iye cama'ë pa'ijë'ë, ca huëoëña. ³³ Jaje caquëña, Jesús co'ye ponëni i ye'yacohua'ire ñaëña. Ñani Pedrore tutu caëña:

“Huati ëjaë saijë'ë. Iño pa'imal'ë. Më'ë cato Diusu cuasayeje cuasama'quë a'ë. Coa pai cuasayere cuasaquë a'ë.”

³⁴ Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire cui'ne paire soini caëña:

“Yë'ëni tuñu'u cani co'ye de'oye pa'iyere huãneyejë'ë. Jaje yo'oni mē'ère queja'core hue'oni tuijë'ë, yë'ère. ³⁵ Jaje pa'ina, i pa'iyë jëasi'i caquë yo'oquëpi coa ne huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire cui'ne yë'ë coca do'ire i pa'iyë nejosiquëpi pa'iyë ti'laja'quë api. ³⁶ ¿Jaje pa'ina, iquere cõcaiquë'ni, paipi si'aye iye yeja co'amaña ti'asicohua'ipi iohua'i joyore coa nejoto? ³⁷ Joyore nejosiquë pani yecore ti'añe peoji. ³⁸ Yë'ëni cui'ne yë'ë cocare huajëya'ye quëama'quëpi cajë paini ca'rajë pasicohua'ire, yë'ë Pai Mamaquëpi cui'ne huajëya'ye quëama'quëpi caquë coeja'quë a'ë, yë'ë ja'quë de'o tuture papi cui'ne i huiñaohua'i ja're dai maca.”

9

¹ Cui'ne Jesús ca'quëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Mësarua acohua'i iye maca pa'icohua'i ju'ima'pë pa'ija'cohua'i a'ë, ma'tëmo tē'te ñama'pë pani.”

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e

(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

² Seis mu'seña tëto saisi maca Jesupi Pedrore, Jacobore cui'ne Juanre sai saëña, ai cutihuëña. Jaron a i ju'i ca cui'ne i tsia tiñe pa'i ponëña. ³ Miacorepa iye yeja caña joja ti'añe peoji, jare coa sësë pe, poja'iyëje poja'ico ponëña, i ju'i ca ye'hue pa'iorepa. ⁴ Ja maca ñareña, Elíasre cui'ne Moisésre Jesús ja're nëcajë cocare cajëña.

⁵ Ja maca Pedropi Jesure caëña:

“Ye'yaquë, ¿de'oyerepa iño pa'iyë'ni, mai? Toaso a'ri huë'ña neñu'u. Më'ë huë'e, Moisés huë'e, cui'ne Elías huë'e neñu'u.”

⁶ Jaje Pedro cani ti cuasama'ë capi, tsoe quëquë huesë sitopi. Si'ahua'i i ye'yacohua'i cato quëquë huesësicohua'i pateña. ⁷ Ja maca ma'tëmopi sirio iohua'i quë'rona nëca mequëña, asajëña, yë'ose'e pisiña:

“Iquë cato yë'ë mamaquë api. Ini ai sihuaquë pa'iyë. I cayere asajë'ë.”

⁸ Ja jeteyo'je coa Jesuse'e te'i paquëña.

⁹ Ai cutihuëpi cajequë Jesús i ye'yacohua'ire caëña, yecohua'ire mësarua ñase'e quëama'pë, yë'ë ju'isiquëpi huëisi maca quëajë'ë, caëña. ¹⁰ Jaje caëña, iohua'ise'e yahue de'huase'ere pareña. Jaje pajë coa sa'ñe seteña, iquere caë'ni, ju'isiquëpi huëisi maca quëajë'ë caquë. ¹¹ Jaje pa'ina, Jesure seteña:

“¿Me yo'ojë cuãnese'e ye'yacohua'i Elíaspi du'ru daiye pa'iji, caye'ni?”

¹² Cajëña, ipi sehuouña:

“Nuñerepa du'ru daija'quë api. Dani si'aye ne de'huaja'quë api. Cui'ne ¿me caquë'ni, toyase'e yë'ë Pai Mamaquë aye? Ai yo'oja'quë api. Cui'ne paije ìte coeja'cohua'i a'ë, caji. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cayë tsoe Elías daji'i. Ìni pai ìohua'i yëyeje yo'ohuë, toyase'e cayeje pa'ye.”

Huatire Jesús Etose'e

(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

¹⁴ Jeteyo'je co'ireña, i ye'yacohua'i pa'i huë'ñana. Dani jai pai pa'ijëna, ñareña. Ñajëna, cui'ne i ye'yacohua'i ja're cõni sañope cajë pateña, cuãnese'e ye'yacohua'ipi. ¹⁵ Jaje cacohua'ipi Jesure ñani se jeoni huë'huëni pëpareña, de'oquëre pa'ni cuasajë.

¹⁶ Ja maca Jesupi ìohua'ire sequëña:

“¿Iquere sa'ñe yo'ojë care'ni, jaohua'i ja're?”

¹⁷ Seina, ìohua'i ja're pa'isiquëpi sehuouña:

“Ye'yaquë yë'ëpi dahuë, huati quë'ini, yë'ë mamaquëre cama'quëni më'ëni ña cuãnosi'i caquë. ¹⁸ Huatipi ìte de'oye pa'ina, ne taoquë yo'oji. Yo'oquëna, siri yë'opoja'a mëaquë cui'ne cuji qui'coquë yo'oji. Jaje yo'oquë tutu peoquë de'o huesëji. Më'ë ye'yacohua'ire eto saocaijë'ë, caquë seni jujahuë, ne tì'añe peojëna.”

¹⁹ Caquëna, Jesupi caëña:

“¿Maija'quëpi necaiquë api cuasama'cohua'i! ¿Mësaru ja're yë'ë tsoe aquëpi pa'iyë? ¿Je ja'ye tsoerepa mësarute quëcoquë cocai pa'ija'quë a'ni, jaje huesëto? Dajë'ë, tsihua'ëre.” ²⁰ Caëna, darena, huatipi Jesure ñani, hue'hue dahuë nequëna, sa tani tearojani siri yë'opoja'a etoquë yo'ouña.

²¹ Jaje yo'oquëna, ñani Jesús caëña, pëca ja'quëre:

“¿Je ja'ye tsoe jaje yo'oquë pa'iquë'ni?”

Caquëna, pëca ja'quëpi caëña:

“Tsihua'ë pa'inë aquë api. ²² Yequere toana, tsiayana huani jeosi'i, caquë yo'oquë api, jaiye. Jaje pa'ina, më'ëpi yëquëre oi cocaijë'ë, de'hue.”

²³ Caquëna, Jesupi caëña:

“Më'ëpi neñe pa'iji, cuasaquë pa'ito neñe pa'iji, si'aye.”

²⁴ Caquëna, tsihua'ë pëca ja'quëpi cuiña:

“Neñe pa'iji, cuasayë. Cocaijë'ë, ai jerepa jaje cuasa ja'ñere.”

²⁵ Ai jerepa jai pai tsi'si daijëna, ñani huatire caëña:

“Huati asama'quë cui'ne cama'quë, yë'ëpi më'ëre cayë, etajë'ë. Iquë tsihua'ëre jeoni sani cui'naëni cacaye pajë'ë.”

²⁶ Caquëna, huatipi cuini yeque hue'hue dahuë se ne couña. Neni ju'ise'eje pa'ire jeoni saquëña. Jare ñani yecohua'i ju'isiquë pa'iji, careña. ²⁷ Jaje cajëna, Jesupi ìte jëtëna tseani naë huëo nëcouña.

²⁸ Ja maca Jesús huë'ena cacaëna, i ye'yacohua'ipi setëña:

“¿Me yo'ojë yëquë huatire eto saoye pare'ni?”

²⁹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Ñeje pa'i huatire cato coa aima'pë cui'ne Maija'quëre señepi eto saoye pa'iji.”

Tijupë Jesús Capi, I Ju'iñe Ayere

(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

³⁰ Jaropi saijë Galileaja'a tëto sateña. Paije huesëjëna, sasi'i cuasaëña, Jesús. ³¹ Ja mu'se cato Jesús i ye'yacohua'ini quëaquë cuquëña. Yë'ë Pai Mamaquë cato tseã cuãnosiquë pa'ija'quë a'ë. Jaohua'ipi huani jeoja'cohua'i a'ë caëña. Cui'ne caëña, toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquëpi huëija'quë a'ë. ³² Jaje quëaquëna, i ye'yacohua'i asa tì'añe pareña. Pajëta'a seni asaye pareña, ca'rajë.

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë

(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

³³ Capernaum daripëna tì'ani huë'ere pa'i maca Jesupi sequëña:

“¿Iquere mësar ma'a daini sa'ñe yo'ojë care'ni?”

³⁴ Caquëna, sehuoma'pë pateña. Nepi jerepa pa'i pa'ija'quë a'ni, cajë sa'ñe yo'ojë casicohua'ipi ma'a dai maca. ³⁵ Pajëna, ja'runi ñu'i doce i ye'yacohua'ire caëña:

“Si'aohua'ire tëto saiquë pasi'i, cani si'aye yecohua'ire necaiquë jo'yaë pa'iyë pa'iji.”

³⁶ Jaje ca tējini tsihua'ëre jopore pana nëconi, su'cuani caëña, jaohua'ire:

³⁷ “Yë'ëje pa'ire cuasajë tsihua'ëre de'oye yo'ocaini yë'ëni yo'oye pa'iji. Yë'ëre de'oye yo'oquë cato yë'ëse'ere de'oye yo'oye peoji, cui'ne yë'ëre jëjo daosiquëreje de'oye yo'ocaiye pa'iji.”

Maire Sañope Yo'oma'quë Pani Maire Cöcaiquë Api

(Mt 10.42; Lc 9.49-50)

³⁸ Ja maca Juanpi caëña:

“Ye'yaquë, yëquë ñahuë, më'ë mamipi caquë huatire eto saquëre. Ñani yo'oma'ë cajë ësehuë, mai ja're cöni cu'ima'quëpi yo'oquëna.”

³⁹ Caquëna, Jesupi caëña:

“Ësema'pë pa'ijë'ë, yë'ë mamipi cajë pai yo'o ti'a ma'ñe yo'ocohua'ire. Jaohua'i cato yë'ëre sañope cama'cohua'i a'ë. ⁴⁰ Maire sañope yo'oma'quë cato mai te'tere pa'iji. ⁴¹ Mësaruni yecohua'ipi yë'ë do'ipi cajë oco mañare ocuacohua'i pani de'huacaisi co'amaña paja'cohua'i a'ë, mësarü Cristo acohua'ini de'oye yo'osi do'ire.”

Co'aye Yo'oyena Tqaiñe

(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

⁴² Tayo yo'oyena ne taoquëre cato, quëna pëpi ñaje tēcana sëani jai tsiayana jëo dëo'ñe pa'i api, a'ricohua'ipi yë'ëre cuasacohua'ire co'a de'huaquëre. ⁴³ Jaje pa'ina, cayë më'ë jëtëpi tayo yo'oyena sacco pa'ito tëto tējajë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana peo tupëpi cacato toa yejana saiye peoye, ⁴⁴ pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁵ Më'ë nëcayopi tayo yo'oyena sacco pa'ito tëto tējajë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana peo tupëpi cacato. Ai jerepa co'aji, caya nëcañoa hue'equëpi toa yejana saito. ⁴⁶ Jaro pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁷ Panita'a më'ë ñacoapi tayo yo'oyena sacco pa'ito dutani jëcojë'ë. Ai jerepa de'oji, Diusu cuañe te'tena te'e ñacoa hue'equëpi cacato. Ai jerepa co'aji, caya ñacoa hue'equëpi toa yejana saito. ⁴⁸ Jaro pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁹ Si'ahua'i toapi ne de'huasichua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne si'aye Maija'quë coa isiye cato asipi, ne de'huase'e pasipi. ⁵⁰ Asipi io sēñere carajaisico pani co'aji, hua'i saraye. Jaje pa'ina, cayë: Mësarü sai ja'ñere ne huesoma'pë pa'ijë'ë, pai ja're sañope yo'oma'pë jo'cua de'oye pa'ijë'ë.”

10

Jesús Ye'yase'e Nomioire Jëcoyoye Ayere

(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

¹ Ye'ya tējini Capernaum sani Jordán ña oca te'tena saquëña, Judea yejana. Jarona jai pai tsi'sireña, i pa'i hue'ñana. Tsi'sireña, ye'yaëña, i ye'yaye sëte. ² Fariseo paipi neñañu'u cajë seteña, ñeje:

“¿Nějore jëoñe deoquë?”

³ Cajëna, ipi sehuouña:

“¿Moisés me cuañei'ni, mësarute?”

⁴ Caquëna, careña:

“Moiséspi cuañepi pai ëjaëpi nëjore jëoco toya ja'o necaquëna, jëcoyoye pa'iji.”

⁵ Cajëna, Jesupi caëña:

“Ja cato Moisés cuañepi mësarü joyopi de'oye cuasama' do'ire. ⁶ Ja'a Maija'quë si'aye yeja pa'iyë de'hua maca ëmëre cui'ne nomioire de'huapi. ⁷ Ja do'ire huejani pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core jëoni nëjona tsioni pa'iyë pa'iji. ⁸ Ja maca caya hua'i pa'iyë pañë. Coa tel'ijë pa'iohua'i pa'iyë. ⁹ Ja do'ire nëjore jëoñe co'aji, Maija'quë de'oye ñacai tsiose'ere.”

¹⁰ Huë'ena col'isi maca i ye'yacohua'ipi Jesure cui'nare sēni coreña, nuñerepa asañu'u cajë. ¹¹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Nějore jeoconi yecore huejaquë pani yeconi nomiore yo'oji, co'aye nëjore paquëta'a.
¹² Nomioipi ëjère jeococicopi yequère huejaco pani ëmère yo'oco, ëjère pacota'a, jaoje co'aye yo'oco.”

Jesús Tsire De'oyerepa Cacaiye

(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

¹³ Jesús quë'rona tsire dareña, ipi papicaija'quë cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi tsire dacohua'ire dama'pë Jesús quë'ro cajë ësereña. ¹⁴ Jaje ësejëna, Jesupi ñani pëi caëña, jaohua'ire:

“Coa ñajë'ë, tsire iohua'ise'e daijajë, ësema'pë. Ma'tëmo cato jaohua'ije pa'iohua'i tsecoa. ¹⁵ Nuñerepa cayë, mësarute. Maija'quë cuãne te'te cacaye peoji, tsije pa'iohua'i pa'iyë pani.”

¹⁶ Cani tsire su'cuani siopëna jëñapi patoquë de'oye pa'ijë'ë, cacaquëña.

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e

(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

¹⁷ Jaje yo'o tējini Jesús saina, te'li huë'huë tome dani do're ja'runi caëña:

“De'o ye'yaquë, ¿me neja'quë a'ni, ti pa'iyere ti'asi'i cani?”

¹⁸ Caquëna, Jesupi caëña:

“¿Me yo'oquë yë'ëre de'oquë caquë'ni? Peoji, de'oquë. Coa Maija'quëse'e de'oquë pa'iji. ¹⁹ Maija'quë cuãnese'e më'ëpi asayë, paire huani jeoma'ë pa'ijë'ë. Yequë paconi yo'oma'ë pa'ijë'ë. Co'amaña ñama'ë pa'ijë'ë. Cosoma'ë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Më'ë ja'quëre cui'ne më'ë ja'core de'oye oi necaijë'ë, co'aye cama'ë.”

²⁰ Caquëna, Jesure ipi caëña:

“Ye'yaquë, yë'ë cato tsihua'ë pa'inëna, iye cuãnese'e asani si'a mu'seña de'oye sehuohüë.”

²¹ Caquëna, Jesupi ite oi ñani caëña:

“Ja yë'ta'a te'o carapi. Sani si'aye më'ë co'amaña isijë'ë. Isini ja curire peocohua'ina coa isijë'ë. Jaje yo'oni ma'tëmona jaiye paja'quë, isi tējini daijë'ë, yë'ë ja're coní.”

²² Jaje caquëna, posëpi oi saquëña, jaiye co'amaña paquë sëte.

²³ Saquëna, Jesús ñani ite ye'yacohua'ire caëña:

“Jaiye co'amaña pacohua'ire ma'tëmo ma'a cacaye ai jëaji.”

²⁴ Caquëna, ite ye'yacohua'ipi ai cuasareña. Cuasajëna, Jesupi ca couña:

“Huau dohuë, curiquëpi si'aye ti'añë cuasacohua'i ma'tëmo ma'a cacaye peoji.
²⁵ Ti'añë paji, camellore miu ñaca cojeja'a jua etojaiñë. Jaje pa'ina, jaiye co'amaña paquëre cato ai jerepa jëaji.”

²⁶ Jaje caquëna, asani ai cuasa co'me huesësicohua'i pa'ijë seteña:

“Jaje pa'ito ¿nëpi huaso cuãnosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ni?”

²⁷ Sejëna, Jesupi jaohua'ire ñani caëña:

“Pa'i cato ne ti'añë peoji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato ne ti'añë pa'iji. Maija'quëre cato si'aye ne ti'añëse'e pa'iji.”

²⁸ Caquëna, Pedropi caëña:

“Ëjaë, yëquë co'amaña si'aye jeoni më'ëre tuë'ë.”

²⁹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Huë'ere, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'quëre, ja'core, nëjore, mamajëre, yejaña yë'ë do'ire cui'ne huaso coca do'ire jeosicohua'i pani, ³⁰ iye yejana cien jerepa paja'cohua'i, huë'e, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'core, mamajëre, yejaña paja'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ipi josa yo'oye cui'ne ma'tëmona ti pa'iyere ti'aja'cohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are yure jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'jere, pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yure jeteyo'jere pa'isicohua'ipi jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

Jesupi I Ju'i Ja'ñere Quëaye

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

³² Jesupi du'ru saina, i ye'yacohua'ipi jeteyo'je saë'ë, Jerusalénna tumaquëna. Saijêta'a merepa yo'oye pa'ija'coa'ni cuasajë quëquë huesësicohua'ipi saë'ë. Saijêna, ja maca Jesupi iohua'ise'ere soini ite yo'o ja'ñere, ³³ ñeje caëña:

“Ñañë, mai Jerusalénna saiye. Jaroná Pai Mamaquëre Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ina tseani isija'cohua'i a'ë. Isirena, jaohua'ipi yequë paina se isija'cohua'i a'ë, huani jeoja'quëre. ³⁴ Isirena, jaohua'ipi yë'ëre cue'cuejë copi tse'seja'cohua'i a'ë. Jeteyo'je yë'ëre huani jeoja'cohua'i a'ë. Huani jeorena, toaso mu'seña tasiquëpi huajëquë huëija'quë a'ë, yë'ë.”

Jacobo Cui'ne Juan Sese'e

(Mt 20.20-28)

³⁵ Ja maca Zebedeo mamajëpi Jacobo cui'ne Juan Jesús quëno macana dani seteña:

“Ye'yaquë, yëquëre necaijë'ë.”

³⁶ Cajëna caëña:

“¿Iquere necaiye'ni?”

³⁷ Caquëna, jaohua'ipi careña:

“Më'ë cuañe te'te de'o hue'ñare pana ëjaërepa de'oni ja'ru maca yëquëre më'ë ëja te'tena te'ire cui'ne më'ë ari te'tena te'ire ñojë'ë.”

³⁸ Sejëna, Jesupi caëña:

“Mësarú huesëjë coa señë. ¿De'hue mësarú yë'ë sëje cõno ucu ti'añe panita'a de'hue mësarú yë'ë do cuañoñeje pa'ye pa'ito tëtõ sani ti'añe? Yë'ë cato ai yo'oja'quë a'ë.”

³⁹ Caquëna, sehuoreña, ite:

“Yëquëje yo'o ti'aja'cohua'i a'ë.”

Cajëna, Jesús jaohua'ire caëña:

“Jaje pa'ire paji. Yë'ë ai yo'ose'eje mësarúje ai yo'oja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ë do cuaño'se'eje pa'ye mësarúje do cuañoja'cohua'i a'ë. ⁴⁰ Yë'ë ëja të'huina cui'ne yë'ë ari të'huina ñu'iñe isiye peoji. Ja cato Maija'quëpi isi ja'ñe a'ë, i caquë ne de'huasicohua'ina.”

⁴¹ Jare asani diez, i ye'yacohua'ipi Juanre cui'ne Jacobore sañope pëti huëoreña. ⁴² Jaje sa'ñe pëijëna, Jesupi jaohua'ire soini caëña:

“Iye yeja cuañe ëjaohua'i cato si'aye ëjaohua'irepa de'ocohua'i a'ë. Cui'ne iohua'i meñe acohua'ipi ëjaohua'ire pa'ë, cuasajë iohua'ini ca'rajëna, pa'icohua'i a'ë. ⁴³ Mësarú cato yeque yo'oye pa'iji. Pai ëjaë pasi'i, cani yecohua'ini necaiquë pa'iye pa'iji. ⁴⁴ Cui'ne ai jerepa du'ru aquë pasi'i cani si'aohua'ire necaiquëpi jo'yaë pa'ijë'ë. ⁴⁵ Yë'ë Pai Mamaquë daima'ë paë'ë, paipi necaijajë caquë. Yë'ëpi paini necasi'i caquë daë'ë. Yë'ë ju'i do'ipi si'aohua'ire huasoyere caquë daë'ë.”

Bartimeore Ñama'quëre Jujuse'e

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶ Jericó daripëna ti'asicohua'ipi iti daripëpi etareña, Jesús cui'ne i ye'yacohua'i cui'ne jai pai cõni. Jaro eta hue'ñare Bartimeo ñama'quëpi da saicohua'ini curiquë sei ñuquëña, Timeo mamaquëpi. ⁴⁷ Ñu'iquëpi Jesús Nazaret aquëpi daiji asani cui huëouña:

“¡Jesús David mamaquë, yë'ë macare cõcaijë'ë! ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁸ Caquëna, paipi pëijë ite careña:

“Cama'ë pa'ijë'ë.”

Cajëna, ai jerepa tutu ca cõña:

“¡David mamaquë yë'ëre oi necaijë'ë! ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁹ Caquëna, asani Jesupi caëña:

“Daijë'ë cajë'ë, ite.”

Caëna, ñama'quëre careña:

“Ai pequë maca huëni saijë'ë, i quë'rona. Më'ëre soiji, iipi.”

⁵⁰ Carena, esa i ëmëje'e ju'icore se dutani Jesús quë'rona saquëña, tsoe nëiñe peoyerepa. ⁵¹ Jesús quë'rona saquëna, caëña, ite:

“¿Me necaiyete yëquë'ni, më'ë?”

Caquëna, ñama'quëpi caëña, ite:
 “Ëjaë, yë'ë de'oye ñañere yëyë.”

⁵² Caquëna, Jesupi ite caëña:

“De'oji, de'hue jujuquë api cuasato jujucasi'i, më'ëre.”

Ca macarepa sëtani ñaëña. Ñani Jesús ja're saquëña.

11

Jesús Jerusalén Cacase'e

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén ja'ye macana ti'ani Olivos cutihuë je'ñerepa daripëa Betfagé cui'ne Betania daripëare pa'i Jesupi cayaohua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saouña.

² Ñeje caquë:

“Je te'te a'ri daripëna sani ti'a maca mësarü ñaja'cohua'i a'ë, burro posëre papi paireje hue'ema'quëni, sëasiquëni. Nëina, joyeni dajë'ë. ³ ¿Yecohua'ipi me neñu'ju saye'ni? cacohua'i pa'ito cajë'ë: ‘Ëjaëpi cusi'i caquëna, sayë. Cuni tējini jëo daija'cohua'i a'ë,’ cajë'ë.”

⁴ Caëna, sani burrore ti'areña, ma'are sëasiquëpi hue'sere nëina, caca sa'ro yë'quë macare. Ñani ite joyereña.

⁵ Joyejëna, iti maca pa'icohua'ipi careña:

“¿Me neja'quëni burrore saye'ni?”

⁶ Cajëna, Jesús case'eje careña. Cajëna, de'oji. Sajë'ë, careña. ⁷ Carena, Jesús quë'rona burrore dareña. Dani iohua'i cañapi burro jetena jajereña. ⁸ Mëni ja'runa jai pai iohua'i cañapi, i sai ma'ana jaje oereña. Yecohua'ipi jaiye ja'o tēteni da oereña, i sai ma'ana.

⁹ Du'ru saicohua'ipi cui'ne jeteyo'je saicohua'ipi sihuajë cuireña:

“De'oquërepa daiji, Maija'quë jëjo daoquë. ¹⁰ I cuañe maca jerepa de'oye pasio. Mai ñecuë David maca cuañe maca pa'ise'eje Maija'quë ai de'oji.”

¹¹ Jerusalënna cacani Maija'quë huë'ena sani cacani si'a huë'e ñani na'i huesëquëna, Betania quë'rona i doce ye'yacohua'i ja're coni saquëña.

Jesupi Higuera Soquë Yëre Pui Case'e

(Mt 21.18-19)

¹² Ñatasi mu'se Betaniapi saijëna, Jesure ai ëaëña. ¹³ Ai ëaquëna, so'opi señaquë, higuera soquë yëpi ja'o quëi ñëpi nëcaña. Nëcacona, iti ca pa'lina'quë caquë saquëña. Sani ñaquëna, coa ja'ose'e paquëña, iti quëima'a tēcahuë sēte. ¹⁴ Pa'ina, Jesús iti ñëre caëña:

“Yureta'a pai ocueye peosipi, më'ë quëise'e.”

Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi asareña.

Jesupi Maija'quë Huë'ena Tsoa Tose'e

(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹⁵ Ja jeteyo'je Jerusalén ti'ani, Jesús Maija'quë huë'ena cacani co'amaña huerojë cui'ne co'amaña isicohua'ire eto saña. Curiquë cambia mesaña jë'je taño sauña. Cui'ne su'tere isicohua'i ñu'i sai jë'je taño sauña. ¹⁶ Maija'quë huë'ena co'amañare saye ëseña. ¹⁷ Ëseni ye'yaquë caëña:

“Toya pëpë caji: ‘Yë'ë huë'e cato si'a pai Maija'quëre se huë'e hue'yoye pa'iji.’ Jaje pa'iquëta'are mësarü cato co'amaña ñacohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

¹⁸ Jaje caquëna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi Jesure huani jëoñere careña: ¿Me huani jëoja'cohua'i a'ni? cajë. Yecohua'i cato airepa de'oye ye'yaquë'ni cuasareña. Ja do'ire ëjaohua'ipi Jesure ca'rajë huani jëoñere careña. ¹⁹ Ñami de'oquëna, Jesús pai daripëpi tirona saquëña.

Higuera Soquë Yë Cuñese'e

(Mt 21.20-22)

²⁰ Natasi mu'se nea hue'ña saijë ñajëna, higuera soquë yë tsoe sucua mañaque cuene huesësicopi pa'iona, ñareña.

²¹ Nani ja maca Pedro, Jesús case'ere cuasa ñajani caëña, ite:

“Ye'yaquë ñajë'e, më'ë casi ñëre, tsoe cuene huesësico pa'ico.”

²² Caquëna, Jesupi i ye'yacohua'ire caëña:

“Nequëre papi cuasajë'e, Maija'quëre. ²³ Nuñerepa cayë, mësarute. Iye cutihuëre tsiayana jëjo saoye yëni Maija'quëre nequë api cuasani seto neñe pa'iji. ²⁴ Nuñerepa cayë, Maija'quëre seni isija'quë api cuasato isiye pa'iji. ²⁵ Maija'quëre se maca yequere sañope yo'oye pacohua'i pa'ini sai de'huacaijë'e, Maija'quë ma'tëmo aquëpi mësararu co'aye tayo yo'ose'e sai de'huacaija'quëre. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi sai de'huacaima'cohua'i pa'ito mësararu ja'quë ma'tëmo pa'iquëjë mësararu tayose'e sai de'huacaiye pasipi.”

Jesús Cuañeñerepa Pa'iyë

(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

²⁷ Ja maca Jerusalénna colireña. Co'ini Jesús Maija'quë huë'ejä'a cu'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aiohua'ipi Jesús quë'rona dani ²⁸ ite seteña:

“¿Ique cuañeñepi iye më'e yo'oquë'ni? ¿Nepi më'ëre cuañequë ëjaëre carena, yo'oquëni?”

²⁹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Yë'ëjë mësarute sesi'i te'ore. Mësarupi yë'ë señere sehuorena, yë'ëjë quëasi'i, yë'ëre cuañequëre jëjo daoquëre. ³⁰ ¿Nepi Juan iti doquëre jëjo daore'ni, Maija'quë panita'a pai? Mësarupi sehuojë'e.”

³¹ Jaje caëna, sa'ñe careña, ñeje:

“Maipi Diosu jëjo daosiquë pa'iji cato ipi sehuosipi ‘¿Jaje pa'iquëta'are mësararu me yo'ojë ite care paji cajë asaye pare'ni?’ ³² Cui'ne paipi cuañesiquë pa'iji cayeje pañu'u.” Si'a pai Juanre Maija'quë cocare quëaquë paji'i, cuasa do'ire ca'rajë.

³³ Jaje cani Jesure careña:

“Huesëyë.”

Cajëna, Jesupi caëña:

“Cui'ne yë'ëjë, yë'ë cuañe tutu quëaye pañë.”

12

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye

(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

¹ Ja maca Jesús pai yo'oyeje pa'ye caquë quëaëña, ñeje:

“Paji'i, te'i pai yeja paquë. Jaje pa'ipi tapi, cuiya'i. Tani tu'rihuë tëhuopi. Cui'ne cuiya'i suni de'huaja'toje nepi. Cui'ne cuiya'i tsio ëmë huë'epi tuijë si'a tsio ñaja'core nepi.

Jaje si'aye ne tējini co'amaña necaicohua'ini isi nëoni saji'i. ² Tëaye t'asi maca i jo'yare jëjo daopi, co'amaña necaicohua'i quë'rona ite cajë necaise'e pa'iji, caquë. ³ Jaje jëjo daosiquëta'are co'amaña necohua'ipi tseani si'seni isima'pë jëjo saohuë. ⁴ Jaje yo'orena, iti tse aquëpi yequëre jëjo saopi. Jëjo saouna, jaëreje quëna pëapi jeahuë. Cui'ne siopëje a'si quë'ire tea ju'ijë yo'oni jëjo saohuë. ⁵ Jaje yo'orujë iti tse aquë ja yë'ta'api yequëre jëjo sao copi. Jëjo saosiquëni jaëni coa huani jeohuë.

⁶ Jëjo saokuë pequë yureta'a i mamaquëre pani jëjo saopi, yë'ë mamaquëre cato yo'oye peoji caquë. ⁷ Jaje caquë jëjo saosiquëta'are co'amaña necohua'ipi ñani 'iquëpi si'a co'amaña paja'quë api huani jeoni maipi iti tse acohua'i neñu'u,' cani huani jeohuë. ⁸ Jaje yo'oni tseani huani jeoni i capë hue'sena jeocohuë.”

⁹ Jaje quëa tējini Jesús sequëña:

“¿Me yo'oja'quë a'ni, iti yeja aquë?” Cani caëña, iti yeja aquë cato dani, huani jeaja'quë api, co'amaña necohua'ire. Huani jeoni yecohua'ina isija'quë api.

¹⁰ ¿Ñama'cohua'i a'ni toya pëpë caye? Ñeje caji:

Quëna pëa huë'e necohua'i yo'o jujani jeocosi quëna pëpi

yure cato huë'ehuërepa ùi quëna pë de'oye ìti quëco pacorepa.

¹¹ Iye cato ëjaëpi jaje yo'opi. Jaje yo'ose'ere de'oyerepa yo'o u'ni cajë ñañë, mai.

¹² Casi maca Jesure tseañu'u cajë yo'oreña. Jesupi yo'ose'ejë pa'ye caquë ìohua'i yo'oyere caëna, asani pëijë yo'oreña. Jaje yo'ojëta'a tseañe pareña, paini ca'rajë. Jaje pa'ina, yo'oma'pë pateña.

Jesure Sese'e Pa'i Do'i Sqiñere

(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

¹³ Ja jeteyo'je Jesús quë'rona fariseo acohua'ire cui'ne Herodes acohua'ire jëjo daoreña, jaohua'ipi ìte neñajajë cajë. ¹⁴ Jaje daisicohua'ipi Jesure careña:

“Ye'yaquë, yëquë asayë, më'ë nuñerepa caquëpi pa'iye, pai cayere asama'quëpi nuñerepa Maija'quë cocare caquëpi paire si'aohua'ire si'a yë'quë maca caquëpi pa'iye. Jaje pa'ina, ¿de'oquë pa'i do'ire romano pai ëjaëna sqiñe, panita'a pañe?”

¹⁵ Cajëna, Jesupi tsoe ìohua'i coa caye asani caëña:

“¿Me neñu'ju yë'ëre cosojë neñañu'u cajë caye'ni? Dajë'ë, curiquë të'quire ñaja'core.”

¹⁶ Darena, Jesús ñani sequëña:

“¿Ne tsia'ni ico? ¿Cui'ne, ne mamire toyasicoa'ni?”

Caquëna, sehuoreña:

“Romano pai ëjaë mamipi toyasicoa.”

¹⁷ Cajëna, Jesupi caëña:

“Ì tseco pa'ito ìna ìsijë'ë. Maija'quë tseco pa'ito Maija'quëna ìsijë'ë.”

Jaje sehuouna, airepa de'oyerepa caë'ni, cuasareña.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Sqiñe.

(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

¹⁸ Jesure ñañu'u cajë dateña, saduceo pai acohua'ipi. Jaohua'li cato ju'isicohua'li huëiye peoji cacohua'li pateña. Jaohua'li careña, ñeje:

¹⁹ “Ye'yaquë, Moiséspi yëquëre toyani jëoca'aji'i, maja'yëpi huejani mamajëre peoquë ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejani mamajëre pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire. ²⁰ Te'ipi siete mamajë ëmëohua'ire paëña. Paquëna, jaohua'li aquë maja'yëpi huejani mamajëre peoquë juji'i. ²¹ Juquëna, yo'jeipi hua'jeore huejapi. Jaëje mamajëre peoquë juji'i. Juquëna, yo'jeipi huejani cui'ne yo'opi. ²² Jare jajese'e si'a tsëcapë hua'jeore huejajë juju sahuë, si'aohua'li mamajëre peocohua'li. Ja jeteyo'je ìoje juco'ë. ²³ ¿Jaje pa'ito ju'isicohua'li huëi maca ne nëjo pa'ija'coa'ni, te'oni siete pairepa huejasico?”

²⁴ Cajëna, Jesupi sehuouña:

“Mësaru coa tayo huesëjë cayë, Maija'quë tuturepa cui'ne Maija'quë toya pëpë ñama' do'ire. ²⁵ Ju'isicohua'ipi huëisicohua'li cato huejaye peoji. Mamajëre ìsiye peoji. Ma'tëmo huiñaohua'ijë pa'iohua'li pa'ija'cohua'li a'ë. ²⁶ ¿Ju'isicohua'li huëiye ayere, toyase'e mësaru ñama'cohua'li a'ni, Moisés toyase'e jaropi caji, Maija'quë a'ri soquë yëpi toaje pa'io tsë'isicopi case'ere? ‘Yë'ë cato Abraham Diusu a'ë, Isaac Diusu a'ë, cui'ne Jacobo Diusu a'ë.’ ²⁷ Diusu cato ju'isicohua'li Diusu peoji, huajëcohua'li Diusupi. Jaje pa'iquëta'are mësaru coa tayo huesëni yo'ojë cayë.”

Si'a Cuñese'e Jerepa Pa'ye

(Mt 22.34-40)

²⁸ Sa'ñe yo'ojë cajëna, Jesupi si'aye tayoma'ë sehuoquëna, asasiquëpi cuñese'e ye'yaquëpi titani sequëña:

“¿Jeco a'ni, du'ru macarepa huëo maca cuñesico jerepa pa'io?”

²⁹ Caquëna, Jesupi caëña:

“Du'ru macarepa cuñese'e si'aye jerepa pa'io cato caji: Israel pai asajë'ë, mai Èjaë Diusure. Jaëse'e te'li pa'iji. ³⁰ Oijë'ë, Èjaë Diusure si'a më'ë yëyepi, si'a më'ë joyopi, si'a më'ë cuasayepi cui'ne si'a më'ë tutupi. Jaje caji, cuñese'e du'ru macarepa aye si'aye jerepa pa'ye. ³¹ Cayaye acojë jare cui'ne pa'io. Jaopi caji ñeje: ‘Oijë'ë, më'ë quëno maca pa'iquëre më'ëja'a co'ye oiyejë pa'ye.’ Yequë jerepa pa'ye peoji.”

³² Jaje sehuouna, cuãñese'e ye'yaquëpi caëña:

“De'oyerepa cahuë, më'ë ye'yaquë. Peore paji, yequë Diusu. Te'ì pa'iji, Diusu. Nuñerepa cahuë, më'ë. ³³ Jaje pa'ina, Maija'quëre si'a më yëye oiyepi si'aye më asaye oiyepi cui'ne si'a joyo oiyepi cui'ne si'a tutu oiyepi, cui'ne mai quëno maca pa'iquëre co'ye oiyepi pa'yepi, ja oiyepi jerepa pa'ye a'ë, Maija'quëre isiye, cui'ne ëojë seña jerepa.”

³⁴ Si'aye nuñerepa caquëna, Jesupi ñani caëña:

“Më'ëre Maija'quë cuãñe te'te so'ore pa'iyë paji.”

Jaje caëna, asani yecohua'ijë ite seni coñe pareña, si'aye asaquë api cajë.

Ne Mamaquë A'ni, Cristo

(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

³⁵ Maija'quë huë'ena ye'yaquë Jesús caëña:

“¿Me yo'ojë cuãñese'e ye'yacohua'ì Cristo cato David mamaquë api caye'ni? ³⁶ David jare ipi capi. Maija'quë joyopi quëaquëna, ñeje capi:

Ëjaëpi capi, yë'ë Ëjaëre:

‘Yë'ë ëja te'tena ja'rujë'ë,

yë'ëpi më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.’

³⁷ ¿Jaje pa'ito me Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Cristore yë'ë ëjaë hue'yoto?”

Jaje caquëna, jai paj tsi'sisicohua'ipi ai yëjë asareña.

Jesupi Sañope Case'e Cuãñese'e Ye'yacohua'ì

(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Jesupi caëña, ì ye'ya maca:

“De'hua ñajë'ë, cuãñese'e ye'yacohua'ì yo'oye ye'yema'pë. Jaohua'ì cato tsoa caña suñani cui'ne paipi de'oye pëpajajë cajë yo'ocohua'ì a'ë. ³⁹ Jaohua'ì cato de'o ñu'ì saire paj tsi'si huë'ñana co'eni ja'rucohua'ì a'ë, cui'ne de'o huë'ñana aoje aicohua'ì a'ë. ⁴⁰ Hua'jeohua'ì huë'ña jiojë yo'ocohua'ì a'ë. Paipi de'ocohua'ire pa'ë cajajë cajë tsoaye Maija'quëre seña cajë yo'ocohua'ì a'ë. Jaohua'ì a'ë, itì jerepa si'se cuãñoja'cohua'ì, jaje yo'osi do'ire.”

Peocopi Isise'e

(Lc 21.1-4)

⁴¹ Jesús Maija'quë huë'ere paquëña, Maija'quëna curi isi mahuë je'ñere pare. Jarote ñu'ì ñaquëna, jaiye curi pacohua'ì daijë itì mahuëna ayareña. ⁴² Ayajëna, ñaquë ñu'ina, hua'jeo maca curiquë peocopi dani caya cobre të'ñare ayaoña, jai do'ì peoyere.

⁴³ Jaje ñani ì ye'yacohua'ire soini caëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Jao hua'jeo co'amaña peocopi si'aohua'ì curi ayaye jerepa ayao do'ì quë'yerepa. ⁴⁴ Yecohua'ì cato iohua'ì huero jujase'ere isiyë. Jaje pa'iquëta'are ico cato peocopi si'a mañare isi sao.”

13

Jesús Quëase'e Maija'quë Huë'ere Nejo Ja'ñere

(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Maija'quë huë'epi Jesús eta maca ì ye'yaquëpi caëña:

“¿Ye'yaquë, iye quëna pëare ñajë'ë, cui'ne jai huë'ñare!”

² Jaje caquëna, Jesupi sehuouña:

“¿Jai huë'ñare ñaquë caquë? Ja më'ë ñase'e yequë mu'se, peo ja'ñe a'ë. Quëna pëapi tuñajë nese'e si'aye nejo ja'ñe a'ë.”

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño Ja'ñe

(Mt 24.3-28; Lc 17.22-24; 21.7-24)

³ Ja maca Maija'quë huë'ë je'ñere pare Olivos cutihuë pa'icona sani Jesús ja'rusiquëpi ñu'ina, Pedro, Jacobo, Juan cui'ne Andrés conì paj asama'tona seteña:

⁴ “Je yëhua jaje yo'o ja'ñere më'ë caë'ni, yëquëre quëajë'ë. ¿Me pa'ija'coa'ni, itì yo'o iño ja'ñe ja yo'oye ti'a maca?”

⁵ Cajëna, Jesupi sehuouña:

“De'huarepa ñajë pa'ijë'ë, mësarute coa cosojëna, sehuoye. ⁶ Jai pai yë'ë mamire cajë 'yë'ë a'ë, Cristo' caja'cohua'i a'ë. Jaje cajë coa cosojëna, sehuoja'cohua'i a'ë, jai pai.

⁷ Jaje pa'iquëta'are mësarupi huajo coca cui'ne uihuaye asacohua'i pani quëquëma'pë pa'ijë'ë. Ja cato jare jaje yo'oye pa'ina, yo'oji. Jaje yo'onije ja yë'ta'a carajaiñe peosipi. ⁸ Yequë pai tsëcapëpi yequë tsëcapëre se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequë yeja paipi se uihuaja'cohua'i a'ë. Si'a hue'ña yeja ñu'cuye pa'ija'coa. Cui'ne aopi peoquëna, ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne ai yo'oyepi pasipi. Iye pasipi, du'ru macarepa ai yo'oye.

⁹ De'hua mësaruja'a co'ye de'oye ñajë'ë. Mësarute cato paipi tseani pai ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi cuañejëna, mësarute pai tsi'si hue'ñana si'sejë yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojëna, mësarupi yë'ë do'ire iñoja'cohua'i a'ë cuañecohua'i cui'ne si'a pai ëjaohua'i ña hue'ñana. ¹⁰ Ja yë'ta'a carajaima'në de'o cocare quëaye pa'iji, si'a hue'ña. ¹¹ Mësaruni ëjaohua'i quë'rona sasicohua'i pa'ito ¿me caja'cohua'i a'ni? cuasama'pë pa'ijë'ë. Cajë'ë, Maija'quë isi cocapi, ja maca cato. Jaje pa'ina, mësarupi caye paja'cohua'i a'ë, Maija'quë joyopi caja'quë api. ¹² Te'e tsëcapë acohua'ipi yo'jeire panita'a maja'yëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë huani jeojë'ë, cajë. Pëca ja'quëohua'ipi mamajëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë, cui'ne mamajëpi pëca ja'quëohua'ire sañope yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. ¹³ Si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. Jaje pa'iquëta'are yo'o jujama'quëpi huaso cuañoja'quë api nuñerepa yo'oquëpi.

¹⁴ Maija'quëre quëacaiquë Daniel toyaquë pa'ajli, si'si nequëpi cui'ne coa nejoquëpi si'si pa'ima'tore pa'ina, ñani Maija'quë toya ja'o ñaquëpi asa ti'añe pa'iji. Ja maca Judea pa'icohua'ipi ai cutihuëana catiye pa'iji. ¹⁵ Ja mu'se hue'e ëmëje'e totore pa'iquë pani cajeni cacani co'amañare sasi'i caquë yo'oma'ë. ¹⁶ Tsioire pa'iquë pani co'ini caña sasi'i caquë yo'oma'ë pa'ijë'ë. ¹⁷ Ja mu'seña nomiohua'i tsi'ëtapëa pa'icohua'i cui'ne tsi' mañare pacohua'i ai yo'oja'cohua'i a'ë, teaye. ¹⁸ Mësaruru cato Maija'quëni sejë'ë, sësë mu'seña catiye peoja'core. ¹⁹ Si'aye ai yo'oye tëto saise'erepa pa'ija'coa. Ja mu'seña cato ai co'a mu'seña pasipi, yeja de'hua maca peopi. Cui'ne jeteyo'je peosipi, ja jerepa ai yo'oye. ²⁰ Ja mu'seña Ejaëpi ja yo'oye tëama'quë pa'ito te'ije jëaye peo'ñe pa'io. Jaje pa'iquëta'are i sahuasicohua'ini i pãini caquë ja ai yo'oyere tëaquëna, yecohua'ije con'i jëaja'cohua'i a'ë.

²¹ Mësarute yecohua'ipi 'iñore pa'iji, Cristo ñajë'ë,' cacohua'i pa'ito asama'pë pa'ijë'ë, panita'a 'Jetore pa'iji.' Catoje sehuoma'pë pa'ijë'ë, iohua'i caye. ²² Coa cacohua'i daija'cohua'i a'ë. Yë'ë a'ë, Cristo cacohua'i, cui'ne Maija'quë cocare quëacohua'i a'ë cacohua'ije daija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñoja'cohua'i a'ë, coa cosoñu'u cajë. Jaje yo'ojëna, Maija'quërepa sahuasicohua'ique jaohua'ire sehuoye ja'i maca yo'oja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje pa'ina, mësarute du'ru quëa nëohuë de'oye ñajë pa'ijë'ë, caquë.

Pai Mamaquë Dani Coñe

(Mt 24.29-35, 42-44; Lc 21.25-36)

²⁴ Jaje ai yo'o mu'seña tëto saisi maca yureta'a, ësëpi yaya huesëja'quë api. Ñañëje miañe paja'quë api. ²⁵ Ma'ñocoje ma'tëmopi tomeja'cohua'i a'ë. Jaje yo'o maca ma'tëmo tuture paque tsasija'coa. ²⁶ Ja maca sirija'a tutu quë'ire papi cui'ne de'oquëre papi Pai Mamaquë daija'quë api. ²⁷ Ja jeteyo'je i huiñaohua'ire cuañesipi, i sahuasicohua'ire cajese'e tutu jupëapi i paire tsi'sojë'ë, caquë si'a hue'ña pa'icohua'ire.

²⁸ Higuera soquë yë yo'oye ayere ye'yejë'ë. Ja soquë yë cato huiña capëa pa'i maca je'nërepa ja'o eta huëocoa. Eta maca ñani cacohua'i a'ë, utëcahuë ti'aji. ²⁹ Ja yo'oyeje pa'ye mësarupi ñajëna, yë'ë case'epi ti'aquë tëto saina, ñajë je'në ja'yere eta sa'rore pa'iji cayë. ³⁰ Nuñerepa cayë, ja yë'ta'a iye maca pa'icohua'i ju'ima'në tëto saija'coa, iye. ³¹ Ma'tëmo cui'ne yeja pani jujani carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë coca cato yë'ë case'eje ti pa'i ja'ñe a'ë.

³² Iti mu'se cui'ne hora pai huesëyë. Huiñaohua'ije cui'ne Maija'quë mamaquëje huesëji. Si'aohua'i huesëyë. Coa ja'quëse'e asaji, iti mu'se.

³³ Jaje pa'i do'ire, mäsaru cato si'anë sëtasicohua'ije pa'iohua'ipi ñajë sejë pa'ijë'ë, i dai hora huesëye sëte. ³⁴ Yë'ë dai maca cato te'i so'ona sai huëoni ja yë'ta'a huë'epi saima'në i jo'yare pai ñapere co'amaña yo'o ja'ñe isini cui'ne eta sa'ro ñacaiquëre cuañeni ñajë'ë cani saise'eje pa'iyë a'ë. ³⁵ Jaje pa'ina, mäsaru cato sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë, coa si'anëpi, iti huë'e aquë tityere huesëye sëte. Na'i maca, ñami jopo, mu'se, cura yë'i maca, panita'a nea huë'ña daima'quëni cajë. ³⁶ Yo'ojëna, cuasama'topi caisicohua'ini títama'quëni de'hua ñajë'ë. ³⁷ Iye mäsarute cayë cato si'a paire cayë: 'Sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë, caquë.'

14

Jesure Tseañu'u, Cajë Yo'oye

(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Israel pai Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye, cui'ne o'sa peo pan aiñe caya mu'seña cara maca, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi merepa Jesure coa cosojë tseani huani jeora'ye cajë. Iti yo'o ja'ñere co'ehuë. ² Careña, cui'ne pai tsi'sini sihuajë yo'o maca huaiye pañu'u, co'aye paipi cuasa co'me huesëni sañope ai yo'ojë cama'cohua'ini, careña.

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e

(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

³ Jesús Betania daripëre paquëña, Simón ja'lju dahuë hue'equë pa'isiquë huë'ere, mesare ñuquëña, Jesús. Ñu'ina, te'o nomio jai do'i huëo së da'care quëna huëna timësiconi dani Jesús siopëna iti da'capi doña. Nardo da'case'e nesicopi, yequeje co'mema'copi. ⁴ Iti maca ñu'icohua'ipi pëti huëoreña. Jaje pëti huëojë careña:

“¿Me yo'oco huëo së da'ca coa nejoco'ni? ⁵ Iopi yecohua'ina se isico pani trecientos romano curiquë të'ña nera'o. Jaje yo'oni co'amaña peocohua'ire cocatira'o.”

Jaje cajë iote coejë pëijë ñareña.

⁶ Jaje ñajëna, Jesupi caëña:

“Coa ñajë'ë, iose'e yo'ojä'co. ¿Me yo'ojë josa cayë'ni? Iye io yë'ëre necaise'e cato de'o co'amaña'ë. ⁷ Co'amaña peocohua'ire si'anë mäsaru ñajë paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato mäsaru ña huë'ñare si'anë pa'iyë paja'quë a'ë. ⁸ Io cuasaye ja'i maña ico cato de'hue yë'ë siopë huëo sëñe necaco'ë, du'runa yë'ëre ta ja'ñere caco. ⁹ Nuñerepa cayë, coa si'a huë'ña ico yo'ose'e quëaye pa'ija'coa, io yo'ose'e huänëyema'pë cuasa ja'ñere cajë, huaso coca quëa maca.”

Jesure Judas Isise'e

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰ Judas Iscariotepi sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i ja're coní coca caëña, Jesure tseani iohua'ina isi ja'ñere. Jaë cato doce ye'yacohua'i aquë paji'i. ¹¹ Jaje caquëna, asani ai sihuareña. Jaje sihuajë curiquë isireña. Isirena, Judaspi ¿Jesure merepa tseani isija'quë a'ni? caquë i yo'o ja'ñere co'eña.

Mai Ejaë Ani Tëjise'e

(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹² Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë sihuajë pai tsi'sini, tsoe yo'ojë pa'ise'eje yo'o mu'se ti'aëña, o'sa co'me ma'a ao ai mu'se. Du'ru mu'serepa, cui'ne yëi ñamare huai mu'serepa ti'aëña. Jaje ti'aëña, Jesús ye'yacohua'ipi seteña:

“¿Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë, aiñe jerona sani ne de'huarena aiñe yëquë'ni?”

¹³ Cajëna, Jesupi cayaohua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saoquë caëña:

“Jai pai daripëna sani oco yurupë saquëni tì'ani i ja're saijë'ë. ¹⁴ Sani ja're sa cacajë cajë'ë ite huë'e aquëre: 'Ye'yaquëpi capi: ¿Jerore pa'ico'ni, tu'rihuë yë'ë ye'yacohua'i ja're na'iquëna aija'co, Egíptopi Israel pai etase'ere cuasajë? cajë'ë.' ¹⁵ Ipi mäsarute iñoja'quë api, jai tu'rihuëpi tsoe ne de'huasiconi. Jarona yureta'a ñani ne de'huajë'ë, mai tse.”

¹⁶ I ye'yacohua'ipi sani tì'areña, jai daripë. Tì'ani jare Jesús quëase'eje si'aye tì'areña. Tì'ani na'iquëna, ai ja'ñe ne de'huareña, Egíptopi Israel pai etase'ere cuasajë yo'oyere.

¹⁷ Ñami de'osi maca Jesús i doce ye'yacohua'i ja're tì'aëña, iti hue'ña. ¹⁸ Tì'ani mesare ñu'i aikuëpi caëña, Jesús:

“Nuñerepa mësarute cayë. Mësaruru aquëpi yë'ë ja're te'ona aikuëpi isi yehuoja'quë api.”

¹⁹ Jaje ca maca iohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a seteña:

“¿Yë'ë pa'ija'quë a'ni?”

²⁰ Cajëna, Jesupi caëña:

“Doce aquëpi yo'oja'quë api, yë'ë ja're te'e quëna de'huana aikuëpi. ²¹ Jaje pa'itoje de'oji. Pai Mamaquë cato jare iti toyase'e pa'iyeye saiji. Jaje pa'iquëta'are Teayerepa yo'oja'quë api, ite isi yehuoquëta'al Ipi ai de'oye pasiquë pa'ito de'ora'pi, jaëte.”

²² Ja yë'ta'a aore aijëna, Jesupi panpë ini Maija'quëre de'oji caquë seni i ye'yacohua'ire aoquë caëña:

“Aijë'ë. Iye cato yë'ë capë a'ë.”

²³ Jeteyo'je ucu duruhuë ini Maija'quëre de'oji, caquë seni, i ye'yacohua'ina isiña. Isina, si'aohua'i ucureña, iote.

²⁴ Ucurena, caëña:

“Iye cato yë'ë tsie a'ë. Jai pai de'oye pa'i ja'ñere caquë huajëye Maija'quë paire cayere quëaye a'ë. ²⁵ Jaje pa'ina, mësarute nuñerepa cayë cui'naëpi iye, cuiya'i o'sa cono ucuye paja'quë a'ë. Yequë mu'se Maija'quë cuãne te'tena cuiya'i o'sa ucuñu'u.”

Pedro Cosose'e

(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

²⁶ Jëjë tējini Olivos cutina sateña.

²⁷ Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Si'aohua'i mësaruru yë'ëre jecocaja'cohua'i a'ë, iye ñami. Jaje pa'ina, toyase'e caji: 'Huani jeoja'quë a'ë, yëi ñamare ñacaiquëre. Ja maca yëi ñamapi tiya huesëja'cohua'i a'ë.’ ²⁸ Jaje pa'iquëta'are ju'isiquëpi huëisi maca yë'ëpi du'ru saija'quë a'ë, Galileana, mësaruru ja yë'ta'a saima'pëna.”

²⁹ Jaje caquëna, Pedropi caëña:

“Jaje yecohua'i më'ëre jecotoje yë'ë cato më'ëre jëone pañë.”

³⁰ Caquëna, Jesupi caëña:

“Nuñerepa më'ëre cayë. Iye ñami ja yë'ta'a cura cayaye yë'ima'në më'ëpi toasoñe cosoja'quë a'ë, ite ñama'quë a'ë caquë.”

³¹ Jaje Jesús caquëna, ipi caëña:

“Yë'ë cato pañë, cosoye. Ju'iñe pa'itoje më'ë ja're ju'ija'quë a'ë.”

Caquëna, yecohua'ije cui'ne careña.

Jesús Sese'e Getsemanína

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³² Getsemaní hue'e hue'ñana tì'ani Jesús caëña, i ye'yacohua'ire:

“Iñore dujë pa'ijë'ë, yë'ëse'e Maija'quëre sani sesi'i.”

³³ Cani coa Pedrora, Jacobora, cui'ne Juanre saëña. Ja maca ai cuasaquë cui'ne ai yo'o huëouña. ³⁴ Jaje yo'oquë caëña, jaohua'ire:

“Ai oi ëaye nëiji, yë'ë joyore papi juni huesëye pa'ina. Iñona mësaruru cato pëani sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë, caïma'pë.”

³⁵ Cani Jesús ise'e seña maca sani yejana do're ja'ruri Maija'quëre de'hue neñe pa'ito, necaijë'ë, ai yo'oye pasi'i, iti yo'o maca tì'aëna, caquë sequëña.

³⁶ Jaje sei caëña:

“Yë'ë ja'quë, më'ëre cato si'aye neñese'e pa'iji. Nejocaijë'ë, yë'ëre ai yo'oye ne ja'ñere. Yë'ë yëye peoja'quë, coa më'ë yëyepi yo'oye pa'ija'quë.”

³⁷ Jaje seni tējini i ye'yacohua'i quë'rona sani ñaquëna, caisicohua'ipi pateña. Pa'ijëna, Pedrora caëña:

“¿Simón caiquë, më'ë? ¿Te'e hora macaje sëtasiqüëpi ña tì'lañe paë, më'ë? ³⁸ Sëtasicohua'ipi pa'ijë Maija'quëre sejë'ë, co'ayena taiñe paja'cohua'i. Nuñerepa joyo cato yo'oye yëji. Jaje pa'iquëta'are më'ë capëpi tutu peoji.”

³⁹ Jaje cani tijupë sani ja'rë case'eje pa'ye caquë sequëña. ⁴⁰ Jaro cui'naëpi co'iquë cui'ne caisicohua'ini tì'api i, ye'yacohua'ire. Airepa huëo ca'quëña ñaco naimopi jameina caë'ë, quëcoñu'u cajëta'a. Jaje pa'ina, ite sañope sehüo tì'lañe peohüë. ⁴¹ Toasoñe acore saisiquëpi titaquë caëña, jaohua'ire:

“Yureta'a çani huajëjë'ë. Tsoe de'oji. Ja ja'ye çajë'ë. Tì'api Pai Mamaquëre co'aye yo'ocohua'i jëñana isi maca. ⁴² Huëijë'ë. Sañu'u. Yë'ëre isi yehuoja'quëpi daiji.”

Jesure Tsease'e

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴³ Ja yë'ta'a Jesús cocare i ye'yacohua'i ja're caquëña, Judaspi tsoe titaëña. Jaë cato doce acohua'i aquë paji'i. I ja're çoni jai pai hua'ti çajicohua'ipi cui'ne tara çajicohua'ipi dateña. Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi, cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aiohua'ipi jëjo daocohua'ipi çoni daisicohua'i pateña. ⁴⁴ Judas iti isi yehuoja'quëpi caëña, jaohua'ire:

“Yë'ëpi ini tì'ani sihuaja'quë a'ë. Sihuaquëña, ñani jaëni tseajë'ë. Tseani de'oye sëani sajë'ë.”

⁴⁵ Jaje casiquëpi tì'ani Jesure tsiojani caëña:

“Ye'yaquë, Ye'yaquë.”

Jaje caquë tsu'supi. ⁴⁶ Tsu'suquëña, ja maca Jesure tome dani tseani sareña, sëasiqüëni.

⁴⁷ Jaje yo'o maca iti maca pa'iquëpi hua'ti dutani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i necaiqüëni çajorose'e tëto tëaëña. ⁴⁸ Ja maca Jesuje caëña, ite tseä paire:

“¿Tarapi hua'ñapi çoni date, yë'ëre tseañu'u çajë co'amaña yahue imaquëre yo'oyeje pa'ye? ⁴⁹ Yë'ë si'a mu'seña Maija'quë huë'ëpi pa'i mësarute ye'yaquëña, mësarupi yë'ëre tseañe pahüë. Jaje pa'iquëta'are iye cato toyase'ëpi tì'laquëña, jaje yo'oye pa'iji.”

⁵⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesuse'ere te'ire jeoni cati sateña.

Posëpi Catiye

⁵¹ Jaje pa'iquëta'are te'li tsj posë macapi jai çapi deasiquëpi tuquëña, Jesure. Tuina, tseareña. ⁵² Tsearena, jai case'e jeoni peoyo catiña.

Jesure Ca Tëjicohua'i Quë'rona Sase'e

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵³ Jesure ja maca sareña, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa quë'rona. Jarona Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i tsi'sireña, aiohua'i, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i çoni. ⁵⁴ Jaje sajëna, Pedroje so'o maca se ñaquë tuquëña, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa huë'e hue'se daripëre pana. Jarona soldado pai ja're çoni pëani toare cui ñuquëña. ⁵⁵ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne pai yo'oye ca tëji ëjaohua'ire papi Jesure jaje yo'oquëre papi cayere co'ereña, asani huani jeoñere çajë. Jaje co'ejëta'a tì'lañe pareña. ⁵⁶ Cui'ne jai pai coa huëojë ti yo'o ma'ñere sañope Jesure careña, cosojë. Cui'ne iohua'ija'a sa'ñe yo'ojë careña, te'e cayepi peoquëña. ⁵⁷ Yecohua'ipi co'arepa huëojë careña. ⁵⁸ Yëquëpi i caye asasicohua'i a'ë, çajë yo'ojë careña:

“Ñeje caquë api, 'yë'ëpi Maija'quë huë'e nejoja'quë a'ë, pai de'huasi huë'e. Jaje yo'oni jeteyo'je tres mu'seña pa'i maca huajëcore neja'quë a'ë, paipi nema'core.' Jare asahuë.”

⁵⁹ Jaje canije nuñerepa te'eje pa'ye caye pareña.

⁶⁰ Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi iohua'i ca jopoja'a huëni nëcayepi Jesure sequëña:

“¿Asaquë më'ë, më'ëre sañope caye? ¿Me yo'oquë sañope sehuoye paquë'ni?”

⁶¹ Caquëña, Jesupi ai jerepa ti sehuoye paëña, i caye. Jaje paquëña, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi tijupë Jesure sequëña, ñeje:

“¿Më'ë Cristo, Maija'quë de'oquërepa mamaquë a'ë?”

⁶² Caquëña, ja maca Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë. Cui'ne mësarupi Pai Mamaquëre yë'ëre ñaja'cohua'i a'ë, Diusu tutu quë'irepa ëja te'tere ñu'ina. Cui'ne Ma'tëmopi sirija'a nëca meina, ñaja'cohua'i a'ë.”

⁶³ Jaje caquëna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi i ju'i care co'ye naë yeto saoquë caëña:

“¿Iquere cajë jerepa paire quëaja'cohua'ire co'eye'ni, tsoe ti'api? ⁶⁴ Jare mësarupi asahuë, i yë'opopi Maija'quëre cue'cuequë caye. Jaje pa'ito ¿me caye'ni, mësar?”

Jaje caëna, yureta'a si'a pai careña:

“Huani jëone pa'iji.”

⁶⁵ Casi maca je'nërepa yecohua'ipi copi tse'se huëoreña. Cui'ne yecohua'ipi tsiana cañapi tëto queoni tël'cajë yo'ojë careña:

“¿Nepi tël'care'ni? Se ca ñajë'ë.”

Cajëna, soldado paije yo'oreña, ite.

Pedro Cosose'e

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-29)

⁶⁶ Pedro cato huë'ehuëre paquëña, hue'se daripëre. Jarote pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ⁶⁷ toare cui ñu'ina, ñani ite caoña:

“Ina, më'ëje Jesús Nazaret aquë ja're pa'isiquë a'ë.”

⁶⁸ Cacona, Pedropi caquë cosouña:

“Ñama'quë a'ë, ite. ¿Iquere jaje caco'ni? Huesëyë.”

Jaje cani eta sa'ro quë'rona etaëña. Eta maca curapi yëquëña. ⁶⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ñani cui'naopi ca huëo coña, iti maca pa'icohua'ina:

“Iquë cato Jesús ye'yacohua'i aquë api.”

⁷⁰ Jaje catoje ije cui'naëpi coso coña, ñama'quë a'ë caquë. A'ri maña tsoe maca pa'i maca Pedrori iti maca pa'icohua'ipi careña:

“Më'ë Jesús ye'yacohua'i aquëre pa'ë. Më'ë cato Galilea aquë a'ë. Cui'ne më'ë coca cayeje Jesús ye'yacohua'i caye a'ë.”

⁷¹ Jaje caquëna, Pedropi yureta'a sañope co'aye caquë, cui'ne ñama'quë a'ë care payë caquë capi:

“¿Iquere mësarupi yo'ojë caye'ni? Ñama'quë a'ë, jaëte.”

⁷² Caquëna, cui'naëpi cura yëni copi. Jaje cura yë'i maca yureta'a Pedro cuasa ñajaji'i, Jesús ite case'e. Jesús cato ca'aji'i: “Ja yë'ta'a cura cayaye yë'ima'ëna më'ëpi toasone ñama'quë a'ë caquë cosoja'quë a'ë.” Jaje i case'ëje ti'aëna, itire cuasa ñajani ota huëoni ai oji'i.

15

Jesupi Pilato Quë'rore Pa'ie

(Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Nata tome maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi tsi'sireña, judío iohua'i ja're, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i ja're, cui'ne pai yo'oye ñani ca tējicohua'i ja're coní. Tsi'sini ca tējini Jesure sëasiquëni Pilato quë'rona sareña.

² Ja maca Pilatopi ite ñani sequëña:

“¿Më'ë a'ë, judío pai ëjaërepa?”

Caquëna, Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ijë'ë, më'ë cayeje.”

³ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cato jaiye sañope careña. ⁴ Jaje cajëna, Pilatopi tijupë seni coña, Jesure:

“¿Me yo'oquë sehuoma'quë'ni? Ñaquë më'ë iohua'i më'ëre sañope caye.”

⁵ Jaje catoje Jesús cato ti sañope sehuoye paëña. Jaje paquëna, Pilato ai cuasaëña: ¿Me yo'oquë paquë'ni? caquë.

Jesure Huani Pa'iji Caye

(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

⁶ Pilato cato judío pai tsi'si mu'seña tì'aëna, tseasiquère eto saoque yo'oquë paquëña, paipi yëjë sequëni. ⁷ Jaro co sitore paquëña, Barrabás hue'equëpi yecohua'i paire huaisicohua'i ja're cõni. ⁸ Paipi Pilatore dani seteña: Jare mël'ë yo'oyeje pa'ye yo'ojël'ë, cajë.

⁹ Jaje cajëna, Pilatopi sehuouña:

“¿Yëye judío pai ëjaëni eto saoye?”

¹⁰ Ja cato caëña, coa i de'oye yo'oyere ëa ñajë pëijë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi tseani yo'oyë cuasaquë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi paire ca co'me huesojë cui'ne yëhuoreña, Barrabásni eto saoja'quère sejël'ë, cajë.

¹² Ja maca Pilatopi paire sequëña:

“¿Me nejaquë caye'ni, mësarü judío pai ëjaë hue'yoquère?”

¹³ Caquëna, jaohua'ipi careña, cuijë:

“Queja'quë pa'ijaquë.”

¹⁴ Cajëna, Pilatopi caëña:

“¿Iquere i co'aye yo'o u'ni?”

Jaje catoje iohua'i jero sa'na ai cuireña:

“Queja'quë api.”

¹⁵ Jaje asani Pilato Judea paini de'o cajei pasi'i caquë Barrabásni joye sauña. Jesuni si'seni queja'quère jëjo saoque.

¹⁶ Ja maca soldado paipi jai pai tsi'sini Jesure pai ëjaë huë'ere pana sareña. ¹⁷ Sani nea maja'i care suñani cui'ne miu maro puani sareña. ¹⁸ Ja jeteyo'je cue'cuejë cuireña:

“¡Pa'ijë'ë. Yure judío pai Èjaërepa!”

¹⁹ Jaje cajë siopëna të'careña, tarapi. Copi tse'sejë, cui'ne do're ja'rujë ëjaëre pa'ë më'ë cajë yo'oreña. ²⁰ Jaje ite cue'cue tëjini maja'i ju'i ca dutani i ju'i care pare suñacateña. Ja jeteyo'je i ju'i ca dutareña, queja'quère.

Jesure Huani Jëose'e

(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

²¹ Cirene aquëpi tsiopi daina, ñani Jesure queja'coni hue'ejël'ë, cajë soldado paipi cuañereña. Jaë cato Simón hue'equë paji'i, Alejandro cui'ne Rufo pëca ja'quë.

²² Ja maca Jesure Gólgotana sareña, pai siopë tara hue'e hue'ñana pai coca cato. ²³ Jarona Jesure quereña. ²⁴ Quëni soldado paipi Jesús ju'i care nepi saja'cohua'i a'ni cajë neñareña, de'hue nesiquëpi saye pa'iji cajë.

²⁵ Ja yo'o maca cato nea hue'ña nueve paji'i, ite quesí maca. ²⁶ Toyasicore i sio sa'nihuëna sëoreña, ja do'ire queñë cajë. Toyasicopi capi: JUDÍO PAI ÈJAËREPA. ²⁷ I ja're cõni caya co'amaña yahue imacohua'ire quehuë. Te'ire ëja te'tena cui'ne yequëni ari te'tena nëconi quehuë. ²⁸ Jaje yo'o maca toyase'e ñeje caye tì'api: “Co'acohua'i ja're cõni que cuañopi.”

²⁹ Cui'ne coa da saicohua'ije ite ñajë cue'cuejë ñeje cajë sateña:

“¡Asajë'ë. Yure më'ëpi Maija'quë huë'e nejoni toaso mu'seña pa'i maca huajë huë'e nesi'i caquë maca! ³⁰ Yure co'ye huasoni da caje ñajë'ë, quesí sarahuapi.”

³¹ Jaje cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ije ite cue'cuejë careña:

“Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquëta'are ija'a co'ye huaso tì'añe paji.”

³² Israel pai ëjaëpi Cristore papi caja'cohua'i a'ë cruzupi caje nëcaquëna, ñanita'a careña. I ja're cõni te'le quesicohua'ique ite pëteña.

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

³³ Je'nërepa mu'se jopo tì'a maca si'a yeja ñamije pa'io ne huesëoña. Toaso hora jaje paquëña. ³⁴ Jare ja maca Jesús tuturepa cuiña ñeje:

“Eloi, Eloi ¿lama sabactani?” Jaje cani caye a'ë, ¡Yë'ë Diusu maca, yë'ë Diusu maca! ¿Me yo'oquë yë'ëre jëocou'ni, te'ire?”

³⁵ Jaje cuiquëna, iti maca pa'icohua'ipi asani careña:

“Asajë'ë. Tsoe aquë Maija'quëre quëcaiquë Elíasni cuiji.”

³⁶ Jaje cajëna, iohua'i aquëpi huë'huëni o'sa çonore yëi sëohuëna saquëni ucujaquë caquë sani nëoquë caëña:

“Coa ñajë'ë. Ñañu'u, Elíaspi ite cruzu dequëre casa nëcoquëna.”

³⁷ Ja maca Jesús ai tutu cuini juni huesëña. ³⁸ I ju'i maca Maija'quë huë'e joporepa tēhuocopi jopore paja'a cayayese'e meñe yete saquëña. ³⁹ Romano Capitánpi Jesús je'ñerepa nëcasiquëpi jaje Jesús cuiquë juni huesëquëna, ñasiquëpi caëña:

“Nuñerepa iquë Maija'quë mamaquërepa paji'i.”

⁴⁰ Cui'ne nomiohua'i so'opi de ñajë nëcareña. Jaohua'i cato paë'ë, María Magdalena. Cui'ne yeco paco'ë, María, Jacobo posërepa, José cui'ne Salomé, pëca ja'co. ⁴¹ Iye nomiohua'i cato Jesure çocaicohua'i pateña. I Galilea cu'i maca cui'ne jarote jai pai yecohua'ije pateña, Jesús ja're Jerusalénna saisicohua'ije.

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁴² Ñamina'a huajë mu'se pa'ija'coa cajë fiesta yo'o ja'ñe ne de'hua mu'se na'iquëna, ⁴³ José Arimatea aquëpi pai yo'oye ñani ca tējicohua'i ëjaohua'irepa aquë paquëña. Jaë cato Maija'quë cuañe tē'te yo'oyere utequë paquëña. Jaje pa'ipi Pilato quë'rona si'a tuturepa cacani ca'rama'ë Jesús çapëre tasi'i caquë sequëña. ⁴⁴ Jaje seina, Pilatopi ai cuasaëña, i juni huesëre pa'ë caquë. Jaje cuasa do'ire Capitánre soini i juni huesë caquë seni asaquëna, ju'ire papi, caëña. ⁴⁵ Jaje caëna, asani Pilatopi Jesús çapëre saye de'oji caëña, Josére. ⁴⁶ Caëna, Josépi sani Jesús çapë casani jai do'i sabanare hueroni deani quëna yejana coje nesicono tani quëna pëpi siouña. ⁴⁷ Tajëna, ñareña, María Magdalena cui'ne María José pëca ja'co çoni.

16

Jesús Ju'isiquëpi Huëise'e

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Huajë mu'se tēto sai maca María Magdalena cui'ne Jacobo, Salomé pëca ja'copi María çoni huëo së ma'ñare hueroni sateña, Jesús çapëre huëo sëñepi neñu'u cajë. ² Semana huëo mu'serepa ai nea huë'ñarepa tsoe ëšë pa'ina, sani ti'areña, tasi daripë quë'ro. ³ Iohua'ija'a sa'ñe careña:

“¿Nepi jai quëna pë hui'yoja'cohua'i a'ni?”

⁴ Jaje cajë ñajëna, tasi daripëpi tsoe hui'yosico pacoña. ⁵ Pa'iona, ñani tasi daripëna cacareña: Cacajë ñajëna, ëja tē'tere poja'i ju'i çare posëpi ju'i ñuquëña. Jaëni ñani ai quëquëreña. ⁶ Quëquëjëna, ipi caëña:

“Quëquëma'pë pa'ijë'ë. Mësaruru cato Jesús Nazaret aquëni co'eyë, que sarahuana quesiquëni. Jaje pa'iquëta'are i cato tsoe huëji'i. Peoji, iño. Ñajë'ë. Ite o'a sitore peoji. ⁷ Mësarupi sani i ye'yacohua'ire cui'ne Pedroro quëajë'ë. Galileana du'ru saija'quë api. Jarona ite ñaja'cohua'i a'ë, i ja'rë mësarute quëase'eje.”

⁸ Ja maca nomiohua'ipi quëquë huesëni tsasijë etani tasi daripëpi sateña. Co'ini yecohua'ire quëaye pareña, quëquë huesësicohua'i pa'ijë.

María Magdalenapi Huëisiquëre Du'ru Ñase'e

(Jn 20.11-18)

⁹ Semana huëo mu'se huëisiquëpi du'ru macarepa María Magdalenana ñaiña. Jaø cato siete huatiahua'ire eto sao cuañosico paco'ë. ¹⁰ Jaopi yureta'a ñani sani quëaoña, i ja're cu'ijë pa'isicohua'ire oijë co'a ju'ijë pa'icohua'ire. ¹¹ Jaohua'ipi quëacona, asani care paco cuasaye pareña, io case'e.

Ite Ye'yecohua'ipi Cayahua'i Ñase'e

(Lc 24.13-35)

¹² Ja jeteyo'je Jesús ñaiña, cayaohua'li tsiona ma'aja'a saicohua'ina. ¹³ Jaohua'ipi sani yecohua'ire quëareña. Quëajëna, jaohua'ije coa cayë cuasajë asaye pareña.

I Once Soisicohua'ipi Ite Ñase'e

(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁴ Ai tsoe maca yureta'a once i ye'yacohua'ina ñaiña, mesare ñu'ijëna. Ñaini jaohua'ire yëhuo nu'ñeiña, ju'isiquëpi huëisiquëre ñani quëacohua'ire asacaiye pasi do'ire, iohua'li jëa joñoa hue'e do'ire. ¹⁵ Yëhuoquë caëña:

“Si'a hue'ña sani cu'ijë iye huaso cocare quëajë'ë, si'a paire. ¹⁶ Quëajëna, asani quëare payë caquë asaquëni oco dosiquëpi huasosiquë pasipi. Jaje quëajëna, coa cayë caquë asama'quë cato nejosiquë api. ¹⁷ Iye tuture paja'cohua'li a'ë yë'ëre asacohua'li cato: Yë'ë mamipi cajë huatire eto saoja'cohua'li a'ë. Huajë cocapi caja'cohua'li a'ë. ¹⁸ Añare tseaja'cohua'li a'ë. Tsimare ucusicohua'li panije ai yo'oye paja'cohua'li a'ë. Cui'ne yequeje, ju'icohua'ire patojëna, co'yaja'cohua'li a'ë, ju'icohua'ipi.”

Jesupi Ma'tëmo Saise'e

(Lc 24.50-53)

¹⁹ Jaje ca tëjini Èjaë Jesús ma'tëmona sa cuañoopi. Jaroni Diusu ëja te'te ñu'li saihuëna ja'ruña. ²⁰ Ja maca jaohua'ipi si'a hue'ña cu'ijë quëareña, huaso cocare. Jare Èjaëpi cocai cui'ne ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñoquëna, quëareña, huaso coca. I cocare pa'ë caquë yo'quëna, ja yo'oyepi iñojë huaso cocare quëareña. Ca tëjihüë.

SAN LUCAS

Asajjē Caquē Toyaye

¹⁻² Iti du'ru huëose'e ñasicohua'ipi de'o coca quëajëna, asajjē jai pai toyahuë, mai quë'ro yo'ose'ere. ³ Jaje pa'ina, yë'ëje asare paquë iti yo'ose'ere pa'ye du'ru huëose'ere papi toyayë, më'ëna, Teofilo, yë'ë cajei. ⁴ Më'ëpi më'ëre ye'yase'ere tiñarepa asa ti'aja'quë caquë.

Huiñaë Quëase'e Juan Coase'ere

⁵ Herodes Judea pai ëjaë pa'i maca, te'i Maija'quë huë'e ñacaiquë Zacarías hue'equë paji'i, Abías tsëcapë aquëpi. I paco Elisabet hue'ecopi, Maija'quë huë'e ñacaiquë Aarón tsëcapë aco paco'ë. ⁶ Cayahua'i de'oye nuñerepa pa'icohua'i paë'ë, Maija'quë ña huë'ña pa'iohua'ipi i cuañese'e cui'ne i case'ere de'oye sehuocohua'i paë'ë. Jaje pa'icohua'ini yecohua'ije co'aye pa'iyë caye ti peocohua'irepa paë'ë. ⁷ Jaje pa'iquëta'are mamajëre peocohua'i paë'ë. Elisabetpi mamajëre pama'co paco'ë, carao. Cui'ne jaje pa'iohua'ipi si'a jupë aiohua'i maña paë'ë.

⁸ Te'e mu'se Zacarías ja're Maija'quë huë'e ñacaihua'i pa'icohua'ipi yequë yo'o tējina jare jajese'e si'a iohua'i tsëcapë yo'oye paji'i, Maija'quë pa'i huë'ñana. ⁹ Jaje pa'iohua'ija'a nepi ma'ñare ëojë yo'oye pa'iquë'ni cajë neñajëna, Zacaríasna to'mepi, iti yo'oye. To'meina, Maija'quë huë'ena cacapi. ¹⁰ Cacani huëo sëñere ëoquëna, hue'seja'a jai pai Maija'quëre sejë paë'ë. ¹¹ Ja maca Ëjaë jo'yaëpi huiñaëpi Zacarías huëo sëñe ëo saihuë ëja te'tena ñai nëcapi. ¹² Nëcaquëna, Zacaríaspi ñani me neja'quë a'ni caquë quëquë huesëquëna. ¹³ Ëjaë jo'yaëpi capi, ite:

“Zacarías ca'rama'ë pa'ijj'ë. Maija'quëpi më'ë se'ne asapi. Jaje pa'ina, më'ë paco Elisabetpi tsihua'ëre pasio. Pacona, më'ëpi i mami hue'yoj'ë, Juanre. ¹⁴ Më'ë ite sihuaja'quë a'ë, cui'ne yecohua'ije jai pai ite coasi maca sihuaja'cohua'i a'ë. ¹⁵ Më'ë mamaquë cato de'oyerepa yo'oquë pa'ija'quë api, Maija'quë jo'yaëpi. Jaje pa'ipi ja yë'ta'a ite coama'në Maija'quë joyopi ini pa'ija'quë api. Pa'ina, cuepe ëaye ne'ne cono ucuma'quë pasipi. ¹⁶ Jaëpi jai pai Israel paire cui'naohua'ipi iohua'i mai Ëjaë Diosuna co'ye asa co'ne necasipi. ¹⁷ Maija'quë ñacaina, iquë Juan de'oye yo'oquë pa'ija'quë api, mai Ëjaë pai deojajë. Jaje pa'ipi, tsoe huë'ña Maija'quë jëjo daoquë Elías yo'oquë pa'isi tuture hue'equë pasipi. Jaëpi pëca ja'quëohua'i ja're mamajë de'oye pa'iyë necasipi. Jaje sehuoma'cohua'ire ponaja'quë api, Ëjaëre de'oye asaja'cohua'ire, mai Ëjaë pai deojajë.”

¹⁸ Zacaríaspi Maija'quë huiñaë seji'i, ñeje:

“¿Yë'ëje ai maca pa'ina, cui'ne yë'ë pacoje aio maca pa'ito me yë'ë nuñere pa'ë caquë asaye'ni?”

¹⁹ Caquëna, Maija'quë huiñaë ite sehuouña:

“Yë'ë Gabriel a'ë, Maija'quëre necai pa'iquë. Jaje pa'ina, yë'ëre ipi jëjo daouna, iye huajë coca quëasi'i, më'ëre caquë daë'ë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are yure më'ë yë'ë nuñerepa quëayere asama'ë pa'isi do'ire cama'quë de'oni cama'ë pa'ija'quë a'ë, më'ë mamaquëre coa macaja'a iye case'e ti'a ja'ñe a'ë, iti mu'se ti'aëna.”

²¹ Jaje yo'oquë Maija'quë huë'e ëo huë'ñana cacasiquëpi tsoe nëina, yecohua'i hue'se pa'icohua'i iquere yo'oquë Zacarías etama'quëpi nëi pa'ini cajë utehuë. ²² Utejëna, jaropi Zacarías etani jaohua'ire cama'ë paji'i. Jaje cama'ëna, ñani cani ña'neje pa'ye Maija'quëre se huë'ñana cacani ñapi, cuasahuë. Jaje pa'ipi coa jëtë a'uñese'epi capi, cama'quë ponëse'e sëte.

²³ Zacarías Maija'quë huë'e co'ai mu'seña carajaisi maca, saji'i, i huë'ena. ²⁴ Ja jeteyo'je i paco Elisabet tsi ëtapë de'o. De'oni cinco ñañëohua'ire io huë'epi yequë huë'ña saima'o ai cuasaco paco'ë, ñeje: ²⁵ Ëjaëpi yure yë'ëre jaje ñacai yo'opi, paipi tsi pama'coa cajë cue'cuema'pë pa'ijajë caquë.

Huiñaë Quëase'e Jesús Cçase'e

²⁶ Seis ñañëohua'i pa'i maca Maija'quëpi i huiñaë Gabrielre Galilea yejana Nazaret hue'e daripëna jëjo saopi. ²⁷ Nomi tsio María hue'ecopi ëmëohua'ire yo'oma'core do'i ñaja'quëni caquë. Jao cato José hue'equëna, huejaja'coa. Ca nëosicopi paco'ë, ëjaë David tsëcapë aquëna. ²⁸ Maija'quë jëjo daoquëpi io pa'i hue'ñana cacani capi:

“Pëpayë, më'ëre. Sihuajë'ë. Mai Ejaëpi më'ë ja're pa'iji. Diusupi si'a nomiohua'i sihuaye jerepa isipi, më'ëre.”

²⁹ Jaje caquëna, iopi Maija'quë jëjo daoquëre ñani quëquëo i cocare asaco cui'ne ja maca co'ye seco'ë: “¿Me yo'oquë jaje pëpaquë'ni?” ³⁰ Jaje cacona, Maija'quë huiñaëpi capi, iote:

“María ca'rama'o pa'ijë'ë, Maija'quë më'ëre sihuaquë api. ³¹ Yurepi pai quë'io de'oni më'ë tsihua'ëre paja'coa'ë. Paco i mami hue'yojë'ë, Jesure. ³² Jaë cato jerepa pa'i pa'ija'quë api, jaje pa'ipi Maija'quërepa mamaquë paipi hue'yoquëni. Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai ëjaë David ñu'i saihuëre isija'quë api, pai ëjaëre de'huani. ³³ Israel paire ti cuañequërepa pa'ija'quëpi, i cuañëne cato carajaiñe peoja'coa.”

³⁴ Ja maca Maríapi Maija'quë huiñaëre seco'ë:

“¿Me iye jaje yo'o ja'ñe a'ni, yë'ë ëmëohua'i ja're cõni pa'ima'core?”

³⁵ Cacona, Maija'quë huiñaëpi sehuouña:

“Maija'quë joyopi më'ëna necaina, cui'ne Maija'quërepa tutupi më'ëna sirio tsiocaiye-je tsio daija'coa. Ja do'ire më'ë mamaquëre Maija'quë mamaquë hue'yoja'cohua'i a'ë. ³⁶ Jaje cui'ne më'ë cajeo tsëcapë aco Elisabetje tsihua'ëre paja'coa, aio macata'a. Tsi pama'coa pai cajë pa'isicota'a seis ñañëohua'ire pai quë'io pa'ico, yure. ³⁷ Maija'quëre cato neñese'e pa'iji. Peoji, i ja'rujaiñe.”

³⁸ Ja maca Maríapi cao:

“Yë'ë cato Ejaë jo'yao maca'ë. Maija'quëpi më'ë case'eje yo'oja'quë yë'ëre sihuayë.” Jaje Maija'quë huiñaë iyese'e quëani saji'i.

Maríapi Do'i Saiye Elisabet Quë'rona

³⁹ Ja mu'seña María esa saco'ë, Judea cuti quë'rore pai daripë pa'i hue'ñana. ⁴⁰ Sani Zacarías cui'ne Elisabet pa'i huë'ena cacani pëpao. ⁴¹ Pëpacona, Elisabetpi io pëpaye asa maca tsihua'ë ëtapë pa'iquëpi ti'topi Maija'quë joyopi ïoni pa'ina, paco'ë, Elisabetpi. ⁴² Jaje pa'ioipi tutu cao:

“Maija'quëpi më'ëre yequë nomiohua'ire sihuaye necaiye jerepa de'oye necaji'i. Cui'ne më'ë mamaquë ai de'oquërepa pa'ija'quë api. ⁴³ ¿Ique o'ni, yë'ë jaje yë'ë Ejaë pëca ja'copi do'i dani ña ja'ñe? ⁴⁴ Më'ë yë'ëre pëpacona, asa maca tsihua'ë yë'ë ëtapëpi sihuaquë teapi. ⁴⁵ Ai sihuayë, më'ë case'ere care paji caco asa do'ire.”

⁴⁶ Ja maca María cao:

Yë'ë ai sihuayë, Maija'quëre.

⁴⁷ Cui'ne yë'ë joyopi sihuayë, Maija'quë yë'ëre huasoquëna.

⁴⁸ Maija'quëpi i jo'yao ai cuasaye peocore de'oye cuasapi.

Yureta'a jaje yo'oquëna, si'a paipi ai sihuaco si'anë caji'cohua'i a'ë.

⁴⁹ Maija'quë ai jerepa tutu quë'ipi yë'ëna de'oye necaë'ë.

Yë'ë Ejaë i mami cato ai de'oyerepa.

⁵⁰ Si'anë oiquë api, ite ca'racohua'ire.

⁵¹ Tutu quë'i col'amaña yo'oquë nepi, i jëñapi.

Jerepa pa'iohua'i a'ë cuasa joñoa hue'ecohua'ini meñe quëconi huahue huesopi.

⁵² Najë'ë, i yo'ose'ere: Ejaohua'i pa'isicohua'ini meñe peocohua'ire nequë

Cui'ne iti jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'cohua'ini ñese mëose'ere.

⁵³ Ao ëa ju'licohua'i pa'isicohua'ini de'oye ao timëpi.

Cui'ne jaiye col'amaña pasicohua'ini coa peo jëña ne saopi.

⁵⁴ De'hue cõcaji'i, Israel paire.

I jo'yare huañeyema'ë oji'i.

⁵⁵ Abrahamre ca nëose'ere de'oyerepa yo'opi, mai aiohua'ire.

Cui'ne jaje Abraham tsëcapë Israel paire de'oye yo'oja'quë api, si'anë jajese'e.

⁵⁶ Ca tējini pëpao, Elisabet huë'ena, toaso ñañëohua'ire. Pëasicopi pani tējini jeteyo'je io huë'ena co'io.

Juan Ti Doquë Cqase'e

⁵⁷ Ja jeteyo'je Elisabet tsihua'ëre cqa mu'seña tija'ëna, mamaquëre pao. ⁵⁸ Io cajeohua'i cui'ne do'icohua'i ja'ye pa'icohua'i sani pëpahuë, iote, Maija'quë de'oye yo'ose'ere asani sihuajë. ⁵⁹ Ocho mu'seña pa'i maca sahuë, cui'ne ca'nihuë tēja'u'u cajë Israel pai deojajë cajë, cui'ne pëca ja'quë Zacarías mamire sëoñu'u cajë yo'ohuë. ⁶⁰ Jaje cajëna, pëca ja'copi cao:

“Pani, i cato Juan hue'eye pa'iji.”

⁶¹ Jaje cacona, iote cahuë:

“¿Me yo'oquë jaje hue'equë'ni, më'ë pairepa ja mamire hue'ecohua'i peoyë. Jaje pa'i mami hue'ecohua'i peoto?”

⁶² Ja maca tsihua'ë pëca ja'quëre moñopi iñojë seil'ë:

“¿Ique mamire hue'yoye yëquë'ni?” ⁶³ Sejëna, pëca ja'quëpi soquë totore dajë'ë caquëna, isirena, iona toyapi: “I mami cato Juanpi.” Jaje toyaëna, si'a hua'i ai cuasajë ñahuë. ⁶⁴ Ja macapi Zacaríasje cui'naëpi coca caquë de'oni Maija'quëre sihuajuë ca huëopi. ⁶⁵ Jaje iye yo'ose'ere ñani i quëno maca pa'icohua'i ai cuasahuë. Cui'ne iye yo'ose'ere si'a Judea ai cūti pa'icohua'ire quëajëna, asahuë. ⁶⁶ Si'ahua'i iti quëaye asacohua'i itire cuasahuëni asa'ñe nëina, seniroja'ë'ë:

“¿Me yo'oquërepa ai de'oja'quë a'ni, jaë tsihua'ë?”

Maipi ñahuë, Maija'quëre papi ite ñacaise'e.

Zacarías Jujuse'e

⁶⁷ Zacarías Maija'quë joyo timësiquëpi Maija'quë isi yë'opi capi:

⁶⁸ Sihuañu'u, mai Ejaëre Israel pai Diusure.

Jaë cato maina dani huasopi.

⁶⁹ Maina Maija'quëpi isipi tutu quë'ire, paire huasoquëre.

Jaë cato i jo'yaë David tsëcapë aquëpi.

⁷⁰ Maija'quëpi ñeje ca nëoa'ji'i, i case'ere quëacacohua'i tsoe hue'ña acohua'i ja're:

⁷¹ Maire huasosi'i, si'aohua'i maire coejë sañope yo'ojëna, pa'icohua'ire.

⁷² Mai aipëre teaye ñaquë

I ca nëose'e huñëñema'ë de'oye necaji'i.

⁷³⁻⁷⁵ Yë'ëna isisicohua'ipi nuñe pa'icohua'ipi ca'rama'pë

Yë'ëre necacohua'i ti pa'ija'cohua'i a'ë caquë

Mësarute sañope yo'oyere huasosi'i ca nëopi, mai ai ñecuë Abrahamre.

⁷⁶ Maija'quërepa quëacaiquë hue'yoja'cohua'i a'ë, paipi,

Më'ëpi mai Ejaë saija'a ma'are nui ma'arepa sani ne de'huaja'quëni.

⁷⁷ I paire de'hue johua'i co'aye yo'o do'ire sai de'huacaiye pa'iji, quëaja'quë a'ë, më'ëpi.

Ja do'ipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

⁷⁸ Maija'quë oi cui'ne teaye ña do'ipi,

Ësë ñata maca mëi miañeje pa'ye maire huasoquë ma'tëmopi daija'quë api, maire mijaja'quë.

⁷⁹ Huesëcohua'ire juni tējicohua'ire miacai

Cui'ne de'oye i maire huasoye asajajë caquë pa'iyere ye'yaja'quë api.

⁸⁰ Juan ai de'opi. Cui'ne i joyojë ai de'opi. Ai de'oquëpi pai peo hue'ña cuene yejare paji'i, Israel paire quëa huëo macaja'a.

¹ Ja mu'seña p̄ai ějaĕ César Augustopi si'a yeja pa'icohua'ire cuecueye pa'iji caquĕ cuañepi. ² Iye du'ru macarepa p̄aire cuecueye cato yo'ohuĕ, Cirenio Siria cuañequĕ pa'i maca. ³ Jaje pa'ina, si'ahua'i saiye p̄aji'i, p̄ai ñape ĩohua'i daripĕre pana j̄arona cuecue cuañoja'cohua'ipi.

⁴ José cato David tsĕcapĕ aquĕ p̄aji'i. Ja do'ire Galilea yeja daripĕ Nazaretpi sani Judea yeja daripĕ Belĕnna saji'i, Davidre coa sitona. ⁵ Toya cuañoja'quĕpi Belĕnna saji'i, María ĩ huejaja'coa ca nĕosicopi coaĕne t̄i'a huesĕsico ja're. ⁶ Jaje sani Belĕnre pa'ijĕna, María coaĕne t̄i'aĕna, ⁷ j̄arona pao, ĩo du'ru mamaquĕre. Pani caña catipĕpi tunani huequĕ ai de'huana oao, p̄ai pĕa hue'ña peo do'ire.

Huiñaĕpi Yĕi Ñamare Ñacohua'ire Quĕaye

⁸ Belĕn quĕno macare yĕi ñamare ñacohua'ipi ñamique tsiore ĩohua'ini ñajĕ pa'ĕĕ. ⁹ Pa'ijĕna, cuasama'tore papi ějaĕ huiñaĕ ñai nĕcaquĕna, Maija'quĕ miañepi ĩohua'ire mia huesoquĕna, ai quĕquĕ huesĕhuĕ. ¹⁰ Jaje ña quĕquĕjĕna, Maija'quĕ huiñaĕpi capi:

“Ca'rama'pĕ pa'ijĕ'ĕ, mĕsarute huajĕ coca quĕasi'quĕ daiyĕ, mĕsaru si'ahua'i asani ai sihua ja'ñere. ¹¹ Yure David daripĕna tsĕtu'ure coao, mĕsarute huasoja'quĕpi. Jaĕ cato Cristo ějaĕre papi. ¹² Mĕsaru ñani ĩ api cuasa ja'ñere caña catipĕpi tunani huequĕ ai de'huana oasiquĕpi uina t̄i'aja'cohua'i a'ĕ.”

¹³ Te'i Maija'quĕ jo'yaĕ huiñaĕ ñai macapi yecohua'i ma'tĕmo acohua'ijĕ ñaihuĕ. Ñeje cajĕ Maija'quĕre sihuaĕjĕ:

¹⁴ Sihuaĕjĕ de'oyerepa cañu'u, Maija'quĕre ma'tĕmo aquĕre, De'oye pa'yere pa'ijĕ'ĕ, ĩpi sihuaquĕna pa'icohua'ipi.

¹⁵ Maija'quĕ jĕjo daosicohua'i ma'tĕmona co'isi maca yĕi ñamare ñacohua'ipi ĩohua'i-ja'a sa'ñe ca huĕohuĕ.

“Jaje pa'ito esa Belĕnna sani ñañu'u, ějaĕ maire quĕase'ere.”

¹⁶ Sani t̄i'ahuĕ, Mariare, Josĕre cui'ne tsihua'ĕpi huequĕ aocona oasiquĕpi uina. ¹⁷ Jaje ĩte ñani Maija'quĕ jo'yaĕ ĩohua'ire quĕase'ere quĕareña. ¹⁸ Quĕajĕna, asacohua'ipi ai cuasareña. ¹⁹ Jaje yecohua'i yo'ojĕta'are María cato ĩo joyona de'huao, si'aye iye, ti yo'ose'ere cuasaco. ²⁰ Yĕi ñamare ñacohua'i si'aye ĩohua'ire case'eje paye pa'ina, ñani Maija'quĕna sihuaĕjĕ jĕjĕjĕ co'ihuĕ.

Maija'quĕna Jesure Isiye

²¹ Ocho mu'seña pa'i maca tsihua'ĕ ca'ni maña tĕajĕ cui'ne ĩ mamije hue'yohuĕ, Jesús, huiñaĕ Mariare ja peoco pa'i maca quĕase'ere.

²² Tsĕtu'ure pasi jeteyo'je si'sire tsoa to mu'seña t̄i'aĕna, Jerusalĕn daripĕna saijĕ tsĕtu'ureje sahuĕ, Maija'quĕna ĩsiñu'u cajĕ, Moĕsĕs cuañese'epi jaje caye sĕte. ²³ Jaje yo'ohuĕ, ějaĕ cuañese'epi ñeje toyase'e pa'i do'ire: “Si'a ĕmĕ tsĕ du'ru coacohua'i Maija'quĕna ĩsĕsĕcōhua'i pa'ija'cohua'i a'ĕ.” ²⁴ ějaĕ cuañeñepi caji: “Caya p̄i'are panita'a caya su'tere ĩsĕjĕ'ĕ.” Ja yo'oyere cajĕ sa'ĕĕ.

²⁵ Ja mu'seña Jerusalĕn pa'iquĕpi Simeón hue'equĕpi p̄aji'i. Nuiñerepa pa'iquĕpi Maija'quĕre sĕi pa'iquĕpi, Israel p̄aire huasoyere utequĕ p̄aji'i. Jaje pa'ina, Maija'quĕ joyopi Simeón ja're pa'i ²⁶ quĕapi, mĕ'ĕ ju'ĩne p̄aja'quĕ a'ĕ, ějaĕ jĕjo daoquĕ Cristore ñama'ĕ pani. ²⁷ Maija'quĕ joyopi quĕaquĕna, Maija'quĕre sĕ huĕ'ena sani pa'ina, Jesús pĕca ja'quĕohua'i tsihua'ĕre cuañese'e cayeje neñu'u cajĕ Maija'quĕre sĕ huĕ'ena dahuĕ. ²⁸ Dajĕna, Simeónpi tsihua'ĕre coani Maija'quĕna sihuaquĕ capi:

²⁹ ějaĕ, yĕ'ĕ yureta'a sihuaquĕ ju'ĩne pa'iji.

Mĕ'ĕ ca nĕose'ere ñasiquĕpi.

³⁰ Yĕ'ĕ ñaco capi huasoquĕre ñahuĕ,

³¹ Si'a p̄ai ña hue'ñana mĕ'ĕ necaisiquĕre.

³² Jaĕ api, Israel peocohua'ire miacaija'quĕ

Cui'ne ĩ do'ire yecohua'ipi Israel p̄ai ai de'ocohua'i a'ĕ, caja'cohua'i a'ĕ.

³³ Simeón tsihua'ëre ñaquë cayere ai cuasareña, pëca ja'quëohua'i. ³⁴ Ja maca Simeón Maija'quëpi de'oye ñacaija'quë icohua'ire caquë Maija'quëre seji'i. Seni tëjini Maríare capi, Jesús pëca ja'core:

“Asajë'ë. Iquë tsihua'ë jai paire Israel paire ne tañojaquë api. Cui'ne jai paire Israel paire Maija'quëre tuiye huëoquë yo'oja'quë api. Jaje pa'ina, jai pai ite sañope caji'cohua'i a'ë. ³⁵ Cui'ne, iquë do'ire jai pai pai ñape iohua'i joñoa cuasaye ñañe pa'ija'coa. Jaje pa'iquëta'are më'ëreta'a si'aye iye yo'oyete cuasani hua'tipi më joyoja'a tota etojaiñe pa'ye pa'ija'coa, oi do'ire.”

³⁶ Cui'ne jarote te'o nomio yequë mu'se pa'i ja'ñere asaco quëaco. Ana hue'eco, Fanuel mamaco paco'ë. Aser tsëcapë aco, aio maca paco'ë. Nomi tsiopi huejani siete ometëca ëjere pani hualjesicopi paco'ë. ³⁷ Yure cato hualjeopi ochenta y cuatro ometëca paco'ë. Maija'quëre se huë'epi etama'copi ñamiña cui'ne mu'seña Maija'quëre sihuaco ao aima'o seo paco'ë. ³⁸ Jao Anapi iti jaje yo'ojë ca maca dani Maija'quëre du'ru se de'oji caco pëpa toni Jerusalén paire huaso ja'ñere utecohua'ini quëao, tsihua'ë Jesús yo'o ja'ñe ayere.

Nazaretna Co'iyë

³⁹ Ja maca si'aye ëjaë cuañese'e yo'o tëjini co'ihuë, Galileana iohua'i pa'i daripë Nazaretna. ⁴⁰ Tsihua'ë i ai de'oyeje ai tutu quë'i cui'ne ai ta'ñe pa'i de'opi, Maija'quëpi ite de'oyerepa ñacaina.

Jesús Maija'quë Huë'ere Pa'iyë

⁴¹ I pëca ja'quëohua'i coa si'a ometëcaña Jerusalénna saë'ë, Israel pai Egíptopi etasi mu'sere cuasajë tsi'siyena. ⁴² Jesús doce ometëca ti'ani pa'i maca si'ahua'i Jerusalénna ja fiesta yo'oyena tsi'siñu'u cajë saë'ë, noni jaje yo'ojë pa'icohua'i sëte. ⁴³ Ja fiesta carajaquëna, co'i maca tsihua'ë Jesús Jerusalénna pëapi, pëca ja'co cui'ne José huesëjëna. ⁴⁴ Te'e mu'serepa ma'aja'a Jesuje daiji jai pai cõni cuasajë saë'ë. Saijëta'a do'ijë quë'ro cui'ne iohua'i ñacohua'i quë'ro co'ejëna, peopi. ⁴⁵ Peoquëna, ñani ja maca yureta'a co'ihuë, Jerusalénna co'eñu'u cajë.

⁴⁶ Toaso mu'seña pa'i maca ti'ahuë, Maija'quë huë'ere pa'ina, cuañese'e ye'yacohua'i ja're cõni ja'rusiquëpi ñu'i iohua'i cayere asaquë cui'ne iohua'ireje sañope sei yo'o-quëna. ⁴⁷ Si'a pa'icohua'i Jesús si'aye ta'ñe asaquëpi sañope de'oyerepa sehuoyere asajë quëquëhuë. Merepa ai asaquë'ni, jaë cajë ai cuasareña. ⁴⁸ Pëca ja'quëohua'ipi ite ti'ajë ai cuasajëna, pëca ja'copi cao:

“Tsihua'ë, më'ëni më ja'quë cui'ne yë'ë co'a ju'ijë co'erojaiñë. ¿Me nesi'quë jaje yëquëre, huesë ëaye yo'ou'ni?”

⁴⁹ Jaje cacona, Jesupi iote capi:

“¿Me yo'ojë yë'ëre co'eye'ni? Huesëma'pë yë'ë cato ja'quë co'amañare yo'oja'quë a'ë.”

⁵⁰ Jaje caquëna, iohua'ipi cuasaquë cayere asa ti'ama'pë paë'ë.

⁵¹ Ja maca iohua'i ja're cõni co'ipi, Nazaretna. Si'anë de'oye sehüoquë paji'i, pëca ja'quëohua'ire. Pëca ja'copi iyere si'aye io joyona de'hua'o. ⁵² Jaje yo'oquë Jesús ai de'opi, i capë cui'ne i cuasayeje. Maija'quëpi cui'ne paipi cõni i de'oye pa'iyere ñajë de'oquë api cuasahuë, tayoye peoquëna.

3

Juan Ti Doquëpi Yëhuoye

(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Jn 1.19-28)

¹ Tiberio César pai ëjaë paji'i. Ipi quince ometëca cuañequë pa'i maca Poncio Pilatopi paji'i, Judea cuañequë ëjaë. Herodespi Galilea cuañequë paji'i. I yo'jei Felipepi Iturea cui'ne Tranconite cuañequë paji'i. Cui'ne Lisanaspi Abilinia cuañequë paji'i. ² Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cato Anás cui'ne Caifás paë'ë. Jaohua'i pa'i mu'seña Maija'quëpi Zacarías mamaquë Juanna capi, cuene yejare pa'ina. ³ Juan cato Jordán tsiaya quë'roja'a sai si'a hue'ña pai pa'icohua'ire capi: Ja'në co'aye cuasase'ere jeoni ponëne pa'iji. Ponëni oco dosicohua'ini Maija'quëpi mësarü co'aye yo'ose'ere sai

de'huaja'quë api. Jaje yëhuopi. ⁴ Tsoe ja'rë Maija'quë caye quëcaiquë Isafaspi toyaquë pa'ise'eje cui'ne japi ti'api, i toyase'e caji:

Cuene yejapi pai cui'neje asa cuañoji,

Ne de'huajë'ë, mai Ejaë ma'are.

Nuñerepa ma'a necaijë'ë, i cu'i hue'ña.

⁵ Yo'cohuë pa'ise'ere ne timë ja'ñe a'ë.

Jai cuti cui'ne a'ri cuti pa'ise'ere nui yejarepa ne ja'ñe a'ë.

Nui ma'aña peose'ere nui ma'aña de'huaye a'ë.

Dea pëa quë'i ma'aña pa'ise'ere nui yeja ne ja'ñe a'ë.

⁶ Ja maca Maija'quë paire huasoye si'a pai ñaja'cohua'i a'ë.

⁷ Ite oco do cuañoñu'u cajë paipi i quë'rona daicohua'ire Juanpi capi:

“iAña tsëcapë acohua'i! ¿Nepi mësarute quëare'ni, Maija'quë pëi nejoquëna, jëa ja'ñere? ⁸ Ponësicohua'i pani, ponësicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë. Jaje yo'ojëna, ñani dosi'i. Abraham tsëcapë a'ë cama'pë pa'ijë'ë. Ja caye ti'a ma'ñe a'ë. Maija'quëpi yëni iye quëna pëaje Abraham tsëcapëre neñe pa'iji. ⁹ Tsu'upo tsoe ne de'huasicoa, soquë ñëa cueja'core. Si'a soquë ñëa de'oye quëi ma'ñe cato cueni toana ëocoa. Maija'quë tsu'upojë pa'i.”

¹⁰ Ja maca paipi ite seteña:

“¿Jaje pa'ito iquere neja'cohua'i a'ni?”

¹¹ Sejëna, Juanpi sehuopi:

“Caya ju'i caña paquë pani tel'ore isiyë pa'iji, ti peoquëna. Aiñe paquë pani peoquë ja're coní aiñe pa'iji, tel'e.”

¹² Pa'i do'i curiquë secohua'ijë oco do cuañoñu'u cajë daisicohua'ipi pa'ijë Juanre sei'ë:

“¿Ye'yaquë, iquere yëquë neja'cohua'i a'ni?”

¹³ Sejëna, Juanpi capi:

“Cuañese'e caye pa'ina, jerepa curiquë sema'pë pa'ijë'ë.”

¹⁴ Soldado pa'icohua'ipi ite seteña:

“Cui'ne yëquë, ¿iquere neja'cohua'i a'ni?”

Cajëna, sehuopi:

“Tutu yo'ojë sioma'pë pa'ijë'ë, yecohua'i payere. Coa coso do'ire tsioma'pë. Cui'ne mësarute saiñere ti'api cuasajë pa'ijë'ë, sihuani.”

¹⁵ Juanni Cristo pa'ima'quë cuasajë pai utehuë. I a'ë caquëna, asañu'u cajë.

¹⁶ Cuasajëna, Juanpi capi:

“Ocopi doyë, mësarute. Ja yë'ta'a yë'ë jeteyo'je daija'quë api, yë'ë jerepa de'oquëpi. I jo'yaë i zapato joyecaiquë yë'ëre tëto saisiquë api. Yë'ë jerepa teaye pa'i a'ë. Jaë cato doja'quë api, Maija'quë joyopi cui'ne toapi. ¹⁷ Tsoe pala cajji, trigo jëoquë iti case'e de'huaquë ja'ose'e huahueja'core. Iti care pase'e i de'hua hue'ñana de'huaquë ja'ose'e toa ti yayama'cona ëoja'quë api.”

¹⁸ Neje caquë paire de'o coca yëhuoquë cui'ne jaiye yequeje Juan quëapi. ¹⁹ Cui'ne Herodes pai ëjaëpi yo'jei Felipe nëjo Herodíasni jioni paquëña. Jaje yo'o ma'ñe a'ë caquë cui'ne i yeque co'aye yo'ose'ena coní yëhuopi, Juan. ²⁰ Jaje quëaquëta'are Herodespi i caye asama'ë. Ja yë'ta'api yeque co'aye yo'o coquë Juanre co'a paire co hue'ñana copi.

Jesure Doye

(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

²¹ Ja yë'ta'a co cuaño'maquëpi Juan oco doquë pa'ina, Jesuje do cuañosiquë paji'i, cui'ne ipi Maija'quëre se maca ma'tëmopi jaca saiona. ²² Maija'quë joyopi su'teje pa'ipi ina nëca meni paije ñajëna, ja maca yë'ose'e ma'tëmopi jutapi, ñeje:

“Më'ë a'ë, yë'ë mamaquërepa. Më'ëni ai sihuaquë pa'iyë.”

Jesús Ñecuëohua'i

(Mt 1.1-17)

²³ Jesús treinta ometëca paquëpi Maija'quë co'amañarepa ne huëopi. Pai caye cato José mamaquë paji'i. ²⁴ José paji'i, Elí mamaquë. Elí paji'i, Matat mamaquë. Matat paji'i, Leví

mamaquë. Leví paji'i, Melqui mamaquë. Melqui paji'i, Jana mamaquë. Jana paji'i, José mamaquë. ²⁵ José paji'i, Matatías mamaquë. Matatías paji'i, Amós mamaquë. Amós paji'i, Nahúm mamaquë. Nahúm paji'i, Esli mamaquë. Esli paji'i, Nagai mamaquë. ²⁶ Nagai paji'i, Maat mamaquë. Maat paji'i, Matatías mamaquë. Matatías paji'i, Semei mamaquë. Semei paji'i, José mamaquë. José paji'i, Judá mamaquë. ²⁷ Judá paji'i, Joana mamaquë. Joana paji'i, Resa mamaquë. Resa paji'i, Zorababel mamaquë. Zorababel paji'i, Salatiel mamaquë. Salatiel paji'i, Neri mamaquë. ²⁸ Neri paji'i, Malqui mamaquë. Melqui paji'i, Adi mamaquë. Adi paji'i, Cosam mamaquë. Cosam paji'i, Elmodam mamaquë. Elmodam paji'i, Er mamaquë. ²⁹ Er paji'i, Josué mamaquë. Josué paji'i, Elizer mamaquë. Elizer paji'i, Jorim mamaquë. Jorim paji'i, Matat mamaquë. ³⁰ Matat paji'i, Leví mamaquë. Leví paji'i, Simeón mamaquë. Simeón paji'i, Judá mamaquë. Judá paji'i, José mamaquë. José paji'i, Jonán mamaquë. Jonán paji'i, Eliaquim mamaquë. ³¹ Eliaquim paji'i, Melea mamaquë. Melea paji'i, Mainán mamaquë. Mainán paji'i, Matata mamaquë. Matata paji'i, Natán mamaquë. ³² Natán paji'i, David mamaquë. David paji'i, Isaí mamaquë. Isaí paji'i, Obed mamaquë. Obed paji'i, Booz mamaquë. Booz paji'i, Salmón mamaquë. Salmón paji'i, Naasón mamaquë. ³³ Naasón paji'i, Aminabab mamaquë. Aminabab paji'i, Aram mamaquë. Aram paji'i, Esrom mamaquë. Esrom paji'i, Fares mamaquë. Fares paji'i, Judá mamaquë. ³⁴ Judá paji'i, Jacob mamaquë. Jacob paji'i, Isaac mamaquë. Isaac paji'i, Abraham mamaquë. Abraham paji'i, Taré mamaquë. Taré paji'i, Nacor mamaquë. ³⁵ Nacor paji'i, Serug mamaquë. Serug paji'i, Ragau mamaquë. Ragau paji'i, Peleg mamaquë. Peleg paji'i, Heber mamaquë. Heber paji'i, Sala mamaquë. ³⁶ Sala paji'i, Cainán mamaquë. Cainán paji'i, Arfaxad mamaquë. Arfaxad paji'i, Sem mamaquë. Sem paji'i, Noé mamaquë. Noé paji'i, Lamec mamaquë. ³⁷ Lamec paji'i, Matusalén mamaquë. Matusalén paji'i, Enoc mamaquë. Enoc paji'i, Jared mamaquë. Jared paji'i, Mahalaleel mamaquë. Mahalaleel paji'i, Cainán mamaquë. ³⁸ Cainán paji'i, Enós mamaquë. Enós paji'i, Set mamaquë. Set paji'i, Adán mamaquë, cui'ne Adán paji'i, Diusu mamaquë.

4

*Jesure Neñañe**(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)*

¹ Maija'quë joyo ñi pa'ina, Jordán tsiayapi co'iquëna, Maija'quë joyopi sapi, cuene huesësi yejana. ² Jarote cuarenta mu'seña aó ti aima'ë pa'ina, jeteyo'je aó ëaye nëi maca ³ huatipi ìte neñasi'i, caquë capi:

“Maija'quë mamaquë sëte iye quëna përe cuañejë'ë, pan pë de'ojaco.”

⁴ Caquëna, Jesupi ìte capi:

“Toyase'e caji, Coa aose'e ai pa'iyere peoji, pai. Peoquëna, ai jerepa si'aye Maija'quë ca cocare de'oye sehuocaiye pa'iyere pa'iji.”

⁵ Ja jeteyo'je huatipi sapi, ai cutihuëna. Sani iye yeja pa'iyere te'epi esa ñnopi si'aye, paire cui'ne ìote pa'iyere. ⁶ Ññoni huatipi ìte capi:

“Yë'ëpi më'ëre si'a iye tutu, cui'ne iye jai yejaña de'o co'amaña isisi'i. Yë'ëna isise'e a'ë, si'aye iye. Jaje pa'ina, yë'ë yëyeje isiye pa'iji, yë'ë isiye yëquëna. ⁷ Më'ëpi do're ja'runi yë'ëni sequë pa'ito më'ë tse pasipi.”

⁸ Jesupi ìte sehuopi:

“Yë'ë quëno maca pa'ima'ë pa'ijë'ë, Satanás. Saijë'ë. Toyase'e caji: Sejë'ë, më Ëjaë Diusuni cui'ne ise'ere necaijë'ë.”

⁹ Ja jeteyo'je huatipi Jerusalén daripëna sani Maija'quë huë'e jetena mëani capi:

“Maija'quë mamaquërepa pani tito sa tomejë'ë, iye macapi yejana. ¹⁰ Toyase'e caji: Maija'quëpi ì huiñaohua'ire cuañeina, më'ëre ñacaija'cohua'ire.

¹¹ Më'ëpi tomequëna, ìohua'i jëñapi tseaja'cohua'i a'ë, Quëna pëana më nëcañoa a'si nema'quëni cajë.”

¹² Caquëna, Jesupi ìte sehuopi:

“Yequeje toyase'e caji: Më'ë Ëjaë Diusure neñama'ë pa'ijë'ë.”

¹³ Caquëna, huati Jesure si'aye neñani yo'o jujani, tsoe maca jeoni saji'i.

Jesupi Galileana Yo'o Huëoye

(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

¹⁴ Jeo saquëna, Jesupi Galileana co'ipi, Maija'quë joyo tutu timësiquëpi. Jaje pa'ina, pai i pa'iyere quëajëna, ja yejaña pa'icohua'i asahuë. ¹⁵ Pai dari ñape tsi'si huë'ña pa'iyena ye'yaquë pa'ina, si'ahua'i ite de'oquëre papi cajë sihuahuë.

Jesús Nazaretre Pa'iyë

(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

¹⁶ Ja maca Jesús Nazaretre saji'i, i ai de'osi daripëna. Huajë mu'se ti'aëna, pai tsi'si huë'ena cacani ja'rupi. Jaje i si'anë yo'oye sëte. Ja'rusipi Maija'quë coca pëpë ñasi'i caquë huëni nëcapi. ¹⁷ Nëcaquëna, Isaías Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'ere isiëna. Iti maca aquëpi isiquëna, hui'yoquë ti'api, ñeje toyase'e pa'i huë'ñare:

¹⁸ Mai Èjaë joyopi yë'ëni pa'iji.

Jaje pa'ina, yë'ëna de'o cocare isipi, carajaicohua'ina quëa ja'ñere.

Cui'ne ai oicohua'ire yëhuo huasoja'quë a'ë.

Tseä cuañosicohua'i pa'icohua'ire quëa huasoja'quë a'ë.

Cui'ne ñama'cohua'ini ñacohua'ire neja'quë a'ë.

Co'aye yo'ojëna, ai yo'ojë pa'icohua'ini de'o pa'iyë isija'quë a'ë.

¹⁹ Mai Èjaë oi necai tëcahuëre paipi asaja'cohua'i a'ë caquë yë'ëre jëjo daopi.

²⁰ Jaje Jesús ña tējini tēoni pai tsi'si huë'e cōcaiquëna, isini ja'rupi. Ja maca si'ahua'i ai ñahuë, ise'ere, pai tsi'si huë'ere tsi'sicohua'i. ²¹ Ñajëna, iohua'ire je'nërepa ca huëopi:

“Yure iye mu'se ti'api, iye toyase'e caye mësaruru asa maca.”

²² Si'ahua'i Jesús de'oquë api cajë i case'ere merepa de'oye caëna, cajë ai cuasajë sa'ñe cahuë:

“¿Iquë coa José mamaquë api, pa'ima'quë?”

²³ Jesupi capi, jaohua'ire:

“Jujuquë sëte co'ye jujujë'ë, caja'cohua'i a'ë. Casicohua'ipi yequëje caja'cohua'i a'ë. Capernaum yejana yo'ose'eje yure ñño më'ë yejare pana yo'ojë'ë, yëquë asase'eje.”

²⁴ Ja maca ai seña maca ca saoquë cui'ne capi:

“Nuñerepa cayë. I ai de'o sito pa'icohua'i caye Maija'quëre quëacaiquëre te'ije de'oyerepa sihua cuañosiquë peopi. ²⁵ Maija'quëre quëacaiquë Elías pa'i mu'señare Israel pai hua'jeohua'i jai pai paë'ë. Ja mu'seña tres ometëca jerepa ocoma'ëna, si'a yeja pa'icohua'i ao ëa ju'ijë ai yo'ohuë. ²⁶ Jaje ai yo'ojëta'are Maija'quëpi Elíasre Israel pai hua'jeohua'ire jëjo saoye papi. Paquë Sareptare hua'jeo pa'ico quë'rona jëjo saopi, Sidón yejana. ²⁷ Cui'ne Maija'quëre quëacaiquë Eliseo pa'i mu'señaje jai pai Israel pai ja'ju dahuë ju'icohua'i paë'ë. Pa'ijëta'are te'ireje jujucaiyë papi. Paquë Siria yeja aquë Naamánni jujucaji'i.”

²⁸ Jaje caquëna, asani tsi'sisicohua'ipi ai pëti huëohuë. ²⁹ Ja maca huëni nëcapi Jesure tseani pai daripë peo huë'ña huë'sena etoni sahuë, cuti sa'nihuëre pana. Jaropi jëjo toñu'u cajë. Iti cutihuëre pai pa'i daripë paji'i. ³⁰ Jaje jëjo toñu'u cajë sasicohua'ita'are Jesús iohua'i jopojá'a etani saji'i.

Co'a Huati Joyo Hue'equë

(Mr 1.21-28)

³¹ Ja maca Jesús saji'i, Capernaumna Galilea yeja daripëna. Jarona sani huajë mu'seña paire ye'ya huëopi. ³² Iohua'ire ye'yayere asajë ai ñahuë. ¿Merepa jaje cuañequë quëayeje pa'yerepa quëaquë'ni? cuasajë.

³³ Jaro tsi'si huë'ñare paji'i, te'i ëmë huati joyo hue'equë. Jaëpi cui'pi.

³⁴ “Yëquëre yo'oma'ë. ¿Me nesi'quë yëquëre yo'oquë'ni, Jesús Nazaret aquë? ¿Nëjosi'quë daiquë? Më'ëre yë'ë ñañë. Më'ë cato Maija'quë mamaquë, de'oquëre pa'ë.”

³⁵ Ja maca Jesús co'a joyore capi:

“Cama'ë. Jaëte jeoni saijë'ë.”

Jaje ca maca co'a joyopi pai ña hue'ñana co'aye neñe peoyerepa yejana ne taoni eta saji'i. ³⁶ Si'aohua'i ña quëquëni sa'ñe ñohua'ija'a cahuë:

“¿Ique yë'o a'ni, ja jerepa pa'ye iye? Cuañequëna, huatiohua'ije ite sehuojë etayë.”

³⁷ Jaje yo'oquëna, paipi Jesús yo'oye ayere ja yeja si'a hue'ña quëarojateña.

Jesupi Simón Pedro Huaore Jujuye

(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

³⁸ Ja maca Jesús tsi'si huë'epi etani Simón huë'ena cacapi. Jarote paco'ë, Simón huao suña dahuë ai ju'icopi. Jaje pa'iona, Jesure jujucijë'ë, cajë sei'ë. ³⁹ Ja maca Jesús suña dahuë ju'iconi ñaquë suña dahuëre pi'ra saouna, suña dahuë peocopi huëni aore neni ao.

Jesús Jai Paire Jujucaye

(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

⁴⁰ Èsë cara mesi maca jai paire ju'icohua'ire dahuë, coa si'a ju'li dahuë quë'iohua'ire Jesuna. Dajëna, ju'icohua'ire i jëtëpi pai ñapere patoquëna, co'yahuë, si'aohua'i. ⁴¹ Ju'icohua'ire pa'isicohua'ipi huatiohua'i etajë Maija'quë mamaquëre papi cuijëna. Jesupi ja cayere ësepi, tsoe ñohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë Cristo api asa do'ire.

Jesús Yëhuoye, Galilea Quë'rore

(Mr 1.35-39)

⁴² Jesús nea hue'ñarepa pai peo hue'ñana saquëna, saima'quëni cajë co'ejë ti'ahuë. ⁴³ Ti'asi maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Quëaye pa'iji, de'o coca Maija'quë pa'li te'te ayere yequë pai daripëaje. Jare caquë jëjo daosiquë a'ë.”

⁴⁴ Jaje Jesús cu'li quëarojaji'i, Galilea tsi'si huë'ñana.

5

Tsiaya Hua'ire Yo'eye

(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

¹ Jesús Genesaret Jaira tëtëpare pa'li quëaquëna, jai pai qui'iyerepa Maija'quë coca asañu'u cajë dateña. ² Daijëna, Jesupi caya yohuë, peo huë'api huahuaquëna, ñapi. Iti yohuë acohua'ipi yo'e nëare tsoa toñu'u cajë tumareña. ³ Ñani ja maca Jesús yohuëna aya mëji'i. I aya mësi yohuë Simón tse paco'ë. Ja maca capi, a'ri maña so'ona jëjo sao huahuojë'ë, yohuë. Huahuojëna, ja'runi ñu'li Jesús paire ye'ya huëopi. ⁴ Ye'ya tējini Simónre capi:

“Hua'li pa'li huë'ñana yohuëja'a sani mësarü yo'e nëapi hua'ire neñu'u.”

⁵ Simónpi sehuopi:

“Ye'yaquë, si'a ñami te'e hua'ireje neñe peoyerepa ai yo'ohuë, nema'pë. Jaje pasicohua'ita'a më'ëpi cuañeñe sëte hua'li yo'erë jeo dëosi'i.”

⁶ Cani jeo dëosi maca hua'ipi airepa timërena, hua'li yo'erëpi tēi huëo. ⁷ Ja maca yequë yohuëre cajeohua'li pa'icohua'ire jëñapi soihuë. Soina, dani si'ahua'li caya yohuëa ea tete macarepa aya timëhuë. ⁸ Ja maca Simón Pedro iyere ñani do're ja'runi Jesure capi:

“Saijë'ë, Èjaë, yë'ë quëno maca pa'ima'ë. Yë'ë co'aye yo'oquë a'ë.”

⁹ Coa quëquë huesëni jaje caquëna, i ja're cōni pa'icohua'ije hua'ire nese'ere cuasajë ai quëquëhuë. ¹⁰ Cui'ne, Zebedeo mamajë Jacobo cui'ne Juan, Simón cajeohua'ije quëquë huesësicohua'li paë'ë. Jaje quëquëjëta'are Jesús capi, Simónre:

“Ca'rama'ë pa'ijë'ë. Më'ë yurepi paire yo'ecaiquë pa'ija'quë a'ë.”

¹¹ Ja maca yohuëare tëtëpana sani jeoni Jesús ja're saë'ë.

Jesús Jujucaye, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre

(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

¹² Jesús pai daripëre pa'ina, te'li pai ja'ju dahuë ju'iquëpi titani Jesure ñani i tsiapi yejare pana semeni seji'i. Ñeje caquë:

“Ejaë, më'ëpi yë'ëre jujuye yëni jujujë'ë. Yë'ë ju'li dahuë.”

¹³ Ja maca Jesús i jētēpi patoquē capi:
“Yē'ē jujucayē.”

Caquēna, jare iti macapi ja'ju dahuē peoquē de'opi. ¹⁴ Ja maca Jesús ite capi:

“Quēama'ē pa'ijē'ē, paire. Coa Maija'quē huē'e ñacaicohua'ise'ere sani iñojē'ē. Iñoni mē'ē co'ayere tsoa toquē yo'o do'ire isijē'ē, Moisés cuañequē pa'ise'ere. Jaje yo'oquēna, si'a hua'i mē'ē ju'iquē pa'isiquēpi de'oquē pōnēni yo'oye ñaja'cohua'i a'ē.”

¹⁵ Jaje pa'iquēta'are Jesús yo'oyepi jero sa'ana jai saji'i. Jaje pa'ina, jai pai i caye asañu'u cajē daijēna, ju'icohua'ijē daē'ē, juju cuañoñu'u cajē. ¹⁶ Jaje yo'ojēna, Jesús pai peo huē'ñana sai Maija'quēre seji'i.

Quē'quē Dahuē Ju'iquēre Jujuye

(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

¹⁷ Jesupi ye'yaquēna, jarote ja'rusicohua'ipi ñuē'ē. Fariseo acohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cōni, Galilea yejare si'a huē'ña pa'icohua'ipi daisicohua'i paē'ē. Pa'ijēna, yecohua'ipi Judeapi cui'ne Jerusalēnpi daisicohua'ijē paē'ē. Pa'ijēna, Jesupi paji'i, Maija'quē tutu ju'icohua'ire jujucayē. ¹⁸ Paquēna, yo'oye peoquēpi ju'iquēni cai saihuēna oasiquēni cuajē Jesús pa'i huē'ña coareña, ñajaquē cajē. ¹⁹ Dajēta'are caca huē'ñapi jai pai timēsico pa'i do'ire cacaye pajē ña jujani huē'e jeteja'a mēni peo coje tēteni ju'iquēre pai jopojā'a meñe casahuē, Jesús ña huē'ña cai saihuēna oasiquēni. ²⁰ Ja maca Jesús iohua'ipi ite jujucayē api cuasayere ñani ju'iquēre capi:

“Mē'ē co'aye yo'ose'ere sai de'huacayē.”

²¹ Jaje caquēna, asani cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i cuasa huēoreña: “Paipei yequē co'aye yo'ose'ere sai de'huacayē peoji. Jare Maija'quēse'e sai de'huacayē paiji. ¿Iquel'ni, iquē ja jerepa Maija'quēre cue'cuequē caquē?”

²² Jesupi jaje cuasajēna, ñani capi:

“¿Me yo'ojē jaje cuasayēni? ²³ Co'aye yo'ose'ere sai de'huaye cui'ne iquēre jujucayē pai cato yo'o tī'a ma'ñe a'ē. A'jiñe yo'oye peoji. ²⁴ Jaje pa'ito de'o'ji. Iñosi'i, mēsarute. Yē'ē Pai Mamaquēpi te'ipi iye yeja cuañequēre papi co'aye yo'ose'ere sai de'huacayē pa'iyē.”

Jaje se cani ju'iquēre capi:

“Mē'ēni cayē, huēijē'ē. Mē uicore ini mē'ē huē'ena saijē'ē.”

²⁵ Caquēna, ja macarepa iti ju'iquē pa'isiquēpi jaohua'i ñajēna, huēni nēcani i uisicore se de'huani Maija'quēre sihuaquē caquē saji'i, i huē'ena. ²⁶ Saina, si'ahua'i ña quēquēni Maija'quēre sihuajē careña.

“Yurena ñahuē, paije yo'o ma'ñere yo'oye.”

Jesús Levíre Soiye

(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

²⁷ Iye yo'osi jeteyo'je Jesús etaquē Leví huē'equēre ñapi, pa'i do'i sai huē'ñare ñu'i curire seina, ñani capi:

“Tuijē'ē, yē'ēni.”

²⁸ Ja maca Leví i yo'oye si'aye se jeoni Jesús ja're cōni saji'i.

²⁹ Ja jeteyo'je Leví jai fiesta nepi, i huē'ena, Jesuni sihuaquē. Jarote cui'ne jai pai pa'i do'i secohua'i cui'ne yecohua'i cōni ai saihuēna ja'rusicohua'ipi paē'ē. ³⁰ Pa'ijēna, ñani fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Jesure ye'yecohua'ipi de'oye yo'oma'cohua'i a'ē, cuasajē sañope ca huēojē careña:

“¿Me yo'ojē mēsaru pa'i do'i secohua'i ja're cui'ne co'aye yo'ocohua'i ja're cōni aijē cui'ne ucayēni?”

³¹ Cajēna, asani Jesupi sehuopi:

“De'oye pa'icohua'i cui'ne huajēcohua'i jujucayēre co'eye pañē. Jaje pa'ina, ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ē, jujucayēre. ³² Ja do'ire de'ocohua'ini soisi'i caquē, daisiquē peoyē. Co'acohua'ini soisi'i caquē daisiquē a'ē, jaohua'ipi ja'rē yo'ose'e jeoni pōnejajē caquē.”

*Jesure Seña, Aima'pë Señere**(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)*³³ Caquëna, iohua'ipi Jesure seteña:

“Juanre ye'yecohua'i yo'oye sēte aima'pë Maija'quëre ai sejë yo'oyë, cui'ne fariseo ye'yecohua'ijë. ¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'ise'e si'anë aijë cui'ne ucujë pa'iye'ni?”

³⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Hueja ao aija'cohua'ire soisicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë cacohua'i a'ni, mësarü, huejaquëpi iti macare çoni pa'ito? ³⁵ Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se huejaquëre ye'ëre si'oye pa'iji. Ja maca huejaquëpi peoëna, ao aima'pë pa'ija'cohua'i a'ë.”

³⁶ Cui'ne quëa iñopi, iohua'i ñañena çoni ñeje:

“Yecohua'ijë huajë ju'i çare tēani ai ju'i çare sēoma'cohua'i a'ë. Jaje yo'ocohua'i pani coa huajë ju'i çare nejoñë. Cui'ne huajë ça çatipëpi ai ju'i çana sēosicohua'i pa'ito te'ojë pa'io ña cuañoñe paji. ³⁷ Jare cui'ne pa'iji. Cuiya'i çono doye peoji, ai ça'nihuë de'huasicona. Jaje ai ça'nihuëna huajë cuiya'i çono doto yete saiye pa'iji. Jaje yete saina, si'aye nejoñe pa'iji, cuiya'i çono cui'ne ça'nihuë de'huasi topëje nejoñe pa'iji. ³⁸ Jaje pa'ina, huajë cuiya'i çono doye pa'iji, jare cui'ne huajë ça'ni topëna. Jaje huajëyese'e pa'i de'oye quëçoja'coa. ³⁹ Jaje pa'ina, o'sasi çono ucucohua'ijë huajë çono ucuye pañë, o'sasi çono ai de'oye a'ë, cajë.”

6

*Jesure Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye**(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)*

¹ Te'e huajë mu'se Jesús ta sitoja'a saina, ire ye'yecohua'ipi trigo tsa'ña tējajë saë'ë. Yo'oni jeteyo'je jëñapi iti case'e po'tejë aë'ë. ² Jaje yo'ojëna, fariseo acohua'ipi ñani sei'ë:

“¿Moisés cuañese'e caji huajë mu'se yo'oye peoji. Jaje pa'iquëta'are me neñu'ju yo'oye'ni?”

³ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Ñama'cohua'ini David cui'ne i cajeohua'i çoni ao ëa ju'ijë yo'ose'e? ⁴ Maija'quë huë'e ñacaicohua'ise'e Maija'quëna isise'ere ao aĩñere ao ëa ju'i Maija'quë huë'ena cacani aore imani ai cui'ne i ja're pa'icohua'irejë aopi.”

⁵ Cui'ne capi, jaohua'ire:

“Pa'i Mamaquëre papi tutu payë, huajë mu'se pa'itojë cuañeñe.”

*Jëtë Cuënesicore Paquëre Jujuye**(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)*

⁶ Yëquë huajë mu'se Jesús pai tsi'si huë'ena cacani, ye'ya huëoquëna, jarote paji'i, te'i ëmë ëja të'hui jëtëre cuënesicore hue'equë. ⁷ Pa'ina, cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i çoni cuasahuë. Jesupi huajë mu'sere jujuquëna, ñani ite sañope cañu'u cajë utejë ñahuë. ⁸ Jaje cuasaye ñaquëta'a cuënesi jëtë hue'equëre capi:

“Huëijë'ë. Huëni ja maca jopore pare nëcajë'ë.”

Caquëna, huëni nëcapi. ⁹ Ja maca Jesús yecohua'ire capi:

“Sesi'i, mësarute te'ore. ¿Iquepi de'oquë'ni, huajë mu'se yo'oye, de'oye panita'a co'aye? ¿Paire huasoye panita'a paire coa nejoñe?”

¹⁰ Ja maca si'ahua'ire seña të'ijani Jesús capi, ju'iquëre:

“Më jëtëre mëajë'ë.”

Caquëna, i case'ejë yo'opi. Yo'oquëna, i jëtë cuënesico pa'isico de'oco paco'ë. ¹¹ Jaje yo'oquëna, ñani yecohua'i ai pëti ëaye ñajë ca huëohuë, sa'ñe iquepi Jesure sañope ne'ñe pa'ioni cajë.

*Jesús Doce Ye'yecohua'ire Soiye**(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)*

¹² Ja mu'seña Jesús Maija'quëre sesi'i caquë saji'i, ai cutihuë. Jaropi si'a ñami Maija'quëre seji'i. ¹³ Nata tōmesi maca i ye'yacohua'ire soini doce pa'iohua'i i ja're

pa'icohua'ire hue'yopi, jëjo daocohua'ire. ¹⁴ Jaohua'i cato paë'ë: Simón, jare jaëni se hue'yo cosiquë paji'i, Pedro. Cui'ne i yo'jei, Andrés paji'i. Jacobo, Juan, Felipe, Bartolomé, ¹⁵ Mateo, Tomás, cui'ne Alfeo mamaquë Jacobo paji'i. Simón Cananista tsëcapë aquë paji'i. ¹⁶ Judas Jacobo yo'jei paji'i. Cui'ne yequë Judas Iscariote Jesure yehuoja'quëje.

Jesús Jai Paire Ye'yaye
(Mt 4.23-25)

¹⁷ Jesús ai cutihuëpi i ye'yacohua'i ja're çoni cajequëpi përepë yejana pëapi. Jarote jai pai paë'ë. Si'a hue'ña acohua'i, yecohua'ipi Judea cui'ne Jerusalén cui'ne jai tsiaya tëtëpa Tiro cui'ne Sidón quë'ro acohua'i daisicohua'i paë'ë, Jesús cayere asa'nu'u cajë cui'ne iohua'i ju'i dahuëre jujucaijaquë cajë daisicohua'ipi. ¹⁸ Huati yo'oquëna, ai yo'ojë pa'icohua'ipi juju cuañosicohua'i de'ohuë. ¹⁹ Si'a pai Jesure patosicohua'ipi i tutupi si'ahua'i co'yasicohua'i paë'ë. Jujusicohua'ire ñani pato do'ire si'ahua'i yëhuë, patoye.

Nuñerepa Case'e Pai Ayere
(Mt 5.1-12)

²⁰ Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire ñani capi:

“Sihuacohua'i pa'ijë'ë, mësarute teaye pa'iohua'i, Maija'quë tëtëna de'oye cacani paja'cohua'i a'ë.

²¹ Sihua'cohua'i pa'ijë'ë, mësarute ao ai ëa ju'icohua'ipi jeteyo'je si'aye ti'aja'cohua'ipi. Sihua'cohua'i pa'ijë'ë, oicohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'je soja'cohua'ipi.

²² Pai Mamaquëre tui do'ire pa'ipi mësarute pëijë coejë iohua'i quë'rore etojë cue'cuyee pa'iji. Jaje yo'oto sihuajë'ë, yë'ëre tui do'ire. ²³ Jaje yo'ojëna, ai sihuajë'ë, ma'tëmona mësarute caquë de'huacaisi co'amañare jerepa paja'cohua'ipi. Mësarute co'aye yo'oyeje pa'ye yo'oa'huë'ë, Maija'quë tsoe hue'ña quëacacohua'ire.

²⁴ Jaje pa'iquëta'are jaiye yure co'amaña pajë sihua tosicohua'ireta'a, sihuaye peoja'coa.

²⁵ Teayererepa mësarureta'a yure ao ani timëni sihuajë pa'isicohua'ire jeteyo'je ao ëa ju'i'ne pasipi. Teayererepa mësarute yure so huajëjë pa'isicohua'ireta'a jeteyo'je oiye pasipi.

²⁶ Teayererepa mësarute pa'iyë'ni si'a pai de'o paire pa'ë cajëna, pa'icohua'i maña. Tsoe acohua'ijë jaje cui'ne de'ocohua'i a'ë ca'ahuë'ë, Maija'quë jëjo daocohua'ijë pa'icohua'ita'a coa cosocohua'ini.

Mësarute Sañope Yo'ocohua'ire Oiye
(Mt 5.38-48; 7.12)

²⁷ Jaje pa'iquëta'are mësarute yë'ëre asacohua'ire cayë: Oijë'ë, mësarute sañope cacohua'ire. De'oye yo'ocajë'ë, mësarute coecohua'ire. ²⁸ De'oye pa'i ja'ñere cacajë'ë, mësarute sañope ai yo'o ja'ñere de cacohua'ini. Secacajë'ë, mësarute tea ju'icohua'irejë. ²⁹ Yecohua'ipi tsiana te'e te'te tëtëtoru yequë te'te tsiajë nëocajë'ë. Cui'ne yecohua'ipi më sësëquëna ju'iconi jioni sato huë'ehuë ju'icoreje se isi saojë'ë. ³⁰ Secohua'i pa'ito isijë'ë. Yeque më tseçoni jiosicohua'i pa'ito, coa ñajë'ë, cui'naoni se'ne pajë'ë. ³¹ Yecohua'ipi mësarute de'oye yo'ojajë cuasayeje pa'ye yecohua'ini se de'oye yo'ojë'ë, mësarute.

³² ¿Jaje pa'iquëta'are mësarute mësarute oicohua'ise'ere oicohua'i pani, iquere de'oye yo'oye'ni? Co'ahua'ijë cui'ne sa'ñe oiye yo'ocohua'ini. ³³ ¿Jaje pa'ina, mësarute mësarute de'oye yo'ocohua'ise'ere de'oye yo'oni iquere de'oye yo'oye'ni? Co'acohua'ijë cui'ne yo'oyere yo'oni. ³⁴ ¿Jaje mësarute de'oye co'yocohua'ise'ere co'yoja'cohua'i a'ë cuasajë isicohua'i pani iquere de'oye yo'oye'ni? Co'acohua'ijë co'yoja'cohua'i a'ë cuasajë yo'oyere yo'oni. ³⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarute cato oiye pa'iji, mësarute sañope yo'ocohua'ire. Jaohua'ire de'oye yo'ojë isiye pa'iji, co'yoja'cohua'i a'ë cuasaye peoyerepa. Jaje yo'osicohua'ini ma'tëmo jaiye de'o co'amaña isiye pa'iji. Cui'ne mësarute pa'ija'cohua'i a'ë, Maija'quë Ejaërepa mamajë, cui'ne ije oiquë api, co'acohua'ire cui'ne i isiye de'oji cama'cohua'ireje. ³⁶ Jaje cui'ne mësarute oijë'ë, yecohua'ire, Maija'quë oiyeje.

Pa'i Yo'oyere Ña De'hua Caye
(Mt 7.1-5)

³⁷ Jaje pa'ina, co'acohua'i a'ë cama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Jaje pajëna, Maija'quëje mësarute co'acohua'i a'ë caye paja'quë api. Yecohua'ire nejoñe pajë'ë. Jaje pajëna, Maija'quëje mësarute nejoñe pasipi. Yecohua'i tayo yo'oyere sai de'huacaijëna, Maija'quëje mësaru tayo yo'oye sai de'huacaija'quë api. ³⁸ Yecohua'ire isicohua'i pa'ijëna, Maija'quëje mësarute isisipi. Isija'quë api, i topëna de'oye cuasa ti'acore pani. Dëso quiosiconi, ña'co quiosiconi, timësicore pani, mësaru yecohua'ire isiyeje pa'ye Maija'quëje isija'quë api, mësarute.”

³⁹ Jesupi ñeje yo'oyeje pa'ye a'ë capi:

“Ñama'quëpi yequë ñama'quëni sai saquë pa'ito cojena tomeja'cohua'i a'ë, si'a jupë. ⁴⁰ Ye'yecohua'ipi iohua'ire ye'yaquëre tëto saisicohua'i peoyë. Ye'ye tējinita'a ti'añe pa'iji, iohua'ire ye'yaquëje pa'iohua'i.

⁴¹ ¿Me jaje pa'ito, më'ë yo'jei ñacoare ne'cua pa'icore se ñaquë casi'ni? ¿Më'ë ñacoare soquë tiro ja'iore papi ju'icore du'ru ñama'ë pa'ini? ⁴² Më'ë ñacoare pare soquë tiropi ju'iona ti ñama'ë pa'iquëpi me më'ë yo'jeire casi'ni: 'Huau, më'ë ñacoare ne'cua ju'icore dutasi'i, nëocaijë'ë.' De'loquëre pa'ë coa caquë yo'oquë maca. Më'ëpi du'ru macarepa më'ë ñacoare soquë tiro ju'iconi duta jëojë'ë. Jeteyo'je de'oye ñaquëpi më'ë yo'jeire ne'cua ju'icore dutacaiye pa'iji.

Më'ë Yo'oyere Ñajë Asaja'cohua'i A'ë, Më'ëre
(Mt 7.17-20; 12.34-35)

⁴³ De'o soquë yëpi co'a ca quëiñe peoji. Jaje cui'ne co'a soquë yëje de'o ca quëiñe peoji. ⁴⁴ Jaje pa'ina, soquë ñëa ñape ñañe pa'iji, iti quëiñena. Miu soquë yë pani quëiñe paji, cosa care. Jaje cui'ne miu pisi pani quëiñe paji, cuiya'i care. ⁴⁵ Jaje pa'ina, de'o pa'i pani caji, de'oyere, i joyo de'oyepi pa'iyere. Cui'ne co'aquë pani co'ayere caji, i joyo co'ayepi pa'iyere. Yë'opopi caji, joyo pa'iyepi etaquëna.

Caya Huë'ña Ne Hue'ña
(Mt 7.24-27)

⁴⁶ ¿Me yo'ojë mësaru yë'ëre Èjaë, Èjaë cajëta'a yë'ë cayeje ne ma'ñe'ni? ⁴⁷ Quëasi'i, yë'ëna dani asacohua'ipi cui'ne yë'ë cayeje yo'ocohua'i pa'iyere. Iyeje pa'ye pa'iji. ⁴⁸ Jaohua'i cato ëmë cutihuëna nëconi huë'e nesiquëje pa'i pa'iji. Tsiayapi co'jenije ti'lama'ëna taiñe paja'quë api. De'o yejana nesi do'ire. ⁴⁹ Jaje pa'iquëta'are asaquëta'a yë'ë case'leje yo'oma'quëpi mejahuëna nëconi huë'e nesiquëje pa'i pa'iji. Tsiaya col'jeni ai tutu tsal'ina taiñe pa'iji.”

7

Jesupi Romano Jo'yaëre Jujuye
(Mt 8.5-13)

¹ Jesús coca ca tējini saji'i, Capernaum yejana. ² Jarote romano soldado pa'i capitán i jo'yaë i oiquëre papi juni huesë tējiquëre paquëpi paji'i. ³ Jaje pa'ina, capitánpi Jesure asani jëjo saopi, judío aiohua'i acohua'ini, dani i jo'yaëre jujucaija'quëre seni daja'cohua'ire caquë. ⁴ Jaohua'i Jesure tsiojani ai se huëohuë, ñeje cajë:

“Iye capitán de'loquë api, më'ëpi ite cocati'ñe pa'i a'ë. ⁵ Cui'ne judío paire oiquë api. Jaje yo'oquëpi pa'i tsi'si huë'e saicaina, mai secore nehuë.”

⁶ Jaje cajëna, Jesús asani iohua'i ja're çoni saji'i. Saijë i huë'e ti'añe ja'i macare pa'ijëna, capitánpi jëjo daopi i cajeohua'ire Jesure ñeje quëaja'cohua'ire:

“Èjaë, ai yo'oma'ë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, cayë yë'ë co'aquë huë'ena daima'ë pa'ijë'ë. ⁷⁻⁸ Yë'ë jaohua'i cuañeñere yo'oquë pa'iquëpi yë'ë soldado paire meñe cuañequëna, sehuocohua'ire payë. Jaje paquëpi yë'ëpi cayë, jaohua'i aquëni: 'Saijë'ë,' caëna, saiji. Cui'ne yequëni 'daijë'ë' caru, daiji. Cui'ne yë'ë jo'yaëni: 'jare nejë'ë' cuañeru neji.

Jaje mē'ēpi co'yajē'ē cuañeru, yē'ē jo'yaēpi co'yasipi asayē, yē'ē. Jaje pa'ina, daima'ē cuañejē'ē, yē'ē jo'yaē co'yajaquē.”

⁹ Jaje case'ere asani Jesús ai sihuapi, ta'ñe caquēre papi pa'iquē'ni caquē. Jaje cuasani ite tuicohua'ire capi:

“Ti ñama'ē paē'ē, Israel paipi jaje yē'ēre necaija'quē api cuasacohua'ire iquē yo'ose'eje care paye.”

¹⁰ Ja maca i jējo daosicohua'i huē'ena co'ini capitán jo'yaē tsoe co'yasiquēni tī'ahuē.

Posē Ju'isiquēre Huēoye

¹¹ Iye yo'osi jeteyo'je Jesús saji'i, Naín hue'e daripēna. Saina, cui'ne i ye'yacohua'i cui'ne jai pai cōni saē'ē. ¹² Pai daripē eta sa'rona ja'ye tī'asi maca ju'isiquēni tañu'u cajē sacohua'ire ñapi. Jai pai cōni saē'ē, ite daripē acohua'ije. Pēca ja'quē juquēna, hua'jeopi te'ire nēcoquēpi ju'isiquē paji'i. ¹³ Jaje saijēna, Ējaēpi jaote teaye ñani oi capi:

“Oima'o.”

¹⁴ Ja maca Jesús tsiojani mahuēna patopi. Patoquēna, ite sacohua'i nēcajaē'ē. Ja maca Jesús ju'isiquēni capi:

“Posē, yē'ēpi cayē mē'ēre, huēijē'ē.”

¹⁵ Caquēna, ite ju'isiquēpi huēni ja'runi coca ca huēopi. Pēca ja'cona huēoni isipi, Jesús.

¹⁶ Ja maca iyere ñani si'ahua'i quēquēni Maija'quēre de'oquēre pa'ni sihuajē ca huēohuē ñeje:

“Mai aquēpi Maija'quē quēacaiquē pa'iji, jerepa pa'ipi.”

Cui'ne cahuē:

“Maija'quēpi i paire cōcasi'i caquē daji'i.”

¹⁷ Jaje Jesús yo'ose'ere Judea pa'icohua'i cui'ne Judea yeja niamoa pa'icohua'ije asahuē.

Juan Ti Doquē Jējo Saocohua'i Jesuna

(Mt 11.2-19)

¹⁸⁻¹⁹ Juanpi si'aye iye yo'ose'ere asapi, ite ye'yecohua'ipi quēajēna. Jaje asani daija'quē api ca nēosiquē ¿Cristorepa pa'ima'quē, panita'a ja yē'ta'a yequēre uteye pa'iquē? cuasaquē i ye'yacohua'ire cayahua'ire soini Jesús quē'rona jējo saopi, seni asaja'cohua'ire. ²⁰ Jējo saosicohua'ipi Jesús quē'rona tī'ani cahuē:

“¿Cristo ite daija'quē api ca nēosiquē pa'ima'quē mē'ē? Panita'a ja yē'ta'a ¿yequēre uteye pa'iquē? caquē Juan oco doquēpi yēquēre jējo daopi.”

²¹ Sa tī'ajēna, Jesupi jai paire ju'icohua'ire cui'ne ai yo'ocohua'ire huati quē'iohua'ire eto saquē, cui'ne ñama'cohua'ire jujuquē yo'opi. ²² Yo'oquēni sejēna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Sani Juanre cajē'ē: Mēsaru ñajē cui'ne asase'ere quēajē'ē, ñama'cohua'ipa'isicohua'ia'ñañere, cui'ima'cohua'ipa'isicohua'ipi cui'yere, ja'ju dahuē hue'ecohua'ipi peocohua'ia'tomeñere, asama'cohua'ipi asayere, ju'isicohua'ipi huēiyere, cui'ne teaye ai yo'ocohua'ini huaso coca quēayere. ²³ Coa asani yē'ēre ire papi caquē jēa coeye paquēpi sihuaquē de'oye pasipi.”

²⁴ Juan jējo daosicohua'ipi co'isi maca Jesupi paire ca huēopi, Juan ayere ñeje:

“¿Iquere sani ñare'ni, cuene yeja saisicohua'i? ¿Tutupi catēna ju'aquēna, huahuēyere ñare? Pani. ²⁵ Jaje pa'ina, ¿iquere sani ñare'ni? ¿Ēja de'oni jai do'i cañare ju'iquēni ñare? Pani. Jaje pa'ina, mēsarupi ñacohua'ia'ē, pai ējaohua'ia'huē'ña pa'icohua'ipi jai do'i cañare ju'ijē pa'icohua'ire. ²⁶ Tijupē cayē, jaje pa'ito: ¿Iqueini sani ñare'ni, Maija'quē jējo daoquē? Jaje pa'ijē'ē. Nuñerepa cayē, Maija'quē quēacaiquē jerepa pa'i api. ²⁷ Toyase'e cato caji:

Jējo saosi'i, yē'ēre quēacaiquēre mē'ē sai huē'ñana

Mē'ēre ma'a ne de'huacaija'quēre.

²⁸ Jaje pa'ina, cayē, mēsarute. Pai pa'i huē'ñana iquē Juan oco doquēje pa'i ti peopi, Maija'quē quēacaiquē jerepa pa'i. Jaje pa'iquēta'are ai a'riquē macapi Maija'quē pa'i te'te jerepa pa'i pa'ija'quē api.”

²⁹ Jaje caquëna, asani si'aohua'i Juanre oco do cuañosicohua'i co'a pa'i cui'ne pa'i do'i curi secohua'i Maija'quë de'oyerepa yo'ose'ere sihuajë nuñerepa pa'i api, Maija'quë.

³⁰ Jaje pa'iquëta'are Juan oco do cuaño'ma'cohua'ipi fariseo pa'ipi cui'ne cuañese'le ye'yacohua'ipi Maija'quë iohua'ire caquë yo'oyere asacaiye coereña, co'aye a'ë cajë.

³¹ Èjaëpi yequeje capi:

“¿Iquena con iye'në paire ja yo'oyeje pa'iohua'i a'ë caquë quëara'ye? ¿Ique yo'oyeje pa'iohua'i ña cuañoñe'ni? ³² De'o'ji, jaje pa'ito tsipi jai pa'i pa'i hue'ñana ca'a yo'oñu'u cajë ja'rusicohua'ipi caje tsini pi'cohuëre jucacaitoje bailaye pahuë. Cui'ne oiyeje pa'iohua'ita'a jëjëñere jëjëcaitoje oire paye pahuë. Yure pa'icohua'i cui'neje pa'iyë.

³³ Juan oco doquëpi ai aima'quëpi cui'ne o'sa ucuma'quëpi pa'ina, mësarupi ite huati quë'i api cayë. ³⁴ Ja jeteyo'je Pai Mamaquë daji'i, ao aiquëpi cui'ne o'sa ucuquëpi. Jaje pa'ina, mësarupi jaiye aiquë api cui'ne jaiye o'sa ucuquë api, co'aye yo'ocohua'i cajeipi cui'ne pa'i do'ire curi secohua'i cajeipi cayë. ³⁵ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë mamajëpi i iñoñere cayahua'i yo'oye de'o'ji, asayë.”

Fariseohua'i Aquë Simón Huë'ere Pa'iyë

³⁶ Fariseo aquëpi Jesure soipi, i huë'ena sani ao aijë'ë caquë. Soina, Jesús sani ao ai saihuëna ja'rupi. ³⁷ Ja'runi ñu'ina, iti daripë, te'o nomio co'aye pa'isicopi asani i pa'i hue'ña daco'ë, ai huëo së ma'ña da'care quëna huëna daco. ³⁸ Dani iopi Jesús quëno macana do're ja'runi oio io oi copi i quëo tsoani jeteyo'je io nañapi tëno cuenani tsu'suco sihuaco huëo së ma'ñapi i quëoje daco. ³⁹ Jaje yo'ocona, fariseo Jesure soisiquëpi ñani cuasapi: “Iquë Maija'quë coca quëacaiquërepa pani ite co'a nomioipi papico yo'oye asara'pi, co'a nomioipi yo'oco caquë.” ⁴⁰ Cuasaquëna, Jesupi fariseore capi:

“Simón, mël'ere yeque maña caye payë.”

Caquëna, fariseopi sehuopi:

“Cajë'ë, ye'yaquë.”

⁴¹ Jesupi capi:

“Curiquë prestaquëni caya ëmëohua'i curire co'yoye pahuë. Quinientos denario te'ipi do'i papi, yequëpi cincuenta denario do'i papi. ⁴² Jaje do'i pacohua'ipi sai ti'añe pajëna, ñani curiquë prestasiquëpi jaohua'ire oi i'ipi sai de'huapi. Jaje pa'ito yure quëajë'ë. ¿Nepi jaohua'i aquë ai jerepa oiye'ni, ite?”

⁴³ Caquëna, Simónpi sehuopi:

“Iti ai jaiye do'i pasiquëpi ite sai de'huacaisiquëre ai oji'i, cuasayë.”

Jaje caquëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayë, mël'ë.”

⁴⁴ Ja maca Jesús nomiore ñani capi, Simónre:

“¿Naquë io yo'oye? Mël'ë huë'ena yë'ë caca maca mël'ëpi oco dacaimal'ë paë'ë, yë'ë nëcañoa tsoa ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are icopi io oisi ocopi tsoacaco'ë, nëcañoare cui'ne nañapi tëno cuënao. ⁴⁵ Mël'ëpi sihuaquë pëpama'ë. Jaje pa'iquëta'are io cato caca macapi sihuao de'oyerepa pëpao, ja yë'ta'a yo'oco. ⁴⁶ Mël'ëpi yë'ëre siopë hui'yape pë'nama'ë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are io cato yë'ëre huëo së ma'ñapi nëcañoana doo. ⁴⁷ Jaje pa'ina, mël'ere cayë, io ai oio yo'oyepi io jaiye co'aye yo'ose'ere sai de'hua cuañosico pa'io, iñoco. Jaje pa'iquëta'are a'ri mañare sai de'hua cuañoquëpi a'ri maña oiye'ere iñoji.”

⁴⁸ Jaje se cani capi, iote:

“Mël'ë co'aye yo'oco pa'ise'le sai de'huacaë'ë.”

⁴⁹ Jaje caquëna, soisicohua'i ñu'icohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a ca huëohuë:

“¿Iquei'ni, iquë jaje co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiquë?”

⁵⁰ Jaje cajëta'are Jesupi capi, iote:

“Maija'quëpi huasoja'quë api cuasani yo'o do'ire huasosico pa'iyë, mël'ë. Señaco de'oye saijë'ë.”

8

Jesure Cōcaicohua'i Nomiohua'ipi

¹ Ja jeteyo'je Jesús jai daripëana cui'ne a'ri daripëana si'a hue'ña cu'i quëarojai, cui'ne Maija'quë cuañe te'tena cacani de'oye pa'iyere quëapi. Ite cohue, doce i ye'yacohua'ipi. ² Cui'ne nomiohua'ipi huati quë'iohua'i pa'isicohua'i cui'ne ipi ju'i dahuëje jujucaisicohua'ipi ite conì cuahuë. Jaohua'i ja're conì María Magdalena hue'ecoje saco'ë, itì siete huatìohua'ire eto cuañosicopi. ³ Cui'ne Herodes yëyere ise'e cuasaquë huë'e de'oye necaiquë Chuza i nëjo Juana cui'ne Susana, cui'ne jai pai yequë nomiohua'ije iohua'i co'amañapi cōcaë'ë, ite.

*Taquëpi Pa'iyë**(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)*

⁴ Pai daripëa ñape etani daë'ë, Jesure ñañu'u cajë. Jaje jai pai datena, ñani quëapi, iohua'i ñañe ayena. Caquë iñoquë ñeje capi:

⁵ “Taqüepi tasi'i caquë tsiona sani itì care jeaquëna, ma'ana tōmepi. Tōmeina, cu'icohua'ipi tsacu huesohuë, cui'ne yequë care pi'api ocue huesohuë. ⁶ Yequë capi tōmepi, quëna yejana. Tōmeni ai de'oquëta'a ocopi peoquëna, cuene juji'i. ⁷ Yequë capi tōmepi miu pisi quë'rona. Tōmeni ai de'oquëna, pisiye te'e ai de'oni hue hueapi. ⁸ Cui'ne yequë capi tōmepi de'o yejana. Tōmeni ai de'oni cien ca jaiye itì ñëa ñape quëji'i.”

Jaje iyere Jesús ca tējiquë ai tutu capi:

“Mësarupi cajoro quë'iohua'i pani asajë'ë.”

*Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Conì Quëaë'ni**(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)*

⁹ Ja maca i ye'yacohua'ipi sei'ë: ¿Iquere ja më'ë jaje quëaë'ni, iohua'i ñañena conì? ¹⁰ Cajëna, ipi jaohua'ire sehuopi:

“Maija'quë i te'te ayere paije asa ti'a ma'ñere iñoquëna, de'hue asayë, mësarü. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ini cayë iye yo'oyeje pa'ye a'ë caquë iohua'i ñañe ayepi itì ñajëta'a ña ma'ñeje pa'iohua'i pa'iyere caquë. Cui'ne itire asajë coa noni asa huesojë ti asa ti'añe pajajë caquë.

*Taquë Quëase'e Ayere**(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)*

¹¹ Iye a'ë. Iye quëase'e caye: Itì ca cato Maija'quë cocaje pa'ye. ¹² Ma'a cato quëaji, Maija'quë coca asacohua'ini. Jaje asacohua'ini huatipi dani iohua'i joñoana de'huase'ere peo hue'ña jioni asama'cohua'ire neni ne huesoyere quëaji. ¹³ Quëna yejana itì ca tōmese'e cato Maija'quë cocare du'ru macarepa sihuajë asasicohua'ipi pa'lijëna, jeteyo'je ai yo'oyepi ti'asi maca yo'o jujani jeocohua'ini quëaji. ¹⁴ Miu pisi quë'rona itì ca tōmese'e cato quëaji. Asajëta'a ja yë'ta'a iohua'i ai cuasayere yo'ojë pa'icohua'ini jaje yo'ojë co'amaña jaiye payena cuasajë cui'ne yeja sihuayere yëjë co'a ju'ijëna, pisi meapi hue hueañeje pa'ye yo'oquëna, itì ca quëima'pë pa'iyere. ¹⁵ Cui'ne yequë ca de'o yejana tōmese'e cato quëaji, de'o joyopi jaje yo'oñu'u cajë asacohua'ini cui'ne yëhuose'ere asani cui'ne yo'ocohua'ipi cui'ne yo'o jujama'cohua'ipi nuñerepa itire pa'ijë itì ca quëicohua'ije pa'icohua'i pa'iyere.

*Miacaiye Ayere Quëaye**(Mr 4.21-25)*

¹⁶ Toa tsëoma'cohua'i a'ë, tsëoni jeteyo'je yequë co'amañapi sioja'coni panita'a cai sai huë huë'ehuëna nëcoja'coni. Jaje yo'oye pajë coa ai jerepa ëmëje'na nëcojë yecohua'i cacajëna, miacaija'core. ¹⁷ Yahuese'epi ti yahue huesose'e pani huesoye peoji. Cui'ne pai asa ma'ñepi ti asama'pëna, pa'iyë peoji. Si'aye asa ja'ñe a'ë, tiñarepa.

¹⁸ Jaje pa'ito de'oye asajë'ë. Jaje pa'ina, paquëna ai jerepa se isi coñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'a peoquëni ai jerepa se sio coñe pa'iji, i payë, cuasase'e mañaque si'aye.”

*Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'jeohua'i**(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)*

¹⁹ Ja maca Jesús pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi coni titahuë, i pa'i hue'ñana. Titasico-hua'ita'a jai pai pa'i do'ire i pa'i hue'ña ti'añe pahüë. ²⁰ Jaje pa'ina, yecohua'ipi Jesure quëahuë:

“Më ja'co cui'ne më'ë yo'je tsi coni hue'sere pa'iyë, më'ëni ñañu'u cajë dani.”

²¹ Cajëna, ipi capi:

“Maija'quë coca asani cui'ne iti cayeje yo'ocohua'ipi yë'ë ja'co cui'ne yë'ë yo'je tsi pa'iyë.”

*Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuãñeñe**(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)*

²² Te'e mu'se Jesús jai yohuëna i ye'yacohua'i ja're coni tumëni capi:

“Jaira je te'tena jeñu'u.”

²³ Caëna, ja je'ejëna, Jesús caji'i. Caina, ai tutu dapi. Jairare pa'ijëna, tutu dani co'poyepi yohuëna oco timë huëopi, ea du'iyë ja'i macarepa. ²⁴ Ña quëquëni caiquëre sëtoni cahuë:

“Ye'yaquë, Ye'yaquë, ea du'iyë, mai.”

Cajëna, Jesús huëni nëcani tuture cui'ne co'poyere yo'oma'o capi. Ca macarepa tsiña de'huaje pa'iorepa de'opi, ti co'poma'co. ²⁵ Co'poma'co de'ona, i ye'yacohua'ire capi:

“¿Je ja'ye tsoe Maija'quëpi necaija'quë api cuasaye jeore?”

Jaje caquëna, jaohua'i cato quëquë huesësicohua'ipi ai ñahuë. Ñajë johua'ija'a sa'ñe cahuë:

“¿Iqueire pani, iquë, tutu cui'ne oco asani sehuocaiquërepa?”

*Huatiöhua'i Pa'ise'e Gadara Yeja Aquëre**(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)*

²⁶ Ai yo'osi jeteyo'jere papi Gadara yejana ti'ahuë, Galilea je'ñerepa pa'icona. ²⁷ Ti'ajëna, Jesús tumaquëna, te'i ëmë iti daripë aquëpi tsio daji'i. Ai tsoe iquë huatire hue'equëpi, ju'i cañaje ju'ima'quëpi cui'ne hue'ëje pa'ima'quë paji'i. Jaje pa'ipi coa pai ju'isicohua'ire ta hue'ñare pare iquë paji'i. ²⁸ Jaje pa'ipi Jesure ñani tani do're ja'runi ai cuipi:

“¿Me yo'oquë Jesús yë'ëre josa yo'osi'quë daiquë'ni, Maija'quërepa mamaquëpi? Señë, më'ëre. Yë'ëre josa yo'oma'ë pa'ijë'ë.”

²⁹ Iye cato Jesupi huatire etani saijë'ë, cuãñequëna, ja do'ire jaje capi. Iquë cato huatipi ite jo'ya nesiquëre papi ai tsoe. Jaje pa'ina, paipi ite quëna meapi sëahuë, saima'ë pa'ija'quë cajë. Jaje yo'ojëta'are huatipi tutu isiquëna, ne tëtë saoquë saiquëpi pai peo yejana huatipi saquëna. ³⁰ Jesupi capi, ite:

“¿Ique mami a'ni, më'ë?”

Seina, ipi sehuopi:

“Yë'ë Legión hue'equë a'ë.”

Jaje cani capi, huatiöhua'ipi ina jai pai cacani pa'i do'ire. ³¹ Jaje pa'ijë huatiöhua'ipi Jesure sei'ë. Jëjo saoma'ë pa'ijë'ë, nejo hue'ñare pana cajë. ³² Coa sese quë'rona jëjo saojë'ë, yëquëre cahuë, ai cutihuëre jai pai sese nëijë aicohua'ina. Cajëna, Jesupi de'oji, sehuouna. ³³ Paite pa'isicohua'ipi etani sesena cacahuë. Cacajëna, sese jai hua'que tëtëpapi tomejë jairana dutu jujuhuë.

³⁴ Ja maca iti sesere ñacaicohua'ipi ña quëquëjë huë'huëni pai darina cui'ne yequë hue'ñana iti yo'ose'ere quëahuë. ³⁵ Quëarena, paipi ñañu'u cajë sa'ë'ë. Saijë Jesús pa'i hue'ñana ti'ajë ñajëna, huati quë'i pa'isiquëpi i quëno macare ju'i ca suñasiquëpi dahuëre pa'ipi yo'oma'quëpi ñuji'i. Nu'ina, ñani ai ca'rahuë. ³⁶ Ja maca iti ñasicohua'ipi daripëpi daisicohua'ire quëahuë, huati quë'i pa'isiquëni Jesupi jujuse'ere, nuiñere cuasaquëre. ³⁷ Jare asani Gadara yeja paipi si'ahua'i ini ai ca'ra do'ire sei'ë. Saijë'ë. Iño pa'ima'ë pa'ijë'ë cajë. Jaje cajëna, asani Jesupi jai yohuëna aya mëni saji'i. ³⁸ Saina, iti huatire eto sao cuãñosiquëpi saijë'ë yë'ëreje caquë seji'i. Seina, Jesupi ite pëajë'ë, cani capi:

³⁹ “Co'ijj'ë, më'ë huë'ena. Co'ini si'aye më'ëre Maija'quë ne de'huase'ere quëajj'ë.”
Jaje caëna, sani si'a daripë cu'i quëapi, Jesús ite ne de'huase'ere.

Jairo Mamaco Cui'ne Jesús Cañare Patoco
(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

⁴⁰ Jaje Jesús jaira je te'tepi co'ina, si'ahua'i ite utejë pa'isicohua'ipi sihuajë pëpahuë.
⁴¹ Pëpa maca Jairo hue'equëpi pai tsi'si huë'ere ñacaicohua'i ëjaëpi títapi. Títani Jesús quëo yë'quë maca do're ja'runi yë'ë huë'ena daij'ë, caquë seji'i. ⁴² Te'o macare mamacore paquëni, doce ometëca pacopi, juni huesë tējicono. Sequëna, jujucaija'quë Jesupi jaronno saji'i. Saina, jai pai çoni qui'yerepa saë'ë. ⁴³ Saquëna, saru dahüë ju'icopi ai yo'oco paco'ë, tsieje tēcama'ona doce ometëca. Jaje pa'ioipi jujucohua'ini juju cuañosi'i caco si'aye io curi saio sao. Jaje yo'otoje jujuye peopi. ⁴⁴ Jaje ai yo'ocopi Jesure tsiojani tuni i ju'i çana patocono, jare iti macapi tsie tēcapi.

⁴⁵ Jaje patocono, Jesupi seji'i:

“¿Nepi yë'ëre patore'ni?”

Caquëna, si'ahua'i cahuë:

“Pahuë, patoye.”

Cajëna, Pedro cui'ne i cajeohua'i çoni cahuë:

“Ye'yaquë, jai pai si'a te'ñapi jë'jējëna, ñaquëta'a sequë'ni, çnepi yë'ëre patore'ni?”

⁴⁶ Cajëna, Jesupi capi:

“Asayë, yë'ë tutupi yë'ëre patosicore jujuse'ere.”

⁴⁷ Ja maca tsoe co'yasico pa'io yahue yo'ose'e peoquëna, tsoe asapi caco ca'raco tsa'sico dani do're ja'runi Jesús quëo yë'quë macapi quëao, si'ahua'i ñajëna, io cuasani yo'ose'ere cui'ne io pato macapi esa co'yase'ere. ⁴⁸ Quëa maca Jesupi capi:

“Huau, më'ëpi jujuja'quë api cuasani yo'osi do'ipi jujusico pa'iyë, më'ë. Señaco de'oye saijj'ë.”

⁴⁹ Ja yë'ta'a Jesús cocare caquëna, Jairo huë'epi dani titaquë Jairore capi:

“Më'ë mamaco tsoe juco'ë. Ye'yaquëre ai jerepa josa yo'oma'ë.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi asani capi, Jairore:

“Quëquëma'ë pa'ijj'ë. Yë'ëpi jujuja'quë api caquë utejë'ë. Jaje cuasaquë utequëna, më'ë mamaco co'yasico pasio.”

⁵¹ Huë'ena tì'asi maca te'ireje coñe papi, i caca hue'ña. Coa Pedro, Jacobo, Juan cui'ne tsihua'o pëca ja'quë cui'ne pëca ja'co jaohua'ise'e cacahuë, i ja're çoni. ⁵² Si'ahua'i oë'ë, co'a juë'ë, ìoni cuasajë. Jaje oijëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Oima'pë pa'ijj'ë. Tsihua'o ju'ima'o paco'ë. Coa çaico.”

⁵³ Caquëna, tsoe ju'isiconi caji cajë i cayere cue'cuejë sohuë. ⁵⁴ Ja maca Jesupi ju'isico jëtëna tseani capi:

“Tsihua'o huëijj'ë.”

⁵⁵ Jaje caquëna, iti macapi pa'i huëo cui'naopi, nëcaco. Nëcacono, ja maca Jesús aore aojj'ë cuañepi. ⁵⁶ Pëca ja'quëohua'ipi ai cuasahuë, iti yo'ose'ere. Ja maca Jesupi cuañepi, iye yo'ose'e yecohua'ire ti quëama'pë pa'ijj'ë, caquë.

9

Jesús Jëjo Saoye I Ye'yacohua'ire
(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

¹ Jesupi i doce ye'yacohua'ire tsi'soni isipi, i tuture cuañecohua'i pa'ijajë coa si'aye tñe pa'i co'a joñoare eto saojë cui'ne ju'icohua'ire jujujë yo'o ja'ñere. ² Maija'quë cuañe te'tena cacani pa'iyere quëaja'cohua'ini cui'ne si'a ju'ñere jujucaija'cohua'ini jëjo saopi.
³ Jaje jëjo saoyë capi:

“Tupë, turupë ao, curiquë sama'pë pa'ijj'ë. Ma'a sajë te'e ju'i ça sajë'ë, cayaye sama'pë, peojë saijj'ë. ⁴ Te'e daripë yo'oye pa'ina, te'e huë'ena pëajj'ë, mësarute sihuacohua'i pa'ito. ⁵ Yeque mësaruni coecohua'ini pa'ito etani saijë ya'o si'si pa'iyere tì'to tojj'ë. Jaje yo'ojë japi iñoñe pa'iji, iohua'ire sañope Maija'quë yo'o ja'ñere.”

⁶ Jaje caëna, etani sateña, si'a hue'ña pai pa'i hue'ñana, huaso cocare quëajë cui'ne ju'icohua'ini jujujë.

Juan Ti Doquëre Huaiye
(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

⁷⁻⁸ Jaje Jesús yo'oquëna, yecohua'ipi Juan huëisiquëpi huëni yo'oji, cajëna, cui'ne yecohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë Elíaspi ñaipi cahuë. Cajëna, yecohua'ipi ai tsoe Maija'quë jëjo daoquë pa'isiquëpi huëni yo'oji, cahuë. Jaje cajëna, Galilea ëjaë Herodespi asaquë cui'na ja'yese'e cuasa huesëpi. ⁹ Jaje pa'iquëta'a Herodespi capi:

“Yë'ëpi Juan siopëre yëto tëajë'ë caquë cuañehuë. Jaje pa'ito ¿iqueipi jaiye co'amaña yo'oquërepa pa'ina, cajëna, asaye'ni?”

Jaje pa'ina, Jerodespi ite ñasi'i caquë yo'opi.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aõe
(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)

¹⁰ I jëjo saosicohua'ipi co'ini Jesure quëahuë, iohua'i yo'orojaise'ere. Quëa tëjjëna, ja jeteyo'je sai sapi, jaohua'ire, pai peo hue'ñana, Betsaida daripë quë'rona. ¹¹ Jaje saicohua'ita'are paipi asani tuë'ë. Tuijëna, Jesús sihuaquë pëpani Maija'quë t'e ayere quëani cui'ne ju'icohua'ire jujupi.

¹² Neato de'o huëoquëna, i doce ye'yacohua'ipi tsio dani Jesure cahuë:

“Ja'ye huë'ña pa'i hue'ña iño ti peoji. Paire quëajë'ë, saijajë, sani huajëjajë, cui'ne pai daripëna sani ao hueroni aijajë.”

¹³ Jaje cajëna, Jesupi capi:

“Mësarupi aojë'ë, jaohua'ire.”

Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Coa cinco pan pëa cui'ne caya tsiaya hua'ire pare payë. Jaje pa'ina, si'ahua'ire aõe cani sani hueroyese'e pa'iji.”

¹⁴ Cinco mil ëmëohua'i paë'ë. Jaje pa'ijëta'are Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Cincuenta paise'ere te'e macana ño'e saojë'ë. Jare ja sochua'ise'ere si'ahua'ire huahuejë'ë.”

¹⁵ I case'eje yo'ojëna, si'ahua'i ja'ru sahuë. ¹⁶ Ja maca Jesús cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire imani ma'tëmona ñaquë de'oji iye më'ë isise'e payë caquë Maija'quëre pëpapi. Pëpani jë'yeni i ye'yacohua'ina isipi, paire aojë'ë caquë. Ja maca jaohua'ipi paire aohuë. ¹⁷ Si'ahua'i iohua'i yëse'ere ti'asicohua'i paë'ë. Ani tëjisi jeteyo'je iti nëase'ere doce do'rohuëa aya timëhuë.

Pedropi Jesús Ayere Caye
(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

¹⁸ Yequë mu'se Jesús te'ipi Maija'quëre seji'i, pai peo hue'ñana. Seina, i ye'yacohua'i datena, seji'i, jaohua'ire:

“¿Iqueipi caye'ni, pai yë'ëre?”

¹⁹ Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Yecohua'ipi cayë, më'ëre Juan oco doquë api. Yecohua'ipi Elíaspi cayë. Yecohua'ipi më'ëre cayë, ai tsoe Maija'quë jëjo daoquë pa'isiquëpi huëji'i.”

²⁰ Jaje cajëna, seji'i, iohua'ini:

“¿Cui'ne mësaruta'a yë'ëre iqueipi caye'ni?”

Caquëna, Pedropi capi:

“Më'ë cato Cristo, maire huasoquë, Maija'quë tsequëre pa'ë.”

Jesupi Capi, Ju'ija'quë A'ë
(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)

²¹ Jaje asajëna, Jesupi jaohua'ire ai cuañepi: Quëama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire caquë, ²² cani capi, jaohua'ire:

“Pai Mamaquë ai yo'oja'quë api, aiohua'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ijë, cuañese'e ye'yacohua'ijë yë'ëre coejë huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'osiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë api.”

²³ Ja jeteyo'je si'ahua'ire capi:

“Paipi yë'ëre tuiye yëni jeoñe pa'iji, iohua'i yë'ë tse a'ë cuasase'ere, yë'ëse'e cuasase'ere. Jeoni yë'ëre tuiye pa'iji, si'a mu'seña ai yo'oye pa'itoje. ²⁴ Jaje pa'ina, i pa'iyere de'oye pasi'i cuasaquë pani, coa ne huesoye pa'iji. Jaje pa'ina, yë'ë do'ire i pa'iyere ne huesosiquëpi jaëpi huasosiquë pasiipi. ²⁵ ¿Te'ipi yo'oni si'aye iye yeja co'amañare hueroni paquëpi ja yë'ta'a i joyo ise'e ne huesëquëna, pa'ito de'oquë? ²⁶ Jaje pa'ina, yë'ë mamire cui'ne yë'ë cocare asaquëta'a paini ca'raquë yë'ë yo'oye ayere quëama'ë pa'isiquëre cui'ne iteje yë'ë Pai Mamaquëpi ëjaë de'oni, ja'quë pa'iyepi cui'ne huiñaohua'i coní dai maca ca'raja'quë a'ë, ja'quëna quëayere. ²⁷ Jaje nuñerepa cayë. Iye maca pa'icohua'ipi Maija'quë te'te ayere ñama'pë paja'cohua'i a'ë. Maija'quë te'te ayepi daina, ñajëna, jeteyo'je ju'iñe pa'iji.”

Jesús Tiñe Pa'i Pönëse'e
(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

²⁸ Iye case'e pa'i maca ocho mu'se jeteyo'je Jesupi saji'i, ai cutihuëna Maija'quëre sesi'i caquë. Saina, coní saë'ë, Pedro, Jacobo cui'ne Juan. ²⁹ Ja maca sani Jesupi Maija'quëre ja sei tiñe pa'i tsiarepa pönëpi, cui'ne i ju'i caje ai miacore papi ña ti'añe peocorepa pönëpi. ³⁰ Pönë maca Jesupe pa'iohua'ipi ñaini caya hua'i so'oja'a miañerepa nëcajë Jesús ja're cocare cahuë. Jaohua'i cato Moisés cui'ne Elías paë'ë. ³¹ Jesús Jerusalénna sani ai yo'oquë ju'i ja'ñere cahuë. ³² Ja maca ai huëo ca'añe Pedroro cui'ne i cajeohua'ire nëise'epi peo hue'ñarepa tomeina, sëtasicohua'ipi ñahuë, Jesús irepa pa'iyere, cui'ne cayahua'i i ja're nëcajëna. ³³ Ja maca Jesús quëno maca pa'isicohua'i jeo saijëna, Pedropi capi:

“Ye'yaquë, iño pëato de'oji. Toaso huë'ña ne'ñe pa'io; më'ë huë'e, Moisés huë'e, cui'ne Elías huë'e.”

Jaje caquëta'a Pedro coa huesë capi, cuasama'ë. ³⁴ Jaje ja yë'ta'a caquëna, sirioipi nëca meni sjo huesopi. Sjo huesoquëna, ai quëquëhuë, sirio sa'nahuëre pa'ijë. ³⁵ Jaje pa'ijëna, sirioipi yë'ose'e caye asahuë:

“Iquë yë'ë mamaquë yë'ë oiquëre papi i cayere asajë'ë.”

³⁶ Jaje casi jeteyo'je ñajëna, te'i Jesuse'e paji'i. Pa'ina, ñani jaohua'i ti cama'cohua'i jo'cua paë'ë. Cui'ne yecohua'ireje iohua'i ñase'e ti quëama'pë paë'ë.

Jesupi Huatire Eto Saoye
(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

³⁷ Se ñatasi mu'se ai cutihuëpi cajejëna, jai pai Jesure sañope ti'ahuë. ³⁸ Ja maca pai jopo aquëpi te'i tutu capi:

“Ye'yaquë, ñacaijë'ë, care payë yë'ë mamaquë te'i macapi. ³⁹ Huatire hue'equëna, jaëpi josa yo'oquëna, cui'ne cuiquë yo'oji, cui'ne hue'hue nequëna, yë'opoja'a siri etoquë yo'oji, co'aye yo'oquë ti jeoñe coeji, ite. ⁴⁰ Tsoe më'ë ye'yacohua'ire sei'ë, huatire eto saojë'ë caquë. Jaje caëna, coa yo'o jujahuë.”

⁴¹ Caquëna, Jesupi asani i ye'yacohua'ire capi:

“Maija'quë necaiquë api cuasama'cohua'ipi tiñere cuasacohua'i. ¿Je yëhuarepa tsoe mësarü ja're coní pa'i yo'oquëna, ñani Maija'quëpi nequë api cuasaja'cohua'i a'ni, mësarü? Jaje caní dajë'ë, më'ë mamaquëre iñona.”

⁴² Jaje caëna, tsihua'ëpi i quë'rona ja'ye tsiojaina, huatipi yeque hue'hue ne coquëna, taji'i, yejana. Jaje yo'oquëna, Jesupi huatire yo'oma'ë caní eto saoni tsihua'ëre jujuni pëca ja'quëna isipi. ⁴³ Ja maca si'a pai ai cuasahuë, Maija'quë jaiye yo'oyere ñani.

Tijupë Jesús Capi, I Ju'iñe Ayere
(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Cui'ne si'ahua'i Jesús yo'ose'ere ñani ai cuasajëna, Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

⁴⁴ “De'oye asajë'ë, iyere. Huanëyema'pë pa'ijë'ë. Yë'ëre Pai Mamaquëre pai jëñana isiye pa'iji. Jaje pa'ina, iohua'i yëyeje yo'oja'cohua'i a'ë, yë'ëre.”

⁴⁵ Jaje caquëna, i yel'acohua'i ti asa ti'añe pahuë, i caye. Jare jaje asaye pajajë ipi cuasaye sëte. Jaje pa'ina, iohua'i ca'racohua'ipi seni asaye pahuë, i case'ere.

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë
(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶ Ja maca i yel'acohua'i sa'ñe cahuë, iohua'ija'a nepi airepa pa'iohua'i pa'iohua'i a'ni, cajë. ⁴⁷ Jaje cuasajëna, Jesupi iohua'i cuasaye asani ja maca tshua'ëre i quë'rona dani nëcopi. ⁴⁸ Dani jaohua'ire capi:

“Iquë tshua'ëre yë'ë mamipi cuasajë ñacaini yë'ëni ñacaiyë. Cui'ne yë'ëre ña-caicohua'i pani yë'ëre jëjo daosiquëreje cui'ne ñacaiyë. Jaje pa'ina, iti mësaruru aquëpi yecohua'ire ai jerepa ñacaiquë pani ai jerepa pa'i pa'ija'quë api.”

Sañope Yo'oma'quë Caye Ayere
(Mr 9.38-40)

⁴⁹ Caquëna, Juan capi, ite:

“Ye'yaquë, yëquë te'i ëmë më'ë mamipi caquë huatire eto saquëre yo'oma'ë pa'ijë'ë cajë ësehuë, yëquë ja're çoni cu'ima' do'ire.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Me neñu'ju ësereni? Maire sañope cama'quë pani mai yo'oye yo'o çocohua'i a'ë.”

Que Joyo Pa'iquë

⁵¹ Jesús ma'tëmo mëiñe ti'añe ja'i maca pa'ina, Jerusalënna sai huëoni saji'i, i cuasa nëose'ere yo'osi'i caquë. ⁵² Saija'quëpi jëjo saopi, i du'ru sani i pëajato co'ēja'cohua'ire, Samaria pai quë'rona. ⁵³ Jaje pa'iquëta'are Jerusalënna saiye nëina, Samaria pai coehuë, pëa hue'ña isiye. ⁵⁴ Ja maca jaje ësejëna, asani i yel'acohua'i Juan cui'ne Jacobo cahuë:

“Ëjaë, yëquë më'ë jaohua'ire toapi cuañerena, ma'tëmopi tomeni peo hue'ñarepa ëo huesoye. Tsoe Maija'quë jëjo daoquë Elías yo'oquë pa'ise'ëje yo'oñu'u.”

⁵⁵ Jaje cajëna, Jesús ñani jaohua'i case'ere coequë sañope capi:

“¿Ique joyore hue'eye'ni, mësaruru? ⁵⁶ Yë'ë Pai Mamaquë cato daima'ë paji'i, pai joñoare nejosi'i caquë. Coa ai jerepa pëini huasosi'i caquë daë'ë.”

Jaje cani jëoni yequë pai pa'i hue'ñana saë'ë.

Jesús Pe'teye Yëcohua'i Ayere Quëaye
(Mt 8.19-22)

⁵⁷ Ma'aja'a jaohua'i saijëna, te'i ëmë Jesure capi:

“Ëjaë, më'ë ja're çoni saiye yëyë. Coa si'a hue'ña më'ë saitoje.”

⁵⁸ Jesupi sehuopi:

“Airo jo'ya mañaje coña pacohua'i a'ë cui'ne pi'a mañaje tsiaro pacohua'i a'ë. Pai Mamaquë cato ti peoquë api, i siopë tëo paquë ui mañaque.”

⁵⁹ Jesupi yequëre capi:

“Yë'ëre tuijë'ë.”

Jaje caquëna, ipi capi:

“Ëjaë, utejë'ë. Yë'ëta'a du'ru ja'quëre tajasi'i.”

⁶⁰ Jesupi sehuopi:

“Yë'ëre cuasama'cohua'i ju'isicohua'ije pa'iohua'i pa'iyë. Jaohua'ipi cui'neje ju'isicohua'ini tajajë. Më'ë cato daijë'ë, Maija'quë pa'iyere yecohua'ire quëaja'quëpi.”

⁶¹ Ja maca yequëpi capi:

“Ëjaë, tuiye yëyë. Utejë'ë. Du'ru macarepa yë'ëta'a huë'e pa'icohua'ire pëpa tëjisi'i.”

⁶² Jesupi ite capi:

“Yë'ë co'amañare ne huëosiquëpi, jaiye yeque yo'oyere cuasaquë yo'oquë pani yë'ë co'amaña ne ti'añe peoji.”

10

Jesupi Setentare Jëjo Saoye

¹ Jaje iye yo'osi jeteyo'je setenta pa'iohua'ini i saija'a daripëana du'ru jëjo saopi, cayaohua'ise'ere, ipi ñaquë sahuasicohua'ini. ² Jëjo saokuë capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë. Tëa ja'ñe cato jaiye a'ë. Jaje pa'iquëta'are iti necohua'ipi a'ri maña pa'iyë. Jaje pa'ina, sejë'ë, iti tse aquëni jai paire jëjo saojaquë neja'cohua'ire. ³ Ñajë saijë'ë. Mësarute jëjo saoyë, yëi ñamaje pa'iohua'ini yaije pa'iohua'i jopona. ⁴ Sama'pë pa'ijë'ë, curi topëje, cai topëje, cui'ne curiquëje, cui'ne zapatoje, cui'ne ma'aja'a saijë pai pa'icohua'i pa'ito coa sa pëpajë saijë'ë, tsoe nëcajani caye peoye. ⁵ Huë'ena cacacohua'i pani du'ru macarepa ñeje cajë'ë: 'Iye huë'e pa'icohua'ire de'oye pa'iyepi pa'ijë'ë.’ ⁶ Jaje pëpajëna, jaohua'ipi de'oye pa'iyere oicohua'i pa'ito mësaruni pëpase'epi iohua'ini pa'ija'coa. De'oye pa'iyere oima'cohua'i pa'ito ja pëpase'epi mësaruna co'i cosipi. ⁷ Du'ru pëpasi huë'ena cacani pëani iohua'i aonere aijë cui'ne ucujë pa'ijë'ë. Co'amaña necohua'ire sëte iohua'ipi sañeje pa'ye cocaiyepi pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, huë'ña ñape cu'ima'pë pa'ijë'ë.

⁸ Pai daripëna ti'arena, jaro aquëpi i huë'ena pëpasiquëpi aore aoto aijë'ë. ⁹ Jarore ju'icohua'i pa'ito jujucijë'ë. Cui'ne quëajë'ë, Maija'quë cuañe te'tena mësaruni ponëne ja'yere pa'iji cajë. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are yequë huë'ña daripë pa'icohua'ipi mësarute coeto iti daripë ma'añana etani cajë'ë: ¹¹ ‘Mësaruni daripë ya'opi yëquë quëona së'ase'ere ti'to toñë, mësaruni asaye yëma'pë pa'i do'ire iñojë.’ De'hua cuasajë'ë, iyere, Maija'quë pa'i te'tena ja'yere pa'iji, mësarute. ¹² Mësarute cayë, pai ñape yo'ose'e ne de'hua mu'se ti'asi maca jaohua'i co'aye yo'ose'e sañe pasipi. Sodoma daripë acohua'ire yo'ose'e jerepa co'ayepi.

*Sehuoma'cohua'i
(Mt 11.20-24)*

¹³ Teayerepa më'ë Corazín daripë maca cui'ne Betsaida daripë. Jaiye pai yo'o ti'a ma'ñere yo'otoje coa ñahuë, më'ë. Jaro yo'ose'eje pa'ye Tirona cui'ne Sidón daripëna yo'oquëna, ñasicohua'i pani tsoe otira'huë. Iohua'i co'ayere cuasajë ai ju'i care suñani huatapi jorëjë ai oiyere iñora'huë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are pai ñape yo'ose'e mu'se ti'asi maca mësaruni ai jerepa co'aye yo'osi do'ire sai cuañoñe pa'iji. Tiro cui'ne Sidón daripëa pa'icohua'i seña maca. ¹⁵ Cui'ne mësaruni Capernaum daripë pa'icohua'i yëquëpi ai jerepa tëto saisicohua'i a'ë ma'tëmo quë'rore pana cuasayë, mësaruni. Pani mësaruni cato coa ai jerepa huë'ehuëre pana caje huesëja'cohua'i a'ë, toa yejana.

¹⁶ Mësaruni cayere asacohua'i pani yë'ëni asaja'cohua'i a'ë, cui'ne mësaruni coecohua'i pani yë'ëni coeja'cohua'i a'ë, cui'ne yë'ëni coecohua'i pani yë'ëre jëjo daosiquëni coeyë.”

Setenta Jëjo Saosicohua'ipi Co'iyë

¹⁷ Jaohua'i setenta pa'iohua'i ai sihuayë. Co'ini cahuë:

“Ëjaë, huatiohua'ique yëquë më'ë mamire cajëna, asajë ca'rajë etahuë.”

¹⁸ Jesupi capi, jaohua'ire:

“Jaje pa'ijë'ë. Yë'ëje ñahuë, huati ëjaëpi ma'tëmopi mujuë ye'hueyeje pa'yerepa tomequëna. ¹⁹ Yë'ëpi mësarute tutu isihuë, añaire, punire tsa'cujëna, ti a'si neñe peo ja'ñere. Cui'ne maire sañope yo'oquë tutu jerepa isihuë, quëcoja'cohua'ire caquë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are sihuama'pë pa'ijë'ë, huatiohua'i mësarute sehuoyere. Coa ai jerepa mësaruni mami ma'tëmöre toyase'e pa'iyere sihuajë'ë.”

Jesús Sihuayë

(Mt 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Ja maca Jesús Maija'quë joyopi i ja're pa'iyë sëte ai sihuayë capi:

“Sihuayë, Ja'quë më'ëre ma'tëmo cui'ne yeja Ëjaëre. Më'ëpi iyere iñohuë, tsije pa'iohua'ina më'ëpi ta'ñe cuasajë pa'icohua'ire cui'ne ai asacohua'ire yahuese'ere. Jaje ti'api, më'ë yëyeje.”

²² Yë'ë ja'quëpi si'a co'amaña yë'ëna isipi. Maija'quë mamaquë api cajë pai ñaño pañë. Coa ja'quëse'e asaji, i mamaquëre. Ja'quëreje pai ñaño pañë. Coa mamaquëse'e asaji, ite. Jaje asaquë i mamaquëpi i yëcohua'ina iñocohua'ise'e asayë, i pa'iyë. ²³ Ja maca i ye'yacohua'ise'ere capi:

“Mësarü ñañoje ñacohua'ipi sihuacohua'i a'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Jai pai Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaicohua'i cui'ne pai ëjaohua'i mësarü ñañoje pa'ye ñaño yëhuë. Jaje yëjëta'a ñama'pë pa'ë. Cui'ne asayë yëhuë, mësarü asayëje pa'yere. Jaje yëjëta'a asayë pahüë.”

De'oquepa Samaria Aquëpi

²⁵ Ja maca cuãnese'e ye'yaquëpi huëni Jesús quë'rona i ja're coca caquë, neñasi'i cuasaquë sani seji'i:

“¿Ye'yaquë, me neja'quë a'ni, ti pa'iyë ti'ñañe cani?”

²⁶ Jesupi sehuopi:

“¿Iti cuãnese'ere ñato me pa'iquë'ni, më'ëpi asato?”

²⁷ Caquëna, cuãnese'e ye'yaquëpi sehuopi:

“Oijë'ë, më'ë Ëjaë Diusure si'a më'ë yëyepi, si'a më'ë joyo, si'a më'ë tutu, cui'ne si'a më'ë cuasayë. Cui'ne oijë'ë, më'ë quëno maca aquëre më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye.”

²⁸ Caquëna, ja maca Jesupi capi:

“Ite de'oyerepa sehuohüë, më'ë. Jaje më'ë yo'oque pani, ti pa'iyë ti'aja'quë a'ë.”

²⁹ Jaje caquëna, cuãnese'e ye'yaquëpi de'oye yo'oque a'ë caquë Jesure iñosi'i caquë sañoje seji'i:

“¿Jaje pa'ito ne a'ni, yë'ë quëno maca pa'iquë?”

³⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi ite:

“Te'i pai Jerusalëpi ma'aja'a Jericóna meji'i. Meina, co'amaña ñacohua'ipi tseani si'aye i paye cui'ne i ju'i caje jiohuë. Ai t'ë'carena, ju'ise'ejë pa'i uina, jeoni saë'ë. ³¹ Cui'na ma'aja'a judío Maija'quë huë'ere ñacaiquë saiquëpi ma'are uina, ñani coa ñaquë sa saji'i. ³² Cui'ne iti ma'aja'a levita sai coa ñani saji'i. ³³ Jaje sai sitore Samaria pai coecohua'i aquëpi cui'ne ma'aja'a sai teaye ñani. ³⁴ Ja maca tsiojani a'sire hui'yape ocopi cui'ne o'sayepi tsoani cañapi huëni jujupi. Jeteyo'je i caballona tëoni sapi, saicohua'i pëa huë'ena. ³⁵ Se ñatasi mu'se Samaria aquëpi sai huëoni caya curiquë t'ë'ña isipi, iti huë'e aquëre. Isiquë capi: ‘De'hua ñacaijë'ë, iquëre. Më'ëpi ai jerepa i do'ire necaisiquë pa'itoje yë'ëpi saisi'i cui'naëpi co'i cösi maca.’ ³⁶ De'oji. Jaje pa'ito: ¿Toasocohua'i aquë jequë paquë'ni, ñaohua'i huani oani saisiquë quëno maca aquë ite oisiquë, më'ëpi cuasato?”

³⁷ Caquëna, cuãnese'e ye'yaquëpi capi:

“Ite ñani oi necaisiquë api cuasayë.”

Caquëna, ja maca Jesupi capi, ite:

“Më'ëje cui'ne sani yo'oque pa'ijë'ë.”

Jesupi Marta Cui'ne María Huë'ere Pa'iyë

³⁸ Jesús ma'aja'a saiquëpi ti'api, a'ri daripëna. Jarote cui'ne paco'ë, Marta hue'ecopi. Jaopi io huë'ena pëpao, ite, cui'ne i ye'yacohua'ijë. ³⁹ Cui'ne paco'ë, Marta yo'jeo María hue'ecoje. Jaopi Jesús quëo yë'quë macana ja'runi ñu'io asao, i cayere. ⁴⁰ Asacona, Martapi jaiye huë'e co'amaña neñe pa'ina, ñani ai cuasa huesëco Jesús quë'rona tsio dani cao:

“¿Ëjaë, yë'ëse'e necona, yë'ë yo'jeo coa ñu'ico ñaquë, më'ë? Jaje pa'ina, cayë iote cajë'ë, yë'ëre sani cocaija'co.”

⁴¹ Jaje cacona, Jesupi sehuopi:

“Marta, Marta më'ë jaiye neñere co'a ju'io, cui'ne ai cuasaco. ⁴² Jaje pa'iquëta'are te'o pa'iji nuñerepa cöcaiye. Jare María ti'ao, yecohua'ijë jioye ti peoyere.”

¹ Tijupë Jesús Maija'quëre seni tējisi maca i ye'yacohua'i aquëpi capi, ite. Ējaë, ye'yajë'ë, Maija'quëre seña, Juan i ye'yacohua'ire ye'yaquë pa'ise'eje.

² Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Secohua'i pani ñeje cajë'ë:

Yëquë Ja'quë ma'tëmo pa'iquë,

Më'ë mami de'oyere pa'ë.

Më'ë cuañeñe daijaquë yëquëna,

Më'ë yëyepi yo'oye pa'ija'quë, iye yejaje, ma'tëmo yo'oyeje pa'ye.

³ Iye mu'se ai ja'ñere isijë'ë, caraye peoye.

⁴ Yecohua'ipi yëquëni do'i pajëna, sai de'huacaiyeje pa'ye më'ëpi yëquë do'ire sai de'huacaijë'ë.

Neñañe pa'ito më'ëpi co'ayere nejocaijë'ë.”

⁵ Jesupi capi, jaohua'ire:

“Mësarü aquëpi te'ire i cajeire paquëni jaëpi ñami jopo i huë'ena dani caji, ite: ‘Cajei, toaso ao isijë'ë, co'yoja'quë a'ë.’ ⁶ Yë'ë cajeipi yure titaëna, aonëpi peoquëna, cayë, caji.

⁷ Caquëna, tu'rihuëpi de sehuoquë casipi: ‘Josa da cayë. Eta sa'ro siosicoa. Jere më'ëre isisi'quë coa huëiyeni, tsi ja're uini.’ ⁸ Jaje casiquëta'a cajei pa'isi do'ire huëni isiye papi,

coa josa jerepa sema'quëni caquë huëni isipi, si'aye ite carase'ere. ⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi cayë, mësarute: Sejë'ë. Maija'quëpi isija'quë api. Co'ejë ti'aja'cohua'i a'ë. Eta sa'rona të'cajëna, hui'yosipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, sequëpi isi cuañoñe pa'iji. Cui'ne co'equëpi ti'añe pa'iji. Cui'ne eta sa'rona të'caquëni hui'yocaiye pa'iji.

¹¹ Mamaquëpi panre seina, quëna përe isi'ñe pa'i a'ë mësarü aquë je'quë mamaquëre

¿panita'a hua'ire seina, añani aonë pa'i a'ë? ¹² ¿Panita'a tsiapëre seina, punini aonë pa'i a'ë? Pani. ¹³ Ñajë'ë. Mësarü co'acohua'ita'a mamajëre oijë de'oyere isicohua'i a'ë. Jaje pa'iyë sëte mësarü Ja'quë ai jerepa oiquë sëte i de'o joyore pañu'u cajë secohua'ire isija'quë api.”

Jesupi Huati Tutupi Yo'oji, Coa Caye
(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

¹⁴ Yequë mu'seña huatipi coca cama'quëre nesiquëni Jesupi huatire eto sauna, coca capi, cama'quë pa'isiquëpi caquëna, ñajë jai pai ai cuasahuë, merepa yo'o u'ni iye cajë.

¹⁵ Yecohua'ipi cahuë:

“Huatiohua'i ëjaë Beelzebú tutupi yo'oji, iquë, huatire eto saoquëna, ñajë.”

¹⁶ Yecohua'ipi pai yo'o ti'a ma'ñe ma'tëmo ayere yo'o iñojë'ë cajë sei'ë. ¹⁷ Ja secohua'i cuasayere asaquëpi jaohua'ire capi:

“Te'e yeja ëjaohua'ipi jopoja'a huasicohua'i pani sa'ñe uihuani co'ye iohua'i yejare nejoñë. Cui'ne te'e caje tsëcapë pa'isicohua'ipi hua saisicohua'i pani sañope yo'ojë iohua'ija'a peo huë'ña ne huesëyë. ¹⁸ Satanáspi i tsëcapëni sañope yo'oquë pani ¿me si'aohua'i cuañe ti'añe pa'iquë'ni? Iye cayë, mësarupi yë'ëni Beelzebú tutupi huatire eto saoji cajëna. ¹⁹ Jaje yë'ëpi Beelzebú tutupi yo'oquë pa'ito, ¿nepi mësarute tuicohua'ire tutu isiye'ni, huatiohua'ire eto sao ja'ñe? Jaje pa'ina, iohua'ini mësarupi seni asajë'ë, quëajajë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato Maija'quë tuture papi huatire eto saoquë yo'oyë. Jaje pa'ina, yë'ë yo'oye cato Maija'quë cuañe te'tepi tsoe titapi caquë iñoñe a'ë.

²¹ Ai tutu quë'ipi cui'ñasiquë i co'amañare de'oye ñaquë pa'ito, yecohua'ije jioyë peoji.

²² Jaje pa'iquëta'are yequë ai jerepa tutu quë'ipi cacani ite quëco saoye pa'iji. Ja maca si'aye i quëcoquë uihua ja'ñere pase'e jioni i tse de'huaye pa'iji, i pase'ere.

²³ Jaje pa'ina, yë'ë yo'oyere de'oji cacaima'quë cato yë'ëre sañope yo'oquë api, cui'ne yë'ë ja're te'e tsi'soma'quë pani, coa ne tiya saoquë api.

Co'a Joyopi Cui'naona Co'iyë
(Mt 12.43-45)

²⁴ Huatipi paini pa'isiquëpi eta saisiquë pani coa cuëne yejañare cul'iji, pëa huë'ñare co'equë. Jaje co'equë ti'ama'ë co'isi'i yë'ë etani daisi huë'ena cuasaji. ²⁵ Cani co'iquë

ñaquëna, de'oyerepa yuani ne de'huase'eye pa'ipi pa'iji. ²⁶ Pa'ina, ñani sani siete huatìohua'i i jerepa co'acohua'i ja're çoni cacani cui'naëna, pëasi maca yureta'a ja'në pa'ise'e seña maca co'aquë pa'ija'quë api."

Nuñerepa Sihuaye

²⁷ Jesús ja yë'ta'a itire caquëna, pa'i jopopi nomiopi cuio:
"Më'ëre çoni ai de'huasico ai sihuaco pa'ico."

²⁸ Jaje cacona, ipi capi:

"Ai jerepa sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë caye asacohua'ipi cui'ne sehuocohua'ipi."

Co'acohua'ipi Señe, Pai Yo'o Tì'a Ma'ñere

(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

²⁹ Paipi Jesús quëno macana tsi'sini saijëna, ipi coca ca huëopi:

"Iye'në pa'i co'acohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi señë, pa'i yo'o tì'a ma'ñere yo'o iñojë'ë cajë. Jare setojë Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaiquë Jonás yo'oquë pa'ise'eye pa'ye de'oye yo'o iñoñe pa'iji. Mësarü yëyere iñoñe peosipi. ³⁰ Jonás Nínive daripë paire Maija'quë case'ere iñoçaiquë paji'i. Cui'neje pa'isiquëpi yure Pai Mamaquëpi yure pa'icohua'ire iñoja'quëpi pa'iji. ³¹⁻³² Nínive daripë pa'icohua'ipi pa'i ñape yo'ose'e ña mu'se huëni iye'në paire sañope caja'cohua'i a'ë. Jonáspi Maija'quë cocare quëaquëna, asani ja'rë pa'ise'e jeoni pönësi do'ipi. Iñore yure Jonásre tëtto saisiquëpi pa'iji. Pa'i ñape yo'ose'e ña mu'se pa'i maca iye paire iohua'i yo'ose'eye pa'ye sai maca tì'aëna, huë'ehuë te'te pa'i ëjaopi huëni nejoñe pa'iji caja'coa. Io so'lo yejapi Salomón ta'ñe yo'oye asasi'i caco daisi do'ire. Iñore Salomón jerepa pa'ipi pa'iji, yure.

Maire Miacaiye

(Mt 5.15; 6.22-23)

³³ Toa tsëoni yahueye peoji, pa'nita'a mahuë sa'nahuëna ayaye peoji. Jaje yo'oye pajë coa ai jerepa ëmëje'ena nëcoyë, daicohua'ire miacaija'coni. ³⁴ Capëre ñaco ca miacaiye pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë ñaco capi de'oyere ñañe pa'ito më capëje de'oye miacaisico pa'iji. Jaje pa'iquëta'are më'ë ñaco capi co'ato si'a më'ë capëje ai yo'oyere pa'iji. ³⁵ De'hua ñajë'ë, më'ë miañe pa'yere, neañena pönëma'coni caquë. ³⁶ Jaje pa'ina, më'ë capëpi miañe jopore pa'ito si'aye tiñarepa ñañe pa'iji, neañe peoto. Toa tsëocopi miacaina, ñañeje pa'ye."

Fariseohua'ire Cui'ne Cuañese'e Ye'yacohua'ire Sañope Caye

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷ Jesús coca ca tēji maca, fariseopi Jesure huëopi, i huë'ena ao sani aijë'ë caquë. Huëouna, sani ja'rupi ao ai saihuëna. ³⁸ Ja'runa, fariseopi jëña tsoajë'ë aima'në cuañese'ere yo'oma'aji'i, ñaquë cuasapi. ³⁹ Jaje cuasaquëna, Ëjaëpi capi, ite:

"Mësarü fariseo pa'i cato coa ëmëje'e ucu duruhuëase'e cui'ne quëna ne'ñase'e tsoacohua'i a'ë. Jaje yo'ocohua'ita'a sa'nahuë cato si'sio. Yecohua'i payere yëcohua'ipi cui'ne co'ayepi timësicohua'i a'ë. Mësarü cui'ne pa'iyë. ⁴⁰ Huesëohua'i, ña ma'ñe ëmëje'e nesiquëpi sa'nahuë ayeje Maija'quëpi nese'e a'ë. ⁴¹ Jaje pa'ina, peocohua'ina isijë'ë, mësarü sa'nahuë payere. Jaje yo'oto si'aye tsoa tose'e pa'ija'coa.

⁴² Teayerepa mësarü fariseo pa'i maña. Mësarupi diez topëa neni te'ore Maija'quëna isiyë, aiñena huëo sëñe nejë aiñere, cui'ne tase'e çoni. Jaje de'oye yo'ojëta'a nuñerepa de'oye yo'oyere cui'ne Maija'quë oiyeye pa'ye yo'oyere peocohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, iyere yo'oye pa'iji, mësarü tose de'oye yo'oyena çoni.

⁴³ ¡Teayerepa mësarü fariseo, pa'i maña! Pa'i tsi'si huë'ñare de'o saire ñu'ijëna, ñajë paipi jerepa pa'iohua'i a'ë cajajë cuasacohua'i a'ë, cui'ne co'amaña huero huë'ñare nëcajëna, jai pa'i iti maca ñacohua'ipi jerepa pa'iohua'i a'ë cajë de'oye pëpajajë cajë, mësarüje teaye yo'ocohua'i a'ë.

⁴⁴ Cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa'i çoni teayerepa coa cacohua'i a'ni, ta'i daripëje pa'iohua'ini, pa'i ñama'pë tsa'cujë si'si neñeje yo'oyë."

⁴⁵ Jaje caquëna, cuañese'e ye'yaquëpi ñeje caquë sañope sehuopi:

“Ye'yaquë, jaje më'ë cani yëquëreje tea ju'i cayë.”

⁴⁶ Jaje caquëna, Jesupi sehuopi:

“Teayerepa mësarujë cuãñese'e ye'yacohua'ijë yo'oyë. Yecohua'ise'ere dëquë co'amañare hue'ocaiyë. Jaje yo'ojëta'a mësarupi te'e moño macajë se cõcaiye cocohua'i a'ë.

⁴⁷ Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaicohua'ire jare mësaruru aïohua'ipi huani jëoni tasi daripëare mësaruru teayerepa ne de'huacohua'i a'ë. ⁴⁸ Jaje yo'ojë mësaruru aipë yo'ose'ere de'oji cuasajë yo'oye ña'ne pa'iji, mësarupi ïohua'i huani tasi daripëare ne de'huajëna.

⁴⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë ï ta'ñe asayepi capi: ‘Jëjo saoja'quë a'ë yequë mu'se yo'o ja'ñere ca nëocohua'ire cui'ne sahuani yë'ë coca quëacohua'ire nesicohua'ireje jaohua'ini huani jëaja'cohua'i a'ë, yecohua'ini coa josa yo'ojë.’ ⁵⁰ Jaje pa'ina, yeja de'huasi macapi ïte quëacaicohua'ire huaisi do'ire yure pa'i pa'ini Maija'quëpi seja'quë api. ⁵¹ Abelre huaisi macapi cui'ne Sacariare huaisi macaja'a acohua'i do'ire yëi ñamare ëo hue'ñana cui'ne Maija'quëre se huë'ena joporepa. Jaje pa'ina, nuñerepa cayë quëapi, yure pa'i pa'ina seja'quë api, tsie do'ire.

⁵² Teayerepa mësaruru cuãñese'e ye'yacohua'i nuñerepa cocare yahueyë. Jaje yo'ojë coejë yecohua'i asa'nu'u cajë yëcohua'ireje ësejë sa'nope yo'oyë, mësarupi.”

⁵³ Ñeje Jesús caquëna, asani cuãñese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i ai pëtitei'ë. Jaje pa'ijë jaiye se huëohuë. ⁵⁴ Sejëna, tayo sehuouna, ñani tseañu'u, co'aquë api cajajë cuasajë.

12

Coa Cayere Sa'nope Yëhuoye

¹ Jai pa'i mil jerepa te'e macana tsi'sini airepa timëni sa'ñe ju'ajë yo'ohuë. Yo'ojëna, Jesupi ï ye'yacohua'ini du'ru macarepa ca huëopi, ñeje:

“De'hua ñajë'ë, fariseohua'i porere. Jaje cani capi fariseohua'i coa cajë yo'oyere ye'yema'pë pa'ijë'ë caquë. ² Jaje pa'ina, asama'pëna yo'ose'ere ti'a ja'ñe a'ë cui'ne yahue yo'ose'ere, asa ja'ñe a'ë. ³ Jaje pa'ina, mësaruru nea hue'ña yo'ose'ere mu'sepi asaja'cohua'i a'ë, cui'ne yahuerera tu'rihuëna sionni case'ere huë'e sa'nihuëpi nëcajë cui ja'ñe a'ë, pa'i asa hue'ñana.

Neni Mai Ca'raye Pa'iquë'ni

(Mt 10.28-31)

⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Capë huaicohua'ire ca'rama'pë pa'ijë'ë. Jaohua'i cato jerepa yo'oye peoyë. ⁵ Jaje pa'ina, quëasi'i. Ca'rajë'ë, huani jëosi jeteyo'je toa yejana jëjo saquëni. Jaje pa'ina, ca'rajë'ë, Maija'quëni.

⁶ Mësarupi asayë, cinco pi'ani caya të'ña isicohua'i a'ë cajë. Jaje a'ri do'iohua'ita'are Maija'quë huãnyema'ë ñacajë. ⁷ Jaje pa'ina, mësaruru nañaque cuëcuese'e a'ë, ca'rama'pë mësarupi. Jaje pa'ina, pi'a jerepa do'icohua'i a'ë.

Jesure Cacaiye Pa'iji

(Mt 10.19-20, 32-33; 12.32)

⁸ Si'aohua'i mësarupi yë'ëni ca'rama'pë yë'ë cajeipi cacohua'ire cato, yë'ë Pa'i Mamaquëje Maija'quë huññaohua'ina yë'ë cajeipi quëaja'quë a'ë cayë. ⁹ Jaje cui'ne yë'ëni ca'rajë cajei peoyë, pa'i asa hue'ñana casicohua'ire yë'ëje cui'ne Maija'quë huññaohua'i ña hue'ñana yë'ë cajei peoji, caja'quë a'ë.

¹⁰ Jaje pa'ina, yecohua'ipi Pa'i Mamaquëre co'aye casicohua'i pani sai de'hua cuãño'ne pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi Maija'quë joyore co'aye casicohua'i pani sai de'hua cuãño'ne ti peoji.

¹¹ Mësarute tseani pa'i tsi'si huë'ñana, panita'a pa'i yo'oye ñacohua'i quë'rona co'aye yo'ocohua'i a'ë cajë sacohua'i pa'ito du'ru cuasama'pë pa'ijë'ë, me sehuoja'cohua'i a'ni cajë. ¹² Iti caye ti'asi maca Maija'quë joyopi quëaquëna, mësaruru caja'cohua'i a'ë.”

Jaiyere Payepi Huajëya'ye Ne'ne

¹³ Pai jopopi Jesure capi, ñeje:

“Ye'yaquë, se quëajë'ë, yë'ë a'yëre yë'ëreje co'amaña huacaijaquë ja'quë pase'e.”

¹⁴ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“¿Ina, nepi yë'ëre pai yo'oye ñaquëre cui'ne co'amaña huahuequëre cuñere'ni?”

¹⁵ Yequeje capi, Jesús:

“Si'aye co'amaña ëayere de'hua ñajë'ë. Jaje pa'ina, pai pa'iyë cato jaiye co'amaña payepi cōcaina, pa'iyë peoji.”

¹⁶ Jaje caquë pai pa'iyere tiñarepa quëasi'i caquë capi:

“Pa'iji, te'i ëmë jaiye co'amaña paquë. Pa'ina, i tasi co'amañapi jaiye tēa ja'ñepi quëji'i.

¹⁷ Ja maca ñani jaiye co'amaña paquëpi ¿me neja'quë a'ni, iti de'hua hue'ñaje? ¿Jerona de'huaja'quë a'ni, quëise'e? caquë cuasa huëopi. ¹⁸ Ja maca cuasapi, peo hue'ña ja'rë de'hua hue'ña pa'ise'e nejoni yeque jerepa jai huë'ña nesi'i. Neni jarona de'huasi'i si'aye yë'ë tēase'e cui'ne si'aye yë'ë tsoe paye cōni. ¹⁹ Ja jeteyo'je de'huani yë'ëja'a casi'i: ‘Jaiye co'amaña de'huase'e payë, tsoe ometëca pa'i ja'ñere pēa huajëquë sihuaquë ucuquë ai pasi'i’ cuasapi. ²⁰ Jaje cuasaquëna, Maija'quëpi ite capi: ‘Huesë maca, iye ñami më'ë ju'ija'quë a'ë. Jaje pa'ina, më'ë de'huase'e ¿ne tse pa'i ja'ñe a'ni?’ ²¹ Ja maca pōnëni si'aohua'ire capi. Jaje yo'oye pa'iji. Jaiye co'amaña paquëpi co'ye de'oye pa'iyese'e cuasaquë, Maija'quëre cuasama'quë cato.”

Maija'quë I Mamajëre Ñacaiye

(Mt 6.25-34)

²² Jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'ire capi:

“Jaje pa'ina, mësarute co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, jere aija'cohua'i a'ni cuasajë. Cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, jere caña ju'ija'cohua'i a'ni cuasajë. ²³ Ao aiñe jerepa do'iyë a'ë, pai pa'iyë. Cui'ne caña ju'iyë jerepa do'iyë a'ë, mai capë. ²⁴ Ñajë'ë, jaohua'i pë'përi, co'amaña tama'cohua'ita'a cui'ne tēama'cohua'ita'a cui'ne iti ca de'hua huë'e peocohua'ita'a cui'ne pēa hue'ña peocohua'ita'a de'hue Maija'quëpi cōcaina, pa'icohua'ini. Jaje pa'ina, mësarupë pī'a seña maca do'icohua'i a'ë, pairepa sēte. ²⁵ Jaje pa'ito ¿nepi mësarupë acohua'i ai co'a ju'i do'ire metro joporeja'a tsoacohua'i ai de'oja'cohua'i a'ni? ²⁶ Jaje pa'ina, ai cuasa do'ire a'ri maña pa'ise'ere jaiye se mëoñu'u ai jerepa cuasaye'ni. Jaje pa'ito ¿me neñu'ju airepa yequë co'amañare co'a ju'iñe'ni?

²⁷ Ñajë'ë, cui'ne jorore co'a mëani pa'iyere co'amaña ne ma'ñeta'a cui'ne yëijë oya ma'ñeta'a ai de'o joro pa'iyere. Jaje pa'ina, cayë, pai ëjaë Salomón maca i de'o hue'ñare pa'inije de'o jo'ya joroje pa'irepa ju'iyë papi. ²⁸ Jaje Maija'quë taya mañata'a de'oye suñacaise'ere paji, coa yures'e pani ñamina'a tsoe ju'ise'e pa'ina, toana ëo ja'ñeta'a. Jaje pa'ito mësarute ai jerepa caña suñacaiye pa'iji, Maija'quë necaima'quë api, cuasacohua'i. ²⁹ Jaje pa'ina, co'a ju'ijë cui'ne co'ejë cu'ima'pë pa'ijë'ë, jere aija'cohua'i a'ni cui'ne jere ucuja'cohua'i a'ni cuasajë. ³⁰ Iye yeja pai jaje ai cuasajë pa'iyë, si'aye iyere. Jaje pa'iquëta'a mësarupë tsoe mësarupë ja'quëre payë, si'aye mësarute jopo caraye asaquëni. ³¹ Jaje pa'ina, mësarupë Maija'quë cuañe tē'tere ai oijë yo'oto Maija'quëpi de'hue jopo caraye isiquëna, co'amaña pajë'ë.

Ma'tëmo Co'amaña

(Mt 6.19-21)

³² Ca'rama'pë pa'ijë'ë, yë'ëre asacohua'i mësarupë a'ri pai maña'ë. Jaje pa'iquëta'are mësarupë ja'quëpi i cuañe tē'tere isiyë yëji. ³³ Mësarupë paye pa'ito isijë'ë, curiquëpi cui'ne co'amaña carasicohua'ina do'i peoye coa isijë'ë. Jaje yo'ojë ai huano topëa de'o ma'ñere ti'ajë'ë. Ma'tëmo co'amaña carajai ma'ñere, cui'ne ñaëje cacama'tore pu'juje pu'juma'tore paja'cohua'i. ³⁴ Mësarupë co'amaña pa hue'ñare, cui'ne jarote mësarupë joñoaje pasipi.

Ne De'huasicohua'ipi Pa'ijë'ë

³⁵ Ne de'huasicohua'ipi ñare pajë pa'ijë'ë. ³⁶ Fiesta ña tējini ëjaë co'ija'quëpi cayë, i jo'ya utejë pa'iyëje pa'iohua'i pa'ijë'ë. Titani eta sa'rona tē'ca maca esa hui'yocaiyeje

yo'oja'cohua'ipi. ³⁷ Sihuaaja'cohua'i a'ë, iohua'i ëjaëpi utejë pa'ijëna, titaëna ñani. Nuñerepa cayë, iohua'i ëjaëpi sihuaquë ao ai saihuëna soini aore ajoja'quë api. ³⁸ Ñami joporepa panita'a ñata ñami titaquëta'a, sëtasicohua'ini titaquë pa'ito sihuaaja'cohua'i a'ë, ite necaicohua'i mañapi. ³⁹ De'hua asajë'ë, co'amaña ñaquë dai ja'ñere asasiquëpi utequë pa'ito i huë'e co'amaña imani saye peoji. ⁴⁰ Mësarhu huesë maca Pai Mamaquë daija'quë api. Jaje pa'ina, de'hua ñajë utejë pa'ijë'ë."

Nuñerepa De'o Jo'yaë Cui'ne Co'a Jo'yaë

(Mt 24.45-51)

⁴¹ Ja maca Pedropi capi:

"¿Ëjaë, iye ye'yase'e yëquëse'ere caquë ye'yaë? ¿Panita'a si'aohua'ire caquë ye'yase'e a'ni?"

⁴² Caquëna, Ëjaëpi sehuopi:

"¿Jaje pa'ito ne a'ni, ta'ñe asaquëpi cui'ne nuñe yo'oquëpi i ëjaë ñacaijë'ë huë'e pa'iye case'ere de'oye sehuoquë, cui'ne i ëjaë jo'yareje ao de'oye aocuë yo'oquë? ⁴³ I ëjaë titaquë ñaquëna, i case'ejë yo'oquë, cato de'oye pa'ija'quë api. ⁴⁴ Nuñerepa cayë, mësarute. Co'amaña paquëpi si'aye i co'amaña de'oye ñacaisiquëna, si'aye i co'amañare ñacaijë'ë caquë isija'quë api. ⁴⁵ Jaje isiquëni i jo'yaëpi ëjaë ja yë'ta'a tsoe nëija'quë api caquë i ëjaë jo'yani co'aye si'sequë yo'oquë cui'ne nomiohua'i iti huë'e pa'icohua'ire, co'aye yo'oquë cui'ne ao fiesta nequë ai huëoni cui'ne cono ucuquë cuepe huëoni. ⁴⁶ Yo'o maca i ëjaë co'ija'quë api, i jo'yaë huanëyeni utema'ë huesëquë yo'o maca ja maca sehuoma'cohua'ire nejoñepi nejoja'quë api, i yo'osi do'ire ai si'seni.

⁴⁷ I ëjaë yëye i jo'yaë asaquëta'a de'oye yo'oma'quëpi cui'ne i caye sehuoma'ë yo'oquë cato jaiye të'ca cuañoñe pa'iji. ⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are i ëjaë yëye huesëquëpi, coa yo'oni a'ri maña të'ca cuañoñe pa'iji. Jaje pa'ina, ai cuasaye isisiquëni ai seña pa'iji, cui'ne iti de'hue nequëni nequë api cuasani ai jerepa cuañoñe pa'iji.

Jesús Do'ire Paipi Hua Saiye

(Mt 10.34-36)

⁴⁹ Iye yejana yë'ë toa tsëosi'i caquë daë'ë. Tsoe co'arepa toa ne'su mëiñeje yo'oquëna, ñara'ye, merepa tsoe ne saose'e pa'ina, ñara'ye. ⁵⁰ Ja saoma' do'ire yure cato oco doyeje pa'ye ai yo'oyepi yë'ëre yo'oquëna, tëjiyerepa ai yo'oquë tëto saija'quë a'ë caquë oiyë. ⁵¹ ¿De'oye pa'i ja'ñere dapi, cuasaye mësarhu? Pani. Coa ai jerepa huahueyere dahuë. ⁵² Jaje pa'ina, yurepi seña maca mu'seña cato cinco te'e tsëcapëre pa'icohua'ipi huani toasocohua'i sañope yo'oja'cohua'i a'ë, cayahua'ini cui'ne cayahua'ipi toasocohua'ini sañope yo'oja'cohua'i a'ë. ⁵³ Cui'ne pëca ja'quëpi mamaquëre sañope yo'oye pa'iji. Mamaquëpi pëca ja'quëre sañope yo'oye pa'iji. Cui'ne pëca ja'copi mamaconi sañope yo'oye pasipi. Cui'ne mamacopi pëca ja'core sañope yo'oye pasipi, huaopi io mamaquë nëjore sañope yo'oye pasipi. Cui'ne mamaquë nëjopi huaore sañope yo'oye pasipi."

Mai Yure Pa'iyë Cuasayë

(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)

⁵⁴ Jesupi capi, paire:

"Ësë caje huë'ñapi nea siri mëina, ñani cacohua'i a'ë ocoja'coa. Carena, cui'ne ocoji. ⁵⁵ Jaje cui'ne huë'ehuë te'tepi tutuquëna, ñani cayë ai ësë uja'coa. Jaje carena, cui'ne ësëquë uji. ⁵⁶ Coa cacohua'i, mësarhu ta'ñe cacohua'i a'ë ma'tëmo cui'ne yeja yo'oyena, ñani. Jaje yo'ocohua'ita'a ¿me yo'ojë mësarhu pa'i tëcahuë ayere yure jaje yo'o macare pa'iyë cajë asa ma'ñe'ni, ta'ñe?"

Esa Ne De'huayë

(Mt 5.25-26)

⁵⁷ ¿Me yo'ojë mësaruse'e tayo yo'oye ñani? ⁵⁸ Jaje pa'ina, yequëpi më'ëre do'i paquëpi cani saquë pa'ito më'ëre do'i paquë api caquë saquëni du'ru ne de'huajë'ë, ja yë'ta'a pai yo'ose'e ñaquë quë'rona ti'ama'në. Jaje ne de'huaëna, pai yo'oye ñaquë quë'ro sama'ë pa'ija'quëre. Jaje më'ëpi yo'oma'ë pa'ito pai yo'oye ñaquëpi co'acohua'ire cocohua'ina

isina, jaohua'ipi yureta'a co'acohua'ire co hue'ñana coja'cohua'i a'ë, më'ëre. ⁵⁹ Jarona cosiquë pani etaye peoji, më'ëpi si'aye më'ë do'i saima'ë pani.”

13

Huajë Pa'iyena Ponañe Pa'iji

¹ Jare ja mu'seña Pilatopi Galilea acohua'ire huani jeani, cui'ne iohua'i ëojë señu'u cajë huaisicohua'i tsiena pai tsiepi co'meni yo'ose'ere, yecohua'ipi quëahuë, Jesure. ² Quëajëna, capi:

“¿Mësarupi cuasani huani jeosicohua'ipi Galilea paire seña maca co'acohua'i paë'ë, cuasaye? ³ Pani. Jaje pa'ina, cayë, mësaruru. Ja'rë yo'oyere jeoni ponëma'cohua'i pani si'a pai mësarujë jaje yo'o cuañoja'cohua'i a'ë. ⁴ Mësarupi cuasani Jerusalén pa'icohua'ire seña maca co'acohua'ini, diez y ocho paire Siloé tupëpi quëo huea'co'ë, cuasaye. ⁵ Pani. Nuñerepa cayë. Jaje pa'ina, mësarupi huajëye pa'iyë ponëma'cohua'i pani jare cui'ne yo'o cuañoja'cohua'i a'ë.”

Higuera Ñë Ayere Quëaye

⁶ Ja maca Jesús pai yo'oyeje pa'ye neni quëaquë capi:

“I yejana tasi ñë paquëpi quëima'o paco caquë sani ñaquëna, quëima'co paji'i. ⁷ Pa'ina, ñani ja maca yeja ñaquëre capi: 'ina, toaso ometëca daiyë, iti ca quëise'e ñasi'i caquë. Daiquëta'a ti'ama'ë pa'iyë, quëisico pa'iona. Jaje pa'ito cueni jeojë'ë. Me nesico coa yejare que'eñe nëcaco'ni.' ⁸ Caquëna, iti yeja ñacaiquëpi sehuopi: 'Ëjaë iye ometëcahuëse'e pa'ija'co, a'ji yeja neni yequë co'amañapi oa ñasi'i, quëija'core. ⁹ Jaje neruta'a quëti'ñe pa'io iti ca. Jaje neruje quëima'ona, ña jujani ja macata'a cueni jeojë'ë,' capi.”

Jesupi Nomiore Jujupi, Huajë Mu'se Pa'ina

¹⁰ Huajë mu'se pai tsi'si hue'ñana ye'yaquëna, ¹¹ jarote paco'ë, te'o nomio diez y ocho ometëca ju'ico, huatipi ne quë'casicopi ti nuiñe nëcaye peocopi. ¹² Pa'iona, ñani Jesupi soini capi:

“Nomio më'ë ju'i dahuë tsoe jeopi. De'oye pa'ijë'ë.”

¹³ Caquë ja maca i jëñapi iona pato maca jare iti macapi nuñerepa nëcaco ponëni, Maija'quë de'oquë api, sihuaco ca huëo. ¹⁴ Jaje Jesús huajë mu'se jujuna, ñani pai tsi'si huë'e ñacaiquë ëjaëpi iyere ñani pëi, paire capi:

“Seis mu'seña pa'iji, co'amaña ne mu'seña. Ja mu'seña jaje pa'ito dani juju cuañojë'ë, pani huajë mu'se juju cuañoñe.”

¹⁵ Caquëna, ja maca Ëjaëpi sehuopi:

“¿Coa cacohua'i pai! ¿Joyema'cohua'ini mësaruru acohua'i je'quë, huajë mu'se pa'ina, mësaruru duruhuequëpi panita'a burropi oco ucujä'quëre? ¹⁶ ¿Ico nomio cato Abraham tsëcapë aconi Satanáspi diez y ocho ometëca huëse'ejë pa'ioni, joyeye co'aquë huajë mu'se pa'i do'ire?”

¹⁷ Jaje Jesús caëna, ite sañope cacohua'ipi huajëya'yerepa maire caë'ni cuasahuë. Jaje cuasajëta'are si'a pai sihuahuë, Jesús pai yo'o ti'a ma'ñere de'oye yo'oquëna, ñani.

Mostaza Ca Ayere Ye'yaye

(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

¹⁸ Ja maca capi:

“¿Iqueje pa'ye a'ni, Maija'quë te'te aye? ¿Iquena cui'ne pa'ye neni iñora'ye? ¹⁹ Jaje cani capi, a'ri mostaza care taquëpi yejana taëna, ai de'oni jai soquë yë de'ona pi'api iti ñë capëana tsianoa nejë payeje pa'ye a'ë.”

Pan Ne Pore Ayere Ye'yase'e

(Mt 13.33)

²⁰ Jaje cani yequeje capi, Jesús:

“¿Iquepi cōni cui'ne pa'yeje ne iñora'ye, Maija'quē te'te aye yo'oye? ²¹ Cani capi: Pan necopi harinare toaso jai jī'so neni cui'ne o'sa mēñere a'ri maña iona cō'meni iona si'a sēpē juju mēicoa. Ja juju mēiñeje pa'ye yo'oye a'ë, Maija'quē te'te ayeje.”

A'ri Jato Sa'ro

(Mt 7.13-14, 21-23)

²² Jerusalēna sai, paī daripēa cui'ne a'ri daripē pa'icohua'ire ye'yaquē sa tēto saji'i.
²³ Jaro pa'iquēpi seji'i, ite:

“Ējaë, ¿a'ri paī maña pa'iyē, huaso cuañocohua'i?”

Caquēna, ipi sehuopi:

²⁴ “A'ri jato sa'roja'a cacasi'i cani si'a mē cuasayepi yo'ojē'ë. Jaje pa'ina, cayē mēsarute paī cacayere yēja'cohua'i a'ë. Jaje yējēta'a caca ti'ama'pē pa'ija'cohua'i a'ë.
²⁵ Ja maca iti huē'e aquēpi huēni jato sa'ro siosi maca, mēsaru hue'se pa'isicohua'ipi caja'cohua'i a'ë jato sa'rona tē'cajē 'Ējaë, hui'yojē'ë'. Jaje cajēna, ipi casipi 'ñama'quē a'ë, mēsarute. Jero acohua'i a'ni.' ²⁶ Caquēna, mēsarupi ca huēoja'cohua'i a'ë: 'Mē'ë ja're cōni aijē cui'ne ucujē yo'osicohua'i a'ë cui'ne jare mē'ēpi pa'i huē'ñana dani ye'yasiquē a'ë.' ²⁷ Cajēna, sehuoja'quē api: 'Tsoe cahuē ñama'quē a'ë, mēsarute. Jero acohua'i a'ni. Saijē'ë, co'ayese'e yo'ocohua'i.' ²⁸ Jaje casi maca Maija'quē te'tere Abraham, Isaac, Jacobo, cui'ne Maija'quē yo'o ja'ñere quēajē pa'isicohua'i pa'ijēna, ñani mēsarupi hue'sena jeococohua'i pa'ijē cuji qui'cojē oija'cohua'i a'ë. ²⁹ Ja maca daija'cohua'i a'ë emēje'e te'te cui'ne huē'ehuē te'te, ēsē mēi huē'ña cui'ne sa'nihuē paipi Maija'quē quē'rona tsi'sini aō aija'cohua'ipi. ³⁰ Ja maca yure teaye pa'iohua'i pa'isicohua'i jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë cui'ne yure jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ipi teaye pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

Jerusalén Paire Jesús Ñaquē Oiyē

(Mt 23.37-39)

³¹ Jare ja mu'se daë'ë, fariseo paī dani ite cahuē:

“Saijē'ë, Herodes mē'ère huani jeosi'i caji.”

³² Cajēna, ipi sehuopi:

“Sani cajē'ë, jaēte co'laquē ta'ñe asama'quēre: 'Yure, cui'ne ñamina'a huatiahua'ire eto saoquē yo'oni cui'ne ju'icohua'ire juju tējini ñamina'a jerepa mu'se saosi'i.' ³³ Jaje pa'iquēta'are ja yē'ta'a yo'oja'quē a'ë yure, ñamina'a cui'ne se ñatasi mu'seje. Co'aji, Maija'quēre quēcaiquēpi Jerusalén peo huē'ñana ju'ito.

³⁴ ¡Jerusalén Maija'quē yo'o ja'ñe quēcaicohua'ire huani jeo daripē! Cui'ne Maija'quē mē'ēni caquē jējo daocohua'ire quēna pēapi jea daripē. Jaiye mēsarute oi cura mamajēre oio capēa huē'ehuēna coyeje yo'osi'i caquē yo'oquēna, coehuē. ³⁵ Mēsarute Maija'quēpi jeocaja'quē api. Cui'ne yē'ère ña coñe peoja'cohua'i a'ë, 'mēsarupi de'oquēre pa'ni Ējaë mamirepa hue'equē daiquē' ca maca ti'añe pato.”

14

Jesupi Coto Dahuē Ju'iquēre Jujucayē

¹ Huajē mu'se ti'aēna, Jesús saji'i, fariseo ējaë huē'ena, aō asi'i caquē. Saquēna, fariseohua'ipi huajē mu'se i yo'oquēna, ñañu'u cuasajē cui'ñani ñahuē. ² Ñajēna, i ñaquē ñu'i huē'ñare te'i coto dahuē ju'iquēpi paji'i. ³ Pa'ina, Jesús seji'i, cuañese'e ye'yacohua'ire cui'ne fariseo paire:

“¿Jujuye de'oquē huajē mu'se pa'ito ju'iquēre, mēsarupi asato, panita'a jujuye pañe?”

⁴ Jaje caquēna, coa ai jerepa cama'pē paë'ë. Pa'ijēna, ipi ju'iquēre jujuni capi, sai'jē'ë.
⁵ Jaje se jujuni fariseohua'ire capi:

“¿Nepi mēsaru acohua'i burropi panita'a huequēpi cojena tomesiquēre etoma'cohua'i a'ni, huajē mu'se pa'i do'ire?”

⁶ Caquēna, ti sehuoye pahüē.

Huejajēna, Soisiquē Yo'oye

⁷ Soisicohua'ipi de'o ñu'i saina co'ejë aó ai saihuëna ja'rujëna, ñani Jesupi jaohua'ire ñeje yëhuopi, iohua'i asa ja'ñere:

⁸ “Më'ëni yecohua'ipi huejajëna, ñaja'quëre soisiquë pani de'o ñu'i saihuëna tëto sani ja'ruma'ë pa'ijë'ë. Ja'runi ñu'ina, më'ë jerepa pa'ini dani mësarute soisiquëpi cama'quëni: ‘Më'ë ñu'i saihuëre iquëna isijë'ë.’ ⁹ Caquëna, më'ëpi pai ñajëna, huajëya'ye huëni ai jeteyo'jerepa ñu'i saihuëna sani ja'ruma'quëpi jaje yo'osi'ni. ¹⁰ Jaje yo'oma'ë, huëosicohua'i pa'ito, jeteyo'je ñu'i saihuëna ja'rujë'ë. Jaje ja'rusiquëpi ñu'ina, më'ëre huëosiquëpi dani cajuquë: ‘Yë'ë cajei, iño de'o hue'ñana dani ja'rujë'ë.’ Jaje cato më'ëje sihuaquë i ja're coní aó ai saihuëna ja'rusicohua'i ñajëna, de'o ñu'i saihuëna ja'ruja'quë a'ë. ¹¹ Jaje pa'ina, yë'ë a'ë jerepa pa'i caquë ija'a yo'osiquëpi coa ai jerepa co'aquë maca ponëñe pa'iji. Cui'ne iti co'aquë teaye pa'i pa'isiquëpi jerepa pa'i ponëñe pa'iji.”

¹² Capi, ite soisiquëreje:

“Aore aóquë pani, panita'a na'iquëna, aore aóquë pani, soima'ë pa'ijë'ë, më'ë cajeohua'ire, cui'ne yo'je tsire cui'ne më'ë do'ijëre cui'ne më quëno maca jaiye co'amaña pacohua'ire. Më'ëpi jaje soisiquë pa'ito iohua'ije më'ëreje soija'cohua'i a'ë, aija'quëre. Ja maca saise'ejë pa'ye pasipi. ¹³ Jaje pa'i do'ire më'ëpi aore paquë pani soijë'ë, co'amaña peocohua'ini, co'a de'osicohua'i mañani, cu'ima'cohua'ini, cui'ne ñama'cohua'ini. ¹⁴ Co'ye isiye ti paja'cohua'ini cöcaijë'ë. Jaje pasicohua'ita'are, nuñe yo'ocohua'i ju'isicohua'ipi huëi maca më'ëje huëni sai cuañoja'quë a'ë, Maija'quëni.”

Aojajë Caquë Jai Paire Soiye (Mt 22.1-10)

¹⁵ Jaje iyere caquëna, asani aó ai saihuë ñu'icohua'i aquëpi capi, Jesure:

“De'hue Maija'quë të'tere pa'i aó aija'quëpi sihuaquë pa'iji.”

¹⁶ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jai pai tsi'sirena, aosi'i caquë jai paire huëopi. ¹⁷ Huëosiquëpi aó ai macarepa ti'aëna, i jo'yaëre capi: ‘Quërejajë'ë, huëosicohua'ire si'aye ne saohuë’ capi. ¹⁸ Jaje casiquëta'are si'aohua'i paja'quë pa'ini ca huëohuë. Du'ru macarepa aquëpi capi: ‘Ja'arepa yejare huerohuë. Jaote sani ñañeque pa'iji. Care payë, yë'ëre oi cuasama'ë.’ ¹⁹ Yequëpi capi: ‘Diez duruhuequëre huerohuë, yeja a'jiñe necohua'ire jaohua'ire neñañeque pa'iji. Yë'ëre ai cuasama'ë, pa'ijë'ë.’ ²⁰ Yequëpi capi: ‘Ja'arepa huejahuë. Jaje pa'ina, saiye pañë.’ ²¹ Ja maca i jo'yaë co'ini i asase'ere si'aye quëapi. Quëaquëna, Èjaëpi asani pëi i jo'yaëre capi: ‘Esa sani jaje pa'ito co'amaña peocohua'ini, cu'ima'cohua'ini cui'ne ñama'cohua'ini, si'aye ai yo'ojë pa'icohua'ini ti'ani dajë'ë, jai daripë cu'i ma'ña pa'icohua'ini.’ ²² Ai tsoe pa'i maca dani i jo'yaëpi capi: Èjaë më'ë cuañese'ejë yo'ohuë. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a peo sa'noa pa'iji, timëñe peoye. ²³ Jaje caquëna, èjaëpi i jo'yaëre capi: ‘Sani iye daripëpi sai ma'aña pa'icohua'ini cuañejë'ë, dani yë'ë huë'e timëjajë.’ ²⁴ Care payë, yë'ë du'ru huëosicohua'i aquë te'ije aiñe peoji, yë'ë aó macarepa.”

Jesús Tui Do'ire

²⁵ Jai pai Jesure tuijëna, ipi co'ye ponëni iohua'ire capi:

²⁶ “Yë'ëre tuiye yëni ai yë'ëni oiye pa'iji, ja'quëre, ja'core, nëjore, mamajëre, yo'jeire, yo'jeore cui'ne co'ye pa'iyë oiye jerepa. Jaje yë'ëni oima'quë pani yë'ëre ye'yequë pa'iyë peoji. ²⁷ Cui'ne yë'ë do'ire i pa'iyë ai yo'oye pa'itoje jare tusi'i cuasama'ë, coa tusi'i caquë yo'oquë pani yë'ëre ye'yequë peoji. ²⁸ Cui'ne mësarú acohua'ipi jai huë'e neñu'u cajë huëocohua'i pani du'ru ja'runi dujë cuasacohua'i a'ni ¿Je ja'yepi curiquë neja'cohua'i a'ni cajë? ²⁹ Jaje de'oye cuasama'pë, coa ja'a huëo macase'ene, cui'ne jeteyo'je ne saoye pato, si'aohua'i iti ñasicohua'ipi cue'cue huëoja'cohua'i pa'ini, yo'o jujayere ñani. ³⁰ Ja maca cue'cuejë caju'cohua'i a'ë: ‘Nesi'i caquë huëosiquëta'a ne sao ti'ama'ë pa'iji.’ ³¹ Jaje pa'ina, cui'ne pai èjaë yequë yeja èjaë ja're uihuasi'i cani, ne ti'añe pa'iquë caquë ja'runi cuasani, i soldado paire cuecue ñaquëna, diez mil pai pa'iyë. Pa'ijëna, ite huajo daquëpi paji veinte mil soldado paire. ³² Paquëna, neña jujani, ja yë'ta'a yequë èjaë so'ore pa'ina,

uihuaye pañu'u ca de'huaja'cohua'ire jëjo saoja'quë api. ³³ Jaje cui'ne mësarü acohua'ipi si'aye ja'rë pa'ise'ere jeõñe coecohua'i pani, yë'ë yo'oye ye'yecohua'i peoyë.

Asije Pa'i Ayere

(Mt 5.13; Mr 9.50)

³⁴ Asi de'oye a'ë, saija'ñe pani. Jaje pa'iquëta'are sai ja'ñere carajaisico pani ¿me cui'naopi sai ja'ñe de'o cõco'ni? ³⁵ Cui'ne me cõcaico'ni pu'cani nea ya'o neina, tañu'u cajë nesi tsu'supëje, co'a de'ose'e pani. Jaje pa'ina, coa jeocoye pa'iji, yeja ne de'huaye cõcai ma'ñe pa'ito. Cajoro quë'iohua'i sëte cuasajë asajë'ë."

15

Yëi Ñama Ne Huesësicore Ayere Ye'yaye

(Mt 18.10-14)

¹ Pa'i do'ire curiquë secohua'i cui'ne co'aye yo'ocohua'i si'aohua'i Jesure asañu'u cajë tsio da'ë, i quë'rona. ² Jaje yo'ojëna, ñani fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cõni cue'cuejë ñeje cahuë:

"Iye ëmë co'aye yo'ocohua'ini yëquë tsioni aiji."

³ Jaje cajëna, Jesupi pai yo'oyeje pa'ye neni quëapi, iye:

⁴ "¿Nepi mësarü acohua'i aquëpi cien yëi ñamare paquëni te'i jaohua'i aquëpi ne huesëna ne huesëjaquë noventa y nueve pa'ijajë cani co'ema'quë a'ni, ti'ama'ë pani? ⁵ De'hue co'equë ti'ani sihuaquë tata tupëna cõa seoni. ⁶ I huë'ena ti'ani i cajeohua'ire cui'ne i ja'ye pa'icohua'ire soihuë, yë'ë ja're cõni sihuajë'ë, ne huesësicore ti'a do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, co'aye yo'oquëpi ja'rë pa'ise'ere jeõni ponëto huiñaohua'ipi ai sihuayë, noventa y nueve de'oye pa'icohua'ire sihuase'e jerepa.

Curi Tëqui Ne Huesësicore Ayere Ye'yaye

⁸ Cui'ne ¿ico nomiopi diez të'ña pasiconi te'o ne huesëni toa tsëoni si'a huë'e ñare paco yuaco co'ema'coa, ti'aja'coa'ë caco? ⁹ Jaje de'hue co'eco ti'ani io cajeohua'i ja're cõni cui'ne io quëno maca huë'e acohua'i ja're cõni sihuaco casio: 'Yë'ë ja're cõni sihuajë'ë, curi të'qui ne huesësicore ti'ahuë.' ¹⁰ Jaje pa'ina, cayë, cui'ne Maija'quë huiñaohua'i sihuaye pa'iji, te'i co'aye yo'oquëpi i pa'ise'e jeõni ponëto."

Posë Huesëquëpi Yo'oye

¹¹ Jesupi capi, yequeje:

"Caya mamajë ëmëohua'ire paquë pajili. ¹² Pa'ina, yo'jeipi capi pëca ja'quëre: 'Ja'quë isijë'ë, yë'ëre isija'a co'amaña ca nëose'ere.' Caquëna, pëca ja'quëpi co'amañare huahuecaji'i, pai ñape iohua'i pa ja'ñe. ¹³ Isisi jeteyo'je a'ri maña pa'iquëpi yo'jeipi i yejare isipi, yecohua'ina. Ja do'ipi curiquë neni saji'i, ai so'o yejana. Jarona sani si'a curiquë co'ayere yo'oquë nejo saopi. ¹⁴ Jaje si'aye curiquë neja saosi maca jaiye ao peopi, ja yeja. Ja maca ipi ao ëa ju'i huëopi. ¹⁵ Ja maca curi peoquë co'epi, co'amaña neñe ja yeja aquë co'amañare. Jaëpi ite cuañepi i jo'ya sesere ñacaijë'ë caquë. ¹⁶ Ja maca ai ao ëaye ti'aëna, sese añere ati'ñerepa nëji'i. Ite yecohua'ije ao aõñe pahüë. ¹⁷ Ao ëa ju'i cuasa huëopi, 'ja'quë huë'e co'amaña necaicohua'i co'arepa ao ani huajëjë. Pa'ijëna, iñore yë'ë teaye ao ëa ju'i pa'iyë.' ¹⁸ Jaje pa'ito ja'quë pa'i huë'ñana co'ini ite casio: 'Ja'quë, më'ëre cui'ne Maija'quëre co'aye yo'ohuë. ¹⁹ Më'ë mamaquëre caye peoji, yë'ëre. Më'ëre necaicohua'ire yo'oyepi cui'ne cuañejë'ë.' ²⁰ Ja maca jaje cuasani co'ipi, ma'aja'a pëca ja'quë huë'ena.

Ja yë'ta'a so'ore pa'ina, pëca ja'quë ñani ite teayerëpa yo'oroja'quë'ni cuasani ite ñani, ja maca huë'huë tomejani su'cuaquë cui'ne tsu'suquë sihuapi. ²¹ Ja maca mamaquëpi ite capi: 'Yë'ë ja'quë co'aye yo'ohuë, Maija'quëre cui'ne më'ëreje. Jaje pa'ina, më'ë mamaquëre caye peoji, yë'ëre.' ²² Jaje caquëna, pëca ja'quëpi capi, i jo'yare: 'Esao maña de'o cañare etoni suñacaijë'ë. Cui'ne i moñona aniño suñacaijë'ë, zapatoje suñacaijë'ë, i quëo. ²³ Cui'ne duruhuequë tsì jujusiquëni dani huani jeojë'ë, añu'u jai

pai tsi'sini sihuajë. ²⁴ Iquë yë'ë mamaquë ju'isiquëje pa'i pa'isiquëpi cui'naëpi pa'iji. Ne huesësiquëpi tì'asiquë pa'iji.' Jaje cani sihuaquëna, jaiye ao ne huëohuë.

²⁵ Jaje yo'ojëna, i mamaquë du'ru aquëpi daji'i, co'amaña ne huë'ña pa'iquëpi. Huë'e ja'ye tì'aquë, asapi musica yo'oye cui'ne pairaye. ²⁶ Asani posëohua'i aquëre soini seji'i. Iquere jaje yo'oye'ni jaro, caquëna. ²⁷ Tsi posëpi ite capi: 'Më'ë yo'jeipi daji'i. Jaje daquëna, më'ë ja'quëpi huequë tsini huaijë'ë jujusiquëni cuañepi, i huajëquëpi cui'ne de'oye títasi do'i caquë.' ²⁸ Jaje quëaquëna, maja'yëpi pëi cue'yoni huë'e cacaye coequëna, pëca ja'quë etani ite huë'ena cacani ñajë'ë caquë ai seji'i. ²⁹ Seina, ipi pëca ja'quëre capi: 'Tsoe më'ëpi asayë, më'ëre yë'ë necai pa'iyë, ti josa coeye peoyerepa. Jaje pa'iquëta'are te'e ñamareje yë'ë cajeohua'i ja're coní fiesta neja'quëre isiye pahué, më'ë. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are yure iquë më'ë mamaquë më'ë curiquë co'a nomiohua'ini yo'oquë neja saosiquëpi titaëna, sihuaquë duruhuequë tsi jujusiquëre huani jeoni yo'oyë ñañë.' ³¹ Caquëna, pëca ja'quëpi ite capi: 'Yë'ë mamaquë më'ë cato si'anë yë'ë ja're coní pa'iyë. Jaje pa'ina, si'aye yë'ë paye më'ë co'amaña'ë. ³² Jaje pa'ina, yure nuñerepa fiesta neñe pa'iji, sihuajë. Më'ë yo'jei ju'isiquëje pa'i pa'isiquëpi cui'naëpi pa'i do'ire. Ne huesësiquë pa'isiquëni yure tì'asi do'ire.' Jaje yo'oyë."

16

I Co'amaña Ñacaiquë Neñe Ayere

¹ Jesupi capi, i ye'yacohua'ire:

"Pa'iji, te'e ëmë co'amaña paquëpi ñacaiquëre paquë. Jaje pa'ini sani quëahuë, co'amaña paquëna. Më'ë co'amaña ñacaiquëpi co'aye yo'oquë saoji, asahuë cajë. ² Quëarena, asani ëjaëpi ite soini capi: '¿Iquere më'ë yo'oquëna, yë'ëre quëaye'ni? Dajë'ë, më'ë co'amaña nese'e toyase'ere ñasi'i, më'ë yë'ëre necaiquë pa'iyë peoji.' ³ Ja maca co'amaña ñacaiquëpi ai cuasa huëopi: '¿Me neja'quë a'ni, yure yë'ë ëjaëpi co'amaña neñe peoyerepa eto huesoru? Tutuje peoyë, yeja neni tañeje. Cui'ne huajëya'ji yecohua'ini peoyë isijë'ë caquë senirojaiñeje ca'rayë cuasapi. ⁴ Cuasani capi: Tsoe cuasahuë. Jaje yo'osi'i, yë'ë co'amaña neñe peoquë pa'ina, iohua'i huë'ena pëpaja'cohua'ire. ⁵ Cani ja maca soipi te'ohua'ise'ere, i ëjaë do'i pacohua'ire, du'ru aquëni seji'i: '¿Je ja'ye yë'ë ëjaëre do'i paquë a'ni?' ⁶ Caquëna, sehuopi ipi: 'Cien jai quëna huëa hui'yape isiye pa'iji,' caquë co'amaña ñacaiquëpi capi, ite: 'Icoa, më'ë ja'në saija'a do'i caquë toyasico, jaote nejni esa yecore toyajë'ë, coa cincuentase'e.' ⁷ Ja jeteyo'je seji'i, yequëre: '¿Cui'ne më'ë je ja'ye do'i paquë'ni?' Caquëna, ipi capi: 'Cien trigo topëa isiye pa'iji,' caquëna, capi: 'Icoa, më'ë ja'rë saija'a do'i toyasico yecona esa toyajë'ë, coa ochenta topëase'e.' ⁸ Ja maca ñapi, i ëjaë jaë co'aquë i co'amaña ñacaiquëpi tsoe si'aye ne de'huasiquëpi paji'i. Jaje pa'ina, iye yeja acohua'i ta'ñe asani yo'ocohua'i a'ë, sehuosicohua'i yo'oye jerepa yo'ocohua'i a'ë.

⁹ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Iye yeja co'amañapi isijë yecohua'ini cajeohua'ire nejë'ë. Jaje yo'ojë saosicohua'ipi tì'ajëna, ti pa'i huë'ñapi sihuaquë daijë'ë caquë Maija'quëpi pëpaja'quëre.

¹⁰ De'oyerepa a'ri maña pa'ina, ñacaiquëpi cui'ne jaiye pa'itoje de'oyerepa ñacaiye pa'iji. Jaje a'ri mañare de'oye ñacaima'pë pani, jaiyere paje de'oye ñacaiye peoji. ¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi coa yeja co'amañare de'oye ñacaima'pë co'aye yo'ocohua'i pa'ito, ¿nepi mësarute de'hue necohua'i a'ë cuasaja'cohua'i a'ni, de'o co'amañare pare yo'oye pa'ito? ¹² De'oye yecohua'i tsere ñama'pë yo'oto, ¿nepi isija'cohua'i a'ni, mësarupi pa ja'ñe?

¹³ Jaje pa'ina, ëjaohua'ire necaiquë pani caya ëjaohua'ire necaiye peoji. Jaje yo'oquë pani yequëni coequë cui'ne yequëni oiye pa'iji. Panita'a yeque, yequëni de'oye sehuocai yequëni sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, te'ipi Maija'quëre cui'ne curiquëre necaiye peoji."

¹⁴ Fariseo pai curiquë ai yëcohua'i sëte i cayere asani Jesús coa caji cajë cue'cuehuë.

¹⁵ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"Mësarupi a'ë, pai ña huë'ñase'e de'ocohua'i a'ë cajë yo'ocohua'i. Maija'quë cato ñaji, mësarupi joñoare, jaje yo'ojëta'are. Jaje pa'ina, pai jaiye de'oye yo'oyë cajë pa'iyere Maija'quëpi coequë api.

Moisés Cuañese'e Cui'ne Maija'quë Cuañe Të'te

¹⁶ Juan pa'i macaja'a Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quë yequë mu'se yo'o ja'ñere ca nëocohua'i ye'yajëna, asahuë. Ja maca yure quëa huëohuë, de'lo cocare Maija'quë cuañe tē'tena cacayere. Jaje quëajëna, asajë cacañu'u cajë si'aohua'i tutu yo'oyë.

¹⁷ Ma'tëmo cui'ne yeja carajaiñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coca cato carajaiñe peoyerepa. Ti'asipi, io cayeje.

Nëjore Jeocoye Ayere

(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)

¹⁸ Jaje pa'ina, ëmë huejasiquëpi nëjore jeoni cui'ne yecona se huejani, de'oye yo'oye paji. Cui'ne ëmëre jeocosiconi yequëpi huejani cui'ne co'aye yo'oji.

Ai Jaiyere Paquë Cui'ne Lázaro

¹⁹ Paji'i, te'i ëmë jaiye paquë si'anë de'lo caña cui'ne jai do'ire ju'iquë cui'ne si'a mu'seña fiesta nequë de'oyerepa yo'oquë pa'iquë. ²⁰ Jaje pa'iquë pa'ina, cui'ne Lázaro ca'mi quë'ipi teaye yo'oquë pa'iquëje paji'i. Jaje pa'ipi jaiye co'amaña paquë hu'e eta sa'rore ñuji'i. ²¹ Jaje iquë teaye pa'i macapi ao ëa ju'i ao ai saihuë tomeñere ati'ñerepa nëina, ñapi. Cui'ne i a'sire jo'yaque daijë ne'nejëna, ñuji'i. ²² Jaje pa'iquëpi teaye pa'i maca juji'i. Juquëna, huiñaohua'ipi sahuë, ma'tëmona Abraham ja're coní pa'ija'quëre. Jaje cui'ne jaiye paquëje juji'i. Juquëna, tahuë. ²³ Jaiye co'amaña paquëpi juni saji'i, ju'isicohua'i ai yo'o hue'ñana. Jarore papi ñapi, Abrahamre cui'ne Lázarore.

²⁴ Ja maca ñani cuipi: 'Ja'quë Abraham, yë'ëre oi ñajë'ë. Ai yo'oyë. Jëjo saojë'ë, Lázarore ocore i moño sa'nihuëna neni dani sësëye yë'ë tsemeñona ne huasojaquë. Ai yo'oyë, yë'ë toase'epi pa'ina.' ²⁵ Jaje caquëna, Abrahampi capi ite: 'Tsihua'ë cuasajë'ë më'ë de'oye pa'ise'ere ja yë'ta'a më'ë huajëquë pa'inë, cui'ne iquë Lázaropi ai co'aye paji'i, jaro pa'i maca. Jaje pa'isiquëpi yure ipi de'oye pa'iji, iñore. Cui'ne më'ëpi ai yo'oyë. ²⁶ Cui'ne jaje si'aye iye më'ë yo'ose'e pa'itoje pa'iji, cui'ne jai hua'que tē'tëpaje, yëquë tēto saiye peoyerepa cui'ne më'ëje iñona tēto daiye peoye. Jaje pa'ina, iño pa'icohua'i jaro tēto saiye peoji, cui'ne jaro acohua'ije iño daiye peoji.'

²⁷ Ja maca jaiye paquë pa'isiquëpi capi: 'Jaje pa'ito ja'quë Abraham më'ëre señë, Lázarore jëjo saojë'ë, yë'ë ja'quë huë'ena. ²⁸ Jarote cinco yo'je tsire payë. Sani quëacaijë'ë, iño yë'ë ai yo'o hue'ñana daima'pë caquë.' ²⁹ Jaje caquëna, Abrahampi capi, ite: 'Jaohua'i cato payë, Moisés cuañese'e cui'ne yecohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'ere, jare ñani sehuojajë.' ³⁰ Jaje caquëna, jaiye paquë pa'isiquëpi sehuopi: 'Jaje pa'itoje ja'quë Abraham sehuoye pañë. Ju'isicohua'i aquëpi sani quëatota'a ja'në pa'ise'e jeoni ponëja'cohua'i pa'ini.' ³¹ Jaje caquëna, Abrahampi capi, ite: 'Moisés cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i case'ere sehuoye coeni, me ju'isiquëpi huëtujë sehuoye'ni.'"

17

Co'ayena Yo'oyena Tqiñe

(Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)

¹ Jesupi capi, i ye'yacohua'ire:

"Pai co'aye neñe carajaiñe peoja'coa. Jaje pa'iquëta'are co'ayere pa'iquëpi yecohua'ire se ye'yaquëna, co'aye ne do'ire teayererepa pa'ija'quë api. ² Jaje pa'ina, tsire co'aye ye'yama'në, jaje pa'ire ñaje tēcana quëna pëpi sëani jairana jeo dëoto ai jerepa de'o'ñe pa'io. ³ De'hua ñajë'ë. Më'ë yo'jeipi më'ëre co'aye yo'osiquë pa'ito yo'oma'ë quëajë'ë cui'ne ja'rë yo'ose'ere jeoni ponëna i yo'ose'ere sai de'huacaijë'ë. ⁴ Cui'ne më'ëni te'e mu'sere siete pa'ye co'aye yo'osiquë pani, cui'ne siete pa'ye dai caye pa'iji: 'Tijupë co'aye yo'oye pasi'i.' Jaje caquëna, i co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiye pa'iji."

Nuñerepa Neñe Pa'iji Cuasayepi Tutu Quë'i

⁵ Ite ye'yecohua'ipi cahuë, Ejaëre: Isijë'ë yëquëre ai nuñerepa neñe pa'iji cuasayere.

⁶ Cajëna, Ejaëpi sehuopi jaohua'ire:

“Mësarupi neñe pa'iji cuasayere a'ri maña mostaza caje pa'ye pacohua'i pani cayë, iye soquëre iye macapi etani jaira jopore pare sa nëcajè'ë. Ca maca asani sati'ñe pa'io.

Necaiquëpi Yo'oye Pa'iji

⁷ Mësarupi co'amaña necaiquëre pacohua'ini tsio co'amaña ne tëjini panita'a huequëre ña tëjini co'iquëna, ¿cacohua'i a'ni, 'da sani ja'rujè'ë, ai aija'quë?' ⁸ Jaje cama'pë coa ai jerepa cayë: 'Aore cua'cojè'ë, neato ai ja'ñere, yè'ë ao ai huëosi maca de'oye ao ja'ñere cui'ñajè'ë, yè'ë ani tëjisi jeteyo'je më'ëje ai cui'ne ucuja'quë.' ⁹ Jaje cuañese'ere yo'oquëna, necaire pahuë de'oji cajë pëpaye peoji jo'yaëpi cuañese'ere necaito. ¿Me de'oji caye'ni, jo'yaëpi cuañese'ere neto? ¹⁰ Jaje cui'ne pa'iji, mësaruje. Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'ere si'aye nesicohua'i pani: 'Co'a jo'ya maña'ë, më'ë nejè'ë casi mañase'le nehuë,' caye pa'iji.”

Diez Ja'ju Dahuë Ju'icohua'ire Ne Co'yaye

¹¹ Jesús ja yè'ta'a Jerusalénna sai Samaria cui'ne Galilea yejaña tëto saji'i. ¹² Saiquëpi a'ri daripëna ti'laquëna, diez ëmëohua'i ja'ju dahuë ju'icohua'ipi sañope ti'ahuë. Ti'ajë-ta'a so'ona nëcajani, ¹³ cuihuë:

“Jesús, Ye'yaquë, yëquë mañare oijè'ë!”

¹⁴ Ja maca Jesupi ñani jaohua'ire capi:

“Sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina iñojaijè'ë.”

Jaje caëna, ja saijë iohua'i ju'i dahuë peocohua'i tome huesëhuë. ¹⁵ Ja maca te'i jaohua'i aquëpi ju'i dahuë peo hue'ña tomesiquë pa'i ña jujani Maija'quëni tutu yè'opi caquë sihuaquë co'ipi. ¹⁶ Co'ini do're ja'rupi Jesús ña hue'ñana cui'ne i tsiapi jejare pana në meni Maija'quëre de'oji caquë sihuapi. Iquë ëmë iti sihuasiquë Samaria yeja aquë paji'i. ¹⁷ Ja maca Jesupi capi, ite:

“¿Mësaruru diez pa'iohua'i pa'ima'pë pate, iti ju'icohua'i? ¿Yecohua'i nueve jerore pa'iyeni? ¹⁸ ¿Iquë yequë yeja aquëse'le Maija'quëre sihuasi'caquë co'isiquë pa'iquë?”

¹⁹ Jaje cani ite capi:

“Huëni saijè'ë. Jujuquë api, më'ë cuasani yo'o do'ipi co'yasiquë sëte.”

Maija'quë Cuañe Të'te Pa'i Ti'añe

(Mt 24.23-28, 36-41)

²⁰ Fariseo paipi Jesure se'ë: ¿Je yëhua Maija'quë të'te ayepi ti'aja'coa'ni? Jaje sejëna, ipi sehuopi:

“Maija'quë cuañe të'te ayere tiñarepa ñañe peoji, co'amaña ñañeje pa'ye. ²¹ 'Iñore tsoe pa'iji' panita'a 'jetore pa'iji' caye peoji. Jaje pa'ina, tsoe Maija'quë cuañe të'te ayere mësaruru joponi pa'iji, yure.”

²² Jaje pa'ina, ire ye'yecohua'ire capi:

“Ti'aja'coa, co'a mu'seña Pai Mamaquë yo'oquëna, ña ëa mu'seña. Jaje ña ëaquëta'are ñañe paja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje ña ëaquëna, pa'ijëna, caja'cohua'i a'ë: 'Iñore pa'iji' panita'a 'jetore pa'iji'. Jaje catoje saima'pë, cui'ne tuima'pë pa'ijè'ë. ²⁴ Ma'tëmopi mujuë ye'hueyeje pa'ye pasipi. Pai Mamaquë tita mu'se cato asa tayoye peoja'coa. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are du'ru macarepa ai ai yo'oye pa'iji. Yure pa'iji, yure pa'i paipi yè'ëre cojëna. ²⁶ Noé pa'i mu'seña yo'ojë pa'ise'ëje pa'ye cui'ne pa'ija'coa, Pai Mamaquë daija'a mu'señaje. ²⁷ Ja mu'seña je'quë ao aijë cui'ne ucuje, huejajë cui'ne mamajëre huejojë yo'ohuë. Jaje yo'ojëna, Noé jai yohuëna cacapi. Cacasi maca, jai co'je ti'aëna, jaohua'i si'aohua'i co'je jujuhuë. ²⁸ Jaje cui'ne Lot pa'i mu'señaje yo'ohuë: 'Ao aijë cui'ne çono ucuje huerojë cui'ne yecohua'ina se isijë, co'amaña tajë cui'ne huë'ña nejë paë'ë. ²⁹ Jaje yo'ojë pa'ijëna, Lot Sodomapi etani saji'i. Saisi maca ma'tëmopi oco tomeñeje pa'ye toapi tomequë si'aohua'ire huani jeapi, Sodoma paire. ³⁰ Jaje cui'ne pa'ye pasipi, Pai Mamaquë ñaija'a mu'señaje.

³¹ Ja co'a mu'seña ti'aëna, huë'e hue'sere pa'ijëna, co'amañapi huë'e sa'nahuëre pa'ito ijañu'u cajë yo'oma'pë pa'ijè'ë. Cui'ne yecohua'ipi tsiore pa'icohua'i pani co'ima'pë

pa'ijë'ë, huë'ena. ³² De'hua cuasajë'ë, Lot nëjo yo'ose'ere. ³³ Jaje pa'ina, co'ye i pa'iyere ai cuasaquë cato si'aye ne huesëye pa'iji.

³⁴ Jaje pa'ina, cayë. Ja ñami cai saihuëna cayahua'i caicohua'i pa'ito te'ire saquë yequëni jeo saiye pa'ija'coa. ³⁵ Cui'ne caya nomiohua'i te'e toacohua'ini te'ore saquë cui'ne yeconi jeo saiye pa'ija'coa. ³⁶ Jaje cui'ne caya ëmëohua'i tsiore pa'ijëna, te'ire saquëna, cui'ne te'i jeo saiquë pa'ija'quë api."

³⁷ Jaje caquëna, iyere asani seteña:

“¿Jerona iye yo'o ja'ñe a'ni, Ëjaë?”

Cajëna, ipi capi:

“Ju'isiquë ui hue'ña pë'përi tsi'siyeje pa'ye tsi'sija'cohua'i a'ë.”

18

Hua'jeopi Cui'ne Yo'oyere Ca Tëjiquë

¹ Si'anë Maija'quëre sejë pa'iyere pa'iji, yo'o jujaye peoye caquë Jesús pai yo'oye ayena tiña caquë ñeje, ye'yapi. ² Ye'yaquë capi:

“Pa'iji, pai daripë pai yo'oye ñaquë, Maija'quëre ca'rama'quëpi, cui'ne yecohua'ireje oima'quëpi. ³ Cui'ne jare ja daripëre paco'ë, hua'jeo. Jaopi pai yo'oye ñaquëna, iote sañope yo'oquëni quëaona ca de'huacaijaquë caco si'anëpi sacco'ë. ⁴ Jaje saio yo'ocona, pai yo'oye ñaquëpi coepi. Coesiquëta'a jeteyo'je cuasapi: ‘Maija'quëre ca'rama'quëje cui'ne paireje oima'quëpi. ⁵ Cöcasi'i hua'jeore, josa si'anë daio yë'ë yequere cuasaquëna, cama'o pa'ija'core, cuasapi.”

⁶ Jaje capi, iquë pai yo'oye ñaquë co'aquë. Jaje pa'ito Jesús capi: ⁷ “¿Maija'quëre mu'señapi cui'ne ñamiñapi secohua'ire i jo'ya nesicohua'ire cöcaiye paja'quë aë? ¿Tsoe utejë'ë, caquë aë? ⁸ Pani. Jaje pa'ina, cayë, ti tsoe nëiñe peoye cöcaila'quë api, Maija'quë. Jaje pa'iquëta'are ¿yë'ë iye yejana dai maca, de'hue yë'ëre necaiquë api cuasacohua'i pa'ijëna, ti'aja'quë a'ni?”

Fariseo Cui'ne Pa'i Do'ire Sequë Ayere Quëaye

⁹ Pai yo'oyeje pa'ye neni Jesús quëapi, de'ocohua'i a'ë cuasajë yecohua'ire co'acohua'i a'ë cajë coecohua'ire. ¹⁰ Quëa huëoquë capi:

“Caya ëmëohua'i Maija'quëre se huë'ena saë'ë, señu'u cajë. Te'i jaohua'i aquëpi fariseo pa'iji, cui'ne yequëpi pa'i do'i curiquë sequë paji'i, pai ëjaëre necaiquë. ¹¹ Pa'ina, fariseopi coa nëcaquë seji'i, ñeje: ‘Ina, ja'quë më'ëre sihuayë, yë'ëre cato jaohua'i co'amaña ñacohua'i, cui'ne co'acohua'i cui'ne nomiohua'ire coa yo'ocohua'ijë pa'i peoyë. Cui'ne jaë pa'i do'i sequëje pa'i ti peoyë. ¹² Cui'ne te'e semanare cayaye ao aima'quëpi sei cui'ne yë'ë yo'oquë curiquë neñeje Maija'quë huë'ena diez pa'ye neni te'ore isiquë a'ë, de'hue.’ ¹³ Jaje seina, pa'i do'ire sequëpi so'o macana pëani ñaco ca mañaje ma'tëmona se mëani ñama'ë coa ai jerepa coti saihuëna tëlcaquë ñeje caquë seji'i: ‘Ina, yë'ë Ja'quë yë'ëre oijë'ë, yë'ë maca ai co'aquë a'ë.’ ¹⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Iquë pa'i do'ire curiquë sequë cato Maija'quëna i co'aquë pa'iyere quëa toni Maija'quë ja're pa'i sihuaquë co'ipi. Jaje co'iquëta'are fariseo cato ti sihuama'ë paji'i. Jaje pa'ina, co'ye yë'ë jerepa pa'i a'ë cuasacohua'ire cato coa ai jerepa meñe neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yë'ë teaye pa'i a'ë cuasaquëni ai jerepa pa'ire neñe pa'iji.”

Jesús Tsire De'oyerepa Cacaiye

(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)

¹⁵ Jesús quë'rona tsire dahuë, papijaquë cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi ñani iti tsire dacohua'ire yo'oma'pë pa'ijë'ë ca huëohuë. ¹⁶ Jaje cajëna, Jesús jaohua'ire soini capi:

“Coa ñajë'ë, ësema'pë tsire, iohua'ise'e daijajë yë'ë quë'rona. Maija'quë quë'ro jaohua'ijë pa'iohua'ise'e cacaye pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mësarute. Tsi de'oji cajë yëyeje pa'ye yo'oma'cohua'i pani ti cacaye peoji, Maija'quë cuñe hue'ña.”

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e

(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

¹⁸ Pai ëjaohua'i aquëpi seji'i, Jesure:

“De'o ye'yaquë, ¿me yo'oni ti pani huesëye ti'aja'quë a'ni?”

¹⁹ Jesupi ite capi:

“¿Me yo'oquë yë'ëre de'oquë caquë'ni? Peoji, te'ijë de'oquë. Coa te'i Maija'quëse'e de'oquë pa'iji. ²⁰ Asaquë a'ë, Maija'quë cuãnese'e: 'Nomiore yo'oma'ë nëjore peoni, paire huani jeoma'ë, co'amaña ñama'ë, coa cosoma'ë, cui'ne ëjaohua'ire ñajë oijë'ë, më ja'quëre cui'ne më ja'core.' Jare më'ëpi asaë.”

²¹ Jaje caquëna, iti sesiquëpi capi, ite:

“Si'anë iye tsihua'ë pa'inëpi de'oye sehuoquë a'ë.”

²² Jaje caquëna, Jesupi asani ite capi:

“Ja yë'ta'a te'o carapi, më'ëre. Si'aye më'ë payere isijë'ë, pecohua'ini. Jaje më'ë yo'onita'a Ma'tëmöre co'amaña paye pa'iji. Ja jeteyo'je dani tuijë'ë, yë'ëre.”

²³ Jaje caquëna, iyere asani ai oi, jaiye co'amaña paquë sëte. ²⁴ Jaje oina, ñani Jesús capi:

“Airepa jëaye pa'iji, jaiye co'amaña pacohua'ipi Maija'quë cuãne te'tena cacaye.

²⁵ Camellöre miu ñaca cojeja'a etojaiñe ti peoji. Ja jëaye seña maca jëaji, co'amaña pacohua'ipi Maija'quë te'tena cacaye.”

²⁶ Jaje caquëna, iti asasicohua'ipi cahuë:

“Jaje pa'ito ¿nepi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ni?”

²⁷ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Jaje pa'ina, pai ne ti'añe peoyere, Maija'quëse'e ne ti'añe pa'iji.”

²⁸ Caquëna, Pedropi capi:

“Ëjaë, yëquë pase'e si'aye jëohuë, më'ëni tuñu'u cajë.”

²⁹ Caquëna ipi sehuopi:

“Nuñerepa cayë. Pa'ipi Maija'quë te'te do'ire i huë'e, ja'quëohua'ire, a'yëohua'ire, nëjore, mamajëre jëosiquë pani, ³⁰ yequë yejana pa'iye huëo maca ti pa'iyere ti'aja'quë api.”

Jesús I Ju'i Ja'ñere Quëaye

(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

³¹ Jesús pai peo hue'ñana i ye'yacohua'ire soini, capi:

“Yure sañu'u, Jerusalénna. Jarona si'aye ti'aja'coa, Pai Mamaquëre yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'e. ³² Jarona yë'ëre isija'cohua'i a'ë, judío pai pecohua'ina. Isirena, cue'cuejë yo'oja'cohua'i a'ë yë'ëre co'aye cajë, cui'ne copi tse'seja'cohua'i a'ë. ³³ Të'ca tējini huani jëoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë.”

³⁴ Jaje caquëna, jaohua'i coa huesë asahuë, iquere caquë'ni cuasajë. Ipi tiña asaye ësequëna.

Jesús Ñama'quëre Jujuse'e

(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

³⁵ Jesupi Jericó daripë quëno macare pa'ina, te'i ñama'quëpi ma'a yë'quë macare ñu'i curiquë da saicohua'ire seji'i. ³⁶ Sequëpi jai pai saijë cajëna, asani seji'i, iquere jaje yo'ojë cayë'ni caquë. ³⁷ Seina, ite quëahuë. Jarolja'a Jesús Nazaret aquëpi daina, yo'ojë cayë. ³⁸ Cajëna, ja maca asani cuipi:

“Jesús, David mamaquë yë'ëre oijë'ë. Ai yo'oyë.”

³⁹ Jaje cuiquëna, yecohua'ipi du'ru saicohua'ipi ite cahuë, cuima'ë pa'ijë'ë. Ja cajëta'are ipi ai jerepa ja yë'ta'api cuipi:

“David mamaquë yë'ëre oijë'ë. ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁰ Caquëna, asani Jesús nëcajani, quërëjani dajë'ë caquë jëjo saopi, te'ire. Dasi maca ite seji'i:

⁴¹ “¿Me nejaquë cuasaquë'ni, më'ë yë'ëre?”

Caquëna, ñama'quëpi sehuopi:

“Ëjaë, ñaco çare de'huacaij'ë. Ñasi'i, yë'ë.”

⁴² Caquëna, Jesupi capi, ite:

“¡Ñaquë pa'ijë'ë! Më'ë nequë api cuasaquë ca do'ipi.”

⁴³ Jaje ca macapi, tsoe ñaquë paji'i, ñama'quë pa'isiquëpi. Ja maca Jesure tuji'i, Maija'quëre sihuaquë. Cui'ne si'aye iye yo'oye ñasicohua'ijë Maija'quëre ai sihuahuë.

19

Jesús Cui'ne Zaqueo

¹ Ja maca Jericó daripëna Jesús cacani tëto saina, ² cui'ne jarote jaiye co'amaña paquë Zaqueo hue'equëje paji'i, curiquë pa'i do'i secohua'i ëjaëpi. ³ Jaë cato Jesure ñañe yëquë paji'i. Jaje yëquëta'a me ñaquë'ni pai ja'i maña pa'ijëna, Zaqueo nëhuiquë paji'i. ⁴ Jaje pa'ipi du'ru huë'huëni soquë yëna mëji'i, Jesús ja'ye tëto saija'tona ñani. ⁵ Ja maca Jesús jaroja'a saiquëpi ñani Zaqueore capi:

“Esa cajej'ë, yure më'ë huë'ena sani pëaja'quëpi saiyë.”

⁶ Ja maca Zaqueo esa cajeni sihuaquë Jesure i huë'ena sai sapi. ⁷ Ja maca iyere yecohua'i ñani si'ahua'i de'oye yo'oma'aji'i cahuë, Jesupi co'aye yo'oquë huë'ena pëasi'i caquë, saquëna. ⁸ Ja maca Zaqueopi huëni nëcani capi, Ëjaëre:

“Ina Ëjaë, yë'ë paye jopore paja'a isisi'i co'amaña pecohua'ire, cui'ne yë'ë coa cosoquë jerepa nese'e pa'ito co'yosi'i cuatro pa'ye jerepa yë'ë se jiosiquëre.”

⁹ Jaje caquëna, Jesupi capi, ite:

“Iye mu'se titapi iye huë'e huasoye cui'ne iye ëmë cato Abraham tsëcapë aquë api.

¹⁰ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë daji'i, ne huesëciahua'ire co'equë huasosi'i caquë.”

Curiquë Yo'ose'e Ayere Quëaye

¹¹ Ja yë'ta'a Jesús cayere pai asajë cuasahuë, yure Maija'quë cuañe te'te tija'co cajë. Jaje cuasahuë, Jesupi Jerusalén ja'yere pa'i do'ire ñajë. Jaje cuasajëna, ipi pai yo'oyeje pa'ye caquë quëa huëopi. ¹² Ja maca capi:

“Paji'i, te'e pai de'o tsëcapë aquë. Jaëpi so'o yejana saji'i, pai ëjaëre nesi maca, pai ëjaë de'oni cui'naëpi co'i cösi'i caquë. ¹³ Ja yë'ta'a saima'në, diez pa'iohua'ire i jo'ya acohua'ini soini, pai ñapere isipi jai do'i curiquë të'ñare te'e të'ñase'e isiquë capi: ‘Iye curiquëpi se hueroni yeque jaiye nejë'ë, yë'ë co'i macaja'a.’ ¹⁴ Jaje casiquëta'are i yeja pa'i paipi ite coejë, i saisi jeteyo'je jëjo saohuë, quëaja'cohua'ipi: ‘Coeyë, më'ëre yëquë ëjaë de'oye’ cajë.

¹⁵ Jaje casicohua'ita'are pai ëjaë de'osiquëpi co'ipi, i yejana. Titani cuañe saopi, i curiquë isisicohua'ire quërëjajj'ë caquë. Asasi'i, je ja'ye pai ñape ja curiquëpi nere'ni caquë. ¹⁶ Soina, du'ru macarepa titaquëpi capi: ‘Ëjaë, më'ë curiquëpi diez pa'ye jerepa se ne cohüë.’ ¹⁷ Pai ëjaëpi sehuopi: ‘Ai de'o'ji, më'ë de'o jo'yaë'ë. Më'ë a'ri mañare de'oye ñacaisi do'ire, më'ëre diez daripëa cuañequëre neñë.’ ¹⁸ Yequëpi dani capi: ‘Ëjaë, më'ë curiquëpi cinco pa'ye jerepa nehuë.’ ¹⁹ Cui'ne iquëreje sehuopi: ‘Më'ë cato cinco daripëa cuañequë pa'ijë'ë.’ ²⁰ Ja maca yequëpi dani capi: ‘Ëjaë, iye pa'iji, më'ë curiquë pañuelo ca'tipëna deani de'huase'e. ²¹ Më'ëpi paire oima'ë yo'oquë më'ë isi ma'ñere tsi'soni, cui'ne më'ë ta ma'ñere coa tëaquë, yo'oquëni ca'raquë pahüë.’

²² Caquëna, pai ëjaëpi capi: ‘Co'a jo'yaë, jare më'ë case'epi iñoji, më'ë co'aquë pa'iye. Jaje yë'ë paire oima'ë yo'oquëpi yë'ë ne ma'ñere tsi'soquë cui'ne yë'ë ta ma'ñere coa tëaquë yo'oye asaquë sëte. ²³ ¿Me yo'oquë curiquë isirena, itipi ne do'ire co'ye sai huë'ñana tëoma'ë paquë'ni, yë'ë dani iti mañaque neja'quëta'are huë'e titasi maca?’

²⁴ Jaje cani iti maca pa'icohua'ire capi: ‘Jioj'ë, curi të'quire. Jioni isij'ë, diez të'ña paquëna.’ ²⁵ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite: ‘¿Ëjaë, tsoe diez të'ña paquëre me ai jerepa isiye'ni?’ ²⁶ Cajëna, pai ëjaëpi sehuopi: ‘Nuñerepa cayë, paquëni ai jerepa se isiye pa'iji. Jaje pa'ina, cui'ne peoquëni coa ai jerepa se jio coñe pa'iji, si'aye i payeje peo

hue'ñarepa. ²⁷ Cui'ne yecohua'i ye'ëre ëjaë de'oye coesicohua'ire quë'rëjani ñnona dani ye'ëque ñaquëna, huani jeajë'ë, capi."

Jesupi Jerusalén Cacase'e

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19)

²⁸ Jaje iye se ca tëjini Jesús Jerusalénna saji'i. ²⁹ Tsoe Betfagé cui'ne Betania daripëa cui'ne Olivos hue'yosi cutihuëa ti'añe ja'i maca pa'i i ye'yacohua'ire cayaohua'ire jëjo saopi. ³⁰ Ñeje caquë:

"Ja maca ja'ye daripëna saijë'ë. Ti'a maca jarote pa'ija'quë api, burro sëasiquëpi, pajje ja ye'ta'a tuima'quëpi. Ti'ani joyeni dajë'ë. ³¹ Joyejëna, yecohua'ipi me neja'quëni saye'ni secohua'i pa'ito, cajë'ë, Èjaëpi yo'oye pa'iji."

³² Ja maca i ye'yacohua'ipi sani Jesús case'eje ti'ahuë. ³³ Ti'ani burroni joyejëna iti tse acohua'ipi se'ë:

"¿Me neñu'ju joyeye'ni?"

³⁴ Cajëna, iohua'ipi sehuohuë:

"Èjaëpi yo'oye pa'iji, caëna, yo'oyë."

³⁵ Jaje quëani joyeni Jesús quë'róna sahuë. Sani cañapi burro jetena jajeni Jesure mëo ñohuë. ³⁶ Ja maca ñu'i saji'i. Saina, pai cañare i saija'a ma'ana jajehuë. ³⁷ Olivos cutihuë perepë cajeye ja'i macare pa'ina, si'ahua'i ite asani tuicohua'ipi Maija'quëre sihuajë cui huëohuë, pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, ñasicohua'ipi. ³⁸ Ñeje cajë:

"De'oquëre papi pai Èjaë daiji, Maija'quë jëjo daoquëre papi, de'oye pa'iyere papi çoni. Jaje pa'ito sihuañu'u, ite ma'tëmo acohua'ije sihuajëna."

³⁹ Ja maca fariseohua'i pai jopore çoni pa'icohua'ipi cahuë, ite:

"Ye'yaquë, më'ëre tuicohua'ire cama'pë cajë'ë."

⁴⁰ Jaje cajëna, Jesupi sehuopi:

"Nuñerepa cayë. Icohua'ipi cuiye jeocohua'i pa'ito quëna pëapi cuija'coa."

⁴¹ Ja maca Jesús Jerusalén quëno maca ti'aque iti daripëre ñani oji'i. ⁴² Ñeje caquë:

"¡Iye mu'se më'ë de'hue asato ye'ë isiye de'ora'pi. Më'ë de'oye pa'iye ti'ara'huë, isiyere! Jaje pa'iquëta'are yure cato yahuese'e pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë ña ti'añe peoji.

⁴³ Co'a mu'se ti'aja'coa, më'ëre. Më'ëre sañope yo'ocohua'ipi quëna tëhuopaje pa'iore të'yajacohua'i a'ë. Jaje yo'oni coa si'a te'ñapi etaye peojajë cajë yo'ocohua'i a'ë. ⁴⁴ Jaje yo'ojë yejana si'aye quëna pëa ne tao oaja'cohua'i a'ë, huani jeaja'cohua'i a'ë, më'ë mamajëre, huesë pa'isi do'ire Maija'quë më'ëre do'i daisi maca."

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e

(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22)

⁴⁵ Ja maca Jesús Maija'quëre huë'ena cacani iti huë'ena co'amaña isijë cui'ne huerojë yo'ocohua'ire peo hue'ñarepa eto saopi, hue'sena. ⁴⁶ Yo'oquë capi, jaohua'ire:

"Toyase'e caji, ñeje: 'Ye'ë huë'e cato Maija'quëre se huë'e a'ë.' Jaje pa'lota'are mësarú cato, co'amaña ñaohua'i tu'aro neni yo'oyë."

⁴⁷ Si'a mu'seña Jesús ye'yapi, Maija'quëre se huë'ena. Jaje ye'yaquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne pai daripë ëjaohua'ije me neni huani jeoja'cohua'i a'ni cuasajë co'ehuë, iti yo'o ja'ñere. ⁴⁸ Jaje co'ejëta'a ti'ama'pë paë'ë, ite ne ja'ñere. Si'a pai ise'ere asajë cui'ne sehuojë yo'ojëna, ñajë.

20

Jesús Cuañëñerepa Pa'iye

(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

¹ Te'e mu'se Jesús Maija'quëre se huë'ere paire ye'yaquë cui'ne huaso cocare quëaquë pa'ina, titahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne aiohua'i çoni. ² Jaohua'ipi titani cahuë:

"¿Quëajë'ë, ique tutupi cuañequërepa pa'i yo'oquë'ni, iye? ¿Iqueipi iye cuañë tutu isina, yo'oquë'ni?"

³ Cajëna, ja maca Jesupi jaohua'ire capi:

“Yë'ëre cui'ne sesili, mësarute. Sehuojë'ë, yë'ë cato: ⁴ ¿Nepi cuañere'ni, Juan oco doquë pa'i ja'ñe? ¿Maija'quë panita'a pai?”

⁵ Caquëna, sehuoye pajë coa sa'ñe iohua'ija'a cahuë, ñeje:

“¿Me caja'cohua'i a'ni? Maipi Maija'quëpi jëjo daopi cacohua'i pa'ito ipi sehuoja'quë pa'ini: ‘¿Jaje pa'ita'are me yo'ojë sehuoye pare'ni?’ ⁶ Cui'ne maipi paipi cuañesiquë paji'i catoje, si'a pai huëni maire quëna pëapi jëajë huani jëaja'cohua'i pa'ini, si'aohua'i Juanre Maija'quë coca quëaquërepa paji'i cuasajë cahuë.”

⁷ Jaje cuasani cahuë: “Huesëyë. Ne sa'api Juanre oco doquë pa'i ja'ñe cuañehuë.”

⁸ Cajëna, Jesuje capi, jaohua'ire:

“Yë'ëje mësaruse sese'e quëaye pañë.”

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye

(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

⁹ Ja jetyo'je Jesús paire coca ca huëopi. Pai yo'oyeje pa'ye neni quëapi, ñeje:

“Paji'i, te'i tsio paquëpi cuiya'i tani i co'amaña necaicohua'ina isi nëoni sani huesëquë. ¹⁰ Tëaye tì'asi maca saisiqëpi i jo'yaëre jëjo daopi, co'amaña necaicohua'ire seni tëani dajë'ë, yë'ëre nëocaise'ere caquë. Jaje cani jëjo daosiquëni jaohua'ipi coa tarapi të'cani jëjo saohuë, peoquëre. ¹¹ Ja maca iti tse aquëpi yequë jo'yaëre jëjo dao cöpi. Cui'ne jëteje tarapi të'cani jëjo saohuë, ti isima'pë. ¹² Iti tse aquëpi tijupë yequë jo'yaëre jëjo daoruje co'amaña necaicohua'ipi ñani jëteje të'cani hue'sena quëre eto saohuë, pëijë. ¹³ Ja maca ña jujani iti yeja tse aquë capi: ‘¿Me neñe jaje pa'ito? cani i oi mamaquëre pani jëjo saopi. Jaëni ñanita'a ca'rajë de'oye sehuoja'cohua'i a'ë.’ ¹⁴ Jëjo saouna, ipi tì'acquëna, tsio ñacaicohua'ipi ñani sa'ñe cahuë: ‘Iquëpi iye tsio tse aquë de'oja'quë api, huani jeoñu'u. Jaje yo'oni ti ñese maipi iti tse acohua'i de'oñu'u cahuë.’ ¹⁵ Jaje cani tsio peo hue'ñana etoni ite huani jëohuë.”

Jaje quëani Jesupi seji'i:

“¿Jaje yo'osi do'i me yo'oja'quë a'ni, iti tsio aquë jaohua'ire?”

¹⁶ Cani capi, ipi:

“Dani co'amaña necohua'ire huani jëani yecohua'ina isija'quë api, i yeja.”

Jaje caquëna, iyere asani cahuë:

“¿Jaje yo'oto Maija'quëje coeni!”

¹⁷ Jaje cajëna, Jesús iohua'ire ñani capi:

“Jaje mësaruse cuasato, ¿iquere caquë'ni, toya pëpë, pa'iyë ñaño'u? Ñeje caji:

Huë'e necaicohua'i ne jujani nejosi quëna pëpi

Jaopi yure quëna pë iorepa pa'iji.

¹⁸ Jao quëna pë ëmëje'na paipi tomecohua'i pani, tome jë'yeye pa'iji. Cui'ne quëna pëpi pai ëmëje'na tomeço pani peo sëpëarepa neñe pa'iji.”

Pa'i Do'ire Saiñe Ayere Ye'yese'e

(Mt 21.45-46; 22.15-22; Mr 12.12-17)

¹⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Jesure iti macapi tseani coñu'u maini caquë jaje quëaji. Cuasajëta'a paini ca'rajë yo'oye pahuë. ²⁰ Ja maca yahue de'o pairepa cayeje cajë coa cosoja'cohua'ire jëjo saohuë. Jaohua'ipi sejëna, ipi tayo caëna, ja do'ire pai ëjaëna tseani isiñu'u cajë. ²¹ Ite seni ñaño'u cajë saiscohua'ipi cahuë:

“Ye'yaquë, më'ë paire nuñerepa caquë ye'yaquëpi cui'ne paireje si'ahua'ire si'a yë'quë maca caquëpi coa ai jerepa nuñere pare Maija'quë cocare ye'yaquëna, asayë, yëquë.

²² Jaje pa'ina, señë. Quëajë'ë: ¿De'oquë pa'i do'ire pai ëjaë Césarna saiñe, panita'a co'acquë?”

²³ Cajë sejëna, tsoe Jesús asapi, iohua'i co'aye cuasajë señe. Jaje ñani capi:

“¿Me yo'ojë yë'ëre jaje neñaño'u cajë yo'oye'ni? ²⁴ Iñojë'ë, curiquë të'quire. ¿Ne tsiare hue'eco'ni? ¿Cui'ne ne mamire toyase'ëje hue'eco'ni?” Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Romano paí ëjaë mamire toyasicoa.”

²⁵ Cajëna, ja maca ipi capi:

“Jaje pa'ito isijë'ë, romano paí ëjaëna i tseco pa'ito. Cui'ne Maija'quë tse pa'ito Maija'quëna isijë'ë.”

²⁶ Jaje paí ña huë'ñana si'aye iohua'i cosojë neñu'u cajë yo'ose'ere sehuoquëna, ñani ai ta'ñe asaji cuasajë ca'rajë jerepa cama'pë paë'ë.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe

(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

²⁷ Jeteyo'je Saduceohua'ipi Jesure sani ñahuë. Jaohua'i Saduceohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cacohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi cahuë, Jesure:

²⁸ “Ye'yaquë, Moisés toyani yëquëre jecajli, ñeje: Te'i ëmëpi mamajëre pama'ë nëjore jeoni ju'isiquë pa'ito i yo'jeipi hualjeore huejani mamajëre pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire, toyapi careña. ²⁹ Jaje pa'ina, te'e tsëcapëre siete ëmëohua'ipi ñeje yo'ohuë: Maja'yëpi huejapi. Huejani mamajëre peoquë juji'i. ³⁰ Juquëna, jeteyo'je aquëpi hualjeore huejani cui'ne jaëje juji'i, mamajëre peoquë. ³¹ Ja maca toasone aquëpi huejapi iote jaëje cui'ne yo'opi. Jare jajese'e siete pa'iohua'i huejajë mamajëre peocohua'i juju sahuë. ³² Ai jeteyo'jerepa nomio juco'ë. ³³ Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ¿nepi jaote nëjore paja'cohua'i a'ni, si'ahua'i siete pa'iohua'i huejasicore?”

³⁴ Cajëna, ja maca Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Iye yeja cato ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i huejajë. Cui'ne nomiohua'ire huejojë yo'oyë. ³⁵ Jaje pa'iquëta'are sehuosicohua'ipi ju'isicohua'ipi huëisicohua'ipi ma'tëmo ti'ani huejaye peoji, cui'ne mamajëre pajë huejoye peoji. ³⁶ Jaro cato huiñaohua'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë ju'isicohua'ipi huëisi do'ire Maija'quë mamajërepa pa'ija'cohua'i a'ë, ju'ima'cohua'i. ³⁷ Jaje pa'ina, soquë yëpi tsë'isi maca, Moisés ñaquë pa'ise'ere toyase'e acopi caji, ñeje: 'Ëjaëpi ca'aji'i. Yë'ë cato Abraham, Isaac, Jacobo, Diusu a'ë. Ja do'ire asayë, ju'isicohua'ipi huajëcohua'i huëiye.' ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë ju'isicohua'i Diusu peoji, coa ai jerepa huajëcohua'i Diusupi. Jaje pa'ina, ite cato si'ahua'i huajëcohua'ise'e pa'iyë. Peoji, ju'isiquë ipi ñato.”

³⁹ Ja maca cuañese'e ye'yacohua'i acohua'ipi cahuë:

“Ye'yaquë, de'oyerepa cahuë, më'ë.”

⁴⁰ Jaje cani ai jerepa jaiye seña pahüë, ca'rajë.

Ne Mamaquë A'ni, Cristo

(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

⁴¹ Jesupi capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë Cristore David tsëcapë api caye'ni? ⁴² Jaje ipi David ñeje casiquëta'are Salmos toya pëpëna:

Ëjaëpi capi, yë'ë Ëjaëre:

Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena.

⁴³ Më'ëre sañope yo'ocohua'ire yë'ëpi më'ë quëo të'ya me macaja'a.

⁴⁴ ¿Jaje pa'ito me yo'oquë Cristo David tsëcapë aquë pa'iquë'ni, tsoe jare ipi Davidpi Yë'ë Ëjaë cato?”

Ju'isicohua'i Huëiye Ayere Señe

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

⁴⁵ Si'a paí asahuë, Jesús i ye'yacohua'ire jaje cajëna:

⁴⁶ “Cuañese'e ye'yacohua'i cato tsoa caña suñani cui'ne de'oyerepa jai paí pa'i huë'ñapi pëpajëna, cui'yere yëcohua'i a'ë, cui'ne paí tsi'si huë'ñaje ai de'o ñu'i saina co'ejë ja'ruyere yëcohua'i a'ë, jerepa pa'iohua'i a'ë cajë. Jaje yo'oye mësaruta'a de'hua ñajë'ë. Cui'neje yo'oma'pë pañu'u cajë. ⁴⁷ Cui'ne hualjeohua'ireje iohua'i huë'ña jiojë yo'ocohua'i a'ë, cui'ne paipi de'ocohua'i a'ë cajajë cajë, tsoerepa secohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jaohua'i a'ë, iti co'ayererepa sai cuañoja'cohua'i.”

21

*Peocopi Maija'quëre Isiye**(Mr 12.41-44)*

¹ Jesús ñapi, jaiye pacohua'ipi Maija'quëre se huë'ena cacajë, mahuëana curiquë ayajë Maija'quëre isijëna. ² Cui'ne ñapi, te'o hua'jeo macapi caya a'ri t'ë'ña mahuëna ayacona. ³ Ñani Jesupi capi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ico hua'jeo ti peocopi si'ahua'i isiye jerepa isio. ⁴ Jaje pa'ina, jaohua'i si'ahua'i isihuë, iohua'i huero jujajëna, nëañere. Jaje pa'iquëta'are jao ti peocopi isio, si'aye io paco pa'i mañare.”

*Maija'quë Huë'e Nejosico Pa'i Ja'ñe**(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)*

⁵ Yecohua'ipi cocare cahuë, Maija'quëre se huë'e ayere, cui'ne io de'o quëna pëapi nesico pa'yere cui'ne Maija'quëre coa isisi co'amañapi nesico pa'yere. Jaje cajëna, Jesupi capi:

⁶ “Yequë mu'se mësaru ñase'e peo huë'ña nejo ja'ñe ti'asipi, yequë quëna pë ëmëje'e tuiyeje peoyerepa.”

*Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño ja'ñe**(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)*

⁷ Jaje caquëna, sei'ë, ite:

“¿Ye'yaquë, je yëhua jaje më'ë case'eje yo'oja'coa'ni? ¿Me yo'o iñoñe pa'ija'coa'ni, iye yo'oye ti'añe ja'i maca pa'ito cahuë?”

⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“De'hua ñajë'ë, mësarute cosojë. Jaje pa'ina, cayë. Jai pai yë'ë mamire cajë yo'oja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, 'yë'ë a'ë, Cristo,' cui'ne 'yure a'ë. Tsoe ti'api' caja'cohua'i a'ë. Jaje catoje, sehuoma'pë pa'ijë'ë. ⁹ Yequë yejapi cui'ne yequë yejana uihuaye pa'ina, cui'ne sa'ñe iti yeja acohua'ija'a uihuaye pa'ina, asani, quëquëma'pë pa'ijë'ë. Jaje iyepi du'ru tëto saiye pa'ija'coa. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a carajaiñerepa ti'añe paja'coa.”

¹⁰ Ai jerepa yequeje ñeje capi:

“Te'e jai yejapi cui'ne jai yejana se uihuaye pasipi. Cui'ne yequë paipi yequë pai ja're uihuaja'cohua'i a'ë. ¹¹ Pasipi, yeja ñu'cuyeje, ao ëa ju'iñe. Cui'ne coa si'a huë'ña ju'i dahuë pasipi. Cui'ne ma'tëmopi huajëya'ye yo'oye pa'ina, ñaja'cohua'i a'ë. Cui'ne jaiye ti ña ma'ñere ñaja'cohua'i a'ë.

¹² Ja yë'ta'a iye si'aye yo'oma'në, mësarute tseajë cui'ne josa yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë co'acohua'i a'ë cajë saja'cohua'i a'ë, pai tsi'si huë'ñana. Paire co huë'ñana coja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë pai ëjaohua'i quërona, cui'ne cuañecohua'i quërona saja'cohua'i a'ë, yë'ë mami do'ire. ¹³ Jaje yo'ojëna, mësaru yë'ë cocare quëacaija'cohua'i a'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, tsearena, ca ja'ñere ne de'huañu'u cajë ai cuasama'pë pa'ijë'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, yë'ëpi ta'ñe coca caye isiquëna, mësarute sañope yo'ocohua'ire sañope de'hue sehuoye peoyerepa cui'ne quëcoye peoyerepa caja'cohua'i a'ë, mësaru. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësaru ja'quëohua'ipi, yo'je tsipi, do'ijëpi cui'ne cajeohua'ipi, tseani yecohua'ina isija'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ini huani jeaja'cohua'i a'ë. ¹⁷ Cui'ne si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. ¹⁸ Jaje yo'ojëta'are mësaru siopë naña me macaje te'ojë ne huesëye pasipi. ¹⁹ Yo'o jujama'pë nuñerepa pa'isicohua'i pani, ti pa'yere pana ti'aja'cohua'i a'ë.

²⁰ Jerusalén daripëre soldado paipi tëhuo t'ë'ijaisico pa'iona, ñani ja maca cuasajë'ë, yure maca nejosico pa'ija'coa cajë. ²¹ Ja maca Judea pa'icohua'ipi catiye pa'iji, jai cutihuëna. Jerusalén daripë pa'icohua'ipi etani saiye pa'iji, yequë huë'ñana. Cui'ne tsio pa'icohua'ipi co'iye peoji, cui'na daripëna. ²² Ja mu'seña cato iohua'i yo'osi do'ire sai mu'seña pasipi. Jaje yo'o mu'seña si'aye toyase'e ti'asipi. ²³ Co'ayerepa ja mu'seña tsi ëta pëa maña cui'ne tsi tu'ña pacohua'i maña ai yo'oja'cohua'i a'ë, Maija'quë pëi ai yo'oye nesi maca. ²⁴ Jaje pa'ina, huajore huaijë yecohua'i huahuoja'cohua'i a'ë, yecohua'ini coa

tsesejë coa si'a hue'ñana saja'cohua'i a'ë. Cui'ne judío pai peocohua'ipi Jerusalén daripë tsa'cu huesoja'cohua'i a'ë, Maija'quë ña nëosi tēcahuë, carajai macaja'a.

Pai Mamaquë Dani Coñe

(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)

²⁵ Ja maca ësë yo'oye, cui'ne ñañë yo'oye cui'ne ma'ñocohua'i yo'oyere ñajë iye yeja pa'icohua'ipi cuasa co'me huesësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jai tsiayapi co'poco ai pisiquëna, asajë quëquësicohua'i pa'ijë. ²⁶ Pai coa quëquë huesëjë ju'ise'eje pa'iohua'i dahuëra etajajëna, yo'oja'cohua'i a'ë, iye yeja carajai yo'o maca, ma'tëmo tuture paque tsasija'coa. ²⁷ Ja maca ñaja'cohua'i a'ë, Pai Mamaquë sirija'a tutu quë'ire papi cui'ne i de'oye pa'iyepi daina. ²⁸ Jaje pa'ina, iyepi si'aye yo'o huëoquëna, ñani sihuajë'ë, cui'ne siopëa maña mëani ñajë'ë, tsoe de'oye pa'iyë mësarute isija'quëpi daija'quë api cajë.”

²⁹ Ja maca quëapi, pai ñajëna, soquë yë yo'oyeje pa'ye ñani quëaquë capi:

“Higuera soquë yë yo'oyeje pa'ye yo'oja'coa. Tsoe mësarupi ta'ñe asacohua'i a'ë, io yo'oye. ³⁰ Jaje pa'ina, ja'opi mëa huëoquëna, ñani ometëcahuë ti'añe ja'yere pa'iji, cacohua'i a'ë. ³¹ Jaje cui'ne yë'ë case'epi ti'laquë yo'o huëoquëna, ñani tsoe ti'aji. Ja'yere pa'iji, Maija'quë cuañe te'te.

³² Nuñrepa cayë. Si'aye iye jaje yo'o saoja'coa. Ja yë'ta'a yure iye yo'o huëo ñasicohua'i pa'icohua'i juju sama'në. ³³ Jaje pa'ina, ma'tëmo, yeja pani tējini carajajia'coa, yë'ë cocata'a ti pani huesëja'coa.

³⁴ De'hua ñare pajë pa'ijë'ë, më joñoare jëa joyo neñere, co'aye yëyere, cono cuepeyere cui'ne iye yeja pa'ijë de'oye pañu'u cayere, ja mu'se ti'laquëna, cuasama'pë yo'oyepi.

³⁵ Trampana siñeje yo'oja'coa, ja mu'se si'a hue'ña yeja pa'icohua'ire. ³⁶ Ne de'hua-sicohua'ipi pa'ijë'ë, Maija'quëre si'anë sejë, iye tēto saitoje jëasicohua'i pa'icohua'ipi Pai Mamaquë daina, de'oyepi iñoja'cohua'i.”

³⁷ Ja mu'seña cato Jesús ye'yapi, Maija'quëre se huë'e Jerusalén pa'icona. Cui'ne ñamire Olivos hue'yosi cutihuëna sani pëapi. ³⁸ Jaje pa'ina, si'a nea hue'ña paipi daë'ë, Maija'quëre se huë'ena i quëaquëna, asañu'u cajë.

22

Jesure Tseañe Cuasayere

(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Jn 11.45-53)

¹ Jujuma' ao aiñe ti'añe ja'i maca pa'iji, ja cato. Egípto pai mamajëse'ere huai Israel pai mamajëre huaiye pase'ere co'ye cuasajë sihuajë yo'oye pa'iji. ² Ja mu'seña Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi, Jesure me neni huani jeoja'cohua'i a'ni cuasajë co'ehuë, ite asa paini ca'rajë.

³ Ja maca huati ëjaëpi Judas cui'ne yequë mami Iscariote hue'equëna cacapi, doce Jesús soisicohua'i aquëna. ⁴ Cacaquëna, jaëpi saji'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona cui'ne Maija'quëre se huë'e ñacaicohua'i quë'rona sani jaohua'i ja're coni Jesure ñeje yo'oni tseani mësaru jëñana isi'ñe pa'i api capi. ⁵ Jaje caquëna, asani jaohua'i ai sihuajë curiquë sañu'u ca nëohuë, ite. ⁶ Cajëna, ipi sehuoni ite tseja ja'ñere me pai peo maca ite tseani isija'quë a'ni cuasaquë i yo'o ja'ñe co'epi.

Na'i Maca Jesús Aise'e

(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

⁷ Jujuma' ao aijë cui'ne yëi ñamare huani Maija'quëre isijë se mu'se ti'api. ⁸ Ti'aëna, Jesupi Pedore cui'ne Juanre jëjo saquë capi:

“Sani ne de'huajë'ë, na'iquëna ai ja'ñere Israel pai fiestare cuasajë.”

⁹ Jaohua'ipi ite sei'ë:

“¿Jerona ne de'huaye'ni?”

¹⁰ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësaru jai daripëna caca maca ti'aja'cohua'i a'ë, te'i ëmëpi yurupëna oco saquëni. Ti'ani i huë'ere pana tuijë'ë. Ipi cacaquëna, ñani te'e cacajë'ë. ¹¹ Cacani ja maca iti

huë'e aquëre sejë'ë: '¿Jerore pa'ico'ni, yë'ë ye'yacohua'i ja're çoni na'iquëna, Israel pai fiestare cuasajë aija'a tu'rihuë? Capi ye'yaquëpi,' cajë'ë. ¹² Jaje cajëna, ipi inosipi, ëmëje'e tu'rihuëpi, jai hue'ñapi tsoe si'aye pa'iconi. Nani jaronã ne de'huajë'ë."

¹³ Jaje caëna, jaohua'ipi sani jare Jesús case'eje ti'ahuë. Ti'ani Israel pai fiesta yo'oyere cuasajë ne de'huaë.

¹⁴ Ao aiñe ti'asi maca Jesús cui'ne i ye'yacohua'i çoni ja'ruhuë, ao ai saihuëna. ¹⁵ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"Mësarũ ja're çoni iye fiesta na'iquëna, aiñe yëhuë. Ja yë'ta'a yë'ë ai yo'oye ti'ama'në. ¹⁶ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Tijupë cui'naëpi mësarũ ja're çoni iye fiesta yo'o çoñe paja'quë a'ë, iye yejana. Iye yo'oye Maija'quë te'tena ne sao maca ja maca ani çosi'i."

¹⁷ Ja maca jaje cani ucu duruhuë ini Maija'quëre de'oji, se pëpani capi:

"Iyere ini huahuejë'ë. ¹⁸ Care payë, mësarute. Tijupë cui'naëpi cuiya'i çoño ucuma'ë pa'ija'quë a'ë, Maija'quë cuañe te'tena yo'oye ti'añe pato."

¹⁹ Ja jeteyo'je panpë ini Maija'quëre de'oji se pëpani ipi hua'quequë jaohua'ina isipi. Isini capi:

"Iye yë'ë ca'ë. Iye yo'oyeje pa'yere yo'ojë'ë, yë'ëre cuasajë."

²⁰ Jaje cui'ne ucu duruhuëje ani tējini ini capi:

"Iye ucu duruhuë cato huajëye yo'o ja'ñere ca nëoñe a'ë, yë'ë tsiepi mësarũ de'oye pa'i ja'ñere caquë nejaja'a do'ipi.

²¹ Jaje pa'ina, yë'ëre cosoquë tseani yecohua'ina isija'quë inore pa'iji, yë'ë ja're te'e ao ai saihuëna tëose'epi. ²² Jaje yo'oye pa'iji, Pai Mamaquë cato jare ite quëa nëosi ma'aja'a saiji. Jaje pa'iquëta'are te'aye pa'i pa'iji, iti yehuoja'quë!"

²³ Ja maca jaje caëna, iohua'ija'a sa'ñe sei'ë, "¿nepi mai aquë yehuoja'quë a'ni?" cajë.

Nepi Jerepa Pa'iquë Api Sa'ñe Caye

²⁴ Ja maca sa'ñe cajë, "¿nepi ai jerepa pa'i pa'ija'quë a'ni?" cahuë. ²⁵ Cajëna, Jesupi sehuopi:

"Yejaña ëjaohua'ipi iti necaicohua'ire cajë cuañecohua'i a'ë, cui'ne iti yeja de'oye pa'i ja'ñere cajë necaicohua'ipi, cajeohua'ire hue'yocohua'i a'ë, iohua'i ëjaëre. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarũ cato jaje yo'ocohua'i pa'iye peoji. Coa ai jerepa ñeje yo'oye pa'iji. Iti ai jerepa pa'ipi mësarũ aquë cato tsi posëje pa'i pa'iye pa'iji, cui'ne iti cuañequëpi coa necaiquëje pa'i pa'iye pa'iji. ²⁷ Jaje pa'ito, ¿ne a'ni, ai jerepa pa'i, ao ai saihuëna ja'rũni ñu'i aiquë, panita'a iti aore sa aoquë? Jaje pa'ina, mësarupi ñato ao ai saihuë ñu'iquë api jerepa pa'iji, cayë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato mësarute necaiquë pa'iyë.

²⁸ Mësarũ a'ë, yë'ëre ai yo'oye pa'ina, si'anë yë'ë ja're çoni pa'isicohua'ipi. ²⁹ Jaje pa'ina, mësarute yë'ëpi cuañecohua'i pa'i ja'ñere, ja'quë yë'ëre isise'eje isiyë. ³⁰ Yë'ë ja're çoni ao ai saihuëna, yë'ë cuañe hue'ñana aijajë cui'ne ucuja'cohua'ini cui'ne cuañecohua'i ñu'i saire pana ja'rujajë doce Israel pai tsëcapë acohua'i yo'ose'ere ña de'huaja'cohua'ini pa'ija'cohua'i a'ë, mësarũ."

Pedro Jesure Ñama'quë A'ë, Caye

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Jn 13.36-38)

³¹ Ejaëpi yequeje capi:

"Simón, Simón Satanáspi më'ëre trigo ñu'cueyeje pa'ye yo'osi'i caquë seji'i. De'hua ñajë'ë. ³² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi më'ëni caquë Maija'quëre secaca'ë, më'ë cuasayepi de'oye pa'ijaquë caquë. Më'ëpi ja yo'oye tëto sani yë'ëna pönësi maca. Coçaijë'ë, më'ë yo'je tsire nuñerepa pa'ija'cohua'ini."

³³ Jaje caquëna, Simónpi capi:

"Ejaë, yë'ë cato më'ë ja're çoni co hue'ña cotoje co cuañosi'i cuasayë, cui'ne ju'iñe pa'itoje te'e ju'iñere yëyë."

³⁴ Caquëna, Jesupi capi, ite:

"Pedro, care payë. Më'ëre iye ñata tome maca ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, toasoñe pa'ye cosoja'quë a'ë, më'ë ñama'quë a'ë ite, yë'ë caquë."

Ti'a Tëjji, Jesús Ai Yo'oye

³⁵ Jesupi seji'i, jaohua'ire:

“Mësarute topëa peocohua'ire cui'ne curiquë peocohua'ire, cui'ne zapatoje peocohua'ire jëjo saosi maca ¿mësarute co'amaña jopo caraë?”

Jaje seina, iohua'ipi cahuë:

“Pani.”

³⁶ Cajëna, capi, jaohua'ire:

“Jaje yo'ose'e pa'iquëta'are yure cato tiñe yeque yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, topë paquë pani saye pa'iji. Cui'ne curiquë ayacore paquë pani saye pa'iji. Cui'ne hua'ti peoquë pani dëi ju'li care isiquë curi neni hueroye pa'iji, hua'tijë. ³⁷ Yë'ëna tsoe toyajë pa'ise'ere ti'añe pa'iji. Ja toyase'epi caji: ‘Co'acohua'i ja're cõni cuecuehuë.’ Jaje pa'ina, si'aye toyase'e nuñerepa ti'añe pa'iji, yë'ëna.”

³⁸ Jaje caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Ëjaë, iñore caya hua'ña pa'iji.”

Jaje cajëna, ipi sehuopi:

“Tsoe ti'api.”

Jesús Getsemaní Quë'rona Señe

(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

³⁹ Ja maca saji'i, etani Olivos cutihuëna noni i sai hue'ñana. Saina, i ye'yacohua'ije cõni tuë'ë, ite. ⁴⁰ Iti hue'ña ti'ani, jaohua'ire capi:

“Sejë'ë, huati neña maca taiñe paja'cohua'i.”

⁴¹ Cani ja jeteyo'je Jesús jaohua'ire jeoni saji'i, quëna pë jeoñe ja' macana. Jarona do're ja'runi seji'i, Maija'quëre. ⁴² Ñeje caquë:

“Ja'quë, më'ëpi iye sëje cõno da'ca nejocaiye pa'ito nejocaijë'ë, ai yo'o ja'ñere. Ja yë'ta'a yë'ë cuasase'ejë yo'oma'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa më'ë cuasase'ere yo'osi'i.”

⁴³ Jaje pa'ina, Maija'quë huiñaëpi ma'tëmopi ñaipi, ite tutu isisi'i caquë. ⁴⁴ Jaje ai oi yo'oquë ai jerepa tutu Maija'quëre seji'i cui'ne i ai ë'së cajeyeje pa'ye tsiepi yejana cajepi.

⁴⁵ Jaje Maija'quëre seni tëjini huëni saji'i, i ye'yacohua'i quë'rona. Ti'acquë ñaquëna, oiyepi quëco huesouna çaisicohua'ipi paë'ë. ⁴⁶ Pa'ijëna, ja maca capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë çaisicohua'ipi uñe'ni? Huëijë'ë. Huëni sejë'ë, huatipi neñaquëna, taima'pë pa'ija'cohua'ipi.”

Jesure Tseañe

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.2-11)

⁴⁷ Jesupi ja yë'ta'a cocare caëna, jai pai ti'asi macaje Judas hue'equë doce i soisicohua'i aquëpi du'ru daji'i. Daina, yecohua'i jeteyo'je daë'ë. Jaëpi ti'ani Jesure tsu'susi'i caquë tsio daji'i. ⁴⁸ Tsio dai maca Jesús ite capi:

“Judas, ¿coa tsu'suquë sihuayeje pa'yepi yo'oquë yehusosi'i caquë yo'oquë Pai Ma-maquëre, më'ë?”

⁴⁹ Ja maca Jesús ja're cõni pa'icohua'ipi ñani se'i'ë:

“Ëjaë, ¿hua'ñapi jaohua'ire huaiye de'oquë?”

⁵⁰ Jaje se maca iohua'ipi aquëpi tsoe Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaëni ëja te'te cajorona tëtopi, peo te'terepa. ⁵¹ Jaje yo'oquëna, Jesupi capi:

“Jeojë'ë, tsoe de'oji.”

Ja maca Jesús Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaë cajorore cui'naoni ini tuacaji'i. ⁵² Ja jeteyo'je Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne Maija'quë huë'e ñacai soldado pai ëjaohua'ire cui'ne aiohua'ire Jesupi capi, ite tseani sañu'u cajë daisicohua'ire:

“¿Co'amaña ñaëre yo'oyeje pa'ye mësaruru tarapi, hua'ñapi cõni date? yë'ëre tseañu'u cajë. ⁵³ Yë'ë mësaruru ja're cõni si'a mu'seña Maija'quëre se huë'e pa'ina, mësarupi yë'ëre pu'pema'pë pa'isicohua'ita'a jaje yo'o macapi ti'aëna, mësaruru yo'ojë neañepi quëco huesosi maca.”

*Pedro Cosose'e**(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Jn 18.12-18, 25-27)*

⁵⁴ Ja maca Jesure tseani coñu'u cajë sahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë huë'ena. Sajëna, cui'ne Pedroje tuji'i, so'lo maca se ñaquë. ⁵⁵ Jaro hue'se daripë tēhuo sitopi toa suahuë. Suani ja'ru të'ijaë'ë, ioja'a. Cui'ne Pedroje iohua'i ja're conì ja'rupi. ⁵⁶ Ja maca te'o huë'e necaicopi toa yë'quë macare ja'rusiquëpi toa mia hue'ñare ñu'ina, ise'ere ai ñani cao:

“Iquë Jesús ja're conì pa'isiquë api.”

⁵⁷ Jaje cacona, Pedropi cosoquë capi:

“Ñama'quë a'ë, ìte.”

⁵⁸ A'ri maña tsoe pa'i maca yequëpi sani cui'ne capi:

“Më'ëje Jesús ye'yacohua'i aquë a'ë.”

Jaje caquëna, Pedropi capi:

“Pani. Yë'ë yequë a'ë.”

⁵⁹ Te'e hora tēto sai maca yequë cui'ne tītani capi:

“Nuñerepa më'ë ì ja're conì pa'isiquë a'ë. Cui'ne jaje pa'ipi Galilea aquë a'ë, më'ë. Asayë, më'ë cocana.”

⁶⁰ Caquëna, Pedropi capi:

“Huesëyë, yë'ë më'ë caye. ¿Iquere caquë'ni, jaje pa'ye?”

Ja yë'ta'a ìtire Pedro caquëna, cura yëji'i. ⁶¹ Yë'ina, ja maca Èjaëpi co'ye ponëni ñapi, Pedrore. Ja maca Pedro Èjaë case'ere cuasa ñajaji'i: “Ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, toasoñe pa'ye cosoja'quë a'ë, më'ë case'ere.” ⁶² Ja maca Pedro hue'sena etani ai oji'i, ì tayose'ere co'a ju'i.

*Jesure Cue'cueye**(Mt 26.67-68; Mr 14.65)*

⁶³ Jesure tseani pacohua'ipi cue'cuejë cui'ne ìte tara pëapi të'cahuë. ⁶⁴ ìte ñaco ca cañapi sëani tsiana mosicapi të'cajë cahuë:

“¿Se ca ñajë'ë. Nepi të'care'ni?”

⁶⁵ Cui'ne jaiye yequë cocaje cahuë, ìte tea ju'ijë.

*Judío Pai Ca Tëjicohua'ipi Jesure Yo'oye**(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Jn 18.19-24)*

⁶⁶ Mu'se pa'i maca Judío iohua'i Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cui'ne cuañe-se'e ye'yacohua'i tsi'sini Jesure sahuë. Jerepa ëjaohua'ipi ca tëjicohua'irepa quë'rona, sēni asañu'u cajë, sani cahuë:

⁶⁷ “Quëajë'ë. ¿Më'ë aë, Cristorepa?”

Cajëna, ìpi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ë ì a'ë catoje mësarü coa caji cuasaye pa'iji. ⁶⁸ Cui'ne yë'ëpi mësaruni sequë pa'ito yë'ë señere sehuo tì'añe peoji, cui'ne joye saoyeje paja'cohua'i a'ë. ⁶⁹ Jaje pa'isico-hua'ita'are yureta'a Pai Mamaquë Maija'quërepa ëja tē'tere ja'rusiquëpi ñu'ija'quë api, Èjaërepa pa'ija'quëpi.”

⁷⁰ Jaje caquëna, ja maca si'ahua'i ìte sei'ë:

“¿Jaje pa'ito më'ë aë, Maija'quë mamaquë?”

Sejëna, Jesupi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë, mësarü cayeje.”

⁷¹ Caquëna, ja maca iohua'ipi cahuë:

“¿Iquere cajë ai jerepa ì caquëna, asasicohua'ire co'eye'ni? Tsoe maipi asahuë, ì yë'lore pare cahuë.”

*Pilatona Jesure Isiye**(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38)*

¹ Ja maca jaje cani si'ahua'i huëni Jesure sahuë, Pilato quë'rona. ² Ja rona co'aquëre papi ca huëohuë, ñeje cajë:

“Iquë co'aye yo'oye ti'ahuë, yëquë paini co'a de'huaquë cui'ne pai do'i saima'pë pa'ijë'ë, romano pai ëjaëre caquë. Cui'ne, jare ipi yë'ë Cristo, pai ëjaëre pa'ë caquë api.”

³ Jaje caquëna, Pilatopi seji'i, ite:

“¿Më'ë a'ë, judío pai ëjaë?”

Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë, më'ë case'eje.”

⁴ Caquëna, ja maca Pilato capi, jaohua'ire Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire, cui'ne paire:

“Iquë co'aye yo'oye ti'ama'ë pa'iyë.”

⁵ Caquëna, iohua'ipi ai tutu cahuë:

“I ye'yapi si'a Judea paire co'a de'huaquë sañope ëjaohua'ire, yo'ocohua'ire nequë api. Jaje pa'ipi yure iñona cui'ne yo'oji, Galileapi huëosiquëpi.”

Herodesna Jesure Isiye

⁶ Pilatopi jare asani, jaje pa'ito iquë Galilea aquë a'ë capi. ⁷ Jaje pa'ina, mësarupi jaro aquë api carena, Herodes quë'rona jëjo saosi'i, Galilea daripë cuañequëna, capi. Ja mu'seña cato jaëje Jerusalénre paji'i. ⁸ Sarena, Herodespi ñani ai sihuaquë ai tsoe coa ña ëa ju'i pa'iquëpi i yo'oyese'e cajëna, asaquë paji'i. Jaje pa'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, ñasi'i caquë pa'iquë paji'i. ⁹ Jaje pa'ipi jaiye seji'i. Sequëta'are Jesús te'oreje sehuoma'ë paji'i. ¹⁰ Cui'ne jarote Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi jaohua'ipi ite ai sañope cacohua'i paë'ë. ¹¹ Ja maca Herodes cui'ne i soldado pai tea ju'ijë co'aye yo'ohuë. Coa ini cue'cueñu'u cajë suñahuë, de'o cañare pai ëjaohua'i ju'i care. Ja jeteyo'je cui'naëni Pilato quë'rona jëjo saopi. ¹² Ja mu'se Pilato cui'ne Herodes cajeohua'i de'ohuë, ja'rë pëicohua'i pa'isicohua'ipi.

Jesure Huaiye Pa'iji, Caye

(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.39-19.16)

¹³ Ja maca Pilato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne pai ëjaohua'ire tsi'soni, ¹⁴ capi:

“Mësarupi dahuë, iquëre yë'ë quë'rona co'aye paire yo'oji cajë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi seni asasi'i caquë mësarupi ñajëna, yo'ohuë. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi ñahuë, do'i peoquë pa'ina. Jaje pa'ito ique do'ire ite co'aye caye'ni. ¹⁵ Jaje pa'ina, Herodesje ti co'aye yo'oma'quë pa'ina, ña jujani jëjo daopi. Jaje pa'ina, iquëre huani jeoñe peoji. ¹⁶ Jaje pa'ina, coa si'seni jeteyo'je joye saoja'quë a'ë, pa'ija'quëre.”

¹⁷ Jaje fiesta mu'seña cosicohua'ire te'ire eto saokuë paji'i, paire de'oye yo'osi'i caquë.

¹⁸ Jaje caquëna, si'ahua'i cui huëohuë:

“Jaëte huani jeoñe pa'iji! ¡Barrabásni eto saojë'ë!”

¹⁹ Iquë Barrabás cato paire huaisiquëni cosiquë paji'i. Cui'ne ja daripë pai iohua'i ëjaohua'ire uihuaye huëoquëpi. ²⁰ Pilato cato Jesuni etoye yëpi. Jaje pa'ina, tijupë ca copi. ²¹ Caquëna, ai jerepa tutu cuihuë:

“¡Queja'quë api, queja'quë api!”

²² Toasoñe aye Pilato capi, jaohua'ire:

“¿Iquere co'aye yo'o u'ni, i? Yë'ë i co'aye yo'ose'e ti'ama'ë pa'iyë. Jaje pa'ire ¿me coa huaiye'ni? Jaje pa'ina, coa ai si'seni jëjo saosi'i, pa'ija'quëre.”

²³ Jaje caquëna, ai jerepa tutu cuihuë, queja'quë api cajë. Jaje ai cui do'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i case'e ja yo'oye ti'ahuë. ²⁴ Ja maca Pilato iohua'i yëjë cayeje yo'ose'e pa'ija'quë cuasapi. ²⁵ Cuasani jaje iohua'i casiquëni eto saopi, paire huaiquë co'aquëni. Ja maca Jesuni iohua'i yëyeje huaija'quëre isipi.

Ite Quese'e

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27)

²⁶ Ja maca Jesure queja'quëre sajëna, Cirene aquëpi Simón hue'equëpi sañope daina, tì'ani tseani cuañehuë, Jesure queja'core cruzu hue'equë saja'quëre cajë Jesupi du'ru saina.

²⁷ Jaje saina, jai pai tuë'ë. Cui'ne nomiohua'ijë jai pai oijë cuijë saë'ë, ini co'a ju'ijë.

²⁸ Jaje oijëna, Jesús ñani capi, jaohua'ire:

“Jerusalén nomiohua'i oima'pë pa'ijë'ë, yë'ëre. Coa ai jerepa mësaruja'a cui'ne mësarumamajëni oijë'ë. ²⁹ Yequë mu'se ñeje caye tì'aja'coa: ‘Nomiohua'i mamajëre peocohua'i, tsì pama'pë pa'isicohua'i, cui'ne ojeje tsosama'pë pa'isicohua'i jerepa sihuaja'cohua'i a'ë.’ ³⁰ Cajëna, paipi ca huëoja'cohua'i a'ë, ai cutire: ‘Yëquëna quëñojë'ë’ cui'ne a'ri cutihuëare caja'cohua'i a'ë, ‘Yahuejë'ë, yëquëre.’ ³¹ Huajë soquë yëje pa'ini yë'ëre jaiye yo'oni me mësarute paja'cohua'i a'ni cuenisi soquë yëje pa'iohua'ire.”

³² Jesús ja're cõni huaija'cohua'ire caya paire sahuë, co'amaña yahue ñacohua'ire. ³³ Ja maca Pai Siopë hue'yosi hue'ñana tì'ani Jesure quehuë. Cui'ne caya co'a paire cõni, yequëni ì ëja te'tena cui'ne yequëni ì ari te'tena nëcohuë. ³⁴ Ja maca ite quejëna, Jesupi capi:

“Ja'quë oijë'ë, jaohua'ire iohua'i yo'oye huesëjë yo'ocohua'ire.”

Soldado paipi Jesús ju'i care dutani sa'ñe iohua'ija'a nepi, iote paja'cohua'i a'ni cajë yo'ohuë. ³⁵ Jaje yo'ojëna, paipi ai ñahuë. Cui'ne pai ëjaohua'ique cue'cuejë cahuë:

“Yecohua'ire huasopi. Yureta'a co'ye huasoyere paji, nuñerepa Cristo Maija'quë tsequërepa pani co'ye huasoye pa'ini.”

³⁶ Cui'ne soldado paije cue'cuejë ite o'sa cuiya'i cõnore ocuasi'i cajë yo'ohuë. ³⁷ Jaje yo'ojë ite cahuë:

“Judío pai ëjaë pani më'ëja'a co'ye huasojë'ë.”

³⁸ Cui'ne ì siopë ëmëje'ere toyasico paco'ë, griego, latín cui'ne hebreo cocapi ñeje: IQUË JUDÍO PAI ËJAËPI.

³⁹ Co'aye yo'ocohua'i aquëre que deosiquëpi itì maca dequëpi tea ju'i co'aye capi, ñeje:

“Më'ëpi Cristorepa pani më'ëja'a co'ye huasoni jeteyo'je yëquëre huasojë'ë.”

⁴⁰ Jaje caquëna, yequëpi ì cajeire capi cama'ë:

“¿Maija'quëre ca'rama'quë, më'ëje cui'ne ju'ija'quë me casi'ni? ⁴¹ Mai cato nuñerepa co'aye yo'ocohua'ipi yo'o cuañoñë, jare mai co'aye yo'osi do'ire saijë. Jaje pa'iquëta'are iquë ti co'aye yo'oma'quëpi yo'o cuañoji, ñaquë më'ë.”

⁴² Cani ja maca capi:

“Jesús huanëyema'ë pa'ijë'ë, yë'ëre më'ë cuañe huëo maca.”

⁴³ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa cayë, më'ëre. Yurepi yë'ë ja're cõni pa'ija'quë a'ë, de'o hue'ñare.”

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30)

⁴⁴ Mu'se joporepa pa'i maca si'a yeja ñamije pa'iorepa de'opi, tres pa'i macaja'a na'iquëna. ⁴⁵ Ësëje miañe pani cui'ne ta'tëpo capi Maija'quëre se huë'e Maija'quë pa'ì sito tëhuosicoje jopore paja'a tsata saji'i, ëmëje'epi meñe huë'ehuëre pana. ⁴⁶ Ja maca Jesupi cuiipi:

“Ja'quë, Ja'quë yë'ë joyo më'ëna ìsi nëoñë.”

Jaje cani juni huesëpi.

⁴⁷ Ja maca capitán, romanopi iye yo'ose'ere ñani Maija'quëre sihuaquë capi:

“Nuñerepa iquë ti co'aye yo'oma'quë paji'i.”

⁴⁸ Si'ahua'ì ja maca pa'isicohua'ipi ite yo'ose'ere ñani quëquë huesëjë coti saihuëana të'cajë saë'ë. ⁴⁹ Jaje saijëta'are si'ahua'ì Jesús ñacohua'ipi cui'ne nomiohua'ì Galileapi tuisicohua'ipi so'ona pëani ñahuë, iye yo'oye.

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42)

⁵⁰ Paji'i, te'ì nuñerepa yo'oquëpi ì mami José hue'equëpi, Judea yejare Arimatea daripëre pa'iquë. Jaë cato judío pai ëjaohua'ì aquë paji'i. ⁵¹ Iquë José cato Maija'quë te'te

aye yo'oye ñasi'i cuasaquë utequë paji'i. Jaje pa'ipi yequë ëjaohua'i Jesure huai ja'ñere cajëna, te'e cui'ne cuasaye papi. ⁵² Jaje pa'ina, ëjaëpi Pilatore sani seji'i, Jesús capë ta ja'ñere caquë. ⁵³ Cruzu dequëre casani jai cañapi ca'neni quëna yejana coje nesicona oapi, ja yë'ta'a paire tama'a cojena. ⁵⁴ Huajë mu'se pa'ija'coni ne de'hua mu'se paji'i. Ja mu'se cato tsoe huëoye ja'i maca pa'iji.

⁵⁵ Galileapi Jesure nomiohua'i tuisicohua'ipi sani tasi daripë ñahuë, me oare'ni, i capë cajë. ⁵⁶ Ñani ja maca huë'ena co'ini huëo së ma'ña ne de'huahuë. Ne de'huani huajë mu'se huajëhuë, iti cuañese'e pa'iyeye.

24

Jesús Ju'isiquëpi Huëise'e

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10)

¹ Du'ru macarepa co'amaña ne mu'se pa'i maca cui'naohua'ipi saë'ë, tasi daripë quë'rona nea hue'ñarepa huëo sëne ne de'huase'ere sajë. Cui'ne yecohua'i nomiohua'i conì saë'ë. ² Ja maca ti'ajë ñajëna, quëna pë daripë siosicopi tirore pa'iona, ti'ahuë. ³ Ti'ani cacajë Èjaë Jesús capëre ti'ama'pë. ⁴ Peoquëna, ai quëquëhuë, me nei'ni cajë. Jaje quëquëjë ñajëna, jarote caya ëmëohua'i mia ju'i caña ju'icohua'ipi iohua'i ja're conì nëcahuë. ⁵ Jaje ña quëquëni yejare pana në me huesëjëna, ñajë jaohua'ipi, cahuë:

“¿Iquere co'eye'ni, ju'isicohua'i quë'ro? Tsoe huajëquëpi pa'iji. ⁶ Ñore pa'ima'ë pa'iji. Tsoe huëji'i. Cuasajë'ë. Ja yë'ta'a Galilea pa'ima'ca i ca'ñere, ⁷ ñeje: 'Pai Mamaquë co'aye yo'ocohua'i jëñana isisiquë pa'ija'quë api. Pa'ina, jaohua'ipi queja'cohua'i a'ë, soquë sarahuana. Jaje yo'osiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca huajëquë huëija'quë api.' Tsoe jare quëapi”.

⁸ Jaje caëna, ja maca Jesús ca'ñe cuasa ñajaë'ë. ⁹ Ja jeteyo'je daripë ñasicohua'ipi co'ini si'aye iohua'i ñase'ere quëahuë, once soisicohua'ire cui'ne si'ahua'i iti maca conì pa'icohua'ireje. ¹⁰ Iye coca i soisicohua'ire sani quëasicohua'i cato paë'ë: María Magdalena, Juana, María, Jacobo pëca ja'co, cui'ne yequë nomiohua'i conì. ¹¹ Jaje quëajëna, i soisicohua'ipi jaohua'i quëaye asani sehuoma'pë paë'ë, coa cuepejë cayeye pa'ye nëina.

¹² Jaje nuñerepa cayë cuasama'quëta'a Pedropi etani huë'huëquë saji'i, tasi daripëre ñasi'i caquë. Sa ti'ani ñaquëna, ite ca'nesi caña tirona ne saose'epi paji'i. Pa'ina, ñani ai cuasaquë saji'i, huë'ena.

Emaúsna Sai Ma'ana Yo'oye

(Mr 16.12-13)

¹³ Jare ja mu'se caya ëmëohua'i Emaús daripëna saë'ë, Jerusalénpì once kilómetro sai hue'ñana. ¹⁴ Saijë Jesús ayere cajë saë'ë. ¹⁵ Jaje cajë saijëna, jare ipi Jesús jaohua'ire tsiojaji'i. Tsiojani iohua'i ja're conì saji'i. ¹⁶ Saina, a'ri maña carapi, iohua'i ña ti'are paye ite. ¹⁷ Ja maca sai Jesupi jaohua'ire seji'i:

“¿Iquere sa'ñe cajë saiye'ni, ma'aja'a saini? ¿Me yo'ojë oicohua'i pa'iyeni?”

¹⁸ Caquëna, jaohua'i aquë Cleofas hue'equëpi sehuopi, ite:

“Si'a yeja Jerusalén daripë iye mu'se yo'ose'e asayë. ¿Jaje pa'iquëta'are cui'ne më'ëse'e iti hue'ña pa'inije asama'ë pani sequë?”

¹⁹ Caquëna, ja maca ipi capi, ite:

“¿Me yo'ore'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jesús Nazaret aquëpi, Maija'quëre quëacaiquëpi, si'aye tutu quë'ipi cui'ne i cayeye Maija'quë ña hue'ñana, nuñerepa caquëpi si'a pai ña hue'ñana caquëre pare yo'ose'ere cayë. ²⁰ Jaje pa'ini, quëni huani jeohuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i maire cuañecohua'i cui'ne si'a ëjaohua'i huani jeoñe pa'iji cajëna. ²¹ Yëquë cato jaëpi Israel paire huasoja'quë api cajë utecohua'i paë'ë. Yure jaje pa'ijëna, si'aye iye co'aye yo'ohuë, coa toaso mu'seña ite yo'ose'e tëtosaiji, yure. ²² Jaje yo'ose'e pa'itojë ai jerepa ai cuasaye pa'iji. Yëquë ja're conì nomiohua'i pa'icohua'ipi nea hue'ñarepa sani ña quëquëhuë, tasi

daripë. ²³ Jesús capë peoco pa'ina, jaje ñani jaohua'ipi dani yëquëre quëahuë. Huëo canì ñañeje pa'ye huiñaohua'ire ñajëna, jaohua'ipi Jesús huajëquëpi pa'iji cahuë cajë. ²⁴ Ja jeteyo'je yëquë cajeohua'ije tasi daripëre sani ñajëna, jare jaje nomiohua'i case'eje pa'ye pa'ina, tì'ani ñahuë. Jesureta'a ñama'pë paë'ë.”

²⁵ Jaje quëaquëna, ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Asa tì'ama'cohua'ire pa'ni, mësaruru. Je yëhua asani sehuoja'cohua'i a'ni Maija'quëre quëacaicohua'i cajë pa'ise'e. ²⁶ ¿Mësarupi cuasato Cristo ai yo'oye paja'quë paquë si'aye iye ja yë'ta'a i de'o hue'ñarepa saima'ë pani?”

²⁷ Jaje se canì ja maca quëa huëopi, si'aye ite yo'o ja'ñere cajë toyase'ere. Moisés toyaquë pa'ise'epi huëoni cui'ne yecohua'i Maija'quë quëaquëna, toyasicohua'i toyajë pa'ise'e conì quëapi.

²⁸ Iohua'i cajë saisi daripëna tì'ani, Jesús ja yë'ta'a i sai hue'ña sasi'i caquë yo'oyeje yo'opi. ²⁹ Jaje yo'oquëna, jaohua'ipi soihuë:

“Yëquë ja're conì pëajë'ë na'iji, coa ñami de'o tējiji.” Asani ja maca Jesús iohua'i ja're conì cacani pëapi. ³⁰ Pëasiquëpi ao ai saihuëna iohua'i ja're conì ja'rusi maca ipi panpë ini Maija'quëre se pëpani jëyoni jë'yequë jaohua'ire aopi. ³¹ Jaje i yo'o maca ña tìtahuë, ire papi cuasajë. Jaje cuasa maca tsoe peo hue'ña huesëpi. ³² Ja maca iohua'ija'a sa'ñe cahuë:

“Maipi asahuë, mai joñoa ai sihua ëaye nëiñe, ma'aja'a dai toyase'ere ipi quëaquëna.”

³³ Jaje ñani ti uteye peoyerepa ma'aja'a dai huëoni daë'ë, cui'naohua'ipi Jerusalénna. Tìtajëna, jarote paë'ë, once Jesús soicohua'i tsi'sisicohua'ipi iohua'i cajeohua'i ja're conì.

³⁴ Pa'ijëna, tìtani asajëna, jaohua'ije cahuë:

“Nuñerepa Jesús huëji'i. Cui'ne ise'ere iñopi, Simónre.”

³⁵ Cajëna, ja maca iohua'ije quëahuë, ma'aja'a saijëna, yo'ose'ere. Cui'ne Jesupi panre jë'yequëna, ñani ite ña tìtase'ere.

Jesupi Ñaiñe, Ire Ye'yecohua'ina

(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23)

³⁶ Ja yë'ta'a itì yo'ose'ere cajëna, Jesús iohua'i jopore pana ñai nëcapi. Ja maca pëpapi, ñeje caquë:

“De'oye pa'ija'cohua'i a'ë, mësaruru.”

³⁷ Caquëna, jaohua'ipi ai quëquë huesëhuë, i pa'isi joyore ñañë cuasajë. ³⁸ Jaje cuasajëna, Jesupi jaohua'ire capi:

“¿Me yo'ojë quëquë huesësicohua'i pa'iyeni? ¿Me yo'ojë mësaruru joñoa jëa coyeque hue'eyeni? ³⁹ Ñajë'ë, yë'ë jëñare cui'ne yë'ë quëore. Jare yë'ë i a'ë, mësaruru ñasiquërepa. Patoni cui'ne ñajë'ë. Joyo cato capë cui'ne tara peocoa. Mësarupi yë'ëre ñajëta'a capë tara hue'equë pa'iyë. Yë'ë a'ë, me joyo pa'iyeni.”

⁴⁰ Jaje canì jaohua'ire iñopi, jëña cui'ne quëo ite quëse'ere. ⁴¹ Jaje yo'oquëna, ja yë'ta'a ire papi cuasaye pahüë, ai sihua do'ire, cui'ne quëquë do'ire. Jaje pa'ina, Jesupi jaohua'ire capi:

“¿Ai maña paye, iño?”

⁴² Caquëna, ini isihuë, tsiaya hua'i tsaro sëyosiconi. ⁴³ Isijëna, ini iohua'ique ñajëna, aji'i. ⁴⁴ Ja jeteyo'je capi, jaohua'ire:

“Ja yo'ose'e cato yë'ë mësaruru ja're ja yë'ta'a conì pa'i case'ere yo'ohuë. Si'aye Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e, cui'ne Salmos toyase'e si'aye tì'añe paji'i. Me paquë'ni, nuñerepa case'e. Jaje pa'ina, yo'ohuë.”

⁴⁵ Ja cato quëapi, toyase'e cayere nuñerepa asa tì'ajajë caquë. ⁴⁶ Jaje pa'ina, quëaquë jaohua'ire capi:

“Ñeje toyase'e pa'iji. Cristo ai yo'oquë jùnì huesëye pa'iji. Jaje ju'isiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca cui'naëpi huëija'quë api. ⁴⁷ Jaje pa'ina, Cristo mamire cajë quëaye pa'iji. Si'a hue'ña pa'icohua'ire Jerusalén paire quëa huëoye pa'iji. Huëosicohua'ipi ñeje cajë: Ja'në cuasase'e jëoni pönëjël'ë. Jaje yo'ojëna, mësaruru co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiye pa'ija'coa. ⁴⁸ Jaje pa'ina, mësaruru a'ë, yure iye ñasicohua'irepa. ⁴⁹ Ina,

yě'ëpi, ja'quë ca nëose'e jëjo daoja'quë a'ë, mësaruna. Jaje pa'ina, saima'pë iño Jerusalén daripëre pa'ijë'ë, ma'tëmo jëjo dao tuture utejë'ë, mësaruru suña ja'ñere.”

Ma'tëmona Sa Cuañoñe
(Mr 16.19-20)

⁵⁰ Jesupi sai sapi, jai daripë Betaniare pana. Jaronu jëña mëani Maija'quëre secacaji'i, jaohua'ire. ⁵¹ De'oye pa'ijë'ë, canu jaohua'ire jëoni ma'tëmona sa cuañoñi. ⁵² Ja jeteyo'je Maija'quëre seni tējini co'ihuë, Jerusalénna ai sihuajë. ⁵³ Cui'ne si'anë Maija'quëre se huë'ere pa'ijë Maija'quëre de'oquë api cajë sihuajë paë'ë. De'oji. Ca tējihuë.

SAN JUAN

De'o Cocapi Paj De'ose'e

¹ Ja yë'ta'a yequë co'amaña pa'ima'në iti coca tsoe paji'i. Iti coca cato Maija'quë ja're paji'i. Iti coca cato Diusupi. ² Du'ru huëo macana Maija'quë ja're cõni paji'i, iti cocapi. ³ Ipi Maija'quë ja're cõni co'amaña de'huapi. Peoji, i de'hua ma'ñe, si'aye i de'huase'e a'ë. ⁴ Ini paji'i, ti pani huesëye. Ti pani huesëyepi paire miacaiye pa'iji. ⁵ Iye miañepi nea hue'ñare pana miacaji'i. Miacaina, neañepi ne yayo ti'añe papi.

⁶ Pa'iji, Maija'quë jëjo daoquë Juan hue'equë. ⁷ Jaë cato iti miañe ñasiquëpi quëacaiquë paji'i, i cayere care paji cuasani si'a pai asajajë caquë. ⁸ Juan cato miañe peopi. Jaë cato coa miañe ñasiquëpi quëacaiquë paji'i. ⁹ Nuñerepa si'a paire miacaiyepi iye yejana titapi.

¹⁰ Ipi Diusu ja're pa'i iye yeja de'huasiquëta'are iye yeja pa'icohua'ipi ire papi cajë asaye pahüë. ¹¹ I paire pana daji'i. Daisiquëta'are i paipi ite de'oye sihuajë yo'oye pahüë. ¹² Jaje jai pai pajëta'are de'hue te'ohua'ise'e sihuajë ite nuñerepa Cristo huasoquë api cuasajë asahuë. Jaje ite cuasacohua'ini nuñerepa Maija'quë mamajërepa pa'iyepi. ¹³ Pai mamajëre pa'iohua'i peoyë. Diusu mamajë cato, Diusupi necaina, i mamajë de'osicohua'i a'ë. Pai ai de'oyepi ai de'oma'cohua'i a'ë. Panita'a coa yëjë yo'oyepi ai de'ose'eje pa'iohua'i peoyë.

¹⁴ Cristopi pai de'oni mai ja're cõni paji'i, paire oiquëre papi, cui'ne nuñerepa pa'ipi. Jaje pa'ini i de'oquë pa'iyerepa ñahuë, yëquëpi, Maija'quë Mamaquërepa te'i macapi, ai de'oquërepa pa'ina. ¹⁵ Jaje pa'ina, Juan Cristo do'ire ca'aji'i, ñeje:

“Iquë api, yë'ë mësarute quëasiquë. Jaëni yë'ë quëahuë. Yë'ë jeteyo'je daiji, jerepa pa'i. Yë'ë peo'në pa'isiquë ca'aji'i.”

¹⁶ De'oye pa'iyepi ti'ahuë, i do'ipi. ¹⁷ Cuañese'e cato Moisésja'a Maija'quëpi isise'e a'ë. Cui'neje paire oiye, cui'ne nuñerepa yo'oye cato Jesucristoja'a isise'e a'ë. ¹⁸ Te'ijë Diusure ñasiquë peoji. Coa i mamaquë i ja're cõni pa'iquëse'e. Jaëse'e ñapi. Maire quëa iñopi, i pa'iyepi aye.

Jesucristo Ayere Juan Cacaise'e

(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)

¹⁹ Jerusalén pa'i judío ëjaohua'ipi Maija'quë hu'e ñacaicohua'ire cui'ne levitasre jëjo saoreña, Juanre iquei'ni më'ë cajë seni asaja'cohua'ire. ²⁰ Jaje jëjo saorena, sani sejëna, Juanpi tiñarepa quëaëña:

“Yë'ë cato Cristo Maija'quë paire huasoquë peoyë.”

²¹ Jaje caquëna, seni coreña:

“¿Jaje pa'ito iquei'ni, më'ë, tsoe hue'ña Maija'quë quëacaiquë pa'isiquë?”

Cajëna, Juanpi caëña:

“Pani.”

Yeque seni coreña:

“Jaje pa'ito ¿Maija'quëre quëacaiquë daija'quë api ca nëosiquë aë, më'ë?”

Jaje catojë sehuouña:

“Pani.”

²² Ja maca careña:

“¿Iquei'ni, jaje pa'ito? ¿Me yëquëre jëjo daosicohua'ire sani quëaja'cohua'i a'ni? Më'ë ayere quëajë'ë, yëquëre.”

²³ Cajëna, Juanpi caëña:

“Yë'ë cato yë'ose'e cuene yejapi cuiquë a'ë: ‘Nui ma'arepa hui'yojë'ë, Ëjaë daija'a ma'a.’ Maija'quëre quëacaiquë Isaías caquë pa'ise'eje caquë a'ë, yë'ë.”

²⁴ Juanre sani casicohua'i cato fariseo paipi jëjo saosicohua'i paë'ë. ²⁵ Jaohua'ipi seteña, ite:

“Cristo peoni, cui'ne Elíasje peoni, cui'ne Maija'quë jëjo daosi'i casiquëje peoni, ¿Me yo'oquë cui'ne oco doquë'ni?”

²⁶ Cajëna, Juanpi caëña:

“Yë'ë cato oco doquë aë. Jaje pa'iquëta'are mësarü ja're cöni pa'iji, mësarü ña ti'ama'quëje. ²⁷ Jaë cato yë'ë jeteyo'je daija'quë api, yë'ëre tëto saiquëpi. Yë'ë cato do'i peoyë, i zapato joyecaiyeque.”

²⁸ Iye cato Betábara hue'e hue'ñana yo'ose'e a'ë, Jordán tsiaya ëšë mëi te'tena Juan oco do hue'ñana.

Maija'quë Yëi Ñamapi, Jesús

²⁹ Se ñatasi mu'se Jesupi Juan quë'rona tsio daina, ñaquë caëña, Juan:

“Ñajë'ë. Iquë api, Maija'quë Yëi ñama iye yeja pa'icohua'i tayo yo'oye nejocaiquë. ³⁰ Yë'ë jaëni cahuë: ‘Yë'ë jeteyo'je daiji, yë'ëre tëto saiquë. Jaë cato yë'ë peo maca pa'isiquë api.’ ³¹ Yë'ëje huesëhuë. Iquei'ni cuasahuë. Jaje pa'iquëta'are ocopi dohuë, Israel paipi ñajajë caquë.”

³² Caëña, Juan yequeje:

“Yë'ëpi ñahuë, Maija'quë de'o joyopi ma'tëmopi su'teje pa'ipi ina cajeni pëaquëna. ³³ Yë'ë cato ja yë'ta'a huesëhuë, iquei'ni cuasaquë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre oco dojë'ë caquë cuañesiquëpi capi: ‘Më'ëpi oco doquë ñaquëna, de'o joyopi cajeni ina pëasiquëpi. Jaë api, paire Maija'quë de'o joyopi doquë.’ ³⁴ Jaje pa'ina, yë'ë iti ñasiquëpi quëacaiquë pa'iyë, Maija'quë Mamaquëre papi caquë.”

Jesús i Ye'yacohua'ire Du'ru Macarepa Nese'e

³⁵ Se ñatasi mu'se Juan cui'ne i ye'yacohua'i cöni paë'ë, ja'rë pa'isi macare. ³⁶ Pa'ijëna, Jesús da saina, ñaquë Juan capi:

“Ñajë'ë. Jaë api, Maija'quë Yëi ñama.”

³⁷ Jaje Juan caquëna, asani i ye'yacohua'ipi cayaohua'i Jesure tuteña. ³⁸ Jaje tuijëna, Jesupi asani co'ye ñani caëña, jaohua'ire:

“¿Iquere co'eye'ni?”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“Ye'yaquë, ¿Më'ë jerona pa'iquë'ni?”

³⁹ Cajëna, Jesupi capi:

“Dani ñajë'ë, yë'ë pa'i hue'ña.”

Caëna, i pa'i hue'ñana sani ñani i ja're pëani paë'ë, cuatro pa'i maca ti'asicohua'ipi iti mu'se na'i macaja'a.

⁴⁰ Juan caquëna, asani tuisicohua'ipi aquë cato, te'i Andrés paji'i, Simón Pedro yo'jei.

⁴¹ Ja yë'ta'a yeque yo'oma'në du'ru macarepa cato Andrés, maja'yë Simónni sani co'epi. Ti'ani capi, ite:

“Ti'ahuë, yëquë, Mesías maire huasoquë.”

⁴² Jaje quëani Andrés sai saëña, Simónre Jesús quë'rona. Saquëna, ñani Jesupi caëña:

“Më'ë cato Jonás mamaquë Simón'ë. Jaje pa'iquëta'are Cefas hue'equë pa'ijë'ë. Jaje cani Pedro caye a'ë. (Mai coca cani quëna pë caye pa'iji.)”

Jesús Soise'e Felipere Cui'ne Natanaelre

⁴³ Se ñatasi mu'se Jesús Galilea yeja quë'rona sasi'ipi caquë yo'oquë, Felipere ti'api. Ti'ani capi:

“Tuijë'ë, yë'ëre.”

⁴⁴ Iquë Felipe cato Betsaida daripë aquë paji'i, Andrés cui'ne Pedro pa'i hue'ña aquë.

⁴⁵ Ñani ja maca Felipe Natanaelre co'ese'e caquë sani ti'ani ite capi:

“Ai tsoe Maija'quëre quëacaicohua'ipi cui'ne Moisés toyaquë pa'isiquëni ñahuë, yëquë. Jaë cato Jesupi José mamaquë Nazaret daripëpi aquë api.”

⁴⁶ Caquëna, Natanaelpi capi:

“¿Nazaret daripëpi de'o pai eta ti'añe pa'iquë?”

Caquëna, Felipepi capi:

“Dani ñajë'ë, ini.”

⁴⁷ Natanaelpi Jesús quë'rona tsiojaina, Jesús capi:

“Nuñerepa Israelita macapi daiji, iquë cosoye peoquëpi.”

⁴⁸ Jaje caquëna, Natanaelpi sequëña:

“¿Me yë'ère ñaquë'ni?”

Caquëna, Jesupi capi:

“Ja yë'ta'a Felipe më'ère soima'në ñahuë, Higuera soquë yë huë'ehuëre më'ë nëca maca.”

⁴⁹ Ja maca Natanaelpi capi:

“Ye'yaquë, më'ë cato Diusu mamaquë a'ë. Judío pai ëjaëre pa'ë, më'ë.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“¿Coa Higuera soquë yë huë'ehuëre pa'i maca ñahuë case'ere nuñerepa Ëjaëpi caji caquë asaquë, më'ë yë'ère? Ai jerepa pa'yere, më'ë ñaja'quë a'ë, jeteyo'je.”

⁵¹ Yequeje Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa cayë. Ma'tëmo hui'yosicopi pa'iona, Diusu huiñaohua'ipi mëisicohua'ipi cajesicohua'ipi Pai Mamaquëni cajë yo'ojëna, ñaja'cohua'i a'ë.”

2

Caná Daripëna Huejase'e

¹ Toaso mu'seña sa tëtö sai maca Caná daripëre hueja fiesta paquëña, Galilea yejare. Jarote Jesús pëca ja'coje pacoña. ² Jesús cui'ne i ye'yacohua'i çoni hueja fiestana soi cuañoisicohua'ipi pa'ijë sateña. ³ Cuiya'i o'sa carajaisi maca, Jesús pëca ja'copi cao:

“Cuiya'i o'sa yure peoji.”

⁴ Cacona, Jesupi sehuopi:

“¿Nomio me yo'oco jaje yë'ère caco'ni? Yë'ë yo'o maca ja yë'ta'a ti'añe paji.”

⁵ Jaje catoje iopi cao, paire necaicohua'ire:

“I cayëje yo'ojë'ë.”

⁶ Jarote seis quëna yurupëa paji'i, judío pai si'si cuya tojë yo'o yurupëa. Te'e yurupë cato veinte panita'a veinticinco galones doye paji'i. ⁷ Jesupi paire necaicohua'ire capi:

“Iye yurupëana ocore do'e timëjë'ë.”

Caëna, do'e timëreña. ⁸ Do'e timërena, Jesupi capi:

“Yure cato a'ri maña doni fiesta yo'oye ñacaiquëna sacaijë'ë.”

Caëna, jaje yo'oreña. ⁹ Sarena, fiesta yo'oye ñacaiquëpi, ocopi cuiya'i çono de'ose'ere neñapi, huesëquë. Iti ñajë ocopi yurupëana dosicohua'ise'e ja'ë cuasahuë. Jaje neñani fiesta yo'oye ñacaiquëpi huejaquëre soini capi:

¹⁰ “Si'a pai du'ru macarepa cato de'o cuiya'i çonore pare ucucoa. Ai ucusi macarepa jeteyo'je a'ri maña de'o cuiya'i çono ocuacoa. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ai de'o cuiya'i çonore pare de'huahuë.”

¹¹ Jesús Caná daripë Galilea yejana pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ose'e cato du'ru macarepa yo'o ñnose'e paji'i, i de'oquërepa pa'iyere. Jaje yo'ouna, ite ye'yecohua'i ire papi cuasahuë.

¹² Iye yo'o tëjisi jeteyo'je Capernaum daripëna saji'i, pëca ja'co, yo'je tsj, cui'ne i ye'yacohua'i çoni saijëna. Sani jarona paë'ë, a'ri maña mu'seña.

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e

(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³ Israel pai Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë judío pai yo'o mu'seña ti'a tëjiquëna, Jesupi Jerusalenna saji'i. ¹⁴ Sani ti'api, Maija'quë huë'ere curiquë neñu'u cajë durhuequëre isicohua'i, cui'ne yëi ñamare isicohua'i, cui'ne su'tere isicohua'i cui'ne curiquë cambiacohua'i ja'rusicohua'ipi ñu'lijëna, ñani. ¹⁵ Jesupi iohua'ire si'seja'core neni yureta'a si'a paire co'amaña isicohua'ire yëi ñamare cui'ne huequëre çoni te'epi curiquë cambijë ñu'icohua'ini eto saoni iohua'i curi topëa jea ña'ñe saocai, cui'ne mesa saihuëaje jël'je taño saocaji'i. ¹⁶ Su'tere isicohua'ini capi:

“¿Eto saojë'ë, iño pama'pë! ¡Yë'ë Ja'quë huë'ere co'amaña huero huë'e neni yo'oma'pë!”

¹⁷ Ja maca i ye'yacohua'ipi toyase'e cayere cuasa ñajateña, ñeje cayere: "Si'aye yë'ë pa'iyë më'ë huë'ere cuasani ñacai yo'oyë."

¹⁸ Ja maca judío paipi Jesure sei'ë:

"¿Iquepi më'ë iñoja'quë a'ni, më'ë cuañequë pa'iyë iye yo'oquë?"

¹⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

"Nejojë'ë, iye huë'ere. Jaje yo'ojëna, yë'ëpi coa toaso mu'señapi nesi'i, cui'naoni."

²⁰ Caquëna, judío paipi careña:

"Cuarenta y seis ometëcarepa nesicore ¿me më'ëpi coa toaso mu'señapi huë'e nesi'ni?"

²¹ Jaje Jesús cani i capëre capi, huë'ere pare caye paipi. ²² Jaje pa'ina, Jesús ju'isiquëpi huë'isi maca i ye'yacohua'ipi cuasa ñajateña, i iye case'ere. Cui'ne ja maca toyase'e case'eje nuñerepa care pa'ë cajë asahuë.

Si'ahua'ire Jesús Ñaquë Api

²³ Jesús Jerusalénre pa'i pa'i yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, ñani jai pa'i ite ire paipi cajë asahuë, Israel pa'i Egíptopi etase'ere cuasajë yo'o fiesta pa'i maca yo'oquëna. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are Jesús cato pa'i cuasayere ñani pa'i nuñerepa cayë cuasaye paipi, si'aye pa'i cuasaye ñaquë sëte. ²⁵ Paipi ite dani jaje yo'oquë api iquë cajë quëa ti'añe peopi, tsoe ise'e asapi, pa'i joyo cuasajë pa'iyë.

3

Jesús Cui'ne Nicodemo

¹ Paji'i, te'i fariseo Nicodemo hue'equë. Jaë cato ëjaërepa paji'i, judío pa'i aquë. ² Jaje pa'ipi Nicodemo ñami Jesure ñasi'i caquë, sani capi, ite:

"Ye'yaquë, asayë, më'ëre Diusupi ye'yaja'quëre jëjo daosiquëpi pa'i, pa'i yo'o ti'a ma'ñere yo'oquë tutu iñoquë cui'ne si'aye yo'oquëna. Paise'e pa'ini jaje yo'o ti'añe peoji, Diusupi cõni yo'oye pãto."

³ Caquëna, Jesupi capi, ite:

"Nuñerepa më'ëre cayë, pëca ja'coja'a të'ya daise'eje pa'ye tijupë të'ya dani cuãño-ma'quë pani Maija'quë cuãñe tē'te ña'ne peoji."

⁴ Caquëna, Nicodemopi seji'i, ite:

"¿Me jaje aipi pëca ja'cona caca cõni të'ya dani cuãñoñe pa'iquë'ni? ¿Me jaje yo'oye pa'iquë'ni?"

⁵ Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Nuñerepa më'ëre cayë. Cui'naëpi pëca ja'co të'ya daise'eje pa'ye ocopi cui'ne joyopi të'ya dani cuãño-ma'quë cato Maija'quë cuãñe tē'te cacaye peoji. ⁶ Pëca ja'quëohua'i paipi parena, të'ya daisicohua'i cato jare pa'i pa'iyë. Joyopi të'ya daisicohua'i cato jare joyo acohua'i pa'iyë. ⁷ Ai cuasama'ë pa'ijë'ë. Yë'ëpi ñeje cato: 'Si'a pa'i huajëye ai de'oye pa'iji.' ⁸ Tutu cato si'a huë'ña daicoa, io pisiyese'e asajëna. Jaje pa'iquëta'are huesëyë, io dai huë'ña cui'ne io sai huë'ñaje. Si'a joyopi të'ya daisicohua'i cato, tutuje pa'iohua'i pa'iyë."

⁹ Jaje caquëna, Nicodemopi seji'i:

"¿Me jaje yo'oye pa'iquë'ni?"

¹⁰ Seina, Jesupi sehuopi:

"¿Më'ë judío paire ye'yaquëre pata'a huesëquë'ni, iye? ¹¹ Nuñerepa më'ëre cayë, yëquë asayere, cui'ne iti ñase'ere quëayë. Jaje pa'iquëta'are mësarupi nuñerepa cayë cajë asaye pañë. ¹² Iye yeja ayere quëaquëna, asama'pë pani ai jerepa asaye peoji, yë'ëpi ma'tëmo ayere quëato.

¹³ Pa'i mañaje ma'tëmo mëni ñama'cohua'i a'ë. Coa iti huë'ñapi Pa'i Mamaquë daisiquëse'e asaji, ma'tëmo aquëse'e. ¹⁴ Moisés añare cuene yejana neni soquë tarapëna tëoni huëo nëcoquë pa'ise'eje cui'ne Pa'i Mamaquëje huëo nëco cuãñoja'quë api.

¹⁵ Si'ahua'i ite secohua'ipi ne huesëma'pë ti pani huesëyere pajajë caquë.

Maija'quë Paire Oise'e

¹⁶ Si'a paire oi do'ire Maija'quëpi i mamaquë te'li macani isipi, si'a pai ite, nuñerepa ire papi, cajë cuasacohua'ipi ne huesëma'pë, ti pani huesëjajë caquë. ¹⁷ Diusu mamaquëre jëjo daoma'ë paji'i, paire nejoja'quëni. Jëjo daopi, huasoja'quëni.

¹⁸ Diusu mamaquëre nuñerepa i api caquë cuasaquëpi nejosiquë peoji. Jaje pa'iquëta'are ire papi caquë cuasama'quëpi nejosiquë pa'iji, Diusu mamaquëre asama' do'ire. ¹⁹ Ire papi cajë cuasama'cohua'i cato nejosicohua'i a'ë, miañepi iye yejana daisiquëta'a nea hue'ñare miañe jerepa yëhuë, iohua'i yo'oyepi co'a do'ire. ²⁰ Si'a pai co'ayere yo'ocohua'ipi miañere coecohua'i a'ë, iohua'i yo'oyepi tiñarepa ña cuañoma'quëni cajë. ²¹ Jaje pa'iquëta'are de'oyerepa yo'ojë pa'icohua'ipi tsio daiyë, miañena. Iohua'i yo'oye cato Diusupi yëni cöcaina, yo'oye a'ë cajë iñoñu'u cajë.”

Jesús Ayere Juan Ca Cöse'e

²² Ja jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'i ja're coni Judea yejana saji'i. Jarote tsoe maca iohua'i ja're pa'i oco doquë yo'opi. ²³ Juanje ja mu'seña cato Enón quë'rore oco doquë paji'i, Salim ja'ye macare, jarote ocoje ai pa'i do'ire. Si'a pai i quë'ro daisicohua'i oco do cuañosicohua'i paë'ë. ²⁴ Iye cato ja yë'ta'a Juanre tseani coma'në yo'ose'e a'ë.

²⁵ Ja maca Juan ye'yacohua'i acohua'ipi judío pai ja're sañope yo'ojë careña, si'si tsoa toñe ayere cajë. ²⁶ Jaohua'ipi Juanre sani careña:

“Ye'yaquë, asajë'ë, më'ë ja're coni Jordán tsiaya oco doquë pa'isiquëpi, më'ë yëquëre quëasiquëpi. Yure cato ocore doquëna, jai pai ise'ena saiye.”

²⁷ Cajëna, Juanpi capi, jaohua'ire:

“Maija'quëpi isima'quë pa'ito yecohua'ije jaje yo'o tutu paye peoji. ²⁸ Tiñarepa yë'ë quëahuë, mësarute. Cristo peoyë caquë, cui'ne quëahuë yë'ë cato ite ne de'huacaiquë du'ru jëjo daosiquë a'ë. ²⁹ Se ñajë'ë, cui'ne hueja fiesta je'quë huejaja'core paquë api, iti huejaquërepa. Huejaquë cajei cato cocare asaquë, sihuaquë ñu'iquë api. Jaje yë'ëje yure asaquë sihuayë, i ayere cajëna. ³⁰ Jaë cato jero sa'ana jerepa pa'i pa'ija'quë api, yë'ë cato coa jero sa'na do'i peoquë de'oja'quë aë.”

Ma'tëmo Aquëpi Daiye

³¹ Ëmëje'pi daiquë cato si'a paire tëto saisiquë api. Iye yeja aquë cato jare iye yeja aquë api. Jaje pa'ina, yeja cocare caji. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo daiquë api, si'a pai jerepa pa'i. ³² Jaje pa'ina, ñase'ere cui'ne asase'ere quëaji. Quëaquëta'are paipi nuñerepa caji cajë asaye pañë, i cayere. ³³ Nuñerepa caji caquë cuasasiquë pani, Maija'quë nuñerepa caquë api cacaiji. ³⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë jëjo daosiquë cato Maija'quë cocare caji, Maija'quë ëseye peoyerepa i de'o joyore isiquëna. ³⁵ Pëca ja'quë oiji, i mamaquëre. Jaje pa'ina, si'aye i jëñase'ena jeopi, yo'ojaquë caquë. ³⁶ Pai Mamaquëre ire papi caquë cuasaquëpi ti pani huesëja'quë api. Jaje pa'iquëta'are asama'ë coequë cato ja pa'iyepi peoji. Peoquëpi coa ai jerepa Maija'quë pëi sañena sai cuañeja'quë api, co'ayerepa.

4

Samaria Paiore Jesús Case'e

¹ Jesupi Juan seña maca ite tuicohua'ire paquëpi cui'ne jai paire oco doquë yo'oji asareña, fariseo pai. ² Nuñerepa Jesupi oco doye papi. Coa i ye'yacohua'ipi oco dohuë. ³ Jaje Jesús asani Judea yejapi etapi, Galileana sasi'i caquë.

⁴ Co'i maca Samaria yejaja'a tëto saiye paji'i. ⁵ Pa'ina, daiquëpi Samaria yeja daripë Sicar titapi, Jacobo mamaquë Josere yeja isiquë pa'isico quë'rona. ⁶ Jarote Jacobo oco coje paji'i. Ma'aja'a dai jë'josiquë sëte Jesús oco coje yë'quë macana ja'rupi. Mu'se joporepa paji'i, ja maca cato. ⁷⁻⁸ Ye'yacohua'ipi pai daripëna aiñe hueroñu'u cajë saë'ë. Satena, ja maca te'i ñu'ina, Samaria nomiopi oco easi'i caco daco'ë. Dacona, Jesupi capi:

“Ocore isijë'ë, yë'ëre.”

⁹ Jaje caquëna, Samaria nomiopi sehuoo:

“¿Më'ë judío pa'ita'a, me yo'oquë yë'ë Samaria nomioni oco hueroquë'ni?”

(Judío pai cato Samaria paire tsioma'cohua'i a'ë.) ¹⁰ Ja maca Jesús sehuopi:

“Diusu mël'ère isiyé asaco pani, cui'ne mël'ère oco sequèreje jaë api asaco pani, mël'èpi yè'ère setira'huë. Seona, yè'èpi pa'i ocore pare isira'huë, mël'ère.”

¹¹ Caquëna, iopi cao:

“Èjaë, ¿jepi mël'è oco eani isisi'ni, yè'ère? Iti eayeje peoquë, cui'ne oco coje cato huaicoa. ¿Jero ayere pa'i ocoje yè'ère isisi'ni? ¹² Iye oco coje cato yèquë ai Jacob necaisicoa. Jaje icona ije cui'ne i mamajèje cui'ne nëicohua'ije ucujë pa'ahuë. ¿Mël'èpi cuasani i jerepa pa'i a'è cuasaquë?”

¹³ Cacona, Jesupi sehuopi:

“Si'ahua'i iye oco ucucohua'i cato si'anë oco ëaquëna, pa'iyë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are yè'è isì oco ucusiquë cato cui'naëpi oco huëoye peosipi. Yè'è oco cato sa'nahuëre papi oco coje tsà'iñeje pa'ye etaquëna pasipi, ti pani huesëye isiyepi.”

¹⁵ Ja maca cao iopi:

“Èjaë, jaje pa'ito ja ocore isijë'è, yè'ère, cui'naopi oco ëaye peoye, cui'ne iye oco coje ea daiye paja'core.”

¹⁶ Cacona, Jesupi capi:

“Mël'è ëjère soijani ja maca daijë'è, iñona.”

¹⁷ Caquëna, iopi cao:

“Èjère peocoa'è.”

Cacona, Jesupi sehuopi:

“Èjère peocoa'è cani peore paco cayë, mël'è. ¹⁸ Ja'në cato mël'è cinco ëmëohua'ire pahuë. Yure mël'è paquë cato mël'è ëjë peoji. Peocoa'è cani mël'è care pahuë.”

¹⁹ Jare asani iopi caco:

“Èjaë, mël'è cato Maija'quëre quëacaiquë a'è asayë, mël'ère. ²⁰ Yèquë aiohua'i Samaritano pai iye cutihuëna Maija'quëre sejë pa'ahuë'è. Jaje pa'iquëta'are mësarú judío paipi Jerusalénna Maija'quëre seña pa'iji, cacohua'i a'è.”

²¹ Cacona, Jesupi sehuopi:

“Care paji cuasajë'è, nomio. Maija'quëre coa si'a huë'ña pa'ijë seña ti'api. Ja maca cato ai cutihuëna panita'a Jerusalénna sani seña peosipi. ²² Mësarú Samaria pai cato huesëjë coa seña. Yèquë judío pai cato asajë seña. Huaso coca cato judío pai tsëcapë aye a'è. ²³ Tsoe iti macarepa ti'api. Yure a'è, Maija'quëre secohua'irepa joyore papi nuñerepa cuasajë yo'o maca. Jaje yo'oyere ai yëji, ja'quë. ²⁴ Diusu cato joyo api. Jaje pa'ina, ite secohua'ije joyo ayere papi yo'oye pa'iji, nuñerepa yo'oyepi.”

²⁵ Caquëna, Nomio pi cao:

“Yè'è cato asayë, Mesías, maire huasoquë Cristopi dani jaëpi si'aye quëaja'quë api.”

²⁶ Cacona, Jesupi capi:

“Yè'è a'è, ipi mël'è ja're coca caji.”

²⁷ Jesús jaje cocare caquëna, i ye'yacohua'ipi titareña. Nomio ja're Jesús coca caquëna, quëquë ñareña. Jaje ñajëta'a seni asañu'u iquere yè caë'ni, panita'a ique cocare nomio ja're caë'ni cajë seña pahuë. ²⁸ Ja maca io yurupë iti macana ñoni pai daripëna sani cao:

²⁹ “Dani ñajë'è, yè'è yo'ose'ere si'aye casiquëni. ¿I Cristo pa'ima'quë?”

³⁰ Ja maca asani, paipi Jesús quë'rona saë'è. ³¹ Ja yè'ta'a pai daima'pëna i ye'yacohua'ipi Jesure cahuë:

“Ye'yaquë, ao aijë'è.”

³² Cajëna, ipi capi:

“Mësarú ña ma'ñere yè'è cato payë, yè'è ai ja'ñe.”

³³ Jaje caëna, ja maca i ye'yacohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a seteña:

“¿Paipi dacadatena, ani cama'quë?”

³⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Yè'è ao cato yè'ère jëjo daosiquë yëyeje yo'oye a'è. Cui'ne i co'amaña ne saocaiye a'è. ³⁵ Mësarupi cacohua'i a'è: ‘Ja yè'ta'a cuatro ñañëohua'i carapi, tëaye.’ Jaje cacohua'ita'are yè'èpi cayë: Ñani cuasajë'è, tase'ere tsoe querepi, tëa ja'ñe. ³⁶ Tëaquëje sai cuañone pa'iji, iti ca tëase'e cato ti pani huesëye a'è, iti taquë cui'ne iti tëaquë si'a

yë'quë maca sihuaye pa'iji caquë. ³⁷ Nuñerepa caji. Pai case'e je'quë ñeje: 'Iti taquë cato yequë api cui'ne iti tēaquë cato yequë api.' ³⁸ Yë'ëpi mēsaru te jējo saohuë, tējā'ë caquë, mēsaru ai yo'ojē tā ma'ñere. Jaje pa'ito yecohua'ipi nerena, mēsaru cato coa tēacohua'i a'ë."

³⁹ Jai pai Samaria acohua'i Jesure ire papi cajē cuasahuë, nomio case'ere cuasajē. Jao cato cao, "Yë'ë yo'ose'ere si'aye capi." ⁴⁰ Jare Samaria pai asani Jesure sei'ë, pējā'ë cajē. Cajēna, asani caya mu'seña pēapi. ⁴¹ Ai jerepa ire papi cuasajē asahuë, ipi i ayere quēaquēna. ⁴² Ja maca Nomiore cahuë. Yureta'a ire papi cuasayē, yēquë. Mē'ë case'e asacohua'ipi, cui'ne yure yēquēje asa cōni i caquēna, ja do'ire asayē. Nuñerepa Cristo api, iye yeja huasoquë cajē.

Pai Ējaë Jo'yaë Mamaquëre Jesús Jujuse'e

⁴³ Caya mu'seña Samaria pēasiquēpi Galilea yejana saji'i. ⁴⁴ Jare ipi Jesús ca'aji'i, Maija'quëre quēacaiquëre i quē'ro acohua'i cato coecohua'i a'ë. ⁴⁵ Galilea tī'asi maca de'oye ite pēpahuë. Jaohua'i cato, Jesús Jerusalénre pa'i de'oye yo'oquēna, ñasicohua'ipi pēpahuë. Egíptopi Israel pai etajē pa'ise'ere cuasajē yo'ojē te'e sani ñasicohua'ipi.

⁴⁶ Ja maca Jesús Caná daripēna co'ipi, Galilea yejana, i ocore cuiya'i o'sa cōno ne sitona. Jarote paji'i, pai ējaērepa yo'oye ayere cōcāiquēpi. Jaēpi mamaquëre Capernaum yejare ju'iquëre paquēpi. ⁴⁷ Jaje paquēpi pai ējaēre pare cōcāiquēpi Jesús, Judea yejapi Galileana daji'i asani, sani Jesure ñapi. Ñaquë seji'i, yē'ë huē'ena sani yē'ë mamaquë juni huesē tējiquëre jujucāijē'ë, caquë. ⁴⁸ Ja maca Jesupi capi:

"Mēsaru nuñere pa'ë cuasajē asaye pañē, pai yo'o tī'a ma'ñere yo'o iñoñe pāto."

⁴⁹ Jaje caquēta'are pai ējaēre pare cōcāiquēpi capi:

"Ējaë, esa daijē'ë, yē'ë mamaquë ja ju'ima'nē."

⁵⁰ Caquēna, Jesupi ja maca capi:

"Co'ijē'ë, mē'ë huē'ena. Mē'ë mamaquë huajēquēpi pa'iji."

Caquēna, care paji cuasaquë asani saji'i, i huē'ena. ⁵¹ I huē'ena je'nērepa tī'acquēna, ñani i jo'yapi ite ñañu'u cajē etani ite cahuë:

"Mē'ë mamaquë huajēquë pa'iji."

⁵² Jaje cajēna, ipi seji'i:

"¿Ique hora pa'i maca huajēquērepa paquē'ni?"

Caquēna, iohua'ipi cahuë:

"Ñamina'a mēñerepa sa tē'yo maca, una pa'i maca ja maca suña dahuë tēto saji'i."

⁵³ Jaje cajēna, tsihua'ë pēca ja'quēpi asani cuasa ñajaquēna, jare ja hora pa'i maca Jesús, "mē'ë mamaquë huajēquēpi pa'iji" case'ere. Jaje ñani i cui'ne si'a huē'e pa'icohua'i Jesure nuñerepa i api cajē asareña.

⁵⁴ Iye yo'ose'e cato cayaye aco paco'ë, pai yo'o tī'a ma'ñere Jesús yo'ose'e, Judeapi, Galilea co'isi maca.

5

Betsaida Aquëre Jesús Jujuse'e Cu'ima'quëni

¹ Ja yo'osi jeteyo'je judío paipi fiestare yo'ohuë. Yo'ojēna, Jesuje co'i copi, Jerusalénna. ² Ja daripēre yēi ñama hue'yosi eta sa'ro paji'i. Pa'ina, jao yē'quë macare ocore tēhuosi dea pēpi Betesda mami hue'eco paco'ë. Hebreo pai coca cato jaopi cinco huajējē ñu'i pepēa quē'io paco'ë. ³ Jarote jai pai ju'icohua'i pēasicohua'ipi uē'ë, peo yejare. Si'a ju'i dahuë ju'icohua'i paē'ë: ñama'cohua'i, do'pēcōhua'i, cui'ne quē'quēsicohua'i. Jaohua'ipi utejē paē'ë, oco da'capi, tu'ejāco cajē. ⁴ Jarona te'e mañase'e huiñaēpi cajeni ocore tu'equēna, ñani du'ru du'isiquēpi ja jeteyo'je co'yaye pa'iji, coa si'a ju'i dahuë hue'equēje. ⁵ Jarote paji'i, treinta y ocho ometēca ju'iquë. ⁶ Jaje pa'ipi, uina, ñani Jesús ite tsoe jaje ai yo'oquë pa'iyere asaquë seji'i, ite:

"¿Co'yaye yēquë, mē'ë?"

⁷ Caquēna, ju'iquēpi sehuopi:

“Ëjaë, yë'ëre oco da'cana jëjo dëoni ma oaquëpi peoji. Jaje pa'ina, oco tu'e maca tsoe yequëpi du'iji, ja'a yë'ë dusi'i caquë yo'oquëna.”

⁸ Caquëna, Jesús capi:

“Huëni më'ë caico macare ini sai huëojë'ë.”

⁹ Jaje ca maca tsoe co'yasiquë paji'i. Pa'i i caicore ini sai huëopi. Jaje pa'iquëta'are ja mu'seña cato huajë mu'se paji'i. ¹⁰ Jaje pa'i do'ire judío paipi cahuë, iti juju cuãnosiquëre: “Iye mu'se cato huajë mu'se a'ë. Më'ë caicore hue'eye peoji.”

¹¹ Cajëna, ipi sehuopi:

“Yë'ëre jujusiquë cato ‘më'ë ui caicore ini saijë'ë, capi.’ ”

¹² Caquëna, ja maca seteña:

“¿Jequëpi më'ëre ‘më'ë ui caicore ini saijë'ë’ caë'ni?”

¹³ Cajëna, huesëña iti jujusiquëre Jesús cato jai pai jopoja'a sani huesëña, ña cuãñoñe peoye. ¹⁴ Jaje yo'osiquëpi jeteyo'je Maija'quë huë'ena ti'ani ite caëña:

“Ina, yure më'ë huajëquë pa'ie sëte, cui'naëpi tayo co'ayere yo'oma'ë. Yo'oquëna, jerepa më'ëre co'aye ne cöco.”

¹⁵ Jaje caëna, ja maca sani judío paire quëapi, Jesús paji'i, yë'ëre jujusiquë caquë. ¹⁶ Ja do'ire judío pai Jesure huani jeoñu'u cajë cui'ne jösa yo'ohuë, huajë mu'sere yo'osi do'ire.

¹⁷ Jaje pa'iquëta'are Jesupi capi:

“Yë'ë Ja'quë si'anë co'amaña nequë api, cui'ne yë'ëje co'amaña yo'oyë.”

¹⁸ Jaje casi do'ire jerepa judío pai huani jeoñu'u cajë yo'ohuë. Huajë mu'sere sehuoma'ë yo'osi do'ise'e pa'ie papi. Jerepa ipi Diusujë pa'i a'ë caquë cui'ne Diusu api, yë'ë ja'quë ca do'ire yo'ohuë.

Maija'quë Mamaquëpi Si'a Tuturepa Paye

¹⁹ Ja maca Jesús capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa mësarute cayë. Diusu mamaquë cato ise'e cuasayepi yo'oye peoji. Pëca ja'quë yo'oquëna, ñase'ere yo'oquë api. Si'aye pëca ja'quë yo'oyere mamaquëje yo'oquë api. ²⁰ Jaje pa'ina, mamaquëre oiji. Pëca ja'quëpi ja do'ire i yo'oye iñoji. Cui'ne iye yo'ose'e jerepa pa'yere iñoja'quë api. Jaje yo'oquëna, mësarü merepa yo'oquë'ni cuasa-ja'cohua'i a'ë, ña quëquëjë. ²¹ Pëca ja'quë ju'isicohua'ire cui'naohua'ini huajëcohua'ire huëoni pa'ie isiyëje pa'ie, cui'ne i mamaquëje isiji, pa'ie, i isiyë yëquëna. ²² Ja'quë cato pai yo'oyere ña de'huaja'aji'i. Paquë mamaquëna isipi, pai yo'ojëna, ñaquë ne de'huaja'a tutu. ²³ Ja do'ire mamaquëre de'oquëre papi caji'cohua'i a'ë, pëca ja'quëre cayepi. Pëca ja'quë jëjo daosiquëni de'oquëre papi caye pani pëca ja'quëreje de'oquëre papi caye peoji.

²⁴ Nuñerepa cayë, mësarute. Yë'ë caye de'hue asacani, cui'ne yë'ëre jëjo daosiquëre ire papi caquë cuasasiquëpi ti pani huesëye paji. Nejoñe peoji, ite. Juni huesëyepi ti pa'yena tëto saisiquë api. ²⁵ Nuñerepa, cayë, mësarute. Titaji, hora. Yure iti maca'ë, ju'isicohua'ipi Diusu mamaquë yë'ore asaja'a maca. I caye asani sehuoacohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁶ Ja'quë cato pa'ie paji. Jaje paquëpi mamaquëre pa'ie isipi. ²⁷ Jaje cui'ne pai yo'oye ne de'huaja'a tutuje isipi, Pai Mamaquëre. ²⁸ Iyere asani ai cuasama'pë pa'ijë'ë. Quëare payë. Ju'isicohua'i tasicohua'ipi si'aohua'i i yë'o asaja'a maca ti'aja'coa. ²⁹ Asani tasi daripëapi etaja'cohua'i a'ë, si'aohua'i. De'oyerepa yo'osicohua'ipi ti pa'yena huëija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are co'ayere yo'ojë pa'isicohua'i cato coa nejoja'cohua'ipi huëija'cohua'i a'ë.

Jesús Cuãnequërepa Pa'ie Quëaye

³⁰ Ja'quëre ja seni asama'ë yë'ëse'e cuasayepi nejoñe peoyë. Yë'ë cato yë'ëre cuãnese'ëje caquë a'ë, tayo yo'ocohua'ire. Yë'ë yo'oye cato nuñerepa yo'oye a'ë. Yë'ë yëyeje yo'oye coeyë. Ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë yëyepi yo'oquë a'ë. ³¹ Jaje pa'ina, yë'ëpi co'ye yë'ëja'a de'oye yo'oyë caquë pa'ito yë'ë caye care paji cacaiquë peora'pi. ³² Jaje pa'iquëta'are pa'iji, yë'ë yo'oye ñaquëpi yë'ëre de'oye cacaiquë. Jaje pa'ina, yë'ëre i cacaiye cato nuñerepa do'i pa'iji.

³³ Mësarupi Juanre seni asaja'cohua'ire jëjo saoreña. Sejëna, Juanpi nuñerepa sehuopi, jaje pa'ire paquëna. ³⁴ Iye cato cayë mësarupi huaso cuañosicohua'i pa'ijajë caquë yë'ë cato paipi de'oye cacaiyere co'ema'ë pa'iyë. ³⁵ Juan cato toa tsëo pë miañere miacaiquë paji'i. Jaje pa'ina, mësarupi i miañere sihuacaicohua'i paë'ë, coa nëhui tëcahuë. ³⁶ Juan yë'ëre cacaise'e jerepa de'oye yë'ëja'a co'ye quëaye payë. Yë'ë yo'oye cato ja'quë yë'ëre yo'ojë'ë caquë cuañe nëose'e a'ë. Jaje pa'ina, japi quëaji, yë'ë nuñerepa ja'quë jëjo daosiquë pa'iyë.

³⁷ Ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë cato, quëaji, yë'ë nuñerepa de'oye yo'oquë pa'iyere, mësarupi i yë'o asama'cohua'i pa'itojë cui'ne ite ñama'cohua'i pa'itojë. ³⁸ I coca itire pa'ë cajë cuasama' do'ire i coca mësarute cacaye paji, pëca ja'quë jëjo daosiquë coe do'ire. ³⁹ Mësarupi cato Maija'quë coca tayoye peoye ye'yeyë, ti pani huesëyere itire ñajë tì'añu'u cajë. Jaje pa'iquëta'a ja toyase'e cato yë'ë ayere caji. ⁴⁰ Jaje yëjëta'a yë'ëna daiye coeyë, ja pa'iyë paja'cohua'ita'a.

⁴¹ Yë'ë cato co'ema'ë pa'iyë, paipi de'oquëre papi cajë yo'oyere. ⁴² Asayë, mësarupi nuñerepa Maija'quëre oima'cohua'i pa'iyë. ⁴³ Yë'ë cato ja'quë pa'i huë'ñapi daisiquë a'ë. Jaje pa'iquëta'are mësarupi asaye coeyë. Coa pa'ise'e huëni co'ye ire pa'ë caquëni cuasacohua'i a'ë, mësarupi de'o'ji cajë. ⁴⁴ ¿Me mësarupi asaja'cohua'i a'ni, pa'ija'a sa'ñe de'oquëre papi cajë yo'ocohua'ipi? ¿Me yo'ojë Diusupi mësarute de'oquëre papi cayere co'e ma'ñe'ni? ⁴⁵ Cuasama'pë pa'ijë'ë. Yë'ëpi yë'ë ja'quë ña huë'ñana mësarute do'i quë'iohua'i a'ë, caju'quë api cajë. Mësarute sa'nope caquë cato Moiséspi mësarupi necaiquë api cajë utejë pa'iquë. ⁴⁶ Jaje pa'ina, mësarupi Moisés case'e care paji cajë asacaicohua'i pani yë'ëreje asacatira'huë, Moisés cato yë'ë ayere toya do'ire. ⁴⁷ Jaje pa'ina, mësarupi Moisés toyase'ere asacaima'cohua'i pani, ¿Me yë'ë caye asacaiye'ni, care paji cajë?"

6

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aõe

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Ja jeteyo'je Jesús Galilea jairana je te'tena saji'i. Jare iti jairapi Tiberias yequë mami hue'eco paji'i. ² Jaje saina, jai pai tuë'ë, pai yo'o tì'a ma'ñere yo'oquë, ju'icohua'ire jujuquëna, ñasicohua'ipi. ³ Ja maca Jesús i ye'yecohua'i ja're ai cutihuëna mëni ja'rupi. ⁴ Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë judío pai yo'o maca tì'añe ja'i maca paji'i. ⁵ Pa'ina, ja maca Jesús jai pai ite tuijëna, ñani Felipe capi:

“¿Jerona ao hueroja'cohua'i a'ni, jai pai ai ja'ñe?”

⁶ Ja cato capi, Felipe neñasi'i caquë, Jesús cato tsoe i ne ja'ñe pa'ina. ⁷ Jaje caquëna, Felipe sehuopi:

“Docientos romano quëriqui të'ñapi pan hueroto tì'añe paji, te'e panpë te'ireje.”

⁸ Ja maca Andrésapi Jesús ye'yaquëpi Simón Pedro yo'jeipi capi:

⁹ “Iñore te'e tsihua'ë cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire paquë pa'iji. ¿Ja maña pato me jai paire tì'aquë'ni?”

¹⁰ Ja maca Jesupi capi:

“Si'a paire cajë'ë, ja'rujajë.”

Ai taya paquëna, taya ëmëje'ena jai pai ja'rureña. Ëmëohua'ise'e cinco mil pai paë'ë.

¹¹ Ja maca Jesús cinco pan ini Diusure de'o'ji caquë pëpani ja jeteyo'je i ye'yacohua'ina isipi. Isina, i ye'yacohua'ipi paire se aohuë. Jare cui'ne tsiaya hua'ireje yo'opi. Si'aye iohua'i yëye necaji'i. ¹² Tsoe ani huajësicohua'i pa'ijëna, Jesupi capi, i ye'yacohua'ire:

“Ani jujase'e tsi'sojë'ë, coa nejoñe peoja'quë.”

¹³ Caëna, tsi'sohuë, ani jujase'e. Tsi'sojë doce do'rohuëa timëhuë, cinco pan pa'ise'epi jaiye nese'ere. ¹⁴ Ja maca Jesús yo'ose'ere ñani, paipi cahuë:

“Iquë nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë api, iye yejana daija'quë api ca nëosiquë.”

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are Jesús asapi, iohua'i yëyepi coetojë ëjaëre pare neñu'u cuasaye. Jaje pa'ina, jaohua'ire jeoni ai cutihuëna saji'i, te'i.

Jesús Ĕmĕjeja'a Cu'ise'e
(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)

¹⁶ Nami de'osi maca Jesús ye'yacohua'ipi jairana cajehuĕ. ¹⁷ Cajeni yohuĕna aya mĕni Capernaum yejana je'e huĕohuĕ. Ja maca cato tsoe ai neapi, cui'ne Jesuje ja co'ima'ĕ paji'i. ¹⁸ Ja maca ai tutuquĕ cui'ne ai to'a huĕopi. ¹⁹ Cinco kilómetros panita'a seis kilómetros pa'i macare pa'ijĕ ñahuĕ, Jesupi yohuĕ quĕ'rona daina, oco da'ca ĕmĕje'aja'a. Jaje ñani ai ca'rahuĕ. ²⁰ Jaje ca'rajĕna, ĩpi capi, jaohua'ire:

“ĭYĕ'ĕ a'ĕ. Ca'rama'pĕ pa'ijĕ'ĕ!”

²¹ Ja maca sihuajĕ yohuĕna daijĕ'ĕ cajĕ yo'oye ĩnohuĕ. Cui'ne ja maca aya mĕquĕna, ĩ ja're conĭ esarepa ĩohua'i cajĕ saisi yejana tĭ'ahuĕ.

Paipi Jesure Co'eye

²² Se ñatasi mu'se jaira je te'tena pĕasicohua'ipi cuaca tĭ'ahuĕ. Te'e yohuĕ pa'isicoja'a ĩ ye'yacohua'ipi saĕ'ĕ. Saijĕna, Jesuse'e ĩohua'i ja're saiye papi cajĕ. ²³ Jaje cuasajĕ pa'ijĕna, Tiberias darĭpĕpi jaiye yohuĕa daji'i, ĩohua'ire pan Ĕjaĕpi neni ao sito quĕno macana. ²⁴ Jaje Jesús cui'ne ĩ ye'yacohua'i peojĕna, ñani yohuĕana aya mĕni Capernaum yejana saĕ'ĕ, Jesure co'eñu'u cajĕ.

Jesu Api Pa'iyere ĩsi Pan

²⁵ Jaira je te'tena tĭ'ani Jesure seteña:

“ĭYe'yaquĕ je yĕhua tĭtaĕ'ni, ĩno?”

²⁶ Cajĕna, Jesupi capi:

“Nuñerepa mĕsarute cayĕ. Mĕsaru cato yĕ'ĕre co'eyĕ, coa panre tĭmĕñerepa ani ñani. Co'ema'pĕ pa'iyĕ, pai yo'o tĭ'a ma'ñere ñasi do'ire asa tĭ'añe. ²⁷ Coa carajai aore cajĕ ai yo'oma'pĕ pa'ijĕ'ĕ. Ai jerepa ti pani huesĕ aore pare cajĕ yo'ojĕ'ĕ, quĕcoyere pare. Iyere Maija'quĕ mamaquĕ cato ĩsija'quĕ api, mĕsarute. Ja'quĕ Dĭsupi yĕ'ĕna ja tuture ĩsipi.”

²⁸ Jaje caquĕna, ĩohua'ipi sei'ĕ:

“ĭMe yo'oja'cohua'i a'ni, yĕquĕ Dĭusu yĕyere necañu'u cani?”

²⁹ Cajĕna, Jesupi sehuopi:

“Dĭusu yĕye cato ĩ jĕjo daosiquĕni care paji cajĕ cuasacaiye a'ĕ.”

³⁰ Jaje caquĕna, ĩohua'ipi sei'ĕ:

“ĭIquere mĕ'ĕ yo'o ĩnoja'quĕ a'ni, pai yo'o tĭ'a ma'ñe yĕquĕre mĕ'ĕre care paji cuasajĕ asaja'cohua'ire? ³¹ Tsoe acohua'i a'ahuĕ'ĕ, manare cuĕne yeja pa'i maca. Jare toyase'e cato: ‘Dĭsupi ma'tĕmo panre aopi,’ caji.”

³² Cajĕna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayĕ, mĕsarute. Moiséspi ma'tĕmo panre aone papi, yĕ'ĕ ja'quĕ api, nuñerepa ma'tĕmo panrepa aocuĕ. ³³ Dĭusu ĩsi panrepa cato, ma'tĕmopi paire ti pani huesĕye ĩsiquĕ daisiquĕ api.”

³⁴ Ja maca ĩohua'ipi cahuĕ:

“Ja panse'e yĕquĕre ĩsijĕ'ĕ, Ĕjaĕ.”

³⁵ Cajĕna, Jesupi capi:

“Yĕ'ĕ a'ĕ, pan pa'iyĕ ĩsiquĕ. Yĕ'ĕna daisiquĕ cato ai ĕaye peosipi. Cui'ne yĕ'ĕre ĩre papi caquĕ cuasasiquĕ cato oco ĕaye peosipi. ³⁶ Yĕ'ĕ mĕsarute case'ĕje pa'ye yĕ'ĕre mĕsarupi ñajĕta'a ĩre papi cajĕ cuasaye pañĕ. ³⁷ Ja'quĕ yĕ'ĕna, ĩsicohua'i cato si'aohua'i yĕ'ĕna daiyĕ. Yĕ'ĕna daisicohua'ire cato eto saoye paja'quĕ a'ĕ. ³⁸ Yĕ'ĕ cato ma'tĕmopi yĕ'ĕ yĕyeje yo'osi'i caquĕ daiye pañuĕ. Yĕ'ĕre jĕjo daosiquĕ yĕyere yo'osi'i caquĕ daisiquĕ a'ĕ. ³⁹ Yĕ'ĕ ja'quĕ yĕ'ĕre jĕjo daosiquĕ cato ĩ yĕ'ĕre ĩsicohua'ini te'ire ne huesocaiye peoye de'oye yĕ'ĕpi ñacaiyere yĕji. Cui'ne yĕ'ĕpi tĕji mu'serepa ju'isicohua'ini huĕocaiyere yĕji. ⁴⁰ Yĕ'ĕ ja'quĕ cato si'ahua'i Maija'quĕ mamaquĕre ñani ĩre papi cajĕ cuasasicohua'ipi ti pani huesĕyere yĕji. Yĕ'ĕna, yĕ'ĕpi tĕji mu'serepa ju'isicohua'ini huĕosi'i.”

⁴¹ Ja maca “yĕ'ĕ a'ĕ, ma'tĕmopi cajesi pan” casi do'ire judío paipi ĩte cue'cue huĕohuĕ.

⁴² Cue'cuejĕ cahuĕ:

“¿Iquë Jesús pa'ima'quë José mamaquë maipi i pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core ñacohua'i pa'i ma'ñe? ¿Jaje pa'ita'a me yo'oquë ma'tëmopi daisiquë a'ë, caquë'ni?”

⁴³ Jaje cajëna, Jesupi capi:

“Cue'cueyere jeojë'ë. ⁴⁴ Yë'ëna te'ohua'i dani tì'añe peoji, yë'ëre jëjo daosiquëpi ja'quëpi ite dama'quë pa'ito. Jaëni yë'ëpi tëji mu'serepa huëoja'quë a'ë. ⁴⁵ Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'epi caji ñeje: ‘Diusupi ye'yaja'quë api, si'a paire.’ Jaje pa'ina, si'ahua'i ja'quëre asacohua'ipi cui'ne ite ye'yecohua'ipi daiyë, yë'ëna.

⁴⁶ Ja'quëre pajje ñama'cohua'i a'ë. Diusu quë'ropi daisiquëse'e ite ñaquë api. ⁴⁷ Nuñerepa cayë. Yë'ëre care paji caquë cuasaquëpi ju'ima'ë ti pa'iyë paji. ⁴⁸ Yë'ë a'ë, pan pa'iyë isiquë. ⁴⁹ Mësaruru aipë Maija'quë aonere a'ahuë'ë, pan cuene yeja cu'i maca. Jaje aísicohua'ita'a peo hue'ña juju sa'ahuë'ë. ⁵⁰ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato ma'tëmo cajesiquë panre cayë. Jare paipi aísicohua'i pani ti ju'iñe peoji. ⁵¹ Yë'ë a'ë, ja pan ma'tëmopi huajëquë cajesiquë. Ja panre paipi aísicohua'i pani ti pani huesëye pa'iji. Yë'ë isija'a pan cato, yë'ë capë a'ë. Iye yeja pa'icohua'i pa'iyere caquë isija'quë a'ë.”

⁵² Ja maca jare asani judío paipi sa'ñe coca cahuë, ñeje cajë:

“¿Me iquë maire i capë aosi'quë caquë'ni?”

⁵³ Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Mësarupi Pai Mamaquë capëre aima'cohua'i pani cui'ne i tsiere ucuma'cohua'i pani ti pani huesëye peocohua'i pa'iyë. ⁵⁴ Yë'ë capë aísiquëpi cui'ne yë'ë tsie ucusiquëpi ti pa'iyë paji. Jaje pa'ini yë'ëpi tëji mu'serepa ju'isiquëni huëoja'quë a'ë. ⁵⁵ Jaje pa'ina, yë'ë capë cato nuñerepa aore pa'ë, cui'ne yë'ë tsie cato nuñerepa ucuyere pa'ë. ⁵⁶ Yë'ë capë aísiquëpi cui'ne yë'ë tsie ucusiquëpi yë'ë ja're coní tsoni pa'iji. Pa'ina, yë'ëpi i ja're coní pa'iyë. ⁵⁷ Yë'ëre jëjo daosiquë ja'quë cato pa'iyë paji, yë'ë ini pacacaiyë. Jaje cui'ne, yë'ëre aiquëje yë'ë do'ire pasipi. ⁵⁸ Ma'tëmopi cajesí pan ayere cayë. Iye cato ai tsoe Maija'quë Israel paire aose'eje pa'ye peoji. Ja pan aísicohua'i si'a pai juju sa'ahuë'ë. Jaje pa'iquëta'are iye pan aísiquë cato ti pani huesëye pa'iji.”

⁵⁹ Iye cato Jesús ye'yapi, Capernaum daripë pai tsi'si huë'ena.

Pa'i Cocarepa

⁶⁰ Iye ye'yayere asani Jesure jai pai tuicohua'i acohua'ipi cahuë:

“Iye i caye jaje pa'ijë'ë cajë asa tì'añe peoji. Ai jerepa jëaji. ¿Jaje pa'ito nepi, asa tì'añe pa'iquë'ni?”

⁶¹ Ja maca Jesús asapi, iohua'i sañope caye. Jaje pa'ina, seji'i, jaohua'ire:

“¿Yë'ë case'epi mësarute sañope caquë? ⁶² ¿Me yo'o'ñe pa'iohua'i a'ni, Pai Mamaquëpi i ja'në pa'i sitona mëina, ñani? ⁶³ Joyopi pa'iyë isiji, capë cato cocaima'coa. Yë'ë mësarute case'e cato nuñerepa joyo aye a'ë, ti pa'iyë isiye a'ë. ⁶⁴ Jaje pa'iquëta'are mësaruru acohua'i yecohua'i ja yë'ta'a nuñere pa'ë cajë asa títama'cohua'ipi pa'iyë.”

Jesús cato asapi, du'ru huëo macana ití cuasama'cohua'ire, cui'ne ite coso yehuoja'quëre. ⁶⁵ Jaje pa'ina, capi:

“Mësarute cahuë. Ja'quëpi yë'ëna dacaima'quë pa'ito yë'ë quë'ro te'ijë dani tì'añe peoji.”

⁶⁶ Jaje casi macapi jai pai Jesús ja're cu'icohua'i jeoni i ja're coní cu'iyë pahüë. ⁶⁷ Ja maca Jesupi seji'i, i doce ye'yacohua'ire:

“¿Mësaruje jeoni saiye yëye?”

⁶⁸ Caquëna, Simón Pedropi sehuopi:

“¿Ëjaë, neina yëquë saija'cohua'i a'ni? Më'ë coca cato ti pani huesë coca'ë. ⁶⁹ Yëquë cato më'ëre care paji cajë cuasahuë. Cui'ne asayë, më'ë cato Cristo api, Maija'quë huajëquërepa Mamaquëre papi.”

⁷⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ëpi mësaruru doce pa'iohua'ire soihuë. Jaje pa'iquëta'are mësaruru aquë te'i huati api.”

⁷¹ Jaje cani Jesús Judas Iscarioteni capi, Simón mamaquëni, doce soisicohua'i aquëni, Judaspi ite coso yehuoja'quëni capi.

7

Jesús Yo'je Tsí Asacaiye Pahuë.

¹ Iye casi jeteyo'je Jesús Galilea yejare cunirojaji'i, Judea yeja pa'iye coepi, judío paipi ini huani jeoñu'u cajë yo'o do'ire. ² Jaje pa'iquëta'are judío pai Egítopi etani a'ri huë'ña nejë pa'isi mu'sere cuasajë yo'o mu'seña tì'a huëopi. ³ Tì'a huëoquëna, Jesús yo'je tsipi cahuë, ìte:

“Ìño pëama'ë yure Judeana saijë'ë, mël'ëre tuicohua'ijë mël'ë yo'oye ñaja'cohua'ire. ⁴ Jaje pa'ina, si'a pai ñajajë cani yahue yo'ocojë ñani, mël'ë yo'oyeje pai yo'o tì'a ma'ñere yo'ocohua'i. Pai yo'o tì'a ma'ñe yo'oquë sëte si'a pai ñajëna, yo'o ñnojë'ë.”

⁵ Ì yo'je tsí cato a'ri mañaje care paji cuasajë asama'cohua'ipi cahuë. ⁶ Ja maca Jesupi capi:

“Ja yë'ta'a yë'ë yo'o maca tì'añe papi. Mësarute cato coa si'aë yo'oye de'oji. ⁷ Mësarute cato iye yeja acohua'i coeye peoji. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato coeyë. Yë'ëpi tìñarepa iohua'i yo'oye co'aye a'ë caquë ñno do'ire. ⁸ Saijë'ë, mësaruse'e fiestana. Yë'ë cato saiye pañë. Ja yë'ta'a yë'ë sai maca tì'añe paji.”

⁹ Jaje ca tējini Galileana pëapi.

Jesupi A'ri Huë'ña Fiestare Pa'ise'e

¹⁰ Pai tìñarepa ñañe peoye yahue Jesuje saji'i, fiestana, ì yo'je tsí saisi jeteyo'je. ¹¹ Fiesta pa'i maca judío paipi co'ejë cahuë:

“¿Jerore pare pa'iquë'ni, jaë?”

¹² Jai pai tsi'si sitopi Jesús ayere cahuë. Yecohua'ipi cahuë: “De'o pai api.” Cajëna, yecohua'ipi cahuë: “Co'aquë api. Coa paire cosoquëna, asaquë api.”

¹³ Jaje pa'iquëta'are tìñarepa caye pahuë, judío paini ca'ra do'ire yahue carojaë'ë. ¹⁴ Fiesta joporepa pa'i maca Jesupi Maija'quë huë'ena cacani ye'ya huëopi. ¹⁵ Ye'yaquëna, judío paipi ai ñajë cuasajë cahuë:

“¿Merepa iquë jaiye ta'ñe ye'yaquë'ni, toya ja'o ye'yema'quëta'a?”

¹⁶ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ë ye'yaye cato yë'ë tse peoji. Ja cato yë'ëre jëjo daosiquë tse a'ë. ¹⁷ Mësar aquëpi Maija'quë yëyere yo'oquë pani yë'ë ye'yaye Diosu ye'yaye a'ë caquë asaja'quë api. Panita'a coa ìse'e cuasayere ye'yaji caquë asaja'quë api. ¹⁸ Ìse'e cuasayepi caquë cato paipi de'oquë api cajajë caquë caquë api. Jaje pa'iquëta'are ìte jëjo daosiquëni paipi de'oquë api cacajajë caquë yo'oquëpi nuñerepa caji. Jaje pa'ina, ti cosoma'quëpi caji.

¹⁹ Mësarute Moiséspi cuañese'e ìsipi. Ìsiquëta'are mësarupi sehuocaiye pañë, ja cuañese'e. ¿Me yo'ojë yë'ëre huani jeoñe yëye'ni?”

²⁰ Caquëna, paipi sehuohuë:

“Huati joyore hue'equë, mël'ë. Jaje cayë, mël'ë, ¿nepi mël'ëre huani jeoñe yëye'ni?”

²¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Huajë mu'se pa'ina, te'ore yo'ose'ere ñani mësarupi ai cuasayë. ²² Mësarupi aipë tsoe du'ru yo'oyere Moisés cato cuañepi cuiri ca'ni tëaye paji'i caquë. Ipi huëoye papi, ja cato. Jaje pa'ina, mësarupi huajë mu'se pa'itojë cuiri ca'ni tëacohua'i a'ë, tsire. ²³ Ñajë'ë. Yure, mësarupi Moisés cuañese'e yo'o tì'añu'u cajë huajë mu'se pa'itojë tsire cuiri ca'ni tëacohua'ita'a, ¿me yo'ojë mësarupi yë'ëre pëiñe'ni, ju'iquë macare huajë mu'se pa'ina, jujucasi do'ire cajë? ²⁴ Co'aye yo'oyeje pa'ye ña cuañone'ere co'aji cama'pë pa'ijë'ë. Co'aye yo'oji cacohua'i pani nuñerepa co'ayere ñani cajë'ë.”

Jesús Ì Dai Sitore Quëaye

²⁵ Ja maca Jerusalén pa'icohua'i acohua'ipi sa'ñe se huëoreña:

“¿Jaëje pa'ini, pai huani jeoñu'u cajë co'ejëna, mai ñasicohua'ita'a? ²⁶ Yure ìpi si'lohua'i ñajëna, caquëta'are te'ijë ìte sañope caye paji. ¿Ejaohua'ipi iohua'ita'a nuñerepa Cristore papi caji cajë cuasa do'ire sañope caye pañë? ²⁷ Jaje pa'iquëta'are mai cato asayë, ì huëo sito.”

²⁸ Iyere Jesús asani, Maija'quë huë'e ye'yaquëpi ai tutu, capi, ñeje:

“Jaje pa'ito mäsaru asayë, yë'ë dai sito cui'ne yëlëreje ñacohua'i a'ë. Yë'ë cato nuñerepa pa'ipi jëjo daosiquë a'ë, mäsaruje ñama'quëpi. ²⁹ Yë'ë cato ite ñaquë a'ë, i quë'ropi daisiquë sëte. Ipi yëlëre jëjo daopi.”

³⁰ Ja maca ite tseañu'u cajë yo'ojëta'a tel'ije ite tome dani tseañe pahuë, ja yë'ta'a ite tseä maca tì'añe pasi do'ire. ³¹ Jai pai Jesure ire papi cuasajë asahuë. Jaje pa'ina, cahuë:

“Cristopi daisiquë pani, iquë yo'ose'e seña maca pai yo'o tì'a ma'ñere yo'oye iñoñe peoji, cuasayë.”

Jesure Tseajë'ë Cajë Fariseo Pai Soldado Paire Jëjo Saose'e

³² Fariseo paipi asahuë, Jesús ayere paipi cajëna. Jaje asani jaohua'i cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i çoni co'aye yo'ocohua'ire tsesecohua'ire jëjo daohuë, tseani Jesure sajjajë cajë. ³³ Ja maca Jesupi capi, ite tseä dasicohua'ire:

“Yurese'e mäsaru ja're çoni a'ri maña pasi'i. Ja jeteyo'je yëlëre jëjo daosiquë quë'rona co'isi'i. ³⁴ Mäsaru yëlëre co'ejëta'a tì'añe paja'cohua'i a'ë, yë'ë sai sito sani tì'añe peo do'ire.”

³⁵ Ja maca judío paipi iohua'ija'a sa'ñe seteña, ñeje cajë:

“¿Jerona sani huesësi'quë caquë'ni, iquë, mai tì'añe peo hue'ñarepa? ¿Judío paipi griego paina co'me huesëni pa'icohua'ina sani griego paini ye'yaja'quëpi caquë? ³⁶ ¿Me caquë yëlëre co'ejä'cohua'i a'ë, co'ejëta'a tì'añe paja'cohua'i a'ë, yë'ë pa'i hue'ña sani tì'añe peo do'ire caë'ni, maire?”

Pa'iyë Isi Ocorepa

³⁷ Fiesta tëji mu'serepa cato ai ëja mu'serepa pa'iji. Pa'i maca Jesupi huëni nëceni ai tutu capi, ñeje:

“Oco ëa ju'iquë pani daijë'ë, yë'ëna. Dani ucujë'ë. ³⁸ Toya pëpë cayeje yëlëre sehuoquëre cato joyopi pa'i ocorepa etaquëna, pasipi, tsiayaje pa'i.”

³⁹ Jaje cani Jesús capi, ite ire papi cajë cuasacohua'ipi Maija'quë de'o joyore tì'aja'cohua'i a'ë caquë. Ja maca cato ja yë'ta'a Maija'quë de'o joyo daiye papi, Jesupi ja yë'ta'a ma'tëmona col'ima'ëna.

Te'e Cuasaye Paçohua'i

⁴⁰ Pai jopo pa'icohua'ipi jaje cayere asani careña:

“Iquë cato nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë api. Iti daija'quë api casiquë api.”

⁴¹ Cajëna, yecohua'ipi careña:

“Iquë cato Cristo api.”

Jaje cajëta'are yecohua'ipi cahuë:

“¿Me Cristo pa'iquë'ni, Galilea yeja aquë? ⁴² Toyase'e cato caji, Cristo cato pai ëjaërepa David tsëcapë aquë pa'ija'quë api. Belén daripë aquë pa'ija'quë api. David pa'isi daripë aquë pasipi.”

⁴³ Jaje pa'ina, Jesús do'ire yo'ojë cajë paipi huahue sahuë, yequë tsëca de'ojë. ⁴⁴ Yecohua'ipi tseani sañu'u cajëta'a tseañe pahuë.

Pai Èjaohua'i Jesure Sehuocaiye Pase'e

⁴⁵ Jesure tsesehohua'ipi co'ihuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i quë'rona, cui'ne fariseo pai cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona. Co'irena, jaohua'ipi seil'ë:

“¿Me yo'ojë tseani daye pare'ni?”

⁴⁶ Cajëna, paire tsesecohua'ipi sehuojë cahuë:

“¿Ai de'oyerepa yecohua'ije jaë cayeje cacohua'i ti peoyë!”

⁴⁷ Ja maca fariseo paipi cahuë:

“¿Mäsaruje i cosoyere sehuore? ⁴⁸ Yëquë ëjaohua'ije i caye asaye pahuë. Cui'ne fariseo ëjaohua'ije ite asacaiye pahuë. ⁴⁹ Jaje pa'iquëta'are cuañese'e caye asama'cohua'ipi co'acohua'ipi sehuocaiyë, ne huesëja'cohua'ipi.”

⁵⁰ Nicodemo fariseo aquëpi ñami sani Jesure ñasiquëpi capi, jaohua'ire:

⁵¹ “Mai cuañese'eje pa'ye yo'oni, jaëte huani jeoñe peoji, ja yë'ta'a i yo'ose'ere asama'pë pani.”

⁵² Jaje caquëna, ja maca sehuoreña:

“¿Më'ëje Galilea aquë aë? De'hua toyase'ere ye'yejë'ë, Jare më'ë ye'yenita'a Galileapi, Maija'quëre quëacaiquë te'ije daiye pase'e, asaye pa'iji.”

⁵³ Ja maca pai ñape iohua'i huë'ñase'ena sani sahuë.

8

Ëmë Yo'oco Ayere Quëaye

¹ Jesupi Olivos cutihuëna saji'i. ² Ñatasi mu'se nea hue'ña Maija'quë huë'ena co'ipi. Si'a pai i quë'rona tsio daë'ë. Datena, ja'runi ñu'i ye'ya huëopi. ³ Ja maca cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseo paipi ëmëre yo'ocona, ti'asiconi dahuë. Dani iti maca pa'icohua'i jopona nëconi. ⁴ Jesure cahuë:

“Ye'yaquë, iye nomiore yëquë dahuë, ëmëre yo'ocona, ti'asiconi. ⁵ Moisés cuañese'epi maire cuañëji ñeje yo'o nomiohua'ire quëna pëapi jea jo'a hueajë'ë, caquë. ¿Jaje pa'ito më'ë me caquë'ni?”

⁶ Iye cato cahuë, neñañu'u cajë. Ca tayouna, sañope cayere cajë cahuë. Ja maca Jesús meñe në meni moñopi yejana toyapi. ⁷ Jaje yo'oquëna, jaohua'i cato ja yë'ta'a sejë nëcahuë. Ja maca yureta'a nuñerepa nëcaquë capi, jaohua'ire:

“Mësaruru aquëpi ti tayo co'aye yo'oma'quëpi quëna pë ini iona jeo huëojaquë.”

⁸ Jaje cani cui'naëpi në me conì yejana toyapi. ⁹ Jare asani, ai cuasajë te'o hua'ise'e etajë saë'ë. Aiohua'ipi eta huëoni si'a pai etahuë. Si'a pai sani saisi maca Jesuse'e pëapi, nomio ja're conì. ¹⁰ Ja maca Jesús nuñe nëcane pajje peojëna, ñani nomiose'e pa'iona, capi:

“¿Nomio jerore pa'iyë'ni, më'ëre sañope casicohua'i? ¿Te'ije më'ëre nejoñe paë?”

¹¹ Caquëna, iopi cao:

“Pahuë, sañope yo'oye, Èjaë.”

Cacona, ja maca Jesupi capi:

“Yë'ëje më'ëre sañope caye pañë. Yurepi sani cui'naopi co'aye yo'o coñe pajë'ë.”

Jesu Api, Paire Miacaiye

¹² Tijupë Jesús paire caquë capi:

“Yë'ë a'ë, iye yeja miacaiquë. Yë'ëre pe'tequë cato miañere pasipi, pa'iyë isiyere. Jaje pa'i nea huë'ñare cu'iyë pasipi.”

¹³ Caquëna, ja maca fariseo paipi cahuë:

“Më'ëja'a co'ye de'oquë a'ë caquë quëayë, më'ë. Jaje quëaye cato co'aji.”

¹⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Yë'ë quëaye cato do'i quë'ye a'ë, yë'ëpi yë'ëja'a co'ye caquë quëatoje. Yë'ë cato asayë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ë saija'to. Jaje pa'iquëta'are mësaruru cato huesëyë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ë saija'to. ¹⁵ Mësaruru cato iye yeja pai co'aji cayepi cacohua'i a'ë. Yë'ë cato te'ireje co'aji, cama'quë a'ë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi co'aji cani yë'ëse'e caye pañë. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquëpi yë'ë ja're conì caquëna, cayë. Yë'ë caye cato nuñere pa'ë. ¹⁷ Mësaruru cuañese'e cato caji cayahua'i cui'ne te'ëje pa'ye cato asaye pa'iji, care payë cajë. ¹⁸ Jaje pa'iyë sëte yë'ëja'a co'ye quëacaiquë pa'iyë. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquëje yë'ëre quëacaiquë api.”

¹⁹ Caquëna, ja maca sëtëña:

“¿Jerore pa'iquë'ni, më'ë ja'quë?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësaruru yë'ëre ña ti'añe pañë. Pajë cui'ne ja'quëreje ña ti'añe pañë. Yë'ëre ña ti'acohua'i pani, ja'quëreje ña ti'añe patira'pi.” ²⁰ Iye cato Jesús capi, ja yë'ta'a Maija'quë huë'ere pa'i ye'ya maca. Maija'quëna curi isi mahuëa quë'ropi nëcaquë case'e a'ë. Jaje catoje ite tseañe pahuë, ja yë'ta'a ite tseña maca ti'añe pase'e sëtë.

Yë'ë Sai Hue'ña Mësaruru Sani Ti'añe Peoji, Case'e

²¹ Cui'naëpi Jesús ca copì:

“Yë'ë saiye. Saquëna, mësaruru co'ejaj'cohua'i a'ë. Jaje co'ejëta'a jare mësaruru tayo co'aye yo'oyena ju'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë sai hue'ña, mësaruru saiye paja'cohua'i a'ë.”

²² Ja maca judío paipi cahuë:

“¿Co'ye huani jusi'quë caquë. Jaje yo'ouna, i quë'ro ti'añe paja'cohua'i a'ni?”

²³ Cajëna, ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Mësaruru cato iño huë'ehuë acohua'i a'ë. Yë'ë cato jeto ëmë aquë a'ë. Mësaruru cato iye yeja acohua'i a'ë. Yë'ë cato iye yeja aquë peoyë. ²⁴ Jaje pa'ina, cahuë, mësaruru tayo co'aye yo'oyena ju'ija'cohua'i a'ë, yë'ëni ire papi cajë cuasama'cohua'i pani. Jaje mësaruru tayoyena ju'ija'cohua'i a'ë.”

²⁵ Ja maca seteña:

“¿Iquei'ni, më'ë?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Tsoe mësaruru ja'a huëo maca cahuë. ²⁶ Jaiye mësaruru tayoyere caye pa'iquëta'are pañë. Yë'ëre jëjo daosiquëpi nuñerepa caji, ti tayoye peoyerepa. Jaje pa'ina, yë'ë iye yeja pa'ire caye cato i caquëna, asase'ere cayë.”

²⁷ Jaje caquëna, jaohua'ipi, Maija'quë ayere caji cajë asaye pahuë. ²⁸ Jaje pa'i do'ire capi:

“Mësaruru yë'ëre ëmëje'na huëo nëcosi maca Pai Mamaquëre ire papi cajë ñaja'cohua'i a'ë. Ja maca yureta'a coa isi yo'oye papi cajë ñaja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë cato ja'quë ye'yase'ere cayë, mësaruru. ²⁹ Yë'ëre jëjo daosiquë cato yë'ë ja're coní pa'iji, yë'ë ja'quë yë'ëre te'ire jëone papi. Jaje pa'ina, yë'ë cato si'anë i yëyere yo'oyë.”

³⁰ Jaje Jesús iyere caëna, jai pai ite ire papi cajë cuasare pahuë.

Maija'quë Mamajërepa Cui'ne Tayo Yo'oyepi Jo'yaohua'ire Paye

³¹ Ja maca Jesús capi, judío paipi ite ire papi cajë cuasasicohua'ire:

“Mësaruru yë'ë nuñerepa case'ere tayo saima'pë pa'ini, ja macata'a nuñerepa yë'ëre ye'yecohua'i pa'iyë. ³² Jaje pa'ijë nuñerepa pa'iyere ñaja'cohua'i a'ë. Ñajëna, nuñerepa pa'iyepi mësaruru jo'yaohua'i peocohua'ire neñe pa'iji, joye huasoyeje pa'ye.”

³³ Jaje caquëna, jaohua'ipi sehuohuë:

“Yëquë cato Abraham tsëcapë acohua'i a'ë, cui'ne ti yecohua'i jo'ya pa'ima'cohua'i a'ë. ¿Me yo'oquë më'ë, jo'ya tsëasicohua'i peojë de'oye pa'ija'cohua'i a'ë, caquë'ni?”

³⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Si'aohua'i tayo co'aye yo'ocohua'i cato tayo co'aye yo'oyepi jo'yaohua'ire paquëna, pa'iyë. ³⁵ Si'anë iti tsëcapë ja're pa'iquë api. Mamaquë cato jaje pa'iquëta'are jo'yaë cato coa coní pa'iquë api, iti tsëcapë aquë peoquëpi, ti pa'iyë peopi. ³⁶ Jaje pa'ina, mësaruru i Mamaquëre papi jo'yaohua'i pa'iyere nejocaquëna, ja maca yureta'a nuñerepa jo'yaohua'i peoye pa'ija'cohua'i a'ë. ³⁷ Tsoe asayë, mësaruru Abraham tsëcapë acohua'i pa'iyë. Jaje pa'iohua'ita'a yë'ëre huani jëone yëyë, yë'ë cayere asaye coe do'ire. ³⁸ Yë'ë ja'quë iñose'ere cayë, mësaruru. Caquëna, mësaruru mësaruru ja'quë case'ere yo'oyë.”

³⁹ Caquëna, iohua'ipi cahuë, ite:

“Abraham cato yëquë ja'quë api.”

Cajëna, Jesupi capi:

“Mësaruru nuñerepa Abraham mamajë pani i yo'ose'ejë cui'ne yo'ora'huë. ⁴⁰ Tsoe mësaruru nuñerepa Diusu ye'yase'ere cahuë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre huani jëone yëyë, mësaruru. ¡Abraham jaje yo'oye ti papi! ⁴¹ Mësaruru cato mësaruru ja'quë yo'oyepi yo'oyë.”

Caquëna, ja maca iohua'ipi cahuë:

“Yëquë cato coa huero mamajë peoyë. Te'ire ja'quëre payë. Jaë cato Diusupi.”

⁴² Cajëna, ja maca Jesupi capi:

“Nuñerepa mësaruru Ja'quëpi Diusu pa'ito mësaruru yë'ëre otira'huë. Yë'ë cato Diusu quë'ropi daisiquë a'ë. Daisiquëpi iñore pa'iyë. Yë'ëse'e daisiquë peoyë. Diusupi jëjo daosiquë a'ë. ⁴³ ¿Me yo'ojë mësaruru, yë'ë cayë asa ti'añe pañe'ni? Mësaruru asaye coe do'ire pañë. ⁴⁴ Mësaruru ja'quë cato huati api. Mësaruru i tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, i yëyere yo'oye yëyë. Huati cato huani jëoquë api. Jare jaje pa'i api, tsoeje, ti nuñerepa

yo'oma'quë api, cui'ne ti nuñerepa cama'quë api. Coa cosoyere cani, jaje i ayere caji, coa cosou sëte, coa cosoye pëca ja'quë sëte. ⁴⁵ Jaje pa'ina, yë'ë nuñere pare caquëni, mësaru asacaiye coeyë. ⁴⁶ ¿Nepi mësaru acohua'i, yë'ëre më'ë tayoyë cajë ññoja'cohua'i a'ni? Nuñerepa yë'ë caquëre, ¿me yo'ojë mësaru care paji cajë asacaiye pañe'ni? ⁴⁷ Diosu te'te aquëpi, Maija'quë coca asaye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato Diosu acohua'i peoyë. Jaje pa'ina, asaye coeyë, yë'ë caye.”

Cristo Cato Abraham Jerepa Tsoe Aquë Api

⁴⁸ Ja maca judío paipi cahuë:

“Nuñere pajë më'ëre jaje caquë'ni, Samaritanopi cui'ne co'a joyore hue'equë api cayë, yëquë.”

⁴⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Co'a joyore ti peoquë a'ë. Yë'ë cato ja'quëni de'oquëre papi cacaiyë. Ja do'ire mësaru cato yë'ëre co'aquë api, cayë. ⁵⁰ Yë'ëre de'oye cacaijë'ë caquë oima'ë pa'iyë. Yë'ëre de'oye cacaiquë pa'iji. Jaë api, iti yo'ose'e pa'iyeyë caquërepa. ⁵¹ Nuñerepa cayë, yë'ë caye asani yë'ë cayeje yo'oquë cato ti ju'iñe paja'quë api.”

⁵² Ja maca judío paipi sehuohuë:

“Yureta'a asare pahuë, më'ë nuñerepa co'a joyore hue'equërepa pa'iyë. Abraham cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i tsoe acohua'ijë jüni huesëa'huë'ë. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi cayë 'yë'ë caye asani, yë'ë cayeje yo'oquë cato ti ju'iñe paja'quë api.’ ⁵³ Yëquë ja'quë cato Abraham. ¿Më'ëpi seña maca pa'i a'ë cuasaquë, më'ë? Abraham cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i juju sa'ahuë'ë. ¿Iquei a'ë cuasaquë më'ë caquë'ni, jaje?”

⁵⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ëja'a co'ye de'oye yo'oyë caquë pa'ito yë'ë de'oye yo'oyë caye ti coçaiye paji. Jaje pa'iquëta'are mësaru yëquë ja'quë api caquëpi yë'ëre de'oye yo'oji cacaiji yë'ë ja'quëpi. ⁵⁵ Jaje pa'iquëta'are mësaru ña ti'ama'pë pa'iyë. Yë'ëta'a ite ñaquë a'ë. Jaje ñaquëta'a yë'ëpi ñama'quë a'ë caquë pani coa cosourepa pa'iyë pa'iji mësaruje pa'i. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato nuñerepa ñaquë a'ë. Jaje pa'ina, i caye sehuocai yo'oyë. ⁵⁶ Abraham mësaru aipi sihua'aji'i, yë'ë mu'señare ñaja'quë a'ë caquë. Nani sihua huajëa'ji'i.”

⁵⁷ Ja maca judío pai Jesure cahuë:

“Ti cincuenta ometëcajë peoquëpi ¿Abrahamre ña'ahuë'ë cayë, më'ë?”

⁵⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ë cato Abraham pa'ima'në ai jerepa tsoe aquë a'ë.”

⁵⁹ Caëna, ja maca quëna pëapi imani jeañu'u Jesuna cajë yo'ohuë. Yo'ojëna, catipi. Catini Maija'quë huë'epi iohua'i jopoja'a sa etani saji'i.

9

Tsi'nëna Ñama'quëni Jesús Jujuse'e

¹ Pai pa'i hue'ñaja'a sai Jesús ñapi, tsi'nëna ñaco ca porei ai de'osiquëre. ² Jaje pa'ina, ñani i ye'yacohua'ipi se'ë, Jesure:

“¿Me yo'oquë ñaco ca porei ai de'ou'ni, jaë? Pëca ja'quëohua'i tayo do'ire co'aye ai de'ou, panita'a ¿i do'i a'ni?”

³ Cajëna, Jesupi capi:

“I tayo do'ijë peoji. Cui'ne pëca ja'quëohua'ijë tayo do'ijë peoji. Iquë cato ite juju maca Maija'quë yo'oye paire ññoja'quëpi ai deosiquë api. ⁴ Ja yë'ta'a mu'se pa'inë yë'ëre jëjo daosiquë co'amaña yo'oye pa'iji. Nami de'o huëoji. Nami cato co'amaña neñe peoji. ⁵ Yë'ë ja yë'ta'a iye yejare pa'ini yë'ë a'ë, miacaiquë iye yeja pa'icohua'ire.”

⁶ Iye se ca tējini Jesús yejana copi neni ya'ore a'ji sëpë neni ñama'quë ñaco çana ya'opi nepi. ⁷ Ja maca capi:

“Siloé oco dea pëna sani tsoa tojë'ë. Siloé cani cayë, jëjo daosiquë.”

Jaje caëna, ñama'quëpi sani tsoa tōni tsoe ñaquëpi daji'i, i quë'ro. ⁸ Ja maca ja'në ñama'quë pa'ina, ñasicohua'ipi cui'ne i quëno maca pa'icohua'ipi cahuë:

“¿Iquë mai ñajëna, curi sei ñu'isiquë pa'ima'quë aë?”

⁹ Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Jaje pa'ijë'ë. I api.”

Yecohua'ipi cahuë:

“Jare ije pa'ita'a yequë api.”

Jaje cajëna, ipi capi:

“Yë'ë i a'ë.”

¹⁰ Ca maca ite seteña:

“¿Me më'ë yure neni ñaquë pa'iquë'ni?”

¹¹ Cajëna, ipi sehuopi:

“Jaë Jesús hue'equëpi yë'ëre ya'opi a'jiñe neni ñaco çana je'napi. Jaje yo'oni capi: ‘Siloé oco dea pëna sani tsoajë'ë.’ Caëna, sani tsoa to maca tsoe ñaquë paë'ë.”

¹² Jaje caquëna, ite sei'ë:

“¿Jerore pa'iquë'ni?”

Cajëna, ipi capi:

“Huesëyë.”

Fariseo Paipi Ñaco Porei Pa'isiquëni Seni Asase'e

¹³ Ja maca fariseo pai quë'rona ñaco ça porei pa'isiquëre sahuë. ¹⁴ Jesús ya'opi neni ñaco ça poreire jujusi mu'se cato huajë mu'se paji'i. ¹⁵ Jaje pa'isi do'ire, fariseo paipi asani ñama'quë pa'isiquëre seni çohuë. Me më'ë yure neni ñaquë'ni cajë. Cajëna, ipi capi:

“Ya'opi a'jiñe neni yë'ëre ñaco çana je'naëna, sani tsoa toni yure ñaquë pa'iyë.”

¹⁶ Ja maca fariseo acohua'i cahuë:

“Iye yo'osiquë cato Diusu te'te peoquëpi jaje yo'opi, huajë mu'se a'ë caye peoye.”

Jaje, cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“¿Me co'aquë pani ñeje, pai yo'o t'ja ma'ñere de'oye yo'oquë'ni, i?”

Jaje yo'ojë cajë yequë tsëcapëa huayequë paji'i, sa'ñe ca do'ire. ¹⁷ Tijupë seni çohuë, ja'rë ñama'quë pa'isiquëre ñeje cajë:

“¿Më'ë iqueipi caquë'ni, më'ëre ña'ne necaisiquëre?”

Cajëna, ipi sehuopi:

“Yë'ë cato cayë, Maija'quëre quëacaiquë api.”

¹⁸ Jaje caquëta'are judío paipi nuñerepa ñama'quë pa'isiquëpi ñaji cajë asaye pahuë. Coa caji cajë, i pëca ja'quëohua'ireje soihuë, ja do'ire. ¹⁹ Soini sei'ë:

“¿Mësaru mamaquë aë, iquë ñaco ça porei ai de'osiquë? ¿Yure jaje pa'ita'a me yo'oquë ñaquë'ni?”

²⁰ Cajëna, i pëca ja'quëohua'ipi sehuohuë:

“Yëquë mamaquë api. Cui'ne ite çoa macana ñama'quë. Ai de'osiquë api asayë, yëquëpi ja cato. ²¹ Jaje pa'iquëta'are yure cato huesëyë, me yo'oquë ñaquë ponë'ni cajë ite ña'ne necaisiquëreje huesëyë. Ini seni asajë'ë. Tsoe ai api, ipi quëajaquë ja do'ire ñaquë pa'iyë, caquë.”

²² Ñama'quë pëca ja'quëohua'i cato coa judío paini ca'rajë jaje cahuë. Si'ahua'ire Jesure Cristo api cacohua'ire pai tsi'si hue'ñapi eto saoye pa'iji cajë cui'ñase'ere asajë.

²³ Ja do'ire i pëca ja'quëohua'ipi cahuë: “Ini seni asajë'ë. Tsoe ai api.”

²⁴ Ja maca judío pai ñama'quë pa'isiquëre soi çoreña. Daquëna, cahuë:

“Nuñerepa quëajë'ë, Diusu ña hue'ñare pana. Yëquë asayë, më'ëre jujusiquëre tayo yo'oquë api cajë.”

²⁵ Cajëna, ipi sehuopi:

“Yë'ë cato huesëyë, tayo yo'oquë api caye cui'ne paquëre papi cayeje. Yë'ë ta'ñe asaye cato iyese'e pa'iji, ja'rë ñama'quë pa'isiquëpi yure ñaquë pa'iyë.”

²⁶ Tijupë seteña:

“¿Me më'ëre nei'ni? ¿Më'ëre me yo'oni ñaquëre nei'ni?”

²⁷ Cajëna, sehuopi:

“Tsoe quëahuë, mësarute. Quëatoje asa yëma'pë pa'iyë. Yë'ë caye: ¿Iquere cajë cui'nare ca coj'ë cajë se'ne'ni? ¿Ini tuñu'u cajë yëjë se'ne?”

²⁸ Caquëna, ja maca ite ai tea juni tējini capi:

“Më'ëpi ini tuina nēiji, yëquë cato Moisésre tuicohua'i a'ë cahuë. ²⁹ Yëquë asayë, Moisésre Diusupi case'e. Jaëre cato huesëyë, i pa'i hue'ñaje.”

³⁰ Cajëna, ipi capi:

“¡Merepa yo'ojë mësaru huesëye'ni, ai ye'yesicohua'ita'a, i dai sito, yë'ëre ñaco ca jujucaisiquëre! ³¹ Maipi asayë, tayo yo'ocohua'ire Diusu asacaiye paji. Ite sihuacohua'ire cui'ne i yëye yo'ocohua'ise'ere asacaiquë api, Diusu. ³² Tsoeje ti asama'cohua'i a'ë, tsihua'ë pa'inë ñama'quë ai de'osiquëni ñaquëre necaise'e. ³³ Iquëpi Diusu quë'ropi daima'quë pani ti jaje yo'oyeje para'pi.”

³⁴ Caquëna, ja maca iohua'ipi cahuë:

“¿Tayo yo'oye timësiquëpi ai de'osiquë api, më'ë yëquëre ye'yasi'i caquë?”

Jaje cani ite pai tsi'si hue'ñapi eto saohuë.

Joyo Ñañere Ñama'cohua'i Pa'iyë

³⁵ Jesús tsoe asapi, ñama'quë pa'isiquëpi ñaquë pa'ina, judío paipi eto saose'e. Jesupi ite ti'ani capi:

“¿Diusu mamaquëre më'ë ire papi cuasaquë pa'iquë?”

³⁶ Caquëna, ipi capi:

“Ëjaë, quëajë'ë, yë'ëre. Jequë a'ni, yë'ëje ite jaë api caquë cuasaquë pa'ija'quëre.”

³⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Tsoe më'ë ñahuë. Yë'ë i a'ë. I ja're më'ë coca cayë.”

³⁸ Ja maca Jesús yë'quë macana do're ja'runi capi:

“Ire papi caquë cuasayë, Ëjaë, më'ëre.”

³⁹ Ja jeteyo'je capi, Jesús:

“Yë'ë cato iye yejana da'ë, nuñerepa yo'oyepi pa'ijaquë caquë. Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi ñajajë caquë, cui'ne ñacohua'i pa'isicohua'ipi joyopi ñama'cohua'i pa'ijajë caquë.”

⁴⁰ Ja maca fariseo paipi i ja're coni pa'isicohua'ipi iyere asani sei'ë:

“¿Yëquëje më'ë ñato ñaco ca peocohua'i a'ni?”

⁴¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësarupi ñama'cohua'i pani mësaru tayo yo'o do'ire jai do'i peocohua'i patira'huë. Jaje pa'iquëta'are mësarupi ñacohua'i a'ë caye sëte do'i quë'iohua'i pa'iyë.

10

Yëi Ñama Tu'rihuë Ayere Ye'yaye

¹ Nuñerepa mësarute cayë, yëi ñama eta sa'roja'a tu'rihuëna cacama'quë pani, ñaëpi cui'ne co'aquëpi eta sa'ro peo hue'ñaja'a cacaquë cato. ² Jaje pa'iquëta'are yëi ñama eta sa'roja'a cacaquë cato yëi ñamare ñacaiquë api. ³ Eta sa'ro hui'yocaiquëje de'oye hui'yocaiji, cacajaquë caquë. Cui'ne yëi ñamaje asayë, i yë'o. Iohua'i mamire caquë soiji, yëi ñamare. Cui'ne tu'rihuë nëicohua'ini hue'sena etoji. ⁴ Etoni sai saji, ipi du'ru sai. Yëi ñamaje asayë, i yë'o. Jaje asajë tuiyë, ite. ⁵ Jaje tuicohua'ita'a yequëpi soiquë pa'ito asani coa catiyë, ñama'quëre sëte yequë yë'o caquëna, asajë.”

⁶ Ñeje yo'oyë, pai caquë iñoquëta'are paipi asa ti'añe pahuë, Jesús caye.

Jesús De'o Ñacaiquë

⁷ Ja maca Jesús tijupë ca copi:

“Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ë a'ë, eta sa'ro yëi ñama caca sa'ro. ⁸ Ja yë'ta'a yë'ë daima'në daisicohua'i cato ñaohua'i a'ë cui'ne co'acohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yëi ñamapi asaye pahuë, iohua'i cayere. ⁹ Yë'ë a'ë, eta sa'ro. Yë'ëja'a cacasiquë cato huaso cuñosiquë pa'ija'quë api. Jaje pa'i etasiquëpi cui'ne cacasiquëpi i yëyeje yo'oquë pa'ija'quë api, cui'ne de'o aore ti'aja'quë api.

¹⁰ Ñaë cato coa yahue imañe caquë cacaquë api, huani jëosi'li caquë, cui'ne nejosi'li caquë. Yë'ë cato yëi ñamapi pa'iyere pajajë caquë daisiquë a'ë, ti pa'iyere jaiye pajajë caquë. ¹¹ Yë'ë cato de'oye yëi ñamare ñacaiquë a'ë. De'oye ñacaiquëpi yëi ñamapi pa'ijajë ise'e caquë i pa'iyere isiquë api. ¹² Coa saï do'ire necaiquë cato lobopi daina, ñani yëi ñamare ñacaiye jëoni catiquë api, yëi ñamare ñacaima'quë sëte, cui'ne yëi ñamaje tìohua'ire sëte jaje yo'o'ji. Yo'ouna, ja maca lobopi dani tseani yo'oquë tiya huesoquë api cui'na hue'ña. ¹³ Catiquë cato saï do'ire yo'oquë api. Jaje pa'ina, oi ëayeje ti peoji, ite yëi ñamare.

¹⁴⁻¹⁵ Yë'ë a'ë, de'oyerepa yëi ñamare ñacaiquë yë'ëre ja'quë ñaquë pa'ieje, yë'ëje ite ja'quëre ñaquë pa'iyë. Jaje cui'ne yë'ë yëi ñamareje ñaquë payë. Ñaquëna, iohua'ije yë'ëre ñañë. Yë'ëpi yë'ë pa'iyere yëi ñama do'ire isiyë. ¹⁶ Payë, cui'ne yequë yëi ñamareje. Yequë tu'rihuë acohua'ire jaohua'ireje iñona daye pa'iji, yë'ëre. Jaohua'ije yë'ë caye sehuocaija'cohua'i a'ë. Ja maca cui'ne te'e tsëcapë pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne te'i yëi ñamare ñacaiquë pa'ija'quë api.

¹⁷ Ja'quë yë'ëre yëji, yë'ë pa'iyere isisiquëpi cui'naëpi yë'ë pa'ie pa coja'quëpi yo'oquëna. ¹⁸ Yë'ë pa'ie jioquë peoji. Yë'ë yëyepi isiyë, yë'ë pa'ie. Yë'ë jaje neñe pa'iji cui'ne cui'nare pa coñeje de'o'ji. Iye a'ë, yë'ë Ja'quë yë'ëre cuañese'e."

¹⁹ Iyere judío paï asani cui'naohua'ipi hua cohüë, tì tsëcapëa. ²⁰ Jai paï iohua'li acohua'ipi cahuë:

"¿Me neñu'ju i caye asani sehuocaiye'ni, care paji cajë co'a joyore hue'equëpi cui'ne coa cuepequë caquëre?"

²¹ Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

"Co'a joyore hue'equëpi jaje ca tì'añe peoji. ¿Co'a joyopi ñama'quëre ñaquëre necaiye pa'iquë? Cui'ne ti peoji."

Judío Païpi Co'aquë Api Caye Jesure

²² Ja mu'seña cato oco tëcahuë paji'i. Pa'ina, Jerusalén cato Maija'quë huë'e ne ja'ñere cuasajë sihuajë jai paï tsi'sini yo'o maca tì'api. ²³ Jesús cato Maija'quë huë'e sa'nahuëre cunirojaji'i, Salomón hue'yosi hue'ña. ²⁴ Ja maca judío païpi Jesure tsi'sini cahuë:

"¿Yëquëre më'ë je yëhua nuñerepa quëaja'quëpi huesë ëaye caquë pa'iquë'ni? Më'ëpi nuñerepa Cristo pani quëare pajë'ë, te'e nuñerepa."

²⁵ Cajëna, Jesupi capi:

"Tsoe mësarute cahuë. Caquëta'are mësarupi care paji cajë asaye pa'huë. Yë'ë ja'quë cuañesi tutupi yo'oyë. Ja yo'oyepi tiñarepa iñoji, mësarute. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi nuñere pa'ë cajë asaye pañë, yë'ë yëi ñama acohua'li pa'ima' do'ire. Tsoe cahuë, ja'rë. ²⁷ Yë'ë yëi ñamapi asayë, yë'ë yë'ona. Asajëna, yë'ëpi iohua'ire ñañë. Ñaquëna, iohua'ije yë'ëre pe'teyë. ²⁸ Yë'ëpi ti ju'ima'pë pa'ie isiquë a'ë. Isina, ti ne huesëma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yë'ë jëñare pa'icohua'ire yecohua'li mañaje jioye ti peoji. ²⁹ Yë'ë ja'quëpi yë'ëna isipi, iohua'ire. Isisiquë cato si'aye jerepa pa'li api. Ite cato yecohua'ije ti jio tì'añe peoji, i jëtëre pacohua'ire. ³⁰ Yë'ë cui'ne ja'quë conì tel'ije pa'iohua'li pa'iyë."

³¹ Ja maca judío paï cui'naohua'ipi quëna pëapi imani jeañu'u cajë yo'ohuë. ³² Yo'ojëna, Jesupi capi:

"Mësarupi asajëna, jaiye de'oyere necaë'ë, yë'ë ja'quë tuture papi. ¿Iye nesi do'li aye mësarupi asato jeco a'ni, yë'ë co'aye yo'osico, jaje quëna pëapi jeañu'u ca ja'ñe?"

³³ Caquëna, judío païpi sehuohuë:

"Më'ë de'oye yo'osi do'ire më'ëre quëna pëapi jëoñe paja'cohua'i a'ë. Më'ëpi yë'ë a'ë, Diusu casi do'ire quëna pëapi jëaja'cohua'i a'ë, më'ëre. Më'ë cato coa paita'a, yë'ë Diusure pa'ë caquë yo'oyë."

³⁴ Ja maca Jesupi capi:

"Mësarupi cuañeñepi toyase'e caji Diusu mësarute case'ere ñeje: 'Mësarupi a'ë, diusuhua'i.' ³⁵ Toyase'e caye cato nuñerepa caye a'ë. Jaje pa'ina, care paji cajë asayë, mai. Diusupi hue'yopi, i coca asasicohua'ire diusu a'ë, mësarupi. ³⁶ ¿Diusupi yë'ëre huani iye yejana jëjo daosiquëpi Diusu mamaquë a'ë caye me neni co'aquë'ni? ³⁷ Ja'quë yo'oyere

yë'ëpi yo'oma'ëna, ire papi caye pajë'ë. ³⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi yo'oquëna, ire papi yo'oji cajë asama'cohua'ita'a yë'ë yo'o ññoñere ñajë Maija'quë yo'oye a'ë cajë asajë'ë. Ja maca yureta'a asa ti'añe pa'iji, Maija'quëpi yë'ë ja're pa'iji, cui'ne yë'ëpi i ja're pa'iji.”

³⁹ Tijupë tseani preso saye yëhuë. Jaje pa'iquëta'are Jesupi de'hue jëapi.

⁴⁰ Ja maca Jesús Jordán tsiaya ëšë mëi tē'tena co'ipi. Co'ini jarona pëapi, Juan oco doquë pa'i sitona.

⁴¹ Jarote pa'ina, jai pai i quë'rona sani ñajë cahuë:

“Nuñerepa Juan, pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oma'quëta'a care paquë case'e paji'i, iquë yo'o ja'ñe ayere.”

⁴² Jarona jai pai ire papi cajë cuasahuë, ite.

11

Lázaro Juni Huesëse'e

¹ Te'i ëmë ju'iquë Lázaro hue'equë paji'i. Jaë cato Betania aquë paji'i. María cui'ne io yo'jeo Marta pa'i daripë aquë paji'i. ² María cato ju'iquë Lázaro yo'jeo paco'ë. Jao cato Ëjaërepa nëcañoana huëo së da'capi jañuni io nañapi tēnocaio yo'osico paco'ë. ³ Jaje pa'ina, jaohua'ipi Ëjaë më'ë cajeipi ju'iji caquë sani quëacajë'ë cajë Jesús quë'ro jëjo saohuë, te'ire.

⁴ Jëjo saorena, Jesús jare asani capi:

“Iye ju'i dahuë cato ti juni huesëyena saye pa ja'ñe a'ë. Diusu i de'loquë pa'iyere ñño ja'ñe a'ë. Cui'ne Maija'quë mamaquë de'loquë pa'iyere ñño ja'ñe a'ë.”

⁵ Jesús cato Marta cui'ne io maja'yo Maríare cui'ne Lázarore ai oiquëta'a. ⁶ Caya mu'seña se pëa copi, i pa'i hue'ñana, Lázaro ju'iji cajë quëasicohua'ita'are. ⁷ Ja jeteyo'je capi, Jesús i ye'yacohua'ire:

“Sani coñu'u, Judeana.”

⁸ Caquëna, i ye'yacohua'ipi ite cahuë, ja maca:

“¿Ye'yaquë, më'ëre judío pai quëna pëapi jëañu'u ca sitona co'ija'quë aë?”

⁹ Cajëna, Jesupi capi:

“¿Te'e mu'se doce hora pa'icoa, miañe? Jaje pa'ina, paipi mu'se cu'ini ti ju'aye peoji, iye yeja miacaiyeja'a cu'ini.” ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are paipi ñami cu'ini ju'aye pa'iji, miañe peo do'ire.

¹¹ Ja jeteyo'je Jesupi capi:

“Mai cajëi Lázaro caji'i. Caisiquëta'are sani ne sëttoja'quë a'ë.”

¹² Caquëna, ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë, ite:

“¿Ëjaë, jaje caji'i cani co'yaja'quë api caye a'ni?”

¹³ Jesús cato jaje cani juji'i caquë capi. Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi cuasani coa huëore caina caji cuasahuë. ¹⁴ Ja maca Jesupi yureta'a tiñarepa capi:

“Lázaro tsoe juji'i. ¹⁵ Sihuyë, de'oye jarote pa'ima'ëna juji'i. Jajepi ai de'oji. Mësarü ñani mësarü ire papi cajë yë'ëre cuasaja'cohua'ire. Sani ñañu'u.”

¹⁶ Ja maca Tomás Gemelo hue'equëpi i ja're ye'yecohua'ire capi:

“Jëñajë'ë, maije i ja're con sañu'u, te'e i ju'ina ju'ija'cohua'i.”

Ju'isicohua'ipi Huëiye Cui'ne Pa'iyë A'ë, Jesús

¹⁷ Tsoe Lázarote cuatro mu'seña tase'e pa'ina, Jesús ti'api. ¹⁸ Betania cato Jerusalén ja'yere paji'i, coa caya kilómetropi cui'ne yequë jopo kilómetro cösi macare. ¹⁹ Jai pai judío pai acohua'ipi Marta cui'ne Maríare do'i ñajë cui'ne iohua'i maja'yëpi juquëna, oicohua'ini yëhuo huasoñu'u cajë daisicohua'ipi paë'ë. ²⁰ Ja maca Martapi Jesús daiji asani etani ite pëpasi'i caco sacö'ë. María cato huë'e sa'nahuëre paco'ë. ²¹ Ja maca Martapi Jesure cao:

“Ëjaë, më'ë ññoire pa'iquë pa'ito yë'ë a'yë ju'iñe para'pi. ²² Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato asayë, Maija'quëpi më'ë señere isija'quë api.”

²³ Cacona, Jesupi capi:

“Më'ë a'yë cui'naëpi pani coja'quë api.”

²⁴ Caquëna, Martapi cao:

“Jaje pa'ijë'ë. Cui'naëpi pani coja'quë api, jüni huesësicohua'i huëi maca tëji mu'serepa.”

²⁵ Cacona, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, jüni huesësicohua'i huëiye cui'ne pa'iye. Yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato ju'isiquëje jare pa'ija'quë api. ²⁶ Cui'ne ja yë'ta'a huajëquë pa'i yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato ti ju'iñe paja'quë api. ¿Iye yë'ë caye jaje pa'ire paji caco cuasaco, më'ë?”

²⁷ Caquëna, iöpi cao:

“Jaje pa'ijë'ë, cuasayë, yë'ë. Cui'ne Èjaë, më'ë cato Cristore papi asayë, yë'ë. Diusu mamaquëpi iye yejana daija'quë ca nëosiquëpi daisiquë a'ë, më'ë.”

Lázarore Tq Sitona Jesús Oise'e

²⁸ Jaje se ca tëjini Marta io maja'yo María quë'rona sani cao, yahue:

“Ye'yaquë iñore pa'i më'ëre daijaco caquë soiçi.”

²⁹ Cacona, iti se asayeja'a Jesús quë'rona esa sacol'ë, ite ñasi'i caco. ³⁰ Ja yë'ta'a Jesús pai daripërepa cacaye papi. Ja maca cato, Marta ite ti'asi macare paji'i. ³¹ Maríapi co'arepa huëni saiona, ñani judío paipi María huë'ere pa'ijë oima'o cajë yëhuocohua'ipi tasi daripëna sani osi'i caco saico cuasajë tuë'ë.

³² Ja maca María Jesús quë'rona sani do're ja'runi cao:

“Èjaë, iñore më'ë pa'iquë pa'ito a'yë jüni huesëye para'pi.”

³³ María ja're coní judío pai daisicohua'ipi oijëna, Jesupi jaohua'ire oi ëayerëpa ñapi. Ñani i joyopi ca ëayerëpa nëina, ³⁴ Jaohua'ire seji'i:

“¿Jerona ite tare'ni?”

Caquë seina, iohua'ipi cahuë:

“Èjaë, dani ñajë'ë. Iñona tahuë.”

³⁵ Ja maca Jesús oji'i. ³⁶ Oina, ñani judío paipi cahuë, ja maca:

“I ai oiquërepa paji'i. Ñajë'ë, i oiye.”

³⁷ Yecohua'ipi cahuë:

“Ñama'quëre ñaquëre nesiquë api, iquë. ¿Jaje pa'ita'a cui'ne me yo'oquë Lázarore jujucaye paë'ni?”

Lázaro Huëise'e

³⁸ Cui'naëni co'arepa esa necati'ñerepa nëina, tasi daripë quë'rona tsio daji'i. Coje nesico paji'i. Pa'ioni jai quëna pëpi siosico paji'i. ³⁹ Pa'iona, Jesupi capi:

“Quëna përe hui'yo jeojë'ë.”

Caquëna, Marta ju'isiquë yo'jeopi cao:

“Èjaë, tsoe co'a sëji cuasayë. Tsoe cuatro mu'seña pa'iji.”

⁴⁰ Cacona, Jesupi capi:

“Më'ëje pa'ioni cahuë care paji cuasani më'ë ñaja'coal'ë, Maija'quë de'oyerepa yo'o-quëna case'e.”

⁴¹ Caëna, ja maca quëna pë hui'yo jeorena, Jesús ma'tëmo mëne ñaquë capi:

“De'oji, Ja'quë. Yë'ë caye më'ëpi asacaë'ë. ⁴² Yë'ë cato asayë, më'ë si'anë yë'ë caye asaquë pa'iye. Jaje pa'iquëta'are iye maca pa'icohua'i asa ja'ñere caquë cayë, më'ëpi yë'ëre jëjo daosiquë api cajë asare pajajë caquë.”

⁴³ Jaje se ca tëjini, ai tutu cuipi:

“¡Lázaro etajë'ë!”

⁴⁴ Caquëna, ju'isiquë pa'isiquëpi jëña, nëcañoa huesiquëpi, cui'ne tsiaje cañapi huesiquëpi etapi. Etaquëna, ja maca Jesupi capi:

“Joyecaijë'ë, saijaquë.”

Jesure Tseañu'u Cajë Yo'ose'e

(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵ Jaje iyere yo'ouna, Jesure jai pai judío pai ire papi cajë cuasahuë, María ja're coní daisicohua'ipi, iti Jesús yo'oquëna, ñasicohua'ipi. ⁴⁶ Jaohua'i acohua'ipi fariseo pai

quë'rona sani ñajë quëahuë, Jesús yo'ose'ere. ⁴⁷ Ja maca fariseo paipi cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi ca tëji ëjaohua'i quë'rona tsi'sini cahuë:

“¿Me neja'cohua'i a'ni, jaëte? I cato jaiye pai yo'o tã'a ma'ne yo'o iñoji, paire. ⁴⁸ Jaje pa'ina, maipi coa ñacohua'i pa'ito si'a paipi ise'ena asa huesëja'cohua'i pa'ini. Jaje yo'ojëna, yureta'a romano paipi dani Maija'quëre se huë'e cui'ne mai yeja ne huesoja'cohua'i pa'ini.”

⁴⁹ Cajëna, Caifás hue'equëpi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi ja ometëcahuë pa'iquëpi capi, jaohua'ire:

“Mësaru huesëjë cayë. ⁵⁰ Cui'ne ti asama'pë, te'i jucacati'ne pa'i api, si'a pai do'ire ai jerepa si'a pai ju'iñe peoye, iye daripë pa'icohua'ire.”

⁵¹ Caifás cato ise'e ta'ne jaje caye paipi. Coa Maija'quë joyopi isiquëna, capi, ja ometëcahuë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë sëte, Jesupi judío pai do'ire jucacaiye pa'iji, pa'i ja'ñere ca nëoquë. ⁵² Coa judío paise'ere caquë jucacaiye pani cui'ne si'a hue'ña coa tiya huesësicohua'ire Diosu mamajëre. ⁵³ Jare ja mu'sepi yureta'a judío pai ëjaohua'i Jesure huani jeoñe ca nëohuë.

⁵⁴ Jaje pa'ina, Jesús yureta'a si'a judío pai ñajëna, cu'ye paipi. Paquë Judeapi etani Efraín daripëna saji'i, cuene yeja ja'ye maca pa'i daripëna. Jarona sani i ye'yacohua'i ja're pëapi.

⁵⁵ A'ri maña carapi, Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë tsi'sini yo'o mu'seña. Jaje pa'ina, jai pai pa'i daripëa pa'icohua'i saë'ë, Jerusalënna si'sire tsoa toñere cajë. ⁵⁶ Jesure co'ejë cuë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë huë'ere pa'ijë se'i'ë, yecohua'ire:

“¿Mësaru me cuasaye'ni? Daija'quë api fiestana, panita'a paja'quë api cuasaye cajë.”

⁵⁷ Fariseo pai cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cuañe nëohuë. Jesús pa'i hue'ñare asasicohua'i pani quëajë'ë, sani tseaja'quëre cajë.

12

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e

(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

¹ Seis mu'seña Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye caraquëna, Jesupi Betaniana saji'i. Lázaro pa'i huë'ñana ju'isiquëni Jesupi ne co'yasiquë paji'i, jaë cato. ² Jarona Jesure ao cua'coni aohuë. Martapi ao huahueco paco'ë. Lázaropi Jesús ja're coní mesare ñu'i aji'i. ³ Ja maca Maríapi huëo së ma'ña da'care dani Jesús quëona ja'ñeni io nañapi tëno cuenao. Jaje yo'ocona, si'a huë'e huëo sëñena tímëo. Ja cato jai do'i ma'ña paji'i. ⁴ Ja maca Judas Iscariotepi Simón mamaquëpi Jesús ye'yaquëpi, Jesure coso yehuoja'quëpi capi:

⁵ “¿Me yo'oco iye huëo së ma'ña coa yecohua'ina se isico trecientos romano curiquë të'ña nema'o paco'ni, neni curi peocohua'ire cõcailja'cota'a?”

⁶ Judas jaje cani curiquë peocohua'ini ai oi do'ire cama'ë paji'i. Co'amaña yahue imaquëpi capi. Jaje ipi curi aya topë paquë sëte, yahue imaquë paji'i, iona yecohua'ipi aya curire. ⁷ Ja maca Jesupi ite capi:

“Coa ñajë'ë. Yë'ëre ta mu'se huëo së ja'ñere ne de'huaco yo'oco. ⁸ Curi peocohua'ire si'anë mësaru ñajë paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato si'anë paye peosipi.”

Lázarore Sañope Case'e

⁹ Jesús Betaniare pa'iji asani jai pai judío pai saë'ë, jarona. Jesuse'ere ñañu'u cajë saiye pahuë. Lázarore ñañu'u, Jesús ju'isiquëni huëosiquëre cajë saë'ë. ¹⁰ Cui'neje Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi Lázaroreje huani jeoñe pa'iji cahuë. ¹¹ Judío paipi Lázaro do'ire Jesupi ire paipi cajë cuasa do'ire, cui'ne iohua'ire jeoco do'ire jaje cahuë.

Jerusalënna Jesupi Cacase'e

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹² Jai pai Jerusalénna saë'ë, Egítopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se ti'laëna. Se ñatasi mu'se Jesús daija'quë api, iye daripëna asani. ¹³ Ja maca Jesús daina, sihuajë ja'o tëteni cuijë saë'ë. Jesure pëpañu'u cajë cuihuë:

“¡De'oquëre pa'ni, Diusu! ¡De'oquëre pa'ni, Èjaë mamirepa hue'equëpi daiquë! ¡De'oquëre pa'ni, Israel pai Èjaë!”

¹⁴ Burröre ti'ani Jesús tui saji'i, toyase'e cayeje pa'ye japi caji ñeje:

¹⁵ Ca'rama'o pa'ijë'ë.

Israel pai daripë

Më'ë Èjaërepa daiji, burroni ñu'i.

¹⁶ Iye case'e i ye'yacohua'i asa ti'añe pañuë, du'ru macarepa cato. Jesús de'oquërepa de'osi maca ja maca yureta'a asahuë, si'aye Jesús ayere toyase'e paji'i cajë cui'ne jaje tëto saji'i, mai ña hue'ñana cuasajë.

¹⁷ Jesús ja're pa'ijë Lázarore juquëna, tasiquëni huëoquë soiquëna, asasicohua'ipi yecohua'ire se quëahuë, iohua'i ñase'ere. ¹⁸ Jaje pa'ina, Jesure sañope ti'ani pëpañu'u cajë saë'ë, pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, asasi do'ire cajë. ¹⁹ Ja maca fariseo paipi cahuë, iohua'ija'a sa'ñe:

“Ñañe mësarü si'a pai ise'ere tuiye, yure cato ne ti'añe peoji.”

Griego Paipi Jesure Co'ese'e

²⁰ Fiesta pa'i maca Maija'quëre señu'u cajë Jerusalénna saiscohua'i ja're con griego paipi paë'ë. ²¹ Pa'icohua'ipi jaohua'ipi Felipeña tsio dani Betsaida Galilea aquëna seje cahuë:

“Èjaë, yëquë Jesure ñañe yëyë.”

²² Jaje cajëna, asani Felipepi sani Andrésni capi. Cani yureta'a cayaohua'i Jesure sani cahuë. ²³ Cajëna, Jesupi ja maca capi:

“Tsoe ti'api, Maija'quë mamaquë de'oquërepa de'ojai maca. ²⁴ Mësarute cayë, trigo capi yejana tomema'co pani jare te'e ca maca pa'io carajaicoa. Jaje pa'iquëta'are iti capi yejana tomeni junita'a jaiye quëicoa, iti ñëpi mëani. ²⁵ I pa'iyere ai oiquë cato coa ne huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'a iye yeja pa'iyere coequë cato ne de'huaquë pa'iji, ti pani huesë ja'ñere. ²⁶ Paipi yë'ere necaiye yëni tuijë'ë, yë'ere. Yë'ere necaiquë cato, yë'ë pa'i hue'ñare con pa'ija'quë api. Paipi yë'ere necaiquë pa'ito yë'ë ja'quëpi ite de'oquëre pa'ni caquë ñacaija'quë api.

Jesupi Quëaji, I Ju'i Ja'ñere

²⁷ Yure cato yë'ë ai oiyë. ¿Ja do'ire ja'quëre ñeje ca ti'añe pa'iquë? ‘¿Ja'quë huasojë'ë, yë'ere yure tëto sai ja'ñere?’ Jaje ca ti'añe peoji. Yë'ë cato jare caquë daisiquë a'ë. ²⁸ Ja'quë më'ë mamire jerepa de'o mami nejë'ë.”

Ja maca asapi, ma'tëmopi yë'ose'e pisiquëna:

“Tsoe de'oquëre pare nehuë. Jaje pa'iquëta'are tijupë de'oquëre pare ne cösi'i.”

²⁹ Iti maca nëcajë asasicohua'ipi cahuë, mujuëpi pisiji. Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Huiñaëpi ini cocare capi.”

³⁰ Ja maca Jesupi capi:

“Yë'ëni caquë iye yë'o pisiye paipi. Mësarü asa ja'ñere caquë iye yë'o pisipi. ³¹ Yure a'ë, iye yeja io yo'ose'e ña de'hua cuaño ja maca, cui'ne yurepi iye yeja cuañequëje i tutu nejo cuañosiquë pa'ija'quë api. ³² Yë'ëpi cruzuna mëa deo cuañosi maca si'ahua'ire tsi'so saosi'i yë'ëse'ena paire.”

³³ Ja quëayena pai asahuë, cruzuna ju'ija'quë a'ë caquë quëaye. ³⁴ Paipi asani sañope sehuohuë:

“Yëquë cato yequë toyapë ñacohua'i a'ë, Cristo ti ju'iñe peoji cayere. ¿Me yo'oquë më'ë Pai Mamaquë cruzuna ju'ija'quë a'ë caquë'ni? ¿Iquei'ni, Pai Mamaquë?”

³⁵ Ja maca Jesupi capi:

“Ja yë'ta'a mësarü ja're miañe pa'iji. Ja yë'ta'a miañe pa'i maca miañeja'a cu'ijë'ë, neañepi tsio daiona, merepa yo'oco'ni cajë ai cuasaye pacohua'i. Nea hue'ñaja'a cu'iquë cato i sai hue'ña huesëquë coa saiji. ³⁶ Miañe itire pare pa'iyë cajë asajë'ë, ja yë'ta'a

mësarü ja're cöni miacai pa'i macapi. Jaje pa'ijë yureta'a mia hue'ña pa'icohua'irepa pönëja'cohua'ipi.”

Jaje ca tëjini Jesús sani catipi, iohua'ire.

Judío Pai Jesure Sehuoye Pqse'e

³⁷ Jaiye Jesús pai yo'o tì'a ma'ñere yo'o iñsiquëta'are ire papi cajë cuasaye pahuë. ³⁸ Maija'quëre quëacaiquë Isaías ñeje toyaquë pa'ise'epi tì'a ja'ñepi pa'ina, pahuë asaye. Toyase'e cato caji:

Ëjaë ¿nepi yëquë quëase'e care payë cajë asare'ni?

¿Neni Diosu iño u'ni, i tutu?

³⁹ Jaje pa'ina, asa tì'añe pahuë. Yequeje Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyapi, ñeje:

⁴⁰ Diosupi ñama'cohua'ire cui'na jëa joyo quë'iohua'ire nepi,

Ñaco capi ña ma'ñe caquë, Cui'ne joyopi asa ma'ñe caquë,

Cui'ne Maija'quëna pönëni juju cuañoma'cohua'ini caquë.

⁴¹ Iye cato Isaías capi, Jesús de'oquërepa pa'iyë ñasiquëpi. Jaje pa'ina, i ayere capi.

⁴² Jaje pa'iquëta'are jai pai judío pai Jesure ire papi cajë cuasahuë. Yecohua'i ëjaohua'ire paque cuasahuë, Jesure. Jaje pa'iquëta'are jai pai cuasajëna, quëaye pahuë, fariseo paini ca'ra do'ire, pai tsi'si hue'ñapi eto sao ma'ñe cajë. ⁴³ Fariseo pai cato paipi iohua'ini de'ocohua'ire pa'ni cacaiyere yëcohua'i paë'ë. Maija'quëpi de'oji cayere coecohua'i paë'ë.

Jesús Casi Yë'opi Pai Yo'ose'e Ca De'huaye Pa'iji

⁴⁴ Jesús ai tutu capi:

“Yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato yë'ëse'ere asaye peoji. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquëreje asaji. ⁴⁵ Yë'ëre ñaquëpi yë'ëre jëjo daosiquëreje ñaji. ⁴⁶ Yë'ëre ire papi cajë cuasasicohua'ipi nea hue'ñare pa'ima'pë pa'ijajë caquë mu'se miañeje pa'ipi yë'ë iye yejana daë'ë. ⁴⁷ Jaje pa'iquëta'are yë'ë caye asaquëta'a yë'ë cayeje yo'oma'quëre yë'ëpi nejoñe paja'quë a'ë. Yë'ë cato iye yejana daisiquë a'ë, iye yeja pa'icohua'ire huasosi'i caquë. ⁴⁸ Yë'ëre coequëpi cui'ne yë'ë caye asani cui'ne yo'oma'quë cato, tsoe paji, ite nejo ja'ñe. Yë'ë case'epi tëji mu'serepa paire nejo ja'ñe a'ë. ⁴⁹ Yë'ë cuasayepi huëoquë cama'ë pa'iyë. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë cuañese'ere caquë ye'yayë, i case'eje pa'ye caquë asayë, yë'ë. ⁵⁰ Ja'quë cuañese'e cato ti pani huesë cocare pa'ë caquë asayë, yë'ë. Jaje pa'ina, yë'ë caye cato ja'quë cuañese'eje pa'ye a'ë.”

13

I Ye'yacohua'i Quëore Jesupi Tsoa Tqse'e

¹ Ja yë'ta'a Egítopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se tì'ama'ë te'e mu'se carapi. Jesupi tsoe asapi, je'nërepa iye yeja pani tëjini pëca ja'quë quë'rona co'iyë tì'ase'e. Si'anë Jesús cato ai oiquë paji'i, i tsecohua'ire iye yeja pa'icohua'ire. Jaje pa'ina, yure cato i ai oiyere pare iñoquë yo'opi.

²⁻⁴ Huati cato Simón mamaquëna Judas Iscariote joyona tsoe co'aye cuasaye nepi. Jaje pa'ina, Jesure coso yehusosi'i cuasayere papi, i joyo. Jesús cato Diosu quë'ropi daisiquë a'ë asaquëpi, cui'ne co'ija'quë a'ë Diosu quë'rona asaquëpi paji'i. Cui'ne ja'quëpi yë'ëre ëjaërepa pa'i ja'ñe tutu isipi asaquë paji'i. Jaje pa'ina, Jesús i ye'yacohua'i aö aijëna, cöni ñu'i aiquëpi, huëni i ëmëje'e ju'icore dutani, i ju'ruhuëna toayapi sëapi. ⁵ Ja maca quëna de'huana oco doni i ye'yacohua'ire quëo tsoa huëopi. Tsoaquë i toaya ju'ruhuëna sëasicopi tëno cuenacaji'i.

⁶ Simón Pedro quëore tsoasi'i caquë yo'oquëna, ipi capi:

“¿Ëjaë, më'ëpi yë'ë quëore tsoacasi'i caquë yo'oquë?”

⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Yure më'ë huesëyë, yë'ë caquë yo'oye. Pasiquëta'a jeteyo'je më'ë asa tì'aja'quë a'ë.”

⁸ Jaje caquëta'are Pedropi capi:

“Yë'ë quëo më'ëpi tsoacaiye peoji.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Yë'ëpi më'ëni tsoa tōcama'quë pa'ito më'ë yë'ë tē'te aquë peoja'quë a'ë.”

⁹ Caquëna, Simón Pedropi capi:

“Jaje pa'ito Èjaë, coa quëose'e tsoama'ë pa'ijë'ë. Yë'ëre jëñaje cui'ne siopëje tsoacai-jë'ë.”

¹⁰ Caquëna, Jesupi capi:

“Ja'a cuyasiquë cato coa nëcañoase'e tsoaquë api, si'aë de'oquë pa'iyë sëte. Mësarū cato sisi peocohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are si'ahua'i de'ocohua'ise'e pa'iyë pañë.”

¹¹ Si'aohua'i si'si peocohua'ise'e pa'iyë pañë capi, ite coso yehuoja'quëque pa'ina, asaquë.

¹² Quëo ja'o tsoa tējini i ëmëje'e ju'icore suñani cui'naëpi mesana ja'rūni capi:

“¿Mësarū yë'ë caquë yo'ose'e asa tī'añe? ¹³ Mësarū yë'ë Èjaëpi cui'ne ye'yaquë api, cani nuñerepa cayë, jaëre pani. ¹⁴ Yë'ë Èjaëpi cui'ne ye'yaquëpi mësarū quëo tsoasiquëre sëte mësarūje yecohua'i quëo ja'oñare tsoacaiye pa'iji. ¹⁵ Iye cato mësarūni yo'o iñoquë yo'ohuë. Jaje yo'ojë'ë, caquë yë'ë yo'ose'eje. ¹⁶ Nuñerepa mësarute cayë. I jo'yaëpi i ëjaëre tëto saisiquë peoji, cui'ne jëjo dao cuañoquëje ite jëjo daoquëre tëto saisiquë peoji. ¹⁷ Asa tī'ani yë'ë case'eje pa'ye yo'ocohua'i pani sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁸ Mësarute si'aohua'ire pare cama'ë pa'iyë, coa yë'ë sahua nëosiquëse'ere cayë. Toyase'e cayepi tī'añe pa'iji. Japi caji: ‘Yë'ë ja're conī aiquëpi yë'ëre sañope yo'oquë pōnëpi.’ ¹⁹ Iye cato mësarute cayë itipi tëto saina, ñani mësarūpi nuñerepa ire papi capi cajë yë'ëre asa ja'ñere caquë. ²⁰ Nuñerepa cayë, mësarute. Yë'ë jëjo daoquëre sihuaquë de'oye yo'oquëpi yë'ëreje sihuaquë de'oye yo'osipi. Yë'ëre sihuaquë de'oye yo'oquëpi, yë'ëre jëjo daoquëreje sihuaquë de'oye yo'osipi.”

Judas Yo'oquë Yehuo Ja'ñere Jesús Quëase'e

(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹ Ja casi jeteyo'je Jesús i joyopi ca'ñerepa nëina, capi, si'aye tī'ñerepa:

“Nuñerepa cayë. Mësarū aquëpi yë'ëre yo'oquë yehuoja'quë api.”

²² Ja maca i ye'yacohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a ña huëohuë, nepi yo'oja'cohua'ini cajë huesëjë. ²³ I ye'yacohua'i aquëpi Jesús i yëquëpi i yë'quë macare ñu'i aji'i, na'iquëna, aīñere. ²⁴ Aina, Simón Pedropi coa moñopi më'ëpi seni asajë'ë, nepi yo'oja'cohua'ini caquë'ni caquë yo'opi. ²⁵ Yo'oquëna, ñani Jesuna tsio jani seji'i:

“¿Èjaë, jequë a'ni, iti yo'oja'quë?”

²⁶ Caquëna, ipi sehuopi:

“Panpë yë'ëpi sa'suni aōquë cato i pa'ija'quë api.”

Jaje cani panpë ini sa'suni Judas Iscariotena aopi, Simón mamaquëna. ²⁷ Jare panpë i maca tsoe huatije Judas joyona cacapi. Ja maca Jesús capi ite:

“Më'ë yo'o ja'ñe pa'ito esa yo'ojë'ë.”

²⁸ Jaje catoje iti maca mesa ñu'icohua'i asa tī'añe pa'huë, i caye. ²⁹ Judaspi curiquë de'hua turupë paquëre sëte yecohua'i cato cuasahuë, sani aore huerojajjë'ë fiesta yo'o ja'ñere caquë caji cuasahuë. Panita'a curiquë peocohua'ina sani isijë'ë caquë Jesús caji cuasahuë. ³⁰ Panpë isisi jeteyo'je Judas etani saji'i. Ja maca cato tsoe ñami paji'i.

Huajëye Cuañese'e

³¹ Judas etani saisi maca Jesupi capi:

“Yure iñoñe pa'iji, Pai Mamaquë de'oquërepa pa'iyë. Cui'ne Diusu de'oquërepa pa'iyëje iñoja'quë api, ipi. ³² Maija'quë de'oquërepa pa'iyere Pai Mamaquëpi iñoquë pa'ito, Maija'quëje mamaquë de'oquërepa pa'iyere iñosipi. Esa iñoja'quë api. ³³ Tsi dohuë, mësarū ja're conī tsoe pa'iyë paja'quë a'ë. Mësarū yë'ëre co'ejā'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jare judío paire case'eje mësarute cayë. Mësarū yë'ë sai sito sani tī'añe peoji. ³⁴ Mësarute huajëye cuañëñere isiyë, paire oicohua'i pa'iyere yë'ë mësarute oiyeje. Cui'ne mësarūpi yecohua'ire se oijë pa'ijë'ë, caquë. ³⁵ Yecohua'ire mësarūpi oicohua'i pa'ito paipi mësarute yë'ë ye'yacohua'ire pa'ë cajë ñaja'cohua'i a'ë.”

Pedro Coa Cosoquë Ca Jã'ñere Jesupi Quëapi
(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Simón Pedropi Jesure capi:

“Ëjaë, ¿më'ë jerona sai caquë'ni?”

Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ë sai hue'ña më'ë tuni tì'añe peoji, yure cato. Jeteyo'je më'ë cato tuija'quë a'ë, yë'ëre.”

³⁷ Ja maca Pedropi capi:

“Ëjaë, ¿me yo'oquë yë'ë yure tuni tì'añe peoquë'ni? Yë'ë cato tsoe cui'ñasiquëpi pa'iyë, më'ë do'ire yë'ëpi saicasi'i caquë.”

³⁸ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“¿Nuñerepa yë'ë do'ire më'ëpi saicare pasi'i caquë cui'ñasiquëpi pa'i caquë? Nuñerepa cayë. Më'ëre ja yë'ta'a cura yë'ima'në më'ëpi toasoñe cosoja'quë a'ë, yë'ëre ñama'quë a'ë caquë.”

14

Jesu Api, Maija'quë Quë'ro Tì'a Ma'a

¹ Ai co'a ju'lima'pë pa'ijë'ë. Diusuni necaiquë api cuasajë pa'ijë'ë. Cui'ne yë'ëreje necaiquë api cuasajë'ë. ² Ja'quë ma'tëmo huë'e cato jaiye pa'iji, pa'i hue'ña. Jaje pa'ima'co pa'ito, yë'ëpi mësarute tsoe quëara'huë. Jaje pa'iyë sëte yure cato saiyë, mësaruru pa'ija'to ne de'huacasi'i caquë. ³ Saisiquëpi pa'i hue'ña ne de'hua tējini ja maca co'i coja'quë a'ë, mësarute sasi'i caquë. Saëna, mësarurujë yë'ë pa'i hue'ñare pa'ijajë caquë. ⁴ Mësaruru cato asayë, yë'ë sai hue'ña, cui'ne iti ma'aje asayë.

⁵ Caquëna, Tomásipi capi:

“Ëjaë, yëquë huesëyë, më'ë sai hue'ña. ¿Me më'ë saija'a ma'aje asaye'ni?”

⁶ Caquëna, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, ma'a cui'ne yë'ë a'ë, nuñerepa cui'ne yë'ë a'ë, pa'iyë. Yë'ëja'a tì'añe pa'iji, ja'quëre. Peoji, yequëre tì'añe. ⁷ Mësarurupi yë'ëre ña tì'acohua'i pani ja'quëreje ña tì'ara'huë. Jaje pa'iquëta'are yure ite mësaruru ña tì'añë, tsoe ite si'anë ñajë pa'icohua'i sëte.”

⁸ Ja maca Felipepi capi:

“Ëjaë, yëquëre iñojë'ë, më'ë ja'quëre. Coa ja mañase'e yëyë.”

⁹ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Felipe mësaruru ja're conì yë'ë tsoe pa'iyë. ¿Jaje pa'iquëta'are më'ë cato yë'ëre ti ñama'quë a'ë? Yë'ëni ñajë ja'quëreje ña'ne pa'iji. Jaje pa'ito ¿Me yo'oquë më'ë ja'quëre iñojë'ë caquë sequë'ni? ¹⁰ ¿Më'ë huesëquë yë'ëpi ja'quë ja're tsioni pa'iyë, pa'ina, ja'quëpi yë'ë ja're conì pa'iyë? ¿Cui'ne më'ë asama'ë pa'iquë ja pa'iyë? Yë'ë caye cato yë'ëse'e cuasayepi caye pañë. Yë'ë ja'quë yë'ëre pa'iquëpi i co'amaña yo'oji. ¹¹ Pëca ja'quë ja're conì pa'ire paji cajë cuasajë'ë. Cui'ne ja'quëpi yë'ë ja're conì pa'iji cajë cuasajë'ë. Panita'a jare asa tì'añe panije yë'ë yo'oyena ñajë de'hue cuasajë'ë, care paji cajë. ¹² Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ëre ire paji caquë cuasaquëpi, yë'ë yo'o co'amañaje, yo'oja'quë api. Yë'ëpi yë'ë ja'quë quë'rona saquëna, ja do'ire ai seña maca de'o co'amañaje yo'oja'quë api. ¹³ Mësarurupi yë'ë mamina cajë seto yë'ëpi yo'oja'quë a'ë. Mamaquëpi pëca ja'quë de'oquërepa pa'iyere iñoja'quë caquë. ¹⁴ Yë'ë mamina cajë sejëna, yë'ëpi yo'oja'quë a'ë, si'aye mësaruru yëjë seña pa'ito.

De'o Joyore Jëjo Daoja'quë A'ë, Jesús Case'e

¹⁵ Mësarurupi yë'ëre oicohua'i pani yë'ë cuañese'ere sehuocaijë'ë. ¹⁶ Mësaruru ja're si'anë pa'ija'quëre yequëre jëjo daojë'ë caquë ja'quëre sesì'i, mësarute coçai cui'ne quëcoye necaija'quëre. ¹⁷ Jaë cato nuñerepa ca joyo pa'ija'quë api. Iye yeja pai jaëte pa tì'añe peoji, ite ñama'cohua'i cui'ne ite asama'cohua'i. Jaje pa'iquëta'are mësaruru cato asayë, ite. Cui'ne ipi mësaruru ja're pa'iji. Pa'isiquëpi ti mësaruru ja're pani huesëja'quë api. ¹⁸ Mësarute te'ohua'ire jëo sani huesoye paja'quë a'ë. Cui'naëpi pani coja'quë a'ë, mësaruru ja're conì.

¹⁹ Ëa maca cato pai yé'ère ñañe paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato yé'ère ñaja'cohua'i a'ë, yé'ë huajëquë pa'ina, mësaruje huajëcohua'i pa'ija'cohua'i sëte. ²⁰ Ja mu'se mësaru yureta'a nuñerepa asaja'cohua'i a'ë, yé'ëpi ja'quë ja're cõni pa'ie. Pa'ina, mësarupi yé'ë ja're cõni pa'ie asaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yé'ëpi mësaru ja're cõni pa'ie asaja'cohua'i a'ë. ²¹ Ta'ñe asaquëpi cui'ne yé'ë cuañese'e sehuoquë yo'oquëpi, yé'ère oiye iñoji. Jaje pa'ina, yé'ë ja'quëpi iteje oija'quë api. Oina, yé'ëje ite oija'quë a'ë. Jaje oi yé'ëpi ina tsio dani yé'ëse'e iñoja'quë a'ë."

²² Judas Iscariote peoquëpi, yequë Judaspi capi:

"Ëjaë, ¿me yo'oquë yëquëna iñoja'quë a'ni, mël'ëse'ere. Me pa'ina, iye yeja paina më'ë pa'ie iñoa'ë pa'ija'quë a'ni?"

²³ Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Yé'ère oiquëpi yé'ë cuañese'e sehuoquë cui'ne yo'oji. Jaje yo'oquëni yé'ë ja'quëpi ite oija'quë api. Yé'ë ja'quëpi cui'ne yé'ëpi cõni dani i ja're pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁴ Yé'ère oima'quëpi yé'ë case'eje yo'oye paji. Iye coca mësaru yé'ë tse peoji. Yé'ère jëjo daosiquë ja'quë tse a'ë.

²⁵ Mësaru ja're ja yé'ta'a yé'ë pa'i maca si'aye cayë. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are de'o joyopi ja'quë yé'ë mami do'ire jëjo daoja'quë api. Jaëpi mësarute cõcai cui'ne oicohua'i pa'ijëna, yëhuoja'quë api, si'aye ye'yaquë. Cui'ne si'aye yé'ë case'ere cuasa ñajaiñe necaija'quë api.

²⁷ De'oye pa'iyere mësarute isicani saiyë. Yé'ë de'oye pa'iyere isiyë, mësarute. Iye yeja pai de'oye pa'ie a'ë cajë isiyëje pa'yere isima'ë pa'iyë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë, cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. ²⁸ Yé'ë ja'quë yé'ë jerepa pa'i quë'rona saiyë caquëna, mësaru asani ai sihuara'huë, yé'ère oicohua'irepa pani. Mësaru tsoe asahuë, saisiquëpi cui'naëpi dani mësaru ja're pasi'i caquëna. ²⁹ Iye cato cayë, jaje t'ia ja'ñe pa'ina, itipi tëtto saina, ñani care papi cajë yé'ère cuasajajë caquë.

³⁰ Ai jaiye mësaru ja're caye pañë. Yure cato tsoe daiji, iye yeja cuañequëpi. Yé'ère meñe cuañeñe peoquëta'a yo'oji. ³¹ Jaje tëtto saiyë pa'iji, ja'quëre yé'ë oiye paipi ñajajë caquë, cui'ne i cuañeñere yo'oji cajë ñajajë caquë. Huëijë'ë. Sañu'u, tirona.

15

Cuiya'i Ñë Cui'ne Iti Capëa Pa'ie

¹ Cuiya'i ñëje pa'i a'ë, yé'ë. Yé'ë ja'quë api, iti ñacaiquëje pa'i api. ² Yé'ë capëa ipi tël'ca tëtte jeaquëpi quëima' capëa. Jaje yo'oquë quëi capëare pase'e nëoquë api, ai quëija'quë caquë. ³ Mësaru cato tsoe de'oye jëo nëcosicohua'i a'ë, yé'ë iye coca quëa do'ipi. ⁴ Yé'ëna tsiosicohua'irepa si'anë pa'ijë'ë, mësaru cato, yé'ë mësaruna tsiose'eje pa'ie. Iti capëse'e pani quëni t'lañe peoji, iti ñëre pana tsiosicopi pa'ie pani. Jaje cui'ne mësaruje yé'ë ja're tsiosicohua'ipi pa'ima'pë pani quëni t'lañe peoyë.

⁵ Yé'ë cato iti ñëre pa'ë. Mësaru cato iti capëa'ë. Yé'ë ja're tsioni pa'ina, cui'ne yé'ëpi i ja're tsioni pa'iquëpi jaiye iti ca quëiñe pa'iji. Pa'ina, mësaruse'e yo'o t'lañe ti peoyë, yé'ë peoquëna. ⁶ Yé'ë ja're cõni pa'ima'quë cato nejo cuañoquë api. Nejo cuañoni toa sua ja'ñe soquë capëa cueneñeje pa'yere ts'isoni ëoja'quë api.

⁷ Mësarupi yé'ë ja're tsiosicohua'ipi pa'ijë cui'ne yé'ë ye'yase'eje huanëyema'cohua'ipi, mësaru yëyere secohua'i pa'ito, si'aye mësaru seña isija'quë a'ë. ⁸ Mësarupi jaiye de'o co'amaña quëiñeje pa'ie yo'ojëna, yé'ë ja'quëpi paini sihua cuañoji. Jaje de'oye yo'ocaijë yureta'a mësarupi yé'ë ye'yacohua'irepa pa'ie t'lañë. ⁹ Yé'ë mësarute oiyë, yé'ère ja'quë oiyëje pa'ie. Jaje pa'ina, yé'ë oiyere pa'ijë'ë. ¹⁰ Yé'ë cuañese'ere sehuocaijë cui'ne yo'oni yé'ë oiyere pa'iyë. Ja'quë cuañese'ere yé'ë sehuocai yo'oquëpi yé'ë ja'quë oiyere pa'iyë, cui'neje.

¹¹ Jare quëahuë, mësarute. Yé'ë ja're te'e sihuajë cui'ne sihuayepi timësicohua'i pa'ijajë caquë. ¹² Yé'ë cuañeñe cato iye a'ë: Oijë'ë, yecohua'ire, yé'ë mësarute oise'eje pa'ie. ¹³ Cajehua'ire oi do'ire te'i jucacaiye a'ë, ai oiye. Yequë peoji, ja jerepa pa'ie paire oiye. ¹⁴ Mësaru yé'ë cajehua'i a'ë, yé'ë cuañese'ere yo'oni. ¹⁵ Mësarute jo'yaohua'ire

caye pañë. Te'le nuñerepa cajeohua'ire cayë, mësarupi yë'ë iñosi do'ire, yë'ë ja'quë yë'ëre case'ere si'aye huesëma'pë asa do'ire. Jo'yaë cato huesëquë api, i ëjaë caquë yo'oye. ¹⁶ Mësarupi yë'ëre sahuani soima'pë paë'ë. Yë'ëpi mësarute sahuani soihuë. Soini cui'ne cuañehuë, sani jaiye quëijë'ë caquë, ja quëiñepi ti pa'ija'quë caquë. Jaje jaiye quëicohua'ipi yë'ë do'ipi sejëna, ja'quëpi mësaru sese'ere si'aye isija'quë api. ¹⁷ Iye a'ë, mësarute yë'ë cuañeñe: Sa'ñe oijë pa'ijë'ë.

Iye Yeja Paipi Jesure Coejë Cui'ne Jesús Tsecohua'ire Coeye

¹⁸ Iye yeja paipi mësarute coecohua'i pa'ito, yë'ëre du'ru coese'ere cuasajë oima'pë. ¹⁹ Mësarupi iye yeja acohua'i pa'ito mësarute otira'huë, iohua'i cajeohua'ire oiyepi. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi mësarute iye yeja acohua'ini sahuani soisi do'ire mësarute coeyë, iye yeja paipi, iye yeja acohua'i peo do'ire. ²⁰ Yë'ë mësarute case'ere cuasajë'ë. 'Necaiquë cato i ëjaëre tëto saisiquë peoji.' Jaje pa'iyë sëte yë'ëre pani sañope yo'osicohua'i me mësarute sañope yo'oye pañë'ni cui'ne yo'oja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ë ye'yayere sehucocaisicohua'i panita'a mësaru ye'yaye sehucocaj'cohua'i a'ë. ²¹ Si'aye jaje yo'oja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire cui'ne yë'ëre jëjo daosiquëre huesë do'ire.

²² Yë'ë dani cama'quë pa'ito jaohua'i do'i peocohua'i patira'huë. Jaje pa'iquëta'are yure cato iohua'i tayo yo'o do'ire ca de'hua ti'lañe peoyë. ²³ Yë'ëre coequë cato ja'quëreje coeji. ²⁴ Iohua'ique ñajëna, pa' yo'o ti'a ma'ñere yë'ë yo'oma'quë pa'ito sañope yo'o ja'ñe peocohua'i patira'huë. Jaje pa'iquëta'are yure cato yë'ë yo'oquëna, ñahuë. Jaje ñasicohua'ita'a yë'ëre cui'ne ja'quëre coeyë. Ja do'ire do'i quë'iohua'i pa'iyë. ²⁵ Iye cato yo'oyë, iohua'ina cuañeñe toyase'epi ti'ajaquë caquë nëina. Toyase'epi caji: 'Do'ije pequëni yë'ëre coeyë.'

²⁶ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ropi paire cocaiquëre cui'ne nuñerepa yo'o joyore yë'ë jëjo daoquëpi, jaëpi yë'ë ayere cacaija'quë api. ²⁷ Mësaruje yë'ë ayere cacaija'cohua'i a'ë, yë'ë ja're çoni ai tsoe pa'isicohua'i sëte.

16

¹ Yë'ëre cuasayere ne hue'soma'pë mësarupi taiñe pajajë caquë iye mësarute cahuë. ² Pa' tsi'si huë'ñapi mësarute eto saoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë mësarute huani jeaja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë Diosuni de'oye necaiyë cuasaja'cohua'i a'ë, huaicohua'ipi. ³ Iye cato yo'oja'cohua'i a'ë, ti ja'quëre cui'ne yë'ëreje asama'cohua'ipi. ⁴ Iye cato mësarute cayë, iti ti'asi maca yë'ë case'ere cuasa ñajajajë caquë. Mësaru ja're pa'i do'ire jaje caye pahuë, ja'a huëo maca.

De'o Joyo Yo'oye

⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato saiye, yë'ëre jëjo daosiquë ja're pasi'i caquë. Mësaru aquëje ti te'ije yë'ëre seni asaye paji, jeroni mëlë saiquë'ni caquë. ⁶ Coa ai jerepa oicohua'i de'o huesëhuë, iyere caëna. ⁷ Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ëpi saquëna, jerepa de'oye pati'ñe pa'iohua'i a'ë, mësaru. Yë'ëpi saima'quë pa'ito, mësarute cocai cui'ne sihua ëaye joyona necaiquë daiye peoji. Yë'ëpi saisiquë pani jëjo daoye pa'iji, ite. ⁸ Ipi daisi maca quëaja'quë api, co'ayere pa' yo'oyë, caquë. Nuñerepa yo'oye pa'iji, quëasipi, cui'ne tayo yo'osicohua'ije sai de'huaye pa'iji quëasipi. ⁹ Yë'ëre ire papi cajë cuasama' do'ire, tayo yo'ocohua'i pa'iyë. ¹⁰ Nuñerepa de'o ma'are iñoja'quë api, yë'ëpi ja'quë quë'rona saisi do'ire, ja maca mësaru yë'ëre ña'ne peoji. ¹¹ Iye yeja cuañequëpi i tayo yo'o do'ire nejo cuañosiquë pa'i do'ire paipi asa ti'aja'cohua'i a'ë, Diosupi iohua'i tayo yo'o do'ire sai de'hua cuañeñe pa'iji, ca ja'ñere ipi quëaquëna.

¹² Ja yë'ta'a jaiye mësarute caye payë. Jaje pa'iquëta'are yure cato mësaru asa ti'lañere peoyë. ¹³ Nuñerepa ca joyopi dani mësarute ye'yaja'quë api, si'aye nuñere pare. Coa ise'e cuasayere cama'ë pasipi. Si'aye asase'ere casipi. Cui'ne mësarute quëasipi, yequë mu'se tëto sai ja'ñere. ¹⁴ Yë'ëre de'oquëre papi caja'quë api, yë'ë tse ayere paquëpi mësarute quëa iñoja'quë api. ¹⁵ Si'aye ja'quë paye yë'ë tse a'ë. Jaje pa'ina, cahuë. Yë'ë tsere de'o joyo cato paja'quë api. Jaje paquëpi yë'ë tsere mësarute se iñoja'quë api.

Sihuayere Timë Cuqñoñe

¹⁶ Ëa maca cato, yë'ère ñañe paja'cohua'i a'ë, mësarü. Pasicohua'ita'a ai tsoe maca pani ñaja'cohua'i a'ë, yë'ère. Ja'quë quë'rona sai'yë, yë'ë."

¹⁷ Ja maca i ye'yacohua'i acohua'ipi sa'ñe sei'ë, ñeje cajë:

"¿Me caquë jaje caquë'ni? Ëa maca cato yë'ère ñañe paja'cohua'i a'ë, cui'ne yequëje caji ai tsoe maca pani ña coja'cohua'i a'ë, yë'ère. Ja'quë quë'rona saisi do'ire jaje pasipi caji. ¹⁸ ¿Iquere caquë jaje ëa maca caquë'ni? Jaje cato me asa ti'añe'ni huesëyë, i caye."

¹⁹ Jaje yo'ojë cajëna, Jesús cato asapi, iohua'i seni asañu'u cajë yo'oye. Jaje pa'ina, capi:

"Mësarute cahuë, ëa maca cato yë'ère ñañe paja'cohua'i a'ë, ai tsoe maca pani yë'ère ña coja'cohua'i a'ë. ¿Ja case'ere mësarü sa'ñe sejë yo'ojë caye? ²⁰ Nuñerepa mësarute cayë. Mësarü airepa oija'cohua'i a'ë, cui'ne co'a ju'ijë pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ijëta'are iye yeja pa'i cato sihuaja'cohua'i a'ë. Jaje oijë pa'isicohua'ita'are mësarü oise'epi yequë mu'se sihuaye ponëja'coa. ²¹ Nomiopi tsi coa huëosico pani ai yo'ocoa, tsitu'ure pa maca ti'aëna, a'si ju'io. Jaje yo'osicota'a tsihua'ë macare të'ya dani a'sise'e huañeyecoa, huajë tsitu'upi iye yejare pa'ina, sihuaco. ²² Jaje cui'ne mësarujë ai yo'oja'cohua'i a'ë, yure cato. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi col'ini mësarute ña coja'quë a'ë. Ja maca mësarü sihua huajëja'cohua'i a'ë. Ja mësarü sihuaye yecohua'ijë jioye ti peoji.

²³ Ja mu'se cato yë'ère seni asaye ti peosipi. Nuñerepa mësarute cayë. Ja'quëpi mësarute isija'quë api, si'aye mësarü se'ne yë'ë mamipi cajë sejëna. ²⁴ Iye macaja'a mësarü yë'ë mamipi cajë se'ne pahuë, yureta'a sejë'ë. Sejëna, isija'quë api. Isiquëna, sihuaja'cohua'i a'ë.

Iye Yejare Ñese Quëcoye

²⁵ Mësarute cahuë. Iye coca pa'i yo'oye ayena con'i cuëcucue ñaquë jaje casiquëta'are yequë mu'se ti'aja'coa, pa'i yo'oye ayena con'i cuëcuema'ë caye, nuñerepa caja'quë a'ë, ja'quë ayere ti'ña asayerëpa. ²⁶ Ja mu'se cato mësarü yë'ë mamipi cajë seja'cohua'i a'ë.

²⁷ Tsoe ja'quëpi mësarute oi paji, mësarupi yë'ère oi do'ire cui'ne mësarupi yë'ère Diusu quë'ropi daisiquë api, cajë asa do'ire. ²⁸ Ja'quë quë'rore papi etani iye yejana daisiquë a'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato iye yejapi je'oni ja'quë quë'rona co'ija'quë a'ë."

²⁹ Ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë:

"Yureta'a më'ë ti'ñarepa cayë, yequena con'i cuëcucue peoye. ³⁰ Yureta'a më'ère ñajë cui'ne asayë, si'aye ta'ñe asaquëre papi. Jaje pa'ini yecohua'ijë më'ère seni asañu'u cajë yo'oye peoji. Jaje pa'ina, më'ère Diusu quë'ropi daisiquë api cajë asayë, yëquë."

³¹ Cajëna, Jesupi capi:

"¿Jaje pa'ito yureta'a asa ti'are paye? ³² Tsoe ti'aji, iti yo'o maca. Yure iti macare pa'iyë, mësarü yë'ère te'ire je'oni pa'i ñape hua saija'cohua'i a'ë. Ja maca te'i pëaja'quë a'ë. Jaje pëasiquëta'a te'i pa'iyë paja'quë a'ë. Yë'ë ja'quëpi yë'ë ja're con'i pa'ija'quë api. ³³ Iye cato cayë, mësarute yë'ë ja're con'i pa'ijë ai yo'oye peoye de'oye pa'ijë'ë caquë. Iye yeja cato mësarü ai yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are quëcoco'ia pa'ijë'ë. Yë'ë je'quë iye yejare ñese quëcoquë paë'ë."

17

Jesús I Ye'yacohua'ire Secacaise'e

¹ Jaje ca tëjini Jesús ma'tëmona ñaquë capi:

"Ja'quë tsoe ti'api, iti yo'o maca. Më'ë mamaquëre de'oquëre papi iñocaijë'ë, më'ë mamaquëpi më'ëreje de'oquëre papi caquë iñoja'quëre. ² Më'ëpi më'ë mamaquëre iye yeja pa'ire cuañequëre nehuë, më'ë isicohua'ire ti pani huesëye isijaquë caquë. ³ Më'ère te'i api Diusu asajë cui'ne më'ë jëjo daosiquëre Jesucristore asaye a'ë, ti pani huesëye.

⁴ Iye yejare pa'i më'ère de'oquëre papi caquë iñoquë më'ë cuañese'ere ne saohuë. ⁵ Iye yeja peo'në yë'ë më'ë ja're pa'i de'oyere pare pase'ëje pa'ye yure yë'ère isi cojë'ë, ja'quë.

⁶ Iye yeja acohua'ini më'ë yë'ère sahuani isisicohua'ire yë'ëpi më'ë pa'iyere iño'huë. Më'ë tsecohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ini yë'ëna më'ëpi isina, iohua'ipi më'ë cocare de'oye

sehuojë yo'ohuë. ⁷ Yure cato jaohua'i asayë, mël'ë tse a'ë cajë mël'ë yë'ëre isise'ere. ⁸ Jaje pa'ina, de'oye sehuojë asahuë, mël'ë yë'ëre isisi coca. Asa tì'are pahuë, mël'ë quë'ropi daisiquë api cajë, cui'ne mël'ëpi jëjo daosiquë api cajë asahuë.

⁹ Jaohua'i do'ire caquë mël'ëre señë: Coa iye yeja acohua'ini caquë señe pañë. Mël'ë yë'ëre isisicohua'ini caquë señë, mël'ë tsecohua'ini. ¹⁰ Yë'ë paye mël'ë tse a'ë, cui'ne mël'ë payepi yë'ë tse a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë de'oyere jaohua'ipi iñoñë.

¹¹ Yë'ë iye yejare pa'iyë paja'quë a'ë. Paquëta'are jaohua'ita'a iye yejare pa'ija'cohua'i a'ë. Yë'ë cato saiye, mël'ë ja're pa'ija'quëpi. Ja'quë de'oquërepa jaohua'i mañare ñacaijë'ë, mël'ë tutupi mël'ë yë'ëre isisicohua'ire, mël'ë cui'ne yë'ë cõni pa'iyëje pa'ye tel'ijë pa'iohua'i pa'ija'cohua'ire. ¹² Yë'ë iye yeja pa'i maca mël'ë tutupi de'oye ñacaë'ë, iohua'ire, mël'ë yë'ëre isisicohua'ire. Ñacaina, tel'ijë ne huesëye papi, noni ne huesësiquëse'e ne huesëpi toyase'epi tì'aquëna.

¹³ Yure cato mël'ë pa'i hue'ñana saiye. Jaje pa'iquëta'are yë'ë ja yë'ta'a iye yejare pa'i do'ire cayë, iye coca, jaohua'ijë yë'ë sihuayeje pa'ye sihuajajë caquë. ¹⁴ Mël'ë cocare jaohua'ina isihuë. Isina, iye yeja acohua'ipi iohua'ire coeyë, iye yeja acohua'i peo do'ire. Yë'ëje iye yeja aquë peoyë. ¹⁵ Iye yejapi jaohua'ire etoni sajë'ë caquë señe pañë. Yë'ë cato señë, mël'ëpi ñacaina, huatipi josa yo'oye pajaquë caquë. ¹⁶ Jaohua'i cato iye yeja acohua'i peoyë. Yë'ëje iye yeja aquë peoyë. ¹⁷ Mël'ë tsecohua'irepa pa'ija'cohua'ire de'ocohua'ire pare nejë'ë, mël'ë cocapi. Mël'ë coca cato nuñere pa'ë. ¹⁸ Mël'ë yë'ëre iye yejana jëjo daose'eye pa'ye cui'ne yë'ëje jaohua'ire iye yejana jëjo saoyë. ¹⁹ Jaje pa'ina, jaohua'ini caquë yë'ëpi mël'ëna isiyë, jaohua'ijë nuñerepa coca do'ipi mël'ëna isisicohua'i pa'ijë mël'ë yëyere yo'ojajë caquë.

²⁰ Jaohua'ise'ere caquë secacaiye pañë, cui'ne iohua'i quëajëna, jeteyo'je asani itire pa'ë cajë cuasaja'cohua'ireje caquë secacaiyë. ²¹ Si'aohua'i jaohua'ijë tel'ijë pa'iohua'i pa'ijajë caquë señë, tel'ijë pa'iohua'i maina tsioni pa'ijaquë caquë. Ja'quë, yë'ë cui'ne mël'ë cõni tsioni tel'ijë pa'iohua'i pa'iyëje pa'ye pa'ijajë jaohua'ijë. Jaje tsiosicohua'ipi tel'ijë pa'iohua'i pa'ijëna, iye yeja acohua'ipi ñajë mël'ëpi yë'ëre jëjo daopi cajë sehuoja'cohua'ire. ²² Jaohua'ire isihuë, de'oyere pare mël'ë yë'ëre isise'ere, tel'ijë pa'iohua'i pa'ijajë caquë, mël'ë cui'ne yë'ë tel'ijë pa'iohua'i pa'iyëje cui'ne pa'ijajë caquë. ²³ Yë'ëpi iohua'i ja're cõni pasi'i. Pa'ina, mël'ëpi yë'ë ja're cõni pa'ijë'ë. Pa'ina, iohua'ipi tel'ijë pa'iohua'irepa pa'ija'cohua'ire. Jaje pa'ijëna, iye yeja pa'ipi, mël'ëpi yë'ëre jëjo daopi cajë asaja'cohua'i a'ë, mël'ëpi jaohua'ire yë'ëre oiyëje pa'ye oina ñajë.

²⁴ Ja'quë mël'ëpi yë'ëre isihuë. Jaje pa'ina, mël'ëre señë, jaohua'ijë yë'ë pa'i hue'ñare pa'ijajë caquë, pa'ijë mël'ë yë'ëre de'oyerepa isise'ere ñajajë. Yë'ëre mël'ë cato ai oiquë a'ë, ja yë'ta'a yeja de'huama'nëpi. ²⁵ Yë'ë ja'quë nuñerepa yo'oquë, mël'ëre iye yeja pa'i asa tì'añe pañë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato mël'ëre asayë icohua'ijë mël'ë jëjo daosiquë api cajë asayë, yë'ëre. ²⁶ Yë'ëpi iñoquë, mël'ë pa'iyë jaohua'ire. Ja yë'ta'api iñoquë pasi'i, ai jerepa tiña. Jaje iñoquëna, mël'ë yë'ëre oiyepi iohua'ini pa'ijaquë pa'ina, yë'ëpi iohua'i ja're cõni pasi'i.”

18

Jesure Tseani Sase'e

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Iye ca tējini jeteyo'je Jesús saji'i, i ye'yacohua'i ja're cõni Cedrón a'ri tsiaya je te'tena. Jarote a'ri tsio paji'i. Jarona Jesús i ye'yacohua'i ja're cõni cacapi. ² Judasje, coso yehuoja'quëje jaro ñaquë paji'i. Jarona Jesús si'anë i ye'yacohua'i ja're tsi'si hue'ña paji'i. ³ Pa'ina, Judas iti ñaquë sëte iti hue'ñana sa tì'api, soldado pa'i ja're, cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i jëjo daocohua'i ja're, cui'ne fariseo pa'i jëjo daocohua'i ja're. Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i jëjo daocohua'i cato Maija'quë huë'e ñacai soldado pa'i paë'ë. Si'aohua'i huajo cui'ñasicohua'ire papi daë'ë, toa tsëopëana cui'ne soquë pena tsëosicohua'ipi. ⁴ Jesupi iohua'i yo'o ja'ñe asaquë du'ru sani iohua'ire seji'i: “¿Neni co'eye'ni?”

⁵ Caquëna, iohua'ipi cahuë:
 “Jesús Nazaret aquëni co'eyë.”
 Cajëna, Jesupi sehuoquë capi:
 “Yë'ë i a'ë.”

Judasjê iohua'i ja're çoni paji'i. ⁶ Jaje caquëna, asani co'ye jëa saoni yejana tãta omehuë. ⁷ Ja maca Jesús tijupë seji'i, iohua'ire cahuë:

“¿Neni co'eye'ni?”
 Caquëna, iohua'ipi cahuë:
 “Jesús Nazaret aquëni co'eyë.”

⁸ Cajëna, Jesús capi, iohua'ire:
 “Tsoe mësarupi asahuë. Yë'ë i a'ë. Yë'ëni co'eye sëte jaohua'ire josa yo'oma'pë pa'ijë'ë, iohua'ise'e saijajë.”

⁹ Jaje Jesús case'e ti'api, i case'e cato caji:

“Më'ë yë'ëre isisicohua'ire ne huesoye pahue, te'ireje.” ¹⁰ Ja maca Simón Pedropi i hua'ti dutani ëja të'hui çajorose'e tëto huatopi. I tëtosiquë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaiquë paji'i. I mami cato Malco hue'equë paji'i. ¹¹ Jaje yo'oquëna, Jesupi Pedrore capi:

“Hua'tire io ju'i hue'ñana jua nëojë'ë. Iye jare jaje ai yo'oye pa'iji, yë'ë ja'quëpi isito.”

Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Èjaërepa Quë'rona Èjaë Jesure Sase'e

(Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)

¹² Ja maca soldado pai cui'ne iohua'i ëjaë çoni, cui'ne judío pai soldado çoni Jesure tseani huehuë. ¹³ Ja jeteyo'je Anás huë'ena sahuë. Anás mamacorepa do'ire Caifás cato Anás huau paji'i. Jaëpi ja tëcahuë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë paji'i. ¹⁴ Jare iquë Caifáspi ca nëopi, judío paire te'i mai aquëpi jucacaiye pa'iji, si'a judío pai do'ire.

Pedropi Jesure Ñama'quë A'ë Case'e

(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵ Simón Pedro cui'ne yequë i ye'yequë çoni tuë'ë, Jesure. Jesús ye'yaquë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ñaquë paji'i. Jaje pa'i do'ire cacapi, Jesús ja're çoni, ëjaë huë'e hue'se daripëna. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are Pedrose'e hue'se eta sa'rona pëapi. Jaje pëaëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ñaquëpi Jesús ye'yaquëpi etani eta sa'ro ñacore coca cani Pedrore copi, sa'nahuëna. ¹⁷ Ja maca eta sa'ro ñacopi Pedrore seço'ë:

“¿Më'ë i ye'yacohua'i aquë pa'ima'quë?”

Seona, Pedropi capi:

“Pajë'ë, yequë a'ë.”

¹⁸ Ai sësëye sëte, jo'yaohua'i cui'ne policia pai çoni jeca dani suani toa nehuë. Neni jarote ñu'ijë sësëquëna, cuijê paë'ë. Pedrojê jarote paji'i, sësëquëna, cuiquë.

Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Èjaëpi Jesure Sese'e

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi Jesure se huëopi, jecohua'i a'ni, më'ë ye'yacohua'i caquë, cui'ne iquere më'ë ye'yaquë paquë'ni caquë seji'i. ²⁰ Seina, Jesupi capi:

“Si'a pai asajëna, yë'ë cato casiquë a'ë. Si'anë pai tsi'si sitona ye'yaquë pa'isiquë a'ë. Cui'ne Maija'quë huë'ena ye'yaquë pa'isiquë a'ë, judío pai tsi'si hue'ñana. Yë'ë cato yo'osiquë a'ë, yahue yo'oma'ë pa'isiquë a'ë. ²¹ ¿Me yo'oquë yë'ëre seni asaquë'ni? Seni asajë'ë, yë'ë caquëna, asasicohua'ini, jaohua'ipi quëajajë yë'ë case'e. Jaohua'ipi asayë, yë'ë case'e si'aye.”

²² Jaje Jesús ca maca Maija'quë huë'e ñacai policiapi iti maca nëcaquëpi tsiana tëtoquë capi:

“¿Jaje io Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre sañope sehuocoa?”

²³ Caquëna, Jesupi capi:

“Quëajë'ë. ¿Iquere yë'ë co'aye care'ni? ¿Yë'ë case'epi de'oye pa'ito me yo'oquë të'caquë'ni, yë'ëre?”

²⁴ Ja maca Anáspi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë Caifás quë'rona sëasiquëni jëjo saopi.

Pedropi Jesure Ñama'quë A'ë, Ca Cqse'e

(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵ Pedro jaje yo'o maca cato toare cui nëcapi. Nëcaquëna, ite cahuë:

“¿Më'ëje i ye'yacohua'i aquë pa'ima'quë?”

Cajëna, Pedropi cosoquë capi:

“Pajë'ë. Ñama'quë a'ë, ite.”

²⁶ Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicohua'i aquëpi seji'i, Pedro cajoro tëto tëasiquë, do'iquëpi ñeje caquë:

“¿Më'ëje pa'ini yë'ë ñasiquëta'a jeto tsio?”

²⁷ Caquëna, Pedropi tijupë cosopi. Coso macarepa curaje yëji'i.

Pilato Ña Hue'ñare Jesús Pa'ise'e

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸ Ja maca Caifás huë'epi Jesure Pilato huë'ena sahuë. Ja maca cato ñata tome huesë maca paji'i. Judío cato cacama'pë pa'ë huë'e, si'si neñere coejë, iohua'ipi jarona cacasicohua'i pani Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë aiñere para'huë. ²⁹ Jaje pa'ina, Pilatopi etani iohua'ire capi:

“¿Ique do'ire iquëre sañope caye'ni?”

³⁰ Caquëna, iohua'ipi sehuohuë. Do'i quë'i peoto yëquë më'ë quë'rona daye para'huë.

³¹ Ja maca Pilatopi capi:

“Sajë'ë, iquëre. Sani mësarü cuañese'e pa'ieyeje do'i quë'i pa'ito yo'ojë'ë.”

Caquëna, judío paipi cahuë:

“Jaje pa'iquëta'are yëquë judío pai cato paire huani jeoñe cuañeñe ti peoyë.”

³² Jaje yo'ojëna, Jesús i ju'i ja'ñe ca nëose'e ti'api. ³³ Pilato cui'naëpi i huë'ena cacani Jesure soini seji'i:

“¿Më'ë judío pai ëjaëre paë?”

³⁴ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Më'ëse'e cuasaquë caquë, panita'a yecohua'ipi carena, caquë?”

³⁵ Caquëna, Pilatopi sehuopi:

“¿Judíoje ñani yë'ë cato? Më'ë paipi cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi yë'ëna dani isihuë, më'ëre ja do'ire cayë. ¿Iquere yo'o u'ni?”

³⁶ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Iye yeja yë'ë cuañe hue'ña peoji. Iye yeja yë'ë quë'ro pa'ito, yë'ë te'te pa'icohua'ipi uihuara'huë, yë'ëpi judío paini tsea cuañeñe pajajë cajë. Yë'ë cuañe hue'ña peoji, iño.”

³⁷ Ja maca Pilatopi capi:

“Jaje pa'ito judío pai ëjaë, më'ë.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Pai ëjaë'ë, më'ë cayeje. Peosiquëpi pai de'oni yë'ë cato iye yejana daisiquë a'ë, nuñerepa cocare casi'i caquë. Nuñerepa cocare sehuocaicohua'ipi yë'ë caye asacaiyë.”

Jesure Huani Jeoñe

(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)

³⁸ Caquëna, Pilatopi capi:

“¿Ique a'ni, nuñerepa?”

Jaje seni tëjini, Pilato tijupë pai ja're coca casi'i caquë, etani capi:

“I co'aye yo'ose'e yë'ë ti'ama'ë pa'iyë, iquëre. ³⁹ Mësarü cato Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'seña tseasicohua'ire te'ire etocohua'i a'ë. ¿Jaje pa'ie se'te mësarü neni etoye yëye'ni? ¿Judío pai ëjaëni etoye?”

⁴⁰ Jaje ca maca si'a pai cui coreña:

“¡Jaëre cato etoye peoji! Barrabásni eto saojë'ë.”

Iquë Barrabás cato co'amaña yahue imaquë paji'i.

19

¹ Jaje cajëna, asani Pilatopi Jesure si'sejë'ë caëna, si'sehuë. ² Soldado paï Jesure miupi maro tëosicopi siopëna puahuë. Cui'ne nea maja'i ju'i care Jesure suñacaë'ë. ³ Ja jeteyo'je i quë'rona tsiojajë cahuë:

“¡Judío paï ëjaëre pa'ë, më'ë!”

Jaje cajë tsiana të'cahuë.

⁴ Tijupë Pilato eta çoni capi:

“Asajë'ë. Iquë co'aye yo'ose'e ti'ama'ë pa'iyë. Cui'naëni mësarü quë'rona da çoñë, do'i peoquë api cajë ñajajë caquë.”

⁵ Jesupi miu maro pu'i cui'ne nea maja'i ju'i ca ju'i etaquëna, ja maca Pilatopi capi:

“¡Ñajë'ë. Ñnore pa'iji, iquë!”

⁶ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne policia paï ñani cuihuë:

“¡Queñe pa'iji. Queñe pa'iji!”

Jaje cuijëna, Pilatopi capi:

“Sani quejë'ë, mësarupi. Yë'ë cato ti'añe pa'huë, i co'aye yo'ose'e.”

⁷ Caquëna, judío paipi sehuohuë:

“Yëquë cuañese'e payë. Jaje pa'ina, yëquë cuañese'eje ju'iñe pa'iji, Diusu mamaquë a'ë casi do'ire.”

⁸ Jare Pilato asani ai jerepa ca'rapi. ⁹ Ja maca cui'naëpi huë'ena cacani seji'i, Jesure:

“¿Jero aquë a'ni, më'ë caquë?”

Seina, Jesús ti sehuoma'ë paji'i, te'o macareje.

¹⁰ Ja maca Pilato capi:

“¿Yë'ëre sehuocaiye paquë? ¿Huesëquë cui'ne yë'ëpi më'ëre queja'a tutu cui'ne më'ëre eto sao tutuje paye?”

¹¹ Caquëna, Jesupi capi:

“Diusupi më'ëre ja tutu isima'quë pa'ito më'ë yë'ëre yo'o ti'añe ti peora'pi. Jaje pa'ina, yë'ëre tseani më'ëna isisiquëpi më'ë jerepa jai do'i paji, tayo do'ire.”

¹² Jare ja macapi Pilato cato Jesure eto sao huasosi'i caquë co'epi. Co'equëta'are judío paipi jerepa cuihuë, ñeje:

“Jaëni eto saquë pani César cajei peoja'quë a'ë, më'ë. ¡Paï ëjaëre pa'ë caquë yo'oquë cato César te sañope yo'oquë api!”

¹³ Ja maca Pilato iyere asani Jesure hue'sena etoni paï yo'ose'e ne de'huaquë ña de'hua hue'ñana ja'rupi, hebreo paï coca cato Gabata hue'yo hue'ñana. Jaje cani cayë, “Quënapï nesico”. ¹⁴ Ja yë'ta'a Egítopi Israel paï etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se ti'añe pa maca mu'se joporepa pa'ina, yo'ohuë, te'e mu'se caraquëna. Ja maca judío païre Pilatopi capi:

“¡Iquë mësarü ëjaërepa pajë'ë!”

¹⁵ Jaje caquëna, iohua'ipi cahuë:

“¡Ju'ijaquë, ju'ijaquë! ¡Queñe pa'iji!”

Cajëna, Pilatopi capi:

“¿Yë'ëpi mësarü ëjaëre queja'quë a'ni, jaje ca ja'ñe?”

Caquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cahuë, ite:

“Yequë ëjaëre pare peoyë. Coa César se'e yëquë ëjaë pa'iji.”

¹⁶ Jaje ca tëjini Pilatopi Jesure iohua'ina isipi quejajë caquë. Isina, iohua'ipi sahuë.

Jesure Queñe

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lc 23.26-43)

¹⁷ Jesús jaropi etani ite queja'a sarahua çoni saji'i, paï siopë tara hue'e hue'ñana hebreo paï coca cato Gólgota hue'yo hue'ñana. ¹⁸ Jarona ite quehuë. Yecohua'ire cayaohua'ire i ja're çoni quehuë. Jesuni jopore pana nëcojë yecohua'ini i ëja te'tena cui'ne i ari te'tena nëcohuë. ¹⁹ Pilatopi cuañepi cruzu ëmëje'ena: JESÚS NAZARET AQUË JUDÍO PAI ËJAËPI toyasicore deojë'ë caquë. ²⁰ Jaje toyasicore jai paï judío paï ñahuë, Jesure que sitopi paï daripë ja'yere pa'i do'ire. Toyasico cato paji'i, hebreo coca, griego

coca, cui'ne latín coca. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i judío paipi cahuë, Pilatore:

“Toyama'ë pa'ijë'ë ‘Judío paí ëjaëpi’ caquë coa toyajë'ë, ñeje, ‘Judío paí ëjaë'ë caquë api.’ Jare toyajë'ë.”

²² Cajëna, Pilatopi sehuopi:

“Yë'ë toya huesosico cato jaje pa'iji. Yeque ponañe peoji.”

²³ Ite quesí jeteyo'je soldado paipi Jesús ju'i care ñi cajese'e pa'i caña huahuehuë, paí ñape cui'na ja'yese'e. Cui'ne camisaje i'ë, itena te'opi tsoa ca pa'ie sëte, ²⁴ sa'ñe iohua'i cahuë:

“Nanë ye'saye pañu'u, coa iti de'hue nesiquëpi iote paja'quëre.”

Jaje cajë yo'o maca tsoe ti'api, toyase'e ñeje cayepi:

“Yë'ë ju'i care paí ñape huahuehuë. Nepi paja'cohua'i a'ni, cajë.” Jaje soldado paí yo'ohuë, iti case'ejë pa'ye.

²⁵ Cruz yë'quë macare Jesús pëca ja'co cui'ne io maja'yo, cui'ne Cleofas ñejo María, cui'ne yequë María Magdalena paë'ë. ²⁶ Pa'ijëna, pëca ja'core Jesús ñani, cui'ne i ai oi ye'yaquë pa'isiquëpi io yë'quë macare nëcaquëna, ñani capi:

“Nomio jaë api, më'ë mamaquë.”

²⁷ Ja jeteyo'je i ye'yaquëre capi:

“Jao, më'ë ja'co.”

Jare iti casi macapi i ye'yaquëpi i huë'ena sai sapi, iote.

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Ja jeteyo'je Jesús tsoe si'aye ne saose'e sëte toyase'e cayepi ti'lajaquë caquë capi:

“Oco ëaji.”

²⁹ Jarote o'sa cono timësicopi ñuco'ë. Ñu'iona, ja maca ca'cona saëni soquë tarapëna huëni i yë'opona ucujaquë cajë yo'ojëna. ³⁰ Jesupi o'sa cuiya'i conore ucupi. Ucuni capi: “Si'aye ti'api, yureta'a.”

Jaje cani meñe siopë ne meni, juni huesëpi.

Jesús Coripa Quë'rona Soldadopi Totase'e

³¹ Ja yë'ta'a Egítopi Israel paí etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se ti'ama'ë paji'i. Ja mu'se cato huajë mu'se paji'i. Jaje pa'i do'ire co'aye cruzure ju'isicohua'ipi dete ma'ñe cajë Pilatore se'ë, quesicohua'ire quëñase'e tē'ca jē'yeni tiona sajjë cajë. ³² Ja maca soldado paipi sani du'ru aquëre pani quëña tē'ca jē'yehuë, cui'ne yequëreje tē'ca jē'yehuë, Jesús ja're quesicohua'ire. ³³ Jaje yo'oni Jesús quë'rona sa tsiojajë ñajëna, tsoe ju'isiquë paji'i. Pa'ina, ña jujani quëña tē'ca jē'yeye pahüë.

³⁴ Jaje pa'iquëta'are soldadopi uiyopi totapi. Coripana totaquëna, tsie cui'ne oco etapi. ³⁵ Iye quëaquë cato iti ñasiquëpi quëaji cui'ne nuñerepa caji. Nuñerepa quëaji iti asasiquëpi, mësarureje care paji cajë asajajë caquë. ³⁶ Iye cato yo'ohuë, ñeje toyase'epi ti'lajaquë cajë, itipi caji: “I quëña tē'ca jē'yeye paja'cohua'i a'ë.” ³⁷ Yequë huë'ña toyase'epi caji: “Iohua'i a'si nesiquëni ñaja'cohua'i a'ë.”

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Ja jeteyo'je José, Arimatea aquëpi Pilatore sani Jesús capë tasi'i caquë seji'i. José cato judío paíni ca'raquë Jesure yahuerpa tuiquë paji'i. Jaje pa'ipi seji'i, Pilatore Jesús capë sani tasi'i caquë. Caquëna, Pilatopi de'oji sajjë'ë. Caëna, sani Jesús capë ñi sapi. ³⁹ Cui'ne Nicodemoje saji'i, treinta kilos mirra cui'ne aloes co'mese'ere saquë. Jaë cato Jesure ñami sani coca casiquë paji'i. ⁴⁰ Jaje José cui'ne Nicodemo cono saiscicohua'ipi Jesús capëre ñi iohua'i sase'e huëo sēñepi cañana neni tunahuë, ju'isiquëre. Taja'quëre judío paí yo'oyepi yo'ohuë, jaje yo'ocohua'i sëte. ⁴¹ Jesure que sito ja'yere tsio paji'i. Pa'ina, ja tsiore paji'i, huajë quë'isi coje paire tama'coje. ⁴² Pa'ina, ja cojena Jesure tahuë, ja'ye maca pa'icona. Ja maca cato judío paí huajë mu'se tsoe ti'a huëopi.

20

*Jesús Ju'isiquēpi Huēiye**(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)*

¹ Du'ru co'amaña ne mu'se ñata maca ja neaquēna, María Magdalenapi sacco'e, tasi daripēna. Saio ñacona, daripē siosicopi jai quēna pē hui'yosico paji'i. ² Ja maca Simón Pedro quē'rona cui'ne Jesús ai oiquērepa pa'isiquē quē'rona huē'huēni cao:

“Ējaē capē tsoe sahuē, daripē pa'isicore. Huesēyē, jero sa'na nehuē.”

³ Jaje cacona, Pedro cui'ne yequē i ye'yaquē coni daripē quē'rona ñañu'u cajē saē'ē. ⁴ Cayahua'i te'e co'arepa huē'huējē saē'ē. Te'i ai jerepa huē'huēsiquēpi du'ru ti'api, tasi daripēna. Pedropi jeteyo'je ti'api. ⁵ Du'ru ti'ani nē meni ñaquēna, coa ite huēni oasi cañase'e paji'i. Cacani ñañeta'a papi. ⁶ Paquēna, Simón Pedropi jeteyo'je daisiquēpi daripēna cacapi. Jaēje cui'ne ñapi, ite huēni oasi cañase'e pa'ina. ⁷ Cui'ne yequeje ñapi, Jesús siopē tunasi capi tirona iose'ere tunani yequē caña uima'tona oasicopi pa'iona. ⁸ Ja maca cui'ne du'ru daripēna ti'asiquēje cacani iti yo'ose'e ñaquē nuñerepa asapi, iti yo'ose'e. ⁹ Jesucristo ju'isiquēpi huēi ja'ñere case'ere ja yē'ta'a toyase'e caye asa ti'ama'cohua'i sēte. ¹⁰ Jaje ña tējini i ye'yacohua'i co'ihuē, huē'ena.

*Jesupi María Magdalenana Ñaise'e**(Mr 16.9-11)*

¹¹ Jaje pa'iquēta'are María cato hue'sena pēa nēcani oi nēcao, daripē yē'quē macapi. Ja oio se nē meni ñao daripē sa'nahuēna. ¹² Ñacopi ñao, cayahua'i poja'i ju'i caña suñasicohua'ipi, Jesús capē pa'i sitore pa'ijēna, te'i quēo pa'i sitore pa'ina, yequēpi siopē pa'i sitore ñu'ina. ¹³ Ja maca huiñaohua'ipi iote se'jē:

“¿Nomio, iquere oico'ni?”

Cajēna, iopi sehuo:

“Yē'ē Ējaēni sahuē. Ja do'ire oiyē. Huesēyē, jero sa'na sani nehuē.”

¹⁴ Jaje se ca toco, se ponēco Jesure ñao, iti macare nēcaquēna. Ñacota'a Jesupi cuasaye pao. ¹⁵ Ja maca Jesupi iote se'ji'i:

“¿Nomio, iquere oico'ni? ¿Neni co'eco'ni?”

Caquēna, iti maca tsio ñaquē api cuasaco cao:

“Ējaē, mē'ēpi sasiquē pani quēajē'ē, mē'ē ne sito. Quēaēna, yē'ēpi ite sasi'i.”

¹⁶ Ja maca Jesupi capi, iote:

“¡María!”

Caquēna, iopi ponēni cao, hebreo cocapi:

“¡Raboni!” Jaje caye cato cao, ye'yaquē.

¹⁷ Ja maca Jesupi capi:

“Tseama'o, ñu'ijē'ē. Ja yē'ta'a ja'quē quē'ro saima'quē a'ē. Jaje pa'iquēta'are sani quēajē'ē, yē'ē yo'je tsire. Pēca ja'quē quē'rona cui'ne mai Diosu quē'rona saiyē.”

¹⁸ Caquēna, ja maca María Magdalenapi sani i ye'yaquē pa'isicohua'ire quēao. Ējaēni ñahuē, caco. Ipi jaje quēajē'ē, caēna, cayē, cao.

*Jesupi I Ye'yacohua'ina Ñaise'e**(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)*

¹⁹ Jare ja mu'se du'ru co'amaña ne mu'se ñami pa'i maca i ye'yacohua'ipi tu'rihuēna judío pāini ca'rajē cacani eta sa'ro siosicohua'ipi paē'ē. Pa'ijēna, Jesupi iohua'i jopona ñaiquē pēpaquē capi:

“De'oye pa'ijē'ē.”

²⁰ Ja se ca tējini i jēña cui'ne i coripa iñopi. Ja maca Ējaēre papi cuasajē sihuahuē. ²¹ Ja maca cui'naēpi Jesús ca copí:

“De'oye pa'ijē'ē, mēsaru. Ja'quē yē'ēre jējo daose'ejē cui'ne yē'ējē mēsarutejē jējo saoyē.”

²² Jaje cani sēcopi iohua'ina, sēcoquē capi:

“De'oyore pare pajë'ë. ²³ Mësarupi sai de'huacaicohua'ini iohua'i tayo yo'ose'e sai de'huacaiye pa'iji. Mësarupi sai de'huacaima'cohua'ini iohua'i tayo yo'ose'e sai de'huacaiye peoji.”

Tomáspi Jesús Huëisiquère Ñase'e

²⁴ Tomás Jesús doce soisicohua'i aquëpi cui'ne yequë mami Gemelo hue'equëpi Jesús ñai maca peopi. Peoquëna, yecohua'ise'e paë'ë. ²⁵ Peoquëna, ñasicohua'ipi Jesús ye'yacohua'ipi quëahuë, Èjaëni yëquë ñahuë cajë. Cajëna, Tomás capi:

“Yë'ëpi i jëtë quëna ñaca cojena cui'ne i coripa ui cojena yë'ë jëtëpi sani ñama'ë pani ire papi caye paja'quë a'ë.”

²⁶ Ocho mu'seña tëto saisi maca i ye'yacohua'ipi huë'ena tsi'sicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, jarote Tomásje çoni paji'i, yure cato. Ja maca Jesús ñaipi, eta sa'noa sïose'epi pa'iquëta'are. Ja maca pëpaquë capi:

“De'oye pa'ijë'ë.”

²⁷ Ja maca capi, Tomásre:

“Më'ë jëtëpi ñona sa'ijë'ë. Sa'i ñajë'ë, yë'ë jëñare. Më'ë jëtëre dajë'ë. Dani yë'ë coripa ui cojena sa'ijë'ë, tsoerepa jëa coema'ë pa'ija'quë nuñere pa'ë caquë asaja'quë.”

²⁸ Ja maca Tomás sehuopi:

“Yë'ë jëjaë cui'ne yë'ë Diusu!”

²⁹ Caquëna, Jesupi capi:

“Tomás yureta'a asare payë, më'ë yë'ëre ñasi do'ire. Sihuayë, yë'ëre ñama'cohua'ipi coa quëayena asani nuñere pa'ë cajë cuasacohua'ire.”

Me Neja'copi Iye Toya Pëpë Pa'ico'ni

³⁰ Jesús jaiye yo'opi i ye'yacohua'ini ñajëna, pai yo'o tija ma'ñere ja yo'ose'e toya pëpëna si'aye toyase'e peoji. ³¹ Jaje pa'iquëta'are iye cato mësarupi Jesure ire papi Cristo huasoquë api, cajë cui'ne Diusu mamaquëre papi cajë asani ti pa'iyere tija'ajë cajë toyase'e a'ë.

21

Jesupi Siete I Ye'yacohua'ina Ñaise'e

¹ Ja jeteyo'je Jesús tijupë i ye'yacohua'ina ñaipi, Tiberias jaira tëtëpana. Ñaini ñeje yo'opi: ² Simón Pedropi cui'ne Tomás Gemelo hue'equë cui'ne Natanael Caná yeja Galilea aquë cui'ne Zebedeo mamajë cui'ne cayaohua'ini Jesús ye'yacohua'ini çoni paë'ë. ³ Pa'ijëna, Pedropi capi:

“Hua'ire sani nesi'i.”

Caquëna, yecohua'ijë cahuë:

“Yëquëje më'ë ja're sañu'u.”

Cani saë'ë, te'e i ja're çoni yohuëna aya mëni. Ja ñami hua'ire neñe pahuë. ⁴ Ñata tome maca Jesús tsiaya tëtëpare nëcapi, i ye'yacohua'ipi huesëhuë, iquei'ni cajë. ⁵ Ja maca capi, Jesupi:

“¿Tsidohuë, hua'ini neñe pare?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Pahuë, neñe.”

⁶ Ja maca Jesús capi:

“Yohuë ëja te'tena hua'ini yo'ecore jeo dëojë'ë. Ja maca mësarupi neja'cohua'ini a'ë.”

Caëna, i case'ëje jeo dëohuë. Jeo dëorena, hua'ipi timëni dëquëcona, naë tija'ne pahuë.

⁷ Ja maca Jesús ai yëquëpi Pedrore capi:

“¡Mai Èjaëre papi!”

Jaje ca macarepa asayepi Simón Pedropi i ëmëje julicore se suñani sa duji'i, tsiayana.

⁸ Yecohua'ini cato yohuëja'a tsio daë'ë, mejahuëna, hua'ini yo'erë naëjë. Coa cien metro paji'i, tëtëpa tija'ne. ⁹ Yejana titani tumajë tija'ahuë, tsoe toa suasicopi pa'ina. Cui'ne hua'ini, pan paji'i, toa ëmëje'na tuñase'epi. ¹⁰ Ja maca Jesupi capi:

“Dajë'ë, hua'ire mësarupi nesicohua'ini.”

¹¹ Simón Pedropi yohuëna aya mëni hua'li yo'ecore cutihuëre pana naë mapi, me-jahuëna hua'li timësiconi. Ciento cincuenta y tres hua'ire nehuë. Jaje pa'iquëta'are hua'li yo'erë tëiye pao. ¹² Ja maca Jesupi capi:

“Dani hua'li aijë'ë.”

Te'ije ite iquei'ni, më'ë caquë seña papi. Si'aohua'li Èjaëre papi cajë asahuë. ¹³ Ja jeteyo'je Jesupi panpë ini hua'quequë aopi si'aohua'ire, cui'ne hua'ireje hua'quequë aopi.

¹⁴ Iye cato toasoñe aco paji'i, iohua'li ite ñase'e ju'isiquëpi huëisiquëre.

Simón Pedrore Jesús Case'e

¹⁵ Ao ani tëjisi jeteyo'je Jesupi seji'i, Pedrore ñeje:

“Simón Jonás mamaquë, ¿iye jerepa më'ë yë'ëre oiquë?”

Caquëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë, Èjaë. Më'ëpi tsoe asayë, yë'ë më'ëre oiye.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Jaje pa'ito yë'ë yëi ñamare de'oye ñacaijë'ë.”

¹⁶ Tijupë seni copì, cayaye acore:

“Simón Jonás mamaquë, ¿yë'ëre oiquë?”

Caquëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'iji, Èjaë. Më'ëpi tsoe asayë, yë'ë më'ëre oiye.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Jaje pa'ito yë'ë yëi ñamare ñacaijë'ë.”

¹⁷ Toasoñe acore seji'i:

“Simón Jonás Mamaquë, ¿yë'ëre më'ë yëquë?” Ja maca Pedro oi tsia nepi, toasoñe acore yëquë më'ë yë'ëre oiquë caquëna. Ja maca sehuopi Pedro:

“Èjaë, më'ëpi si'aye asayë, yë'ë më'ëre oiye.”

Ja maca Jesupi capi:

“Yë'ë yëi ñamare de'oye ñacaijë'ë. ¹⁸ Nuñerepa më'ëre cayë, ai posërepa pa'li maca, më'ëse'e caña suñani më'ë yë hue'ñana sai pa'isiquë a'ë. Jaje pa'iquëta'are ai huñnou de'osi maca coa jëtëre nëocaina, yequëpi suñacaija'quë api. Ja maca më'ë saiye yëma'tona saja'quë api.”

¹⁹ Jaje Jesús cani capi: Pedro ju'iñepi Maija'quë de'oquërepa pa'iyë iñocai ja'ñere quëaquë. Ja jeteyo'je capi:

“Tuijë'ë, yë'ëre.”

Jesús Oiquërepa

²⁰ Co'iquë Pedro ñaquëna, i ai oiquëre papi Jesure tuji'i, Jesure tseama'në ao ai maca ja'ye ñu'li, “Èjaë, ¿nepi coso yehuoja'cohua'li a'ni?” caquë sesiquëpi. ²¹ Pedropi ñani Jesure seji'i:

“¿Èjaë, iquëreta'a me yo'oye pa'ija'coa'ni?”

²² Caquëna, Jesupi capi:

“Yë'ë co'li macaja'a huajëquë iquë pa'ijaquë caquë pa'ito ¿iquepi më'ëre co'aquë'ni? Më'ë cato yë'ëni tuijë'ë.”

²³ Ja maca iye case'ere Jesús oiquërepa sehuosicohua'li jupëpi asahuë. Asani cuasahuë, iquë cato ju'iñe paja'quë api. Jaje Jesús cato ju'iñe paja'quë api cayë papi. I cato capi: “¿Yë'ë co'li macaja'a huajëquë pa'ijaquë caquë pa'ito iquepi më'ëre co'aquë'ni?”

²⁴ Iye coca toyaquë cato i oiquëpi toyayë, nuñerepa cocare quëaquë. Jaje pa'ina, nuñerepa cocare caji cajë asayë.

²⁵ Jesús yo'ose'e jaiye pa'iji, pa'iquëta'are toyaye pañë. I yo'ose'e ñape toyañu'u cajë yo'ocohua'li pani toya saoye peoji, si'a yeja maca toya pëpi timë huesotoje. Ja yë'ta'api toyaye pati'ne pa'io. Ca tëjihüë. Jaje pa'ijaquë.

LOS HECHOS

Maija'quë I Joyore Isisi'i Ca Nëose'e

¹ Yë'ë cajei Teofilo, yë'ë du'ru macarepa toya pëpëna si'aye Jesuja'a macarepa yo'o huëoquë yo'ose'e cui'ne i ye'yase'e, cui'ne i ma'tëmona sai macaja'a yo'ose'e si'aye toyahuë. ² Ja yë'ta'a ma'tëmo saima'në i jëjo saocohua'ire jo'ya sahuani de'o joyo cõcaiyepi iohua'i yo'o ja'ñe quëaëña. ³ Cui'ne ju'isiquëpi huajëquërepa pa'iji cajë ñajajë caquë ja'në pa'ise'eje pa'irepa pani iñoquë cuarenta mu'seña ñaiquë Diusu cuãne te'tere quëaëña, jaohua'ire.

⁴ Ja yë'ta'a Jesús i jëjo saocohua'i ja're pa'i caëña:

“Jerusaléni saima'pë utejë'ë, ja'quë mësarute isisi'i ca nëose'ere yë'ë quëase'ere.

⁵ Juan cato ocopi dopi. Jaje pa'iquëta'are a'ri maña se ñata sao mu'seña mësaruru cato de'o joyore pani do cuãñoja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, oco doyeje pa'ye.”

⁶ Jesús quë'rona tsi'sijani Jesure se'ë ñeje:

“Ejaë, ¿më'ë yurepi Israel pai ëjaëre necaija'quë a'ë, yëquëre de'oye cuãneja'quëre?”

Cajëna, Jesupi sehüoëña:

⁷ “Ja cato pai asaye peoye a'ë. Coa ja'quëse'e neñe pa'iji. Jaje pa'ina, mësaruru iti neja'a mu'se cui'ne ti yo'oja'a tëcahuëje asaye peoji. ⁸ Jaje pa'iquëta'are de'o joyopi mësaruru dani pa'i maca tutu isi cuãñoni Jerusalén, Judea yeja, Samaria yeja, coa si'a yeja pa'icohua'ire quëacaija'cohua'i a'ë, yë'ë yo'ose'e ayere.”

⁹ Ja se ca tējini ñajë nëcajëna, Jesús ma'tëmona sa cuãñoëña. Sa cuãñoquëna, sirioipi ite peo hue'ñarepa tsio dani hueso. ¹⁰ Ja yë'ta'a Jesús ma'tëmona mëñere ñajë nëcajëna, peo hue'ña pa'isicohua'ipi caya ëmëohua'i poja' ju'i caña ju'icohua'ipi ñaini caëña, iohua'ire:

¹¹ “Galilea pai ¿me yo'ojë ma'tëmore ñajë nëcaye'ni? Iquë Jesús mësaruru ja're pa'isiquëpi yure ma'tëmo sa cuãñosiquë cui'naëpi co'ija'quë api, mësaruru ñajëna, saise'eje pa'ye.”

Judas Pa'isi Sa'rona Matiaspi Tsiojaise'e

¹² Ja maca Jesús jëjo saocohua'i Olivos ai cutihuëpi te'e kilómetro sani Jerusalénna co'ireña, jaohua'i cato saë'ë, huajë mu'se ja ja'ye cu'ie pa'iji, cuãnese'e ja'ye. ¹³ Ja maca pai daripëna ti'ani iohua'i huero pëani pa'i huë'e ëmëje'e tu'rihuëna mëni pëareña. Iti pëasicohua'i cato pa'iyë: Pedro, Juan, Jacobo, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Alfeo mamaquë Jacobo, Simón yequë mami hue'yosiquë Zelote, cui'ne Jacobo mamaquë Judas. ¹⁴ Si'aohua'i jaohua'i Jesús yo'je tsi ja're, cui'ne Jesús pëca ja'co María ja're cõni, cui'ne yequë nomiohua'i ja're cõni te'e cuasayepi si'anë Maija'quëre se'nu'u cajë tsi'sijë paë'ë.

¹⁵ Ciento veinte sehuosicohua'i pa'icohua'ipi ja mu'seña te'e macana tsi'sirena, Pedropi jopore pana huëni nëcane caëña, ñeje:

¹⁶ “Maija'quë do'ijë, Jesure tseacohua'ire sai saquë Judas yo'o ja'ñere Maija'quë joyopi Davidre du'ru quëaëña. Quëaquëna, toyapi. Ja toyase'e, Maija'quë joyo case'e ti'añe paji'i. ¹⁷ Judas cato mai aquë paji'i. Cui'ne mai neñe ayere cõ nequë paji'i. ¹⁸ Jaje pa'iquëta'a, co'aye yo'o do'ire saisi curiquëpi yejare huerohuë. Jaje pa'iquëta'are Judas cato siopëja'a meñe tōmeni ëtatu'u joquëna, si'aye ëta mea etaëna, juquëña. ¹⁹ Ja yo'ose'ere Jerusalén pa'icohua'ipi asani iti tsiore hue'yohuë, tsie tsio. Iohua'i cocarepa cato Acéldama hue'yoreña. ²⁰ Jaje pa'ina, Salmos toya pëpë caji:

I pa'isi huë'e jeocosi huë'e pa'ija'coa,
Pëa cõma'a huë'e.
Cui'ne caji, yequeje:

I yo'ora'ase'ere yequëpi yo'oye pa'iji.
²¹ De'oji. Maipi iye macare payë, Jesús mai ja're pa'i macapi, mai ja're si'anë pa'icohua'ire Jesure Juan oco do macapi cui'ne i ma'tëmo mëi macana mai ja're pa'icohua'ire.

²² Jaje pa'ina, de'o'ji, jaohua'i aquëni te'ire maire tsioja'quëre neñe. Nerena, jaëpi mai ja're coní te'e Jesús ju'isiquëpi huëji'i, quëaja'quëre.”

²³ Casi maca co'ejë cayaohua'ire ti'areña, José Barsabás cui'ne Matias. Josëpi yequë mami Justo hue'equë paji'i. ²⁴⁻²⁵ Ti'ani Maija'quëre ñeje sei'ë:

“Ja'quë, më'ëpi pai cuasaye ta'ñe asaquë a'ë. Yëquëre iñojë'ë, ¿jequë a'ni, më'ë jo'ya nesiquërepa më'ë jëjo saohua'irepa Judas co'aye yo'oquë ne huesësiquë nera'ase'le neja'quë?”

²⁶ Seni tëjini neñañu'u cajë yo'ojëna, Matiasna Jesús jëjo saohua'ire pa'iyë tomëpi. Tomeina, jare iti macapi, Jesús once jëjo saohua'ire ja're coní pa'iquë ponëpi.

2

Maija'quë Joyo Daise'e

¹ Judío pai fiesta Pentecostés mu'se ti'asi maca si'aohua'ire sehuosicohua'ire te'e macana tsi'sini paë'ë. ² Pa'ijëna, cuasama'tore papi jai tutu jupë pisico jutayeje pa'yerepa ma'tëmopi pisico jutaëña. Jutani iti pisiyepi si'a huë'e timëëña, iohua'ire pa'ire hue'ña. ³ Ja maca pai ñapere toa corohuëaje pa'yepi iohua'ire siopëana ñai necareña. ⁴ Ja maca yureta'a si'aohua'ire de'o joyopi timësi'icohua'ire pateña. Pa'ijë joyo necaina, yequë pai cocapi careña.

⁵ Ja mu'seña Judío pai si'a huë'ña pa'icohua'irepa Jerusalëna tsi'icohua'irepa pateña, de'oye yo'o paipi. ⁶ Pa'icohua'irepa tutu pisiyepi pa'yere asani tsi'sireña, iti pisi hue'ñana. Tsi'sini asareña, iohua'ire cocapi, sehuosicohua'irepa cajëna. Asajë ¿merepa jaje caye'ni? cuasahuë. ⁷ Jaje cuasajë asa quëquëjë ai co'a ju'ijë sa'ñe cahuë:

“¿Si'aohua'ire icohua'ire Galilea paita'a pai ñape cocapi caye'ni? ⁸ ¿Me neni pai ñape cocare papi cajëna, asaye'ni? ⁹ Iye maca pa'iyë, Partia pai, Elam pai, Media pai, Mesopotamia pai, Judea pai, Capadocia pai, Ponto pai, cui'ne Asia yeja pai, pa'iyë. ¹⁰ Pa'iyë cui'ne Frigia pai, Panfilia pai, Egípto pai, cui'ne Cirene quë'ro Libia paije pa'iyë. Pa'iyë, cui'ne romano paije, coa dani pa'icohua'irepa judío pairepa cui'ne judío pai yo'oye coa se ye'yesicohua'irepa pa'iyë. ¹¹ Pa'iyë, cui'ne Creta pai cui'ne Arabia paije si'aohua'ire pa'icohua'irepa asahuë, Maija'quë de'oyerepa yo'oyere pai ñape cocapi cajëna.”

¹² Si'aohua'ire quëquë huesësi'icohua'ire paë'ë, jerepa yeque cuasaye peoyerepa. Jaje pa'ijë sa'ñe sei'ë:

“¿Iquere pare quëaquë'ni, iye yo'oyere?”

¹³ Cajëna, yecohua'irepa cue'cuejë careña:

“Jaohua'ire cato da huesoquëna, yo'ojë cayë.”

Pedro Caye Jaohua'ire

¹⁴ Cajëna, ja maca Jesús jëjo saohua'ire aquë Pedropi yecohua'ire i cajeohua'ire once pa'iohua'ire ja're coní huëni necani tutu capi, ñeje:

“Judío pai cui'ne si'aohua'irepa Jerusalë pa'icohua'ire asajë'ë. Iye mësarujë yë'ë caquëna, de'oye asajë'ë. ¹⁵ Icohua'irepa daquëna yo'ojë cama'pë pa'iyë, mësarujë cuasayeje pa'yere, yurena nueve pa'ito me cuepeye'ni. ¹⁶ Iye cato coa ai jerepa Maija'quë caye quëacaiquë Joel caquë pa'ise'epi ti'aquë yo'oquëna cayë. I case'e cato caji:

¹⁷ Tëji mu'señarepa yë'ë joyore paina isija'quë a'ë caji, Maija'quë.

Isina, mësarujë mamajë ëmëohua'ire cui'ne nomiohua'ire yë'ë ayere caji'cohua'ire a'ë,

Posëohua'irepa caima'pëta'a cani ñañeje pa'ye ñajëna, quëasi'i.

Cui'ne aiohua'ire huë hue'ñaja'a ñajëna, quëasi'i.

¹⁸ Ja mu'seña yë'ë jo'yaohua'irepa ëmëohua'irena cui'ne nomiohua'irena yë'ë joyore isisi'i.

Isiquëna, yë'ë ayere quëacohua'ire pa'ija'cohua'ire a'ë.

¹⁹ Cui'ne ma'tëmopi pai ti ña ma'ñere iñoñe pa'ija'coa,

Cui'ne yejare iñosi'i, tsiepi, toapi, cui'ne toa picopi,

²⁰ Èsë miama'quë de'ojä'quë api,

Cui'ne ñañeje tsieje pa'ire de'ojä'quë api,

Iye cato mai Èjaërepa ja daima'në pa'ire ja'ñe a'ë.

I dai mu'serepa cato ëja mu'serepa cui'ne de'o mu'serepa pasipi.

²¹ Ja mu'seña si'aohua'i yé'ère secohua'i ti'laja'cohua'i a'ë, huaso cuañosicohua'i pa'iye. Toyapi, Joel.

²² Israel pai asajë'ë, yé'ë caquëna. Mësarupi tsoe asayë, Jesús Nazaret aquë pai paji'i. Pa'ina, Maija'quëpi mësaruru ña hue'ñana irepa pa'iye iñopi. Iñoquë Jesuja'a Maija'quëpi pai yo'o ti'a ma'ñere cui'ne jaiye de'oyere pare yo'o iñopi. ²³ Jaje pa'ita'are Maija'quë tsoe jaje yo'osi'i cuasa nëose'eye pa'ye, mësaruna ite tseani quëni huani jeohuë, co'acohua'i jëñaja'a. ²⁴ Jaje huani jeosicohua'ita'are Maija'quëpi ju'iñe huese'ere peo hue'ña nejoni huajëquëre huëopi, je i pa'ima'quëni ju'iñepi meñe quëco paco'ni. ²⁵ Pai ëjaërepa David Jesús ayere caquë capi, ñeje:

Ëjaëpi yé'ë tiñare pare pa'ina, ise'ere si'anë ñahuë.

Ipi yé'ë ëja te'tere pa'ito, yé'ère si'aye co'aye pa'inije ne taoñe peoji.

²⁶ Jaje pa'ina, ai sihuayë, yé'ë joyopi, sihuaquë yé'ë yé'opopi jëjëñë.

Më'ëpi ñacaina, quëcoquë pëa huajëja'quë a'ë.

²⁷ Jare më'ëpi yé'ère tasi daripëna jeoma'ë pa'ijaquë a'ë.

Cui'ne yé'ë më'ë de'o jo'yaë capë ja'ju tiya huesëyeje paja'coa, më'ëpi ësequëna.

²⁸ Më'ëpi yé'ère iñohuë, pa'i ma'are pare,

Cui'ne më'ë ja're coni pa'i ai sihuaja'quë a'ë, yé'ë.

Jaje capi, David, Jesús ca ja'ñe.

²⁹ Israel pai asajë'ë, David mai ñecuë tsoe juquëna, tajë pa'ahuë'ë. Yureje ite tajë pa'isicoje hui'yoma'copi pa'ico. ³⁰ Israel pai ëjaërepa David cato Maija'quëre quëcaiquë paji'i. Jaje pa'ipi asapi, Maija'quë care paquëpi ca nëose'ere i tsëcapë aquëni Maija'quëpi Israel pai ëjaëre pare necai ja'ñere, i meñe najeini. ³¹ Jaje pa'ina, David ñaquë cayeje pa'yere capi, Cristo huëi ja'ñere. Io case'e cato caji: 'tasi daripëre ui huesëye paja'quë api,' cui'ne 'i capëje ja'ju tiya huesëye paja'coa,' capi. ³² Jaje pa'iye sëte Maija'quëpi Jesure jare David casiquëni huëopi, huajëquëre. Ja yo'ose'e yëquëpi ñasicohua'i a'ë. ³³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi Jesure i ëja te'te ñu'ija'quëre nepi, jerepa pa'ire pare. Jaje neina, pëca ja'quëni de'o joyore pare isi cuañopi i ca nëosiquëre isi cuañoni ipi yure pai ñapere huahuecaji'i, huahuecayere jare yure mësaruru ñajë cui'ne asahuë capi. ³⁴ Jaje pa'ina, Davidpi ma'tëmo mëiñe papi. Jaje pa'iye sëte capi:

Ëjaëpi yé'ë Ëjaëre capi:

'Ja'rujë'ë, yé'ë ëja te'tena,

³⁵ Yé'ëpi më'ère sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo hu'ëhuëna jëjo oa sao macaja'a.'

³⁶ Jaje pa'ina, Jesús mësaruru quëni huani jeocosiquëre Diusupi Ëjaëre pare Cristo huasoquëre nepi. Iyere cato Israel pai asaye pa'iji."

³⁷ Jaje Pedro caquëna, asani joyore papi ai co'a ju'ijë oijë Pedroro cui'ne i cajeohua'ire once pa'iohua'ireje se'i'ë, ñeje cajë:

"¿Yëquë yure me neja'cohua'i a'ni, Maija'quë do'ijë?"

³⁸ Sejëna, Pedro capi:

"Mësaruru tayo yo'ose'ere sai to cuañoñe cani cui'ne de'o joyore isija'quë cani mësaruru ja'në cuasase'ere jëoni Maija'quëna ponëñe pa'iji. Jaje yo'oni pai ñape Jesuni cuasajë oco do cuañoñe pa'iji. ³⁹ Maija'quë i joyo isisi'i ca nëose'e mësaruru. Mësaruru mamajë cui'ne so'o pa'icohua'i cui'ne si'aohua'i Maija'quë yë soija'cohua'i tse a'ë."

⁴⁰ Yequeje cui'ne capi, Pedro:

"Huasosicohua'i pa'ijë'ë, ai co'acohua'i jopo pa'icohua'ipi." Jaje caquë yëhuopi.

⁴¹ I jaje caquë yëhuoye asasicohua'ise'e oco do cuañoni tres mil Jesure sehuocohua'i paë'ë, ja maca. ⁴² Pa'ijë si'aohua'i Jesús jëjo daocohua'i ye'yayere de'oye sehuocajë nuñerepa paë'ë. Pa'ijë sa'ñe de'oye yo'ojë, Maija'quëre sejë cui'ne ao yëtoni aijë paë'ë, Jesús yo'ose'ere cuasajë.

Du'ru Macarepa Sehuosicohua'i Pa'ise'e.

⁴³ Jesús ye'yaquë pa'isicohua'ipi jaiye pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ojëna, ñajë ai cuasareña, merepa jaje yo'oye'ni cajë. ⁴⁴ Itire pa'ë cuasajë asasicohua'ipi te'e cuasajë tsiosicohua'ipi

pa'ijë co'amañaje te'e pahuë. ⁴⁵ Si'aye iohua'i co'amaña isijë curi maña huerojë yecohua'i co'amaña caracohua'ina isihuë, iohua'ire caraye. ⁴⁶ Jaje yo'ojë pa'icohua'ipi si'a mu'seña Maija'quëre sejë paë'ë, Maija'quëre se huë'ena. Jaje yo'ojë cui'ne iohua'i huë'ñana Jesure cuasajë aore yëtoni aijë te'e huë'ña tsi'sini aore huahuejë aijë sihuajë paë'ë. ⁴⁷ Pa'ijë Maija'quë de'oquëre pa'ni cajë paë'ë. Si'aohua'i yecohua'ijë de'o paire pa'ë cajë ñahuë. Cajë ñajëna, Ëjaëpi jero sa'na jai paire ite sehuocohua'ire nepi. Nequëna, jai pai sehuocohua'i huaso cuañosicohua'i paë'ë, mu'se ñape.

3

Cu'ima'quëre Jujucaise'e

¹ Te'e mu'se na'iquëna, Pedropi cui'ne Juanpi cõni Maija'quëre se hora a las tres pa'i maca Maija'quëre se huë'ena saë'ë. ² Satena, jarote cu'ima'quëpi De'oco hue'yosi eta sa'ro yë'quë macare da ñosiquëpi ñu'i Pedrore cui'ne Juanre caca huëojëna, curiquë seji'i. Jaë cato tsi'nëna cu'ima'quë paji'i, da cacacohua'ire curiquë sejaquë cajë dasiquëpi. Jaje pa'ipi si'a mu'seña pa'ipi ite sañojëna, curi hueroquë ñu'iquë paji'i, eta sa'ro yë'quë macare ñu'i. ³ Jaje curi ñu'i sei ñu'iquëpi Pedrore cui'ne Juanre ñani curiquë seji'i, tsoe caca tējīye ja'i macare pa'ijëna. ⁴ Seina, Pedropi ite ñani capi:

“Ñajë'ë, yëquëni.”

⁵ Caquëna, curiquëre isisi'quë cama'quë cuasaquë ise'ere ñaquëna, ⁶ Pedropi capi, ite: “Yë'ë curiquë peoyë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë payere isisi'i. Jesús Nazaret aquë mamipi cayë huëni cu'ijë'ë.”

⁷ Caquë Pedropi ëja te'te jëtëna tseani naë huëo nëcoquëna, te'ere papi jë'a huëni nëcapi. Huëni nëcaquëna, i nëcañoa cui'ne i jëo peto ca jëaye carapi. ⁸ Caraëna, de'oye nëcaquë cuji'i. Ja maca yureta'a iohua'i ja're tsioni te'e Maija'quëre se huë'ena cacani Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihuaquë sa'caquë yo'opi. ⁹ Cacani cu'i Maija'quë de'oquëre pa'ni caquë sihuaquë yo'oquëna, si'aohua'i ite ñahuë. ¹⁰ Ñajë quëquë huesëhuë, ite yo'ose'ere cuasajë. Noni Maija'quëre se huë'e eta sa'ropi De'oco hue'e huë'ñapi curi sei ñu'ina, ñacohua'i sëte quëquëhuë, i cu'iyë ñani.

Pedro Yëhuoye

¹¹ Iti co'yasiquëpi Pedrore cui'ne Juanre tseani ñuni saoma'ë yo'opi. Yo'oquëna, ña quëquëjë si'aohua'i Pórtico de Salomón ca huë'ñana huë'huëjë saë'ë, iohua'i pa'i huë'ñana ñañu'u cajë. ¹² Jai pai tsi'sijëna, ñani Pedro capi:

“¿Me yo'ojë Israel pai ai cuasaye'ni? Iquëre yëquë tutupi panita'a Maija'quëre yëquë ai oi do'ipi ne co'yarena, cu'iyeyë ñajë mësarū yëquëse'ere ai ñañë. ¹³ Iquë ju'iquëre cato, mai aiohua'i, Abraham Diusupi Isaac cui'ne Jacobo Diusupi ne co'yapi. I necaiquë Jesuni jerepa pa'ire ñnoquë. Mësarū pai ëjaëna tseani isirena, Pilato de'oquë api cuasani joyesi'i caquëna, mësarū ësehuë. Jaje pa'ina, mësarū ësesiquë pa'iyere ñnoquë yo'opi. ¹⁴ Iquë de'oye nuiñe yo'oquëni joyeye ësejë paire huaiquëni joyejë'ë, cahuë, mësarū. ¹⁵ Jaje yo'oni pa'iyë isi Ëjaëni mësarū huani jëohuë. Jaje yo'osicohua'ita'are Maija'quëpi huajëquëre huëopi, ite. Ja yo'ose'e yëquëpi ñasicohua'i a'ë. ¹⁶ Iquë mësarū noni ñaquëre, Jesure necaiquëre pare asa do'ipi tutu isipi. Isina, ñañë, mësarū. Jesure necaiquëre pare asa do'ipi iquëre ju'iñe ti peoquëre pare ne co'yapi, mësarūpi ñañë, si'aohua'i iti yo'ose'e.

¹⁷ Asayë, yureta'a mësarū Jesure huai maca yo'ose'e. Mësarū cui'ne mësarū ëjaohua'i cato jare cajë yo'oyë, cuasama'pë coa noni huesë huani jëohuë. ¹⁸ Jaje yo'ojëna, Maija'quë cato ite quëacohua'i ja're Cristo ju'iñe pa'iji tsoe huë'ña case'ere yo'o ti'api. ¹⁹ Jaje pa'ina, mësarūpi Maija'quëna daijë'ë. Dani ja'në yo'ose'e jëojë'ë, mësarū co'aye yo'ose'ere tëno jëocaija'quëre. Jaje yo'ojëna, ñani Maija'quëpi de'oye pa'iyë isi'ñe pa'i api. ²⁰ Tsoe huë'ña mësarute isisi'i, Cristore cuasa nëosiquëni Jesuni jëjo daoquë mësaruna. ²¹ Jaje pa'iquëta'are yure cato ite quëacaicohua'i tsoe huë'ña pa'isicohua'i ja'në ca'ñeje pa'ye si'a co'amaña ne del'hua macaja'a Cristo ma'tëmōre pa'ija'quë api. ²² Jaje pa'ina, mai aiohua'ire Moisés quëapi, ñeje: ‘Ëjaë Diusupi yë'ëje pa'ire ite quëacaija'quëre

neja'quë api, mësaru aquëni. Si'aye i caye de'oye sehuocaijë'ë. ²³ Si'aohua'i i caye sehuocaima'cohua'i cato, pa'i pa'i daripëpi tirona nejosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.'

²⁴ Si'aohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i Samuel pa'inëpi de ñata dao mu'seña cato iye mu'seña pa'i ja'ñere cahuë. ²⁵ Jaje pa'ina, mësaru a'ë, ite quëacaicohua'i mamajë Maija'quë isisi'i ca nëose'ere pacohua'i, Abrahamre ca nëose'e pacohua'i. I case'e cato caji: 'Më'ë tsëcapë acohua'ija'a iye yeja pa'icohua'i si'aohua'i de'oye pa'iyë isi cuãñoja'cohua'i a'ë.' ²⁶ Jaje pa'ina, mësarupi co'aye pa'iyere jëoni ponëjëna, de'oye pa'iyë isisi'i caquë Maija'quëpi i mamaquëre ju'isiquëni huëoni mësaruna du'ru jëjo daopi."

4

Pedrore Cui'ne Juanre Coye

¹ Pedro cui'ne Juan ja yë'ta'a paire cajëna, Israel pa'i ëjaohua'ipi cui'ne Maija'quëre se huë'e ñacai soldado pa'i ëjaëpi cui'ne saduceo pa'i con'i da títahuë. ² Títani jaohua'ipi pëijë asahuë, ju'isicohua'i huëiye pa'iji, Jesús huëise'epi iñopi cajëna, Pedropi cui'ne Juan con'i. ³ Asani tseahuë. Tseani na'i huesëye sëte paire co hue'ñana cohuë, se ñatasi mu'se ña'nu'u cajë. ⁴ Jaje yo'ojëta'are iti quëaye asasicohua'i jai pa'i sehuohuë. Ja maca sehuosicohua'ire ëmëohua'ise'ere cuëcueto cinco mil pa'i paë'ë.

⁵ Ñatasi mu'se Jerusalënna tsi'sihuë, Israel pa'i ëjaohua'i, aiohua'i cui'ne cuãnese'e ye'yacohua'i con'i. ⁶ Jarote Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa Anásje paji'i. Pa'ina, cui'ne yecohua'ijë paë'ë, Caifás, Juan, Alejandro con'i. Pa'ijëna, cui'ne si'aohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa sëcapë tsi'sisicohua'ipi paë'ë. ⁷ Pa'ijë cuãñehuë, Pedrore cui'ne Juanre dajë'ë. Carena, darena, iohua'i jopona nëconi ñeje cajë sei'ë:

“¿Ique tutupi panita'a iquei mamipi mësaru cajë iye ñeje yo'oye'ni?”

⁸ Sejëna, Pedro de'o joyopi i ja're pa'iyë sëte iohua'ire sehuoquë capi:

“Mai ëjaohua'i cui'ne mai aiohua'i asajë'ë. ⁹ Ju'iquëre jujuse'ere me neni ne co'yare'ni cajë seni asa'nu'u cajë se'ne sëte quëasi'i. ¹⁰ De'oji. Jaje pa'ito, si'aohua'i mësaru asa hue'ñana quëa'nu'u, si'aohua'i Israel pa'i asajajë cajë. Iquë iye maca si'aohua'i mai ñajëna, pa'iquë cato Jesucristo Nazaret aquë mami do'ire co'yapi, mësaru quëni huani jeorena, Maija'quëpi huajëquëre huëosiquë do'ire. ¹¹ Iquë Jesús mësaru huë'e necohua'ipi do'i peoquëre ñasi quëna pë api. Jaje pa'isiquëta'a yure cato iti quëco pa quëna përepa de'opi. ¹² Jaje pa'ina, Peoji, yequë paire huasoquë. Maija'quë maire huasoja'quëre yequëre necaiye papi.”

¹³ Ca'raye peoyerepa Pedropi cui'ne Juanpi con'i cajëna, ñajë ëjaohua'ipi cuasahuë, icohua'i ai ye'yema'cohua'i a'ë cui'ne pa'i pa'iyëje ye'yema'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi cui'ne Jesús ye'yaquë pa'isicohua'i a'ë. Jaje cuasajë ñajë quëquë asahuë, iohua'i cayere. ¹⁴ Jerepa, cui'ne iohua'i ja're con'i iti co'yasiquëje pa'ina, ñajë ti sañope cayeje pahüë. ¹⁵ Pajë ja maca tsi'si sitopi Pedrore cui'ne Juanre etajë'ë carena, etahuë. Etarena, iohua'ise'e sa'ñe coca cahuë. ¹⁶ Ñeje cahuë:

“Si'aohua'i Jerusalën pa'icohua'i asayë, iye pa'i yo'o tì'a ma'ñere yo'ose'e. Jaje asajëna, maipi jaje yo'oye pahüë ca tì'a'ne peoji. ¿Jaje pa'ito yure me neja'cohua'i a'ni, icohua'ire? ¹⁷ Jaje pa'ito iyere yo'o'nu'u. Iye yo'osi coca jerepa jai saiye paja'core huajo yëni quëco'nu'u iohua'ini iye macapi jerepa paire quëaye paja'cohua'ire, Jesús ayere.”

¹⁸ Cani yureta'a iohua'ire soini cuãñehuë, Jesús aye paire cama'pë pa'ijë'ë, cui'ne i ayeje paire ye'yama'pë pa'ijë'ë cajë. ¹⁹ Cuãñëjëna, Pedropi cui'ne Juanpi sañope sehuojë cahuë:

“Mësarupi cuasani ñajë'ë, ¿iquepi de'oquë'ni, mësaru cayere sehuoye, panita'a Maija'quë cayere? ²⁰ Yëquë ñase'ere cui'ne asase'ere quëaye pa'iji.”

²¹ Pa'i cato ne co'yasiquëni ñani Maija'quë ai de'oji cajë sihuahuë. Jaje sihuajëna, ëjaohua'ipi Pedrore cui'ne Juanre si'se'nu'u cuasajëta'a paini ca'rajë si'sema'pë coa huajo yëni eto sahuë. ²² Pa'i ne tì'a ma'ñere papi co'yasiquë cato cuarenta ometëca jerepa paquë paji'i.

Ca'rama'cohua'i Cui'ne Necaijg'quë Api Asacohua'i Pa'iyere Señe.

²³ Eto saorena, Pedro cui'ne Juan sehuosicohua'i quë'rona sani Israel ëjaohua'i cui'ne aiohua'i case'ere si'aye quëahuë. ²⁴ Quëajëna, asani si'aohua'i te'e cajë Maija'quëre sei'ë, ñeje:

“Ëjaë maltëmo cui'ne yeja, jai tsiaya, si'aye iote pa'iye de'huasiquë, ²⁵ më'ëpi de'o joyoja'a cahuë, më'ë jo'yaë David yë'opoja'a ñeje:

¿Me yo'ojë pai josa yo'ojë cayë'ni?

¿Me yo'ojë pai ti cuasama'pë coa huëojë jaje neñu'u ca nëoñe'ni?

²⁶ Pai ëjaohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi cõni,

Maija'quëre cui'ne maire huasoquëre sañope yo'oñu'u cajë te'e cuasajë yo'oyë.

²⁷ Iye daripëna Herodes cui'ne Pilato cui'ne yequë pai cui'ne Israel pai tsi'sini Jesure sañope yo'ohuë, më'ë sahuani isisiquëre. ²⁸ Jaje yo'ojë yo'o ti'acaë'ë, më'ë jaje yo'osil'i cuasa nëoquë pa'ise'ere. ²⁹ Yure Ëjaë, yëquë më'ë jo'yare iohua'i huajo yëyere ñani isijë'ë, më'ë coca, ca'rama'pë quëa ja'ñere. ³⁰ Jesús më'ë mamaquë cocare quëajëna, më'ë tutupi ju'icohua'ire jujuye, yequë mu'seña pa'i ja'ñe iñoñe cui'ne pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ojë'ë, Jesús do'ipi.”

³¹ Jaje seni tējisi maca iohua'i se sitopi ñu'cueo. Ñu'cuecona, si'aohua'i de'o joyo timësicohua'i paë'ë. Pa'ijë Maija'quë coca quëahuë tiñarepa, ca'rama'pë.

Si'a Co'amaña Si'aohua'i Te'ona Pase'e

³² Jai pai sehuosicohua'i pa'icohua'ipi te'e cuasajë cui'ne nëina, paë'ë. Pa'ijë co'amañaje si'aohua'i te'ena pahuë. Te'ijë yë'ëse'e te'i pasi'i caquë yo'oquëje peopi.

³³ Peojëna, Jesús jëjo saocohua'ipi si'a tuturepa quëahuë, Jesús ju'isiquëpi huëise'ere. Quëajëna, Maija'quëpi ñacaina, si'aohua'i de'oye paë'ë. ³⁴ Pa'ijëna, te'ijë iohua'i aquë co'amaña caraquëna, ai yo'oquë peopi si'aohua'i pahuë. Ja payere cajë yejaña panita'a huë'ña pacohua'ipi isijë curi neni, ³⁵ Jesús jëjo saocohua'ina dani curi isihuë. Jaohua'ipi si'aohua'ire iti pai ñapere caraye ja'ye huahuejajë cajë isihuë. ³⁶ Jaje yo'opi, levita José hue'equëni, Chipre saodohuë aquëni Jesús jëjo saocohua'ipi Bernabëre hue'yosiquëpi. Bernabë cani cayë “Yëhuo huasoquë mamaquë”. ³⁷ Jaëpi i yejare isiquë curi neni Jesús jëjo daocohua'ina curi dani isipi, iohua'ipi ñajë huahuejajë caquë.

5

Ananías Cui'ne Safira Co'aye Yo'ose'e

¹ Jaje pa'iquëta'are yequëpi Ananías hue'equëpi i paco Safira ja're yejare isihuë. Isini curi neni, ² si'aye isiyë pañu'u te'e cuasahuë. Cuasani iohua'i pa ja'ñe de'huahuë. De'huani yequere Jesús jëjo saocohua'ina isipi, iohua'ipi ñajë huahuejajë caquë. ³ Isiquëna, Pedropi capi:

“¿Ananías ique do'ire huati ëjaë më'ë joyona cacaë'ni yeja do'i saisi curire më'ëpi yequere de'huani yequere isiquë si'aye isiyë caquë de'o joyore cosojaquë caquë? ⁴ ¿Yejaje më'ë yeja pa'ima'ona, jaje yo'ou? ¿Curije më'ë curiquë pa'ima'ëna, jaje yo'ou? ¿Merepa më'ë jaje yo'osil'i cuasaë'ni? Pajini më'ë cosoma'ë paë'ë. Maija'quëni më'ë cosohuë.”

⁵ Caquëna, Ananías asani juni taji'i. Si'aohua'i i juni taise'e asasicohua'i quëquë huesëhuë. ⁶ Ja maca yureta'a posëohua'ipi dani i capë cañapi tunani sani tahuë.

⁷ Tres horas tëto sai maca Ananías nëjo cacao, io ëjëre yo'ose'e asama'copi. ⁸ Cacacona, Pedropi iote seji'i:

“¿Mësaru case'e ja'ye yeja do'i isire?”

Caquëna, cao:

“Jaje pa'ijë'ë, jare ja ja'ye isihuë.”

⁹ Cacona, Pedropi capi:

“¿Me neni mësarü te'e jaje yo'oñu'u cuasani ëjaërepa joyore neñañu'u cajë yo'oye'ni? Jecohua'i daiyë, më'ë ëjëre tasicohua'i cui'ne yure më'ëni saja'cohua'i a'ë.”

¹⁰ Ca macarepa Safira huajërepa juni taçol'ë, Pedro quëo yë'quë macana. Juni taïsicopi uiona, posëohua'ipi cacani ti'ani sani taçuë, io ëjere taïtico yë'quë macana. ¹¹ Ja maca si'aohua'ï sehuosicohua'ï cui'ne si'aohua'ï iti yo'ose'e, asasicohua'ï quëquë huesëhuë.

Iñoñe Cui'ne Pai Yo'o Ti'a Ma'ñere Yo'ose'e

¹² Pai pa'ï hue'ñana Jesús jëjo saocohua'ipi jaiye de'oye yo'ohuë, pai yo'o ti'a ma'ñere cui'ne iñoñere. Yo'ojëna, si'aohua'ï Salomón nequë pa'isi tu'rihuë pa'icona, tsi'sijë yo'ohuë. ¹³ Te'ijë yecohua'ï aquë tsiosi'ï caquë yo'oye papi, iohua'ire. Jaje pa'iquëta'are pai cato de'ocohua'ï a'ë, cuasajë. ¹⁴ Yo'ojëna, ëmëohua'ï cui'ne nomiohua'ï Èjaëre sehuoni jai pai paë'ë. ¹⁵ Cui'ne ju'icohua'ïreje cai saina cui'ne ju'icohua'ïre sayena oeni ma'añana eto oehuë, Pedropi da saina, i pai to'oupi jaohua'ï acohua'ina ju'aquëna, co'yajajë cuasajë. ¹⁶ Cui'ne Jerusalén yërëhue pai dari pa'icohua'ipi jai pai Jerusaléna daë'ë, ju'icohua'ïre cui'ne huati quë'iohua'ïre dajë. Dajëna, si'aohua'ï juju cuañohuë.

Pedrore Cui'ne Juanre Huani Jeoñu'u Cajë Yo'oye

¹⁷ Maija'quë huë'e ñacaicohua'ï ëjaë ja're saduceo pai pa'icohua'ipi si'aohua'ï conï iohua'ï yo'oyere ñajë oicohua'ï paë'ë, cui'ne yo'o ti'añe peo do'ire. ¹⁸ Ñani pëijë Jesús jëjo saocohua'ïre tseani co'aye yo'ocohua'ïre co hue'ñana cohuë. ¹⁹ Cosicohua'ïni Maija'quë huiñaëpi ñami paire co huë'e eta sa'ro hui'yoni etopi, ñeje caquë:

²⁰ “Sani paire quëajë'ë, mësarü iye huajëye pa'iyere Maija'quëre se huë'epi nëcajë.”

²¹ Caëna, asasicohua'ipi ñatani i case'ëje pa'ye Maija'quë huë'ena nea hue'ñarepa cacani paire ye'ya huëohuë. Jaje ye'yajëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'ï ëjaë cui'ne i ja're conï pa'isicohua'ipi ëjaohua'ïre pase'e coca cayena soihuë, si'aohua'ïre Israel pai aiohua'ïre coca cañu'u cajë. Ja maca tsi'sini Jesús jëjo saocohua'ïre co hue'ña ñu'icohua'ïre quërëjajia'cohua'ïre jëjo saohuë. ²² Jëjo saojëna, soldadopï co huë'ena sani coa ña jujahuë, tsoe peojëna. Jaje ña jujani co'ini ñeje cajë quëahuë:

²³ “Paire co tu'rihuë cato de'oyerepa siosico paji'ï. Pa'ina, cui'ne soldado paije eta sa'noare nëcajë de'oyerepa ñahuë. Jaje pa'ioni hui'yojë ñajëna, ti pai peoco paji'ï, sa'ñahuë.”

²⁴ Cajëna, jare asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'ï ëjaërepa, Maija'quëre se huë'e ñacai soldado pai ëjaë cui'ne aiohua'ï conï cahuë: “¿Jerore pana ja yo'ose'e nëajai ja'ñe a'ni?”

²⁵ Jaje yo'ojë ca macarepa te'ï titani capi:

“Mësarü cosicohua'ipi Maija'quëre se huë'ere nëcajë paini ye'yayë.”

²⁶ Caquëna, asani soldado pai ëjaëpi i soldado pai ja're saji'ï, tseasi'ï caquë. Tseasi-cohua'ita'a co'aye yo'oye pahuë, paipi pëti huëoni quëna pëapi jëama'cohua'ïni cuasajë ca'rajë. ²⁷ Titani iohua'ïre tseani sahuë, ca tëji ëjaohua'ï quë'rona. Sarena, Maija'quë huë'e ñacaicohua'ï ëjaëre papi capi, iohua'ïre:

²⁸ “Tsoe mësarute cahuë yëquë, jaë Jesús aye ti paire ye'yama'pë pa'ijë'ë cajë. ¿Casicohua'ïni mësarü cato me yo'ore'ni? Mësarü cato si'a Jerusalén jaë aye ye'yayepi timë huesoyë. Cui'ne jase'e yo'oye pani yëquëreje jaëre huani jëosi do'ï quë'iohua'ïre cañu'u cajë yo'oyë.”

²⁹ Caquëna, Pedropi cui'ne i cajeohua'ï Jesús jëjo saocohua'ipi sehuojë cahuë, ñeje:

“Yëquë cato Maija'quë cayere sehuocaiye pa'iji, pani pai cayere. ³⁰ Mësarü cruzuna deoni huani jëosiquëre mai aiohua'ï Diosupi huajëquëre huëopi, Jesure. ³¹ Maija'quëpi huëoni i ëja te'tena ñopi, ite. Paire de'oye saquëre neni cui'ne huasoquëre nepi, ite, Israel paipi Maija'quëna co'ini iohua'ï co'aye yo'ose'e saicaja'quë caquë. ³² Iye yo'ose'e yëquë ñasicohua'ipi quëaye cui'ne Maija'quë ite sehuocohua'ïre isi joyo de'o joyojë ñasiquëpi quëaji.”

³³ Jaje cayere asani Israel pai ëjaohua'ipi pëtiteni huani jëoñu'u cajë yo'ohuë. ³⁴ Jaje yo'ojë ca ëjaohua'ï jopore te'ï fariseo Gamaliel hue'equë paji'ï, si'a pai de'oye cajëna pa'iquërepa, cui'ne cuañese'e ye'yaquërepa. Jaëpi huëni nëceni cuañepi: “Jesús jëjo saocohua'ïre hue'sena eto saojë'ë, ëa maca cacaja'cohua'ïre,” capi. ³⁵ Caëna, etosi jeteyo'je ije pa'ï ëjaohua'ïre capi:

“Israel pai mäsaru jaohua'ire yo'o ja'ñe de'hua ñani yo'ojë'ë. ³⁶ Cuasajë'ë, cui'ne Teudas yo'ose'ere. Ai tsoe maca, jaë je'quë ëjaëre pa'ë caquë yo'opi. Yo'oquëna, cuatrocientos pairepa ite pe'tehuë. Pe'tejëna, iti saquëni huani jeorena, ite pe'tecohua'i peo hue'ña tiya huesëhuë. Ja maca carajaji'i, ja yo'ose'e si'aye. ³⁷ Ja jeteyo'je paire cuecue mu'seña pa'i maca Judas Galilea aquëpi cui'ne ëjaë'ë caquë yo'opi. Yo'oquëna, ite pai pe'te huëohuë. Pe'te huëorena, ini huani jeorena, ite pe'tecohua'i peo hue'ña tiya huesëhuë. ³⁸ Jaje pa'ina, mäsarute yëhuoquë cayë. Jaohua'ire yo'oye jeoni ñuni saojë'ë, iohua'ise'e pa'ijajë. Jaje pa'ina, iyepi pai tse pani coa carajai ja'ñe a'ë. ³⁹ Jaje pa'iquëta'are iyepi Maija'quë tse pa'ito mäsaru ne ti'añe paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ito ñare pajë yo'ojë'ë. Yo'ojë Maija'quëni sañope yo'oyë, mäsarupi.”

⁴⁰ Caëna, asani i case'e sehuocaë'ë. Ja maca yureta'a Jesús jëjo saocohua'ire soini si'seni, Jesús coca ti quëaye pajë'ë, cani yureta'a ñuni saohuë. ⁴¹ Ñuni saojëna, Jesús jëjo saocohua'ipi etajë Maija'quëpi jaje yëna Jesús mami do'ire ai yo'oyë cuasajë sihuahuë, pai ëjaohua'i quë'ropi etajë. ⁴² Etasicohua'ipi si'a mu'seña Jesús de'o cocare quëajë ye'yahuë, Maija'quëre se huë'ena cui'ne huë'ñana.

6

Siete Paire Ao Huahuecohua'ire Nese'e

¹ Ja mu'seña sehuocohua'ipi jai pai sehuojë jojo saiye sëte, griego pai coca cacohua'ipi sañope ca huëohuë, hebreo pai coca cacohua'ini griego pai hua'jeohua'ini si'a mu'seña huahueyere de'oye huahuecaima'pë pa'iyë cajë. ² Jaje cajëna, asani doce pa'iohua'i Jesús soisicohua'ipi si'aohua'ire sehuosicohua'ire tsi'soni cahuë:

“Co'aji, yëquëpi huahueye ñañere cajë, Maija'quë coca quëayere jeoto. ³ Jaje pa'i do'ire sehuosicohua'i mäsarupi mäsaru acohua'ini siete pa'iohua'ire co'ejë'ë, mäsaru ai de'o paire ñacohua'ini, ta'ñe asacohua'ini cui'ne de'o joyo timësicohua'ini. Ti'arena, jaohua'ina iye co'amaña yo'o ja'ñe isiñu'u, yëquë. ⁴ Isini yëquë cato Maija'quëre sejë cui'ne i coca quëajë pañu'u.”

⁵ Carena, si'aohua'i jaje yo'oñu'u cuasani sahuajë ti'ahuë, Estebanre, Maija'quëre asaquëre pare, de'o joyore timësiquëre, Filipere, Prócorore, Nicanorre, Timónre, Parmenasre, Nicolásre, Nicolás cato ja'ñe Israel pai yo'oye sehuo aquë paji'i, Antioquía aquë. ⁶ Ti'ani Jesús jëjo saocohua'i quë'rona sahuë, iohua'ire. Sarena, jaohua'ipi iohua'i siopëana patojë Maija'quëre secacaë'ë.

⁷ Maija'quë coca jero sa'na jai saco'ë. Jai saiona, sehuojë jai pai paë'ë, sehuocohua'ije Jerusalén pa'icohua'ipi. Jaje jai pai sehuojëna, cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije sehuohuë, te'ohua'ise'e.

Estebanre Tsañe

⁸ Maija'quë isi tutu de'oyere pare paquë'ni Esteban pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o inopi, pai daripë pa'icohua'ire. ⁹ Jaje yo'oquëna, ñani Jo'yaohua'i pa'isicohua'ipi eta hua-jësicohua'i hue'yo huë'e pa'icohua'ipi cui'ne Cirene acohua'ipi, Alejandría acohua'ipi, cui'ne Cilicia acohua'ipi, cui'ne Asia yeja acohua'ipi Estebanre sañope ca huëohuë. ¹⁰ Ca huëosicohua'ita'a ca ti'añe pahüë, de'o joyo isiyepi ta'ñerepa caquëna, si'aye. ¹¹ Ja maca yureta'a Moisésre cui'ne Maija'quëre sañope caquëna, asahuë, caji'cohua'ire curipi saihuë. ¹² Sairena, jaohua'ipi si'a iti daripë paire ne huëohuë, jai co'a coca. Jaje ne huëorena, aihua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Estebanre huajo huëohuë. Huajo huëoni tseani ca tëji ëjaohua'i quë'rona sahuë. ¹³ Jaje yo'ojë cui'ne coa cosoja'cohua'ireje nesicohua'ipi ñeje cahuë:

“Maija'quëre se huë'ere iquë ai sañope caquë api cui'ne cuañese'eje sañope caquë api. ¹⁴ Cui'ne Jesús Nazaret aquëpi Maija'quëre se huë'e nejoja'quë api. Nejoquë cui'ne Moisés maire jeocaise'ere tiñe ponaja'quë api, caquë api, iquë.”

¹⁵ Si'aohua'i iti maca ñu'icohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi coní Esteban tsiare ñahuë, huiñaë tsiaje pa'iore pare hue'equëna.

7

Esteban Paire Sehuoye

¹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi Estebanre seji'i.

“¿Më'ëre jaje yo'oquëre pani jaohua'i caye caquë?”

² Seina, Esteban sehuoquë capi:

“A'yëohua'i, cui'ne ja'quëohua'i, asajë'ë, yë'ë caquëna. Maija'quë de'oquëpi mai ai Abrahamna ñai iñopi, Mesopotamiare pa'ina, Harán yejana ja saima'në. ³ Iñoquë capi: ‘Më'ë yeja cui'ne më'ë cajeohua'ire jeoconi saijë'ë, yë'ë iñoja'a yejana.’ ⁴ Caëna, Abraham Caldea yejapi etani Harán yejana sani paji'i. Pa'ina, pëca ja'quë juni huesëpi. Juquëna, jeteyo'je Maija'quëpi Abrahamre iye yejana dapi, yure mësaruru pa'i hue'ñana. ⁵ Jaje pa'iquëta'are iti yejana co'amaña necani isiye papi. Quëo tsa'cuja'toje isiye papi. Jaje pa'iquëta'are isija'quë a'ë ca nëopi, i ju'isi jeteyo'je i tsëcapë tseco pa'ija'core. Ja mu'seña cato Abraham mamajëre peoquë pa'inije jaje capi. ⁶ Yequeje cui'ne Maija'quëpi capi, ite: ‘Më'ë tsëcapë acohua'ipi yequë pai yejare huero pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, jo'yaohua'ire pajë co'aye yo'oja'cohua'i a'ë, cuatrocientos ometëcarepa.’ ⁷ Yequeje capi, Maija'quë: ‘Yë'ëpi mësarute jo'yaohua'ire neni pasicohua'ire saija'quë a'ë. Ja jeteyo'je mësaruru eta huajëni yë'ëre iye macapi necaijë pa'ija'cohua'i a'ë.’ ⁸ Ca nëose'ere yo'ojajë caquë Abrahamre Diusupi cuañepi, cui'ne ca'nire tējajë'ë, caquë. Jaje pa'ina, Abraham i mamaquë Isaacre ocho mu'seña coasiquë pa'ina, cui'ne ca'nihuë maca tēapi. Jaje cui'ne yo'opi, Isaacje i mamaquë Jacobre. Iquë Jacobpi si'aohua'ire i mamajëre jaje yo'opi, Israel pai doce tsëcapëa pëca ja'quëohua'i pa'ija'cohua'ireje.

⁹ Mai aipë Jacobo mamajëpi yo'jei Josére pëca ja'quëpi ai oina cui'ne oni cuañoñe peojë isi jeohuë, Egíptona sajjë cajë. Jaje pa'iquëta'are Diusupi José ja're con i paji'i. ¹⁰ Pa'i si'aye i ai yo'oye huasopi. Cocai cui'ne ta'ñe yo'oye isipi. Isiquë cui'ne Egípto ëjaëre papi de'oye ite ñacai ja'ñeje necaji'i. Necaina, Josére Egípto pai ëjaëre hue'yopi. Cui'ne i Faraónrepa pa'i huë'e ñacaiquëre pare hue'yopi.

¹¹ Ja maca si'a Egípto yeja Canaán yeja ao ëa ju'iñe paji'i, ai yo'o mu'seña. Pa'ina, mai aipëje aiñe ti peocohua'i paë'ë. ¹² Pa'ijëna, Jacobpi Egíptore ao pa'iji, asani i mamajëre mai aipëre jëjo saopi. Iye saise'e cato du'ru macarepa saise'e a'ë. ¹³ Tijupë cayaye acore satena, Josépi i maja'yë jupëre yë'ë mësaruru yo'jei'ë caquë quëapi. Jaje quëaquëna, asani Faraónpi ja tsëcapë aquë api caquë Josére ñapi. ¹⁴ Ja jeteyo'je Josépi pëca ja'quë Jacobre cui'ne i tsëcapë setenta y cinco pai pa'icohua'ire Egíptona daijë'ë, caquë cuañepi. ¹⁵ Jaje cuañeina, Jacob Egíptona sani paji'i. Pa'iquëpi juji'i. Jaje cui'ne i mamajëre jujuhuë, mai aipëje. ¹⁶ Ja maca tarase'e Siquemna sani cojena o a huesohuë. Abraham curipi Hamor mamajëre hueroquë pa'isi yejana oareña.

¹⁷ Maija'quë Abrahamre ca nëose'e ti'añe ja'i maca pa'ina, Israel pai jai pai jojo sateña, Egípto yeja. Jaje yo'oni jai pai pateña. ¹⁸ Jaje pa'i maca Josére ñama'quëpi yequepi Egípto pai ëjaë cuañe huëouña. ¹⁹ Cuañe huëoni iye ëjaëpi mai paire care payeje pa'ye caquë, co'aye yo'oquë tsire ja'a coasicohua'ire jeocojë'ë ju'ija'cohua'ire caquë cuañepi, pëca ja'quëohua'ire. ²⁰ Ja mu'seña Moisés coa. Coaëna, Maija'quë sihuacuë ñapi, ite. Jaëni pëca ja'quëohua'ipi toaso ñañëohua'ire huë'ena ñajë pahuë. ²¹ Pa jujani jeocoye pa'ijëna, Faraón mamacopi ite ini mamaquëre pare ai de'huayeje pa'ye ai de'hua. ²² Jaje pa'ina, Moisés cato Egípto pai ta'ñe yo'oyere ye'yesiquë paji'i. Jaje pa'ipi tutu caquëpi cui'ne yo'oyeje i case'jeje yo'oquë paji'i.

²³ Cuarenta ometëcaña papi i paire Israel paire ñasi'i cuasapi. ²⁴ Cuasacuëpi ñaquëna, Egípto paipi Israel paire co'aye yo'oquëna, ñani Moisés cocasi'i caquë yo'oquë Egípto paire huani jeopi. ²⁵ Moisés cato jaje yo'oquëna, ñani i cajeohua'ipi Diusu iohua'ire huasoja'quëre jëjo daoquë api cuasajajë caquë yo'opi. Yo'oquëta'are i cajeohua'ipi jaje cuasaye pahuë. ²⁶ Yo'osiquëpi ñatasi mu'se Israel paipi cayaohua'i sa'ñe uihuajëna, Moiséspi ti'api. Ti'ani uihuama'pë pa'ijajë caquë capi: ‘¿Me neñu'ju te'e tsëcapëta'a sa'ñe uihuaye'ni?’ ²⁷ Caquëna, iti se ai huaiquëpi Moisésre jëtëpi jëjo saquë capi: ‘¿Nepi më'ëre pai ëjaëre cui'ne yëquë yo'oye ñaquë ne de'huaja'quëre nere'ni?’ ²⁸ ¿Ñamina'a

Egípto paire huani jeose'eye pa'ye yé'ere huani jeosi'i caquë?' ²⁹ Caquëna, iyere asani Moisés Madián yejana cati saji'i. Sani jarote ti yejare huero pa'i caya mamajëre papi.

³⁰ Cuarenta ometëca tëto saisi maca, zarza ñëpi toa corohuërepa tsë'isicoja'a huiñaëpi ñai nëcapi, Sinaí cutihuëna cuene yejana. ³¹ Çani ñañeje pa'ye Moisés ñaquë iquere pa'ni cuasaquë ñapi. Jaje cuasaquë de'oyerepa ñasi'i caquë tsiojai asapi, Èjaë yé'ore ñeje caquëna: ³² 'Yé'ë cato më'ë aipë Diusu a'ë. Abraham, Isaac, cui'ne Jacob Diusu a'ë, Yé'ë.' Jare asani Moisés iti ca huë'ña ñama'ë, ca'raquë coa tsasi huëouna. ³³ Ja maca Èjaëpi caëña: 'Dutajë'ë, quëo ju'iyë. Më'ë nëca huë'ña cato de'o huë'ñare pa'ë. ³⁴ Egípto yejare pa'ijë yé'ë pai ai yo'oye tiñarepa ñaquë pa'iyë. Aiohua'ipi ai yo'ojë oijëna, asani huasosi'i caquë cajehuë. Jaje pa'iyë sëte daijë'ë, yé'ëpi më'ëre Egíptona jëjo saosi'i.'

³⁵ Israel pai coejë '¿nëpi më'ëre pai ëjaëre cui'ne yëquë yo'oye ñaquë ne de'huaquëre nere'ni casiquëni?' Maija'quëpi pai ëjaëre cui'ne paire huasoquëre neni jëjo saopi, iohua'i quë'rona. A'ri soquë yë ñasiquë huiñaëpi cöcaina, yo'o ti'ajaquë caquë. ³⁶ Iquë Moisés mai aipëre Egíptopi etopi, pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, cuarenta ometëc-ahuëña. ³⁷ Jare iquë Moiséspi capi, Maija'quëpi mësarü aquëni yé'ëje pa'ire neja'quë api, ite quëacaiquë pa'ija'quëre. ³⁸ Cui'ne jare iquë Moiséspi Israel pai ja're tsi'sini coca ca'aji'i, jeto cuene yejana. Jare ipi huiñaëre coca ca'aji'i, Sinaí cutihuëna. Jare ipi mai aipë ja're pa'aji'i. Cui'ne jare ipi pa'i cocarepa asapi, maire quëa ja'ñeje.

³⁹ Jaje pa'iquëta'are mai aipë cato sehuocaiye coehuë. Coejë Egíptona co'iñu'u cahuë. ⁴⁰ Jaje cajë Aarónre cahuë, yëquëre saja'a diusuohua'ini necaijë'ë. Huesëyë. Me sa'repa yëquëre Egíptopi etosiquë Moisés neni jo'cuarepa nëiji, cahuë. ⁴¹ Jaje canü duruhuequëje pa'ire diusu api cajë de'huahuë. De'huani ite isiñu'u cajë nëicohua'ire huani isijë cui'ne jai pai tsi'sini iohua'i de'huasi diisure sihuajë yo'ohuë, Maija'quë api cajë. ⁴² Jaje yo'ojëna, Maija'quëpi jaohua'ire ña jujani jeocopi ma'ñocohua'i ma'tëmo pa'icohua'ini secohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, Maija'quëre quëacaicohua'i toyapëna toyase'e pa'iji, ñeje:

Israel pai, ¿mësarü jeto cuene yeja cuarenta ometëca pa'i maca, Yé'ere sihuajë de'oye señu'u cajë nëtërojaicohua'ire huani isijë, cui'ne co'amaña coa isijë yo'ore?

⁴³ Pahuë, mësarü jaje yo'oye. Coa ai jerepa Moloc diusu huë'ere hue'ejë sajë, Cui'ne Refán diusu ma'ñoconi hue'ejë sajë Cui'ne mësarü señu'u cajë de'huasi diusuohua'ini hue'ejë sajë yo'ohuë. Ja do'ire mësarute yé'ëpi Babiloniana jëjo saoja'quë a'ë.

⁴⁴ Ja maca cato mai aiohua'i ca'nipi nesi huë'ere pahuë, Maija'quë ja're. Jaje yo'oñu'u, cajë nejaquë nese'ere iño huë'ere. Ja huë'e cato Moisésre Maija'quë caquë iñoni ñeje pa'iore nejë'ë caquë cuañese'eye pa'iore nesico paji'i. ⁴⁵ Ja huë'e mai aiohua'i tsoe pasiconi Josué ja're daicohua'ipi te'e iohua'i daiyeje dahuë, yecohua'i yeja jio maca Maija'quëpi iohua'i ñajëna, yequë paire nejo maca. Jaje pahuë, ja huë'e David pa'i macaja'a. ⁴⁶ Pajë pa'icohua'ini Davidpi Maija'quëre de'oye ña cuänoquëpi Jacob Diusu huë'e necasi'i cuasapi. ⁴⁷ Cuasaquëta'a papi. Necaiye paquëna, mamaquë Salomónpi necaji'i. ⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë irepa cato pai nesi huë'ere pa'ima'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëre quëacaiquëpi capi, ñeje:

⁴⁹ Ma'tëmo cato yé'ë pa'i huë'ña'ë. Yé'ë ñu'i cuäñe huë'ña'ë. Yeja cato yé'ë quëo meñe tsal'cupa huë'ña'ë.

¿Jaje pa'ito me yé'ë huë'e necaija'cohua'i a'ni? caji, Èjaë. ¿Jero a'ni, yé'ë pëa huajëja'to?

⁵⁰ Si'aye yé'ë ne saose'epi pa'ito.

⁵¹ Jaje pa'iquëta'are mësarü cato nuñerepa asajëta'a nuñere pare yo'oyere coecohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi cajonoaje asama'cohua'ipi cui'ne joñoaje ti Maija'quëre cuasama'cohua'i a'ë, mësarü. De'hue Maija'quë joyore sañope yo'ocohua'i a'ë. Aiohua'i pa'ise'eye pa'iohua'i a'ë. ⁵² Jaje pa'ina, ¿jequë a'ni, Maija'quëre quëacaiquë mësarü aiohua'i co'aye yo'oye pasiquë? Ti peoji, te'ije. Jaje pa'ina, co'aye yo'ojë huani jeohuë, nuñerepa pa'i dai

ja'ñere quëacohua'ire. Yure ipi nuñerepa pa'ipi daquëna, mësarupi tseani huani jëohuë.
⁵³ Mësaru huiñaohua'ipi cuañese'e isijëna, isicohua'i de'oye sehuocaima'pë pa'iyë.” Jare capi, Esteban.

Estebanre Huani Jëoñe

⁵⁴ Jaje caquëna, asani Estebanre ai pëijë cuji quì'cohuë. ⁵⁵ Jaje yo'otoje Esteban cato de'oye joyo timësiquëpi ma'tëmöre ñaquë Maija'quë de'oyere pare ñapi. Ñaquë cui'ne Jesure ñapi, Maija'quë ëja t'ëhui quë'rore nëcaquëna. ⁵⁶ Nani capi:

“Ina ma'tëmöre hui'yosiconi ñañë, cui'ne Jesupi Maija'quë ëja t'ëhuire nëcaquëna.”

⁵⁷ Caquëna, asani pëijë cajonoa p'ëpëni cuijë ina da tome daë'ë. ⁵⁸ Da tome dani tseani pai daripëpi etoni quëna pëapi jëa huëahuë, co'aye yo'oquë api cajë. Huaicohua'ipi iohua'i caña du'teni te'e posë Saulo hue'equëna, isihuë, ñacaijë'ë cajë. ⁵⁹ Quëna pëapi jëajëna, Estebanpi Maija'quëre sei capi:

“Ëjaë Jesús, y'ë joyo më'ëpi de'huacaijë'ë.”

⁶⁰ Cani ja maca do're ja'runi ai tutu capi:

“Ëjaë y'ëre huacohua'i yo'ose'e saima'ë pa'ijë'ë.” Jare cani juji'i.

8

¹ Juni huesëquëna, iti maca Saulo nëcaquë ñaquëpi. De'oji, Estebanre huaise'e cuasaquë ñapi.

Sehuosicohua'ire Saulo Yo'oye

² De'oye paire papi Estebanre ai oijë ta jëohuë. ³ Jare yo'ojëna, Saulo cato sehuosicohua'ire huë'ña ñape cacaquë ëmëohua'ire, nomiohua'ire, quëre etoquë co huë'ñaana cosi'i caquë yo'opi.

Samaria Paire De'oye Coca Quëaye

⁴ Jaje yo'ojëna, Jerusalëpi etasicohua'ipi si'a huë'ña saijë huaso coca quëahuë. ⁵ Quëajëna, iohua'i aquë Felipepi Samaria daripëna sani Jesús coca quëapi. ⁶ Quëaquë pai yo'oye ti'a ma'ñe yo'opi. Yo'oquëna, ñajë si'aohua'i tsi'sini ai asahuë, Felipe caye. ⁷ Jai pai huati quë'iohua'i pa'isicohua'ipi huatire eto sao cuañohuë. Huatiohua'ipi etajë cuijë etahuë. Cui'ne jai pai cu'ima'cohua'ije, cui'ne do'pëjë cu'icohua'ije co'yasicohua'i paë'ë. ⁸ Ja yo'oye do'ire ja daripë acohua'i ai sihuahuë.

⁹ Ja sihua huë'ñare te'i ëmë Simón hue'equë ja'në dahuë pa'isiquë paji'i. Samaria paire care payeje caquë jerepa pa'i a'ë caquë yo'osiquë paji'i. ¹⁰ Jaje pa'ini si'aohua'i a'ricohua'i maña cui'ne jaicohua'ina con i caye asacaijë cahuë:

“Iquë api, irepa Maija'quë tuture paquërepa cahuë.”

¹¹ Jaje cajë ite de'oye i caye sehuocaë'ë. Tsoe huë'ña noni i dahuë ñañepi yo'oquë care payeje caquëre sëte jaje sehuocaë'ë. ¹² Jaje yo'ojë pa'icohua'ipi Felipe quëayere asani Maija'quë cuañe te'te ayere cui'ne Jesucristo ayere asani ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i sehuohuë. Sehuoni oco do cuañohuë. ¹³ Do cuañojëna, i Simónque sehuoni oco do cuañoni ai de'oyere pare pai yo'oye ti'a ma'ñere ñaquë ai de'oyere pa'ni cuasaquë Felipe ja're te'e cu'i huëopi.

¹⁴ Samaria paipi Maija'quë coca sehuorena, Jesús doce soisicohua'ipi asani Jerusalë pa'icohua'ipi Pedröre cui'ne Juanre jëjo saohuë, Samariana. ¹⁵ Jëjo saorena, sani Samaria sehuosicohua'ire Maija'quëre secacaë'ë, de'oye joyore pajajë cajë. ¹⁶ Jesús mai Ëjaë mamipi do cuañosicohua'ita'a ja y'ë'ta'a de'oye joyo peocohua'i paë'ë. ¹⁷ Ja do'ire Pedro cui'ne Juanpi jëñapi jëjo pajë Maija'quëre sejëna, de'oye joyore isi cuañohuë.

¹⁸ Jëñapi Jesús jëjo saocohua'ipi jëjo pajë sejëna, Maija'quë joyore isiña. Isina, ñani Simónpi curipi huerosi'i cuasaquë caëña.

¹⁹ “Isijë'ë, ja tuture pare y'ëjë isina, ja tutupi y'ë'ëpi jëñapi patoquë seina, de'oye joyore isi cuañojä'cohua'ire.”

²⁰ Caquëna, Pedropi ite capi:

“Më'ë curiquë ja're më'ë ne huesëye pa'iji. Maija'quë isiye curiquëpi hueroye peoji.
²¹ Maija'quë ña hue'ña më'ë nui joyo peoyë. Jaje pa'ina, ja tutupi isi cuañoñe peoji, më'ë.
²² Më'ë co'aye cuasayere jeocojë'ë. Jeoconi mai Ëjaëre sejë'ë. Seina, de'hue oni yeje'ñe pa'i api, më'ë jaje cuasase'e. ²³ Yecohua'ipi de'oye yo'ojëna, ñani sihuama'ë. Ñañepi më'ë timësiquëpi pa'ina, ñaquë cayë. Ja do'ire më'ë co'aye cuasayepi huesiquëre paji, më'ëre.”

²⁴ Caquëna, Simónpi capi:

“Mësarupi yë'ë do'ire seacaijë'ë, Ëjaëre. Si'aye mësaruru case'ejë pa'ye tëtto saiye paja'core yë'ëre.”

²⁵ Iye a'ë, maire caquë Jesús yo'ose'e cajë quëajë cui'ne Maija'quë coca quëa tējini Jesús jëjo saocohua'ipi Samaria yeja a'ri daripëana, de'o coca quëahuë. Quëa tējini yureta'a Jerusalënna co'ihuë.

Felipe Cui'ne Etiopia Aquë Yo'ose'e

²⁶ Ja jeteyo'je mai Ëjaë huiñaëpi Felipere capi:

“Huëni Jerusalën ma'ana saijë'ë, Gazana sai ma'ana huë'ehuë te'tena.”

Iye ma'a cato cuenesi yejaja'a sa sai ma'a paji'i. ²⁷ Caëna, asani Felipe huëni ja ma'aja'a saji'i. Saiquëpi ma'ana Etiopia paire ti'api. Jaë cato ëjaërepa paji'i. Etiopia ëjao curi de'huacaiquë paji'i. Jaëpi Jerusalënna Maija'quëre sesi'i caquë saiquë paji'i. ²⁸ Jaje saiquëpi i yejana co'iquë caballopi quërecore ñu'i sai Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyase'ere ñaquë saji'i. ²⁹ Saina, joyopi Felipere capi:

“Caballo quëreco quë'rona saijë'ë.”

³⁰ Caëna, Felipe tsiojai asaquëna, Isaías toyase'ere ñaquë caquë saji'i, Etiopia aquëpi. Ja maca ite seji'i:

“¿Asaquë më'ë, më'ë ñase'e?”

³¹ Seina, sehuopi:

“¿Me asa ti'añe'ni, iti quëaquëpi peoto?”

Cani Felipere yë'ë ja're mëni ñu'i saijë'ë caquë seji'i.

³² Toyasico i ñasico cato ico pacolë, ñeje caco:

Huai huë'ñana yëi ñamare sayeje pa'ye sahuë, ite.

Sarena, tëacohua'i ña hue'ñana yëi ñama memëñe pañeje pa'ye memëñe papi.

³³ Teaye pa'i paji'i. Jaje pa'ita'are nuñerepa de'oye ite necaiye pahüë.

Iye yeja pa'iquëni i pa'iyë naë tëa jeoñere, ¿nepi cacaija'cohua'i a'ni, i tsëcapë?

³⁴ Etiopia aquëpi Felipere seji'i:

“Quëare pajë'ë, yë'ëre. ¿Neni caquë'ni, Maija'quëre quëacaiquë ija'a co'ye caquë panita'a yequëni caquë?”

³⁵ Caquëna, ja maca Felipe Etiopia pai ñasico acopi toyase'e cayepi huëni Jesús aye de'o coca quëapi, ite. ³⁶ Quëaquëna, oco quë'roja'a sa sai Etiopia aquëpi capi:

“¿Ina oco iñore pa'iji, yë'ëre doye de'oma'quë?”

³⁷ Caquëna, Felipere capi:

“Më'ëpi si'a joyorepa de'oye sehüaquë pa'ito doye de'oji.”

Caquëna, ipi capi:

“Jesucristo Maija'quë mamaquë api asayë, yë'ë.”

³⁸ Caëna, ja maca omejani si'a jupë cayaohua'i Felipe cui'ne Eunuco cono oco quë'rona sa cajeni Felipere oco dopi. ³⁹ Do tējini tumasi maca mai Ëjaë joyopi Felipere sapi. Tirona saëna, Etiopia aquë tijupë ñama'ë paji'i. Jaje pa'iquëta'are sihuaquë saji'i. ⁴⁰ Felipe cato Azoto daripëre paji'i. Pa'i pai ñape dari Maija'quë coca quëaquë Cesarea daripëna ti'api.

9

Saulo Sehuoye

(Hch 22.6-16; 26.12-18)

¹ Jaje yo'oye pa'ina, Saulopi Jesure sehuosicohua'ire huasi'i caquë yo'oquëpi Maija'quë huë'e ñacacohua'i ëjaërepa quë'rona saji'i. ² Sani ite seji'i: Toyacaijë'ë, Damasco pai tsi'si huë'ñana, si'aye yë'ëpi cacani co'equë Jesure sehuocohua'ire ëmëohua'ire

cui'ne nomiohua'ireje tseani huëni Jerusalénna dani coja'quëre capi. Caquë seina, toyacaquëna, saji'i. ³ Sai je'nërepa Damasco quëno macare pa'ina, ma'tëmopi Saulona miañerepa ju'api, si'aëre cuasama'tore papi. ⁴ Ju'acquëna, yejana tani yë'ose'e caquëna, asapi:

“¿Saulo, Saulo, Me yo'oquë yë'ëre josa yo'oquë'ni?”

⁵ Caquëna, Saulopi seji'i:

“¿Ëjaë, më'ë iqueipi caquë'ni?”

Caquëna, yë'ose'e sehuopi:

“Jesu a'ë, yë'ë. Më'ë sañope yo'oquë a'ë. Tsoa tarapë jëjësë ñaca quë'iopi duruhuequëre jëjo saojëna, huequëpi tarapëna co'ye titoquë pani a'si ju'iquë api, më'ë cui'ne yo'oyë, huequë yo'oyeje pa'ye.”

⁶ Caquëna, Saulopi quëquëni tsasiquë capi:

“¿Yë'ë Ëjaë, iquere yo'oja'quë a'ni, yë'ë?”

Caquëna, capi:

“Huëni ja daripëna cacajë'ë. Jaropi më'ë yo'o ja'ñe quëaye pa'iji.”

⁷ Caquëna, Saulore cocohua'ije asahuë. Asajëta'a iti caquëre ñama'pë ai quëquëni cama'pë pa'ë. ⁸ Pa'ijëna, Saulo yejapi huëni ñacoa sëtaquëta'a ñama'ë paji'i. Jaje ñama'ë pa'ina, ite cocohua'ipi jëtëna tsejë Damasca sahuë. ⁹ Sarena, toaso mu'seña ñama'quëpi, aima'quëpi, cui'ne ucuma'quëpi coa paji'i.

¹⁰ Pa'ina, Damasco daripëre te'i Jesure sehuosiquë paji'i. I mami cato Ananías hue'equë paji'i. Pa'ina, jaëna cani ñañeje pa'yeja'a mai Ëjaëpi ñaini capi:

“¡Ananías!”

Caquëna, capi:

“Ëjaë, pa'iyë.”

¹¹ Sehuoquëna, mai Ëjaëpi ite capi:

“Huëijë'ë. Huëni saijë'ë, Nui ma'a hue'yosi ma'ana. Sani 'iñore Saulo Tarso aquë pa'iquë' caquë sejë'ë. Judas huë'ena Maija'quëni sei pa'iji. ¹² Pa'iquëpi cani ñañeje pa'yeja'a ñapi. Te'i ëmë Ananías hue'equëpi dani jëñapi ite jëjo paquë ñaja'quë caquë seacaina, Maija'quëre.”

¹³ Caquëna, asani Ananíaspi capi:

“Ëjaë, iquëpi Jerusalén daripë pa'icohua'ire, më'ëre sehuocohua'ire ai sañope co'aye yo'oji jai pai cajëna, asahuë, yë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ipi yure iñona daji'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëohua'i cuañesi tutupi si'aohua'ire më'ëre secohua'ire tseseni huëni sasi'i caquë.”

¹⁵ Caquëna, Ëjaëpi capi:

“Jaje pa'ita'are sani ñajë'ë. Yë'ëpi ite soihuë, yë'ë cocare Israel paire quëacaiquë, cui'ne yequë paire quëacaiquë, cui'ne ëjaohua'ire quëacaiquë pa'ijaquë caquë. ¹⁶ Yë'ë coca quëa do'ire ipi ai yo'oye pa'i ja'ñere ite iñosi'i.”

¹⁷ Caëna, Ananíaspi Saulo pa'i huë'ena sani cacani i jëñapi Saulore patoquë capi:

“Saulo, yë'ë yo'jei, Ëjaë Jesupi yë'ëre ma'aja'a më'ëre daina, ñasiquëpi jëjo daopi. Më'ëpi ñaquë pa'ijaquë caquë, cui'ne Maija'quë joyo quë'i pa'ijaquë caquë.”

¹⁸ Ca macarepa ñacoa pa'ise'epi so'coje pa'yepi tomeipi. Tomeina, de'oye ñaquë de'oni huëni oco do cuañopi. ¹⁹ Do cuañosi jeteyo'je, ao ani, tutu tsi'soni, Damasco sehuosicohua'i ja're pëani tsoe maca mu'seña paji'i.

Damasco Paire Saulopi Yëhuoye

²⁰ Tutu tsi'sosiquëpi Israel pai tsi'si hue'ñana Jesucristo Maija'quë mamaquë api, quëa huëopi. ²¹ Quëaquëna, si'a asacohua'ipi ai cuasajë co'a ju'ijë cahuë:

“Iquëpi Jerusalén pa'icohua'ire huëni Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina sani isisi'i caquë daisiquë api.”

²² Jaje catoje Saulopi ai jerepa nuñerepa capi, Jesús cocare ca'raye peoyerepa. Ca'rama'ë quëaquë capi, Cristo api, mai huasoquërepa. Jaje quëaquëna, Israel pai Damasco acohua'ipi asajë ai cuasahuë, ¿merepa neni ja jerepa caquë'ni? cajë.

Saulo Yahuerapa Saiye

²³ Ai tsoe mu'seña quëaquë pa'ina, ñani Israel paipi Saulore huani jeoñu'u cuasahuë. ²⁴ Cuasani yo'ojëna, Saulo de'hue asapi, iohua'i yo'oye huañu'u cajë si'a mu'señapi, cui'ne ñamiñapi daripë eta sa'noa ñape utehuë, Saulote. ²⁵ Utejë pa'ina, Jesure sehuosicohua'ipi ñami jai do'rohuëna Saulote ayani jai daripë tëhuopaja'a meñe casahuë. Casarena, de'hue catipi. Jaje jëapi, de'hue.

Saulo Jerusalén Pa'iyë

²⁶ De'hue jëasiquëpi Jerusalénna Saulopi ti'ani Jesure ye'yecohua'i ja're cõni pasi'i caquë yo'oquëna, jaohua'ipi sehuoma'quë api cuasajë ite ca'rahuë. ²⁷ Ca'rajëna, Bernabépi Saulore Jesús jëjo saocohua'i quërona dani iñoquë quëapi, ite yo'ose'ere ñeje: Iquë Damasco ma'ana mai Ëjaëre pare ñasiquë api. Mai Ëjaëre papi ite coca caquëna asasiquë api, cui'ne Damasco daripëna ca'raye peoyerepa quëcoquë Jesús coca de'oye quëasiquë api, capi Bernabé. ²⁸ Jaje quëaquëna, “de'oji,” careña. Saulo Jerusalénna pëapi. Pëani iohua'i ja're cu'i yo'oquë Jesús cocare ca'raye peoyerepa quëapi. ²⁹ Israel pa'ita'a griego cocapi cacohua'ire coca caquë cui'ne sañope cajëna, ije sañope caquë yo'opi. Quëaquëna, jaohua'ipi ite huañu'u cajë yo'ohuë. ³⁰ Yo'ojëna, sehuosicohua'ipi asani Cesareana sahuë, ite. Jaropi yureta'a Tarso yejana jëjo saohuë, Saulore.

³¹ Ja maca si'aohua'i sehuosicohua'i Judea yeja pa'icohua'i, Galilea yeja pa'icohua'i cui'ne Samaria yeja pa'icohua'i sañope yo'oye jeorena, de'oye pa'i huëohuë. Pa'ijë joyo pa'iyë ai tutu quë'iohua'i de'ohuë. De'ojë Maija'quë yëyere de'oye sehuocaijë paë'ë. Pa'ijëna, de'o joyopi cõcaina, si'a mu'señaja'a sehuocohua'ijë pa'ijë jai saë'ë.

Eneas Ne Co'yayë

³² Pedropi sehuosicohua'ire do'i ñasi'i caquë saisiquëpi Lida pa'icohua'irejë sehuosicohua'ire ñasi'i caquë saji'i. ³³ Saisiquëpi ñaquëna, Jarote te'i ëmë Eneas i mami hue'equëpi, ocho ometëca uiquë paji'i, ti cu'ima'quëpi. ³⁴ Pa'ina, Pedro ñani ite capi:

“Eneas, Jesucristopi më'ëre ne co'yaji, huëni më caiñe de'huajë'ë.”

Ca macarepa huëji'i. ³⁵ Huëina, ñasicohua'ipi Lida acohua'ipi cui'ne Sarón acohua'ipi Ëjaë Jesucristore sehuohuë.

Dorca Ju'isico Huëiyë

³⁶ Ja mu'seña Jope daripëre te'o nomio sehuosico paco'ë. Io mami cato Tabita hue'ecopi, griego coca cato Dorcas caye pa'iji. Jao cato peocohua'ire de'oye cõcaico paco'ë. ³⁷ Jaje pa'ioipi ju'i huëoni juco'ë. Jucona, io ca'nihuë tsoani ëmëje'e tu'rihuëna oahuë. ³⁸ Qani Pedrore esa Jopena daijë'ë, tsoe nëiñe peoyerepa cajë huëoja'cohua'ire cayaohua'ire jëjo saohuë, sehuosicohua'ipi. Jope cato Lida quëno macare pa'iyë sëte. Jaje yo'ohuë, Pedropi Lidare pa'iji asani.

³⁹ Sani huëojëna, Pedropi iohua'i ja're cõni saji'i. Sa ti'asi maca ju'isico ui huë'ñana ëmëje'e tu'rihuëna ite sahuë. Sasi maca si'a hua'jeohua'i oijë io necaisi cañare ite iñoquë. ⁴⁰ Ja maca Pedropi si'aohua'ire eto saoni do're ja'runi Maija'quëre seji'i. Sësi jeteyo'je ju'isicore ñaquë capi:

“Tabita huëijë'ë.”

Caquëna, sëtani ite ñani huëni ja'ruo. ⁴¹ Ja'ruona, Pedropi io jëtëna tseani huëo nëcopi. Huëo nëconi sehuosicohua'ire cui'ne hua'jeohua'ire soini huajëco pa'ico yure caquë iñoipi. ⁴² Iye yo'ose'ere si'a Jope daripë pa'icohua'i asahuë. Asani jai pa' Ëjaëre sehuohuë. ⁴³ Iye yo'osiquëpi Pedro Jope daripëna pëapi. Pëani tsoe mu'seña maña Simón huë'ena, ca'ni de'huaquë huë'ena.

Pedro Cui'ne Cornelio

¹ Cesarea daripëre te'i ëmë Cornelio hue'yosiquë paji'i, cien soldado pa' ëjaë. Capitán paji'i. I Cien soldado tsëcapë aquë mami cato Italiano hue'yosico paco'ë. ² Jajë cato de'oque paji'i, Maija'quëre ca'raquëpi. Jaje pa'ipi si'a i huë'e acohua'i ja're Maija'quëre

sei pa'iquë paji'i. Jaje pa'ipi peocohua'ire de'oye isipi, cocasi'i caquë judío paire, cui'ne si'a mu'seña Maija'quëre sei paji'i. ³ Pa'ipi te'e mu'se na'iquëna, tres pa'i maca çani ñañeje pa'ye ñaquëna, Maija'quë jëjo daoquë huiñaëpi i huë'ena cacapi. Cacaquëna, tiñarepa ite ñapi. Ñaquëna, capi:

“¡Cornelio!”

⁴ Caquëna, ini ñaquë quëquëni seji'i, ite:

“Ëjaë, ¿Iquere yëquë'ni?”

Caquëna, huiñaëpi capi:

“Më'ë seña Maija'quë asaji, cui'ne më'ë peocohua'ire de'hue cocai yo'oyeje ñaji, Maija'quë capi, jaje pa'iyë sëte. ⁵ Yure ëmëohua'ire Jopena jëjo saojë'ë, Simón Pedro hue'yosiquëre quërëjaija'cohua'ire. Pedro cato yequë Simón huë'ere pëasiquëpi pa'iji. ⁶ Yequë Simón ca'ni de'huaquë huë'ere pa'iji. Ja huë'e cato jaira tët'tëpare pa'iji.”

⁷⁻⁸ Maija'quë jëjo daosiquëpi saisi maca Cornelio i ite necaicohua'ire cayaohua'ire cui'ne te'e soldadore soini i ñase'e si'aye quëani Jopena jëjo saopi. Soldado cato Maija'quëre cuasaquë paji'i. Jaje pa'ini Cornelioje de'oye cuasaquë paji'i. Jaje pa'ini Cornelioje de'oye cuasaquë jëjo saopi.

⁹ Jëjo saouna, se ñatasi mu'se ja yë'ta'a ma'are saijë je'në Jope quëno macare pa'ijëna, jopo mu'serepa pa'i maca Pedropi huë'e ëmëje'e totona mëji'i, Maija'quëre sesi'i caquë. ¹⁰ Ja yë'ta'a aore cua'cojëna, ao ëaye nëi macapi çani ñañeje pa'ye ñapi.

¹¹ Ñaquëna, ma'tëmopi hui'yoni jai ca çatipëje pa'iona, cajese'e sica quë'quesicono,

¹² si'a nëicohua'ire, uijë cu'icohua'ire cui'ne ja'jëcohua'ire ayasi tu'upi yejare pana cajeo.

¹³ Cajë maca yë'ose'e ite jutapi ñeje:

“Pedro, huëni huani aijjë'ë.”

¹⁴ Caquëna, Pedropi sañope capi:

“Pasi'i, Ëjaë. Ai ma'ñe a'ë. Si'si a'ë. Si'siohua'ire yë'ë ti aima'quë a'ë.”

¹⁵ Caquëna, tijupë yë'ose'e ite jutaëña:

“Maija'quë si'si peoye nese'ere si'si a'ë caye peoji.”

¹⁶ Jaje toasoñe pa'ye Maija'quë ite ca tējini co'amaña ayasi tu'ure ma'tëmona mëa huesopi. ¹⁷ Mëa huesouna, Pedro ¿merepa yo'o ja'ñere jaje pa'ye iño u'ni? caquë ai cuasaquë paji'i. Pa'ina, Cornelio jëjo saosicohua'ipi jato sa'ro quë'rona titahuë, ¿Simón huë'e jerore pa'ico'ni? cajë seni asajë daicohua'ipi. ¹⁸ Jaohua'i titani tutu cajë sei'ë: Iño Simón hue'equëpi cui'ne yequë mami Pedro hue'equë pa'ima'quë cajë sei'ë. ¹⁹ Jaje seni asajëna, Pedro cato ja yë'ta'a i ñase'ere cuasaquë paji'i. Pa'ina, de'o joyopi capi, ite:

“Ina, më'ëni toaso ëmëohua'i co'erojaiñë. ²⁰ Huëni iohua'i ja're saijjë'ë, jëa coeye peoyerepa. Yë'ë jëjo daosicohua'i a'ë.”

²¹ Caëna, Pedro cajeni capi:

“Yë'ë a'ë, mësarü co'equë. ¿Iquena date'ni?” ²² Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Yëquë cato Cornelio jëjo daocohua'ipi daë'ë. Maija'quë huiñaëpi më'ëni soijatena. Cornelio huë'ena dani quëaquëna, ipi më'ë quëaye asajaquë caëna, asani Cornelio, soldado pai ëjaëpi jëjo daoquëna, daë'ë. Nuñe pa'iquëpi, Maija'quëre sequëpi, cui'ne si'a judío pai de'oye yo'oquë api cajë oiquëpi jëjo daocohua'i a'ë.”

²³ Cajëna, Pedropi capi: “Cacani pëajjë'ë.” Caëna, cacani i ja're çoni pëahuë, ja ñami. Ñatasi mu'se Pedropi iohua'i ja're çoni saji'i. Saina, ite coñu'u cajë Jope acohua'ije i ja're saë'ë, Maija'quëre sehuosicohua'ipi.

²⁴ Jaje saisicohua'ipi se ñatasi mu'se Cesareana ti'ahuë, Cornelio cui'ne i tsëcapë cui'ne i ai oi cajeohua'i çoni tsi'sini ute huë'ñana. Jaohua'i cato Cornelio huëosicohua'ipi daisicohua'ipi paë'ë. ²⁵ Pa'ijëna, Pedropi huë'ena ti'acquëna, Cornelio i pëpasi'i caquë etaquëpi Pedrote yë'ë ëjaërepa caquë do're ja'ruëña. ²⁶ Ja'ruquëna, Pedropi ite naë huëo nëcoquë capi:

“Yë'ëje më'ëje pa'i a'ë.”

²⁷ Jaje i ja're caquë sa cacaquë ñaquëna, jai pai tsi'sicohua'ipi paë'ë. ²⁸ Pa'ijëna, ñani Pedropi capi:

“Mësarupi asacohua'i a'ë, Israel pai ti ti pai ja're tsioye peoye. Panita'a yequë pai huë'ena cacaye peoye. Israel pai yo'oye jaje pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre Maija'quëpi ye'yapi paire co'acohua'i a'ë, si'siohua'i a'ë caye pajë'ë caquë. ²⁹ Jaje pa'ina, jaohua'i sani yë'ëre sejëna, ai cuasaye peoyerepa esa daë'ë. De'oji. Yureta'a quëajë'ë. ¿Iquere cajë yë'ëre soire'ni?”

³⁰ Caquëna, Corneliopi capi:

“Pa'iji, cuatro mu'seña, iye ja'i maca na'iquëna, tres pa'i maca yë'ë huë'ere pa'i ao aima'quëpi Maija'quëre sei pa'ise'e. Pa'iquëpi na'iquëna, Maija'quëre señere seina, Maija'quë jëjo daoquëpi ai mia ju'i carepa ju'iquëpi ñaini capi: ³¹ ‘Cornelio, më'ë Maija'quëre seña Maija'quë asaji, cui'ne më'ë peocohua'ire coçaiyeje Maija'quë ñaquë sihuaji de'oyerepa yo'oji caquë ñaji. ³² Jaje pa'iyë sête yurepi ëmëohua'ire Jopena jëjo saojë'ë, Simón Pedro hue'equëre quërëjani iñona daja'cohua'ire. I cato yequë Simón huë'ere pa'iji, jaë yequë Simón cato ca'nipi de'huaquë api. I huë'e cato jaira tëtëpare pa'iji, capi, yë'ëre. ³³ Caëna, asani esa më'ëre quërëjaija'cohua'ire jëjo saohuë. Jaje jëjo saouna, yure më'ëpi daquëna, de'oji. Maija'quë coca asañu'u cajë yëquë tsi'sisicohua'ipi pa'iyë, më'ëre mai Ejaërepa cajë'ë caquë isiyere caquëna, asañu'u, yëquë.”

Pedro Quëaye

³⁴ Caquëna, Pedropi quëapi:

“Yureta'a asayë, Maija'quëpi paire cui'ne pa'iohua'ise'ere ñaquë pa'iyë. ³⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë cato si'a paire ite de'oquëre pa'ni cacohua'ire cui'ne nuñerepa yo'ocohua'ire de'oji caquë ñaji, coa si'a tsëca acohua'ire. ³⁶ Jaje pa'ina, si'aohua'i Ejaë Jesucristoja'a de'oye pa'iyë ti'añere, Maija'quë i coca Israel paina isipi. ³⁷ Mësarupi si'aohua'i asayë, Juan oco doquë cui'ne quëaquë yo'osi jeteyo'je Jesupi Galileapi huëoni si'a huë'ña judío pai pa'i huë'ña yo'ose'e cu'ise'e. ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi Jesús Nazaret aquëre de'o joyo tuture isipi. Isina, huati tutupi yo'oquëna, ai yo'ojë pa'icohua'ire jujucui cui'ne paire de'oye yo'ocai cuji'i, Maija'quëpi i ja're pa'i do'ire. ³⁹ Jaje yo'oquëna, yëquë ñasicohua'i a'ë, Jesús yo'oye. Jerusalënna cui'ne Judea yejana yo'oquëna, ñasicohua'i a'ë. Ja jeteyo'je yureta'a ite soquë sarahuana que deoni huani jeohuë, judío paipi. ⁴⁰ Jaje huaisiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca Maija'quëpi huajëquëre huëopi. Huëoni yëquëre iñopi. ⁴¹ Coa yëquëse'ere ñai iñopi. Si'a paire ñai iñoñe papi. Yëquë i tsoe sahua nëosicohua'ise'ere ñai iñopi. Jaje pa'ina, yëquë i ja're conu ucujë cui'ne aijë yo'ohuë, i huëisi jeteyo'je. ⁴² Jaje jaëni Maija'quëpi ju'isicohua'ire cui'ne huajëcohua'ire ñani ca tējiquëre nepi cajë quëaja'cohua'ini yëquëre jëjo daopi. ⁴³ Jaje pa'ina, tsoe Maija'quëre quëacaicohua'i Jesús ayere cajë cahuë, ite Jesure sehuocohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere sai de'huani oni yeje cuañoja'cohua'i a'ë.”

Judío Pai Peocohua'ita'a Maija'quë Joyo Isi Cuaño'se'e

⁴⁴ Ja yë'ta'a Pedro caquëna, de'o joyopi i caye asacohua'ina tsio dajili. ⁴⁵ Tsio daquëna, Israel pai sehuoye sehuocohua'ipi Pedro ja're daisicohua'ipi ai cuasajë ñahuë, Israel pai peocohua'ipi de'o joyore isi cuañojë, ⁴⁶ yequë pai cocapi cajë cui'ne Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë yo'ojëna. ⁴⁷ Jaje ai cuasajëna, Pedropi capi:

“Icohua'ire oco doye de'oji, mai isi cuaño'se'eje pa'ye de'o joyore isi cuañosicohua'ire.”

⁴⁸ Cani iohua'ire Jesucristo mamipi do cuañoñe pa'iji cani docaji'i. Ja jeteyo'je iohua'ipi Pedore cahuë, yëquë ja're tsoe mu'seña maña pëani pa'ijë'ë.

11

Pedro Sehuosicohua'ire Quëaye

¹ Israel pai tsëca peocohua'ipi Maija'quë coca de'oyerepa sehuose'ere Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne yëquë sehuocohua'ipi asahuë, Judea pa'icohua'ipi. ² Asani Pedropi Jerusalënna co'ina, Israel pai sehuoye sehuocohua'ipi i yo'ose'ere sañope cahuë.

³ Cajë ite sei'ë:

“¿Me yo'loquë Israel pai peocohua'i huë'ena cacani iohua'i ja're conu ai yo'o u'ni?”

⁴ Cajëna, Pedropi si'aye ite du'ru macarepa huëoni yo'ose'eje pa'ye jaohua'ire quëapi:
⁵ “Jope daripëre pa'i Maija'quëre sei çani ñañeje pa'ye ñahuë. Ñaquëna, ma'tëmopi jai ca'tipëje pa'iona, ayasi tu'ure cajese'e sicapëa quë'quesicono, yë'ë quë'rona casaëna, ñahuë. ⁶ Ayasi tu'ure ñaquëna, si'aohua'i nëicohua'i, añañe pa'iohua'i coti saihuëpi cu'icohua'i, cui'ne ja'jëcuhua'i paë'ë. ⁷ Pa'ijëna, yë'ëre yë'ose'e jutapi: ‘Pedro huëijë'ë. Huëni huani aijë'ë,’ capi. ⁸ Caquëna, cahuë: ‘Pasi'i, Èjaë. Ai ma'ñe a'ë. Si'si a'ë. Si'siohua'ire yë'ë ti aima'quë a'ë,’ cahuë. ⁹ Caquëna, tijupë yë'ose'e yë'ëre juta copì: ‘Maija'quë tsoa tose'ere si'si a'ë cama'ë pa'ijë'ë,’ capi. ¹⁰ Jaje toasoñe Maija'quë cui'ne pa'ye capi. Ca tējina, ayasi tu'upi ma'tëmona mëni huesëo. ¹¹ Ja macarepa toaso ëmëohua'i Cesarea yejapi jëjo daosicohua'ipi yë'ëre co'ecohua'ipi yë'ë pa'i huë'ena tìtahuë. ¹² Tìtarena, Maija'quë joyopi yë'ëre cuañepi: ‘Iohua'i ja're çoni saijë'ë,’ caquë ‘ai cuasama'ë,’ capi. Caëna, asani saë'ë, icohua'i seis sehuosicohua'i ja're çoni. Sani si'aohua'i pa'i huë'ena cacahuë. ¹³ Cacarena, Maija'quë jëjo daoquëre i huë'ena ñase'ere cui'ne ñaquëna, i case'ere quëapi. Jopena më'ë jo'yare jëjo saojë'ë, Simón Pedro hue'equëre daja'cohua'ire. ¹⁴ Jaëpi dani huaso coca quëaquëna, asani më'ë cui'ne më tsëcapë huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë capi, quëapi. ¹⁵ Quëaquëna, asani yë'ëpi cocare quëa huëoquëna, de'o joyopi iohua'ina daji'i, maire du'ru macarepa daise'eje pa'ye. ¹⁶ Ja maca mai Èjaërepa case'ere cuasahuë, ‘Juan cato ocopi dopi. Jaje pa'iquëta'are mësaruru cato de'o joyore isi cuañoja'cohua'i a'ë.’ ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire Èjaë Jesucristore sehuocohua'ire isise'eje pa'ye isiru, ¿me sañope Maija'quë yo'o ma'ñe a'ë caye'ni?” Capi, Pedro.

¹⁸ Caquëna, asani Jerusalén acohua'i sehuosicohua'ipi sañope caye jëoni Maija'quë ai de'oyerepa yo'oji, cajë cahuë:

“Jaje yo'oquë judío pai peocohua'ire isiji, ite sehuoni ti pani huesëye tì'añe.”

Antioquía Pai Sehuoye

¹⁹ Estebanre huani jëosi jeteyo'je Jesure sehuocohua'ire josa yo'o huëohuë. Josa yo'o huëorena, yecohua'ipi Feniciano, Chipre saodohuëna, cui'ne Antioquía daripëna cati saë'ë. Saisicohua'ipi jaronno Israel pa'ise'ere Maija'quë coca quëahuë. Yequë paireta'a quëaye pahuë. ²⁰ Pajëta'are Chipre cui'ne Cirene quë'ro acohua'i sehuosicohua'ipi Antioquía daripëna tì'ani griego paire mai Èjaë Jesús de'o cocare quëahuë, judío pai peocohua'ina. ²¹ Mai Èjaë iohua'i ja're çoni pa'ina, de'oye quëajëna, jai pai ja'në itire pa'ë cuasase'e jëoni Èjaë Jesuna sehuohuë.

²² Jaje yo'ojëna, sehuosicohua'i Jerusalén pa'icohua'ipi asani Bernabé Antioquía daripëna jëjo saohuë. ²³ Jëjo saorena, Bernabépi tì'ani Maija'quëre sehuosicohua'ire Maija'quë de'oye yo'ocaiyere ñapi. Ñani ai sihuapi. Sihuaquë Bernabé yëhuopi, de'oyerepa. Ti jëoma'pë tuijë mai Èjaërepa case'eje, caquë yëhuopi. ²⁴ Bernabé cato ai de'oquë paji'i. Maija'quëre ai cuasaquëpi cui'ne de'o joyo tìmësiquëpi paji'i. Jaje pa'ipi yëhuoquëna, asani jai pai sehuohuë, mai Èjaë case'ere.

²⁵ Ja jeteyo'je Bernabépi Saulore co'esi'i caquë Tarso daripëna saji'i. ²⁶ Sani tì'ani ite Antioquía daripëna sapi. Sani jaronno te'e ometëcahuë pëahuë, sehuosicohua'i ja're çoni. Pëani pa'ijë jai paire ye'yahuë. Jaronno Antioquía daripëna du'ru macarepa Cristiano hue'yohuë, sehuosicohua'ire.

²⁷ Ja mu'seña Antioquíana tìtahuë, Maija'quëre quëacaicohua'ipi Jerusalén daicohua'ipi. ²⁸ Tìtasicohua'i aquëpi Agabo hue'equëpi nëcaquë capi, de'o joyopi quëaquëna, yequë mu'seña pa'i ja'ñere. Yequë mu'seña si'a huë'ña aiñe peoquëna, pai ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Jaje tëtto saji'i, Claudio César pai ëjaërepa pa'i maca. ²⁹ Jaje caëna, asani Antioquía sehuosicohua'ipi Judea sehuosicohua'ire çocai ja'ñere isini jëjo saon'u cahuë, pai ñape cuasaye ja'ye. ³⁰ Cani isini yureta'a iti isise'ere jëjo saohuë, Bernabé cui'ne Saulo ja're sehuosicohua'i aiohua'ina Judeana.

12

Santiago Huaiye Cui'ne Pedroro Coye

¹ Ja mu'seña pai ějaě Herodespi sehuosicohua'i acohua'ire josa yo'oquě, ² Santiagore hua'tipi huani jeojě'ě cuañeina, huani jeohuě, Juan maja'yěre. ³ Yo'orena, judío paipi ñani sihuajěna, Herodespi Pedroroje tseani copi, sihuaja'cohua'i a'ě caquě. Iye cato yo'opi, levadura ne ma'ñe pan aijě tsi'si maca. ⁴ Jaje yo'oquě Pedroro tseani co hue'ñana copi, cuatro tsěca soldado pai ñajě něca hue'ñana, te'e tsěcapěre cuatro pa'iohua'i pa'i hue'ñana. I cato Egíptopi Maija'quě Israel paire etoquě pa'ise'ere cuasajě, tsi'si tějisi maca tseasiquěre etoni paire iñosi'i cuasaquě yo'opi. ⁵ Jaje pa'ina, Pedro cato tsea cuañosiquěpi paji'i, etama'quě cajě ña hue'ñare. Jaje pa'itoje sehuosicohua'i cato Maija'quěni sejě paě'ě, si'a joyorepa cuasajě Pedroni cajě.

Pedro Cosiquěni Maija'quěpi Etoye

⁶ Herodes ñamina'a Pedroro etoni paire iñosi'i cuasaquěna, Pedro cato huěore caji'i, caya soldado paina quěna mepi se sěasiquěpi jopore pare ui. Caina, yequě soldado paipi paire co huěe eta sa'rore etama'quě cajě ñajě něcahuě. ⁷ Jaje pa'i macarepa mai ějaě huiñaě si'a co tu'rihuě mia merepa ñai něcapi. Ja maca Pedroro pato sětoni capi:

“Esa huěijě'ě.”

Caquěna, jěña huěse'e pa'ise'e joye tomepi. ⁸ Ja maca ějaě jějo daoquěpi capi:

“Mě'ě caña suñajě'ě, cui'ne zapatoje suñajě'ě.”

Caquěna, yo'oquěna, cui'ne yequeje capi:

“Mě'ě děi ju'i caje suñani yě'ě ja're daijě'ě.”

⁹ Caěna, mai ějaě jějo daoquě jeteyo'je dani etapi, coa huesěrepa. Mai ějaě jějo daoquěpi yo'oji, cuasama'ě paji'i, coa caně ñañě cuasaquěpi. ¹⁰ Cuasaquěta'a du'ru něcajě ñacohua'ire sa těto sani cayaye acohua'ire sa těto sani yureta'a ma'ana eta hue'ñarepa acore tě'arena, iose'e hui'yo eta sa'ro hui'yona, etani ma'aja'a te'e saě'ě. Jaje coně saiquěpi mai ějaě jějo daoquěpi peo hue'ña saji'i, te'ire jeoni.

¹¹ Jeo saquěna, yureta'a Pedropi capi:

“Yureta'a asayě, Herodes ñamina'a yě'ěre yo'o ja'ñere cui'ne Israel pai yě'ěre yo'oye yěyere ějaěpi asani i huiñaěre huasoja'quěre jějo daopi.”

¹² Jaje yo'ou cuasani Pedropi saji'i, Juan pěca ja'co María huě'ena Juanpi yequě mamije Marcos hue'equě pěca ja'co quě'rona. Jarote jai pai tsi'sicohua'ipi paě'ě, Maija'quěni sejě.

¹³ Pa'ijěna, Pedropi ma'a eta sa'rona tě'ani tě'capi, soiquě. Soiquěna, asani te'o nomi tsjo Rode io mami hue'ecopi ĵnepi soiye'ni? cuasani sani ñasi'i caco eta sa'ro quě'rona daco'ě.

¹⁴ Dani Pedro yě'ore asani sihuaco eta sa'ro hui'yocaima'o co'ye huě'huě cacao, Pedropi eta sa'rore pa'iji quěasi'i caco. ¹⁵ Quěacona, iohua'ipi iote cahuě:

“Cuepeco, caco.”

Cajěna, cao:

“Nuñerepa cayě.”

Cacona:

“Pedroro ñacaiquě ma'těmo aquě pa'ini.”

¹⁶ Cajěna, ja yě'ta'a Pedropi tě'caye jeoma'ě paji'i. Pa'ina, hui'yoni ěte ñani ai quěquěhuě. ¹⁷ Quěquějěna, jětěpi cama'pě caquě yo'oni jeorena, ěte co hue'ñapi etose'ere quěapi. Quěaquě capi:

“Santiago cui'ne yecohua'ire sehuosicohua'ire quěacaijě'ě, yě'ěre etose'ere.”

Cani yequě hue'ñana saji'i.

¹⁸ Nata tomesi maca Pedro peoquěna, soldado pai ai cuasajě huesějě sa'ñe ai yo'ojě cahuě. ¹⁹ Yo'ojě cajěna, Herodespi cuañepi, Pedroro co'ejě'ě caquě. Cuañeina, co'e jujahuě. Co'e jujarena, de'oye ñajě'ě casicohua'ipi ñama'pě pa'isicohua'ire huani jeojě'ě, cuañepi. Cuañeina, huani jeohuě, soldado paire. Jaje yo'osi jeteyo'je Herodes Judea pa'iyě jeoni Cesareana sani paji'i.

Herodes Ju'ise'e

²⁰ Herodes Sidón paire cui'ne Tiro paire pëi paji'i. Pa'ina, iohua'ipi pai ëjaë Herodesre ca de'huañu'u, cajë te'e. Jaje yo'oñu'u cahuë. Casicohua'ipi i quëno macarepa cõcai pa'iquë Blasto hue'equëna cajeohua'i de'ohuë. De'oni jaëja'a sei'ë, Herodesre de'oye pëima'ëna, pa'iyere. Tiro cui'ne Sidón pai cato Herodes vejana ao huerocohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, jaje yo'ohuë. ²¹ Jaje yo'osicohua'ini yequë mu'se Herodespi capi, ja mu'se pai tsi'siye pa'iji, caëna, tsi'sirena, de'o cañarepa suñasiquëpi i ñu'i paire cuañe hue'ñana ja'runi cocare capi, paire. ²² Caquëna, asacohua'ipi tutu cuihuë. Ñeje cajë:

“Maija'quëpi caji, paipi caye paji.”

²³ Cajëna, Ejaë huñnaëre jëjo daoquëpi ju'iñe nepi, ite, jare iti yo'ojë ca macapi. Neina, pecona ao juji'i. Maija'quëre jerepa pa'ipi cacaima' do'ire juji'i, ija'a co'ye Maija'quëje pa'i a'ë caquë sihuaquë asa do'ire.

²⁴ Jaje yo'ojë pa'ijëna, Maija'quë coca cato jerepa jai saji'i. Jai saina, si'a hue'ña iti cocare quëahuë.

²⁵ Bernabé cui'ne Saulo co'amaña ne tējini Jerusaléni co'ijë Juanreje dahuë, yequë mami Marcos hue'equëreje.

13

Bernabé Cui'ne Saulo Yo'o Huëoye

¹ Antioquia yejare Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Maija'quë coca ye'yacohua'i paë'ë, sehuosicohua'i ja're cõni. Icohua'ipi paë'ë, Bernabé, Simón yequë mami Negro hue'equë, yequë Lucio Cirene aquë paji'i, Manaén paji'i, (Herodes ja're ai de'osiquë Galilea yeja cuañequë pa'isiquë) cui'ne Saulo paji'i. ² Jaje pa'icohua'ipi te'e mu'se aima'cohua'ipi mai Ejaëre sejëna, de'o joyopi capi:

“Jaohua'ire Bernabére cui'ne Saulore jëjo saojë'ë, yë'ë nejajë caquë soise'e neja'cohua'ire.”

³ Caëna, aima'pë Maija'quëre seni tējini jaohua'ire jëñapi jëjo pajë secacani jëjo saohuë, se ñajë saijë'ë cajë.

Chipre Paire Yëhuoye

⁴ Maija'quë joyopi jëjo saoquëna, saicohua'ipi Bernabé cui'ne Saulo saë'ë, Seleucia daripëna saicohua'ipi. Jaropi jai yohuëna aya mëni Chipre hue'e saodohuëna saë'ë. ⁵ Saicohua'ipi Salamina yo sa'rona ti'ani judío pai tsi'si huë'ñana Maija'quë coca quëa huëohuë. Juan iohua'ire cõcasi'i caquë saisiquëje iohua'i ja're paji'i. ⁶ Si'a saodohuë quëarójajë Pafos daripëna sa ti'ahuë. Ti'ani jarona ñahuë, Israel paipi dahuëpi Barjesús hue'equëre. Jaëpi Maija'quë cocare cayë caquë paire cosoquë yo'oquë paji'i. ⁷ Jaë dahuëpi Sergio Paulo ta'ñe asaquë ja're pai ëjaë ja're paji'i. Pa'ina, pai ëjaëpi Bernabére cui'ne Saulore quërëjajia'cohua'ire jëjo saopi, Maija'quë coca quëajëna, asayere yë. ⁸ Jaje yo'oquëta'are griego pai coca cato Elimas hue'equëpi dahuëpi pai ëjaë sehuoyere ësequë Bernabére cui'ne Saulore sañope capi. ⁹ Caquëna, Saulopi Pablo hue'equëpi Maija'quë joyo timësiquëpi ite ai ñani, ¹⁰ capi:

“¡Cosou, co'aquërepa, huati mamaquë si'aye de'oyere sañope yo'oquë ai! ¿Je yëhua Ejaëre sañope yo'oye jëoja'quë a'ni, më'ë? ¹¹ Yure Maija'quëpi më'ëre si'sesipi. Si'sequëna, tsoe mu'seña ñama'ë pa'i cui'ne ësë miañeje ñama'ë pa'ija'quë a'ë, më'ë.”

Ca macarepa Elimas ñama'quë de'opi, ñamije pa'iose'ere ñaquë de'oni. Ja maca ite jëtëna tse'ejë cuaja'cohua'ini co'epi. ¹² Jare ñani ai de'oyere pa'ë, Ejaë aye ye'yaye cuasaquë pai ëjaë sehuopi.

Pablo Cui'ne Bernabé Antioquíare Pa'iyë Pisidia Yejare

¹³ Pablo cui'ne ite cõcohua'i jai yohuëna aya mëni Pafos daripë jëoni Perge daripëna ti'ahuë, Perge daripë Panfilia yeja quë'ro acona. Jarona Juan jëoni Jerusalénna co'ipi. ¹⁴ Perge sa sani Pisidia yeja quë'ro daripëna Antioquíana ti'ahuë. Ti'ani huajë mu'se pa'ina, Israel pai tsi'si huë'ena cacani ja'ruhuë. ¹⁵ Ja'runi ñu'ijëna, tsi'si huë'e ëjaohua'ipi cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyasi pëpë ña tējini cahuë:

“A'yë dohuë, paire yëhuoye pa'ito quëajë'ë, yurepi.”

¹⁶ Carena, ja maca Pablo huëni nëcani jëtëpi cama'pë caquë ja'jëni capi:

“Èmëohua'i Israel pai cui'ne si'ahua'i yequë pai Maija'quëre ca'racohua'i asajë'ë. ¹⁷ Israel pai Diusupi mai aiohua'ire jo'ya nepi. Jo'ya neni jaohua'ija'a jai pai jojo saiye nepi, yequë pai yeja Egíptore pa'i maca cui'ne ja jeteyo'je i tutupi yo'oquë etopi, ja yeja pa'isicohua'ire. ¹⁸ Etouna, Israel paipi cuarenta ometëca pai peo hue'ña cuenesi yejaja'a cu'ijë yo'ojëna, Maija'quëpi iohua'ire de'oye ñacaiji'i, yo'o jujama'ë. ¹⁹ Jaje yo'oquë siete tsëcapëarepa Canaán yeja pa'icohua'ire nejopi, jaohua'i yejare mai aipëna isisi'i caquë. ²⁰ Si'aye iye yo'oye cato cuatrocientos cincuenta ometëca paji'i. Ja pa'isi jeteyo'je yureta'a Maija'quëpi Israel pai yo'oyere ñani ca tëji ëjaohua'ire isipi, Maija'quëre quëacaiquë Samuel pa'i macaja'a. ²¹ Jaje yo'oye pa'ina, yureta'a se'ë, yëquëre cuãñe ëjaëre pare necaijë'ë cajë. Sejëna, Maija'quëpi Cis mamaquë Saúl ni pai ëjaëre necaji'i, cuarenta ometëca iohua'ire cuãñeja'quëre. Jaë cato Benjamín tsëcapë aquë paji'i. ²² Pa'ina, jeteyo'je Maija'quëpi Saúlre pai ëjaërepa pa'iye jioni Davidna isipi, pai ëjaërepa pa'iye. Davidni Maija'quë capi, ñeje: 'Isaí mamaquë David cato yë'ë yëyere yo'osil'i cuasaji. Jaje pa'ipi, yë'ë ña hue'ñaje de'oye yo'oquë api.' ²³ Jaje pa'ina, i ca nëose'eje pa'ye Israel paire huasosil'i caquë jëjo daopi, Jesure. Jesús cato David tsëcapë aquë paji'i. ²⁴ Ja yë'ta'a Jesús daima'në Juanpi si'a Israel paire Maija'quë coca quëapi. Quëaquë capi, ja'në cuasase'ere jeoni Maija'quëna ponëjë'ë. Ponëjëna, oco doye pa'iji. ²⁵ Casiquëpi je'në i pani tëjiye tì'acquëna, capi Juan: 'Yë'ë mësaruru cuasayeje pa'i peoyë. Yë'ë pa'isi jeteyo'je te'i jerepa pa'ipi daiji. Jaëre yë'ë i zapato dutacaiyeque peoquëpi, teaye pa'i a'ë.'

²⁶ Jaje pa'iye sëte ëmëohua'i Maija'quë do'ijë Abraham tsëcapë acohua'i, cui'ne mësaruru tìohua'i, Maija'quëre ca'rajë i yëyeje pa'icohua'i, iye huaso coca mësaruru asa ja'ñere jëjo daose'e a'ë. ²⁷ Jerusalén pa'icohua'i cui'ne iohua'i ëjaohua'ije Jesure huesëjë coa pajje pa'ire ñahuë. Ñajë cui'ne huajë mu'seña ñape pai tsi'si huë'epi Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'ere ñaniye asa tì'añe pahüë. Pajë jare iohua'ipi Maija'quëre quëacaicohua'i case'ere yo'o tì'acaë'ë, Jesure huani jëo maca. ²⁸ Jesús co'aye yo'ose'ere tì'ama'pëta'a Jesure huani jëoñere Pilatopi soldado paina cuãñejaquë cajë se'ë. ²⁹ Ja jeteyo'je yureta'a si'aye iye yo'o ja'ñere toyase'e cayere yo'o tëjini soquë sarahua dequëni casani yejana tahuë. ³⁰ Jaje yo'osiquëta'are Maija'quëpi ite huajëquëre huëopi. ³¹ Huëosiquëpi Jesús jai so mu'seña ñaiquë iñopi, i ja're cõni Galileapi Jerusalénna saina, saiscohua'ire. Yure jaohua'ipi i coca quëacohua'i pa'iyë.

³² Jaje pa'iye sëte yëquë mësarute de'o cocare quëayë, mai aiohua'ire ca nëose'ere yo'o tì'api, mai pa'i maca i ca nëosi tsëcapë acohua'ina. ³³ Ja i ca nëose'ere yo'o tì'acquë Jesure ju'isiquëni huajëquëre huëopi, Maija'quëpi. Salmos cayaye acore toyase'eje pa'ye yo'opi. Japi caji, ñeje: 'Më'ë yë'ë mamaquë a'ë. Yurepi yë'ë më'ë ja'quë a'ë.' ³⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë yequë hue'ña toyase'ejaja'a capi: 'Davidre isija'quë a'ë, ca nëose'ere. De'oyere pare nuñerepa ca nëose'ere isija'quë a'ë, më'ëre.' Jaje pa'ina, tsoe Maija'quëpi quëapi, ju'isiquëpi huëi ja'ñe cui'ne i capë ja'juñe pa ja'ñe. ³⁵ Jaje pa'ina, yequë hue'ña toyase'e caji: 'Më'ë jo'yaë de'oquërepa capë ja'ju huesëye më'ëpi ëseja'quë a'ë.' ³⁶ De'oji, yure jaje pa'iye sëte casil'i. David cato Maija'quë ite cuãñese'eje pa'ye i paire necani tëjini juni huesëpi, i aiohua'i ju'ise'eje pa'ye. Jaje juni i capë ja'ju huesëpi. ³⁷ Jaje pa'iquëta'are jaë, Maija'quë huëosiquë Jesús capë cato ja'juñe papi. ³⁸⁻³⁹ Jaje pa'iye sëte mësaruru Maija'quë do'ijëpi asaye pa'iji, Jesuja'a co'aye yo'ose'e oni yeje cuãñoñe pa'iji, cajë. Jaje pa'ina, si'aye Moisés cuãñese'e oni yejeje pase'ere Jesure ire pare asacohua'ire oni yejeje pa'iji, itire pa'ë. ⁴⁰ De'hua ñajë'ë, mësaruna Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e tomequë iohua'i toyase'e cato caji:

⁴¹ Nuñere pare ñajëta'a co'aji cajë coecohua'i, ne huesëjë'ë.

Mësaruru pa'i mu'seña yë'ëpi co'amañare nequëna,

Yecohua'ipi mësarute quëatoje care payë cajë sehuocaiye paja'cohua'i a'ë.”

⁴² Judío paí tsi'si huë'epi Pablo cui'ne i cajeohua'i coní etajëna, tsi'nëna, judío pairepa peocohua'ipi cahuë: Yequë semana huajë mu'se pa'ina, cui'nare quëajë'ë, yëquëre. ⁴³ Ca tējisi maca tsi'si huë'epi Pablo cui'ne Bernabé saijëna, jai paí judío paípi cui'ne judío paí peocohua'ipi judío ye'yayena huero ye'yesicohua'ipi iohua'i ja're saë'ë. Saijëna, iohua'ipi yëhuojë cahuë. Nuñerepa Maija'quë mësarute oi soise'ere pa'ijë'ë, yo'o jujama'pë.

⁴⁴ Casicohua'ipi yequë semana huajë mu'se tijaëna, ja daripë pa'icohua'ipi si'aohua'i tsi'siye ja'i maca jai paí tsi'sihuë, Maija'quë coca asañu'u cajë. ⁴⁵ Tsi'sijëna, ñani Israel paípi ësejë oijë Pablo ai co'aquë api sañope ca huëohuë. ⁴⁶ Cajëna, Pablopi cui'ne Bernabépi quëcojë sañope cahuë, iohua'ire:

“Mësaru judío paini du'ru macarepa Maija'quë coca quëaye pa'iji. Pa'isiconi mësarupi coejë cui'ne ti pani huesëyere paye cuasama'pëna, yure cato judío paí peocohua'ina sani quëaye pa'iji. ⁴⁷ Jaje pa'ina, Ejaëpi yëquëre cuañequë capi: Si'a paire miacaija'quëre jeoñë, mësarute.

Yë'ë huaso cocare si'a hue'ña so'o pa'icohua'ire quëacaijë'ë.”

⁴⁸ Jaje caquëna, asani judío paí peocohua'ipi sihuajë si'aohua'i Maija'quë coca ai de'oye a'ë, cajë ti pani huesëyere tija'cohua'i a'ë, caquë ña nëosicohua'ipi sehuohuë. ⁴⁹ Sehuojëna, jaje Maija'quë coca quëahuë, ja yeja pa'icohua'ire. ⁵⁰ Jaje sehuojëta'are judío paípi Pablore cui'ne Bernabére eto sañu'u cajë, de'o nomiohua'i ja're cui'ne de'o ëmëohua'ire cui'ne iti daripë ëjaohua'i ja're coca cahuë, sañope jaohua'ire yo'oñu'u cajë cani sañope yo'ojë etohuë. ⁵¹ Etorena, saijë iohua'i nëcañoa ya'ore tito tohuë, jaohua'i yo'oyere sañope cayere iñojë. Jaje yo'oni Iconiana saë'ë. ⁵² Jaje pa'iquëta'are iti sehuosicohua'i cato sihuahuë, de'o joyopi iohua'i ja're pa'ina.

14

Pablo Cui'ne Bernabé Iconiore Pa'iyë

¹ Pablopi cui'ne Bernabépi Iconiore pa'ijë judío paí tsi'si huë'ena cacani Maija'quë coca quëajëna, jai paí judío paí cui'ne judío paí peocohua'i sehuohuë. ² Sehuojëna, judío paí sehuoma'cohua'ipi sañope yo'ojajë cajë judío paí peocohua'ire cuañejëna, sehuosicohua'ire co'aye cuasa huëohuë. ³ Jaje co'aye cuasa huëo do'ire ai tsoe ja daripëna pëani Maija'quë coca de'oyerepa quëahuë. Quëajëna, Maija'quëpi paí yo'o tija ma'ñe yo'o tutu isiquëna, jaiye de'oyere yo'ohuë. Jaje yo'ojëna, Maija'quë oiye iohua'i quëaye do'i quë'yerepa pa'iyë iñoopi. ⁴ Jaje pa'iquëta'are iti daripë acohua'ipi caya tsëca huasicohua'i paë'ë. Pa'ijë yecohua'ipi judío paí cayere de'oye a'ë, cacaë'ë. Cajëna, yecohua'ipi Ejaë jëjo saocohua'i cayere de'oye a'ë, cacaë'ë. ⁵ Jaje cajë pa'ijëna, judío paípi cui'ne judío paí peocohua'ipi Pablore cui'ne Bernabére co'aye yo'ojë quëna pëapi jea jo'añu'u cajë iti daripë ëjaohua'i ja're coca cani te'e jaje yo'oye de'oji, cuasa nëohuë. ⁶ Cuasa nëose'ere asani Pablopi cui'ne Bernabépi catihuë, Listrana cui'ne Derbena Licaonia yejana cui'ne iti yeja yequë daripëa pa'iyena. ⁷ Catini jarojë quëahuë, de'o cocare.

Pablore Quëna Pëapi Jeañë

⁸ Listra daripëre te'i ëmë tsi'nëna cu'ima'quë ai de'osiquëpi paji'i, coa ñu'iquëpi. ⁹ Coa ñu'iquëpi Pablo quëayerë asaquë Maija'quëpi yë'ëre ne co'yaye pa'iji cuasaquë ñuji'i. Ñu'ina, Pablopi i jaje Maija'quëre cuasaye asani ¹⁰ ai tutu capi:

“Huëni nëcajë'ë.”

Caquëna, ca macarepa te'ere papi huëni nëcane cu'i huëopi. ¹¹ Jaje Pablo yo'ouna, ñani Licaonia cocapi tutu cuijë cahuë:

“Diusuohua'ipi pajie pa'iohua'i de'oni mai quë'rona cajeni yo'oyë.”

¹² Cajë Bernabéni diusu Zeus hue'yohuë. Hue'yojë Pablone iti coca ca do'ire Hermes hue'yohuë. Listra paí diusu mamire hue'yohuë. ¹³ Ja maca yureta'a paí daripë caca sa'ro yë'quë macare diusu Zeuste se huë'e paquëpi iti huë'e ñacai ëjaëpi duruhuequëre cui'ne de'o joro nese'ere dapi. Dani Jesús jëjo saocohua'ire de'ocohua'ire pa'ni caquë

sesi'i, caquë yo'opi. Yo'oquëna, yecohua'ije i ja're señu'u, cajë yo'ohuë. Yo'ojë iohua'i ai yo'ojë pacohua'ini nëicohua'ire huani coa isijë señu'u, cajë yo'ohuë. ¹⁴ Yo'oyere asani Bernabépi cui'ne Pablopi co'aji, ja yo'oye cajë. Ju'i cañana co'rëjë, cuijë sa tomejaë'ë, iohua'i jopona. ¹⁵ Ñeje cuihuë:

“¿Merepa mësarujë jaje yo'oye'ni? Yëquë cato mësarujë pa'iohua'i a'ë. Yure mësarujë coa yo'oye jeoni Maija'quë iti yeja, ma'tëmo, jai tsiaya cui'ne si'aye iote pa'iye de'huasiquëre pani sehuoni pa'ijajë cajë quëañu'u cajë daisicohua'i a'ë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yequë mu'seña cato iohua'ise'le iohua'i yëyeje yo'ojë pa'ijajë caquë ñapi, Maija'quë. ¹⁷ Jaje yo'ojë pa'itoje Maija'quëpi de'oye yo'oyeja'a iñopi, yë'ë pa'iye caquë. Jaje pa'ina, ipi mësarute oco cui'ne de'oye quëquëna tëaye cui'ne aiñe cui'ne sihuajë pa'iye isiji.”

¹⁸ Jaje si'aye canije ai yo'ojë maña duruhuequëre huaiye pajë'ë, cajë ësehuë, diusuhua'ire isijë señu'u cajë yo'ocohua'ire.

¹⁹ Jaje yo'ojë ca maca da titahuë, Israel pai, Antioquía yeja cui'ne Iconia yeja pa'icohua'i. Jaohua'ipi titani tiñe cuasayena paire ponahuë. Ponarena, Pablöre quëna pëapi jea jo'ahuë. Jea jo'ani huani jeohuë, cuasajë pai pa'i daripë hue'sena quëre etohuë.

²⁰ Quëre jeorena, sehuosicohua'ipi i ui hue'ñana tsi'sini nëcajëna, huëji'i. Huëni pai daripëna cacapi. Cacasiquëpi ñatasi mu'se Bernabé ja're cõni Derbe daripëna saë'ë.

²¹ Sani jaro Derbena de'o coca quëajëna, jai pai sehuohuë. Sehuorena, ñani jaropi Listrana, Iconiana cui'ne Antioquía darina co'ihuë. ²² Co'ini, jaro sehuosicohua'i pa'icohua'ire yo'o jujama'pë ñese tuijë'ë, cahuë. Cajë cui'ne Maija'quëre cuasare pajë pa'ijë'ë, cahuë. Jaje cajë cui'ne yequeje cahuë, Maija'quë cuañe t'etena cacañu'u cani jaiye ai yo'oye pa'iji. ²³ Jaje cajë cui'ne yequeje sehuosicohua'i tsëcapëa ñape iohua'i ëjaohua'i pa'ija'cohua'ire nehuë. Neni ao aima'cohua'ipi Maija'quëre sejë yo'o tējini icohua'ire de'oye ñacaijë'ë, cajë Maija'quëre secacaë'ë, iohua'i sehuosiquëna.

Antioquíana Pablopi Cui'ne Bernabépi Co'iyë

²⁴ Pisidia yeja sa tëto sani Panfilia yejana t'ihuë. ²⁵ T'i'ani Perge yeja pa'icohua'ire de'o coca quëahuë. Quëa tējini Antalia daripëna saë'ë. ²⁶ Sani jarona yureta'a yohuëna aya mëni Antioquíana, Maija'quë oiye ayepi necaijë'ë cajë cuañe sitona, iohua'i de'oye iti case'ejë ne tēji sitona co'ihuë. ²⁷ Co'ini Antioquíana titani si'a sehuosicohua'ire si'soni Maija'quë iohua'i ja're cõni yo'oquëna, Ejaëpi judío pai peocohua'ipi sehuojajë caquë jatõ sa'rojë pa'iore hui'yocaquëna, de'oye sehuose'ere quëahuë. ²⁸ Quëasicohua'ipi sehuosicohua'i ja're cõni iti macana pëani tose paë'ë, jarote.

15

Jerusalénna Tsi'siyë

¹ Ja mu'seña Judeapi Antioquíana cayao maña saisicohua'ipi Maija'quë do'ijëre ye'yajë cahuë huaso cuañoñe peoji, Moisés cuañese'ere yo'oma'pë pani, ca'ni tëama'pë pani, cahuë. ² Jaje cajëna, Pablopi cui'ne Bernabépi cõni iohua'i ja're ai sa'ñe yo'ojë cahuë. Jaje yo'ojë cajëna, Pablöre, Bernabére cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ire Jerusalénna sani Jesús jëjo saocohua'i ja're cui'ne ja daripë sehuosicohua'i ëjaohua'i ja're ca'ni tëaye ayere coca caji'cohua'ire jëjo saõñu'u, cani jëjo saohuë.

³ Antioquía daripë sehuosicohua'i pa'icohua'ipi jëjo saojëna, saicohua'ipi Fenicia yejaja'a cui'ne Samaria yejaja'a sa saijë quëahuë, judío pai peocohua'ipi ja'në itire pa'ë cuasajë pa'ise'ere jeõconi Maija'quëre sehuose'ere quëajëna, asani si'aohua'i sehuocohua'i sihuahuë.

⁴ Jerusalénna Pablo cui'ne Bernabé t'arena, sehuosicohua'ipi cui'ne Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi cõni de'oye pëpahuë. Pëparena, pa'ijë si'aye Maija'quë iohua'i ja're yo'ose'ere quëahuë. ⁵ Quëajëna, fariseo acohua'ipi Maija'quëre sehuosicohua'ipi huëni nëcani cahuë:

“Yequë paipi sehuosicohua'ire ca'ni tëaye pa'iji. Ja maca Moisés cuañese'ere yo'o t'ijajë'ë, cuañeñe pa'iji.”

⁶ Cajëna, asani ja maca Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi tsi'sihuë, fariseo acohua'i case'ere sa'ñe coca cajë asa'ñu'u cajë. ⁷ Jaje cajë tsi'sisicohua'ipi ai sa'ñe ca tëji maca Pedropi huëni nëcane capi:

“Maija'quë do'ijë mësarupi ta'ñe asayë, yë'ëre mësaruru aquëni Maija'quëpi jo'ya nese'le tsoe hue'ña i huaso cocare judío pai peocohua'ina quëaquëna, jaohua'ipi itire pa'ë cajë sehuojajë caquë. ⁸ Maija'quë pai jo'ña cuasaye ñaquëpi yë'ë tsecohua'ire neñë caquë ñnoquë, de'lo joyore isipi, judío pai peocohua'ina maire isise'eje pa'ye. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë cato jaohua'ire cui'ne maire ti'ne pa'iohua'ire ña'ne paji, si'aohua'ire cui'ne pa'iohua'ire ñaji. Jaje pa'ina, Maija'quëre cuasa do'ija'a de'lo jo'ña tsoa to'caji'i, jaohua'ireje. ¹⁰ Yure jaje pa'ito, ¿me yo'ojë Maija'quë yo'oyere sa'ñope uihuaye'ni, sehuosicohua'ina dëquëcoje pa'iore hue'ocaijë maije cui'ne mai aipëje yo'lo ti'a'ne pase'ere? ¹¹ Jaje pa'ina, yëquë cato cuasayë jaohua'ire huasose'eje pa'yepi yëquëreje Ejaë Jesús oi coa isiyepi huasopi cuasayë.”

¹² Caquëna, si'aohua'ipi jo'cua jëoni Bernabé cui'ne Pablo cayere asahuë. Iohua'ipi ja're Maija'quë pa'i cocaina, yequë mu'seña pa'i ja'ñe ñno'se cui'ne pai yo'lo ti'a ma'ñe yo'ose'e quëajëna, asahuë. ¹³ Ja maca quëa tëjijëna, Santiagopi capi:

“Maija'quë do'ijë asajë'ë. ¹⁴ Maija'quëpi judío pai peocohua'ire de'oye yo'ocai jaohua'ipi acohua'ini sahuani i pairepa pa'ija'cohua'ire nese'ere Simónpi maire quëaquëna, asahuë. ¹⁵ Jaje pa'ina, iye toyase'le cato Maija'quëre quëacaicohua'ipi toyase'eje pa'ye yo'ose'e a'ë. Jaje pa'ina, ñeje caji, toyase'le:

¹⁶ Ja jeteyo'je co'i cõni

David huë'le tãisicore ne de'huacasi'i
Cui'ne io co'a de'ose'le si'aye ne de'huasi'i.

¹⁷ Ne de'huaëna, ëjaëre judío pai co'ejajë,
yë'ë mami secohua'ipi judío pai peocohua'ipi ja're.

¹⁸ Tsoe hue'ña iye yo'lo ja'ñe quëasiquëpi, ëjaëpi isipi iye coca.

¹⁹ Jaje pa'ina, yë'ë cato cayë, judío pai peocohua'ipi ja'ñe itire pa'ë cuasase'ere jëoni Maija'quëni tuicohua'ire cuañese'ere yo'ojë'ë cajë cuañe'ne peoji. ²⁰ Jaje pa'ina, coa iyese'le yo'oma'pë pa'ijë'ë cajë toyase'le tsoe ti'api. Pai de'huasi diisure isisi hua'ire aima'pë pa'ijë'ë, ëmëre cui'ne nomiore coa yo'orojaima'pë pa'ijë'ë, quio hueasicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë, panita'a tsie aima'pë pa'ijë'ë. ²¹ Ja ma'ña toya'ñu'u, Moisés cuañese'le cato tsoe hue'ñapi pai ñape daripëa pa'icohua'ire quëajë pa'iyë, huajë mu'seña ñape tsi'si huë'ñapi iti toyase'ere ñajë. Jaje pa'ito me airepa caye'ni.”

Judío Pai Peocohua'ina Toyani Jëjo Saose'le

²² Ja maca yureta'a Antioquiana iohua'ipi acohua'ini sahuani Pablo cui'ne Bernabé ja're jëjo saon'u, cajë si'a sehuosicohua'ipi. Sehuosicohua'ipi ëjaohua'ipi cui'ne Jesús jëjo saocohua'ipi te'le cuasahuë. Cuasani yo'ojë Judas hue'equëni, ja're ipi yequë mami Barsabás hue'equëni cui'ne Silasni saija'cohua'ire nehuë, de'ocohua'ire pare. ²³ Neni jaohua'ipi ja're ñeje toyasicore jëjo saohuë:

“Yëquë Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'ipi ëjaohua'ipi mësaruru a'yëohua'ije pa'iohua'ipi mësarute yëquë yo'je tsije pa'iohua'ire cuasajë judío pai peocohua'ipi sehuosicohua'ire pëpayë, jaro Antioquía daripë, cui'ne Siria cui'ne Cilicia yeja pa'icohua'ire. ²⁴ Cui'ne yëquë jëjo saoma'cohua'ipi ñno'pi. Saisicohua'ipi mësarute josa yo'ojë huesë ëaye ca co'me huesojëna, ai yo'ojë asahuë. ²⁵⁻²⁶ Jaje pa'ina, asani si'aohua'ipi jaje yo'oye de'oji cuasani mësarute yëquë acohua'ipi sani ñaja'cohua'ire ne'ñu'u cani nehuë, yëquë ai oicohua'ipi Pablo cui'ne Bernabé ja're saija'cohua'ire, ju'li'ne pa'itoje quëcojë Jesucristo coca do'ire quëarojaicohua'ipi ja're saija'cohua'ire. ²⁷ Jaje yo'osicohua'ipi yure mësaruru quë'rona jëjo saoyë, Judasre cui'ne Silasre mësaruru ja're te'le tsiarepa ñajë coca si'aye quëaja'cohua'ire, yëquë quëase'eje pa'ye. ²⁸ Jaje pa'ina, de'lo joyoje de'oji, jaje yo'oye caquëna, ñaquëna, yëquëje mësarute jaiye yo'ojë'ë cajë cuañe'ne peoyë. Coa do'i quë'yese'le yo'ojë'ë caye yëyë, iyese'le: ²⁹ Pai de'huasi diusuna isisi hua'ipi aima'pë pa'ijë'ë, quio hueasicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë, tsieje aima'pë pa'ijë'ë, cui'ne ëmëpi

nomiohua'ire coa yo'orójaiñe yo'oma'pë pa'ijj'ë, nomioje ëmëohua'ire coa yo'orójaiñe yo'oma'o pa'ijj'ë. Iye case'ere yo'oni mësarú de'oye pa'ija'cohua'i a'ë. De'oye pa'ijj'ë. Ca tējihuë.”

³⁰ Ja maca sai huëoni pëpa tējini yureta'a Antioquíana saë'ë. Sani tì'ani sehuosicohua'ire tsi'soni toyasicore isihuë. ³¹ Isirena, sehuosicohua'ipi toyase'ere ñajë cajëna, asajë jai paì sihuahuë, ite yëhuoyere asajë. ³² Sihuajë asajëna, Judas cui'ne Silaspi Maija'quë caye asani quëacai tutu pacohua'ipi ai tsoe quëahuë, yëhuojë. Jaje yëhuojëna, asa huajjë jerepa tutu quë'i joñoa paë'ë. ³³ Jaje quëajë pani tējirena, sehuosicohua'ipi sani pëpacaij'ë si'aohua'ire mësarute jëjo daosicohua'ire cajë pëpa tējihuë, co'ija'cohua'ire. ³⁴ Jaje pa'iquëta'are Silasse'e de'o'ji pëaye cuasani pëapi. ³⁵ Pëaquëna, cui'ne Pablojë cui'ne Bernabéjë pëahuë, Antioquíana, Maija'quë coca ye'yajë cui'ne quëarójaijë yo'o'ja'cohua'ipi. Pëarena, jai paì sehuosicohua'ipi iohua'i ja're conì yo'ohuë, itì co'amaña.

Maija'quë Coca Quëasi'i Caquë Pablo Cayaye Acore Saise'e

³⁶ Ai tsoe pa'iquëpi Pablo capi, Bernabére:

“Sehuosicohua'ire tijupë do'i sani ñañu'u, mai ja'në Èjaë coca quëasi daripëana. ¿Me pa'iyeni?”

³⁷ Caquëna, Bernabépi Juanre yequë mami Marco hue'equëre sañu'u capi. ³⁸ Caquëna, Pablopi ësepi, saye. Jaë Marcopi ja'nëje Panfiliana i yo'oye jëconì te'e nema'ë yo'osiquëre me caquë. ³⁹ Jaje pa'ina, te'e cuasaye peoquëna, te'ohua'ise'e huahuë. Huani Bernabépi Marcopë sapi. Saquë jai yohuëna aya mëni Chiprena saë'ë. ⁴⁰ Saijëna, Pablopi ite coja'quëre Silasni tì'api. Tì'aëna, sehuosicohua'ipi Maija'quëre sëcacatena, etani saji'i. ⁴¹ Saiquëpi Siria yejaja'a cui'ne Cilicia yejaja'a sa tëtto sai Maija'quëre sehuosicohua'ire quëa huasoquë cuji'i.

16

Timoteopi Pablöre, Silasre Cö Huëoye

¹ Pablopi Derbena cui'ne Listrana tì'ani jaroná Timoteore ñapi. Judío nomiopi sehuosico mamaquëni cui'ne i pëca ja'quëpi griego paì paji'i. ² Jaje pa'ini Timoteore sehuosicohua'ipi de'oquë api cahuë, Listra cui'ne Iconia pa'icohua'ipi. ³ Jaje caquëni Pablopi ite coja'quëre sasi'i, cuasaquë. Ja yë'ta'a sama'në Timoteo ca'nihuëre yëtto tëapi, judío paì i saija'to pa'icohua'ipi co'aye cama'cohua'ini caquë. Cui'ne si'aohua'i Timoteore griego paì mamaquë api, asa do'ire jaje yo'opi. ⁴ Jaje yo'osi jeteyo'je si'a daripëa maña iohua'i sa saiyejë pa'ye Jesús jëjo saocohua'i cui'ne Jerusalén pa'icohua'i sehuosicohua'i ëjaohua'i case'ere quëahuë, sehuosicohua'ina ñeje yo'ojj'ë cajë. ⁵ Jaje yo'ojëna, sehuosicohua'ipi iohua'i sehuose'ere itire pa'ë asajë tutu quë'i joñoa paë'ë. Pa'ijjëna, mu'seña ñape jai paì sehuojë jai saë'ë.

Pablo Cäni Ñañe Macedonia Aquëre

⁶ De'lo joyopi Asia yejana Maija'quë coca quëaye ëse do'ire Frigia yeja cui'ne Galacia yeja sa tëtto sani, ⁷ Misia yeja niamona tì'ahuë. Tì'ani jaropi Bitinia sañu'u cuasahuë. Cuasajëta'are Jesús joyopi ësepi. ⁸ Èsequëna, Misia yejajë sa tëtto sani Troas yo sa'rona meñe cajehuë. ⁹ Cajeni jaroná Pablopi cäni ñapi, te'i Macedonia aquëpi nëcaquë ite yëquëre dani cocaij'ë caquëna. ¹⁰ Jaje Pablopi cäni ñaëna, jaro Macedoniana de'lo coca quëaye pa'iji caquë Maija'quëpi soiji cajë ne de'huahuë, sañu'u cajë.

Pablo Cui'ne Silas Filipos Pa'iyë

¹¹ Troas yo sa'rona aya mëisicohua'ipi te'e mu'serepa saë'ë, Samotracia saodohuëna. Saisicohua'ipi ñatasi mu'se Neápolisna tì'ahuë. ¹² Tì'ani jaropi Filiposna saë'ë, romano paì daripëna. Jaro Macedonia yeja ai ëja daripëre pana saë'ë. Sani jaroná pëahuë, tsoe mu'seña maña. ¹³ Pëasicohua'ipi huajë mu'se pa'ina, paì daripëpi hue'sena etani saë'ë. Tsiaya tët'tëpa quë'rona sani cuasahuë, judío paì Maija'quëre së hue'ña'ë. Iño

cuasani ja'runi ñu'ijë de'o cocare quëahuë, nomiohua'ire iti maca tsi'sini ñu'icohua'ire. ¹⁴ Quëajëna, te'o nomio Lidia hue'ecopi, Tiatira daripë paiopi, jai do'i caña ma ja'ñe isicopi tsi'sicohua'i ja're paco'ë. Jaje pa'iona, Maija'quëpi Pablo cayere de'oyerepa asajaco caquë necaina, ai Pablo cayese'e asao, si'aye i quëaye. Jao cato Maija'quëre seco paco'ë. ¹⁵ Jaje pa'ioipi io tsëcapë ja're cono oco do cuañoni yëquëre cao:

“Mësarupi yë'ëre sehuosicore pare ñani yë'ë huë'ena sani pëajë'ë.”

Jaje caco ai seona, io huë'ena sani pëahuë.

¹⁶ Pëasicohua'ipi te'e mu'se Maija'quëre se hue'ñana saijë te'o nomi tsio ta'ñe yequë mu'seña pa'i ja'ñere quëa joyore hue'econi ti'ahuë. Jaje pa'ioipi io ëjaohua'ire jaiye curiquë necaico paco'ë, io ta'ñe ca do'ipi. Io cato iohua'i jo'yao paco'ë. ¹⁷ Jaje pa'ioipi Pablöre cui'ne yëquëre pe'te huëoni pe'teco cuio:

“Icohua'i cato Diosu tutu quë'ire pare necaicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi mësarute huaso cocare pare quëayë!”

¹⁸ Jajese'e si'a mu'seña cuico pe'terojaiona, yo'o jujani Pablopä co'ye ponëni iote ta'ñe ca cocare capi:

“Jesucristo mamipi cuañëñë, icore jëoni etani saijë'ë, co'a joyo.”

Ca macarepa jare iti macapi co'a joyo iote etani saji'i.

¹⁹ Jaje huatipi etaëna, io ëjaohua'ipi ñani yure curiquë neñe peoji cuasajë Pablöre cui'ne Silasre tseahuë. Tseani co'amaña huero hue'ñana sahuë, ja daripë ëjaohua'i quë'rona. ²⁰ Dani ëjaohua'ire cahuë:

“Icohua'i Israel pai a'ë. Jaohua'ipi mai daripë ai josa yo'oyë. ²¹ Israel pai yo'oyere ye'yayë, jaohua'i. ¿Me mai romano pai iohua'i caye asani yo'oye'ni?”

²² Cajëna, si'aohua'i cui'ne cahuë. Cajëna, ja daripë pai yo'oye ñacohua'ipi Pablöre cui'ne Silasre ju'i caña du'teni si'sejë'ë, cuañehuë. ²³ Cuañëjëna, ai si'sehuë. Si'se tējini co hue'ñana sani cosicohua'ire ñaquëre de'hua ñajë'ë, icohua'ire cajë cuañeni co huesohuë. ²⁴ Cuañërena, asani ai sa'nahuë tu'rihuëna sani copi. Cono soquë totona coña nesicona nëcañoa jua nëoni hueñopi.

²⁵ Hueñosicohua'ipi ñu'ijë jopo ñami pa'ina, Pablopä cui'ne Silaspi cono Maija'quëre sejë cui'ne jējë yo'ojëna, si'a cosicohua'i asahuë. ²⁶ Ja macarepa yejapi ai ñu'cueo. Ñu'cuecona, co hue'ña eta sa'noapi si'aye hui'yo sao, cui'ne paire quëna meapi huëse'eje tome sapi, peo hue'ña. ²⁷ Ja maca cosicohua'ire ñaquëpi sëtani hui'yose'e eta sa'noa pa'iona, ñani cosicohua'ipi tsoe etahuë cuasaquë i hua'tipi dutani co'ye huasi'i caquë yo'opi. ²⁸ Yo'oquëna, Pablopä tutu capi:

“Yo'oma'ë. Si'aohua'i yëquë iye macare pa'iyë.”

²⁹ Caquëna, asani miañe dajë'ë cano tsasiquë ca'raquë huë'huë cacani Pablo cui'ne Silas quëo quë'rona do're ja'rupi. ³⁰ Yo'o tējini huëni nëcane Pablöre cui'ne Silasre etoni seji'i:

“¿Huasosiquë pa'iyë cano me yo'oye pa'iquë'ni, yë'ë?”

³¹ Seina cahuë:

“Jesucristoni sehuojë'ë. Sehuoni huasosiquë pa'ija'quë a'ë, më'ë. Cui'ne më'ë huë'e acohua'i huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

³² Ja maca ite cui'ne si'aohua'i i huë'e acohua'ire mai Ejaë cocare quëahuë. ³³ Jare iti quëa tējini maca, cosicohua'ire ñaquëpi Pablöre cui'ne Silasre si'sese'e a'si tsoapi. Ja jeteyo'je i cui'ne si'aohua'i i huë'e acohua'i oco do cuañohuë. ³⁴ Do tējisi maca tumani Pablöre cui'ne Silasre i huë'ena sani aopi. I cui'ne i tsëcapë acohua'i Maija'quëre sehuosicohua'i pa'ijë ai sihuahuë.

³⁵ Nea hue'ña pa'i maca pai yo'oye ñani ca de'huacohua'ipi Pablöre cui'ne Silasre eto saojë'ë cajë cosicohua'ire ñaquëre quëaja'a soldado paire jëjo daohuë. ³⁶ Sani quëarena, cosicohua'ire ñaquëpi capi, Pablöre:

“Pai yo'oye ñacohua'ipi yë'ëre mësarute eto saojë'ë, cuañehuë. Jaje pa'iyë sëte señajë de'oye saijë'ë, yure.”

³⁷ Caquëna, Pablopä capi:

“Quëañu'u cajë daisicohua'ire soldado paire yëquë romano paini mësaruru ti co'aye yo'ose'ejë cama'pë do'i peocohua'ini si'a pai ñajëna, si'sehuë. ¿Yure jaje yo'osicohua'ipi yahuerëpa etoñu'u cayë? Jaje yo'oye coeyë, iti yëquëre cosicohua'ipi dani eto saojajë.”

³⁸ Caquëna, soldado paipi sani romano pai a'ë, quëarena, pai yo'oye ñani ca de'huacohua'ipi quëquëhuë. ³⁹ Quëquësicohua'ipi dani pai yo'oye ca de'hua ëjaohua'ipi yëquë mësarute co'aye yo'ose'e oijë'ë cajë sei'ë, Pablöre cui'ne Silasre. Jaje cani etoni iye daripëpi etani saijë'ë cajë sei'ë. ⁴⁰ Setena, Pablopi cui'ne Silaspi co hue'ñapi etani Lidia huë'ena saë'ë. Sani sehuosicohua'ire ñajë cui'ne jëoma'pë tuijë'ë cajë yëhuo tējini etani saë'ë.

17

Tesalónica Daripë Acohua'i Sañope Yo'ose'e

¹ Pablo cui'ne Silas saicohua'ipi Anfípolis cui'ne Apolonia dari sa sani Tesalónica daripëna tì'ahuë. Tì'arena, jarote Israel pai tsi'si huë'ena paji'i. ² Pa'ina, Pablopi i noni yo'orojaiñe sëte Israel pai tsi'si huë'ena saji'i, toaso semanarepa huajë mu'se ñape sai iohua'i ja're Maija'quë toyapëre ñaquë iti cayeje pa'ye, ³ caquë quëaquëpi. Jesús ju'isiquëpi cui'naëpi huajëquë huëiye pa'iji. “Jaje pa'ina, yë'ë mësarute quëaquë Jesús i api, maire huasoquë.”

⁴ Caquëna, Israel pai acohua'ipi sehuoni Pablona cui'ne Silasna tsiohuë. Cui'ne jai pai Maija'quëre secohua'ipi griego pajije sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne jai pai ëja nomiohua'ijë sehuohuë. ⁵ Jaje sehuojëna, ñani oijë pëijë Israel pai sehuoma'cohua'ipi co'a pai ma'ñare nema'pë co'a nëcarojaicohua'ini tsi'sohuë, jaohua'ipi ca huëojëna, si'a pai daripë pa'icohua'ipi pëti huëoni josa yo'ojë cajajë cajë. Jaje yo'ojëna, tsi'sisicohua'ipi Pabloni cui'ne Silasni coejë Jasón huë'ena tōmejani cacani josa yo'ohuë, pa'ijëna, tseani etoni paina isiñu'u cajë. ⁶ Yo'ojëna, iohua'i cajë yo'ocohua'ipi peojëna, coa pa'iohua'ini Jasónni cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ini tseani quërë etoni ja daripë pai ëjaohua'i quë'rona sahuë. Sani cuijë cahuë:

“Icohua'ipi si'a hue'ña pa'icohua'ire tiñe pa'iyena ponajë yo'ocohua'ipi iñoje dani yo'oyë. ⁷ Yo'ojëna, Jasónpi iohua'ire oi i huë'ena pëaye isipi. Jaje yo'ocohua'i si'aohua'i César si'a pai ëjaë cuañese'ere sañope yo'oyë. Yo'ojë cayë, yequë pai ëjaërepa pa'iji, Jesu api irepa cayë.”

⁸ Cajëna, ja daripë acohua'ipi cui'ne iohua'i ëjaohua'ipi asani ¿ja jerepa yo'ocohua'i a'ni? cuasa huëohuë. ⁹ Cuasajëta'are Jasónpi cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ipi mësaruru cuañeñe tì'acaija'cohua'i a'ë cani curiquëre isi nëoni eto cuañohuë.

Pablo Cui'ne Silas Bereare Pa'ise'e

¹⁰ Ja ñami sehuosicohua'ipi esa Berea daripëna saijë'ë cajë jëjo saohuë, Pablöre cui'ne Silasre. Jëjo saojëna, saicohua'ipi tì'ani Israel pai tsi'si huë'ena cacahuë. ¹¹ Berea acohua'i Israel pai de'o pai paë'ë. Tesalónica paire sa tëto saicohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi Pablo quëaye de'oye asajë nuñerepa quëaquë cajë si'a mu'señapi Maija'quë toyapëre ñahuë. ¹² Jaje yo'ojë jai pai Israel pai acohua'ipi sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne griego pai ëmëohua'i cui'ne ëja nomiohua'ijë sehuohuë. ¹³ Sehuojëna, Pablopi Bereana Maija'quë coca quëaquë pa'iji asani Tesalónica Israel paipi Bereana dani Pablöre paipi josa yo'o ja'ñe ne huëohuë. ¹⁴ Jaje yo'o huëojëna, sehuosicohua'ipi Pablöre esa eto saohuë, jai tsiaya tëtëpa quë'rona. Jëjo saojëna, coa Silaspi cui'ne Timoteopi cōni pëahuë, Bereana. ¹⁵ Pëarena, Pablöre cōni saijë sasicohua'ipi Atenas daripëja'a jëojani co'ihuë. Co'ijë Timoteore cui'ne Silasre Pablo esa daijë'ë case'ere dani quëahuë.

Pablopi Atenas Daripëre Pa'iye

¹⁶ Pablopi Silasre cui'ne Timoteore Atenas daripëpi pa'i utequë si'a hue'ña pai de'huasi diusure pase'e pa'ijëna, ñaquë oji'i, co'ayerëpa yo'oye'ni cuasaquë. ¹⁷ Jaje pa'ina, Israel pai tsi'si huë'ena cacahuë Israel pai ja're cui'ne Maija'quëre secohua'i ja're cōni capi. Caquë cui'ne si'a mu'señapi huero hue'ñana tsi'sisicohua'irejë yëhuoquë capi.

¹⁸ Caquëna, paï pa'iyë asacohua'i epicúreos paipi cui'ne estoicos paipi ite ca huëoni cajë yecohua'ipi cahuë:

“¿Iquere iquë caquë'ni, jai cocaë maca?”

Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Yequë paï diusuohua'i ayere quëacaiquë api cuasayë.”

Jajë cahuë, Pablöpï de'lo coca Jesús ayere cui'ne i ju'isiquëpi huëise'ere quëaquëna.

¹⁹ Ja maca Pablöre Areópago cutihuëna sahuë, ëjaohua'i tsi'si hue'ñana. Sani ite se'i'ë:

“¿Yëquë asayë yëyë, ique huajë ye'yayë a'ni, iye mël'ë yëquëre quëayë? ²⁰ Yëquë asa ma'ñere mël'ëpi caquëna, asa jujani ¿iquere mël'ë cayë quëaquë'ni? cajë se'ñë, mël'ëre.”

²¹ Atenas paipi cui'ne tï paipi iti maca pa'icohua'ipi ja'a yo'ose'ere pase'e asacohua'i paë'ë. Jajë pa'iohua'i sëte jajë cahuë.

²² Cajëna, iohua'i joporepa pa'iquëpi Pablo huëni nëcani Areópago cutihuëpi nëcaquë iohua'ire capi:

“Atenas paï yë'ë mësarute ña'ne cato mësarü diusuohua'ire cuasa'nu'u cajë ai yëjë yo'ocohua'i a'ë. ²³ Jajë yo'ocohua'ini yë'ë mësarü se hue'ñana cacani iti tëojë se hue'ñana ñeje toyase'e pa'ina, ñahuë: ‘Ti paï ñama'a diusure se hue'ña'ë.’ Jajë pa'ina, yë'ë, jaë mësarü ti ñama'pë se diusu ayere quëaquë a'ë.

²⁴ Jaëpi yeja cui'ne iote pa'iyë nesiquë jajë pa'ina, i api, ma'tëmo cui'ne yeja ëjaërepa. Jajë pa'ipi paï nesi huë'ñare pa'ima'quë api. ²⁵ Paini necaijë'ë, yë'ëre cama'quë api. I api, maire pa'iyë si'aye yë'eye cui'ne yequë co'amañajë isisiquë.

²⁶ Te'ire paire de'huasiquëpi jaëpi te'ipi jai paï daripëa nepi, Maija'quëpi si'a yeja pa'ijajë caquë. Jajë pa'ina, ipi iohua'i pa'ija'to cui'ne ite iohua'i co'ëja'a macajë ca nëopi. ²⁷ Jaohua'ipi Maija'quë mai quëno macare pa'iquëta'are coa cuasarepa ina co'e tï'ajajë caquë nepi. ²⁸ Jajë pa'ina, mai ina pa'iyë, huajëcohua'i pa'ijë cu'iyë. Mësarü aipë ta'ñe coca cacohua'i case'erepa: ‘Mai cato Maija'quë tsëcapë acohua'i a'ë’. ²⁹ Jajë Maija'quë tsëcapë acohua'i sëte paï iohua'i cuasayepi huëojë curiquëpi, po curiquëpi cui'ne quënapï de'huase'ere Maija'quëje pa'i api, cuasama'pë pa'nu'u. ³⁰ Ai tsoe cato Maija'quë paï huesëjë yo'oye coa ñaquë paji'i. Jajë pa'isiquëta'a yure cato Maija'quë cuañëji, si'a hue'ña pa'icohua'ire ina sehuojë daijë'ë caquë. ³¹ Jajë pa'ina, Maija'quëpi paï yo'ose'e nuñerepa caquë ne de'huaja'a mu'se ca nëopi: Jesu api, ja yo'oye yo'ojä'quë, i jo'ya nesiquëpi. Jajë pa'ina, Jesuna cuasayë pa'iji caquë si'aohua'ire iñopi, ju'isiquëni huëoquë.”

³² Jajë ju'isicohua'i huëiye ayere caquëna, asani cue'cuehuë. Cue'cuejëna, yecohua'ipi cahuë:

“Yequë mu'se asa'nu'u, mël'ë cayë.”

³³ Cajëna, jaohua'ire quëayë jëopi. ³⁴ Jajë pa'iquëta'are yecohua'ipi sehuohuë. Sehuoni i ja're cöni tsiohuë. Cui'ne jaohua'i ja're cöni paë'ë, Dionicio. Cui'ne te'e nomio Dámaris hue'eco paco'ë. Jaohua'i cato Areópago tsëcapë acohua'i paë'ë. Pa'ijëna, cui'ne yecohua'ijë cöni paë'ë, iohua'i ja're cöni.

18

Pablo Corinto Daripëre Pa'ise'e

¹ Jajë yo'ö tëjini Atenaspi etani Corinto daripëna saji'i, Pablo. ² Jarona te'ire Israel paire Aquilare tï'api. Jaë cato Ponto yeja aquë paji'i. Jajë pa'ipi Pablo ja yë'ta'a tï'ama'në Aquila cui'ne i paco Priscilapi cöni Pontona tï'asicohua'ipi paë'ë. Jaohua'i cato Italiapi etani daisicohua'i paë'ë. Claudio romano paï ëjaëpi si'a Israel paï Roma pa'icohua'i etayë pa'iji caquë cuañëquëna, etasicohua'i paë'ë. Jajë pa'iohua'ini Pablo do'i ñasi'i caquë saji'i. ³ Sani iohua'i ja're cöni pëapi. Iohua'i neñeje pa'ye ca'nipi huë'ña nequë sëte iohua'i ja're cöni nesi'i caquë pëapi. ⁴ Pëasiquëpi pa'i si'a huajë mu'seña Israel paï tsi'si huë'ena sai quëapi, Israel paire cui'ne yequë paire asare pajajë caquë.

⁵ Macedonia pa'icohua'ipi Silas cui'ne Timoteo cöni tï'asi maca Pablöpï si'a mu'seña Maija'quë coca quëa huëoni quëaquë judío paire capi. Jesús paji'i, maire huasoquërepa.

⁶ Jaje caquëna, jaohua'ipi ite sañope cajë pël'ë. Pëijëna, Pablo ña jujani iohua'ire sañope cayere iñosi'i caquë i ju'i care ta'të topi. Ta'të tōni capi, iohua'ire:

“Mësaru do'i pasipi mësaru ne huesëye, yël'ë do'i peosipi. Jaje pa'ina, yurepi jerepa cato judío pai peocohua'ina sani Maija'quë coca quëaja'quë a'ë.”

⁷ Cani tsi'si hue'ñapi etani Justo huë'ena saji'i, Maija'quëre sequë huë'ena, Israel pai tsi'si huë'e quëno maca pa'i huë'ena. ⁸ Jaje pa'iquëta'are Israel pai tsi'si huë'e ñacohua'i ëjaërepa Crispo hue'equëpi Maija'quë coca asani sehuopi. Sehuoquëna, cui'ne si'aohua'i i tsëcapë acohua'ijë sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne Corinto daripë acohua'ijë jai pai sehuohuë. Sehuorena, oco dopi, sehuosicohua'ire. ⁹ Jaje yo'oquë pa'ina, te'e ñami Èjaëpi cani ñañeje pa'yeja'a ñaini capi, Pablore:

“Ca'ramal'ë pa'ijë'ë, coca quëaye, jeoma'ë cajë'ë. ¹⁰ Yël'ë coca sehuoja'cohua'ire iye daripë acohua'ire jai paire payë. Yël'ëpi mël'ë ja're cōni pa'iyë. Pa'ina, mël'ëre paipi co'aye yo'o ti'añe paja'cohua'i a'ë.”

¹¹ Caëna, asani Pablopì Corintona te'e ometëcahuë jopore paja'a pëani pa'i Maija'quë cocare ye'yapi, iohua'ire.

¹² Jaje yo'oquë pa'ina, Acaya pai ëjaë Galión pa'i maca judío paipi Pablore sañope yo'oñu'u cajë tsi'sihuë. Tsi'sini tseani sahuë, pai yo'oye ca de'hua hue'ñana. ¹³ Sani iohua'i ëjaëre cahuë:

“Iquëpi cuañese'e cayeje pa'ye yo'oma'pë, tiñe Maija'quëre señe pa'iji caquë paire ye'yaquë api.”

¹⁴ Cajëna, asani Pablopì casi'i cuasaquëna, Galiónpi du'ruja'a capi, Israel paire:

“Co'aye yo'ose'ere panita'a paire huani jeose'ere yo'ojë catota'a mësaru Israel paire asa catira'huë. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato coa coca yë'ose'e case'ere, mami ayere, cui'ne mësaru cuañeñe ayere yo'ojë cayë. Jaje pa'iyë sëte mësaruse'e ne de'huajël'ë. Mësaru yo'ojë cayere cui'na maca yo'oquë caye coeyë.”

¹⁶ Jaje cani pai yo'ose'e ca de'hua hue'ñapi eto saopi, iohua'ire. ¹⁷ Eto sauna, pai yo'ose'e ca de'hua hue'ña tiña macare pana Sóstenesre tseani tël'cahuë. Jaë cato Israel pai tsi'si huë'e ñacai ëjaë paji'i. Jaje yo'otoje Galión cato co'a ju'i ñañe paipi, iohua'i yo'oye.

Pablopì Tjupë Antioquíana Saiye

¹⁸ Ja yël'ta'a Pablo Corinto daripëna pëasiquëpi tsoe mu'seña paji'i. Pa'iquëpi sai huëoni sehuosicohua'ire saiye, caquë pëpa tējini sai Priscila cui'ne Aquila ja're cōni saji'i. Siria yejana yohuëja'a ja yël'ta'a yohuë aya mëima'në Cencreana naña peo ca'topë hueopi, i nesi'i ca nëose'ere yo'o ti'asi'i caquë. ¹⁹ Jaje yo'osi jeteyo'je Efesona ti'ahuë. Ti'ani Pablopì Priscilare cui'ne Aquilare jeoni Israel pai tsi'si huë'ena saji'i. Sani Israel pai tsi'sicohua'i ja're coca capi. ²⁰ Caquëna, asani iohua'ipi ite pëajël'ë cajë se'ë. Sejëna, pañë, pëaye cani. ²¹ Pëpani sai capi:

“Maija'quëpi yëna cui'naëpi yeque col'ini ñasi'i.”

Cani ja jeteyo'je yohuëna aya mëni Efesopi yequë hue'ñana saji'i. ²² Ja maca Cesareana ti'ani sehuosicohua'ire pëpasi'i caquë Jerusalénna saji'i. Sani jaropi yureta'a Antioquíana saji'i. ²³ Sani jaronna tsoe maca pani yureta'a cui'naëpi cu'i huëo cōpi, pai ñape darina, Galacia cui'ne Frigia yeja daripëana, sehuosicohua'ire tutu quë'iohua'ire quëa huasoquë.

Apolos Efeso Paire Yëhuoye

²⁴ Ja mu'seña te'i Israel pai aquëpi Apolos hue'equëpi Efesona titapi, Alejandría daripë aquëpi. Jaë cato ai ta'ñe coca caquë cui'ne Maija'quë toyapë ai de'oyerepa asaquë paji'i. ²⁵ Jaje pa'ipi mai Èjaërepa coca pa'iyena ye'yesiquë paji'i. Jaje pa'ipi tuturepa caquë Jesús ayere tiñarepa ye'yapi, coa Juan oco doyesese'e asaquëta'a. ²⁶ Jaje pa'ipi Apolos Israel pai tsi'si huë'ena jai pai asajëna, caquëna, Priscila cui'ne Aquilapi asani ite te'ire tirona sani quëahuë, ai tiñarepa Maija'quë coca ayere. ²⁷ Quëasiquëpi Apolos Acayana sasi'i caquë yo'oquëna, sehuosicohua'ipi i sai ja'ñe cōcaë'ë. Cōcaijë cui'ne te'e carta toyahuë, Acaya sehuosicohua'i pa'icohua'ina de'oye ite pëpacajël'ë cajë. Jaje yo'orena, Acaya

tĩ'ani Maija'quë oi do'ipi sehuosicohua'ire ai de'oyerepa cõcaji'i. ²⁸ Cõcai si'aohua'i ña hue'ñana Israel paire toyapëna ñaquë Jesús irepa maire huasoquë paji'i caquë sañope capi. Iohua'ijë m'è'ë coa cayë caye peoyere papi, capi.

19

Pablo Efeso Pa'iyë

¹ Apolos Corintore pa'ina, Pablopi cuti quë'roja'a sa sani Efesona tĩ'api. Tĩ'ani jaronajai paire sehuosicohua'ire tĩ'api. ² Tĩ'ani jaohua'ire seji'i:

“¿Mësaru sehuo maca de'o joyo tsio daquë?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Pani, de'o joyo pa'iyë ayeque caye yëquë ti asama'cohua'i a'ë.”

³ Cajëna, Pablopi capi:

“¿Iquere asajë do cuãnore'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Juan oco doquë quëase'ere asani sehuojë do cuãnosicohua'i a'ë.”

⁴ Cajëna, Pablopi capi:

“De'oji, Juan cato co'aye yo'ose'ere jeoni Maija'quëna ponëcohua'ini oco dopi, doquë capi: ‘I jeteyo'je daiquëni sehuoye pa'iji.’ Jaëre cato Jesuni.”

⁵ Jajë caquëna, asani Jesuni ire papi cuasani sehuorena, Èjaë Jesús mamipi cani dopi, iohua'ire. ⁶ Dosicohua'ini Pablopi jëñapi patoquëna, de'o joyopi iohua'ina tsio daji'i. Tsio daina, yequë cocapi cajë yo'ohuë. Yo'ojë Maija'quë cayere asajë yecohua'ina se quëahuë. ⁷ Iti jajë yo'osicohua'i cato doce ëmëohua'i paë'ë.

⁸ Pablopi paire Maija'quë cuãne tē'te ayere quëare pasi'i caquë ti ca'rama'ë toaso ñañëohua'ire Israel pa' tsi'si huë'ena sai capi. ⁹ Caquëna, yecohua'ipi sehuocaiye pajë, si'aohua'i ña hue'ñana huajë ma'a Pablo ye'yaye co'aye a'ë cahuë. Cajëna, Pablopi jaohua'ire jeoni sehuosicohua'ise'ere huani sapi, Tiranno coca ca huë'ena. ¹⁰ Jaronajai sani si'a mu'sëñapi coca caquë jajese'e caya ometëcahuëa yo'opi. Yo'oquë pa'ina, Asia provincia yeja pa'icohua'ipi Israel pa'ipi cui'ne Israel pa' peocohua'ipi Èjaë coca asahuë. ¹¹ Jajë yo'oquëna, Maija'quëpi Pablo ja're pa'i jaiye pa' yo'o tĩ'a ma'ñe yo'opi. ¹² Yo'oquëna, Pablo ju'i cañapi cui'ne a'ri tēno ca'ti pëa i papise'epi ju'icohua'ina sani nejëna, ju'icohua'ipi co'yahuë. Cui'ne huati quë'iohua'ijë huatire eto sao cuãnohuë. Ja jerepa yo'opi.

¹³ Jajë yo'oquëna, ñani cui'ne Israel pa'ijë paë'ë, ma'aja'a cu'ijë huati joñoapi paire pa'iyë eto saohua'ijë, coa yo'ocohua'i. Jaohua'ipi cuasahuë, Jesús mamipi cajë huatire eto saoye pa'iji. Cuasani huati joñoare cahuë:

“Pablo quëaquë Jesús mamipi cuãneñë, etajë'ë.”

¹⁴ Iyë yo'oye cato Maija'quë huë'ë ñacaicohua'i ëjaërepa Israel pa' Esceva siete mamajëpi yo'ohuë. ¹⁵ Jajë yo'ocohua'ini yequë mu'se huati joyopi iohua'ire sañope sehuoquë capi:

“Jesure asayë, cui'ne Pablorejë asayë. ¿Mësaruta'a ne a'ni?”

¹⁶ Caquë jare iti macapi huati quë'ipi jaohua'ire tuturepa yo'oquë tseani a'si neina, a'si quë'iohua'ipi caña peñoa huë'epi etani cati saë'ë. ¹⁷ Iyë yo'ose'ere si'aohua'i Efeso pa'icohua'i griego pa' cui'ne Israel pa' asani ca'rahuë. Jajë yo'ojëna, Jesús mami jerepa ai de'oye a'ë, si'a hue'ña pa'icohua'i cahuë.

¹⁸ Jajë cui'ne jai pa' sehuosicohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere jai pa' ña hue'ñana oijë quëahuë. ¹⁹ Quëajëna, cui'ne jai pa' ja'në dahuëohua'i pa'isicohua'ipi io dahuë toyapëre pa' ña hue'ñana dani ëohuë. Ja toyapë do'ire cuëcue ñañe cato cincuenta mil curiquë tē'ñarepa do'i paji'i. ²⁰ Jajë yo'oco mai Èjaë coca jerepa jai sacco'ë, si'a hue'ña io tuturepaire inoco.

²¹ Ja jeteyo'je Pablo Macedoniana cui'ne Acayana do'i sani cui'ne jaropi Jerusalënje do'i sasi'i cuasapi. Cuasaquë yequejë capi, jaro Jerusalën saisi jeteyo'je Romajë saija'quë

a'ë. ²² Jaje caquë Timoteore cui'ne Erastore *iti cõcaicohua'ire cayaohua'ire Macedoniana jëjo saopi, ise'e ja yë'ta'a Asia yejana a'ri maña pëaquë.*

Efeso Acohua'i Sañope Yo'ose'e

²³ Ja mu'seña Efeso daripë pa'icohua'ipi ai josa yo'ojë cahuë, huajë ma'a ayere. ²⁴ Demetrio po curiquë de'huaquëpi ca huëouna. Jaëpi diusa Diana huë'eje pa'ye a'ri huë'ña maña nequë paji'i. Jaje nequëpi *ite cõcaicohua'ire jaiye curiquë isiquë paji'i.* ²⁵ Jaëpi *ite cõcaicohua'ire cui'ne i neñeje pa'ye necohua'ire tsi'sopi. Tsi'soni capi:*

“Èjaohua'i mësarupi asayë, iye a'ri huë'ña de'hua do'i mai de'oye pa'ye. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are jaë Pablopì mësarupi asajë cui'ne ñajëna, caji, paì de'huase'e diusu peoye a'ë. Jaje caquë jai paire ye'ya huesoji, i cayena. Iño Efeso paire cui'ne si'a Asia provincia pa'icohua'ire jaje ye'yaji. ²⁷ Iye i jaje ye'yaye ai co'aji, mai co'amaña peo huë'ña ne huesëye pa'iji, cui'ne diusa Dianaje io yure do'i quë'io pa'ie peo huë'ña tomeñe pa'iji. Jaje tomeni iye diusa co'a coa cue'cue cuañoja'coa. Yure iye provincia Asia pa'icohua'i tsecopi cui'ne iye yeja si'a yeja pa'icohua'i tsecopi carajasio.”

²⁸ Caquëna, asani pëtiteni tutu cuijë cahuë:

“Pa'ijë'ë, Diana Efesios paì ja'corepa.”

²⁹ Jaje yo'ojë cajëna, si'a *iti* daripë acohua'i coa huesë asahuë, iohua'i yo'ojë caye. Jaje yo'ojë cajë Pablöre cõcõhua'ire cayaohua'ire Macedonia acohua'ire Aristarcore cui'ne Gayore tseani quërëjë sahuë, paì tsi'sijë ña huë'ña quë'rore pana. ³⁰ Jaje yo'ojëna, Pablopì paire casi'i caquë yo'oquëna, sehuosicohua'i *ite* ësehuë. ³¹ Cui'ne jaro èjaohua'i pa'i huë'ñare yecohua'i èjaohua'ipi Pablöre ñacohua'ique paë'ë, pa'ijë jaohua'ije ai ësehuë, cõni yo'oquë cama'ë cajë. Jaje pa'ina, *ite* quëaja'cohua'ire jëjo saohuë. Pablo quë'rona. ³² Jaje yo'o maca, cato *iti* tsi'sisicohua'i cato de'huarepa yo'ojë cahuë, yecohua'i tiñe cuijëna, cui'ne yecohua'i ai yeque cajëna, yo'ohuë. Jaje yo'ohuë, paì. Coa ca huëosi do'ire huesërepa tsi'sini, jai paì yecohua'i *iti* cajë tsi'sise'equë huesëhuë. ³³ Jaje jai paì huesëjëna, Alejandroje huesëquëna, yecohua'ipi quëahuë, *iti* cajë tsi'sise'e. Jaëni judío paipi coca cajë'ë cajë jëjo eto necohuë, paì ña huë'ñana. Ja maca Alejandroje paire coca casi'i judío paì ayere caquë jëñapi yo'opi. Yo'oquëna, ³⁴ ije judío paipi casi'i caquë yo'oji asani ai tutu cuihuë, caya horas:

“Pa'ijë'ë, Diana Efesios paì ja'co.”

³⁵ Cuijë pejë jeorena, *iti* daripë pa'ie toyaquëpi capi, paire:

“Efesios paì asajë'ë, si'a paì iye yeja acohua'i asayë, iye daripë pa'icohua'i si'aohua'i Dianate ne huesoma'pë paye pa'iji case'e. Cui'ne ma'tëmopi tomesi quënaoreje ñacaiye pa'iji, asayë. ³⁶ Jaje pa'ie sëte co'arepa huëojë co'aye yo'oma'pë pa'ijë'ë. Du'ru macarepa ai cuasajë'ë, je huesëjëna, airepa yo'ojë caye'ni. ³⁷ Iconi mësaru tseani dasicohua'i co'aye caye pahuë, mai ja'core pare. ³⁸ Jaje pa'ina, Demetriopi cui'ne i ja're yo'ojë cacohua'ipi yecohua'ire sañope cayere pani paì yo'ose'e asani ca de'huacohua'ina quëajë'ë. Jaohua'i pa'iyë, mësaru yëye èjaohua'ina cajë'ë. Ja maca paì ñape mësaru pa'ie quëa de'huajë ne de'huajë'ë. ³⁹ Mësarupi yequë co'amañare señe pacohua'i pani jai paì de'oyerepa tsi'si sitona coca caye pa'iji. ⁴⁰ Yure iye yo'ose'e co'aji. Èjaohua'ipi asani maire caye pa'iji coa josa yo'ojë cacohua'ire. Iquere yo'ojë care'ni, cajë seto quëaye peoji. ¿Jere quëaye'ni, *iti* cajë yo'ose'e peoto?”

⁴¹ Jaje se ca tëjini jeopi, *iti* yo'oye.

20

Pablo, Macedonia, Cui'ne Greciana Saiye

¹ Josa yo'ojë ca tëjisi jeteyo'je Pablopì sehuosicohua'ire soini yëhuo tëjini saiye caquë pëpani Macedoniana saji'i. ² Sani si'a huë'ña jaro pa'i daripëana do'i sai sehuosicohua'ire sihua ëaye yëhuo huasoquë cuji'i. Cuni tëjini jeteyo'je Greciana ti'api. ³ Ti'ani jaron a toaso ñañëohua'ire pëapi. Pëasiquëpi pa'iquëpi Siriana sai yohuëna aya mëni tëjiquëpi *ite* judío paì huañu'u cajë cui'ñase'ere asapi. Asani Macedonia yejaja'a cui'naëpi tëto

sai quëopi co'isi'li cuasapi. ⁴ Cuasani saina, i ja're cõni saë'ë, Sópater Berea aquë, Pirro mamaquë, Aristarco, Segundo Tesalónica acohua'i, Gayo Derbe mamaquë, Timoteo, Tíquico. Cui'ne Tróximo Asia yeja acohua'i saë'ë. ⁵ Saisicohua'ipi Maija'quë do'ijëpi yëquëre Troaspi utehuë. ⁶ Utejäna, yëquëpi levadura co'mema'a ao aiñe tsi'sini yo'o tējini, Filipos daripëpi etani jai yohuëja'a cinco mu'seña saijë tì'ahuë, Troasna. Tì'ani jarona siete mu'seña pëahuë.

Pablo Troas Pa'iyë

⁷ Huajë mu'se pa'ina, Jesús yo'ose'ere cuasajë ao jë'yeni añu'u cajë tsi'sisicohua'ipi pa'ijëna, Pablopì ñatasi mu'se saique pa'iji caquë ai yëhuopi, ñami jopo pa'i macare paja'a. ⁸ Yëhuoquëna, ëmëje'repa tu'rihuëna tsi'sisicohua'ipi paë'ë, jaiye toa tsëopëa tsëo sitore. ⁹ Pa'ijëna, te'li posë Eutico hue'equëpi hue'se ña sa'rona ja'rusiquëpi ñuji'i. Ñu'iquëpi, Pablopì airepa tsoe quëaye sëte cai huëoni yureta'a çani huesëni jaro toaso ya'ripa ëmëje're papi tompëpi. Tomeina, ju'isiquëni çani huëohuë. ¹⁰ Jaje ju'isiquëni çarena, Pablopì cajeni jai çapi posëna jani su'cuapi. Su'cuani çapi, sehuosicohua'ire:

“Quëquëma'pë pa'ijë'ë. Huajëquë api.”

¹¹ Cani ja jeteyo'je, ja'në pa'ì sitona mëni ao yëtoni ani jare Maija'quë coca quëaquë ñatapi. Ñata tompëquëna, caye jeoni saji'i. ¹² Saina, yecohua'ijë tsihua'ëre huajëquëre sahuë. Sajë ai sihuajë saë'ë, itì yo'ose'ere cuasajë.

Mileto Saiye

¹³ Çutihueja'a sasi'li caëna, yëquëpi du'ru saë'ë, yohuëja'a Asón daripëna. Jarona Pablora i case'ejë pa'ye ayañu'u cajë. ¹⁴ Yo'osicohua'ipi Asónna ite tì'ahuë. Tì'arena, aya mëquëna, sani i ja're cõni Mitilenena tì'ahuë. ¹⁵ Tì'asicohua'ipi jaropi sani se ñatasi mu'se Quío daripë jë'ñere paja'a sa saë'ë. Sa sani se ñatasi mu'se, Samos yo sa'rona tì'ahuë. Tì'asicohua'ipi se ñatasi mu'se Meletona tì'ahuë. ¹⁶ Jaje yo'ohuë, Pablopì esa Jerusalëna tì'ani du'ru quëise'e tëa fiestare pasi'li caquëna. Ipi Efesona saisiquë pani Asia yejana ai tsoe pëayere coequëna, jaje yo'ohuë.

Efeso Sehuosicohua'ire Yëhuoye

¹⁷ Miletore Pablo pa'ì Efeso sehuosicohua'ì ëjaohua'ire soipi. ¹⁸ Soina, asani datena, çapi, jaohua'ire:

“Yë'ë du'ru macarepa Asiana tì'asi mu'se aquëpi yë'ë pa'ì yo'ose'e asacohua'ì a'ë, mësaruru. ¹⁹ Si'anë mësaruru ja're pa'ì jerepa pa'ì a'ë caquë yo'oma'ë mai Èjaëre necaiyë. Israel pa'ipi yë'ëre jaiye josa yo'oñu'u cuasajë yo'o jopopi ai yo'oquë mësarute otare papi oi quëahuë. Jaje pa'ina, ²⁰ mësarute de'oye pa'iyë isiyere quëa jujani jeoma'ë pa'ì tsi'si hue'ñana cui'ne mësaruru hue'ñana cu'li quëarojaë'ë. ²¹ Jaje quëaquë Israel pa'ire cui'ne griego pa'ireje cahuë, Maija'quëna ponëni mai Èjaë Jesucristore sehuojë'ë.” ²² Jaje mësarute quëasiquëpi yureta'a joyore papi Jerusalëna saiye pa'iji caquë yë'ëre cuñequëna, jarona saija'quë a'ë, yë'ëre yo'o ja'ñe huesëquë. ²³ Coa iyese'e de'o joyo quëaquëna, asaquë pa'iyë, më'ëre co hue'ñapi cui'ne ai yo'oyepi uteji. Jajese'e çaji, yë'ë sai daripëa ñape. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato, yë'ë pa'iyere ai oi me neja'quë a'ni cama'ë pa'iyë. Coa sihuaquë yë'ë pani tēji macaja'a de'o cocare Maija'quë pa'ire oiyere Èjaë Jesús quëaçaijë'ë caquë isise'ere ne saoyese'e pa'iji.

²⁵ Mësaruru yë'ë quëaquëna, Maija'quë cuñe te'te asasicohua'ì yë'ëre tijupë ña cõne paja'cohua'ì a'ë. Jaje yure cato asayë coa caye pañë. ²⁶ Jaje pa'ina, mësarute caye yëyë, mësaruru acohua'ì ne huesëto yë'ë quëama'ë pa'isi do'ì peosipi. ²⁷ Mësarute tsoe si'aye Maija'quë cuasa nëose'ere yo'ose'ere si'aye yahueye peoyerepa quëahuë. ²⁸ Jaje pa'iyë sëte mësaruja'a co'ye ñare pajë pa'ijë, i tsie do'ìpi huerosicohua'ire si'a sehuosicohua'ire Maija'quë tscocohua'ire yëi ñamare ñacohua'ì yo'oyeje pa'ye de'oye ñacaijë'ë, de'o joyopi mësarute ñacaicohua'ì pa'ijajë caquë nesicohua'ì sëte. ²⁹ Yë'ë saisi jeteyo'je yai ai yëyeje pa'iohua'ìpi sehuosicohua'ire nejo saon'u'u cajë yecohua'ìpi daija'cohua'ì a'ë. ³⁰ Yequeje jare mësaruru acohua'ìpi cosoyere ye'yajë yo'oja'cohua'ì a'ë sehuosicohua'ìpi iohua'ini

tuijajë cajë. ³¹ Yë'ë mësaru ja're toasō ometëca pa'i mu'señapi cui'ne ñamiñapi otarepa oi pai ñapere yëhuoye jeoma'ë yëhuose'ere huanëyema'pë jare cuasajë ñare pajë pa'ijë'ë.

³² Maija'quë do'ijë, mësarute Maija'quëna cui'ne i oi coca cayena isi nëoñë. Ja coca tutu quë'yepi mësaru joña jerepa de'oye cuasaye necaiyena cui'ne si'aye i ca nëose'ere i de'o paina isiyena. ³³ Yecohua'i co'amañare, curiquëre, cañare oima'ë paë'ë. ³⁴ Coa ai jerepa yë'ë jëtëpi nequë yë'ere caraye tì'laquë pahuë. Paquë cui'ne yë'ë ja're cōni pa'icohua'ireje cōcaë'ë, yë'ëpi nequë. Jaje yo'oye mësarupi ñahuë. ³⁵ Ñajëna, mësaruteje jaje co'amaña nejë yecohua'ire co'amaña peocohua'ire cōcaicoa caquë ye'yahuë, si'anëpi. Jesús caquë pa'ise'ere cuasaquë i case'e cato caji: “Isi cuañoni sihuaye jerepa sihuaye pa'iji, yecohua'ina se isini.”

³⁶ Ca tējini Pablo do're ja'runi Maija'quëre seji'i, iohua'i ja're cōni. ³⁷ Ja maca Pablöre ai oijë su'cuani sihuahuë. Jaje yo'ohuë, ipi yë'ere tijupë ña cōñe paja'cohua'i a'ë caëna. Ja maca yureta'a te'e saijë sani i sai yohuë quë'rore paja'a jeojaë'ë. ³⁸ Pablöpi yë'ere tijupë ti ñañe paja'cohua'i a'ë case'e cuasajë ai oicohua'i paë'ë. Pa'ijë Pablo ja're cōni yohuëja'a saë'ë.

21

Pablöpi Jerusalénna Saiye

¹ Maija'quë do'ijëre jeoni aya mëni te'ere papi Cos daripëna saë'ë. Sani ñatasi mu'sepi Rodasna tì'ahuë. Tì'ani jaopi Pátarana saë'ë. ² Sani Pátarana jai yohuë tì'ahuë, Feniciana saiconi tì'ani iona ayamë'ë. ³ Aya mëni saicohua'ipi Chipre saodohuë coa ñajë saë'ë. Ari te'tere pa'iona, ñajë saicohua'ipi Siriana tì'ahuë. Tì'ani Tiro yo sa'rona co'amaña ma'ñe pa'iyë sëte jarona yohuë së'ao. ⁴ Së'aona jarona Maija'quë do'ijëre tì'ahuë. Tì'ani iohua'i quë'rona pëahuë, siete mu'seña. Pëarena, de'o joyopi Pablo ai yo'o ja'ñere quëaquëna, asani cahuë, Pablöre Jerusalénna saima'ë pa'ijë'ë. ⁵ Jaje casicohua'ita'are siete mu'seña tëto saisi maca etani saë'ë. Saijëna, si'aohua'i ëmëohua'i cui'ne nējohua'i tsì maña cōni yëquë ja're daë'ë, pai daripë hue'sere pana. Datena, jarona mejahuëna do're ja'runi Maija'quëre se'ë. Seni tējini saiye cajë pëpani, ⁶ jai yohuëna aya mëni yëquë cato saë'ë. Saijëna, iohua'ipi iohua'i huë'ñana col'ihuë.

⁷ Tiropi Tolemaidana tsiaya saiye sani tējini Maija'quë do'ijëre pëpani te'e mu'se iti macana pëahuë, iohua'i ja're cōni. ⁸ Ñatasi mu'se saicohua'ipi Cesareana tì'ahuë. Tì'ani Jesús jëjo saocohua'ire cōcaicohua'i siete aquë Felipe huë'ena pëahuë, de'o coca quëaquë huë'ena. ⁹ Jaë Felipepi cuatro mamajëre nomi tsire huejama'cohua'ire paquë paji'i. Jaohua'i cato yequë mu'se pa'i ja'ñere quëacohua'i paë'ë, Maija'quëpi quëaquëna. ¹⁰ Ja huë'ere tsoe mu'seña maña pa'ijëna, daji'i, Agabo Judeapi. Jaë cato yequë mu'se yo'o ja'ñere quëaquë paji'i. ¹¹ Pa'ipi tītani yëquë ña huë'ña Pablo tēicore ini jëña cui'ne nēcañoa col'ye ija'a huepi, hueni capi:

“Ñeje iye tēica paquëre hueja'cohua'i a'ë, judío paipi Jerusalénna ja jeteyo'je tì paina isija'cohua'i a'ë, ite. Jaje caji, de'o joyopi.”

¹² Caquëna, asani yëquë Pablote cōcōhua'ipi cui'ne ja daripë sehuosicohua'ipi Jerusalénna saima'ë pa'ijë'ë, cajë ësehuë. ¹³ Eësejë cajëna, Pablöpi capi:

“¿Me yo'ojë oiye'ni, yë'ere co'a ju'iñe'ni? Yë'ë Jerusalénna ju'iñe de'oji, huesiquëpi mai Ejaë Jesús yëye yo'oto.”

¹⁴ Jaje caquë Jerusalénna sasi'i caquëna, asani ite pëajë'ë caye jeoni cahuë:

“Mai Ejaë yëyeje pa'ijaquë.”

¹⁵ Ja jeteyo'je co'amaña de'hua tējini Jerusalénna saë'ë. ¹⁶ Saijëna, Cesarea pai sehuocohua'ipi yëquëre cōni saijë sahuë. Sani jaohua'ipi Jerusalénna tì'ani Mason huë'ena sahuë, yëquë pëaja'tona. Mason cato Chipre aquë paji'i, ai tsoe Maija'quë coca sehuosiquë paji'i.

Pablöpi Jacobo Quë'rore Pa'iyë

¹⁷ Jerusalénna tì'ajëna, sehuocohua'ipi sihuajë yëquëre pëpahuë. ¹⁸ Pëparena, ñatasi mu'se Pablo ja're cõni Jacobo quë'rona do'i saë'ë. Sa tì'ajëna, jarote cui'ne si'aohua'i sehuocohua'i ëjaohua'i paë'ë. ¹⁹ Pa'ijëna, pëpa tējini Pablopi si'aye quëapi, judío pai peocohua'ire quëarojaina, Maija'quëpi jaohua'ire necaise'ere. ²⁰ Quëaquëna, asani Maija'quë ai de'oji cani Pablore cahuë:

“Maija'quë do'iquë, de'oji më'ëre quëañu'u. Jai pai Israel pai sehuosicohua'i pa'iyë, iño. Jaohua'i cato Moisés cuañese'ere yo'oye pa'iji cacohua'i a'ë. ²¹ Jaje cacohua'ipi asayë më'ëpi judío pai yequë pai quë'ro pa'icohua'ire Moisés cuañese'ere yo'oma'pë caquë cui'ne ca'nije tëama'pë pa'ijë'ë caquë, cui'ne aiohua'i yo'ose'e yo'oma'pë caquë ye'yaji asayë. ²² Jaje asacohua'ipi më'ë iño daise'e asaja'cohua'i a'ë. ¿Jaje pa'ito me neja'cohua'i a'ni? ²³ Iyese'e më'ë yo'oye pa'iji cuasajë, iñore cajese'e pa'i ëmëohua'i pa'iyë iohua'i Maija'quëre ca nëose'ere yo'oja'cohua'i. ²⁴ Jaohua'i ja're sani Moisés cuañese'ere yo'oquë jaohua'i ja're te'e si'sire tsoa tojë'ë, nañare tëa cuñoquë. Cui'ne më'ëpi jaohua'i tëa cuño do'ije saicajë'ë. Jaje yo'oquëna, si'aohua'i ñani më'ëre sañope case'e coa case'e a'ë cuasajajë, Moisés cuañese'ere sehuocai më'ëje yo'oquëna, ña jujani. ²⁵ Tsoe toyahuë, yëquë cuasase'e judío pai peocohua'ipi sehuosicohua'i yo'o ja'ñe. Jaohua'i cato yo'oye pa'iji, aiñe peoji de'huasi diusuna isisihua'i. Tsiëje aiñe peoji, cui'ne quio hueasicohua'ire aiñe peoji. Huejama'cohua'ipi ëmëre nomiore yo'oye peoji. Jaje toyahuë.”

²⁶ Jaje casi maca Pablopi cuatro ëmëohua'ire sapi. Sani ñatasi mu'se iohua'i ja're te'e si'sire cuya tõi Maija'quëre se huë'ena cacapi, iohua'i ca nëosi mu'se tì'aja'a mu'se quëasi'i caquë. Jaje cani cayë, pai ñape Maija'quëre coa isiyere daja'a mu'se tì'aëna yo'o ja'ñere.

²⁷ Je'në siete mu'seña sa tëtõ saiyë ja'i maca pa'ina, Asia yeja acohua'ipi Israel paipi Maija'quëre se huë'ere Pablo pa'ina, ñani paire ca huëohuë. Ca huëojë Pablo quë'rona sa tomejaë'ë, ²⁸ tutu cuijë:

“Israel pai cocajë'ë. Iquëpi si'a huë'ña cu'i maire sañope caquë ye'yaquë cui'ne Moisés cuañese'e cui'ne iye huë'e sañope caquë ye'yaquë. Jaje pa'ipi yure Maija'quë huë'ena griego paire dapi, iye de'o huë'ere si'si necai, cahuë.”

²⁹ Jaje cahuë, Pablopi Efeso aquë Trófimo ja're cõni Jerusalénre pa'ina, ñasicohua'ipi, judío pai peocohua'i ja're cõni Maija'quë huë'ena cacapi cuasajë jaje cahuë.

³⁰ Jaje yo'ojëna, si'a ja daripë pa'icohua'i asani pëijë tsi'sini Pablote tseani hue'sena quë'rëjë sahuë. Hue'sena quë'rë etoni, Maija'quë huë'e eta sa'noa si'ñe saohuë. ³¹ Pablote ja maca huani jeõnu'u cajë yo'ojëna, yecohua'ipi soldado pai ëjaëre Coronelre, si'a Jerusalén acohua'i ai josa yo'oyë, quëahuë. ³² Quëarena, Coronelpi asani i soldado pai ja're cõni iti yo'o huë'ñana huë'huëhuë. Huë'huë tì'ajëna, ñani Pablote huaiye jeohuë. ³³ Ja maca Coronelpi tì'ani i soldadore cuañepi. Pablote tseani caya quëna meapi huejë'ë caquë ja maca Pablote seji'i: “¿Ique mami a'ni?” caquë, cui'ne “¿iquere yo'oquëna, më'ëre sañope yo'oye'ni?” caquë. ³⁴ Seina, yecohua'ipi ai tutu cajëna, yecohua'ipi yequere tutu ai cajëna, asama'ë soldado daripëna sajë'ë, cuañepi. ³⁵ Cuañeina, sacohua'ipi je'nërepa soldado pai daripë mëiconna tì'ani soldado paipi coa cuajë sahuë, Pablote huajo yëcohua'ipi ai josa yo'o do'ire. ³⁶ Sajëna, jai pai tutu cuihuë:

“Ite huajë'ë”.

³⁷ Sajëna, soldado huë'e caca maca Pablopi Coronelre capi, griego cocapi:

“A'ri maña më'ëre casi'i.” Caquëna, soldado ëjaëpi capi:

“¿Më'ë griego cocare caquë aë? ³⁸ Më'ë pa'ima'quë Egípto pai ëjaëre sañope yo'oquëpi, cuatro mil ëmëohua'i huaicohua'i ja're cõni pai peo huë'ñaja'a saisiquë.”

³⁹ Caquëna, Pablopi capi:

“Pani, yë'ë cato Israel pai a'ë. Cilicia yeja Tarso daripë aquë a'ë. Jaje pa'ina, më'ëre señë, jaohua'ire coca casi'i.”

⁴⁰ Caquëna, de'oji, caëna. Caquëna, Pablopi soldado huë'e mëiconi nëcaquë jëtëpi ja'jëquëna, ñani coca caye jeorena, Pablopi hebreo cocapi capi, Israel paire:

22

¹ “A'yë dohuë, cui'ne ja'quëohua'i asajë'ë si'aye quëasi'i, mësarute.”

² Jaje hebreo cocapi caquëna, asani Pablo caye ai jerepa jo'cua jeoni cama'pë asajëna, capi:

³ “Yë'ë Israel pai a'ë. Cilicia yeja Tarso daripëna coasiquë a'ë. Jaje pa'ipi iye daripë Jerusalënna ai de'ohuë. Ai de'oquëna, Gamalielpi yë'ëre ye'yapi, mai aiohua'i cuañese'ere si'aye. Ye'yasiquëpi si'aye Maija'quë yëye yo'osi'i caquë de'hue yo'ohuë, mësarute yo'oyeje pa'ye cui'ne. ⁴ Jesús ye'yase'ere ësequë ite sehuocohua'ire huani jeosi'i caquë ite sehuocohua'ire tseani si'seni co huë'ñana jëjo saohuë, ëmëohua'ire cui'ne nomiohua'ire. ⁵ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa cui'ne si'a Israel aiohua'i asayë. Yë'ë jaje yo'ose'e, jaohua'ipi Damasco acohua'ina Israel paina toyani jëjo saohuë, Jesure sehuocohua'ire co'equë tseani ñno Jerusalënna dani si'seye pa'iji caquë.

Pabloli I Sehuose'ere Quëapi
(Hch 9.1-19; 26.12-18)

⁶ Ma'aja'a sai Damasco ti'añe ja'i maca pa'ina, jopo mu'se ma'tëmopi ai miañerepa yë'ëna ju'api. ⁷ Ju'aquëna, yejana tomehuë. Ja macapi asahuë, yë'ose'e: ‘¿Saulo, Saulo me yo'oquë yë'ëre josa yo'oquë'ni?’ ⁸ Caquëna, sehuohuë. ‘¿Ne a'ni ëjaë?’ cahuë. Caquëna, capi: ‘Yë'ë Jesu a'ë. Nazaret aquë a'ë, më'ë josa yo'oquë.’ ⁹ Caquëna, yë'ëre cochohua'i cato miañe ñajëta'a Jesús cayete asama'pë quëquësicohua'i pateña. ¹⁰ Pa'ijëna, Jesús caquëna, asani cahuë: ‘¿Iquere yo'oja'quë a'ni, Èjaë?’ Caquëna, mai Èjaëpi capi: ‘Huëni Damascona saijë'ë. Jaropi më'ë yo'o ja'ñe quëaye pa'iji.’ ¹¹ Ai miañepi ju'a huesouna, ñama'quë de'ohuë. Yë'ëre cochohua'ipi jëtëre tse'ejë sahuë, Damascona.

¹² Jarote Ananías Moisés cuañese'e yo'oquëpi Damascore pëasiquëpi paji'i. Jaë cato ai de'oquë api, si'aohua'i judío pai cajëna, pa'iquë paji'i. ¹³ Damascona t'iani pëahuë. Pëaëna, Ananíaspi dani nëcaquë capi: ‘Saulo yë'ë yo'jei, yure më'ëpi ña'ne pa'iji. Caquëna, ñahuë, iti macapi.’ ¹⁴ Ja maca yë'ëre capi: ‘Mai aiohua'i Diosupi i yëyere asaquë yo'oja'quë caquë më'ëre jo'ya nepi, nu'ne pa'ini ñaquë cui'ne Jesús cayere asaquë yo'oja'quëni soipi. ¹⁵ Jaje pa'ina, më'ë ñase'ere cui'ne asase'ere si'aohua'ire quëaye pa'iji. Më'ë cato i pa'iyere quëacaiquë pa'ija'quë a'ë. ¹⁶ ¿Yure me yo'oquë utequë'ni? Huëni do cuañojë'ë, mai Èjaë mamire cuasaquë më'ë co'aye yo'ose'e tsoa tosiquë pa'iquë.’

Judío Pai Peocohua'ire Quëaquë De'ose'ere Quëaye

¹⁷ Jeteyo'je Jerusalënna co'ini Maija'quëre se huë'ena cacani Maija'quëni sei cani ña'neje pa'ye ñahuë. ¹⁸ Ñaquëna, Èjaëpi yë'ëre capi: ‘Esa Jerusalënpa etani saijë'ë. Iye daripë pa'icohua'i yë'ë coca më'ë quëaye asacaiye paja'cohua'i a'ë.’ ¹⁹ Caquëna cahuë: ‘Èjaë, me jaohua'ire quëaye'ni, tsoe jaohua'ipi yë'ë më'ëre sehuocohua'ire judío pai tsi'si huë'ñana sai tseaquë t'ëcaquë cui'ne co huë'ñana coquë yo'ose'e asacohua'ire. ²⁰ Cui'ne më'ë jo'yaë Estebanre huani jeojëna, yë'ëpi huaicohua'i caña ñacai nëcaquë huaiye de'oji cuasahuë. Si'a pai asayë, yë'ë yo'ose'e.’ ²¹ Caquëna, mai Èjaëpi yë'ëre capi: ‘Saijë'ë. So'ona jëjo saosi'i, yë'ë cocarepa yequë paire quëaja'quëre, Israel pai peocohua'ini,’ capi.”

Coronel Yo'oye

²² De'oye iye ca macaja'a asa tējini ai tutu cui huëohuë:
“Huajëquë pa'ito co'aji. Me huajëquë pa'ija'quë.”

²³ Jaje jeoñe peoyererepa ai tutu cuijë pëijë iohua'i ju'i sara du'teni jeajë cui'ne ya'one'ñare ëmëje'ena jeajë yo'ohuë. ²⁴ Yo'ojëna, soldado huë'ena Pablöre conicani mepi si'sejë'ë. ¿Si'sejëna, quëajaquë i co'aye yo'ose'e. Iquere yo'oquëna, ai sañope caye'ni? Asasi'i caquë cuañepi, Coronelpi. ²⁵ Si'señu'u cajë huëni yo'ojëna, Pabloli Capitánre capi:
“Yë'ë yo'ose'e asama'pë si'seye peoji. Cuañese'e pa'iji, yë'ë romano a'ë.”

²⁶ Caquëna, Capitánpi asani sani i ëjaëre capi:

“Iquere de'hua ñani yo'ojë'ë. Romano api.”

²⁷ Caquëna, Coronelpi dani capi:

“Yë'ëre quëajë'ë. ¿Romano a'ë, më'ë?”

Caquëna, Pablopi capi:

“Jëjë'ë.”

²⁸ Caquëna, Coronelpi capi:

“Jaiye curiquë sàini yë'ë romano pai de'ohuë.”

Caquëna, Pablopi capi:

“Yë'ë sàinë pahuë. Yë'ë cato tsi'nëna romano pai a'ë.” ²⁹ Caquëna, si'señu'u cajë yo'osicohua'ipi ite jëoni sateña. Cui'ne Coronelpi romanore huejë'ë cuañesiquëpi quëquëpi.

Judío Pai Èjaohua'ire Pablo Case'e

³⁰ Ntasi mu'se Coronelpi Israel pai Pablote sañope case'ere asasi'i ique do'ire sañope caye'ni caquë Maija'quë huë'e ñacai èjaohua'ire cui'ne judío pai yo'oye asani ca tëji èjaohua'ire tsi'sopi. Aiohua'ire tsi'soni Pablote quëna mea joyeni tsi'si hue'ñana daëña.

23

¹ Sa nëcouna, Israel pai yo'oye asani ca tëji èjaohua'ire Pablopi ai ñani capi:

“Maija'quë do'ijë, iye macaja'a Maija'quë ña hue'ña yë'ë ai cuasaquë co'a ju'i pa'iyë pañë.”

² Caquëna, Ananíaspi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i èjaëre papi Pablote ja'ye nëcacohua'ire capi: “Yë'opona tëtojë'ë.” ³ Cuañequëna, Pablopi ite capi:

“Më'ëni coa caquëre Maija'quëpi tëtoja'quë api, më'ë cato Moisés cuañese'epi yë'ë yo'ose'ere asani ne de'huaja'quëpi ja'rusiquëpi ñu'inë, ja maca. Jaje pa'ita'a ¿me yo'oquë tëtojë'ë, cuañequë'ni? Jaje cani më'ëpi Moisés cuañese'ere sañope yo'oyë.”

⁴ Caquëna, ite maca nëcacohua'ipi ite cahuë:

“¿Maija'quë huë'e ñacaicohua'i èjaëre pare pëi sañope caquë?” ⁵ Cajëna, Pablopi capi.

“Do'ijë èjaëre huesëquë cahuë. Èjaëpi asani jaje caye para'huë. Maija'quë toya pëpë caji: ‘Pai èjaëre pëi sañope cama'ë pa'ijë'ë.’”

⁶ Cani ja jeteyo'je, Israel pai yo'oye asani ca tëjicohua'i acohua'ipi saduceo pai cui'ne fariseo pai pa'iyë asani, Pablopi tutu capi:

“Do'ijë, yë'ë fariseo'ë. Fariseo tsëcapë aquë a'ë. Ju'isicohua'i huëiye pa'iji cuasa do'ire tseä cuañosiquë pa'iyë.”

⁷ Jaje caëna, fariseohua'ipi, saduceohua'i ja're sañope yo'ojë cajë caya tsëca huahuë, tsi'sisicohua'ipi. ⁸ Saduceohua'i cato ju'isicohua'i huëiye pañë, cui'ne huiñaohua'ije peoyë, cui'ne joyoye peoyë cacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are fariseohua'ipi ju'isicohua'i huëiye pa'iji, cui'ne huiñaohua'ije pa'iyë cui'ne joyoye pa'iji cuasacohua'i a'ë. Jaje pa'ina, sañope cahuë. ⁹ Ai cuijë yo'ojë cajëna, fariseo acohua'i cuañese'e ye'yacohua'i huëni nëcani cahuë:

“Iquë co'aye yo'ose'e peoji. Jaje pa'ina, joyopi quëaquëna, panita'a huiñaëpi quëaquëna, casiquëni huesëjë yo'ojë Maija'quëni sañope yo'oye pa'ini, cuasayë.”

¹⁰ Cajëna, ai jerepa sañope yo'ojëna caye paji'i. Pa'ina, Coronelpi Pablote yo'ojë huani jëo ma'ñe caquë ca'raquë i soldado paire quërëjajia'cohua'ire jëjë saopi. Jaohua'ipi dani etoni soldado pai huë'ena cui'naëni sajjajë caquë.

¹¹ Se na'isi ñami mai Èjaëpi ñai nëcani Pablote capi: Tutu hue'ejë'ë, yo'o jujahuë cuasama'ë. Ñño Jerusalén yë'ë coca quëase'ejë pa'ye cui'ne quëaye pa'iji, Roma daripëna yë'ë coca.

Pablote Huañu'u Caye

¹² Ntasi mu'se Israel pai acohua'ipi Pablote huañu'u cuasa nëohuë. Cuasani, Pablote huaima'pë pani aïne cui'ne ucuye peoji, ca nëo huesohuë. ¹³ Jaje, ca nëosicohua'ipi cuarenta pai jerepa paë'ë. ¹⁴ Jaohua'ipi sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i èjaohua'ire cui'ne Israel pai aiohua'ire quëahuë:

“Yëquëpi Pablote huaima'pë atu yëquëna co'ayepi tomejaquë cahuë. ¹⁵ Jaje pa'ito yure mësarupi cui'ne Israel pai yo'oye asani ca tëjicohua'ipi soldado èjaëre sejë'ë, Pablote

ñamina'a tijupë darena, yeque dahuëre seni asañu'u pa'iji cajë. Cajë setena, dajëna, yëquë utecohua'ipi ite tsi'si hue'ña ja ti'ama'ëna, huani jeoye pa'iji.”

¹⁶ Ja ca neose'ere Pablo yo'jeo mamaquëpi asani soldado daripëna cacani Pablote quëapi. ¹⁷ Quëaquëna, asani Capitánre te'ire soini ite capi:

“Iquë posëre sajë'ë, më ëjaë Coronel quë'rona, ite quëaye paji.”

¹⁸ Caëna, capitánpi posëre soldado ëjaë quë'rona sani capi:

“Pablo cosiquëpi yë'ëre soini iquë posëre më ëjaë quë'rona sajë'ë. Quëaye paji, seji'i, yë'ëre.”

¹⁹ Caquëna, soldado ëjaë pai peo hue'ñana tsihua'ëre jëtëna tseani sani te'ire seji'i:

“¿Iquere quëaja'quë a'ni, yë'ëre?”

²⁰ Caquëna, tsihua'ëpi capi:

“Israel pai acohua'ipi te'e jaje yo'oñu'u cuasacohua'ipi më'ëre seja'cohua'i a'ë, ñamina'a Pablote sajaquë cajë ca tëji ëjaohua'i ña hue'ñana, ai dahuërerëpa i yo'ose'e seni asañu'u cajë cayeje pa'ye caja'cohua'i a'ë, coa yequere cuasajë. ²¹ Jaje seto sehuocaima'ë pa'ijë'ë. Cuarenta pai jerepa catini uteyë, Pablote huani jeoma'pë pani aña cui'ne ucuye pañu'u ca huesësicohua'ipi. Jaohua'ipi yure cui'ñani uteyë, coa më'ë sehuoyese'e uteyë.” ²² Caquëna, soldado ëjaëpi tsihua'ëre yureta'a yecohua'ire quëama'ë pa'ijë'ë yë'ëre quëase'e cani jëjo saopi.

Felipe Quë'rona Saye

²³ Soldado pai ëjaëpi cayaohua'ire i Capitán acohua'ire soini iye ñami a las nueve pa'i maca Cesareana saiyeque pa'iji ne de'huajë'ë docientos soldado paire yeja saija'cohua'ire, setenta caballoja'a saija'cohua'ire, cui'ne docientos uito saja'cohua'ire, caquë cuañepi. ²⁴ Cui'ne Pablo ñu'i saija'quëre caballore ne de'huajë'ë, ëjaë Felix quë'rona huajëquëre jëasiquëni de'oye ñacaijë sacaijë'ë, cuañepi. ²⁵ Jaohua'i ja're con toyasicore jëjo saopi. Toyase'e cato caji:

²⁶ “Romano ëjaë jerepa pa'i, më'ëre pëpayë. Yë'ëpi Claudio Lisiaspi. ²⁷ Israel paipi iquëre Pablote tseani huani jeoñu'u cajë yo'ojëna, yë'ëpi romano api asani yë'ë soldado pai ja're sani ite huasohuë. ²⁸ Israel pai ite sañope case'ere asasi'i caquë jaohua'i ëjaohua'i tsi'si hue'ñana Pablote sahuë. ²⁹ Sani asaquëna, Pablote iohua'i cuañese'e cayere yo'oma'ë tñe yo'o do'ire sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, huani jeoñe peopi, ite. Cui'ne co'acohua'ire co hue'ñana cayeje peopi. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are judío paipi huani jeoñu'u cuasajë yo'oyere asa ti'ani iquëre më'ë quë'rona jëjo saoyë. Jëjo saoyë cui'ne ite sañope yo'ocohua'ireje sei'ë, më'ë asa hue'ñana sani ite sañope payere cajë'ë, caquë. Ca tëjihüë.”

³¹ Ja maca soldado pai iti cuañese'eje ñami saijë Pablote Antípatris daripëna sahuë.

³² Ñatasi mu'se soldado pai quëo saicohua'ipi huë'ena co'ihuë. Co'ijëna, caballo saicohua'ise'e Pablo ja're con saë'ë. ³³ Ñatasi mu'se Cesareana ti'ani toya ja'hua romano ëjaëna isijë cui'ne Pablote isihuë. ³⁴ Isirena, toya ja'hua seña tëjini Pablote seji'i: ¿Ique yeja aquë a'ni? Seina, Cilicia yeja aquë a'ë capi. Caquëna, asani, ³⁵ capi:

“Më'ëre co'aye cacohua'ipi datena, më'ëre asasi'i.”

Jaje caquë Herodes huë'ena iquëre sani de'hua ñajë'ë, capi, Felix.

24

Pablote Felixre Caye

¹ Cinco mu'seña tëto sai maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa Ananíaspi cui'ne aiohua'i con daë'ë. Daijëna, cui'ne iti coca caquërepa Tertuloje daji'i. Jaohua'i cato pai ëjaë quë'rona daë'ë, Pablote sañope cañu'u cajë. ² Dani Felix quë'rona tsi'sijëna, Pablote dahuë. Darena, Tertulopi sañope ca huëopi, ñeje:

“Ëjaë Felix, më'ëpi de'oquëpi iye yejaña ñacaina, ai yo'oye peoyë. Cui'ne më'ëpi de'oye cuasaquëpi cuañequëna, yëquë pai si'aohua'i ai jerepa de'oye pa'iyë. ³ Si'a hue'ña më'ëre de'oye cayë. Yëquë romano Ëjaë më'ë Felix ai jerepa pa'i. Jaje pa'ina, ai sihuayë. ⁴ Më'ëpi

tsoe cajëna, ai yo'oma'quë cuasajë a'ri maña cañu'u yëquë cuasajë daise'e asacajj'ë, yëquëre. ⁵ Iquë tiro saicohua'i Nazareno hue'yosicohua'i ëjaëpi ai josa yo'oquë api. Si'a hue'ña Israel paire yequere ye'yaquë cunirojai quëapi, yequë tsëcapëa nequë. ⁶ Jaje pa'ipi Maija'quë huë'e de'oconi si'si nesi'i caquë yo'oquëna, ñani ìte tseahuë, yëquë cuañese'e cayeje pa'ye ne de'huañu'u, cajë. ⁷ Jaje yo'ojëna, Soldado pai ëjaë Lisiaspi dani ai tutu jio dani Pablote sapi. ⁸ Sani Pablote sañope yo'ocohua'ire cuañepi, më'ë quërona sani quëaye pa'iji caquë. Yure më'ëpi Pablote seni asajë'ë. Seni asani si'aye yëquë caye nuñerepa sañope caye a'ë asaja'quë a'ë, më'ë.”

⁹ Caquëna, si'a Israel pai nuñerepa caji, cahuë, ìti maca pa'icohua'i. ¹⁰ Cajëna, romano pai ëjaëpi yure caye pa'iji, caquë jëtëpi ñnoquëna, Pablopi ca huëopi:

“De'oji sihuayë, tsoe ometëcana ëjaë pa'i Israel pai yo'oye asani ne de'huaquëpi asaquëna, yë'ë yo'ose'ere sañope sehuoye pa'ina. ¹¹ Coa doce mu'seña pa'iji, Jerusalëna yë'ë tì'ase'e Maija'quëre sesi'i caquë. ¹² Tì'asiquëpi pa'i te'ireje sañope caye pahuë. Jai pai tsi'sini josa yo'ojajë caquë ca huëoyeje pahuë. Maija'quëre se huë'ere pa'i tsi'si huë'ere jai daripëre josa yo'oye pahuë. ¹³ Yë'ë co'aye yo'oma'ë pa'isiquëre jaohua'i me ñnoja'cohua'i a'ni, më'ëre. ¹⁴ Nuñerepa quëasi'i. Maija'quëre sehuoyë, jaohua'i tiro sai ma'a'ë cacore. Maija'quë yëyere yo'oquë pa'iyë. Si'aye Maija'quë coca toyapë, Moisés cuañese'e, Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e si'aye nuñerepa case'e a'ë, cuasani sehuoyë. ¹⁵ Jaohua'i cuasayeje yë'ë cui'ne cuasayë, yequë mu'seña Maija'quëpi ju'isicohua'ire huëoja'quë api, de'ocohua'ire cui'ne co'acohua'ire. ¹⁶ Si'a mu'seña Maija'quëpi yë'ëre ñaquëna, cui'ne paipi yë'ëre ñajëna, asani nuñerepa de'oye yo'osi'i caquë ai yo'oyë. Jaje pa'ina, Maija'quëre ca'raye pañë, paireje.

¹⁷ Tsoe ometëca yequë pai darire pa'isiquëpi ñno yë'ë quërona co'ihuë. Co'ini tì'lani peocohua'ire cõcasì'i cui'ne Maija'quëre isisi'i caquë Maija'quë huë'ena cacahuë. ¹⁸ Cacani Moisés cuañese'e yo'oni si'sire cuya tosiquë pa'ina, Asia acohua'i Israel pai acohua'i yë'ëre ñahuë, jai pai ja're pa'iyë paquëna, cui'ne josa yo'oma'ë pa'ina. ¹⁹ Yë'ë sañope case'e pa'ito, yë'ëre ñasicohua'ipi dani caye pa'iji. ²⁰ Judío pai yo'ose'ere asani ca tëji ëjaohua'i tsi'si hue'ñare pa'i maca yë'ë co'aye yo'ose'ere tì'asicohua'i pani, icohua'i iye maca pa'icohua'ipi sañope cajajë. ²¹ Yë'ë te'erepa iohua'i ja're pa'i maca tutu cahuë, ñeje: Ju'isicohua'i huëiye pa'iji asa do'ire yure mësaruru yë'ëre sañope yo'oye cahuë, co'aye case'e pani jase'e pati'ñe pa'io.”

²² Jaje caquëna, Felixpi Jesure sehuocohua'i pa'iyere asaquëpi capi:

“Soldado ëjaë Lisiaspi daquëna, nuñerepa asasi'i mësaruru yo'ojë caye.”

²³ Cani Capitánre cuañepi Pablote coma'ë ñajë'ë. I cajeohua'ipi dani ìte cõcaija'cohua'i a'ë. Jaohua'i cacaye de'oji, capi.

²⁴ A'ri maña tsoe mu'seña pa'i maca Felixpi cui'ne i paco Drusila cõni daji'i. Jao cato Judía paio paco'ë. Felixpi dani Pablote quë'ërajajë'ë, caquë cuañeina. Quë'ëratena, dani Jesucristore sehuoni pa'iyere Pablopi quëaquëna, asapi. ²⁵ Asaquëna, Pablopi nuñerepa pa'iyere cui'ne yëyere quëco saojë pa'iyere, cui'ne yequë mu'se pai ñape yo'ose'e ca de'hua ja'ñere quëaquëna, asani Felixpi quëquëpi. Quëquëni capi:

“Saijë'ë, yure cato yequë mu'se më'ëre soini asasi'i.”

²⁶ Yeque cato Felix cuasapi, Pablopi curire isijaquë, isina joye saosi'i. Jaje cuasaquë si'anë soiquë coca caquë yo'opi. ²⁷ Caya ometëca sa tëtto saquëna, Felixpi etaëna, Porcio Festo romano ëjaë de'opi. Israel pai ìte sihuaja'cohua'i a'ë, cuasaquë Pablote etoma'ë paji'i.

25

Festore Quëaye

¹ Festopi romano ëjaë de'oni toaso mu'seña sa tëtto sani Cesareapi Jerusalëna maji'i. ² Mani tì'aëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne Israel pai aiohua'ipi Pablote sañope coca case'ere quëareña. Quëajë seteña. ³ Pablote Jerusalëna jëjo daojë'ë

cajē jaohua'i cato daina, huani jeoñu'u cajē sei'ë. ⁴ Sejēna, Festo capi: "Pani Cesareare Pablo cosiquēpi paji'i. Jarore pa'ijaquē. Yē'ēpi ēa maca jarona sasi'i."

⁵ Ja maca capi:

"Mēsaru ējaohua'ipi yē'ë ja're cōni Cesareana saijē'ë. Sani sañope ite coca pa'ito jarona quēajē'ë."

⁶ Festopi ocho mu'seña panita'a diez mu'seña Jerusalén pani tējini Cesareana co'ipi. Co'ini ñatani pai yo'oye ne de'hua hue'ñana sani ja'rūni ñu'i Pablote dajē'ë, cuañepi.

⁷ Cuañeina darena, Israel pai Jerusalén daisicohua'ipi jaiye co'aye yo'osiquē api cahuē. Jaje iohua'i sañope caye pa'iquēta'are i yo'ose'ere iñojē quēayere pahūē. ⁸ Pajēna, Pablopi sañope iohua'i cayere caquē capi:

"Co'aye ti yo'oma'quē a'ë, yē'ë. Judío pai cuañese'ere sañope yo'oma'quē a'ë, yē'ë. Maija'quēre se huē'ejē sañope yo'oma'quē a'ë, cui'ne romano pai ējaēreje sañope yo'oma'quē a'ë."

⁹ Caquēna, Israel paipi sihuajajē cuasaquē Festopi Pablote seji'i:

"¿Jerusalénna saiye yēma'quē? Jarona yē'ēpi mē'ere sañope case'e ne de'huaja'quēre seji'i."

¹⁰ Seina, Pablopi capi:

"Romano pai ējaēpi pai yo'ose'e asani ne de'hua hue'ña'ë, iño. Yē'ë tayose'e pa'ito ne de'hua hue'ñare pa'iyē. Tsoe mē'ēpi yē'ë quēaye asahuē, judío paire sañope co'aye yo'oye pase'e. ¹¹ Yē'ēpi ai co'aye yo'osiquē pa'ito huani jeoñe de'oji, ju'iñe pasi'i cama'ë pa'iyē. Jaje pa'iquēta'are yē'ere sañope cayepi nuñerepa yo'ose'ere pare caye peoto, yē'ere te'ijē jaohua'ina isi ti'añe peoji. Jaje pa'ina, señe romano pai ējaēre papi yē'ë tayose'e pa'ito asani ca de'huajaquē."

¹² Caēna, Festopi ite cōcōhua'ire sa'ñe coca cani cuasani Pablote caēna:

"Romano ējaērepa quē'rona saiye seto jarona saiye pa'iji."

Agripare Quēaye

¹³ Casiquēpi pa'ina, ējaē Agripa i paco Berenice cōni Festore pēpañu'u cajē Cesareana dateña. ¹⁴ Dani pa'ijēna, Festo jaohua'ire quēapi. Pablo tseā cuañosiquē pa'iyē quēaquē capi:

"Te'i emē Felix cosiquē iño pa'iji. ¹⁵ Jerusalénre pa'ina, Israel pai ējaohua'ipi cui'ne Israel pai aiohua'ipi Pablote sañope coca quēajē ite huaijē'ë." ¹⁶ Cajēna, yē'ë cahuē: "Romano pai ējaohua'i cato te'ire paire coa huēoni ja asama'pē huani jeoñena cuañema'cohua'i a'ë. Jaje yo'oma'pē iti ca cuāñoquēni ite sañope cacohua'ini sañoerepa ñaquē iohua'i sañope ite cayere sañope iohua'ire sehuoyere isicohua'i a'ë, caquē quēajaquē cajē. ¹⁷ Jaje pa'ina, Israel paipi iñona datena, ñatasi mu'sepi pai yo'ose'ere ne de'hua hue'ñare ñu'i Pablote dajē'ë, cuañehuē. ¹⁸ Cuañeina, ire sañope cacohua'ipi quēahuē. Ai co'aquē ai co'aye yo'osiquē api, caja'cohua'i a'ë, cuasaquēta'are. ¹⁹ Coa Israel pai aiohua'i case'ere yo'oma'quē api, cahuē. Cui'ne yequē Jesús cocare jare cahuē. Jesús ju'isiquēpi huēni huajēquē api, caquē api Pablo. ²⁰ Ja mañase'e cajēna, me yo'oja'quē a'ni, cuasaquē Pablote sei'ë. Jerusalénna saiye de'oma'quē, jarona asani ne de'huaye, de'oma'quē cahuē. ²¹ Caquēna, Pablopi romano ējaēpi ne de'huaye pa'iji, caquē api. Caquēna, de'oji iñore cosiquē pa'ijē'ë cahuē. Yequē mu'seña jējo saosi'i, romano ējaērepa quē'rona, cahuē."

²² Caquēna, ējaē Agripapi Festore caēna:

"Yē'ēje ipi caquēna, asasi'i." Caquēna, Festopi capi:

"Ñamina'a ite asa'ñe pa'io." ²³ Ñataquēna, ai de'o caña suñasicohua'ipi ējaē Agripa i paco cōni, jo'yaohua'i cōni pai yo'ose'e asa tu'rihuēna cacareña. Jaro soldado ējaohua'ipi cui'ne Cesarea daripē ējaohua'ipi tsi'sireña. Cacarena, Festopi Pablote dajē'ë, cuañeña.

²⁴ Festopi cuañequēna, dareña. Dani caēna:

"Éjaē Agripa cui'ne si'aohua'i asajē'ë. Si'a Israel pai Jerusalén acohua'i cui'ne iño acohua'i Pablote huaiye pa'iji, ca jujama'cohua'i a'ë. ²⁵ I yo'ose'ere asani ite huaiye peoji, cuasahuē. Pablopi yē'ë yo'ose'ere ējaērepa Augustopi ne de'hua'ñe pa'i api, caquēna,

jarona jêjo saosi'i, cuasahuë. ²⁶ ¿Jaje pa'ina, co'aye yo'oma'quëni me toyaye'ni, mai Èjaëre? cuasaquë Pablote dahuë, ìno. Mèl'èpi ìte asani quëajë'ë, mai Èjaëre toya ja'ñe. ²⁷ ¿Ì co'aye yo'ose'ere huesëquë me cosiquëre jêjo saoye'ni, mai Èjaë quë'rona?"

26

Pablopi Èjaë Agripare Quëaye

¹ Ja maca Agripa Pablote capi:

“¿Mèl'ère sañope cayere sehuojë'ë?”

Caëna, Pablopi jëtë mëani ca huëopi, ñeje:

² “Israel pai yè'ère sañope case'ere yè'èpi sehuoquëna, Èjaë Agripa mè'èpi asaja'quë api caquë sihuayë. ³ Si'aye Israel pai ja'në yo'ojë pa'ise'e asaquëpi, cui'ne si'aye jaohua'li ja're yè'è sañope coca caye asaquëpi, yure yè'èpi quëaquëna, asa jujama'ë dahuëre asacajë'ë caquë seña mè'ère.

Pablo Tsoe Pa'ise'ere Quëaye

⁴ Yè'è tsoe Jerusalénre posë pa'inë pa'ise'e si'a Israel paipi asayë. ⁵ Fariseohua'li cato Israel pai yo'oye nuñerepa yo'ocohua'li a'ë, tayoye pacohua'li a'ë. Yè'è fariseo, de'ose'e Israel paipi asayë. Jaohua'ipi yëni Pablo de'oye yo'opi, caja'cohua'li pa'ini. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë, yëquë aiohua'ire tsoe acohua'ire, ca nëose'ere yè'è ute do'ire sañope yo'ojë yè'ère ìnona dahuë. Ju'isicohua'li tijupë huëni huajëcohua'li pa'ija'cohua'li a'ë, ca nëose'ere ute do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, si'a Israel pai doce tsëca pa'icohua'li si'a mu'seña si'a ñamiña Maija'quëre sejë ì ca nëose'ere uteyë. Ti'acquëna, ñañu'u cajë yè'è Èjaë Agripa yè'èjë cui'ne ute do'ire yè'ère sañope judío pai cayë. ⁸ ¿Me yo'ojë mësarü, Maija'quë ju'isicohua'ire huëo ti'añe paji, cuasaye'ni?

Pablopi Sehuosicohua'ire Josa Yo'o Ja'ñere Quëaye

⁹ Ja'në Jesucristo Nazaret aquë cocare ësequë sehuocohua'ire sañope yo'oye pa'iji, cuasahuë. ¹⁰ Cuasaquë jaje Jerusalénna yo'ohuë. Maija'quë huë'e ñacaicohua'ipi cuañejëna, jai paire cohuë, Jesure sehuocohua'ire. Yecohua'ipi sehuocohua'ire huani jeojëna, asaquë sihuaquë de'oji cahuë. ¹¹ Jesure sehuocohua'ipi Jesure sehuoye pañë caja'cohua'li a'ë cuasaquë sehuocohua'ire ti'ani ai si'sehuë. Israel pai tsi'si huë'ñana cacarojai sehuocohua'ire co'ehuë. Jaohua'ire ai pëi yo'ohuë, Judea dari jere pajë sani co'erojaë'ë, si'sesi'i caquë.

Pablo Ì Pönëse'ere Quëaye

(Hch 9.1-19; 22.6-16)

¹² Jaje caquë Damascona saë'ë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'li ëjaëpi cuañese'e toyani yè'ère isini jêjo saoquëna. ¹³ Saina, ìna ëjaë Agripa jopo mu'se pa'ì maca, ma'tëmopi ësë jerepa miañepi yè'ère ju'api, yè'ère cöcöhua'ireje. ¹⁴ Ju'acquëna, ñani tãtajëna, yè'ose'e asahuë, hebreo cocapi. Caquëna, ‘¿Saulo, Saulo me yo'oquë yè'ère josa yo'oquë'ni? Tarapë jëjësë ñacana duruhuequë tito pë'iyeyë pa'ye mè'ëja'a a'si ne ju'iñeje yo'oyë, mè'ë.’ ¹⁵ Caquëna, yè'èpi ‘¿ne a'ni, Èjaë?’ cahuë. Caquëna, ‘Jesu a'ë. Mè'è josa yo'oquë a'ë.’ ¹⁶ Huëni nëcajë'ë, yè'è jo'yaëre paire quëacaiquëre nesi'i, caquë mè'ère ìñoñë. Mè'èpi yè'è jo'yaë de'oni yure ñase'ere cui'ne yequë mu'seña yè'èpi ìñoquëna, paire quëaye pa'iji.

¹⁷ Mè paì cui'ne Israel tsëca pa'ima'cohua'li huaiye peoji caquë de'oye ñacaija'quë a'ë, mè'ère. Yure Israel tsëca pa'ima'cohua'ina jêjo saosi'i, mè'èpi ye'ya sëtöja'quëre. ¹⁸ Jaohua'li cato cãisicohua'ijë pa'iohua'li pa'iyë. Jaohua'li cato coa huesëjë yo'ocohua'li a'ë. Jaje pa'ina, mëna jo'yaohua'li pa'iyë. Jaohua'ire ye'ya sëtosi'i caquë mè'ère jêjo saosi'i, jaohua'ire quëa sëtöja'quëre, mè'èpi quëaquëna, asa sëtani pönëni Maija'quë jo'yaohua'li pa'ijë, nuiñe yo'ocohua'li, yè'ère sehuocohua'li. Sehuojë iohua'li co'aye yo'ose'ere saì de'hua cuañosicohua'li pa'ijë yè'ère yecohua'li sehuosicohua'li ja're cöni te'e pa'ijë sehuosicohua'li pa ja'ñere paja'cohua'li a'ë.’

Pablopi De'oye Sehuoye

¹⁹ Jaje pa'ina, ějaě Agripa, Jesús ma'tĕmo aye iĥnose'e asani de'oye sehuohuĕ. ²⁰ Sehuoni du'ru macarepa Damasco pa'icohua'ini quĕahuĕ. Jeteyo'je Jerusalĕn pa'icohua'ire quĕahuĕ. Cui'ne si'a Judea yeja pa'icohua'ire quĕahuĕ. Cui'ne Israel pa'i peocohua'ireje quĕahuĕ, ĥeje: 'Tsoe pa'ise'e jeoni Maija'quĕre sehuojĕ'ĕ. Sehuoni sehuosicohua'i yo'oyere yo'ojĕ'ĕ.' ²¹ Ja yo'o do'ire Israel pa'i pĕijĕ yĕ'ĕre huani jeoĥu'u cajĕ Maija'quĕ huĕ'ena tseahuĕ. ²² Jaje pa'iquĕta'are Maija'quĕpi coĕaina, nuĥerepa saiye. Ja yĕ'ta'api yureje si'aohua'ire Maija'quĕ coca quĕaquetĕ, ějaohua'ire cui'ne ějaohua'i peocohua'ireje quĕahuĕ, Maija'quĕre tsoe quĕacaicohua'ipi cui'ne Moisés tsoe quĕase'eje pa'ye. ²³ Jare quĕahuĕ, ĥeje: Cristopi ai yo'oni juni huesĕye pa'iji. Jeteyo'je ipi du'ru huĕni de'o pa'iyere, huasoyere iĥoja'quĕ api, maire Israel pa'ire cui'ne Israel pa'i peocohua'ire."

²⁴ Pablopi ĩte saĥope cayere saĥope jaje caquĕna, asani Festopi ai tutu capi:

"Pablo mĕ'ĕ cuepequetĕ cayĕ. ĩtise'e ĥaquetĕ ye'ye huesĕni."

²⁵ Caquĕna, Pablopi sehuopi:

"Pa'ni ějaĕ Festo, cuepema'ĕ nuĥerepa cayĕ. Jaje pa'ire pa'ji cuasajĕ asayere. ²⁶ Ique mai ějaĕ Agripa yĕ'ĕ caye si'aye asaji. Jaje pa'ina, ca'rama'ĕ cayĕ si'aye ĩ ĥa huĕ'ĥana, nuĥerepa yĕ'ĕ caye ějaĕpi asa tĭ'aji, huesĕma'ĕ cuasayĕ. Cama'ĕ pa'iyĕ, yequetĕ huĕ'ĥana pa'i ĥama'tona tĕto saise'ere. ²⁷ ějaĕ Agripa, ĩ Maija'quĕ coca tsoe quĕacaicohua'i case'ere nuĥerepa coca'ĕ cuasaquetĕ? Asayĕ, mĕ'ĕ. ĩ Jaje pa'ima'quĕ?"

²⁸ Caquĕna, ja maca Agripa Pablote capi:

"Mĕ'ĕpi quĕaquetĕna, Jesús cocare sehuoye ja'i maca yo'ohuĕ, mĕ'ĕ capi."

²⁹ Caquĕna, Pablopi capi:

"Mĕ'ĕ sehuoquetĕna, cui'ne si'aohua'i iye mu'se yĕ'ĕre asacohua'ije sehuoja'cohua'i a'ĕ cuasaquetĕ Maija'quĕre seĥĕ. Yĕ'ĕje pa'iohua'i sehuosicohua'i pa'ijĕta'a se'a mea peocohua'ipi sehuosicohua'i pa'ijajĕ caquetĕ seĥĕ."

³⁰ Pablopi ĥeje ca tĕji maca ějaĕ Agripa huĕni nĕcaquetĕna, cui'ne ja yeja cuaĥnequetĕje cui'ne Bereniceje cui'ne si'aohua'i ĩti maca ducohua'ije huĕni nĕcahuĕ. ³¹ Huĕni sani tĭropi ĩohua'ise'e sa'ĥe coca cahuĕ, ĥeje:

"ĩ Iquetĕ co'aye yo'oma'quĕre me huani jeoĥe'ni, cui'ne cosiquĕpi pa'iyeye peoji, iquĕre?"

³² Caquĕna, ja maca Agripapi Festore capi:

"Romano ějaĕrepapi ne de'huajaquetĕ ipi cama'quĕ pa'ito yurepi ĩte joyeni etora'huĕ."

27

Pablote Romano Quĕ'rona Saye

¹ Yĕquĕre Italiana jĕjo saoĥu'u cuasani, Pablote cui'ne yequetĕ cosicohua'ire Capitán Juliona ĩsihuĕ, jaĕpi ĥajaquetĕ cajĕ Augusto hue'yosi tsĕcapĕ aquĕna. ² Adramitio yo sa'ro yohuĕna ayamĕ'ĕ, Asia yeja yo sa'noana sani tĕjire pacona. Jaona aya mĕni saĕ'ĕ. Saijĕna, cui'ne yĕquetĕ ja're conĭ Aristarcoje saji'i, Tesalónica daripĕ aquĕ Macedonia pa'i. ³ ĥatasi mu'sepi Sidón yo sa'rona tĭ'ahuĕ. Jarona tĭ'arena, Juliopi de'oye yo'oquetĕ Pablo cajeohua'ipi necaijajĕ cuasaquetĕ Pablote eto saquetĕna, sani ĩ cajeohua'ire, pĕpaquetĕ yo'opi. ⁴ Tutu ju'ama' tĕ'huija'a Sidónpi saicohua'ipi ai tutu saĥope ju'a do'ire Chipre saodohuĕ yĕ'quĕ macaja'a saĕ'ĕ. ⁵ Saicohua'ipi Cilicia yeja cui'ne Panfilia yeja je'ĥerepa sa sani Mira daripĕna tĭ'ahuĕ. Mira cato Licia yeja daripĕ aco pa'iji.

⁶ Jarona Capitánpi yequetĕ jai yohuĕ tĭ'api, Alejandría daripĕpi daisiconi. Ja yohuĕpi Italia yejana saija'coni asani Capitánpi aya mĕijĕ'ĕ, cuaĥepi. Cuaĥeina, aya mĕteĥa. ⁷ Tutu saĥope ju'a do'ire dahuĕre saĕ'ĕ, ai tsoe mu'seĥa. Ai yo'ojĕ Gnidona tĭ'ahuĕ. Ai tutuquetĕna, jerepa saiye co'api. Co'aquetĕna, Creta saodohuĕ tutu ju'ama'a tĕ'huija'a tĕ'ijani saĕ'ĕ, Salmón daripĕ je'ĥere pa'ja'a. ⁸ Tĕ'tĕpaja'a saijĕ ai yo'ojĕ De'o Yo Sa'ro hue'yosi yo sa'rona tĭ'ahuĕ, Lasea daripĕ quĕ'rona.

⁹ Tsoe ne huesĕni yo'orojaiĥe sĕte ai huajĕya'ye nĕji'i, ja yĕ'ta'api yohuĕja'a saiye tsoe je'ĥerepa oco tĕcahuĕ tĭ'aĥe sĕte. Jaje pa'ina, asaquetĕ Pablopi yĕhuoquetĕ capi:

¹⁰ “Ēmēohua'li yohuēja'a mai sainsi ai yo'oja'cohua'li a'ē, si'aye mai saye, cui'ne yohuē nejoja'cohua'li a'ē, cui'ne maije jut'iñe pa'iohua'li a'ē.” ¹¹ Caquē yēhuoquēna, Capitánpi sehuocaiye paquē coa asa topi, Pablo caye. Iti yohuē paquē cayere cui'ne yohuē quēhuiquē cayere sehuocaji'i. ¹² Jaje pa'ina, si'aohua'li cuasahuē iye yo sa'ro cato co'aji oco tēcahuē pēani tēto saiye. Sañu'u, Fenicena ēsē du'ina tiñarepa ña sa'rona. Jarona oco tēcahuē jēañu'u, cuasahuē.

Asi Tsiaya Ai Co'poye

¹³ Jaje cuasajēna, huē'ehuē te'tepi a'ri ja'ye tutu ju'aquēna, saiye de'oji cuasajē yohuē dēquēye ne huahuase'e naē mēa saoni ayani saē'ē, Creta tē'tēpaja'a. ¹⁴ Saijē pa'li maca ēmēje'e tē'hui jai tuturepa daiyepi dani yohuēre tutu sao. ¹⁵ Tutu sacona, sañope yo'o jujarena, tutupi quēconi sao. Sacona, io jējo saoyeje saē'ē. ¹⁶ Saicohua'ipi te'e a'ri saodohuē Clauda hue'eco jeteyo'jena tī'ahuē, ai tutuma'tona tī'ani. Jarona ai yo'ojē a'ri yohuē paire huaso yohuē ayahuē. ¹⁷ Aya tējini jai yohuē joima'coni cuasajē jai yēi meapi huehuē yohuē, cui'ne a'ji mejahuēana Sirte hue'eyena ju'a huesē ma'ñe cajē ca'rajē dēquēyere jopojā'a jēa dēso neñahuē, yohuēpi ju'aye pajaco cajē. Jaje yo'oni coa huahuajē tutu sao cuañojuē. ¹⁸ Ñatasi mu'seje ai tutuquēna, ña jujani iti saicohua'ipi yohuē sayere tsiayana moe dēso huēohuē. ¹⁹ Toaso mu'se acona yureta'a iohua'li jēñare papi ñajē jēa dēsohuē, yohuē pa'ise'e. ²⁰ Ai tose mu'seña ēsēre cui'ne ma'ñocore ñama'pē pa'ijē cui'ne ai tutu ju'aquēna, tutu sao cuañojē yureta'a ti ne huesēre pahuē cuasahuē.

²¹ Ai tose aima'pē pa'iyē sēte, Pablopī si'aohua'li jopona huēni nēcāni capi:

“Yē'ē Cretana pēañu'u caye asani sehuocaisicohua'li pa'ito de'ora'pi. Jarona pēasi-cohua'li pani si'aye iye ai yo'oye para'huē. ²² De'oji, yure ai cuasama'pē, tutu mañare hue'ejē'ē, si'aohua'li mēsaru huajēja'cohua'li a'ē, yohuēse'e ne huesētoje. ²³ Yē'ē pacacai necaiquēpi Maija'quēpi iye ñami i huiñaēre jējo daouna, dani capi, ñeje: ²⁴ ‘Pablo ca'rama'ē pa'ijē'ē, César quē'rona saiyeque pa'iji. Jaje pa'ina, mē'ē iño pa'li do'ire Maija'quēpi si'aohua'ire mē'ē ja're yohuē pa'icohua'ire huasoja'quē api, ju'iñere.’ ²⁵ Jaje pa'iyē sēte ējaohua'li tutu mañare hue'ejē'ē, yē'ē cato Maija'quēpi i case'ejē ñacaija'quē api cuasayē, cui'ne huiñaē quēase'ejē pa'ye pa'ija'coa cuasayē. ²⁶ Mai cato saodohuēna yohuēse'e ju'a huesēcona, tumasicohua'li pa'ija'cohua'li a'ē.”

²⁷ Tutupi tutu saosicohua'ipi jai asi tsiaya Adríaticore huahuahuē, jopo ñami pa'li maca, catorce mu'seña pa'li maca ja maca, ñami jopo pa'li maca yohuē ñajē sacohua'ipi je'nērepa yeja tī'añē cuasahuē. ²⁸ Asani huaiñere cuecujēna, treinta y seis metros paji'i, huaiñe. Pa'ina, ai seña maca sani tijupē cuecujēna, veintisiete metros paji'i. ²⁹ Pa'ina, jai quēna pēana ju'a huesē ma'ñe cajē ca'rajē yo sētipēja'a cuatro quēna ca'huanoa jēo dēsohuē, iti dēquēco naupa ja'ñere. Yo'ojē esa ñatama'coni cuasahuē. ³⁰ Iti yohuē sacohua'ire papi yahuerepa jai huēre jēo sañu'u cajē ea du'iona, jēa yohuēre a'ri yohuēre tsiayana casa huahuoñu'u cajē yo'ohuē, quēna ca'huanoare corohuē quē'rona jēa dēsoñu'u cajē yo'oyeje pa'ye yo'ohuē. ³¹ Yo'ojēna, Pablopī quēapi, Capitánre cui'ne i soldado paire ñeje caquē:

“Iye yohuē sacohua'ipi iye yohuēre pa'ima'pē pa'ito mēsaru huajēcohua'li pa'iyē peosipi.”

³² Jaje caquēna, asani soldado acohua'ipi a'ri yohuē sēa mea tēa jēoreña. ³³ Nata maca Pablopī si'aohua'ire aō huēopi ñeje caquē:

“Mai catorce mu'seña aima'cohua'li a'ē, mai pa'li ja'ñere huesējē. ³⁴ Jaje pa'iquēta'are yureta'a aijē'ē, tutu paja'cohua'li, mēsaru naña me macaje ne huesēye peoji.”

³⁵ Jaje ca tējini aore ini Maija'quēre seni tējini yētoni ai huēouña. ³⁶ Ai huēoquēna, ñani quēcojē aore aña. ³⁷ Yohuē pa'icohua'li cato, docientos setenta y seis pa' pateña.

³⁸ Ani tējini trigore tsiayana ña'ñe dēsoreña, peojaco cajē.

Yohuē Ne Huesēye

³⁹ Nata tomesi maca yohuē sacohua'ipi iti yeja mamire huesēcohua'li paē'ē. Pa'ijē mejahuēre ñani, jaona sē'añu'u cuasajē yo'ohuē. ⁴⁰ Jaje yo'ojē yohuē jēaye sēani huahuasi

mea yē'te tēteni it̄i hue'ñana quēna ca'huanoa jea coehuē, cui'ne yohuē tayo peruje joyehuē, it̄i po'neñeje. Jaje yo'oni tutuquēna, sai cañare mēohuē. Mēorena, yohuēpi mejahuēna tsiojai huēo. ⁴¹ Tsiojaijēna, jai yohuē corohuēpi mejahuēna ju'anēni huesēo. Ja maca yureta'a yo sētipēja'a joni sacol'ē, ai tutu to'acquē ju'ayepi. ⁴² Ja maca soldado paipi cosicohua'ire huani jeoñu'u cajē yo'ohuē, jaohua'ipi mamini catire paja'cohua'i a'ē cuasajē. ⁴³ Jaje yo'ojēna, Capitánpi Pablora huasosi'i caquē yo'oma'pē pa'ijē'ē, capi. Cani si'aohua'ire cuañepi mamicohua'i cato du'ru du'teni mamijē'ē, caquē. ⁴⁴ Ja jeteyo'je yecohua'ipi yohuē toñana tseani mamijē saijē'ē, capi. Caēna, jaje yo'ojē si'aohua'i huajēcohua'i yejana ti'ahuē.

28

Malta Saodohuēre Pa'iyē

¹ Si'aohua'i yejana de'hue ti'asicohua'i pa'ijē ja saodohuē mami asahuē, Malta. ² Si'aohua'ire yēquēre it̄i maca pa'icohua'ipi de'oye yo'ohuē. Jaje yo'ojē toa suani dani cuijē'ē, cahuē. Ja mu'se cato ocoquē sēsēye pa'iji. Jaje pa'ina, si'aohua'ire huēohuē, cuija'cohua'ire. ³ Ja maca Pablo ja'ju jeca mañare col'eni suaquēna, toapi uquēna, etacopi, aña cucol'ē, jētēna. ⁴ Pablo jētēna añapi cuni decona, ñani it̄i maca pa'icohua'i sa'ñe cahuē:

“Iquē paire huaiquē pa'ima'quē, jaje pa'ipi jai tsiaya mamini jēasiquē pa'itoje, ja yē'ta'api ite de'oye pa'iyē peoyerepa Maija'quēpi yo'oma'quē.”

⁵ Pablopi añare toana ya'cue tōni ti a'si ju'iñe peoyerepa paji'i. ⁶ Pa'ina, si'aohua'i je sa'yēhua cotoja'quē api, panita'a huajērepa juni tajja'quē a'ni cuasajē utehuē. Utejēna, ai yo'oye paquēna, ña jujani tiñe cuasaye ponani Diusu api, cahuē.

⁷ Yēquē pēa sito quēno macare Publio hue'equē jai tsio paji'i. Jaē cato saodohuē ējaērepa paji'i. Jaēpi yēquēre i huē'ena de'oye pēpani tres mu'seña ao aequē ñacaji'i. ⁸ Jarote Publio pēca ja'quē suña dahuēna cui'ne tsie ēta dahuē coni ju'iquē paji'i. Pa'ina, Pablopi cacani ñani Maija'quēre seni tējini ite jēñapi patoquēna, col'yapi. ⁹ Col'yaēna, asani ite saodohuē acohua'ipi jai pai ju'icohua'ipi daē'ē. Daijēna, si'aohua'ire jujupi. ¹⁰ Jaje jujuquēna, ñani sihuajē ai de'oye yo'ohuē. Yo'ocohua'ipi yequē yohuēna aya mēni sai huēo maca yēquē saijē ai ja'ñe cui'ne si'aye jopo caraye isihuē.

Pablo Romana Ti'añe

¹¹ Toaso ñañēohua'ire saodohuē pani tējini yureta'a jai yohuēna ayamē'ē, Alejandro acona, oco tēcahuē pa'ina, pēasicona, Castor cui'ne Póluz diusuohua'i a'ē cajē nesicohua'ipi quē'iona ayamē'ē. ¹² Aya mēni saicohua'ipi Siracusana ti'ahuē. Ti'ani toaso mu'seña pēahuē. ¹³ Pēasicohua'ipi tsiaya tē'tēpaja'a saicohua'ipi Regiona ti'ahuē. Ti'ani ñatasi mu'se saijēna, huē'ehuē tē'tepi ai tutu ju'api. Jaje ju'acquēna, saicohua'ipi se ñatasi mu'se ti'ahuē, Puteolina. ¹⁴ Ti'ani jarona ñahuē, Maija'quē do'icohua'ire. Ñajēna, jaohua'ipi pējajē'ē cajēna, siete mu'seña pēani paē'ē. Pani saicohua'ipi yureta'a Romana ti'ahuē. ¹⁵ Yēquē saiye tsoe asani pa'icohua'ipi Maija'quē do'ijēpi sañope dani ti'ahuē, yēquēre. Forona Apio quē'rona, toaso cono ucu huē'ña pa'i hue'ña, ja Romarepa ti'lama'nē. Ja maca Pablo ña huajēni sihuaquē Maija'quēre de'oji caquē pēpapi. ¹⁶ Jaje Romana ti'asi maca ējaohua'ipi te'i pa'ijaquē Pablo cani te'e soldadore ite ñaja'quēre nehuē. Neni te'ire pēpahuē.

Romare Pablo Pa'iyē

¹⁷ Toaso mu'seña Roma pēani pa'iquēpi Pablo jējo saopi, judío pai ējaohua'ire soija'cohua'ire. Soina, judío pai tsi'sirena, capi:

“Do'ijērepa yē'ē judío paire col'aye sañope yo'oma'quē a'ē, cui'ne ja'nē aihua'i case'eje sañope yo'oma'quē a'ē. Jaje pa'iquēta'are yē'ere Jerusalénre pa'ina, tseani romano paina isihuē. ¹⁸ Isirena, jaohua'ipi si'aye yē'ē yo'ose'e seni asa tējini huani jeoñe peoquēna, etoñu'u cahuē. ¹⁹ Cajēna, judío paipi asani ēsehuē. Ešejēna, sei'ē. Jaje pa'ito romano pai ējaēre papi Césarpi yē'ē yo'ose'e asani ne de'huajaquē caquē, nuñerepa yē'ē

paire sañope caye peoquëta'a jaje cahuë. ²⁰ Jaje pa'ina, mësarute soihuë, ñaquë coca caja'cohua'ini, yë'ë iye maca tsea cuañsiquëpi quëna me së'i pa'iyë, mai Israel pa'i utejë pa'iyere cuasa do'ire.”

²¹ Jaje caquëna, ìohua'ipi cahuë:

“Yëquë më'ère sañope cajë toyase'e ñama'cohua'i a'ë, Judea pa'icohua'i toya daose'e cui'ne jaropi do'ijërepa judío pa'i daisicohua'ije më'ère co'aye yo'oquë api cayeje pa'ahuë'ë. ²² Jaje pa'ina, yëquë asaye yëyë, më'ë cuasayere. Yëquë ñno asajë pa'iyë, si'a hue'ña pa'icohua'ipi huajëya'yere sañope cajëna.”

²³ Jaje cani ìti tsi'sija'a mu'se ca nëohuë ca nëosicohua'ipi jai pa'i tsi'sihuë, Pablo pëani pa'i hue'ñana. Tsi'sirena, Pablopi nea hue'ña huëosiquëpi neatorepa quëa tējipi ma'tëmo pa'i tē'te ayere, Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'epi cui'ne Moisés cuañese'epi cōni ñnoquë quëapi, Jesús ayere care paji cajë sehuojajë caquë. ²⁴ Jaje caquë quëaquëna, yecohua'ipi Pablo caye sehuocaë'ë, yecohua'ipi sehuocaiye pahuë. ²⁵ Jaje yo'ojë te'e cuasaye peoquëna, sai huëohuë. Sai huëojëna, Pablopi capi:

“Maija'quë de'o joyopi nuñerepa capi, mësaruru aipëre ìte quëacaiquë Isaías yë'opoja'a ñeje:

²⁶ Sani quëajë'ë, ja daripë paire.

De'huarepa asanije asa tì'añe paja'cohua'i a'ë.

De'huarepa ñanije ña tì'añe paja'cohua'i a'ë.

²⁷ Ìohua'i cuasajë pa'iyepi cara huesësico pa'i do'ire,

Cajonoaje ta'pise'ere hue'eyë.

Cui'ne ñaco cajë siose'ere hue'eyë, ñaño pañë.

Asayeje pajë, cui'ne jaje pa'iquë cuasajë asa tì'añe pajajë caquë nëina,

Cui'ne yë'ëna co'iyë pajëna, yë'ëpi ìohua'ire jujucaiyë pajaquë cajë jaje yo'oyë.

²⁸ Jaje pa'ina, yure iyere asajë'ë, iye Maija'quë huaso cocare judío pa'i peocohua'ina quëaye pa'iji. Jaohua'ita'a de'oye asacaija'cohua'i a'ë.”

²⁹ Jaje Pablo caquëna, judío paipi pëijë sañope cajë saë'ë.

³⁰ Pablopi jarona caya ometëcahuëa pëani paji'i, ì pa'i huë'e do'i ìpi saiquë. Jarore pa'i si'aohua'ire ìte do'i saicohua'ire de'oye pëpaquë yo'opi. ³¹ Yo'oquë pa'i Maija'quë cuañe tē'te ayere ca'raye peoyerepa quëaquë cui'ne Èjaë Jesucristo ayere ye'yapi, yecohua'ipi ti josa yo'oma'pëna.

ROMANOS

Pablo Romano Sehuosicohua'ire Toyaye

¹ Yë'ë Pablo, Jesucristo jo'yaë'ë. Maija'quëpi yë'ëre soini cui'ne i jëjo daoquëre nepi, yë'ëre i huaso cocare quëaja'quëre.

² Maija'quëpi ja huaso coca ai tsoe ca nëoquëna, ire quëacaicohua'ipi i de'o toya pëpëna toyaahuë'ë. ³ Maija'quë mamaquë Jesucristo ayere Jesucristo pai de'oni judío pai ëjaë David tsëcapë aquë paji'i. ⁴ Pai pa'iquëta'a Maija'quë mamaquë tutu quë'ire papi asayë, i de'o joyo tutupi yo'oquëna, ju'isiquëpi huëni inouna. ⁵ Jaje pa'ina, Jesucristo do'ipi Maija'quë yëquëre i mamipi i jëjo daocohua'ire nepi, si'a yeja pa'icohua'ipi sehuoni cui'ne i case'ere necaicohua'i pa'ijajë caquë. ⁶ Mësaruje jaohua'i acohua'ipi Maija'quë soisicohua'i pa'iyë, Jesucristo tsecohua'i pa'ijajë caquë.

⁷ Si'aohua'i Roma daripë acohua'i Maija'quë soisicohua'ire caquë toyayë, mësarute. Maija'quë oi soipi, mësarupi ina isisicohua'ipi de'oye pa'ijajë caquë. Soisicohua'ipi de'oye pa'ijë'ë, Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi de'oye pa'iyë isiquëna.

Romana Pablo Do'i Sai Èaye

⁸ Du'ru macarepa Jesucristo do'ire yë'ë ja'quëre sihuayë, si'aohua'ire mësaruni cuasaquë. Mësarua Maija'quëre cuasajë pa'iyë si'a hue'ña pa'icohua'ire de'oye quëajëna, sihuayë. Sihuaquë de'oji cayë, Maija'quëna. ⁹ Yë'ë si'a joyorepa cuasaquë Maija'quëre necai pa'iyë, i mamaquë cocarepa quëacaiquëpi. Maija'quë api, iti ñasiquë si'anë yë'ë mësarute cuasaquë secacaiye. ¹⁰ Si'anë Maija'quëre señë, i yëyepi pa'ina, yë'ë jaro do'i sasi'i caquë. ¹¹ Jaje pa'ina, cõcayë yëyë, mësarute joyo pa'iyë, ai jerepa tutu quë'iohua'i pa'ija'cohua'ire. ¹² Ñeje caquë cayë: Maija'quëre mai cuasayere sa'ñe cõcayere caquë yë'ëpi mësarua cuasayere se cõcaina, mësarupi yë'ë cuasayere cõcayë'ë. Jaje yo'ojë sa'ñe cõcayë pa'iji.

¹³ Maija'quë do'ijë yë'ë mësarua quë'ro sasi'i si'anë caquëta'a yureje ja yë'ta'a saiye pañere asajë'ë caquë quëayë. Hueare tëayeje pa'ye mësaruja'a Maija'quë joyo ayere sani tëasi'i caquë cuasahuë, yequë hue'ña judío peocohua'ija'a tëayeje pa'ye. ¹⁴ Jaje pa'ina, yë'ë sehuosi do'ire tañe asacohua'ire, huesëcohua'ire, ëjaohua'ire cui'ne ëjaohua'i peocohua'ire, si'aohua'ire quëaye pa'iji. ¹⁵ Jaje yo'oquë cui'ne mësarua Roma pa'icohua'ireje Maija'quë coca quëacaiye yëyë.

Maija'quë Coca Tutu Quë'i

¹⁶ Maija'quë huaso coca quëaye yë'ëre huajëya'ye nëiñe paji. ¿Maija'quë tutu quë'i cocarepa me yë'ëre huajëya'ye nëico'ni? Si'aohua'ire ite sehuocohua'ire huaso ja'ñe a'ë, judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje. ¹⁷ Jaje pa'ina, necaire paye pa'iji cuasa do'ire Maija'quëpi nuñerepa pa'icohua'ire neñere quëaji, de'o cocapi: “Nuñerepa pa'iquë cato, Maija'quëpi necaire paye pa'iji cuasayepi pasipi” caji tsoe toyase'e.

Do'i Quë'iohua'i Pa'iyë

¹⁸ Iohua'i col'aye yo'oyepi Maija'quë coca ye'yayere sañope yo'oyë. Jaje yo'osicohua'ire Maija'quëpi ma'tëmöre papi iohua'i yo'osi do'i col'ayere papi sai ja'ñe jëjo dao ja'ñere inopi, maire. ¹⁹ Jaohua'i tsoe asayë, ta'ñe Maija'quë ayere. Jaje pa'ina, ipi jaohua'ire du'ru inopi, i ayere ña ja'ñe. ²⁰ Si'aye iye yeja pa'iyë ipi de'huapi. I de'huani pa'i macapi huëoni i nese'ere ñajë Maija'quë pa'iyë asayë, ite ñama'pë pa'inije. Jaje pa'ina, Maija'quë tutu quë'ipi cui'ne ti pani huesëquë pa'iyë asajëta'a de'oye yo'oye pasi do'ire, ca de'huani jëa ti'ña peoji, jaohua'i. ²¹ Jaje Maija'quë pa'iyë asacohua'ipi Maija'quëre papi cajë ite oiye pahüë. Cui'ne yequeje de'oquëre papi caye pahüë. Coa ai jerepa yeque ti do'i peoyere cuasahuë. Cui'ne iohua'i huesë joñoapi nea hue'ñana ne huesëhuë, co'a joñoa hue'e do'ire. ²² Jaje pa'ina, ta'ñe pa'iohua'i a'ë cacohua'ita'a coa ai jerepa huesëohua'i pa'iyë. ²³ Maija'quë de'oquërepa pa'iquëta'are tiñere señë, ju'icohua'ije

pa'iohua'ire de'huase'ere, pa'ije pa'ire, pi'aje pa'ire, nëicohua'ije pa'ire cui'ne añaje pa'ire de'huase'ere.

²⁴ Jaje pa'ina, señajë mësaru yëyeje yo'ojë pa'ijë'ë caquë jeocopi, Maija'quë. Jaje caquë jeocouna, huajëya'ye sa'ñe yo'ohuë, ìohua'i capëje ti oiye peoyerepa. ²⁵ Nuñerepa Maija'quë cocare asaye yëma'pë coa ai jerepa cosoyere asahuë. Cui'ne jaje yo'ojë Maija'quë de'huasi co'amañare sei'ë, de'oquëre pa'ë cajë. Maija'quëre pare sema'pë cui'ne Maija'quëre pa'ë caye pahuë. Maija'quë cato ti de'oquëre pa'ë caye pa'iji, si'anë. Jaje pa'ijaquë.

²⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi jeocopi, co'aye si'sire yëcohua'ini coequë. Jaje pa'ina, nomiohua'ije Maija'quë cuañese'e jeoni sa'ñe nomiohua'ija'a ëmëre yo'oyeje yo'ohuë, si'si. ²⁷ Cui'ne jaje ëmëohua'ije nomiohua'ire yo'oye jeoni sa'ñe ëmëohua'ija'a yo'ohuë. Ëmëohua'ipi huajëya'ye yequë ëmëohua'ini yo'o do'ire ìohua'i capëapi ai yo'oyë, ìohua'i co'aye yo'o do'ire sai cuañojë.

²⁸ Jaje pa'ina, ìohua'ipi Maija'quëre asaye coeye sëte, ije ìohua'ire jeocopi, joyo huesëohua'i pa'ijë ìohua'i yëyeje co'ayere pa'ijajë, caquë. ²⁹ De'oye nuñerepa pa'iyë peocohua'ipi co'ayese'epi timësicohua'ipi pa'iyë, si'si yo'oye, nomi yëye, ëa ña'ne jaiye tayo yo'oye. Co'amañare ëa ñajë co'aye cuasaye, huani jeoñe, uihuaye, cosoye, co'a merepa co'acohua'ipi cui'ne co'a coca carojacohua'i pa'iyë. ³⁰ Yecohua'ini co'acohua'i a'ë cayë, Maija'quëreje coecohua'i a'ë, josa yo'ocohua'i a'ë, coa pa'ipi ne ti'a'ne pa'iji cuasacohua'i a'ë, cui'ne yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasacohua'i a'ë. Co'ayere ai jerepa se cuasa huëcohua'ipi cui'ne pëca ja'quëohua'ireje de'oye sehuoma'cohua'i a'ë. ³¹ Yëhuoye asa ti'a'ne coecohua'i a'ë. Ìohua'i ca nëose'eje yo'o ti'ama'cohua'i a'ë. Ìohua'i sihuama'cohua'i a'ë. Yecohua'ireje sa'nope yo'ose'ere sai de'huama'cohua'i a'ë. Ai yo'ocohua'ire teaye pa'iohua'ire yecohua'ire ñama'cohua'i a'ë. ³² Jaohua'i cato Maija'quë cuañese'e si'aye asacohua'i a'ë. Cui'ne asacohua'i a'ë, iye yo'osicohua'i pani do'i quë'iohua'ipi pa'ijë juni huesëye pa'iji case'eje. Jaje asacohua'ita'a ai jerepa co'ayere yo'ojë pa'iyë. Cui'ne yecohua'ipi co'aye yo'ojëna, sihuajë yëjë ña'ne.

2

Maija'quë Nuñere Papi Ca Huesoye

¹ Yequë yo'ose'ere ña tējini co'aye yo'oquë api ca huesoquë pani ca de'huani jëa ti'a'ne peoji. Më'ëpi yequë yo'ose'ere ña tējini co'aye yo'oquë api ca huesoquë pani, më'ëja'a co'ye ca huesoye pa'iji, më'ëje cui'ne yo'o do'ire. ² Jaje pa'ina, asayë, mai Diosupi pai yo'oyere ña tējini i coca cayeje pa'ye nuñerepa ca huesoja'quë api, ja co'ayere yo'osicohua'ire nejoñe pa'iji ca maca. ³ Jaje pa'ina, më'ëpi cuasani Maija'quë pai ñape yo'ose'e ña tējini ca hueso mu'se ti'a'ëna, yecohua'ire tayoyë, cuasaquëpi cui'ne më'ëpi ìohua'i yo'oyeje yo'oquë pani ¿jëaja'quë a'ë, cuasaquë? Jëaye peoji. ⁴ ¿Më'ëre ponañere caquë Diosu dahuëre quëcoquë yo'oquëna, i oi yo'oyere asama'ë huesëquë coeyë, më'ë? ⁵ Jaje pa'iquëta'are më'ë joyo jëa do'ire më'ë pa'iyë pönëma'ë coequë pa'ë'ë, më'ë. Jaje yo'oquë ai jerepa më'ë nejo cuañjo ja'ñere tsi'so timëñë, më'ë Maija'quë pai ñape yo'ose'e ña tējini ca hueso mu'se ti'a'ëna, sai ja'ñere më'ë yo'ose'eje pa'ye. ⁶ Ja maca ipi pai ñape yo'ose'eje pa'ye sa'ija'quë api. ⁷ De'oye yo'oyere yo'o jujama'cohua'ipi ëja deoyere cui'ne i de'oye pa'iyere cui'ne ju'i ma'ñere co'esicohua'ini Maija'quëpi ti pani huesëyere isija'quë api. ⁸ Isiquëta'a yecohua'ipi ìohua'ise'e cuasajë nuñere sehuoma'pë coa co'ayere tuiyë. Jaohua'ire cato Maija'quëpi pëi nejoja'quë api. ⁹ Si'aye co'aye yo'ocohua'ire ai yo'oye cui'ne oiye pasipi, du'ru macarepa judío pa'ipi jeteyo'je judío pa'ipi peocohua'ije. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi de'oye yo'osicohua'ire cato sihuaye, cui'ne ëja deoyere cui'ne de'oye pa'iyere isija'quë api. Du'ru macarepa judío pa'ipi jeteyo'je judío pa'ipi peocohua'ireje isija'quë api.

¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quë cato icohua'i yecohua'i a'ë caquë yo'oma'quë api, si'a yë'quë maca ñaquë api, si'a pa'ire. ¹² Jaje pa'ina, Moisés cuañese'ere asama'cohua'ipi co'aye yo'ocohua'i pa'itoje ja yë'ta'a nejoja'cohua'i a'ë, Moisés cuañese'e asama'cohua'ire.

Cui'ne Moisés cuañese'e asacohua'ita'a co'aye yo'osicohua'ire nejoñe pa'iji, Moisés cuañese'e ca do'ire. ¹³ Cuañese'ere coa asacohua'i cato, nuñerepa pa'icohua'i peoyë. Cuañese'ere yo'ocohua'i cato nuñerepa pa'icohua'i a'ë ca huesoye pa'iji. ¹⁴ Judío pai peocohua'i cato toya cuañese'eje ti peoyë. Jaje pa'iohua'ita'a cuañese'e pacohua'ipi yo'oyeje pa'ye yo'ojë pa'iyë, iohua'i cuasase'epi. Jaje yo'ojë iohua'ipi iohua'ire cuañeñe neñë. ¹⁵ Jaje pa'ina, iohua'i yo'oyepi iñoñë, iohua'i joñoare cuañese'e pa'iyë paye. Jaje pa'ina, iohua'i joñoa cuasayepi caja'coa, de'oji mē'ë yo'ose'e panita'a co'aji, mē'ë yo'ose'e. Jaje cani iñoji, cuañese'epi joñoare pa'iyë. ¹⁶ Cui'neje iohua'ire caja'quë api, Maija'quë ca hueso mu'se pa'ina. Ja mu'se cato Maija'quëpi Jesucristo ja're si'a pai yahue yo'ose'e ña tējini ca huesoye pa'iji, yē'ë de'o cocarepa quëase'eje pa'ye.

Judío Pai Cui'ne Moisés Cuañese'e

¹⁷ Mē'ëpi judío pai pa'ima'quëje ñani caquë jerepa pa'i a'ë cuasaquëpi, Moisés cuañese'ere asaquëpi, Maija'quëre pare payë caquë sihuaquëpi, ¹⁸ Maija'quë yëye ta'ñe asaquëpi, cui'ne cuañese'epi de'oyerepa ti'lañere ye'yesiquëpi, ¹⁹ yecohua'i ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'i pa'icohua'ire ye'yaquëre pa'ë cuasaquëpi, cui'ne nea hue'ñaje pa'i hue'ñare pa'icohua'ire de'oyepi miacaiyeje pa'ye yo'o iñoquëre pa'ë cuasaquëpi, ²⁰ cuañese'e pacohua'ipi, ta'ñe asaye cui'ne nuñerepa yo'oyere ye'yaye payë cuasaquë huesëcohua'ire ye'yaquë pa'iquëpi cui'ne tsije pa'iohua'ire quëa ti'añë cuasaquëpi. ²¹ Jaje pa'iquëpi ye'yaquë a'ë cuasaquë pani ¿me yo'oquë mē'ëja'a co'ye ye'yama'quë'ni? Jare mē'ëpi co'amaña yahue i ma'ñe a'ë quëaquëta'a ¿cui'ne me nesi'quë mē'ëpi co'amaña yahue imaquë'ni? ²² Yequë nomiore yo'oma'ë caquëta'a, ¿me yo'oquë mē'ëpi jaje yo'oquë'ni? Cui'ne mē'ëpi coa de'huasicohua'ire ñani coequëta'a ¿me nesi'quë iohua'i se hue'ña pa'i co'amaña yahue imaquë'ni? ²³ Maija'quë cuañese'ere pare pacohua'ipi pa'iyë caquëta'a, mësarupi cuañese'ere de'oye sehuocaima' do'ire yecohua'ipi Maija'quë co'aquë api cayë. ²⁴ Jaje yo'oye pa'ina, ñare paquë toyase'e caji: “Judío pai peocohua'i co'aye cayë, Maija'quëre, mësaru co'aye yo'o do'ire.”

²⁵ Jaje pa'ina, mē'ëpi cuiri ca'ni tēasiquëpi Moisés cuañese'ere si'aye sehuocaito cōcaili, mē'ë yo'ose'e. Jaje pa'iquëta'are mē'ëpi cuañese'ere sehuocaima'quë pani ca'ni tēama'quëje pa'i pa'iyë pa'iji. ²⁶ Jaje pa'ina, tēama'quëta'a si'aye cuañese'ere yo'oni ca'ni tēase'eje pa'i pa'iyë pa'iji. ²⁷ Jaje pa'ina, i ca'nihuë tēama'quëta'a, cuañese'ere si'aye sehuoquëna, ja yo'oyepi mē'ëni co'aye yo'oquëre iñoja'quë api, toyase'e paquëta'a cui'ne ca'ni tēasiquëta'a sehuoma'ë pa'isiquëre. ²⁸ Judío repa pasi'i caquë coa ëmëje'ese'epi yo'ojë ti'añe peoji. Cui'ne nuñerepa cuiri ca'ni tēaye cato ëmëje'epi yo'oye peoji. ²⁹ Jaje pa'ina, judío repa cato pa'iyë pa'iji nuñerepa sa'nahuëre papi. Cui'ne cuiri ca'ni tēase'epi sa'nahuë joyore pana tēasiquëje pa'i pa'iyë pa'iji. Coa cuañese'epi ti'añe peoji. Maija'quë joyo neñe a'ë, iye cato. Jaje pa'ina, iye cayeje ne cuñosiquë cato Maija'quëre papi de'oquë api caquë ña nēosiquë api, pani pai mañapi.

3

¹ Jaje pa'ina, ¿iquere do'i paquë'ni, judío pai pa'iyë cui'ne cuiri ca'ni tēasicohua'i pa'iyë? ² Ja cato jaiye cōcaili pa'iji, du'rurepa Maija'quë judío paina i coca de'hue pacaija'cohua'i a'ë caquë isisi do'ire. ³ Jaje pa'iquëta'are jaohua'i judío acohua'ipi nuñerepa yo'oyere yo'o jujani jēotoje Maija'quë cato i ca nēose'ere jare yo'o ti'aquë pa'iji. ⁴ Maija'quë cato i coca nuñerepa cayeje pa'ye yo'o ti'aquë api, si'a pai coa cosocohua'i pa'itoje. I cato cosoma'quë api. Jaje pa'ina, toyase'e caji: Nuñerepa pa'iquëre iñoñe pa'iji, mē'ë case'epi.

Cui'ne yecohua'ipi mē'ëre ña tējini ca hueso maca mē'ëpi de'oquërepa etaja'quë a'ë.

⁵ Mai tayo yo'oyepi Maija'quë nuñe yo'oyere de'oyerepa iñojë pa'lito Maija'quë mai tayo do'ire nejoquë pani Maija'quë nuñe yo'oma'quëpi nejoji. ¿Jaje caye pa'iquë? Pani, pai caye ayepi caye a'ë. ⁶ Jaje caye peoji. Maija'quëpi nuñe yo'oma'quë pani, si'a pai tayo yo'ose'e ña tējini ¿me pai yo'oyere ca huesoye pa'iquë'ni?

⁷ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cosoyepi Maija'quë nuñerepa pa'iyere ai jerepa de'oye iñocaiye pa'ito ¿me neni yë'ëre tayoquë api cayë'ni? ⁸ Jaje pa'ito ¿me yo'oquë co'ayere yo'oma'quë'ni, de'oyepi pa'ija'core? Iye cato yecohua'ipi cayë, maire. Co'aye cuasajë sañope cacohua'ini co'aye yo'ojë de'oyere tì'añe pa'iji ye'yayë cayë, maire. Jaje cacohua'ire nuñerepa yo'oquë nejoñe pa'iji.

Si'aohua'i Do'i Quë'iohua'ipi Pa'iyë

⁹ ¿Jaje pa'ito mai judío paipi jaohua'i seña maca de'ocohua'ire pa'ë cuasajë pa'iyere? ¡Pani! De'ocohua'i peoyë. Tsoe mai judío paipi de'ocohua'i pa'i ma'ñe iñohuë. Jaohua'i ja're si'a yë'quë maca co'ayepi pacona, pa'iyë. ¹⁰ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Te'i macajë ti peoji, de'oquë.

¹¹ Asani pasi'i cacohua'ijë peoyë.

Peoyë, Maija'quëre co'ecohua'ijë.

¹² Si'aohua'i tayo sani huesësicohua'i a'ë. Si'aohua'i do'i peocohua'i a'ë, ti coçaima'cohua'ipi.

De'oye yo'ocohua'i, te'i macajë ti peoji, de'oye yo'oquëjë.

¹³ Jaje pa'ina, si'aohua'i tërëhuëa cato paire tasico de'hua sioma'coje pa'io, coa nejo cocare etaye.

Si'aohua'i tsemeñoapi coa cosoyë.

Aña tsimaje pa'yepi si'aohua'i yë'opqa pa'iyë.

¹⁴ Yequëre ai yo'o huano'i co'ayese'e yecohua'ire cayë, cui'ne sëjeñese'e.

¹⁵ Paire esa huani jeoñese'e yëcohua'i a'ë.

¹⁶ Si'aohua'i co'aye yo'oyepi ai yo'oye cui'ne nejoñe isiyë.

¹⁷ Cui'ne ñama'pë pa'iyë, de'oye pa'i ma'arepa.

¹⁸ Jaje pa'iohua'ipi ti ca'raye nëima'ëna, Maija'quëre cuasama'pë pa'iyë, a'ri mañaje.

¹⁹ Si'aye tsoe hue'ña Moisés cuañese'e judío pa' cuañese'e pacohua'ipi si'aye yo'oye pa'iji caji cajë asayë, mai. Jaje pa'iquëta'are iohua'i tayo do'i ca de'huani jëaye peosipi. Maija'quë pa' ñape yo'ose'e ñani ca hueso mu'se tì'asi maca si'aohua'i iye yeja acohua'i ca hueso cuañoja'cohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, cuañese'ere sehuojë yo'ocohua'i cato Maija'quë ja're cõni pa'iyë tì'añe paja'cohua'i a'ë. Cuañese'epi mai tayose'ere iñoji.

Maija'quëre Cuasayepi Huaso Cuañoñe Pa'iji

²¹ Yure cato Maija'quë nuñerepa pa'iohua'ire de'ocohua'ire pare neñere iñoipi, cuañese'e cayere yo'oma'ë, tirona se qani. Iye cato Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'ere cui'ne Moisés cuañese'e toyase'ere ñajë asayë, i jaje yo'oye.

²² Jaje pa'ina, Maija'quë iquë jerepa pa'ire cuasama'quëpi i nëñerepa pa'iyere isiquë api, coa si'aohua'i Jesús ire papi cuasacohua'ire. ²³ Jaje pa'ina, si'aohua'i tayo yo'ocohua'ire sëte si'aohua'ire Maija'quë de'oyerepa tì'añe caraji. ²⁴ Jaje pa'ijëta'are Maija'quëpi oi nuñerepa pa'iohua'ire nepi, i coa isiyepi, Jesucristo do'ipi huasoquë.

²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi Cristo ju'ini tsie jëosi do'ipi pa' co'aye yo'oye sai de'huayere nepi. Ja sai de'huayere tì'añe pa'iji, Jesuni necaiquëre papi asa do'ipi. Cui'ne tsoe acohua'i tayo yo'ose'ere coa sa tëto saima'ë paji'i, Maija'quë. Jesús tsiese'epi sai de'huapi. Jaje yo'oquë i nuñerepa pa'iyere cui'ne i quëcose'ere iñoipi. ²⁶ Iñoipi yurejë Diusu nuñerepa pa'i a'ë caquë iñoquë yo'opi. Yëquëjë cui'ne Jesús tsiese'epi Jesure ire papi cajë asacohua'ire nuñerepa pa'iohua'ire nequë a'ë caquë iñoquë yo'opi, Maija'quë.

²⁷ ¿Yure jerore pa'ico'ni, mai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasaye? Tsoe peoco. ¿Me yo'oco peoco'ni? Maija'quëre necaiquëre pare cuasa do'ire peoco, pa'ni cuañese'ere yo'o do'ire. ²⁸ Maija'quëre necaiquëre pare cuasaquëni nuñerepa pa'i api ca huesoye pa'iji, Maija'quëpi cuañese'e yo'oma'quë pa'itojë. Jare tsoe asayë, mai.

²⁹ ¿Mësarupi cuasato Maija'quë judío pa' Diususe'e pa'iquë? ¡Pani! Judío pa' peocohua'ijë Diusure payë, ite. ³⁰ Jaje pa'ina, yequë Diusu peoji, te'i api. Jare ipi paire nuñerepa pa'icohua'ire ca huesoye pa'iji, ca'ni tëasicohua'ire cui'ne pa'cohua'ireje, coa si'aohua'i ite necaiquëre pare asacohua'ini. ³¹ Jaje pa'ito ¿coa mai ite necaiquëre pare

asayepi ja'në cuañese'e jeocoye pa'iquë, cōcai ma'ñe de'huani? ¡Pani, jaje yo'oye! Coa ai jerepa yureta'a cuañese'ere de'oyere pa'ë cacaijē yo'oyë.

4

Abraham Yo'ose'epi Iñoñe

¹ ¿Iquere mai ai Abraham ti'aë'ni, i yo'o do'ipi? I ayere cañu'u, yure. ²⁻³ Toyase'e caji: “Diusupi Abrahamre nuñerepa pa'ire ca huesopi, Abrahampi Diusuni ire papi caquë cuasa do'ire.” I yo'o do'ipi nuñerepa pa'i pa'ie Abraham ti'añe papi. Ti'asiquë pani jerepa pa'i a'ë cara'pi. Yure cato Maija'quë ña hue'ñana jaje ca ti'añe peoji. ⁴ Co'amaña necaiquëre sañe cato coa isise'e peoji, nesi do'ire sañe a'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are co'amaña nesi do'ire peoquëpi Maija'quëni nuñerepa pa'i ca hueso cuañoñe pa'iji. Coa ite ire papi cuasa do'ire co'aquëre nuñerepa pa'iquë api, ca huesoquëni cuasa do'ire. Jaje yo'oye pa'iji. ⁶ Maija'quëpi yequëre ñani i yo'ose'ere cuasama'ë nuñerepa pa'ire ca huesoquëpi ai sihuaji. Davidje cui'ne caji, toyase'epi. ⁷ I case'e cato caji ñeje:

Sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi iohua'i co'aye yo'ose'ere oni yejesicohua'ipi, cui'ne iohua'i co'aye yo'o do'ire coa saï tosicohua'ipi.

⁸ Sihuacüë pa'iyë, Ejaëpi co'aye yo'ose'ere cama'ëna, saï tosicohua'ipi.

⁹ ¿Jaje pa'ito iye sihuaye ca'ni tëasicohua'ise'ere sihuaye pa'iquë? Pani. Ca'ni tëama'cohua'ije ja sihuaye payë. Tsoe maipi asahuë. Toyase'e cato caji, Diusupi Abrahamre nuñerepa pa'ire ca huesopi, Abrahampi Diusuni ire papi caquë cuasa do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ito ¿ite je yëhua nuñe pa'iquë api, Abrahamre caë'ni, i ca'ni tëasi jeteyo'je? Pani ja yë'ta'a tëama'në jaje ca nëopi. ¹¹ Ca nëosiquëpi jeteyo'je, ca'ni tëa cuaño'pi, Maija'quë cuañequëna. I ca'ni tëase'epi iñoñe a'ë, Maija'quëpi tëama'quë pa'inë nuñerepa pa'iquë api, ca huesose'ere. Cui'ne Abraham cato tëama'cohua'ipi Maija'quëre necaiquëre pare cuasacohua'i pëca ja'quë api. Jaje pa'ina, Abraham cuasase'ejë cuasacohua'ire Maija'quëpi nuñerepa pa'iohua'ire ca huesoji. ¹² Ca'ni tëama'quë pa'inë Abraham Maija'quëre necaiquëre pare cuasase'ejë pa'ye ca'ni tëasicohua'ipi cuasacohua'i pëca ja'quë api.

Maija'quë Ca Nëose'ere Ti'añere Quëaye

¹³ Maija'quë Abrahamre cui'ne i tsëcapë acohua'ire iye yejare isija'quë a'ë ca nëoni, ca nëoma'ë paji'i, Abrahampi cuañese'ere yo'o ti'a do'ire. Coa ai jerepa ca nëopi, Abrahampi Maija'quëni necaiquëre papi cuasa do'ire. Ja do'ire Abrahamre nuñerepa pa'ire ñaquë Diusu isisi ca nëopi. ¹⁴ Jaje pa'ina, cuañese'e caye yo'o ti'acohua'ipi Maija'quë ca nëose'ere ti'añe pa'ito, Maija'quëre necaiquëre papi cuasayepi do'i peoye patira'pi, cui'ne Maija'quë ca nëose'epi do'i peoye ne huesëra'pi. ¹⁵ Cuañese'e cato ai yo'o ja'ñere isiji, Maija'quë saï de'huaquëna. Cui'ne cuañese'epi peoquëna, ¿Me saño'pe yo'oye pa'iquë'ni?

¹⁶ Maija'quë ca nëose'e cuañese'ere pacohua'ise'e ti'añe peoji. Cuañese'e peocohua'ije ti'añe pa'iji. Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë acohua'ipi ti'añe pa'ijaquë cani coa do'i peoye i ca nëose'ere isiye pa'iji, Abraham cuasase'ejë pa'ye cuasacohua'ini. Jaje pa'ina, Abraham mai pëca ja'quë api. ¹⁷ Toyase'epi caji: “Jai pai pëca ja'quëre yë'ëpi nehuë, më'ëre.” Jaje Diusu ca nëouña. Abraham cato Maija'quëre ju'isicohua'ire pa'ie isiquë api asapi.

¹⁸ Cuasaquëpi ñani uteye peotojë Abraham cato ca nëose'erepa pa'ija'coa cuasaquë utequë paji'i. Jaje pa'ina, jai pai pëca ja'quë de'opi, Abraham. Maija'quë ite ca nëose'ejë pa'ye ti'api. Ja ca nëose'e cato caji: “Jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë tsëcapë.” ¹⁹ Ca nëose'ere asaquëpi cien ometëca paye ja'i maca pa'ina, Zara i paco i con'i aiohua'i pa'linije Abraham tsi paye peoji asaquëta'a necaiye pa'iji cuasase'e coa ne huesoma'ë paji'i. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë ca nëose'e jëa coeye papi. Coa case'e a'ë cuasaye papi. Coa ai jerepa pa'i ja'ñere pa'ë cuasapi. Jaje cuasaquëpi ai jerepa cuasare paquë de'opi. De'osiquëpi Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihuapi. ²¹ Maija'quë si'aye ne ti'añe tutu paquëpi

ī ca nēose'ere neja'quēre papi cuasapi, jēa coeye peoyerepa. ²² Jaje pa'ina, Maija'quē nuñerepa nequē api cuasa do'ire nuñerepa pa'ire ca huesopi.

²³ Abrahamre Maija'quē nuñe pa'ire ca huesopi cajē toyase'le Abrahamse'ere cajē toyaye pahuē, maireje cajē toyase'le a'ē. ²⁴⁻²⁵ Jaje pa'ina, maire nuñerepa pa'iohua'ire nesi'i caquē mai do'ire jucacani huēji'i, Jesús. Jaje pa'ina, mai Ējaē Jesure ju'isiquēpi huēisiquēni ire papi cajē cuasacohua'ire Diosupi nuñerepa pa'iohua'ire ca huesoji, maipi ite necaire paquē api cuasa do'ire.

5

De'oye Pa'iyē

¹ Pa'ire paji cuasa do'ire Maija'quē maire nuñe pa'iohua'ire ca huesopi. Jaje pa'ina, Maija'quē ja're conī de'oye pa'iyerepa tī'ahuē, asajē pa'iyē, mai Ējaē Jesucristo do'ire. ² Cui'ne mai Ējaē Jesucristo do'ipi de'hue tī'ahuē, Maija'quē ī oi pa'i hue'ñarepa yure sihuajē pa'iyē. Maija'quē de'oyerepa pāi ñape pa'ija'cohua'i a'ē cuasajē ute jujama'pē pa'iyē. ³ Ja yē'ta'a ai yo'oyeje pa'iji. Jaje tī'arujē sihuayē, ai yo'oyepi quēcojē dahuēre pa'iohua'ire de'oye. ⁴ Quēcojē dahuēre yo'oyepi mai tī'añe pa'iji, neñasicohua'irepa pa'iyena. Neñasicohua'irepa pa'iyepi jēa coeye peoyerepa utejē pa'iyena tī'añe pa'iji, mai. ⁵ De'lo joyo ī isiquē yo'oyeja'a Maija'quēpi mai joñoana ī oiyere isi timē huesoji. Jaje pa'ina, mai jēa coeye peoyerepa utejē pa'iyē coa teaye ute tayoye peoji.

⁶ Jaje pa'ina, co'ye huasoye peoquēna, ne tī'ama'cohua'i pa'i do'ire Cristo jucacaji'i, iti macarepa tī'aēna, co'acohua'ini caquē. ⁷ A'jiñe peoji, yequēni jucacaiye. Nuñe pa'ire pani jucacasi'i caquē yo'oquēje peoji. Coa te'i pati'ñe pa'i api, ai de'oquērepa do'ire caquē jucacaiquē. ⁸ Jaje pa'iquēta'are Maija'quē cato ī oiye iñopi, maire, ja yē'ta'api co'acohua'i pa'itoje Cristo maire jucacaiyepi. ⁹ Jaje pa'ina, Cristo Jesús ju'isi do'ipi maire nuñerepa pa'icohua'ire ca huesopi. Jaje pa'ina, yure cato jerepa Jesús oi necai do'ire tēji mu'serepa Maija'quē pēi nejoquēna, jēaja'cohua'i a'ē, mai. ¹⁰ Mai ite sañope yo'ocohua'i pa'i macata'a Maija'quē maire ī mamaquē ju'i do'ipi ī ja're de'oye pa'iyē nepi. Jaje nesiquēpi yure cato jerepa Cristo huajēquērepa pa'iyepi huasoja'quē api, maire, tsoe ipi de'oye pa'iyē sēte. ¹¹ Cui'ne jase'le pa'iyē paji. Maija'quēre sihuayē, Cristo Jesús do'ire ini pacacajē. Jaje pa'ina, Cristo do'ipi ī ja're conī de'oye pa'iyē tī'ahuē.

Adán Cui'ne Cristo

¹² Te'i ěmēpi co'aye yo'o huēopi. Ja yo'o do'ire juni huesēye huēopi. Jaje pa'ina, si'aohua'i juni huesēye pa'iji, si'aohua'i co'aye yo'ocohua'i sēte. ¹³ Ja yē'ta'a cuañese'le peo'nē co'aye yo'oyepi tsoe paji'i, iye yejare. Pa'ina, cuañese'le peoquēna, co'aye yo'ocohua'ire sañope caye peopi. ¹⁴ Jaje pa'iquēta'are Adán pa'inēpi Moisés pa'inēna si'aohua'i juju huesēahuē'ē, Adán Maija'quē cuañese'ere sehuoma'ē yo'ose'eye pa'ye yo'oma'cohua'ita'a co'aye yo'ocohua'ipi. Adán cato Jesucristo daija'quēje pa'i paji'i.

¹⁵ Jaje pa'iquēta'are Maija'quē isiyepi Adán co'aye yo'ose'le tēto saise'ere pa'ē. Te'i Adán co'aye yo'osi do'ire jai pāi jujuhuē. Jaje pa'ina, Jesucristo do'ipi Maija'quē jai pāi de'oye pa'i ja'ñere, huasoyere coa isiyepi jerepa pa'ye a'ē. ¹⁶ Adán co'aye yo'ose'epi maire necaiye peoji. Maija'quē isise'epi jaiye necaiye pa'iji. Te'ipi te'ore co'aye yo'o do'ire maire nejoñe pa'iji. Maija'quē isise'le cato jaiye co'aye yo'osicohua'i pa'itoje nuñerepa pa'iohua'ire necaiye a'ē. ¹⁷ Ju'iñe je'quē te'i ěmē co'aye yo'osi do'ire tutu papi. Jaje pa'ye jerepa tutu paja'cohua'i a'ē, huajēyerepa pa'iyere Jesucristo te'i do'ire Diosupi nuñerepa pa'icohua'ire ca huesocohua'ipi.

¹⁸ Jaje pa'ina, Adán ī co'aye yo'osi do'ipi si'a pāire ne huesēja'cohua'ire nepi. Cui'neje pa'ye yo'oquē Jesucristo nuñerepa yo'oyepi si'aohua'i de'oye ti ne huesēye peoye de'oye pa'i ja'ñe necaji'i. ¹⁹ Ñeje caquē cayē: Te'i de'oye sehuocaima'ē pa'isi do'ipi, si'aohua'i co'acohua'i pa'ē'ē. Jaje pa'iquēta'are, te'i de'oye sehuocaiquē pa'isi do'ire jai pāi nuñe pa'iohua'irepa pa'iyē tī'ahuē, Jesucristo do'ipi.

²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quēpi cuañese'le isipi, co'ayepi ai jerepa pa'ija'quē caquē. Jaje jaiye co'aye pa'itoje Maija'quē oiyepi ai jerepa jaiye pa'iji. ²¹ Ja'nē co'ayepi cato pāi

ëjaërepaje pa'ye paji'i, paire cuañequë juni huesëyena saquëpi. Yure cato Maija'quë oiyepi nuñerepa yo'oyeja'a paì ëjaërepaje pa'ye de'opi, Jesucristo yo'o do'ipi, ti pani huesëyena saja'quë caquë.

6

Cristore Sehuosicohua'i Pa'iyë

¹ ¿Jaje pa'ito me caja'cohua'i a'ni? ai jerepa co'ayere yo'oñu'u, Maija'quë oiyere jerepa iñoja'quë api caquë. ² ¡Pani jaje cayë! Tsoe mai co'aye yo'oye jeosicohua'i cato ju'isicohua'ijë pa'yepi pa'iyë. ¿Me jaje pa'ito ja yë'ta'api co'aye yo'ojë pa'iyë'ni? ³ Oco do maca Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyena cacajë i ju'ise'eje pa'ye juë'ë, mai. Mësaruru jare tsoe asayë. ⁴ Jaje mai oco do maca ju'isicohua'ire Cristo ja're te'e ta cuañosicohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë. Ja maca Cristore pëca ja'quë i de'o tutupi yo'oquëna, Jesús huëise'eje pa'ye cui'ne maije huëiye pa'iji, huajëye pa'iyena.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo ju'ise'eje pa'yena tsiosicohua'i sëte, cui'ne i huëise'eje pa'ye maipi huëiye pa'iji. ⁶ Co'ayere ëjaëje pa'ire pajë necaiyere cui'ne mai paise'e yë tuture nejose'e pa'ijaquë cajë Cristo ja're que cuañosicohua'ipi pa'iyë asayë, mai. ⁷ Jaje pa'ina, ju'isiquë cato co'ayepi jo'ya nesiquë peoji. ⁸ Jaje pa'ina, Cristo ja're te'e ju'isicohua'i pani i ja're conì pa'ija'cohua'i a'ë cuasayë. ⁹ Tsoe maipi asajë pa'iyë, Cristo te'e juni huesësiquëpi tijupë juni coñe pase'e. Ju'inë ite tijupë quëcoye peoji. ¹⁰ Co'a tutupi naë payere ti nejoquë Cristo juji'i. Jaje ju'isiquëta'a i huajëquë pa'yepi Maija'quëre pacacaiji. ¹¹ Jaje cui'ne ju'isicohua'ijë pa'i pa'ijë'ë, co'aye itire yo'oma'pë cajë, co'aye yo'oyepi pa'itoje. Jare cuasajë huajëcohua'irepa Maija'quëre pacacaijë'ë, mai Èjaë Cristo Jesús ja're pa'icohua'ipi.

¹² Jaje pa'icohua'i sëte mësaruru co'ayepi cuañe cuañosiquëje pa'i pajë'ë, capë yëyere yo'oma'pë cajë. ¹³ Yureta'a mësaruru capëare isima'pë pa'ijë'ë, co'ayere yo'oja'co cajë. Mësaruru capëare ju'isicohua'i huëisicohua'ijë pa'icohua'ire Maija'quëna isijë'ë, de'o nuñerepa yo'oyere nejajë cajë. ¹⁴ Co'aye yo'oyepi yureta'a ëjaë cuañeñeje pa'ye maire cuañe cuañoñe peoji, Moisés cuañeñepi maire meñe cuañe cuañoñe peo do'ire, coa Maija'quë oiyepi meñe pa'i do'ire.

Jo'yaohua'i Pa'iyë Ayere Quëaye

¹⁵ ¿Maija'quë oi ñacaiyere meñe pa'ijë cuañese'e meñe peo do'ire co'ayere yo'ojë pa'iyë pa'iquë? Pani. ¿Me neni jaje yo'oye'ni? ¹⁶ Jaje pa'ina, mësaruru tsoe ta'ñe asayë. Jo'yaë cato ëjaëna isisiquëpi i cuañeñere sehuocaija'quëpi pa'iji, cajë. Jaje pa'ina, ëjaëre necaicohua'i cato sehuocaiye pa'iji, iohua'i ëjaëni. Jaje pa'ye cui'ne co'aye yo'oyere sehuocacohua'i cato co'ayere ëjaëre payë. Jare sehuocaiye cato ju'iñena saye a'ë. Ja yë'ta'a Maija'quëre sehuocaiye cato nuñerepa pa'iyena saye a'ë. ¹⁷ Ja'në co'ayepi jo'ya nesicohua'ipi paë'ë, mësaruru. Pa'isicohua'ita'a Maija'quë ye'yayena isisicohua'ipi si'a joyorepa ja ye'yayere sehuohuë. Jaje pa'i do'ire Maija'quëre sihuaquë de'o'ji cayë, ite. ¹⁸ Yureta'a co'ayere ëjaëre peocohua'ipi Maija'quëre necaiyena, jo'yaohua'i de'ohuë, nuñe pa'iyere yo'oñu'u cajë. ¹⁹ Mësaruru ta'ñe asa ja'ñere caquë coa paì cayere papi cayë. Ja'në mësaruru co'ayena isisicohua'ipi co'ayere necaijë paë'ë, co'ayere yo'ojë, co'ayere mësaruru capëpi necaise'eje pa'ye. Yureta'a nuñe pa'iyena mësaruru isiye pa'iji, Maija'quë yëyere yo'ocohua'i pa'ija'cohua'ipi, ina isisicohua'ipi.

²⁰ Mësaruru co'ayepi cuañesicohua'i pa'i maca, nuñerepa pa'iyere necaijë pa'iyë pahüë. ²¹ ¿Iquere de'oye pa'iyë isi o'ni, ja co'aye yo'oyepi, yure mësaruru huajëya'ye asa cuañoñepi? Ja cato ju'iñena saye pa'iji. ²² Jaje pa'isicohua'ita'a yure, de'oye pa'iyë. Co'ayepi jo'ya nesicohua'ire paye paquëna, Maija'quëre necaiyena cacani pa'iyë. Jaje pa'ina, mësarute de'oyerepa pa'iyë necaiji. Iyeta'a Maija'quëna isisicohua'ipi pa'ijë cui'ne tëjiyere papi ti pani huesëyere payere necaiji. ²³ Co'aye yo'osi do'ire co'ayepi sañe cato ju'inë a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi mai Èjaë Jesucristo do'ipi maire coa isiye cato ti pani huesëye a'ë.

7

Huejayeje Pa'ye Quëase'e

¹ Maija'quë do'ijë, mësarü Maija'quë cuãnese'ere asacohua'ipi asayë, mai huajëcohua'li pa'li macase'e cuãneñepi sëasicohua'ije pa'iohua'ire paye paire. ² Jaje pa'ina, nomio huejasico cato cuãnese'e do'ire io ëjère sëasicojë pa'io pa'ico, ipi ju'ima'quëpi pa'ina. Ëjëpi ju'isiquë pa'itota'a, cuãnese'epi sëase'eje pa'ye peoji. ³ Jaje pa'iquëta'are iopi ja yë'ta'a ëjë pa'ina, yequë ëmëna tsiojaisico pani ëmëre yo'oco. Jaje pa'iquëta'are ëjëpi ju'isiquë pa'itota'a yequë ëmëre tsiojani paye pa'iji, ëmë yo'oco peoco ja maca.

⁴ Jaje cui'ne mësarujë Maija'quë do'ijë, Cristo ju'li do'ipi ju'isicohua'ije pa'iohua'ipi pa'iyë, cuãnese'epi naë pacona pa'isicohua'ipi, cuãnese'ere ëjëje pa'ire pasicohua'ipi yure cato, yequë ëmëni payeje pa'iohua'li a'ë, Cristo ju'isiquëpi huëisiquëre pani, Maija'quë ña hue'ña de'oyere pare mai yo'ojë pa'ija'cohua'ipi. ⁵ Ja'në mai yëyere yo'ojë pa'icohua'li pa'ë. Pa'ijë mai co'aye yëyere cuãnese'epi ne sëtouna, ai jerepa mai yëyere yo'ohuë. Ja yo'oyepi ju'iñena sapi, maire. ⁶ Cuãnese'epi sëasicohua'ije pa'iohua'li pa'ë. Yureta'a joyesicohua'ije pa'iohua'li pa'iyë, mai ju'isi do'ipi. Jaje pa'ina, cuãnese'epi jo'ya nesicohua'li peocohua'ipi Maija'quë joyo huajëye pa'iyë isiyepi Maija'quëre necaiyë. Necaima'pë pa'iyë, cuãnese'e cayere.

Co'aye Yo'oyepi Pa'iyë, Yë'ëna

⁷ Jaje pa'ito ¿me caji'cohua'li a'ni, cuãnese'e co'aye a'ë caye? ¡Pani jaje caye! Yë'ë quëaquëna, asajë'ë, yë'ë yo'ose'ere. Cuãnese'epi yecohua'li co'amaña yëcaima'ë caye pato yë'ë asaye para'huë, yecohua'li co'amaña yëcaiyë co'ayere papi pa'iyë. Cuãnese'e ëse do'ipi co'aye yo'oye asahuë. ⁸ Yecohua'li co'amaña yëcaima'ë pa'ijë'ë cayeja'a co'ayepi yë'ëre jerepa co'ayere yëyena ne sëto. Jaje cuãnese'epi caye pato co'aye yo'oye ju'ise'eje pa'ye a'ë, itise'e pani. ⁹ Te'erepa tsoe yë'ë cuãnese'e asama'quëpi coa pa'ë. Pa'ina, cuãnese'epi titani co'aye yo'oyere ne co'yao. ¹⁰ Ne co'yacona, yë'ëpi ju'ë. Ju'ina, cuãnese'e pa'iyë isisi'li ca nëota'a yë'ëre ju'iñena sapi. ¹¹ Cuãnese'epi yo'oma'ë cacona, co'aye yo'oyepi jerepa co'ayere cosoco. Co'ayepi yo'oma'ë cuãnese'e cayeja'a ju'iñere isio.

¹² Jaje pa'ina, ja cuãnese'e cato Maija'quë tse a'ë, nuñere pa'ë cui'ne maire cõcayë a'ë, si'aye Maija'quë cuãnese'e cato de'oyere pa'ë. ¹³ Ja de'oyepi yë'ëre ju'iñena saye pao. Pacona, co'ayepi yë'ëre cato ju'iñena sao. Sacona, ja do'ire asahuë, co'aye pa'iyë. Cui'ne asahuë, cuãnese'e ëseyëja'a co'ayepi ai co'ayerepa pa'iyë.

¹⁴ Jaje pa'ina, asayë, mai. Cuãnese'e cato joyo aye a'ë cajë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato pai a'ë, tara cui'ne ca quë'li a'ë. Jaje pa'ina, co'ayepi jo'yaëre paji, yë'ëre. ¹⁵ Jaje pa'ina, asa ti'ama'ë pa'iyë, yë'ë yo'oye. Yë'ë yëyere yo'oma'ë ai jerepa yë'ë coeyere yo'oyë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yë'ë yo'oye coeyere yo'oni ja maca cuãnese'e de'oyerepa pa'iyë asayë. ¹⁷ Jaje pa'ina, yë'ë pa'ima'ë pa'iyë, iti yo'oquë. Yë'ëre sa'nahuë co'aye pa'iyepi yo'oji. ¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ë capë pa'ise'e yë'ë pa'iyë ti de'oye peoji, yë'ëre. Jaje pa'ina, de'oyere yo'osi'li cuasaquëta'a yo'o ti'ama'ë pa'iyë. ¹⁹ De'oye yë'ë yëyere nema'ë, coa ai jerepa yë'ë coeyere nequë pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'ina, yë'ë coeyere yo'oni yë'ë pa'ima'ë pa'iyë, iti yo'oquë. Yë'ëre co'aye sa'nahuë pa'iyepi yo'oji.

²¹ Jaje pa'ina, ñeje iye yë'ëre pa'iji, de'oye yo'oye yëquëta'a de'hue co'ayese'ere yo'oyë. ²² Jaje pa'li sëte yë'ë cuasaye cato Maija'quë cuãnese'ere yëyë. ²³ Yëquëta'are yë'ë capëpi sañope yë'ë cuasa hue'ñana yo'oco. Ja cato co'ayepi yë'ë capëre pa'iyepi yo'oji. Japi cose'eje pa'ire paji, yë'ëre. ²⁴ ¡Co'aquëre pa'ë, yë'ë! ¿Nepi yë'ëre ne huasoja'cohua'li a'ni, iye capë ju'iñena sacco aire? ²⁵ Coa Maija'quëse'e ne huasoja'quë pa'iji, Cristo Jesús mai Èjaë do'ipi. Jaje asaquë sihuayë. Jaje pa'ito yë'ëpi Maija'quë cuãnese'ere sehuocaiye pa'iji, yë'ë cuasayepi. Jaje pa'iquëta'are yë'ë capëpi co'ayena cuãne cuãnosiquëpi jo'yaëje pa'li pa'iyë.

8

Maija'quë Joyo Do'ipi Pa'iyë

¹ De'oji, yure cato Cristo Jesús ja're tsioni pa'icohua'ire ti sai de'hua cuañoñe peoji. ² Jaje pa'ina, co'ayepi cui'ne juni huesëyepi jo'yaëre paquëni eto huasopi, yë'ëre, Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyepi, joyo pa'iyepi. ³ Moisés cuañese'e cato jaje eto huasoye papi. Paise'e co'aye yo'oyepi neñu'u cajë yo'ojëna, cuañese'epi tutu peoye de'opi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëta'a ne ti'api, iye pa'iyere isiquë. Jaje pa'ina, jare ne ti'asi'i caquë i mamaquëre pai capë quë'ire cui'ne coa paije pa'ire jëjo daopi, co'aye yo'o do'ire sai tocaijaquë caquë. Jaje yo'oni co'ayere ja capë do'ija'a nejo huesoye ti'api. ⁴ Maipi de'hue Moisés cuañese'ere yo'o ti'ajajë caquë pa'icohua'ipi yure mai pa'ima'pë pa'iyë, noni paise'e pa'iyere. Coa ai jerepa yure cato joyo pa'iyepi pa'iyë.

⁵ Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere pa'icohua'i cato paise'e cuasayere cuasajë pa'iyë. Jaje pa'ijëta'are joyo pa'iyere pa'icohua'i cato joyo pa'iyere cuasajë pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere cuasayepi cato ju'liñena saye a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyo ayere cuasayepi cato de'oye pa'iyena saye a'ë. ⁷ Coa paise'e noni pa'iyere cuasajë yo'ocohua'i cato Maija'quëre sañope yo'ocohua'i a'ë. Jaje pa'icohua'ipi Maija'quëre coecohua'ipi i cuañoñe sehuojë pani ti'añe peoyë. ⁸ Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere sehuojë pa'icohua'i cato Maija'quë sihuaquë ñañere yo'o ti'añe peoji.

⁹ Jaje pa'ina, mësaruru cato paise'e noni pa'iyere sehuoma'pë pa'iyë. Coa ai jerepa Maija'quë joyo cayere sehuocohua'ipi pa'iyë, Maija'quë joyopi mësaruni pa'ina. Jaje pa'ina, Cristo joyore peocohua'i pani Cristo tsecohua'i peoyë. ¹⁰ Mësaruru ja're coni Cristopi pa'ito mësaruru joña huajëyepi pa'iji, nuñerepa pa'i do'ipi. Jaje pa'iquëta'are mësaruru capëa co'aye yo'o do'ire ju'isicohua'ije pa'ye pa'iyë. ¹¹ Cristo Jesure ju'isiquëni huëosi joyopi, ja joyopi mësaruteje ju'i capë quë'iohua'ireje huëoja'quë api, huajëye pa'iyena, Maija'quë joyopi mësaruni pa'i do'ire.

¹² Jaje pa'ito paise'e noni pa'iyere pa'ima'pë Maija'quë do'ijë. Mai cato joyo cayere pa'iyë pa'iji. ¹³ Jaje pa'ina, mësarupi paise'e yo'ojë pa'iyere pa'ini ju'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are joyopi cöcaina, paise'e yo'ojë pa'iyere nejoni mësaruru pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁴ Si'aohua'i Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'i cato Maija'quë mamajë a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësaruru Maija'quë mamajëre pare ne joyore isi cuañoñe. Jaje pa'ina, ja joyopi mai ja're caquëna, ja'quëre papi cayë, Maija'quëre. Isima'pë jo'ya ne cuañosi joyore, cui'naohua'ipi Maija'quëre ca'raohua'i pa'ija'a joyore. ¹⁶ Maija'quë joyopi mai joyo ja're coni nuñerepa Maija'quë mamajërepa pa'icohua'i a'ë quëayë, maire. ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë mamajë sëte mai si'aye i ca nëose'e paja'cohua'i a'ë, Cristo ja're coni te'e. Maipi te'e i ja're ai yo'osicohua'i pani, i de'oyerepa jeteyo'je paja'cohua'i a'ë, i ja're coni.

¹⁸ Yure mai ai yo'oye teaye pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, mai ai yo'oyepi coni ñato peoji, jeteyo'je mai pa'i ja'ñere. Jaje pa'ina, Maija'quë de'oyere papi maini pa'ina, de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë. ¹⁹ De'hue Maija'quë mamajëre iñoquëna, ñasi'i caco si'a yeja Maija'quë de'huasico ai ña ëa ju'io uteco pa'ico. ²⁰ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë du'ru ne de'huase'e cato carajaise'e a'ë, ju'liñepi, ja'juñepi, cui'ne pu'cayepi pa'i do'ire. Maija'quëpi jare caquë yëni ne de'huapi, jeteyo'je yequë mu'se de'oyerepa pa'ija'coa caquë. ²¹ Jaje pa'ina, ju'ijë ja'juñe carajasipi, si'aye Maija'quë ne de'huaquë pa'iyë. Ja do'ire si'a mu'seña Maija'quë mamajë ai yo'ojë pa'icohua'ipi utejë pa'iyë, si'aye de'oyerepa pa'ija'coa cajë. ²² Jaje pa'ina, yureje mai asayë, si'aye Maija'quë de'huasicopi nomio tsj cöa huëoni ai a'si ju'liñeje pa'ye ai yo'oco oio pa'iyë. ²³ Iye yejase'e ai yo'oye paco maije ai yo'oyë, yequë mu'se pa'i ja'ñere joñaopi oijë. Du'ru pajë pa'ijë'ë caquë de'o joyore isi nëosicohua'ije yequë mu'se de'oyere pare paja'cohua'ita'a ai oijë pa'iyë. Jaje pa'ina, joyore papi ai oijë uteyë, Maija'quë maire i huero mamajëre neja'a macare cui'ne mai huaso cuañoñere cajë. ²⁴ Mai yequë mu'se pa'i ja'ñere jëa coeye peoyerepa ute do'ire huasosicohua'i pa'iyë, mai. Jaje pa'iquëta'are pa'ipi i uteyere ña huesoni yequë mu'se pa ja'ñere uteye peoji. Jaje pa'ina, tsoe itire ña huesoni uteye peoji. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are mai yure ña ma'ñere ñañu'u cajë uteni dahuëre quëcojë uteye pa'iji.

²⁶ Jaje cui'ne Maija'quë joyopi cöcaiji, mai tutu peoyere. Maija'quëre seña huesëyë, mai. Jaje pa'ina, de'o joyopi ai oi Maija'quëre secacaiji, pai yë'opi ca ti'añe peoyerepa.

²⁷ Jaje seina, Maija'quë sa'nahuë joyorepa cuasaye ñaquëpi i joyo cuasaquë seña asaji, joyopi i tsecohua'i pa'i ja'ñere caquë, Maija'quë yëyeje pa'ye seina.

Si'aye Ne Ti'asicohua'i Pa'iyë

²⁸ Jaje pa'ina, i yëyere yo'oja'cohua'i a'ë caquë soisicohua'ire si'aye tëto saiye de'oye pa'i ja'ñere cocaija'coa, Maija'quë oicohua'ire asayë, mai. ²⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë maire tsoe du'ru ña nëopi i mamaquëje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë caquë. Jaje pa'ina, i mamaquë cato sehuosicohua'i maja'yë pa'ija'quë api. ³⁰ Tsoe i ja'në cuasa nëosicohua'ire Maija'quë soipi. Soisicohua'ireje nuñerepa pa'iohua'ire nepi. Nuñerepa pa'iohua'ire nesicohua'ireje i de'oyerepa pa'iyere isipi.

³¹ Jaje Maija'quëpi maire de'oyerepa necaisiquëre ¿nepi maire sañope yo'o ti'añe pa'iquë'ni? Ti peoji, sañope yo'o ti'aquë. ³² Maija'quë i mamaquëre papi mai do'ire jucacaijaquë caquë ¿isisiquë me isiye paquë'ni, i mamaquë ja're co'amaña pa ja'ñe? Si'aye isija'quë api. ¿Me paquë'ni? ³³ Jaje pa'ito Maija'quë soisicohua'ire ¿nepi co'acohua'i a'ë caye pa'iquë'ni? Jare coa Maija'quëse'e maire nuñerepa pa'icohua'ire nesiquë pa'iji. ³⁴ Cristo ju'isiquëpi cui'naëpi huëisiquëpi Maija'quë ëja te'tere ñu'i maini caquë pëca ja'quëre secacai pa'ito ¿iqueipi maire nejoñe pa'iji ca huesoye pa'iquë'ni? ³⁵ Jaje pa'ito ai yo'oyepi, co'a ju'ijë oiyepi, sañope yo'oyepi, aña peoyepi, ju'iyë peoyepi, ne ju'iñepi, panita'a juni huesëyepi ¿Cristo maire oiyere nejocaiye pa'iquë? ¡Paní!

³⁶ Toyase'e cato caji:

Më'ë do'ire si'a mu'seña ne ju'iñere pa'iyë.

Jaje pa'ina, yëi ñamare huai huë'ñana sase'ëje pa'iohua'i pa'iyë.

³⁷ Jaje si'aye iye yo'oye pa'iquëta'are maipi ñese quëcosicohua'irepa pa'iyë, maire oisiquë do'ipi. ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë maire oiyere nejocaiye ti peoji. Nuñerepa asayë, yë'ë. Ja do'ire ju'iñepi, pa'iyepi, huiñaohua'ipi, cuañecohua'i tutupi, cuañe tutupi, yure pa'iyepi, jeteyo'je pa'i ja'ñepi, ³⁹ Mëñe ayepi, meñe ayepi, Maija'quë de'huase'epi, nejo ti'añe peoji, Maija'quë maire oiyere mai Ejaë Jesucristona ti'ase'ere.

9

Israel Paise'ere Maija'quë Jo'ya Nese'e

¹ Nuñerepa cayë, Cristore sehuoquë sëte. Coa cosoma'ë pa'iyë. Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi cuasaquëna, yë'ë joyo cuasaye nëiñepi më'ë nuñerepa cuasayë cacaiji, yë'ëre.

² Jaje pa'ina, si'anëpi yë'ë joyo a'siyerepa ai oi pa'iyë. ³ Jaje oi cuasayë, yë'ëpi merepa Cristore hua sani nejo cuañoñere pa'ina, yë'ë pai, Israel tsëcapë cajeohua'ipi jëacaitota'a de'ora'pi, cuasayë. Jaje yo'o do'ipi cocaiye pa'ito yo'ora'huë cuasayëque cuasayë.

⁴ Jaohua'i cato Israel tsëcapë acohua'i a'ë, Maija'quëpi i mamajëre nesicohua'i a'ë. Maija'quë iohua'i ja're miañerepa pa'ina, pa'isicohua'i a'ë. Maija'quë cayere iohua'ipi de'oye sehuojëna, i cocai ja'ñe ca nëose'e pasicohua'i a'ë. Moisés cuañese'e pacohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quë huë'ere ñacaiyere pasicohua'i a'ë. Cui'ne i de'oye ca nëose'e pasicohua'i a'ë. ⁵ Jaohua'i cato mai aipë tsëcapë acohua'i a'ë. Jare ja tsëcapëja'a paina Cristoje ai de'opi. Jaë cato Diosu paji'i, si'aye jerepa pa'i. Jaëni de'oquëre pa'ni caye pa'iji, si'anëpi. Jaje pa'ijaquë.

⁶ Cama'ë pa'iyë, Maija'quë ca nëose'epi ti'añe paëna, coa ai jerepa yë'ë cato cayë, si'aohua'irepa Israel tsëcapë acohua'ipi Israel paire peo do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë acohua'i Maija'quë ña huë'ña si'aohua'irepa i mamajë peoyë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi capi: “Më'ë tsëcapërepa cato Isaacja'a ai de'oja'cohua'i a'ë.” ⁸ Jaje pa'ina, iyepi maire tiñarepa quëa iñoji, Maija'quë mamajërepa pa'iyë cato pai tsëcapëja'a ti'añe peoye, coa ai jerepa Maija'quë ca nëose'ëja'a ai de'osicohua'ipi i mamajërepa pa'iyë ti'añe. ⁹ Jaje pa'ina, Abrahamre Maija'quëpi ca nëoquë capi: “Zara mamaquëre paja'coa, yeque ometëcahuë yë'ë co'i maca.”

¹⁰ Iyese'e pa'iyë papi, yequeje cui'ne mai ai Isaac mamajërepa paë'ë, Rebeca caya mamajë. ¹¹⁻¹³ Jaohua'ire Maija'quëpi ja yë'ta'a co'ama'në cui'ne ja yë'ta'a co'aye panita'a

de'oye yo'oma'në Rebecare ca nëopi. Më'ë mamaquë maja'yëpi yo'jeire necaiquë pa'ija'quë api. Jaje cui'ne toyase'eje caji: “Jacoboni oi, Esauni coehuë.” Jaje pa'ina, iye yo'ose'epi Maija'quë i cuasayeje pa'ye yëni yo'oquë sahuapi, iohua'i yo'o do'ire cuasama'ë, coa i yë do'ire.

¹⁴ ¿Jaje yo'oquëna, ñani maipi Maija'quë nuiñe yo'oma'quë api caja'cohua'i a'ni? ¿Pani me jaje caye'ni? ¹⁵ Ñajë'ë, Maija'quë Moisésre case'ere: “Yë'ë yëquëni oni yejesi'i teaye pa'ire ñani, cui'ne yë'ë yëquëni oi ñani cocasi'i.” ¹⁶ Jaje pa'ie sëte pai yëyepi, panita'a tutu yo'oyepi ti'añe peoji. Coa Maija'quë teaye ñani oi cocaiyepi ti'añe pa'iji, i sahuasicohua'i pa'ie. ¹⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji, Egípto pai ëjaëre, Maija'quë case'ere: “Më'ëre Egípto pai ëjaëre nehuë, më'ëja'a yë'ë tuture iñosi'i caquë, cui'ne si'a hue'ña pa'icohua'ipi yë'ë mamire asajajë caquë.” ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë cato jare i teaye ñani oiquëni oiquë api, cui'ne jare i yëquëni jëa joyo ne huesoquë api.

¹⁹ Jaje pa'ina, mësarupi caja'cohua'i a'ë, yë'ëre. Cui'ne jaje yo'oquëta'a ¿me yo'oquë Diosu paipi co'ayë caquë'ni? ¿Nepi, i cuasaquë yo'oye sañope ca ti'añe pa'ina? ²⁰ ¿Pai maca më'ë iquei'ni, Maija'quëre sañope ca ja'ñe? ¿Soto cua'coropi iti nesiquëre sañope caye? ¿Me nesi'quë yë'ëre co'aye nei'ni? cama'coa. ²¹ Jaje pa'ie sëte sotopi de'huaquë cato jare i yëyeje pa'ye neñe pa'iji. Jaje pa'ina, jare iti sotopi neñe pa'iji de'o cua'cororepa ëja co'amañase'e neja'core cui'ne yeconi si'a co'amaña nerojajia'core neñe pa'iji.

²² Jaje pa'ina, iohua'i co'aye yo'osi do'ire sai cuañojë nejo cuañoja'cohua'i a'ë, co'a cua'conoaje pa'yepi. Jaohua'i josa yo'ojëna, Maija'quëpi ai dahuëre quëcopi yo'opi, i pëi sañere cui'ne i tuture iñosi'i caquë. ²³ Jaje yo'o maca maina de'o cua'conoaje pa'iohua'ina i pa'ie de'oyere pare iñosi'i caquë yo'opi. Jaje pa'ina, maire teaye ñani oni yejepi. Oni yejeni tsoe hue'ñana de'ocohua'ire ëja de'huapi, maire, i pa'i hue'ñare coní pa'ijajë caquë. ²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire soipi, judío pai acohua'ire cui'ne judío pai peocohua'i acohua'ire. ²⁵ Maija'quë quëacaiquë Oseas toya pëpë Maija'quë capi, ñeje: Yë'ë paire hue'yoja'quë a'ë, ti pa'isicohua'ini.

Yë'ë oima'co pa'isiconi yë'ë oicore hue'yosiquë a'ë.

²⁶ Cui'ne mësarü yë'ë pai peoyë casicohua'ini, Jare iohua'ini, Maija'quë huajëquërepa mamajëre hue'yoja'quë a'ë.

²⁷ Jaje pa'iquëta'are Israel pai ayere Maija'quë quëacaiquë Isaíaspi ñeje capi: “Israel pai tsëcapë acohua'ipi jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, jai tsiaya meja pa'ieyeje pa'yerepa. Pa'ijëta'a coa a'ri pai maña jao acohua'ipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁸ Jaje pa'ina, Èjaëpi i case'eje pa'ye yo'o ti'acquë i nuñerepa yo'oyepi esa ne de'huaja'quë api, si'a yeja pa'icohua'ire.” ²⁹ Jare ipi Isaías capi, ñeje:

Si'a huiñaohua'i Èjaëre papi mai tsire isima'quë pa'ito

Tsoe Sodoma cui'ne Gomorra dari nejose'eje pa'ye nejosicohua'i patira'huë.

Judío Pai Cui'ne Maija'quë De'o Case'e

³⁰ ¿Jaje pa'ito me caja'cohua'i a'ni, mai? Iyere asani, judío pai peocohua'ipi nuñerepa pa'yere ti'ahuë, nuñerepa pa'yere ti co'ema'cohua'ipi. Coa necaiquëre pare cuasa do'ipi ti'ahuë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are judío pai cato nuñerepa pa'yere ti'añu'u cajë cuañese'ere sehuoni ti'añe pa'iji cuasajë yo'ohuë. Yo'ojëta'a ti'añe pa'huë. ³² ¿Me yo'ojë pase'eje ñani, iohua'i yo'oyepi ti'añe pa'iji, cuasa do'ire? Coa necaiquëre pare ite cuasama' do'ire ti'añe pa'huë, iohua'i yo'o do'ipi ti'añu'u cuasa do'ire. Jaje pa'ina, ju'ahuë, ju'a taocore, quënaona. ³³ Toyase'e Maija'quë capi, ñeje:

Yë'ëpi Sión cutihuëna quënaore oañë. Jaona mësarü sañope ju'aja'cohua'i a'ë.

Iona quëco paquë cato, huajëya'ye pa'ie peosipi.

10

¹ Maija'quë do'ijë yë'ë joyore papi oi Maija'quëre seña cato Israel pai mañapi huaso cuañosicohua'ipi pa'ijajë cuasaquë seña a'ë. ² Jaje pa'ina, cayë, iohua'i cato Maija'quëre necaiye ai yëyë. Jaje pa'iquëta'are iohua'i yëjë yo'oyepi nuñerepa asa ti'ani yo'oyere pa'ie paji. ³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai nuñerepa pa'ie isiquë cajë asa ti'añe pa'ñë.

Jaje pa'ina, iohua'i tutupi yo'ojë nuñerepa pa'icohua'i ponëñu'u cajë yo'oyë, Maija'quë nuñere pa'iyë isiyere sehuocaima'pë. ⁴ Cuañese'e cayere Cristopi si'aye ne saopi. Jaje pa'ina, Maija'quëpi Cristoja'a nuñerepa pa'iyë tì'añe necaji'i, Cristore sehuocohua'ini.

⁵ Cuañese'ere yo'ojë nuñerepa pa'icohua'i tì'añere Moisés toyapi, ñeje: Cuañese'e cayere si'aye yo'o tì'asiquëpi nuñerepa pa'iyere pa'ija'quë api. ⁶ Jaje pa'iquëta'are, coa necaiquëre pare cuasa do'ipi nuñerepa pa'icohua'ire neñepi, ñeje: “Mësaru joñoa cuasama'pë pa'ijë'ë. ¿Nepi ma'tëmo mëni Cristore quërëjani yejana daja'cohua'i a'ni? panita'a, ⁷ ¿nepi coje sa'nahuëre pana cajeni Cristore ju'isiquëni huëoja'cohua'i a'ni?” ⁸ Toyase'e caye cato iye a'ë: “Më'ë yë'quë macare pare ti de'o coca pa'iji, më'ë yë'opore, cui'ne më'ë joyore.” Iye coca cato coa necaiquëre pare cuasaye a'ë. Ja cuasayere yëquë quëayë. ⁹ Jaje pa'ina, më'ë yë'opopi Jesure yë'ë Èjaëpi cani cui'ne më'ë joyopi Maija'quëpi ju'isiquëre huëopi cuasaquë asani tsoe huaso cuañosiquë pa'iyë. ¹⁰ Jaje pa'ina, joyopi itire pa'ë cuasaquë pani tsoe nuñerepa pa'iquë pa'iji, cui'ne yë'opopi Jesús huasoquë api ite cajë seni tsoe huaso cuañosiquë pa'iji.

¹¹ Toyase'epi caji: “Ite nuñerepa pa'iquë api cuasacohua'i cato pañete sehuore'ni caye peosipi.” ¹² Jaje pa'ina, peoji, tìñe pa'i judío cui'ne yequë pai. Jaje pa'ina, mai Èjaë si'aohua'i Èjaëpi, jaëpi si'aohua'ire ite secohua'ire jaiye de'oye pa'iyë isiquë. ¹³ Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Si'aohua'i mai Èjaëre secohua'i huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.” ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are ¿me ite ire pare cuasama'cohua'i pani seja'cohua'i a'ni? ¿Cui'ne me ite sehuoye'ni, i ayere quëaye asama'cohua'i pani? ¿Cui'ne me asaja'cohua'i a'ni, iti coca quëacohua'ipi peoto? ¹⁵ ¿Cui'ne me iti coca quëaja'cohua'ire jëjo saocohua'ipi peoto sani quëaja'cohua'i a'ni? Jaje pa'ina, toyase'epi caji: “Airepa de'oji, de'o cocare quëaja'cohua'ipi títaye.”

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are, si'aohua'i Maija'quë coca caye asani sehuoma'pë pa'iyë. Isaías toyase'e cayeje: “¿Èjaë, nepi yëquë quëaye asani itire pa'ni caye'ni?” ¹⁷ Jaje pa'ina, ire pare cuasaye cato, de'o cocarepa Cristo ayere quëase'ere cajoro asayeja'a tì'añe pa'iji, itire pa'ë cuasase'ere.

¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi señë: ¿Asama'pë pate, iti coca quëaye? Pani asahuë, jaohua'ipi. Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Iti quëacohua'ipi quëajëna, si'a yeja pa'icohua'ipi asahuë.

Cui'ne coa si'a hue'ña maña iye yeja pa'icohua'ina iohua'i coca quëaye tì'api.

¹⁹ Jaje pa'iquëta'are tijupë seni coñë: ¿Israel paise'e jaje pa'ito asama'pë pate? Jaje pa'ina, du'ru macarepa Moisés toyapi, Maija'quë case'ere, ñeje:

Yë'ëpi mësaru oicohua'ire neja'quë a'ë, yecohua'ini necaise'ere ña ëajëna.

Cui'ne mësaru pëicohua'ire neja'quë a'ë, huesëohua'ipi.

²⁰ Ja jeteyo'je Isaías ca'rama'quëpi caji:

Yë'ëre col'ema'pë pa'isicohua'ipi tì'ahuë, yë'ëre.

Cui'ne yë'ëre jerore pa'iquë'ni cajë sema'pë pa'isicohua'ini iñohuë, yë'ë pa'iyë.

²¹ Cui'ne Israel paini Maija'quëpi caquëna, Isaíaspi toyapi, ñeje: “Si'a mu'sepi mësarute soiquë yë'ë jëña ca'cahuë nesiquëpi utehuë, de'oye sehuoma'cohua'ipi cui'ne sañope yo'ocohua'ini.”

11

Maija'quë Sahuaye Israel Paire

¹ Yure cui'ne señë, jaje pa'ina: ¿Jaje pa'ito Maija'quë Israel paire i pasicohua'ire jeocou? Pani nejoñe papi. Jare yë'ë i Israel paipi pa'iyë, Abraham tsëcapë aquëpi cui'ne Benjamín pai aquëpi. ² Ai tsoe jare i Maija'quëpi Israel paire i tsecohua'i a'ë ca huesopi. Jaje pa'ina, yure jeocoma'ë pa'iji. ¿Huesëye mësaru Maija'quëre quëacaiquë Elíaspi Maija'quëre sei, Israel paire co'acohua'i a'ë cuasaquë sei case'ere toyase'e quëaji?

³ Sei caji: “Èjaë më'ëre quëacacohua'ire si'aohua'ire huani jeahuë. Cui'ne më'ëre isijë tëojë se hue'ñaje nejo sahuë. Jaje yo'ojëna, yë'ëse'e te'i maca nëasiquëni cui'ne yë'ëreje

huani jeoñu'u cayë.”⁴ Jaje caquëna, Diusupi capi, ite: “Siete mil paire yë'ëre oicohua'ire hua nëohuë, de'huasi diusu Baalre do're ja'rujë sema'cohua'ire.”⁵ Jaje ja'në yo'ose'eje pa'ye yureje judío pai acohua'i a'ri ja'i pai nëahuë, Maija'quë i oiyepe sahuasicohua'i.⁶ Jaje pa'ina, Maija'quë maire coa isiyepi tì'añe pa'ie sète, pai tutu yo'oyepi tì'añe peoji. Yure pai yo'o tutupi tì'añe pa'ito Maija'quë oi maire coa isiyepi peora'pi.

⁷ ¿Jaje pa'ito me yo'ore'ni? Israel pai mañapi iohua'i co'ese'e tì'añe pahuë. Pajëna, Maija'quë sahuasicohua'ise'e tì'ahuë. Yecohua'ipi jëa joyo ne hueso cuañoñuë.⁸ Toyase'e cayeje pa'ye ñeje: “Diusupi isipi cuasa tì'a ma'a joyore cui'ne ñaco caje ña ma'ñere cui'ne cajo yacaje asa tì'a ma'ñere. Jaje pa'ina, yure iye mu'seje jaje pa'iohua'i pa'iyë.”⁹ Cui'ne Davidje capi:

Jare iohua'i si'aye payë, cuasayepi co'ye iohua'ire ne tañoñe,

Cui'ne huatenëa de'osipi, mësarupi iona ju'ajë si'se cuañosicohua'i pa'ijajë caquë.

¹⁰ Ñaco caje ñama'cohua'i de'oja'cohua'i a'ë.

Cui'ne jete në me huesësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jaiye hue'e do'ire.

Judío Pai Peocohua'ipi Huaso Cuañoñe

¹¹ Cui'ne yure señë: ¿Si'aohua'i judío pai ju'ajë peo hue'ñarepa tome sare? ¡Pani. Jaje yo'oye pahuë! Coa ai jerepa, jaohua'i de'oye sehuoma'pë ne huesë do'ire yecohua'ipi de'hue tì'ahuë, huaso cuañoñe, Israel paipi ñani cui'neje pañu'u cajë oijajë cajë.¹² Jaje pa'ina, judío pai co'aye yo'ose'epi si'a yeja pa'icohua'i jerepa de'oye pa'ie ponëpi, cui'ne iohua'i yo'ojë co'a de'ose'epi judío pai peocohua'i de'oye pa'ie ponëpi. Jaje pa'ie sète judío paipi Cristore sehuoni cui'naohua'ipi caca cöcohua'i pa'ito ai de'oye pa'ija'coa, cuasayë.

¹³ Jaje pa'iquëta'are mësarute judío peocohua'ire caye payë, yeque maña. Yë'ëre Maija'quëpi jëjo daopi, judío pai peocohua'ina. Jaje pa'ina, yë'ë yo'oye Maija'quë isise'e a'ë asaquë si'a yë'ë tutupi yo'oyë.¹⁴ Jaje yo'oquëna, mësarupi sehuojëna, ñani yë'ë tsëcapë acohua'ije ñajë cui'ne ëa ñajë oijë huasosicohua'i pa'ijajë caquë yëyë.¹⁵ Jaje pa'ina, judío paipi ña'nosicohua'i pa'ijëna, iye yeja pa'icohua'i de'hue Maija'quë ja're de'oye pa'ie tì'añe pa'iji. Jaje pa'ina, merepa pa'ija'coa'ni cui'naohua'ini Maija'quëpi ito, judío paipi sehuojë pa'i maca ai sihuaye pasipi. Ja cato ju'ise'eje pa'iohua'ipi pa'iyena huëiye a'ë.¹⁶ Jaje pa'ina, pan sëpë aye poni du'ru nese'ere Maija'quëna isito si'a iti sëpëje Maija'quë isise'e pa'iji, de'ocore pare. Cui'ne Olivo soquë yë tsitamopi Maija'quëna isisico pa'ito iti capëaje isise'e pa'iji.

¹⁷ Yecohua'i judío pai acohua'i Olivo soquë yë capëa pa'isicohua'ipi tël'ca tète cuañoñuë, noni io ja're pa'icohua'ipi. Jaohua'i peo sa'ro pa'i do'ire mësarupi airo olivo soquë capëje pa'ipi sëo cuañoñuë. Jaje yo'ouna, mësarui de'hue tì'ahuë, iti tsitapi pa'ie isiyepi cui'ne olivo pa'iyepi mësarute pa'ie isiyepi.¹⁸ Jaje pa'ina, cuasama'pë pa'ijë'ë, yë'ë a'ë iti ñerepa capëa jerepa de'oquë. Jaje pa'ina, më'ëpi de'oquë a'ë cuasani, de'hua cuasa ñajajë'ë. Më'ëpi tsita pa'ie isima'ë pa'iyë caquë coa tsitamoapi më'ë pa'ie isiji.

¹⁹ Jaje pa'iquëta'a yeque më'ëpi ca'ñe pa'i a'ë: “Jaje pa'ijë'ë, yë'ëpi olivona sëa cuañosiquë pa'ijaquë caquë tël'ca tètepi jaohua'ire iti capë acohua'ire pare.”²⁰ Ja cayere nuñerepa caye a'ë. Iohua'i ite coa necaiquëre pare cuasama' do'ire tël'ca tète cuañoñuë. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ite coa necaiquëre cuasa do'ire de'hue iti ñere pana tsiosiquë pa'iyë. Më'ë jaje pa'ie sète yë'ë a'ë jerepa pa'i cuasama'ë, coa airepa ca'raquë ñaquë pa'ijë'ë, mësarute tël'ca tète cuañoñe.²¹ Maija'quë iti ñerepa pa'isi capëare tël'ca tète jeosiquëme, me paquë'ni, mësaruje.²² Ñajë'ë. Maija'quë nuñerepa de'oye yo'oquë api. Jaje pa'ita'a nuñe yo'oma'cohua'i cato tuturepa yo'oquë api. Co'aye yo'osicohua'ire saipi, iohua'i yo'osi do'ire. Jaje pa'iquëta'are mësarure de'oye yo'opi. Jaje pa'ina, më'ëpi de'oye i yëyeje pa'ie pa'iji. Jaje pa'ie pato më'ëreje cui'ne tète tēja'quë api.²³ Cui'ne yequeje, judío paipi iohua'i jëa coeyere jeoni sehuocohua'i pani, cui'na olivo soquë yëna sëo cö cuañoñë, tijupë. Maija'quëpi paji, tutu cui'naohua'ini sëo cöñe cui'na ñëna.²⁴ Më'ëre judío peoquëta'are airo olivo soquë capëje pa'ini tì'ani de'o olivo soquë yëna de sëosiquë

¿me neni de'olivo soquë yë acohua'ire judío paire sëoye paquë'ni? Sëoja'quë api, de'olivo soquë yëna cui'naohua'ini.

Israel Paire Tëjyerepa Huasose'e

²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, Maija'quë ise'e nesi'li cuasase'ere mësarute quëaye yëyë, mësarupi jerepa ta'ñe asajë pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijajë caquë. Israel pai cato jai pai jëa joñoa ne cuãnosicohua'i pa'iyë, Israel pai peocohua'ipi si'aohua'i Maija'quë ca nëosicohua'ipi cacajajë cajë. ²⁶ Ja maca yureta'a si'aohua'i Israel paipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, toyase'e cayeje:

Sión daripëpi daija'quë api, huasoquë.

Dani jaëpi Jacob pai co'aye yo'ose'ere nejocaija'quë api.

²⁷ Jaje yë'ëpi iohua'i co'aye yo'ose'ere nejocaisi maca,

Ja maca jaohua'ini caquë iye ca nëose'ere pasipi.

²⁸ Jaje pa'iquëta'are huaso coca asaye coecohua'ipi Maija'quëre sañope yo'ocohua'i a'ë, mësarupi iohua'i coe do'ire de'hue asajajë cajë. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i judío paire Maija'quëpi ja yë'ta'a oiji, iohua'i aipëni i tsecohua'ire nesiquë sëte. ²⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë isise'e jioye paquë api cui'ne i soisicohua'ire tïohua'ire nema'quë api. ³⁰ Ja'në tsoe mësarupi Maija'quëre sañope yo'ohuë, de'oye sehuocaima'pë. Jaje yo'osicohua'ini yure judío paipi de'oye sehuocaiye pa do'ire Maija'quëpi mësarute teaye ñani oi cöcaji'i.

³¹ Mësarupi ja'në de'oye sehuocaiye pase'eje pa'iohua'i a'ë, yure judío paipi. Jaje pa'iyë, Maija'quëpi mësarute teaye ñani oi cöcaji'quë cajë cui'ne iohua'ireje oi ñani cöcaji'quë cajë. ³² Jaje pa'ina, Maija'quëpi caji si'aohua'ire ite de'oye sehuocaima'cohua'ire ne huesopi, si'aohua'ire ipi oi teaye ñaquë cöcasi'li caquë.

³³ ¡Airepa ta'ñe pa'i a'ni, Maija'quë si'aye asaquë pa'iquërepa! I cuasaye asani quëaquëje peoji. Maija'quë yo'oquë pa'iyë asa ti'aquë peoji.

³⁴ “¿Nepi Èjaë cuasaye asa ti'añe pa'iquë'ni? Panita'a ¿nepi ite ñeje yo'ojë'ë cajë ye'yaye pa'iquë'ni?”

³⁵ ¿Nepi du'ru Èjaëre co'amaña isini yure isisi do'ire saijë'ë, cuãneñe pa'iquë'ni?

³⁶ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë tse a'ë, i nesi do'ire. Ini pacacaji, si'anë. Sihuayë, Maija'quëre jerepa pa'ire. Jaje pa'ijaquë.

12

Maija'quëna Isicohua'i Pa'iyë

¹ Jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë mësarute señë, Maija'quë oni yejesi do'ire, mësarupi pa'iyere Maija'quëna isi huesëjë'ë, huajëquëre pare. Ina isisicohua'ipi pani, Maija'quë sihuaja'quë api cui'ne ja isiye cato nuñerepa yo'oye a'ë. ² Jaje pa'ina, mësarupi pa'ijë'ë, iye yeja pai yo'ojë pa'iyere coa ai jerepa jare yo'oma'pë. Mësarupi cuasayere tiñe cuasajë pa'iyena ponajë'ë, mësarupi pa'iyepi tiñe yo'ojë pa'iyë ponëja'core. Ponëona, yureta'a Maija'quë yëye asa ti'aja'cohua'i a'ë. Asa ti'acohua'ipi pani de'oyere, Maija'quë sihuajuë ñañere cui'ne nuñere pare asaye pa'iji.

³ Quëajaquë caquë Maija'quë yë'ëre coa isipi. Ja do'ire mësarute cayë, mësarupi aquëpi tel'ije yë'ëpi ai asayë cuasaye pajaquë, iti cuasa maña ipi isiye ja'li maña cuasaja'quë. Jaje pa'ina, Maija'quëre necaiquëre pare asa do'ire yo'o ja'ñe isise'e ja'ye cuasajë yo'oye pa'iji. Tëto saiperepa cuasato co'aji. ⁴ Ñajë'ë, mai capë yo'o ja'ñe huahuese'e pa'iyere. Si'aye te'e co'amañare yo'oye paji. ⁵ Jaje cui'ne maije jai pai pa'ijëta'a Cristona tsiosicohua'ipi pa'i do'ire Cristo capë acohua'i pa'iyë. Pa'ijë pai ñape yequëna se tsiosicohua'ipi te'e capë acohua'i pa'iyë.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai ñapere tiñe pa'ye yo'o tutu isipi, i yëyeje pa'ye. Jaje pa'ina, Maija'quë ayere asani quëa tuture isisiquë pa'ito, quëañu'u coa necaiquëre pare mai cuasaye ja'ye. ⁷ Yecohua'ire cöcai tuture isisiquë pa'ito, yecohua'ire de'oye cöcañu'u. Yecohua'ire ye'ya tuture isisiquë pa'ito ye'yayese'e yo'oñu'u. ⁸ Yo'o jujacohua'ire quëa tuture isisiquë pa'ito quëa huasoñu'u, tutu quë'iohua'i pa'ija'cohua'ire. Co'amaña isiquë

pani yë'ë de'oye yo'oyere ñajë'ë caye peoyerepa isiye pa'iji. Cuañe tuture isisiquë pa'ito de'oyerepa cuasaë yo'ojë'ë. Ai yo'ojë pa'icohua'ire coçaiquë pani sihuaquë coçaiye pa'iji.

Sehuosicohua'i Pa'iyë

⁹ Sa'ñe nuñerepa oijë pa'ijë'ë. Co'ayere coejë, de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë. ¹⁰ Sa'ñe oiye pa'iji, Maija'quë do'ijë'ë. Yecohua'ini de'ocohua'ire cuasajë coa tea ju'iñeje yo'oma'pë sa'ñe oijë de'oye pa'ijë'ë.

¹¹ Nere pacohua'i pa'ijë'ë. Josaohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Mai Ejaëni necaijë'ë, si'a joyorepa cuasajë toa tsë'ise'eye pa' joyore papi.

¹² Sihuajë pa'ijë'ë, mësarü yequë mu'se pa' ja'ñere utejë pa'icohua'i. Ai yo'onije quëcojë'ë. Jeoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quëre señe si'anë sejë pa'ijë'ë.

¹³ Coçaijë'ë, Maija'quë tsëcapë acohua'ire, iohua'ire jopo caraye pa'ito. Mësarute do'i daicohua'i pa'ito de'oye yo'ojë'ë.

¹⁴ Mësarute josa yo'ocohua'ire de'oye pa'ijajë cuasacaijë'ë. Iohua'i de'oye pa' ja'ñere secacaijë'ë, pani ai yo'oye pa'ijajë cuasajë seña.

¹⁵ Sihuacohua'i ja're tsioni pa'ijë sihuacohua'i pa'ijë'ë. Cui'ne ota oicohua'i ja're pa'ijë mësarujë oicohua'i pa'ijë'ë.

¹⁶ Si'aohua'i sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë, jerepa pa' cuasama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa teaye pa'iohua'i pa'iyena ini pa'ijë'ë. Ta'ñe pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë.

¹⁷ Saima'pë pa'ijë'ë, co'aye yo'osicohua'ire cui'ne co'ayepi. Coa ai jerepa de'oye cuasajë yo'ojë'ë, pa'i ña hue'ñana. ¹⁸ Mësarü ai cuasaye ja'i maca de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, yecohua'i ja're de'oye pa'iyere cajë. ¹⁹ Maija'quë do'ijë maña mësarupi sa'ñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, co'aye yo'ocohua'ire. Coa ai jerepa Maija'quëpi sa'caija'quë api cuasajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Yë'ëpi co'aye yo'ocohua'ire sa'ñe payë, si'seye pa'itoje," caji, Ejaëre papi. ²⁰ Cui'ne caji jare ipi: "Më'ëre sa'ñope yo'oquëpi ao ëa ju'ito aojë'ë. Cui'ne cono ëa ju'iquë pa'ito ocuajë'ë. Jaje yo'ojëna, iti sa'ñope yo'oquëpi yë'ë co'aque're pa'ni cuasaja'quë api, huajëya'ye pa'ija'quëpi." ²¹ Co'ayena quëco cuañoma'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa co'ayere ñese quëcojë'ë, de'oye yo'oyepi.

13

¹ Si'aohua'i iye yeja cuañe ëjaohua'ire de'oye sehuocaiye pa'iji. Jaje pa'ina, peoji, coa Maija'quë yëma'ëna ëjaë de'osiquë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi iye yeja cuañeja'cohua'ire nepi, jaohua'ire. ² Jaje pa'ina, pa'i ëjaohua'i cuañeñere sa'ñope yo'oni Maija'quë de'oye yo'o ja'ñe caquë jeose'ere sa'ñope yo'oyë. Jaje sa'ñope yo'ocohua'i cato sa'ija'cohua'i a'ë, co'ayepi. ³ Jaje pa'ina, ëjaohua'i cato pa'ima'pë pa'iyë, de'oye pa'icohua'ipi ca'rajajë cajë. Coa ai jerepa co'aye yo'ocohua'ire yo'o quëcoja'cohua'ipi pa'iyë. Më'ëpi ëjaohua'ire ca'raye peoye pasili cani de'oye yo'oquë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, ëjaohua'ipi më'ë pa'iyë neñani de'oye pa'iquë api caja'cohua'i a'ë. ⁴ Jaohua'i cato Maija'quëni necaijë pa'iyë, më'ë de'oye pa'iyere cajë. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi co'aye yo'oquë pani ca'rajë'ë. Jaohua'i cato coa hua'ti mëama'cohua'i a'ë jare co'aye yo'oquëni sa'ñu'u cajë yo'ocohua'i a'ë, Maija'quëre necaicohua'i sëte. ⁵ Jaje pa'iyë sëte de'oye a'ë, ëjaohua'i cuañeñe sehuoye. Pani iohua'ipi co'aye yo'oma'cohua'ini cajë, coa ai jerepa tayose'e peoye nëina, mai cuasajë pa'iyere cajë de'oye pa'iyë pa'iji. ⁶ Jaje pa'ina, mësarü pa'i do'i sa'ñë, ëjaohua'i Maija'quëre necaicohua'ini cajë. Jaohua'i cato jase'e yo'ocohua'i a'ë.

⁷ Pa'i do'ire pa'i ñape sa'ñe pa'ito sa'ijë'ë, pa'i ñapere iohua'ire do'i paye ja'ye. Yeja pa'i do'ire sa'ñe pa'ito sa'ijë'ë. Ejaohua'i pa'ito ëjaohua'ire ñajë pa'ijë'ë. Coa si'aye do'i quë'iohua'i pa'ito do'i quë'iohua'ire ñajë de'oyerepa iohua'ire cuasajë pa'ijë'ë. ⁸ Debe pama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Coa ai jerepa yecohua'ire oiye debeje pa'ye pajë'ë, yecohua'ire. Jaje pa'ina, coa pa'ini oiquë pani tsoe cuañese'e cayere yo'o t'api, si'aye. ⁹ Cuañese'epi caji: Ejëre cui'ne nëjore pacohua'ipi yecohua'ini yo'oma'pë pa'ijë'ë. Huani jeoma'ë pa'ijë'ë. Yahuerpa co'amaña ima'ë pa'ijë'ë. Eä ñama'ë pa'ijë'ë. Si'aye iye cui'ne yeque cuañese'ere cono yo'o t'añu'u cani coa më'ë cajeire oijë'ë, më'ëja'a co'ye cuasayeje pa'ye. Ja caye ayere yo'oni pa'ito si'aye yo'o t'añe pa'iji, cuañese'e cayere. ¹⁰ Jaje pa'ina,

paire oiquëpi co'aye yo'oye paji. Jaje pa'ina, oiyepi si'aye cuãnese'e ne ti'añe pa'iji, tayoye peoyerepa.

¹¹ Si'aye yure mai pa'i tēcahuē pa'iyere ñani cuasajë'ë, tsoe sēta maca'ë huēo caicohua'i. Yureta'a maire huasoye ai ja'yere pa'iji. Ja'nē so'o macare paji'i, mai itire pa'ë cuasajë i coca asa maca. ¹² Tsoe jai ñamire pa'ë. Yure je'nērepa ñata tome huēoji. Jaje pa'ina, jeoñu'u, nea hue'ñana co'amaña yo'oye. Jeoni suñañu'u, mia ca'core pana, soldado huajo saquē suñañeje pa'ye. ¹³ Nuñe de'oye ñare pajë yo'oñu'u, mu'sere yo'oyeje pa'ye. Cu'ima'pë pañu'u, conore cueperojajë, jaiye ao aijë. Tsi'sini josa pisiye yo'ojë cayere yo'oma'pë pañu'u. Nuñerepa yo'oye pa'ina, coa co'aye si'sire yo'orojajima'pë pañu'u. Coa si'aye co'ayere ye'yesicohua'ipi pa'ima'pë pañu'u. Te'e cuasama'pë do'ire uihuayere pa'ima'pë pañu'u. Cui'ne yecohua'i payere ëa ñajë oima'pë pañu'u. ¹⁴ Coa ai jerepa mēsaru cato suñajë'ë, Ëjaērepa Jesucristona, ije pa'i pa'ijajë cajë. Jaje yo'oni capë co'aye yēyere ne huasocaiye paja'cohua'i.

14

Cajeire Cuasaye Cato

¹ Jaje pa'ina, Maija'quēre necaiquēre pare cuasayere joyo tutu carasiquē pa'ito, tsiojë'ë, ite, pai cuasase'ere ca huēoni sa'ñe uihuama'pë. ² Ñajë'ë, cui'ne iyere, yecohua'i cuasacohua'i pa'iyë. Si'aye aiñese'e de'oji cuasajëna, yecohua'ipi Maija'quē necaiquēre pare cuasaye joyo tutu carajacohua'ipi ja'o cui'ne ao, cui'ne ca aiñe de'oji cuasayë, hua'i cato aima'cohua'ipi. ³ Jaje pa'ina, si'aye aiquēpi yequēre hua'i aima'quēre co'aye cuasaquē ñama'ë pa'ijë'ë. Cui'ne iyepi de'oye a'ë caquē sahuaquē si'ayere aiquēje cue'cuema'ë pa'ijë'ë. Si'aye aiquēre, cui'ne hua'i aima'quēreje Maija'quēpi tsiosicohua'i a'ë. ⁴ Jaje pa'ina, ¿më'ë iquei'ni yequēre necaiquēni ñaquē tayo yo'oji caquē yo'o ja'ñe? I ëjaēpi ñaño pa'iji, de'oquē panita'a co'aquē pa'iyē. Jaje pa'iquēta'are de'oquērepa pa'ija'quē api, mai Ëjaë de'oye ne tutu paquēre me, me co'aquē'ni.

⁵ Yequēje quēaye payë: Pa'iyë, yecohua'i ai jerepa ëja mu'se pa'iji, cuasacohua'i. Cui'ne yecohua'ipi cuasacohua'i pa'iyë, si'a mu'seña cui'ne pa'yese'e pa'iji. Jaje pa'ina, pai ñape itire pa'ë cuasase'ere cuasajë pa'iyē pa'iji. ⁶ Iye mu'se ëja mu'sere pa'ë cuasaquē yo'oquē pani Maija'quēni de'oye yo'oji. Cui'ne si'aye aiquēje mai Ëjaēni de'oye yo'oji, Maija'quēre de'oji caquē pēpa toquē ai do'ire. Cui'ne hua'i aima'quēje Maija'quēre se'i ai do'ire de'oye yo'oji, mai Ëjaēni.

⁷ Jaje pa'ina, mai pa'ima'pë pa'iyë, maija'a co'ye pacacajë. Cui'ne ju'inije ju'ima'pë pa'iyë, maija'a co'ye jucacajë. ⁸ Jaje pa'ina, mai huajëcohua'i pa'ini pa'iyë, mai Ëjaēni pacacajë. Cui'ne juni huesēnije mai Ëjaēna jucacajë. Jaje pa'iyē sēte ja pa'inije cui'ne juni huesēnije mai Ëjaë tsecohua'i pa'iyë. ⁹ Jaje pa'ina, huajëcohua'i cui'ne ju'isicohua'i Ëjaë pasi'i caquē Cristo juni cui'naēpi huēji'i.

¹⁰ Jaje pa'iquēta'are ¿më'ë me yo'oquē Maija'quē do'iquēre co'aye caquē'ni? ¿Panita'a me nesi'quē coequē ñaquē'ni? Mai yo'ose'e si'aohua'i Maija'quē ña hue'ñana iñoja'cohua'i a'ë, i'pi pai ñape yo'ose'e ñaquē ca huesoja'quēre. ¹¹ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Care payë, caji, Ëjaë. Si'aohua'i yë'ë ña hue'ñana do're ja'ruja'cohua'i a'ë.

Cui'ne ja maca si'aohua'i de'oquēre pa'ni Maija'quē caja'cohua'i a'ë.

¹² Jaje pa'iyē sēte, pai ñape mai yo'ose'e iñoja'cohua'i a'ë, iti yo'ose'eje pa'ye, Maija'quēna.

Ne Tqoñe Pajë'ë, Maija'quē Do'iquēre

¹³ Jaje pa'ina, yecohua'ire señajë cayere jeoni coa ai jerepa iohua'i asase'ere cuasajë de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë, Maija'quē do'ijë ne taoja'core nema'pë cajë. ¹⁴ Yë'ë cato asayë, si'aye si'si peoyese'e pa'iyē Ëjaë Jesure sehuaquē sēte. Jaje pa'ire paji, cuasaquē asayë, iye. Jaje pa'iquēta'are pa'ipi iye si'si a'ë cuasato jare si'si pa'iji, iti jaje cuasaquēse'ere. ¹⁵ Jaje pa'iquēta'are më'ë aiñepi sehuosiquē Maija'quē pa'ire paji cuasayere nejoñe pa'ito më'ëpi ite oiye paquē yo'oyë. Jaje pa'ina, Cristo jucacaisiquēre më'ë aiñepi nejoñe

pajaquë caquë pa'ijë'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë, yecohua'ipi co'aye mësarute de'oye yo'ojë pa'iyere cama'cohua'ini. ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë cuañe te'te cato pa'ima'ë pa'iji, coa ao aiñepi cui'ne ucuyepi. Coa itirepa cato nuñerepa pa'iyere a'ë, de'oye jo'cua pa'iyere a'ë, cui'ne sihuayere a'ë, Maija'quë joyo pa'i do'ire. ¹⁸ Jaje Cristore de'oye necaiquë pa'ito ja necaiyepi Maija'quë sihuayere neñe pa'iji. Cui'ne jaje pa'ini pajje de'oi pai api cajë ña'ne pa'iji.

¹⁹ Jaje pa'iyere sête co'ejë pañu'u, de'oye jo'cua pa'iyena sayere. Cui'ne ai tutupi yo'ojë co'eñu'u, mai ai de'oyena sa ja'ñere, si'aohua'i ai de'ojajë cajë. ²⁰ Jaje pa'ito ai do'ipi Maija'quë nese'ere nejoma'ë pa'ijë'ë. Si'aye aiñe cato si'si ti peoye a'ë. Jaje pa'iquëta'are, mai ai do'ipi yecohua'ire ne ta'one cato ai co'are paji. ²¹ Ja do'ire Maija'quë do'iquëre hua'i aiñepi, cono ucuyepi, coa si'aye yo'oyepi ne ta'one pa'ito nuñe yo'oye peoji. ²² Maija'quë ña hue'ñana si'aye aiñe pa'iji cuasaquë pani jare pa'ire carojaima'ë coa më'ëse'e paye pa'iji. Sihuaquërepa pasipi, tayo yo'osiquëje pa'ire nëima'ëna, pa'iquë cato. ²³ Jaje pa'iquëta'are i cuasayepi aiñe cui'ne pa'ne cuasayere pa'ina, iti coa asaquë ai'quë pani jai do'i ani huesyere pa'iji, i cuasayere quëayere yo'oma' do'ire. Jaje pa'ina, si'aye mai sehuosicohua'i cuasayepi quëayere neñe pa'iji. Paquë pani co'aye neñe a'ë.

15

Paini De'oye Yo'ojë'ë, Më'ëja'a Co'ye Oima'ë

¹ Maipi tutu quë'iohua'ipi Maija'quëre necaiquëre pare cuasacohua'ita'a jopo caracohua'ipi de'oye yo'oma'cohua'ire quëcojë cocaiye pa'iji, tutu peocohua'ire. Maise'e de'oye pa'iyere cuasayere pañu'u, Jaje pa'ina, maipi cocaiye pa'iji, jaohua'ire. ² Jaje pa'ina, pai ñape mai cajeohua'ire de'oye yo'oye pa'iji, i de'oye pa'i ja'ñere cajë. Cui'ne i Maija'quëre ai seña maca jaiye cuasaquë mëi ja'ñere cocaiye pa'iji. ³ Ñajë'ë, Cristo i de'oye pa'iyere cuasama'ë paji'i. Coa ai jerepa toyase'e cayere yo'o ti'api, ñeje cayere: "Më'ëre peicohua'i peiñe yë'ëna tomepi." ⁴ Si'aye iye ja'në tsoe toyajë pa'ise'e toyase'e a'ë, mai ye'ye ja'ñere cuasajë. Itina ñajë ai yo'oye pa'itoje quëcojajë cui'ne huaso cuañoñe uteye pajajë cajë toyase'e a'ë. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi yo'o juja ma'ñe cui'ne yëhuo huasoye isiquëpi, cocaijaquë mësarute yecohua'i ja're cono de'oye yo'ojë pa'i ja'ñe Cristo Jesús pa'ise'eje pa'ija'cohua'ire. ⁶ Jaje pa'ijë si'aohua'i te'e Maija'quë Diosure de'oquëre pa'ni cajë sihuaja'cohua'ire, mai Ejaë Jesucristo pëca ja'quëre.

Judío Peocohua'ire Quëaye

⁷ Jaje pa'iyere sête pai ñape yecohua'ire de'oye tsiojë'ë, Cristo mësarute de'oye tsiose'eje pa'ye, si'aohua'i Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajajë caquë. ⁸ Jaje pa'ina, cayë. Cristo cato judío pa'ire necasi'i caquë daji'i, mai aiohua'ire ca nëoquë pa'ise'ere yo'o ti'asi'i caquë. Jaje yo'oquë Maija'quë i ca nëose'ere nuñerepa yo'o ti'acquë pa'iyere iñosi'i caquë. ⁹ Daji'i, cui'ne judío pai peocohua'ireje, Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuajajë caquë, teaye ñani oni yejesi do'ire. Toyase'e cayeje:

Jaje pa'ina, më'ëre de'oquëre pa'ni casi'i si'a yeja pai pa'i hue'ñana.

Cui'ne më'ë mamire sihuaquë jëjësi'i.

¹⁰ Cui'ne yequë hue'ña toyase'epi caji:

Sihua'ë, pai daripëa, Maija'quë tsecohua'i ja're cono.

¹¹ Cui'ne yequë hue'ña toyase'epi caji:

De'oquëre pa'ni sihuajë cajë'ë, Ejaëre.

Pai yejaña cui'ne si'a pai daripëa maña, judío pai peocohua'ipi.

¹² Cui'ne Isaíasje toyapi:

Isaí tsëcapë aquëpi Ejaë pa'ija'quë api.

Pa'i jaëpi si'aohua'i judío pai peocohua'ire cuañeja'quë api.

Cuañequëna, jaëpi necaija'quë api cajë uteja'cohua'i a'ë.

¹³ Maija'quëre señe, mai utejë pa'iyere isiquëre, sihuayere cui'ne ti se co'a ju'iñe peoyerepa pa'iyere isija'quë caquë, mësarute ite necaiquëre pare cuasacohua'ire. Jare isiquëna, pa'ijë

Maija'quë joyo tutu quë'iohua'ipi Maija'quë ca nëose'ere de'oyerepa utejë pa'ija'cohua'ire caquë secacaiyë.

¹⁴ Maija'quë do'ijë, yë'ë tsoe asayë, mësaru de'oye yecohua'ire cuasayena timësicohua'ipi pa'iye, cui'ne si'aye ta'ñe asacohua'ipi pa'iye, cui'ne de'oye cuasajë yecohua'ire yëhuocohua'ipi pa'iye. ¹⁵⁻¹⁶ Jaje pa'iquëta'are ca'rama'quëpi nuñerepa quëasi'i caquë iyere toya saoyë, mësarute tsoe asa maña çoni, mësarupi huanëyema'pë pa'ijajë caquë. Yë'ë cato judío peocohua'ire caquë Jesucristore necaiquëpi yo'oyë, Maija'quë oi do'ipi yë'ëre cuañese'ejë pa'ye. Jaje pa'i do'ire iyere caquë toyayë, mësarute. Yë'ë Maija'quëre necai yo'oye cato iye a'ë. Judío pa'i peocohua'ire huaso cocare quëaye a'ë. Jaje yo'oyë, jaohua'i Maija'quë joyo yo'o do'ire Maija'quë tsecohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, jaohua'i de'ocohua'ire pani ina isisi'i, Maija'quë tsecohua'i pa'ijajë cajë, cui'ne Maija'quë sihuaja'quë cajë.

¹⁷ Maija'quë co'amaña necai yo'osi do'ire de'oyerepa yo'ohuë caye pa'iji, yë'ëpi, Jesucristore sehuosiquë sëte. ¹⁸ Jaje pa'ita'are coa yequere caye coeyë. Coa Cristopi yë'ë ja're tsioni nese'ere caye yëyë, judío pa'i peocohua'ipi Maija'quëre asani de'oye sehuocaise'ere. Iye cato yo'ohuë, coa quëayepi cui'ne ne iñoñepi çoni. ¹⁹ Pa'i yo'oma'a tutupi yo'o iñoquë cui'ne Maija'quë joyo tutupi yo'oquë iñoquë quëahuë. Jaje yo'oquë huaso coca quëacaiye de'oye quëa ti'ahuë, Jerusalén huëosiquëpi cui'ne si'a hue'ña Ilirico yeja quë'rore paja'ana. ²⁰ Jaje yo'oquë quëahuë, huaso coca Cristo mami ti asama'cohua'i quë'rona, yecohua'i tsoe quëasicohua'ini cui'na ëmëje'ena meñe quëa çõnere coequë. ²¹ Coa ai jerepa de'oye yo'ohuë, toyase'e cayeje pa'ye: Ñaja'cohua'i a'ë, i pa'iye aye ti asama'pë pa'isicohua'ipi. Cui'ne asa ti'aja'cohua'i a'ë, i caye ti asama'pë pa'isicohua'ipi.

Pablopi Roma Quë'rona Saiyere Cuasapi

²² Jaje iyere yo'oquë pa'i do'ire jaro do'i sani ñama'ë paë'ë, si'anë sani ñaño yëquëta'a. ²³ Yure yë'ë iño yo'oye ne saosiquë sëte, yë'ë Española sai maca de'hue mësarute do'i ñasi'i, ai tsoe mësarute ña ëa ju'isiquëpi. ²⁴ Mësarute ña huajësi jeteyo'je mësarupi yë'ëreje jëjo saocaiye pa'iji, España quë'rona.

²⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato Jerusalénna saiyë, sehuosicohua'i jaro pa'icohua'ire çocai ja'ñere saquë. ²⁶ Jerusalén sehuosicohua'i curiquë peocohua'ire isi ja'ñere, Macedonia cui'ne Acaya pa'icohua'ipi iohua'i cuasayepi curiquë tsi'soñu'u cuasahuë, jëjo sao ja'ñere. ²⁷ Jaohua'ipi sihuajë curi tsi'soni jëjo saohuë, Jerusalénna, judío pa'i sehuosicohua'ire, judío pa'ipi Maija'quë coca quëa do'ire judío peocohua'ipi Maija'quë joyo pa'iyere ti'ahuë, huaso cocare. Ti'asicohua'ipi iye yeja ayere curiquëpi judío pa'i sehuosicohua'ire çocaiye pa'iji. ¿Me pañe'ni?

²⁸ Jaje pa'ina, si'aye iye yo'o tējini cui'ne curiquë sehuosicohua'i tsi'sose'e Jerusalén paina isisi maca sai huëoja'quë a'ë, Española. Jaronna sai mësarute do'i ñaquë sasi'i. ²⁹ Iyere cuasayë. Yë'ë mësaru quë'ro saisi maca ti'aja'quë a'ë, Cristo coca quëaye timësiquëpi mësarute quëa huaso ja'ñere saquë.

³⁰ Maija'quë do'ijë, mai Ejaë Jesucristo do'ipi cui'ne Maija'quë de'o joyo mësarute oi do'ipi mësarute señë, yë'ëre çocaijë'ë, mësaru Maija'quëre secacaiyepi. ³¹ Maija'quëre secacaijë'ë, Judea pa'icohua'i sehuoma'cohua'ipi yë'ëre co'aye yo'oye paja'cohua'ire cui'ne yë'ë sacaise'e de'oye sihuajë ise'e pa'ija'core Jerusalén sehuosicohua'i pa'icohua'ipi. ³² Jaje secacaijëna, Maija'quëpi yëna, mësaru quë'rona sihuaquë saija'quë a'ë, mësaru ja're çoni pëa huajësi'quë pa'ija'quë caquë. ³³ Maija'quë de'oye pa'iye isiquëpi si'lohua'ire mësarure pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

16

Pa'i Ñapere Pëpaye

¹ Cencrea sehuosicohua'i pa'icohua'ire çocai pa'iconi Maija'quë do'ico, de'ocore pao, Febeni caquë quëayë, mësarute. ² Jaore de'oye mai Ejaë mamipi cuasajë yo'ocaijë'ë,

sehuosicohua'ire te'e cuasacohua'ire yo'oyere papi yo'ojë. Jaje yo'ojë cui'ne si'aye iote jopo co'amaña caraye pa'ito cocaijë'ë. Jao cato jai paire cocaisicoa, cui'ne yë'ëreje cocaisicoa.

³ Pëpacaijë'ë, Priscilare cui'ne Aquilare, yë'ë ja're cõni Cristo Jesús co'amaña cocaisicohua'ire. ⁴ Jaohua'i cato yë'ë pa'iyere huasoñu'u cajë iohua'i pa'iyere ti nejo cuañoñe ja'i maca huajëya'yerepa yo'osicohua'ire. Jaje pa'ina, yë'ëse'e de'oji, iohua'i yo'ose'e caye pañë. Cui'ne de'oji, cayë, jaohua'i yo'ose'e Maija'quë do'ijë judío pa'i peocohua'ije. ⁵ Pëpacaijë'ë, Priscila cui'ne Aquila huë'ena Maija'quë do'ijë tsi'sisicohua'ire. Pëpacaijë'ë, Epenetore, yë'ë oiquëre, Asia yeja aquëpi du'ru macarepa Cristo coca asani sehuoquë pa'isiquëre. ⁶ Pëpacaijë'ë, Maríareje mësarute cuasaco jaiye necaio pa'isicore. ⁷ Pëpacaijë'ë, yë'ë cajeohua'ire Andrónicore cui'ne Juniasre yë'ë ja're cõni co cuaño sito te'e pa'isicohua'ire. Jaohua'i cato Jesús jëjo saocohua'ipi ai de'ocohua'i a'ë, cayë. Cui'ne jaohua'ipi du'ru sehuosicohua'i paë'ë, yë'ë ja yë'ta'a sehuoma'në.

⁸ Pëpacaijë'ë, Ampliatore yë'ë oiquëre mai Èjaë do'ipi. ⁹ Pëpacaijë'ë, Urbanore mai ja're cõni mai Èjaë co'amaña yo'oquëre, cui'ne yë'ë oiquë Estaquisre pëpacaijë'ë. ¹⁰ Pëpacaijë'ë, Apelesre, Cristore coa necaiquëre pare asaquëpi jaiye neñañe pa'itoje quëcosiquëre. Cui'ne pëpacaijë'ë, Aristóbulo tsëcapëre i huë'e pa'icohua'ire. ¹¹ Pëpacaijë'ë, yë'ë cajeire Herodiõnre, cui'ne Narciso tsëcapëre, mai Èjaëre sehuocohua'ire. ¹² Pëpacaijë'ë, Trifenare cui'ne Trifosare, mai Èjaë co'amaña necaicohua'ire. Cui'ne mai oicorepa Percidare mai Èjaë co'amañare ai cuasaco necaio pa'icore pëpacaijë'ë. ¹³ Pëpacaijë'ë, Rufore, mai Èjaëre sehuoni pa'iquëre pare. Cui'ne i pëca ja'core yë'ë ja'coje pa'ioire pëpacaijë'ë. ¹⁴ Pëpacaijë'ë, Acincritore, Flegortere, Hermas, Patrobas, Hermes cui'ne iohua'i ja're cõni pa'icohua'ire. Si'aohua'ire pëpacaijë'ë, Maija'quë do'ijëre. ¹⁵ Pëpacaijë'ë, cui'ne Filoyo cui'ne Juliare, Nereore, cui'ne io yo'jeore, Olimpasre, cui'ne si'aohua'i iohua'i ja're cõni Maija'quë do'ijë pa'icohua'ire.

¹⁶ De'oyerepa sa'ñe sihuajë pëpajë'ë. Si'aohua'i Cristore asacohua'ipi mësarute pëpa saoyë, jaro pa'icohua'ire.

¹⁷ Maija'quë do'ijë señë, mësarute. De'hua ñajë pa'ijë'ë, yequë tsëcapë a'ë cajë yo'oye, cui'ne ne taoñe necohua'ire. Jaje yo'oye cato mësarute case'ere sañope yo'oye a'ë. Jaohua'ire tsioma'pë pa'ijë'ë. ¹⁸ Jaje cacohua'i cato mai Èjaë Jesucristore necaima'pë pa'iyë, coa ai jerepa iohua'i de'oye pa'iyere cuasajë yo'oyë. Jaje yo'ojë esa sehuocaicohua'ini coa cosoyë, iohua'i a'ji maña de'o yë'o cayepi. ¹⁹ Si'aohua'i asayë, mësarute de'oye sehuocaise'e. Jaje pa'ina, yë'ëje sihuayë. Ja yë'ta'a mësarute ta'ñe cuasacohua'i pa'ija'cohua'ire caquë secacaiyë, mësarute de'hue de'oyere yo'ojajë caquë, cui'ne co'ayere ti yo'oma'pë caquë. ²⁰ Jaje pa'ijëna, Maija'quë de'oye jo'cua ai cuasama'pë pa'iyë isiquëpi Satanás huati ëjaëre mësarute quëo huë'ehuëna esa jëjo oaja'quë api. Mai Èjaë Jesucristopi de'oye ñacaina, de'oye pa'ijë'ë.

²¹ Mësarute pëpa saoji, Timoteo yë'ë ja're cõni co'amaña nequë pa'iquëpi. Cui'ne Lucio cui'ne Jasón, cui'ne Sosípater yë'ë cajeohua'ipi mësarute pëpa saoyë, jaro.

²² Cui'ne yë'ë Tercioje iye toya ja'hua toyacaiquëje jaro mësarute pëpa saoyë, mai Èjaërepa do'ipi.

²³ Mësarute pëpa saoji, Gayoje. I huë'ere pa'iyë, yë'ë, cui'ne i huë'ena si'aohua'i sehuosicohua'i tsi'sijë pa'iyë. Cui'ne pëpa saoji, Erastoje, pa'i pa'i daripë curiquë de'huacai pa'iquëpi. Cui'ne Maija'quë do'iquë Cuartoje pëpa saoji, jaro.

²⁴ Mai Èjaë Jesucristo coa isiyepi mësarute ja're pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiye

²⁵ Tsoe mësarute quëahuë, huaso cocare. Ja cocaja'a asayë, mai. Maija'quë mësarute quëcojë nëñerepa pa'icohua'ire necai tuture payë. Ja do'ire mësarute i tsecohua'ipi pa'iyë. Iye yo'oyere cato iye yeja de'huama'në Maija'quë nesi'i cuasase'e a'ë. Jare tsoe yahuese'e paji'i. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are yureta'a Maija'quë ti pani huesëquëpi cuañequëna, Maija'quëre quëcaicohua'i toyase'aja'a yure cato maire iñopi. Cui'ne Maija'quë nesi'i

cuasa nëose'e yahue pase'ere si'a yejaña pa'icohua'ire iñopi, jaohua'ipi itire pa'ë cuasajë de'oye i cuañeñe sehuocaijajë caquë.

²⁷ Maija'quë te'i si'aye asaquë ta'ñe pa'ire pani si'anëpi Jesucristo do'ija'a de'oquëre pa'ni cajë sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

1 CORINTIOS

Corinto Sehuosicohua'ina Pablopi Toya Saoye

¹ Maija'quë i yëyeje yë'ëre Pablore nepi. Jesucristo jëjo daoquëre nesiquëpi pa'iyë. Iye toya ja'hua Sóstenes ja're toyayë, Cristo do'ire, Maija'quë do'iquë de'osiquë ja're coní. ² Jaro Corinto daripë sehuosicohua'i pa'icohua'i cajë toyayë, Cristo Jesuna tsioni pa'i do'ire. Maija'quë tsecohua'i pa'icohua'ina cajë toyayë. Si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'ijë Èjaë Jesucristo de'oquërepa mamire secohua'i ja're coní mësaruteje soipi, ina isisicohua'ipi de'ocohua'i pa'ijajë caquë. Jajë pa'ina, Cristo api, mai Èjaë cui'ne jaohua'i Èjaë. ³ Diusu Maija'quëpi cui'ne mai Èjaë Jesucristopi coní de'oye yo'ose'ere pajë cui'ne de'oye pa'iyë isise'ere pajë de'oye pa'ijë'ë.

Cristo Do'ipi De'oye Pa'iyë

⁴ De'oyerepa Maija'quë mësarute yo'o u'ni Èjaë Jesucristo do'ipi caquë, Maija'quëre si'anë de'oji caquë, sihuayë. ⁵ Jajë pa'ina, Maija'quëpi mësarute ta'ñe coca caye cui'ne ta'ñe asaye isipi, jayo aye do'i quë'yere pare. ⁶ Jajë pa'ina, coa caye peoyerepa Cristo cocapi mësarute tiñe pa'iyë pönapi. ⁷ Ponaëna, pa'ijë Jesucristo daija'a mu'sere utejë pa'icohua'ire tiñe ponaëna, pa'iyë Maija'quë isiye ti jopo caraye peoji. ⁸ Jajë pa'ina, mësarute Diusupi ocue pa'i macarepa ñacai pasipi, tëji mu'sere paja'a, yecohua'ipi mësaru Maija'quë quëcosicohua'ire Jesucristo daisi maca tayo yo'ocohua'i a'ë caye paja'cohua'ire ipi ñacai pajaquë. ⁹ Maija'quë i ca nëose'ejë pa'ye yo'o t'iaquëre papi mësarute soipi, i mamaquë mai Èjaë Cristo Jesús ja're tsioni pa'ijajë caquë.

Sehuosicohua'i Huase'e

¹⁰ Maija'quë do'ijë mësarute señë, mai Èjaë Jesucristo mamipi, de'oye te'e cuasajë, cui'ne te'e nëina, pa'ijajë caquë. Huahuesicohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa te'e cuasayepi pa'ijë'ë. ¹¹ Jajë mësarute cayë, Cloé tsëcapëpi mësaru te'e cuasama'pë pa'iyere quëarena. ¹² Jajë te'e cuasama' do'ire mësaru cayë, pai ñape ñeje: “Yë'ë cato Pablo aquë a'ë.” Yecohua'ipi cayë: “Yë'ë cato Apolos aquë a'ë.” Yecohua'ipi cayë: “Yë'ë cato Pedro aquë a'ë.” Yecohua'ipi cayë: “Cristo aquë a'ë.” ¹³ ¿Jajë pa'ito Cristo i a'ri te'ña maña huahuesiquë a'ë? ¿Panita'a Pablo, yë'ëpi cruz que cuãñore mësaru do'ire? ¿Panita'a Pablo mamipi do cuãñosicohua'i a'ni? ¹⁴ Pani, de'oji sihuayë, Maija'quë ñacaina, de'hue jai paire doye pahuë. Coa Crispore cui'ne Gayore dohuë. ¹⁵ Jajë doye pasi do'ire yecohua'ijë yë'ë Pablo mamipi do cuãñosiquë a'ë caye paja'cohua'i a'ë. ¹⁶ Coa Estéfanas tsëcapëse'ere oco dohuë. Cui'ne, yecohua'ita'are doye pahuë, cuasayë. ¹⁷ Yë'ëre paire oco doquë pa'ijë'ë caquë Cristo cuãñeñe papi. Coa i cocare quëacaijë'ë caquë cuãñepi. Jajë pa'ina, i cruz ju'ise'e do'i quë'yere quëayë. Yë'ëpi de'o pa'i cocapi caquë quëaquëna, paipi yë'ëna ire papi cuasajë Cristo cruz ju'ise'ere do'i peoye necaiye coeyë.

Cristopi Maija'quë Tuture Cui'ne Ta'ñe Asaye Paquë

¹⁸ Cristo cruz ju'ise'e cato do'i peo coca asa cuãñoji, ne huesë hue'ñana saicohua'ire. Jajë pa'iquëta'are iye coca Maija'quë tuturepa asa cuãñoji, huaso cuãñocohua'ire cato. ¹⁹ Jajë pa'ina, toyase'e caji:

Ta'ñe asacohua'i asaye nejoja'quë a'ë.

Cui'ne asa t'iacohua'ireje iohua'i asa t'iañe tirona yahueja'quë a'ë.

²⁰ ¿Maija'quëpi, ta'ñe asaquëre, ye'yaquëre cui'ne iye yeja ayere ta'ñe ca de'huaquëre do'i peoquëre neru, yure iquere cocaiye'ni, jaohua'i? Cocaiye pañë, Maija'quëpi iye yeja ta'ñe asayere do'i peoye neina. ²¹ Jajë pa'ina, iye yeja paipi i coca do'i peoye cuasayë. Cuasajëta'a ja cocare quëase'epi ite ire pare asacohua'ise'ere huasoye pa'iji. Jajë pa'ina, pai ta'ñe asayepi Maija'quëre t'iañe pañë.

²² Judío paipi pai yo'o t'ia ma'ñere yo'ojëna, ñaño yëyë. Griego paipi cato ai ta'ñe asacohua'i pa'iyere co'eyë. ²³ Jajë pa'iquëta'are yëquë cato jaohua'i co'eyere yo'oma'pë

pa'ijë coa Cristo cruz que cuãñosiquë ayere quëayë. Quëajëna, judío paini ta'tëpoje pa'ye asa cuãñoji, iohua'i quesiquëni quëajëna. Cui'ne judío pai peocohua'ini griego paini coa do'i peoyere yo'ojë cayeje pa'ye asa cuãñoji. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are judío paipi panita'a griego paipi Maija'quë soisicohua'ire cato Maija'quë tuturepa cui'ne i ta'ñe yo'oyerepa do'i quë'ye asa cuãñoji. ²⁵ Maija'quë yo'ose'e do'i peoye paire asa cuãñoñepi, pai ta'ñe asayere tëto saise'e pa'iji. Jesupi juquëna, tutu peoquëje pa'iji. Ja yë'ta'a i ju'i maca i tutupi pai tutu tëto saise'erepa pa'iji. ²⁶ Maija'quë soisicohua'i mësaru te'ohua'ise'e pai ëjaohua'i pa'iyë. Te'ohua'ise'e iye yeja pa'iyë ta'ñe asacohua'i pa'iyë. Cui'ne te'ohua'ise'e ëjaohua'irepa tsëcapë acohua'ijë pa'iyë. Mësarupi tsoe asayë, jaje pa'iyë. Maija'quëpi jaje soipi, mësarute. ²⁷ Paipi huesëohua'ire ñacohua'ini Maija'quëpi sahuapi, ta'ñe pa'iohua'i a'ë cacohua'ire iño quëcosi'i caquë. Cui'ne cuãñe tutu peocohua'ire pai ñacohua'ini cuãñe tutu quë'iohua'ire sahuapi, cuãñe ëjaohua'ini iño quëcosi'i caquë. ²⁸ Iye yeja paipi do'i peocohua'ire ñacohua'ini Maija'quëpi sahuapi, do'i quë'iohua'i pa'isicohua'ini cui'ne ëjaohua'ini do'i peocohua'ire nesi'i caquë. ²⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasaye peoji, Maija'quë ña hue'ña. ³⁰ Maija'quëpi Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyë nepi, maire. Cui'ne Cristo api, mai ta'ñe asaye, Cristo do'ipi Maija'quë ja're tsioni nuñerepa pa'iyë, Cristo do'ipi ina isisicohua'ipi nuñerepa yo'ocohua'i pa'iyë, cui'ne Cristo do'ipi huasosicohua'i pa'iyë, nequë. ³¹ Jaje pa'ina, Maija'quë coca toyase'e cayeje pa'ye: "Jerepa pa'i a'ë cuasaye yëni Ejaë Jesuni cuasaye pa'iji, jerepa pa'ire pani."

2

Cristo Que Cuãñosiquë Coca

¹ Maija'quë coca mësarute quëa maca ta'ñe cacohua'i cocapi caquë quëama'ë pa'ë. ² Mësaru ja're pa'i maca yequere cuasarojai cama'ë pa'ë. Coa Jesucristo que cuãñosiquëni cuasaquë quëahuë. ³ Coa tsasiquë maca ca'raquë teaye pa'i macapi mësaru quë'ro ti'ahuë. ⁴ Mësarupi yë'ë cayere sehuocaijajë caquë paise'e cuasajë ta'ñe coca cayepi caquë mësarute quëaye pahuë. Coa Maija'quë joyo cocaiyepi cui'ne Maija'quë tutupi quëahuë, ⁵ mësaru Maija'quëre necacaiquëre pare asayepi Maija'quë tutupi nese'e pa'ijaquë caquë, pani pai ta'ñe asayepi.

Diusupi Iñopi I Joyo Ayeja'a

⁶ Jaje pa'iquëta'are ta'ñe pa'i cocapi cajë quëayë, Maija'quëre tuicohua'i nuñerepa asacohua'ire cato. Iye yeja ta'ñe pa'iohua'i ca cocapi cajë cui'ne pai ëjaohua'i coa esa ne huesëja'cohua'i ca cocapi cajë quëaye pañë. ⁷ Coa ai jerepa Diosu de'oquërepa ta'ñe pa'ye ye'yayepi quëayë, Maija'quë ise'e cuasaquë pa'iyere. Ja yë'ta'a yeja de'huama'në mai ai de'oye pa ja'ñere cuasa nëose'ere quëayë. ⁸ Iye yëquë quëaye ti iye yeja cuãñecohua'i asa ti'añe pañë. Jaje asa ti'ama' do'ire Jesucristore de'oquëre pare quëni huani jëoa'huë'ë, asa ti'asicohua'i pani para'huë, huaiye. Jaje yo'ohuë, jaje toyase'e cayepi pa'ina. ⁹ Iti toyase'e cato caji:

Paije ti ña ma'ñere pai ti asa ma'ñere,
Cui'ne pai ti a'ri mañaje cuasa ma'ñere,
Maija'quëre oicohua'ire isi ja'ñe ne de'huacaise'e paji.

¹⁰ Jare yëquëre iñopi, i joyopi yëquëni pa'i do'ire. De'o joyo cato si'aye Maija'quë cuasaquë pa'iyë asaquë api. Jaje pa'ipi si'aye iyere iñopi.

¹¹ Pai asa ti'añe peoji, yeque cuasaquë pa'iyë. Coa jare i joyose'e i cuasaquë pa'iyë asaquë pa'iji. Jaje cui'ne Maija'quëreje jare i joyose'e i cuasaye asaquë pa'iji. ¹² Mai cato Maija'quë joyore payë. Iye yeja joyore paye pañë. Jaje pa'ina, Maija'quë maire oi coa isiyere asayë. ¹³ Isina, i joyo isi cocapi cajë quëayë, Maija'quë ye'yayepi. Coa yëquë ta'ñe cuasayepi cajë quëama'pë pa'iyë. Maija'quë joyo yo'oye quëayë, Maija'quë joyo yo'oye asacohua'ina.

¹⁴ Maija'quë joyo peoquë cato iye ti asa ti'añe peoji. Coa do'i peoyeje pa'ye asaye pa'iji. Iye cato joyo aye a'ë. Jare joyo pa'iyë asacohua'ise'e asaye pa'iji. ¹⁵ Jëpi nuñere pa'ni caquë si'aye asaquë api, Maija'quë joyo paquë cato. Jaje pa'ini i pa'iyere yecohua'ipi ca

tějini de'huasi'i cajë yo'oye peoji. ¹⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Ējaë cuasaye asa tijañe peoji. Cui'ne Maija'quëre paipi se ye'yaye peoji.” Jaje pa'iquëta'are mai cato Cristo cuasayere payë.

3

Maija'quë Co'amaña Necaicohua'i Yo'oye

¹ Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute ca maca cama'ë paë'ë, Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'ire cayepi. Pahuë, caye mësarupi Cristo ayere asa tija'ama'cohua'ipi tsitu'uje pa'iohua'i pa'i do'ire. Jaje pa'ina, paise'e yëye yo'ocohua'ire cayepi cahuë. ² Jaje pa'ina, mësarute ajiñere ye'yahuë, tsij maña oje tsu'sucohua'ire yo'oyeje pa'ye. Jaje ye'yahuë, mësarupi jëa aoni tija'ama'cohua'ije pa'iohua'i palijëna, ñaquë. Yureje ja yë'ta'a joyo pa'yere asa tija'ama'cohua'i pa'yë, mësaruru, paise'e cuasayere ja yë'ta'api palijë. ³ Ja do'ire ja yë'ta'a paise'e cuasayere payë: yecohua'i payete ña ëaye, sa'ñe pëti yo'oye, cui'ne te'e cuasama'pë sañope cuasayere cayere. Ja do'ire sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'oyë, mësaruru. ⁴ Ja do'ire yecohua'i ñeje cayë: “Pablöre ye'yequë a'ë.” Yecohua'ipi cayë: “Yë'ë Apolosre ye'yequë a'ë.” Jaje yo'ojë cani mësaruru coa paise'e cuasayere pa'icohua'i cayere cayë.

⁵ ¿Jaje pa'ito iquei'ni, Pablo? ¿Cui'ne iquei'ni, Apolos? Yëquë cato coa Maija'quëre necaicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yëquëpi quëajëna, mësaruru cato asajë sehuosicohua'i a'ë, mai Ējaëni. Pai ñape yëquë mai Ējaë ñaquë isise'eje pa'ye yo'ohuë. ⁶ Yë'ëpi tañeje pa'ye quëahuë, Maija'quë cocare cui'ne Apolospi tase'ere oco do'ecaiyeje pa'ye quëapi, Maija'quë coca mësarute. Jase'e paliji, yëquë nese'e. Jaje pa'iquëta'are tase'e mëoñe cato Maija'quë yo'oye a'ë. Jaje pani Maija'quëpi mësarute ai de'huaji, ite cuasayena. ⁷ Maija'quëpi iti ñese mëa'ne cato neji. Iti taquë cui'ne iti oco do'equë do'i peoyë. ⁸ Jaje pa'ina, tacohua'i cui'ne oco do'equë si'a yë'quë maca pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi pai ñapere iohua'i nese'eje pa'ye saija'quë api. ⁹ Yëquë cato Maija'quë co'amañare necaicohua'i a'ë. Mësaruru cato i tsioje pa'iohua'i a'ë.

Cui'ne mësaruru Maija'quë huë'e'ë. ¹⁰ Maija'quë yëyere ta'ñe yo'oye isise'eje pa'ye nehuë. Yë'ë cato de'oyerepa huë'e ne huëose'ere oahuë. Yë'ë nesi jeteyo'je yequëpi huë'e ëmëje'e cato neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are pai ñape ñare pajë nejajë, ëmëje'e cato. ¹¹ Jesucristo api, iti du'ru huëocore paje pa'i, quëco paquërepa, yequë peoji. Jaje pa'ina, yecore du'ru huëocore neñe peoji. ¹² Ico ëmëje'ena neñe pa'iji, coa si'aye pai yëyeje pa'ye: oropi panita'a yeque plata hue'yosi quënapa, jai do'i quënapa, soquë toñapi, ja'opi panita'a huecapi. ¹³ Jaje nesicohua'ita'are pai ñape nese'e ña mu'se tija'ëna, tiñarepa ñaja'cohua'i a'ë, pai ñape nese'e. Ja mu'se cato pai ñape nese'e toapi ëo ña'ne pasipi. ¹⁴ Toaje ti uma'a huë'e nesiquëpi sai cuañoja'quë api, i nesi do'i. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are i nesicopi coa u huesëru sai cuaño'ne paja'quë api, i nesi do'i, ise'e jëaja'quë api, jai huë'e ucona jëayeje pa'ye.

¹⁶ Mësaruru a'ë, Maija'quë huë'e. Ja huë'e cato Maija'quë joyopi pëani pa'i sito. ¿Jaje pa'ie mësaruru huesëye? ¹⁷ Jaje pa'ina, paipi Maija'quë huë'ere co'a de'huacaito Maija'quëpi iteje nejo'ne pa'iji. Maija'quë huë'e cato de'o co'sija'i huë'e a'ë. Mësaruru a'ë, iti huë'e.

¹⁸ Co'ye cosoma'pë palijë'ë. Iye yeja ta'ñe asayere ai cuasaquë a'ë cuasaquë pani, ja cuasase'ere jeoni huesëquëje pa'i de'oni ye'yejë'ë, ta'ñe asayere pare. ¹⁹ Iye yeja pai ta'ñe asayere Maija'quë cato coa huesëcohua'i yo'oye a'ë caquë ñaji. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Diusupi ta'ñe asacohua'ire iohua'i ta'ñe yo'oyë cuasajë yo'oyena ne taoji.” ²⁰ Cui'ne caji yequeje: “Ējaëre papi ta'ñe asacohua'i cuasaye de'oye a'ë caquë ñaji.” ²¹ Ja do'ire paini ye'yejë jerepa pa'i a'ë cuasama'pë palijë'ë. Si'aye mësaruru tsese'e paliji: ²² Pablo, Apolos, Pedro, iye yeja ju'iñe, yure pa'ie, yequë mu'se pa'i ja'ñe, si'aye mësaruru tse a'ë. ²³ Mësaruru cato Cristo tsecohua'i a'ë, cui'ne Cristopi Maija'quë tsequë api.

4

Jesucristo Jëjo Saosicohua'i Nese'e

¹ Jaje pa'ina, yëquëre cato Cristore necaicohua'i a'ë cuasajë ñajë'ë. Yëquë cato Diusu cuasa nëose'e ña tì'a ma'ñe quëacaija'cohua'ire nesicohua'i a'ë. ² Ja do'ire necaiquë cato i ëjaë cuañese'ere si'a yë'quë maca yo'oquëna, necaiquëre papi yecohua'ijë cuasajë ñajëna, yo'oquë api. ³ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato ai co'a ju'iñe pañë. Mësarupi cui'ne yecohua'ipi yë'ëre de'oye yo'opi panita'a co'aye yo'opi cayere cui'ne yë'ëja'a co'ye de'oye yo'oyë ca tì'añeje peoyë. ⁴ Yë'ë cuasayepi yë'ëre sañope caye peoquëna, sihuaquë nuñerepa pa'i a'ë cuasaye peoji. Ja do'ire Èjaëpi caye pa'iji, de'oji panita'a co'aji. ⁵ Jaje pa'i do'ire mësaruse'e de'oye yo'oquë api panita'a tayoquë api caye pajë'ë. Utejë'ë, Èjaë dai macaja'a, Èjaëpi dani tìña iñoja'quëre. Ja maca pai ñape joñoa cuasase'e ña'ne pa'iji. Ja maca Diusupi pai ñape yo'ose'eje pa'ye isija'quë api, pai ñapere.

⁶ Maija'quë do'ijë, mësarupi de'oye cuasajë pa'i ja'ñere iñosi'i caquë Apolos pa'iyë cui'ne yë'ë pa'iyë iñoquë quëahuë, mësarupi toyase'e pa'ina, sa tëto saipe yo'oma'pë pa'ijajë caquë. Ja do'ire yëquë quëase'ere ye'yeni te'ire jerepa pa'i api cuasajë cui'ne yequëni co'aquë api cuasama'pë pa'ijë'ë. ⁷ Maija'quë mësarute de'ocohua'ire nepi. Mësarupi tutupi tì'añe pahüë. Jaje pa'ina, Maija'quë coa isise'ere paye sëte jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë.

⁸ Yure mësarupi si'aye payë, mësarupi yëye. Ja do'ire mësarupi pai ëjaohua'ijë pa'iohua'irepa nëina, pa'iyë. Jaje nëina, yëquëre huanëyeyi'ë, mësarupi. Sihuara'huë, mësarupi nuñerepa ëjaohua'i pa'ito, mësarupi ja're te'e conì cuañesi'i caquë. ⁹ Yëquëre Jesucristo jëjo saocohua'ire Diusupi jeteyo'jena nëcopi cuasayë, huani jëoja'cohua'ire nëcose'eje pa'iohua'ire. Jaje pa'ina, huiñaohua'i cui'ne si'a pai yëquëse'ere ñañë, iohua'i yo'ojëna, ñañu'u cajë. ¹⁰ Cristo do'ire yëquëre huesëohua'ire cayë, pai. Cajëna, mësarupi Cristo ayere ai asasicohua'i a'ë cuasajë sihuayë. Yëquëpi tutu peocohua'i pa'ijëna, mësarupi tutu quë'iohua'i pa'iyë. Yëquëre cato pai coeyë, ñañë. Mësaruni ëjaohua'i a'ë cajë ñañë. ¹¹ Yureje ai yo'ojë a'o ëa ju'ijë, oco ëa ju'ijë, cañaje peoquëna, paije co'aye yo'ojëna, cui'ne huë'eje peocohua'ipi ai yo'ojë pa'iyë. ¹² Yëquë jëñapi ai tutu nejë, cui'ne paipi pëijë tea ju'itoje Maija'quëpi de'oye ñacaijaquë cahuë. Paipi josa yo'otoje quëcoyë. ¹³ Co'aye yo'ocohua'i a'ë cayë, yëquëre. Jaje catoje dahuëre quëcojë yëhuoyë, de'oyepi. Iye yeja ja'ju co'amaña nejose'eje pa'iohua'ire ñañë, yëquëre iye mu'seje.

¹⁴ Jaje toyani toyama'ë paë'ë, mësaruni huajëya'ye ca quëcosi'i caquë. Coa ai jerepa yë'ë mamajëre sëte yëhuosi'i caquë toyahuë. ¹⁵ Mësarupi Cristo coca ye'lyacohua'ire diez mil paire pare patoje yë'ë te'i pa'iyë, mësarupi ja'quëje pa'i, yë'ëpi mësarute huaso coca du'ru quëasi do'ire. Ja do'ire mësarupi Cristore sehuohüë. ¹⁶ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Yë'ë yo'oquëna, ñase'ere mësarupi yo'ojë'ë.

¹⁷ Jare caquë mësarupi quë'rona jëjo saoyë, Timoteore, yë'ë oiquëni, mai Èjaë do'ire yë'ë mamaquëje pa'ini, nuñerepa pa'ini. Jaëpi mësarute quëaja'quë api, yë'ë Cristo Jesure sehuosiquë yo'oquë pa'iyë cui'ne yë'ë si'a hue'ña sehuosicohua'i tsëcare ye'yarojaiñe quëase'ere. ¹⁸ Mësarupi acohua'i yecohua'i yë'ë sani ñama'ë pa'ija'quë api cajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë yo'oyë. ¹⁹ Jaje pa'iquëta'are Èjaëpi yëto esa sani ñaja'quë a'ë, mësarute. Ja maca ñasi'i, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'i nejë pa'iyë, coa cacohua'i pa'ima'pë caquë. ²⁰ Maija'quë cuañe te'te cato cocase'e caye peoji. Maija'quë tutupi yo'ojë pa'iyë a'ë. ²¹ ¿Iquere yëye'ni, mësarupi, yë'ëpi sani tarapëpi si'seyere yëye, panita'a ai oi sani ñañere yëye?

5

Yo'o Ma'ñere Yo'ojëna, Ca De'huaye

¹ Mësarupi aquëpi sehuoma'cohua'ijë yo'o ma'ñere yo'oquë pëca ja'quë nëjoni nëjore payeje pa'iji cajëna asayë. ² Jaje pa'iquëta'are mësarupi ti co'aye yo'oji cama'pë Cristore sehuocohua'ire pa'ë cuasajë pa'iyë, ti co'a ju'ima'pë. Jaje pa'ijëna, yë'ëpi yure cayë, ja co'ayerëpa yo'osiquëre eto saojë'ë, mësarupi ja're pa'ima'ë pa'ija'quë. ³ Jaro yë'ë

pa'imalë panije ja co'aye yo'ose'e asani ai coeyë. Jaje pa'ina, yëlëpi jarore pa'ieye pa'yerepa iti co'aye yo'osiquëre coequë tsoe co'aji, cayë. ⁴Ja do'ire mai Èjaë Jesucristo do'ipi mësaruse'e tsi'sijë'ë. Tsi'sini yo'ojëna, yëlë jarote mësaru ja're te'e pa'ieye pa'ye pasi'i, yëlë joyopi. Cui'ne Èjaë Jesucristo tutupi jarote pa'ija'coa, mësaru ja're conì. ⁵Ja maca tsi'si sitopi co'aye yo'oquëre huati ëjaëna isijë'ë, i capë yëyere nejoja'quëna, nejoquëta'are joyose'e huaso cuãñoja'quëre Èjaë Jesucristo dai maca.

⁶Jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. A'ri maña o'sacopi huajë sëpëna co'meto si'a sëpë o'saye pa'iji caye mësarupi asacohua'i a'ë, aiohua'i case'e. ⁷Ai huano o'sa sëpëje pa'ire co'aquëre eto saojë'ë, mësaru de'ocohua'ise'e pa'ija'cohua'i, huajë sëpëje pa'iohua'ise'e. Egítopi judío pai etajë pa'ise'ere cuasajë aiñeje pa'i pan pa'ijë'ë, ti co'mema'cohua'i. Cristo mai do'ire jucacaji'i. Jaje pa'ina, jaë api, yëi ñama mai eta huajëse'ere cuasajë yo'oquë. ⁸Jaje pa'ina, mai eto huaso cuãñosi mu'sere sihuajë nuñere papi cui'ne ta'ñere papi sihuañu'u, o'saye co'mema'a aoje pa'yere papi. Si'sipi cui'ne tayo yo'oyepi conì sihuaye pañu'u. Ja cato ai o'sa sëpëje pa'ye a'ë.

⁹Ja'në toya saocore toyahuë, co'aye yo'ocohua'ire cui'ne nëjo peoconi yo'ocohua'ire tsioma'pë pa'ijë'ë caquë. ¹⁰Jaje tsioma'pë pa'ijë'ë cani cama'ë paë'ë, iye yeja paini tsioma'pë caquë jaiye co'amaña yëcohua'ini, co'amaña yahue imacohua'ini, yequere Maija'quë a'ë cuasacohua'ini cui'ne nomiohua'ire yo'ocohua'ini. Jaje yo'oye pa'ito mësaru iye yeja pa'ieye peora'pi. ¹¹Yëlë cato ñeje cahuë, tsioma'pë pa'ijë'ë, sehuohuë caquëpi ja yë'ta'a yahue nomiore yo'oquëre, co'amaña yahue imaquëre, jaiye co'amaña yëquëre, Maija'quëre cuasaye jerepa co'amañase'e cuasaquëre, co'a coca caquëre cono cuepequëre. Jaje pa'ire cato conì tsioni aima'pë pa'ijë'ë, cahuë. ¹²⁻¹³Sehuoma'cohua'ini tayoyë, maipi caye peoji. Maire cato sehuosicohua'ise'ere ñaquë ca de'huaye pa'iji. Sehuoma'cohua'ire cato Maija'quëpi co'aji caye pa'iji. Jaje pa'ina, mësarupi sehuosicohua'i aquëpi tayoto ca de'huaye pa'iji. Ja do'ire jaëte tayo yo'oquëre mësaru ja're pa'iquëre eto saoye pa'iji, ponëma'quë pani.

6

Sehuosicohua'ise'e Sañope Caye Pa'ito Ne De'huaye

¹Je'nërepa mësaru aquëpi yequëni sañope caye pani tsoe saiji, pai yo'oye ña ëjaë quë'rona ne de'huacaija'quëre. ¿Me yo'ojë jaje yo'oye'ni, Maija'quëre sehuocohua'ina quëama'pë? ²Maija'quëre sehuocohua'ina quëaye de'oji, jaohua'ipi asani ne de'huaja'cohua'ire. Iye yeja pai yo'ose'e mësarupi ca de'huaja'cohua'i a'ë case'e asacohua'i a'ë, sehuoma'cohua'ire. Mësarupi jaje yo'oja'cohua'i sëte iye a'ri co'a coca mësaruse'e ca de'huajë pa'ijë'ë. ³Cui'ne yequeje asacohua'i a'ë, mësaru, sehuosicohua'ipi huiñaohua'i yo'ose'e ca de'huaye pa'iji, case'e. Jaje yo'oja'cohua'i sëte ai jerepa iye yeja yure pa'ieye mësaruse'e ne de'huaye pa'iji. ⁴Jaje pa'iohua'ita'a mësaru, iye yeja pa'iyere sa'ñe coca pani tsoe sehuoma'cohua'ina sani quëayë, sehuosicohua'i pa'ieye ti asama'cohua'ina. ⁵Mësarupi pañete yo'ore'ni cajë ai cuasajë oijajë caquë cayë. ¿Mësaru aquë ta'ñe asaquë ti peoquëna, jaje yo'ore, sehuosicohua'i aquëpi iye yo'oye ca de'huaquë ti peoquëna, yo'ore? ⁶Sehuosiquëpi cajë sehuosiquëre sañope caye payere iye yeja ëjaë sehuoma'quëna quëaye co'aji.

⁷Mësaru sañope yo'ojë cayepi tsoe co'a de'osico pa'iji. Jaje pa'ito ¿Me yo'ojë quëco ma'ñe'ni, më'ëre sañope yo'oyere, cui'ne më'ë co'amañare ima cuãnonije? ⁸Jaje pa'iquëta'are mësarupi Maija'quë do'ijëre nuñerepa yo'oma'pë co'amañare yahue imajë yo'oyë.

⁹Mësarupi asayë, nuñerepa yo'oma'cohua'i Maija'quë cuãne te'te conì pa'ieye ti peoye. Jaje pa'ito co'ye mësaruja'a cosoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quë cuãne te'te pa'ieye peoji, pai de'huasi diusuohua'ire secohua'i, huejama'cohua'ipi yo'ocohua'i, huejasicohua'ipi yequë nomiore panita'a ëmëre yo'ocohua'i, ëmëohua'ija'a yo'ocohua'i. ¹⁰Cui'ne co'amaña yahue imacohua'i, co'amañase'e ai oicohua'i, cono cuepecohua'i, co'a coca yequëna quëacohua'i jerepa jaiye curiquë neñu'u cajë cosojë necohua'i, si'aohua'i

jaje yo'ocohua'i tī'añe paja'cohua'i a'ë. ¹¹ Jaje pa'iohua'i paë'ë, mësaru acohua'i. Pa'isicohua'ipi yure cato mai Ējaë Jesucristo yo'o do'ipi cui'ne Maija'quë joyo yo'o do'ipi tsoa tosicohua'i pa'iyë. Maija'quëna isisicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë cajeohua'i de'oni.

Mai Capë Cato Maija'quë Tse

¹² Si'aye yo'oye pa'iyë, mai. Jaje pa'iquëta'a yeque yo'oye cato coçai ma'ñe a'ë, maire. Jaje pa'ina, de'hua ñaquë pa'iyë, te'e co'amaña ai yë huesëna, ja yëyepi jo'ya ne huesoyere coequë. ¹³ Ētatu'u cato ao aija'copi pa'iji cani pai nuñerepa cayë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi ëtapë cui'ne ao nejoja'quë api. Pai capë coa si'a nomiohua'ire yo'oyere caquë pa'iji cani coa tayo cayë. Pai capë cato Ējaëni pacacaico cui'ne Ējaëpi pai capëre pacacaiji. ¹⁴ Jaje pa'i do'ire maire Diusupi i tutupi ju'isicohua'ini huajëcohua'ire huëoja'quë api, Jesucristore huëose'eje pa'ye.

¹⁵ Pai ñape mësaru Cristo capë acohua'i a'ë. ¿Yë'ë Cristo capë aquëpi si'a ëmëohua'ire yo'ocona tsioye de'oquë? Ai co'aji, me neni tsioye'ni. ¹⁶ Mësarupi tsoe asayë, ëmëpi si'a ëmëohua'ire yo'ocona tsioni io capëna tsioye pa'iji. Jaje caji toyase'e iyere ñajë'ë: "Te'ije pa'iohua'i tsioye pa'iji, cayaohua'i pa'isicohua'ita'a caji." ¹⁷ Jaje pa'ye paipi Jesucristona tsioni te'ije pa'iohua'i de'oyë, i joyona tsiosicohua'i pa'i do'ire.

¹⁸ Huejama'cohua'ipi pani nomiore yo'oyere yo'oma'pë catijë'ë. Ja cato capë nejoñe a'ë. Yeque tayo yo'oye cato ëmëje'ese'e co'aye neñe a'ë. Ja do'ire ti ja yo'oma'pë pa'ijë'ë, capë co'a de'huaye a'ë. ¹⁹ Mësaru capë Maija'quë joyo pa'i huë'e a'ë. Ipi mësarute pa'iji. Jaje pa'ina, mësaru capë mësaru tseco peoji, Maija'quë tsecoa. ²⁰ Maija'quëpi jai do'i hueropi, mësarute ai yo'osi do'ipi. Ja do'ire mësaru Maija'quëre ai oijë mësaru capëpi i de'oyerepa necaiye iñoñe pa'iji.

7

Huejayere Yëhuoye

¹ Yure cato mësaru sejë toyase'ere sehuosi'i: ëmëpi nomiore ti yo'oye pato ai de'oji, me co'aquë'ni. ² Jaje pa'iquëta'are jaiye co'aye yo'oyepi pa'i do'ire pai ñape nëjore paye pa'iji, cui'ne nomiohua'ije pai ñape ëjere paye pa'iji. ³ Ējëpi nëjo yëyeje yo'oquë pa'iyë pa'iji, ëjë sëte. Cui'ne nëjoje ëjë yëyeje pa'ye pa'iyë pa'iji, nëjo sëte. ⁴ Nëjo cato ëjë tsecoa. Ējë api, iti tse aquë. Ējë cato nëjo tsequë api. ⁵ Jaje pa'ina, ëjë yëye panita'a nëjo yëye pa'ito pañë cama'pë pa'ijë'ë. Cayaohua'i yure tsoe maca yo'oma'pë Maija'quëse'ere señu'u cani yo'oma'pë sejë pa'ijë'ë. Ja jeteyo'je cui'naohua'ipi tsioni pa'ijë'ë. Mësaru pa'iyepi yo'ojëna, mësarute quëco tī'ama'pëna Satanáspi co'aye yo'oyena ne taoma'quë de'hua ñajë'ë.

⁶ Mësaruni yëhuoquë caquë cuañema'ë pa'iyë. ⁷ Yë'ë cato si'aohua'i yë'ëje pa'iohua'ise'e pa'ijë'ë, cuasayë. Cuasaquëta'are Maija'quëpi pai ñapere tiñe tutu isipi.

⁸ Huejama'cohua'ire cui'ne hualjeohua'ire cayë, huejaye pato jerepa de'oji, yë'ëje pa'iohua'i pa'ito. ⁹ Jaje pa'iquëta'are quëco tī'añepi peoto huejayepi de'oji. Co'aji, coa ëa ju'ijë ai yo'ojë pa'iyë.

¹⁰ Huejasicohua'ire cato cuañeñë, ëjere jeocoye ti peoji. Ja cato yë'ëse'e caye pañë. Ējaërepaje jaje cuañëji. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are nëjopi ëjere jeocosico pani yequëre huejaye peoji, panita'a cui'naëna co'i coñe pa'iji. Ējëje nëjore jeocoye peoji.

¹² Iye cato yë'ëpi cayë, Ējaërepa case'ere caye pañë. Sehuosiquëpi sehuoma'coni nomiore paquëna, iopi de'oye i ja're pasi'i cuasaco pa'ito jeocosi'i caquë yo'oye pajë'ë. ¹³ Yeque sehuosicopi sehuoma'quëni pacona, ipi de'oye io ja're pasi'i cuasaquë pa'ito jeocosi'i caco yo'oye pajë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, sehuoma'quëpi nëjo sehuosicore pa do'ire Maija'quëna isisiquëje pa'iji. Cui'ne nomioje sehuoma'copi sehuosiquëni ëjere pa do'ire Maija'quëna isisicoje pa'ico. Jaje yo'oye peoto mësaru mamajëpi sehuoma'cohua'i mamajëje pa'iohua'i co'acohua'i patira'huë. Jaje patira'sicohua'ita'a yure cato de'ocohua'i pa'iyë, Maija'quë ña huë'ña. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are sehuoma'quëpi panita'a sehuoma'copi jeosi'i cato de'oji cajë'ë, ai oima'pë sehuosiquëpi panita'a sehuosicopi ai yo'ojë pa'ito

co'aji. Maija'quë cato de'oye sihuajë pa'ijë'ë caquë soipi, maire. Jaje pa'iquëta'are ai yo'ojë pa'ito co'aji. ¹⁶ Nëjo sehuosicopi ëjë sehuoma'quëre huasora'se'ere huesëco panita'a ëjë sehuosiquëpi nëjo sehuoma'core huasora'se'ere huesëji.

¹⁷ Mësarute soi maca pa'ise'eje pa'ijë, pa'i ñapere Ëjaë nejë'ë caquë isise'eje pa'ye yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje cuañequë ye'yayë, si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'i tsëcare. ¹⁸ Cui'ne cui'ni ca'ni tëasiquëni Maija'quëpi soisiquë pa'ito jare jaje pa'ipi Maija'quëre tuijë'ë. Ca'ni tëama'quëni soisiquë pa'ito jare tëama'quëpi tuijë'ë, Maija'quëre. ¹⁹ Ti cöcai ma'ñe a'ë, cui'ni ca'ni tëaye cui'ne tëa ma'ñeje. Ti cöcaiye cato Maija'quë cuañeñere de'oye sehuoye a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, pa'i ñape pa'iyë pa'iji, Maija'quë i soima'në pa'ise'eje pa'iohua'i. ²¹ Jo'yaë pa'isiquë pani, co'a ju'ima'ë pa'ijë'ë. De'hue eta huajëye pa'ito eta huajëjë'ë. ²² Jo'yaë pa'ina, Maija'quëpi soisiquë pa'ito jo'yaë peoquë pönëji, mai Ëjaëre necaiquë pönëni. Jo'yaë peoquëni Cristopi soina, Cristo jo'yaë de'oye pa'iji. ²³ Mësarute Maija'quëpi jai do'i hueropi. Ja do'ire pa'i jo'yaohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë ja yë'ta'a Maija'quë mësarute soima'në pa'isi macare pa'ijëta'a Maija'quë ña hue'ñana de'oyerepa pa'ijë'ë.

²⁵ Huejama'cohua'ire cato mai Ëjaë cuañese'e peoji. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cuasayepi caye yëyë, mësarute. Mai Ëjaëpi yë'ëre oi huasosiquë sëte nuñerepa caji cajë asacaiquëre papi cayë. ²⁶ Mësarute cayë, huejama'pë pa'ito jerepa de'oji. Cui'ne quëasi'i, iye mu'seña co'a mu'seña'ë. Jaje pa'ito me huejaye'ni. ²⁷ Huejasiquë cato nëjore jeocoye peoji. Huejama'quë pani huejasi'i caquë nomiore co'ema'ë pa'ijë'ë. ²⁸ Jaje pa'iquëta'are më'ëpi huejaquë pani co'aye yo'oye pañë. Nomi tsiopi huejaco panije co'aye yo'oye paco. Jaje pa'iquëta'are huejasicohua'i cato ai yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë cato iye ai yo'oyepi peojaquë caquë huejaye pañepi jerepa de'oji cayë.

²⁹ Maija'quë do'ijë, mësarute cayë, mai iye yeja pa'iyë a'ri tëcahuë maca pa'iji. Jaje pa'ina, yure cato huejasicohua'ipi hueja ma'ñeje pa'iohua'i pa'iyë pa'iji, mai Ëjaë co'amañare jerepa cuasajë. ³⁰ Iye yeja mai pa'iyë carajajia'coa. Ja do'ire oicohua'i panije oima'pë pa'ijë'ë. Sihuacohua'i panije sihuama'cohua'ijë pa'iyë pa'ijë'ë. Co'amañare huerosicohua'i panije co'amañare peocohua'ijë pa'iyë pa'ijë'ë, mai Ëjaë ayere neja'quë caquë. ³¹ Iye yeja co'amañare de'oye a'jiñe ti'ajë jaiye pacohua'i pani co'amañare sihuama'pë pa'ijë'ë. Peocohua'i pa'iyëje pa'ijë'ë. Mësarupi asayë, iye yeja carajajia'coa cajë. Ja do'ire iye yeja co'amaña sihuaye peoji.

³² Yë'ë cato yëyë, mësarupi iye yeja co'amañare ai cuasajë co'a ju'ima'pë pa'iyere. Jaje pa'ina, ëmëpi huejama'quë pani Ëjaë co'amañase'e cuasaquë ite de'oye iñoñere caquë yo'oji. ³³ Jaje pa'iquëta'are huejasiquë cato iye yeja co'amañare cuasaquë co'a ju'iji, nëjore de'oye necaiyere cuasaquë. Jaje pa'ina, cayaye cuasaye pa'iji. ³⁴ Jaje cui'ne huejasi nomioje iye yeja co'amañare co'a ju'lico io ëjëre de'oye yo'ocaiyere cuasaco. Jaje pa'iquëta'are nomi tsiö cato mai Ëjaë co'amañase'e cuasaco io capë cui'ne io joyo Maija'quëna isisicopi pa'ico.

³⁵ Jaje cani mësarupi de'oye pa'iyere caquë cayë. Huejama'pë pa'ijë'ë caye pañë. Coa ai jerepa Ëjaë yëyese'e cuasajë de'oye pa'ijë ise'ere necaiyere caquë quëayë.

³⁶ Te'ipi i huejaja'co ai de'o huesëo cuasaquë iona yëyere quëcoma'quë pani huejajë'ë. Co'aye yo'oye paji. De'oye yo'oji. ³⁷ Jaje pa'iquëta'are yequëpi i yëyere meñe quëcoquë pani huejaja'core huejaye pasi'i cuasa nëopi. Ja yo'oquëna, i joyopi cuasaquë yo'o do'ire de'oye yo'oji. ³⁸ Jaje pa'ina, huejaja'core huejasiquë cato de'oye yo'oji. Cui'ne huejaja'core huejama'quë jerepa de'oye yo'oji.

³⁹ Nëjo cato ëjëni tsiosico paco'ë, te'i de'ojëna. Ëjë ju'isi maca te'o de'oni ja maca yureta'a nomi tsiöje pa'io de'oco. Ja maca huejaye yëni huejaye pa'iji, Maija'quëre sehuosiquëni. ⁴⁰ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato cuasayë, hueja coñe pañepi jerepa de'oji. Jaje cani yë'ëje Maija'quë joyo paquëpi cayë cuasayë.

¹ De'huasi diusuohua'ina ao isiye ayere toyayë, mai si'aohua'i ta'ñe cuasacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are ta'ñe asaye cato coa jerepa pa'i a'ë cuasayena neñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are paire oiye cato joyo pa'iyë ñese mëocaiye a'ë, cõcaiye a'ë. ² Jaje pa'ina, de'hue asayë, cuasaquëre ja yë'ta'a asa ti'añerepa carapi. ³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi ñaji, ite oiquëre pare.

⁴ Maipi asayë, pai de'huasi diusuna ao isise'e ayere aiñere cayë. Pai de'huasi diusu iye yeja coa pa'iji, te'i Maija'quëse'e irepa pa'iji, yequë diusu peoyë. ⁵ Ja yë'ta'a ma'tëmöre cui'ne iye yejare jai pai diusuohua'i cui'ne ëjaohua'i pa'iyë cuasato, jai pai diusu cui'ne ëjaohua'ije pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ijëta'are maire cato te'i Diusu pa'iji, Maija'quëse'e. Maija'quëpi si'aye de'huapi. Jaje pa'ina, i do'ipi pa'iyë, mai. Cui'ne te'i Ejaë pa'iji. Jaë cato Jesucristo api. Ija'a do'ire pa'iji, si'aye cui'ne maije.

⁷ Jaje pa'iquëta'are yecohua'i iye yë'ë yure quëaye asa ti'añe pañë. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ita'a pai de'huasi diusuni iohua'i sejë ye'yase'epi ja yë'ta'a pa'ina, pai de'huasi diusuni isisi hua'i co'aji aiñe cuasayë. Cui'ne iohua'i cuasaye tutu peo do'ire si'si a'ë cuasayë, co'a diusure isise'ere aini. ⁸ Mai ao aiñepi Maija'quë maire oiye ti'añe peoji. Jaje pa'ina, aisi do'ipi de'ocohua'i pa'iyëje peoji. Cui'ne aisi do'ire jerepa co'acohua'i pa'iyëje peoji. ⁹ Jaje pa'iquëta'are de'hua ñajë'ë, yo'ojë si'aye asa ti'ama'cohua'ini tutu peocohua'ini co'a de'huaye mësaruru si'aye de'oye ai do'ipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, më'ëpi si'aye asaquëpi pai de'huasi diusure isise'ere ai ñu'ina, si'ayerëpa asa ti'ama'quëpi ñaji. Ñani ije aiji ja yë'ta'a co'aji cuasaquëta'a. ¹¹ Jaje cuasaquëta'a ai do'ire më'ëpi do'i quë'i pa'iyë, ani iño do'ire ja maca yureta'a më'ëpi Cristo ite jucacaisi do'ire sehuosiquëni si'aye më'ë asa ti'a do'ipi i asayere nejocaiyë. ¹² Tutu peocohua'i Maija'quëre a'ri maña cuasayere nejocai do'ire, mësaruru Cristoni sañope yo'oyë. ¹³ Ja do'ire aiñe pañepi jerepa de'oji. Co'aji, yë'ë ai do'ire Maija'quë do'iquëre ne tao.

9

Maija'quë Jëjo Daocohua'i Yo'oye

¹ Yë'ëre cato si'aye de'oye yo'oye pa'iji. Ta'tëpo peoji, Maija'quë jëjo daoquëre sëte. Mai Ejaë Jesucristore yë'ë ñaco capi ñasiquë a'ë, cui'ne yë'ë i coca quëasi do'ire mësaruru sehuosicohua'i pa'iyë. ² Jaje pa'iquëta'are yecohua'i cato yë'ëre cayë, Maija'quë jëjo daoma'quë api. Jaje pa'itoje mësaruru yë'ë quëaquëna, Cristo coca sehuosicohua'ise'e Maija'quë jëjo daosiquëre papi cayë.

³ Yë'ëre sañope cacohua'ire ñeje sañope sehooquë quëayë. ⁴ Yë'ë si'aye aone cui'ne ocuaye aiñe pa'iji, cui'ne ucuye pa'iji, Maija'quë jëjo daoquë pa'i do'ire. ⁵ Cui'ne sehuosiconi huejani cuarõjaiñe de'oji. Mai Ejaë jëjo daocohua'i cui'ne i yo'je tsì cui'ne Pedro yo'oyëje pa'ye yo'oye de'oji. ¿Me ta'tëpo pa'iquë'ni, yë'ëse'ere? ⁶ ¿Bernabé cui'ne yë'ë coní Maija'quë do'ijë cõcaima'pëna yëquë jëñapi co'amaña nejë Maija'quë coca quëajë pa'iyë pa'iji, cuasaye mësaruru? ⁷ ¿Iqueipi soldado de'oni i pa'i do'i saiquë pa'iyë pa'iquë'ni? ¿Iqueipi tsio neni quëquëna, tëani aima'quë pa'iquë'ni? ¿Iqueipi yëi ñama oje dë'sequëta'a ucuma'quë pa'iquë'ni? ⁸ Jaje pa'ina, pa'ise'e cuasaquë cayë a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. Moisés cuañese'eje cui'ne caji yë'ëse'e cayë pañë. ⁹ Cuañese'epi toya pëpëna toyase'e pa'iji, ñeje: "Iti ca po'te saihuë tël'ijai po'tequëre duruhuequëre yë'opo sëama'pë pa'ijë'ë, ise'e ai nejaquë." Jaje cani Maija'quë duruhuequëse'ere oi cama'ë paji'i, ¹⁰ maini caquë coa iñoquë. Ja cato capi, maire. Yecohua'i cõcai ja'ñere capi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ipi Maija'quë coca quëacacohua'ire cõcaiye pa'iji, co'amañapi. Taja'to a'ji yeja nequë cui'ne huea po'tequë iohua'i tsio quëise'ere pajajë cuasajë yo'oyë. ¹¹ ¿Jaje pa'ito mësaruru joyo pa'i cocare pare quëasicohua'ini mësaruru co'amañapi cõcaiye co'aquë? Pani de'oji, yëquëre cõcaiye. ¹² Yecohua'ire ai pa'ñe pa'iohual'ini mësaruru de'oye cõcaicohua'i a'ë yëquëre jerepa cõcaiye pa'iji, mësaruru Maija'quë coca quëasicohua'ire.

Jaje pa'iquëta'are yëquë mësaruru cõcaijë'ë cayë pahüë. Coa ai jerepa quëcõjë yëquë jëñapi nejë aë'ë. Cristo coca quëayere mësaruru jõsa yo'oye a'ë, cuasama'cohua'ini cajë.

Jaje yo'ohuë. ¹³ Mësarupi tsoe asacohua'i a'ë. Maija'quë huë'e ñacaicohua'i cato iote pa'i co'amañapi pa'icohua'i a'ë, cajë. Hua'ire ëojë Maija'quëre se hue'ña cõcaicohua'ije Maija'quëna isisi hua'ire aicohua'i a'ë. ¹⁴ Huaso coca quëacaicohua'i cato, huaso coca quëa do'ipi pa'iyë pa'iji caquë mai Ejaë nepi. ¹⁵ Yë'ë jaje quëa do'ire sai cuañoñe pa'iquëta'a sai cuañoñe pahuë. Cui'ne jaje toyani toyama'ë pa'iyë, mësarupi isijajë caquë. Coa ai jerepa yë'ë ne do'i sihuayere yecohua'ipi sioyere coeyë. Ju'iñere jerepa de'ora'pi cuasayë, yë'ë ne do'i sihuayere sioto.

¹⁶ Jerepa pa'i a'ë cuasaquë quëaye pañë, Maija'quë coca quëani. Yë'ëre cuañe nëose'ere ne ti'añe pa'iji. Yë'ëpi Maija'quë coca quëama'quë pani teaye pa'iyë. ¹⁷ Jaje pa'ina, yë'ëpi neñe yë'ë sihuaquë yo'onita'a yë'ë do'ire isise'e payë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi josa coenije neñe pa'iji, cuañe nëose'e pa'ito me pañe'ni. ¹⁸ Huaso coca quëa do'ire se'ñe pa'ita'a sihuaquë sema'ë pa'iyë, huaso cocare asacohua'ipi saiñe peojaquë caquë. Jare cayë, yë'ë sihuayere.

¹⁹ Pai jo'yaë peoquëta'a si'aohua'i jo'yaë de'ohuë, Cristona jai paire dacasi'i caquë. ²⁰ Judío pai ja're cõni pa'ini judío pai yo'oyeje pa'ye yo'oquë pa'iyë, judío paini Maija'quë te'tena dasi'i caquë. Jaje cani cayë, Moisés cuañese'ere sehuojë yo'ocohua'ire nesili caquë yo'oyere. Yë'ë cato nuñerepa ja cuañeñere pa'ima'quëta'a iohua'ire Maija'quëna dasi'i caquë yo'oyë. ²¹ Cui'ne Moisés cuañese'ere asama'cohua'i ja're pa'i iohua'ije pa'i de'oyë, Maija'quëna iohua'ire dasi'i caquë. Ja yë'ta'a Diosu cuañese'ere pa'iyë, Cristo cuañeñere sehuoquë pa'i do'ire. ²² Tutu peocohua'ire Cristona dasi'i caquë iohua'ije pa'i de'ohuë. Pai ñapeje pa'i de'ohuë, de'hue te'ohua'ise'e huaso cuañosicohua'i pa'ijajë caquë. ²³ Jaje yo'oyë, huaso coca quëayere paipi jerepa asajajë caquë. Cui'ne huaso cocapi de'o co'amaña isiyere yecohua'i cõni pajajë caquë yo'oyë.

²⁴ Huë'huëni co'amaña imañu'u cajë huë'huëcohua'i cato si'aohua'i huë'huë huëcõhua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'ita'a ti'ama'cohua'i a'ë, co'amaña. Ti'ama'pëna, coa te'i iti de'hue nesiquëse'e co'amaña saquë api. Jaje pa'ito mësarujë ai cuasajë huë'huëjë'ë, co'amaña iñu'u cajë huë'huëyeje pa'ye. ²⁵ Si'aohua'i sañope yo'ojë ca'a yo'ocohua'i si'aye ca'a yo'orojaiñe jeoni ñare pajë yo'ocohua'i a'ë, coa carajai co'amañare imañere cajë yo'ojëta'a. Jaje pa'iquëta'are mai cato ti pani huesëyere pare ti'añu'u cajë yo'oyë. ²⁶ Jaje pa'ina, yë'ë cato coa huesë huë'huëma'ë pa'iyë, cui'ne peo de'otona të'caquë, huaiyeje pa'ye yo'oma'ë pa'iyë. ²⁷ Capëre cuañeñë, coa ai jerepa yë'ë capëre të'caquë yo'oyë, de'oye sehuocaiyere caquë. Yecohua'ise'ere de'oye sehuoye pa'iji caquë ye'ya tëjini yë'ëpi ye'yama'quë pa'ija'quë caquë eto cuañoñere coequë jaje yo'oyë.

10

Itire Pa'ë Cuasayere Sañope Saquë Yëhuoye

¹ Maija'quë do'ijë mësarute quëasi'i, mai aipë yo'ojë pa'ise'e, si'aohua'i mai aipë Maija'quë sirio huë'ehuëre pa'ahuë'ë. Cui'ne si'aohua'i jai Maja'iñaje je'a'huë'ë. ² Iye yo'o ja'ñepi si'aohua'i Moisésre tuicohua'i pa'iyë iñoa'ji'i, oco do cuañoñeje sirio huë'ehuëre cui'ne jai Maja'iñaje tëto saijë pa'i ja'ñepi. ³ Cui'ne si'aohua'i Maija'quë isisi aõ a'ahuë'ë. ⁴ Cui'ne si'aohua'i Maija'quë isisi oco ocua'ahuë'ë, joyo ayere ucuhuë. Iohua'ire sai saquë Cristo quënaoje pa'irepa joyo ocore ocua'ahuë'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are jai pai ñasicohua'ita'a, cuene yejana jujua'huë'ë, Maija'quë yëyeje yo'oma'pë pa'isicohua'ire.

⁶ Iye yo'ose'e cato maire quëaye a'ë, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë caquë. Jaohua'i cato co'ayere yë do'ire jujua'huë'ë. ⁷ Jaje pa'ina, mësaruru cato pai de'huasi diusuohua'ini señu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye. Maija'quë coca toyase'e caji: "Aõ aijë cõno ucujë, ja jeteyo'je jai pai tsi'sijë pairajë sihuajë yo'ohuë." ⁸ Jaje yo'ocohua'ipi te'e mu'sepi veinte y tres mil jujua'huë'ë, yequë nomiohua'ire cui'ne yequë ëmëohua'ire yo'o do'ire. Jaje pa'ina, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye yo'oma'pë pañu'u, mai cato. ⁹ Maija'quëre neñañu'u cajë sañope yo'o do'ire añani aõ jujua'huë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quëre sañope yo'oye pañu'u. ¹⁰ Maija'quë de'oye yo'oma'aji'i, caroja'ë. Jaje yo'ojë

ca do'ire huiñaëpi dani huani jea'ji'i, jaohua'ire. Jaje pa'ina, Maija'quëre co'aye yo'oji carojaiñe pañu'u, mai cato.

¹¹ Si'aye mai aipëre yo'ose'e cato maire iñoñe a'ë, tëji mu'seña pa'icohua'ire, maipi cui'ne yo'oye pajajë caquë. ¹² Nuñerepa de'oye pa'iyë cuasaquë pani, de'hua ñajë'ë yo'oquë ta'añe. ¹³ Neñañe pa'ina, mësarü ai yo'oyeje pa'ye yecohua'ije ai yo'ojë pa'iyë. Mësaruse'e ai yo'oye pañë. Neñañe cato cui'ne pa'ye a'ë, si'aohua'ire. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi mësarute mësarü quëco tï'añe jerepa neñañe ëseja'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëna quëco pajë'ë, jaëpi necaija'quë api cuasajë. Jaje pa'ina, neñañepi pa'ina, Maija'quëpi eto huasoja'quë api, ai yo'oyere quëcojajë caquë.

¹⁴ Si'aye Maija'quërepa peoyere Maija'quë api cuasajë yo'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë maña. ¹⁵ Mësarü cato ta'ñe pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, cayë se mësarupi yë'ë case'ere ai cuasani ñañe pa'iji. ¹⁶ Mai de'o ucu duruhüë ucuyë Maija'quëre de'oji, cajë pëpa maca Cristo tsie da'cana tsioyë, te'ije pa'iohua'i ina. Cui'ne panre huahueni ainije Cristo capëna tsioyë, te'ije pa'iohua'i ina. ¹⁷ Jai pai mai pa'ijëta'a te'oni si'aohua'i pan ai do'ire te'e capë acohua'i pa'iyë.

¹⁸ Jaje pa'ina, ñajë'ë, cui'ne judío pa'ini. Jaohua'i je'quë Maija'quëna isiyë cajë yo'osicohua'ire ai do'ire ioja'a iohua'i acohua'irepa pa'iyë. ¹⁹ Jaje cani cama'ë pa'iyë, pai de'huasi diusupi do'i quë'ye a'ë caquë. Panita'a pai de'huasi diusuna hua'i isise'epi jerepa do'i quë'ye pa'iji cama'ë pa'iyë. ²⁰ Yë'ë cato cayë sehuoma'cohua'ipi Maija'quëna hua'i isiyë cajë yo'oni huatiohua'ina isiyë. Jaje pa'ina, yë'ë cato mësarute ëseyë, huatiohua'i ja're con pa'iyë. ²¹ Huati ucu duruhüë ucuyë ti peoji, mai Ejaë ucu duruhüë ucucohua'ipi. Ejaë mesana ao aicohua'ipi huati mesa aiñe ti peoji. ²² Ejaëpi oi pëijaquë cajë huatiye sihuajë yo'oye co'aji. Ijerepa tutu quë'iohua'i peoyë, coa teaye pa'iohua'i mañapi.

Sehuosicohua'i Yo'oye Cui'ne Oiyë

²³ Maipi si'aye yo'oye neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yeque cato coçai ma'ñe a'ë. Si'aye yë'ë yëyeje pa'ye yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yeque cato joyo pa'iyë ñese mëñe coçai ma'ñe a'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, yecohua'i de'oye pa'i ja'ñere cuasajë de'oye yo'oye pa'iji. Co'ye de'oye pa'iyere cuasajë yo'oye co'aji. ²⁵ Jaje pa'ina, ao huero hue'ña isiyere coa hueroni aijë'ë. De'huasi diusuna isise'e pa'ima'quë cuasajë sema'pë pa'ijë'ë, ai cuasaye peojaquë. ²⁶ Iye yeja cui'ne si'aye iote pa'iyë Maija'quë tse a'ë.

²⁷ Panita'a sehuoma'quëpi ao aijë'ë caquë huëouna, sehuoni i huë'ena saisicohua'i pani, de'huasi diusure isise'e pa'ima'quë cuasajë sema'pë coa si'aye i aoñe aijë'ë. ²⁸ Jaje pa'iquëta'are yequëpi mësarute quëa'ñe pa'i api, iye hua'i pai de'huasi diusure isise'e a'ë caquë. Jaje quëaru aima'pë pa'ijë'ë. Mësarute quëasiquë cuasayere co'a de'huayere coejë aiñe pajë'ë. ²⁹ Iye cato cayë yequë co'aye a'ë, cuasayere. Mësarü cuasayere cama'ë pa'iyë.

Jaje pa'iquëta'are paipi seti'ñe pa'iohua'i a'ë. ¿Me neni yë'ë yëyeje yo'oyere yequëpi ñaquë yo'oji ca de'huaye pa'iquë'ni? ³⁰ Yë'ëpi tsoe Maija'quëre seni de'huani aiquë pa'ito ¿me neni yë'ë aiñere yecohua'ipi ca de'huaye pa'iquë'ni? ³¹ Aiñepi ucuyepi, cui'ne co'a-maña yo'oyepi Maija'quë de'oquëre pa'ni cajë sihuayere yo'ojë'ë. ³² Sehuosicohua'ire, judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje si'aohua'ire co'aye ne iño'ma'pë pa'ijë'ë. ³³ Jaje pa'ina, yë'ë si'aohua'ire de'oye yo'osi'i caquë yo'oyë. Yë'ë yëyere yo'oma'ë pa'iyë. Jaohua'ije si'aohua'i de'oye cuasajë huaso cuañosicohua'i pa'ijajë caquë yo'oyë.

11

¹ Jaje cui'ne mësarujë yë'ë yo'o iño'se'ejë pa'ye cui'ne yo'ojë'ë. Cristo yë'ëre yo'o iño'se'ejë pa'ye yo'oyë, yë'ëje.

Nomiohua'i Maija'quëre Se Hue'ña Pa'iyë

² Maija'quë do'ijë, sihuayë, mësarü yë'ëre si'anë cuasajë yë'ë ye'yase'ejë pa'ye pa'ijëna. ³ Jaje pa'iquëta'are iyeje asajajë caquë quëayë. Cristo cato si'a ëmëohua'i mëñe ëjaëpi. Ejë cato nëjo mëñe ëjaëpi, cui'ne Diusu cato Cristo mëñe ëjaëpi. ⁴ Jaje pa'ina, ëmëpi

ī siopë cañapi puani Maija'quëre sequë pa'ito co'aye ña cuañoji. Caña puasi do'ipi Cristore ëjaëre pare cuasama'cohua'ipi jaje yo'oye pa'iji. ⁵ Jaje cui'ne nomiopi io siopë cañapi puama'o Maija'quëre seco pa'ito panita'a Maija'quë quë'ro ayere asase'ere quëaco pa'ito, co'aji ëjëni huajëya'ye ña cuañoji, naña peo hue'ñarepa tëase'eje pa'ioipi quëa do'ipi. Ëjëpi jerepa pa'i caye iñoñe a'ë, siopëna cañapi puañe cato. ⁶ Nomiopi siopë puama'o pani nañare peo hue'ñarepa hueo jeojaco, te'ere papi. Jaje pa'ina, nañare hueo jeoni huajëya'ye pa'ima'copi cuasani puajaco, io siopë. ⁷ Ëmë cato ī siopë puañe peoji, Maija'quëje pa'ire de'huasiquë me puaquë'ni. Jaje pa'ina, ëmë cato Maija'quë de'ouquërepa pa'iyere iñocai pa'iji. Jaje pa'iquëta'are nomio cato ëmë de'ouquë pa'iyere iñocaio pa'ico.

⁸ Maija'quë ëmëre de'hua maca nomio ayepi neñe papi. Nomiota'are ëmë ayepi de'huapi. ⁹ Ëmëni caquë Maija'quë nomiore nepi. Nomioni caquë ëmëre neñe papi. ¹⁰ Ja do'ire huiñaohua'ire iñoñere caco nomio io siopëna capi pëlpësico pa'ie pa'iji. ¹¹ Jaje pa'iquëta'a mai sehuosicohua'i pa'ie cato nomio peoto ëmë pa'ie peoji. Jaje nomiopi peotoje ëmëje pa'ie peoji. ¹² Ëmë capëre ini nomiore de'huapi, Maija'quë. Ja yo'ose'e nuñere pa'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato nomiopi ëmëre ai de'huaye pa'iji. Si'aye iye yo'oye Maija'quëpi neñe a'ë.

¹³ De'ouquë nomiopi Maija'quëre seo capi siopë puama'o pa'ito mësarupi ca de'huajë'ë, ñani. ¹⁴ Jaje pa'ina, iye yeja jare iose'e maire ëmëohua'ire huajëya'ye nëiñe neji, ëmëohua'ipi tsoa naña hue'eto. ¹⁵ Nomio cato tsoa naña hue'eni sihuaco io siopë pëpë ja'ñere isise'e sëte. ¹⁶ Iye ayere yecohua'ipi jaje yo'o ma'ñe a'ë cajë sañope cacohua'i pani iye a'ë quëajë'ë, yëquë asayere ye'yaye. Yëquë cuasayeje pa'ye yequë hue'ña sehuosicohua'ijë cuasayë, iye yo'oyese'e cato.

Ëjaë Ao Ai Pa'ise'ere Cuasajë Tayo Yo'ose'e

¹⁷ Jaje pa'iquëta'are mësaru tsi'sijë yo'oyepi mësarute cocati'ñe pa'yepi mësarute co'a de'huaye pa'ina, asaquë mësaru yo'oye sihuama'ë iye toya ja'hua toyayë. ¹⁸ Maija'quë coca cañu'u cajë tsi'si maca tsëcapëa huahuejë yo'oyë cajë yë'ere quëayë. Quëajëna, jaje pa'iji cayë cuasaye nëiji, yë'ëpi. ¹⁹ Mësarute tsëcapëase'e huahueni pati'ñe nëiñe jëa ti'añe peoji. Jare jaje huahueye pa'iji. Jaje yo'ojëna, nuñerepa sehuosicohua'i pa'ie ñañe pa'iji. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësaru tsëcapëa huahueni tsi'sini ao aiñe nuñerepa mai Ëjaë tse peoji, ²¹ mësaru ao ai maca ti'aëna, pai ñape ao du'ruja'a ai do'ire, yecohua'ipi ao ëa ju'ijëna, yo'o do'ire cui'ne yecohua'ipi ñese cono ucu cuepere pajë yo'o do'ire. ²² ¿Huë'e pacohua'i sëte me yo'ojë huë'ena ucujë ai ma'ñe'ni? Mësaruse'e aijëna, nuñerepa peocohua'i mañapi huajëya'ye nëina, ñañë. Ja yo'oyepi Maija'quë tsecohua'ini co'aye yo'oyë, mësaru. ¿Jaje yo'oto yë'ë me mësaru yo'oye de'oyerepa yo'oyë cacaiye'ni? ¡Mësaru yo'oye sihuacaiye pañë!

Ëjaë Ao Aiñe

(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)

²³ Yë'ë mësarute ye'yase'e Ëjaëna ye'yese'e paji'i. Jare ye'yahuë, mësarute. Ite cajëi yo'oyeje pa'ye yo'ouquë cosoquë tseja jeo cuañoja'a ñami na'iquëna, Ëjaë Jesupi jujuma' ao ini, ²⁴ Maija'quëre pëpani aore yeteni huahuequë capi: "Aijë'ë. Iye aiñe cato yë'ë capë a'ë. Mësaru de'oye pa'i ja'ñere caquë isiye a'ë. Yë'ë yo'ose'eje pa'ye yo'ojë'ë, yë'ëni cuasajë." ²⁵ Cui'ne ao ani tējisi jeteyo'je ucu duruhuë ī jëñapi ini capi: "Iye ucu duruhuë pa'ie cato yë'ë tsie a'ë. Iye do'ipi Maija'quë mami huajë ca nëose'e pa'iji. Jaje pa'i do'ire ucuye ñape yë'ëni cuasajë yo'ojë pa'ija'cohua'i pa'ijë'ë." ²⁶ Jaje yo'oni mësaru ī ju'ise'ere quëa iñojë yo'oyë, ao aiñe ñape cui'ne iye ucu duruhuë ucuye ñape, ī dai macaja'a. Jaje yo'ojë pa'ijë'ë.

Ñeje Yo'oye Pa'iji, Ëjaë Ai Pa'ise'ere Cuasajë Yo'oye

²⁷ Ëjaëre pa'ë cuasama'pë mai Ëjaë ai pa'ise'ere coa huëojë aini, cui'ne coa huëojë ucuni sañope mai Ëjaë capëre cui'ne ī tsiere yo'oyë, co'ayere. ²⁸ Ja do'ire ja yë'ta'a iye

ao aima'në cui'ne ucuma'në pai ñape joñoa co'ye ñañe pa'iji. ²⁹ Jaje pa'ina, Ējaë capë ayere cuasama'ë coa huëoquë iyere aini cui'ne iyere ucuni ja co'ayere do'iquëpi yo'o'ji. ³⁰ Jaje pa'ina, jai pai mësaru acohua'i ju'icohua'i cui'ne tutu peocohua'i pa'iyë. Jaje yo'ojë yecohua'i jujuhuë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are mai joñoa co'aye pa'iyere nejojë ñare pajë aito Ējaë maire sañope yo'o do'i quë'iohua'ire ñañe paji. ³² Jaje pa'iquëta'are Ējaëpi maire tajojëna, sañope caquë si'seji, maipi iye yeja acohua'i ja're coní toa yejana saiye pajajë caquë.

³³ Jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë maña Jesús ju'ise'ere cuasajë tsi'sisicohua'i pani yecohua'ire uteni si'aohua'i tsi'sirena, te'e aijë'ë. ³⁴ Ao ëa ju'icohua'ipi cui'na maca tsioni yo'osi do'ire Maija'quë si'sema'ë pa'ijaquë cani yecohua'ini ao ëato huë'ere pana aijë pa'iji. Yequeta'a yë'ëpi sani ne de'huasi'i, mësarute do'i ña maca.

12

Maija'quë Joyopi Pai Ñapere Tutu İsiye

¹ Maija'quë do'ijë mësarute quëasi'i, Maija'quë joyo pai ñapere tutu İsiyere.

² Mësarupi asayë, ja yë'ta'a sehuoma'cohua'i pa'inë pai de'huasi diusuna saijë sejë pa'ise'e ti asama'cohua'ina. ³ Jaje pa'ina, yure mësarute quëaye yëyë, iyere. Jesús co'aquë api caquë cato Maija'quë joyo tutupi caye paji, cui'ne Jesure Ējaëpi caquë cato de'o joyopi caye pa'iji.

⁴ Jare te'e Maija'quë joyopi İsiquëta'a pai ñapere tiñe pa'ye İsiye pa'iji, tutu. ⁵ Jaje pa'ina, pai ñape Ējaë Jesure necaiye pa'iji, tiñe pa'ye. Jaje pa'iquëta'are te'i api, Ējaë cato. ⁶ Pai ñape tiñe pa'i co'amañare yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato jare İpi pai ñapere yo'o huëoquëna, yo'oyë. ⁷ Maija'quëpi İ joyo ayere pai ñapere İsiji, tiñe pa'i tutu si'aohua'i sa'ñe cöcaijë de'oye pa'i ja'ñere caquë. ⁸ Yecohua'ini Maija'quë joyopi İsiji, Maija'quë yëyere ta'ñe asa ti'añere. Yecohua'ini jare ja joyopi İsiji, si'ayerepa asacohua'i pa'ijë yecohua'ire ye'ya ja'ñere. ⁹ Yecohua'ini jare ja joyopi İsiji, nuñerepa ne ti'añe pa'iji asayere. Cui'ne yecohua'ini ju'icohua'ire jujuyere İsiji. ¹⁰ Yecohua'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oyere İsi cuañoñë. Yecohua'ipi Maija'quë quë'ro ayere asase'ere quëa tuture İsi cuañoñë. Yecohua'ipi İsi cuañoñë, coso joñoa caye ta'ñe asaye cui'ne nuñerepa de'o joyo caye asayere. Yecohua'ini İsiji, yeque tiñe cocapi ca ja'ñere. Cui'ne yecohua'ini ja coca case'ere asani quëayere İsiji. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are si'aye ja Maija'quë joyopi yo'o'ji, İ yëyeje pa'ye pai ñapere.

Sehuosicohua'i Te'e Capë Pa'iyë

¹² Pai capë jaiye te'ñapi tsi'sisicopi pa'iji. Jaje pa'icota'a te'e capë a'ë. Jaje Cristoje pa'iji. ¹³ Jaje pa'ina, mai si'aohua'i judío pai, griego pai, jo'yaohua'i panita'a jo'yaohua'i peocohua'i si'aohua'i te'e capë acohua'i pa'iyë, te'e joyopi dosi do'ire. Jaje pa'ina, si'aohua'ire maire joyo ayere ocuapi.

¹⁴ ¿Me pai capë pa'ico'ni, te'te maca pani? Jaje pa'ina, jaiye te'ñapi pa'icoa. ¹⁵ Quëopi caco pani ca'ñe pa'io: “Jëtëje ñani yë'ë cato yecoa'ë.” Jaje canije capëre hua sani tjo ponëni pa'iyë peoji. ¹⁶ Panita'a cajoropi caco pani ca'ñe pa'io: “Ñacoaje ñani yë'ë cato yecoa'ë.” Jaje canije capëre hua sani tjo pa'iyë peoji. ¹⁷ ¿Si'a capë ñacoase'e pa'ito me asara'reni? panita'a ¿si'a capë cajorose'e pa'ito me yë'era're'ni? ¹⁸ Jaje pa'ina, Diusupi ñaquë si'a te'ñare tsioni te'ore nepi, İ yëyeje jarote jaopi pa'ijaco caquë. ¹⁹ Jaje pa'ina, si'a capë te'ese'e pa'ito, ¿jerore patira'oni yeque yo'oye? ²⁰ Jaiye te'ñapi pa'iquëta'are yure cato te'e capë pa'iji.

²¹ Ñacoapi jëtëre ca ti'añe peoji: “Më'ëre ne cuañoñe pañë.” Cui'ne siopëpi quëore, “më'ëre ne cuañoña'o pa'iyë,” ca ti'añe peoji. ²² Coa ai jerepa tutu peoye cöcai ma'ñeje pa'ye nëiñepi ai jerepa maire cöcaiyë a'ë. ¿Ja peoto me pa'iyë'ni? ²³ Jaje pa'ina, İti mai ai a'ri maña do'i quë'ye a'ë cayere jerepa ñare pajë su'ñecaiyë, cui'ne tiñarepa İñoñe peoyere ai de'oye ñacaiyë. ²⁴ Tiña ñañe cato airepa de'oye ñacaiyë pañë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai capë de'huapi, do'i peoye ña cuañoñepi jerepa do'i quë'ye pa'ijaquë caquë. ²⁵ Jaje pa'ina, pai capë cato si'a te'ñapi tsiosicopi te'ere cuasajëje pa'ye sa'ñe

cocao pa'ico. ²⁶ Jaje pa'ina, te'e te'te capë a'si ju'ito si'a capë ai yo'oye pa'iji, cui'ne yequeje te'e te'te de'oye ne cuañoto si'a capë sihuaye pa'iji.

²⁷ De'oji, jaje pa'ie sëte. Mësarü sehuosicohua'i cato mësarü pai ñape Cristo capë acohua'i a'ë. ²⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi sehuosicohua'ire ñacaija'cohua'i ñeje pa'ijajë cuasapi. Jaje pa'ina, nepi, du'ru macare pare i doce jëjo saocohua'ini. Ja jeteyo'je Maija'quë cayere asani quëacohua'ire nepi. Cui'ne ja jeteyo'je Maija'quë coca ye'yacohua'ire nepi. Ja maca ai jeteyo'jerepa pai yo'o t'i'a ma'ñe yo'ocohua'ire nepi. Cui'ne ju'icohua'ire ne co'yacohua'ire nepi. Cui'ne paire de'oye cuasayepi cuañecohua'ire nepi. Cui'ne yequë cocapi cacohua'ire nepi. ²⁹ ¿Si'aohua'irepa i doce jëjo saoyeje pa'iohua'ise'e pa'ie? Pañë. ¿Si'aohua'irepa Maija'quë quë'ro aye asase'e quëacohua'ise'e pa'ie? Pañë. ¿Si'aohua'i Maija'quë coca ye'yacohua'ire pase'e pa'ie? Pañë. Pañita'a ¿Si'aohua'i pai yo'o t'i'a ma'ñe yo'ocohua'ise'e pa'ie? Pañë. ³⁰ ¿Si'aohua'i ju'icohua'ire ne co'ya tutu pacohua'ire pase'e pa'ie? Pañë. ¿Si'aohua'i tiñe coca cacohua'ire pase'e pa'ie? Pañë. ¿Si'aohua'i tiñe coca asani se quëacacohua'ise'e pa'ie? Pañë. ³¹ Jaje pa'ina, mësarü cato ai de'o tuture pañu'u cuasajë yëjë'ë. Jaje pa'ina, yë'ëpi mësarute ai jerepa tutu de'oye quëasi'i.

13

Oiyere Quëaye

¹ Yë'ëpi si'a pai coca caquëpi cui'ne huiñaohua'i coca caquëpi paire oima'quë pani, coa huatihuë t'ë'cajëna, pi'siyeje pa'i a'ë. Pañita'a coa quëna de'huana t'ë'cajëna, pi'siyeje pa'i a'ë. ² Cui'ne si'aye Maija'quë quë'ro aye asayere quëaquëpi cui'ne si'aye pai ña ma'ñe ñaquëpi cui'ne si'aye ta'ñe asaquëpi cui'ne si'aye Maija'quëpi nequëre pare cuasaquëpi ai cutiohua'ire tirona cuañe saquëpi ja yë'ta'a paire oima'quë pani coa caquë a'ë. ³ Cui'ne si'aye yë'ë paye yecohua'ina huahuecai yo'oquëpi cui'ne yë'ë capëre pajë yecohua'i do'ire ëo cuañoja'core isiquë yo'oquëpi ja yë'ta'a paire oima'quë pa'ito si'aye iye yo'oye cocaiye paji.

⁴ Paire oiquë cato; sañope yo'oyere quëcoquë api, paire oi cocaiquë api, yecohua'i payere ëa ñaquë pëima'quë api, yë'ë jerepa pa'i a'ë cama'quë api, ⁵ ai jerepa pa'i a'ë cuasaquë yo'oma'quë api, ise'e yo'oye pa'iji cuasaquë yecohua'i yëyere meñe ña'no toma'quë api, pëtitema'quë api, co'aye ite yo'ose'ere cuasaquë oima'quë api, ⁶ yecohua'i tajojë co'aye yo'oyere ñaquë sihuama'quë api, coa ai jerepa nuñere pare ñaquë sihuaquë api, ⁷ si'aye ai yo'oye pa'itojë quëcoquë api, de'hue neñe pa'iji cuasaquë, de'oyere pa'ija'quë caquë utequë api, cui'ne dahuëre cuasare paquë yo'oquë api.

⁸ Paire oiye carajai ma'ñe a'ë. Maija'quë quë'ro ayere asani quëayeta'a yequë mu'se carajai ja'ñe a'ë. Yequë coca caye cui'ne ta'ñe mai asaye carajai ja'ñe a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, mai asaye cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye jopo carase'e a'ë. ¹⁰ Jaje pa'ina, yequë mu'se maipi peo hue'ñarepa asa t'i'a maca, si'aye mai te'te maca asajë quëase'e carajasipi.

¹¹ Yë'ë tsihua'ë pa'inë jare tsihua'ë cayepi cui'ne jare tsihua'ë cuasayepi cui'ne tsihua'ë asaquë yo'oyepi yo'ohuë. Yo'osiquëpi yureta'a ai ëmë de'oni si'aye tsihua'ë pa'inë yo'ose'e jëohuë. ¹² Jaje pa'ye yure, mai coa huesë ëaye Maija'quë coca asayë. Ai tsiña de'hua poresicore ñañeje pa'ye asayë, mai. Jaje pa'isicota'are tiñarepa ñaja'cohua'i a'ë. Yë'ë yure cato coa te'te maca ñañë. Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se Diusute ñaja'quë a'ë, yë'ëre i ñañeje pa'yerepa. ¹³ Maija'quëre necaiquëre pare asaye, paire oiye, cui'ne yequë mu'se pa'i ja'ñere uteye iye cato ti pani huesë ja'ñe a'ë. Si'aye jerepa pa'ye cato paire oiye a'ë.

14

Yequë Pai Cocapi Cayere Ñare Pajë Caye

¹ Paire oicohua'i pa'ijë'ë. Diusu de'o tuture pare jaiye pañu'u cajë ai yëcohua'i pa'ijë'ë, cui'ne i quë'ro ayere asani yecohua'ina se quëacaiyere jerepa yëcohua'i pa'ijë'ë. ² Jaje

pa'ina, yequë pai coca caquë cato paini caye paji. Maija'quëni caji. Jaje pa'ina, pai asaye ti pañë, i caye. Joyopi cato me asaye'ni. Jaje pa'ina, ja cato yeque a'ë pai asa tija ma'ne a'ë. ³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye cato paire quëaye a'ë Maija'quëre cuasayere ñese mëijajë cajë, yo'o jujacohua'ire sihua ëaye ca huëoye a'ë, cui'ne oicohua'ire yëhuo huasoye a'ë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë isi coca caquë cato ija'a jerepa Maija'quëre cuasaquë pa'iyë neñe a'ë. Cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëaquë cato sehuocohua'i Maija'quëre jerepa cuasajë pa'i ja'ñere cocaiquë api.

⁵ Si'aohua'i mësarü yeque coca ca tuturepa Maija'quë isise'e pacohua'i pa'ijë'ë, cayë, yë'ë cato. Jaje caquëta'a jerepa yëyë, mësarupi Maija'quë quë'ro ayere asani yecohua'ire se quëayere pajë'ë caquë. Ja quëayepi jerepa de'oji. Yeque cocapi casi maca iti case'ere asani sehuosicohua'ina se quëacaicohua'ipi pa'ijëna, cajë'ë, yequë cocapi, sehuosicohua'ipi jerepa Maija'quëre cuasajë pa'ija'cohua'ire. ⁶ Maija'quë do'ijë, yë'ëpi mësarü quë'rona do'i saisiquëpi yeque cocapi caquë pa'ito mësarute ti cocaiye peoji, yë'ë caye. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë iñose'ere, panita'a huajëye asase'ere quëayere, panita'a Maija'quë quë'ro ayere asani quëayere panita'a Maija'quë cocare ye'yayere yo'onita'a mësarure cocaiyë.

⁷ Cañu'u, jetu juiyere panita'a pi'cohuë juiyere. Ja je'quë de'oye juima'pë pa'ito jare juiyë cajë asaye peoji. ⁸ Cui'ne duruhuëpi tiñarepa pisima'o pa'ito huajo sacohua'i ne de'huaye pañë, huajo ñese sa ja'ñe. ⁹ Cui'ne mësarute pa'iji. Jaje pa'ina, mësarupi yequë cocapi cacohua'i pa'ito yecohua'i asaye pañë. ¿Me jare cayë cajë asaye'ni, coa peo de'otona case'eje pa'ye pa'ito? ¹⁰ Si'a yeja jaiye pai coca pa'iji. Si'aye asayese'e pa'iji, iti coca acohua'i cato. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi yecohua'i cocare asama'ë pani ti pa'iyë. Cui'ne ja coca caquëje ti pa'iji, yë'ëre. ¹² Maija'quë joyo tuture paye yecohua'i sëte Maija'quëre ai cuasajë pa'iyere sehuosicohua'ire quëa tuture yëjë'ë, jaohuaipi mëojajë caquë.

¹³ Jaje pa'ina, tiñe coca caquë pani Maija'quëre seña pa'iji, iti casi cocare de'oye se quëaja'a tuture isijaquë caquë. ¹⁴ Cui'ne yë'ëpi Maija'quëre ti cocapi seni asama'ë pa'iyë, yë'ë caquë seña, nuñerepa joyo cato Maija'quëni sequëta'a. ¹⁵ ¿Jaje pa'ito me yo'oye pa'iquë'ni? Joyopi seña pa'iji. Joyopi sequëta'a yë'ëje asaquë seña pa'iji. Joyopi jëjëñe pa'iji, cui'ne yë'ëje asaquë jëjëñe pa'iji. ¹⁶ Jaje pa'ina, më'ë joyopi Maija'quëre sihuaquë de'oquëre pa'ni caquë sihuaquëna, yequëpi më'ë ja're conï te'e sihuacaiye pasipi, ja coca asama'ë pa'i do'ire. ¹⁷ Jaje pa'ina, më'ë Maija'quëre pëpayepi de'oyerepa pa'itoje iti asaquëpi joyo sihuaye ñese mëiñe pasipi. ¹⁸ Maija'quëre ai de'oji cayë, mësarü caye jerepa tiñe pa'i cocapi caquë pa'i. ¹⁹ Jaje pa'iquëta'are sehuosicohua'i tsi'si sitona caye ai jerepa de'ora'pi, te'e jëtë pa'i yë'orepa, iohua'i asa cocapi yecohua'ire ye'ya ja'ñere caquë. Yë'ëpi pai asama' cocapi jaiyerepa case'e cato yecohua'ire cocaiye peoji.

²⁰ Maija'quë do'ijë, tsi cuasayeje pa'ye cuasama'pë pa'ijë'ë. Tsije pa'iohua'i pa'ijë'ë, co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'iohua'ita'a mësarü cuasayere aiohua'i pa'ijë'ë.

²¹ Maija'quë cuãnesi toya pëpë ayepi caji: "Caja'quë a'ë, iye paire yequë pai cocapi ti pai yë'oja'a. Jaje catoje ti asani sehuoma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, yë'ë caye caji, Èjaë."

²² Jaje pa'ito tiñe coca caye cato sehuoma'cohua'ire iñojë caye a'ë, pani sehuosicohua'ire. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye cato sehuosicohua'ini caye a'ë, pani sehuoma'cohua'ire. ²³ Jaje pa'ina, si'a sehuosicohua'i tsi'si sitopi, si'aohua'i ti cocapi cajë yo'oto huesëcohua'ipi, panita'a sehuoma'cohua'ipi conï cacasicohua'ipi cuasaja'cohua'i pa'ini cuepejë yo'ojë cayë, cajë. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are si'aohua'i Maija'quë quë'ro ayere asani quëajë yo'otota'a sehuoma'cohua'ique panita'a huesëcohua'ique conï cacasicohua'ijë iohua'i co'aye yo'oyere asa quëquëjë cui'ne iohua'i pa'iyë asa tija'cohua'i a'ë, si'aohua'i cayere asajë. ²⁵ Jaje yo'ojëna, iohua'i joyo co'aye pa'iyepi tiñarepa ña cuañoquëna, Maija'quëre do're ja'rurjë seja'cohua'i a'ë cui'ne Maija'quë nuñerepa mësarü ja're pa'iji caja'cohua'i a'ë.

²⁶ Jaje pa'ito Maija'quë do'ijë iye a'ë, iti yo'oye: Tsi'sicohua'i pani yecohua'ipi Maija'quëre jëjëne payë. Yecohua'ipi ye'yaye payë. Yecohua'ipi Maija'quë ñnose'ere quëaye payë. Yecohua'ipi ti cocapi caye payë. Ja case'ere yecohua'ipi quëaye payë. Jare yo'ojë'ë, sehuocohua'i joñoa jerepa Maija'quëre oiye ne pajajë cajë. ²⁷ Ti cocapi cacohua'i pani cajajë cayaohua'i panita'a toasocohua'i pai ñape te'ohua'ise'e cajajë. Cajëna, yecohua'ipi iti case'ere quëajaquë. ²⁸ Jaje pa'iquëta'are tiñe coca case'ere quëaquë peoto itije caye pajë'ë, sehuosicohua'i tsi'si sito. Jaje pajë coa pai ñape Maija'quëse'ere joyose'e cuasajë seña pa'iji. ²⁹ Cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëayeje cayaohua'i panita'a toasocohua'i cajajë cajëna, yecohua'ipi nuñere pa'ni cajë iti quëayere neñajajë. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are tsi'sito ñu'iquëre Maija'quëpi ñnoquëna, jaëpi casi'i caquë yo'oto ja maca du'ru caquëpi jeoñe pa'iji. Jeoquëna, yequëpi caye pa'iji. ³¹ Jaje pa'ina, si'aohua'i mësarua Maija'quë ñno coca asacohua'i te'ohua'ise'e caye pa'iji, si'aohua'i ye'ye ja'ñere cajë. Cui'ne yo'o jujahuë cuasacohua'ije taise'eje pa'iohua'ipi huëi ja'ñere cajë yo'ojë'ë. ³² Maija'quë ayere asani quëacohua'i cato iohua'ipi iohua'i joyo nëñere de'oye ñaño pa'iji, tayo ma'ne cajë. ³³ Maija'quë cato huesë ëaye nëñere isima'quë api. Maija'quë cato de'oye ai cuasama'pë jo'cua pa'iyere isiquë api.

Si'a hue'ña Maija'quë pai yo'ojë pa'iyere pa'iji. ³⁴ Nomiohua'i caye peoji, sehuosicohua'i tsi'si sito. Caye ësesë'e a'ë. Jaje pa'ina, nomiohua'i sehuojë cama'pë jo'cua pa'ijë'ë, Maija'quë judío paire cuañese'eje pa'ye. ³⁵ Seni asaño'u cuasacohua'i pani, ëjëni seña pa'iji, huë'ena sani. Jaje pa'ina, nomiopi Maija'quë coca asa hue'ñapi caco pa'ito de'oye ña cuñoñe paji.

³⁶ De'hua cuasajë'ë. Iye Maija'quë coca mësarupi du'ru ca huëoma'pë paë'ë. Mësaruse'e iye coca asani sehuoma'pë paë'ë, yecohua'ije mësarua jerepa tsoe asahuë, cui'ne sehuohuë, iye cocare. ³⁷ Maija'quë ñnosi coca quëaquë a'ë cuasaquëpi, cui'ne Maija'quë joyopi caquëna, cayë cuasaquë cato iye yë'ë mësarute toyase'e mai Ejaë cuañese'ere toyapi caquë tiñarepa asaye pa'iji. ³⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ë toyase'ere Maija'quë cuañese'e a'ë caquë ñama'quëpi quëaquë pa'ito i cayeje asama'pë pa'ijë'ë.

³⁹ Jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë maña Maija'quë quë'ro aye asase'ere yecohua'ire se quëayere cajë yo'oyere yëjë'ë. Yequë coca cayeje ësema'pë pa'ijë'ë. ⁴⁰ Si'aye de'oye ñare pajë yo'ojë'ë. Iti pa'iyëje coa huesë ëaye yo'oma'pë pa'ijë'ë.

15

Cristo Ju'isiquëpi Huëise'e

¹ Yure Maija'quë do'ijë, mësarupi yë'ë ja'në huaso coca quëase'ere co'ye cuasa cojjajë caquë cayë. Iye coca cato mësarua asani nuñere pa'ë cajë de'huase'e a'ë. Jaje pa'ina, mësarupi itina tseasicohua'ipi nuñerepa pa'iyë. ² Cui'ne iye coca quëa do'ija'a mësarua huasosicohua'i pa'iyë, mësarupi nuñerepa itire pa'ini. Jaje pa'iquëta'are yequere pa'ini coa tayo asasicohua'i a'ë.

³ Du'ru macarepa mësarute ye'yahuë, yë'ëre ye'yase'ere. Mësarute toyase'e Maija'quë coca cayeje pa'ye ye'yahuë, Cristo mai tayo yo'ojë pa'i do'ire jucacaise'ere. ⁴ Maija'quë coca toyase'eje pa'ye Cristo tasiquëpi toaso mu'seña acona huëji'i, huajëquërepa. ⁵ Huëisiquëpi Pedrona ñaipi cui'ne ja jeteyo'je i jëjo saocohua'ina ñaipi. ⁶ Jeteyo'je ñaipi, quinientos ai jerepa sehuosicohua'ina. Ja yë'ta'a iti ñasicohua'i jai pai pa'iyë. Yecohua'ise'e ju'isicohua'i pa'iyë. ⁷ Jeteyo'je Jacobona ñaipi, cui'ne jeteyo'je si'aohua'i i jëjo saosicohua'ina ñaipi.

⁸ Ai tëji hue'ñare pana yë'ëreje ñaipi, ti ñaño pa'ne pa'ita'are. Coa huñna coase'eje pa'ye yë'ëre yo'osiquëpi Jesure ñahuë. ⁹ I jëjo saocohua'i de'hue de'ocohua'i a'ë, yë'ëre tëto saiscocohua'ipi. Jaje pa'ina, yë'ëpi Maija'quë paire sañope co'aye yo'ohuë. Ja do'ire i jëjo saocuë hue'e ti'lañe peoyë. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coa isisi do'ipi jaje pa'i pa'iyë. Yë'ëre i coa isise'e ne ma'ne nëaño pa'pi. Jaje pa'ina, yë'ëpi si'a i jëjo saocohua'i jerepa nehuë. Yë'ëpi yo'oye pahüë. Maija'quëpi yë'ë ja're cono yo'oquëna, i coa isiyepi yo'ohuë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are yë'ë yo'ose'e cui'ne i jëjo saocohua'irepa yo'ose'e de'oji.

Ja yo'ose'ere sañope caye peoji. Jesucristo coca yëquë quëajëna, mësaruru sehuose'e a'ë, itirepa.

Ju'isicohua'i Huëiye

¹² Yëquë cato mësarute quëahuë, Cristo ju'isiquëpi huëise'ere. Jaje pa'iquëta'are mësaruru acohua'ipi cayë, ju'isicohua'i huëiye peoji. ¿Me yo'ojë jaje caye'ni? ¹³ Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëiye peoto, Cristoje huëiye papi. ¹⁴ Jaje pa'ito Cristopi huëima'ë pa'isiquë pa'ito yëquë quëaye ti do'i peoye a'ë, cui'ne mësaruru pa'ija'cohua'i a'ë cuasajë pa'iyeye ti do'i peoye a'ë. ¹⁵ Diosupi ju'isiquëni Cristore huëopi cajë quëahuë. Ja quëa do'ire cosocohua'ipi pa'iyë, ju'isicohua'i huëiye peoto. ¹⁶ Jaje pa'ina, ju'isicohua'ipi huëiye pato Cristoque huëiye pasiquë pa'ini. ¹⁷ Jaje pa'ina, Cristopi huëima'ë pa'isiquë pa'ito mësaruru sehuose'eje cöcai ma'ñe pa'iji, cui'ne mësaruru ja yë'ta'api co'ayere pa'iyë. ¹⁸ Cui'ne Cristore sehuoni ju'isicohua'ije coa ne huesësicohua'i pa'iyë. ¹⁹ Jaje pa'ina, Cristore mai uteyepi coa iye yeja pa'iyese'e cöcaiye pa'ito mai pa'iyë, yecohua'ire jerepa teaye pa'iohua'i.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are Cristo ju'isiquë pa'isiquëpi huëji'i. Huajëquërepa jaë api, du'ru macarepa ju'isicohua'i aquëpi ti huëisiquë. ²¹ Adánpi iye yeja si'a pa' ju'iñe huëopi. Jaje cui'ne Cristoje tel'i ëmëpi ju'isicohua'i huëi ja'ñe huëopi. ²² Jaje pa'ina, si'aohua'i Adán acohua'i pa'i do'ire ju'iñë, cui'ne Cristo acohua'i pa'i do'ire si'aohua'i pa'iyeye pa'ija'cohua'i a'ë. ²³ Jaje pa'iquëta'are pa' ñapere nuiñe pa'iji. Jaje pa'ina, Cristo cato du'ru macarepa tase'epi quëquëna, tëayeje pa'ye yo'osiquë api, ju'isiquëpi huëisi do'ire. Jeteyo'je Cristo dai maca ite secohua'i huëija'cohua'i a'ë, i huëise'eje pa'ye. ²⁴ Cristopi si'aye ëja pa'ise'ere, cuañeñe pa'ise'ere, cui'ne si'a cuañe tuturepa nejoni i ëjaë pa'ise'ere pëca ja'quë Diosuna isisi maca ja maca yureta'a i yo'oyere yo'o saopi, tëji macarepa. ²⁵ Jaje pa'ina, Cristo cuañequëpi pa'iji, si'aohua'ire ite sañope yo'ocohua'ire i quëo huë'ehuëna tsa'cu oe sao macaja'a. ²⁶ Si'aye sañope yo'oye meñe tsa'cu oesi jeteyo'je tëjiyere pana ju'iñere nejosipi, iti sañope yo'oyere. ²⁷ Maija'quëpi Cristore si'aye isipi, ipi si'aye cuañequë pa'ijaquë caquë. Jaje Maija'quë coca toyase'e caquëta'a Maija'quë ise'ere caye papi. Pëca ja'quërepa pa'ito me sehuoye'ni. Si'aye i nese'e a'ë. ²⁸ Jaje pa'ina, Cristopi si'aye meñe cuañequë de'oni ja maca yureta'a pëca ja'quë Diosuna meñe cuañe cuañequë de'oja'quë api. Ite si'aye isisiquëna, ja maca Diosupi si'a co'amaña cuañequërepa pa'ija'quë api.

²⁹ Jaje pa'ito yecohua'i ¿me neñu'u cajë ju'isicohua'ipi ocore do cuañöñë cajë huajëcohua'ina oco do'ejë yo'oye'ni, ju'isicohua'ipi huëiye peoto? ¿Me neñu'u cajë ju'isicohua'ini oco docaiyë cajë yo'oye'ni?

³⁰ ¿Cui'ne me yo'ojë mai si'anëpi ju'iñe quëno macare huajëya'ye pa'iyeni? ³¹ Maija'quë do'ijë yë'ë si'a mu'señapi ju'iñe yë'quë macare pa'iyë. Mësaruru mai Ejaë Jesucristore sehuosicohua'i pa'ijëna, yë'ë sihuayeje pa'yerepa iye ju'iñeje pa'iji. Coa caye ti peoji. ³² Yë'ëre ai sañope yo'ohuë, Efeso daripë pa'ipi cöcu yëcohua'irepa, yai yo'oyeye pa'ye. Jaje yo'ojëna, yë'ë iohua'ire sañope yo'oquë nese'e ¿iquere cöcatira'ëni, ju'isicohua'ipi ti huëiye peoto? Coa pa' cayeje añu'u cui'ne ucuñu'u ñamina'a ju'ija'cohua'i me pañe'ni cayese'e patira'pi, ju'isicohua'ipi huëiye peoto.

³³ De'hua ñajë pa'ijë'ë, yecohua'ipi mësarute co'aye yo'oyere ye'yajë, pa' case'eje pa'ye ñeje: “Co'a cajeohua'ipi de'oye yo'oyere nejocaicohua'i a'ë.” ³⁴ Co'aye yo'oyere jëoni nuñerepa pa'iyena ponëjëlë, co'aye yo'oma'pë pa'ijajë cajë. Yecohua'i mësaruru acohua'i Maija'quëre nuñerepa asama'cohua'ique pa'iyë. Jaje cayë, mësaruru pañete yo'ore'ni cajë oijajë caquë.

¿Me Mëoñe, Ju'isicohua'ire?

³⁵ Jaje pa'iquëta'are yequëpi seti'ñe pa'i api, ¿me pa'iohua'i ju'isicohua'i huëiye'ni? ¿Me pa'i ca'nire hue'aja'cohua'i a'ni? ³⁶ Coa huesëohua'irepa seña a'ë. Jaje seña, iti care tasicohua'i pa'ito iti capi ju'ini ne huesëcoa. Ne huesëquëna, iti ñëpi mëacoa. ³⁷ Mësaruru hueare panita'a trigore tãcohua'i pani iti ñëare tãma'cohua'i a'ë, iti care tãcohua'i a'ë.

³⁸Ja jeteyo'je Diosupi i yëyeje pa'i ca necaiquë api, pai ñape iti ñëa ñape i yëyeje pa'ye. ³⁹Te'oje pa'iohua'i pa'iyë pañë, ñajë'ë, iyere: Nëtërojaicohua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, pi'api tiñe pa'iohua'i pa'iyë, tsiaya hua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, paire papi ai tiñe pa'iohua'i pa'iyë. ⁴⁰Jaje cui'ne ma'tëmo acohua'ijë tiñe pa'ye iohua'i de'ocohua'i pa'iyë payë. Pajëna, yeja acohua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, iohua'i de'ocohua'i pa'iyë. ⁴¹Ësë miañe tiñe pa'ye a'ë, cui'ne ñañë miañe tiñe pa'ye a'ë, ma'ñoco miañeje tiñe pa'ye a'ë. Yequeje ma'ñocoje yecohua'ipi ai miajëna, yecohua'ipi a'ri maña miacohua'i pa'iyë, si'a yë'quë maca miañe pañë. ⁴²Jaje cui'ne ju'isicohua'i capëje ja'ju capëpi tasicopi tiñe pa'io huëija'coa, ti ju'ima'core papi. ⁴³Co'aconi tarena, de'ocore papi huëija'coa. Tutu peo capëre tarena, tutu quë'ioipi huëija'coa. ⁴⁴Iye yeja capëre ta huesorena, joyo pa'iyepi huëija'coa. Iye yeja pai capë pa'iyëje pa'ye, cui'ne joyo acohua'i pa'iyëje pa'iji.

⁴⁵Ñeje Maija'quë coca toyase'e caji, ñeje: "Du'ru macarepa pai Adán cato capë pa'iyë quë'i paji'i. Jaje pa'iquëta'are tëji Adán cato joyo pa'iyë isiquë api." Jaje pa'ina, ju'isicohua'ire pa'iyë isi tutu paji. Jaë cato Cristo api. ⁴⁶Jaje pa'iquëta'are du'ru macarepa cato iye capëpi pa'i huëoji. Ja jeteyo'je joyo pa'iyë huëoji. ⁴⁷Jaje pa'ina, du'ru macarepa ëmë cato yejapi de'huasiquë paji'i. Jaje pa'ina, yeja aquë paji'i. Jeteyo'je ëmë cato ma'tëmo aquë paji'i, mai Ëjaë Jesucristo. ⁴⁸Jaje pa'ina, iye yeja capë hue'ecohua'i yejapi de'huasiquë Adánje pa'iohua'i a'ë. Ma'tëmo acohua'ipi jare ma'tëmo aquë Cristoje pa'iohua'i a'ë. ⁴⁹Adánje pa'iohua'i yure ña cuañoñë, mai. Jaje ña cuañosicohua'ita'a ma'tëmo aquë Cristoje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

⁵⁰Maija'quë do'ijë, caye yëyë, mësarute. Capë cui'ne tsie quë'iohua'i Maija'quë cuañe te'te pa'iyë peoji. Ti carajaima'tona quëco ma'ñepi cõni pa'iyë peoji. ⁵¹Jaje pa'iquëta'are mësarute quëaye yëyë, pai asa ma'ñere. Si'aohua'irepa ju'iñe paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are si'aohua'i tiñe pönësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ⁵²Coa ma'ji toñeje pa'yerepa tëjicore pare duruhuë jui maca asani pönësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Duruhuë pisi maca ju'isicohua'i huëija'cohua'i a'ë, ti ju'iñe paja'cohua'ipi. Cui'ne mai huajëcohua'i cato tiñe pa'iohua'i pönësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ⁵³Iye mai pa'iyë carajaico sëte ti carajai ma'ñena suñañe pa'iji. Cui'ne ju'i capë pa'isicopi ti ju'i ma'ñena suñañe pa'iji. ⁵⁴Iye mai pa'iyë carajaico pa'isicopi ti pani huesëyena suñasi maca cui'ne mai capëpi ju'iñere pa'isicopi ti ju'i ma'ñena suñasi maca, ja maca yureta'a ju'iñe pa'ise'ere, toyase'e cayeje ti'asipi, ñeje: "Sañope yo'oye peoyerepa ju'iñe nëo cuaño. ⁵⁵Jerore ju'iñe më'ë tutu yëquëre huaiye pa'iquë'ni? ¿Jerore ju'iñe pa'iquë'ni, yëquëre a'si tota ñaca pa'isico?" ⁵⁶Tayo yo'oye a'ë, maire a'si ne hueañoje pa'io, pa'iyë. Cui'ne Moisésre Diosu cuañese'epi tayo yo'oyere tutu isiji. ⁵⁷Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaë Jesucristo do'ija'a Maija'quëpi ñese quëcoye isiji. Jaje pa'ina, de'o'ji cayë, ite.

⁵⁸Jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë maña, si'anëpi jerepa mai Ëjaë co'amañare necaijë'ë, nuñerepa pa'iyere. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi ta'ñe asayë, mai Ëjaë ja're tsioni i co'amaña yo'oye cato coa yo'o ma'ñe a'ë cajë.

16

Sehuosicohua'ire Cõcai Curiquëre Quëaye

¹Yë'ë Galilea paire Cristore sehuosicohua'ire ye'yase'ejë pa'ye yo'ojë'ë. Sehuosicohua'ire cõcai curiquëre tsisocohua'i pani, ñeje yo'ojë'ë. ²Domingo mu'seña ñape curiquë tirona huajë'ë, pai ñape mësarü nese'e sehuosicohua'ire cõcai ja'ñere cajë. Hua-jë'ë, iti ne'ese'e ja'i maña yë'ë saisi maca tsisocohua'i huëoni yo'oye paja'cohua'i. Mësaruse'e du'ru tsisocohua'i pa'ijë'ë. ³Yë'ë jaro ti'asi maca mësarü tsisocohua'i curiquë cui'ne mësarü jëjo saocohua'ire quëa toya ja'o jëjo saosi'i, Jerusalëna, sehuosicohua'ire co'amaña peocohua'ire cõcai ja'ñere. ⁴Yë'ëreje sati'ñe pa'ire nëina, yë'ëpi saiquë pa'ito yë'ë ja're sati'ñe pa'iohua'i a'ë, curiquë sacohua'ijë.

Pablo Sasi'i Cuasaye

⁵ Yě'ë jaro sai maca saiye pa'iji, Macedonia yejaja'a. Ja jeteyo'je jaro Corinto yeja ti'laja'quë a'ë, mësaruru quë'ro. ⁶ Ti'ani mësaruru ja're ai tsoe maca pati'ñe pa'i a'ë, panita'a yeque jaronu si'a oco tēcahuë pëaja'quë pa'ini. Ja maca yureta'a yequë hue'ña saija'quë a'ë. Saina, mësaruru cōcati'ñe pa'iohua'i a'ë, yě'ë sai ja'ñe. ⁷ Mësaruru coa sa sai ñañese'e yēye pañë. Mësaruru quë'rona tsoe maca pëani pa'iyere yēyë, mai Ējaë jaje yëto. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yure cato Efeso daripëna pëaja'quë a'ë, Pentecostés mu'se ti'a macaja'a. ⁹ Efeso daripëna mai Ējaë co'amaña necaiye jaiye pa'iji. Jaje pa'ina, jai pai sehuoja'cohua'i a'ë, yě'ë quëa do'ipi cuasayeje pa'ina, jai sa'ro hui'yocaisicoje pa'ioipi pa'iji, Ējaë coca quëaja'a sa'ro. Jaje pa'iquëta'are jai pai yě'ë jaro saiye ësejë sañope yo'oyë.

¹⁰ Timoteopi ti'asiquë pa'ito de'oye yo'ojë'ë, mësaruru ja're sihuaja'quëre cui'ne co'a ju'iñe paja'quëre. Jaëje mai Ējaë co'amaña nequë api, yě'ë neñeje pa'ye. ¹¹ Ja do'ire ite mësaruru acohua'i tel'ije co'aye ñama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa de'oye cōcaijë'ë, ai yo'oye peoye dani yě'ëre ñaja'quëre. Maija'quë do'ijë ja're utequë pasi'i, daina, ñasi'i caquë.

¹² Maija'quë do'iquëpi Apolospi mësaruru sehuosicohua'i ja're cōni sani ñajaquë caquë ai seina, yure maca saiye pañë, capi. Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se sani ñasipi, saiye pa'ina.

Pëpa Tëjiye

¹³ Caise'ejë pa'iohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Mësaruru Maija'quëre necaiquëre pare asayena nuñerepa tseasicohua'ipi pa'ijë'ë. Ēmëohua'irepa do'i quë'iohua'i pa'ijë'ë, tutu quë'iohua'i. ¹⁴ Jaje pa'ina, si'aye mësaruru neñe pa'ito paire oiyepe nejë'ë.

¹⁵ Mësaruru Maija'quë do'ijë tsoe asayë, Acaya yeja pa'icohua'i du'ru macarepa Maija'quë coca sehuosicohua'ipi Estéfanu tsēcapëpi jaohua'ipi Maija'quë do'ijëre cōcaijë pa'iyë, cajë. ¹⁶ Jaje pa'ina, mësaruru cayë. Mësaruru jaohua'i cayere cui'ne si'aohua'i iye co'amaña cōcaijë necohua'i cayere sehuocaijë pa'ijë'ë. ¹⁷ Sihuayë, Estéfanu, Fortunatore cui'ne Acaicore mësaruru peo do'ire de'hue daisicohua'ipi pa'ijë yě'ëre cōcatena. ¹⁸ Jaje pa'ina, jaohua'ipi dani yě'ëre joyo sihua ëaye quëa huasohuë. Jaje cui'ne mësaruruteje sihua ëaye joyona quëa huasosicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ire mësaruru de'oye cuasajë sihuajë ñañe pa'iji.

¹⁹ Asia yeja paipi sehuosicohua'ipi mësaruru pëpa saoyë, Aquila cui'ne i paco Priscila cōni. Cui'ne si'aohua'i jaohua'i huë'ena tsi'isisicohua'ijë mësaruru pëpa saoyë, mai Ējaë do'ire cuasajë. ²⁰ Si'aohua'i sehuosicohua'i mësaruru pëpa saoyë. De'oyere paipi cuasajë sa'ñe su'cuajë sihuajë pëpajë'ë.

²¹ Yě'ë Pabloje yě'ë jëtëpi mësaruru toyaquë pëpayë.

²² Yecohua'ipi mai Ējaë Jesucristore oima'cohua'i pani nejo cuañosicohua'i pa'ijajë. ¡Mai Ējaë Jesús daijë'ë!

²³ Ējaë Jesucristopi mësaruru jaiye coa isijaquë, i payere. ²⁴ Si'aohua'ire mësaruru yě'ë oiye jëjo saoyë, Cristo Jesure oi do'ipi. Ca tējihuë. Jaje pa'ijaquë.

2 CORINTIOS

Pablo Toyase'e Cayaye Acore Corinto Paina

¹ Yë'ë Pablo Maija'quë yë do'ipi Jesucristo jëjo saoquë de'osiquë a'ë. Jaje cani cayë, i jëjo daoquë a'ë caquë. Iye toya ja'hua toyayë, Maija'quë do'iquë Timoteo ja're coní, Maija'quë tsecohua'ina Corinto daripë pa'icohua'ina cajë, cui'ne Maija'quë paina cajë toyayë, si'a Acaya yeja pa'icohua'ina. ² Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi mësarute i coa isiyere cui'ne co'a ju'ima'pë pa'iyere mësarute isijaquë.

Pablo Ai Yo'ose'e

³ De'oquëre pa'ni Diusu mai Èjaë Jesucristo pëca ja'quëre cañu'u. Jaëpi mai teaye pa'iohua'ire ñaquë oi cõcai ja'quërepa, cui'ne jaë api, mai ai yo'ojë oiyere ne yë'huaquë Diusure. ⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi si'aye mai ai yo'ojë oiye ne yë'huaji, maipi i maire ne yë'huayeje pa'ye yecohua'ire ne yë'huajajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, Cristo ai yo'ose'e maini ai pa'iji. Pa'ina, i ja're coní mai ai yo'oyë. Ja ai yo'oyeje pa'ye cui'ne Cristo do'ija'a jaiye payë, ne yë'hua cuañoñeje. ⁶ Jaje pa'ina, yëquëpi ai yo'oni, mësarupi ne yë'hua cuañoñere pajajë cui'ne huaso cuañoñere pajajë cajë yo'oyë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi yëquëre ne yë'huani, mësarujë ne yë'hua cuañoñe pajajë caquë yo'oji. Jaje pajë tutu hue'ejë yëquë ai yo'oyeje pa'ye ai yo'oye pa'itojë quëcojajë caquë. ⁷ Jaje pa'ina, nuñerepa mësarute cuasayë. Yëquë ai yo'oyeje pa'ye ai yo'ocohua'i cato cui'ne Maija'quë isiye ne yë'hua cuañoñeje yëquë ja're payë, cuasayë.

⁸ Maija'quë do'ijë, yëquë Asia yeja pa'i maca ai yo'ose'ere cui'nare cuasajajë cajë quëaye yëyë. Yëquë jaro pa'i maca jëayerepa neñañe pa'ina, quëco tutu mañaje carajani cui'ne ñeje huajëcohua'i maña etayeque cuasama'pë ai yo'ohuë. ⁹ Huani jëoja'cohua'ini nejose'eje pa'iohua'ire nëji'i. Jaje pa'iquëta'are iye yo'ose'e cato ju'isicohua'ire huëoquëna, Maija'quëna quëcoyere ye'yaye paji'i. Co'ye yëquëja'a ne ti'acohua'i a'ë cuasaye pa ja'ñere ye'yaye paji'i. ¹⁰ Maija'quëpi yëquëre huasopi. Jaje huasosiquëpi ja yë'ta'api huasoja'quë api, jut'iñe pa'yere paje. Jaje pa'ina, yëquë ina quëco pajë pa'iyë, ai yo'oye pa'itojë cõcaija'quë api cajë. Mësaruru secacai do'ire jaje yo'oja'quë api. ¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quëre yëquëni cuasajë secacaijëna, cui'ne jai pai yëquëni cuasajë secacaisicohua'i pa'ito, jai pai mësaruru a'ë de'oji caja'cohua'i a'ë, Maija'quëre, i yëquëre de'oye ñacai do'ire.

Corintona Saima' Do'ire

¹² Iye yeja paire cui'ne mësarute de'oyerepa si'si peoyepi pa'ijë cui'ne nuñere papi yo'ohuë, caye nëiji, yëquëre. Ja de'oye yo'ohuë cuasayepi yëquëre sihuaye pa'iji. Iye yëquë de'oye pa'iyë yëquë iye yeja ta'ñe asayepi pa'iyë pahuë. Coa Maija'quë oi isiyë cõcaiyepi jaje pa'ë. ¹³ Yëquë mësarute se toya saoye toyama'pë pa'ë, tiñe pa'ye. Coa ai jerepa ñajë asa ti'añe toyahuë. Jaje pa'ina, ñani mësarupi si'aye asa ti'aja'cohua'i a'ë, cuasayë. ¹⁴ Jaje pa'ina, mësaruru de'hue ari te'te maca asasicohua'ipi, mai Èjaë Jesucristo dai maca yëquëre sihuaja'cohua'i a'ë. Sihuajëna, yëquëpi mësarute sihuaja'cohua'i a'ë.

¹⁵ Iyere cuasaquë du'ru macarepa mësarute sani ñasi'i cuasahuë. Jaje yo'oquë cayaye mësarute do'i ña huasosi'i cuasahuë. ¹⁶ Jaje pa'ina, cuasahuë, du'ru macarepa Macedoniana sai sa do'i ñaquë. Saisiquëpi cui'ne co'iquë tijupë ñasi'i cuasahuë. Ja maca yureta'a mësarupi yë'ë Judea saija'a cõcaijajë cuasahuë. ¹⁷ ¿Jaje yë'ë yo'osi'i cuasani coa noni cuasa nëore? ¿Caye mësaruru yë'ëpi jaje yo'osi'i cuasa nëoni te'epi cayaye "pas'i'i cui'ne nesi'i" cuasaquë caji? ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë api, yëquë mësarute te'epi "nesi'i" cui'ne "pas'i'i" cuasajë caye pañe ñaquë. ¹⁹ Yëquë Silvano ja're Timoteo ja're cui'ne yë'ë mësarute quëaquë Cristo Jesús Maija'quë mamaquë cato ti te'epi cayayese'e "nesi'i" cui'ne "pas'i'i" cama'quë api. Jaje pa'ina, Cristo Jesús cato nuñerepa yo'oquë api, i case'ere. ²⁰ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë nesi'i ca nëose'e ina ti'api. Jaje pa'ina, Maija'quëre sihuani cayë: "Jaje pa'ijaquë Cristo Jesús do'ija'a." ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi

jo'ya neni yëquëre cui'ne mësarute Cristo ja're jëayerëpa tsioni pa'iyë neji'li. ²² I tsecohua'ire pa'ë asajajë caquë Maija'quëpi i de'o joyore isipi, mai joñoana. Isiquëna, i joyopi pa do'ire asayë, si'aye Maija'quë isisi'li ca nëose'ere paja'cohua'li a'ë, mai.

²³ Jaje pa'iquëta'are Corintona tijupë saiye pahuë, mësaruru oima'cohua'ini caquë. Jare sani pa'ito mësaruru yo'oyere sañope yo'oye nëiji. Maija'quë asaji, ja yo'oyere coequë. Ja do'ire saiye pahuë. ²⁴ Yëquë mësaruru asase'ena nuñerepa cuasajë pa'icohua'ini, Mësaruru itire pa'ë cajë asaye yëyere ta'ñeñu'u cajë yo'oye pañë. Yëquë cato yëyë, mësaruru ja're co neñere mësarupi sihuajajë cajë.

2

¹ Mësarute oi ëaye neñere coequë tijupë sani ñaño pa'si'li, cuasahuë. ² Yë'ëpi mësaruru quë'rona sani mësarute oi ëaye nesiquë pa'ito çyë'ëre nepi sihua ëaye yo'ohuasaja'cohua'li a'ni? Jare yë'ë oi ëaye nesicohua'ipi yë'ëre sihua ëaye yo'ocaiye pa'ini! ³ Jaje pa'ina, jare jaje mësarute toyahuë, yë'ë sani ti'a maca yë'ë oi ëaye neñere jëoni de'huasacohua'li pa'ijajë caquë. Yë'ëpi jaro sani sihuacuëna, mësaruru sihuaja'cohua'li a'ë cuasahuë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are ja toya ja'hua toya maca cato ai cuasacuë co'a ju'li cui'ne otare paque oi toyahuë. Toyama'ë paë'ë, mësaruru oi ëaye nesi'li caquë. Coa ai jerepa yë'ë mësarute joyore papi oiyere iñosi'li caquë toyahuë.

Co'aye Yo'oquëre Oiyë

⁵ Yë'ëre oi ëaye yo'osiquë pani yë'ëse'ere oi ëaye yo'oye papi cuasayë. Mësaruteje si'ahua'ire oi ëaye yo'opi cuasayë. Ai co'ayerëpa yo'opi cayere coequë, oi ëaye yo'opi cayë. ⁶ Mësaruru i co'aye yo'osi do'ire si'sese'e tsoe de'oji, ja ja'ye pa'ijaquë. ⁷ Jaje pa'ina, yure cato i tayose'ere sai de'huacani yëhuo huasojë'ë, yo'oquë tëto saiperepa ai oiyepi daima'quëni cajë. ⁸ Jaje pa'ina, mësarute seño, cui'naëni ite ai oiyere iñojë'ë, de'oye yo'oyepi. ⁹ Ja'në mësarute toyahuë, iye yo'ose'e ayere caquë, mësaruru yë'ë ye'yayere si'aye sehuocaito ñasi'li caquë. ¹⁰ Jaje pa'ina, mësaruru sai de'huacaiquëni yë'ëje sai de'huacaiyë. Tayose'e pa'ina, sai de'huacaiyë, pa'ina, sai de'huacaisiquë pani, Cristo ña hue'ñana sai de'huacaiyë, mësaruru do'ire. ¹¹ Jaje yo'ojëna, Satanáspi i yëye ti'año pa'sipi, maire. Tsoe maipi asayë, i maire nesi'li caquë yo'oye.

Troasre Pablo Pa'i Ai Cuasase'e

¹² Cristo coca quëasi'li caquë Troas daripëna ti'asi maca jaiye Cristo co'amaña de'oye necati'ne pa'ye ti'ahuë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yë'ë joyo sihuayepi peopi, Maija'quë do'iquë Titore ti'ama'ë pa'isi do'ipi. Jaje pa'ina, jaohua'ire saiye caquë pëpani Macedonia yejana saë'ë.

De'hue Quëco Saoyë

¹⁴ Maija'quëpi maire si'anë Cristo Jesús ja're ñese quëco saoyena saji. Jaje pa'ina, maija'a i cocare pare iñoji, paire. ¹⁵ Mai cato Jesucristo ma'ña huëo sëñeje huëo së pa'iohua'li a'ë. Cristo Maija'quëna huëo së ma'ña isiyëje pa'ye. Jaje pa'ijë, si'a hue'ña huaso cuañocohua'ina cui'ne ne huesësicohua'ina iti sëñepi ju'aji. ¹⁶ Ne huesësicohua'ire cato, iti sëñe tsimare pa'ë. Pa'iquëta'are huaso cuañocohua'ire cato huëo sëñere papi pa'iyë isiyere pa'ë. Jaje pa'ina, çnepi iye yo'oyere ne ti'aja'cohua'li a'ni? ¹⁷ Yëquë Cristo ja're tsioni pa'li do'ire i jëjo daosicohua'li sëte Maija'quë ña hue'ñana nuñerepa care pajë cayë. Yecohua'li jai pai Maija'quë coca quëa do'ipi curiquë neñu'u cajë yo'oyeje pa'ye yo'oye pañë, yëquë.

3

¹ ¿Ñeje cani mësaruru asato coa yëquëja'a co'ye jerepa de'oye yo'ohuë, cuasajë cayë a'ni, panita'a yëquë ayere cajë toyacaisi ja'ore mësaruru sani iñoño pa'iquë? ¿Panita'a yëquëpi, mësaruru yëquë ayere cajë, yecohua'li ñaja'core toyacaijë'ë cajë seño pa'iquë, yecohua'li yo'oyeje? ² Pani jaje yo'oye, mësaruru a'ë, yëquë toya cuañosi ja'huaje pa'iohua'li. Japi tsoe ti'api, yequë ja'hua caraye paji. Jaje pa'ina, mësaruru a'ë, yëquë joñoa toyasicohua'li. Jaje pa'ina, si'a pai mësaruru pa'iyë asajë ñaño, tiñarepa. ³ Jaje pa'ina, pai

ñani tĩña asayë, toyani jëjo sao ja'huaje pa'iohua'i mësaru pa'i do'ire. Yëquëpi i cocare quëajëna, Maija'quë huajëquëre papi i joyopi toyapi, mësaruna quëna toñana tintapi toyama'ë paji'i, mësaru joñoare pana toyapi, Cristo case'ere.

⁴ Jaje pa'ina, Cristoja'a iyere Maija'quëpi necaija'quë api asayë. ⁵ Jaje pa'ina, si'aye yëquë yo'o tĩ'añe Maija'quë isise'e a'ë. Ja do'ire yëquëpi yo'o tĩ'añe caye peoji. ⁶ Jaje pa'ina, ipi yëquëre i huajë ca nëose'ere quëacaicohua'ire nepi. I huajë ca nëose'e cato joyo ayere pa'ë, coa toyasico maca pa'ie pani. Cuañese'e toyase'e cato ju'iñena isiye pa'iji. Joyo aye cato pa'ie a'ë.

⁷ Moiséspi cuañese'ere quëna toñana toyase'ere daquë ñaco ma'ñañerepa daji'i. Daina, Israel pai i tsia ña tĩ'añe pahue, ai ñaco ma'ña do'ire. Ja cuañeñe paire ju'iñena neñeta'a miañerepa de'oyerepa daji'i, miañe sa carajaiñeta'a. ⁸ Jaje pa'ie sëte airepa de'oye a'ni, joyore pana neñere huajëye ca nëose'ere quëaye! ⁹ Ja'në ca nëose'e cato de'oyere pa'ë. Ja yë'ta'a maire nejoñere isipi. Ja cuañese'e tayo yo'o do'ire. Jaje pa'ie sëte airepa de'oye a'ni Maija'quë huajë ca nëose'e nuñerepa pa'icohua'ire neñe pa'i do'ire. ¹⁰ Ja'në de'oyerepa ca nëose'epi yure ai de'oyere pana coní ñato ja'në de'oyerepa pa'ise'epi do'i peoye ponëpi. ¹¹ Jaje pa'ina, miañe sa carajaiñeta'a de'oyerepa pa'ise'e sëte, jerepa de'oyere pa'ë, ti pani huesë ja'ñe cato.

¹² Jaje pa'ina, iye mai uteyere pajë ti ca'raye peoyerepa cayë, si'aohua'i asa hue'ñana. ¹³ Israel paipi miañe yayayere ñama'pë pa'ijajë caquë ësequë Moisés capi i tsia pë'pëni yo'ose'eje pa'ye yo'oye pañë, yëquë cato. ¹⁴ Moisés tsia pëpëyeje paye Israel pai asa tĩ'añe pëpësicohua'ipi pa'iyë. Jaje ca nëose'ere ñajëta'a asa tĩ'añe pacohua'i a'ë. Ja pëpëse'e cato nejoñe pa'iji, Cristoni ire papi cajë cuasa do'ire. ¹⁵ Ja yë'ta'a Israel paipi yure iye mu'seña Moisés cuañese'ere ñato iohua'i asayena pëpësicohua'ipi pa'iyë, asa tĩ'ama'pë pa'icohua'ipi. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are paipi Cristona sehuoto ja pëpëyepi peo hue'ña ne huesëji. ¹⁷ Jaje pa'ina, mai Èjaë cato joyo api. Jaje pa'ina, Èjaë joyo pa'i hue'ña cato ta'tëpo ti peo hue'ña'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, mai si'aohua'i mai tsia pë'pëse'e peocohua'i cato tsiña de'huaje pa'iohua'i a'ë, Èjaë de'oyepi maina ju'aquëna, iñocohua'ipi. Jaje yo'ojë ije pa'iohua'irepa ponëjë saiyë, i de'oyere si'anëpi jerepa pa do'ire. Jaje pa'iohua'i pa'iyë, Èjaëpi, joyo sëte yo'o do'ipi.

4

¹ Jaje pa'ina, yo'o jujaye peoyerepa necaiyë, Maija'quëpi teaye yëquëre ñani oi iye co'amañare necaijë'ë caquë cuañe nëouna. ² Jaje pa'ina, yëquëpi si'aye yahuererepa huajëya'ye co'are paji cahuë, tañe cayepi paire cosoñu'u cajë. Cui'ne Maija'quë cocare tañe ponani yeque ye'yañu'u cajë yo'oye pañë. Jaje yo'oma'pë coa ai jerepa nuñere pase'e asani yo'ojë pa'iyë, Maija'quë ña hue'ña. Ja yo'oyere si'aohua'i nuñerepa yo'ocohua'i a'ë cuasajajë cajë. ³ Jaje pa'ina, huaso coca yëquë quëayepi yecohua'ire jëaye asa ëa ma'ñe pa'ini jare ne huesësicohua'ini jaje pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, iohua'i sehuoye coe do'ire iye yeja cuañe diusupi iohua'i asayena ne pore huesopi Maija'quë pa'ie aye iñoquë de'oquërepa Cristo de'o coca miañere ña tĩ'ama'pë pa'ijajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, yëquë ayere quëama'pë pa'iyë. Coa ai jerepa Cristo Jesús ayere quëayë, mai Èjaëre pa'ë cuasajajë caquë. Yëquë cato mësarute necaicohua'i a'ë, Jesure oi do'ire. ⁶ Jaje pa'ina, iye yeja miañe nequëpi mai joñoana Maija'quëpi miañe necaji'i, yecohua'ire iñojajë caquë. Maija'quë jaje necaji'i, maipi Jesucristo ayere ye'yejë ire cui'ne i de'oyere pare asajajë caquë.

Necaiquëre Pare Asajë Pa'ie.

⁷ Ja asayere jai do'i a'ë. Jare maina payë, soto cua'conoa ayayeje pa'ye. Maija'quëpi maina tutu peocohua'ire isipi, ja asaye. Maija'quë tutu a'ë asajajë caquë. Pani, pai tutu. ⁸ Ja tuture pajë, jaiye ai yo'oye pa'itojë de'hue yo'o jujama'pë pa'iyë. Ja tuture pajë jaiye co'a ju'iñe pajëta'a me neja'cohua'i a'ni cuasayere peoyë. ⁹ De'oye pa'ie peoye josa yo'oyë, maire. Jaje yo'otojë jeococohua'i pa'ie pañë. Ne tañë, maire. Jaje pa'iquëta'are ne huesoye pañë. ¹⁰ Jesús ai yo'osiquëni ite huajo yëjë yo'ose'eje pa'yepi si'anë maire huajo yëcuhua'ipi pa'ijëna, ai yo'ojë pa'iyë, Jesús pa'iyere iñoñu'u cajë mai

pa'iyēja'a. ¹¹ Jaje pa'ina, mai huajëcohua'i pa'icohua'ipi si'anëpi ju'iñena isisicohua'ipi pa'iyë, Jesús do'ire, mai ju'i capëa hue'eyeja'a i pa'iyere iñoñu'u cajë jaje pa'iyë. ¹² Pa'ijë Maija'quë cocare quëa do'ire ju'iñepi ja'ye pa'iji, yëquë. Jaje pa'ijëta'a cui'ne mësarupi pa'iyepi ti pa'iyena ti'ahuë.

¹³ Maija'quë toya pëpëpi caji ñeje yequë hue'ña: "Pa'ire paji cuasaquë ja do'ire quëahuë". Jaje pa'ye cui'ne yëquëje pa'ire paji asajë quëayë. ¹⁴ Jaje pa'ina, asayë, Maija'quëpi ju'isiquëre Cristore huajëquëre huëopi. Cui'ne yëquëreje ju'isicohua'ini huëoja'quë api, Jesús ja're. Huëoquë cui'ne mësaruteje huëoni yëquë ja're coni te'e i quë'rona saja'quë api, asayë. ¹⁵ Jaje pa'ina, si'aye iye yo'oye pa'iji, mësarude'oye pa'iyere caquë. Jaje pa'ina, Maija'quë jaiye de'oye pa'iyere jerepa pa'ire isiyeje pa'yerepa cui'ne ite de'oyerepa yo'o u'ni cajë pëpacohua'ije jai pai pa'ijajë caquë jaje yo'opi.

¹⁶ Jaje pa'ina, yëquë coa yo'o jujahuë cuasaye pañë. Iño ëmëje'e capë cato aiohua'i de'onije jeto sa'nahuë cato mu'seña ñape huajëcohua'i de'ojë pa'iyë. ¹⁷ Jaje pa'ina, iye yeja yëquë ai yo'oye cato coa da saiye a'ë. Jaje pa'ina, ja ai yo'oyepi ti pani huesëye ai jerepa de'oyere pa'ja'ñere necaiji. ¹⁸ Jaje pa'ina, yëquë cato cuasama'pë pa'iyë, ñaco ca ña ti'añere. Coa ai jerepa yëquë cato cuasayë, ña ti'a ma'ñere. Si'aye ña'ne cato coa carajaiñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a ña ti'a ma'ñe cato ti pani huesëye a'ë.

5

¹ Mai cato huë'ejë pa'iohua'i a'ë. Ca'ni huë'ejë pa'iohua'i a'ë. Coa esa tëtto saicohua'i a'ë. Jaje pa'ioipi iye huë'e ne huesëto, Maija'quëpi ti pani huesë huë'erepa ne de'huasiconi payë, jeto ma'tëmo, pai jëñapi nema'a huë'ere. ² Jaje pa'ina, ma'tëmo huë'ere pa'i ëa ju'iñë, ja yë'ta'a iye yeja huë'ere pa'ijë. ³ Jaje pa'ina, ja huë'epi maire caña suña tocaiyeje pa'ye suñaja'coa, capë pejë peñoaje pa'ye paja'cohua'ire. ⁴ Jaje pa'ina, yure cato iye capë carajai huë'ere payë. Pa'ijëta'a ma'tëmo huë'ere ti pa'i capëre pa'i ëa ju'iñë. Coa iye yeja ca'nipi huë'e nesico ne huesëyere caye pañë. Coa ai jerepa ti ne huesëma' huë'ere pajajë cajë cayë, iye ju'ija capëre ti pa'iyena ne huesëjaquë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, iye pa'ja'ñe cato Maija'quëpi ne de'huacaji'i. Cui'ne jare ipi i de'o jayo maina isipi, yequë mu'se isi ja'ñe iñoñe.

⁶ Jaje pa'ina, itire cuasajë ca'raye pañë, yëquë. Jaje pa'iquëta'are asayë cui'ne, iye capëre ja yë'ta'a pa'iyere cato so'ore pa'iyë, mai Ëjaëre. ⁷ Jaje pa'ina, yure ite ña'ne pañë. Jaje pajëta'a pa'ire paji cuasayeja'a asajë pa'iyë. ⁸ Jaje pa'i do'ire itire cuasajë ca'raye pañë. Jaje pa'ina, coa ai jerepa iye capë pa'iyere jeoni etani sani Ëjaë quë'rona i ja're pa'iyere yëyë. ⁹ Jaje pa'ina, si'anë Ëjaë yëyese'e yo'oyere yëyë, iye capë pa'iyere jeonije, panita'a ini ja yë'ta'a tuinije iye yejare pa'ijë. ¹⁰ Jaje pa'ina, iye yeja ja yë'ta'a pa'i maca de'oyere panita'a co'aye yo'ose'ejë pa'ye pai ñape isi cuañoñere cajë, si'aohua'i Cristo pai ñape iye yeja capëpi yo'ose'e ne de'hua hue'ñana saiye pa'iji.

De'oye Pa'i Coca

¹¹ Jaje pa'ina, Ëjaëre pare ai ca'raye asayë, yëquë. Jaje asa do'ire pa'ire yëhuoyë, sehuojajë cajë. Si'aye yëquë pa'iyere Maija'quë ñaji. Jaje cui'ne mësarujë yëquë pa'iyere asa ti'ajajë cajë uteyë. ¹² Jaje cani cama'pë pa'iyë, tijupë yëquëja'a co'ye jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë. Coa ai jerepa yëquë cato isiyë, mësarute sa'rojë pa'iore mësarupi yëquëre de'ocohua'ire pare pajë sihuajajë cajë. Sihuacohua'ipi yecohua'ire joyorepa pa'iyepi yo'oma'pë coe ëmëje'ese'e yo'oyere sihuacohua'ire sañope cajajë cajë cayë. ¹³ Jaje pa'ina, yëquëpi cuepeohua'ije pa'iohua'i ña cuañoñi Maija'quëni necai do'ire jaje ña cuañoñë. Jaje pa'iquëta'are cuepeohua'i ña cuañoñe pani mësaruni necaijë pa'iyë. ¹⁴ Jaje pa'ina, tel'i Cristopi si'aohua'i do'ina jucacaji'i asasi macapi Cristo oiyepi yëquë pa'iyere cuañequëna, pa'iyë. Jaje pa'iyere sëtë si'aohua'i i ja're coni ju'isicohua'ipi pa'iyë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Cristopi si'aohua'ire caquë jucacaji'i, coa ai jerepa huajëcohua'ipi ini pacacajajë caquë, pani iohua'ija'a co'ye cuasaye. Jare cuasaquë juni huëji'i. ¹⁶ Jaje pa'ina, yëquë iye yeja pai yecohua'ire cuasajë ña'neje pa'ye cuasajë ña'ne pañë. Jaje pa'ina, ja'ñere iye yeja pai cuasajë Cristore ña'neje pa'ye cuasajë ñasicohua'ita'a yure cato jaje cuasajë ña'ne

pañë, ite. ¹⁷ Jaje pa'ina, Cristona tsioni pa'iquë cato huajë pai api. Jaje pa'ina, ai co'amaña cato tsoe nejose'e a'ë, yure pa'iyë cato huajëye a'ë.

¹⁸ Jaje pa'ina, si'aye iye Maija'quë yo'oye a'ë. Jaje pa'ina, Cristo do'ija'a maire i cajeohua'ire nepi. Neni maire cuaeñe nëopi, yecohua'ini i ja're cajeohua'i de'oyere quëacaijë'ë caquë. ¹⁹ Jesucristoja'a iye yeja pa'icohua'ire yë'ë cajeohua'i de'ojajë caquë Maija'quëpi nepi, iohua'i co'aye yo'o do'ire tsoe sai tösiquëpi. Jaje yo'osiquëpi Maija'quë cajeohua'ire ne cocare isipi, maire, yecohua'ire quëajajë caquë. ²⁰ Jaje pa'ina, yëquë Cristo jëjo daocohua'i a'ë. Ja cato Maija'quëpi yëquëja'a conï mësarute señeje pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, mësarute señë, Cristo mamipi Maija'quë ja're cajeohua'i de'oë'ë cajë. ²¹ Cristo ti co'aye yo'oma'quë paji'i. Jaje pa'iquëta'are Diusupi co'ayere yo'oyeje pa'yerepa Cristore yo'opi, mai do'ire. Jaje yo'opi, Cristo do'ija'a jai do'i mai ite sañope pase'ere peo hue'ña nejocasi'i caquë.

6

¹ Jaje pa'ina, yure maipi Maija'quë co'amaña co necaicohua'ipi pa'iyë. Pa'ijë mësarute señë. Maija'quë oiye mësarute coa isise'ere coa asani pa'ima'pë nejë pa'ijë'ë cajë cayë.

² Jaje pa'ina, ipi caji, toyase'ena:

Ai de'o maca pa'iji. Jaje pa'ina, asahuë, mël'ë cayë.

Huaso mu'se pa'i maca mël'ëre coçaë'ë.

Jaje pa'ina, yure a'ë, huaso cuaeño'ne pa'i sa'ro cui'ne i huaso mu'se a'ë.

³ Yecohua'ipi yëquë co'amaña yo'oyere co'aye cacaima'cohua'ini cajë yecohua'ire co'aye yo'o iñoñe peoyerepa de'oyepi iñojë yo'ojë pa'iyë. ⁴ Jaje pa'ina, si'aye ai yo'oye pa'ina, quëcojë yo'oyepi yëquë Maija'quëre necaicohua'i pa'iyë iñoñë. Co'amaña caraquëna, cui'ne jai caquipëje pa'ye ai yo'oye pa'ina, quëcojë tëto saiye iñoñepi cui'ne, ⁵ si'sejëna, co hue'ñana cojëna, jai pai sañope cuijë yo'ojë cajëna, jëa co'amaña neñe, si'a ñami ñajë ñataye, cui'ne ao éaye tëto saiye quëcoyepi iñoñë. ⁶ Cui'ne yëquë de'oye nuñerepa pa'iyepi, yëquë nuñerepa coca ta'ne asayepi, yëquë quëcoyepi, yëquë de'oye yo'oyepi, yëquë ja're Maija'quë joyo pa'i do'ipi, yëquë paire oire pajë yo'o do'ipi, ⁷ yëquë nuñerepa cocare quëa do'ipi, yëquë ja're Maija'quë tutu pa'i do'ipi iñoñuë. Jaje pa'ina, nuñerepa yo'o uihua ja'ñepi ñese nehuë, cui'ne jare itipi sañope yo'oyeje jëahuë. ⁸ Jaje pa'iquëta'a yecohua'ipi yëquëre sihuasicohua'ipi, yëquëre ñaño coesicohua'ipi yecohua'ipi yëquëre de'o pai a'ë casicohua'ipi, yëquëre co'acohua'i a'ë casicohua'ipi yo'ojë. Jaje pa'iquëta'are yëquë cato nuñerepa pa'icohua'ipi, cui'ne nuñerepa cacohua'i a'ë, yecohua'ipi cosocohua'i a'ë catoje. ⁹ Yecohua'ipi yëquëre ñama'cohua'ire yo'oyeje pa'ye yo'oyë, noni ñacohua'ita'are. Yecohua'ipi yëquëre ju'ijacohua'i a'ë cacohua'i a'ë. Cajëta'a huajëcohua'ipi pa'iyë. Si'seyë, yëquëre. Jaje pa'iquëta'are huani jëoñere pañë. ¹⁰ Oiyere pajë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are si'anëpi sihuajë pa'iyë. Ti peocohua'ije pa'iohua'i ña cuaeñoñë. Jaje pa'iquëta'are jai paire jaiye co'amaña paye necaë'ë. Co'amaña peocohua'i ña cuaeñoñë. Jaje pa'iquëta'are si'aye payë.

¹¹ Maija'quë do'ijë Corinto pa'icohua'i mësarute yëquë nuñerepa cahuë, ti yëquë joña cuasaye yahuema'pë. ¹² Jaje pa'ina, yëquë mësarute yahuese'e ti peoyë. Jaje pa'iquëta'are mësaru a'ë, yëquëre yahuese'e pacohua'i. ¹³ Jaje pa'ina, mësarute mamajëre pëca ja'quë señeje pa'ye señë, mësaru cuasayepi yë'ëre nuñerepa cajë'ë caquë, yë'ë mësarute yo'oyeje pa'ye.

Mai Cato Maija'quë Huë'e A'ë

¹⁴ Tsioma'pë pa'ijë'ë, sehuoma'a paire. Jaje pa'ina, ñajë'ë, nuñerepa yo'oye ti tsioye peoji, nuñe yo'o ma'ne ja're conï. Cui'ne miañeje ti tsioye peoji, neañena conï. ¹⁵ Cristopi huati ja're te'e yo'oye paji. Sehuosiquëpi sehuoma'quë yo'oyeje cui'ne te'e yo'oye paji.

¹⁶ Jaje cui'ne Maija'quëre se huë'e tjo pa'ina, cui'ne tjo pa'iji, coa de'huasi diusure se huë'eje, te'e cui'ne yo'oyeje peoji. Jaje pa'ina, Maija'quë huajëquërepa huë'e a'ë, mai. Jaje pa'ina, ipi capi, ñeje:

Iohua'i ja're conï pa'i, iohua'i ja're cusi'i. Yë'ëpi iohua'i Diusu pa'ijaquë a'ë.

Cui'ne iohua'ipi yë'ë pairepa pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁷ Jaje pa'ina, mai Ējaëpi caji:

Jaohua'i jopo pa'icohua'ipi etani,

jaohua'ire tsioma'pë,

cui'ne si'sije pu'pema'pë pa'ijë'ë.

Jaje pa'ijëna, yë'ëpi mësarute sihuaquë imasi'i.

¹⁸ Imani mësaru ja'quë pasi'i. Pa'ina, mësarupi ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i yë'ë mamajë pa'ija'cohua'i a'ë.

Jaje caji, Ējaërepa si'aye tutu paquëre papi.

7

¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña iye a'ë, maire ca nëose'e mai paye. Jaje pa'ina, de'ocohua'irepa pañu'u, si'aye capë, cui'ne joyo si'si neñere yo'oma'pë. Ja pa'iyere cajë Maija'quëni ca'rajë si'aye mai pa'iyë ina isi saoni pañu'u.

Corinto Paj Pönëñe

² De'oji. Jaje pa'ito yëquëre sihuajë tsiojë'ë! Te'ireje yëquë co'a de'huama'cohua'i a'ë. Te'ireje yëquë care payeje cajë cosoma'cohua'i a'ë. ³ Jaje cani, mësaruni nuñe yo'oma'cohua'i a'ë caquë cama'ë pa'iyë. Jaje pa'ina, tsoe mësarute cahuë. Mësarute yëquë joñoare papi oijë pa'iyë, yëquë huajëcohua'ipi pa'ijëna, cui'ne ju'itoje. ⁴ Jaje pa'ina, yë'ë mësaru de'oyerepa sehuojajë cuasaquë si'aye yë'ë cuasayere caye payë. Cui'ne mësaru do'ire ai sihuayeje payë. Jaje pa'ina, si'aye ai yo'o jopopi ai sihua joyo payë, mësaru do'ipi.

⁵ Yëquë Macedonia ti'asi macapi ti huajëma'pë paë'ë, a'ri mañaje. Si'a hue'ña ai yo'oyese'e ti'ahuë, yëquë quëno macapi sañope yo'oyese'e paji'i. Jaje yo'oye pa'ina, yëquë joñoapi quëquë huesësicohua'i paë'ë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë co'a ju'icohua'ire yëhuo huasoquëpi yëquëreje cui'ne yo'oquëna, sihua ëaye nepi, Tito daiyepi. ⁷ Jaje pa'ina, i daisi mañase'e sihua ëaye neñe papi, mësaru sihua ëaye ite yo'ose'e quëaquë, cui'ne mësaru yëquëre ña ëa ju'iñeje quëaquë, cui'ne mësaru oijë pa'iyë se quëaquë, cui'ne yë'ëre ai cuasajë co'a ju'iñe quëaquë yo'opi. Jaje quëaquëna, si'aye iyepi yë'ëre ai sihua ëaye nëji'i.

⁸ Yë'ë toyasicopi mësarute ne oesico pa'itoje, itire cuasaquë oima'ë pa'iyë. Ja'në cato oë'ë, yë'ë toyasicopi mësarute a'ri tëcahuë ne oecona, ñaquë. Jaje oisiquëje yure cato sihuayë. ⁹ Sihuama'ë pa'iyë, mësarute ne oesi do'ire, yë'ë cato sihuayë, ja oiyepi mësaru yo'oye jeoni Maija'quëna pönëñe necaisi do'ire. Jaje pa'ina, Maija'quëpi sihuaquë ñapi, mësaru oijë quëcojë yo'oye. Jaje pa'ina, yëquë toyase'epi mësarute co'aye nema'pë paë'ë.

¹⁰ Jaje pa'ina, joyo oiye cato tiñe pa'iyë pönëñena cui'ne huasosicohua'i pa'iyëna saye a'ë. Jaje pa'iquëta'are iye yeja paj yo'ojë oiye cato, ju'iñena saye a'ë. ¹¹ Jaje pa'ina, ñajë'ë, yure Maija'quë yëyeje pa'ye yo'ojë oise'epi etase'ere. Iye a'ë, iti etase'e: Esa co'ayere ne de'hua ëaye nëiñe, mësaru aquë co'ayere yo'osi do'ire huajëya'ye nëiñe, co'aye sañope cama'cohua'ita'are huajëya'ye nëiñe, co'ayere yo'osiquëpi pönëjaquë cajë ai yo'oye nëiñe, co'aye yo'oquëre si'seye pa'iji cuasaye nëiñe, mësarupi, si'ayere de'oyerepa yo'ohuë, nuñerepa yo'ocohua'ipi. ¹² Jaje pa'ina, yë'ë ja toya ja'hua toya maca iti co'aye yo'oquëni panita'a iti co'aye yo'o cuañuquëni caquë toyaye pahuë. Coa ai jerepa yë'ë cato mësaru yëquëre co'a ju'ijë pa'iyepi, Maija'quë ña hue'ñana ña'ne pa'ijajë caquë toyahuë. ¹³ Ja cato yëquëre ne yë'huaye pa'iji.

Jaje pa'iquëta'are iye asa yë'huase'e jerepa ña huajëhuë, mësaru de'oye pa'ijë pa'icohua'ire ña do'ire Tito sihuaquë pa'iyere. ¹⁴ Jaje pa'ina, mësaru ai de'ocohua'i a'ë caquë Titore tsoe quëahuë. Titopi yë'ë mësaru ayere quëase'e nuñere pa'ë caquë asa ti'api, mësaru de'oye pa'ijë pa'iyere ñaquë. Asa ti'acquëna, co'a ju'iñe peoyë, mësaru ayere cato yo'oma' do'ire. Si'aye mësarute yëquë quëase'e cato nuñerepa quëase'e a'ë, cui'neje Titopi nuñere pa'ë caquë asa ti'api, yëquë quëase'e. ¹⁵ Jaje pa'ina, yureta'a ije mësarute ai jerepa yëji, si'achua'i mësaru ite de'oye dahuëre ñajë pëpani pajë, i caye si'aye de'oye

sehuojë yo'ocaise'ere cuasaquë. ¹⁶ ¡Jaje pa'ina, yë'ë mësarute ai sihuayë, de'oyerepa yo'ojacohua'i a'ë caquë!

De'oyerepa Isiye

8

¹ De'oji. Yure Maija'quë do'ijë, mësarute quëaye yëyë, Maija'quë oi coa isise'epi Macedonia pa'icohua'i sehuosicohua'i yo'o iñoñere. ² Jaohua'i teaye co'amaña peocohua'ita'a ëseye peoyerepa sihuajë isihuë, yecohua'ire cõcai ja'ñere. Jaiye co'amaña pacohua'i isiyeje pa'yerepa isihuë. Cui'ne jaiye neñañe pa'ina, tëto sainije sihuacohua'i pa'iyë. ³ Cui'ne yë'ëpi ñahuë, iohua'i de'oyerepa cuasajë ëseye peoyere papi iohua'i payere cui'ne iohua'i paye jerepa isijëna. ⁴ Jaje yo'ojë yëquëje Maija'quë paire cõcaiye yëyë, ësema'pë cajë ai sei'ë, yëquëre. ⁵ Sesicohua'ipi coa curiquëse'e isiye pajë coa ai jerepa yo'ohuë. Yo'ojë du'ru macarepa Èjaëna iohua'i pa'iyere isihuë. Ja jeteyo'je isihuë, yëquëna, Maija'quë yëyeje. ⁶ Jaje pa'ina, Titore i ja'në yo'o huëose'ere yo'oquë mësaruru quë'rojë iye de'oye cuasajë cõcai curi isiye tsi'so saojaquë cajë sei'ë. ⁷ Mësaruru si'aye de'oyerepa pa'icohua'ipi pa'iyë: Pa'ire paji cuasacohua'ipi, tañe coca cacohua'ipi, tañe asacohua'ipi, de'oye yecohua'ire necaicohua'ipi, cui'ne yëquëre ai oicohua'ipi. Jaje pa'icohua'ipi iyereje cuasajë yecohua'ire tëto saiscicohua'ipi yo'ojë pa'ijë'ë, peocohua'ire cõcai isiye.

⁸ Mësarute tsepoje pa'iore isiyë, mësarupi yecohua'i de'oye yo'oyere ñani mësarujë, mësaruru nuñerepa paire oicohua'i pa'iyere iñojajë cajë. Jaje pa'ina, mësarute cuañema'pë pa'iyë. ⁹ Jaje pa'ina, mësaruru cato tsoe asayë, mai Èjaë Jesucristo maire de'oye coa isisi'i caquë, jaiye co'amaña paquëpi, co'amaña peoquë de'ose'e, mësaruru do'ire. Mësarupi i co'amaña peoquë de'osi do'ipi, jaiye pacohua'i pa'ijajë caquë yo'opi.

¹⁰ Mësaruru de'oye pa'iyere caquë, iye yo'oye aye mësarute cahuë, yë'ë cuasaye mësarupi ja'në tëto saisi ometëcahuë ai sihuajë de'oye yo'o huëohuë, iye isiye ayere. ¹¹ Jaje yo'osicohua'i sëte yureje sao macaja'a, jare ocue pa'i maca cuasajë, sihuajë isijë yo'ojë'ë, mësaruru paye ja'ye. ¹² Jaje pa'ina, paipi Maija'quëre isiye yëre paquë i paye ja'ye isito, Maija'quë sihuajuë ñacajuë api. Maija'quë co'amaña peoquëni ñaquëta'a, isijë'ë caquë sema'quë api.

¹³ Cama'ë pa'iyë, yecohua'ire cõcai do'ire, mësarupi co'amaña carajani, ai yo'ojajë caquë. ¹⁴ Yë'ë cato cayë, si'aohua'i si'a yë'quë maca co'amaña payere caquë. Jaje pa'ina, yure mësarupi cõcaiye pa'iji, iohua'ire peoyere. Cõcatena, cui'ne yequë mu'se iohua'ipi mësaruru peoyere cõcaiye pa'iji, mësarute. Jaje yo'ojë si'a yë'quë maca paja'cohua'i a'ë. ¹⁵ Pajëna, toyase'e cayeje: "Jaiye si'sosiquëre neñañeje papi, cui'ne a'ri maña tsi'sosiquëreje caraye papi."

Tito Cui'ne Ite Cõcuhua'i

¹⁶ De'oji, cayë, Maija'quëre, Tito joyona yë'ë mësarute ai cuasaquë pa'iyeye pa'ye ai cuasaye necaisiquëre. ¹⁷ Jaje pa'ina, Titopi, yë'ë mësarute sani ñajë'ë caquë seña, de'oyerepa sehuocaji'i. Ipi mësarute ai cuasaquë ña ëa ju'i pa'iyeye sëte. Jaje pa'ina, yure i yëyese'epi mësarute ñasi'i caquë saiji.

¹⁸ Si'a huë'ña sehuosicohua'i pa'icohua'i quë'rona, huaso coca de'oyerepa necai do'ire de'oquëre pare yëhuoquëni, Maija'quë do'iquëre te'ire, Tito ja're cõni jëjo saoyë, mësaruru quë'rona. ¹⁹ Coa ai jerepa si'a huë'ña sehuosicohua'i pa'icohua'ipi ite sahuareña, yëquë ja're cu'i yëquë yo'oye cõcaija'quëni. Jaje pa'ina, yëquë mai Èjaëre de'oye necañu'u cajë coa isi co'amaña tsi'sojë yo'oyere cui'ne yëquë cõcañu'u cuasaye iñoñu'u cajë yo'oyere, cõcaija'quë api. ²⁰ Jaje yo'ojëna, iye yëquë jaiye co'amaña tsi'soyere, de'oyerepa huahuesi'i cajë yo'oyë, yecohua'ipi co'aye cama'pë pa'ijajë cajë. Jaje yo'oyë. ²¹ Jaje pa'ina, yëquë cato de'oyere pase'e yo'oye yëyë, mai Èjaë ña huë'ña, cui'ne pai ña huë'ñaje.

²² Cui'ne jaohua'i ja're cõni te'e jëjo saoyë, yequëreje Maija'quë do'iquëre. Jaë cato jaiye de'oye yo'oquë yëquëre i yo'oyepi, i nuñerepa pa'iyeye iñoquëpi, cui'ne yureje

mësarute, nuñerepa pa'icohua'i a'ë cuasaquë api. Jaje pa'ini jëjo saoyë. ²³ Jaje pa'ina, yecohua'ipi iquei'ni cajë Titore secohua'i pa'ito quëajë'ë. Jaë cato Pablore tsioquë api, cui'ne i ja're co'amaña nequë api, mësarute cocasi'i caquë, cajë'ë. Cui'ne Maija'quë do'ijë i ja're cõni saicohua'ini secohua'i pa'ito cajë'ë. Jaohua'i cato sehuosicohua'i tsi'sini cuasani jëjo daosicohua'i a'ë. Cristore de'oye necaicohua'i a'ë cajë'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, si'a hue'ña sehuosicohua'i ñañere cajë, mësaruru iohua'ire nuñerepa oiyere oni iñojë'ë. Jaje pa'ina, yëquë mësaruru ayere case'eye pa'ye sihuayë, mësarupi jaje yo'ore paja'cohua'i a'ë cuasajë.

Maija'quë Do'ijëre Tsisocaise'e

9

¹ Mësaruru cocañu'u cuasayere asa do'ire, Maija'quë do'ijëre pa'icohua'ire tsi'soni isi ja'ñeta'a mësarute toyaye pañë. ² Si'anë sihuaquë cayë, Macedonia acohua'ire, mësaruru Acaya pa'icohua'i, ja'në ometëcahuë cocañu'u cajë cui'ñasicohua'ipi pa'ise'ere pa'ijëna, mësaruru de'oye cuasayere ñani, jai pa'i Macedonia acohua'ipi mësaruru esa ne ëa ju'ijë yo'oyere ñani de'oye yo'oñu'u cajë yo'ose'ere cayë. ³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijëre jëjo saoyë, iye yo'oye aye, yë'ë mësarute de'oye yo'ocohua'i a'ë case'epi coa case'e pa'ima'quëni caquë. Jaje cani cayë, mësarupi yë'ë cuasaquë case'eye pa'yerepa coa isiye ne de'huasicohua'ipi pa'ijajë caquë cayë. ⁴ Mësarupi ne de'huama'cohua'ipi pa'ijëna, yë'ë ja're yeque Macedonia acohua'ipi cõni sani ñama'cohua'ini caquë cayë. Mësarupi tsi'soyere nema'cohua'ipi pa'ito yëquëre ai huajëya'ye pasipi, mësarute nuñerepa neñë cuasajë sihuajë casi do'ipi, cui'ne mësarute jerepa huajëya'ye nësipi. ⁵ Jaje pa'ina, mësarute du'ru sani do'i ñaja'cohua'ire, Maija'quë do'ijëre jëjo saoyë, jaohua'ipi mësaruru coa isinu'u ca nëose'e cocajë tsi'so saojajë caquë. Jaje yo'orena, mësaruru coa isiyepi ëseye peoyere papi de'oyerepa cuasajë yo'oyere iñoñe pasipi.

⁶ Iyere cui'ne cuasajë'ë: A'ri maña tasiquëpi jare a'ri maña tëaye pa'iji, cui'ne jare jaiye tasiquëpi jare jaiye tëaye pa'iji. ⁷ Jaje pa'ina, pa'i ñape isiye pa'iji, joyo cuasase'e ja'ye, isima'pë pa'ijë'ë co'aye nëi joyopi, panita'a yecohua'ipi cuañejëna. Jaje pa'ina, Maija'quë cato oi ñacaiquë api, sihuaquë isiquëni. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mësarute si'a mu'seña coa si'a co'amaña jaiye isija'quë api. Mësarupi si'aye mësarute caraye pajë nëaquëna, si'aye de'oye yo'o co'amañare cocajja'cohua'i a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Co'amaña peocohua'ire ëseye peoyerepa isisiquëre cato,
I nuñe yo'ose'e ti pani huesëji.

¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë mai ta ja'ñe, cui'ne ai ja'ñe isiquëpi si'aye mësaruru ta ja'ñe, cui'ne mëa ja'ñe necajja'quë api. Necaina, mësaruru ësema'pë isiyepi jaiye nuñerepa yo'oyere tëaye pasipi. ¹¹ Jaje yo'ojëna, Maija'quë mësarute jaiye co'amaña isija'quë api, peocohua'ire cocajajë caquë. Ja tsi'soni jëjo saoyere jai pa'i Maija'quë do'ijëpi de'oji cajë Maija'quëre pëpajacohua'i a'ë. ¹² Jaje pa'ina, iye yëquë Maija'quë do'ijëre cocai ja'ñe sacaini coa iohua'ire carayese'e cocai ja'ñere saye pañë, coa iohua'ipi ai jerepa Maija'quëre ai de'oji cajë pëpa ja'ñere sayë. ¹³ Jaje pa'ina, iye mësaruru cocaiyepi mësaruru Cristo coca de'oye sehuocaiye iñoquëna, ñajë iohua'ipi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaja'cohua'i a'ë. Sihuajë iohua'ijë Maija'quëre de'oye yo'oja'cohua'i a'ë, mësarupi iohua'ire cui'ne si'ahua'ire yecohua'irejë ëseye peoyerepa cocaiyere ñajë. ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi i oiyere mësarute iñosi do'ire cuasajë ai yëjë Maija'quëre mësarute secacajja'cohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëre ai de'oji cayë, iye ai de'oyerepa i isise'ere!

10

Pablo Cristo Jëjo Daoquë Sëte I Tutu Payere Case'e

¹ Yë'ë Pablopipi mësarute Cristo a'jiñe yo'oyepi cui'ne i oiyepi cuasaquë, mësarute señë. Yë'ere cayë, mësaruru ja're pa'ini tutu caye caraquëta'a cayë. Jaje pa'iquëta'a so'ore pa'i toyase'ejja'a irepa cayeje tutu cayë. ² Jaje ca do'ire mësarute quëayë, yë'ë

mësarute ñasi'i caquë sai maca ja yë'ta'api de'oye pa'iyë pajë, mësaruru acohua'ipi pai yëyepi yo'o'ji cacohua'ire cato tuturepa caju'quë a'ë. ³ Jaje pa'ire paji yëquë cato pai a'ë. Jaje pa'iquëta'are iye yeja pai sañope yo'oyeje pa'yepi yo'oye pañë. ⁴ Mai uihua co'amaña cato, Maija'quë tutu quë'i uihua co'amaña'ë. Si'aye co'a tutu quëco pa pa'i huë'ñiare nejo co'amaña'ë. Jaje pa'ina, mai uihuama'pë pa'iyë, iye yeja pai uihua co'amañaje pa'yepi. ⁵ Jaje pa'ina, ja uihua co'amañapi, si'aye Maija'quë ta'ñe asaquë yo'oyere, sañope tiñe pa'ye cuasayere nejoñe pa'iji. Cui'ne ja uihua co'amañapi, si'aye mai cuasayere tsi'soni Cristona isiye pa'iji, maipi ite de'oyerepa sehua ja'ñere cajë. ⁶ Jaje pa'ina, si'aohua'i mësaruru de'oye sehuocaicohua'ise'e pa'i maca, yëquëpi si'aye de'oye sehua ma'ñere si'seye toe cui'ñasicohua'ipi pa'iyë.

⁷ Mësaruru cato coa ëmëje'e pa'iyese'e ñañë. Jaje pa'ina, yë'ë nuñerepa Cristo aquëre pa'ë asaquë pani, yëquëreje nuñerepa Cristo acohua'i a'ë cuasaquë ñasipi. ⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi yëquë yo'oye pa'iquëta'are seña maca mësarute cuañequë yo'osiquë panije, co'ayerepa yo'ore'ni cuasaquë ca'raye pañë. Ejaëpi mësarute nejoñe peoyerepa, jerepa joyo pa'iyere ñese mëocaija'a tutu isiquëre me ca'raye'ni. ⁹ Jaje pa'ina, yë'ë toya saose'aja'a mësarute ca quëcosi'i caquë toyase'aje pa'ye ñama'pë pa'ijë'ë. ¹⁰ Pa'iyë, yecohua'i yë'ëre ñeje cacohua'i. Pai ñato tutu peoquë maca, cui'ne coca canije, ëjaërepa cayeje meñerepa paire cama'quëpi, ja yë'ta'a toya daoyese'e jëaye caquë cui'ne cuañequë cayeje caquë toyaquë api. ¹¹ Jaje cacohua'i maña, iyere yëquë yo'o ja'ñere asani pa'ijajë, yëquë cato jaje pa'ina, yëquë coca case'aje pa'ye, cui'ne so'ore mësarute pa'ijë toyase'aje pa'ye cui'ne yo'oja'cohua'i a'ë, mësaruru ja're pa'i maca.

¹² Nuñerepa caye, yëquë de'ocohua'i a'ë casicohua'ire yëquëpi iohua'ire cuëcue ñajë cui'ne pa'iohua'i a'ë panita'a jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë yo'oma'pë pa'iyë. Jaje pa'ijëta'are me pa'i a'ni yë'ë cuasajë sa'ñe cuëcue ñajë pa'icohua'i cato huesëohua'irepa yo'oyepi yo'ojë pa'iyë. ¹³ Yëquë yo'oye pa'ina, coa ai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë sa tëto saipe yo'oye paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yëquë co'amaña neja'to Maija'quëpi iye macaja'a nejë'ë, caquë ña nëocaiji. Jaje pa'ina, ipi yëquëre mësaruru quë'ro Corinto ti'ajë'ë, caquë ñaquëna, ti'ahuë. ¹⁴ Jaje pa'ina, yëquëre nejë'ë, ca nëosi macaja'a yo'oyë. Jerepa yo'oma'pë pa'iyë. Jaje pa'ina, yëquëpi ja'në mësaruru ja're coni pa'ima'pë patu co'ara'pi. Jaje pati'ñe pa'iota'are yëquëpi du'ru sani mësarute Cristo de'o cocare quëahuë. ¹⁵ Cui'ne yëquëre ca nëose'ere sa eta sani yecohua'i nese'ere jioni sihuama'pë pa'iyë, ai jerepa pa'iohua'ipi de'oyerepa nehuë cajë. Coa ai jerepa yëquëre ca nëose'aja'a yo'oyë, mësarupi Maija'quëre pa'ire paji cuasa ti'ajëna. Mësaruru ja're pa'ijë jerepa Maija'quë co'amañare neñu'u cuasajë yo'oyë, yëquëre Maija'quë ca nëose'aje pa'ye. ¹⁶ Cui'ne cuasayë, mësarupi. Pa'ire paji cuasa ti'ajëna, mësaruru pa'i yeja Corinto jerepa pa'i yejañaje sani huaso coca quëañu'u cajë. Yecohua'i nese'ere jioni, yëquëpi jerepa pa'iohua'ipi de'oye nehuë, cajë sihuayere coejë, cui'ne yecohua'i Maija'quëre necaiyere nerojai hue'ña cacaye pañu'u cuasayë.

¹⁷ Jerepa pa'i a'ë cuasaye yëquë pani, jerepa pa'i api cuasajë'ë, Ejaëna. Jaë api, jerepa pa'i. ¹⁸ Jaje pa'ina, Ija'a co'ye de'oquë a'ë caquë cato neñama'quëpi nuñerepa pa'iquë peoji. Coa Ejaëse'e de'oquë api caquë cato neñasiquëpi nuñerepa pa'iquë api.

11

Pablo Cui'ne Coa Cacohua'i

¹ Quëcojë dahuëre asajë'ë, yë'ë caye, a'ri maña cuepe cocaje pa'ye, catoje. ² De'o'ji, yë'ë cato mësarute oi ai ëseyë, Maija'quë oi ëseye ayepi, mësarute Cristona te'ire huejosi'i ca nëosi do'ire ëseyë. Jaje pa'ina, nomi tsio ëmëre yo'oma'core paje pa'iohua'ini, ina isisi'i caquë yo'oyë. ³ Jaje pa'iquëta'are ca'rayë, aña'pi io ta'ñe cayepi, Evare cosose'aje pa'ye, mësarute cosocona. Cristore nuñerepa cuasajë sihuayere mësarupi jeoma'cohua'ini caquë. ⁴ Jaje ca'raquë ñaquëna, mësaruru, yecohua'ipi daijë yëquë quëase'aje pa'ye quëama'pë coa tiñe pa'i Jesuni quëajëna, coema'pë asayë, mësaruru. Cui'ne ja'në isi cuañose'aje pa'i joyo peoyere coa tiñe pa'i joyore isi cuañojë, cui'ne mësaruru ja'në

asase'leje pa'ye peoyere tiñe pa'i huaso cocare quëajëna, sehuojë pa'ijacohua'i a'ë, tiñe pa'ie. ⁵ Jaje pa'itoje yë'ë cato jaohua'i Jesús jëjo saocohua'i a'ë coa cacohua'i huë'ehuere pa'ie pañë. Jare cuasayë. ⁶ Yë'ëpi de'oyerepa coca ca ti'ama'quë pa'itoje, yë'ë ta'ñe asaye cato jaiye a'ë. Ja asayere mësarute iñohuë, si'aye yëquë yo'ojë pa'iyepi.

⁷ ¿Co'aye yë'ë yo'ore mësarute, huaso coca quëa do'ire curi sema'ë, cui'ne mësarute ñese mëoñere caquë yë'ëpi teaye pa'i maca de'oni yo'ore? Pani, co'aye yo'oye pahuë. ⁸ Jaje pa'ina, yequë sehuosicohua'i tsisosi curire jiohuë, mësarute necasi'i caquë. ⁹ Mësaruru ja're pa'i maca yë'ëre jopo carayere, cõcaijë'ë caquë mësarute sema'ë paë'ë. Paquëna, Maija'quë do'ijë Macedonia daisicohua'ipi cõcaë'ë, co'amaña isijë yë'ëre caraye. Mësarute josa yo'oye pasi'i cuasahuë, jare jajese'e yo'oquë pa'ija'quë a'ë. ¹⁰ Yë'ë cato Cristore pa do'ire nuñerepa cayë. Jaje pa'ina, yë'ë si'a Acaya yeja pa'icohua'ire curiquë sema'ë quëase'ere sihuaye sioye ti peoji. ¹¹ ¿Me yo'oquë jaje caye'ni, mësaruni oima'ë, jaje caye? Pani Maija'quëpi ñaji, yë'ë mësarute oiye.

¹² Iohua'i yo'oyere itire pa'ë cajë sihuajë maije pa'iohua'i a'ë cañu'u cajë yo'oyere, iohua'i quëco payere jiosi'i caquë yë'ë curi sema'ë yo'oyere yo'oquë pasi'i. ¹³ Jaohua'i cato Cristo jëjo daocohua'irepa peoye coa i jëjo daocohua'ije pa'iohua'i de'oni cosojë yo'ocohua'i a'ë. ¹⁴ ¿Me yo'ojë jaje yo'oye'ni, ai cuasama'pë? Jare i huati ëjaëpi huiñaëje pa'irepa miaquërepa de'oni yo'oquë api. ¹⁵ ¿Jaje yo'oquëre sëte me pañe'ni, ite necaicohua'ije? Jaje pa'ina, de'o pajje pa'iohua'i de'oni yo'ojë cosoyë, paire. Jaje pa'iquëta'are iohua'i yo'ose'e pa'ieje sa'i cuãñoñe pa'iji.

Pablo Ai Yo'ose'e Jesús Jëjo Saoquëpi

¹⁶ De'oji, tijupë mësarute ca coñë, te'ijë yë'ëre cuepequë caji, cuasacohua'i pani coa asajë'ë, yë'ë mësarute cuepequë cayeje caquëna, yë'ëje a'ri maña casi'i jerepa pa'i a'ë cuasaquë. ¹⁷ Iye yë'ë jerepa pa'i a'ë cuasaquë casi'i caye cato cama'ë pa'iyë, mai ëjaërepa cuãnese'epi. Ja cato cayë, coa cuepei cayepi. ¹⁸ ¡Jai pai iohua'i yo'oyere ñajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë sihuacohua'i pa'ie sëte, yë'ëje cui'ne yë'ë yo'oyere ñaquë jerepa pa'i a'ë cuasaquë sihuasi'i! ¹⁹ Mësaruru ai ta'ñe pa'iohua'ita'a cuepeohua'i cayere quëcojë ai yëjë asayë. ²⁰ Jaje pa'iohua'ipi quëcojë jaohua'ipi jo'ya nerena, mësaruru sihuajë cõcaiyë, mësarute coa co'acohua'ire ñajë yo'ocohua'ini, coa cosocohua'ini, mësarute coe ëaye ñacohua'ini, yequere tsiana të'cajë yo'ocohua'ini cõcaiyë, mësaruru. ²¹ Yëquë paë'ë, ai tutu peocohua'ipi mësarute jaje yo'oye pasicohua'i. Jaje caye huajëya'ye nëicota'are cayë:

Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi jerepa pa'iohua'i a'ë cuasato yë'ë cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasasi'i, iyere cuepei cayeje caquë. ²² Jaohua'i hebreo pai a'ë, yë'ëje i a'ë. Jaohua'i Israel pai a'ë, yë'ëje i a'ë. Jaohua'i Abraham tsëcapë acohua'i a'ë, yë'ëje i a'ë. ²³ Jaohua'i Cristore necaicohua'i a'ë. Yë'ëje jaohua'i necaiye jerepa Cristore necaiquë a'ë. Jaje pa'ina, jaohua'i neñe jerepa nehuë. Cui'ne jaohua'i si'se cuãnose'e jerepa si'se cuãnohuë. Cui'ne jaohua'i co cuãnose'e jerepa co cuãnohuë. Jaje yo'oquë si'anëpi ne ju'iñere paë'ë. ²⁴ Judío paipi cinco pa'ye yë'ëre tseajë treinta y nueve pa'ye si'sehuë, tseañerepa si'se mepi. ²⁵ Toasoñe pa'ye tarapi të'cahuë. Cui'ne te'erepa quëna pëapi jeahuë. Toasoñe pa'ye yë'ë sai yohuëapi ea dutupi. Ea du'ina, duni juni tëjiquë te'e ñami cui'ne te'e mu'se jai tsiayare coa huahuahuë. ²⁶ Si'anë cu'iyese'e yo'oquë ñasiquë a'ë, tsiaya duni juti'ñe pa'ye, ñaohua'ina huahuo'ñe pa'ye, cajeohua'ipi huati'ñe pa'ye, ti paipi huati'ñe pa'ye, jai daripë acohua'ipi huati'ñe pa'ye, tsio huë'ña acohua'ipi huati'ñe pa'ye, jai tsiayana duni juti'ñe pa'ye, Maija'quë do'ijë a'ë, coa cacohua'ipi huati'ñe pa'ye yo'ojëna ñaquë tëto saisiquë a'ë. ²⁷ Cui'ne, jaiye jë'joye nëina neñe, cui'ne ai yo'oye tëto saë'ë. Jaje pa'ina, yequere ti caima'ë tëtosaë'ë. Yequere ao peoquëna, cui'ne oco ëa ju'i tëtosaë'ë. Yequere ti aima'quëpi coa paë'ë. Yequere caña peoquëna, sësë ju'i ai yo'oquë paë'ë.

²⁸ Iye cui'ne yequë co'amaña jerepa cõ cuasaquëna mu'seña ñape yë'ëna dëquëyeje pa'ye tomequëna, si'a huë'ña sehuosicohua'i me pa'ie'ni cuasaquë co'a ju'i pa'iyë. ²⁹ Jaje pa'ina, yequë te'i tutu peoquë pa'ito yë'ëje i jare cõni te'e ai yo'oquë tutu peoquë pa'iyë. Co'ayena ne taosiquë pa'ito yë'ë joyo a'siyerepa oiye. ³⁰ Jerepa pa'i a'ë cayepi nëiñe

pa'ito yé'ë teaye pa'i tutu peoyere ññosi'i, yé'ë cayepi. ³¹ Jaje pa'ina, Diusu mai Ējaë Jesucristo pëca ja'quëpi yé'ë caye nuñerepa caji caquë asaji, si'anëpi de'oquëre pa'ni cajë sihuaquëre papi. ³² Yé'ë Damascure pa'i maca, romano pai Ējaë Aretasre çocaiquëpi, pai Ējaëpi, yé'ëre tseaja'cohua'ire jai daripë eta sa'noana soldado paire në'quepi. ³³ Jaje yo'ouna, yecohua'ipi yé'ëre do'rohuëna ayani jai daripë tēhuopa etaye ña sa'roja'a casarena, catihuë, Aretasre.

12

Maija'quë Pablöre Īñose'e

¹ Do'i peoye a'ë, co'ye de'oyerepa yo'oquë a'ë cajë sihuaye. Jaje pa'iquëta'are mësarute quëaye yëyë, yé'ëre Ējaë huëo çani ñañeje pa'ye cui'ne yequë mu'seña pa'i ja'ñere ññose'e. ² Pa'iji, catorce ometëca tel'ire Cristo sehuoquëre ma'tëmona, toaso pëpë acona sase'e. Iye yo'ose'ere asaquë a'ë, yé'ë. Si'a capë sa cuãnosiquë pa'ini, panita'a joyose'e sa cuãnosiquë pa'ini huesëyë. Ja cato Maija'quëse'e asaji. ³ Jaje pa'iquëta'are asayë yé'ë cato, jaëte si'a capë quë'ire, panita'a joyose'e sasiquë pa'ini huesëyë. Coa Maija'quëse'e asaji. ⁴ Ite cato Maija'quë tsiona sapi. Saëna, jaronasapi, ti pai asani i case'ejë pa'ye ca ti'añe peoyere pare. ⁵ Yé'ë jaëje pa'ire pani, jerepa pa'i api caquë sihuacati'ñe pa'i a'ë. Yé'ëja'a co'ye jerepa pa'i a'ë caquë sihuayeta'a pasi'i. Jaje pa'iquëta'are sihuasi'i yé'ë ne ti'a ma'ñere. ⁶ Jaje pa'iquëta'are, yé'ëpi jerepa pa'i a'ë caquë pani, coa cuepequë caye pa'ñe pa'i a'ë, jare nuñerepa cajuquë pa'i do'ire. Jaje pa'iquëta'are iyere yëyë, yecohua'ipi yé'ëre jerepa pa'i api cuasama'cohua'ipi, iohua'i yé'ë yēhuose'ere asayepi cui'ne yé'ë pa'iyere ñañepi cuëcujë.

⁷ Jaiye ññose'ere paquëta'a pa'ina, yé'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasama'quëni caquë, yé'ëre josa yo'oja'core huati Ējaë hual'jo ñacajë pa'io'ipi yé'ë capëna ai yo'oyere miuje pa'io'ire ne nëopi. ⁸ Jaje neina, ai yo'oquë toasone mai Ējaëre, ja ai yo'oye nejocaij'ë caquë se'ë. ⁹ Seina, ìpi capi: "Yé'ë më'ëre oiyepi tsoe de'o'ji, yé'ë tuture tutu peocohua'ija'a de'oyerepa ñño'ne pa'iji" capi. Jaje pa'ina, sihuayë, yé'ë tutu peoyeja'a Cristo tuture ñño'ne pa do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, sihuayë, tutu peoyere, pëpoyere, co'amaña carayere, huani jëoñu'u cajë yo'oyere, cui'ne Cristo do'ire necai ai yo'oyere. Jaje pa'ina, yé'ëpi tutu peoquë pa'i maca, ja maca jerepa tutu quë'i pa'iyë.

Corinto Sehuosicohua'ire Pablo Co'a Ju'ñe

¹¹ Mësarupi cacaima' do'ire, cuepei cayeje cahuë, mësarute. Mësarupi yé'ëre de'oquë api cacaiye pa'iji, pani yé'ëja'a co'ye. Yé'ë mësarute ye'yacohua'i huë'ehuëre pa'iyë pa'ñe, jdo'i peoquë maca pa'inije! ¹² Jaje pa'ita'a, yequë mu'se pa'i ja'ñe ñño'nepi, pai yo'o ti'a ma'ñe yo'oyepi, jaiye de'o co'amaña mësaru ja're pa'i dahuëre quëcoquë yo'o ññose'epi, japi ñño'huë, Jesús jëjo daoquërepa yé'ë pa'iyë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yequë huë'ña sehuosicohua'ipi jerepa de'oyerepa necaise'e payë cuasayë. Mësaru coa mësarute necaiye tayo yo'ose'e pa'ito iyese'e a'ë: Yé'ë carase'e mësarute sema'ë paë'ë. Ja tayo yo'oyere ai cuasama'pë sai toçaiyeje pa'ye de'oye cuasajë oni yejeje'ë, yé'ëre.

¹⁴ Mësarute toasone acore do'i sai ja'ñere yure ne de'huaquë pa'iyë. Yureje mësarute dëquëyeje pa'ye yo'oma'ë pa'ija'quë a'ë. Mësaru curire pasi'i caquë yo'oma'ë pa'iyë. Yé'ë cato mësaruni caquë yo'oyë. Jaje pa'ina, pëca ja'quëohua'ipi mamajëre isija'a curiquë tsi'socohua'i a'ë, pani mamajëpi pëca ja'quëohua'ire isi ja'ñere tsi'soye. ¹⁵ Jaje pa'ina, yé'ëpi mësarute ai oina, mësarupi yé'ëre a'ri maña oitaje, yé'ë de'oye cuasa do'ipi si'aye yé'ë curi paye sai saosi'i, cui'ne yé'ë tutu mañaje ne saosi'i caquë sihuaquë yo'oyë, mësaru joñoa de'oye pa'iyere caquë.

¹⁶ Nuñerepa cayë, yé'ë mësarute dëquëye yo'oma'ë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are yecohua'i mësaru acohua'ipi cayë, yequëre coa i ta'ñe cosoyepi yo'oquë se'queoje pa'iona, eo nëopi. ¹⁷ ¿Yé'ë mësaru ñato, yé'ë yëyere cosoquë nesi'i caquë jaohua'ire jëjo saore? ¹⁸ Titore do'i mësarute sani ñajaquë caquë seni cui'ne i ja're çoni yequëre Maija'quë do'iquëre jëjo saohuë, ¿jëjo saosiquëpi Tito sani mësarute i yëyere nesi'i caquë cosoquë yo'ou?

¿Yëquere te'e joyopi cui'ne nëiñe isiquëna, cayaohua'i si'a yë'quë macarepa yo'oma'pë pate, mësaruru ñato?

¹⁹ Yeque mësaruru ca'ra'ñe pa'iohua'i a'ë tayo yo'ose'ere, yëquë iti ñasicohua'i ña hue'ñana ca de'huañu'u cajë cayë. Jaje cajë cayë pa'ñë, yëquë cato Maija'quë ña hue'ñana cayë, Cristo acohua'i sëte. Jaje pa'ina, si'aye yëquë cayë cato, mësaruru Maija'quë do'ijë joyo pa'iyë jerepa ñese mëi ja'ñere cocañu'u cajë cayë a'ë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are ca'rayë, mësarute ñasi'i caquë sani ti'ñe pa'ijëna, ña quëquëyere cui'ne mësarupi yë'ëreje ti'ñe pa'ina, ñañere. Ca'rayë, te'e cuasaye peoquëna, pëtise'e, te'i payese'e, co'a cocase'e, yecohua'ire cue'cuyese'e, jerepa pa'i a'ë cuasayese'e, cui'ne coa co'a tiyapë pa'iyese'e pa'ima'quëni caquë. ²¹ Jaje pa'ina, cui'ne tijupë do'i ñasi'i caquë saquëna, yë'ë Diosupi huajëya'ye nëiñe nema'quëni mësaruru yo'oyere ñaquëna, caquë ca'rayë. Ja maca mësaruru tsoe hue'ña acohua'ipi tayojëta'a ti jeoma'pë, jai pa'i si'yo'ojë coa nomiohua'ire cui'ne ëmëohua'ire yo'ojë pa'iyere, cui'ne ja'në yo'ojë sëo mease'ere jeoma'pë pa'iyere, iño oema'quëni caquë ca'rayë.

Yëhuoye Cui'ne Pëpa Tëjiyerepa

13

¹ Iye do'i saise'e pa'ija'coa, yë'ë mësarute toasone acore do'i saico. Te'ire sañope coca cayë pa'ito ne de'huaye pa'iji, cayaohua'i panita'a toasocohua'i, iti ñasicohua'ipi cajëna. ² Jaje pa'ina, tijupë yure ca coñë, so'ore pa'i. Yë'ë ja'në cayaye acore do'i saisi maca mësarure pana ñaquë case'ëje ca coñë. Ja'në co'aye yo'ojë pa'isicohua'ire, cui'ne si'aohua'ire cayë. Yë'ëpi co'i cosiquë pani, mësaruru tayoye coa ñañe pa'ija'quë a'ë. ³ Ja maca jaje yë'ëpi cani iñoquëna, mësaruru asaja'cohua'i a'ë. Yë'ë cayë cato Cristo case'e a'ë. Ja case'ëpi mësaruna tutu carajai'ñe peoji, Cristo tuturepa quë'i coca'ë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are Cristore tutu peoquëre quëni huani jeoneje huani jeohuë. Huani jeosicohua'ita'are Maija'quë tutupi huajëquëre papi pa'iji. Jaje pa'ina, cui'ne yëquëje i tutu peoquë pa'ise'e ayere con'i pa'icohua'ijë i ja're tsioni pa'i do'ire Maija'quë tutupi pa'ija'cohua'i a'ë, mësarute necaiyere cajë.

⁵ Mësaruraja' ñare pajë co'ye neñajë'ë, nuñerepa yëquë Maija'quë pa'ire paji cuasayere pa'iyë cajë. Neñajëna, Cristopi mësaruru ja're con'i pa'ima'quë pa'ito coa cacohua'i pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ina, cuasayë, mësarupi neñasicohua'i pa'ijë, yëquëreje tayoma'pë de'oyerepa pa'icohua'i a'ë, asa ti'ajajë cajë uteyë. ⁷ Jaje pa'ina, mësarupi co'aye yo'oma'pë pa'ijajë cajë Maija'quëre secacaiyë, mësarute. Yëquëpi jerepa pa'iohua'ipi ne ti'ahuë cajë se'ne pa'ñë. Coa ai jerepa yëquë cato, mësarupi de'oye yo'ojajë cajë se'ne. Yëquëpi tayose'ëje pa'iohua'i ña cuañotoje. ⁸ Yëquë cato nuñerepa yo'oyere sañope yo'oma'cohua'i a'ë. Coa ai jerepa nuñerepa yo'oyere ñese cocaicohua'i a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, sihuayë, yëquëpi tutu peocohua'i pa'ijëna, mësarupi tutu quë'iohua'i pa'ito. Jaje pa'ina, mësaruru de'ocohua'irepa pa'iyë ti'añere cajë, Maija'quëre si'anë secacaijë pa'icohua'i a'ë. ¹⁰ Jaje pa'ina, yë'ë ja yë'ta'a mësaruru quë'ro saima'në iye toya ja'hua toya saoyë, yë'ë mësaruru quë'ro ti'asi maca, yë'ëre Ejaëpi mësarute nejoma'ë, joyo pa'iyere ñese mësarute mëocaija'a tutu isise'ëpi, jëayererepa yë'ë cuañequërepa pa'i tutupi mësarute cayere coequë, jaje yo'oyë.

¹¹ De'oji, yure ca tëjihüë. De'oye sihuajë pa'ijë'ë. Mësaruru pa'iyepi de'ocohua'irepa pa'iyë ponëñere yo'ojë pa'ijë'ë, yë'ë case'ere pa'ijë'ë, cui'ne jo'cua de'oye sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, Maija'quë pa'ire oiquëpi, cui'ne jo'cua de'oye pa'iyë isiquëpi mësaruru ja're pasipi. ¹² Sa'ñe pëpajë sihuajë'ë, si'yo'oyere papi. ¹³ Mësarute pëpa saoyë, si'aohua'i Maija'quë do'ijëpi.

¹⁴ De'oji. Mai Ejaë Jesucristo, coa isiyepi, Maija'quë mësarute oiyepi, cui'ne Maija'quë joyo si'anë mësaruru ja're pa'iyepi, si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë.

GÁLATAS

Pablo Toyase'e Galacia Sehuosicohua'ire

¹ Yé'ère Pablöre paipi cani neni jëjo daosiquë peoyë. Coa Jesucristopi, cui'ne Diusu Maija'quëpi, Jesús ju'isiquëre huëosiquëpi jëjo daosiquë a'ë, cui'ne ² si'aohua'i Maija'quë do'ijë yé'ë ja're iño pa'icohua'ijë, mësarute yé'ë ja're toyayë, iye ja'hua sehuosicohua'i Galacia yeja pa'icohua'ina. ³ Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi cõni, mësaruna coa carajaiñere cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere isijajë. Jaje pa'ina, ⁴ yure mai co'a yeja pa'icohua'ini, huasosi'i caquë Jesucristo mai do'ire jucacaji'i, Maija'quë Diusu yëyepi. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëse'ere de'oquëre pa'ni cajë sihuaye pa'iji. ¡Jaje pa'ijaquë!

Peoji, Yequë Huaso Coca

⁶ Cristo necai do'ipi Maija'quë mësarute soisicohua'ipi, yequë huaso cocare tui huëoni cuasama'topi Maija'quëre tuiye jeorena, ña quëquëyë. ⁷ Nuñerepa cayë, mësarute yequë huaso coca ti peoji. Jaje peoquëta'are mësarute yecohua'ipi ca co'me huesoyë, Cristo huaso cocare tiñe ponañu'u cacohua'ipi. ⁸ Jaje pa'ina, huaso cocare yecohua'ipi tiñe quëacohua'i pani ti nejosicohua'i pa'ijajë. Yé'ëpi tayo tiñe quëaquë pa'itoje nejoñe pa'iji. Panita'a huiñaë ma'tëmo daisiquëpi tiñe quëaquë pa'ito ti nejoñe pa'iji. ⁹ Tsoe ja'në mësarute case'ere ca coñë, yecohua'ipi mësaruru du'ru macarepa huaso coca asani de'huase'eje pa'ye quëama'cohua'i pani ti nejosicohua'i pa'ijajë.

¹⁰ Jaje pa'ina, ¿yé'ëni paipi de'oquë api, cajajë caquë yé'ë yo'oye? ¿Panita'a Maija'quëpi de'oji, cajuquë caquë yo'oye? Jaje pa'ina, yé'ëpi paipi de'oquë api cajajë caquë yo'oquë pani Jesure necaquë peoyë.

Me De'o U'ni, Pablo Maija'quë Jëjo Saoquë

¹¹ Yé'ë quëaye huaso coca pai cuasase'e pa'ima'ë pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, mësarupi pai cuasaye a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë caquë quëayë. ¹² Jaje pa'ina, paipi yé'ëre iye coca isima'pë paë'ë. Cui'ne paina ye'yema'ë paë'ë. Coa Jesucristopi yé'ëre iye coca ta'ñe asaye necaji'i. ¹³ Ja yé'ta'a judío pai sehuoyere sehuoquë pa'inë, yé'ëpi Maija'quëre sehuocohua'ire tunirojai nejo saosi'i caquë yo'ose'e asahuë, mësaruru. ¹⁴ Jaje pa'ina, judío pai sehuoyere yé'ë jerepa ta'ñe asaquëpi yé'ë cajeohua'ire yé'ë ja'ye ometëca pacohua'ire tëto saisiquë paë'ë, yé'ë aipë case'ere ai de'oye nuñerepa sehuoquë pacacaiquë paja'quë caquë pa'i do'ire. ¹⁵ Jaje pa'ita'are Diusupi ja yé'ëre coama'në sahuapi. Jaje pa'ina, i ai oiyepi soipi, yé'ëre. ¹⁶ Yé'ëre iñopi, i mamaquëre yé'ëpi judío peocohua'ire huaso coca quëajaquë caquë. Jaje yo'osi maca yecohua'ini seni asasi'i caquë yo'oye pahuë. ¹⁷ Cui'ne saima'ë paë'ë, Jerusalënna, Jesús tsoe jëjo daocohua'i ye'yayere ye'yesi'i ñasi'i caquë. Jaje yo'oma'ë, tsoe nëiñe peoyerepa Arabiana saë'ë. Saisiquëpi jeteyo'je Damascona co'ihuë.

¹⁸ Tres ometëca tëto sai maca Jerusalënna saë'ë, Pedrore ñasi'i caquë. Sani i ja're cõni quince mu'seña pëahuë. ¹⁹ Jaje pa'iquëta'are ñama'ë paë'ë, yecohua'ire Jesús jëjo saocohua'ire. Coa mai Ejaë yo'jei Jacobose'ere ñahuë. ²⁰ Care payë, Maija'quë ña huë'ñana, më'ëre yé'ë iye toyaye nuñere pa'ë.

²¹ Ja jeteyo'je saë'ë, Siria yejana cui'ne Ciliciana. ²² Ja maca cato Cristore sehuocohua'i Judea yeja pa'icohua'i yé'ëre pare ñama'cohua'ipi paë'ë. ²³ Coa yecohua'ipi "ja'në maire josa yo'oquë pa'isiquëpi yure Maija'quë pa'iji cuasayere quëaquë cu'iji. Ja'në nejo saosi'i caquë yo'oquë pa'isiquëpi cajë quëayese'e asacohua'i paë'ë." ²⁴ Jaje pa'ina, yé'ëre de'oye yo'osi do'ire cuasajë Maija'quëre ai de'oji cajë sihuajë paë'ë.

2

Yecohua'i Jesús Jëjo Saocohua'ipi Pablöre Sehuocaiyë

¹ Catorce ometëca pa'i maca tijupë Jerusalénna sai Bernabére cui'ne Titore sahuë. ² Jaro saë'ë, Diusupi yeque yo'oyeque pa'iji caquë ñhouna. Jaro Jerusalénre sehuocohua'i ëjaohua'ise'e tsi'sicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, yë'ë judío pa'i peocohua'ire huaso coca quëayere quëahuë, jaohua'ipi asacatena, yë'ë nese'epi cui'ne yë'ë ja neñepi do'i quë'yerepa pa'ijaquë caquë. ³ Cui'ne Tito judío peoquëpi yë'ë ja're coní pa'iquëreje ca'ni tēaye pa'iji cajë cuañeñeje peopi. ⁴ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijë al'ë cacohua'ita'a coa cacohua'ijë paë'ë, yëquë ja're coní yahue cacasicohua'ipi. Jaohua'ipi ca'ni tēaye pa'iji cahuë. Icohua'i cato Cristo Jesure tsioni mai de'oye pa'iyere ñani tijupë judío pa'i yo'oyena cuañese'e jo'yaohua'i pa'iyena ponañu'u cajë cacasicohua'i paë'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are ti iohua'i caye asacaiye pahüë, mësarupi nuñerepa huaso cocare de'oyerepa pajë pa'ijajë cajë.

⁶ Huajëye yo'o ja'ñe quëaye pahüë, yo'o ja'ñere quëacohua'ije. Ejaohua'ire pa'ë, cuasama'ë pa'iyë, jaohua'ipi ëjaohua'i pa'itojë. Maija'quë cato si'ahua'ire cui'ne pa'iohua'ire ñaquë api. ⁷ Huajëye yo'o ja'ñere quëa'ñe pa'iohua'ita'a judío pa'i peocohua'ire quëaja'quëre Maija'quëpi yë'ëre cuañe nëosiquë api, Pedrore judío pa'ire quëaja'quëre cuañe nëose'ejë pa'ye, cajë asahuë. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë Pedrore judío pa'ire quëaja'quëre jëjo saokuëpi, yë'ëreje judío pa'i peocohua'ire quëaja'quëre jëjo saopi.

⁹ Jaje pa'ina, Jacobo, Pedro cui'ne Juan sehuosicohua'i ëjaohua'ire pa'ë cajë ñajëna, pa'icohua'ire papi ñani Maija'quëpi ja yo'o ja'ñe mësarute isipi, cajë jëtëpi yë'ëre cui'ne Bernabére tseani pëpahuë. Jaje yo'ojë ñohuë, te'e cajeohua'i pa'iyë. Cui'ne ja maca de'oji cahuë, mësarupi sani judío peocohua'ire quëajëna, yëquëpi judío pa'ire quëaye. ¹⁰ Coa iyese'ere cuañehuë, co'amaña peocohua'ire cuasacaijë'ë cajë. Yë'ë ñare paquë nesi'i caquë yo'oquë pa'iyere cuañehuë.

Antioquía Daripëna Pablopi Pedro Tayoyere Yëhuose'e

¹¹ Pedropi Antioquía daripëna daisi maca te'e tsiarepa ñaquë yëhuohuë, ipi tayosiquë pa'iquëna. ¹² Jaje yo'oquë du'ru macarepa judío pa'i peocohua'i ja're aji'i, Jacobo ja're pa'isicohua'i ja títama'në. Títasi maca aisiquëpi jaohua'i ja're aiñe jëoni cui'ne tsioyeje paquë yo'opi, ca'ni tēaye pa'iji cacohua'i acohua'ini ca'raquë.

¹³ Ja maca jaje yo'oquëna, ñajë judío pa'i sehuosicohua'ije Pedro ca'raquë yo'oyena ñani cui'ne yo'ohuë. Yo'ojëna, Bernabéje cui'na ca'raquë yo'opi, jaohua'i yo'oyere ña do'ire. ¹⁴ Jaje nuñerepa huaso coca ye'yayeje pa'ye yo'oma'ëna, yë'ëpi ñani si'ahua'i tsi'si sitona si'ahua'i asajëna, Pedrore cahuë: Më'ë judío pa'ita'a judío peocohua'i ja're paë'ë, judío pa'iyepi pa'ima'ë. Jaje pa'iquëta'are ¿me nesi'quë judío peocohua'ire judío pa'i pa'iyeye pa'ijë'ë cuañequë'ni?

Si'ahua'i Maija'quëre Cuasayepi Huasosicohua'i De'oye

¹⁵ Mai cato tsí'nëna judío pa'ire pa'ë. Co'acohua'i judío pa'i peocohua'i pa'iyë pañë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are, mai nuñe pa'icohua'irepa pa'iyë tì'añe peoji, Moisés cuañese'ere yo'ojë. Coa Jesucristore ire pare cuasayepi tì'añe pa'iji, nuñe pa'icohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, yëquëje Jesucristoni ire papi cajë asahuë. Cristore ire pare cuasayaja'a nuñe pa'icohua'i pa'iyë tì'ahuë. Jaje pa'ina, cuañese'ere yo'ojë nuñe pa'icohua'i pa'iyë tì'añe peoji.

¹⁷ Cristona pönëni, i nuñe pa'iyere pañu'u cajë yo'ojë judío peocohua'ije pa'iohua'i, co'acohua'i pa'iyë asa tì'añë. ¿Jaje pa'ito Jesupi maire co'a de'osicohua'i pa'iyë nei? Papi, jaje neñe. ¹⁸ Jaje pa'ina, cuañese'ere ne tì'ajë, huaso cuañone pa'iji caquë ye'yasiquëpi, ja ye'yayere jëosiquëpi tijupë cui'nare ye'yaquë pani cuañese'ere sañope do'i quë'i de'oji. ¹⁹ Jaje pa'ina, yë'ë, cuañese'e yo'oyere jëosiquëpi ju'isiquëje pa'i pa'iyë, Maija'quëni pacacasi' caquë. ²⁰ Cristo ja're que cuañosiquëpi pa'iyë. Ja yë'ta'a huajëquëpi pa'iyë, Cristopi yë'ëni pa'i do'ipi. Yë'ëpi pa'iyë pañë. Jaje pa'ina, iye capë huajëquë pa'iyë cato Maija'quë mamaquëni yë'ëre oi jucacai isiquëni de'hue yë'ëre ñacaija'quë api cuasakuëpi pa'iyë. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quë pa'ire oi yo'ose'ere tirona oañe pañë. Cuañese'e cayere sehuojë yo'oyepi nuñe pa'icohua'i tì'añe pa'ito, Cristo ju'ise'epi do'i peoye patira'pi.

3

Paire Cuãñeñe Panita'a Maija'quë Pa'iji Cuasaye

¹ Ina, Gálatas paí airepa huesëohua'i a'ë, mësaruru. ¿Nepi mësarute co'a de'huare'ni, nuñerepa cocare sehuoma'pë pa'ija'cohua'ire? Mësaruru ña hue'ñana de'oye iñojë quëahuë, Jesús que cuãñosiquë ayere. ² Jaje pa'ina, iyere seina, quëajë'ë: ¿Maija'quë joyo mësarute isi, Moisés cuãñese'ere yo'o do'ire, panita'a, Jesure ire pare cuasa do'ire isipi? ³ ¿Airepa huesëohua'ini mësaruru, Maija'quë joyopi yo'oquëna, ne huëosicohua'ipi, yure cato paí tutupi nuñerepa pa'iyere ne ti'añu'u cuasacohua'i? ⁴ ¿Mësaruru jaiye ai yo'oyepi coa pa'iyere? Ja ai yo'oyepi a'ri maña ye'yajajë caquë oiyë. ⁵ Maija'quëpi i joyore mësaruna isini, paí yo'o ti'a mañere mësaruru ja're yo'oni, ¿ique do'ire yo'oquë'ni? ¿Mësarupi cuãñese'e cayere sehuo ti'a do'ire yo'oquë? Pani, mësarupi Maija'quë coca nuñere pa'ë cuasa do'ire yo'oji.

⁶ Abrahampi Maija'quë pa'iji cuasa do'ire Maija'quëpi ite capi, nuñe pa'iquë api. ⁷ Jaje pa'ina, Abraham cuasase'eje pa'ye cuasaye pacohua'ipi Abraham tsëcapë acohua'i a'ë. ⁸ Judío paí peocohua'ire necaiquëre pare cuasayeja'a nuñe pa'icohua'ire neñe pa'iji cuasa nëopi, Maija'quë. Ja yë'ta'a i toya pëpëna toyama'në Maija'quëpi Abrahamre ja de'o cocare quëapi: "Si'a paí sihuaja'cohua'ire de'oye necaija'quë a'ë, më'ëja'a." ⁹ Abraham jare sihuacohua'ire nesicohua'ipi pa'iyë, i cuasase'eje necaiquëre pare cuasacohua'ije. ¹⁰ Si'aohua'i cuãñese'ena quëco pacohua'i cato nejo cuãñoñere pa'iyë. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Cuãñe toya pëpë cayeye si'anë yo'o ti'ama'cohua'i cato nejosicohua'i a'ë." ¹¹ Tiñarepa quëaji. Jaje pa'iyere sête te'ije cuãñese'e cayere yo'osi do'ipi, nuñe pa'iyere ti'añe peoji. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Nuñe pa'iyere cato Maija'quëre necaiquëre pare asa do'ipi pa'ija'quë api." ¹² Jaje pa'iquëta'are Moisés cuãñese'e cato caji: "Si'aye cuãñese'e cayeye yo'o ti'acquëpi, iti yo'o ti'a do'ija'a pa'ija'quë api." Jaje pa'ina, Moisés cuãñese'e cato necaiquëre papi asaye peoye a'ë. ¹³ Cuãñese'e cayere si'a yë'quë maca yo'oma'cohua'ipi nejosicohua'i pa'ijëna, Cristopi maire huasopi. Ja do'ire co'acquë pa'iyere de'opi, mai do'ire. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Soquë sarahuana sëa deosiquë cato co'acquë api." ¹⁴ Si'aye Abrahamre Maija'quë ca nëose'ere judío peocohua'ije paja'cohua'i a'ë caquë Jesupi soquë sarahuana jucacaji'i. Jaje pa'ina, i ca nëose'ere i joyore isiye pa'iji, si'aohua'ire Jesucristore de'hue neja'quë api, asajë pa'icohua'ire.

Cuãñese'e Panita'a Ca Nëose'e

¹⁵ Maija'quë do'ijë, mësarute paí ca nëoni yo'oyena quëaquë iñosi'i: Ñajë'ë, pa'ipi yëni yequëna co'amañare isisi'i ca nëoni toya nëo huesose'e, yecohua'ipi nejocaiye peoji, cajë. ¹⁶ De'oji jaje cui'ne yure Maija'quëpi Abrahamre cui'ne i tsëcapë aquëna ca nëopi. Jaje pa'ina, toyase'e më'ë tsëcapë cama'ë pa'iji, jai paire cayeye, coa te'ire caji më tsëcapë aquëna. I ca nëosiquë cato Cristo api.

¹⁷ Jaje cani cayë: Maija'quëpi Abrahamre ca nëoni ti jaje yo'o ja'ñere ca huesopi, caquë. Jaje pa'iyere do'ire Moisés cuãñese'e jeteyo'je cuatro ciento treinta ometëca pa'iyere maca huëose'epi Maija'quë ca nëose'ere do'iyere peoye neni nejoñe peoji. ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi coa isisi'i Abrahamre ca nëopi. Jaje pa'iquëta'are Moisés cuãñese'ere yo'ojë ti'añe pani Maija'quë coa isisi'i ca nëose'e peora'pi.

¹⁹ Jaje pa'ito, ¿iquere cocai Moisés cuãñese'e pa'iquë'ni? Ja cato Maija'quë yëyere pa'iyere tayose'ere iño ja'ñepi pa'iji. Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë aquë, i ca nëosiquë Cristo dai macaja'a ja cuãñese'e yo'oye paji'i. Cuãñese'e cato Maija'quëpi huiñaohua'ina caëna, jaohua'ipi Moisésre isihuë, paina isicaija'quë. Isirena, Moiséspi iti yo'o ja'ñe paire quëapi. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are yure cato coa Maija'quëse'e te'i pa'iji iti yo'oquë peoji, iti se quëacaiquëje.

Iti Cuãñeñe Do'i Quë'ye

²¹ ¿Jaje pa'ito Moisés cuãñese'epi Maija'quë ca nëose'ere sañope caye pa'iquë? Pani. Jaje pa'ina, cuãñese'e yo'oyepi Maija'quë cajeohua'i pa'iyere ti'añe pa'ito, ja cuãñeñere sehuojë yo'o do'iyere ti'ara'huë, nuñe pa'icohua'i pa'iyere. ²² Jaje pa'iquëta'are yure cato

Maija'quë toya pëpë caji: cuãñese'e tayo yo'o do'ire co'ayepi si'a pai tseasicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, jare Jesucristoni necaiquë api cuasasicohua'ipi de'hue Maija'quë ca nëose'e paye pa'iji.

²³ Ja yë'ta'a Cristore necaiquëre pare cuasaye tì'ama'në cuãñese'epi maire co'aye yo'oma'cohua'ini caquë cose'eje pa'ye ñacaiye paji'i. Jaje pa'ina, cosicohua'ipi utejë paë'ë, iye cuasayere iñoñe pa'i macana. ²⁴ Tsire ñacaiyeje maire cuãñese'epi ñacai ye'yaquë paji'i, Cristona saja'quë. Saëna, Cristoni ire pare cuasani nuñe pa'icohua'li pa'iyë tì'ajajë caquë, yo'opi. ²⁵ Ja pa'ina, yure necaiquëre cuasaye daisi maca cuãñese'epi maire necaiye peoji.

²⁶ Jaje pa'ina, mësaruru si'aohua'li Maija'quë mamajë a'ë, Cristore necaiquëre pare cuasa do'ipi. ²⁷ Cristo do'ire oco do cuãñosicohua'li cato, Cristo ayere suñasicohua'ipi pa'iyë, ije pa'iohua'li de'ojëna. ²⁸ Jaje pa'ina, peoyë, judío pai. Peoyë, griego pai. Peoyë, jo'ya nesicohua'li. Peoyë, coa pa'icohua'li. Peoyë, ëmë. Peoyë, nomio. Jaje pa'ina, Cristo Jesuna tsioni pa'icohua'ipi tel'ije pa'iohua'li pa'iyë.

²⁹ Jaje pa'ina, mësarupi Cristo tsecohua'li pani Abraham tsëcapë acohua'li pa'iyë, Maija'quë ite isisi'li ca nëose'ere paja'cohua'ipi.

4

¹ Pëca ja'quë co'amaña si'aye paja'quëta'a tsihua'ë pani jo'yaëje pa'li pa'iji, si'a co'amaña paja'quëta'a. ² Jaje pa'ina, yecohua'ipi ite ñacaijë pa'iyë, i ne'ñe pa'yere. Ñacaijë pa'ijëna, pëca ja'quëpi yureta'a ai de'o tējipi caquë ina si'aye co'amaña isi macaja'a. ³ Jaje pa'ye maije tsije pa'iohua'li pa'li maca iye yeja cuãñe tutupi jo'ya nesicohua'ire papi, maire. ⁴ Jaje paquëna, iti yo'o maca tì'aëna, Diosupi i mamaquëre jëjo daopi. Judío paije pa'li daji'li, nomiona ai de'osiquëpi, Moisés cuãñese'ere si'aye yo'oja'quëpi daji'li. ⁵ Jaje daji'li, ja cuãñeñe yo'ojë pa'icohua'ini maire huasosi'li caquë Maija'quëpi i yëhuiohua'ire pajaquë caquë.

⁶ Jaje pa'ina, mësarupi tsoe i mamajë a'ë cajë asayere iñosi'li caquë Maija'quëpi i mamaquë joyore jëjo daopi, mësaruru joñoana. Ja joyo pa do'ire cayë, mai: "yë'ë Ja'quë." ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë a'ë, më'ë, jo'yaë peoye. Jaje i mamaquë pa'li do'ire Maija'quëpi i yëyepi isija'quë api, i ca nëosi co'amaña.

Pablopi Ai Co'a Ju'li Pa'ise'e Maija'quëre Sehuocohua'ire

⁸ Ja yë'ta'a Maija'quëre asama'në, mësaruru yeque diusuohua'li pai nese'e jo'ya nesicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëta'a nuñerepa yeque diusuohua'li peoyë. ⁹ Jaje pa'isicohua'ita'a yureta'a asare payë, Diosuni. Ai tiña casi'li, Diosupi mësarute i tsecohua'ire ñaji. Jaje pa'ito ¿me neni cui'naohua'ipi tutu peoyere cui'ne teaye pa'yere cuasa cojë, sehuocaijë jo'ya ne cuãñoñe yëye'ni?

¹⁰ Mësaruru ja yë'ta'a Maija'quë yëyere yo'o tì'aja'cohua'li a'ë cuasajë judío pai yo'oyere mu'se del'huajë, ñañëohua'ire cui'ne ometëcare yo'oyë. ¹¹ Jaje yo'ojëna, yë'ë ca'rayë, mësarute ai yo'oquë quëase'epi coa yo'ose'e pa'ima'quëni caquë.

¹² Maija'quë do'ijë señë, mësarute. Yë'ëje pa'iohua'li de'ojë'ë, jo'yaohua'li peocohua'li, yë'ë je'quë mësarujë pa'li de'ohuë, judío pai cuãñeñe peoquë. Yë'ëre mësaruru ti co'aye yo'oma'cohua'li a'ë. ¹³ Tsoe mësarupi asayë, yë'ë ju'li dahuë peoto quëaye pa'ñe pa'ipi mësarute de'o coca quëahuë, yë'ë du'ru macarepa mësarute quëacore. ¹⁴ Yë'ë ju'li dahuë cato yë'ëre neñañe paji'li. Pa'ina, mësaruru ja ju'li dahuëre yë'ëre coejë eto saoye pahüë. Pajë coa ai jerepa Maija'quë huññaëre necaiyeje panita'a jare Jesucristopi daquëna, necaiyeje pa'yerepa yo'ohuë, mësaruru. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësarute cayë, ¿me nei'ni, mësaruru sihuajë pa'ise'e, mësaruru de'oye yo'ose'ere yë'ë cocaiye paye? Nuñerepa cayë, mësaruru dutaco pa'ito, mësaruru ñacoare dutani yë'ëre isira'huë, yë'ëre ai oi do'ire. ¹⁶ ¿Jaje yë'ë nuñerepa cocare mësarute casi do'ire mësarute sañope yo'oquë de'ore? Pani.

¹⁷ Jaohua'li mësarute, ai de'oye ñacañu'u cajë yo'ojëta'a co'aye cuasajë yo'oyë. Iohua'li yëye cato mësarupi yëquë ja're pa'isicohua'ini, tiohua'ire neñu'u cuasaye a'ë, jeteyo'je mësarupi iohua'ise'ere de'oye necaijë pa'ijajë cuasajë yo'oye a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina,

yecohua'ire de'oye cuasajë, mai yëyeje yo'ojajë cajë ñacaiye de'oye a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë mësaruni ja're pa'i macasele yecohua'ipi de'oye yo'ojë, si'anë jajesele de'oye yo'oto de'oji, yë'ë peo macaje. ¹⁹ Jaje pa'ina, yë'ë mamajë, Cristo mësarute ije pa'iohua'ire de'oye macaja'a mësaruni ai cuasaquë, nomio tsi coa huëoni a'si ju'iñeje pa'ye ai yo'oquë pa'iquë a'ë, tijupë. ²⁰ Yurepi merepa yë'ë jarote mësaruni ja're patira'ye yeque maña quëaja'quëpi. Jaje pa'ina, mësarute me cayë'ni caquë co'a ju'iñë.

Agar Cui'ne Zara Iñoñere Quëaye

²¹ Moisés cuañese'ere sehuocañu'u cuasacohua'ipi cajë'ë: ¿Mësaruni cuañese'ere cayere asajë pa'icohua'i a'ni? ²² Ñeje toyase'e caji: Caya mamajëre Abraham papi, te'ire i jo'yaona, yequëni i nëjore pana papi, jo'yao peocona. ²³ I jo'yaona ai de'huasiquë cato iye yeja pai yo'ojë payepi parena, coasiquë paji'i. Nëjorepa mamaquë cato, Maija'quë ca nëose'epi ti'a ja'ñere coasiquë paji'i. ²⁴ Iye caya nomiohua'i iñoñë, Maija'quë maire cayere cuasa nëose'ere. Jaje pa'ina, iye ai cuasajë asaye paji: Agar, Abraham jo'yaopi Arabia quë'ro acore Sinaí çutihue ayere iñoço, judío paire, Maija'quë cuañeñe isisi pa'i sito. Iye cuasa nëose'ere acohua'i cato jo'yaohua'i pa'ija'cohua'ipi coa cuañeñë. ²⁵ Agar cato Sinaí çutihue iñoço, Arabia yeja pa'icohua'i, yure pa'i Jerusalénre. Ja daripë cato si'a io mamajë çoni cuañese'epi jo'ya ne cuañesicopi pa'ico. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are, ma'tëmo Jerusalén cato jo'yao peoco. Jaje pa'ina, mai io mamajë a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Sihuajë'ë, carao, mamajëre peocopi. Sihuaco cuijë'ë, tsi coaco a'si ju'iñe asama'copi. Jaje pa'ina, jeoco cuañesicopi jai paire mamajëre paja'coa, ëjere pacore jerepa.

²⁸ Maija'quë do'ijë, mësaruni Isaacje pa'iohua'i a'ë, Diosu ca nëosi mamajë a'ë. ²⁹ Jaje pa'iquëta'are pai yëyepi ai de'huasiquëpi tsoe hue'ña, Maija'quë joyopi yo'oquëna, ai de'osiquëre josa yo'ose'ejë pa'ye maire josa yo'oye pa'iji. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are toyase'e ñeje caji: Eto saojë'ë, jo'yaore, cui'ne io mamaquëre. Jo'yao mamaquë ja're te'le jo'yao peoco mamaquë co'amaña paye peoji. ³¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë jo'yao mamajëre pa'iohua'i peoyë, mai. Jo'yao peoco mamajëre pa'iohua'i a'ë.

5

Nuñerepa Jo'yaohua'i Peocohua'i

¹ Jo'yaohua'i peocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë caquë Cristopi sai de'huapi. Jaje pa'iyere se'te jo'yaohua'i peocohua'i pa'iyere pa'ijë'ë, cui'naohua'ipi cuañese'ere neñu'u cajë yo'ojë jo'yaohua'i pa'iyena ponëma'pë pa'ijë'ë. ² Asajë'ë, yë'ë Pablopipi cayë, mësarute. Mësaruni ca'ni tēyere pa'iji cajë yo'ocohua'i pa'ito, Cristo yo'o do'i mësarute coçaiye peoji. ³ Tijupë ca coñe yëyë, ca'nihuë tēa cuañesiquë pani si'aye Moisés cuañese'ere cayere yo'oye pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, mësaruni Moisés cuañese'ere, nuñe pa'icohua'i de'oñu'u cajë, yo'ojë pa'icohua'ipi, Cristore hua saijë cui'ne Maija'quë mësarute oiye yo'oyere peocohua'i de'ohuë. ⁵ Jaje pa'ina, mai cato Maija'quë joyoja'a Maija'quë maire necai ja'ñere cuasa do'ipi uteyë, nuñerepa de'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cajë. ⁶ Jaje pa'ina, maipi Cristo Jesús ja're tsioni pa'ito ca'ni tēyere cui'ne pañe coçaiye peoye a'ë. Jaje pa'ina, maipi necaiquëre pare ite cuasajëna, ja cuasayepi paire oicohua'ire necaina, pa'iyere a'ë, do'i quë'ye.

⁷ Mësaruni de'oye yo'ojë paë'ë. ¿Jaje pa'isicohua'ire nepi mësarute nuñerepa cocare yo'oma'pë ca tatore'ni? ⁸ Ja cayere cato Maija'quë mësarute soisiquë tse peoji. ⁹ Jaje pa'ina, casele pa'iji, a'ri o'sa sēpēpi huajēcona co'merena si'a sēpē o'sa huesēyeje pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, Ejaēpi mësarute coçaina, tiñe pa'ye cuasayere paja'cohua'i a'ë cuasayë. Jaje pa'iquëta'are mësarute josa ca co'me huesoquëre cato Maija'quëpi si'seja'quë api, iquei pa'itoje.

¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, yë'ëpi ja yë'ta'a ca'ni tēyere pa'iji ye'yaquë pa'ito, judío pai huajo yëye para'huë. Jaje yo'oye pani Cristo cruz ju'isi cocapi sañope iohua'ire yo'oye peora'pi. ¹² Mësarute josa ca co'me huesorojaicohua'ipi, iohua'ija'a co'ye te'ere papi peo hue'ña tēasicohua'i pa'itota'a de'oji!

¹³ Mésaru cato Maija'quë do'ijë jo'ya nesicohua'i peoyë. Coa de'oye pa'ija'cohua'ini soisicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ëseye peo do'ire capë yëyere yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa paire oijë, sa'ñe de'oye necaijë pa'ijë'ë.

¹⁴ Jaje pa'ina, si'aye Moisés cuañese'e iye cayena tomeji: “Më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye oijë'ë, yecohua'i.” Ja cayere yo'oni si'aye cuañese'ere sehuc tija'ñe. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are mésarupi sa'ñe se co'aye cajë cui'ne sa'ñe cue'cuejë yo'oni, sa'ñe ani huesëyeje pa'ye yo'ojë carajija'cohua'i a'ë, de'hua ñajë pa'ijë'ë.

Capë Yëye Cui'ne Maija'quë Joyo Pa'iyë

¹⁶ Cayë, mésarute. Maija'quë joyo cuayepi pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë mésarucapë yëye yo'oye paja'cohua'i a'ë. ¹⁷ Jaje pa'ina, paise'e yëyepi Maija'quë joyo yëyere sa'ñope yo'o'ji. Yo'oquëna, cui'ne Maija'quë joyopi sa'ñope yo'o'ji, capë yëyere. Jaje sa'ñe yo'o do'ire mésarucapë yëye yo'o tija'ñe peoji. ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi mésarucapë yëye yo'o tija'ñe peoji. ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi mésarucapë yëye yo'o tija'ñe peoji. ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi mésarucapë yëye yo'o tija'ñe peoji.

¹⁹ Huesëma'pë a'ji'ñe ña'ñe pa'iji, iti yo'oyena, pai co'aye yëyere yo'ocohua'ire. Jao'hua'ipi ñeje pa'iyë, huejama'cohua'ipi coa parojacohua'i pa'iyë. Tsi'sire yo'ocohua'ipi cui'ne co'ayena sëo measicohua'i pa'iyë. ²⁰ De'huase'ere Maija'quë api cajë secohua'ipi cui'ne dahuë necohua'i pa'iyë. Paire cocohua'ipi te'e cuasama'cohua'ipi cui'ne iohua'i yëyese'e yo'ojajë ësecohua'i cajë pa'iyë. Esa pëtitecohua'i pa'iyë, yecohua'ipi ti cuasama'cohua'ipi ¿nepi ai jerepa de'oye ne'ne'ni? cajë yo'ocohua'i pa'iyë. Tiohua'i a'ë cajë tsëcapëase'e huasicohua'i pa'iyë. ²¹ Co'amañare ëa ñajë pëti ëaye cuasacohua'i pa'iyë. Paire huani jeocohua'i pa'iyë. Cono cuepeohua'i pa'iyë, cui'ne jai aohua'ipi jaiye yequeje co'aye yo'ocohua'i pa'iyë. Ja'në case'ere mésarucapë yëye yo'o tija'ñe peoji. ²¹ Co'amañare ëa ñajë pëti ëaye cuasacohua'i pa'iyë. Paire huani jeocohua'i pa'iyë. Cono cuepeohua'i pa'iyë, cui'ne jai aohua'ipi jaiye yequeje co'aye yo'ocohua'i pa'iyë. Ja'në case'ere mésarucapë yëye yo'o tija'ñe peoji.

²² Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë joyo maina ne'ne'ne iye a'ë: Paire oiye, sihuaye, jo'cua de'oye pa'iyë, yo'o jujama'pë quëcojë yo'oye, yecohua'ire coa ñama'pë de'oye necaiye, de'oye yo'ocaiye, ca ne'ose'ere de'hue ne tija'ñe, ²³ jerepa pa'i a'ë cuasa ma'ñe, cui'ne i yëyere co'ye quëco tija'ñe. Jaje pa'iyë cato cuañese'epi sa'ñope yo'oye ti peoji. ²⁴ Jaje pa'ina, Jesucristo tsecohua'i cato ai huano, co'a ëmë ja're te'e i ëa ñaquë pasi'i caquë pa'ise'e, cui'ne co'aye yëse'e cono que jeosicohua'i a'ë. ²⁵ Jaje pa'ina, yure Maija'quë joyo pa'iyepi pa'ini, ina isinu'u mai pa'iyëje, ipi cuaja'quëre.

²⁶ Jaje pa'ina, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasaye pa'nu'u, cui'ne ¿nepi jerepa de'oye yo'oye'ni? cuasayeje pa'nu'u, cui'ne mai acohua'i de'oye yo'oyere ëa ñajë, sa'ñe pëti ëaye ña'ñeje pa'nu'u.

6

Sa'ñe Cöcailjë'ë

¹ Maija'quë do'ijë, yecohua'ipi co'aye yo'ojë co'a de'osicohua'i pa'ito, mésarucapë yëye yo'oye paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, paise'e yëyepi Maija'quë joyo yëyere sa'ñope yo'o'ji. Yo'oquëna, cui'ne Maija'quë joyopi sa'ñope yo'o'ji, capë yëyere. Jaje sa'ñe yo'o do'ire mésarucapë yëye yo'o tija'ñe peoji. ¹ Maija'quë do'ijë, yecohua'ipi co'aye yo'ojë co'a de'osicohua'i pa'ito, mésarucapë yëye yo'oye paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, paise'e yëyepi Maija'quë joyo yëyere sa'ñope yo'o'ji. Yo'oquëna, cui'ne Maija'quë joyopi sa'ñope yo'o'ji, capë yëyere. Jaje sa'ñe yo'o do'ire mésarucapë yëye yo'o tija'ñe peoji.

³ Teaye pa'i macata'a, de'hue yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasani co'ye ija'a coso huesëji. ⁴ Jaje pa'iquëta'a coa ai jerepa pai ñape ña'ñe pa'iji, me yë'ë pa'iyë'ni cajë. Si'anë jaje neña'ne pa'iji, më pa'iyere. Neña'ne, de'oye yo'oyepi pa'ina, ja yo'ose'ere sihuaye pa'iji. Pani yecohua'i pa'iyena cuecua ñani. ⁵ Jaje pa'ina, te'ohua'ise'e yo'oye pa'iji, iohua'i ayere.

⁶ Maija'quë coca yo'o ja'ñe yëya cuañoquëpi, ite yëyaquëre i de'oye payepi cöcailjë pa'iji.

⁷ Co'ye cosoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quëre ti coso tija'ñe peoji, ñama'ë pa'ija'quë api cajë. Jaje pa'ina, pai ñape tase'ere quëquëna tëaye pa'iji. ⁸ Jaje pa'ina, paipi i capë yëyere yo'osiquë pani co'ayere tasi do'ire ju'ñere tëaye pa'iji. Jaje cui'ne Maija'quë joyo yëyere yo'osiquë pani de'oyere tasi do'ire ti pani huesëyere tëaye pa'iji, Maija'quë

isiyere. ⁹ Jaje pa'iyē sēte, jē'joye peoyerepa de'oyere yo'ojē pañu'u. Jaje pa'ina, maipi yo'o jujama'cohua'i pani tēaja'cohua'i a'ē, ja pa'iyere, iti mu'se ti'aēna. ¹⁰ Jaje pa'i do'ire de'oye yo'o'ñe pa'i sa'rore pa'ito coa ñama'pē si'ahua'ire de'oye necañu'u, mai ai cuasaye ja'ye. Cui'ne ai jerepa de'oye necañu'u, Jesucristore cuasacohua'ire.

Yēhuoye Cui'ne Tējiyerepa Pēpaye

¹¹ Yure yē'ē jētēre papi jai toya toyayē, mēsarupi ñajē'ē caquē. ¹² Mēsarute ca'ni tēaye pa'iji cajē ye'yacohua'i cato, paipi de'oye caja'cohua'i a'ē cajē yo'oyē, cui'ne Cristo cruz ju'ise'e ayere quēama'cohua'ipi josa yo'oma'cohua'ini cajē ca'rajē. ¹³ Jaje ca'ni tēaye yo'ocohua'ita'a cuañese'e cayere si'aye yo'o ti'ama'cohua'i a'ē. Jaje pa'iohua'ita'a mēsarupi, mēsaru capēre tēani hue'ejēna, sihuaja'cohua'i a'ē yēquē jerepa pa'iohua'i a'ē cajē mēsarupi iohua'i case'ere sehuocai do'ire. ¹⁴ Jaje pa'ina, yē'ē cato mai Ējaē Jesucristo cruz ju'ise'ere sihuaquē quēayē. Cristo cruz ju'isi do'ipi yē'ēre iye yejapi tutu de pase'e juni huesēpi. Ju'ina, yē'ēpi iye yeja yēye ayere yo'oma'quē de'ohuē, ju'isiquēje pa'i. ¹⁵ Cristo Jesús ja're tsioni pa'icohua'ire cato ca'ni tēasicohua'i pa'iyē, panita'a pa'cohua'i pa'iyē coçaiye peoji. Iti do'i quē'yerepa cato maipi huajē pai ponēni pa'iyē a'ē. ¹⁶ Si'ahua'i jaje yo'ojē pa'icohua'ire Maija'quē oi teaye necaise'ere cui'ne jo'cua de'oye pa'iyē isiquēna, de'oye pa'ijē'ē, jaje yo'ocohua'ipi, Maija'quē paipi.

¹⁷ Iye macapi jerepa cato yē'ēre josa yo'oma'pē pa'ijē'ē, tsoe mēsarupi ñañē, nuñerepa Jesús jo'yaērepa pa'iyere iñoquē, yē'ē capēre a'si ja'juse'e hue'equēna. ¹⁸ Maija'quē do'ijē, mēsarute si'ahua'ire mai Ējaē Jesucristopi de'oye pa'iyē, isijaquē. Jaje pa'ijaquē.

EFESIOS

Pablo Toyase'e Efesios Sehuosicohua'ina

¹ Yë'ë Pablo Maija'quë yëë do'ire Jesucristo jo'yaë pa'iyë, cayë ñeje, ipi jëjo daosiquë a'ë caquë. Toyayë, iye toya ja'hua Maija'quë acohua'ina, cui'ne Jesucristore sehuocohua'ina caquë, Efeso pa'icohua'ina. ² Maija'quëpi i jo'cua de'oye pa'iyë isiquëna, cui'ne Èjaë Jesucristopi ñacaina, de'oye pa'ijë'ë.

Maire Isise'e Cristo Do'ipi

³ De'oquepa pa'ni cañu'u, Diusure, mai Èjaë Jesucristo pëca ja'quëre, Maipi Cristo ja're çoni tsioni pa'i do'ire, si'aye Maija'quë cuañe te'te aye joyo pa'iyë isiquëre. ⁴ Diusupi maire ja yë'ta'a yeja de'huama'në Cristo do'ija'a ai oi sahuapi, i ña hue'ñana ina isisicohua'ipi si'si te'ñaje peocohua'ipi pa'ijajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, ipi ai oi jaje yo'osil'i cuasa nëose'eje pa'ye yo'oquë Jesucristo do'ija'a i mamajëre coa huerosicohua'ire nepi, maire.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quë maire ai de'oyerepa yo'oçaise'ere cuasajë sihuañu'u. I oi mamaquëre pana tsioni pa'i do'ire de'oyerepa maire necaisiquëre. ⁷ I ai oi do'ire Diusupi maire i mamaquë tsie nejosi do'ipi mai co'aye yo'ose'ere sai de'huacai huasopi. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi si'aye mai carajaiñere i ta'ñe asayepi cui'ne maire oiye yo'oyepi maire isipi. ⁹ Isini maire ise'e jaje yo'osil'i cuasa nëoquë pa'ise'ere, i yahuese'ere asa ti'añe necajil'i. ¹⁰ Jaje pa'ina, iti cuasa nëose'eje pa'ye si'aye yo'o ti'aja'quë api, Diusupi iti yo'o maca ti'asi maca. Ja maca Diusupi si'a co'amaña ma'tëmo pa'iyë, cui'ne yeja pa'iyë, te'ona tsoja'quë api, Cristopi meñe cuañequë pa'ijaquë caquë.

¹¹ Cristo ja're tsioni pa'i do'ire i co'amaña i ja're çoni huero pajajë caquë tsoe hue'ñana Diusupi maire i tsecohua'ire paja'quë a'ë cuasa nëopi, i yëyeje pa'ye si'aye ite de'oye ña cuañeñese'e yo'oquëpi. Jaje nepi. ¹² Nequëpi maire sahua nëopi, Cristore du'ru macarepa necaiquë api cuasasicohua'ipi Maija'quë ai jerepa pa'i pa'iyere sihuajë pa'ijajë caquë. ¹³ Jaje pa'ina, de'o coca mësarute huasoyere nuñerepa cocare asa maca tsoe mësaruru Cristo ja're tsiosicohua'i paë'ë. Jaje pa'ijëna, Cristore ire pare cuasa maca i isisi'i ca nëosi de'o joyore mësaruna isipi. ¹⁴ Ja joyo cato maire Maija'quë du'ru isi nëosi joyo a'ë. Ja joyore pani asayë, mai, i tsecohua'ire huaso tëji maca, si'aye Maija'quë ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë cajë, ja maca Maija'quëre sihuaja'cohua'i a'ë, i jerepa pa'i pa'iyere.

Pablopi Sehuosicohua'ire Secacaiye

¹⁵ Asaquë pa'iyë, mësaruru Èjaë Jesure necaiquëre pare cuasajë pa'icohua'ipi, si'aye Maija'quë tsecohua'ireje oijë pa'iyë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yë'ë Maija'quëre se maca mësaruru de'oye yo'oyere cuasaquë si'anë de'oji caquë pëpayë, Maija'quëre.

¹⁷ Jaje pa'ina, mai Èjaë Jesucristo mëne Diusure secacaiyë, mësaruni ta'ñe asa joyore isija'quë caquë. Isiquëna, mësarupi i iñoñe asa ti'ajë cui'ne jerepa nuñe asa ti'ajajë caquë secacaiyë. ¹⁸ Señë, cui'ne ipi mësaruru cuasayena miañe necaina, mësarute caquë soise'ere utejë pa'iyere nuñerepa asa ti'ajajë caquë, cui'ne Maija'quë i tsecohua'ire isi ja'ñe airepa de'oye a'ni cajë asajajë caquë secacaiyë.

¹⁹ Cui'ne airepa jaiye a'ni Maija'quë tutu ja'rujaiñe ti peoyerepa, maire, ite sehuosicohua'ire yo'oçai tutu, cajë asa ti'ajajë caquë secacaiyë, jaje iye tutupi Maija'quë si'a tuturepa yo'o iñoñe. ²⁰ Jesucristore jul'isiquëni huëoni i ëja te'tena, jeto Maija'quë cuañe te'tena ño maca, ²¹ ja maca si'a cuañeñere, si'aye Èjaë pa'iyere, si'a tuture si'a jo'ya ne tutu pa'ise'ere, jerepa pa'ire Cristore nepi, coa si'ayere cayë mamire hue'eyere iye yeja yure pa'iyere cui'ne si'a mu'seña pa'i ja'ñere ëjaëre pare nepi. ²² Neni si'a co'amaña i quëo huë'ehuëna oapi. Jaje pa'ina, Cristona sehuocohua'ireje isipi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'i siope api, Cristo. ²³ Jaje pa'ina, sehuosicohua'i cato Cristo çapë

acohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Cristopi si'a sehuosicohua'ire pani huesoji, cui'ne ipi si'a co'amaña Ējaërepa pa'iji.

2

Maija'quë Oi Do'ire Huasosicohua'i Pa'iyë

¹ Ja'në mësaru co'aye yo'oyena cui'ne cuañese'e tayo yo'oyena ju'isicohua'ipi paë'ë. ² Pa'ijë iye yeja pai yo'oyere, iye de'otose'e cuañequë, Maija'quëre sañope yo'ocohua'ire cuaquë yëyere yo'ohuë. ³ Jaje mai si'aohua'i ja'në mai capë yëyere co'ayere yo'ohuë, iye yeja pai coa noni yo'ojë pa'iyere, mai cuasayere. Jaje coa noni yo'ojë pa'i do'ire Maija'quëni nejo cuaño ja'ñe pa'iohua'ipi paë'ë.

⁴ Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë paire teaye ñani cöcaiquëpi maire ai oi, ⁵ ja yë'ta'a mai co'aye yo'oyena ju'isicohua'ipi pa'ijëna, pa'iyere isipi Cristo do'ipi. Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë oi de'oye yo'o do'ire huaso cuañosicohua'i pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire ju'isicohua'ini Cristo Jesús ja're huëoni i ja're te'e ñopi, Maija'quë cuañe te'tena. ⁷ Iye cato yo'opi Cristo Jesús do'ipi maire i ai oiyere, cui'ne i de'oye maire yo'ocaise'ere yequë mu'seña maire iñosi'i caquë. ⁸ Jaje pa'ina, mësaru Maija'quëpi de'oye oi yo'o do'ire huaso cuañosicohua'i pa'iyë payë, necaiquëre pare ite cuasa do'ipi. Iye mësarupi yo'ojë ti'ase'e peoji, coa Maija'quëpi mësarute isise'e a'ë, ⁹ cui'ne mësaru yo'o do'ipi etase'e peoji. Jaje pa'ina, te'ijë yë'ëpi nehuë, ca ti'añeje peoji. ¹⁰ Maija'quë co'amaña'ë, mai i nesicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë tsoe hue'ña ne de'huacaise'eje pa'ye Cristo do'ija'a de'o co'amaña yo'oja'cohua'ire nesicohua'i a'ë.

De'oye Pa'iyë Cristo Do'ipi

¹¹ Cuasajë'ë, ja'në mësarute pai tëase'ere hue'ecohua'ipi judío paipi ca'ni tëama'cohua'ire hue'yose'ere judío pai peo do'ire. ¹² Ja'në cato mësaru Cristore peocohua'ipi, Israel pai peocohua'ipi, Maija'quë ca nëose'ere peocohua'ipi, yequë mu'se pa ja'ñere uteye peocohua'ipi. Diusureje peocohua'ipi te'ohua'i iye yejana ne huesësicohua'ipi paë'ë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yure mësaru Cristo Jesús tsie do'ipi ina tsioni ja'yere pa'iyë, ja'në ite so'ore pa'isicohua'ipi. ¹⁴ Cristo api, mai jo'cua de'oye pa'iyë. Ipi judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje te'e tsëcapëna nepi. Tsoe nejopi, ta'tëpo, yecohua'i a'ë cajë pa'ise'e. ¹⁵ Jaje pa'ina, Cristo mai tayo do'ire sai de'huani i capëpi Moisés cuañeña coa pa'iyë nepi, caya pai tsëca pa'ise'ere te'e huajë pai tsëcapë pa'ija'quë caquë. Jaje neni jo'cua de'oye pa'iyë nepi. ¹⁶ Jaje Cristo i cruz ju'i do'ipi caya tsëca pa'ijë uihuayere nejoni te'e paire nepi. Neni Maija'quë ja're jo'cua de'oye pa'iyë necaji'i, maire.

¹⁷ Mësaru so'ore Maija'quëre pa'icohua'ire cui'ne judío paire, ite ja'ye pa'icohua'ire si'aohua'ire jo'cua de'oye pa'iyere, de'o cocare quëasi'i caquë Cristo daji'i. ¹⁸ Jaje pa'ina, yureta'a Cristo do'ija'a si'aohua'i judío cui'ne judío pai peocohua'ijë Maija'quëna tsiojaiñe pa'iji, maipi te'e joyore hue'e do'ire. ¹⁹ Jaje pa'ina, mësaru tio hua'i peoyë, yecohua'i yejare pa'icohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, yure mësaru cato Maija'quë pai ja're coní te'e pa'iyë, Maija'quë do'ijë acohua'i de'osicohua'ipi. ²⁰ Mësaru jai huë'eje pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi i jëjo saocohua'i cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i nesiconá, mëñe nesicohua'ipi pa'iyë, Jesucristo cato ne huëojë du'ru macarepa oasi quëna pëje pa'i api. ²¹ Cristona si'a huë'e quëco paco ina tsiosicorepa pa'io, jerepa jaico ai de'oja'co, Ējaërepa de'o huë'erepa pasi'i caco. ²² Jaje cui'ne mësaruje, si'aohua'i Cristona tsioni pa'ijë, Maija'quë joyo pa'i huë'e pa'iyë.

3

Judío Peocohua'ire Quëaquë Api Pablo

¹ Yë'ë Pablo, Jesucristona tseá cuañosiquë a'ë, mësaru judío pai peocohua'ini caquë. ² Jaje pa'ina, Maija'quë mësarute oi coa isiyere yë'ëpi quëacaijaquë caquë ipi cuañe nëopi cajë asayë, cuasayë. ³ Jaje pa'ina, Diusupi i yahue cuasa nëose'ere yë'ëna quëa iñopi. Jare yë'ëpi i quëase'eje pa'iyë mësarute a'ri maña quëaquë toyahuë. ⁴ Yë'ë toyase'ere

ñajë mësaru asa tì'aja'cohua'i a'ë, yè'ëpi Cristo aye yahuese'ere asaquë pa'iyë. ⁵ Iye cato cayë tsoe acohua'ire ì cuasa nëose'e ñnoma'ë yahueni pase'ere, jare yure ì joyopi ì de'ocohua'ire pare jëjo saocohua'ina, cui'ne ìte quëacaicohua'ina, yo'oyeja'a Maija'quëpi ñnopi, si'aye. ⁶ Iye a'ë, ìti yahuese'e cato: Cristo Jesús do'ija'a Maija'quë ca nëose'ere huaso coca quëayeja'a, judío pai peocohua'ipi, judío pai pa ja'ñere te'e cui'neje si'a yè'quë maca pa ja'ñe a'ë, ì capë acohua'i pa'i do'ire.

⁷ Maija'quë yè'ëre oi coa isise'ēja'a Diusu tutupi iye coca quëacaiquëre nesiquë a'ë, ì yëyeje. ⁸ Yè'ë, Maija'quë tsecohua'i seña maca huë'ehuërepa pa'iquëni, Maija'quëpi coa isipi, judío pai peocohua'ire, jaiye de'o co'amaña cuëcue tì'añe peoyerepa Cristo payere, de'o coca quëayerë. ⁹ Si'aye co'amaña de'huasiquëpi Diusupi yè'ëre ì tsoe huë'ña cuasase'ere yahuese'e pase'ere si'aohua'ire quëa ññoja'quëre nepi. ¹⁰ Jaje paji'i, yure sehuosicohua'i pa'iyēja'a cuañecohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi joñoase'e pa'i huë'ñana Diusu ta'ñe yo'oyere si'aye ña tì'ajajë caquë. ¹¹ ì cuasa nëo huesose'ėje pa'ye cui'ne yo'opi, Diusu, mai Ëjaë Jesucristo do'ija'a si'aye ne sao maca. ¹² Jaje pa'ina, Cristo do'ipi Diusuna de'hue a'jiñe tsiojaiñe payë, asajë mai, ìte de'hue necaiquë api cuasa do'ija'a. ¹³ Jaje pa'ina, señë, mësarute. Yè'ë mësaruni caquë ai yo'oyere ñani yo'o jujama'pë pa'ijë'ë. Yè'ë ai yo'oye cato mësaru jai do'i quë'iohua'i pa'iyere ñnoquë yo'oye a'ë.

Jesús Oíye

¹⁴ Iyere caquë mai Ëjaë Jesucristo pëca ja'quë ña huë'ñana do're ja'rüyë, ¹⁵ si'a ì tsëcapë ma'tëmo pa'icohua'i cui'ne yeja pa'icohua'i ì mamire hue'ejë pa'iquëna. ¹⁶ Do're ja'runi Maija'quëre señë, ì de'o co'amañare pare mësaru joyona Maija'quë joyo yo'o do'ipi jerepa pa'yere tuture isijaquë caquë. ¹⁷ Cui'ne ìte pa'iji cuasa do'ipi Cristopi mësaru joyore pa'ija'quë pa'ina, Cristo paire oiyena jëayerëpa tsita mesicohua'ipi pa'ijë. ¹⁸ Si'a sehuosicohua'i ja're cõni Cristo paire oiye: je'ñe tëcapë jaiye, tsoaye, huajñe, cui'ne mëne tsoaye asa tì'aja'cohua'i a'ë caquë señë. ¹⁹ Señë, cui'ne mai asaye jerepa tëto saise'ere paire oiyere asa tì'ajajë caquë, jaje asa tì'ajë Diusu oiyepi timësicohua'i pa'ijajë caquë.

²⁰ Yure airepa de'oquëre pa'ni Maija'quë cajë sihuañu'u, ì tutupi maija'a yo'oacaiquëre pare, si'aye mai pañu'u cajë señe maña, panita'a mai cuasaye maña, jerepa de'oye necai tutu paquëre. ²¹ De'oquëre pa'ni Diusu, cajë sihuañu'u, sehuosicohua'i Ëjaëre, Cristo Jesús do'ipi. Jajese'e si'anë tsoeje ìte sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

4

Te'ijë Pa'iohua'i Pa'iyë, Te'i Joyopi Pa'i Do'ire

¹ Ëjaëre tseä cuañosiquëpi señë, mësarute Maija'quë caquë soise'ėje pa'ye nuñerepa pa'ijë'ë caquë. ² Jaje pa'ina, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'cohuaipi paire oicohua'ipi, pai ñape tñe cuasayere sañope cama'cohua'ipi quëcocohua'ipi oicohua'i pa'ijë'ë. ³ Jaje pa'ijëna, mësaru jo'cua pa'iyepi necaina, Maija'quë joyopi cocaina, si'anë tsiosicohua'ipi pañu'u cajë de'hua ñajë pa'ijë'ë. ⁴ Te'e capë cui'ne te'e joyo pa'iji, Maija'quë mësarute te'ore utejë pa'iyena soise'ėje pa'ye. ⁵ Pa'iji, te'e Ëjaë. Pa'ico, te'o Maija'quëre cuasaye, te'e oco doye pa'iji. ⁶ Pa'iji, te'e Diusu si'aohua'i pëca ja'quërepa. Jaëpi pa'iji, si'aye ëmëje'e te'tere pare, si'aohua'ire tsioquë yo'oquë cui'ne si'aohua'ire tsioni pa'iquërepa.

⁷ Jaje pa'iquëta'are Cristopi mai yo'oja'a tuture pai ñapere ì yëyeje pa'ye isipi. ⁸ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Ì ma'tëmo mëi maca, te'e ì ja're cõni tseä cuañosicohua'ireje sapi.

Saquë ì yo'o tuture paina isipi.

⁹ “Mëji'i” cani, cayë du'ru yejare pana cajesiquëpi mëji'i cajë. ¹⁰ Ìti cajesiquëpi jare ipi mëji'i ai ëmërepa ma'tëmona, si'aore ì pa'iyepi timësi'i caquë. ¹¹ Jare ipi pai ñapere isipi, yo'oja'a tutu, yecohua'ini ì jëjo saocohua'ire nepi, yecohua'ini Maija'quë caquëna, asase'ere quëacaicohua'ire nepi, yecohua'ini huaso cocare quëaja'cohua'ire nepi. Yecohua'ini yëi ñamare ñacaiyeje pa'ye sehuosicohua'ire ñacaicohua'ire nepi. Cui'ne yecohua'ini de'oye ye'yaja'cohua'ire nepi. ¹² Jaje ì tsecohua'ire yo'oja'a tutu isipi,

ĩ yeyere yo'ojajë caquë. Yo'ojëna, Cristo capë acohua'ipi ai de'ojajë caquë iohua'i necai do'ipi.

¹³ Jaje pa'ina, i ne de'huasicohua'ipi necaiye pa'iji, si'aohua'i te'li cuasayeje pa'ye Maija'quëre cuasajë pa'i macaja'a cui'ne Maija'quë mamaquëre asa ti'a macaja'a. Ja maca yureta'a joyo aiohua'irepa de'oni Cristo ja'iohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë, si'aohua'i. ¹⁴ Ja maca tsije pa'iohua'i pa'iyë paja'cohua'i a'ë. Tsi cato iohua'i cuasase'e esa jeoni yeque cuasayena a'jiñe ponëcohua'i a'ë, tayosi ma'a saicohua'i cosoyena sehuocaijë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mai cato joyopi paire oiyere nuñerepa cocare cajë ñese ai de'oye pa'iji si'aye pa'iohua'irepa, Cristo sehuosicohua'i siopëna tsioni pa'ijë. ¹⁶ Jaje pa'ina, Cristo do'ipi si'a capë jëayerepa sa'ñe si'a te'ña tsio huesëji, te'ojë pa'iorepa. Jaje tsioni si'a te'ña de'oye yo'ojëna, si'a capë ai de'oji, sa'ñe oiyena.

Huajë Pa'iyë Cristo Do'ipi

¹⁷ Iye a'ë, yë'ë mësarute mai Ejaë mamipi cuañequë caye: Pa'ima'pë pa'ijë'ë, ja yë'ta'api Maija'quëre cuasama'cohua'i pa'iyëje pa'ye. Jaohua'i cato pa'iyë, coa noni do'li peoyere cuasajë pa'iyepi. ¹⁸ Jaje pa'iohua'ipi sëtama'cohua'ije pa'ye de'oye cuasama'cohua'i a'ë, Satanáspi iohua'ire ñamije pa'ye necai do'ire. De'oye cuasama'cohua'ipi nuñe coca coe do'ire huesësicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ijë Maija'quë pa'iyë peocohua'ipi pa'iyë. ¹⁹ Jaje pa'ina, huajëya'ye nëiñe peocohua'ipi si'aye co'ayere yëyena dahuëyesicohua'ipi pa'ijë, ja'rujaiñe peoye, coa si'aye si'si co'amañare yo'ojë pa'iyë. ²⁰ Jaje yo'ojë pa'iyere Cristo mësarute ye'yama'ë paji'i.

²¹ Jaje pa'ina, mësarupi nuñerepa coca paquëni, i cayere asasicohua'i pani, cui'ne i pa'iyere ye'yesicohua'i pani, ²² jeocojë'ë, mësaru tsoe pa'ise'ere, sehuoma'cohua'i pa'ise'ere. Ja tsoe pa'ise'e yëyepi cosoquë co'ayena sayere. ²³ Jeocojëna, si'a mu'seña huajë yeyere cui'ne cuasayere pa'ye pa'iji. ²⁴ Jare pajë huajë pa'iyere pajë'ë, cañare suñañeje pa'ye. Iye huajë pa'iyë cato Maija'quë nuñerepa pa'iyëje, cui'ne Maija'quë de'oyerepa pa'iyëje nese'e a'ë.

²⁵ Jaje pa'ina, ja yë'ta'api cosoma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa pai ñape nuñerepa cocapi cajë'ë, paire. ¿Si'aohua'i te'e capë acohua'i me yeque yo'oye'ni?

²⁶ Pëicohua'i pani, ti pëni huesëma'pë pa'ijë'ë, tayoye. Pëtise'e cajë na'ijaima'pë pa'ijë'ë. ²⁷ Huatire sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë.

²⁸ Co'amaña yahue imaquë pa'isiquë pani jeojë'ë, ja yo'oye. Jeoni co'amaña ne huëojë'ë, më'ë jëtëpi, de'oye co'amaña yecohua'ire carayere isisi'i caquë.

²⁹ Si'si cocare cama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa iti asacohua'ire de'oye pa'iyë necaiyere, cui'ne jerepa ñese mëiñe necaiyere cajë'ë. ³⁰ Maija'quë mësaruna i joyore isipi, i tsecohua'irepa iño ja'ñere mësarute huaso tëji mu'serepa. Jaje pa'ina, co'a coca cayepi ne oema'pë pa'ijë'ë, Maija'quë joyore.

³¹ Jeocojë'ë, yecohua'ire saisi'i caquë oi joyo pa'iyere: pëi sañope cuasayere, pëi sañope yo'oyere, sañope tutu cayere, cui'ne yecohua'ire co'acohua'i a'ë cayere. Coa si'aye yecohua'ire sañope yo'o ayere jeocojë'ë. ³² Jeoni sa'ñe oijë cocaijë'ë. Cui'ne yecohua'ire sai de'huacaijë pa'ijë'ë, mësaru co'aye yo'o do'ire Cristo do'ipi Maija'quë sai de'huacaise'je pa'ye.

5

Maija'quë Mamajë Pa'iyë

¹ Mësaru Diusu oi mamajë sëte ije pa'iohua'i pañu'u cajë, yo'ojë'ë. ² Cristo maini oi ija'a co'ye Maija'quëna isiquë jucacaiji'i. Ja yo'oye cato de'oye ma'ña sëñeje pa'ye a'ë, Maija'quëna. Ja yo'oyepi maire i oiyere iñoopi. Yureta'a i oiyëje pa'ye yecohua'ire yo'oñu'u. Jare yo'ojë pa'ijë'ë.

³ Jaje pa'ina, yure Maija'quë acohua'i pa'iyë sëte nomiohua'i paye coca caye ti cama'pë pa'ijë'ë, cui'ne si'a si'si yo'o cocare cui'ne si'aye pa'ëyë nëi cocare ti cama'pë pa'ijë'ë.

⁴ Cui'ne cama'pë pa'ijë'ë, si'si cocare, coa cayere, cui'ne ca'a cocata'a si'ayere co'aye yo'oyena cuasa huëoyere cama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa mësaruse'e, Maija'quëre de'oji

cajë pëpaye pa'iji. ⁵ Mësarupi tsoe ta'ñe asayë, yequë nomiore panita'a yequë ëmëre yo'ocohua'ipi, panita'a si'sire yo'ocohua'ipi, panita'a jaiye co'amañare paye yëcohua'ipi Cristo cui'ne Diusu cuañe te'te cacaye ti peoyë. Jaiye co'amañare yëcohua'i cato pai de'huasi Diusuni señeje pa'iohua'i a'ë. ⁶ Iye tayo yo'oyere de'oye a'ë cacohua'ini coso cuañoma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ocohua'ire Maija'quëpi pëi nejoja'quë api, ìte sehuocaima'pë yo'ocohua'ire. ⁷ Jaje pa'ina, mësarü jaohua'ire tsioma'pë pa'ijë'ë.

⁸ Ja'rë mësarü nea hue'ñare paë'ë. Yure mai Èjaë ja're tsioni pa'i do'ire mia hue'ñare pa'iyë. Jaje pa'i sëte mia hue'ña pai sëte de'oye pa'iyepi pa'iji. ⁹ Iye miañepi iyere neji: de'oye yo'oyere, nuñerepa cayere cui'ne tayo saima'pë pa'iyere. ¹⁰ Maija'quë yëye yo'oyere ye'yëjë'ë. ¹¹ Cui'na maca yo'oma'pë pa'ijë'ë, çocai ma'ñere, nea hue'ña acohua'i yo'oyere. Coa ai jerepa co'ayere mia hue'ñana eto iñojë'ë. ¹² Jaje pa'ina, sehuoma'cohua'i yahue yo'oyere cayeque huajëya'ji, maire. ¹³ Jaje pa'iquëta'are miañepi yahue yo'ose'ena ju'aquëna, si'aye tiñarepa ña'ne pa'iji. Jaje pa'ina, si'ayere yahue yo'ose'ere çoni iñoja'quë api, miañepi. ¹⁴ Jaje pa'ina, case'e pa'iji: Sëtajë'ë, çaiquë, ju'isicohua'i jopopi huëijë'ë, Cristopi miacaija'quëre.

¹⁵ Jaje pa'iyë sëte de'hua mësarü yo'ojë pa'iyere ñajë pa'ijë'ë. Huesëohua'ije pa'iohua'i pa'ima'pë, coa ai jerepa ta'ñerepa asajë pa'ijë'ë. ¹⁶ De'o co'amañare esa nejë'ë, co'a mu'sëñare pa'i do'ire. ¹⁷ Coa huesërepa yo'oma'pë pa'ijë'ë, du'ru macarepa jere Èjaërepa yëquë'ni cuasani, ì yëyere yo'ojë'ë. ¹⁸ Çono cuepema'pë pa'ijë'ë. Ja cato nëajaiñe peoyerepa coa yo'oyena saye a'ë. Ai jerepa Maija'quë joyopi timësicohua'ipi pa'ijë'ë. ¹⁹ Pa'ijë tsoe jëjëñe toyase'epi sehuosicohua'i jëjëñepi cui'ne joyo jëjëñepi sa'ñe cajë pa'ijë'ë, cui'ne iye jëjëñepi jëjëjë si'a joyorepapi sihuajë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë pa'ijë'ë. ²⁰ Si'anë Maija'quëre de'o'ji, cajë pëpajë pa'ijë'ë, mai Èjaë Jesucristo mamipi.

Sehuosicohua'i Huë'e Pa'iyë

²¹ Sa'ñe de'oye sehuojë pa'ijë'ë, Maija'quëre ca'ra do'ipi.

²² Nëjohua'i ëjëre de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë, mai Èjaëre sehuoyeje pa'ye. ²³ Cristo sehuosicohua'i mëñe siopë api, cui'ne pa'ye ëjëje nomio mëñe siopë api, Cristo sehuosicohua'ire huasoquë api, ì çapë acohua'ire. ²⁴ Jaje pa'ina, Cristore sehuosicohua'i de'oye ì cuañeñe sehuojë pa'iyëje pa'ye cui'ne nëjoje ëjëre si'aye sehuoco pa'iyë pa'iji.

²⁵ Èjëpi nëjore oiye pa'iji, Cristo oi ì oiye iñoquë sehuosicohua'ire jucacaise'ëje pa'ye. ²⁶ Jaje pa'ina, ì tsecore pare nëjoje pa'iore pasi'i caquë Maija'quë coca quëa do'ija'a Maija'quë joyo ocopi tsoa topi si'a ìte sehuocohua'ire. ²⁷ Jaje tsoa topi ì ñaquë payere caquë si'si te'ñaje, sëje, cui'ne yeque co'aye ña cuañeñe peocore pani de'oconi ì tsecore pasi'i caquë. ²⁸ Jaje pa'ye ëjëohua'ipi nëjohua'ire oiye pa'iji, iohua'i çapëa oiyeje pa'ye. Nëjore oiquë cato ija'a co'ye oiyeje pa'ye oiji. ²⁹ Co'ye iohua'i çapëre coecohua'i peoyë, pai. Coa ai jerepa aøjë cui'ne ñacaicohua'i a'ë. Jaje cui'ne Cristoje ìte sehuosicohua'ire ì çapë acohua'ire ñacaiji. ³⁰ Jaje pa'ina, mai ì çapë cui'ne tara acohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'ina, ëmëpi huejaquë pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core jeoñe pa'iji, nëjona tsioyere caquë. Ja maca cayahua'i pa'isicohua'ipi tsioni te'ijë pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ³² Iye cato yahuese'e a'ë. Jaje me asaye'ni pa'iquëta'are yë'ë cato cayë, Cristopi ìte sehuocohua'i ja're tsioni pa'iyë ayere. ³³ Jaje pa'iquëta'are pai ñape ëmë nëjore oiye pa'iji, ì çapë oiyeje pa'ye, cui'ne nomio pi ëjëre io ëjaëre pare dahuëre ñaco pa'ijaco.

6

Mamajë Cui'ne Pëca Ja'quëohua'i Pa'iyë

¹ Mai Èjaëre sehuocohua'i sëte mësarü ja'quëohua'i cuañeñere de'oye sehuojë yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje yo'oye nuñere pa'ë. ² Moisés cuañese'epi ca nëose'e pacopi du'ru acopi caco ñeje: “Më'ë ja'quëre cui'ne më'ë ja'core oi ëjaohua'ire ñaquë pajë'ë, jai do'i quë'iohua'ire cuasaquë. ³ Jare yo'oquëpi iye yëjare ai tsoe sihuaquë de'oye pa'ija'quë api.”

⁴ Cui'ne mäsaruje ja'quëohua'ije, mäsaru mamajëre pëti äaye ne huëoma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa tayoyese'e nu'ñejë ye'yajë ai de'hua'jë'ë, mai Èjaë oi yëhuoye ayepi.

⁵ Jo'yaohua'i iye yeja mäsaru ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë'ë. Cristore necaiyeje pa'ye cuasajë. Èjaohua'ire ñajë, ca'rajë nuñere papi yo'ojë necaijë'ë.

⁶ Iohua'i mäsarute ña macase'e de'oye yo'oyeje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë, coa ai jerepa si'a joyorepa de'oye cuasajë nejë'ë, Diusu yëyeje pa'ye, Cristo jo'yaohua'i sëte. ⁷ Mai Èjaëre necaiyeje pa'ye de'oye cuasajë sihua'jë paire co'amaña de'oyerepa necaijë'ë. ⁸ Tsoe mäsarupi asayë, pa'i ñapere iohua'i yo'ose'ejë pa'ye jo'yaohua'ire cui'ne jo'yaohua'i peocohua'ire Èjaëpi isi ja'ñe. ⁹ Èjaohua'ije de'oye yo'ojë'ë, mäsarute necaicohua'ire. Tutu cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. De'hua cuasajë'ë, mäsaru cui'ne jaohua'i te'e Èjaëni ma'tëmo aquëre payere, si'a yë'quë maca si'aohua'ire ñaquëni.

Sehuosicohua'i Joyopi Uihua Co'amaña

¹⁰ Yure cato Maija'quë do'ijë, i tutu jerepa pa'yena tsioni i ja're pa'ijë, tutu quë'iohua'i pa'ijë'ë. ¹¹ Si'aye huati cosoyere, sañope quëco saojë'ë, ocue pa'i macarepa pa'iyere cajë, Diusu uihua ja'ñe isise'epi. ¹² Mai cato uihuama'pë pa'iyë, pa'ini capë cui'ne tara quë'iohua'ini. Mai cato uihuayë, maire meñe cuañe tutu payere, huati cosoye tutu quë'iyere uihuayë, iye mu'seña nea hue'ña huati ëjaohua'i quë'i cuañe tuture. Maija'quë te'tepi sañope uihuayë, co'ayepi maina cacayere ësejë.

¹³ Jaje pa'ina, co'a mu'se ti'aëna, quëcoyere cajë Maija'quë mäsaru uihuaja'a caña isise'ena suñasicohua'ipi pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë quëcosi jeteyo'je taima'cohua'irepa pa'ija'cohua'i. ¹⁴ Soldado uihua tëicare suñañeje pa'ye nuñere pare suñasicohua'ipi ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë, cui'neje soldado coti saihuë jëacaicore suñañeje pa'ye nuñerepa yo'oyere suñasicohua'ipi ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë. ¹⁵ Cui'ne Maija'quë coca jo'cua pa'iyepi ne de'huasicohua'i pa'ijë'ë, soldado zapato suñase'ejë pa'iohua'i. ¹⁶ Cui'ne mäsaru Maija'quëre pa'iji cuasayere mäsarute jëacai cua'arepa pajë'ë, huati hua'jo ñaña toa quë'yepi daina, si'aye ne yayoja'core. ¹⁷ Cui'ne mäsaru huaso cuañose'ere quëna mapëje pa'iore pajë'ë, siopë jëacaicore pajë cui'ne Maija'quë joyo hua'tiyore Maija'quë cocare isicohua'i pa'ijë'ë. ¹⁸ Cui'ne Maija'quëre seña jëoma'pë si'anë ai sejë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo cayeja'a. Yo'o jujahuë cuasama'pë, ocue pa'i macarepa cui'ñasicohua'ipi pa'ijë si'aohua'ire Maija'quë tsecohua'ire secacaijë pa'ijë'ë. ¹⁹ Cui'ne yë'ëreje secacaijë'ë, Maija'quëpi yë'ë ca ja'ñe isiquëna, caquë huaso coca yahuese'ere tiñarepa asa ti'añe, quëcoquë caji'quëre. ²⁰ Maija'quëpi yë'ëre, iye cocare quëacaijaquë caquë jëjo daosiquë a'ë, jare quëa do'ire, yure yë'ë co cuañosiquë pa'iyë. Secacaijë'ë, yë'ë ca'rama'ë i coca quëacai ja'ñere.

²¹ Tíquico Maija'quë do'iquë, mai oiquëpi, jëoñe peoyerepa mai Èjaë co'amaña cocaiquëpi, si'aye quëasipi, yë'ë iño pa'iyë, cui'ne yë'ë yo'oquë pa'iyëje. ²² Jaje pa'ina, jëjo saoyë, mäsaru quë'rona ipi sani iño yëquë pa'iyere quëaquë, mäsarute jerepa yëjë de'oye yo'oja'cohua'ire nejaquë caquë.

²³ Diusu Maija'quëpi cui'ne Èjaë Jesucristopi Maija'quë do'ijëre jo'cua pa'iyë sa'ñe oiye isijaquë Maija'quë pa'iji cuasa do'ire. ²⁴ Cui'ne Maija'quëpi i oiye yeque ponama'quëpi de'oye ñacaijaquë si'aohua'i Jesucristore oicohua'ire.

FILIPENSES

Pablo Cosiquëpi Toyase'e

¹ Pablo cui'ne Timoteo Jesucristo jo'yapi toyayë, iye toya ja'hua si'a Maija'quë do'ijëna, Maija'quë acohua'ina Jesure cajë, tsiosicohua'ina ëjaohua'ina, cui'ne co'amaña caracohua'ire cõcaicohua'ina, cajë toyayë, Filipos daripë pa'icohua'ina. ² Maija'quëpi cui'ne Ëjaë Jesucristopi cõni oi coa isiyepi de'oye jo'cua pa'ijë'e.

Pablopi Sehuosicohua'ire Sëcacaiye

³⁻⁵ Du'ru huëosi mu'sepi iye mu'sena, yë'ë ja're te'e de'o coca cõni necai do'ire, yë'ë mësarute cuasaye ñape de'oji caquë pëpayë, Maija'quëna. Cui'ne ite se maca ai sihuaquë mësarute si'aohua'ire sëcacaiyë. ⁶ Jaje pa'ina, nuñerepa asayë, yë'ë, Maija'quë mësaruna de'o co'amaña ne huëosiquëpi jëoma'ë de'oyerepa ne saoja'quë api, Ëjaë Jesucristo dai macaja'a. ⁷ Jaje pa'ina, mësarupi yë'ë ja're cõni Maija'quë coa isiyere pa do'ire, mësarute ai oi jaje cuasaye nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, mësarupi yë'ë joyore pa'i do'ire yë'ë ja're pa'iyë, yë'ëpi co sitore pa'lito panita'a Maija'quë huaso cocare co'aye cajëna, yë'ëpi ësequë sañope, iye nuñerepa coca'ë caquë ëjaohua'i ña hue'ñana quëa hue'ñare. ⁸ Yë'ë mësarute, Jesucristo oiyepi ai oiyë. Ja oiyere Maija'quëpi ñaji.

⁹ Jaje pa'ina, mësarute Maija'quëre sëcacaiyë, mësarupi ai ta'ñe cuasacohua'ipi cui'ne si'aye asa ti'acohua'ipi ai jerepa paire oicohua'ipi, ¹⁰ cui'ne de'oyese'e co'ejë yo'ojajë caquë. Jaje yo'ojë pa'ijë mësarupi si'si peocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, Cristo dani mësarute sañope caye pasipi. ¹¹ Paquëna, mësarupi Jesucristo necai do'ipi nuñerepa yo'oyere quëisë'eje pa'ye pa'ija'cohua'i a'ë, Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihua ja'ñere.

Cristo Api, Yë'ë Pa'iyë

¹² Yë'ë tëto saise'epi de'o coca jerepa quëaye pönëpi. Jaje mësarupi Maija'quë do'ijëpi iyere asajajë caquë quëayë. ¹³ Jaje pa'ina, si'aohua'i soldado pai ëjaë huë'e pa'icohua'i cui'ne si'aohua'i yecohua'ije asayë, Cristore tui do'ire tseã cuãnosiquë pa'iyë. ¹⁴ Jaje yë'ë tseã cuãnosiquë pa'ina, ñajë sehuosicohua'ipi ai jerepa mai Ëjaëna quëcojë Maija'quë cocare ti ca'raye peoyerepa yëjë quëayë.

¹⁵ Yecohua'ipi Cristo coca quëayë, yecohua'i quëayerë ëa ñajë pëijë, ai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi de'oye cuasajë quëayë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi nuñerepa quëama'pë iohua'i yëyere ti'añu'u cuasajë Cristo coca quëayë. Jaje yo'ojëna, yë'ëpi co sito pa'iquëpi ai co'a ju'ijaquë cajë. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are de'oye cuasajë paire oijë quëacohua'i cato asayë, yë'ë iño pa'iyë, Maija'quë coca sañope cacohua'ire ca de'huaja'quëpi. ¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëre iquepi co'aquë'ni si'aye de'oji, Cristo cocare paire oijë quëatoje, panita'a oima'pë coa quëatoje, si'aye sihuayë.

¹⁹ Jaje pa'ina, Mësarupi Maija'quëre sëcacai do'ipi, cui'ne Jesucristo joyo cõcai do'ipi cosiquëpi huaso cuãnosiquë pa'ija'quë a'ë cuasaquë sihuayë. ²⁰ Jaje pa'ina, yë'ë cato coa teaye ca jujani tome huesëma'ë pa'ija'quëpi cayë. Jaje pa'ina, yë'ë pa'iyë ña do'ire mësarupi Cristo ai jerepa pa'i api, cuasajajë caquë yo'oquë pa'iyë, yë'ë huajëquë pa'i maca cui'ne yë'ë ju'isi macaje. ²¹ Jaje pa'ina, yë'ë pa'ye a'ë, Cristo cui'ne ju'iñepi coa jerepa de'oyere se ti'añe a'ë. ²² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi capëre huajëquë pa'ini, Ëjaë co'amañare yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, iquepi jerepa de'oquë'ni cuasayë, cui'ne de'oyese'e pa'ina, ñaquë. ²³ Jaje cayayë pa'ina, iquepi jerepa de'oquë'ni, yë'ëre cuasaquëna jëaji, iti yo'o ja'ñe? Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato ai jerepa de'oji, juni sani Ëjaë ja're de'oye pa'iyepi. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are, mësarute cato jerepa de'oji, yë'ëpi mësarupi ja're ja yë'ta'a huajëquë pa'iyepi. ²⁵ Jaje pa'ina, nuñerepa cuasayë, yë'ëpi mësarupi ja're cõni pëaye de'oji, mësarupi Maija'quëre necaiquëre pare cuasayerë se mëocasi'i caquë cui'ne Maija'quëre

cuasajë ai jerepa sihua ja'ñere caquë. ²⁶ Jaje pa'ina, mësarupi yë'ëre huajëquë pa'ina, tijupë ña cojë ai jerepa Ējaë Jesucristo necaise'ere, ñajë sihuaja'cohua'i a'ë.

²⁷ Yë'ëpi mësarute sani ñaquëna, pa'iyeye pa'ye pa'ijë'ë, yë'ëpi so'ore pa'itoje, Cristo de'o coca cayeje pa'ye pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, mësaru ocue pa'i macarepa tuiyere, te'e cuasayena tsiosicohua'ipi, si'aohua'i te'e sañope, huaso cocare nejocaiyere ësejë uihuayere quëajëna, coca asaye yëyë. ²⁸ Mësarute sañope yo'ocohua'ini ne quëco cuaño'ma'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, mësaru quëcojë pa'iyepi tiñarepa iñoji, jaohua'i ne huesë hue'ñana saiyere cui'ne mësarupi huaso cuañosicohua'i pa'iyena saiyere iñoji. Ja pa'iyeye cato Maija'quë isiye a'ë. ²⁹ Jaje pa'ina, Cristo do'ire huaso cuañoñese'e isiye papi, cui'ne Cristo do'ire, ai yo'o ja'ñeje isipi, mësarute. ³⁰ Yureta'a mësaru yë'ë jare coní tsiosicohua'ipi te'ere uihuajë pa'iyë, yë'ë ja'në uihuaye ñasicohua'ipi cui'ne yureje ja yë'ta'api yë'ë uihuaye asajë pa'iyë.

2

Cristo Jerepa Pa'i Pa'iyeye, Jerepa Pa'i A'ë Cuasa Ma'ñe

¹ Jaje pa'ina, mësarupi jerepa yëjë neñere Cristo isiquëna, quëcosicohua'i pani, i oiyepi ca yë'huaquëna, asacohua'i pani, Maija'quë joyopi mësaru ja're pa'ina, asacohua'i pani mësarupi paire teaye pa'iohua'ire pare ñajë ai oiyere pacohua'i pani, ² mësaru pa'iyepi sihua ëaye necaiyë, yë'ëre, mësaru sa'ñe de'oye yo'ojë pa'iyepi, te'e oiyepi, te'e joyopi yo'oquëna pa'iyepi, te'ere cuasajë nejë pa'iyepi. ³ Jaje pa'ina, mësaru cato mësaruse'e pa ja'ñere cajë neñë cuasayepi, panita'a jerepa pa'iohua'i a'ë cuasayepi yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'oma'pë ai jerepa pa'iyë cuasama'cohua'ipi, yecohua'ini mësarute jerepa de'ocohua'ire cuasajë ñajë pa'ijë'ë. ⁴ Cui'ne mësaru de'oye pa'iyese'e cuasajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, yecohua'i de'oye pa'iyere cuasajë yo'ojë pa'ijë'ë.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo cuasase'eye pa'ye cuasajë pa'ijë'ë, mësaruje. ⁶ Ñajë'ë, i pa'ise'ere Diusuje pa'ita'a, Diusu yë'ëje pasi'i caquë yo'oye papi. ⁷ Paquë coa ai jerepa yecohua'i co'amaña necaicohua'i maña pa'iyena ini pa'ije pa'i maca de'opi si'aye Ējaë pa'iyere se jeoni. ⁸ Jaje pa'ije pa'i maca de'oni, jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi i de'oye sehuocai do'ire cruzu huajëya'ye pa'iona, juji'i. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi ite si'aye jerepa pa'ire nequë cui'ne si'a mami jerepa pa'i mamire pare isipi, ite. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesús mamire asajë ma'tëmo pa'icohua'i cui'ne yeja pa'icohua'i cui'ne yeja huë'ehuë te'te pa'icohua'ije, si'aohua'i do're ja'ruja'cohua'i a'ë. ¹¹ Do're ja'runi si'a pa'i maña Ējaëre papi caja'cohua'i a'ë, Jesucristore. Jare yo'ojë Maija'quëreje, de'oyerepa yo'o u'ni cajë iñoja'cohua'i a'ë.

¹² De'oji, Maija'quë do'ijë maña, yë'ë mësaru ja're pa'i yëhuoquëna, si'anë mësaru Jesús sehuoyeje paye de'oye sehuocaijë yo'ose'eye pa'ye cui'ne yureje ai yëjë yo'ojë'ë, yë'ëpi so'ore pa'itoje. Jaje pa'ina, mësaru huaso cuañosicohua'i pa'iyere iñojë, ca'rajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë nejë'ë. ¹³ Coa Maija'quë i yëyeje pa'ye mësaruna de'oye ne ëaye neñe neñepi yo'oyë. ¹⁴ Jaje pa'ina, ai yo'oyë cajë yahue a'ri coca maña sañope cama'pë, cui'ne sa'ñe pëti coca cama'pë co'amaña nejë'ë. ¹⁵ Yecohua'ipi mësarute tayocohua'ire cui'ne co'aye yo'o do'i quë'iohua'ire ñaño paja'cohua'ire. Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quë mamajërepa ti si'si te'ña peocohua'ipi iye yeja nea jopore papi ma'ñoco miacaiyeje pa'ye miañë, iye co'a pa'i cui'ne ti nuñe yo'oye peocohua'i jopopi. ¹⁶ Pa'iyeye isi cocare, iohua'ire quëajë pa'i do'ipi. Jaje pa'ijëna, yë'ë Cristo dai mu'se sihuaja'quë a'ë, mësaruni ñaquë. Yë'ë mësarute quëaquë cu'i maca, coa teaye yo'orójaiñe pahue caquë. ¹⁷ Mësaru Maija'quëre pa'iji cuasajë coa isiyena yë'ëje cos'i caquë yë'ë pa'iyepi ai yo'oquë ju'itoje de'oji. Jaje pa'ina, yë'ë mësaru ja're coní sihuayë, ¹⁸ sihuoquëna, mësaruje yë'ë ja're coní sihuaye pa'iji.

Timoteo Cui'ne Epafrodito

¹⁹ Ējaë Jesupi cocaina, de'hue esa jëjo saosi'i, Timoteore. Mësaru pa'iyeye asani yë'ëre co'ini quëaquëna, sihuaja'quëre cuasayë. ²⁰ Timoteoje pa'ire peoyë, yequëre. Yë'ë cuasayeje cuasaquë mësarute oi, mësaru de'oye pa'iyere caquë yo'oquëre. ²¹ Jaje pa'ina,

yecohua'i cato iohua'i de'oye pa'iyese'e cuasajë yo'ocohua'ipi pa'iyë, mai Ējaë Jesucristo yëyere yo'oma'cohua'ipi. ²² Jaje pa'iquëta'are tsoe mësarupi ñahuë, Timoteo yë'ë Maija'quë coca quëa maca, mamaquë pëca ja'quëre cöcaiyeje pa'ye yo'oquëna. ²³ Jaje pa'ina, yë'ë yo'o ja'ñere du'ru se asani, ja maca esa jëjo saosi'i, mësarute ñaja'quëre. ²⁴ Mai Ējaëpi cöcaina, yë'ëje mësarute de'hue esa sani ñaja'quë a'ë, cuasayë.

²⁵ Cui'ne yeque ai jerepa de'oji, cuasahuë, Maija'quë do'iquë Epafroditoni jëjo saoyepi. Yë'ë ja're co'amaña nequëni yë'ë ja're te'e sañope yo'oquëni, mësarute yë'ëre cöcainja'quëre cajë jëjo daosiquëni cui'naëni jëjo saoj'a'quë a'ë, cuasayë. ²⁶ Cui'ne ije mësarute si'aohua'ire ñañe yëji, ai co'a ju'i pa'iji, ju'iji asasicohua'ini ña huasosi'i caquë. ²⁷ Ju'ire paquëna, asahuë, mësarute. Tirepa juni huesëra'pi, Maija'quëpi teaye ai yo'oquëna, oi jujupi. Ise'ere cuasaquë yo'oye papi, yë'ë cosiquë ai yo'oquëpi ai jerepa oima'quëni caquë, jaje yo'opi. ²⁸ Jaje pa'ina, jaëni esa jëjo saoyë, mësarupi tijupë huajëquëre ñajë sihuajëna, yë'ëje oima'ë pasi'i caquë. ²⁹ Sihuajë ite pëpajë'ë, mai Ējaë do'ire. Jaje cui'ne si'anë yecohua'ireje sihuajë oijë de'oye yo'ojë'ë, ije pa'iohua'ire. ³⁰ Jaje pa'ina, mësarute yë'ëre necani ti'añe peoyere necasi'i caquë yo'oquë ti jutira'pi, Cristo co'amañare necai do'ire.

3

Nuñerepa Pa'iyë

¹ Yure cato Maija'quë do'ijë, mai Ējaëni sihuajë pa'ijë'ë, yë'ë ja'në mësarute toyase'ere toya cotoje, josa te'ere toyaye nëiñe paji, coa ai jerepa ja cato mësarute de'oye ocue pa'i maca pa'iyere cöcaiye a'ë cuasaquë toyayë. ² De'hua ñajë pa'ijë'ë, jo'ya yaije pa'iohua'ire, co'aye yo'ocohua'ire, ca'ni tëacohua'ire. ³ Jaje pa'ina, mai joñoapi Maija'quëre sejë, cui'ne Cristo Jesús acohua'i pa'iyere sihuacohua'ipi nuñerepa ca'ni tëase'eje pa'iohua'irepa pa'iyë, capë neñepi ti'añe a'ë cuasama'cohua'ipi. ⁴ Yecohua'i capë nese'ena quëcojë pa'iyë ai jerepa yë'ë cato quëcoquë pa'iyë paquëta'a. Jana quëcoma'ë pa'iyë, ñajë'ë.

⁵ Yë'ë cato ocho mu'seña cöasiquë pa'i maca cuiri ca'nihuë tëa cuañohuë. Jaje pa'ina, judío paire pa'ë, Benjamín, tëcapë aquë a'ë, hebreo pai mamaquë a'ë, judío pai cuañeñepi yë'ëre fariseore hue'yosiquë paë'ë. ⁶ Jaje pa'ipi Jesure sehuocohua'ire coyere ësequë ai josa yo'oquëpi, si'aye cuañese'e caye de'oye sehuoquëpi, yecohua'i mañaje ti sañope tayoquë api ca ti'añe peoquërepa paë'ë. ⁷ Jaje pa'iquëta'are Cristo do'ipi yure cato ti do'i peoye ñañë, ja'në yë'ë itire pa'ë cuasase'ere. ⁸ Jaje pa'ina, yë'ë Ējaë Jesucristo pa'iyere jerepa pa'yere asaquë coní ñato, jerepa do'i peoye pa'iji. Jaje pa'ina, Cristoni jerepa ja'ye tsioni pasi'i caquë si'aye coa co'aye ñañë, nejose'eje pa'ye. ⁹ Jaje pa'ina, yureta'a cuañese'e cayere yo'oquë nuñerepa pa'iquë pasi'i caquë yo'oma'ë pa'iyë. Coa ai jerepa Cristore ire pare cuasacohua'ire Maija'quë nuñerepa pa'iyë isiyere pasi'i caquë pa'iyë. ¹⁰ Yë'ë cato Cristo pa'iyere asa ti'añere yëyë, i ju'isiquëpi huëisi tutupi yë'ëni pa'ina, asayere yëyë. Cui'ne i ai yo'ose'e ayere yo'oye yëyë. Ije pa'i pa'iyere yëyë, paire oi ju'ise'ena ti'aquë. ¹¹ Pai ju'isicohua'i huëni pa'iyere ti'asi'i caquë yo'oyë.

Ti'añu'u, Cajë Yo'oye

¹² De'oquërepa pa'iyë si'aye ti'ama'quëpi ti'asi'i caquë yo'oyë jare pajaquë caquë Cristo Jesupi yë'ëre du'ru ti'ani paquëpi. ¹³ Yë'ë cato Maija'quë do'ijë, ja pa'iyë ja yë'ta'a ti'ama'quë a'ë, ti'asi'i caquë yo'oquëta'a. Jaje pa'ina, ti'asi'i caquë jeteyo'je nëañere huañeyei jeto iti seña hue'ña pa'iyere tutu yo'oyë. ¹⁴ Yo'oquë Cristo Jesús ja're tsioni pa'i do'ire Diosu ma'tëmopi soi hue'ñana i coa isiyere paja'quëpi yo'oyë.

¹⁵ Si'aohua'i Maija'quë pa'iji cuasayena ai de'osicohua'i cato jaje cuasaye pa'iji. Mësarupi te'e cuasama'pë yequere a'ri maña tiñe cuasaye pa'ito Maija'quëpi iño sëtöja'quë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are te'e cuasayepi te'e nëiñepi pañu'u mai ti'ase'e cato.

¹⁷ Maija'quë do'ijë, yë'ë yo'o iñose'ere pe'tejë'ë. Cui'ne ñajë'ë, yëquë mësarute ye'yase'eje pa'iyere pa'icohua'ireje.

¹⁸ De'huarepa mäsarute cayë: Cristo cruz jucacaise'ere sañope cacohua'i jai pai pa'iyë caquë. Yurejê ja yë'ta'api co mea maña se oni toquë cayë: ¹⁹ Jaohua'i cato coa nejo cuañoja'cohua'ipi pa'iyë. Iohua'i diusu cato ëtapë a'ë, cui'ne iohua'ire huajëya'ye nëti'ñe pa'yere yo'ojë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ipi, iye yeja co'amañase'e cuasacohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mai cato ma'tëmo pai a'ë. Jaje pa'ina, utejê pa'iyë, ma'tëmopi Cristo Jesús maire huasoquë daija'quë api cajë. ²¹ Ipi mai capë ju'lico pa'isicore i capë de'ocore pajë pa'iore necaija'quë api, si'aye meñe quëco tutupi.

4

Si'anë Sihujê Pa'ijë'ë, Mai Ëjaëni Cuasajë.

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë maña. Yë'ë yëcohua'i, yë'ë oicohua'i, yë'ë ña ëa ju'icohua'i mësaru a'ë, yë'ë sihuaye, cui'ne yë'ë isi cuañoja'a marojê pa'iohua'i. Jaje pa'iyë sëte ocue pa'i macarepa mai Ëjaëre tuijê pa'ijë'ë.

² Evodiare cui'ne Síntiquere señë, sa'ñe yo'ojë cayere jeoni mai Ëjaë tsecohua'i sëte te'e de'oye cuasajë pa'ijajë caquë. ³ Jaje pa'ina, më'ëre señë, yë'ë yo'oyeje pa'yere nequë pa'iquëna, më'ëpi jaohua'ire Maija'quë do'ijëre cöcaijaquë caquë. Huaso coca yë'ë quëaquëna, jaohua'i yë'ëre de'oyerepa cöcaisicohua'i a'ë, Clemente ja're cöni, cui'ne yecohua'i yë'ëre cöcaicohua'i ja're cöni. Jaje pa'ina, iohua'i mami ti pa'i toya pëpëre pana toyase'ëpi pa'iji.

⁴ Si'anë mai Ëjaëni sihuajë'ë. Tijupë cayë, sihuajë'ë, ini. ⁵ Jaje pa'ina, si'aohua'i mësarute de'o paire pa'ë cajë ñajajë mësarupi quëcojê de'oye yo'ocohua'i pa'ijë'ë. Mai Ëjaë ja'yere pa'iji.

⁶ Si'aye tëto saitoje co'a ju'ijë oima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa Maija'quëni sejê de'oji cajë pëpajë si'aye mësaru yëyere iñojê'ë, Maija'quëna, ite se maca. ⁷ Jaje yo'ojëna, Maija'quëpi mësarute i jo'cua de'oye pa'iyere isija'quë api, mai asa ti'añe peoyere pare. Isina, iye jo'cua de'oye pa'iyepi mësaru joñoa cui'ne mësaru cuasajë pa'iyë de'oye ñacasipi, Cristo Jesús do'ipi.

De'oyese'e Cuasajë'ë

⁸ Tëjiyerepa cayë, mësarute. Maija'quë do'ijë, nuñere pare cuasajë'ë, yecohua'ipi Ëjaëre ñajëna pa'iyere, itire pare de'oyere pare sihuajë ñañere, de'oye ca cuañoñere. Si'aye de'oyere cuasajë'ë, yecohua'i sihuajë de'oye cacaiyere.

⁹ Jaje pa'ina, yë'ë ye'yase'ere, yë'ë mësarute quëase'ere, yë'ë caquëna, asase'ere cui'ne yë'ë yo'oquëna, ñase'ere jare yo'ojë'ë. Jaje yo'ojëna, Diusu jo'cua de'oye pa'iyë isiquëpi mësaru ja're cöni pasipi.

Filipenses Acohua'ipi Pablöre Cöcaiye

¹⁰ Ai sihuayë, mai Ëjaëre, mësaru yë'ëre cuasa huëo cöse'ere caquë. Cama'ë pa'iyë, yë'ëre huañeyesicohua'ipi, cuasa huëohuë caquë. Yë'ë cato cayë, yo'o ti'añepi peoquëna, cöcaiye yëjëta'a pasicohua'ipi cöcai huëohuë caquë. ¹¹ Cama'ë pa'iyë, co'amañapi peoquëna, pa'iyë caquë. Yë'ë cato yë'ë payere sihuaquë pa'iyere ye'yesiquë a'ë. ¹² Co'amaña peoquëna, pa'iyere jaiye co'amaña payere timësiquë pa'iyere, ai ëa ju'iñere, tëto saise'erepa payere, cui'ne peoquëna pa'iyere, coa si'aye tëto sai ye'yesiquë a'ë. ¹³ Jaje pa'ina, coa si'aye quëcoquë ne ti'añe payë, Cristo tutupi cöcaina. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mësarupi de'oye yo'ojë yë'ëre cöcaë'ë, ai yo'oquëna, mësaru co'amañapi.

¹⁵ Macedoniapi du'ru macarepa huaso coca quëa huëoquë sai maca mësaru Filipos acohua'ipi yë'ëre cöcaë'ë, mësaru isiyepi. Yequë hue'ña sehuocohua'i cato cöcaiye pahüë. Tsoe mësarupi asayë, ja yo'ose'e. ¹⁶ Ja yë'ta'a yë'ë Tesalónicare pa'ina, mësaru cayaye jëjo saohuë, curiquë, yë'ëre jopo caraye cöcai ja'ñere. ¹⁷ Coa mësaru isijëna, payese'e col'ema'ë pa'iyë. Coa ai jerepa mësaruje iti cöcaiye ayepi nese'ere, quëise'ëje pa'yere pajajë caquë col'ecaiyë. ¹⁸ Si'aye imahuë, mësaru isiyë. Caraye peoji, yure ai payë. Mësaru Epafrodito ja're jëjo daose'ena cöni jerepa payë. Mësaru jëjo daose'e, cato huëo së ma'ñare Maija'quëna coa isiyëje pa'ye a'ë, ai yo'ojë ite isiyëje pa'ye a'ë, Maija'quë

sihuaquë ñañe a'ë. ¹⁹ Yë'ë Diusupi mësarute si'aye caraye isija'quë api, Cristo Jesús do'ipi. I jaiye de'oyere pare payeje pa'ye isisipi. ²⁰ Je'nëna de'oquëre pani Diusu. Maija'quërepa cañu'u, ite. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiye

²¹ Si'aohua'ire pëpacijë'ë, Jesucristo do'ipi Maija'quë tsecohua'i de'osicohua'ire. Cui'ne iño yë'ë ja're pa'icohua'ijë Maija'quë do'ijë mësarute pëpa saoyë. ²² Si'aohua'i iño pa'icohua'i Maija'quëre pacacaicohua'ipi cui'ne romano pai ëjaë huë'e acohua'ije jaohua'ipi airepa cajë pëpa saoyë, mësarute.

²³ Mai Ëjaë Jesucristopi si'aohua'ire mësarute de'oye ñacaija'quë. Jaje pa'ija'quë.

COLOSENSES

Pëpayë

¹ Yë'ë Pablopi Maija'quë yëyepi Jesucristo jëjo saokuë de'osiquëpi, Maija'quë do'iquë Timoteo ja're çoni, ² iye toya ja'hua Cristore asa do'ire Maija'quë do'ijëpi Colosas daripë pa'icohua'ina, Maija'quë tsecohua'ina sehuosicohua'ina cajë toyayë. Maija'quë mësarute oi i coa isiyepi jo'cua de'oye pa'ijë'ë.

Sehuosicohua'ire Pablo Secacaiye

³ Si'anë mësaruni cajë secacaiyë, Maija'quëna, Jesucristo pëca ja'quëna de'oji cajë. ⁴ Mësaruni Jesucristore pa'ire paji cuasajë pa'icohua'ipi. Si'aohua'ire Maija'quë tsecohua'ire oijë pa'iyere quëajëna, asa do'ire pajë señë. ⁵ Jajë mësaruni cato yo'oyë, mësarute caquë de'huacaise'e ma'tëmöre pa'iji cajë ute do'ipi. Iye uteye mësaruni tì'ahuë, nuñerepa huaso cocare quëajëna, asasi do'ipi. ⁶ Mësarute quëajëna, asasi cocapi ai de'oco si'a hue'ña quëiona, tëayë. Mësaruni Maija'quë oiyere asani iye oiye nuñere pa'ë cajë asasi maca mësarute yo'ose'ejë pa'ye yequë pairejë yo'oji. ⁷ Iye cocare pare mësarute yëquë oiquë Epafraspi ye'yapi, yëquë ja're co'amaña nesiquëpi cui'ne mësaruni Cristore necaiquëre pare ñaquëpi. ⁸ Jaëpi dani yëquëre quëapi, mësaruni pa'iyere cui'ne mësaruni joñoapi sa'ñe oijë pa'iyere.

⁹ Mësaruni pa'iyere quëajëna, asasi maca acohua'ipi, mësarute jëoma'pë Maija'quëre secacaiyë, ipi si'aye i yëye, jayo pa'iyere ta'ñe asaye isiquëna asajë pa'ijajë cajë. ¹⁰ Jajë asa tì'acohua'i pa'ijë yureta'a si'aye de'o co'amañase'e quëiñeje pa'ye yo'ojë, Èjaë tsecohua'i sëte i sihuaquë ñañere yo'ojë, cui'ne ai jerepa Maija'quë pa'iyere asa tì'ajë pa'ijë'ë cajë. ¹¹ Jajë pa'ina, cui'ne señë, ite, mësarute i de'o tuture papi tutu quë'iohua'ire necaijaquë cajë. Jajë necaina, tutu isi cuañosicohua'i pa'ijë, yo'o jujaye peoyerepa dahuëre yo'ojë sihua'jë si'aye quëco tì'ajajë cajë. ¹² Jajë quëco tì'acohua'i pa'ijë yureta'a Maija'quëre sihua'jë pëpaja'cohua'i a'ë, i tsecohua'ire isi co'amaña ayere çoni mia hue'ñare pana paja'cohua'ire ne de'huasiquëre. ¹³⁻¹⁴ Maija'quëpi maire, nea hue'ñapi jo'yaohua'ire pacohua'ini etoni mai tayose'ere tsie do'ipi sa'i de'huacani i oiquërepa i mamaquë cuañe te'tena ñopi.

Cristo Jucacaisi Do'ipi, Maija'quë Cajeohua'i Pa'iyere

¹⁵ Maija'quë ña cuañoma'quëpi i mamaquëja'a tiña ña cuañokuë daji'i. I mamaquë cato si'aye peo'në aquëre papi. ¹⁶ Jaë ja're çoni Maija'quë si'aye iye yeja pa'iyere cui'ne ma'tëmöre pa'iyere de'huapi, mai ña tì'a ma'ñe, cui'ne mai ñañe de'huapi. Jajë cui'ne si'aye cuañeñere, meñe cuañe tutu payere, èjaë pa'iyere, jo'ya ne tutu payere Cristo ja're çoni de'huapi, i tse pa'i ja'ñere. ¹⁷ Jajë pa'ina, Cristo cato si'a co'amaña peo'në du'ru pa'isiquë api. Jajë pa'ipi ipi ñacaina, i tutupi si'aye de'oye iti pa'i macare pa'iji. ¹⁸ Cui'ne yequejë Cristo cato sehuosicohua'i siopë api. Jajë pa'ina, sehuosicohua'ire pa'iyere isiquëpi du'ru pa'iquëre papi si'aye du'ruja'a pasi'i caquë ju'iñeje juni huëji'i. ¹⁹ Jajë pa'ina, Maija'quëpi sihua'jë, si'aye i pa'iyepi Cristore pa'ina. ²⁰ Jajë pa'ina, Maija'quë Cristo do'ija'a si'a iye yeja pa'icohua'ire cajeohua'i de'osi'i cuasapi, ma'tëmöre acohua'ijë pa'iohua'ire, cuasaquë Cristo cruz ju'i do'ija'a cajeohua'ire de'huapi.

²¹ Ja'në mësaruni joñoapi co'aye cuasajë yo'o do'ire Maija'quë sañope yo'ocohua'ipi tìohua'i paë'ë, pa'isicohua'ipi. Yure cato Maija'quë cajeohua'i de'ohuë, ²² Cristo ai yo'okuë jucacaisi do'ipi. Iye cato yo'opi mësaruni i ña hue'ñare pana ina isicohua'ipi ti si' si te'ña peocohua'ipi pa'ijëna, pasi'i caquë. ²³ Ja' ñaquë payere tì'añere cajë mai utejë pa'iyere, huaso coca mësaruni asase'ere ti hua saima'pë, Maija'quë pa'ire paji cuasayere ocue pa'i macarepa cuasajë tuiye pa'iji. Iye cocare si'a hue'ña quëacaiyë, yë'ë Pabloje jare quëacaiyë pa'iyë.

Pablo Sehuosicohua'ire Necaiye

cuasa nëose'ejë pa'ye yo'oquë pai ñape te'ña te'e capëna tsioquë, a_oquë ai de'huaquë Cristona, iti siopëna tsioma'cohua'ipi yo'oyë.

²⁰ Mësarü Cristo ja're ju'isicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja cuañe tutupi cuañequëna, pa'iye pañë, mësarü. ¿Jaje pa'quëta'are mësarü me yo'ojë ja yë'ta'a iye yeja pai yo'ojë pa'iye pa'ijë, ²¹ iye yo'oma'pë, a_iñe pajë'ë, iye, cui'ne iyere tseama'ë, më'ë jëtëpi caye'ni? ²² Si'aye jaje caye cato, pai cuañejë ye'yaye a'ë, si'aye ja co'amaña cato iti yo'o macana cara ja'ñe a'ë. ²³ Nuñerepa cayë, ja teaye pa'iohua'i pa'ijë cui'ne capë ai jëaye cuañejë yo'oye ai ta'ñe yo'oyerepa ña cuañoji, Maija'quëre ti'añu'u cajë yo'oye. Jaje pa'iquëta'are mai capë yëyere sañope yo'oyere co'ai ma'ñe a'ë.

3

¹ Mësarü Cristo ja're huëisicohua'i sëte ma'tëmo co'amañare co'ejë'ë, Maija'quë ëja të'huire Cristo ñu'li hue'ña ayere. ² Ma'tëmo ayere ai yëjë pa'ijë'ë, iye yeja co'amañare cuasama'pë. ³ Mësarü cato, tsoe Cristo ja're cöni ju'isicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mësarü pa'iye yure Cristo ja're Maija'quëna yahuese'epi pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, Cristo mësarü pa'iyepi ñai co maca mësarujë i de'oyere pare timësicohua'ipi ñaija'cohua'i a'ë, i ja're cöni.

Tsoe Pa'iyë Cui'ne Huajëye Pa'iyë

⁵ Jaje pa'iyë sëte si'aye mësarü iye yeja aye yëyere ne huea saojë'ë: yequë nomiore, panita'a yequë ëmëre yo'oyere, ëa ña huesëyere, si'sire yëyere, co'amaña ai tsi'so timëñe cuasayere. Ja cato de'huasi diasure señeje pa'ye a'ë. ⁶ Jaje yo'ocohua'ire Maija'quë pëi nejoñepi daija'coa, ite de'oye sehuocaima'cohua'ire.

⁷ Ja'në mësarujë jare yo'ojë pa'ahuë'ë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yure mësarupi si'aye iyere jecojë'ë, pëtire, ëa ña huesëyere, co'ayere yecohua'ire tea ju'ijë tutu cayere, cui'ne mësarü yë'opopi si'si coca cayere. ⁹ Ja'në pa'ise'ere jëosicohua'i sëte, yure yecohua'ire cosoye pajë'ë. ¹⁰ Huajë pa'iyena, suñasicohua'ire ja pa'iyepi si'a mu'señapi ponaquë saiji, maire de'huasiquëje pa'iohua'i pa'iyena ite de'oyerepa asa ti'a macaja'a, yo'o tëjiyere caquë.

¹¹ Jaje pa'ina, huajë pa'iyë pacohua'ire cato peoji, griego pai a'ë, judío pai a'ë, caye peoyë, ca'ni tëacohua'i, tëama'cohua'i, jo'yaohua'i cui'ne jo'ya ne cuañoma'cohua'i. Coa si'a pai te'e pai pa'iyë, Cristo tsecohua'i, ipi si'aohua'ire pa'i do'ire. ¹² Maija'quëpi mësarute ai oi sahuani i pai pa'ijajë caquë soipi. Jaje pa'iyë sëte paire teaye ñani oiyena, de'oye necaiyere pana, ai jerepa pa'iyë cuasama'cohua'i pa'iyena, a'jicohua'i pa'iyena, cui'ne yo'o jujama'cohua'i pa'iyena, suñasicohua'irepa pa'ijë'ë. ¹³ Co'aji, quëco jujahuë caye peoyerepa. Sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Cajeipi sañope yo'ose'e paquë pa'ito, i co'aye yo'ose'ere oni yejejë'ë, Èjaërepa mësarute oi sai de'huacaise'ejë pa'ye. ¹⁴ Paire oiyena suñasicohua'irepa pa'ijë'ë, ja oiyepi de'oyerepa. Te'ijë pa'iohua'i tsioni pa'iyë pa'iji. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësarute, Maija'quë jo'cua de'oye pa'iyepi, mësarü joña de'oye cuajaquë caquë Maija'quëpi soini te'e capë acohua'ire nepi. Jare de'oji cajë pëpajë pa'ijë'ë.

¹⁶ Jaje pa'ina, si'anë Cristo cocapi mësarü joyo timëse'erepa pa'ijaquë. Pa'ina, yecohua'ire ye'yajë cui'ne yëhuojë'ë, tañe pa'i cocare papi. Mësarü joyore papi i necaise'ere pëpajë sihuajë jëjëjë'ë, tsoe toyase'epi, yure toyase'epi cui'ne joyo etayepi. ¹⁷ Cui'ne coa si'aye mësarü caye panita'a yo'oye pa'ito, mai Èjaë Jesucristore necaiyë cuasajë Jesús do'ija'a Maija'quëre de'oji cajë pëpajë'ë.

Huejasicohua'i Pa'iyë

¹⁸ Nëjohua'i mësarü ëjëohua'ire ëjaohua'ire cuasajë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, ja'ë, Cristore sehuosi nomiohua'i yo'ojë pa'iyë. ¹⁹ Cui'ne mësarü ëjëohua'ijë mësarü nëjohua'ire oijë pajë'ë, co'arepa jëaye tutu caye peoyerepa. ²⁰ Mamajë mësarujë si'aye mësarü ja'quëohua'i caye de'oye sehuocaijë'ë, ja'ë, Maija'quë sihuaquë ñaño. ²¹ Ja'quëohua'i mësarujë mësarü mamajëre de'oye oijë ye'yajë'ë, jerepa de'oye yo'oye yëja'cohua'ire, tea ju'iñeje yo'ojëna, co'a de'ojë. ²² Èjaohua'ire pacohua'i, jo'yaohua'i maña mësarujë

mësarü ëjaohua'ire de'oye sehuocaijê nejjê'ë. Iohua'i ña macase'le iohua'ini de'oye iñoñu'u cajê yo'oma'pê. Coa ai jerepa nuñerepa cuasa joyopi ëjaëre pare pa do'ire yo'ojê'ë. ²³ Jaje pa'ina, päini necaiyê cuasaye peoyerepa co'amaña nejjê'ë sihuajê, Èjaë Jesure necaiyejê pa'ye cuasajê. ²⁴ Jaje pa'ina, mësarü nuñerepa Èjaëni Cristore necaisi do'ire, i mësarute i paye ayere isija'quê api, nesi do'ire. Jare mësarü tsoe asajê yo'oyê. ²⁵ Jaje pa'iquêta'are, co'aye yo'oquê cato, jare i co'aye yo'ose'eje pa'ye sai cuañoja'quê api. Jaje pa'ina, Maija'quêre cato peoji iquêse'ere de'oye yo'ocasi'i cayeye.

4

¹ Mësarujê ëjaohua'i, ma'tëmöre mësarü yo'ose'le caju'quêre mësarü Èjaëre pare paye sête jare cuasajê mësarute necaicohua'ire de'oye nuñerepa yo'ojê'ë.

² Sëtasicohua'ipi pa'ijê si'anëpi Maija'quêre sejjê de'oji cajê ite pëpajê pa'ijê'ë. ³ Cui'ne yêquêrejê secacaijê'ë, mai Èjaëpi i coca quëaja'a sa'ro hui'yocaijaquêre, yahuesi cocare Cristo ayere cajê quëaja'quêre, ja cocare yê'ë quëaquê pa'i do'ire tsea cuañosiquê pa'iquê.

⁴ Sejjê'ë, cui'ne yê'ë i coca quëa maca tiñarepa asaye quëa ja'ñere.

⁵ Sehuoma'cohua'i ja're pa'ini ñare pajê pa'ijê'ë, si'anê de'oyese'le yo'ojê. ⁶ Jaje pa'ina, mësarü coca cayepi saija'iñeje pa'ye de'oyerepa pa'ijaquê cui'ne iohua'i seni asañu'u cajê señere. Pai ñapere de'oyerepa quëajê sehuoacicohua'i pa'ijê'ë.

Pëpa Tëjiye

⁷ Yêquê oiquêrepa Tíquico nuñerepa Maija'quê do'iquêpi, yê'ë ja're de'oyerepa mai Èjaë co'amaña necaiquêpi, mësarute yê'ë yo'oquê pa'iyê quëaja'quê api. ⁸ Jaje pa'ina, mësarute yêquê pa'iyê quëaquê cui'ne Maija'quêre jerepa yêjê quëaja'quêni mësarü quê'rona jêjo saoyê. ⁹ Cui'ne i ja're conï saiji, yêquê oiquêrepa, nuñe pa'iquêrepa, Maija'quê do'iquê Onésimojê mësarü aquêjê. Jaohua'ipi quëaja'cohua'i a'ë, iño têtö saijê pa'iyê.

¹⁰ Aristarcopi yê'ë ja're tsea cuañosiquê pa'iquêpi mësarute pëpa saoji, cui'ne Marcosjê pëpaji, Bernabé mamaëje. Jaëpi mësarü quê'rona saiquê pa'ito de'oye pëpani ñacaijê'ë, ite. ¹¹ Jesús yequê mami Justo hue'equêjê pëpaji, mësarute. Icohua'i a'ë, judío pai acohua'ipi sehuosicohua'ipi, Maija'quê cuañe te'te ayere yê'ë ja're nesicohua'i, jaohua'ipi yê'ëre sihua ëaye necaisicohua'i a'ë. ¹² Epafrasjê mësarute pëpaji, mai Èjaë Jesucristore necaiquêpi. Jaë cato mësarü aquê api. Jaje pa'ina, mësarüni cuasaquê si'anëpi Maija'quêre secacaiji, mësarupi ocue pa'i macarepa pa'ijê Maija'quêna mësarü pa'iyere isisicohua'ire papi i yêyere yo'ojajê caquê. ¹³ Yê'ëpi ñaquê a'ë, Epafras mësarute, cui'ne Laodicea pa'icohua'ire cui'ne Hierápolis pa'icohua'ire ai cuasaquê Maija'quêre sei pa'ina, ñaquê. ¹⁴ Cui'ne Lucas yê'ë oiquê paire jujuquêpi cui'ne Demaspi conï mësarute pëpayê.

¹⁵ Laodicea pa'icohua'ire, Maija'quê do'ijêre pëpacaijê'ë, cui'ne Ninfasreje pëpacaijê'ë, io huë'ena sehuosicohua'i tsi'sisicohua'ireje pëpacaijê'ë. ¹⁶ Mësarupi iye toya ja'o ña tējini jêjo saojê'ë, Laodicea sehuosicohua'ina, jaohua'ijê ñaja'cohua'ire. Cui'ne mësarupi ñajê'ë, Laodiceapi yê'ë toya daose'le mësarü quê'ro ti'acquêna. ¹⁷ Ñeje Arquipore cajê'ë: "Mê'ëre mai Èjaë necaijaquê caquê cuañe nêose'ere de'oyerepa yo'ojê'ë."

¹⁸ Yê'ë Pablopi pëpaquê iye toya e'que yê'ë jêtê carapëpi toyayê, huanëyema'pê pa'ijê'ë, yê'ë cosiquêpi pa'iyê. Maija'quê oi ñacaiyepi mësarüni pa'ijaquê.

1 TESALONICENSES

Pablo Cui'ne I Cōcohua'i Toyaye

¹ Yě'ě Pablo cui'ne Silvano cui'ne Timoteo cōni toyayē, iye toya ja'hua. Maija'quē do'ijēna, Tesalónica daripē pa'icohua'ina Maija'quēna tsioni cui'ne Jesucristo ja'ire pa'icohua'ina, Maija'quēpi cui'ne mai Ējaē Jesucristopi cōni coa isiyepi, de'oye pa'ijē'ě.

Tesalonicenses Pqi Iñose'e

² Mēsarute Maija'quē huasose'ere cuasajē si'anē Maija'quēre secacaiyē, de'oji cajē ite pēpayē. ³ Cui'ne mēsaru mai Ējaē Jesucristopi si'aye ne tī'acaiye paji cuasajē ocue pa'i macarepa uteyepi cōcaina, si'aye yo'o jujama'pē ai yo'oye pa'itojē quēcohuē. Cui'ne Maija'quē pa'ire paji cuasayepi co'amaña nehuē. Cui'ne paire oiyepi pa'ina, yecohua'ire neca'ē. Jare si'anē Maija'quē ña hue'ñana cuasajē señē. ⁴ Maija'quē do'ijē, mēsarute Maija'quēpi oi sahuani nesicohua'i a'ē cuasajē pa'iyē, yēquē. ⁵ Cui'ne yēquē mēsarute huaso coca quēa maca coa pai yē'ose'e cajē quēaye pahuē. Mēsarupi asayē, yēquē mēsaru de'oye pa'iyere cajē yo'ose'e, Maija'quē joyo tuture papi yo'ojē cui'ne nuñerepa itirepa cocare quēayē cajē quēase'e.

⁶ Quēajēna, mēsarupi yēquē pa'iyere cui'ne Ējaē pa'iyere ye'yehuē, Maija'quē coca asa do'ire ai yo'oye pa'itojē. Jaje pa'ina, mēsaru sihuajē asahuē, Jesús cocare Maija'quē joyopi sihuaye isiquēna. ⁷ Jaje yo'ojē mēsaru de'oye pani iñoñere tī'ahuē, si'a Macedonia cui'ne Acaya sehuosicohua'ire. ⁸ Mēsaru quē'ro huēose'epi mai Ējaē coca jai saiji, coa si'a hue'ña. Jaje pa'ina, Macedoniase'e cui'ne Acayase'e tī'añe papi. Ai jerepa yequē hue'ñaje tī'api. Tī'aquēna, asayē, mēsaru Maija'quē pa'ire paji cuasajē pa'iyere. Jaje pa'ina, yēquē mēsaru ayere cajē quēaye peoyē. ⁹ Jaje quēaye pajēna, iohua'ipi quēayē, yēquē mēsaru quē'ro do'i saisi maca mēsaru yēquēre de'oye pēpani, cui'ne pai de'huase'ere Maija'quē api cuasase'ere jēoni, Maija'quē huajēquēre pani sehuoni necai huēose'ere. ¹⁰ Cui'ne quēayē, Maija'quē mamaquēpi ju'isiquēni huēosiquēpi Ējaē Jesucristo ma'tēmopi co'i coja'quē api cajē mēsaru utejē pa'iyere. Maire nejoñe daiye huasoquē api, Jesús.

2

Pablo Tesalonicenses Yo'ose'e

¹ Maija'quē do'ijē, mēsarupi tsoe asayē, yēquē mēsaru quē'ro do'i sainsi coa noni cu'iyē pase'e. ² Jaje pa'ina, mēsarupi tsoe asayē, yēquē ja'nē Filiposna ai yo'ose'e, co'acohua'i a'ē cajē josa yo'ojēna. Jaje pa'iquēta'are Maija'quēpi cōcaina, quēcojē Maija'quē de'o coca quēahuē, mēsarute, jaiye tutu sañope yo'oye pa'itojē. ³ Jaje pa'ina, yēquē yēhuojē soiye cato coa tayose'e peoji. Si'sijē peoji. Cui'ne coa paini cosoñu'u cajē cayēpe peoye a'ē. ⁴ Coa ai jerepa Maija'quēpi i de'o cocare quēaja'cohua'i a'ē caquē ñani sahuani nesicohua'ipi cayē. Paini de'oye yo'o iñoñu'u cajē yo'oma'pē pa'iyē. Coa ai jerepa Maija'quēre pani yēquē joña cuasaye ñaquēni cajē yo'oyē. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quē cui'ne mēsaru pa'iyē, yēquē mēsarute ēaye asa cuño cocapi cajē, cui'ne curire tī'añu'u cajē yo'oye pañe ñasicohua'i. ⁶ Paipi de'oye yēquēre cajajē cajē co'eye pahuē. Mēsarupi panije yecohua'ipi Cristo jējo daosicohua'i a'ē cajē yo'oye pa'iquēta'are pahuē. ⁷ Jaje pa'iquēta'are coa ai jerepa mēsarute oijē de'o pēca ja'co mamajēre ñacaiō ai de'huayeje pa'ye yo'ohuē, mēsarute. ⁸ Yēquē mēsarute ai oē'ē. Jaje pa'ina, coa de'o cocase'e quēaye yēye pahuē, cui'ne yēquē pa'iyēje mēsaruna isiyē yēhuē, yēquē mēsarute ai oi do'ire. ⁹ Maija'quē do'ijē, yēquē pa'iyere cuasajē, ñamiñapi cui'ne mu'señapi co'amaña nehuē. Ja yo'ose'e mēsarupi asayē. Mēsaru acohua'ipi yēquēni cōcañu'u cajē ai yo'oma'cohua'ini cajē yēquēpi nehuē, Maija'quē coca quēa maca.

¹⁰ Mēsaru cui'ne Maija'quē pa'iyē, yēquē nuñere papi si'si peoyepi, yecohua'ijē co'aye yo'oyē caye peoyere papi, yo'ojēna, ñasicohua'i. ¹¹ Cui'ne mēsarupi asayē, yēquē mēsarute pai ñapere jerepa yējē yo'oye ne huēose'ere cui'ne oicohua'i pa'ijēna, ca

yë'huase'ere pëca ja'quë mamajëre yo'oyeje pa'ye. ¹² Jaje yo'ojë cui'ne cuañehuë, mësarute Maija'quëre sehuosicohua'irepa pa'iyere pa'ijë'ë, Maija'quë yëyere yo'ojë. Ipi mësarute soipi, i cuañe te'tere, cui'ne i de'oyere pare i ja're cõni paja'cohua'ire cahuë.

¹³ Yëquë quëajëna, asani de'hue Maija'quë cocare pa'ë cajë sehuohuë, mësaruru. Pai quëaye a'ë cuasajë sehuoye pahuë, nuñerepa Maija'quë cocare pare iye mësaruru sehuose'e. Jaje pa'ina, mësaruru sehuose'ere cuasajë Maija'quëre de'oji cajë pëpajë señë. Maija'quë cocarepa sëte mësarute itipi yo'oquë pa'iji, sehuocohua'ire. ¹⁴ Mësaruru Maija'quë coca sehuo do'ire ai yo'oyë, mësaruru cajeohua'ipi sañope yo'ojëna. Judío pai sehuocohua'ireje iohua'i cajeohua'ipi sañope yo'ojëna, ai yo'ohuë, Cristo Jesús tsecohua'ipi. Jaohua'ire yo'ose'eje pa'ye yo'oyë, mësaruteje. ¹⁵ Iye judío paipi Èjaë Jesure huaë'ë, Maija'quëre quëacaicohua'ire huaise'eje pa'ye, cui'ne yëquëreje pëijë eto sahuë. Maija'quëre cui'ne si'aohua'ire sañope yo'oyë. ¹⁶ Jaje yo'ojë judío paipi ëseyë, Maija'quë coca judío pai peocohua'ire huaso cuañojajë cajë quëayere. Jaje yo'ojë jero sa'na iohua'i co'aye yo'oyere mëoñë. Jaje yo'ojë pa'icohua'ire yureta'a, titapi, Maija'quë iohua'ire ai yo'oyepi sai ja'ñe.

Pablopì Yëji, Tijupë Sani ÑaÑe Tesalónica Pa'icohua'ire

¹⁷ Maija'quë do'ijë, mësarute jëoni so'ore pa'inije huñëyema'pë pa'ë. Si'anë cuasahuë, ñama'pë pa'inije, ai esa sani ña'ñe nëina. ¹⁸ Yë'ë Pablopì coa si'anëpi sani ñasi'i caquëta'a ti saiye pahuë, Satanáspi, huati ëjaëpi ëse do'ire. ¹⁹ ¿Jaje pa'ina, ique a'ni yëquë uteye, yëquë sihuaye cui'ne yëquë nere pahuë cajë cuasa ja'ñe? Mësaruru a'ë, Èjaë Jesucristo dai maca yëquë sihua ja'ñe. ²⁰ Jaje pa'ijë'ë, mësaruru a'ë, yëquë de'oyerepa nese'ere ñajë sihua ja'ñe.

3

¹ Mësarute cuasayepi quëcoye peoyena, te'i Atenasna pëasi'i cuasahuë. Cuasani pëaquë ² Timoteore Maija'quë do'iquëre Cristo huasoquë coca quëaquëre jëjo sahuë, jaëpi mësarute tutu isicai cui'ne mësaruru Maija'quë pa'ire paji cuasayere jerepa paye necaijaquë caquë. ³ Necaina, mësaruru acohua'ipi te'ije ai yo'oye pa'itoje yo'o jujama'pë pa'ijajë caquë jëjo sahuë. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, mai jaje ai yo'o ja'ñe pa'ie. ⁴ Iyere mësarute quëahuë, maire ai yo'oye pa'ija'coa cajë. Mësaruru ja're yëquë pa'i maca, iti case'epi ai yo'oye ti'api, mësaruru asase'eje pa'ye. ⁵ Jaje pa'ina, quëcoyepi peoquëna, Timoteore jëjo sahuë, mësaruru Maija'quëre pa'ire paji cuasajë pa'iyere seni asaja'quëre. Yequë huatipi co'aye yo'oyena ne taouna, yëquë mësarute quëase'epi do'i peoye pa'ima'quë caquë jëjo sahuë.

⁶ Yure Timoteo mësaruru quë'ropi co'ini quëapi, mësaruru de'oye Maija'quë pa'ire paji cuasajë cui'ne yecohua'ire oijë pa'iyere. Cui'ne quëapi, mësaruru yëquëre yëjë cuasajë pa'iyere. Cui'ne yëquë mësarute ña ëaquëna, pa'ieje cui'ne mësaruru yëquëre ña ëaquëna, pa'iyë quëapi. ⁷ Maija'quë do'ijë, yëquë co'a ju'ijë cui'ne ai yo'ojë pa'icohua'ini, mësaruru ocue pa'i macarepa Maija'quë pa'ire paji cuasajë pa'iyere quëaquëna, asani sihuahuë. ⁸ Mësaruru jaje Èjaëre ocue pa'i macarepa tuiyere asarena, yëquëre huajë pa'i huëose'eje pa'yerepa nëiji. ⁹ ¿Jaje pa'ina, me Maija'quëre cajë pëpaye'ni mësaruru necaiyere ai sihuayere yëquë joñoana ta'ye saise'erepa pani Maija'quë ña huë'ñana? ¹⁰ Mu'señapi cui'ne ñamiñapi Maija'quëre señë, jëjo saojë'ë cajë, mësarute sani ñajë mësarute Maija'quë pa'ire paji cuasaye caraye si'aye ne ti'acañu'u cajë.

¹¹ Maija'quëpi cui'ne mai Èjaë Jesucristopi cocaijaquë yëquë mësaruru quë'ro do'i sai ja'ñe. ¹² Jare ipi mësarute paire oiye cui'ne sa'ñe ai oijë pa'ie necaijaquë, yëquë mësarute oiyeje pa'ye oija'cohua'ire. ¹³ Jare ipi mësarute, mësaruru joñoana ocue pa'i macarepa cuasajë pa'ie nejaquë. Nequëna, de'ocohua'irepa pa'ijë'ë, co'aye yo'o do'i peocohua'ire papi, Maija'quë Diosu ña huë'ñana, mai Èjaë Jesucristo i tsecohua'i de'ocohua'irepa ja're dai maca.

4

Maija'quë Sihuaquë Ñañere Pa'iyë

¹ De'oji, jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë, Mësarute mai Ējaë Jesucristo mamipi cuañejë señë, Maija'quë sihuaquë ñañere, yëquë ye'yase'ere jerepa yo'ojë pa'ijajë cajë. Tsoe mësarupi jaje pa'iyë.

² Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, mai Ējaë cuañe tutupi yëquë ye'yajë quëase'e, mësaruru yo'o ja'ñere. ³ Maija'quë sihuaquë ñañe iye a'ë, i tsecohua'irepa pa'ijë yequë nomiore panita'a yequë ëmëre ti yo'oma'pë pa'iyë a'ë. ⁴ Pai ñape nëjohua'ire pajë, de'oyerepa pa'ijë, iohua'ire ëjaohua'ire ñajë paye a'ë. ⁵ Maija'quëre sehuoma'cohua'i yo'oyejë pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë, tëto saiperepa ëaye nëñepi cui'ne co'aye yëyepi airepa pa'i do'ire. Jaje pa'ina, ⁶ Maija'quë do'iquëre ti i paye josa yo'ocaima'pë pa'ijë'ë, iye yë'ë quëase'e aye. Jaje yo'ocohua'ire, mai Ējaëpi tuturepa saija'quë api, yëquë mësarute yo'oma'ñe a'ë quëase'ejë pa'ye. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë maire soima'ë paji'i, si'sire yo'ojë pa'ija'cohua'ini. Coa ai jerepa ina isisicohua'ipi pa'ija'cohua'ini soipi. ⁸ Jaje pa'ina, iye ye'yayere paipi co'aye a'ë cajë asaye coecohua'i pani, pai iti ye'yacohua'ini coema'pë pa'iyë, Maija'quëni coeyë, mësarute i de'ojoye isisiquëni.

⁹ Tsoe Maija'quëpi mësarute sa'ñe oijë pa'iyë ye'yasi do'ire, Maija'quë do'ijëja'a sa'ñe oijë pa'iyë aye toyaye pañë. ¹⁰ Jaje pa'ina, mësaruru si'aohua'ire Maija'quë do'ijëre Macedonia pa'icohua'ire oijë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are jero sa'na ai paire oiyepi mësarute pa'ijaquë cajë cuañëñë. ¹¹ Yecohua'ire josa yo'oma'pë de'oye pa'ijë'ë, mësaruru co'amañare pase'e nejë. Yëquë cuañese'ejë mësaruru jëñapi nejë pa'ijë'ë. ¹² Jaje pa'ijëna, sehuoma'cohua'ijë mësarute ëjaohua'ire ñaja'cohua'ire, cui'ne mësarute carayeje peoja'core.

Mai Ējaë Dai Ja'ñe

¹³ Maija'quë do'ijë, sehuoma'cohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cuasacohua'ipi ai oiyë. Jaje pa'ina, mësarupi jaohua'i oiyejë ju'isicohua'ire ai oima'cohua'ini caquë, ju'isicohua'ire yo'oye quëasi'i. ¹⁴ Jesús ju'isiquëpi huëji'i, mai asayeje pa'ye, cui'ne pa'ye Maija'quëpi si'aohua'ire Jesure sehuoni ju'isicohua'ire Jesús ja're cõni daja'quë api.

¹⁵ Jaje pa'ina, cayë, mësarute mai Ējaë ayere ye'yayë sëte. Mai huajëcohua'i Ējaë dai maca pa'icohua'i ju'isicohua'ire du'ru tëto saiye paja'cohua'i a'ë. ¹⁶ Jare ipi mai Ējaë ma'tëmopi cuañequë yë'ore papi, tutu quë'ipi, cui'ne huiñaohua'i Ējaërepa yë'opi, cui'ne Maija'quë duruhuëpi cõni jui maca cajeja'quë api. Ja maca Cristore sehuoni ju'isicohua'ipi du'ru huëija'cohua'i a'ë. ¹⁷ Huëtena, ja maca mai huajëcohua'ipi huëisicohua'i ja're cõni mëijë peo de'otona, siri quë'rona sañope ti'aja'cohua'i a'ë, Ējaëre pare. Ti'ani i ja're cõni ti pa'ija'cohua'i a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, iye cocare sa'ñe cajë yo'o jujahuë cuasacohua'ire tutu isijë'ë, jerepa sihuajë yëjë yo'oja'cohua'ire.

5

¹ Iti daija'a mu'se cui'ne iti tëcahuë toyayë pañë, Maija'quë do'ijë. ² Tsoe mësarupi asayë, mai Ējaë dai mu'se cato co'amaña imaquë ñami daiyeje pa'ye dasipi. ³ Pai de'oji jo'cua pa'ire payë, si'aye de'oji ca maca coa nejoñepi ti'asipi, jaohua'ire, nomio tsì coa huëocona, a'si huëoyejë pa'ye. Ja maca jëaye peoji. ⁴ Maija'quë do'ijë, mësaruru cato nea huëñare pa'ima'pë pa'iyë. Co'amaña ñaë yo'oquëna, ña quëquëyeje pa'ye mai Ējaë da tita mu'se, ña quëquëye. ⁵ Si'aohua'i mësaruru mia huë'ña acohua'i a'ë, mu'se acohua'i a'ë. Ñami cui'ne neañe acohua'i peoyë. ⁶ Jaje pa'ina, mai caiñe peoji, yecohua'i yo'oyejë. Coa ai jerepa sëtasicohua'ipi nuñerepa pa'iyere ñajë pañu'u. ⁷ Jaje pa'ina, caicohua'i caiñë, ñami. Cui'ne cõno cuepecohua'i cuepeyë, ñami.

⁸ Jaje pa'iquëta'are mai mu'se acohua'i cato ñare pajë nuñere pare tayo ma'ñere pa'iyë pa'iji. Maija'quë pa'ire paji cuasayena cui'ne paire oiyena suñani, soldado i coti saihuë quëna cañapi suñani jëayeje pa'ye, cui'ne huaso tējisicohua'i pa'i ja'ñere uteyena, soldado quëna mapë puani jëayeje pa'ye jëañu'u. ⁹ Maija'quë nejoja'cohua'ini maire

soima'ë paji'i. Coa ai jerepa mai Ējaë Jesucristo do'ipi huasosicohua'i pa'ijajë caquë soipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesucristo mai do'ire jucacaji'i, maipi i ja're coni ju'isicohua'i panije, cui'ne huajëcuhua'i pa'inije pa'ijajë caquë. ¹¹ Jaje pa'ina, pai ñape yecohua'ire tutu isicajë, yo'o jujahuë cuasacohua'ire jerepa yëjë yo'oye necajë'ë. Noni jaje yo'ojë pa'icohua'i sëte.

Pablo Yëhuose'e Sehuosicohua'ire

¹² De'oji, yure mësarute Maija'quë do'ijëre señë, mësarujare pa'ijë co'amaña nejë. Iyere yo'ojë'ë cajë, cui'ne yëhuojë, mai Ējaë yëyejë yo'ojë mësarute sacohua'ire, mësarupi ëjaohua'ire ña'ne pa'iji, caquë. ¹³ Jaje pa'ina, mësarute iohua'i necai do'ire cuasajë ai oijë ëjaohua'ire ñajë pajë'ë. Pai ñape sa'ne de'oye yo'ojë, jo'cua pa'ijë'ë.

¹⁴ Cui'ne Maija'quë do'ijë cuañeñë, mësarute, neñe josa coecohua'ire yëhuojë'ë, caquë. Cui'ne yo'o jujahuë cuasacohua'ire cöcayë'ë, Jesús yo'oyere jerepa yëjë yo'oja'cohua'ire, cui'ne cöcayë'ë, Maija'quëre cuasaye tutu peocohua'ire. Si'aohua'ire de'oye cuasajë dahuëre yo'ojë cöcayë'ë pa'ijë'ë.

¹⁵ De'hua ñajë pa'ijë'ë, te'ijë yequëpi co'aye yo'ouna, cui'ne co'ayepi saisi'i caquë yo'oma'ë pa'ijaquë, coa ai jerepa sa'ne de'oye yo'ojë pa'ijë, cui'ne si'aohua'ire yecohua'ire de'oye yo'oyere cuasajë'ë.

¹⁶ Si'anë sihuacohua'i pa'ijë'ë. ¹⁷ Si'anë Maija'quëre sejë pa'ijë'ë. ¹⁸ Si'aye mësarute daiye Maija'quëna yëye a'ë. Jaje pa'ina, de'oji cajë Maija'quëre pëpajë'ë, Cristo Jesure sehuocohua'i sëte.

¹⁹ Toa yayoyejë pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo pa'iyere. ²⁰ Cui'ne coecaima'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i caye pa'ito. ²¹ Asani si'aye nuñere pa'ni iti cajë neñani de'oyese'e de'huajë'ë. ²² Si'aye co'aye yo'oma'pë pa'ijë'ë.

²³ Jare ipi Maija'quëpi, jo'cua de'oye pa'iyë paquëpi, mësarute nuñerepa de'ocohua'ire necajë'ë, necani mësarujare pa'iyë si'aye joyo, cuasaye cui'ne capë ti si'si te'te peocohua'ire pare ñacai pajaquë mai Ējaë Jesucristo dai mu'sere caquë. ²⁴ Mësarute soisiquë ti tayoma'quë api. Jaje pa'ina, i case'ejë pa'ye ne ti'aja'quë api.

Pëpa Tëjiye

²⁵ Maija'quë do'ijë, yëquëre Maija'quëre secacajë'ë.

²⁶ De'oye sihuayepi sihuajë, pëpacajë'ë, si'a sehuosicohua'ire.

²⁷ Mai Ējaë cuañequërepa do'ipi ca nëoñë, mësarute, iye toya ja'hua si'aohua'ire Maija'quë do'ijëre ña asojë'ë caquë.

²⁸ Mai Ējaë Jesucristopi mësaruna i coa necaiyepi yo'oquëna, pa'ijë'ë.

2 TESALONICENSES

Pablo Cui'ne ĩ Cȳcohua'i Toya Cȳse'e

¹ Yĕ'ĕ Pablo cui'ne Silvano cui'ne Timoteo ȳni iye toya ja'hua Tesalȳnica daripĕ acohua'ina, Maija'quĕ Diusuna cui'ne mai Ējaĕ Jesucristona tsiosicohua'ina toyayĕ.
² Diusu Maija'quĕpi cui'ne mai Ējaĕ Jesucristopi necaina, jo'cua de'oye pa'ijĕ'ĕ, cajĕ.

Maija'quĕ Co'ye Yo'ocohua'ire Sȳi De'huaye

³ Mĕsaruru Maija'quĕre pa'iji cuasayepi ai jerepa ai de'oquĕna, cui'ne paire oiyepi jero sa'na ai jerepa oiyepa pa'ina, Maija'quĕre si'anĕ mĕsaruni cuasajĕ Maija'quĕre sejĕ de'oji cajĕ pĕpayĕ. ⁴ Cui'ne mĕsaruru yecohua'ipi jȳsa yo'ojĕna, neñañere quĕcojĕ Maija'quĕ pa'ire paji cuasa do'ire pa'iyere, yĕquĕpi sehuosicohua'i ja're ȳni de'oyerepa yo'oye'ni cajĕ sihuayĕ, mĕsaruru pa'iyere. ⁵ Iye yo'oyepi Maija'quĕ pa'i ñape yo'ose'ere ca de'huaquĕpi nuñerepa yo'oyere. Jaje pa'ina, Maija'quĕpi mĕsarute de'ocohua'ire pare ĕja de'huaji, ĩ cuañe te'te cacaja'cohua'ire ja ai yo'o do'ipi.

⁶ Jaje pa'ina, nuñere pa'ĕ, mĕsarute, jȳsa yo'osicohua'ire Maija'quĕpi ai yo'oyepi ĩohua'ire sañe. ⁷ Mĕsaruni ai yo'osicohua'ini pĕa huajĕyere ĩsiquĕ, yĕquĕ ja're ȳni. Iye yo'oye cato pa'ija'coa, Ējaĕ Jesús ĩ huiñaohua'i tutu quĕ'iohua'i ja're ȳni ma'tĕmopi toa coro ne'su mĕiñeja'a ñai maca. ⁸ Ja maca Maija'quĕ pa'iyepi asaye coesicohua'ire, cui'ne Jesús huaso coca asaye coesicohua'ire si'sequĕ nejosi'quĕ daija'quĕ api. ⁹ Ja maca jaohua'i ti nejo cuañoja'cohua'i a'ĕ, Ējaĕrepa cui'ne ĩ de'o tuturepa peo hue'ña, so'ona. ¹⁰ Jaje nejo cuañosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ĕ, mai Ējaĕ Jesús ĩ tȳcohua'ire de'ocohua'ire pare nesiquĕ dai maca, ĩte sehuocohua'i si'aohua'i ĩte ña quĕquĕjĕ de'oquĕre pa'ni ca maca, cui'ne mĕsaruru te'e ȳni sihuaja'cohua'i a'ĕ, yĕquĕ quĕajĕna, sehuosicohua'ipi.

¹¹ Maija'quĕpi mĕsarute de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ĕ caquĕ soipi. Soisicohua'ipi jare ti'ajajĕ cajĕ si'anĕ Maija'quĕre seȳcaiyĕ. Cui'ne ĩ tutupi si'aye mĕsaruru de'oye neñe yĕjĕ cuasaye, cui'ne mĕsaruru Maija'quĕ pa'ire paji cuasa do'ipi co'amaña neñe ȳȳcani ti'ajaquĕ cajĕ señĕ. ¹² Señĕ, cui'ne Jesucristo mamipi de'oyerepa ca cuañoſe'e pa'ijaquĕ cajĕ mĕsarute de'oye necai do'ire, cui'ne mĕsaruru ĩ do'ire de'oye ca cuañojajĕ cajĕ.

2

Ti Co'laquĕ

¹⁻² Mai Ējaĕ dai ja'ñere cui'ne mai ĩ ja're tsiojai ja'ñere asacohua'ipi, Ējaĕ dai mu'se tsoe ti'api, yĕquĕ toyase'e a'ĕ cajĕna, asani so'o dai cocare asani panita'a jaje Maija'quĕ ĩñopi cayena asani ai cuasa huesĕma'pĕ pa'ijĕ'ĕ, cajĕ mĕsarute Maija'quĕ do'ijĕre jaje cuasama'pĕ cayĕ. ³ Coso cuañoſe'e pa'ijĕ'ĕ. Ja yĕ'ta'a Ējaĕ dai mu'se ti'ama'ne du'ru macarepa cato Maija'quĕre ai sañoſe'e yo'oyepi pa'ija'coa. Pa'ina, ne huesĕ hue'ña mamaquĕre papi co'aquĕre papi etaja'quĕ api, iye yejana. ⁴ Jaĕpi ai jerepa pa'i a'ĕ caquĕ sañoſe'e yo'oja'quĕ api, si'aye Diusu mami hue'eyere panita'a pa'i señere. Jaje yo'oquĕ Maija'quĕre se huĕ'ena cacani ja'runi yĕ'ĕ a'ĕ, Diusu caquĕ yo'oja'quĕ api.

⁵ Yĕ'ĕ iye ayere tsoe mĕsarute quĕahuĕ, mĕsaruru ja're pa'i maca, cuasajĕ'ĕ. ⁶ Yure mĕsaruru tsoe asayĕ, co'aquĕrepa eta mu'se ja ti'ama'ena, ĩ etaye ĕsequĕre. ⁷ Jaje pa'iquĕta'are tsoe yo'o huĕose'epi pa'iji, co'ayerepa yo'o ja'ñe, yahuese'e pa'iyepi, coa ĩte ĕsequĕ Maija'quĕ jayo iye yejapi eta saiyese'e carapi. Ja maca tsoe co'aquĕre papi pa'ija'quĕ api. ⁸ Pa'ina, Ējaĕ Jesucristopi dai ĩ yĕ'opo tutupi seȳco hue'equĕ, ĩ dai miañepi ĩte peo hue'ñarepa nejoja'quĕ api. ⁹ Iquĕ co'aquĕrepa cato Satanás ȳȳcaiyepi yo'oquĕpi daija'quĕ api, si'a huati tutu paquĕpi, cui'ne pa'i yo'o ti'a ma'ne co'a tutupi yo'o ĩñoquĕpi. ¹⁰ Ja tutupi yo'oquĕ nejo hue'ña saicohua'ire cosoja'quĕ api, nuñerepa cocare asani huaso cuañoſe'e pa'iyepi coesicohua'ire. ¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quĕ ĕsema'ĕ coa ñaji, jaohua'ire,

nuñerepa cocare sehuoye coesicohua'ipi tayose'ere itire pa'ë cajë cosoyere sehuojajë caquë. ¹² Sehuoni co'ayese'e sihuacohua'ipi si'aohua'i nejosicohua'i pa'ijajë caquë.

Sahuasicohua'i Pa'iyë

¹³ Maija'quë do'ijë, Ëjaë oicohua'irepa, Diusupi mësarute sahuani soipi, mësarupi nuñerepa coca asa do'ipi, cui'ne Maija'quë joyopi, de'ocohua'ire necai do'ipi du'ru huasosicohua'i pa'iyë tì'ajajë caquë. Jaje pa'ina, yëquë mësarü do'ire, si'anë Maija'quë de'o'ji cajë pëpaye pa'iji. ¹⁴ Jaje pa'ina, iyere caquë mësarute yëquë i huaso coca quëayeja'a soipi, mai Ëjaë Jesucristo de'oyerepa pajajë caquë.

¹⁵ Jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë, yëquë mësaruna ñajë ye'yase'ere, cui'ne yëquë toya saose'ere huñëyema'pë ocue pa'i macarepa tuijë'ë. ¹⁶ Mësarute Diusu, Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi maire oi de'oye necaiquëpi, maire ti ca yë'huaye isisiquëpi, cui'ne de'oyere pare utejë pa'iyë isisiquëpi, ¹⁷ jaëpi mësarü joñoana jerepa yëjë neñe isiquë, mësarute ocue pa'i macarepa ñacai paquëna, mësarü cayepi, cui'ne mësarü neñepi de'oyerepa pa'ijaquë.

3

Yëquëre Secacajë'ë

¹ De'o'ji. Maija'quëre do'ijë, yëquëre secacajë'ë, iyere cuasajë, mai cocapi si'a huë'ña esa tì'acquëna, paipi sihuajë sehuo ja'ñere mësarü sehuose'eje pa'ye. ² Jai pai yecohua'i Maija'quë pa'iji cuasama'cohua'i pa'iyë sëte, secacajë'ë, co'aye yo'oyena dahuëyesicohua'ipi josa yo'oye paja'cohua'ire, yëquëre. ³ Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë i case'eje pa'ye yo'o tì'acquëre papi mësarute ocue pa'i macarepa paquë ñacaijaquë, co'aye mësarü neñe peoja'core. ⁴ Jaje pa'ina, cuasayë, mai Ëjaëpi cöcaina, nejë pa'icohua'ipi, yëquë cuañese'eje sehuojë neja'cohua'i a'ë, jeoñe peoyerepa. ⁵ Jaje pa'ina, mai Ëjaëpi mësarute cöcarijaquë Diusu oiyeje pa'ye yecohua'ire oi ja'ñe, cui'ne ai yo'onije, Cristo tutu isiyepi quëcöcöhua'i pa'i ja'ñe.

Co'amaña Neñe

⁶ Maija'quë do'ijë, mësarute mai Ëjaë Jesucristo mamipi cuañeñë, co'amaña neñe coe Maija'quë do'iquëpi yëquë ye'yase'eje pa'ye pa'ima'quëre tsiomapë pa'ijë'ë. ⁷ Tsoe mësarupi asayë, yëquë ye'yase'e tuicohua'i pa'iyë. Yëquë mësarü quë'ro pa'i maca co'amaña nema'pë pa'iyë pahuë. ⁸ Cui'ne aöje do'i peoye aiñe pahuë. Saijë aë'ë, iti tse acohua'ina. Jaje pa'ina, ñami cui'ne mu'se co'amaña nehuë, mësarü acohua'ini dëquëyeje pa'ye yo'oyere coejë. ⁹ Mësarupi yëquëre cöcariye pa'iji cajë señe pa'iquëta'are, co'amañare nehuë, mësarupi yëquëna ye'yeni nejë pa'i ja'ñere cajë. ¹⁰ Yëquë ja yë'ta'a mësarü ja're pa'i maca ñeje ye'yahuë: co'amaña neñe coequë, aöje aiñe pajaquë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are asayë, jaro mësarü quë'ro acohua'ipi ti co'amaña nema'pë coa pa'ijë, co'amaña necohua'i cayeje pa'ye yecohua'ire quëajë cu'iyë, cajëna. ¹² Jaje pa'ina, jaohua'ire mai Ëjaë Jesucristo cuañe tuture papi cuañeñë, co'amaña nejajë iohua'li nese'ere aija'cohua'i.

¹³ Maija'quë do'ijë, de'oye yo'oye jeoma'pë pa'ijë'ë. ¹⁴ Mësarü acohua'ipi yëquë cajë iye toya saose'ere sehuocaima'cohua'li pa'ito, ñani jaëpi paji cani ite tsioma'pë pa'ijë'ë, ite huajëya'ye neija'core. ¹⁵ Jaje yo'ojëta'a ite mësarü pëiquëre pama'pë pa'ijë'ë, coa ai jerepa yoljeire yëhuoyeje pa'ye yëhuojë'ë, ite.

Tëjiyerepa Case'e

¹⁶ De'o'ji, mai Ëjaëpi mësarü ja're pa'i, jo'cua pa'iyë Ëjaëpi mësarute i pa'iyere isijaquë si'anëpi jajese'e.

¹⁷ Iye me cato yë'ë Pablopi pëpaquë toyayë, yë'ë jëtëpi, iye toya e'quena ñani yë'ë toya saocöa, cuasajajë caquë. Toya tëji huë'ña si'aye yë'ë toya saoye jaje toyaquë a'ë. ¹⁸ Mai Ëjaë Jesucristopi de'oye mësarute si'aohua'ire necaina, pa'ijë'ë. Jaje pa'ijaquë.

1 TIMOTEO

Pablo Toyase'e, Timoteona

¹ Yé'ë Pablo, Jesucristo jëjo saokuë a'ë, maire huasoquë Diusu cuãñeñepi, cui'ne mai Èjaë Jesucristo mai utejë pa'iquëpi. ² Maija'quëre pa'ire paji cuasa do'ire yé'ë mamaquë a'ë, mè'ë. Jaje pa'ina, iye toya ja'hua toyayë, Timoteo mè'ëre. Maija'quëpi cui'ne mai Èjaë Jesucristopi cõni mè'ëre de'oye necaijë, teaye ñani oiyere, cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere isijajë.

Tayo Ye'yase'ere De'hua Ñaño

³ Nuñerepa ye'yama'pë tayo ye'yacohua'ire mè'ëpi, jaje ye'yama'pë pa'ijajë caquë jaohua'ire yëhuojuquë cuasani Efeso daripëna pëajj'ë, cuãñehuë, yé'ë ja yé'ta'a Macedonia saima'në. ⁴ Aipë coca cõcaiyë paji, Maija'quë pa'ire paji cajë asa tì'año. Jaje pa'ina, aipë coca cui'ne aiohua'i pa'ise'e co'ye ye'yama'pë pa'ijajë jaohua'i. Ja cato sa'ñe pëti coca caye a'ë.

⁵ Yé'ë cato, de'o joyore papi, de'oye cuasayere papi, cui'ne Maija'quë pa'iji nuñerepa asayepi, pai ñape yecohua'ire oijë pa'ijajë caquë cuãñeñë, iye. ⁶ Iyere yecohua'i yo'oma'pë tayo sani coa cocase'e cacohua'i de'ohuë. ⁷ Jaje tayo saicohua'ipi paire Maija'quë coca ye'yacohua'i pañu'u, cajë. Yo'ojëta'a huesëyë, iohua'i cayeque. Cui'ne asa tì'ama'pë pa'iyë, iohua'i care payë cajë ye'yayere. Jaje pa'ina, nuñerepa ye'yayë, cuasajë tayoyë.

⁸ Maija'quë Moisésre cuãñese'e de'oye a'ë, iti cayeje pa'ye ye'yato. Tayo ye'yatota'a co'aji. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë cuãñese'e de'oye yo'ojë pa'icohua'ini caquë pa'iyë paji. Cuãñese'e cato, co'acohua'i asa ja'ñepi pa'iji. Jaohua'i cato Maija'quëre sañope yo'ocohua'ipi, cuãñese'ere sehuoma'cohua'ipi, si'si yo'ocohua'ipi, yo'o ma'ñere yo'ocohua'ipi, cui'ne Maija'quëre Èjaëre papi cama'cohua'ipi, coa si'aye Maija'quëre tì'añu'u cajë yo'oyere cue'cuecohua'ipi, ja'quëohua'ire huaicohua'ipi, paire huaicohua'ipi, ¹⁰ yëquë nomiore, panita'a yeco ëmëre yo'ocohua'ipi, ëmëohua'ija'a sa'ñe yo'ocohua'ipi, paire tseani yecohua'ina isicohua'ipi, cosocohua'ipi cui'ne care payë cajë coa cosocohua'ipi, cui'ne de'o cocare sañope cacohua'i asa ja'ñepi pa'iji, Maija'quë cuãñese'e. ¹¹ Maija'quë de'oquëpi iye de'o cocare huaso cocare pare yé'ëpi quëacaijaquë caquë cuãñe nëopi.

Maija'quë Teaye Ñani Cõcaise'e

¹² De'oji, caquë pëpayë, mai Èjaë Jesucristore, i co'amaña yé'ëpi tayoma'ë nuñe neja'quë api, caquë tutu isiquë, ite necaiquëre nesiquëre. ¹³ Yé'ë cato ja'në Jesure sañope caquë, sehuosicohua'ire tseaquë, cui'ne co'aye caquë yo'oquë pa'ë. Pa'ina, sehuoma'quëpi huesëquë yo'oji cuasani Maija'quëpi yé'ëre teaye ñani oi cõcaji'i. ¹⁴ Jaje yo'oni mai Èjaëpi yé'ëre jaiye de'oyere isipi, Maija'quë pa'ire paji cuasayere cui'ne paire oiyere Cristo Jesús ja're tsioni pa'ijë, mai payere.

¹⁵ Nuñerepa caye a'ë, Cristo Jesús co'acohua'ire huasosi'i caquë iye yejana daise'ere, si'ahua'i asaye pa'iji. Jaje pa'ina, yé'ëre ai jerepa co'aquëni huasopi. ¹⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi yé'ëre teaye ñani oi cõcaji'i. Jaje pa'ina, si'aye Jesucristo yo'o juja ma'ñere iñosi'i caquë yé'ëre huasopi. Jaje pa'ina, yure yé'ë jeteyo'je ite sehuoja'cohua'ire iñoquë a'ë, ti pa'iyë tì'aja'cohua'ire. ¹⁷ Jaje pa'ina, Èjaërepa de'oquëre pani ti pani huesë ëjaëre pani sihuajë pañu'u, juni huesëma'quëni, pa'ije ñama'quëni, cui'ne te'i Diusure pani. Jaje pa'ijaquë.

¹⁸ Maija'quëre quëacohua'ipi ai tsoe mè'ë yo'o ja'ñere case'eye pa'ye de'oye yo'ojaquë caquë cuãñeñë, Timoteo yé'ë mamaquë mè'ëre. Jaje case'epi cõcaina, Maija'quë pa'ire paji cuasaquëni cui'ne de'oyerepa cuasaquëpi de'oyerepa yo'ojë'ë. ¹⁹ Yecohua'i iohua'i de'oye cuasajë pa'iyë quëayere sehuocaima'pë yo'ojë, iohua'i Maija'quë pa'ire paji cuasayere ne huesoni co'a de'ohuë. ²⁰ Jaje yo'ohuë, Himeneo cui'ne Alejandro. Jaje

yo'osicohua'ini yě'ēpi Satanásna isihuē, co'aye cacohua'ipi Maija'quēre co'aye caye pañere ye'yējajē caquē.

2

Maija'quēre Señe Ye'yaye

¹ Iyere du'ru macarepa yo'ojē pa'ijē'ē caquē cuañeñē, si'aohua'ire iye yeja pa'ico-hua'ire seacaijē Maija'quē necaiyere de'oji cajē pēpayere, necaire pajē'ē cajē señere, ai teaye cajē señere. ² Cui'ne paire cuañecohua'ire cui'ne pai ējaohua'ireje seacaiye pa'iji, mai sehuosicohua'ipi de'oye josa yo'oma'pēna, sihuajē pa'iyere cajē. ³⁻⁴ Jaje pa'ina, Maija'quē maire huasoquēpi si'aohua'i huasosicohua'i pa'ijē i nuñerepa cocare asa ti'ajajē caquē yēquē sēte ai sihuaquē ñaji, mai seacaiye. ⁵ Te'i api, Maija'quē. Cui'ne te'i api, Jesucristo, pai de'osiquē, maire tìohua'i pa'isicohua'ini Maija'quē ja're conì tsiyere necaiquē. Yequē peoji. ⁶ Jesucristopi si'aohua'ire huasoja'a do'ire juni saicaji'i. Jaje yo'oquē iñopi, i oi necaiyere. Ja iñose'ere si'anē irepa pa'iyere asaye pa'iji. ⁷ Ja coca necaiyere caquē yě'ēre coca quēacaiquēre cui'ne i jējo saquēre nepi. Judío pai peocohua'ire Maija'quē pa'ire paji cuasayere cui'ne nuñerepa cocare ye'yajaquē caquē. Quēare payē. Cosoye pañē.

⁸ Yēyē, yě'ē si'a hue'ña pa'icohua'ipi emēohua'i Maija'quēre secohua'i pani, de'o jēñapi mēajē, de'o joyore papi, pēti peocohua'ipi, cui'ne yecohua'ire sañope case'e peocohua'ire papi señere. ⁹ Cui'ne nomiohua'ije de'oye caña ju'ijajē, nomiohua'irepa ju'iyepi, co'aye ña cuaño ma'ñere, ēja de'ocohua'i pani, tēto saiperepa naña yoni, curi nese'ere jua nēoni cui'ne jaiye y'yo se'huoni panita'a jai do'i cañare suñani de'ocore pa'ē cajē yo'oma'pē pa'ijē'ē. ¹⁰ Coa ai jerepa de'o co'amaña neñepi iñoñe pa'iji, Maija'quēna iohua'i pa'iyere isisicohua'i pa'iyere. ¹¹ Nomiohua'i cato Maija'quē coca ye'ya hue'ña jo'cuarepa dahuēre ñu'ijē asaye pa'iji. ¹² Cui'ne nomiohua'ire ēseyē, jai pai tsi'si sitona ye'yaye. Cui'ne ēseyē, emēohua'ire meñe quēcoyeje. Coa ai jerepa de'oye jo'cua asaye pa'iji, nomiohua'i cato. ¹³ Maija'quēpi ai tsoeje Adánni du'ru de'huapi, ja jeteyo'je de'huapi, Evare. ¹⁴ Cui'ne du'ruje Adánni coso cuañoma'ē paji'i. Nomiohi coso cuañoni co'ayena tome huesō. ¹⁵ Jaje pa'iquēta'are nomio huaso cuañoja'coa, iopi mamajēre de'oye ñacaio ai de'huacopi, Maija'quē pa'iji cuasacopi paire oicopi, cui'ne de'oyere pare yo'oco pa'icopi.

3

Sehuosicohua'i Ējaohua'i Pa'iyere

¹ Sehuosicohua'i ējaē pa'iyere yēquē cato de'o co'amaña yo'oyere pare yēji. Nuñerepa cayē. ² Jaje pa'ina, sehuosicohua'i ējaē cato de'oye pa'iquēre papi pa'iyere pa'iji, sañope yecohua'ije caye peoquēpi, tel'ore nējore paquēpi, ta'ñe yo'oquēpi, ta'ñe asaquēpi, de'oyerepa pa'iquēpi, cui'ne paipi i huē'ena saijēna, si'anē de'oye pēpaquēpi, cui'ne de'oye ye'yaquēpi pa'iyere pa'iji. ³ Cono cuempema'quēpi, uihuaye yēma'quēpi, paire de'oye yo'oquēpi, jo'cua de'oye pa'iyere yēquēpi, cui'ne curire oima'quēpi pa'iyere pa'iji. ⁴ De'oyerepa i huē'e pa'icohua'ire cuañequēpi pa'iyere pa'iji. Mamajēpi i cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi, cui'ne ite ējaēre ñajēna, pa'iquēpi. ⁵ Jaje i huē'ere de'oye cuañema'quē pani, ¿me cui'ne Maija'quēre sehuosicohua'ire de'oye ñacaija'quē a'ni, huesēquē pani? ⁶ Jaje pa'ina, co'aji, sehuosicohua'i ējaē pa'iyere, yure maca sehuosiquēpi. Yure maca sehuosiquēpi coa jerepa pa'i a'ē cuasayese'le timēni yo'oquē huati ne huesē sitona cui'ne ne huesēye pa'i do'ire. ⁷ Cui'ne yequeje sehuoma'cohua'ipi de'oquē api cajē ējaēre ñaquēpi pa'iyere pa'iji. Jaje pa'ipi huati huaterē nesicona, cuēni dema'ē cui'ne co'aye cama'pēna pa'ija'quē api.

Sehuosicohua'i Coacacohua'i Pa'iyere

⁸ Jaje cui'ne sehuosicohua'ire necacohua'ije yecohua'ipi ējaohua'ire ñajēna, pa'ico-hua'ipi pa'iyere pa'iji, iohua'i ca nēose'ere si'a yě'quē maca yo'ocohua'ipi, cui'ne cono

cuepema'cohua'ipi, cui'ne cosojë curiquë nema'cohua'ipi pa'iyë pa'iji. ⁹ Maija'quë ññosi cocare mai sehuoyere de'oye de'huacohua'ipi, pa'iyë pa'iji. Mai cuasa joyopi sañope caye ti peocohua'ipi. ¹⁰ Du'ru macarepa neñañe pa'iji, jaohua'ire. Neñajëna, caraye peojë, yureta'a sehuosicohua'ire necaicohua'i pa'iyë pa'iji. ¹¹ Cui'ne nëjohua'ije yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'icohua'ipi, cui'ne co'a cocare asani yecohua'ina se quëama'cohua'ipi, ta'ñe yo'ocohua'ipi, cui'ne ñohua'i ca nëose'ere si'aye de'oye yo'ocohua'i pa'iyë pa'iji. ¹² Maija'quëre sehuocohua'ire necaiquë cato te'ore nëjore paquëpi, ñ mamajëre cui'ne ñ huë'e pa'icohua'ire de'oye cuañequëpi pa'iyë pa'iji. ¹³ Sehuosicohua'ire necaicohua'ipi ñohua'i yo'oyere de'oye necohua'i pa'ito, yecohua'ipi de'ocohua'i a'ë caja'cohua'i a'ë. Cajëna, ai jerepa sihuajë quëcojë Cristo Jesús cocare quëacaija'cohua'i a'ë.

Maija'quë Ñnose'ere Mai Sejë Pa'iyë

¹⁴ Esa sani ñaño yëyë, më'ëre. Jaje pa'iquëta'are toyayë, iye. ¹⁵ Yë'ëpi toë nëiquë pa'ito, më'ëpi Maija'quë pa'itë tsëcapëre de'oye yo'oye asasiquëpi de'oye yo'ojaquë caquë toyahuë. Maija'quë huajëquërepa tsëcuhua'ini cayë. Nuñerepa cocare pajë nejocai ma'ñe cajë sañope yo'ocohua'ini. ¹⁶ Mai sehuojë seña jaiyere pa'ë, pa'itë asa ti'a ma'ñe. Cristopi paije pa'itë daji'i, Maija'quë joyopi quëapi, ñ pa'iyere. Huiñaohua'ipi ite ai cuasajë ñahuë. Si'a yeja pa'icohua'ire quëahuë, ñ coca. Quëajëna, pa'itë sehuohuë. Maija'quëpi ite ñ de'ohuë'ñare pana sapi.

4

Maija'quëre Cuasase'ere Jeocoja'cohua'i A'ë

¹ Tiñarepa quëaji, Maija'quë joyopi ñeje: Tëji mu'seña jai pa'itë Maija'quë pa'iji cuasayere jeocoja'cohua'i a'ë, caquë. Coa coso joñoa ye'yayere tuijë, huatiohua'i ye'yayere ye'yëjë. ² Jaje yo'ojë, quëna tarapë ucopi ëo huesose'ejë pa'iohua'ipi de'oye pa'iyë ti cuasama'cohua'ipi cayere asaja'cohua'i a'ë, nuñerepa pa'ima'cohua'ipi coso pa'ipi ye'yayere. ³ Jaohua'ipi huejaye co'aji, caja'cohua'i a'ë, cui'ne aiñere ëseja'cohua'i a'ë, nuñerepa coca asacohua'ipi de'oji cajë Maija'quëre pëpajë sejë ai ja'ñere de'huase'ere. ⁴ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë de'huase'e de'oye a'ë. Jaje de'oyere ma'ipi coeye co'aji. Jaje pa'ina, coa ai jerepa Maija'quëni de'oji cajë pëpajë itire pajë cui'ne aiñe de'oji. ⁵ Maija'quë cocapi cui'ne mai ite señepi de'oyerepa necaiji.

Jesucristo De'ohuë'ere Pa'iyë

⁶ Më'ëpi iyere Maija'quë do'ijëre ye'yaquë, cui'ne më'ëje Maija'quë pa'ire pa'iji cuasayere ani huajëquë pa'itë cui'ne më'ëre ye'yase'ere yo'oque pa'ini, Jesucristo de'ohuë'ere pa'ija'quë a'ë, më'ë. ⁷ Jaje pa'ina, ti asacaima'ë pa'ijë'ë, iye yeja aipë coca huesëjë caye. Maija'quë co'amaña necaiyere pare yo'oque ye'yëjë'ë. ⁸ Më'ë tutu quë'i pa'ija'quë caquë ai cuasajë yo'oye a'ri maña cöcayë a'ë. Maija'quëre de'oyerepa pa'iyë cato iye yeja pa'iyë, cui'ne jeteyo'je pa'itë ja'ñeje cöcayë a'ë. ⁹ Iye caye nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, si'aohua'i asacajë sehuoye pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, ñ co'amañare tuturepa yo'ojë nejë pa'iyë, Maija'quë huajëquëre pana quëco pajë, si'aohua'ire ite sehuocohua'ise'ere huasoquëna.

¹¹ Jaje pa'ina, iye cocare cuañequë ye'yayë pa'iji, më'ë. ¹² De'ohuë'ere pa'ijë'ë, më'ëre pösëni co'aye cajë cue'cuejë. Jaje pa'ina, më'ë coca cayepi, më'ë yo'oyepi, pa'ire oiyepi, Maija'quë pa'ire pa'iji cuasayepi, cui'ne nuñerepa de'oyese'e yo'oque pa'iyepi ññojë'ë, sehuosicohua'ire. ñohua'ijë më'ë pa'iyëje pa'ija'cohua'ire. ¹³ Ja yë'ta'a yë'ë ti'ama'ne Maija'quë toya pëpëre si'a pa'itë sehuosicohua'i asajëna, ñaquë quëajë'ë. Jaohua'ipi jerepa yëjë yo'ohuë'ere pa'ija'cohua'ire. Jaje ye'yajë'ë. ¹⁴ Maija'quëpi quëaquëna,

sehuosicohua'i ějaohua'i jěňapi mě'ěna patojě secacaijěna, Maija'quěpi ta'ňe yo'o ja'ňeje isise'ere de'hua ñacai itire yo'ojě'ě.

¹⁵ Jaje pa'ina, iye de'o co'amañase'e yo'oquě pa'ijě'ě, de'oyere yo'oquěpi seña maca de'oquě pa'ina, si'ahua'i ñaja'cohua'ire. ¹⁶ Mě'ě pa'iye, cui'ne mě'ě yecohua'ire ye'yaye de'hua ñaquě, si'aye ocue pa'i macarepa yo'oquě pa'ijě'ě. Jaje mě'ěpi iyere yo'oquě co'ye huaso cuañoquěna, cui'ne mě'ě caye asacohua'ije huaso cuañoja'cohua'i a'ě.

5

Sehuosicohua'i De'oye Yo'ojě Pa'iye

¹ Aire tutu cama'ě pa'ijě'ě. Coa ai jerepa mě'ě ja'quěre yĕhuoyeje pa'ye caquě yĕhuojě'ě. Posĕohua'ini mě'ě yo'je tsire yo'oyeje pa'ye yo'ojě'ě. ² Ai nomiohua'ini mě'ě ja'core de'oye yo'oyeje pa'ye yo'ojě'ě. Cui'ne nomi tsini mě'ě yo'je tsĭ nomiohua'ire cuasaquě yo'oyeje pa'ye yo'ojě'ě, co'aye cuasaye peoyepi.

³ Necaicohua'ire peocohua'ini hua'jeohua'ire cĕcaijě'ě. ⁴ Jaje pa'iquěta'are hua'jeopi mamajěre cui'ne naje tsire paco pa'ito jaohua'ipi cĕcaiye pa'iji, iohua'i tsĕcapě acore. Jaje yo'ojě pĕca ja'quěohua'ire cui'ne ñecuĕohua'ire saija'cohua'i a'ě, ai de'huasi do'i. Jaje cĕcaiye Maija'quě sihuaquě ñaquě api. ⁵ Jaje pa'ina, cĕcaicohua'ire peocopi te'o maca nĕsicoa, hua'jeorepa. Jaje pa'ioipi Maija'quěpi cĕcaija'quě api cuasaco mu'seña cui'ne ñamiña seo pa'ico. Jaje seo pa'iconi cĕcaiye pa'iji, sehuosicohua'ipi. ⁶ Jaje pa'iquěta'are hua'jeopi si'aye io capĕ yĕyere yo'orojaico cato tsoe ju'isicoa, huajĕco pa'icota'a. ⁷ Iyere yo'ojě'ě caquě cuañejě'ě, nuñerepa de'oyese'e yo'ocohua'i pa'ija'cohua'ire. ⁸ Jaje pa'ina, sehuosiquěpi i huĕ'e acohua'i pa'iyere cuasama'ě, de'oye ñacaima'quě pani, sehuoma'quěre seña maca co'aquě pa'iye pa'iji. Jaje pa'i pani sehuosiquě a'ě ca ti'añe peoji.

⁹ Hua'jeohua'ire toya pĕpĕna toyaye pa'iji, sesenta ometĕca pacopi cui'ne te'ire ějĕre pasiconi. ¹⁰ De'oye yo'ocona, yecohua'ipi ñasiconi, mamajěre de'oye ai de'huasiconi, io huĕ'ena do'i daicohua'ire de'oye pĕpaco pa'isiconi, sehuosicohua'ire nĕcañoa tsoacaisiconi, ai yo'ocohua'ire cĕcaio pa'isiconi, jaje si'aye de'oyese'e nesi'i cato yo'oco pa'isiconi, toyaye pa'iji.

¹¹ Nomi tsipi hua'jeohua'i pa'ito toyama'ě pa'ijě'ě, hua'jeohua'ire toya pĕpĕna. Iohua'i capĕ yĕyepi pa'ina, huejañu'u cajĕ yo'ojě Cristore tuiye jeoni, ¹² iohua'i necañu'u ca nĕose'ere ne ti'ama'pĕ jai do'i quĕ'iohua'i de'ocohua'i a'ě. ¹³ Cui'ne yequeje, huĕ'ña ñape cu'ijě josaohua'i de'oni, cui'ne co'a coca cacohua'i de'oni coa si'aye yo'ojě ti caye pa'ňe pa'yere carojaicohua'i a'ě. ¹⁴ Jaje pa'i do'ire nomi tsipi hua'jeohua'i pani huejajajĕ cayĕ, huejani mamajěre pajĕ, huĕ'e ñacaicohua'i pa'ijajĕ. Pa'ijěna, huatije cue'cuema'ě pa'ija'quěre. ¹⁵ Jaje pa'ina, yecohua'i nomi tsĭ hua'jeohua'ipi Cristore tuiye jeoni huati ějaĕna pe'te huesĕhuĕ.

¹⁶ Sehuosi nomiopi io tsĕcapĕ acohua'ini hua'jeohua'ire pani cĕcaiye pa'iji. Sehuosicohua'ipi cĕcaija'cohua'i a'ě cajĕ uteye peoye. Sehuosicohua'i cato cĕcaicohua'ire peocohua'ini cĕcaicohua'i a'ě.

¹⁷ Sehuosicohua'i ějaohua'ire ai oiye pa'iji, sehuosicohua'ire de'oyerepa sacohua'ipi, cui'ne Maija'quě cocase'e quĕajĕ de'oye ye'yacohua'ire. ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quě toya pĕpĕ caji: “Duruhĕquě yĕ'opo sĕama'pĕ pa'ijě'ě, ise'equě ai tsa'cujaquě.” Cui'ne yequeje caji: “Co'amaña nequěre sañe pa'iji, i yo'o do'i.”

¹⁹ Sehuosicohua'i ějaĕre sañope co'aye caye pa'ito asama'ě pa'ijě'ě, cayhua'i panita'a toasocohua'i i yo'ose'e ñacaicohua'ipi peoto. ²⁰ Ja yĕ'ta'api co'ayere yo'ojě pa'icohua'ireta'a yĕhuo quĕcojě'ě, si'aohua'i ña hue'ñana. Yecohua'ije jaje yo'oye co'aye a'ě cuasajĕ ca'raja'cohua'ire. ²¹ Cuañeñĕ, mě'ěre, mai Diosu cui'ne mai ějaĕ Jesucristo, cui'ne huiñaohua'i i sahuasicohua'i ña hue'ñana, iye cuañese'ere te'ohua'ise'ere yeque yo'oma'ě, si'aohua'ire si'a yĕ'quě macarepa yĕhuojaquě caquě. ²² Jaje pa'ina, mě'ěpi yecohua'ire esarepa patoquě secacaiye pajĕ'ě, iohua'i co'aye yo'o do'ire saĭ coñe pa'iji.

De'oyerepa cuasani yo'ojë i aye co'ayere yo'oma'quërepa pa'ijë'ë. ²³ Ëtapë a'si ju'liquë sête ocose'le ucuma'ë pa'ijë'ë, o'sa conoje a'ri maña ucujë'ë, mël'ë ëtapë cocai ja'ñe.

²⁴ Yecohua'i co'aye yo'oye si'a pai tiñarepa ñañe pa'iji, ja yë'ta'a iohua'i yo'ose'le ña de'hua hue'ña saima'ë. Yecohua'i co'aye yo'oyere jeteyo'je dahuëre asaye pa'iji. ²⁵ Jaje cui'ne de'oye yo'oyeje yequere tiñarepa ña cuañoñe pa'iji. Yequere ñama'pë pa'ise'ere jeteyo'je ñañe pa'iji. Si'anë yahuese'epi pa'i carajaiñe peoji.

6

¹ Co'amaña necaija'cohua'ire jo'ya nesicohua'i pani mësaru ëjaohua'ire ca'rajë ñajë'ë, jaohua'ipi co'aye Maija'quë mamire cui'ne i coca mai ye'yayere sañope cama'pë pa'ija'cohua'ire. ² Panita'a co'amaña necaija'cohua'ire jo'ya nesicohua'ipi sehuosicohua'ini ëjaohua'ire pani jeoma'pë pa'ijë'ë, sehuosicohua'i a'ë cajë, ëjaohua'ire ñajë paye. Maija'quëre sehuosicohua'ipi te'e Maija'quë do'ijëpi paire oicohua'ipi, co'amaña ne cuañoñe sête jerepa de'oye necaiye pa'iji. Jaje caquë iyere ye'yaquë quëajë'ë.

Pa'iyë Cui'ne Mai De'oyë Cuasayë

³ Yequë paipi mai Ëjaë Jesucristo ye'yase'eje pa'ye ye'yama'ë, cui'ne mai nuñerepa Maija'quëre sejë yo'oyeje pa'ye ye'yama'ë pani, ⁴ huesëquëpi ye'yaji, jerepa pa'i a'ë cuasaquëpi. Jaje pa'ipi ju'i dahuëje pa'ye paji, sañope ca ëayere. Jaje pa'ina, japi si'aye co'ayere cuasayë huëoji: yecohua'i payere ëa ñajë pëti ëaye cuasayë, te'e cuasa ma'ñe co'acohua'i a'ë cajë te ju'iñe, coa cacohua'i a'ë cuasayë. ⁵ Jaje cuasacohua'ipi sa'ñe pëti coca ti jeoma'pë cajë pa'iyë, nuñe cuasama'cohua'i ja're, nuñerepa coca asa ti'ama'cohua'ipi, Maija'quëre sehuoni pa'iyë ye'yaye curi neñe a'ë cuasacohua'i ja're. Jaje uihuayë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are, co'amaña pa'ina, cui'ne peoquëna, sihuaquë pa'iquëse'ere, Maija'quëre sehuoni pa'iyë ye'yaye, jaiye curi neñeje pa'ye pa'iji. ⁷ Mai iye yeja dai maca co'amaña peocohua'i daë'ë. Daisicohua'ipi cui'ne mai ju'i maca iye yejapi peocohua'i saija'cohua'i a'ë. ⁸ Jaje pa'ina, maipi ao maña cui'ne mai ju'i caña pani sihuajë pañu'u. ⁹ Jaje pa'iquëta'are jaiye curiquë pañu'u, cacohua'i cato jaiye do'i peoyere yëyena quëcoma'pë huati huaterë nesicono cacayë, iohua'ire co'a de'huaquë, de'oye pa'ise'ere nejocaiyena, ti ne huesë hue'ñana sayena. ¹⁰ Jaje pa'ina, curiquë oiye cato si'aye co'aye cuasayë huëoye a'ë. Jaje yecohua'i jaiye curiquë yë do'ire Maija'quëre pa'ire paji cuasase'le jeoni ai yo'oyena ne huesëni ai yo'ojë pa'iyë.

De'oyë Maija'quë Cocare Quëayë

¹¹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë jo'yaë sête si'aye co'ayere coequëpi nuñerepa yo'oquë pa'ijë'ë, Maija'quëre necaiquëpi, pa'ire paji cuasaquëpi, paire oiquëpi, yo'o jujama'quëpi, cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasa joyo peoquëpi. ¹² Ti pani huesëjaquë caquë Maija'quëpi mël'ëre sahuani soipi. Soisiquëpi Maija'quë pa'iji, mësaru cuasayere de'oyerepa quëahuë, jai pai asajëna. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'iji cuasayepi de'oye yo'ojë'ë, ti pa'iyere pacohua'ipi. ¹³ Jaje pa'ina, Maija'quë si'a co'amaña pa'iyë isiquë cui'ne Jesucristo Poncio Pilatore de'oyerepa i pa'iyë quëcoquë iñosiquë ña hue'ñana cuañeñë, mël'ëre. ¹⁴ Yëhuo quëcoyë peojaquë cani de'oye yë'ë mël'ëre cuañese'le sehuocai yo'ojë'ë. Yeque ponani yo'oma'ë pa'ijë'ë, mai Ëjaë Jesucristo dai macaja'a. ¹⁵ Iti yo'o maca ti'aëna, Maija'quëpi si'aye iyere ne de'hua saoja'quë api, te'i si'aye pa'irepa de'o Diosu tutu quë'ipi, cuañecohua'i mëne Ëjaëre papi, cui'ne ëjaohua'i mëne Ëjaëpi. ¹⁶ Jaë api, te'i ti ju'ima'quë, pai tsiojaima'tore mia hue'ñare pa'iquë, te'e pai macajë ñama'quë, cui'ne ña ti'añeje ti peoquë. ¡I tse pa'ijaquë si'anëpi, Ëjaërepa pa'iyë cui'ne i jerepa tutu quë'i pa'iyë! Jaje pa'ijaquë.

¹⁷ Cuañejë'ë, jaiye iye yeja co'amaña pacohua'ire, jerepa pa'iohua'i a'ë, cuasama'pë pa'ijajë, cui'ne iohua'i co'amañana quëcoma'pë pa'ijajë. Ja cato coa carajaiñe a'ë, coa ai jerepa Maija'quëna quëcojë pa'ijajë, mai pa ja'ñere caquë coa si'aye jaiye isiquëna.

¹⁸ Cuañejë'ë, cui'ne de'o co'amañare yo'ojë jaiye de'oye yo'oyere, co'amañaje pa'ye

paja'cohua'ire, pajë peocohua'ire cocaijajë, iohua'i co'amañapi. ¹⁹ Jaje yo'ojë, jaiye co'amaña tsi'so timëja'cohua'i a'ë, yequë mu'se ti pani huesëyere pa ja'ñere.

Timoteore Ca Tëjiye

²⁰ Timoteo de'hua ñaquë pa'ijë'ë, më'ëre de'oye yo'oja'quë api cuasa nëose'ere. Asama'ë pa'ijë'ë, iye yeja do'i peo coca, ta'ñe asayere pa'ë caye, coa cosoye a'ë. ²¹ Yecohua'i Maija'quëre pa'ire paji cuasacohua'ipi jare ta'ñe asayere pa'ë cajë yo'ojë, tsoe ne huesëhuë, tiñena.

Maija'quëpi mësarute necaina, de'oye pa'ijë'ë. Jaje pa'ija'quë.

2 TIMOTEO

Pablopi Toya Çose'le Timoteona

¹ Yê'ë, Pablo Maija'quë yê do'ipi Jesucristo jêjo saoquë pa'iyë, Cristo Jesuna tsioni pa'iyë tî'añe ca nëose'ere quëaja'quëpi. ² Jaje pa'ina, toyayë, iye toya ja'hua yê'ë mamaquë Timoteona, yê'ë oiquëna. Diusu Maija'quëpi cui'ne Êjaë Jesucristopi ñacai teaye ñaquë çocaina, ti se co'a ju'ima'pë de'oye pa'ijë'ë caquë.

Cristo Yo'ose'ere Quëaye

³ Mu'seña cui'ne ñamiña seña ñape mël'ëre cuasani Maija'quëpi ñacaiji, caquë pëpayë, ite, de'oye cuasayere papi yê'ë necaiquëna, yê'ë aipë yo'ojë pa'ise'eje pa'ye. ⁴ Cui'ne huanyema'ë si'anë cuasayë, yê'ë jêo saina, mël'ë oi co etoquëna, ñase'ere. Jaje pa'ina, mël'ëni ña huajë'ñe nëina, ai cuasaquë pa'iyë. ⁵ Jaje cuasayë, mël'ëpi nuñerepa Maija'quë pa'iji cuasaquë yo'ose'ere ñasi do'ire. Jaje cui'ne du'ru macare paje mël'ë ñeco Leoidapi cui'ne mël'ë ja'co Eunicepi Maija'quë pa'iji cuasacohua'ipi paël'ë. Jaje pa'ina, mël'ëje cui'ne cuasaquë pa'iji caquë nuñerepa cayë.

⁶ Yê'ë jëtëpi mël'ëna pato maca Maija'quëpi mël'ë yo'oja'a tuture isipi. Jaje pa'ina, cuañeñë, mël'ëre. Toa ja'jê tsëoñeje pa'ye yo'ojë'ë, itire. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë ca'ra joyore isima'ë paji'i, maire. Coa ai jerepa tutu quë'i joyore paire oiyere cui'ne asare pajë de'oye pa'iyere isipi.

⁸ Jaje pa'ina, mai Êjaë Jesucristo do'ire quëacaijë'ë, huajëya'ye peoquëpi. Cui'ne i do'ire yê'ë tsea cuañosiquë pa'ina, ñani huajëya' coema'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa huaso coca quëajë ai yo'oyere yê'ëje quëaquë pasi'i cuasajë'ë, Maija'quë tutu isiyepi. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi huasoni soipi, i ja're tsioni de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'ini. Ja yê'ta'a yeja de'huama'në maire oji'i, Cristo Jesús necai ja'ñere caquë. Jaje pa'ina, i cuasase'ere yo'oquë huasopi, maire. Mai neñepi tî'añe pahuë. ¹⁰ I tsoe cuasase'ere yureta'a Jesucristo dani juni huesë tutu pa'ise'ere nejô maca, cui'ne huaso cocapi, ti ju'ima'pë pa'iyena necai maca, iñopi.

¹¹ Iye coca quëaja'quëre ca nëosiquë a'ë. Jaje pa'ina, Jesús jêjo saoquë sête quëaquë, ye'yaquë pa'iyë.

¹² Ja do'ire ai yo'oyë. Jaje ai yo'oquëta'a huajëya'ye peoquëpi yo'oyë, yê'ë quëcoquëre paye sête. Jaje pa'ina, asayë, tutu quë'ipi yê'ëre de'oye ñacaija'quë api, i ca nëose'ere ne tËji mu'seja'a.

¹³ Yê'ë nuñerepa pa'yere ye'ya iñose'eje pa'ye tuijë'ë. Cui'ne Jesucristo ja're tsioni pa'ijë paire oiyere, cui'ne Maija'quë pa'iji cuasajë pa'iyere pa'ijë'ë. ¹⁴ Maija'quë joyo maire pa'iquë çocaiyepi de'hua ñacaijë'ë, de'oye ye'yayere Maija'quë nuñerepa cocare isise'ere necaija'quë api caquë.

¹⁵ Tsoe mël'ëpi asayë, si'aohua'i Asia yeja pa'icohua'i yê'ëre jêcojëna, cui'ne jaohua'i ja're çoni Figelo cui'ne Hermogenes jeose'e.

¹⁶ Onesíforo tsëcapëre mai Êjaëpi oi teaye ñaquë çocaijaquë. Cosiquë yê'ë pa'ina, jaohua'ipi huajëya'ye cosiquëni yo'oma'quëpi cama'ë sihua ëaye jaiye de'oye yo'o huasopi, yê'ëre. ¹⁷ Jaje yo'oquëpi Roma tî'asi maca co'e jujani jêoma'ë co'equë tî'api, yê'ëre. ¹⁸ Jaje pa'ina, mai Êjaëpi ja mu'serepa oi teaye ñacaijaquë Onesíforore. Mël'ë ñaquëna, maire Efeso pa'i maca, çocaise'eje pa'ye çocaji'i. Jare mël'ëpi tsoe asayë.

2

De'o Jesucristo Soldado

¹ Yê'ë mamaquë mël'ë cato Cristo Jesús isi tutupi pa'ijë'ë. Jaje pa'i, ² yê'ë jai paire quëaquëna, mël'ë asase'ere ne tî'acohua'ire pana, ta'ñe de'oye yecohua'ire se ye'yaja'cohua'irepa ña cuañocohua'ina cuañe nëojë'ë, ye'yaja'cohua'ire.

³ Më'ë yë'ë ai yo'oyeje pa'itoje quëcojê'ë, Jesucristo de'o soldado sête. ⁴ Ti te'ije soldadopî soldado peocohua'i yo'oyere cui'na yo'oma'quë api, jare ì ëjaërepa cuañese'le de'oyerepa sehujaja'quë caquë. ⁵ Jaje cui'ne ca'la yo'oquëpi ca'la yo'ocohua'ire cuañese'ere yo'oma'ë pani ca nëosi co'amaña ñhe peoji. ⁶ Tsio nequë cato ì pa ja'ñere du'ru tëaquë api, ja yë'ta'a yecohua'i pajëna. ⁷ Iye yë'ë case'ere cuasaquëna, mai Èjaëpi cocaina, si'aye asa tì'lañe pa'iji.

⁸ Huanëyema'ë pa'ijê'ë, Jesucristore ju'isiquëpi huëisiquëre David tsëcapë aquëre. Yë'ë jaë ayere huaso coca quëayë. ⁹ Iye de'o coca quëa do'ire ai yo'onije quëcoquë quëayë, paire huani jëoquëre sëayeje quëna meapi sëasiquë pa'inije. Jaje yë'ë pa'iquëta'are de'o coca cato quëna meapi sëa ma'ñe a'ë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Cristo Jesuna tsioni pa'ijê Maija'quë sahuasicohua'ipi huasosicohua'i pa'ijê de'oyere pare ti pa'iyere tì'ajajê caquë si'aye ai yo'onije quëcoyë.

¹¹ Iye nuñerepa caye a'ë.

Maipi Cristo ja're ju'isicohua'i pani ì ja're cõni pa'ija'cohua'i a'ë.

¹² Ai yo'onije ocue pa'i macarepa ìte tuisicohua'i pani ì ja're cõni cuañeja'cohua'i a'ë. ìte ñama'cohua'i a'ë casicohua'i cato ìje ñama'quë a'ë caja'quë api.

¹³ Mai cato yo'o jujacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are ì cato yo'o jujama'quë api. ì case'eye ne tì'aquë api. ¿Me neni ì ca nëose'le necaima'ë pa'iquë'ni?

Co'amaña Nequërepa Pa'iyë

¹⁴ Iyere huanëyema'ë quëa sêtoquë cuañejê'ë. Sa'ñhe cama'pë pa'ijajê do'i peo cocare, ca huëoni. Ja sañope caye ti cõcai ma'ñe a'ë. Coa ai jerepa yecohua'i de asacohua'ini co'aye neñe a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, më'ë cato co'amaña nequërepa ca'raye peoquëre pajë pa'i pasi'i caquë, de'oyerepa Maija'quëre ñhosi'i caquë, Maija'quë cocare nuñerepa ye'yajê'ë, tayoye peoyerepa si'aye më'ë ai cuasaye ja'ye yo'oquë. ¹⁶ Jaje pa'ipi iye yeja do'i peo cocare cama'ë pa'ijê'ë. Jaje cacohua'i cato jero sa'na ai jerepa co'ayena ne huesëyë. ¹⁷ Jaje ne huesëcohua'i ye'yapi ai a'sio jai saiyeje pa'ye yo'oji. Jaje Himeneo cui'ne Fileto ye'yayë, ¹⁸ nuñerepa cocare tayo saicohua'ipi ju'isicohua'i huëiye tsoe têtõ saji'i cajê. Jaje cajê nuñerepa de'oye asacohua'ire ca co'me huesojê yo'oyë. ¹⁹ Jaje caye pa'itoje Maija'quë nesico quëna pëje pa'io jëaco ñu'cuema'cona toyasico pa'iji, ñheje: “Èjaëre papi ñaji, ì tsecohua'ire.” Cui'ne yequeje caji: “Si'aohua'i Cristo pa'ì a'ë cacohua'i cato co'aye yo'oyere jëocosicohua'i pa'iyë.”

²⁰ Jai huë'e sa'nahuëre së'ño curiquëpi cui'ne po curiquëpi de'huasi co'amañase'le pa'ima'coa. Pa'icoa, cui'ne soquë cui'ne ya'o de'huasi co'amañaje. Ja yeque de'oyerepa cato ëjare pase'e ne ja'ñepi pa'iji. Cui'ne yequepi si'a co'amaña coa nerojai ja'ñepi pa'iji, ya'opi, cui'ne soquëpi de'huase'le cato. ²¹ Èjaëre pana isisiquëpi ëjare pase'e yo'ojaja'quë pasi'i cani si'aye co'ayere yo'oma'quërepa pa'iyë pa'iji. Jaje pa'ipi de'o co'amañare pase'e neñe pa'iji.

²² Posëohua'i co'aye yëyere catijê'ë. Catini nuñerepa pa'ijê'ë, Maija'quë pa'iji cuasayere, paire oiyere cui'ne jo'cua de'oye si'aohua'i ja're pa'iyere. Jaje pa'ipi de'o joñoare papi mai Èjaëre tsecohua'i ja're cõni pa'ijê'ë. ²³ Cui'ne huesëcohua'ipi, ye'yema'cohua'ipi sa'ñhe cajëna, asaquë ìohua'i ja're cõni cama'ë pa'ijê'ë, më'ëpi tsoe asaquë. Ja cato pëti ëayena saye. ²⁴ Mai Èjaërepa jo'yaë cato sa'ñhe pëti cocare caquë uihuaquë pa'iyë peoji. Jare yo'oma'ë si'aohua'ire de'oye yo'oquë pa'iyë pa'iji, de'oye ye'yaquëpi tayocohua'ire quëcoquë de'oye yo'oquëpi. ²⁵ Sañope co'aye cacohua'ire joyore papi oi quëa nu'ñequëpi jerepa pa'ì a'ë, cuasama'quëpi Maija'quëpi cocaina, ja'ne yo'ose'le jëoni Maija'quëna ponëni nuñerepa cocare asaja'cohua'i a'ë cuasaquëpi. ²⁶ Cui'ne huati tseani ì yëye yo'ojaja'cohua'i a'ë caquë pa'cohua'ipi de'hue ña sëtani jëajaja'cohua'i a'ë, caquë utequë pa'iyë pa'iji.

¹ Tëji mu'seña co'a mu'seña pa'ija'coa. Jare mël'ë asaye pa'iji. ² Ja mu'seña pai cato curi ai oicohua'ipi cui'ne co'ye de'oye pa'iyese'e cuasacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jerepa pa'i a'ë cuasacohua'ipi. Cui'ne yë'ëpi jerepa de'oye yo'oquë a'ë cajë co'ye iohua'ija'a sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi Maija'quëni sañope caja'cohua'i a'ë. Pëca ja'quëohua'ire sehuocaima'cohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. Nesi do'ire pëpa toma'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quëre sehuoyere ti oima'cohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ³ Paire oima'cohua'i cui'ne ai yo'ocohua'ire ñani ti cõcaima'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Co'a cocaohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne iohua'i yëye quëco ti'ama'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Ti oiye peoyerepa yo'ocohua'ipi si'aye de'oyere ai sañope yo'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ⁴ Cajeohua'i cayeje pa'ye cajë cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne ti ja'rujaima'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Yë'ë jerepa pa'i a'ë cajë co'ye sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quëni coejë coa iohua'i yëyese'e co'ēja'cohua'i a'ë. ⁵ Maija'quëre sehuosicohua'i yo'oyeje pa'ye yo'ojëta'a coa caja'cohua'i a'ë, nuñerepa Maija'quëre sehuosicohua'i pa'i tutu peocohua'ipi.

Jaje pa'iohua'ire tsioma'ë pa'ijë'ë. ⁶ Jaje yo'ocohua'i acohua'ipi, nomiohua'i co'ayena timësicohua'ipi coa si'aye yëcohua'i pa'i huë'ñana cacarojaijë cajeohua'i de'ojëna, tutu peocohua'ipi, si'aye iohua'i yëyere necaija'cohua'i a'ë. ⁷ Si'anë ye'yëjëta'a ja nomiohua'i ti nuñerepa pa'iyere asa ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ⁸ Tsoe huë'ña caya dahuëohua'i Janes cui'ne Jambre sañope Moisésre yo'oa'huë'ë. Jaje cui'ne jaohua'ije sañope yo'oja'cohua'i a'ë, nuñerepa cocare, co'ayese'e cuasa ëmëohua'i de'osicohua'ipi, Maija'quë pa'iji cuasayere ne huesosicohua'ipi. ⁹ Jaje pa'iquëta'are si'a pai iohua'i yo'oye asa ti'ani huesëohua'ipi yo'oyë, cajë sehuoma'pëna. Ai jerepa yo'oma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, Moisésre caya ëmëohua'i sañope yo'o jujajë pa'ise'eje yo'oja'cohua'ipi.

Tëjiyerepa Pablo Timoteore Cuañese'e

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are mël'ë cato yë'ë ye'ya iñose'ere, yo'oquë pa'iyë, yë'ë pa'ise'ere, yë'ë nesi'i cuasase'ere, Maija'quë pa'iji cuasase'ere, yë'ë paire oise'ere, yë'ë quëcose'ere, sañope yo'oye pa'itoje, ¹¹ cui'ne yecohua'i josa yo'ojëna, ai yo'onije yë'ë quëcose'ere. Cui'ne mël'ëpi asayë, jeto Antioquía, Iconia cui'ne Listra daripëa pa'i maca josa yo'ojëna, ai yo'oquëna, Ëjaëpi si'aye jare nejocani de'oye pa'iyë isise'e. ¹² Nuñerepa cayë, si'aohua'i Jesús ja're tsioni pa'iyë yëcohua'i cato jaje ai yo'oja'cohua'i a'ë, yecohua'ipi josa yo'ojëna. ¹³ Jaje pa'iquëta'are, co'acohua'i cui'ne cosocohua'i cato jero sa'na ai co'ayere yo'ojë yecohua'ire cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, coso cuañosicohua'ipi pa'ijë.

¹⁴ Jaje pa'iquëta'are si'aye mël'ë iye a'ë, itirepa caquë asa huesëse'ere ocue pa'i macarepa yo'oquë pa'ijë'ë. Mël'ëpi asayë, mël'ëre ye'yasicohua'ire. ¹⁵ Cuasajë'ë, cui'ne mël'ë cato tsihua'ë pa'inëna Maija'quë toya pëpë caye asaquë a'ë. Mël'ëre japi de'oye yo'oquëre ye'yaquë cui'ne huasosiquë pa'iyena saye pa'iji, Cristo Jesuni pa'iji cuasa do'ipi. ¹⁶ Si'a toya pëpë Maija'quëpi quëaquëna, toyasicoa. Jaje pa'ina, Maija'quë cocapi de'oye a'ë, paire ye'yaye, yëhuo quëcoye tayo yo'ocohua'ire, quëa nu'ñeñe cui'ne nuñerepa pa'iyena ye'yaye. ¹⁷ Jaje pa'ina, cui'ne Maija'quë coca sehuoquëpi si'aye ai ye'yësiquëpi de'oyese'e nequë pa'ija'quë api.

4

¹ Pai ëjaëje pa'irepa dani ju'isicohua'ire cui'ne huajëcohua'ire pai ñape yo'ose'eje caja'quë Jesucristo cui'ne Diusu ña huë'ñana cuañeñë, mël'ëre, ² Maija'quë cocare quëajë'ë caquë. Paipi yëjë asa maca cui'ne paipi asaye coe macaje, ai cuañequë quëajë'ë, mël'ë caye asacaija'cohua'ire. Tayocohua'ire yo'o ma'ñe a'ë caquë yëhuojë'ë. Quëcoquë ye'yajë'ë, yo'o jujama'ë. ³ Nuñerepa cocare pai asaye coe mu'seña ti'aja'coa. Iohua'i yëyeje pa'iyë ye'yacohua'ini co'ejë asaja'cohua'i a'ë. ⁴ Nuñerepa cocare jeteyojëna òani, si'aye pai cayere itire pa'ë cajë asaja'cohua'i a'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are mël'ë cato si'anë mël'ë pa'iyere ñare paquë de'oyese'e pa'ijë'ë. Ai yo'oye pa'ito quëcojë'ë. Huaso cocare quëaquë pa'ijë'ë, mël'ë nesi'i cuasase'ere si'a yë'quë maca nequë.

⁶ Yě'ë cato Maija'quëna yě'ë capë isisiquëpi pa'iyë. Yě'ë ju'ija mu'se ja'yere pa'iji. ⁷ De'oyepi uihuaquë huë'huë ti'ahuë, tēji du'rure pana, Maija'quë pa'iji cuasayere yo'o jujama'ë. ⁸ Jaje pa'ina, yure cato yě'ëre de'oyerepa pa'iyepi uteji marojë pa'iopi, ja mu'serepa Ējaë Jesucristo pa'i yo'ose'e nuñerepa ca de'huaquëpi isi ja'ñepi. Yě'ëse'ere isiye paja'quë api, si'aohua'ire i co'i coñe ai yějë utejë pa'icohua'ireje isija'quë api.

Timoteore Quëaye

⁹ Esa dani yě'ëre ñañere caquë yo'ojë'ë. ¹⁰ Demaspi iye yeja co'amañare ai yě do'ire yě'ëre jeoconi saji'i, Tesalónica. Crecentepi Galacia yejana saji'i. Cui'ne Titopi Dalmaciana saji'i. ¹¹ Satena, Lucase'e yě'ë ja're coni pa'iji. Jaje pa'ina, mē'ëpi dai Marcore co'eni dajë'ë. Jaëpi de'hue yě'ë co'amaña yo'oye cōcaija'quëre. ¹² Cui'ne Tíquico coni Efeso daripëna jējo saohuë. ¹³ Mē'ëpi dai dacaijē'ë, yě'ë dēi ju'i ca Troas daripëna Carpo huë'ena jeo daisicore. Toya pēpëa cui'ne ca'nina toyase'eje dacaijē'ë, jare ai cuasayë.

¹⁴ Alejandro, quëna de'huaëpi ai co'aye yo'opi, yě'ëre. Ja do'ire Ējaëpi i yo'ose'eje pa'ye saija'quë api. ¹⁵ Jaë cato Maija'quë cocare, mai quëayere ai sañope yo'oquë api. Jaje pa'ina, ite de'hua ñajë'ë, mē'ëreje co'aye yo'oquë.

¹⁶ Ējaohua'i ña hue'ñana yě'ëre sañope cayere quëa maca ti te'i macaje cocaiye papi. Pajë si'aohua'i yě'ëre jeoconi saë'ë. Jaohua'i yo'ose'e Maija'quëpi saima'ë pa'ijaquë cuasaquë señë. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are mai Ējaëpi yě'ë ja're pa'i si'aohua'i judío peocohua'ije i huaso cocare yě'ëpi quëaquëna, asaja'cohua'i a'ë caquë yě'ëre cōcai i tuture isipi. Isi maca quëacaë'ë, i coca. Jaje jai yai yě'oona satira'siquëni Ējaëpi huasopi, yě'ëre. ¹⁸ Jaje cui'ne ñacaija'quë api, si'aye co'aye yě'ëre nesi'i cayeje. Jaje ñacai paquëpi i cuañe te'tena yě'ëre de'huaja'quë api. De'oquëre pa'ni, Maija'quë. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjyere, Cui'ne De'oye Pa'i Ja'ñere Cōcaiye

¹⁹ Pëpayë, Priscare, Aquilare cui'ne Onesíforo tsëcapëre. ²⁰ Erasto, Corintona pëapi, cui'ne Trófigoni ju'ina, Miletona jeo daë'ë. ²¹ Ja yě'ta'a oco tēcahuë ti'ama'në ai cuasaquë daijë'ë, mē'ëpi. Pëpayë, Eubulo, Pudente, Lino, Claudia, cui'ne si'aohua'i mai Ējaë do'ijëreje.

²² Ējaë Jesucristopi mē'ë ja're coni pa'ijaquë Diusupi si'aohua'ire mësarute, de'oye necaina, pa'ijë'ë.

TITO

Pablopi, Titona Toyase'e

¹ Yè'è Pablo, Maija'quère quëacaiquë a'è, Jesucristo jëjo daoquëpi. Maija'quë i tsecohua'i pa'ija'cohua'ire ña nëosicohua'ire quëaquëna, asani Maija'quë pa'iji cajë mai sehuoyere nuñere pare sehuoni ti pani huesëyere utejë pa'ija'cohua'i a'è caquë jëjo daopi, yè'ère. ² Jaje pa'ina, Maija'quë ti cosoma'quëpi ja pa'i ja'ñere ca nëoalj'i, yeja ja pa'i huëoma'në. ³ Maija'quë maire huasoquëpi, yè'ëpi de'hue quëacaija'quë api caquë nesiquëpi yè'è quëaquëna, i cocare yure iñopi, maire i cuasa nëosi maca ti'aëna. ⁴ Yè'è cui'ne më'è te'e Maija'quère pa'iji cuasa do'ire yè'è mamaquère pa'è, Tito më'è. Ja do'ire iye toya ja'huana toyaquë cayë. Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristo mamire huasoquëpi de'oye necaijëna, ai yo'oye peoye jo'cua pa'ijë'è.

Tito Neñe

⁵ Creta saodohuëna më'ère jëo dai maca jëo daë'è, ne jujase'ere më'ëpi ne de'hua saoja'quë cui'ne pai daripëa ñape sehuosicohua'i ëjaohua'ire neja'quë caquë, yè'è cuañese'eje pa'ye. ⁶ Tayo yo'oquëna, ca quëcoye peoquërepa pa'iyë pa'iji, sehuosicohua'i ëjaë. Nëjore te'ore paquëpi cui'ne mamajëre sehuosicohua'ire paquëpi, cui'ne co'aye yo'oma'cohua'ire de'oye sehuocohua'ire paquëpi pa'iyë pa'iji. ⁷ Sehuosicohua'i ëjaë cato Maija'quë co'amañare de'oyerepa ñacaija'quëpi pa'iji. Jaje pa'i do'ire nuñerepa de'oye pa'iyë pa'iji. Ai jerepa pa'i a'è cuasama'quëpi, jëaquë teni yo'oma'quëpi, çono cuépema'quëpi, huajo yëma'quëpi, cui'ne curiquë ai yè coa cosoquë nema'quëpi pa'iyë pa'iji. ⁸ Coa ai jerepa de'oye yo'oquë pa'iyë pa'iji, i huë'ena daicohua'i pa'ito si'anë de'oye pëpaquëpi, de'oye yo'oye yëquëpi, de'oye cui'ne co'aye pa'ito ta'ñe asaquë yo'oquëpi, nuiñerepa yo'oquëpi, Maija'quëna i pa'iyë isisiquëpi, cui'ne i pa'iyere co'ye ñaquëpi pa'iyë pa'iji. ⁹ Cui'ne nuñerepa coca ye'yase'ena tsiojaisiquëpi yecohua'i yo'o jujahuë cuasacohua'ire jerepa yëjë yo'o ja'ñena cöcayë pa'iji, de'o cocapi ye'yajë, cui'ne sañope cacohua'irejë quëa ti'añe pa'iji, asaja'cohua'ire mai pa'iyë.

¹⁰ Jai pai pa'iyë, hua saisicohua'ipi maire sañope cacohua'i, ca'ni tëaye pa'iji cajë cuañecohua'i. Jaohua'ipi do'i peo cocapi cajë paire cosoyë. ¹¹ Jaje cosocohua'ire ai ëseye pa'iji, ye'yama'pë pa'ija'cohua'ire, coa curiquëre neñu'u cajë iohua'i tayo ye'yayepi jai tsëcapëa pa'icohua'ire si'aohua'ire tiñe yo'oyena ye'yacohua'ire. ¹² Jare iti saodohuë Creta aquëpi, yequë mu'seña pa'i ja'ñe quëaquëpi, i cajeohua'ire capi: "Creta pai cato si'anë coa cosocohua'i a'è, airo pai a'è, jai aohua'i a'è cui'ne josahua'i a'è." ¹³ Jaje cani nuñerepa capi. Jaje pa'i do'ire më'ëpi jaohua'ire tuturepa yëhuoquë quëajë'è, nuñe pa'iohua'ipi Maija'quère pa'iji cuasajë pa'ija'cohua'ire. ¹⁴ Jaje pa'ijë judío pai coa huëoni ca cocare asama'pë cui'ne nuñerepa cocare coejë jeosicohua'i cuañëñere sehuoma'pë pa'ija'cohua'ire.

¹⁵ De'oye cuasajë pa'icohua'ire cato si'a co'amaña de'oyese'e pa'iji. Jaje pa'iquëta'are ëa joyo hue'ecohua'ire, cui'ne de'oye cuasama'cohua'ire cato ti peoji de'oye cuasaye, si'a iohua'i cuasaye cui'ne iohua'ire neñe quëa joyoje si'sise'e pa'i do'ire. ¹⁶ Jaje pa'iohua'ipi Maija'quère sehuoyë cayë. Cajëta'are iohua'i yo'oyepi nuñerepa yo'oye peoji. Jaje pa'ina, yecohua'ire coejë ñacohua'i pa'iyë. Hua saisicohua'i pa'iyë, cui'ne te'o macarejë de'oye yo'o ti'ama'cohua'i pa'iyë.

2

Ai De'oye Pa'iyere Ye'yaye

¹ Më'è ye'yayeje si'anë Maija'quë coca cayeje pa'ye pa'ijaquë. ² Aiohua'ijë sa tëto saipe yo'oma'cohua'i pa'ijajë, yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'ijajë de'oye, cui'ne co'aye ta'ñe asacohua'ipi, Maija'quë pa'iji cuasacohua'ipi, paire oicohua'ipi, cui'ne yo'o jujama'cohua'ipi pa'ijajë quëajë'è. ³ Jaje cui'ne ai nomiohua'ijë yecohua'ipi ëjaohua'ire

ñajëna, pa'ijajë, co'a cocare asani yecohua'ina se quëama'cohua'ipi, çono cuepema'cohua'ipi, coa ai jerepa de'oye ye'yacohua'i pa'ijajë yëhuojë'ë. ⁴ Nomi tsì huejasicohua'ire ëjère oiye cui'ne mamajëre de'oye ñajë paye ye'yajajë. ⁵ Jaje pani iñojëna, nomi tsipi ye'yejë co'aye cui'ne de'oye ta'ñe asajë nuñe pa'icohua'ipi, huë'e co'amaña de'oye pacohua'ipi, paire oicohua'ipi, ëjë cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi pa'ijajë. Jaje pa'ijëna, yecohua'ijë Maija'quë cocare cue'cueye paja'cohua'ire caquë yëhuojë'ë.

⁶ Jaje cui'ne posëohua'ireje yëhuojë'ë, si'anëpi iohua'i yëyere meñe quëco tì'acohua'i pa'ija'cohua'ire. ⁷ Jaje pa'ina, mël'ëpi si'aye de'oye pani iñojë'ë, jaohua'ire. Ye'yaquë pani nuñerepa caquë de'oyere papi ye'yajë'ë, ⁸ sañope caye peoyere papi. Jaje nuñere pare caquëna, sañope caye pacohua'ipi asajë quëquëni maire sañope co'aye caye paja'cohua'i a'ë.

⁹ Co'amaña necaicohua'ire yëhuojë'ë, sañope tutu sehuocohua'i pa'ima'pë pa'ijajë iohua'i ëjaohua'ire, coa ai jerepa oijë de'oye sehuojë necaicohua'i pa'ijajë caquë. ¹⁰ Cui'ne maire huasoquë Diosu coca ye'yayere si'aohua'i de'oyere pa'ni cajë ñaja'cohua'ire, yahue co'amaña imama'pë pa'ijajë, mai pa'iyere ñani, nuiñerepa yo'ocohua'i a'ë cuasaja'cohua'ire.

¹¹ Maire oiye Diosu iñose'epi, japi si'a paire huasoye pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, japi maire ye'yaji, co'ayere yo'oma'pë nuñese'e yo'ojë Maija'quëre necaiyere. Cui'ne iye yeja pa'i maca ti jeocoyere ye'yaji, co'aye mai yëyere. ¹³ Cui'ne japi ye'yaji, mai Diosu, maire huasoquë Jesucristo dai mu'sere i ca nëose'ere utejë pa'iyere. ¹⁴ Jaje pa'ina, mai do'ire jucacaji'i, co'ayere pa'icohua'ini huasosi'i caquë, co'ayere pa'isicohua'ini tsoa tōni i paire pare pasi'i, de'o co'amañase'e yëcohua'ire caquë, yo'opi.

¹⁵ Jaje pa'ina, si'aye iyere mël'ë ye'yaye pa'iji, quëa sëtoquë, cui'ne yëhuo ñu'ñequë, Èjaërepa cuañequë tutupi, yecohua'ipi mël'ëre cue'cueye paja'cohua'ire.

3

Sehuosicohua'i Yo'oye

¹ Pai ëjaohua'ire, cui'ne paire cuañe tutu pacohua'ire, de'oye iohua'i cuañeñe sehuojë pa'ijajë, cui'ne de'o co'amañase'e neñe yëcohua'ipi pa'ijajë caquë quëajë'ë. ² Cui'ne yecohua'ire co'acohua'i a'ë cama'cohua'ipi, uihuaye yëma'cohua'ipi, de'oye paire yo'ocohua'ipi, cui'ne joyore papi teaye pa'iohua'i pa'iyere iñojë, si'aohua'ire de'oye yo'ojajë caquë.

³ Ja'në maije huesëcohua'ipi Maija'quë caye sehuocaima'cohua'ipi, ne huesësicohua'ipi paë'ë. Pa'ijë coa si'aye mai yëye yo'ocohua'ipi tse'a cuañosicohua'ipi paë'ë, co'ayena. Jaje co'ayere pa'ijë yecohua'i co'amañare ëa ñajë pëicohua'ipi, cui'ne paire oima'cohua'ipi, sa'ñe coecohua'ipi paë'ë. ⁴ Jaje pa'ijëna, mai Diosu, maire huasoquëpi si'a paire de'oye necaiyere cui'ne paire oiye iño maca, ⁵ ja maca huasopi, maire. Maipi de'oye yo'osi do'ire huasoye papi. Coa ipi oi teaye ñani huasopi. Jaje huasoquë co'ayere tsoa toquë, huajë paire nepi. Nequë Maija'quë joyopi huajëye pa'iyë isipi. ⁶ Cui'ne mai Èjaë Jesucristo maire huasoquë do'ipi jaiye isipi, i de'o joyore. ⁷ Maipi co'acohua'i pa'isicohua'ipi i oi do'ipi de'ocohua'i pa'ijë ti pani huesëyere mai utejë pa'iyere pajajë caquë.

⁸ Iye coca nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, mël'ëre cuañeñë. Iyere ai si'anë cuañequë quëajë'ë, Maija'quëre sehuocohua'ipi asajë de'oyese'e nejë pa'ija'cohua'ire. Iye coca si'a paire çocaiye a'ë, cui'ne de'oye a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, huesëohua'i cayere aipë cocare cui'ne cuañese'e caye ayere ca huëoni yë'ose'e cajë uihuayere, yo'oma'pë pa'ijë'ë.

¹⁰ Sehuosicohua'ire te'e pa'iyë pajë'ë caquë huahuequë yo'oque pa'ito soini yëhuojë'ë. Te'e panita'a cayayerepa yëhuorena, asama'ë pa'ito eto saojë'ë. ¹¹ Eto saoni nuñe cuasama' do'ire ne huesësiquërepa pa'iji, i co'aye yo'oyepi nejoquëna, cuasajë'ë.

Pai Ñape Yo'o Ja'ñe Quëaye

¹² Artemasni panita'a Tíquiconi mël'ëre ñaja'quëre jëjo saosi maca esa daijë'ë, Nicópolisna yë'ëre tì'ani ñasi'i caquë. Jaron aco tëcahuë pëasi'i cuasa nëohuë. ¹³ De'oye

cōcaijĕ'ë, pai yo'oye asaquë ne de'huaquëre Zenasre cui'ne Apolosre, si'aye caraye peoquëna, ai yo'oma'pë so'o saija'cohua'ire. ¹⁴ Jaje yo'oquëna, mai tsecohua'ije de'oye yo'oyere ye'yejajë, peocohua'i ai yo'ocohua'ire cōcaiyë. Ye'yejë yo'ojë de'oye yo'o pai pa'ijajë caquë.

Tëjyerepa Pëpaquë De'oye Pa'ijĕ'ë Case'e

¹⁵ Si'aohua'i yĕ'ë ja're çoni pa'icohua'i më'ëre pëpayë. Jaje cui'ne jaro pa'icohua'ire si'aohua'ire pëpacaijĕ'ë, cajeohua'ire Maija'quëre pa'iji cuasacohua'ire. Maija'quëpi ñacaiyepi si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

FILEMÓN

Pablöpí Filemónna Toyapí

¹ Cristo Jesús do'ire yě'ě Pablo tsea cñañosiquē pa'iquēpi Maija'quē do'iquē, Timoteo ja're cōni toyayē, iye toya ja'hua, mē'ēna Filemón yēquē oiquēpi te'e co'amañare nequēna. ² Cui'ne mē'ě huē'ena sehuosicohua'i tsi'sisicohua'irejē cajē toyayē. Cui'ne Maija'quē do'ico Apiarejē cui'ne Arquipore cajē toyayē, te'e yēquē yo'oyejē pa'ye tutu yo'oquērejē. ³ Maija'quē Diosupi cui'ne Jesucristopi ñacaina, ai yo'oye peoquēna, jo'cua, de'oye pa'ijajē.

Paire Oiyē, Cui'ne Maija'quē Pa'iji, Filemón Cuasayē

⁴⁻⁵ Maija'quēre sehuocohua'ire mē'ě ai oiyere cui'ne Jesure necaiquēre pare cuasayere yecohua'ipi quēajēna, asaquēpi yě'ě Maija'quēre señe ñape si'anē mē'ě pa'iyere cuasaquē de'oji caquē pēpayē, ite se maca. ⁶ Jaje pa'ina, mē'ēpi yēquē cuasayejē pa'ye Maija'quē pa'ire paji cuasaquēpi Cristo ja're pa'ijē, jaiye de'oye yo'oye payere nuñerepa asa tijaquē caquē seacaiyē. ⁷ Cui'ne ai sihuayē, mē'ě Maija'quē do'iquēpi paire oiquēpi, sehuosicohua'ire cōcaina, ai oima'pē pa'ijēna, asa huajēquē.

Pablöpí Cacaiyē Onésimo Pa'iyere Caquē

⁸ Cristo jējo daoquē a'ě caquē mē'ě yo'o ja'ñere cñañe tutu paquēta'a, ⁹ yě'ě Pablo ai huānoupí Cristo Jesús do'ire tsea cñañosiquē pa'iquēpi paire oiyere papi señe yēyē, mē'ěre. ¹⁰ Iño co sitore pa'i quēaquēna, asani Onésimopi sehuoni yě'ě mamaquējē pa'i de'osiquēni caquē señē, mē'ěre.

¹¹ Ja'nē tsoe Onésimo jo'yaē pa'i maca coa pa'iquē paji'i, yure cato necaiquēre papi, mē'ěre cui'ne yě'erejē. ¹² Jaje pa'ina, yě'ēpi tijaquēna, sihuayejē pa'ye ite sihuajē'ě, cui'naēni mē'ě quē'rona jējo saoyē, yure. ¹³ De'o coca quēa do'ire tseasiquē pa'ina, yě'ěre mē'ě cōcaira'si sa'rore, pēani cōcaijaquē cara'huē. ¹⁴ Jaje ca'ñe pa'ita'a pañē, mē'ēpi de'oji cuasama'ēna yo'oyere coequē. Mē'ě yě'ere cōcayepi mē'ěse'e cuasaquē yo'oye pa'ijaquē caquē. Jēoconi cñañese'ejē pa'ye peojaquē, ¹⁵ cuasayē. Yē'ēta'a Onésimopi mē'ěre jēoconi saji'i, a'ri maña tsoe pa'i sitopi yureta'a ti pa huesojaquē caquē. ¹⁶ Jaje pa'ina, jo'yaējē pa'ire paye peoji, jo'ya nesiquēre seña maca pa'i api. Jaje cani cayē, yo'jeijē pa'ire papi caquē. Itē yě'ě ai yēyē. Cui'ne mē'ēpi ite jerepa yēye pa'iji, Ējaē Jesure cuasa do'ire Maija'quē do'iquēre sēte.

¹⁷ Jaje pa'ina, mē'ēpi yě'ě cajē sēte, yě'ěre sihuaquē pēpayepi pēpajē'ě, ite. ¹⁸ Mē'ěre co'aye yo'osiquē pa'ito panita'a, co'amaña do'ire sañe paquē pa'ito yě'ēni sejē'ě. ¹⁹ Yě'ě Pablöpí saicasa'i. Yě'ě jētēpi toyayē, iye toya e'que, yě'ě quēaquēna, sehuosi do'ire, mē'ēje yě'ěre sañe payē caquē quēa sēto'ñe pa'ita'a pañē. ²⁰ De'oji. Maija'quē do'iquē, Cristore cuasaquē sēte yě'ě case'ejē necaijē'ě, oi pa'iquēpi quēcojaquē, de'oye yo'o huasojē'ě.

²¹ De'oye sehuocasipi caquē toyayē, mē'ě yo'o ja'ñere asaquē cui'ne asayē, mē'ě yě'ě case'e jerepa de'oye yo'o ja'ñere. ²² Cui'ne yequejē cayē, mē'ěre. Yě'ě sani pēaja'to necaijē'ě. Uteyē, Maija'quēpi mēsarū señere asaquē. Necaina, sani ñasi'i caquē.

Tējiyerepa Pēpaquē De'oye Pa'ijē'ě, Case'e

²³ Jaro mēsarute pēpa saoji, Epafra's Cristo do'ire yě'ě ja're cōni tsea cñañosiquē pa'iquēpi. ²⁴ Cui'ne Marcos, Aristarco, Demas cui'ne Lucas yě'ě yo'oquēna, cōcaico-hua'ipi pēpayē.

²⁵ Jesucristopi ñacaijaquē si'ahua'ire mēsarute. Jaje pa'ijaquē.

HEBREOS

Maija'quëpi i Mamaquëja'a Capi

¹ Tsoe hue'ña Maija'quëpi mai aipëre ite quëacaicohua'ija'a ca mu'seña jaiye ca'aji'i, cui'ne jaiye tiñe pa'ye yo'oyeja'a ca'aji'i. ² Jaje ca'quëpi, yure tëji mu'seña maire i mamaquëja'a capi. Si'a co'amaña i ja're de'huasiquë ja're conì, si'aye co'amaña paja'quë ja're conì capi. ³ Jaë api, Maija'quë de'oyere pare miacaiquë. Cui'ne jaë api, Maija'quë pa'iyere maire iñoquë ije pa'i api, cui'ne jaëpi si'a co'amaña i coca tutupi quëco paquërepa. Mai co'aye pa'ise'ere tsoa tonì, jeteyo'je Maija'quë ñu'ico ëja te'tena ja'rupi.

Huiñaohua'ire Jerepa Pa'i Api, Maija'quë Mamaquë

⁴ Huiñaohua'ire jerepa pa'i de'opi, Maija'quë mamaquëpi, iohua'i paye jerepa pa'i mamire isi cuañosi do'ire. ⁵ Maija'quë ti cama'ë paji'i, te'ireje i huiñaëre: Më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.

Yure më'ëre huëoni pa'iyë isihuë.

Te'ireje i huiñaëre cama'ë paji'i.

Yë'ë pasi'i, i pëca ja'quë pa'ina,

Ipi yë'ë mamaquë pa'ija'quë.

⁶ Jaje pa'iquëta'are iye yejana i mamaquëre te'ire isiquë capi:

Si'a i huiñaohua'i ite do're ja'rujë ai de'oque're papi cajë sihuajë'ë.

⁷ Maija'quëpi i huiñaohua'i ayere capi, ñeje:

Huiñaohua'ire cato tutuje pa'iohua'ire neñë,

cui'ne yë'ëre necaicohua'ini toaje pa'iohua'ire neñë.

⁸ Jaje pa'iquëta'are i mamaquëre capi:

Ina, Diosu, më'ë cuañeñe cato, ti carajaiñe peoji,

më'ë cuañeñe cato nuñere pa'ë.

⁹ De'oyese'e oi, co'ayere më'ë ai coehuë.

Jaje pa'ina, Diosu, më'ëre, më'ë Diosupi ai sihuayere isipi, më'ë cajeohua'ire isiye jerepa.

¹⁰ Cui'ne yequeje capi:

Ina, iti huëo maca më'ëpi Èjaë, yejare nehuë.

Cui'ne më'ëpi ma'tëmoje nehuë.

¹¹ Më'ë de'huase'e cato carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ti pani huesëja'quë a'ë.

Si'aye ja cato co'a de'o huesë ja'ñe a'ë, ju'i caña yo'oyeje.

¹² Jaje pa'ina, ja yejare cui'ne ma'tëmore më'ëpi ju'i ca ñeñoñeje pa'ye ñeoja'quë a'ë.

Cui'ne ju'i ca yeconì suñacaiyeje pa'ye më'ëpi neja'quë a'ë.

Jaje pa'iquëta'are, më'ë cato jare ipi pa'ija'quë a'ë.

Më'ë pa'iyë ti carajaiñe paja'coa.

¹³ Diosu cama'ë paji'i, te'ireje huiñaëre:

Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.

¹⁴ Si'aohua'i huiñaohua'i cato Maija'quëre necaicohua'ipi joñoase'e pa'iyë, huasosicohua'i pa'ija'cohua'ire cõcaija'cohua'ire jëjo daosicohua'ipi.

2

Ña Tayoye Pañu'u Huasosicohua'i Pa'iyere

¹ Jaje pa'ina, mai asasi cocare de'huarepa asacajë pañu'u, hua saiye paja'cohua'i.

² Maija'quë cuañeñere huiñaohua'ipi quëase'e nuñerepa coca paji'i. Jaje pa'ina, iti de'oye sehuocaima'pë co'aye tayo yo'osicohua'i si'se cuañoahuë'ë, nuñerepa co'a do'ire. ³ Jaje pa'ito ¿mai me jëaja'cohua'i a'ni, iye maire huasoye jaiyere ña tayosicohua'i pani? Iye huaso cocare mai Èjaëpi du'ru macarepa paire quëapi. Ja jeteyo'je i quëaye asasicohua'ipi

nuñerepa coca'ë cajë asani maireje de quëahuë. ⁴ Cui'ne Maija'quëje i cocare pa'ë caquë iñoquë, pai yo'o tì'a ma'ñere jaiye yo'o iñopi, jaohuaija'a, i joyo tutu pai ñapere i yëyeje isisi tutupi yo'oquë.

Jesucristo Paije Pa'i De'ose'e

⁵ Maija'quë huiñaohua'ina isima'ë paji'i, jaohua'ipi ëjaohua'i pa'ijë yequë mu'se pa'ija'a yeja, mai se cacore cuañejajë caquë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are yequë hue'ña toyase'ena te'i quëaquë caji:

Ina, Diusu më'ëpi ite huanëyema'ë cuasahuë.

Juni huesë capë hue'ere do'ire më'ëpi ai co'a ju'li cocasi'i caquë yo'ohuë.

⁷ Jaje pa'ina, më'ëpi ite huiñaohua'i huë'ehuë maca pa'ire nehuë, coa nëhui tëcahuë jaje pa'ijaquë caquë:

Jaje pa'isiquëta'are ite de'oyepi ëja de'huani, si'aye më'ë de'huase'e cuañequëre Ëjaëre pare nehuë, më'ëpi.

⁸ Si'aye i quëo huë'ehuëna të'ya meni saoca'ë, më'ëpi.

Jaje Maija'quëpi i quëo huë'ehuëna të'ya meni saopi, ti te'oreje hue'sena oañe papi. Jaje pa'iquëta'are mai ja yë'ta'a ñama'pë pa'iyë, si'a co'amaña ite de'oye sehuocaire.

⁹ Jaje pa'iquëta'are ñañë, Jesuni nëhui tëcahuë huiñaohua'i huë'ehuë maca pa'i pa'ijaquë caquë Maija'quë nesiquëni. Jaëni Diusupi maini oi si'aohua'i do'ire jucacaijaquë cuasa nëopi. Cuasa nëoëna, ai yo'oquë ju'isi do'ire yure de'oyepi ëja de'huasiquëpi si'aohua'ire jerepa pa'i pa'iji. Pa'ina, jaëni ñañë, mai.

¹⁰ Si'aye Maija'quë co'amañase'e pa'iji, ipi quëcoquëna. Jaje pa'ina, Maija'quë cato yëji, si'aohua'i i mamajëpi i de'o co'amañare cöni payere. Jaje pa'ina, Jesucristoni iohua'ire huasoquëni de'oquëre pare nepi, i ai yo'o do'ipi. ¹¹ Jaje pa'ina, Jesucristo cui'ne i huasosicohua'i cöni si'aohua'i te'ini pëca ja'quëre payë. Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë maire yo'jedohuë hue'yoye ca'rama'ë pa'iji. ¹² Toyase'e jaje pa'ina, caji:

Më'ë pa'iyë ayere casi'i yë'ë yo'je tsire

cui'ne jëjësi'i, jai pai tsi'si sitona më'ëre sihuaquë.

¹³ Cui'ne caji, yequeje:

Maija'quëna yë'ë cato quëcosi'i.

Cui'ne tijupë caji yequeje:

Iye macare pa'iyë, Maija'quë yë'ëre isisi mamajë ja're cöni.

¹⁴ Ina isisi mamajë cato te'e capëre, cui'ne te'e tsiere hue'ecohua'i a'ë. Jaje cui'ne Jesuje paina ai de'oni te'e capë cui'ne te'e tsie hue'equë paji'i, pai hue'eyere. Jaje pa'ipi ju'ji'i, i ju'ñepi huati huani jëo tutu jiosi'i caquë. ¹⁵ Jioni ne huasopi, si'a mu'seña ju'ñere ca'ra do'ire tseä cuañosicohua'ije pa'iohua'i pa'isicohua'ire. ¹⁶ Jaje pa'ina, daima'ë paji'i, huiñaohua'ini cocasi'i caquë. I cato Abraham tsëcapëni cocaiyere caquë daji'i. ¹⁷ Ja cocaiyere caquë maije pa'irepa de'opi, Maija'quë ña hue'ñare pana, de'oyerepa Maija'quë aye yo'oye ñacai Ëjaëre papi, teaye ñani cocaiquëre papi, cui'ne i ai yo'osi do'ipi pai co'aye yo'oyere sai tocaiquërepa pasi'i caquë. ¹⁸ Jaje pa'ina, neña cuañoquë, ai yo'oquë asasiquëpi, yure maire cocai cuañoquë pa'ija'quë api, neña cuañojë ai yo'ocohua'ire.

3

Jesupi Moisés Seña Maca Pa'i

¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë mësarü a'ë, Maija'quë pai acohua'i, i tsecohua'i pa'ijajë caquë soisicohua'i. Jaje pa'iyë sëtë Jesús Maija'quë jëjo daoquëse'ere, Maija'quëre sejë yo'oye de'oye ñacai ëjaëse'ere cuasajë pa'ijë'ë, Maija'quë pa'iji cuasaye necaiquëse'ere.

² Jaje pa'ina, Moisés si'aye Maija'quë huë'e ñacaiquë pa'i maca, de'oye Maija'quëre sehüoquë yo'o tì'acquë pa'iji. Jaje cui'ne Jesuje si'aye de'oye sehüoquë yo'o tì'api, iyere yo'ojaquë caquë Maija'quë sahuasiquëpi. ³ Jaje pa'iquëta'are Jesuni ai Ëjaëre pare ñajë sihuaye pa'iji, Moisésre sihuaye jerepa, huë'e nequë, jë'quë iti huë'e nesiquëpi ai sihua cuañoquë api, iti huë'e jerepa. ⁴ Jaje pa'ina, si'a huë'ña pai nese'epi pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Diusu cato te'ipi si'aye nepi, mai ñajëna pa'iyë. ⁵ Moisés cato de'oyerepa

yo'o t̄i'laquē paji'i, ite necaiquē sēte, si'a Maija'quē huē'e ñacai. I necaiye cato paji'i, Maija'quē yeque mu'seña ca ja'ñere quēa iñoquē yo'oye. ⁶ Jaje pa'iquēta'are Cristo cato Maija'quē mamaquē sēte, de'oyerepa i huē'e yo'o t̄i'laquē ñacai pa'iji. Ja huē'e cato mai a'ē. Maipi ite tuijē ocue pa'i macarepa mai uteyere sihuajē pa'ini.

Maija'quē Pai Pēa Huajē Ja'ñe

⁷ Jaje pa'ina, Maija'quē de'o joyopi caji, toyase'ena:

Yurepi, mēsarū Maija'quē caye asasicohua'i pani,

⁸ Jēa joñoa nema'pē pa'ijē'ē, tsoe acohua'i Maija'quēre sañope cajē yo'ose'eje pa'ye.

Jeto cuene yejana Maija'quēre neñasicohua'ijē pa'iohua'i pa'ima'pē.

⁹ Jarona mēsarū aiohua'i yē'ēre neñahuē,

tsoe cuarenta ometēca yē'ē yo'oye ñasicohua'ita'a.

¹⁰ Jaje yo'ojēna, jaohua'ire ña jujani yē'ēpi pēi cahuē:

Ti yē'ē ye'yaye asaye coejē,

“si'anēpi yequese'e cuasajē cu'ijē”

¹¹ Jaje pa'ina, jaohua'ire yē'ēpi pēi ca nēohuē,

cacaye paja'cohua'i a'ē, yē'ē jare pēa huajē hue'ñana.

¹² Maija'quē do'ijē, jēa joyo co'acore hue'ema'pē cui'ne Maija'quē huajēquēre pare hua saima'pē pa'ijē'ē, jare de'hua ñajē pa'ijē'ē, mēsarū cuasayere. ¹³ Coa ai jerepa mu'seña ñape pai ñapere sa'ñe yēhuojē ca sēto'jē'ē ja yē'ta'a Maija'quē coca, iye mu'se caye tēto saima'nē. Jaje yo'ojē'ē, mēsarū acohua'ipi co'ayere coso cuañoni sañope Maija'quēre cajē ne huesēye paja'cohua'ire. ¹⁴ Jaje pa'ina, Cristo payere i ja're cōni paja'cohua'i a'ē cani ocue pa'i macarepa, mai du'ru macarepa asase'ena quēco pajē, jēoma'pē tuiye pa'iji.

¹⁵ Jare cuasajē pa'ijē'ē. Iyere ñeje caji:

Yurepi mēsarū Maija'quē caye asasicohua'i pani,

Jēa coeye peoyerepa de'oye sehuojē pa'ijē'ē, tsoe acohua'i sañope cajē yo'ose'eje pa'ye peocohua'ipi.

¹⁶ ¿Ne pate'ni, Maija'quē yē'o asasicohua'ita'a jeteyo'je ite sañope cacohua'i de'osico-hua'i? Jaohua'i cato si'aohua'i Moisés Egípto yejapi etosicohua'i paē'ē. ¹⁷ ¿Cui'ne ne ja're cōni Maija'quē pēi paquē'ni, cuarenta ometēca? Maija'quē cato pēi paji'i, co'aye yo'osicohua'ini, cuene yejana juju tatasicohua'ini. ¹⁸ ¿Cui'ne neni Maija'quē ca nēou'ni, yē'ē pēa huajē hue'ña cacani huajēye peoji? Ja cato capi: Ite ire papi cuasama'pē sehuocaiye pasicohua'ini. ¹⁹ Jaje pa'ina, mai tiñarepa ñañē, jaohua'i caca t̄i'añe pase'e ite care paji cajē asacaiye pasi do'ire.

4

¹ Maija'quē pēa huajē hue'ñana cacaye ca nēose'e pa'iji. Jaje pa'ina, ca'rajē de'oyerepa ñañu'u, mēsarū acohua'ipi tsoe carajaji cajē ja pēa huajēyere t̄i'añe pama'cohua'ini cajē. ² Jaohua'ire huaso coca quēase'eje pa'ye cui'ne maire quēahuē. Jaje pa'iquēta'are jaohua'ipi Maija'quēre pa'ire paji cuasa t̄i'añe pahuē. Ja do'ire cōcayē papi, huaso coca asase'e. ³ Jaje pa'iquēta'are mai pa'iji cuasasicohua'i cato pēa huajē hue'ñana cacaja'cohua'ipi pa'iyē. Ja ayere Maija'quē ñeje ca nēopi:

Ja do'ire jaohua'ire, yē'ēpi pēi ca nēohuē,

cacaye paja'cohua'i a'ē, yē'ē pēa huajē hue'ñana.

Maija'quē cato iye yeja de'hua tējisi macapi pēa huajē huēopi. ⁴ Jaje pa'ina, yequē hue'ña toyase'e caji, ñeje siete mu'se ayere:

Diusu siete mu'se acona pēa huajēpi, si'a co'amaña ne tējini.

⁵ Toyase'e tijupē ca coji:

Yē'ē pēa huajē hue'ñana cacaye paja'cohua'i a'ē.

⁶ Jaje cani caji, ja yē'ta'a yecohua'i cacaye pa'iji, pēa huajē hue'ñana caquē. Du'ru macarepa huaso coca asasicohua'i cato, iohua'i de'oye ite ire papi cuasama'pē sehuocaiye pasi do'ire cacaye pahuē. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quēpi tijupē yequē caca mu'se

pa'ijaquë ca nëopi. Iye mu'se ití mu'se a'ë, caquë. Jaje pa'ina, Maija'quë maire caji, David tsoe hue'ña caquë pa'ise'ēja'a ja toyase'epi caji, ñeje:

Iye mu'se Maija'quë caye asacohua'i pani jëa joñoa nema'pë de'oye sehuojë pa'ijë'ë.

⁸Jaje pa'ina, Josuépi Israel paire pëa huajëye isisiquë pa'ito Maija'quë tijupë yequë mu'se pa'i ja'ñere caye pa'rapi. ⁹Jaje pa'ito ja yë'ta'a pa'iji, Maija'quë pai cacani pëa huajë ja'ye. ¹⁰Jaje pa'ina, Maija'quë pëa huajë hue'ñana cacaquë cato co'amañare ne tējini pëa huajësi'quë cacaji, Maija'quë co'amaña ne tējini pëa huajëse'eje pa'ye. ¹¹Jaje pa'ina, mai tutu yo'oye pa'iji, jaro pëa huajë hue'ñana cacañu'u cajë, tsoe ja'në acohua'i Maija'quëre coca nuñere pa'ë cuasama'pë yo'ose'ena tuiye pañu'u.

¹²Maija'quë coca cato pa'iyë a'ë cui'ne tutu quë'ye a'ë, si'a te'ña hua'ti niusico jējësëñe seña maca jējësëñe a'ë. Jaje pa'yepi paise'e cuasaye cui'ne mai joñoa sa'nahuërepa cuasayena jo timeñe a'ë. Jaje yo'oquë mai cuasayere cui'ne mai yo'oñu'u cuasayere tiña macare pana eto iñoñe a'ë, jayo cuasayere. ¹³Jaje pa'ina, peoji, Maija'quë de'huase'epi ite catiye. Si'aye mai yo'oye tiña macare pare pa'iji, i ña hue'ñare. Jaje pa'ina, ina si'aohua'i yo'ose'e iñoja'quë a'ë.

Jesu Api, Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ējaërepa

¹⁴Jesu api, Maija'quë mamaquë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i Ējaërepa, mai mëñe quëco pajë pa'iquë. Jaëpi Maija'quë ña hue'ñare pare cacani pa'iji. Jaje pa'ina, mai ite ti'añu'u cajë yo'oyere jeoma'pë ocue pa'i macarepa yo'ojë pañu'u. ¹⁵Maija'quë huë'e ñacai Ējaëre papi mai tutu peoye teaye ñani cōcasipi, mai ai yo'oyeje pa'ye si'aye neñañe pa'ina, ai yo'oquë tēto saisiquëpi. Jaje pa'iquëta'are jaë cato co'aye ti yo'oma'ë paji'i. ¹⁶Jaje pa'iyë sēte quëcojē tsiojañu'u, maire oiquë Diusu ñu'i hue'ñana, ipi maire teaye ñani oi cōcaija'quëre de'oyepi mai ai yo'o maca ti'aëna.

5

¹Pai ñape Maija'quë huë'e ñacaicohua'i cato ëmëohua'i acohua'ini sahuani isicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'i cato Maija'quë ña hue'ñare pana paire cacaija'cohua'ipi pa'iyë. Cui'ne pai co'aye yo'o do'ire Maija'quëna coa isijë cui'ne hua'ire ëojë secacaija'cohua'ipi. ²Ipi capë tutu peoye asaquëpi Maija'quë huë'e ñacaiquë cato huesëohua'ire cui'ne tayo saicohua'ire yo'o jujama'ë quëcoquë necaiye pa'iji. ³Jaje pa'ina, i tutu peoquë tayoyere coquë cui'ne pai tayoyere caquë ëoquë seña pa'iji, sai de'hua cuañoñere caquë.

⁴Jaje pa'ina, te'ijë cuasaye peoji, yë'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ējaërepa. Maija'quëpi Aarónre nese'eje pa'ye soini Ējaëre nesiquëre me jaje cuasaye'ni. ⁵Jaje pa'ina, Cristore Maija'quëpi Ējaëre nepi. I co'ye Maija'quë huë'e ñacai Ējaë pasi'i cani Ējaë de'oma'ë paji'i. Jaje pa'ina, Maija'quëpi capi, ñeje:

Iye mu'se yë'ëpi më'ëre pa'iyë isihuë,
më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.

⁶Yequeje caji, toyase'e ite:

Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ējaërepa pani huesëquërepa,
Melquisedecje pa'i.

⁷Iye yeja Cristo pa'i maca ai teaye tutu caquë Maija'quëre seji'i, otare paque oi, Maija'quëpi juni huesësicohua'ire huëo tutu paquëre asaquë. Jaje seina, i de'oye sehuocai do'ire Maija'quëpi i seña asacaji'i. ⁸Cristo Maija'quë mamaquëta'a i ai yo'oyeja'a ye'yepi, Maija'quëre de'oye sehuocaiye. ⁹Jaje yo'oquë ti de'oquërepa de'oni, si'aohua'ire ite de'oye sehuocacohua'ire ti pa'iyena huasoquërepa de'opi. ¹⁰De'ouna, Maija'quëpi ite i huë'e ñacai Ējaëre pare nepi, Melquisedecje pa'ire. ¹¹Jaiye iye ayere caye pa'iquëta'are airepa jëaji, me quëa ti'añe'ni, mësarupi asaye coeto.

¹²Tsoe mësaruyecohua'ire se ye'yacohua'irepa pati'ñe pa'iohua'ipi ja yë'ta'a a'jiñe mañare Maija'quë coca du'ru ayere ye'yajëna, asacohua'i maña pa'iyë. Mësaruyecohua'ipi tutu peocohua'ipi maña co'i huesëni ojese'e ucucohua'ipi maña pa'iyë, tsoe jëayerere ati'ñe pa'iohua'ipi. ¹³Jaje ojese'e ucujë pa'icohua'ipi cato tsitu'ujë pa'iohua'ipi a'ë, ti co'aye

cui'ne de'oye asa ti'ama'cohua'i a'ë. ¹⁴ Jëa ao cato aiohua'i aiñe a'ë, si'aye ta'ñe co'aye cui'ne de'oye asacohua'irepa.

6

¹ Jaje pa'iyë sëte aiohua'i de'oyena ñese sañu'u, mai du'ru macarepa Cristo aye ye'yese'ere se oani. Cama'pë pañu'u ju'i hue'ñana sa co'amañare jeoconi ponëñere, cui'ne Maija'quë pa'iji cuasayere. ² Oco doye ye'yayere, sehuosicohua'i siopëana patojë secacaiyere, ju'isicohua'i huëiyere, cui'ne Maija'quë pai ñape yo'ose'e ña tëji ja'ñe ayere. ³ Jaje yo'ojacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi nuñerepa jaje yëë coçaito.

⁴ Te'erepa miañe ñani cui'ne Maija'quë de'o sëñe isiye asasicohua'ipi cui'ne Diosu joyo yo'oye asasicohua'ipi, ⁵ cui'ne Maija'quë coca de'oyerepa asasicohua'ipi, cui'ne yequë mu'seña pa'ija'a tutu asasicohua'ipi, ⁶ cui'naohua'ipi co'ye co'isicohua'i pani tijupë Maija'quëna ponë coñe peoji, tsoe iohua'ipi Maija'quë mamaquëni tijupë quejë yo'o do'ire. Me ponëñe'ni, si'aohua'i ña hue'ñana ite cue'cuejë yo'oni. ⁷ Jaje yo'ocohua'i cato yejajë pa'iohua'i a'ë. Ocoquëna, si'anë saquëyejë pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ja yejapi iti yeja necohua'ini de'oye mëani quëcacaico pa'ito, Maija'quëpi iote de'oye ñacaija'quë api. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yejapi de'oye quëcacaïma'o co'ayere cui'ne miure quëico pani co'aye ca cuañojacoa. Jaje pa'ina, toapi si'aye ëo huesoye pa'iji, io mëase'e.

Utejë Pa'iyepi Qcue Pa'i Macarepa Paye

⁹ Jaje mësarute Maija'quë do'ijë mañare cajëta'a cuasayë mësarute cato itire pare pa'iyë. Jaje cani cayë, nuñerepa huasosicohua'i pa'i ma'are pa'iyë cajë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë nuñerepa pa'ipi, mësarute sehuosicohua'ire oijë coçaijë iñose'e, cui'ne mësarute ja yë'ta'a yo'ojë pa'iyë huanëyema'ë pasipi. ¹¹ Jaje pa'ina, yëquë cato yëyë, mësarute si'anë pai ñape jare jajese'e tëji hue'ñare pana de'oye yo'ocohua'i pa'iyere. Jaje yo'ojë mësarute uteyere tiñarepa iñoja'cohua'i a'ë. ¹² Coeyë, mësarute josahua'i ponëñë. Yëquë cato yëyë, mësarute Maija'quë pa'iji cuasajë yo'o jujama'pë ocue pa'i macarepa tuicohua'ina ñajë iohua'i tuiyëjë tuiyere. Maija'quë ca nëose'e paja'cohua'i yo'oyere yo'ojë'ë.

¹³ Abrahamre Maija'quë ca nëo maca ija'a co'ye ca nëo huesëpi, yecohua'i i jerepa pa'iohua'i peoye sëte. Jaje pa'ina, capi: ¹⁴ “Yë'ëpi më'ëre de'oye ñacaija'quë a'ë cui'ne jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë tsëcapë acohua'i yë'ëpi necaina.” ¹⁵ Jaje caëna, Abraham quëcapi, jeoma'ë, utequë isi cuañoopi, ite ca nëose'ere. ¹⁶ Pai'ipi ca nëocohua'i pani iohua'i seña maca ëjaëna ca nëocohua'i a'ë, iohua'i ca nëose'epi care pase'e pa'ijaquë cajë cui'ne ja maca sañope caye carajaiñe pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quëjë i ca nëose'e paja'cohua'ina, i case'ere tiñe ponañe peoyerepa tiñarepa iñosi'i cuasani ti ca nëo huesopi, isire paja'quë a'ë caquë. ¹⁸ Jaje pa'ina, cayaye pa'iji, i ca nëose'ere ti yeque ponañe peoyerepa, cui'ne Maija'quëjë cosoye peoyerepa. Japi maire sihuajë ocue pa'i macarepa pa'iyë isiji, ipi ñacaina, pa'iyë co'ejë i ca nëose'e utejë pa'isicohua'ire. ¹⁹ Ja uteyepi maire ocue pa'i macarepa cuasajë pa'iyë necaiji, jai yohuë dëquëcapi sëani jeo dëorena, te'e macare huahuayejë pa'ye. Jaje cui'ne mai joyojë Maija'quë huë'e sa'nahuë ta'tëpo jere pana ja uteyepi se sëasicopi pa'ico Jesús maire ma'a necai caca sitona. ²⁰ Jaje Jesús cacani ti Maija'quë huë'e ñacai Ejaërepa de'opi je'nëna iote pa'ija'quëpi, Melquisedecjë pa'ipi.

7

Jesús Cato Melquisedecjë Pa'i Api

¹ Iquë Melquisedec cato Salem pai ëjaë paji'i cui'ne Maija'quë ti ëjaërepa huë'e ñacai ëjaërepa paji'i. Jaje pa'ipi Abrahamre yequë pai ëjaohua'ire uihuaquë meñe quëconi co'iquëna, Melquisedecpi sañope ti'ani ite Maija'quëpi ñacaijaquë capi. ² Ja maca Abrahampi Maija'quë tsere Melquisedecna isipi, i uihuaquë nese'ere. Maija'quë tse cato si'a jëna pa'ye nesicohua'ipi te'ore Maija'quëna isiye a'ë, jare isipi. Melquisedec cani cayë “Nuñerepa yo'o ëjaë” cajë, Salem caye cato cayë, “Jo'cua de'oye pa'iyë” Jaje pa'ina, jo'cua de'oye pa'iyë ëjaë caye pa'iji, “Salem Ejaë” cani. ³ Pëca ja'quëre, ja'core, i co'ye aiohua'ire

ite coasi mu'se cui'ne i ju'ise'e huesëyë, ti quëase'e peoji. Maija'quë mamaquëje pa'i api, Maija'quë huë'e ñacai ëjaë ti de'o huesësiquë api.

⁴ De'oji, yure ñajë'ë, Melquisedec cato ai ëjaërepa paji'i. Jaje pa'ina, mai ai Abrahampi pai ëjaohua'ire uihuaquë se jiose'ere Maija'quë tsere Melquisedecna isipi. ⁵ Jeteyo'je Moisés cuãñese'e cato caji coa Leví tsëcapë acohua'ise'e Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ise'e Maija'quë tse paye pa'iji, pai isi co'amaña. Jaje pa'ina, jaohua'ise'e co'amaña secohua'i a'ë, iohua'ije pa'iohua'ini, Abraham tsëcapë acohua'ini. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Melquisedec cato Leví tsëcapë peoquëta'are Abrahampi Maija'quë ca nëose'e paquëpi, Maija'quë tsere isipi, Melquisedecna. Isiquëna, Melquisedec de'oyerepa caca'aji'i, ite. ⁷ Jaje pa'ina, de'oye pa'i ja'ñe, cacaiquë api, jerepa pa'i. Iti ca cuãñoquë cato huë'ehuë maca pa'i api iye cayere sañope ca tì'añe peoji. ⁸ Maija'quë tsere coa isijëna, pacohua'i cato ju'icohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Melquisedec cato toyase'e caji, ja yë'ta'a huajëquëre. ⁹⁻¹⁰ Jaje pa'ina, Melquisedecpi Abrahamre sañope sani tì'a maca cato ja jojoma'cohua'ipi, si'aohua'i Abraham pai pa'ija'cohua'ipi i capëre paë'ë. Jaje pa'ina, Abrahampi Melquisedecna saisi maca yure co'amaña secohua'ije si'aohua'i Leví tsëcapë acohua'ije si'a jëña neni te'ore Maija'quëna isiyere saihuë.

¹¹ Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i levitas tsëcapë quëayeja'a Israel pai asahuë, cuãñese'e. Jaohua'i cato Aarón tsëcapë acohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, yure jaohua'ipi cuãñese'e sehuojë yo'ocohua'ini nuñe pa'icohua'ire necaicohua'i pa'ito, Melquisedecje pa'ipi daiye para'pi Aarón tsëcapë peoquëpi. Jaje pa'iquëta'are yure cato yequëpi daji'i, Maija'quë huë'e ñacai Èjaë. ¹² Jaje pa'ina, Maija'quë ñacaiye yequëni neni cui'ne yeque cuãñese'eje ponañe paji'i. ¹³ Jaje pa'ina, mai Èjaëni toyase'e caji, ñeje: "Yequë Israel pai tsëcapë aquë api. Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i de'oma' tsëcapë aquë api." ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i pa'i ja'ñe ca maca, Moisés ti cama'ë pa'isi tsëcapëja'a, mai Èjaë cato daji'i, Judá tsëcapëja'a. Jaje yo'ose'ere si'aohua'i mai asayë.

¹⁵⁻¹⁶ Yureta'a pai cuãñeñeja'a daima'quëpi, huajëquëpi daji'i, Maija'quë huë'e ñacai Èjaëre papi, Melquisedecje pa'ipi, i pa'iyë ti nejo tì'añe peo tuturepa paquëpi, iyepi maire ai tiñarepa asa cuãñoñe quëaji. ¹⁷ Jaje pa'ina, daisiquë ayere Maija'quë coca toyase'e caji, ñeje:

Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Èjaërepa ti pani huesëquërepa Melquisedecje pa'i.

¹⁸ Jaje pa'iyë sëte ja'në cuãñese'ere tutu peoyere cui'ne co'ai ma'ñere cui'nare yo'o co ma'ñe ne huesopi. ¹⁹ Jaje pa'ina, Moisés cuãñese'e cato nuñe pa'icohua'ire ne tì'a ma'ñe pa'iji, pa'ise'ere. Yure cato ai jerepa de'oyere payë, mai utejë pa'iyë. Japi Maija'quëna tsiojaiñe necaji'i, maire.

²⁰ Jesure cato Maija'quëpi ca nëo huesopi. Jaje pa'iquëta'are yecohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ire cato coa hue'yosicohua'i paë'ë, ti ca nëoñe peoye. ²¹ Jaje pa'ina, Èjaëre cato ca nëo huesoquë capi, toyase'ena ñeje.

Èjaë ca huesose'e ponëñe peoji.

Më'ë a'ë, yë'ë huë'e ñacai Èjaërepa ti pani huesëja'quë.

Melquisedecje pa'i.

²² Jaje pa'ina, Jesu api, iye huajë ca nëose'ere ti carajai ma'ñere de'oyerepa necaiquë, ja'në ca nëose'e seña maca de'oyerepa. ²³ Jai pai paë'ë, yecohua'i Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ju'ijë carajai'cohua'i sëte. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are Jesús cato ti ju'ima'quë sëte Maija'quë huë'e ñacaiye yequëna se jecaiye peoji. ²⁵ Jaje pa'i do'ire Maija'quëna tsiojai'cohua'ire, ti pani huesëja'cohua'ire huasoji. Cui'ne ti pani huesëquë sëte jaohua'i pa'iyere caquë Diusure secacai pa'iji.

²⁶ Jaje pa'ina, Jesús cato mai yësiquëre papi, Maija'quë huë'e ñacai Èjaërepa. Jaë cato de'oquë api, ti co'aye peoquë api, cui'ne si'si te'ña mañaje peoquë api. Jaje pa'ipi co'aye yo'ocohua'ire tsioma'quë api. Jaje pa'ini ma'tëmo pa'iyë jerepa pa'ire nesiquë api. ²⁷ Yecohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cato si'a mu'señapi nëicohua'ire huajë, du'ru macarepa iohua'i co'aye yo'o do'ire ëojë isijë Maija'quëre seni toni jeteyo'je

pai co'aye yo'oyere ëojë isijë secacaicohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Jesús cato te'ere papi i capë ai yo'o do'ipi Maija'quëre isi tējipi. ²⁸ Moisés cuañese'e cato hue'yopi, carajaicohua'ini Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i pa'ija'cohua'ire. Jaje pa'iquëta'are cuañese'e jeteyo'je Maija'quë ca nëose'epi hue'yopi, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre i mamaquëni, nuñerepa de'oquëni, ti pani huesëquëni.

8

Jesupi Maija'quë Huajë Ca Nëose'ëja'a Cacaiquë Api, Maire

¹ Si'aye yëquë case'e ëjarepa iye a'ë. Payë, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre pare, Maija'quë ñu'ico ëja te'tere ñu'ina, jeto ma'tëmöre. ² Pai nema' huë'ere pa'iji, iore pani, Maija'quë nesi huë'ere, jarote pa'i Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë sëte, Maija'quë huë'e ñacai pa'iji. ³ Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cato, Maija'quëna isise'ere isijë, cui'ne nëicohua'ire huani ëojë seja'cohua'ini nesicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, Jesucristoje i isi ja'ñe paye pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, ipi iye yejare pa'iquë pani Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë de'oye para'pi, tsoe Moisés cuañese'ëje pa'ye yo'ojë isicohua'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i jai pai pa'ito me pa'iquë'ni. ⁵ Iohua'i cato ca'nipi nesi huë'ena Maija'quë ayere necaicohua'i a'ë, ma'tëmöre pa'iyë ayere cuasajë yo'o co'amañapi, pai to'ouje pa'yepi. Jaje pa'ina, Moisés huë'ere ne huëo maca Maija'quëpi capi, ite: "Yë'ë më'ëre jeto ai cutihuë iñose'ëje pa'iore nejë'ë." ⁶ Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaë Jesucristo Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa cato, jaohua'i yo'ose'e seña maca de'oyere pare yo'oquë pa'iji, huajë cuasa nëose'ere. Ja huajë ca nëose'e cato, de'oyere pare isija'a co'amaña quë'ye a'ë. Ja'në ca nëose'e seña maca pa'ye a'ë.

⁷ Du'ru macarepa ca nëose'epi nuñerepa yo'oye pa'ito tijupë yeque ca nëoñe peora'pi.

⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi nuñe yo'oma'cohua'ire paire ñani capi:

Yequë mu'seña Israel paire,

cui'ne Judá tsëcapëre huajëye yo'o ja'ñe ca nëoñe pa'ija'coa.

⁹ Jeto Egípto yejapi mësarü aipëre jëtëna tseani etoni sa maca, ca nëose'ëje pa'ye ca nëoñe peosipi:

jaohua'ire cato yë'ë ca nëose'e de'oye sehuocaiye pasi do'ire jecohuë, caji, Ëjaëre papi.

¹⁰ Ja mu'seña tëto sai maca Israel paire yë'ë ca nëo ja'ñe iye a'ë caji, Ëjaërepa.

Iohua'i cuasa hue'ñana yë'ë cuañëñere tëocasi'i,

cui'ne iohua'i joñoana toyasi'i,

ja maca yë'ë pa'ija'quë a'ë, iohua'i Diusu

cui'ne iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, yë'ë pai.

¹¹ Ja maca cato tsì mañaje cui'ne aiohua'ijë si'aohua'i yë'ë coca asacohua'ise'e pa'ija'cohua'i a'ë.

Jaje pa'ijëna, mai Ëjaë cocare asajë'ë, cajë yecohua'ipi cajeohua'ipi,

panita'a te'e tsëcapë acohua'ipi ye'yañu'u cajë yo'oye peosipi,

tsoe yë'ëre ire pani pai ñape asa do'ire.

¹² Cui'ne yë'ëpi iohua'i co'aye yo'ose'ere oni yejecani ti huñëyeja'quë a'ë,

cui'nare cuasa coñe peoyerepa.

¹³ Jaje pa'ina, huajëyere Maija'quëpi ca nëoni, du'ru ca nëose'ere ai co'amaña'ë caji. Jaje pa'ina, ai co'amaña cato peo hue'ña esa carajani huesë ja'ñe a'ë.

9

Iye Yeja Maija'quë Huë'e Cui'ne Ma'tëmöre Huë'e

¹ Tsoe hue'ña Maija'quë ca nëose'e cato, iye yeja Maija'quë huë'ena Maija'quë sejë yo'o ja'ñe quë'ye paji'i. ² Ja ca'ni huë'e cato ñeje ne de'huasico paji'i, du'ru macarepa tu'rihuëre, de'o hue'ña hue'yo sitore toa tsëoni nëco saihuë, cui'ne Maija'quëre isisi go, cui'ne mesa paji'i. ³ Cayaye acore capi tëhuosico je te'tere paji'i, yequë tu'rihuë ñeje hue'eco ai de'o hue'ñarepa. ⁴ Jarote paji'i, huëo së ma'ñare ëoco oropi de'o saihuë nesico cui'ne iti ca nëose'e de'hua mahuë, si'a te'ña oropi jasico paji'i. Cui'ne

mahuë sa'nahuëre te'e oro ucu duruhuë paji'i. Iona ma'tëmopi tomesi aore ayasicopi paji'i. Cui'ne jarote paji'i, Aarón tse'equë pa'isi tupë. Jao cato cui'naopi huajëco de'oni joro quë'ico pa'isico paji'i, cui'ne quëna toñana ca nëose'ere toyase'ere ayasico paji'i. ⁵ Cui'ne ja mahuë ëmëje'ere pa'ë, huiñaohua'i capëa quë'iohua'ipi, Maija'quë pa'ie iñoja'cohua'ire nesicohua'ipi. Iohua'i capëapi mahuë sio toto si'aore peo hue'ña pë'pëhuë, pai co'aye yo'ose'ere oni yeje hue'ñare. Ja ayere ai jerepa quëaye peoji, yure cato itise'e pa'ijaquë.

⁶ Jaje de'huasicono Maija'quë huë'e ñacaicohua'ipi si'anë jeoñe peoyerepa cacayë, du'ru tu'rihuëna Maija'quëre necaiye yo'ocohua'ipi. ⁷ Jaje pa'iquëta'are yeco seña maca tu'rihuë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre pase'e cacaye paji'i, te'e ometëcahuëre te'erepa. Cui'ne jaronu cacaquë pani saye pa'iji, nëicohua'i tsiere i co'aye yo'o do'ire saiquë, cui'ne pai co'aye yo'o do'ire saicasa'i caquë. ⁸ Iye yo'ose'ëja'a, Maija'quë joyopi maire quëaji, ja yë'ta'a du'ru maca tu'rihuëna Maija'quëre seña pa'ito, Maija'quëre ca hue'ñare pana sai ma'api ja yë'ta'a hui'yoma'copi paji'i. ⁹ Si'aye iye yo'ose'e cato quëaji, iye mu'seña pa'icohua'ini. Jaje pa'ina, jaronu Maija'quëre isijë, cui'ne nëicohua'ire huaijë ëojë secohua'ire de'oye cuasaye ti necaiye papi. ¹⁰ Ja yo'oye cato coa ao aiñese'e, ucuyese'e cui'ne si'si cuya toñese'e ëmëje'ese'e cöcaji'i. Jaje pa'ina, Maija'quë si'aye yeque pona macaja'a jaje yo'oye paji'i.

¹¹ Jaje pa'iquëta'are Cristo tsoe daji'i. Jaë api, Maija'quë huë'e ñacai Ejaërepa, si'a de'o co'amaña carajai ma'ñere paquërepa. I ñacai huë'e cato ai de'o huë'ere pa'ë, nuñerepa yo'o huë'e a'ë, pai nema' huë'e a'ë, iye yeja huë'ere caye pañë. ¹² Cristo Maija'quë huë'ena cacapi, i tsierepa isisi'i caquë, cacama'ë paji'i, huequë tsiere, panita'a jo'ya ñama tsiere isisi'i caquë. Jaje pa'ina, te'erepa caca tējipi. Cacani maire ti'acaji'i, huaso cuañoni ti pani huesëyere. ¹³ Huequë ëmëohua'i tsie cui'ne jo'ya ñama ëmëohua'i tsie cui'ne huequë nomi tsī tsie Maija'quëre isi hue'ñana ëosi huata tutu quë'ye paji'i. Jaje pa'ina, itipi co'aye yo'osicohua'ina tsoaru si'sire peocohua'i de'ocohua'ire ne tutu quë'ye pa'iji, ëmëje'ese'e. ¹⁴ Jaje pa'ie sëte, je ja'yerepa Cristo tsie tutu paquë'ni! Maija'quë joyopi ti pani huesëquëpi yo'oquëna, ija'a co'ye Maija'quëna isiquë ti si'si te'ña peoquëpi yo'ose'e. Jaje pa'ina, i tsiepi ju'liñena sayere mai cuasayere peo hue'ña tsoa tocaji, Maija'quë huajëquëre pare de'oye necaijajë caquë.

¹⁵ Jesucristo api, huajëye ca nëose'ere yo'oquë, Maija'quë cajeohua'ire paire necaiquë. Jaje pa'ina, i ju'liñepi sai tocaji'i, ja'në ca nëose'ere yo'ojë tayose'ere, Maija'quë soisicohua'ipi ti pa'iyere i ca nëose'ere pajajë caquë. ¹⁶ Jaje pa'ina, i co'amaña huahueyere ca nëose'epi do'i quë'yerepa pa'ijaquë cani du'ru macarepa iti ca nëosiquëpi ju'isiquë api asayerepa pa'iji. ¹⁷ Iti cuasa nëosiquëpi ja yë'ta'a huajëquë pa'ito ca nëose'e do'i peoye pa'iji. Juquëna, do'i quë'ye paji'i. ¹⁸ Ja do'ire du'ru macarepa cuasa nëose'epi do'i quë'ye pa'ijaquë cajë tsie casose'epi, huëose'e a'ë. ¹⁹ Jaje pa'ina, Moisés si'aohua'ire quëapi, Israel paire cuañese'e cayere. Quëa tējini maja'i naña sëohuë nesicopi catë yoje pa'iona, hisopo tarana huëni huequë cui'ne jo'ya ñama tsiena ocopi cö'mesicono co co'i meni cuañese'e toya pëpëna tsiepi sa'cuapi, cui'ne paireje si'aohua'ire tsiepi sa'cuapi. ²⁰ Jaje yo'oquë capi, jahua'ire: "Iye tsie cato, Maija'quë mësarü yo'o ja'ñere cuañe nëoñere do'i quë'ye neñere iñoñe a'ë." ²¹ Jaje caquë Moisés, Maija'quë ca'ni huë'eje tsiepi si'a huë'e sa'cuapi cui'ne Maija'quëre necaijë yo'o co'amañaje si'aye tsiepi ne saohuë. ²² Jaje pa'ina, cuañese'e caji: ti si'aye tsie do'ipi de'ocohua'ire neñe pa'iji. Tsie casoye peoto, co'aye yo'osi do'ire sai toñe peoji.

Cristo Ai Yo'ose'epi Co'aye Yo'ose'e Nejocaji'i

²³ Iye yeja ayere ma'tëmo co'amañaje pa'ye nëicohua'ire huaijë isi do'ipi tsoa toñe paji'i. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo pa'ija'cohua'ire cato nëicohua'ire huaijë isiye jerepa pa'yepi tsoa toñe pa'iji. ²⁴ Jaje pa'ina, Cristo, paipi ma'tëmo huë'eje pa'ioire nesi huë'ena cacaye papi. I cato jare ma'tëmore pana cacapi. Yure jarote pa'i mai do'ire secacai pa'iji, i pëca ja'quë ña hue'ñana. ²⁵ Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa judío pai cato de'o hue'ñare pana ometëca ñape cacaquë api, i tsie peoyere isisi'i caquë. Jaje pa'iquëta'are Cristo cato

si'anēpi ju'i i tsie isiquē pa'iyē paji. ²⁶ Jaje yo'oye pa'ito Cristo yeja de'hua maca aquēpi si'anē jucacai patira'pi. Jaje pa'iquēta'are Cristo cato yure tēji mu'seña pa'i maca dani i ju'i do'ipi si'aye co'aye yo'oyere nejocaji'i. ²⁷ Pai ju'iñe je'quē te'erepa ju'iñe pa'iji. Ja jeteyo'je cato iohua'i yo'ose'e ñani ca tējiyese'e pa'iji. ²⁸ Jaje pa'ye cui'ne Cristoje te'erepa jucacani tējipi, jai pai co'aye yo'o do'ire nejocasi'i caquē. Tijupē ñai co maca cato co'ayere nejocasi'i caquē daiye pasipi, ite utejē pa'icohua'ire huasosi'i caquē daija'quē api.

10

¹ Moisés cuañese'e cato pai to'ouje pa'ye paji'i, itirepa dai ja'ñe pa'ina. Jaje pa'ina, itirepa peopi, ja do'ire cuañese'e yo'ocohua'ire de'ocohua'ire pare necaiye peopi, ometēca ñape Maija'quēna tsiojaijē nēicohua'ire huaijē isicohua'ire. ² Jaje pa'ina, cuañese'epi de'ocohua'ire tsoa toñe pa'ito Maija'quēre isijē nēicohua'ire huaiye jeora'huē, co'aye peocohua'ire nēina, asajē. ³ Jaje pa'iquēta'are nēicohua'ire huaijē isijē yo'oye cato coçaji'i, iohua'i co'aye yo'oyere ometēca ñape cuasayere. ⁴ Jaje pa'ina, huequē emēohua'i tsie, cui'ne jo'ya ñama tsie, co'aye yo'oyere nejocaiye ti'a ma'ñe paji'i.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo iye yejana i caca maca capi, Maija'quēre: Mē'ere isiñu'u cajē, nēicohua'ire huaijē yo'oye, cui'ne co'amaña mē'ere isiye mē'ē cato coequē ñañē.

Jaje pa'ina, mē'ēpi yē'ere çapēre isihuē.

⁶ Mē'ē cato sihuama'ē pa'iyē, co'aye yo'osi do'ire tsoa toñu'u cajē, nēicohua'ire huani ēojē, cui'ne co'amañare isijē yo'oyere.

⁷ Ja maca ñani cahuē: “Daiyē, yē'ē mē'ē yēyeje pa'ye yo'osi'i caquē.

Jaje toyase'e pa'iji, toya pēpēna yē'ē yo'o ja'ñe ayere.”

⁸ Jaje pa'ina, du'ru macarepa caji, Moisés cuañese'ere yo'ojē co'aye yo'o do'ire nejoñu'u cajē nēicohua'ire huani isijē, cui'ne ēojē yo'ojēta'are Maija'quē coequē sihuama'ē ñaji.

⁹ Casiquēpi jeteyo'je acore caji: “Daiyē, yē'ē mē'ē yēyeje yo'osi'i caquē.” Jaje cani caji, si'aye ja'ñe nēicohua'ire huaijē isijē yo'ose'ere nejoñē caquē. Nejni huajēyere neñē, caquē. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesucristo i çapēre ti isi tējiquē, Maija'quē yēyeje pa'ye jucacai do'ipi, mai Maija'quē tseçohua'i de'ohuē.

¹¹ Maija'quē huē'e ñacai ējaohua'i judío pai acohua'i cato si'a mu'señapi isicohua'i a'ē, te'eje pa'yere, si'anē nēicohua'ire huaijē. Jaje yo'ojēta'are ja yo'oye pai co'aye yo'ose'ere nejo ti'añe peoye a'ē. ¹² Jaje pa'iquēta'are Jesucristo cato te'ore pare isi tējipi, i ju'iñepi. Ja jeteyo'je yure cato Maija'quē ēja te'tere ja'rusiquēpi ñu'iji. ¹³ Jarote pa'i uteji, ite sañope yo'ocohua'ire Maija'quēpi i quēo huē'ehuēna tē'ya meni saojaquē caquē. ¹⁴ Te'e i isiyepi Maija'quē tseçohua'ire ti nuñe pa'iohua'ire nepi. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quē joyopi jare nuñere pa'ē caquē quēaquē caji, ñeje:

¹⁶ Yē'ēpi ja mu'seña tēto saisi maca paire ñeje yo'oja'quē a'ē, caji, mai Ejaē:

Iohua'i joñoare pana yē'ē cuañēñere ayaja'quē a'ē,

Cui'ne iohua'i cuasa huē'ñana toyaja'quē a'ē, yē'ē cuañēñere.

¹⁷ Cui'ne yequeje caji:

Ti cuasa coñe paja'quē a'ē, iohua'i tayojē co'aye yo'ose'ere.

¹⁸ Jaje pa'ina, yure cato tsoe sai to cuañose'e sēte, co'aye yo'o do'ire sai toñu'u cajē isijē yo'oye peoji.

Maija'quēna Tsiojaiñe Pa'iji

¹⁹ Jaje pa'iyē sēte Maija'quē do'ijē yure cato ca'raye peoyerepa Jesús tsie do'ipi Maija'quē huē'ena i pa'i huē'ñare pana cacaye pa'iji. ²⁰ Jesús ju'i do'ipi huajē ma'a, ti pa'i ma'arepa tsoe tēhuose'ere maire hui'yocaisi ma'aja'a saijē ti'añe pa'iji, i pa'i huē'ñare pana. ²¹ Jaje pa'ina, Jesu api, Maija'quē huē'ere pa'i maire seçacai Ejaērepa, Maija'quē huē'e ñacai Ejaē sēte. ²² Jaje pa'ina, nuñe pa'i joñoapi pa'ire paji Maija'quēre cuasacohua'ipi, co'aye cuasaye tsoa tosicohua'ipi, çapēje de'o ocore papi tsoa tosicohua'ipi, ja yē'ta'a co'acohua'ire nēiñe peocohua'ipi, ca'rama'pē Maija'quē quē'rona sa tsiojañu'u. ²³ Jaje pa'ina, Maija'quēpi i ca nēose'ere isire paja'quē api cuasa do'ire, ti jēa coema'pē

ocue pa'li macarepa pañu'u, Maija'quère pa'ire paji cuasajë mai utejë yo'oyere. ²⁴ Jaje pa'ina, co'eñu'u, pa'ire ai oiyepe, cui'ne de'o co'amañare neñepi, ai pa'ija'core. ²⁵ Jaje pa'ina, mai Ejaë dai mu'se jerepa ja'yere pa'iye sète pa' ñape yecohua'ire ca sêtoñu'u, de'oye yo'oja'cohua'ire. Jaje pa'ina, si'anë jeoma'pë tsi'siye pañu'u, tsi'sima'cohua'li yo'oyere ye'yema'pë pañu'u.

²⁶ Jaje pa'iquëta'are maipi tsoe nuñerepa pa'iye asasicohua'ita'a ja'yë'ta'a co'ayere yëjë yo'ocohua'li pa'ito peoji, yeque mai co'aye yo'o do'ire sa' tçaiye. ²⁷ Coa Maija'quère sañope yo'ocohua'ire nejo hue'ñase'e huajëya'ye pa'iose'e uteye pa'iji, toa coro mëi hue'ñapi pa' ñape yo'ose'e ñani nejo hue'ñapi. ²⁸ Ñajë'ë, Moisés cuañese'ere, sehuoma'ë yo'osiquère, cayaohua'i, panita'a toasocohua'li i yo'oye ñasicohua'ipi. Sañope cacohua'li pa'ito ti oima'pë ja'ëte huani jeoñe paji'i. ²⁹ Jaje pa'ito jerepa si'se cuañoja'cohua'li a'ë, ja tsiepi Maija'quë tsecohua'ire necaisicohua'ita'a, Maija'quë mamaquère meñe tsa'cujë, Maija'quë ca nêose'e tsiere coecaisicohua'li cui'ne Maija'quë joyore iohua'ire oi necai joyore sañope casicohua'li. Ja tsie cato huajëye ca nêose'ere do'li quë'yerepa meñe necaiye a'ë. ³⁰ Maipi asayë, Maija'quë case'e: "Pa' yo'ose'e nuñerepa ñaquë ne de'huaye cato yë'ë yo'oye a'ë. Yë'ëpi saisi'i." Cui'ne yequeje capi: "Maija'quë i pa'ire ñaquë iohua'li yo'ose'eje pa'ye saija'quë api." ³¹ Ai huajëya'ye pa'ye a'ë, Maija'quë huajëquërepa jëñana tomeñe, jaje pa'iohua'ipi.

³² Mësaruja'a mia hue'ña pa'li coca asasi maca ai yo'oye ai pa'ina, quëco paye pajë quëcose'ere cuasajë'ë. ³³ Jaje quëcojëna, mësaruru acohua'ire ai co'aye cajë cui'ne co'aye yo'ohuë, si'a pa' ña hue'ñana. Jaje yo'ojëna, yecohua'ipi iti co'aye yo'o cuañocohua'ina se tsioni ai yo'oyere paë'ë. ³⁴ Co cuañosicohua'ire mësarupi teaye ñajë cçacë'ë. Cui'ne mësaruru co'amañare peo hue'ña jitoje sihuajë ñahuë, jeto ma'tëmone ti carajaima'co'a maña payë, cuasajë quëcojë. ³⁵ Jaje pa'ina, mësaruru, Maija'quëpi necaija'quë api cuasajë quëcoyere jeocoma'pë pa'ijë'ë. Ja cuasase'epi mësaruru ai pa'ja'ñe ti'aja'cohua'li a'ë. ³⁶ Jaje pa'ina, quëcojë pa'ijë'ë, Maija'quë yëyere yo'oñu'u cajë. Jaje yo'ojë mësaruru i si'aye i ca nêose'ere paja'cohua'li a'ë. ³⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Esu, ai esa daija'quë api,

Iti daija'quère casiquëpi, ai tsoe nêima'ë pasipi.

³⁸ Yë'ë tsequë nuñe pa'li cato Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ipi pa'ija'quë api, Jaje pa'iquëta'are sihuama'ë pa'iyë, ja'në pa'ise'ena co'iquère cato.

³⁹ Jaje pa'iquëta'are mai cato ja'në pa'ise'ena co'ijë nejo cuañocohua'li acohua'li peoyë. Mai cato Maija'quë pa'iji cuasa do'ipi joyo pa'iyena ti'acohua'li acohua'li a'ë.

11

Pa'ire Paji Cuasaye

¹ Pa'ire paji cuasaye cato mai uteyere paja'cohua'li a'ë cuasajë pa'iye a'ë, cui'ne mai ña ma'ñere tsoe ñase'eje pa'ye cuasajë pa'iye a'ë, ti jëa coema'pë. ² Jaje pa'ina, mai aiohua'li tsoe pa'isicohua'li jaje cuasa do'ipi de'ocohua'irepa ca cuañohuë.

³ Jaje pa'ina, mai pa'ire paji cuasacohua'ipi si'a co'amaña mai ñañe peose'ere Maija'quëpi i yë'ose'epi de'huapi, cuasayë.

⁴ Pa'ire paji cuasa do'ipi Abel ai de'oyere Maija'quère isipi, Caín isiye jerepa pa'yere. Jaje pa'ina, Maija'quëpi ite nuñe yo'oquère caquë i isiyere sihuacaji'i. Jaje pa'ina, tsoe ju'isiquëta'a Abel ja'yë'ta'a pa'ire paji cuasayeja'a caji.

⁵ Pa'ire paji, cuasa do'ire Enocre ma'tëmone Maija'quëpi ju'ima'quère huajëquère sa'aji'i. Saëna, pa'ipi ite co'e juja'ahuë'ë. Jaje pa'ina, toyase'e caji, Enoc ja'yë'ta'a ma'tëmone sa cuañoma'në Maija'quë yëyere yo'oquë pa'aji'i. ⁶ Jaje pa'ina, pa'ire paji cuasaye peocohua'li, Maija'quë yëye yo'o ti'añe peoji. Pa'ire paji cuasaye a'ë Maija'quëna tsiojaiñe. Cui'ne, Maija'quëpi ite co'ecohua'ire jaiye de'oyere pare isi ja'ñere ti'añe.

⁷ Maija'quëpi ti ña ma'ñepi pa'ija'coa, yequë mu'se caquë quëaëna. Pa'ire paji cuasa do'ire Noé de'oye sehuoni jai yohuë de'huapi, i tsëcapëre huasoja'core. Jaje pa'ina, Noé pa'ire paji cuasasi do'ipi huaso cuañopi, iye yeja pa'ise'e ne huesëjëna.

⁸ Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quë soiye de'oye sehuoni i yeja jeoni, Maija'quë soi hue'ñana saji'i, ite isija yejana. Jarona saiye, cuasama'ë huesërepa sa'aji'i. ⁹ Sani pa'ire paji cuasa do'ipi Maija'quë isisi'i ca nëosi yejare tije pa'ipi ca'nipi nesi huë'ñare pa'aji'i. Pa'isiquëni cui'ne Isaacje cui'ne Jacobje ca'ni huë'ñare pa'ahuë'ë, i isisi'i ca nëose'e pacohua'ipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, Abraham Maija'quëpi cuecueni jëacore pare nesi daripëre utequë pa'aji'i.

¹¹ Pa'ire paji, cuasa do'ire Zara aiopi cui'ne caraopi tutu isi cuañoni mamaquëre coao, iote isisi'i ca nëosiquëni, care papi caco sehua do'ire. ¹² Jaje pa'ina, Abraham pani tēji mu'señapi i acohua'ire jai paire papi quëna huë ma'ñoco ja'i pa'ire pare cui'ne jai tsiaya tē'tēpa mejahuëje pa'yere pare, cuecua saoye peoyerepa.

¹³ Si'aohua'i jaohua'i cato Maija'quë ca nëose'e pama'pë jujua'huë'ë. Jaje pa'iquëta'are pa'ire paji cuasacohua'i sēte so'opi se ñajë, pa'i ja'ñere sihua'ahuë'ë. Jaje pa'ina, iye yejare iohua'ipi coa pa'iyë, cuasa'ahuë'ë. ¹⁴ Jaje cacohua'i cato tiñarepa quëayë, ja yē'ta'a yequë yejare iohua'i paja yejare co'ejë cu'iyë cajë. ¹⁵ Jaje pa'ina, iohua'i daisi yejare cuasajë cacohua'i pani tsoe co'ira'huë, iohua'i daisi yejana. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are iohua'i cato ai de'o yejare pare yēhuë, ma'tēmo yejare. Jaje pa'ina, tsoe de'huacaisiconi de'o daripë, iohua'i pa'ija'to paye sēte Maija'quë huajëya' coema'ë pa'iji, iohua'i pēca ja'quëre hue'yoto.

¹⁷ Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quëpi neñasi'i caquë caëna, i ca nëosi mamaquëni huani ëoquë isiquë sesi'i caquë yo'opi. I mamaquë te'i macani isire pasi'i caquë yo'opi, ¹⁸ Maija'quëpi Isaac do'ija'a jai paire mē'ë acohua'ire paja'quë a'ë ca nëosiquëta'are. ¹⁹ Jaje pa'ina, Abraham cato coa huesë yo'oye papi. Asaquë yo'opi, Maija'quëpi ju'isicohua'ire huëoquë pa'yere. Jaje pa'ina, ju'isiquëje pa'ini mamaquëre huajëquëre pa copì.

²⁰ Pa'ire paji cuasa do'ipi Isaac, yequë mu'se Jacob cui'ne Esau de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i. ²¹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Jacob José mamajëre, pai ñapere iohua'i de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i, i ju'iñe ti'asi maca. Cui'ne i doquë cu'i tupëna jëaye tota paquë nëcaquë Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihua'aji'i. ²² Pa'ire paji cuasa do'ipi José i ju'i maca Israel mamajëpi Egítopi yequë mu'se etani saija'cohua'i a'ë capi. Caquë i tara jaje yo'ojë'ë caquë cuañepi.

²³ Pa'ire paji cuasa do'ire Egípto pai ëjaëpi tsire huani jeoñe pa'iji cuañese'e pa'itoje, ca'rama'pë tsihua'ëre de'oquë macani ñani oijë Moisésre ja'a coasiquëni pēca ja'quëo-hua'i toaso ñañëohua'ire yahueni pahuë. ²⁴ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés posë de'osi maca coepi, Egípto ëjaë mamaco, mamaquë hue'yo cuañone. ²⁵ Coa ai jerepa Maija'quë pai ja're co'aye yo'o cuañone yēpi, co'ayere yo'oquë nëhui tēcahuë maca sihuaye pa'yere coequë. ²⁶ Jaje pa'ina, cuasapi, ai jerepa de'oji, Cristo do'ire Maija'quë tsecohua'i ja're ai yo'oyepi. Jaje pa'ina, Egípto de'o co'amañare do'i peoye ñapi, Maija'quë ite isija'a co'amañare jerepa pa'ye cuasaquë. ²⁷ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto pai ëjaë ite pēiñe ca'rama'ë Egítopi etani sani, Maija'quëre ñañeje pa'yerepa i yēyere cuasaquë ocue pa'i macarepa paji'i.

²⁸ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto eta huajë mu'se ti'acquëna, sihuaquë cuañepi, eta sa'noana tsiepi tsoajë'ë caquë. Jaje tsoarena, huani jeo huiñaëpi te'ireje Israel pai du'ru mamaquëre pare huaiye paja'quëre capi. ²⁹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel paije jai Maja'iña yeja jajucore saiyeje pa'ye jëë'ë, yequë je tē'tena, ñani cui'ne Egípto paije jēnu'u cajë yo'ojë dutu jujua'huë'ë.

³⁰ Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel pai siete mu'seña Jericó daripë tēhuopa yērēhueja'a tē'ija'ahuë'ë. Tē'ijaisi maca tēhuopapi jē'ye darëa'co'ë. ³¹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Rahab co'a nomioje Maija'quë pai a'ë cuasama'cohua'i ju'ijëna, te'e ju'iñe pao, Israel paire, yahue peocohua'ire de'oye ñacaisi do'ire.

³² ¿Iquere yeque caja'quë a'ni? Jaje pa'ina, yē'ëpi, Gedeón, Barac, Sanson, Jefté, David, Samuel, cui'ne Maija'quëre quëacohua'i yo'ose'ere quëaquë pa'ito mu'sepi caraja'co pa'ini. ³³ Pa'ire paji cuasa do'ipi yecohua'i yejaña siohuë, nuñerepa de'oye cuañecohua'i

de'ohuë, Maija'quë ca nëose'ere isi cuañohuë, jai emu yaiohua'i yè'opojaje si'ñe saohuë. ³⁴ Jai toana u hueseyere yayohuë, hua'tipi huani jeoñu'u cajë yo'ojëna, catihuë. Sëyë huesësicohua'ipi tutu isi cuañoni tutu hue'ejë, yequë yejaña soldado paire iohua'ire sañope yo'ocohua'ire uihua quëco saohuë. ³⁵ Paë'ë, cui'ne nomiohua'ijë cajeohua'i ju'isicohua'ipi cui'naohua'ipi huëtena pasicohua'ijë. Yecohua'ipi ai de'oye pa'iyena juni huëni pa'iyere cajë joye huaso cuañoñe coejë juë'ë, huaijëna, ai yo'ojë. ³⁶ Yecohua'ipi ai yo'ohuë, co'acohua'i a'ë cajëna, si'sejëna, quëna meapi sëajëna, cui'ne co hue'ñana cojëna. ³⁷ Yecohua'ipi, quëna pëapi jëa huea cuañohuë, yecohua'ipi jopore paja'a yëto tëa cuañojë, panita'a hua'tipi tël'ca tëtëjëna juë'ë. Yecohua'ipi cabra cui'ne yëi ñama ca'nire ju'ijë si'a hue'ña coa cunirojaë'ë, co'amaña peocohua'ipi, ai co'a ju'ijë oicohua'ipi yecohua'ipi josa yo'ojëna, paë'ë. ³⁸ Airepa de'o paini, si'aohua'i iye yeja paipi de'oye yo'oyere carasicohua'ipi coejëna, iohua'i sani pëaja'to peocohua'ipi yeja coñare, cuene yejañare cui'ne ainoare panirojaë'ë. ³⁹⁻⁴⁰ Maija'quë ña hue'ñana pa'ire paji cuasajë de'oye ite yo'o ñinosicohua'ita'a i ca nëose'ere isi cuañoñe pahuë, Maija'quëpi yequë mu'seña de'oyerepa necaquëna, mai ja're tsioni nuñe pa'icohua'irepa pa'ijajë caquë ña nëosi do'ire.

12

Jesuse'ere Ñajë Tuñu'u

¹ I Maija'quë pa'iji cuasajë yo'o ñinosicohua'ipi maire t'ijatena pa'ie sëte jeocoñu'u, si'aye maire dëquëye josa yo'oyere cui'ne co'ayepi maire hueñere. Jeconi jeto ñese sai hue'ñase'e se ñajë huë'huëñu'u. ² Jaje pa'ina, maire de'ocohua'ire nequëna, Maija'quë pa'iji cuasaye isiquëna, Jesuse'ere ñajë tuñu'u. Co'acohua'ise'e soquë sarahuana que cuañojë ju'icona, huajëya'ye pai ñajëna, ai yo'oquë ju'i ma'ñe caye papi, ai yo'osi jeteyo'je ai sihuaja'quë cuasa do'ire. Jaje pa'ina, Maija'quë ëja t'ëtena ja'rupi.

³ Jaje pa'ina, co'acohua'ipi ite co'aye yo'ojëna, si'aye quëcosiquëre pani Jesuni cuasajë tuijë'ë, yo'o jujani jeoñe paja'cohua'i. ⁴ Ja yé'ta'a mësarú tija'ne pañë, co'ayere yo'oma'pë pañu'u cajë si'anë sañope yo'ojë ju'iñena. ⁵ ¿Mësarú tsoe huñeyete, Maija'quë mësarute i mamajëre sëte yëhuoquë cayere? Ñeje toyase'e caji:

Yë'ë mamaquë coema'ë pa'ijë'ë, më'ë tayoyere nu'ñequë si'seto.

Yëhuoquë yo'oto yo'o jujahuë cama'ë pa'ijë'ë.

⁶ I oicohua'ini Èjaë cato tayoto nu'ñequë api.

Cui'ne i mamajë de'osicohua'ini Èjaë cato si'sequë api.

⁷ Maija'quëpi mësarute mamajëre yo'oyepi yo'oji. Jaje pa'ina, quëcojë'ë, i si'seye. ¿Ique mamaquëpi pëca ja'quëre nu'ñe cuaño'ma'quë pa'iquë'ni? ⁸ Jaje pa'iquë'ta'are, Maija'quëpi mësarute si'aohua'ire i mamajëre si'seyejë pa'ye si'sema'ë pa'ito mësarú i mamajërepa peoyë, yecohua'i a'ë. ⁹ Cui'ne mai tsj pa'inë, mai tayoyere nu'ñejë, mai iye yeja ja'quëohua'ipi si'sejë pa'ahuë'ë. Yo'ojëna, maipi iohua'ire ëjaohua'ire ñajë ca'rajë de'oye yo'ohuë. ¿Jaje me yo'ojë ai jerepa Maija'quëre ma'tëmo aquëre pare de'oye sehuocaijë yo'o ma'ñeni ti pa'iyere pañu'u cajë? ¹⁰ Iye yeja ja'quëohua'i cato iye yeja nëhui tëcahuë pa'iyere cajë nu'ñejë si'sehuë, iohua'i yëyejë pa'iohua'i pa'ijajë cajë. Jaje pa'iquë'ta'are Maija'quë cato mai de'oye ti pa'iyere caquë si'seji, ije pa'iohua'ire nes'i caquë. ¹¹ Si'aye ja'a si'se cuaño maca cato a'siyese'e pa'iji. Pa'ina, de'oye paji cajë coeyë. Jaje pa'iquë'ta'are jeteyo'je jo'cua de'oye pa'iyere, cui'ne nuñerepa pa'iyere isiji, tayosi do'ire si'sese'epi.

Maija'quë Yë'ore Asaye Coejë Pa'i Do'ire

¹² De'oji yure jaje pa'ie sëte huajë tuture papi mësarú jëñare jë'jose'ere mëñe mëajë'ë, cui'ne mësarú nëca sicu tutu peoyere pi'ñajë'ë. ¹³ Yo'oni yureta'a nui ma'are pare co'ejë'ë. Co'eni saijë'ë, ja maca do'pë nëcayopi ja'juja'coa. Ja'juni tijupë soto coñe paja'coa.

¹⁴ Maija'quëna isisicohua'ire papi jai pai ja're jo'cua de'oye pa'iyere cajë yo'ojë'ë. Jaje ina isima'cohua'i pani ti te'ijë Maija'quëre ña'ne peoji. ¹⁵ De'hua ñajë'ë, mësarú aquëpi,

sĕje oi jayo hue'equĕpi josa yo'oquĕ jai paire co'a de'huaye peoja'core. Jaje pa'ina, Maija'quĕ de'oye ñacai isiyere si'aohua'i pañu'u cajĕ de'oye yo'ojĕ pa'ijĕ'ĕ. ¹⁶ Mĕsaru acohua'ipi yequĕ nomiore panita'a yequĕ ĕmĕre yo'oma'pĕ pa'ijajĕ, panita'a Maija'quĕ tsere coema'pĕ pa'ijajĕ, Esau je'quĕ hua'i de'hua maca do'ina si'aye maja'yĕrepa pa'iye peoquĕ tomeaji'i. ¹⁷ Ja maca Esaupi pĕca ja'quĕre de'oye pa'i ja'ñere cacaijĕ'ĕ caquĕ seina, cacaiye pa'aji'i, otarepa oi catojĕ, mĕsarupi tsoe iye toyase'ere asacohua'i a'ĕ.

¹⁸ Mĕsaru cato Sinaí cutihuĕje pa'iona, tsiojajima'pĕ paĕ'ĕ, Israel pai tsiojajĕ pa'ise'eje pa'yena, toa tsĕni nĕcasicono, nea hue'ñana ñamije pa'yena, tutu ai juta hue'ñana. Cui'ne ¹⁹ asama'pĕ paĕ'ĕ, duruhuĕ juiye piŕiyeje, cui'ne Maija'quĕ yĕ'ojĕ asama'pĕ paĕ'ĕ. Ja yĕ'o caye asacohua'i cato i cuañeñere quĕco ti'ama'pĕ ²⁰ ai jerepa caye pajĕ'ĕ, ca'ahuĕ'ĕ, ĩte. I caye cato paji'i: "Ai cutihuĕna tsa'cuquĕre cato quĕna pĕapi jea huea'ne paji'i, panita'a uiyopi seso etojai'ne paji'i, nĕcohua'ireje huaiye paji'i, jaro tsa'cucohua'ire," capi. ²¹ Jaje pa'ina, Moisésje ja ai huajĕya'ye pa'iyere ñaquĕ quĕquĕquĕ capi: "Ai ca'raquĕ tsasiyĕ, yĕ'ĕje."

²² Jaje pa'iquĕta'are mĕsaru cato Sión ai cutihuĕna tsiosicohua'ipi pa'iyĕ, Maija'quĕ huajĕquĕrepa, pa'i daripĕna, ma'tĕmo Jerusalĕnna, cui'ne Maija'quĕre sihuañu'u cajĕ jai pai huiñaohua'i tsi'si sitona, ²³ Maija'quĕ mamajĕpi iohua'i mamire ma'tĕmona toya cuañosicohua'i tsi'si sitona, tsiojaĕ'ĕ. Mĕsaru cato tsiojaĕ'ĕ, si'aohua'ire iohua'i yo'ose'eje pa'ye ti ca de'huaquĕ Diusu quĕ'rona. Pai joñoare Maija'quĕpi nuñerepa pa'icohua'ire nesicohua'i quĕ'rona tsiojaĕ'ĕ, ²⁴ huajĕ ca nĕose'e cayere necaisiquĕ Jesuna cui'ne maire tsoa tosi tsie quĕ'rona tsiosicohua'ipi pa'iyĕ, Abel tsie seña maca de'oye maire necaiyena.

²⁵ Jaje pa'ina, coema'pĕ Maija'quĕ caye de'oyerepa asañu'u, Maija'quĕ iye yejapi soiquĕ caquĕna, asacaiye coesicohua'i jĕaye pa'ahuĕ'ĕ. Jaje pa'ina, ai jerepa jĕa ti'a'ne peoji, Maija'quĕ ma'tĕmore papi soiquĕna, asacaiye coejĕ yequere asarojaisicohua'i. ²⁶ Ja mu'seña Maija'quĕpi caquĕna, yeja ñu'cuea'co'ĕ. Jaje pa'iquĕta'are yure cato caji: "Tijupĕ iye yeja cui'ne ma'tĕmoje ñu'cue coja'coa, yĕ'ĕpi yo'oquĕna." ²⁷ Jaje tijupĕ cani caji, si'aye i de'huase'e ñu'cueye pa'iji caquĕ, a'jiñe nejoñese'e nejoñe pa'iji, jĕayera pase'e nĕaja'core. ²⁸ Maija'quĕ cuañe te'te maire isiye cato ti nejo ma'ñe a'ĕ, ja isi do'ire Maija'quĕre de'oji cajĕ pĕpayĕ ca'rajĕ, ĕjaĕre pare ñajĕ, de'oyerepa ĩte necañu'u. ²⁹ Maija'quĕ cato peo hue'ñarepa ĕo huesoquĕ api, toaje pa'i api.

13

¿Me Diusu Yĕye Yo'ocaiye Pa'iquĕ'ni?

¹ Maija'quĕ do'ijĕ sĕte jeoma'pĕ si'anĕ sa'ñe oijĕ pa'ijĕ'ĕ. ² Cui'ne mĕsaru huĕ'ena daicohua'ire oijĕ de'oye necaiye huanĕyema'pĕ pa'ijĕ'ĕ. Jaje yo'ojĕ yecohua'i je'quĕ huiñaohua'i a'ĕ cuasama'pĕ huesĕrepa de'oye iohua'i huĕ'ena necaijĕ pĕpa'ahuĕ'ĕ.

³ Cuasacaijĕ'ĕ, co cuañosicohua'ire, mĕsarupi iohua'i ja're co sitore pa'iyĕje pa'ye. Mĕsarujĕ cui'ne yo'o cuaño'ñe pa'iohua'i sĕte cuasacaijĕ'ĕ, co'aye yo'o cuañojĕ ai yo'ocohua'ire.

⁴ Si'aohua'i huejani pa'iyere ĕjarepa ñajĕ pa'ijĕ'ĕ. Jaje pa'ina, huejasicohua'i nĕjo ja're cui'ne ĕjĕ ja're yo'ojĕ pa'ijĕ'ĕ. Jaje pa'ima'cohua'ire Maija'quĕpi iohua'i yo'ose'ere saija'quĕ api, huejama'cohua'ipi nomiohua'ire yo'orojaicohua'ire, cui'ne nĕjore pajĕta'a yequĕ nomiore yo'ocohua'ire.

⁵ Oima'pĕ pa'ijĕ'ĕ, curiquĕre. Mĕsaru payere sihuajĕ pa'ijĕ'ĕ. Jaje pa'ina, Maija'quĕpi caji, maire: "Te'ohua'ire jeo nĕcoye paja'quĕ a'ĕ, cui'ne jeoco huesoyeje paja'quĕ a'ĕ."

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quĕna quĕco pajĕ caye pa'iji, ñeje:

ĕjaĕpi yĕ'ĕre co'aiquĕre pa'ĕ.

Jaje pa'ina, ti ca'raye pañĕ, paipi yĕ'ĕre co'aye neñu'u cajĕ yo'oye pa'itojĕ.

⁷ Cuasajĕ'ĕ, Maija'quĕ coca quĕajĕ mĕsarute sasicohua'i pa'ise'ere, me jaohua'i pate'ni cajĕ. Ñajĕ ye'yejĕ iohua'i pa'ise'ere tuijĕ'ĕ, pa'ire paji cuasajĕ yo'ose'ere.

⁸ Jesucristo cato ipi ñamina'a pa'isiquëpi iye mu'seje pa'iji, jare ti pani huesëji, je'nëna. ⁹ Ao aijë ñeje yo'ojë'ë, cajë cuañese'ere si'aye yo'o tì'ajë aicohua'ire ja yo'oyepi ti cöcaiye paji. Jaje pa'iquëta'are maire cato ai cöcaiji, Maija'quë maire oiyepi, mai joyona tutu isiquëna pa'iyepi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'i ja'në ye'yese'ere jeoni tiñe ye'yayena ye'yema'pë pa'ijë'ë.

¹⁰ Mai cato payë, tiñe pa'yere Maija'quëna isise'e. Ja cato iye yeja Maija'quë huë'e ñacaicohua'i aiñe peoye a'ë. ¹¹ Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa cato pai co'aye yo'o do'ire sai to ja'ñere isisi'li caquë tsiere de'o hue'ñarepa hue'yo sitona saquë api. Jaje pa'iquëta'are nëicohua'i ca cato pai daripë hue'sena etoni peo hue'ñarepa ëo jeoñe paji'i. ¹² Jaje cui'ne Jesuje i tsie do'ipi i paire nesi'li caquë pai daripë hue'sena ai yo'oquë juji'i. ¹³ Jaje pa'ina, jënajë'ë, Jesús ja're pai daripë hue'sena etañu'u. Etani ai yo'oñu'u, i tea juni cuañoquë ai yo'ose'eje pa'ye. ¹⁴ Iye yeja mai peoyë, ti pani huesë daripërepa. Jaje pa'ina, yequë mu'se pa'ija'a daripëre co'ejë saiyë. ¹⁵ Jesucristo do'ija'a Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaye pa'iji, si'anëpi. Ite jaje cajë sihuaye a'ë, coa isijë yo'oyeje pa'ye. Jaje pa'iyë sëte mai yë'opopi de'oquëre pa'ni Maija'quë cajë sihuañu'u! ¹⁶ Huañeyema'pë pa'ijë'ë, mësaruru co'amañapi peocohua'ire cöcaiyere. Ja'ë, Maija'quëre isijë yo'oye. Jare Maija'quë sihuaquë necaiquë api.

¹⁷ Maija'quë coca mësarute quëacohua'i cuañeñere de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë. Jaohua'i a'ë, mësaruru joñoa ñacaijë pa'icohua'i, Maija'quëna iohua'i yo'ose'e quëaja'cohua'i sëte. Jaje pa'ina, mësarupi de'oye sehuocaito sihuañë neja'cohua'i a'ë. Iohua'ipi co'aji cajë oijë neto mësarute iohua'i necaiye ti cöcaiye peosipi.

¹⁸ Si'aye nuñerepa yo'oñu'u cajë yo'osicohua'i sëte, tayose'e peoquëna, asajë jo'cua de'oye pa'iyë, nuñerepa yo'ohuë cuasajë. Jaje pa'ina, yëquëre secacaijë'ë, cayë, mësarute. ¹⁹ Maija'quëpi jëjo saoquëna, esa yë'ë sani mësaruru ja're cöni pa'i ja'ñere cajë. Secacaijë'ë, cayë.

De'oye Pa'i Ja'ñere Caquë Pëpa Tëjiye

²⁰ Jo'cua de'oye pa'iyë isi Diusupi yëi ñama Èjaëre pare, ju'isiquëni huëosiquëpi, mësarute ti ca nëo huesose'e necai tsie do'ipi, ²¹ nuñe pa'icohua'ire, si'aye i yëyere yo'oja'cohua'ire nejaquë. Jaje yo'oquë Jesucristo do'ipi maire i sihuaquë ñañere yo'ojaquë. De'oquëre pa'ni cajë si'anëpi ise'ere sihuañë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

²² Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute yëhuoquë case'ere quëcojë de'oye asacaijë'ë. Nuñerepa cayë cato yë'ë mësarute toyasico nëhuicoa. ²³ Asajë'ë, cui'ne Maija'quë do'iquë Timoteo tsoe eta huajëpi, cosiquë pa'isiquë. Ipi yë'ë quë'rona titasiquë pa'ito i ja're cöni sasi'li, mësarute do'i sai maca. ²⁴ Si'aohua'ire, Maija'quë paire cui'ne mësarute Maija'quë coca quëajë ñacaicohua'ireje pëpacaijë'ë. ²⁵ Italia yejapi daicohua'ijë, mësarute pëpa saoyë. Maija'quë oi ñacaiyepi si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

SANTIAGO

Tiya Huesësicohua'ini Santiago Toyase'e

¹ Yě'ë Santiago, Maija'quëre cui'ne Ęjaë Jesucristore necaiquëpi pëpayë, Israel doce tsëcapëa acohua'ipi jai hue'ña hua huesëni pa'icohua'ire.

Maija'quë Ta'ñe Asayere Isiye

² Maija'quë do'ijë, jaiye ai yo'oyepi cui'ne co'aye äayepi mësaruna ti'a maca sihuajë'ë. ³ Mësarupi tsoe asayë, ja ai yo'oyepi cui'ne co'aye äayepi mësarupa'ire paji cuasayere neñañe a'ë. Jaje pa'ina, ja neñañepi quëcocohua'i pa'iyere neji. ⁴ Nequëna, quëcosicohua'i pa'ijë nuñe pa'icohua'i cui'ne carase'e peocohua'irepa de'oye pa'iyë.

⁵ Mësarupa'irepa pa'ijë nuñe pa'icohua'i cui'ne carase'e peocohua'irepa de'oye pa'iyë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are seña pa'iji, isire paja'quë api cuasajë ti jëa coeye peoyerepa. Jëa coequë cato jai jaira tutupi ju'aquëna, co'poco ñese sani cui'naopi co'ye daio yo'oyeje pa'i api. ⁷ Jaje pa'i cato ina Maija'quë isija'quë api cuasama'ë pa'ijë'ë, ⁸ iye mu'se yeque cuasasiquëpi ñamina'a yequere cuasaquëpi, ocue pa'i macarepa pa'ima'quë cato.

⁹ Maija'quë do'iquëre teaye pa'ini Maija'quëpi jerepa pa'ire necaina, asaquë sihuaye pa'iji. ¹⁰ Cui'neje jaiye co'amaña paquëni Maija'quëpi teaye pa'ire necaina, asaquë sihuaye pa'iji. Jaiye co'amaña paquë cato taya jorohuë jumuse'eje pa'i api, tsoe quëcoye peoquë api. ¹¹ Jaje pa'ina, jaiye paquëpi i cuasaquë yo'ora'ase'ere jëoni esa ju'iquë api, jorohuë maca jumusico airepa ëšë ëoquëna, cuëneni de'oye ña cuañoñe carajaini me'meni tomeñeje pa'ye.

Neñañe Cui'ne Co'aye Nëiñe

¹² Neñañere quëcoquë taima'quëpi sihuaquë api. Jaje pa'ina, neña tējisi maca ti pa'i marore isi cuañoja'quë api, Maija'quëre oicohua'ire isisi'i ca nëose'ere. Ja do'ire sihuaquë api. ¹³ Mësarupa'irepa pa'ijë'ë, Maija'quëpi co'aye yo'o äaye nëiñe neji, cajë. Maija'quë cato co'aye yo'o äaye nëiñe asama'quë api. Cui'ne paipi co'ayere yo'ojajë caquë co'ayere yo'o äaye nëiñe nema'quë api. ¹⁴ Pai cato iohua'ipi co'ayere yë do'ire iohua'i yëyepi quërë saquëna, co'aye yo'oyena taicohua'i a'ë. ¹⁵ Pai cuasayepi, pai co'ayere yëyepi ts'i ëtapëje pa'io de'oni tayo yo'oyere jojoyeje pa'ye etoco. Etona, tayo yo'oyepi ai de'o huesëni yureta'a juni huesëyere jojoyeje pa'ye neco.

¹⁶ Coso cuaño'ma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë maña. ¹⁷ Si'aye maire de'oyerepa isise'e cato ma'tëmopi Maija'quë isise'e a'ë. Ja isiquë cato si'aye ma'tëmo miacohua'ire de'huasiquë api, tiñe pa'i ponëma'quë api, cui'ne si'a tëcahuëa tëto saina, cui'neje pa'iquë api. ¹⁸ Ise'e te'i jaje yo'osi'i cuasani maire nuñerepa coca quëayere asani sehuojëna, pa'iyere isipi, maipi du'ru macarepa quëise'eje pa'iohua'i huajë sëcapë huëocohua'i pa'ijajë caquë.

Nuñerepa Pa'iyë

¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña. Si'aohua'i mësarupa'irepa pa'ijë'ë, Maija'quëre oicohua'ire pa'ijë'ë. Jaje pa'iquëta'are coca cayere esarepa cama'pë pa'ijë'ë. Cui'ne esa pëtitema'pë pa'ijë'ë. ²⁰ Pëtitesiquë cato Maija'quë nuñerepa yo'oyere yo'oma'ë pa'iji. ²¹ Jaje pa'iyë sëte si'si yo'oye pa'iyë cui'ne jaiye co'ayepi mësarute timë huesoni pa'iyere jëcojë'ë. Jëcoconi teaye pa'iohua'i maña'ë cuasajë de'o coca mësarupa'irepa joñoana tase'ere pajë'ë. Ja coca cato mësarupa'irepa joñoa huaso tutu paye a'ë.

²² Maija'quë coca asani iti cayeje pa'ye neña pa'iji. Nema'pë coa Maija'quë cocase'e asajë pa'ini co'ye coso cuañosicohua'i pa'iyë. ²³⁻²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë coca quëayese'e asaquëpi iti asase'eje pa'ye yo'oma'quë cato ts'iña de'huana me pa'i a'ni caquë i tsia ñani se ponëni sai tsoe huañeyeni me pa'i pate'ni cuasayeje pa'i api. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are

nuñerepa pa'icohua'ire cui'ne tsẽa cuañoma'cohua'ire ne cocare asani i asase'ere huanëyema'quëpi iti cuañeñere ocue pa'i macarepa yo'o ti'acquë pa'iquëpi sihuaja'quë api, i yo'oyere.

²⁶ Maija'quëre ti'asi'i caquë yo'oquëre pa'ë cuasaquëpi i tsemeñore nau nëcoma'quë pani ija'a co'ye cosoji. Cosoquëna, i Maija'quëre ti'asi'i caquë yo'oyepi ti coçai ma'ñe pa'iji. ²⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë pai nuñerepa pa'iye cato iye a'ë: yëhuiohua'ire coçaiye, hua'jeohua'i ai yo'ojëna, coçaiye, cui'ne iye yeja si'si yo'oyere pu'pema'cohua'irepa pa'iye a'ë.

2

Si'a Yë'quë Maca Yo'oyere Ye'yaye

¹ Mësaruru Maija'quë do'ijëpi mai de'o Èjaëre pare Jesucristore sehuocohua'ipi paire sahuajë telohua'ise'ere de'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë. ²⁻³ Jaje pa'ina, yeque mësaruru tsi'si sitona dati'ñe pa'i api, te'e jai do'i curi ju'i ca'huaro moñore ju'iquëpi, jai do'i cañare suñasiquëpi daina, cui'ne yequëje curi peoquë teaye pa'ijë ai ju'i care ju'i dati'ñe pa'i api. Daina, mësaruru cayë, du'ru daiquëre de'o caña ju'iquëre: “Da ja'rujë'ë, ico de'o ñu'i saihuëna.” Jaje cajëta'a yequëni co'amaña peoquëni teaye pa'ini cayë: “më'ë cato ja macare nëcaquë ñajë'ë. Panita'a cayë peo yejana ja'runi ñu'i ñajë'ë.” ⁴ Jaje yo'oni tsoe pai yo'oyere ñaquë ca tëji ëjaëje pa'i de'ohuë. De'oni co'aye cuasayepi sa'ñe mësaruruja'a sahuajë yo'oyë.

⁵ Yë'ë yëcohua'irepa Maija'quë do'ijë iyere asajë'ë: Maija'quëpi iye yeja co'amaña peocohua'ire sahuani i tsecohua'ire nepi. Jaohua'ipi jaiye co'amaña payeje pa'ye Maija'quë pa'ire paji cuasayere pajë cui'ne ite oicohua'ire isisi'i ca nëosi co'amañare pajajë caquë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are mësaruru co'amaña peocohua'ire teaye pa'iohua'ire co'aye yo'oyë. ¿Jaiye co'amaña pacohua'i pa'i ma'ñe mësaruru ñato mësarute tea ju'iñeje yo'ojë pai ëjaohua'i quërona quërë sacohua'i? ⁷ Cui'ne jaohua'ipi yëquë mësarute de'o hue'yosi mamirepa Jesure co'aye sañope cacohua'i a'ë.

⁸ Mësaruru Maija'quë coca cuañese'ëje pa'ye më'ë quëno maca pa'iquëre oijë'ë, më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye case'ere si'a yë'quë maca yo'o ti'ani nuñerepa de'oye yo'oyë. ⁹ Jaje pa'iquëta'are mësaruru paire sahuajë telohua'ise'ere de'oye yo'ocohua'i pani co'aye yo'oyë, Maija'quë cuañese'ëje pa'ye yo'oma' do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, te'i paipi iye cuañese'ere si'aye de'oye yo'oquëta'a te'o cuañese'ere tayosiquë pani tsoe si'aye tayosiquë pa'iji. ¹¹ Jaje pa'ina, jare ipi Maija'quëpi capi: “Yequë ëmëre, panita'a nomiore yo'oma'pë pa'ijë'ë, huejasicohua'i.” Cui'ne capi: “Paire huani jeoma'pë pa'ijë'ë.” Jaje case'ere asani yequë nomiore, panita'a ëmëre yo'oma'cohua'ipi ja yë'ta'a paire huani jeocohua'i pani tsoe cuañese'ere sehuoma'quë ponëpi. ¹² Mësaruru si'aye yo'ose'e iñoñe pa'iji, Cristo yëyere yo'oye panita'a co'ayere. Jaje pa'ina, de'hua ñajë'ë, mësaruru cuasaye cui'ne neñe. ¹³ Ai yo'ocohua'ire oima'pë pa'isicohua'ire cato oiye peosipi yecohua'i oisicohua'ise'e de'oye ti'aja'cohua'i a'ë, i Maija'quë pai yo'ose'ëje pa'ye ñaquë de'huasipi.

Nema'pë Cocase'e Caye Co'aji

¹⁴ Maija'quë do'ijë Maija'quëre pa'iji cuasaquë a'ë. ¿Caquëta'a ja yë'ta'a nese'e ti peoquëre iquere coçaiquë'ni, i cuasaye? ¿Jaje pa'ire i cuasase'epi ite huasoye pa'iquë? ¹⁵ Cañu'u, Maija'quë do'iquëni, panita'a Maija'quë do'iconi caña cui'ne mu'se ai ja'ñe caraquëna. ¹⁶ Mësaruru aquëpi caji: “Señaquë de'oye pa'ijë'ë. Ca'nequë cui'ne si'aye më'ë yëye ai pa'ijë'ë.” Jaje caquëta'a ti isiye paji, ite carayere. ¿Iquere jaje pa'ito coca coçaiquë'ni? ¹⁷ Jaje pa'ina, ju'isi co'amañaje pa'ye a'ë, Maija'quë pa'iji cuasayepi coa pa'ini, nese'epi peoto.

¹⁸ Te'i paipi ca'ñe pa'i api, ñeje: “De'oji, më'ë cato Maija'quë pa'iji cuasayese'e payë, nese'e peoquëpi. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato nese'ere payë.” Jaje pa'ina, yure yë'ëre iñojë'ë, më'ë Maija'quëre pa'iji cuasayere nese'e peoyepi. Yë'ëpi më'ëre iñosi'i, Maija'quë pa'iji cuasayepi yë'ë nese'ere. ¹⁹ Më'ë Maija'quëre te'i pa'iji cuasaquë pa'iyë ai de'oji. Jaje cuasani më'ë tayoma'ë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are huatiohua'ijë cui'ne cuasayë.

Cuasajë cal'rajë tsasijë pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quëre pa'iji cuasajëta'a nema'pë pa'ito ju'isi co'amaña pa'iji, do'i peoye cuasayepi. Jaje pa'ina, ña sëtajë'ë, huesë pa'ima'ë pa'ija'quë. ²¹ Ñajë'ë, mai aire Abrahamre Maija'quëpi nuñe pa'iquëre ca huesopi, i mamaquë Isaacre huani jëosi'i caquë yo'osi do'ire. ²² Jaje pa'ina, më'ë ñañë, Abraham i yo'ose'epi Maija'quë pa'iji cuasayere iñose'e. Jaje yo'oquëna, Maija'quë pa'iji cuasayepi coa yo'o jujase'e peoye etapi. ²³ Jaje yo'oquëna, Maija'quë coca toyase'e cayepi ti'api: "Abrahampi Maija'quëre pa'ire paji cuasa do'ire Maija'quëpi ite nuñe pa'iquëre pare ca huesopi." Jaje pa'ina, Maija'quë cajeire hue'yosiquë paji'i, Abraham.

²⁴ Jaje pa'ina, mësaruru yure ñañë, Maija'quë pa'iji cuasaquë yo'oquëni nuñe pa'iquëre ca huesoye. Coa Maija'quë pa'iji cuasayese'epi nuñe pa'iquë ca hueso cuañöñe peoji. ²⁵ Jaje pa'ina, Rahab co'a nomiore Maija'quëpi nuñe pa'icore ca huesopi, Josué jëjo saosicohua'ire pëaja'to isico cui'ne yequë ma'aja'a yahue jëjo saosi do'ire. ²⁶ Jaje pa'ina, paipi joyore peoquë pani tsoe ju'isiquë pa'iji. Jaje pa'ye cui'ne Maija'quë pa'iji cuasayepi yo'oye peoto ju'ise'epi pa'iji.

3

Cayere Ye'yaye

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë mësarupi tsoe asacohua'i a'ë, yecohua'ire se ye'yacohua'ipi jerepa iohua'i yo'ose'e ña de'hua cuañö ja'ñe pa'iyë. Jaje pa'i do'ire mësaruru acohua'ipi jai pairepa pa'ima'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire se ye'yacohua'i. ² Si'aohua'i tayocohua'ise'e pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are te'i paipi i coca cayere ti tayoma'quë pani nuñe pa'iquëre papi jaje pa'i pani, si'aye i pa'iyë nuñerepa ñaquë pa'iquë api. ³ Mai cuañëñe caballopì de'oye sehuocaijaquë cajë yë'opona quëna tarapëre jua nëocohua'i a'ë. Jaje neni yureta'a si'aëre de'oye po'nejë sacohua'i a'ë. ⁴ Ñajë'ë, cui'ne jai yohuë yo'oyere. Ai tutu jëayerëpa ju'aquëta'are iti tayoco a'ricona iti tayoquëpi po'nequëna, i yë hue'ñana saicoa. ⁵ Jaje pa'ye mai tsemëñoje a'rico macata'a jai co'amañare cacao. Jaje pa'ioipi a'ri toa macata'a jai airo tsëni ëoyeje pa'yerepa yo'ocoa. ⁶ Jaje pa'ina, tsemëño cato toaje pa'io, co'aye ne tuture timësiacoa. Jaje pa'ioipi mai capëre pa'io si'a capë co'aye neñe pa'iji, cui'ne si'a mai pa'i ma'aje co'a de'huacoa, mëna tutupi ìoni pa'i do'ire. ⁷ Iye yeja pa'icohua'ire nëicohua'ire, pi'are, añaohua'ire, cui'ne jai tsiaya pa'icohua'ireje, si'aye paipi tseani de'oye ye'yacohua'i a'ë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are tsemëño cato ye'ya ti'lañe peocoa, nau nëco ti'lañe peocoa. Co'acoa. Tsimaöje pa'ioipi si'aye co'a de'huayere timësiacoa. ⁹ Jaje pa'ina, iopi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuajë, cui'ne jare iopi paireje co'acohua'i a'ë cayë, Maija'quëpi ije pa'iohua'ire de'huasicohua'ireje. ¹⁰ Jare iti yë'opopi etaji, de'oye cacaiye, cui'ne yecohua'ire co'aye cayëje. Jaje pa'i ma'ñe a'ë, Maija'quë do'ijë, jaje yo'oye ai co'aji. ¹¹ Te'e oco cojeja'a de'o oco etacona, sëje ocoje cui'na etama'coa. ¹² Maija'quë do'ijë, mësaruru ñato ¿Higuerapi hui'yape ne care quëiñe pa'iquë, panita'a cuiya'ipi higuera care quëiñe pa'iquë? Jaje pa'ina, ti peoji, te'e oco cojeja'a de'o oco cui'ne asi oco etaye.

Maija'quë Ta'ñe Asaye Isiye

¹³ Jaje pa'ito, mësaruru aquëpi ta'ñe pa'ipi asa ti'asiquë pani iyere i de'oye yo'oquë pa'iyepi cui'ne ja ta'ñe asayepi teaye pa'ire nequëna, nesi co'amañare iñoja'quë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mësaruru joyore yecohua'i payere ëa ñajë pëiñepi cui'ne ai jerepa pasi'i cuasajë yo'oyepi pa'ina, ta'ñe cuasayë cayë cato coa cosoye a'ë, cui'ne ti ta'ñe asayere pare coa cayëje pa'ye neñe a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ye pa'ima'coa, Maija'quë ta'ñe asayerepa. Ja asase'e cato iye yeja pai cuasani huëose'e a'ë cui'ne pai capë yëyepi huëose'e a'ë, cui'ne huati huëose'e a'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yecohua'i payere ëa ñajë pëiñepi cui'ne ai jerepa pa'i pasi'i cuasayepi pa'ito si'aye ne tiya saose'ëje pa'yepi pa'iji, coa si'aye co'ayere yo'oyepi. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë ta'ñe asaye isiye cato co'ayena co'me ma'ñe a'ë. Jaje pa'ina, jo'cua pa'iyë, dahuëre pa'iyë, yecohua'i cuasayere meñe ñañë peoye pa'iyë, yecohua'ire teaye ñani cöcayë, jaiye de'o co'amañare neñe, si'a yë'quë maca si'aohua'ire yo'oye, cui'ne nuñerepa pa'icohua'ire neñe a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, jo'cua de'oye pa'ijajë cajë

yo'ocohua'i cato jo'cua de'oye pa'i ja'ñere neñë. Ja yo'ojëna, tase'e mëani quëiñeje pa'ye quëquëna, nuñerepa yo'oyere tēja'cohua'i a'ë.

4

Iye Yeja Ayere Ëa Ñaño

¹ ¿Jeropi daquë'ni, sa'ñe huajo huaiye, cui'ne mësarujá'a sa'ñe pëti coca caye? Ja cato mësarú sa'nahuëpi etapi, co'aye yo'o ëaye nëiñepi mësarú sa'nahuë uihuaquë pa'iyepi. ² Jaje pa'ina, mësarú yëyere tì'ama'pë pa'i do'ire yecohua'i payere ëa ñajë, huani jeojë yo'ojë, mësarú yëyere tì'añu'u cajë yo'ojë uihua'yë, mësarú. Mësarú yëyere tì'ama'pë pa'iyë. Maija'quëni isijë'ë cajë sema' do'ire. ³ Jaje pa'ina, mësarupi seni isi cuañoñe pañë, mësarú co'aye yëyere yo'ojë nejañu'u cajë se do'ire. ⁴ Nējore pacohua'ipi yequë nomioni yo'ocohua'ijë pa'iohua'i a'ë, mësarú. Huesëye mësarú iye yeja ayere ëa ñajë oicohua'i pani Maija'quëre oima'cohua'i de'ojë, ite sañope yo'ocohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, iye yeja ayere ëa ñajë oicohua'i cato Maija'quë cajeohua'i peoyë, Maija'quëre sañope yo'ocohua'i a'ë. ⁵ Jaje pa'ina, Maire isisi joyopi iye yeja ayere oima'pë pa'ijë'ë, caquë ai oi ësequë ñacaiji, maire. Jaje toyase'e cani coa cama'ë pa'iji, care paji. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Diosu maire oi cōcaiquë api. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Maija'quë cato teaye pa'iohua'ini oi cōcaiquë api, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ire cato cōcaiyë paquë api.” ⁷ Maija'quëna mësarú pa'iyë isisicohua'irepa pa'ijë ise'ere necaijë'ë, huati yëyere necaima'pë. Jaje yo'ojëna, ña jujani mësarute jeoni huë'huëjaquë api. ⁸ Maija'quëna tsiojaijë'ë, ipi mësaruna tsiojaija'quëre. Co'aye yo'ocohua'i tēno tojë'ë, mësarú jēñare si'si pa'iyë. Maija'quëre oñu'u cajëta'a iye pa'iyë se oijë yo'ocohua'ipi ja si'si pa'iyë tsoa tojë'ë, mësarú joñoare. ⁹ Otare papi oijë ai co'a ju'ijë'ë, mësarú co'aye yo'ose'ere cuasajë. Mësarú sose'epi ota pōñëjaquë cui'ne mësarú sihuayepi oiyena pōñëja'quë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë ña huë'ñare pana teaye pa'iohua'i de'ojë'ë, ipi mësarute jerepa pa'iohua'ire neja'quëre.

Yequë Tayoyere Ñaquë Cama'ë Pa'ijë'ë

¹¹ Maija'quë do'ijë, sa'ñe mësarujá'a co'aquë api cama'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë do'iquëre co'aquë api caquë cato cuañese'e cayere co'aji caji, ipi cuañese'e meñe ña ëjaë de'oni. Jaje pa'ina, më'ëpi cuañese'e cayere co'aji caquë pani iti cuañese'ere sehuoma'ë pa'i coa më'ëja'a co'ye ñani ca tēji ëjaëje pa'i de'oyë. ¹² Te'i pa'iji, cuañese'e paire isiquë. Jare i api, tayose'e ñani ca tēji ëjaërepa. Cui'ne jare jaëse'e pa'iji, huasoye paquë, cui'ne nejoñe paquë. ¿Jaje pa'lito më'ë iquei macapi më'ë cajei tayoye ñarōjai caquë'ni?

Ñamina'a Pa'i Ja'ñe Huesëjë Caye

¹³ De'oji, yure iyere asajë'ë. Yure panita'a ñamina'a ja daripëna sani jaroná te'e ometëcahuë pa'ijë co'amaña nejë isijë curi neñu'u, cacohua'i maña. ¹⁴ Ñamina'a mësarú pa'i ja'ñe huesëyë. Mësarú cato picojá'a pa'isicota'a peo huë'ña tiya saiyeje pa'iohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësarú cato ñeje caye pa'iji: “Ëjaëpi yëna huajëcohua'i pa'ijë iye maña nesi'i panita'a ja yequë co'amañaje nesi'i caye pa'iji.” ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarú cato si'a tuturepa cacohua'i a'ë, pa'ire payeje nëina. Si'aye jaje jerepa pa'iohua'ire nëina, tutu caye co'aye a'ë. ¹⁷ Jaje pa'ina, de'oye yo'oye asaquëpi ja yë'ta'a de'oye yo'oma'ë pani tsoe co'aye yo'opi.

5

Jaiye Co'amaña Pacohua'ire Quëaye

¹ Iye jaiye co'amaña pacohua'i asajë'ë. Oijë'ë cui'ne cuijë'ë, mësarú ai yo'o ja'ñere asa quëquëjë. ² Mësarú jai do'i co'amaña tsoe ja'juse'e a'ë cui'ne de'o ju'i cañaje pu'jupi ani huesose'e a'ë. ³ Mësarú oro cui'ne curiquëje yoco ne huesëse'e a'ë. Jaje yoco ne huesëyepi iñoji, mësarú co'aye yo'oyere. Jaje pa'ina, japi mësarú capëa toa ëoyeje pa'yerepa peo huë'ña ëo huesojá'coa. Mësarú tēji mu'señare pare jaiye co'amaña

de'huani teaye payë. ⁴ Mësaru tsiña co'amaña necohua'ire saïma'pë pa'ise'epi yure mësarute sañope iñoji. Iñoquëna, Èjaërepa tutu quë'ipi iohua'i nesi do'ire saijë'ë, cayere asapi. ⁵ Iye yeja pa'i maca mësaru de'o hue'ñare pare pa'ijë si'aye mësaru yëyere yo'ojë sihuajë paë'ë, duruhuequë hui'yape jujuyeje pa'ye jujuhuë. Jaje pa'ina, yure mësarute huai mu'seña ti'api. ⁶ Mësarupi huani jeohuë, ti co'aye yo'oma'cohua'ini, co'acohua'i a'ë cajë, mësarute sañope yo'o tutu ti peocohua'ini.

Yo'o Jujahuë Cama'pë Quëcojë Uteye

⁷ De'oji. Maija'quë do'ijë. Mësaru cato yo'o jujahuë cama'pë quëcojë utejë'ë, Èjaë dai macaja'a, tsio taquë je'quë oco tëcahuëare utequë pa'iquë a'ë, ocosi maca tase'epi mëani quëcona tëasi'i caquë. ⁸ Jaje cui'ne mësaruje quëcojë ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë, mai Èjaë daiye ti'a tëji do'ire. ⁹ Maija'quë do'ijë mësaruja'a sa'ñe jaë do'ire ai yo'oyë cajë pëti coca cama'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre nejo cuañoñe pañu'u cani. Tsoe caca sa'rore pa'iji Diosu pai yo'ose'e ñani ca tëji èjaërepa. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë ye'yejë'ë, Maija'quë yëye quëacai do'ire tsoe acohua'i ai yo'ojë quëcose'ere. ¹¹ Ai yo'onije quëcosicohua'ire mai cato cayë: ai sihuacohua'i pa'iyë, jaohua'i cato. Mësarupi Job ai yo'oquë quëcose'e cui'ne tëji hue'ñana Maija'quë ite cõcaise'e asacohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë cato, teaye ñani oi cõcaiyepi ini pa'iyë sëte cõcaija'quë api.

¹² Maija'quë do'ijë, mësaru cayepi do'i quë'ye pa'ijaquë cajë Maija'quëna se ca co'ijajë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, nuñerepa cajë'ë, yecohua'i asajëna. “Jaje pa'iji” casicohua'i pani, jare “jaje pa'iji” case'e pa'ijaquë, cui'ne yecohua'i asajëna, “pañë” casicohua'i pani, jare “pañë” case'e pa'ijaquë. Jaje yo'onita'a mësaru nejo cuañoñe paja'cohua'i a'ë.

Jujucaija'quë Api, Asajë Señe

¹³ Mësaru aquëpi ai yo'oquë pani Maija'quëre seja'quë, mësaru aquëpi sihuaquë pani Maija'quëre sihuaquë jëjëja'quë. ¹⁴ Mësaru aquëpi ju'iquë pani sehuosicohua'i èjaohua'ini soija'quë, mai Èjaë mamipi cajë seacaija'cohua'ire, hui'yapepi dojë. ¹⁵ Maija'quëpi ju'iquëre jujuja'quë api. Ta'ñe cuasajë seto ju'iquëpi co'yaja'quë api. Co'aye yo'osiquë pa'itoje i co'aye yo'ose'ere sai de'huacaise'e pasipi. ¹⁶ Jaje pa'ina, tayo yo'ose'ere pai ñape yecohua'ina se quëajë, pai ñape yecohua'ire seacaijë'ë, Maija'quëre si'aohua'i juju cuañosicohua'i pañu'u cajë. Jaje pa'ina, nuñe pa'iquëpi Maija'quëre seña cato ai tutu pa'iji, yecohua'ire cõcaiyë. ¹⁷ Jaje pa'ina, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elías maije pa'ipi ocoma'o pa'ijaco caquë Maija'quëre sequëna, toaso ometëca cui'ne jopo ocoye pao, iye yeja. ¹⁸ Paçona, cui'naëpi Maija'quëre ocojaco caquë sequëna, oco ocona cui'naopi, yeja de'oye mëaco de'o.

¹⁹⁻²⁰ Maija'quë do'ijë, mësaru aquëpi nuñerepa yo'o ma'are hua saquëna, yequëpi, de'o ma'ana cui'naëni ne co'ya cõquë pani jutira'siquëni huasoji, cui'ne jaiye i co'aye yo'orojaise'ere sai de'hua cuañoji.

1 SAN PEDRO

Pedro Toyase'e Si'a Hue'ña Hua Saisicohua'ina

¹ Yë'ë Pedropi Jesucristo jëjo daoquëpi iye toya ja'hua toyayë, yequë pai yejañare hua saisicohua'ina caquë toyayë: Ponto, Galacia, Capadocia, Asia cui'ne Bitinia pa'icohua'ina. ² Maija'quëpi mësarute sahuapi. Sahuasicohua'ini Maija'quë joyopi Maija'quë tsecohua'ire nepi, mësarupi Jesucristo cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi i tsiepi tsoa tosicohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi de'oye ñacaina, jo'cua de'oye pa'ijë'ë.

Ti Pani Huesëyere Utejë Pa'iyë

³ De'loquëre pa'ni cañu'u, Maija'quëre mai Èjaë Jesucristo pëca ja'quëre, maire ai oi do'ire tijupë coasicohua'ire nesiquëre Jesucristo juni huëisi do'ipi. Jaje pa'ina, iye yo'osi do'ipi de'oyere pare utejë pa'iyere payë, mai. ⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë mësarute caquë ma'tëmo de'huacaisi co'amañare ti ne huesë ma'ñere, si'si ne ma'ñere, cui'ne ti me'me tome ma'ñere paja'cohua'i a'ë, mësarui Maija'quë cuasa do'ipi. ⁵ Jaje pa'ina, mësarute Maija'quëpi i tutupi ñacai pa'iji, mësarupi huasosicohua'i pa'iyere, i ne de'huacaise'ere ti'ajajë caquë. Jare tëji mu'señarepa paja'cohua'i a'ë.

⁶ Ja do'ire mësarui ai sihuajë pa'iyë, coa nëhui tēcahuë jaiye neñañe ai yo'oye pa'itojë. ⁷ Jaje pa'ina, mësarui Maija'quë pa'iji cuasayere ai yo'oyepi neñaquëna, do'i quë'ye etase'epi, toapi neñasi oro do'iyere jerepa seña maca do'i quë'ye etasipi. Oro cato coa carajaiñe a'ë. Neñañe pa'ina, itire pase'e etase'epi Jesucristore iñosi maca Jesucristore sihuajë de'loquëre pa'ni cayere cui'ne ëjaëre pa'ni cayere iñoñe pasipi.

⁸ Jesucristore ñama'pë pa'isicohua'ita'a ite ai oiyë, mësarui. Ite ñama'pë pa'isicohua'ita'a pa'ire paji cuasajë ai de'oyerepa sihuayë, yë'opi ca ti'añe peoyerepa. ⁹ Sihuajë joñoa huaso cuañoñere ti'asi'i cajë ti'ahuë, mësarui pa'ire paji cuasa do'ipi.

¹⁰ Maija'quëre quëacaicohua'ipi ai tsoe hue'ña mësarute Maija'quë oi coa isi ja'ñere huaso cocare toyacaijēta'a huesëhuë. Jaje pa'ina, iquere caquë'ni cuasajë ai co'ehuë, asa ti'añu'u cajë. ¹¹ Cristo joyopi Maija'quëre quëacaicohua'ire du'ru quëapi, Cristo ai yo'o ja'ñere cui'ne jeteyo'je i ayere ma'tëmo ayere de'oyerepa pa'i ja'ñere quëapi. Jaje quëaquëna, asajë ¿jequë pa'ija'quë a'ni, i? cui'ne ¿je yëhua jaje pa'ija'coa'ni? cajë ai co'ehuë, asañu'u cajë. ¹² Jaje co'ejëna, Maija'quëpi iohua'ire quëapi, iye mësarui quëaye mësarui tse peoji caquë. Yecohua'i tse a'ë caquë quëapi. Ja cato maini capi. Yure jaje pa'ina, iyere Maija'quë huaso cocare mësarute quëacohua'i quëahuë, ma'tëmo jëjo daosi joyo tutupi yo'loquëna. Iye huaso coca cato huiñaohua'ique ai cuasajë itise'e ña ëa ju'iñë.

Maija'quëpi Maire De'ocohua'irepa Pa'iyena Soiye

¹³ Jaje pa'iyere sēte mësarui cuasayere ne de'huajë'ë, cuepese'eje pa'iohua'i pa'ima'pë. Jaje pa'ijëna, mësaruna Jesús ayere iño maca, Maija'quë oi co'aiyepi pa'iji, mësarute. Jare cuasajë pa'ijë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë caye de'oye sehuocai mamajë sēte, Maija'quëre asama'në yëjë pa'ise'ere pa'ima'pë pa'ijë'ë. ¹⁵ Maija'quë mësarute soisiquë ai de'loquë api. Jaje pa'ina, mësarujë de'ocohua'irepa pa'ijë'ë, ije pa'iohua'i. ¹⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji: “De'ocohua'irepa pa'ijë'ë, yë'ëje pa'iohua'irepa.”

¹⁷ Mësarupi Maija'quëre “Ja'quë” cajë secohua'i pani si'anë ini ca'rajë pa'ijë'ë, iye yeja mësarui pa'i mu'seña pai ñape yo'ose'eje pa'ye saiquëni, cui'ne si'a yë'quë maca si'aohua'ire yo'loquëni. ¹⁸ Mësarute Maija'quëpi huasopi, mësarui aiohua'i pa'ise'eje pa'ye mësarujë do'i peoyere yo'ojë pa'isicohua'ini. Mësarute huasoni saicaima'ë paji'i, oropi panita'a curipi, ne huesëyere. Iye huaso do'i cato saipi, ti ne huesë ma'ñere papi. Jare mësarupi tsoe asacohua'i a'ë. ¹⁹ Cristo tsie do'ipi saicaji'i, mësarute yëi ñama a'si peoquëpi, si'si te'ñaje peoquëje pa'ire papi. ²⁰ Cristo cato ja yë'ta'a yeja de'huama'në jaje jucacaija'quëre ca nëosiquë pa'iji. Jaje pa'ipi yure tëji mu'seña mësarui de'oye pa'iyere caquë daji'i. ²¹ Jaje pa'ina, mësarui Cristo do'ija'a Maija'quëre ire paji cuasajë sehuoyë,

ju'isiquëni huajëquëre huëoni de'oquëre pare iñosiquëre. Jaje pa'ina, yure mësaru Maija'quë pa'ire paji cuasajë ina quëco pajë pa'iyë, cocaija'quë api cuasajë.

²² Nuñerepa cocare mësaru sehuocai do'ire mësaru joñoa tsoa tohuë, Maija'quë do'ijëre nuñerepa oñu'u cajë. Jaje pa'iyë sête si'a tuturepa pai ñape yecohua'ire oiye pa'iji, de'o joyore papi. ²³ Jaje pa'ina, mësaru cato yure pai ju'icohua'i mamajë peoyë. Mësaru cato yure Maija'quë coca ti pani huesëyere papi jojosicohua'i a'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Si'a pai iye yeja pa'icohua'i tayajë pa'iohua'i a'ë,

Si'aye iohua'i pa'iyepi taya jorojë pa'ye a'ë.

Taya cato cuñecoa. Cuñe huesëcna, iti joropi tomecoa.

²⁵ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coca cato ti pani huesëye a'ë.

Iye huaso cocare mësarute quëahuë.

2

¹ Jaje pa'iyë sête si'aye co'ayere jëcojë'ë, si'aye cosoyere, coa cayere, yecohua'i payere ëa ñañere, cui'ne yecohua'ire co'a coca cayere jëcojë'ë. ² Jëconni tsj mañaja'a coasicohua'i oje yëyejë pa'ye mësaruje joyo pa'i cocare yëjë'ë, huasosicohua'i ai de'oyere cajë. ³ Mësarupi Èjaë de'oquërepa pa'iyere nuñerepa ña ti'asicohua'i pani jaje yëcohua'i pa'ijë'ë.

Cristo Api, Pa'iyë Quë'i Quëna Pë

⁴ Èjaëna tsio daijë'ë, pa'iyë pa'i quëna pëna, pai jëcosicona. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëre cato i sahuasi quëna përe pa'ë, jai do'i quë'io. ⁵ Jaje pa'ina, mësaru ina tsiojaijë pa'iyë quë'i quëna pëa de'ohuë. De'orena, Maija'quëpi joyo huë'e de'huapi, mësarupi. De'huaëna, ise'ere necaija'cohua'i pa'iyë. Pa'ijë Jesucristo do'ija'a ai yo'ojë isiyë, Maija'quë sihuaquë ñañere. ⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Yë'ë sahuasicore pani, de'o quëna përe pare Síonna oañë,

Iona quëco paquë cato coa quëco tayohuë caquë co'a ju'iñe pasipi.

⁷ Jaje pa'ina, ja quëna përe iore pao cajë asacohua'ire cato do'i quë'ioyerepa asa cuañoji. Jaje pa'iquëta'are, toyase'e cayejë pa'ye pa'iji, jaje asama'cohua'ire cato. Jaje pa'ina, caji, toyase'e ñeje:

Huë'e necohua'i jëcosi quëna pëpi

Yure cato si'a huë'e naupa quëna përepa de'o.

⁸ Cui'ne yecopi caji, ñeje:

Asama'cohua'ipi ja quëna pëna ju'ajëna, iopi ne taoja'coa.

Jaje pa'ina, jahua'i cato Maija'quë coca sehuoma' do'ire ne huesëja'cohua'i a'ë, i ña nëose'ejë pa'ye.

Maija'quë Pai Pa'iyë

⁹ Mësaru cato i sahuasi pai a'ë. Èjaëre pase'ere necaija'a pai a'ë. Si'si peo daripë acohua'i a'ë. Maija'quë tsecohua'ire pa'ë. Jaje mësaru pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mësarute nea huë'ñare pa'ijëna, Maija'quëpi soipi, mia huë'ñana etani Maija'quë de'oyerepa yo'ose'ere yecohua'ina quëajajë caquë. ¹⁰ Ja'në cato mësaru i pai peocohua'i pa'ë. Pa'isicohua'ipi yure cato i pai de'ohuë. Ja'në mësarute Maija'quë teaye ñani cõcayë papi. Yure cato mësarute teaye ñaquë oi cõcayë.

Maija'quëre Necaiyere Cajë Pa'ijë'ë

¹¹ Maija'quë do'ijë, mësarute señë, mësaru capë yëyere sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë caquë, mai joñoa sañope uihuayere. Mësaru cato iye yeja acohua'i peoyë. Coa daisicohua'i a'ë. ¹² Jaje pa'ina, de'oyerepa yo'ojë pa'ijë'ë, si'aohua'ire judío pai peocohua'irejë. Jaje mësarupi pa'ijëna, yure mësarute sañope co'aye yo'ocohua'i a'ë casicohua'ipi mësaru de'oye yo'oyere ñani, Maija'quëre de'oquëre papi caja'cohua'i a'ë, iohua'ire Maija'quë huaso mu'se ti'aëna.

¹³⁻¹⁴ De'oji. Maija'quëpi nepi, paï ëjaohua'ire co'aye yo'ocohua'ire si'seja'cohua'ire, de'oye yo'ocohua'ini de'ocohua'i a'ë caji'cohua'ire. Jaje pa'ina, mai Ëjaëre oi do'ire si'a paï ëjaëre si'aohua'i jerepa pa'ire sête de'oye sehuocaiye pa'iji. Jaje cui'ne si'aohua'ire iye yeja paï ëjaohua'ire de'oye sehuocaiye pa'iji. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë cato yëji, mësarupi de'oye yo'ojë pa'ijëna, huesëohua'ipi ta'ñe cuasama'cohua'ipi mësarute sañope ca ti'añe peoyere.

¹⁶ Jo'ya nesicohua'i peoyë, mësaruru. Jaje pa'ina, jo'ya nesicohua'i peoyë cajë co'ayere neñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa Diusu jo'yaohua'i a'ë cuasajë, i yëyere yo'ojë pa'ijë'ë. ¹⁷ Si'aohua'ire paire de'oye yo'ojë'ë, ëjaohua'ire yo'oyeje pa'ye. Maija'quë do'ijëre oijë'ë. Maija'quëre ca'rajë'ë. Paï ëjaëreje de'oye yo'ojë'ë, ëjaëre papi cuasajë.

Cristo Mai Yo'o Ja'ñere Iñoquë Ai Yo'opi

¹⁸ Co'amaña necaicohua'i, mësaruru ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë. De'ocohua'ise'ere mësarute oicohua'ise'ere de'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë. Co'a ëjaohua'ireje de'oye sehuojë yo'ojë'ë. ¹⁹ Jaje pa'ina, de'oye a'ë, mësaruru de'oye yo'ojëta'are mësarute yecohua'ipi co'aye yo'ojëna, ai yo'oyere quëcoye. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësarupi co'aye yo'ojë si'se cuañojë quëcoto do'i peoji. Jaje pa'iquëta'are mësaruru de'oye yo'o do'ire ai yo'ojë quëcoye pani de'oye a'ë. Do'i pa'iji, Maija'quë ña hue'ña. ²¹ Jare caquë mësarute Diusu soipi, mësarupi Cristo mësaruru do'ire ai yo'ose'ere ñani i yo'ose'eye pa'ye mësaruje yo'ojajë caquë. ²² Cristo cato ti te'oreje tayo neñe paquë paji'i, cui'ne paireje cosoma'quë paji'i. ²³ Ite co'aye catoje sañope cui'ne co'ayepi cama'quë paji'i. A'si ite yo'o macaje sañope icohua'ire saisi'i cama'quë paji'i. Coa ai jerepa Maija'quëna jeopi, jaëpi paï yo'oyere ña de'huaquëpi, nuñerepa yo'oquëpi ña de'huaajaquë caquë. ²⁴ Cristopi si'aye mai co'aye yo'oye hue'oni sani cruzuna que cuañoipi, maipi co'aye yo'oyere ju'isicohua'ije pa'ye pa'ijë nuñerepa yo'oyere huajëcohua'i pa'ijajë caquë. I a'si do'ipi mësaruru huasosicohua'i pa'iyë. ²⁵ Ja'në mësaruru yëi ñama ne huesësicohua'ije pa'iohua'ipi paë'ë. Jaje pa'isicohua'ita'a yure cato Cristona co'irena, ipi yëi ñamare ñacaiquë ñañeje ñaquë mësaruru joñoaje ñacaiji.

3

Huejasicohua'i Pa'iyere Quëaye

¹⁻² Nomiohua'i, mësaruje mësaruru ëjëohua'i cuañeñere de'oye sehuojë pa'ijë'ë. Jaje yo'ojëna, mësaruru ëjëohua'i sehuoma'cohua'ipi mësaruru iohua'ire de'oye ëjaohua'ire ñajë de'oye pa'iyere ñajë sehuoja'cohua'i a'ë, ai yëhuo coca peoye. ³ Mësaruru de'ocohua'i ña cuañoñere ëmëje'e capë ëja de'oyere oima'pë pa'ijë'ë, ai de'oye naña yoyere, jai do'i y'yo se'huoñere, panita'a jai do'i caña suñañere. ⁴ Mësaruru de'ocohua'i pa'iyere cato pa'ijaquë mësaruru joyopi de'oye cuasayepi, ja'ë tënë ma'ñerepa, a'ji joyopi jo'cua de'oye pa'iyere a'ë, do'i quë'yerepa Maija'quë ña hue'ña. ⁵ Ai tsoe hue'ña nomiohua'i Maija'quëna iohua'i pa'iyere isisicohua'i cato jaje pa'iyepi ëja de'osicohua'i pa'ahuë'ë. Maija'quëna quëco pacohua'i pa'ahuë'ë. Jaohua'i cato, jaje pa'iohua'ipi iohua'i ëjëohua'ire de'oye sehuocohua'i pa'ahuë'ë. ⁶ Jaje pa'io pa'aco'ë, Zara. Jaje pa'ioipi io paquë Abrahamre de'oye sehuoco pacopi ca'aco'ë, "Yë'ë ëjaë". Jaje pa'ina, mësarupi ti ca'rama'pë de'oye yo'ocohua'i pani io mamajë pa'iyë.

⁷ Jaje cui'ne mësaruje ëjëohua'ije mësaruru nëjohua'i yëjë cayere de'oye asacohua'i pa'ijë'ë. Pani nomiohua'ipi esa jë'ye duruhuëje pa'iohua'i pa'i do'ire iohua'ire ëjaohua'ire ñajë dahuëre paye. Coa ai jerepa Maija'quë oi mësarute pa'iyere isise'eye pa'ye jaohua'ireje isisi do'ire mësaruru de'oye ñajë pajë'ë. Jaje yo'ojëna, mësarute josa ta'tëpoje pa'io pa'iyere pasipi, Maija'quëre se maca.

De'oyere Pare Yo'o Do'ire Ai Yo'ocohua'i Pa'iyere

⁸ Jaje pa'ito paï ñape sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, te'e nëiñena tsiosicohua'ipi sa'ñe Maija'quë do'ijëre oijë. Teaye pa'iohua'ipi de'oye yecohua'ire oijë cõcaicohua'i pa'ijë'ë. ⁹ Mësarute co'aye yo'ouna, iteje co'ayepi saima'cohua'i pa'ijë'ë, pëi tea ju'iquëna. Iteje

pëijë sañope tea ju'iñepi saima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa mësarute sañope cacohua'ini de'oyepi cacaijë'ë, Maija'quëpi de'oye pa'iyena de'huaja'cohua'ini soisicohua'i sête.

¹⁰ Jaje pa'ina:

Paipi sihuaquë de'o mu'seña pasi'i cani

Ï tsemeñore nau nêcoye pa'iji,

Coso coca caye paja'core yê'opopi.

¹¹ Co'aye yo'oyere jeoconi de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë.

Jo'cua de'oye pa'iyere co'eni ti'ani jare yo'oye pa'iji.

¹² Èjaëpi nuiñe pa'icohua'ire ñacai paji.

Cui'ne ïohua'i ïte señeje asacai pa'iji.

Jaje pa'iquëta'are co'aye yo'ocohua'ire cato sañope yo'oquë pa'iji.

¹³ ¿Nepi mësarute sañope yo'oja'cohua'i a'ni, mësarupi si'anë de'oyese'e yo'ocohua'i pa'ito? ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mësaruru nuñerepa yo'ojë pa'i do'ire ai yo'oni sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. ¹⁵ Coa ai jerepa Cristore mësaruru joñoa Èjaëre pare pajë'ë. Jaje pa'ina, si'anë cuañesicohua'ipi pa'ijë'ë, mësaruru sehuoni utejë pa'iyere paipi seni asañu'u cajë secohua'ire, dahuëre pa'iohua'ipi, ëjaohua'ire ñajë de'oyere papi ïohua'i sese'ere sehuocaijë'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, mësaruru cuasayepi jo'cua pa'ijaquë cani de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Pa'ijëna, mësaruru nuñe Cristore sehuocohua'i ëaye pa'iyere co'aye cacohua'ipi ïohua'i co'aye case'ere cuasajë co'a ju'ija'cohua'i a'ë. ¹⁷ Ai jerepa de'oji, nuñere pare yo'ojë ai yo'oye pa'ito. Jaje Maija'quëpi yë nêoru. Co'ayere yo'o do'ire ai yo'oye cato do'i peoye a'ë.

¹⁸ Mai co'aye yo'o do'ire saicai Cristo ai yo'opi, te'ore pare juni tËjiquë. De'oquëpi ai yo'opi, mai co'acohua'i do'ire, maini Maija'quë quë'rona sasi'i caquë. Ï capë cato huahuoni ju'isiquë paji'i. Jaje pa'isiquëta'a ï joyopi huëoquëna, cui'naëpi huajëquë pani cöpi. ¹⁹ Ja joyopi sani paire necaise'ere quëapi, tseä cuañosi joñoare. ²⁰ Ja joñoa cato tsoe huë'ña Noé pa'inë Maija'quëre sehuocaima'cohua'i pa'ijë pa'isicohua'i paë'ë. Jai yohuë de'hua maca Maija'quë yo'o jujama'ë ïohua'ire utequë pa'i maca ja joñoare quëapi. Coa ocho pa'i maña huaso cuañojë pa'ahuë'ë, ocopi. ²¹ Maire oco doye cato ocho paire huasose'ejë pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, Jesucristo juni huëisi do'ipi maire huasoji. Oco doye cato coa ïñoñe a'ë, ja huasosicohua'i pa'iyere. Jaje pa'ina, ëmëje'e si'sire tsoa toñere oco doye ïñoñe paji. Coa ai jerepa de'oye cuasayere pañu'u cajë Maija'quëre señere ïñoji. ²² Maire huasoquë cato ma'tëmona mëni Maija'quë ëja te'tere pa'iji, si'aohua'ire huiñaohua'ire cui'ne cuañe tutu pacohua'ire meñe cuañequëpi.

4

Diusu Ìsisi Tutu Pa'iyë Ja'ye Ñacaijë Pa'iyë

¹⁻² Cristopi ï capë ai yo'oquë juji'i. Jaje pa'ina, iye cuasayere pajë'ë. Capëpi ju'isiquë cato co'aye yo'oye tëni saisiquë api. Tëni saisiquëpi si'a ï iye yeja pa'i maca Maija'quë yëyere yo'oquë pasipi, ï capë co'aye yëyere yo'oma'ë, jare cuasajë pa'ijë'ë. ³ Teape tsoe mësaruru Maija'quëre sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'ojë paë'ë, si'aye yo'oyena sëo measicohua'ipi, co'ayere yëyere, cuepeyere, jai pa'i tsi'sini aijë ai pisiye yo'ojë cayere, jaiye cöno ucuyere, cui'ne Maija'quë api cajë co'ayere sejë yo'ojë paë'ë. ⁴ Jaohua'i cato yure mësarute tiöhua'ire ñañë, mësarupi te'e ïohua'i ja're cöni co'ayere yo'ojë pa'ima'pëna. Jaje pa'ina, mësarute co'aye cayë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato ïohua'i pa'i ñape yo'ose'ere ïñoja'cohua'i a'ë, huajëcohua'ire cui'ne ju'isicohua'ire pa'i ñape yo'ose'ere saisi'i caquë ña de'huaquëna. ⁶ Jaje pa'ina, ju'isicohua'ire de'o cocare quëapi. Ja cocapi ïohua'i huajëcohua'i pa'inë yo'ose'ere ña de'huayere caquë, ïohua'i Diusu pa'iyë ïsiyepi joyopi pa'ijajë caquë yo'opi.

⁷ Si'a co'amaña carajai mu'seña ti'aji. Jaje pa'ina, mësaruru nuñerepa pa'iohua'ipi Maija'quëre señese'e yo'ojë pa'ijë'ë. ⁸ Jaje pa'ina, si'aye jerepa pa'i ñape sa'ñe oiyere pajë'ë. Paire oiye cato jaiye co'aye yo'oyere sa'i de'huacaiye a'ë. ⁹ Pa'i ñape yecohua'ire de'oye yo'ojë'ë, mësaruru huë'ena daicohua'ire, ësema'pë. ¹⁰ Jaiye tiñe pa'ye Maija'quë

isiye de'o co'amaña de'oyerepa necaicohua'i sēte pai ñape yecohua'ire necaijē'ë, mēsarū isi cuañoſe'eye pa'ye. ¹¹ Mēsarū joyopi cocare caquē pani Maija'quē coca cayeje pa'ye cajuquē, cui'ne yecohua'ini cōcaiquē pani Maija'quē isi tutupi cōcaijaquē. Jaje pa'ina, si'aye mēsarū nerojaiñe cato Jesucristo do'ija'a, Maija'quēre sihuajē de'oquēre pa'ni ca ja'ñere neñe pa'ijaquē. Maija'quēre cato si'a miañe jare i tseſe'e a'ë, cui'ne si'a co'amaña jare i tseſe'e a'ë, je'nēna. Jaje pa'ijaquē.

Cristore Tuicohua'i Ai Yo'oye

¹² Yē'ë oicohua'i, toa ëoyeje pa'ye jēaye neñañepi mēsaruna titaña'coa. Titaña'co, me neni jaje tiñerepa pa'iquē'ni cuasama'pē pa'ijē'ë. ¹³ Neñañepi pa'ito coa ai jerepa sihuajē'ë, Cristo ai yo'ose'e ayere mēsarujē pajē cajē, si'aye i ayere de'oyerepa mēsarujā'a iñoquēna, ai sihuajā'cohua'ipi. ¹⁴ Jaje pa'ina, yecohua'ipi Cristore tui do'ire mēsarute co'acohua'i a'ë cato mēsarū sihuacohua'i pa'iyē pa'iji, Maija'quē de'o joyopi mēsarū ja're pa'i do'ire. ¹⁵ Paire huani jeñere, co'amaña yahue iñere, co'aye yo'oyere, yecohua'i yo'oyere coa cacarōjaijē ne de'huacaiyere yo'oye peoji, iyere yo'o do'ire ai yo'oquē pani huajēya' ju'iñe pa'iji. ¹⁶ Jaje pa'iquēta'are Cristore tui do'ire ai yo'oquē pani huajēya' ju'iñe peoji. Coa ai jerepa Maija'quēni de'oquēre pa'ni caquē sihuaye pa'iji, ai yo'o do'ire.

¹⁷ Tsoe ti'api, Maija'quē tsēcapēre pani iohua'i yo'ose'e ñaquē ſai de'hua maca. Jaje mai yo'ose'ere du'ru ñaquē ſai de'huaye huēoto, ¿merepa jaohua'i Maija'quē caye sehuoma'cohua'i yo'o cuañoja'cohua'i a'ni, ai co'acohua'i cui'ne Maija'quē cuañeñe yo'oma'pē tayocohua'i? ¹⁸ Nuñe yo'ocohua'ita'a huaso cuañoñe ai yo'oye pa'iji. Jaje pa'ito, ¿merepa co'aye yo'ocohua'i cui'ne tayocohua'i jēa ti'aja'cohua'i a'ni? ¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quē yēyepi yo'ojē ai yo'ocohua'i cato jare de'oyere yo'ojē pa'iyē pa'iji, joñoase'ere Maija'quēna isini pa'ijē, Maija'quē cato maire ne de'huaquēpi, cui'ne i case'eye yo'o ti'acquēpi.

5

Sehuosicohua'ire Yēhuoye

¹ Yē'ēje sehuosicohua'i ējaē'ë. Jaje pa'ipi Jesucristo ai yo'oquēna, ñasiquēpi yure yēhuoyē, sehuosicohua'i ējaohua'ire, mēsarū quē'ro pa'icohua'ire, yē'ēje iohua'i ja're cōni Jesús aye de'oyere pare jeteyo'je paja'quēpi. ² Mēsarūpi ñacaija'cohua'i a'ë caquē Maija'quē mēsaruna isisicohua'i de'oye cuasajē yo'ojē'ë, Maija'quē yēyēje pa'ye. Yo'oma'pē pa'ijē'ë, cuañe nēosi do'ire panita'a curiquēre ai yē do'ipi mēsarū yē do'ire sihuajē neñe'ë, co'amaña. ³ Cui'ne mēsarū tsecohua'i a'ë cuasama'pē pa'ijē'ë, mēsarū ñajē pacohua'ire. Coa ai jerepa iohua'ini de'oye pani iñojē'ë, mēsarū pa'iyere ñajē tuija'cohua'ire. ⁴ Jaje mēsarū yo'onita'a yēi ñamare ñacaicohua'i Ējaērepa dai maca de'o marore pare isi cuañoja'cohua'i a'ë, ti me'me tomema'coni, cui'ne i ayere de'oyere pare iñoja'coni.

⁵ Jaje cui'ne mēsarujē poſēohua'ijē sehuosicohua'i ējaohua'i cayere de'oye sehuocohua'i pa'ijē'ë. Si'aohua'i pai ñape yecohua'ire de'oye sehuocaijē dahuēre pa'ijē'ë. Jaje pa'iyē pacohua'ire cato Diusupi ſañope yo'oquē api, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ire. Jaje pa'iquēta'are dahuēre pa'icohua'ire cato de'oye yo'oquē i oiyepi cōcaiquē api. ⁶ Jaje pa'iyē sēte Maija'quē tutu quē'i Ējaēre pa'ë cuasajē i cuañeñere sehuojē dahuēre pa'ijē'ë, ipi mēsarute jerepa tēto ſaisicohua'ire neja'quēre iti yo'o maca ti'aēna. ⁷ Jaje pa'ina, si'aye mēsarū co'a ju'iñe Maija'quēna isijē'ë, mēsarute oi ñacaiquēna.

⁸ Ñare pajē pa'ijē'ë, sētasicohua'ipi. Mēsarute ſañope yo'oquē huati, jai yaije pa'ipi tē'ijai mēsarute co'equē cul'iji, ſi'li caquē. ⁹ Sañope ite quēco ſaojē'ë, Maija'quē pa'iji nuñerepa cuasayepi. Si'a hue'ña Maija'quē do'ijē pa'icohua'ijē cui'ne ai yo'oye pa'iquēta'are quēcōyē cuasajē mēsarujē quēcōjē'ë. ¹⁰ Jaje coa nēhui tēcahuē ai yo'osi jeteyo'je Diusupi mēsarute de'ocohua'ire nuñerepa pa'iohua'ire tutu quē'iohua'ire, cui'ne ti'aja'cohua'ire pa'ë asacohua'ire nesipi, maire ai oi Jesucristo ja're tsioni pa'ijē ti

carajai ma'ñere de'oyere pare pajajë caquë soisiquëpi. ¹¹Jaë api, jerepa pa'i de'oquërepa ti carajaima'quërepa. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjyerepa

¹²Maija'quë do'iquë nuñe pa'iquë Silvanona toya cuañohuë, iye nëhui coca maña. Iye toyase'e cato mësarute yëhuoye a'ë, cui'ne care paye a'ë, Maija'quë maire oi coa isise'ere. Jaje pa'ito ocue pa'i macarepa itire tuijë pa'ijë'ë.

¹³Babilonia sehuosicohua'i pa'icohua'ipi mësarute pëpa saoyë, mësarute soise'eje pa'ye Diosu soisicohua'ipi, cui'ne yë'ë mamaquëje pa'i Marcosje mësarute pëpa saoji.

¹⁴Pa'i ñape yecohua'ire yo'jeire oiyepi oijë su'cuajë sihuajë pëpacaijë'ë.

Si'aohua'i Jesucristore pacacaicohua'i sëte, ipi ñacaina, jo'cua de'oye pa'ijë'ë. Jaje pa'ijaquë.

2 SAN PEDRO

Pedro Toya Cqse'e Hua Saicohua'ina

¹ Yě'ě, Simón Pedropi iye toya ja'hua toyayě, mésaruni caquě, Jesucristo jo'yaěpi i jějo daoquěpi. Maija'quě nuñerepa yo'oquěpi cui'ne Jesucristo paire huasoquěpi, yěquě cuasayejě pa'ye Maija'quě pa'iji cuasayere de'oyere pare cuasa tì'añe isisicohua'ina toyayě. ² Maija'quě coa isiye cui'ne jo'cua de'oye pa'iyepi mésarute jerepa pa'ijaquě, mai Ējaě Jesucristore cui'ne Maija'quěre mésarua cuasa tì'a do'ipi.

Cristore Tuicohua'i Yo'oye

³ Maire Maija'quěpi soipi, i jerepa pa'iyepi cui'ne i de'oyerepa yo'oyepi. Jaje pa'ina, Maija'quěpi i tutupi maire isipi, si'aye caraye peoyerepa, nuñerepa de'oyerepa yo'ojě pa'i ja'ñere, ite mai cuasayepi. ⁴ Ja co'amaña do'ija'a jaiye i ca nēose'e ai de'oyere pare jai do'ire maina isipi, maipi iye yeja pai ēaye nēiñepi co'a de'oyena sayere cati saicohua'ipi pa'ijě i pa'iyeyere tì'ani pa'ijajě caquě. ⁵ Jaje pa'ina, mésarua ai seña maca payere cajě tutu yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, mésarua Maija'quě pa'iji cuasayepi de'oyese'e yo'oyere se mēojě'ě. De'oyese'e yo'oyepi ta'ñe cuasayere se mēojě'ě. ⁶ Ta'ñe cuasayepi yēyere co'ye quěco tì'añere se mēojě'ě. Yēyere co'ye quěco tì'añepi yo'o jujama'pě quēcoyere se mēojě'ě. Yo'o jujama'pě quēcoyepi nuñerepa cuasayese'e se mēojě'ě. ⁷ Nuñerepa cuasayepi Maija'quě do'ijěre oiyere se mēojě'ě. Maija'quě do'ijěre oiyepi, si'aohua'ire paire oiyere se mēojě'ě.

⁸ Jaje mésarupi iye co'amañare pajě se mēoto mésarua pa'iyeyere do'i quě'ye pasipi, coa pa'iyeyere peojě. Cui'ne mésarua Cristore cuasase'ere se mēoñe pa'iji. ⁹ Jaje pa'iquěta'are iye co'amañare peoquě cato ñama'quěje pa'i api. Panita'a ñaco poreije pa'i api. I ja'ně co'aye yo'ose'e tsoa toçaise'ere huññeyesiquě api. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quě do'ijě, mésarute Maija'quě sahuani i tsecohua'ire nese'ere iñoñu'u cajě ai cuasajě yo'ojě'ě. Mésarupi jaje yo'oni co'aye yo'oyena taiñe ti paja'cohua'i a'ě. ¹¹ Jaje cui'ne maire huasoquě Jesucristo cuañe te'tepi mai cacaja'a eta sa'ro jaicorepa hui'yocaisicopi pa'ija'coa.

¹² Jaje pa'ina, mésarupi ta'ñe cuasajě nuñere pare ocue pa'i macarepa pa'itoje ja yě'ta'api yě'ě cato mésarute ca sētoquě pasi'i si'aye mésarute ye'yase'ere. ¹³ Jaje pa'ina, yě'ě cato iye nuñere pa'ě cuasayě. Ja yě'ta'a yě'ě huajěquě pa'i maca cato mésarute yěhuo sētoquě pasi'i caquě. ¹⁴ Jaje pa'iquěta'are mai Ējaě Jesucristopi yě'ěre quěa iño'pi, mē'ě esa iye yeja pa'iyeyere jeoja'quě a'ě caquě. ¹⁵ Jaje pa'ina, yě'ě ju'isi jeteyo'je yě'ě ca sētosi co'amañare si'aně cuasa cuañoñe pa'ijaquě caquě, yě'ě ai cuasayeyere ja'ye yo'oyě.

Mai Ējaě De'oyere Ña'ñe

¹⁶ Mai Ējaě Jesucristo daiye cui'ne i tutu quě'irepa pa'iyeyere yěquě mésarute quěase'e pa'ise'e coa cuasa huēose'ere quěayeyere pahue. Yěquě ñaco care papi jerepa pa'i pa'ina, ñase'ere quěahuě. ¹⁷ Cui'ne yěquěpi ite ñajě cui'ne asahuě, Maija'quěpi Jesure de'oquěre pani, jerepa pa'ini sihuaquě ma'tēmopi de'o yě'orepa “iquě api, yě'ě mamaquě, yě'ě oiquěrepa. Ini ai sihuaquě pa'iyeyere,” caquěna. ¹⁸ Jaje asahuě, ma'tēmopi yě'ose'e Maija'quě caye jutaquěna, jeto de'o cutihuěre Ējaě ja're con'i pa'i maca.

¹⁹ Jaje cui'ne payě, maire jerepa care paye necai cocajeyere. Ja cato Maija'quěre quěacaicohua'i toyajě pa'ise'ere cayeyere, jare mésarua de'oyerepa asacaiye pa'iji, toa tsēo pē ñami miacaiyeyere pa'ye mésarute miacaiyeyere. Jaje miacai pasipi, mésarua joñoana, ñata ma'ñocore papi miacaiye tì'a macaja'a. ²⁰ Jaje pa'ina, mésarua cato cuasayeyere pa'iji. Maija'quě coca toyase'e cato pai quěase'e peoyeyere a'ě. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quěre quěacaicohua'i cato iohua'i cuasayepi huēojě caye pa'ahuě'ě. Coa ai jerepa Maija'quě joyopi quěaquěna, Maija'quě yēyere ca'ahuě'ě.

2

Coa Cosoye Ye'yacohua'ire Quëaye
(Jud 4-13)

¹ Israel paï Maija'quëre quëacaicohua'ipi pa'iyë, cacohua'i. Coa cosocohua'i pa'ahuë'ë. Jaje cui'ne mësarü acohua'ijë ye'yacohua'ipi coa cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi yahuerëpa iohua'i co'aye cuasayere ye'yacohua'i a'ë nejo cocare. Jaje yo'ojëta'a iohua'ire huasosi ëjaëni coa caquë api caja'cohua'i a'ë. Jaje ca do'ire iohua'ire ai esa nejoñëpi titasipi. ² Jai paï jaohua'ire tuija'cohua'i a'ë, iohua'i co'aye yo'oyere ñajë. Jaohua'i do'ire iye de'o cocare, yecohua'ipi co'aye caja'cohua'i a'ë. ³ Jaje pa'ina, ai curiquë yë do'ire mësarü payere sioja'cohua'i a'ë, coa cosoye ye'yayëpi yo'ojë. Jaje pa'ina, jaohua'ire cato nejoñëpi ti jëa ti'añë peoyere papi uteji, tsoe hue'ñana jaje nejoja'cohua'ire ña nëosicohua'ire sëte.

⁴ Diusu i huiñaohua'i tayosi do'i sai de'huacaiye pa'aji'i. Coa ai jerepa iohua'ire cato huëni ai nea hue'ñare pana toa yejana jëcoaj'i'i. Jaohua'i cato paï ñape yo'ose'e ña mu'sëñarepa ca tëjija'cohua'ipi de'huasicohua'ipi pa'iyë. ⁵ Jaje pa'ye cui'ne yeja tsoe hue'ña pa'isicohua'ireje Diusu sai de'huacaiye pa'aji'i, iohua'i tayose'e. Coa ai jerepa ocoji co'je hueaj'i'i. Co'je hueacona, coa Noé macase'ere, iti nuñë pa'iyere quëasiquëse'ere cui'ne i ja're coní siete paï pa'icohua'ise'ere huasoaj'i'i. ⁶ Jaje cui'ne Sodoma cui'ne Gomorra paï daripëaje Diusupi nejoaj'i'i, huatase'e ëo huesoquë. Iye cato yo'oa'ji'i, jeteyo'je co'a paï pa'icohua'ipi jaje yo'oye co'aye a'ë cuasajë pa ja'ñere caquë. ⁷ Jaje yo'oquë coa Lotse'ere huasoaj'i'i, co'a paipi co'ayere yo'ojëna, ñaquë oi pa'isiquëse'ere. Jaë cato nuñë pa'iquë pa'aji'i. ⁸ Jaje nuñë pa'ipi iohua'i quëno macare pa'i si'a mu'sëñapi si'aye iohua'i co'aye yo'oyere asaquë cui'ne ñaquë i de'o joyopi ai yo'oquë oi pa'aji'i. ⁹ Jaje mai Ejaë cato ina isisicohua'ire neñañere pa'ito huasoquë api. Jaje pa'iquëta'are co'acohua'ire cato paï ñape yo'ose'e ña mu'serepa si'seja'cohua'ini paquë api.

¹⁰ Diusupi si'seja'quë api, si'sire yëjë yo'ojë pa'icohua'ire, ëjaohua'i cayere coejë sañope cacohua'ire. Jaje pa'iohua'ipi huajëya'ye peoyerepa cui'ne ai co'a ju'líma'pë iohua'i yëyese'e cuasajë ti ca'rama'pë ëjaohua'ire co'aye cacohua'i a'ë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are huiñaohua'i ai tutu pacohua'ita'a ëjaohua'ire co'aye cama'cohua'i a'ë, Maija'quë ña hue'ña.

¹² Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato coa nëtërojaicohua'ijë pa'iohua'i a'ë. Asa ti'añë peocohua'i a'ë. Coa iohua'ire nëñëje yo'ocohua'i a'ë. Tseani huani jëoja'cohua'ipi jojosicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i asaye ti'a ma'ñere co'aye a'ë cayë. Ja do'ire nëtërojaicohua'i ju'líñëje pa'ye ai yo'ojë juni huesëja'cohua'i a'ë. ¹³ Yecohua'ire iohua'i co'aye yo'osi do'ire sai de'hua cuañojë yure cato si'a mu'sëña anirojajjë sihuacohua'irepa pa'iyë, cuasayë. Jaohua'i cato si'si a'sioje pa'iohua'i pa'iyë, mësarü ja're coní. Jaje pa'iohua'ipi mësarü ja're coní aó aijë sihuayë cajë yo'oyë, iohua'ire coso huesose'ere jerepa yo'o huajëjë.

¹⁴ Jaje pa'iohua'ipi te'o macareje, nomiore coa ñañë pañë, jare nomi ëayese'ëpi ñacohua'i a'ë, tayo yo'oyëje ti jëljoma'cohua'i a'ë. Tutu peocohua'ire cato iohua'i yo'oyëpi cosojë co'aye yo'oyena ne taocohua'i a'ë. Ai co'amaña ts'isoni payere cajë ta'ñerepa yo'ocohua'i a'ë, Maija'quë co'aye ca nëosicohua'ipi. ¹⁵ Beor mamaquë Balaam co'ayere yo'oquë curiquë nesí'i caquë yo'o ja'ñëje pa'ye yo'oyë, jaohua'i cato. ¹⁶ Jaje yo'oquëna, ite burra ti cama'copi paï yë'ore papi i tayoquë yo'oyere ca quëcoaj'co'ë. Jaje caní i cuepequë yo'oyere necaiye pa'aco'ë.

¹⁷ Iye paï cato oco dea pëpi oco peocoje pa'icohua'i a'ë, cui'ne sirioni tutupi tirona tutu saoyëje pa'iohua'i a'ë, nea hue'ñare pana ti nejoja'cohua'ire ña nëosicohua'ipi pa'iyë. ¹⁸ Jaohua'i cato pa ëaye nëi tutupi ca huëocohua'i a'ë, do'i peo cocapi cajë. Jaje cajë tayocohua'i quë'ropija'a cati huajësicohua'ini, iohua'i capë co'aye yëyena capë ëayere sëo mease'ere yo'ojë, cosojë jaohua'ire co'aye yo'oyena ne taocohua'i a'ë. ¹⁹ Jaje yo'ojë cayë iye a'ë, de'oyerepa pani huajëye. Jaje cajëta'are iohua'i si'si pa'iyëpi jo'ya

nesicohua'ire paji. Jaje pa'ina, si'a pai iohua'ire yo'o ëaquëna, quëco tì'ama'pë yo'oyere ëjaëre payë. Japi jo'ya nesicohua'ire paquëna, pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'ina, maire huasoquë Èjaë Jesucristore asa do'ire iye yeja co'aye pa'iyere cati saicohua'ipi cui'naohua'ini ja'në co'aye yo'ose'epi huë cosicohua'i pani, ja'në pa'ise'e seña maca co'a huë'ñana cacayë. ²¹ Ja do'ire ai jerepa de'ora'pi, jaohua'ire nuñerepa pa'i cocare asama'cohua'ipi pa'ito co'aji. Yure cato Maija'quë de'oyerepa cuañëñere iohua'ina isipi, ite asasicohua'ita'a jeoni pa'ijëna. ²² Jaje pa'iquëta'are jaohua'ina tì'api, tsoe case'epi: “Jo'ya yai i siso oasiconi ani coquë api, cui'ne sese ja'a de'oye tsoa tosicopi ya'o dana cui'naopi cuyacoa.”

3

Èjaërepa Daiyere Quëaye

¹ Maija'quë do'ijë yë'ë oicohua'i, ico cato yë'ë cayaye acore mësarute toya saocoa. Iye cayaye toya saoyena, mësarü nuñerepa cuasajë pa'iyere yëhuo sëtosi'i cuasahuë. ² Jaje pa'ina, huanëyema'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i de'ocohua'irepa case'ere, cui'ne Èjaërepa huasoquë cuañese'ere, jare i jëjo daocohua'i mësarute ye'yase'ere.

³⁻⁴ Cuasajë'ë, iyere: Tëji mu'seña cato iohua'i yëyeje pa'ye co'ayere yo'ocohua'ipi daija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi cue'cue yë'opi, seja'cohua'i a'ë: “Me neo'ni, yure Cristo dasi'ca nëose'e”, mai aipë maña juju satoje yeja de'hua maca acoje pa'iopi nëio carajaico iye yeja. ⁵ Jare secohua'ipi cato tsoe huë'ña Maija'quëpi cuañequëna, ma'tëmo ëjacona, cui'ne yejajë oco da'case'e pa'isicopi oco da'caja'a yeja ëjapi. Jare asacohua'ita'a jare asayere coejë jaje cayë. ⁶ Cui'ne tsoe huë'ña yejajë oco co'leni si'aye iote pa'iyere nejose'eje asacohua'i a'ë. ⁷ Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo cui'ne yeja yure pa'iyere cato toana ëo ja'ñepi pa'iji, Maija'quë cuañë do'ipi de'huase'epi. Ja toapi pai ñape yo'ose'e ña tëji mu'serepa co'acohua'ire ëo huesoquë nejoja'quë api.

⁸ Maija'quë do'ijë yë'ë oicohua'i iyeje huanëyema'pë pa'ijë'ë, mai Èjaëre cato te'e mu'sepi mil ometëcage pa'ye pa'iji, cui'ne mil ometëcapi te'e mu'seje pa'ye pa'iji. ⁹ Mai Èjaë yecohua'i cayeje pa'ye i ca nëose'ere yo'o tì'ama'ë tsoe nëima'ë pa'iji. Coa ai jerepa i cato mësaruni cuasquë dahuëre yo'oji, pai juni huesëyere ësequë. Jaje pa'ina, i cato yëji, si'lohua'i Maija'quëna ponëni co'iyere tiro pa'icohua'ipi.

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are ti cuasama'topi tì'aja'coa, Èjaë mu'se cato, co'amaña ñaë daiyeje pa'ye. Ja macarepa ma'tëmo cato peo huë'ñarepa nejosico pasio ai huajëya'yerepa tutu pisiyepi. Ja macarepa ma'tëmo pa'i co'amaña peo huë'ñarepa ëose'e pasipi, cui'ne iye yeja pa'i co'amañaje peo huë'ñarepa ëose'e pasipi.

¹¹ Jaje si'aye nejo ja'ñese'e pa'iji asacohua'i sëte, ai jerepa ina isisicohua'ipi ise'ere cuasajë necaijë pa'iyere pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, Diusu yo'oja'a mu'se esa tì'ajaquë cajë tutu yo'ojë'ë, Maija'quë yo'oja'a mu'serepa tì'añere utejë. Ja mu'se cato si'aye ma'tëmo pa'iyere cui'ne yeja pa'iyere nejo huesose'e pasipi, toa uyepi peo huë'ñarepa ucosi huesoquëna. ¹³ Jaje pa'iquëta'are mai cato huajë ma'tëmore cui'ne huajë yejare utejë pa'iyë. Diusu ca nëose'ere de'oyese'e cui'ne nuñere pase'e pa'ija'tore.

¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña iye co'amañare utejë pa'ijë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Maija'quëpi tìtani si'si tē'ña peocohua'ire cui'ne co'aye yo'ose'e peocohua'ire de'oye ñaja'quëre. ¹⁵ De'hua cuasajë'ë, mai Èjaë cato maire oi do'ire esa daiye paji, maipi huasosicohua'i pa'ijajë caquë. Jaje cui'ne toyapi, Maija'quë do'iquë mai oiquë Pabloje, Diusu ite ta'ñe asaye isise'eje pa'ye. ¹⁶ I mësarute toya saoye ñape iye ayere mësarute capi. Jare caquë toyase'e ayeta'a yeque cato asa tì'añe jëayeque pa'iji. Pa'ina, jare huesëohua'ipi Maija'quë pa'iji cuasaye carasicohua'ipi tiñe ponañë. Ja ponañeje pa'ye Maija'quë coca toyase'eje tiñe ponacohua'i sëte, iohua'i nejo cuañë ja'ñere jaje yo'oyë.

¹⁷ Ja do'ire Maija'quë do'ijë, yë'ë oicohua'i mësarü cato iye pa'i ja'ñere cuasacohua'ipi de'hua ñajë pa'ijë'ë, mësarü nuñerepa pa'iyere, co'acohua'ipi mësarute iohua'i cosoyepi ne taøjë. ¹⁸ Jaje pa'ina, mësarü cato ai jerepa mai Èjaë huasoquë Jesucristoni de'oyerepa i pa'iyere asa tì'ajë'ë, i oiyeje pa'ye oiyena ai de'oja'cohua'i. Jaëpi de'oquërepa yure cui'ne je'nëna ti carajaima'quërepa. Jaje pa'ijaquë.

1 SAN JUAN

Pa'i Cocarepa

¹ Toyayë, mësarute du'ru pa'i huëose'ere pare. Jare yëquëpi asajë cui'ne yëquë ñaco care papi ñahuë. Jaje pa'ina, ñajë yëquë jëñapi itire papihuë, pa'i coca ayere. Ja cato cayë. ² Iye pa'i cocapi yëquëna eta iñopi, pëca ja'quë ja're cõni pa'ise'epi. Jare yëquëpi ite quëacaicohua'ipi ñani mësarute quëahuë, ja ti pani huesëyere. ³ Yëquë ñase'ere cui'ne yëquë asase'ere mësarute quëahuë, mësarupi yëquë ja're tsioni pa'ijajë cajë, yëquë Maija'quëna cui'ne i mamaquë Jesucristona tsioni pa'ieje pa'ye. ⁴ Jaje toyayë, mësarute sihuayepi timëse'erepa pa'ijaquë cajë.

Ësëje Pa'i Api, Maija'quë

⁵ Iye coca cato Jesucristo yëquëre ye'yase'e a'ë. Jare mësarute quëahuë. Maija'quë cato ësë miañeje pa'ye miaquë api, ite ti peoji, nea te'te macajë. ⁶ Jaje pa'ina, maipi i ja're tsioni pa'iyë cacohua'ita'a ja yë'ta'a nea hue'ñare pa'ini coa cosoyë, cayepi cui'ne yo'oyepi. ⁷ Jaje pa'iquëta'are maipi Diusu pa'ieje mia hue'ñare pa'icohua'i pani yecohua'ire tsiosicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ito Jesucristo Diusu mamaquë tsiepi si'aye co'ayere tsoa tocaiji, maire.

⁸ Tayo yo'oye peoyë cacohua'i pani maija'a co'ye cosoyë, nuñerepa pa'iyepi maini peo do'ire jaje cacohua'ipi. ⁹ Jaje pa'iquëta'are tayo yo'oyere cajë oijë Maija'quëna quëato, Maija'quë de'hue necai nuñerepa yo'oja'quë api. Jaje yo'oquë ipi mai co'aye yo'ose'ere sai de'huacai cui'ne si'aye tayo yo'ose'ere tsoa tocaija'quë api. ¹⁰ Maipi tayo yo'oma'cohua'i a'ë cacohua'i pani Maija'quëpi coa cosoquëje pa'iyere neñë. I nuñerepa cocare itire pa'ë cajë cama'pë sehuoma'cohua'ipi.

2

Cristo Maire Cacaquë Api

¹ Maija'quë do'ijë iyere toyayë, mësarupi co'aye yo'oma'pë pa'ijajë caquë. Jaje pa'iquëta'are co'aye tayosicohua'i panije payë, mai do'ire pëca ja'quë ja're ca de'huacaiquëre, Jesucristore nuñe pa'iquëre. ² Jesucristo cato mai tayo yo'oyepi cui'ne si'aohua'i iye yeja pa'icohua'i yo'oyepi sai de'huacaise'e pa'ijaquë caquë jucacaji'i. ³ Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'ere sehuocaicohua'i pani de'hue ite asa ti'acohua'ipi pa'iyë asayë. ⁴ Jaje pa'ina, yë'ëpi ite asa ti'ahuë caquëpi i cuañese'ere sehuoma'quë pani coa cosoquë api, ini nuñerepa cocapi peo do'ire. ⁵ Jaje pa'iquëta'are i cocare asaquë i cuañeñeje yo'oquë pani ite nuñerepa oiquëre papi. Jaje pa'ijë i ja're tsiosicohua'ipi pa'iyë asayë. ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna tsioni pa'iyë caquë pani, Jesucristo pa'ise'eje pa'ye pa'ie pa'iji.

Huajë Cuañeñe

⁷ Yë'ë oicohua'i, mësaru tsoe du'ru huëo maca asajë pa'isi cocare toyayë, tsoe hue'ña cuañese'ere, huajë cuañeñere toyama'ë pa'iyë. Iye cocare mësarupi asahuë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are, huajë cuañeñere toyayë. Jaje pa'ina, Jesuni ñajë, cui'ne mësaruni ñajë nuñerepa cocare ñaño pa'iji. Jaje pa'ina, yure cato ñami pa'ise'epi tëto saina, nuñere papi miacaiji.

⁹ Jaje pa'ina, mia hue'ñare pa'iyë caquëta'a Maija'quë do'iquëre coequë cato ja yë'ta'a nea hue'ñare pa'iji. ¹⁰ Maija'quë do'iquëre oiquë cato mia hue'ñare pa'iji. Jaje pa'ire co'ayepi ite ne taõne peoji. ¹¹ Maija'quë do'iquëre coequë cato, nea hue'ñare pa'iji, i sai hue'ñaje huesëquëpi, neañepi ñaco cana tēhuo huesosiquëpi ñama'ë pa'iji.

¹² Tsì maña toyayë, mësarute, mësaru tayo yo'ose'ere Jesucristo do'ipi, sai de'huacaisi do'ire. ¹³ Ja'quëohua'i toyayë, mësarute de'hue asa ti'arena, ja'a huëo maca pa'isiquëre. Toyayë, posëohua'i mësarute, huatireje ñese quëcosi do'ire. Toyahuë, mësarute tsì maña de'hue ja'quëre pare asa ti'asi do'ire. ¹⁴ Toyayë, mësarute ja'quëohua'i, ja'a pa'i huëo

maca pa'isiquëni de'hue asa ti'asi do'ire. Toyahuë, mësarute pösëohua'i de'hue tutu quë'iohua'i pa'ijë Maija'quë cocapi mësaruni pa'ina, huatire quëcorena.

¹⁵ Jaje pa'ina, oima'pë pa'ijë'ë, iye yejare, cui'ne iote pa'i co'amañare. Jaje pa'ina, iye yejare oito Diosu oiyepe ite peoji. ¹⁶ Si'aye iye yeja ayere paipi ti'añe cato Maija'quë ise'e peoji, co'ayere capë yëye, ñaco capi ña ëaye, cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasaye, si'aye iye cato yeja aye a'ë. ¹⁷ Jaje pa'ina, iye yeja cato si'a io co'aye yëye conì carajaija'copi pa'ico. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë yëyere yo'ocohua'i cato ti pani huesëja'cohua'i a'ë.

Nuñerepa Coca, Cui'ne Cosoye

¹⁸ Huau dohuë, ti'api, tëji mu'señarepa, mësaruni ja'në Cristo sañope yo'oquë daija'quë api cajëna, asase'epi. Jaje pa'iyere yure jai paì Cristore sañope yo'ocohua'i etahuë. Jaje pa'ina, tëji mu'seña'ë asayë. ¹⁹ Mai ja're pa'isicohua'ipi etahuë, mai acohua'irepa peo do'ire. Jaohua'i yëquë acohua'irepa pani mai ja're patira'huë. Jaohua'i cato etahuë, si'aohua'i mai acohua'ise'e pa'iyere pañere iñojë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësarute Cristopi isipi, de'o joyore. Jaje pa'ina, nuñerepa ayere mësaruni asacohua'i pa'iyë. ²¹ Jaje pa'ina, mësarute toyama'ë paë'ë, nuñerepa cocare coa caye a'ë cuasacohua'ire toyayeje pa'ye. Mësaruni nuñerepa cocare asa ti'acohua'ire sëte. Jaje pa'ina, mësaruni asayë, nuñerepa cocapi cosoye aye pa'iyere peoji.

²² ¿Jequë a'ni, cosoquë? Cosoquë cato Jesure Cristorepa peoquëni coa caye a'ë caquë api. Jaëpi Cristore sañope yo'oquë, mamaquëre cui'ne pëca ja'quëre coa caye a'ë caquë api, cosoquë cato. ²³ Jaje pa'ina, mamaquëre irepa peoquëni coa cayë caquë cato Maija'quëre peoquëpi pa'iji. Jaje pa'iquëta'are mamaquëre ire papi caquë cato Maija'quëre paquëpi pa'iji.

²⁴ Jaje pa'ina, mësaruni ja'a huëo maca asase'epi mësaruni pa'ito mësaruni mamaquëna cui'ne pëca ja'quëna tsiosicohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁵ Jaje pa'ina, ti pa'iyere payë, Jesucristo maire ca nëose'ere. ²⁶ Cosocohua'i ayere quëaquë toyahuë, mësarute. ²⁷ Jaje pa'iquëta'are mësaruni cato payë, Maija'quë joyore, Jesucristo isisiconi. Jaje pa'ina, yecohua'i ye'yayere asañu'u cajë yo'oma'pë pa'iyë. Maija'quë joyopi mësarute ye'yaquë pa'iji. I ye'yaye cato carajai ma'ñe a'ë, nuñere pa'ë, coso ma'ñe a'ë, iti ye'yayeje pa'ye yo'ojë Jesucristo ja're pa'ijë'ë.

²⁸ Yure jaje pa'ito huau dohuë, Cristona tsiosicohua'ipi pa'ijë'ë, i ñai maca quëcojë ca'raye peoyerepa i dai maca ñaja'cohua'i. ²⁹ Jaje pa'ina, mësaruni Jesucristore nuñe pa'ire papi asacohua'ire sëte, si'aohua'ire nuñe yo'ocohua'ire Maija'quë mamajë a'ë, asayë.

3

Maija'quë Mamajë

¹ Ñajë'ë, Maija'quë maire ai oi yë'ë mamajë a'ë cayere. Care paji, mai i mamajë a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja paì mai pa'iyere asa ti'añe pañë, Maija'quë pa'iyere asa ti'ama'cohua'i sëte. ² Jaje pa'ina, mai cato Maija'quë mamajë a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijë ja yë'ta'a huesëyë, mai tiñe pa'iohua'i pa'i ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are asayë, Jesucristo ñaisi maca ite ñajë maije ije pa'iohua'i pa'i ja'ñere. ³ Jaje pa'ina, si'aohua'i ina uteye pacohua'i cato iohua'ija'a co'ye tsoa toñë, Jesucristoje pa'iohua'irepa, ne'cua peocohua'irepa pañu'u cajë.

⁴ Jaje pa'iquëta'are cuañese'ere tayo yo'oquë pani co'aye yo'oji. Jaje pa'ina, tayoye cato cuañese'ere ne jëyoye a'ë. ⁵ Tsoe mësaruni asayë, Jesucristo ti co'aye yo'oma'quëpi iye yejana daise'e, mai tayo yo'ose'ere nejocasi'i caquë. ⁶ Jaje pa'ina, i ja're tsioni pa'iquë cato tayo yo'oma'quë api. Jaje pa'iquëta'are tayo yo'oquë cato iteje ñama'quë api, cui'ne i pa'iyere asa ti'ama'quë api. ⁷ Huau dohuë, yecohua'ina coso cuañoma'pë pa'ijë'ë, nuñere pare yo'oquë cato nuñe pa'iquë api, Jesucristo nuñerepa pa'iyere pa'ye. ⁸ Jaje pa'iquëta'are tayose'ere yo'oquë pa'iquë cato huati tsequë api. Huati cato ja'a huëo maca aquëpi tayose'ere yo'oquë pa'iquë api. Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë huati nese'ere nejosi'i caquë daji'i.

⁹ Maija'quë mamaquë de'osiquë cato tayo yo'oyere yo'oma'quë api, Maija'quë ayepi ñi pa'i do'ire. Tsoe Maija'quë mamaquë sête tayo yo'oma'quë api. ¹⁰ Jaje pa'ina, pa'i yo'oyena ñani asaye pa'iji, Maija'quë mamajëre, cui'ne huati mamajëre, nuñere pare yo'oma'cohua'ipi, cui'ne yecohua'ire oima'cohua'i cato Diusu tsecohua'i peoyë.

Sa'ñe Oijë Pa'iyë

¹¹ Pa'i ñape yecohua'ire oiye pa'iji ca cocare mësaruru du'ru macarepa asasicohua'i a'ë. ¹² Cañje pa'iohua'i pa'ima'pë pañu'u, huati aquëpi yo'jeire huani jëose'eje pa'iohua'i. Me yo'oquë yo'jeire huani jëose'e ñani, Cañ yo'oyepi co'aye paji'i. Pa'ina, yo'jei yo'oyepi de'oye paji'i. Ja do'ire huani jëopi.

¹³ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, iye yeja acohua'ipi mësarute coecohua'i pa'ito ¿me yo'ojë jaje yo'oye'ni? cajë ai cuasama'pë pa'ijë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, maipi asajë pa'iyë, ja'në ju'iñere pa'isicohua'ipi ti pa'iyena tëto saisicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë do'ijëre ai oi do'ipi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijëre oima'quë cato ja yë'ta'a ju'i hue'ñare pa'iji. ¹⁵ Maija'quë do'iquëre coequë cato paire huani jëoquëje pa'i api. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, paire huani jëoñe yëquë cato ti pani huesëye peoquë pa'iyere. ¹⁶ Paire oiye asa ti'añë, Jesucristo maire oi do'ire ai yo'ose'ere asajë. Jaje cui'ne maije Maija'quë do'ijëni oijë ai yo'ocaiye pa'iji, mai pa'iyepi. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are iye yeja co'amaña paquëpi, Maija'quë do'iquëpi carajani ai yo'oquëna, coçaima'ë coa ñato co'aji. ¿Jaje pa'ire me Maija'quë oiye i joyore pa'iquë'ni? ¹⁸ Huau dohuë maña, jaje pa'ina, coa yë'ose'epi oiye cama'pë pañu'u. Coa ai jerepa nese'ere papi iñoñu'u, mai nuñerepa oiye.

I Ña Hue'ñare Pana Quëcojë Pa'iyë

¹⁹ Iyere asajë, nuñerepa acohua'i a'ë cuasajë cui'ne i ña hue'ñare pana mai joñoaje i tsere pa'ë asajë co'a ju'iñe peoyerepa pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, mai joyopi co'acohua'i a'ë sañope caye pa'ito, Maija'quë mai joyo asaye jerepa pa'i sête jerepa si'aye asaji, mai pa'iyë. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, mai joyopi sañope maire caye peoto co'a ju'iñe peoyerepa Maija'quëna quëcojë pa'iyë. ²² Jaje pa'ijë i yëyere yo'ocohua'ipi, cui'ne i cuañese'ere de'oye sehuocaicohua'ipi mai yëyere ite seto ipi isija'quë api. ²³ Iye a'ë, i cuañeñe. Jesucristo cato Maija'quë mamaquë api asani ite tuiye pa'iji. Cui'ne pa'i ñape yecohua'ire oijë pa'iyë pa'iji, Jesús cuañese'eje pa'iyë. ²⁴ Jaje pa'ina, i cuañese'e sehuocaicohua'i cato Maija'quë ja're cõni pa'iyë, Maija'quëpi iohua'ini pa'ina. Maija'quë joyore maina isisi do'ire asayë, Maija'quëpi mai ja're pa'iyë.

4

Maija'quë Joyo Cui'ne Cristore Sañope Yo'o Joyo

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë. Iye yeja jai pa'i Maija'quëre cacaicohua'i a'ë cajë, coa cosocohua'i pa'iyë. Ja do'ire si'aohua'ire care payë cuasajë asama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa iohua'i case'ere neñajë'ë, Maija'quë joyo ayere pa'ni, iye panita'a co'a joyopi cama'quë cajë. ² Iyena mësaruru Maija'quë joyore papi caquëna, cayë asaye pa'iji, iohua'ini Jesucristoni pa'i capë quë'irepa daji'i, cajëna. ³ Jesucristore jaje cama'quë cato Maija'quë joyore peoquë api. Cristore sañope yo'o joyore hue'equë api. Ja joyopi daija'quë api asahuë, mësaruru. Ja joyopi yure tsoe iye yeja paire pa'iji.

⁴ Huau dohuë, mësaruru cato Maija'quë tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mësarupi iti cosocohua'ini ñese quëcohuë, iye yeja paire pa'iquëre seña maca tutu quë'ipi mësaruru ja're pa'i do'ipi. ⁵ Jaohua'i ja cosocohua'i cato iye yeja acohua'i a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja cocare cayë. Cajëna, iye yeja paipi iohua'ire asacaiyë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are mai cato Maija'quë tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'iyë asacohua'ipi mai cayere asayë. Maija'quë tsequë peoquë cato mai caye asaye paji. Jaje yo'oyena, ñañë, Maija'quë joyo hue'equëre.

Diusu Paire Oiquë Api

⁷ Maija'quë do'ijë, pa'i ñape yecohua'ire oijë pañu'u. Paire oiye cato Maija'quë tse a'ë. Jaje pa'ina, yecohua'ire oicohua'i cato Maija'quë mamajë a'ë, cui'ne Maija'quë pa'iyë

asacohua'i a'ë. ⁸ Maija'quë cato paire oiquë api. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ire oima'quë cato Maija'quë pa'iyere asama'quë api. ⁹ Jaje pa'ina, iye yejana i mamaquëre te'ire, jaë do'ipi pa'iyë ti'ajajë caquë jëjo dao maca maire Maija'quë oiye iñopi. ¹⁰ Jaje pa'ina, i maire oi yo'ose'e cato iye a'ë, mamaquëre mai co'aye yo'ose'e sai toçaija'quëre jëjo daose'e a'ë, cui'ne Maija'quëre ti oima'cohua'ini maire ipi oise'e a'ë.

¹¹ Maija'quë do'ijë, Maija'quëpi ja jerepa maire oisiquëre sëte maije pai ñape yecohua'ire cui'ne oiye pa'iji. ¹² Te'ijë Maija'quëre ñaco care papi ñasiquëje peoji. Jaje pa'iquëta'are maipi de'huerepa yecohua'ire oini asayë, Maija'quëpi mai ja're pa'iji cajë. Jaje pa'ina, maija'a i oiyepi eta iñoji, ije pa'i yo'ojë. ¹³ Jaje pa'ina, i joyore maina isisi do'ire asayë, i ja're pa'ijëna, ipi mai ja're pa'iji cajë. ¹⁴ Jaje pa'ina, yëquë i mamaquëre ñasicohua'ipi, pëca ja'quëpi mamaquëre jëjo daopi, iye yeja paire huasoquëre cajë quëayë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Jesure Maija'quë mamaquëre pare asaquë cato Maija'quë ja're pa'iji. Pa'ina, Maija'quëpi i ja're con i pa'iji.

¹⁶ Jaje pa'ina, i pa'iyere maipi asa ti'ajë i maire oiyere oire paye a'ë asajë i oiyere sehuohüë. Diusu cato oiquë api. Jaje pa'ina, paire oiquë cato Diusu ja're pa'iji. Pa'ina, Diusupi i ja're pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, ta'ñe paire oiyere pasicohua'i pani, pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa mai co'a ju'ima'pë quëaja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mai cato Jesucristojë pa'iohua'i a'ë, iye yeja pa'i maca. ¹⁸ Paire oiye cato ca'raye peoye a'ë. Jaje pa'ina, paire nuñerepa oiyepi ca'rayere pi'ra eto saoji. Ca'raye pa'ito nuñerepa oiye ti'ama'quë api.

¹⁹ Maija'quëpi maire du'ru macarepa oji'i. Jaje pa'i do'ire maije ite oiyë. ²⁰ Jaje pa'ina, paipi "yë'ë oiyë, Maija'quëre" caquëpi Maija'quë do'iquëre oima'quë pani coa cosoquë api. Jaje pa'ina, Maija'quë do'iquëre tiña ñaquëni oiye pani ¿me Maija'quëre ña cuañoma'quëre oiye pa'iquë'ni? ²¹ Jaje pa'ina, maipi payë, i cuañese'e ñeje cayere: "Maija'quëre oiquë cato Maija'quë do'iquëreje oiye pa'iji."

5

Pa'ire Paji Cuasayepi Iye Yeja Ayere Ñese Quëcoye.

¹ Si'aohua'i Jesure, Cristore papi asacohua'i cato, Maija'quë mamajëre pa'ë. Jaje pa'ina, pëca ja'quëre oicohua'ipi mamaquëreje oiyë. ² Jaje pa'ina, Maija'quëre oijë, i cuañese'ere de'oye sehuocaijë pa'ito, asayë, Maija'quë mamajëreje cui'ne oicohua'i a'ë cajë. ³ Maija'quëre oiye cato i cuañese'ere sehuocaiye a'ë, i cuañeñere sehuocaiye cato ai yo'o ma'ñe a'ë. ⁴ Maija'quë mamaquëpi pa'ito iye yeja aye ñese quëcoye pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'ire paji cuasayepi si'aye iye yeja aye ñese quëcoye necaji. ⁵ Jaje pa'ina, Jesu api, Maija'quë mamaquë asaquë pa'iquëpi iye yeja aye ñese quëcoquë pa'iji.

Maija'quë Mamaquë Ayere Quëaye

⁶ Iquë Jesús cato i do cuañose'epi, cui'ne i ju'i tsie nejose'epi iñoñe paji'i. Cristo api, maire huasoquë. Coa oco doyes'e pa'iyë papi, oco dose'e cui'ne i tsie con i paji'i. Maija'quë joyo cato si'aye iyere ñani quëapi, cui'ne nuñerepa ca joyo api. ⁷ Jaje pa'ina, ma'tëmores toasocohua'i, iye yo'ose'ere ñasicohua'i pa'iyë, Maija'quë, Cocarepa, cui'ne Maija'quë joyo. Iye toasocohua'i cato te'ipi pa'iyë. ⁸ Maija'quë joyopi Jesucristore Maija'quë mamaquë api quëapi, maire. Cui'ne asayë, oco dose'e cui'ne i tsie nejose'ere. Jare cuasajë'ë, toasone iye yejana iye te'e cuasaye pa'iji, Jesucristo Maija'quë mamaquërepa pa'iyë. ⁹ Paipi quëaquëna, care paji cuasajë asacaicohua'i a'ë, asacaicohua'i sëte. Maija'quë quëaye jerepa do'i quë'ye sëte asacaiye pa'iji, Maija'quë i mamaquë ayere quëaye. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquëre ire papi caquë asaquë cato i mamaquë ayere, Maija'quë joyo quëayere i joyore paji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë case'ere ire papi cuasama'quë cato Maija'quëni cosoure neji, i mamaquë ayere asacaima' do'ire. ¹¹ Maire quëase'e cato iye a'ë: Maija'quë maire ti pa'iyere isipi. Jaje pa'ina, i mamaquëni iye ti pa'iyë pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, i mamaquëre paquëpi ti pa'iyë paji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë mamaquëre peoquë cato ti pa'iyë peoquë api.

Yëhuo Tëjiquë Caye

¹³ Maija'quë mamaquëre ire papi cajë asani sehuosicohua'ina toyayë, iye, mësarupi ti pa'iyere payë cajë asajajë caquë.

¹⁴ Maipi Maija'quë yëyeje pa'ye seto ipi asacaiji asayë, mai. Jaje pa'ina, co'a ju'iñe pañë Maija'quëpi necaija'quë api cuasajë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mai señe asacaiji. Asaye sëte mai ite sese'e tsoe ti'ani payë asajë pa'iyë.

¹⁶ Pa'iji, tayo yo'ose'epi juni huesëyena sayeje, cui'ne tayo yo'ose'epi ju'iñena sa ma'ñeje pa'iji. Jaje pa'ina, yequëpi, juni huesëye ne ma'ñere Maija'quë do'iquëpi tayo yo'oquëna, ñani Maija'quëre secacaiye pa'iji. Secacaito Maija'quëpi tayosiquëre pa'iyere isija'quë api. Cama'ë pa'iyë, juni huesëye neñere tayo yo'ouna, secacaijë'ë caquë.

¹⁷ Si'aye tayo yo'oye co'ayese'e pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yeque cato tayose'epi ju'iñena sa ma'ñe a'ë.

¹⁸ Diusuni pëca ja'quëre pacohua'ipi tayo yo'oma'pë pa'iyë, Maija'quë mamaquëpi ñacaina, huatije pu'pema'ëna.

¹⁹ Jaje pa'ina, maipi asayë, iye yeja pai cato iohua'i ëjaë huatipi cuañequëna pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are mai cato Maija'quë tsecohua'i a'ë asayë.

²⁰ Asayë, cui'ne Maija'quë mamaquëpi dani maire ta'ñe asaye isise'e, nuñerepa Maija'quë pa'iyere asa ti'ajajë caquë. Jaje pa'ina, asayë, mai nuñere pare pa'iyë, i mamaquë Jesucristoni. Jaë api, nuñerepa Diusu ti pani huesëyere paquë. ²¹ Tsi dohuë, de'hua ñajë pa'ijë'ë, coso diusuohua'ire, yo'ojë sehuoye.

2 SAN JUAN

Nuñerepa Pa'iyē Cui'ne Ti Oiyē

¹ Aipi yē'ē iye toya ja'hua toyayē, Maija'quē sahuasicona, cui'ne iti tsēcapē acohua'ina caquē, yē'ē nuñerepa ai oicohua'ina. Yē'ēse'e oiyē pañē, cui'ne yē'ē oiyēje pa'ye mēsarute oiyē, nuñerepa cocare asacohua'ipi. ² Oiyē, mēsarute nuñerepa cocapi yēquē joñoare pa'i do'ire, ja nuñerepa cato mai ja're ti pani huesē ja'ñe a'ē. ³ Jaje pa'ina, Maija'quēpi cui'ne Ējaē Jesucristo Maija'quē mamaquēpi cōni nuñerepa yo'ojē mēsarute oijē i oiyere, jo'cua de'oye pa'iyere, cui'ne teaye pa'iohua'ire ñani cōcaiyere isijajē. Isijēna, de'oye pa'ijē'ē.

⁴ Mēsarū mamajē acohua'ipi Maija'quē maire cuañese'ere nuñere pare pa'ijēna, tī'ani ñani yē'ē ai sihuahuē. ⁵ Yure jaje pa'ito Maija'quē do'ijē señē, mēsarute. Pai ñape yecohua'ire sa'ñe oijē pañu'u. Iye yē'ē mēsarute toyaye huajē cuañese'e peoji. Tsoe ja'a huēo maca mai asase'e a'ē. ⁶ Paire oijē pa'iyē cato Maija'quē cuañese'eje pa'ye yo'ojē pa'iyē pa'iji. Jaje pa'ina, cuañese'ere tsoe ja'a huēo macana asacohua'i sēte paire oiyere pa'ijē'ē.

Coa Cosocohua'i

⁷ Jai pai cosocohua'i iye yeja pa'iyē, Jesucristore nuñerepa pajje pa'irepa daji'i cama'cohua'i. Jaje pa'ina, ite jaje cama'cohua'i cato cosocohua'i a'ē, cui'ne Cristore sañope yo'ocohua'i a'ē. ⁸ Si'aye mēsarū nesi do'i sai cuañoñere cajē de'hua ñajē'ē, mēsarū ai yo'ojē nesi co'amañare nejoñe.

⁹ Cristo ye'yase'ere pa'imal'ē, Cristo ye'yase'ere tēto sani yo'oyē caquē cato, Maija'quēre peoquē api. ¹⁰ Jaje pa'ina, mēsarū quē'rona daicohua'ipi iye ye'yase'ere dama'cohua'i pa'ito, “daijē'ē, huē'ena” cama'pē pa'ijē'ē. Cui'ne pēpayeje pajē'ē. ¹¹ Jaje yo'ocohua'ire pēpaquē cato iohua'i co'aye yo'o tē'huire pa'iji, do'i quē'ye.

Ca Tēji Cocarepa

¹² Jaiye mēsarute caquē toyaye payē. Jaje pa'iquēta'are toya ja'huana tintapi toyaye coeyē. Coa ai jerepa mēsarū quē'rona sani mēsarūni ñaquē cayere yēyē, mai sihuayepi tī'ase'erepa pa'ija'co caquē. ¹³ Maija'quē sahuasico mamajēje mē'ere pēpa saoyē, mē a'yo mamajēje pa'iohua'ipi. Jaje pa'ijaquē.

3 SAN JUAN

Gayore Pëpaye

¹ Aipi yë'ë toyayë, iye toya ja'hua yë'ë cajeirepa Gayona caquë, yë'ë nuñerepa oiquëna.

² Më'ëre Maija'quë do'iquëre secacaiyë, ju'ima'quë caquë, si'aye më'ë yë yo'oye de'oyerepa etaja'quë caquë, më joyo de'oye pa'iyeye pa'ye. ³ Yë'ë ai sihuahuë, Maija'quë do'ijëpi dani më'ë ocue pa'i macarepa nuñere pare pa'i yo'oyere quëajëna, asani. ⁴ Peoji, yeque yë'ë sihuaye iyejë pa'ye. Jaje pa'ina, yë'ë mamajëpi nuñere pare pa'ijëna, asani ai sihuayë.

⁵ Maija'quë do'iquë më'ë nuñerepa yo'oyë, Maija'quë do'ijëre yequë hue'ñapi daico-hua'ire më'ë ñama'cohua'irejë cöcai yo'oni. ⁶ Si'aohua'i Maija'quë do'ijë tsi'si sitona më'ë aihua'ire oi yo'oyere quëajëna, asahuë. Jaje pa'ina, señë, më'ëre. Jaohua'ire saijëna, co'amaña caraye pa ja'ñere cöcaijë'ë caquë, Maija'quë sihuaquë ñañere yo'ojë'ë caquë. ⁷ Jaohua'i cato Jesucristore necaiyere cajë sai huëohuë. Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë pecohua'ipi cöcañu'u cato coeyë, iohua'i cöcaiyere imañë. ⁸ Jaje pa'ina, maipi jaohua'ire ñacaiye pa'iji, nuñerepa cocare quëaja'cohua'ire mai cöcai do'ipi.

Diótrfes Co'aye Yo'ose'e Cui'ne Demetrio De'oye Yo'o Iñose'e

⁹ Maija'quë do'ijë, më'ë quë'ro pa'icohua'ina caquë yë'ëpi toyahuë. Jaje pa'iquëta'are Diótrfespi yëquë case'ere asacaiye coepi, ipi iohua'i ëjaë pasi'i caquë yo'o do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, yë'ëpi jaroni saiquë pani sañope yo'oyere caja'quë a'ë, yëquë yo'o ma'ñere coa cosoquë co'aye sañope caquëre. Jase'e cama'ë cui'ne Maija'quë do'ijëpi ti'acohua'irejë daijë'ë cama'ë yo'oji. Cui'ne yecohua'ipi iohua'i huë'ena saye yëcohua'irejë sama'pë pa'ijë'ë caquë ësequë yo'oji. Cui'ne tsi'sisi hue'ñana eto saquë yo'oji, iohua'i huë'ena saye yëcohua'ire.

¹¹ Maija'quë do'iquë, co'aye yo'o iñoñere tuima'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa de'oye yo'oquë pa'ijë'ë. De'oye yo'oquëpi Maija'quë tsequë pa'iji. Co'aye yo'oquë cato Maija'quëre ñama'quë api.

Demetrio De'oyerepa Yo'ose'e

¹² Si'aohua'i Demetrio de'oye api cayë. Nuñerepa coca cayeye pa'ye pa'iquë api. Yë'ë i pa'iyë ñaquëjë de'oye api cacaiyë. Jaje cajëna, më'ëpi nuñerepa cayë caquë asayë.

Ca Tëjiyerepa

¹³ Jaiye më'ëre caye pahüë. Jaje pa'iquëta'are coeyë, coa toya ja'huana tintapi toyani jëjo saoye. ¹⁴ Më'ëre pani ñaquë cayere yëyë. Jaje pa'ina, esa ña huajë'ñe nëiji.

¹⁵ Ai cuasama'ë de'oye pa'ijë'ë. Iño pa'icohua'i më'ë cajeohua'ipi më'ëre pëpa saoyë. Jaje cui'ne yë'ëjë më'ëre señë, pa'i ñapere yëquë cajeohua'ire yëquë cajeohua'ire jaro pa'icohua'ire pëpacaijë'ë caquë.

SAN JUDAS

Judas Toyase'e Maija'quë Soisicohua'ina

¹ Yë'ë Judaspi, Jacobo yo'jeipi, Jesucristo jo'yaëpi iye toya ja'hua toyayë, Maija'quë soisicohua'ina, ina isisicohua'ina, Jesucristopi ñacaina, pa'icohua'ina. ² Maija'quë jo'cua de'oye pa'yere, Maija'quë paire oiyere, cui'ne ipi teaye ñani oi cöcayere ai jerepa isi cuañojë pa'ijajë caquë señë.

Coa Cosoye Ye'yacohua'i

(2 Pe 2,1-17)

³ Maija'quë do'ijë, yë'ë cato ai toyaye yëhuë, huaso coca ayere mësaruru cui'ne yë'ë mai payere. Jaje pa'iquëta'are yure cato yequere toyaquë ai seña pa'iji, mësarute. Ai cuasajë yo'ojë'ë, mai huaso coca ye'yayere nejoñe. Iye ye'yayere si'aye Maija'quë i paina isise'epi. ⁴ Tsoe coa cosojë ye'yacohua'ipi yahuerera mai ja're cöni cacasicohua'ipi pa'yë. Jaohua'ire cato tsoe toyase'epi quëaji, nejaja'cohua'ire ca nëosicohua'ipi pa'ie. Jaohua'i cato Maija'quëre sañope yo'ocohua'ipi i de'o cocare pare tiñe pönani si'si yo'oyere de'oye a'ë cajë ye'yayë, cui'ne mai paquë, mai Èjaë Jesucristo pa'iji cayere coa caye a'ë cacohua'ipi.

⁵ Mësarupi tsoe asacohua'i pa'itoje, mësarute caye yëyë, mësarupi Israel paire Egíptopi etosi jeteyo'je, ite ire pare cuasama'cohua'ire nejose'ere cuasajajë caquë. ⁶ Cui'ne huiñaohua'ireje nea hue'ñare pana cosicohua'ini paji, ti jarote quëna meapi huesicohua'i pani huesëyë. Jaohua'i cato iohua'i ocue pa'i macarepa pa'ima'pë, Maija'quë ja're cöni pa'i sito jeocöni etasi do'ire. Pa'i ñape yo'ose'e ña mu'serepa ca huesoja'cohua'ipi pa'yë. ⁷ Huiñaohua'i yo'ose'eje pa'ye Sodoma cui'ne Gomorra cui'ne io yë'quë maca pa'i daripëaje, nomi yo'oyena ne huesëni pai yo'ojë pa'ie tëtö sani co'aye yo'ojë yaya maca pa'i toana ëo huea cuañoa'huë'ë. Ja yo'ose'e cato si'aohua'ire quëaye a'ë, jaje yo'oma'pë pa'ijë'ë caquë.

⁸ Jaje yo'ose'e asajëta'a iye cosojë ye'yacohua'i, coa huëo caise'eje pa'yere pa'ijë si'si neñë, iohua'i capë. Cui'ne si'a ëjaohua'i cui'ne iohua'i cuañese'e coejë mai sehuosicohua'i ëjaohua'ireje ca'rama'pë sañope co'ayere cajë pa'yë. ⁹ Miguel huiñaë ai jerepa tutu quë'iohua'i aquëpi Satanás ja're capi, Moisés capëre ësequë. Èsequëta'a Satanásre sañope cama'ë coa i ñeje capi: Mai Èjaëpi sai de'huaye pa'iji, më'ere. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are iye ëmëohua'i cato iohua'i asa ti'ama' co'amañare ai co'aye cayë, cui'ne iohua'i coa noni yo'ojë asa ti'añere, ta'ñe asaye peocohua'i nëtërojaicohua'i asayeje pa'ye asayë. Jaje pa'ina, iohua'i nejo cuaño ja'ñere yo'ojë pa'yë.

¹¹ Teayerera jaohua'i maña! Caín co'aye yo'ose'eje pa'iohua'i pa'yë, cui'ne Balaam curi yë do'ire Maija'quë paire sañope yo'ose'eje pa'iohua'i pa'yë. Cui'ne Coré Maija'quëpi pai ëjaë ca nëosiquëre coequë sañope yo'oquë ju'aji'i. Jaëje pa'iohua'i pa'yë, jaohua'i. Jaje pa'i do'ire ai yo'ojë pa'ija'cohua'i a'ë, teayerera. ¹² Mësaruru sa'ñe oi do'ire tsi'sini aijë pa'yere, jaohua'ipi co'aye si'si a'sioje pa'ye iñoñë, mësaruru de'oye tsi'sijë pa'yena, ca'rama'pë mësaruru ja're cöni aijë, iohua'ise'e co'ye cuasa do'ire. Cui'ne oco peo sirije pa'iohua'i a'ë, cui'ne tutupi siri tutu saouna, ti oco isima'o. Cui'ne ocue ñëa quëi tëcahuëta'a quëiñe pañeje pa'iohua'i a'ë. Quëima' do'ire ju'isicohua'ije pa'iohua'i pa'yë. Cui'ne si'a soquë saihuë duta oase'eje pa'iohua'i a'ë, cayayese'e ju'ise'eje pa'iohua'ipi. ¹³ Jaohua'i cato jai tsiaya tuturepa co'poyeje pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i si'si yo'oyere ma' oañë, sirije pa'yere. Jaohua'i cato iohua'i saima'a ne huesosi ma'ñoco a'ë. Jaje pa'ina, ti nea hue'ñare pare pani huesëja'cohua'ire ca huesosicohua'i a'ë.

¹⁴ Adánpi huëoni pani dao hue'ña siete aquë paji'i, Enoc. Jaëpi Maija'quëpi quëaquëna, jaohua'i ayere capi, ñeje: "Ñahuë, Èjaëre jai merepa jai pai ja're i huiñaohua'i ja're daina, ¹⁵ si'a paire tsi'soni iohua'i yo'ose'ere ña de'huasi'i caquë, cui'ne si'aohua'ire

co'acohua'ire nejoñe pa'iji ca huesosi'li caquë, jaohua'ipi co'ayere yo'ojë pa'li do'ire, cui'ne Maija'quëre sañope pëijë ca do'ire caquë.”¹⁶ Jaohua'li cato iohua'li payere cuasajë sihuama'pë oi ëa joyo pajë, coa iohua'li co'aye yëyere yo'ojë pa'iyë. Pa'ijë yecohua'li payere neñu'u cuasajë de'o coca mañapi yecohua'ire cacohua'li a'ë, coa jerepa pa'iohua'li a'ë cuasajë.

Sehuosicohua'ire Yëhuoye

¹⁷ Jaje iohua'li pa'iquëta'are mësaruru Maija'quë do'ijë, cuasajë'ë, mai Ëjaë Jesucristo jëjo saocohua'li mësarute case'ere: ¹⁸ “Tëji mu'seña cato pa'ija'cohua'li a'ë, iohua'li yëyeje pa'ye co'ayere pa'icohua'ipi, Maija'quë ayere cue'cue paipi pa'ija'cohua'ipi.”

¹⁹ Maija'quë joyo peocohua'ipi, coa noni iohua'li yëyepi pa'icohua'ipi, cui'ne paire huahuejë yo'ocohua'li a'ë, te'e paire cuasama'pë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësaruru cato, Maija'quë do'ijë, ocue pa'li macarepa Maija'quë pa'iji cuasayepi se mëojë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo yo'oyepi Maija'quëre sejë pa'icohua'ipi.

²¹ Maija'quë oiyere pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë Jesucristo daija'a mu'sere utejë pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, oi teaye maire ñani ti pani huesëyere isija'quë api.

²² Jëa coecohua'ire teaye ñani oijë pa'ijë'ë, nui cocare pare tuijajë cajë. ²³ Paire oijë pa'icohua'ipi eto huasojë'ë, toare pa'icohua'ire Maija'quëre t'ajajë cajë. Jaje pa'iquëta'are de'hua ñajë'ë, iohua'li co'aye pa'iyepi si'si ne tuture pacohua'ire.

²⁴ Yure cato Maija'quëpi mësarute taima'pë pa'ija'cohua'ire ne tutu paji, cui'ne i de'oquërepa ña hue'ñana si'si te'ña peocohua'ipi ai sihuacohua'ire eto nëco tutu paji.

²⁵ Maija'quë cato te'i api, de'oquërepa ta'ñe pa'ipi maire huasoquë, mai Ëjaë Jesucristo yo'o do'ipi. Si'a miañe paquë api, ëjaohua'li mëñe Ëjaëre papi, si'aye i tsese'e a'ë cui'ne i api, iti cuañequë, tsoe ja'a huëo macajë, yureje, cui'ne je'nëna jajese'e. Jaje pa'ijaquë.

APOCALIPSIS

Jesucristo Ìñose'e

¹ Iye cato Diusupi Jesucristona ìñose'e a'ë, Jesucristopi ì jo'yare quëajaquë caquë, yequë mu'se esa pa'ì ja'ñere. Jaje ìñouna, Jesucristopi ì huiñaëre jëjo daopi, ì jo'yaë Juanna quëaja'quëre. ² Jaje pa'ina, Juanpi ìti si'aye iye co'amaña cui'ne Maija'quë cocare Jesucristopi ìtire pa'ë caquëna, ñasiquëpi quëaquë pa'iyë.

³ Sihuaquë pa'ija'quë api, iye toyase'e ñaquëpi, cui'ne sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë iye Maija'quë ìsisi cocare caquëna, asajë ìño toyase'e cayere sehuocohua'ipi, tsoe tì'a tējiji, ìti yo'oja'a mu'seña.

Juan Toyase'e Siete Sehuosi Tsëcana Caquë

⁴⁻⁵ Yë'ë Juanpi toyayë, siete sehuosicohua'i tsëca Asia yeja pa'icohua'ina caquë, mësarute ìti pa'iquëpi, tsoe pa'isiquëpi cui'ne daija'quëpi cui'ne ì ñu'i saihuë tìñarepa siete joñoa pa'iyepi cōni, cui'ne Jesucristo ì case'eye ñaquë cacaisiquëpi, ju'isicohua'i aquëpi du'ru huëisiquëpi iye yeja pai ëjaohua'ire meñe cuañequëpi cōni mësarute de'oye ñacaiyepi jo'cua de'oye pa'ijë'ë. Cristo cato maire oi tayo yo'o tuture nejocaji'i, ì tsiepi. ⁶ Nejonì maire ëjaohua'ire cui'ne Maija'quëre ì pëca ja'quëre pare necaicohua'ire nepi. Jaë api, si'aye miañe paquë, cui'ne si'aye ì tsëse'e a'ë. Jaje pa'ijaquë.

⁷ Sirija'a daija'quë api, jare asajë'ë. Si'a pai ñaja'cohua'i a'ë, ìte, cui'ne ìte a'si yo'osicohua'ije ñaja'cohua'i a'ë, cui'ne si'a yeja pa'icohua'ije ìte ñajë ai cuasajë oija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ija'coa.

⁸ “Yë'ë aë, du'ru aquë, cui'ne tējiquë” caji, Èjaë Maija'quë si'a tutu quë'ire papi, ìti pa'iquëpi ja'në pa'isiquëpi, cui'ne ìti daija'quëpi.

De'o Cristore Ñase'e

⁹ Yë'ë, Juan mësaru a'yë a'ë, Maija'quë do'ire. Jaje pa'ina, Jesure tsioni pa'ì do'ire mësaru ja're te'le pa'iyë, Maija'quë cuañe te'te pa'iyere, ai yo'oyere, cui'ne ai yo'ojë quëco tuture. Jaje paquëpi Jesucristo case'ere Maija'quë cocare quëa do'ire tseasiquëpi Patmos hue'e saodohuëre paë'ë. ¹⁰ Pa'ina, mai Èjaëre pare sihua mu'se tì'aëna, Maija'quë joyopi yo'oquëna, joyose'e pa'iquë de'osiquëpi Maija'quëre sei paë'ë. Pa'ì asahuë, yë'ë jeteyo'jepi duruhuë juiyeje pa'yerepa tutu caquëna.

¹¹ “Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa cui'ne tējiquërepa. Toyajë'ë, te'le toya pëpë më'ë ñañere. Toyani Asia yejana jëjo saojë'ë, siete sehuosi tsëcana Efesona, Esmirnana, Pérgamona, Tiatirana, Sardisna, Filadelfiana, cui'ne Laodiceana.”

¹² Caquëna, ¿nepi jaje caye'ni? caquë co'ye pōnëquë ñahuë, siete pa'ye oropi nesi sotoanoana, toa tsë'ise'epi pa'ina. ¹³ Ja siete pa'ye pa'ì jopore pare pajje pa'ipi, ì quëore paja'a tsoa ju'ì care ju'ì nēcapi. ì coti saihuëre paja'a oro tējicapi tēasiquë paji'ì. ¹⁴ ì naña cato poja'yerepa paji'ì. Yëi ñama nañaje pa'ye, panita'a po sirioje pa'yerepa paji'ì. Cui'ne ì ñaco capi toa ñoaje pa'yerepa paji'ì. ¹⁵ Cui'ne ì quëo cato de'o quënare de'oyerepa aoni toana ëose'eye pa'yerepa ye'hue pa'ye paji'ì. Cui'ne ì yë'o cato jai jupo pisiyeje pa'yerepa tutu pisipi. ¹⁶ ì ëja te'te jëtëre siete ma'ñocohua'ire papi. Cui'ne ì yë'opopi etapi, hualti ñacaje pa'iore papi si'a te'ña jējësëcore papi. Cui'ne ì tsiapi ëšë si'a tuturepa miaquëna, ñañeje pa'yerepa miapi.

¹⁷ Jare ñani ì quëore pana ju'ise'eye pa'ì taë'ë. Taiquëta'are ipi yë'ëre, ì ëja te'te jëtëpi patoquë capi:

“Ca'ramalë pa'ijë'ë, yë'ë a'ë du'ru aquë cui'ne tējiquë, ¹⁸ ìti pa'iquë, ju'isiquë pa'isiquëpi yure ti pani huesëyë. Yë'ëpi pa'iyë, cui'ne ju'ìñe ìsi tutu payë, cui'ne ju'isicohua'ì pa'ì te'te hui'yoquë. ¹⁹ Toyajë'ë, më'ë ñase'ere, yure pa'iyere, cui'ne jeteyo'je pa'ì ja'ñere. ²⁰ Iye a'ë, siete ma'ñocohua'ì yë'ë jëtë pa'isicohua'ire quëaye, cui'ne siete pa'ye oropi nesi sotoanoana toa tsë'ise'ere quëaye. Siete ma'ñocohua'ì cato

quëayë, siete huiñaohua'ini, siete tsëca sehuosicohua'i ëjaohua'ini. Cui'ne ja siete pa'ye toa tsë'ise'e cato quëaji, siete sehuosi tsëcapëa pa'iyere.

2

Siete Sehuosi Tsëcapëana Toyase'e: Efeso Sehuosicohua'i Tsëcapëre Quëaye

¹ Efeso sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna toyajë'ë: 'Ñeje caji, ëja te'te jëtëre siete ma'ñocore paquëpi, cui'ne siete pa'ye oropi nesi sotoanoa toa tsë'ise'e jopoja'a cu'iquëpi. ² Yë'ëpi më'ë yo'oye si'aye asayë. Më'ë jëa co'amañare tutu yo'oquë neñe ñañë. Cui'ne më'ë yo'o jujama'ë pa'iyë ñañë. Cui'ne co'a pa'icohua'ire quëco ti'añe paçohua'i pa'ijëna, asayë. Asayë, cui'ne ëjaë jëjo daocohua'i a'ë cajë coa cacohua'ire neñani coa cosocohua'ire ti'ase'e. ³ Më'ë cato jë'joye peoyerepa, cui'ne yo'o jujaye peoyerepa yë'ë do'ire ai ai yo'onije yo'oquë a'ë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are më'ëre te'ore sañope cacore payë. Më'ë du'ru huëo maca yë'ëre oise'ëje pa'ye yure oiye pañë. ⁵ Jaje pa'ina, cuasa ñajajë'ë, më'ë ja'në du'ru macarepa yë'ëre oi pa'ise'ere. Ja maca Maija'quëna ponëni cui'naëpi de'oye yo'ojë'ë, du'ru huëo maca yo'ose'ere. Jaje Maija'quëna ponëma'quë pa'ito më'ëre esa sañope yo'oja'quë a'ë. Sani më'ë toa tsë'isico pa'isicore jioja'quë a'ë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are më'ë yeque de'huerepa de'oye yo'oye payë. Ja cato më'ë nicolaítas pai si'yo'oyere coequë pa'iyë a'ë. Yë'ëje jaohua'i yo'oyere coeyë. ⁷ Cajoro hue'equë pani sehuosicohua'i tsëcapëre Maija'quë joyo cayere asajë'ë. Quëcosicohua'irepa etasicohua'ini aoja'quë a'ë, ti pani huesë soquë yë ayere, Maija'quë tsio pa'iconi.'

Esmirna Quëaye

⁸ Toyajë'ë, cui'ne Esmirna sehuosicohua'ire quëacai huiñaëna. 'Ñeje caji, du'ru aquë, cui'ne tējiquë, ju'isiquëpi cui'naëpi pani coquëpi. ⁹ Yë'ëpi ñañë, si'aye më'ë yo'oye, më'ë ai yo'oye cui'ne më'ë co'amaña peoye. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ma'tëmöre jaiye co'amaña paquë a'ë. Yë'ë asayë, më'ëre judío pai a'ë cacohua'ipi co'aye caye. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato Maija'quë mamajë peoyë. Coa huati ëjaërepa tsecohua'i a'ë. ¹⁰ Ca'rama'ë pa'ijë'ë, më'ë ai yo'o ja'ñere. Jaje pa'ina, mësaruru acohua'ire huatipi yo'oquëna, tseani coja'cohua'i a'ë, si'aohua'i mësarupi neña cuañosicohua'i pa'iyere cajë. Ja maca mësaruru coa diez mu'seña ai yo'oja'cohua'i a'ë. Mësaruru ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë, si'aye ai yo'oyepi daitoje. Yë'ëpi mësarute iti pa'isi do'ire ti pa'iyere isija'quë a'ë. ¹¹ Cajaro hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëre cayere. Quëcosicohua'i etasicohua'ipi cayaye ju'inë paja'cohua'i a'ë.'

Pérgamona Quëaye

¹² Toyajë'ë, cui'ne Pérgamo sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, si'a te'ña jëjësë hua'tiyo paquëpi. ¹³ Yë'ëpi si'aye asayë, më'ë co'amaña yo'oye. Cui'ne asayë, më'ë Satanás cuañe hue'ñare pa'iyë. Jaje pa'i hue'ñare pa'iquëta'a më'ë yë'ëre ocue pa'i macarepa tuiyë. Yë'ëre ire pare cuasaye jeoñe pañuë, më'ë. Jaro Satanás pa'i hue'ñana Antipasre yë'ëre quëacaiquëre mësaruru aquëre huani jeo mu'señaje. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are më'ëre a'ri maña sañope caye payë: Jarote më'ë payë, te'ohua'ise'ere Balaam ye'yaquë pa'ise'ere jeoñe coecohua'ire. Jaëpi Balacre ye'yapi, Israel paire ne taojaquë caquë. Cui'ne pai de'huasi diasure isisi hua'i aña de'oji, cui'ne nomiohua'ire coa yo'orojaiñe de'oji cajë'ë caquë, yëhuoquë pa'aji'i. ¹⁵ Cui'ne jarote më'ë payë, yecohua'ireje nicolaítas ye'yase'e jeoñe coecohua'ire. ¹⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna ponëjë'ë, më'ë Maija'quëna ponëma'quë pa'ito, yë'ëpi më'ë quë'rona esa sani jaohua'ire uihuaja'quë a'ë, yë'ë yë'opo eta hua'tiyopi. ¹⁷ Cajoro hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëre cayere: Si'aye quëcosicohua'i etasicohua'ini aoja'quë a'ë, yahuesi manare pare, joyo tutu isi aorepa. Cui'ne po quëna përe isija'quë a'ë, iti pëna te'e huajë mami paije ti ñama'coni toyasiconi. Coa iti isisiquëse'e ñañe pasipi.'

Tiatirana Quëaye

¹⁸ Toyajë'ë, cui'ne Tiatira sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, Maija'quë mamaquë, toa ñoare pajë pa'ye ñaco ça hue'equëpi, cui'ne i quëore, broncere de'o quënare de'oyerepa aose'eje pa'ye hue'equëpi. ¹⁹ Yë'ëpi si'aye asayë, më'ë yo'oye. Ñañë, më'ë paire oiye, më'ë Maija'quë pa'iji cuasaye, cui'ne më'ë quëcoye. Cui'ne asayë, më'ë du'ru huëo maca yo'ose'e ai jerepa yure yo'oquë pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are më'ëre a'ri maña sañope caye payë. Më'ëpi jao Jezabelre Maija'quë ayere cayë cacore coa quëcoquë io co'aye yo'oye ñaquëna, yë'ë jo'yare io ye'yayepi cosoco ye'yaco nomiohua'ire coa yo'orojaiñena cui'ne pai de'huasi diusuohua'ire isise'ere aiñena. ²¹ Yë'ëpi jao tsoe maca pa'iyë isihuë, iopi cuasa ñajani Maija'quëna ponëjaco caquë. Jaje pa'iquëta'are iopi coeco ponëne paço. Cui'ne ëmëohua'ire yo'oyeje jëone paço. ²² Ja do'ire yë'ëpi iote cai saihuëna jëjo oaja'quë a'ë. Cui'ne iote yo'ocohua'ini, ai ai yo'oyepi neja'quë a'ë, io co'aye yo'oyere ña jujani Maija'quëna ponëma'cohua'i pa'ito. ²³ Cui'ne io mamajëreje huani jeaja'quë a'ë. Jaje yo'oquëna, si'a sehuosicohua'i tsëcapëa yë'ë api si'aye pai cuasaye cui'ne joyo pa'iyë ñaquë asaja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ëpi mësarute pai ñape yo'ose'eje pa'ye sai de'huaja'quë a'ë. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are, mësarute yecohua'ire Tiatira pa'icohua'ire cayë: Mësaruru yo'o ja'ñe ai jerepa cuañeñe pañë, ja co'aye ye'yayere tuima'cohua'ire, cui'ne Satanás tserë ta'ñe asayere pa'ë cajë ye'yayere asama'cohua'ire. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are mësaruru yure payere de'hua ñajë pajë'ë, yë'ë dai macaja'a. ²⁶ Quëcosicohua'i etasicohua'ini, yë'ë yëyere yo'ojë pa'isicohua'ini, pai yejaña cuañe ëjaohua'ire neja'quë a'ë, ²⁷ yë'ë ja'quë yë'ëre cuañe ëjaëre nese'eje pa'ye. Ja maca quëna tarapëpi caji jë jai pai yejaña cuañeja'cohua'i a'ë, ya'o cua'conoa të'ca jo'a saoyeje pa'ye yo'ojë. ²⁸ Cui'ne jaohua'ire cato ñata tome macarepa miacai ma'ñocore pani isija'quë a'ë. ²⁹ Cajaro hue'ecohua'i pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.'

3

Sardisna Quëaye

¹ Toyajë'ë, cui'ne Sardis sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, siete Maija'quë joña paquëpi, cui'ne siete ma'ñocore paquëpi: Yë'ëpi si'aye asayë, më'ë yo'oye, cui'ne më'ë huajëquërepa pa'iyë caquëta'a ju'isiquëpi pa'iyë. ² Sëtajë'ë. Sëtani tutu yo'oquë ne huëojë'ë. Ja yë'ta'a iti nëa mañare tsoe carajani tëjyere më'ë yo'oye Maija'quë ña hue'ñana caraëna, ñahuë. ³ Cuasa ñajajë'ë, më'ëre ye'yase'ere jare pa'ijë'ë, cui'ne ponëjë'ë, Maija'quëna. Jaje më'ëpi sëtama'quë pa'ito, yë'ëpi ñaëje pa'i saija'quë a'ë, më'ë quërona më'ë utema'ë pa'i maca. ⁴ Jaje pa'iquëta'are jaro më'ë pa'i hue'ña Sardis daripëre më'ë payë, te'ohua'i mañare iohua'i ju'i caña si'si nema'cohua'ire. Co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ire cayë. Jaohua'ipi yë'ë ja're conu cu'ija'cohua'i a'ë, poja'i ju'i cañare suñasicohua'ipi do'i quë'iohua'i pa'iyë sëte. ⁵ Quëcosicohua'i etasicohua'ipi jaje poja'i cañare suña cuañoja'cohua'i a'ë, cui'ne iohua'i mamije pa'i toya pëpëna toyase'ere ni'no jeoma'ë pasi'i, coa ai jerepa yë'ë ja'quë ña hue'ñana, cui'ne i huiñaohua'i ña hue'ñana icohua'i yë'ë tsecohua'i a'ë casi'i. ⁶ Cajonoa hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.'

Filadelfia Quëaye

⁷ Toyajë'ë, cui'ne Filadelfia daripë sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji ti de'oquëpi, cui'ne nuñerepa pa'iquëpi, pai ëjaë David hui'yocore paquëpi, ipi hui'yosiquë pa'ito yecohua'ijë sio t'iañe peoquëpi, cui'ne ipi siosiquë pa'itojë hui'yo t'iañe peoquëpi. ⁸ Yë'ëpi si'aye më'ë yo'oye ñañë. Yë'ëpi më'ë ña hue'ñana eta sa'ro hui'yo nëohuë, yecohua'ijë ti sio t'iañe peoconi. Më'ë a'ri maña tutu hue'equëje de'hue yë'ë case'ere sehuoquë de'oye yo'ohuë. Jaje yo'oquë yë'ëre do'i peoquë api caye pahüë, më'ë. ⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi Satanásre sehuosicohua'i tsëcapë acohua'ire më'ëna sani do're ja'ruja'cohua'ire jëjo saosi'i, judío pai a'ë cajë yë'ë sehuosicohua'ire sañope yo'ocohua'ipi, coa cosocohua'ire. Jaje yo'oquëna, ñajë asa t'iajajë, yë'ë më'ëre oi payere.

¹⁰ Yë'ë cuãñese'e si'anë mël'ë yo'o jujama'ë yo'o tì'ahuë. Jaje yo'o do'ire mël'ëre yël'ëpi ñacasi'i, ai yo'oye peojaquë caquë, si'a iye yeja pa'icohua'ire neña maca tì'asi maca. ¹¹ Esa yël'ë daiyë. De'hua ñaquë pajë'ë, mël'ë co'amaña yecohua'ipi mël'ëre isi ja'ñe ca nëose'ere sioye paja'cohua'ire. ¹² Quëcosicohua'ini yël'ëpi Maija'quë huë'e jëhuopa tupëa nesi'i, jaropi ti etaye paja'cohua'ire, cui'ne iohua'ina toyasi'i yël'ë Diusu mamire i tsecohua'ire pa'ë iñoñere, cui'ne yël'ë Diusu pa'i daripë mamire toyasi'i, huajë Jerusalén ma'tëmo daico mamire, cui'ne yël'ë huajë mamire toyasi'i, iohua'ina. ¹³ Cajonoa hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.'

Laodiceana Quëaye

¹⁴ Toyajë'ë, cui'ne Laodicea daripë sehuosicohua'i tsëcapëare quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, iti nuñerepa pa'iquëpi, iti ñasiquëpi, nuñerepa iye coca caquëpi, Maija'quëre si'aye ne huëocaisiquëpi, jerepa du'ru aquëpi. ¹⁵ Yël'ëpi si'aye ta'ñe asayë, mël'ë yo'oye. Asayë, mël'ë sësëma'quë cui'ne uma'quë pa'iyë. De'ora'pi, mël'ëpi sësëquë panita'a uquë pa'ito. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mël'ë cato sësëquëje cui'ne uquëje peoquë a'ë. Mël'ë cato coa quëo ja'iquë a'ë, matu ocoje pa'iohua'ipi coa pa'iyë, de'oye yo'oma'cohua'ipi cui'ne co'aye yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'ina, mël'ëre yël'ë yël'opoja'a siso jëosi'i. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are mël'ëpi cayë, jaiye co'amaña paquë a'ë, si'aye de'oye saiji, cui'ne ti carayeje peoji. Jaje caquë mël'ë pa'iyë ña sëtama'ë pa'iyë. Mël'ë cato teaye pa'ipi, co'amaña peoquëpi, ñama'quëpi, cui'ne peoyopi pa'iyë, mël'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, yëhuoyë, mël'ëre yël'ëna huerojël'ë, toana cua'coni nesi curiquëre pare. Yureta'a ja maca nuñerepa jaiye co'amaña paquë pa'ija'quë a'ë, cui'ne huerojël'ë, yël'ëna poja'i cañare, mël'ë huajëya'ye peoyo pa'iyere pël'pëjaquë. Cui'ne ñaco ca tsa'se ëcoje yël'ëna huerojël'ë, japi neni ñaquë pa'ija'quë. ¹⁹ Si'aohua'ire yël'ë oicohua'ire cato, tayojëna, yël'ëpi si'sequë yëhuo nu'ñequë a'ë. Jaje pa'iyë sëte tutu yo'oquë ja'në pa'ise'e jëoni Maija'quëna pönëjël'ë. ²⁰ Ina, yël'ëpi eta sa'rore nëcaquë soiyë. Jaje soiquëna, asasicohua'i aquëpi yël'ë yël'ore asani hui'yo catu i huë'ena cacani i ja're con i aja'quë a'ë. ²¹ Quëcosicohua'i etasicohua'ini, yël'ë cuãñequë ñu'ico yël'quë macana ñoja'quë a'ë. Yël'ë quëcosiquëpi ja'quë ñu'ico acona ja'ruse'eje pa'ye, i cuãñequë ñu'icona. ²² Cajonoa hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyopi sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.' "

4

Ma'tëmo Pa'icohua'i Maija'quëre Ti De'oquërepa Caye

¹ Ja yo'o tējisi jeteyo'je ñahuë, ma'tëmore eta sa'ro hui'yosicopi pa'ina, yël'ëre du'ru macarepa duruhuë tuturepa juijëna, pisiyeje pa'yere papi casiquëpi capi: "Iñoña mëijël'ë. Iñoñi'i mël'ëre, iye tëtto sai jeteyo'je pa'i ja'ñere."

² Jaje ca maca tsoe joyo pa'iquë de'ohuë. Jaje pa'i ñahuë, te'e cuãñequë ñu'i sai huë ma'tëmona ñosiconi. Ja ñu'i sai huëre te'i ja'rusiquëpi ñuji'i. ³ Iote ñu'iquë cato miaquërepa paji'i, jaspe hue'yosi quëna pëje pa'irepa poja'icorepa, panita'a cornalina quënaoje pa'irepa. I ñu'i sai huë ëmëje'ere na'ñamequë sël'ise'eje pa'i paji'i, i miañepi ña etojaiñerepa miapi, ña'jo quë'i quënao esmeralda hue'yosi quënaoje pa'yerepa. ⁴ Jao i cuãñequë ñu'i sai huë yërehuere yequë veinticuatro cuãñejë ñu'i saire, veinticuatro aiohua'i ja'rusicohua'ipi ñuël'ë, poja'i caña suñasicohua'ipi, cui'ne curi manoare puasi-cohua'i paël'ë. ⁵ Joporepa ñu'i sai huëpi mujuë ye'hueyeje cui'ne ai pisiye cui'ne mujuë cayeje etapi, cui'ne ñu'ico tiñare pare siete toa tsëopëa paji'i, toa tsëni nëcase'epi. Ja cato Maija'quë siete joñoapi ña cuãñopi. ⁶ Ñu'ico tiñare pare paji'i. Jairaje pa'ioipi ña etojai yeja paji'i. Cuãñequë ñu'i sai huë nëico yël'quë macare cuatro pa'iohua'i paël'ë, ñaco ca timësicohua'ipi jeteyo'je cui'ne tiña ña hue'ñaje. ⁷ Du'ru macarepa aquë cato jai yaije pa'i paji'i. Cayaye aquëpi duruhuequë ëmëje pa'i paji'i. Toasoñe aquëpi pai tsiaje pa'ioire hue'equë paji'i. Cui'ne cajese'e aquëpi jai huihue huëni saiyeje pa'i paji'i. ⁸ Jaohua'i cato pai ñape seis jaë capëa hue'ecohua'i paël'ë. Jaje pa'iohua'ipi ñaco case'epi timësicohua'i

paë'ë, hue'se cui'ne sa'nahuëje. Jaje pa'iohua'ipi, ñami cui'ne mu'se caye jeoma'pë ñeje cahuë:

De'oquërepa, de'oquërepa, de'oquërepa,

Ëjaë Diusu si'a tuturepa paquë,

tsoe pa'isiquë, yure pa'iquërepa, cui'ne cui'naëpi daija'quëpi pa'iquë.

⁹ Ñaco ca timësicohua'ipi ñu'i saihuë ñu'iquëre pare pëpajë, de'oquëre pa'ni Ëjaërepa ti pani huesëquërepa caye ñape, ¹⁰ veinticuatro aiohua'ipi do're ja'rujë i ña hue'ñana yo'ohuë, ñi de'oquëre pa'ni cajë, cui'ne i ñu'ico tiñare pana iohua'i manoare ti pa'iquëre pana isijë jea oejë cahuë ñeje:

¹¹ Më'ë a'ë, yëquë Ëjaë cui'ne yëquë ja'quë.

Më'ëre de'oquëre pa'ë, Ëjaëre pa'ë, si'a tutu quë'ire pa'ë caye pa'iji, si'aohua'i.

Më'ëpi yëni si'aye de'huasi do'ire.

5

Yëi Ñama Cui'ne Toya Pëpë

¹ Ja maca ñahuë, ñu'i saihuë ñu'iquëpi i ëja te'tere toya pëpë tunasiconi tse'equë ñu'ina, sa'nahuë cui'ne hue'se toyasiconi. Jaje pa'ioni siete pa'ye ëjaërepa tse a'ë quëayere je'na sëose'ere siosico paji'i. ² Pa'ina, cui'ne ñahuë, te'e huiñaëre tutu quë'ipi tutu ñeje caquëna: “¿Nepi toya pëpë siosicore ñi hui'yo ti'aja'cohua'i a'ni?”

³ Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo yeja cui'ne yeja huë'ehuë pajje ti peohuë, te'ije toya pëpë hui'yo ti'ani ñaquëje. ⁴ Ja maca yë'ëpi ai oë'ë, toya pëpë hui'yoni ña ti'acquëje peo do'ire ña jujani. ⁵ Jaje oina, aiohua'i aquëpi capi, yë'ëre:

“Oima'ë pa'ijë'ë, ai jerepa tsoe Judá pai aquëpi pai ëjaë David tsëcapë aquëpi jai yai hue'yosiquëpi, jaëpi quëcopi, si'aye. Jaëpi toya pëpë cui'ne iote siete pa'ye hue'ese'ere ne tëte saoja'quë api.”

⁶ Ja maca ñu'ico tiña macarepa cuatro pa'iohua'i pa'icohua'ipi jopore pare, cui'ne aiohua'i jopore pare yëi ñama nëina, ñahuë. Coa nëji'i. I cato huani jeose'ëje pa'ipi. Jaje pa'ipi siete eyohuëa cui'ne siete ñaco ca hue'equë paji'i. Ja siete ñaco ca cato Maija'quë joñoa si'a yejaña jëjo saose'e pa'iyepi ña cuañopi. ⁷ Jaë yëi ñamapi sani toya pëpë iji'i, ñu'i saihuë ñu'iquërepa ëja te'te pa'iconi. ⁸ Toya pëpë i maca cuatro pa'iohua'ipi, cui'ne veinticuatro aiohua'ipi do're ja'ruhuë, yëi ñama tiñare pana. Pai ñape aiohua'i pahuë, te'e ta'të pëpë cui'ne te'e ucu duruhuë, curi nesiquë. Jana huëo së ma'ñaje pa'ye timëse'ere pahuë. Ja cato Maija'quë acohua'i Maija'quëre seña paji'i. ⁹ Jaohua'ipi huajë jëjëñere jëjëhuë, ñeje:

Më'ëse'e te'i pa'iyë, toya pëpë ñi iote sio saose'e pa'iyë ne hui'yo saoja'quë,

Huahuosiquëpi më'ë tsie do'ipi si'a yequë paire,

Ti coca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire huerocaë'ë, Maija'quëna isisi'i caquë.

¹⁰ Më'ëpi jaohua'ire ëjaohua'ire nehuë, yëquë ja'quëre necaicohua'ire.

Neina, iye yeja cuañecohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

¹¹ Ja jeteyo'je ñahuë. Ñaquë asahuë, jai pai huiñaohua'i caye pisiyere. Cuañequë ñu'ico yërehue pa'icohua'i cayere, cui'ne cuatro pa'iohua'i cayere, cui'ne veinticuatro aiohua'i caye pisiyere asahuë. Jai merepa jai pai paë'ë, tsi'sisicohua'i. ¹² Jaohua'ipi ai tutu ñeje cahuë:

Yëi ñama te'i pa'iji, huahuosiquëpi.

Jaë cato ai de'oquëre papi, ja do'ire si'aye isiyë pa'iji, ite.

Ne ti'a tuture, si'aye payete, ta'ñe asayepi neñere, si'a tuture,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuoyere, i de'oyerepa nese'ere ñani sihuajë cayere, cui'ne ite oijë de'oji cayere.

¹³ Asahuë, cui'ne si'aye Maija'quë de'huasi co'amañapi ma'tëmopi, yejapi, cui'ne yeja huë'ehuë te'tepi cui'ne jai tsiayapi, ñeje cahuë:

Ñu'i saihuë ñu'iquërepa, cui'ne yëi ñama, si'aye pajajë cajë, de'ocohua'ire pa'ni cuasajë caye,

Ējaē api, cuasajē de'oyerepa sehuojē yo'oye, i de'oyerepa yo'oyere ñani sihuajē caye,
cui'ne si'aohua'i Ējaērepa de'oye,
Je'nēna jaje pa'ijaquē.

¹⁴ Cajēna, cuatro pa'iohua'ipi sehuojē cahuē:

“Jaje pa'ijaquē.”

Cajēna, veinticuatro aiohua'ipi do're ja'runi ite Ējaēre pa'ni cajē pēpajē yo'ohuē.

6

Siete Sēase'e

¹ Ja maca ñahuē, yēi ñama du'ru macarepa siete pa'ye siose'e aconi ne hui'yoquēna. Ja maca asahuē, cuatro pa'iohua'ipi aquēpi mujuē cayeje caquēna, ñeje:

“Dani ñajē'ē.”

² Caquēna, ñaquēna, po caballopi paji'i. Pa'ina, ite tuiquēpi te'e sa'co saihuē papi. Paquēna, marote ite isipi. Isina, si'aohua'ire quēcoquērepa etapi, si'aohua'ire quēcoquē pa'ija'quēpi.

³ Yēi ñamapi cayaye acore ini ne hui'yo maca cayaye aquē pa'iquēpi capi:

“Dani ñajē'ē.”

⁴ Caquēna, yequē caballopi etapi. Jaē cato maja'iquē paji'i. Ite tuiquēpi iye yeja de'oye pa'ie sioja'a tuture isi cuañosiquē paji'i. Jaje pa'ipi pai de'oye pa'iyere siouna, sa'ñe huani ju'ija'cohua'i a'ē caquē jai hua'tiyore isi cuañosiquē paji'i.

⁵ Yēi ñamapi toasoñe acore ne hui'yo maca asahuē, toasoñe aquē pa'iquēpi ñeje caquēna:

“Dani ñajē'ē.”

Caquēna, ñahuē, nea caballoni. Ñaquēna, ite tuiquēpi i jētēre cuecucore papi.

⁶ Cui'ne asahuē, pa'icohua'ipi jopore papi yē'ose'e ñeje caquēna:

“Te'e kilo trigo isiye pa'iji, te'e mu'se nesi do'i. Tres kilo cebada isiye pa'iji, te'e mu'se yo'osi do'i. Jaje pa'iquēta'are hui'yape, cui'ne o'sata'a nejoma'pē pa'ijē'ē.”

⁷ Yēi ñamapi cuatro acore hui'yo maca asahuē, cuatro aquē pa'iquēpi ñeje caquēna:

“Dani ñajē'ē.”

⁸ Caquēna, ñaquē ñahuē, sē'ñoja'ipi caballoni. Ite tuiquē cato juni huesēye i mami hue'equē paji'i. Pa'ina, i jeteyo'jeja'a daji'i, ju'isicohua'ipi pa'ie hue'ña ayere quēaquēpi. Jaē juni huesēye hue'equēna, isise'e paji'i, yeja cuatro pa'ie huahuese'e ayere, te'ore cuañeja'a tuture, huajo sa'ñe huaiyepi, ao ēa ju'iñepi, ju'ihuē neñepi, cui'ne airo acohua'ipi ai yēcohua'ipi pa'icohua'ire, paire aicohua'ipi pa'ie ja'ñe neñe cuañeja'quēre.

⁹ Yēi ñamapi cinco acore hui'yo maca ñahuē, Maija'quēre isijē tēo toto huē'ehuēre Maija'quē coca quēa do'ire huahuosicohua'ipi joñoa pa'ijēna. ¹⁰ Pa'ijē jaohua'ipi cahuē, ai tutu:

“Ējaērepa de'oquē, mē'ē ca nēose'eje pa'ye yo'o ti'iquērepa, ¿je yēhua mē'ē yeja pa'icohua'ipi yēquēre huaisi do'ie sa'i toja'quē a'ni, iohua'ipi yo'ose'eje pa'ie ñaquē?”

¹¹ Cajēna, jaohua'ire poja'ipi ju'ie cañare suñacani capi, pēa huajējē pa'ijē'ē, a'rima tsoe maca, mēsaru acohua'ita'a, Cristore necai do'ire ju'ise'eje pa'ie, mēsaru ja'ipi pai huahuo ti'ajajē.

¹² Yēi ñamapi seis acore ne hui'yosi maca ñahuē. Ñaquēna, ai tutu yejapi ñu'cueo, cui'ne ēsēje neaquē de'opi, jutena, oijē suñacoje pa'ie neaquērepa. Cui'ne ñañēpi maja'iquērepa tsieje pa'ie de'opi. ¹³ Cui'ne ma'ñocohua'ijē ma'tēmopi yejana tōmehuē, soquē hui'ña ca ai tutuquēna, tōmeñeje pa'ie. ¹⁴ Ja maca cui'ne ma'tēmoje toya ja'hua maca tuna huesoyeje pa'ie peo hue'ña ne huesēo. Ne huesēcona, si'aye ai cuti, cui'ne saodohuēa tirose'ena sani huesēpi. ¹⁵ Ja maca iye yeja ējaohua'ipi coñana cacajē catihuē, ai cuti quēna coñana. Iohua'ipi ja're coni, jai ējaohua'ipi, soldado pai ējaohua'ipi, co'amaña pa ējaohua'ipi, cuañe tutu pa ējaohua'ipi, cui'ne si'aohua'ipi paire necai jo'yaohua'ipi, cui'ne jo'yaohua'ipi peocohua'ijē catihuē. ¹⁶ Catijē cahuē, ai cutire, cui'ne quēna pēare:

“Yëquëre tōmeco yahuejë'ë, ñu'li saihuë ñu'iquëre pare cui'ne yëi ñama pëi yo'oye ñama'pë pa'ija'cohua'ire.”

¹⁷ Jaje cahuë, ñohua'ire si'se mu'sere papi tì'aëna, ¿nepi quëcoye pa'iquë'ni?

7

Israel Pqi Acohua'ire Toyase'e

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, cuatro huiñaohua'ipi pai ñape yeja huë'ehuë te'tere, ëmëje'e te'tere, cui'ne ëšë mëi te'tere, cui'ne ëšë du'i te'tere nëcajë tutupi iye yejana, jai tsiayana, cui'ne soquë ñëana ju'ama'quëni cajë ësejë pa'icohua'ire. ² Ñahuë, cui'ne yequë huiñaëre ëšë mëi te'tepi daina. Jajë cato Maija'quë huajëquërepa, sëoconi paquë paji'i. Jajëpi ai tutu capi, cuatro huiñaohua'ire, yeja, jai tsiaña, co'a de'huaja'a tutu isi cuãñosicohua'ire:

³ “Co'aye nema'pë pa'ijë'ë, yeja cui'ne jai tsiaña, cui'ne soquë ñëaje, ja yë'ta'a Maija'quë sahuasicohua'ire ñohua'i tsia tiñare pana toya sëoma'pë pani.”

⁴⁻⁸ Cui'ne ja maca asahuë, ciento cuarenta y cuatro mil pai pa'iyë, si'a Israel pai, ñohua'i tsia tiñare pana toya sëo cuãñosicohua'i, cayere.

Doce mil Judá tsëcapëre,
doce mil Ruben tsëcapëre,
doce mil Gad tsëcapëre,
doce mil Aser tsëcapëre,
doce mil Neftalí tsëcapëre,
doce mil Manases tsëcapëre,
doce mil Simeón tsëcapëre,
doce mil Leví tsëcapëre,
doce mil Isacar tsëcapëre,
doce mil Zabulón tsëcapëre,
doce mil José tsëcapëre, cui'ne
doce mil Benjamín tsëcapëre pa'iyë, cayere.

Poja'i Caña Ju'icohua'i

⁹ Ja jeteyo'je ñahuë, jai paire si'a yejaña pa'icohua'ipi pai ñape tsëca tiñe pa'i pai, cui'ne pai ñape tsëca tiñe coca cacohua'ire. Jaohua'ipi ñu'li saihuë tiñare pare, cui'ne yëi ñama tiñare pare, ti pajje cuëcua tì'añe peoyerepa paë'ë. Jaohua'ipi poja'i caña ju'icohua'ipi ñohua'i jëñare sehua ja'ojë pa'yere cajijë nëcahuë. ¹⁰ Cajijë nëcajë si'aohua'i cuihuë:

Maire huasoye cato
ñu'li saihuë ñu'iquërepa Maija'quë,
Cui'ne Yëi ñama tse a'ë.

¹¹ Cajëna, ñaquëna, Maija'quë huiñaohua'ipi ñu'li saihuë aiohua'i, cui'ne cuatro pa'iohua'i yërehueja'a nëca të'ijaisicohua'ipi paë'ë. Pa'ijë Maija'quëre de'oque de'oque pa'ni cajë pëpajë yejare pana tsiapi pu'pe co'i mejë yo'ohuë. ¹² Ñeje cajë:

Jaje pa'ija'quë! Je'nëna Maija'quë tse pa'ijaquë, de'oque pa'ni cajë sihuaye, i de'oyerepa yo'oyere sihuajë caye, ta'ñe asayepi neñere, de'oye yo'opi cuasajë ite sihuaye,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuojë yo'oye, si'a ne tì'a tutu paye, cui'ne si'a tutu hue'eye, si'anë.

Jaje pa'ijaquë.

¹³ Ja maca aiohua'i aquëpi yë'ëre seji'i:

“¿Jeropi daisicohua'ipi icohua'i poja'i caña suñasicohua'i pa'iyë'ni?”

¹⁴ Cajëna, yë'ëpi cahuë:

“Ëjaë më'ëpi ta'ñe asayë.”

Caquëna, ñipi capi:

“Icohua'i cato jaiye ai yo'oye tëto saisicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi ñohua'i caña joja torena, Yëi ñama tsiëpi poja'i cañarepa ne tosicohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'iohua'ipi Maija'quë ñu'li saihuë tiñare pare pa'iyë. Pa'ijë mu'señapi, ñamiñapi Maija'quë huë'ere necajë

pa'iyë. Pa'ijëna, ñu'li saihuë ñu'iquëre papi iohua'ire ñacai pasipi. ¹⁶ Jaje pa'ina, yure cato ai yo'oye paja'cohua'i a'ë, ao ëaye, oco ëaye, ësë ëoye, cui'ne josa ësë uyeje asama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ¹⁷ Yëi ñama, ñu'li saihuë quëno maca nëiquëpi yëi ñamare ñacaiyeje pa'ye ñacasipi. Jaje yo'oquë pa'iyë isi oco coñana saquë ocua'ja'quë api. Yo'oquëna, Maija'quëpi iohua'i oise'ere tëno jecaija'quë api.”

8

Siete Aco Siosico Hui'yoye Cui'ne Ma'ña Eëco, Curi Nesico

¹ Yëi ñamapi siete aco siosicore ne hui'yo maca ñahuë, ma'tëmopi nëhui tëcahuë jo'cuarepa jëo nëina. ² Ja maca ñahuë, siete huiñaohua'ire Maija'quë tiñare pare nëcäjëna. Jaohua'ina siete duruhuëa isise'e paji'i. ³ Ja jeteyo'je yequë huiñaëpi daji'i, huëo së ma'ña curi cua'corore daquëpi. Dani nëcapi, Maija'quëre isijë tëo toto tiña macare pana. Nëcaquëna, jaiye isipi, huëo së ma'ñare curipi nesico Maija'quëre isijë tëo totona tëoquë ëoquëna, cui'ne Maija'quë tsecohua'i señepi te'e mëijaquë caquë. ⁴ Ja ma'ña picopi cui'ne Maija'quë tsecohua'i señepi çoni Maija'quë quërona ti'api, huiñaëpi iti ma'ña ëo cua'coro cajiquë nëcaquëna. ⁵ Ja maca huiñaëpi Maija'quëre isijë tëo toto toa tara pa'iyepi huëo së ma'ña cua'corona ayapi. Ayani yejana jëo topi. Jëo to macarepa mujuë caye, ai pisiye, ye'hueye cui'ne yeja ñu'cueye paji'i.

Duruhuë Pisiye

⁶ Ja maca siete huiñaohua'ipi siete duruhuëa pacohua'ipi juñu'u cajë ne de'huahuë.

⁷ Ja maca du'ru jui huëo huiñaëpi duruhuë juisi maca sësë pepi, cui'ne toana tsie co'mese'epi yejana tompipi. Ja maca toasoñe pa'ye yeja huahuese'e acopi te'e te'te u huesëpi. U huesëquëna, soquëje te'e u huesëpi, toasoñe acopi te'e te'te, cui'ne si'a taya u huesëpi.

⁸ Cayaye aquëpi huiñaë i duruhuë juisi maca, ai cutihuëje pa'ioipi toa tsë'isiconi jai tsiayana jëo döeyëje ña cuañopi. Ja maca toaso të'huiña, jai tsiaña pa'iyepi te'e të'hui tsie da'ca de'o nëji'i. ⁹ Ja maca jai tsiaña pa'icohua'ijujuhuë, te'e të'hui, toaso të'huiña jai tsiaña pa'icohua'ipi. Cui'ne toaso të'huiña jaiye barco pa'ise'epi, te'e të'hui ne huesëpi.

¹⁰ Toasoñe aquëpi huiñaë juisi maca, ma'tëmopi jai ma'ñoco tompipi. Tomequë toaso të'huiña tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ena te'e të'hui tome huesopi, toa cañarepa ne'suquëpi. ¹¹ Jaë ma'ñoco cato i mami hue'equë paji'i, Sëjeñe. Jaëpi toaso të'huiña tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ere tomequë te'e të'hui sëje oco ne huesopi. Ja do'ire jai pai jujuhuë.

¹² Cajese'e aquëpi huiñaë i duruhuë juisi maca, ësëpi co'a de'opi, te'e te'te, toaso të'huiña huahuese'e pa'ise'epi. Ñañë cui'ne ma'ñocohua'itoaso të'huiña huahuese'e pa'ise'epi te'e të'hui co'a de'ohuë. Ja maca toaso të'huiña mu'se cui'ne ñami pa'iyë te'e te'te miañe peopi.

¹³ Ja jeteyo'je ñahuë, jai huihuere ma'tëmoja'a huahuarojai tutu caquëna:

“Teayerepa iye yeja pa'icohua'imaña, merepa neja'cohua'iani, toaso huiñaohua'iduruëa juni ço maca.”

9

¹ Cinco aquëpi duruhuë jui maca ñahuë, jai ma'ñocopi yejana tomequëna. Jaë ma'ñoconi isihuë, tome huesë coje hui'yocore. ² Ja jeteyo'je tome huesë huëñare hui'youna, jaropi pico mëji'i, jai cua'coro toa suasico mëñeje pa'yerepa. Jaro tome huesë cojepi pico etaquë ësëre cui'ne iye de'oto nea huëñarepa ne huesopi. ³ Ja picopi etahuë, pu'sujë pa'iohua'ipi. Etajë si'a yeja hua huesëhuë. Jaohua'ina cato puni a'siye ja'ye a'si tuture isi cuañosicohua'ipaë'ë. ⁴ Jaohua'ina cuañese'e paji'i, taya yeja pa'iyë, cui'ne yejapi tayajë pa'ye ña cuañoñe, cui'ne soquë ñëa nejoñe pa'ja'ñere, coa Maija'quë tsecohua'ire pa'ë iñoñere iohua'itsia tiña macare pana sëoma'cohua'ise'ere ne ja'ñere. ⁵ Jaje pa'iquëta'are paire huani jëoñere pare ësësicohua'ipaë'ë. Jaje pa'ina, coa cinco ñañëohua'ire a'si ju'iñe totacohua'ipaë'ë. Cui'ne iohua'itotase'e cato puni a'siye ja'ye

a'siye paji'i. ⁶ Ja mu'seña cato pai ju'iñere yēja'cohua'i a'ë. Jaje yějēta'a juni huesēye paja'cohua'i a'ë, ju'iñepi peoquēna.

⁷ Pu'su cato caballo huajo sajē ne de'huase'eje pa'iohua'i paë'ë. Iohua'i siopēre curi maroje pa'iore pahuē. Iohua'i tsiapi pai tsiaje pa'io paji'i. ⁸ Cui'ne nomiohua'i nañaje pa'ye hue'ehuē. Iohua'i kujire airo yai kujije pa'ye hue'ehuē. ⁹ Cui'ne quēna ju'i cañare suñase'eje pa'iohua'i paë'ë, iohua'i jēa ja'ñere. Cui'ne iohua'i jaë capēapi jai pai caballo quērēcoja'a huajo sajē huē'huējēna, pisiyeje pa'ye pisiipi. ¹⁰ Puni jicomoaje pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jarote dahuē hue'ecohua'i paë'ë, cinco ñañēohua'ire a'siyere. ¹¹ Pu'suohua'ire cuñe ējaë cato tome huesē coje huiñaë paji'i. Hebreo coca cato Abadón hue'equē paji'i. Griego coca cato Apolión hue'equē paji'i. Jaje cani iti Nejoquē caye a'ë, pai coca cato.

¹² Du'ru macarepa ai yo'oye tēto saji'i. Jaje pa'iquēta'are ja yē'ta'a cayaye carapi.

¹³ Seis aquē huiñaë jui maca yē'ose'e pisiquēna, asahuē, Maija'quē quē'ro oropi nesi totore cuatro pa'i eyohuēapi. ¹⁴ Ja caye cato seis aquē huiñaëni duruhuē paquēni capi, ñeje:

“Joye saojē'ë, cuatro huiñaohua'ire sēasicohua'ipi jai ya Efrautes tē'tēpa ñu'icohua'ire.”

¹⁵ Ja maca iti case'eje cuatro huiñaohua'ire joyesicohua'i paë'ë. Jaohua'i cato toasoñe pa'ye huahuese'e pai pa'icohua'ire huaija'cohua'ipi etahuē. Iti hora, mu'se, ñañē, cui'ne ometēcahuē tī'asi maca jare caquē ne de'huasicohua'ipi etahuē. ¹⁶ Ja maca de'hue se asahuē, doscientos millones soldado pai pa'iyē, caballore tuijē huajo sacohua'i.

¹⁷ Jaje pa'ye ñahuē, cani ñañeje pa'ye caballohua'ire. Iohua'ire tuicohua'i cato coti saihuēare toaje pa'yere papi suñasicohua'i paë'ë, iohua'i jēa ja'ñe. Jaje pa'yepi ma ja'ñe, yeque ña'jo quē'ye cui'ne yeque sē'ñoja'ñe paji'i, azufreje pa'ye. Caballohua'i cato airo yai siopēje pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'i yē'opoapi toa, pico, cui'ne sē'ño ja'ñe azufre etapi. ¹⁸ Ja maca toasoñe pa'ye huahuese'e pai pa'icohua'i te'e tē'hui jujuhuē, caballo yē'opojaja'a toasoñe pa'ye co'ayerapa: toa, pico, cui'ne sē'ño ja'ñe etasi do'ire. ¹⁹ Ja caballohua'i cato iohua'i yē'opojare cui'ne iohua'i jicomoare tutu pahuē. Iohua'i jicomoa cato aña siopēaje pa'ye paji'i. Japi paire co'aye nehuē.

²⁰ Jaje pa'iquēta'are ja ju'i dahuēna ju'ima'cohua'i cato co'aye yo'oye jeoma'pē huatiohua'ire tuiyere, de'huase'ere oro, po curi, bronce hue'yosi quēna, cui'ne soquē de'huase'ere señere jeoma'pē paë'ë. Asa ma'ñere, ñama'cohua'ini, cui'ne cu'i ma'ñere sejē paë'ë. ²¹ Cui'ne jeoma'pē paë'ë, paire huani jeañe, paire dahuē neñe, nomiohua'ire coa yo'ojē pa'iyē, cui'ne co'amaña ñañe.

10

Huiñaëpi Toya Pēpē A'riconi Tunasiconi Cajipi

¹ Ja maca ñahuē, yequē huiñaëre tutu quē'ipi ma'tēmopi cajequēna, sirioipi ca'nesiquēpi. I siopē cato na'ñamequēpi ca'huaro puasiquē paji'i. Cui'ne i tsia cato mia merepa miaco paji'i, ēsēje pa'io. Cui'ne i nēcañoaje toa tsēni nēcase'eje pa'ye paji'i. ² A'ri toya pēpē hui'yosiconi cajipi. Cajiquēpi i ēja te'te quēo ja'huapi jai tsiayana se tītopaquē, i ari te'te quēo ja'huapi yejana tsa'cu papi. ³ Ja maca tutu cui'pi, airo yai jaiquērepa cayeje pa'yerepa. I cui'ni maca mujuē cayeje pa'yerepa siete yē'o tuturepa cajēna, asahuē. ⁴ Siete yē'o tuturepa ca tosi maca toyara'huē. Ja case'ere toyasi'li caquē yo'oquēna, ma'tēmopi capi, yē'ēre:

“Coa asajē'ë, mē'ēse'e. Toyama'ë pa'ijjē'ë, siete yē'o tuturepa case'e.”

⁵ Ja jetyo'je ñahuē, jai tsiayana cui'ne yejana tīto pasiquēpi huiñaëpi i ēja te'te jētēpi ma'tēmōna mēne nēoquē ⁶ ti pani huesēquēre pana, yeja, ma'tēmo, jai tsiaña, cui'ne si'aye iote pa'iyē nesiquēre pana se ca col'ijai care payē caquē ñeje capi:

“Yeque tsoe ute coñe peoji. ⁷ Siete aquē huiñaë duruhuē jui maca tī'asipi, Maija'quē yahue cuasa nēose'e payepi, i jo'ya ite quēacaicohua'ire i ca nēose'eje pa'ye.”

⁸ Ja maca asahuē, ma'tēmopi yē'ë asasi yē'opi ca coquēna, ñeje:

“Sani ijë'ë, a'ri toya pëpë hui'yosiconi jai tsiayana, cui'ne yejana tito paquë huiñaë cajiconi.”

⁹ Caëna, sani huiñaëre sei'ë, a'ri toya pëpëre isijaquë caquë. Seina, ipi capi, yë'ëre:

“Ico, ini aijë'ë, më'ë yë'opo cato payaojē pa'io pasipi. Jaje pa'isicota'a më'ë ètatu'una sējeco pōnēja'coa.”

¹⁰ Caëna, huiñaë cajicore ini a'ri toya pëpë aë'ë. Ai maca yë'ëre cato saija'ico payaojē pa'io repa paji'i. Jaje pa'isicota'a ètatu'una sējecorepa de'opi. ¹¹ Ja maca yë'ëre cahuë:

“Tijupë pai daripëa pa'icohua'ire, cui'ne yequë coca cacohua'ire, cui'ne yequë yejaña pa'icohua'ire, cui'ne pai ëjaohua'ire quëaye pa'iji, Maija'quë cayere.”

11

Caya Quëacaicohua'i

¹ Ja maca yë'ëre catë tarapëje pa'ioni cuecueja'core isihuë. Isini cahuë:

“Huëni Maija'quë huë'ere ina isi toto saihuëre, cui'ne iote pa'ijë secohua'ire cuecuejë'ë. ² Jaje pa'iquëta'are cuecuema'ë pa'ijë'ë, hue'se de'otota'a. Jaro cato Maija'quëre sema'cohua'ina isi sito a'ë. Jaohua'ipi si'a de'o daripë tsa'cu huesoja'cohua'i a'ë, cuarenta y dos ñañëohua'ire. ³ Ja maca yë'ëpi cayaohua'ire oicohua'i suñañeje pa'yere suñasicohua'ini jëjo saoja'quë a'ë, yë'ë aye quëaja'cohua'ire mil doscientos sesenta mu'seña.”

⁴ Icohua'i caya quëacohua'i cato si'a yeja Èjaërepa tñare pare nëcajë pa'icohua'i paë'ë. Jaohua'i cato caya olivo soquë ñëa'ë, cui'ne caya sotoña toa tsë'ise'e paji'i.

⁵ Paipi jaohua'ire co'aye yo'oñu'u cajë yo'ocohua'i pa'ito coa yë'opopi toa sëco ëo huesocohua'i a'ë, ti peo hue'ñarepa. Jaje ne huea cuañone pa'iji, iohua'ire sañope yo'ocohua'i.

⁶ Jaohua'i cato Maija'quë coca quëa macaja'a ocoye pa ja'ñere ne tutu pacohua'i paë'ë, cui'ne ocojē tsie pona tutu pacohua'ipi yeja paire coa si'aye ai yo'oye necohua'i paë'ë, iohua'i yëyeje pa'ye.

⁷ Jaje pa'iquëta'are iohua'i quëaye saosi maca, tome huesë cojepi nëtë mëoni huajëya'ye pa'ipi jaiquë aipi jaohua'ire quëco huesoni, tseani huani jeapi.

⁸ Huani jeaëna, iohua'i capëa jai daripë ma'ñare jeocose'epi uija'coa, Èjaëre quesì daripëre. Jaro cato Sodoma, cui'ne Egípto hue'yosi daripë a'ë, co'a daripë pa'i do'ire.

⁹ Jaje jeocosi capëapi toaso mu'seña cui'ne jopoja'a uina, si'aohua'i maña ñaja'cohua'i a'ë. Ti pai, yequë coca cacohua'i, cui'ne yequë daripëa pa'icohua'i, si'a yejaña pa'icohua'i ñajëta'a tama'pë pa'ija'cohua'i a'ë, coe do'ire.

¹⁰ Iye yeja pa'icohua'i cato ai sihuaja'cohua'i a'ë, jaohua'i ju'isi do'ire. Jaje pa'ina, pai ñape sa'ñe co'amaña isija'cohua'i a'ë. Maija'quë coca quëajë iohua'ire josa yo'osicohua'ipi peojëna, jaje sihuaja'cohua'i a'ë.

¹¹ Jaje sihuajëta'are toaso mu'seña joporepa pa'i maca Maija'quëpi cui'naohua'ini huëo copi. Ja maca si'aohua'i iohua'ire ñasicohua'i quëquë huesëhuë.

¹² Ja maca cayaohua'i quëacaicohua'ipi asahuë, tutu ma'tëmopi yë'ose'e ñeje caquëna:

“Mëijë'ë, iñona.”

Si'aohua'i iohua'ire pëicohua'i ñajëna, sirioja'a ma'tëmona mëni huesëhuë. ¹³ Ja maca yeja ñu'cueo. Ñu'cuecona, jai daripëpi diez te'ña huata tomeo. Huata tomecona, siete mil pai jujuhuë. Ja maca huajëcohua'i nëasicohua'ipi quëquë huesëni Maija'quë ma'tëmo pa'iquëre de'oquëre pa'ni cajë yo'ohuë.

¹⁴ Ñeje tëto saji'i, cayaye nejoñe aye. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a toasoñe aco tëto saiye carapi, titaja'coa.

Siete Duruhuë Acore Juise'e

¹⁵ Siete aquë huiñaë i duruhuë juisi maca asahuë, ma'tëmopi tutu yë'o cajëna, ñeje: Iye yeja yure cato

Mai Èjaë cui'ne i Cristo cuañeñere pa'iji.

Jaje pa'ina, ipi carajaiñe peoyerepa cuañequë pa'ija'quë api.

¹⁶ Ja maca veinticuatro aiohua'ipi Maija'quë ña hue'ñare pare cuañejë ñu'i saire ñu'icohua'ipi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë iohua'i tsiapi yejare pana në mejë yo'ohuë, ini ai cuasajë. ¹⁷ Ñeje cajë yo'ohuë:

De'oji. Ējaē mē'ēre pēpayē,
Si'aye pa'ire pare.
Yure, cui'ne tsoeje pa'iquēre pare,
Jaje pa'ipi yure si'a mē'ē tuturepa ini
Cuañe huēoquēre iye yeja.

¹⁸ Iye yeja pai cato mē'ēre pē'ē.

Jaje pa'iquēta'are mē'ē pēi mu'sere papi tī'api.
Tī'aēna, yure cato ju'isicohua'ire iohua'i yo'ose'eje pa'ye ñaquē ca de'huaja'quē a'ē, mē'ē.
Ca de'huaquē mē'ē jo'yaohua'ire isija'quē a'ē, de'huacaisi co'amañare.
Jaje mē'ē isija'quē a'ē, mē'ēre quēacaicohua'ire.
Mē'ēna isisicohua'ire, ējaēre papi cajē nuñerepa sehujōjē pa'icohua'ire,
Si'ahua'ire, aiohua'ire panita'a tsireje.
Iye yeja paire nejocohua'i pa'isicohua'ire cato mē'ēpi nejōja'quē a'ē.
Jaje pa'ina, de'oji, mē'ēre cayē.

¹⁹ Ja maca Maija'quē huē'e ma'tēmo pa'icopi hui'yona, jarote paji'i, Maija'quē maire huajēye ca nēose'e de'huase'epi. Ja maca mujuē ye'hueyeje pa'ye, ai pisiye, mujuē ai cayeje pa'ye, yeja ñu'cueye cui'ne sēsē carapēa tomeñe paji'i.

12

Nomio Cui'ne Jai Pē'ēje Pa'i Yo'ose'e

¹ Ja maca jaiye ma'tēmopi iñoñere ñahuē. Ñaquēna, te'o nomio ēsē miañeje pa'yere ca'nesico paco'ē, ju'i ca ca'neñeje pa'ye. Jaje pa'iopi ñañēni meñe tsa'cu paco paco'ē, cui'ne doce ma'ñocopi io siopē puasico paco'ē. ² Jaje pa'iopi tsī ētapē paco'ē. Pa'iopi tsī coa huēoni a'si ju'io, ai cuio. ³ Ja jeteyo'je ñahuē, ma'tēmona yequē ñaiquēna. Ñaiquēna, jai pē'ēje pa'ipi maja'iquēpi, siete siopēa hue'equēpi, diez cajohuēa hue'equēpi, cui'ne iti siopēa ñape maro pu'ñe paji'i. ⁴ Jaje pa'ipi i jicomopi toaso tē'huiña ma'ñocohua'i pa'yere te'e te'te ma'ñocohua'ire yejana ne darēpi. Jaēpi nomio tsī coasi'i caco yo'o tiñare pana nēca dani utepi, coasi maca tsihua'ēre asi'i caquē. ⁵ Ja maca nomiopi tsihua'ēni coao, si'a yejaña pa'icohua'ire quēna tarapēpi cajiquē cuañeja'quēni. Jaje pa'iquēta'are io mamaquēre cato sioni Maija'quē quē'rona i ñu'i saihuē quē'rona sahuē. ⁶ Sarena, nomiopi cuene yejana catio. Maija'quē iote caquē necai sitona, iote mil doscientos sesenta mu'seña aōjē paja'tona.

⁷ Ja jeteyo'je ai uihuaye paji'i, ma'tēmopi. Pa'ina, huiñaē Miguelpi cui'ne i huiñaohua'i coni jai pē'ēje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire uihuahuē. ⁸ Jaje uihuajē jai pē'ēje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire quēcōrena, iohua'i pa'ija'to ma'tēmo peoquēna, ⁹ ja maca jai pē'ēje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire yejana jeo tohuē, tsoe hue'ña añare, huati cui'ne Satanás hue'equēre, si'a yeja paire cosoquēre.

¹⁰ Ja maca asahuē, ma'tēmopi tutu ñeje caquēna:

“Maija'quē do'ijēre ñamiñapi, cui'ne mu'señapi Maija'quē ña hue'ñana sañope caquē pa'isiquēre eto saosi do'ire yureta'a tī'are papi, huaso maca, Maija'quē si'a tutu quē'ire papi cuañe maca, Jesucristo cuañe Ējaērepa pa'i maca. ¹¹ Maija'quē do'ijē, cato Yēi ñama tsiepi cui'ne Maija'quē coca cayeje pa'ye nuñerepa iohua'i pa'ise'epi coni mēnare quēcōhuē. Jaje pa'ina, iohua'i pa'ie nejoñe ca'raye pahūē. Pajē coa ai jerepa jujunije jujuñu'u, cuasahuē. ¹² Sihujē'ē, ma'tēmo pa'icohua'i. Jaje pa'iquēta'are teayerepa yeja pa'icohua'i maña, cui'ne jai tsiaya pa'icohua'i, huati mēsaru quē'rona cajepi pētitesiquēpi ite nejoñe ja'yere pa'ina, ñaquē.”

¹³ Jai pē'ēje pa'ipi yejana jeo tosiquēpi pa'i ña jujani tsihua'ēre coasiconi huajo huēopi. ¹⁴ Jaje huajo huēouna, nomiore jai huihue care isihuē, io ja'jēco cuene yejana io quē'rona sai ja'ñere, ña peo hue'ñana so'ona. Jarona toaso ometēca jopore paja'a aōjēna, pa'ija'copi saija'coa. ¹⁵ Jaje pa'ina, añapi nomiore io yē'opo siso etosi ocopi tsiaya neni col'je me tosi'i caco yo'ocona, ¹⁶ nomiore yejapi coaio jai pē'ēje pa'i oco nese'ere peo hue'ñarepa ya'ani nēo hueso. ¹⁷⁻¹⁸ Jaje yo'osi maca jai pē'ēje pa'ipi ai

pëti huëopi, nomiore. Jaje pa'ina, io tsëcapëre Maija'quë cuañese'e sehuocohua'ire, Jesucristo quëase'ere nuñerepa coca tuicohua'ire uihuasi'i caquë saji'i.

13

Cayahua'i Huajëya'ye Pa'iohua'i

¹Jai tsiaya mejahuëre nëcaquë ñahuë, jai tsiayapi huajëya'ye pa'ipi etani tumaquëna, siete siopëa, cui'ne diez cajohuëa quë'ipi, cajohuëa ñape maro pu'ñe paji'i, cui'ne i siopëare Maija'quëre cue'cuejë Maija'quë mamire sëose'ere hue'eye paji'i. ²Iquë huajëya'ye pa'i yë'ë ñasiquë cato airo yaijë pa'i paji'i. Jaje pa'ipi oso quëoje pa'ye hue'epi, cui'ne i yë'opore jai yai yë'opojë pa'iore hue'epi. Jaje pa'ina, jai pë'ëjë pa'ipi i tuture, i cuañequë ñu'i hue'ñare, cui'ne ëjaë cuañequë pa'iyere isipi. ³Iquë huajëya'ye pa'i siopëa acopi te'o jai a'sio ai paji'i. Pa'iona, paipi ñajë ju'ija'quë api cajë ñasicohua'ita'are ja'ju huesësico paco'ë. Jaje pa'ipi co'yasi do'ire paipi ña quëquëni ina tui huëohuë. ⁴Ja maca jai pë'ëjë pa'ire huajëya'ye pa'ire ëjaëre papi cuasajë se'ë, huajëya'ye pa'ire tutu isisi do'ire. Jaje cui'ne iti tutu isi cuañosiquëreje se'ë, ñeje cajë:

“¿Nepi iquëje pa'iohua'i pa'iyeni? ¿Nepi ite uihua ti'añe pa'iquë'ni?”

⁵Jaiye Maija'quëre sañope caja'a coca isi cuañosiquë paji'i. Jaje pa'ipi cuarenta y dos ñañoohua'ire cuañeja'quë paji'i. ⁶Jaje pa'ipi ñeje yo'opi: Maija'quëre sañope capi, i de'o hue'ñare co'aye capi, cui'ne ma'tëmo pa'icohua'ireje co'aye capi. ⁷Cui'ne Maija'quë tscocohua'ire sañope uihuaquë ñese quëco ja'ñe isi cuañosiquë paji'i, cui'ne si'a pai, tsëcapëa pa'icohua'ire, si'a pai yequë coca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire cuañeja'a tutu isi cuañosiquë paji'i. ⁸Jaje pa'ini si'aohua'i iye yeja pa'icohua'i iohua'i mami yeja de'huama'në Yëi ñama ai yo'oquë ju'isiquë pa'iyë toya pëpëna toyama'cohua'ise'e jaëre se'ë.

⁹Cajoro hue'ecohua'i pani asajë'ë. ¹⁰Co hue'ña tseani saja'cohua'ire ña nëosicohua'ire cato jare tseani co hue'ñana saja'cohua'i a'ë. Hua'tipi huaija'cohua'ire ña nëosicohua'ire cato jare hua'tipi huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë tscocohua'i cato quëco-caiyere, cui'ne Maija'quë pa'ire paji cuasayere paye pa'iji, quëco ti'aja'cohua'i.

¹¹Ja jeteyo'je yequëre huajëya'ye pa'ire ñahuë, yejapi etaquëna. Jaë cato caya cajohuëa hue'equë paji'i, yëi ñama cajohuëaje pa'yere. Jaje pa'ita'a jai pë'ë cayeje pa'ye caquë paji'i. ¹²Jaje pa'ipi du'ru macarepa etasiquë huajëya'ye pa'i tutujë pa'yere paquë paji'i. Jaje pa'ipi du'ru etasiquë ña hue'ñana si'aohua'ire yeja pa'icohua'ire cuañepi, du'ru macarepa etasiquëni ai cuasajë ire papi cajë, jai a'sio aire hue'esiquëpi ja'jusiquëni sejë'ë caquë. ¹³Cui'ne jaiye pai yo'o ti'a ma'ñe yo'opi. Yo'oquë pai ña hue'ñana ma'tëmopi yejana toa tômeñe ne iñoquë yo'opi. ¹⁴Du'ru macarepa etasiquë huajëya'ye pa'i ña hue'ñana yo'o iño ja'ñe isise'epi yo'oquë iye yeja pa'icohua'ire cosopi. Cosoquë cuañepi, du'ru etasiquëje pa'ire nejë'ë caquë, hua'ti totasiquëta'a ja yë'ta'a huajëquë pa'iyëje pa'ire. ¹⁵Maija'quë ësema'ë pa'ina, cayaye aquë etasiquë huajëya'ye pa'ipi pai de'huasiquëna, tutu isipi, du'ru aquëje pa'ire nesiquëna. Jaje isina, yë'equë, cui'ne coca caquë pa'i, yecohua'ire ite do're ja'runi sema'cohua'ire huani jeojë'ë, cuañepi. ¹⁶Yequeje cui'ne yo'opi, si'aohua'ire a'ricohua'ire, jaicohua'ire, jaiye co'amaña pacohua'ire, co'amaña peocohua'ire, de'oye pa'icohua'ire, jo'yaohua'ire, ëja te'te jëtëna panita'a tsia tiñare pana toyaye pa'iji, caquë. ¹⁷Jaje pa'ina, huajëya'ye pa'i mamire, panita'a i mamire cuecuyere toyama'cohua'i pani co'amaña hueroyeje ti peopi. Cui'ne se yo'oyeje peopi, curiquë nesi'i caquë. ¹⁸Iye cato ai ta'ñe cuasaye asa ti'añe paji'i. Asa ti'aquëpi cuasarepa caye paji'i, huajëya'ye pa'i mamire cuecueni toyase'ere. Ja cuecuese'e cato pai mami cuecuese'e a'ë. Ja cuecuese'e cato seiscientos sesenta y seis a'ë.

14

¹ Ñahuë, Yëi ñamare Sión cutihuëre nëina. Jarote i ja're conì paë'ë, ciento cuarenta y cuatro mil pai. Iohua'i tsia tiñarepa Yëi ñama mamipi cui'ne i pëca ja'quë mamipi toyasicohua'ipi. ² Ja jeteyo'je asahuë, ma'tëmopi jai jupo pisiyeje, mujuë ai tutu të'cana pisiyeje, cui'ne jai pai ta'tépe pëa ta'tëjëna, pisiyeje pa'ye pisiqüëna. ³ Jaje pisiqüëna, jaohua'ipi huajë jëjëñere jëjëhuë, iti cuañequë ñu'i sai huë tiñare pana, cuatro pa'iohua'i ña huë'ñana, cui'ne aiohua'i ña huë'ñana. Ja jëjëñere cato ja ciento cuarenta y cuatro mil pa'icohua'ise'e ye'yesicohua'i a'ë. ⁴ Icohua'i cato nomiohua'ire yo'oye, si'si de'oye pasicohua'ipi, de'ocohua'ire pa'ë. Jaje pa'iohua'ipi Yëi ñamase'ere tuiyë, coa si'a huë'ña i sai huë'ñaje. Jaohua'i cato yeja pa'icohua'ini huasosicohua'ipi pa'iyë, du'ru quëise'eje pa'yere Maija'quëna, cui'ne Yëi ñamana isisicohua'ipi. ⁵ Icohua'i cato ti coso coca cama'cohua'irepa paë'ë. Jaje pa'ina, jaohua'ire tayocohua'i a'ë ca ti'añe ti peoji.

Toaso Huiñaohua'i Quëase'e

⁶ Ja maca ñahuë, yequë huiñaëre ma'tëmoja'a huahuaquë saina, iye yeja pa'icohua'ire si'aohua'ire yequë paire, ti coca cacohua'ire cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire ti pani huesë cocare quëasi'i caquë. ⁷ Jaje pa'ipi tutu capi, ñeje:

“Maija'quëre ca'rajë'ë. De'oquëre pa'ni cajë sihuajë'ë, ise'ere. Tsoe ti'api, pai ñape yo'ose'e ñaquë sai de'huaja'a mu'se.”

⁸ Ja maca cayaye aquëpi huiñaë capi, ñeje:

“Tsoe nejosicoa, jai Babilonia. Tsoe nejosicoa, pai mañare iye yeja pa'icohua'ire io co'aye yëyepi oqua cuepasio.”

⁹ Ja maca toasone aquë huiñaëpi ai tutu capi, ñeje:

“Paipi huajëya'ye pa'ini, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëni, de'oquëre pa'ni cuasajë ñajë sihuacohua'ire, cui'ne jëtëna panita'a tsiana i ayere toya cuañosicohua'ire cato, ¹⁰ Maija'quë pëi si'se sëje conore ucuja'cohua'i a'ë, co'ayere pare, i pëi ne de'huase'ere. Jaje ai yo'oja'cohua'i a'ë, toa cui'ne, azufre conì tsë'i sitona Maija'quë huiñaohua'i, cui'ne Yëi ñama ña huë'ñana. ¹¹ Iohua'i tsë'i sitore pana ujë ai yo'ojëna, pico mëiñe je'nëna mëio nëija'coa, si'a mu'señapi, cui'ne si'a ñamiñapi, pëa huajëye ti peojë. Jare jaje pa'ijajë huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre sejë, cui'ne i mami ayere toya cuañosicohua'ire. ¹² Iye cato Maija'quë pai i cuañese'e sehuocohua'ire, cui'ne Jesure nuñerepa tuicohua'ire yëhuoye a'ë, quëcojë yo'o jujama'pë pa'iyë a'ë.”

¹³ Ja maca asahuë, ma'tëmopi ye'ose'e ye'ëre caquëna:

“Toyajë'ë, iyere: ‘Sihuaye pa'iji, iye macapi seña maca Èjaë ja're tsioni ju'isicohua'i cato.’ Jaje pa'iji caji, Maija'quë joyopi. Jaohua'i cato iohua'i yo'oyere ne tëjini pëa huajëja'cohua'i a'ë, iohua'i nese'e ja're conì.”

Yeja Co'lamaña Tëaye

¹⁴ Ja maca ñahuë, te'ire Jesuje pa'ipi, Pai Mamaquë hue'yosiquëje pa'ire, poja'i sirio ëmëje'na ja'rusiquëpi ñu'ina. Jaë cato orore pase'e nesi marore pu'iquë paji'i. Jaje pa'ipi hua'ti ca'huarore ai jëjësëcore pani cajipi. ¹⁵ Cajiquëna, Maija'quë huë'epi yequë huiñaëpi etapi. Etani ai tutu cuiquë capi, siriore ñu'iquëre:

“Më'ë hua'ti ca'huarore meñe jua co'i meni tëajë'ë. Tsoe ti'api, iti tëa macarepa. Jaje pa'ina, yeja pa'iyë quere huesëpi.”

¹⁶ Ja maca siriore ñu'iquëpi i tëacopi yejana meñe jua co'i meni yeja pa'iyere tëapi.

¹⁷ Ja jeteyo'je ñaquëna, yequë huiñaëpi Maija'quë huë'e ma'tëmo pa'icopi etani hua'ti ca'huaro ai jëjësëconì cajiquë saji'i. ¹⁸ Ja maca yequë huiñaëpi etapi, Maija'quëre isijë tëo toto quë'ropi. Jaë cato toare cuañe tutu paquë paji'i. Jaëpi tutu cuipi, hua'ti ca'huaro cajiquëre ñeje caquë:

“Më'ë hua'ti ca'hua jëjësëcopi meñe jua co'i meni cuiya'i jure tëajë'ë. Tsoe ya'ji sapi, yeja pa'iyë.”

¹⁹ Jaje ca maca huiñaëpi i hua'ti ca'huaropi iye yejana se ya'cue col'ijani cuiya'i jure tëapi, iye yeja cuiya'i tsina ayere. Tëani ja maca ayapi, jai cua'corona tsa'cu jo'a sao ja'ñere. Ja yo'oye cato iñoji, Maija'quë paire si'se ja'ñere co'ayere papi. ²⁰ Jai daripë

hue'sena cuiya'i tsa'cu jo'a huesose'e paji'i. Jaro jai cua'coropi tsiere pase'e etapi. Io huaiñe cato caballo yë'opo sëa macare paja'a huaiñe paji'i, cui'ne io jaiyepi paji'i, trecientos kilómetros pa'i jaira.

15

Huiñaohua'ipi Siete Pa'ye Tëjyerepa Ai Yo'o Ja'ñere Paye

¹ Ma'tëmöre ñaquë ñahuë, yeque jaiye huajëya'ye pa'ye iñoñere: Siete huiñaohua'ipi siete tëjyerepa ai yo'o ja'ñere pajëna, ñahuë. Ja yo'oyepi Maija'quë pëi yo'o tëji ja'ñe paji'i.

² Ñahuë, cui'ne jai jairaje pa'ioipi toapi pa'iyeye pa'iot'a ña etojai yejare, jao jai jairaje pa'io, tsña de'huaje pa'io, co'sija'ico yë'quë macare nëcahuë, Maija'quë ta'tëpe isise'ere cajicohua'ipi. Jaohua'i cato huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre quëcosicohua'i paë'ë, i ayere toyama'cohua'ipi. ³ Jaohua'ipi Moisés Maija'quë jo'yaë jëjëse'ere, cui'ne Yëi ñama ayere jëjëñere jëjëhuë. Iohua'i jëjëse'e cato caji: Si'aye më'ë de'huase'e de'oyere pa'ë.

Më'ë ma'a cato nuñere pa'ë.

Cui'ne care paye a'ë.

Më'ë a'ë, si'a pai Èjaërepa je'nëna.

⁴ ¿Nepi më'ëre Èjaëre pare ñajëta'a ca'rama'pë pa'ija'cohua'i a'ni?

¿Nepi më'ëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaye paja'cohua'i a'ni?

Më'ëse'e te'i pa'iyë, de'oquërepa.

Jaje pa'ina, më'ë nuñerepa yo'oyere paire iñosi do'ire

Si'a hue'ñapi pai dani më'ëre de'oquëre pa'ni cuasajë ñajë sihuaja'cohua'i a'ë.

⁵ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmopi Maija'quë huë'epi maire ca nëose'e de'huasi hue'ñapi hui'yoquëna. ⁶ Jaro Maija'quë huë'epi siete huiñaohua'i etahuë, siete ai yo'oye neñere pacohua'ipi. Jaohua'i cato poja'i cañare ai miañere suñasicohua'ipi, cui'ne curi nesi tëi cañapi coti saihuëare paja'a tëasicohua'i paë'ë. ⁷ Ja jeteyo'je ñahuë, cuatro pa'iohua'i aquëpi siete huiñaohua'ina pai ñapere curipi nesi duruhuëare Maija'quë pëi co'ayerepa si'se ja'ñere timëse'ere isiquëna, Maija'quë ti pani huesëquë tsere. ⁸ Maija'quë huë'e cato Maija'quë tuture papi pico, cui'ne i de'oye miañere papi pico timë huesosico pacolë. Pa'iona, iti huë'e te'ijë cacaye ti peopi, siete huiñaohua'i payepi siete ai yo'oye neñepi tëto saie pa'to.

16

Siete Pa'ye Ai Yo'oyere Timësi Duruhuëa

¹ Ja maca asahuë, Maija'quë huë'epi tutu yë'ose'e pìsiquëna, siete huiñaohua'ini ñeje caquë:

“Sani yejana do'ejë'ë, Maija'quë pëi si'seyere siete duruhuëa pa'iyere.”

² Jaje ca maca du'ru aquë huiñaëpi i caji duruhuëre yejana dopi. Do maca huajëya'ye pa'i mamire toya cuañasicohua'ipi, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre secohua'ipi ca'mi co'ayerere pare ai a'siyere etahuë.

³ Cayaye aquëpi huiñaë i caji duruhuëpi jai tsiayana do maca jai tsiayapi paire huaisiquë tsieje pa'yerepa ponëpi. Ja do'ire tsiaya pa'icohua'i si'aohua'i juju sahuë.

⁴ Toasoñe aquëpi huiñaë i pa duruhuëpi tsiañana, cui'ne oco eta coñana dosi maca tsie de'opi, oco. ⁵ Ja jeteyo'je asahuë, tsiaya huiñaëpi ñeje caquëna:

“Më'ë nuñerepa pa'i a'ë, pai yo'ose'e iohua'i yo'ose'eje pa'ye saiquëpi, Diusu de'oquërepa yure pa'iquë, cui'ne tsoje pa'isiquë. ⁶ Më'ë ñare paquë jaohua'ire saihuë, më'ë paire cui'ne më'ë coca quëacaicohua'i tsie nejosi do'ire. Jaje pa'ina, më'ëpi yure iohua'ire tsiere ocuahuë, me pasi'ni, jare jaje saïne pa'ito iohua'i yo'osi do'ire.”

⁷ Asahuë, cui'ne Maija'quëre isijë tëo saihuëpi ñeje cacona:

“Jaje pa'ijë'ë, Èjaërepa si'aye pa'irepa më'ë cato pai ñape yo'ose'ere ñaquë yo'oni nuñerepa yo'oyë, tayoma'ë.”

⁸ Cuatro aquëpi huiñaë i caji duruhuëpi ësëna dopi, paire ëoja'a tuture isiquë. Dosi maca ësëpi si'a toarepa paire ëopi. ⁹ Ja maca si'aohua'ire ai a'si ëo huesoquëta'are iohua'i co'aye yo'oye jëoni Maija'quëna ponëma'pë paë'ë. Cui'ne ite de'oquëre pa'ni cayeje pahuë. Coa ai jerepa ini co'aye cahuë, si'aye iye ai yo'oye meñe cuañequëni.

¹⁰ Cinco aquëpi huiñaë i caji duruhuëpi huajëya'ye pa'i ñu'i hue'ñana do maca, i cuañe hue'ñapi nea hue'ñarepa de'o. Ja maca pai cato a'si ju'ijë iohua'i tsemeñoana cucuhuë. ¹¹ Jaje ai yo'onije iohua'i co'aye pa'iyere jeoñe pahuë. Pajë coa ai jerepa Maija'quë ma'tëmo aquëni co'aye cahuë, iohua'i a'si ju'i do'ire, cui'ne ja'ju yëma'a a'sire hue'e do'ire.

¹² Seis aquë huiñaëpi i caji duruhuëpi Eufrate jai tsiayana do maca, tsiayapi cuene hueso, ma'are necaio, ësë mëi hue'ña pa'i pai ëjaohua'i daija'a ma'are.

¹³ Ja maca ñahuë, jai pë'ëje pa'i yë'opoja'a, huajëya'ye pa'i yë'opoja'a, cui'ne Maija'quëre quëacaiquëje pa'ita'a coa cosoquë yë'opoja'a toaso joñoa co'acohua'ipi jojoje pa'iohua'ipi etajëna. ¹⁴ Ja joñoa cato co'a huatiohua'i paë'ë. Pai yo'o tija ma'ñere yo'ocohua'i paë'ë. Jaohua'i cato etahuë, iye yeja pai ëjaohua'ire si'aohua'ire tsi'soñu'u cajë. Maija'quë si'aye pa'irepa ja're uihuaja'a mu'sere pare cajë yo'ohuë. ¹⁵ Ñajë'ë, yë'ë utema'tore papi daiyë, co'amaña ñaë daiyeje pa'ye. Sihuaquë pasipi. Sëtasiquëpi cui'ne i ju'i caje de'oye ñaquë paquë cato cui'ne huajëya'ye peoyo pai ñajëna, cu'iyë paja'quëpi. ¹⁶ Ja maca pa'i ëjaohua'ipi tsi'sisihuë, hebreo coca cato Armagedón hue'yo sitona.

¹⁷ Siete aquë huiñaëpi i caji duruhuëpi peo de'otona do maca ñu'i saihuë quë'ropi Maija'quë huë'e ma'tëmopi ai tutu yë'ose'e pisipi, ñeje:

“Tsoe ne saohuë.”

¹⁸ Ja maca jaiye mujuë ye'hueyeje pa'ye pisiye cui'ne mujuë tël'cayeje pa'ye paji'i. Pa'ina, yejaje tsasipi noni ñu'cueye jerepa yeja ñu'cuesi do'ire. Tsoeje pai ja jerepa ñu'cueye ti ñama'cohua'i a'ë. ¹⁹ Jaje tutu ñu'cucoco jai daripë toaso te'ña hua'que saco'ë, cui'ne si'a yejaña jai dari pa'iyeye peo hue'ñarepa hua'que tome sapi. Ja maca Maija'quëpi jai daripë Babiloniare i pëi si'se cono da'care i jëjo daose'ere peo hue'ñarepa ocuasili cuasapi. ²⁰ Yeja ñu'cue maca si'a saodohuëa, cui'ne ai cuti ne huesë sapi. ²¹ Cui'ne ma'tëmopi jai sësë carapëa aipi paina tomepi, cuarenta kilos dëquëyepi. Ja maca paipi Maija'quëre co'aye cahuë, sësë carapëa do'ire, cui'ne iohua'ire jaiye ai yo'oye pa'i do'ire.

17

Co'a Nomiohua'i Pëca Ja'corepa

¹ Ja maca te'i siete huiñaohua'i aquëpi daji'i, yë'ë quë'rona. Siete duruhuëa pacohua'i aquëpi dani capi, yë'ëre:

“Daijë'ë. Iñosi'i, më'ëre, co'a nomiohua'i pëca ja'core pare iye yeja oco da'ca ëmëje'na ja'rusicopi ñu'licore si'se ja'ñere. ² Iye yeja pai ëjaohua'i jaoni yo'ojë paë'ë. Cui'ne iye yeja pa'icohua'ipi io co'aye yo'oyena ucu cuepe huesëhuë.”

³ Ja jeteyo'je Maija'quë joyopi yë'ëre cani ñañeje pa'ye iñoquëna, ñaquëna, huiñaëpi yë'ëre cuene yejana sapi. Saëna, jarona ñahuë, nomiopi huajëya'ye pa'ini maja'iquëni ja'rusicopi ñu'iona. Ina Maija'quëre cue'cuejë caye toyasi mami quë'i paji'i. Jaje pa'ipi siete siopëa, cui'ne diez cajohuëa hue'equë paji'i. ⁴ Jao nomio cato ai maja'icopi nea maja'i toya quë'ioni suñasicopi paco'ë. Oropi ëja de'osico paco'ë, ai de'o quënapa, cui'ne perlaspi. Io jëtëpi oro duruhuëare cajio, coe ëaye pa'ye si'si timësiconi, cui'ne io ëmëohua'i yo'oye timësiconi. ⁵ Io tsia tiñare pare io ayere quëa mamipi toyase'ere hue'eo, ñeje cayere: ËJAOREPA BABILONIA, CO'A NOMIOHUA'I, CUI'NE SI'AYE IYE YEJA CO'AYE PA'IYE PËCA JA'COREPA. ⁶ Ja jeteyo'je de'oyerepa ña ti'iaquëna, jao cato cuepeco paco'ë, Maija'quë tsecohua'i tsiena, cui'ne Jesure quëacohua'ire huaisicohua'i tsiena. Jare ñani yë'ë ai cuasahuë. ⁷ Jaje ai cuasaquëna, huiñaëpi capi, yë'ëre:

“¿Me yo'oquë ai cuasaquë'ni? Quëasi'i, më'ëre nomio iñoñe ayere pare, paije asa ma'ñere. Cui'ne huajëya'ye pa'i iore saquë siete siopëa cui'ne diez cajohuëa hue'equë iñoñere pare quëasi'i. ⁸ Më'ë huajëya'ye pa'ire ñasiquë cato tsoe ja'në pa'isiquë api.

Jaje pa'ipi yure nejosiquë api. Jaje pa'iquëta'are cui'naëpi mëija'quë api, tome huesë hue'ñapi, ja yë'ta'a ite nejo huesoye tì'ama'ëna. Ja maca yeja pa'icohua'i yeja de'hua maca iohua'i mami pa'i toya pëpëna toya cuañoma'cohua'i cato ai cuasajë huajëya'ye pa'ire ñaja'cohua'i a'ë, ja'në pa'isiquëpi nejosiquëpi, cui'naëpi pani coquëna.

⁹ Iye macare pa'iji, ta'ñe asacohua'ipi de'hue asa ti'añe. Siete siopëa cato quëaji, siete ai cutire, nomio ñu'iñere. Jare cui'ne quëaji, yequeje siete ëjaohua'i pa'iyere. ¹⁰ Jaohua'i acohua'ipi cinco pai ëjaohua'i cuañema'cohua'i de'ohuë. De'orena, te'i jaohua'i aquëpi yure cuañequë pa'iji. Yequëse'e ja yë'ta'a daiye paji. Jaë tëjirepa daisi maca ai tsoe tëcahuë se pani coñe peosipi. ¹¹ Jaë huajëya'ye pa'i tsoe ja'në pa'isiquëpi yure nejosiquë cato ocho aquë api, pai ëjaë de'osiquë. Jare ipi siete acohua'i aquë pa'isiquëpi, i nejo cuaño ja'ñena sai saji, jaë cato.

¹² Më'ë diez cajohuëa ñase'e cato quëaji, diez pai ëjaohua'ini ja yë'ta'a cuañe huëoma'cohua'ini. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato coa te'e nëhui tëcahuë maca huajëya'ye pa'i ja're cuañe ja'ñere isi cuañoja'cohua'i a'ë. ¹³ Icohua'i pai ëjaohua'i cato te'e jaje yo'oñu'u cuasayere pajë huajëya'ye pa'ina, iohua'i tuture cuañe ëjaohua'i pa'iyere ina isija'cohua'i a'ë. ¹⁴ Jaohua'ipi Yëi ñamare sañope uihuaja'cohua'i a'ë. Jaje uihuajëta'are Yëi ñamapi quëcoja'quë api, iohua'ire, ma'tëmo Èjaë sëte, cui'ne pai ëjaohua'i mëne Èjaë sëte. Ipi Maija'quë soisicohua'ire, i sahuasicohua'ire, cui'ne nuñerepa ise'ere tuicohua'ire paquë uihuaja'quë api.”

¹⁵ Huiñaëpi yequeje capi, yë'ëre:

“Më'ë ñaquëna, co'a nomioipi ñu'isico cato pai pa'iyë a'ë, si'a pai tsëcapëa'ë, tiñe coca cacohua'i a'ë, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'i a'ë. ¹⁶ Më'ë diez cajohuëa cui'ne huajëya'ye pa'ini pa'ina, ñase'epi co'a nomiore coeja'cohua'i a'ë. Jaje coejë jecorena, peoyo pa'ija'coa. Pa'iona, io care aija'cohua'i a'ë, cui'ne toapi iote ëoja'cohua'i a'ë. ¹⁷ Jaje yo'oja'cohua'i a'ë, Maija'quëpi iohua'i joñoana i yëyeje pa'yere yo'ojajë caquë neina. Jaohua'ipi huajëya'ye pa'ina, iohua'i pai ëjaohua'i cuañecohua'i pa'iyere isiñu'u cuasaja'cohua'i a'ë, te'e, Maija'quë case'e yo'o tì'a macaja'a. ¹⁸ Më'ë ñasi nomio cato ja ja daripëre pa'ë. Iye yeja pai ëjaohua'ire meñe cuañe daripëre pa'ë.”

18

Babilonia Nejo Cuañose'e

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, yequë huiñaëre ma'tëmopi cajequëna, ai cuañe tutu quë'ire papi. Cajequëna, i miañepi yejana miañerepa ju'api. ² Jaëpi ai tutu cui'pi, ñeje:

“Tsoe nejosicoa, jai Babilonia. Tsoe nejosicoa, huatlohua'i huë'ña de'o huesëo, si'si joñoa pa'i hue'ña de'o, si'a si'siohua'i cui'ne si'aye coe ëaye pa'ye tsiaro de'o. ³ Si'a yejaña pa'icohua'i io co'aye yëyena ucu cuepe huesëhuë. Iye yeja pai ëjaohua'ipi iono yo'ojë pa'ë. Cui'ne iye yeja co'amaña isicohua'ipi jaiye co'amaña pacohua'i ponëhuë, io yë do'ire paipi coa huerose'epi coa curiquë nejoñere imajë.”

⁴ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e ñeje pìsiquëna:

“Etajë'ë, ja daripëpi yë'ë tsecohua'i, cui'na maca io co'aye yo'oye yo'oma'pë pa'ija'cohua'i, cui'ne io ai yo'o ja'ñepi mësarute ti'añe paja'core. ⁵ Io tayo yo'oyepi ma'tëmore pana timëse'erepa pa'iji. Ja co'aye yo'oyere Maija'quë huanëyema'ë ñaquë pa'iji. ⁶ Io yecohua'ire isise'e ja'ye ioteje isijë'ë. Pa'ire io yo'ose'ejë pa'ye co'ye iona isijë'ë. Isiquë te'ore se cojë'ë. Io yecohua'ire ocuasi'i caco co'mese'ejë pa'ye cui'ne yecore se co'me cojë'ë, io ucuja'core, ai dacorepa pa'ija'core. ⁷ Èjaore pa'ë caco sihuaco yo'ose'ejë pa'ye a'si ju'iñere, cui'ne ai yo'oyere isijë'ë. Jao cato io joyopi cuasaco ñu'ico pai ëjaorepa ñu'iñeje ñu'iñë, iye macare, hua'jeo peoyë, ai yo'oye paja'coalë caco. ⁸ Jaje caco ñu'icore te'e mu'sepi io ai yo'oye tì'aja'coa, ju'iñe, ai yo'oco oiye, cui'ne ao ëa ju'iñe, cui'ne toana ëo jëo cuañoja'coa. Jaje nejo cuañoja'coa, Èjaërepa Maija'quë tutu quë'ire papi nejoquëna.”

⁹ Iye yeja pa'i ējaohua'ipi iote yo'ojē iote yējē pa'isicohua'ipi ai cuasajē oija'cohua'i a'ē, iopi uco pico mēiona, ñajē. ¹⁰ Iote si'seyere ñajē ca'rajē so'ona pēa nēcani jaropi caja'cohua'i a'ē:

“Ina, teayere pa'ē, jai daripē Babilonia si'a dari maña tēto saiscorepa mē'ēre si'seye esarepa tītapi.”

¹¹ Si'a yeja cu'ijē co'amaña isicohua'ipi iote ai cuasajē co'a ju'ijē oija'cohua'i a'ē, iohua'i jaiye co'amaña dajēna, huerocopi peocona. ¹² Iye paji'i, iohua'i pase'e: oro, poja'i curi, ai de'o quēna ca, perlas hue'yosi pēa, ai de'o nea maja'i caña, cui'ne maja'i caña, huēo sē soquē nese'e, jai cujipi de'huase'e, de'o soquēpi nese'e, sē'ño ma ja'ñe broncepi nese'e, jēa quēnapi nese'e, jēa quēna marmol hue'yosi quēna nese'e, ¹³ Canela, huēo sē ma'ña: incienso, mirra, cui'ne jaiye ma'ña, cuiya'i o'sa cono, hui'yape, de'o toase'e pan ne ja'ñe, trigo, huequēohua'ire, yēi ñamare, caballore, caballo quērēye, jo'yaohua'ire paire huerocohua'ijē peohuē. ¹⁴ Ja maca jai daripēre caja'cohua'i a'ē, ñeje:

“Mē'ē yē'o pa'ise'ere, saija'i ocue ca yure mē'ē peoyē. Ti mē'ē nejo huesohuē, mē'ē de'ocorepa ña cuāñose'e, cui'ne mē'ē jai co'amaña pase'e.”

¹⁵ Ja jai daripēna co'amañare isijē jaiye curiquē nesicohua'ipi, io si'se cuāñoñere ca'rajē so'opi ñajē ai cuasajē co'a ju'ijē oija'cohua'i a'ē. ¹⁶ Oijē caja'cohua'i a'ē:

“Teayerepa, teayerepa jai daripē, jai do'i caña nomio suñase'eje pa'iorepa ña cuāño-huē, mē'ē. Mē'ē ju'ico cato nea ma ja'ñe cui'ne maja'i cañarepa, paji'i. Jaje pa'iore ju'icopi oropi, perlaspi, cui'ne de'o quēnapi ēja de'osico pa'ē'ē, mē'ē. ¹⁷ Jaje pa'isicota'a coa nēhui tēcahuē maca jai co'amaña peo hue'ña ne huesēpi.”

Si'aohua'i jai yohuēa ējaohua'i cui'ne iti quēhuicohua'i tsiaya cu'i do'ipi curiquē necohua'i so'ona pēa nēcani, ¹⁸ jai daripē uco pico mēiñere ñajē cuihuē:

“Yequē jai daripē cui'ne pa'io peoco.”

¹⁹ Jaje cajē ai cuasajē co'a ju'ijē oijē iohua'i siopēana yeja pa'i ne'ñapi nehuē. Jaje yo'ojē oijē cuihuē:

“Teayerepa, teayerepa, jai daripē, mē'ē co'amañare huerojēna, jaiye curiquē pacohua'i de'ohuē, jai yohuēa pacohua'i. Jaje pa'isicota'a coa nēhui tēcahuē maca mē'ē peo hue'ña ne huesēhuē.”

²⁰ Ma'tēmo acohua'i cato ai sihuajē'ē, jai daripē peo do'ire. Sihuajē'ē, Maija'quē tsecohua'i, Maija'quē jējo daocohua'i, cui'ne Maija'quē caye quēacaicohua'i. Maija'quē jaote nejoni mēsarute co'aye yo'osi do'ire nuñerepa saiquē yo'opi.

²¹ Ja maca huiñaē ai tutu quē'ipi quēnaore toacoje pa'ioni ini mēñe mēani jai tsiayana jeo dēoquē capi:

“Ñeje mē'ē jai daripē Babilonia jēoco cuāñoja'coa'ē. Ja maca mē'ēre tijupē ña coñe paja'cohua'i a'ē. ²² Tijupē ta'tēpe, pi'cohuēa, cui'ne duruhuēa mē'ē ma'añapi pisiqūna, asa coñe paja'cohua'i a'ē. Co'amaña necohua'ijē peoja'cohua'i a'ē, mē'ēre. Jai to'ohuē toaye pisiyeje asa coñe paja'cohua'i a'ē. ²³ Toa tsē'ipē miañeje peoja'coa, mē'ēre. Cui'ne huejajēna, pa'i tsi'si hue'ñapi pisiyeje peoja'coa, mē'ē co'amaña iye yeja jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ita'are, cui'ne mē'ēje iye yeja paire mē'ē dahuē yo'oyepi coa cosoco nesicota'are.”

²⁴ Ja jai daripēre paji'i, Maija'quē caye asajē quēacaicohua'i tsie, Maija'quē tsecohua'i tsie, cui'ne si'aohua'i iye yeja pa'icohua'ire huani jēosicohua'i tsie.

19

¹ Ja jeteyo'je asahuē, ma'tēmopi jai pa'i tutu ñeje cajēna:

¡Aléluya! De'oquēre pa'ni Maija'quē cajē ite sihuañu'u, Maija'quē tse a'ē, huasoye, i de'oyerepa, jerepa pa'irepa pa'ie.

² Maija'quē cato pa'i yo'ose'eje pa'ye ñaquē yo'oni nuñerepa yo'oji, tayoma'ē.

Jaje pa'ina, co'a nomiore nejopi.

Iye yeja paire io co'aye yo'oyepi co'a de'huasicore,

I jo'ya mañare huaisi do'ire iote nejopi.

³ Huiñaohua'ipi tijupē ca cohuē:

“¡De'okuere pa'ni Ējaë cajë ite sihuañu'u! Io ucona, pico mëiñe ti jeoñe peoyerepa pa'iona.”

⁴ Ja maca veinticuatro aiohua'ipi cui'ne cuatro pa'iohua'ipi yejare pana në mejë Maija'quere de'okuere pa'ni cuasajë sihuajë yo'ohuë, ñu'i saihuë ñu'iquere ñeje cajë:

“Jaje pa'ijaquë. De'okuere pa'ni, Ējaë cajë ite sihuañu'u.”

⁵ Ja maca cuañequë ñu'i saihuë quë'ropi yë'ose'e ñeje pisipi:
De'okuere pa'ni cajë Maija'quere
Si'aohua'i tsi cui'ne aiohua'ije,
Si'aohua'i ite necaijë,
Ite Ējaëre pare ñajë ca'rajë pa'isicohua'ipi sihuajë'ë.

Yëi Ñama Huejaquëna, Pai Sihuajë Tsi'si Mu'se

⁶ Asahuë, cui'ne jai pai cajëna, pisiyeje pa'ye pisiquëna, jupo tsa'io pisiyeje pisiquëna, cui'ne mujuë të'cayeje pa'ye pisiyeje pisiquëna. Japi pisipi, ñeje:
¡De'okuere pa'ni Ējaë cajë ite sihuañu'u! Maija'quë si'aye pa'ire papi, Ējaëre papi cuañe huëopi.

⁷ Sihuahu'u, sihuayena daijani ite de'okuere pa'ë më'ë cañu'u.

Tsoe tì'api, Yëi ñama hueja mu'serepa.

Jaje pa'ina, i nëjo tsoe ëja de'osicorepa pa'ico.

⁸ Jaona isihuë, de'o cañarepa si'si peoyere, cui'ne miañere suña ja'ñe.

Ja de'o cañarepa cato quëaji, sehuosicohua'i Maija'quë tsecohua'i nuñerepa yo'ojë pa'iyere.

⁹ Ja maca huiñaëpi yë'ëre capi:

“Toyajë'ë, sihuacohua'i pa'iyë, Yëi ñama hueja maca pa'ija'cohua'ire soisicohua'ipi.”

Yequeje cui'ne capi:

“Iye coca cato Maija'quë nuñerepa cocare pa'ë.”

¹⁰ Jaje caquëna, asani yë'ëpi huiñaë quëo yë'quë macana do're ja'ruhuë, ite, de'okuere pa'ni cuasaquë sihuasi'i caquë. Jaje yo'okuëna, ipi yë'ëre capi:

“Jaje yo'oma'ë pa'ijë'ë. Yë'ëje Maija'quë jo'yaë'ë. Më'ëje pa'i a'ë. Më'ë cui'ne Maija'quë do'ijë çoni payë, Jesús ayere quëacaiquëre.”

Jaje pa'ina, Maija'quëni më'ë cato jaje do're ja'ru sihuaquë yo'ojë'ë, mësaruru paquë Jesús ayere quëacaiquë cato cui'na ëapi, yë'ëre pa'i ja'ñere quëa joyo.

Caballo Poja'iquëre Tuiquë Ayere Quëaye

¹¹ Ja maca ñahuë, ma'tëmopi hui'yosico pa'iona. Jaropi ñaipi, caballo poja'iquëpi. Ite tuiquë cato iti case'eye yo'okuërepa, cui'ne nuñerepa care paquë hue'equë paji'i, i mami. Jaje pa'ipi nuñerepa cuañequëpi cui'ne nuñerepa huajoje yo'opi. ¹² I ñaco ca cato toa tsëni necase'eye pa'yerepa paji'i. I siopëre jaiye manoa pu'iquë paji'i. Jaje pa'ipi ise'e te'i asa mamire toyase'ere papi, yecohua'ije ti asa ma'ñere. ¹³ Cui'ne tsiepi tsoasi ju'i care ju'i saji'i. I mami cato: Maija'quë coca hue'equëpi. ¹⁴ Ini ma'tëmo soldado paipi tuë'ë, de'o caña suñasicohua'ipi, poja'i cañare, cui'ne si'si peoyere ju'icohua'ipi po caballohua'ini tuijë. ¹⁵ I yë'opoja'a hua'ti jëjësëcoci etapi, iye yeja pa'icohua'ire nejaja'copi. Jaëpi quëna tarapëpi cajiquë cuañeja'quë api. Jaëpi pai ñape yo'ose'ere saisipi, cuiya'i da'ca nesili caquë tsa'cu jo'aque yo'oyeje pa'ye. Cui'ne jaëpi ocuaja'quë api, Maija'quë tutu quë'irepa pëi si'seyere. ¹⁶ I ju'i care, cui'ne i quësore ñeje toyase'ere hue'epi: “Pai ëjaohua'i mëñe Ējaërepa, iti meñe cuañequërepa.”

¹⁷ Ja jeteyo'je ñahuë, huiñaëpi ësëna tsa'cu paquë nëcaquëna. Jaëpi ai tutu cuipi, si'aohua'ire peo de'oto ja'jëjë cu'icohua'ire ñeje caquë:

“Daijë'ë, tsi'sini, Maija'quë na'iquëna, aone aija'cohua'i. ¹⁸ Dani aijë'ë, pai ëjaohua'i ca, soldado pai ëjaohua'i ca, tutu quë'iohua'i ca, caballo ca, iohua'ire tuisicohua'i ca, coa si'aohua'i ca, jo'yaohua'i peocohua'i ca, jo'ya ne cuañosicohua'i ca, a'ricohua'i ca, cui'ne jaicohua'i ca, aija'cohua'ipi cuipi.”

¹⁹ Ja maca ñahuë, huajëya'ye pa'ire, cui'ne iye yeja pa'i ëjaohua'ire, iohua'i soldado pa'i ja're çoni pa'ijëna. Jaohua'i cato caballore tuiquëre, cui'ne i soldado pa'ire uihuañu'u cajë tsi'sisicohua'ipi paë'ë. ²⁰ Jaë huajëya'ye pa'i cato tsea cuañosiquë paji'i, coa cosoquë quëaquë ja're çoni, i ña hue'ñana jaiye pa'i yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñosiquë ja're. Ja yo'o iñoñeja'a quëaquë pa'ire cosopi, huajëya'ye pa'i mami toya cuañosicohua'ini, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre sihuajë yo'osicohua'ini. Ja maca, huajëya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquë quëaquë pa'isiquëre tseani ja huajëcohua'ini toa jairana azufre tsëni nëcasicon, jeo dëo cuañohuë. ²¹ Yecohua'i cato huani jeo cuañohuë, caballo tuiquë yë'opo eta hua'tiyona. Ja maca si'a ja'jëcohua'i tsi'sini jaohua'i çare ocue timë huesëhuë.

20

Mil Ometëca Aye

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmopi huiñaë tome huesë hue'ña sioconi cui'ne quëna mere tse'equë cajequëna. ² Jaëpi cajeni jai pë'ëje pa'ire tsoe hue'ña añaire, huati jare ipi Satanás hue'equëre quëna mepi sëapi, mil ometëca ñu'ija'quëni. ³ Ja maca ite sëani mil ometëcaja'a pa'ire cosoma'ë pa'ija'quëre tome huesë hue'ñana jeo tçoni sioñopi. Sioni eta sa'rona hui'yoye peoji, caquë toya sëo huesopi. Jaje pa'iquëta'are mil ometëca ti'asi maca joye cuañosiquë pa'ija'quë api, a'ri tëcahuë maca pa'ija'quëpi.

⁴ Ja jeteyo'je ñahuë, pa'ipi cuañejë ñu'i saire ja'rusicohua'ipi ñu'ijëna, pa'i ñape yo'ose'e ñajë ca de'huaja'a tutu isi cuañosicohua'ire. Ja maca ñahuë, Maija'quë coca case'eje pa'ye, cui'ne Jesús case'eje pa'ye nuñerepa tui do'ire, siopëa tē'ca tēte cuañosicohua'i joñoare. Jaohua'i cato huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre de'oquëre pa'ni cuasajë yo'oye pasicohua'i a'ë. Cui'ne i mamije toya cuañoñe pasicohua'i a'ë, iohua'i tsiana, panita'a iohua'i jëtëna. Jaohua'ipi huajëcohua'i pani cojë Cristo ja're mil ometëca cuañehüë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are yecohua'ita'a huëiye pahüë, mil ometëca tēto saisi maca huëija'cohua'ipi. Iye cato du'ru macarepa ju'isicohua'i huëiye a'ë. ⁶ Sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë tsecohua'ipi, du'ru macarepa ju'isihua'i huëiye huëicohua'i. Jaohua'ire cayaye ju'iñe aco ne hueña peoji. Coa ai jerepa jaohua'i cato Maija'quëre cui'ne Cristore necaijë pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne i ja're çoni mil ometëca cuañeja'cohua'i a'ë.

Huati Nejo Cuañose'e

⁷ Mil ometëca tēto saisi maca Satanáspi etosiquë pa'ija'quë api. ⁸ Pa'i ja maca si'aohua'ire yeja pa'icohua'ire cosoquë cui'ne Gogre cui'ne Magogre cosoja'quë api. Cosoquë jaohua'i soldado pa'ire jai pa'ire meja asi tsiaya tē'tēpa ñañeje pa'yerepa tsi'soja'quë api, uihua'cohua'ire. ⁹ Ja maca jaohua'ipi si'a yejañapi dani si'aore sa tēhuo tē'ijaë'ë, Maija'quë tsecohua'i i oicohua'i pa'i daripëre huañu'u cajë. Jaje yo'ojëta'are ma'tëmopi toa tome ëo huesopi, peo hue'ñarepa. ¹⁰ Ja maca huati pa'ire cososiquëre toa jairana azufre quë'iona jeo dëo cuañopi, huajëya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquë pa'ire quëasiquëre jeo dëo sitona. Jarona ai yo'ojë pa'ija'cohua'i a'ë, mu'señapi, cui'ne ñamiñapi carajaiñe peoyerepa.

Poja'i Ñu'i Saihuëre Pare Ñu'i Pa'i Ñape Yo'ose'e Ca De'huaye

¹¹ Ja maca ñahuë, poja'i ñu'i saihuëre, cui'ne iote ñu'iquëre. Jaë ña hue'ñare papi yeja cui'ne ma'tëmo catihuë. Catijëta'are ti peopi, tirona se jëani pa'iyëje. ¹²⁻¹³ Ja maca ñahuë, ju'isicohua'ire, jaicohua'ire, cui'ne a'ricohua'ire, ñu'i saihuë tñare pare nëcajëna. Si'aohua'i tsiayana, cui'ne yejana ju'ijë pa'isicohua'i, etasicohua'i paë'ë. Ja maca toya pëpëapi hui'yose'e paji'i. Pa'ina, cui'ne pa'i toya pëpëre paje hui'yosico paji'i. Ja maca ju'isicohua'ipi jare iohua'i yo'ose'eje pa'ye ca tēji cuañohuë, ja toya pëpëana toyase'eje pa'ye. ¹⁴ Ja jeteyo'je juni huesëye cui'ne ju'isicohua'i pa'i hue'ñaje ña coñe peopi, toa jairana jeo dëosi do'ire. Iye toa jaira cato cayaye acore se juni huesë coñe a'ë. ¹⁵ Cui'ne jarona jeo dëo cuañohuë, si'aohua'i pa'i toya pëpëna iohua'i mami toya cuañoma'cohua'i.

21

Huajë Ma'tëmo Cui'ne Huajë Yeja

¹Ja jeteyo'je ñahuë, huajë ma'tëmore cui'ne huajë yejare. Du'ru pa'isi ma'tëmo cui'ne du'ru yeja, cui'ne jai tsiaya tsoe peopi. ²Ja maca yë'ë Juanpi ñahuë, de'o daripëre pare, huajë Jerusalénre, ma'tëmopi cajecona, Maija'quë pa'i ña hue'ñapi. Nomio io huejaja'quëre caco de'oyere suñani ëja de'ose'ëje pa'io paco'ë. ³Ja maca asahuë, ma'tëmopi tutu yë'ose'e ñeje jutaquëna:

“Maija'quë pa'i hue'ña yure cato pai ja're coni pa'iye a'ë, iohua'i ja're pa'ija'quëpi. Iohua'ipi i pai pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, Maija'quëpi iohua'i pëca ja'quë pa'ija'quë api. ⁴Ja maca Maija'quëpi iohua'i oise'e tëno jecasiipi. Ja maca ju'iñe, ai yo'oye, ai cuasajë oiye, a'siye peosipi, tsoe tëto saise'e sëte, ja'në pa'io pa'ise'e.”

⁵Ja maca ñu'i saihuë ñu'iquëpi capi:

“Yë'ëpi si'aye huajëyese'e ne saoyë.”

Yequeje capi:

“Toyajë'ë. Iye coca care paye a'ë. Itina quëcojë pa'iye a'ë.”

⁶Jaje ca toquë capi, yë'ëre:

“Tsoe ne saohuë. Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa cui'ne tëjiquë, je'nëna pa'iquë. Oco ëa ju'iquëni yë'ëpi ocuasi'i pa'i oco cojerepa ayere do'i peoyerepa. ⁷Si'aye quëcosiquë etasipi, yë'ëre i pëca ja'quëre paja'quë api, cui'ne ini yë'ë mamaquëre paja'quë a'ë, si'aye iyere paja'quë api, mamaquë pa'i do'ire. ⁸Jaje pa'iquëta'are yë'ëre tuiyere yo'o jujacohua'ire, sehuoye jëa coecohua'ire, paire coecohua'ire, huaicohua'ire, yequë nomiohua'ire yo'ocohua'ire, dahuë yo'ocohua'ire, pai nese'ere ëjare pa'ë cuasacohua'ire, cui'ne coa cosocohua'ire saiye pasipi, toa cui'ne azufre tsë'isi jairana, cayaye acore se juni huesë hue'ñana.”

Huajë Jerusalén

⁹Ja maca siete huiñaohua'i aquëpi daji'i, siete ucu duruhuëa tëjijerepa ai yo'oye timëse'ere pasiquëpi. Jaëpi dani capi, yë'ëre:

“Daijë'ë. Më'ëre iñosi'i, Yëi ñama huejaja'core, i nëjore.”

¹⁰Huëo cani ñaheje pa'ye ñahuë. Ñaquëna, huiñaëpi yë'ëre jai cutihuëna sapi. Sani iñopi jai Jerusalén daripëre de'ocore pani, ma'tëmopi Maija'quë quë'ropi cajecona. ¹¹Ja daripë cato Maija'quë miañe ju'ayepi miaco paco'ë. Io miañe cato de'o quëna pë miañeje pa'ye paji'i, Jasje hue'yosi quëna miañeje pa'ye, ña etojai quëna huëje pa'ye paji'i. ¹²Ja daripë yë'rëhueja'a jai ëmë tëhuopa tëhuosico paji'i. Jaje pa'ioni doce eta sa'noa paji'i. Eta sa'noa ñape te'e huiñaë nëcapi. Cui'ne eta sa'noa ñape doce Israel pai tsëca mamire toyase'e paji'i. ¹³Ësë mëi tē'tere toaso eta sa'noa paji'i. Ëmëje'e tē'tere toaso eta sa'noa, huë'ehuë tē'tere toaso eta sa'noa, cui'ne ësë du'i hue'ñare toaso eta sa'noa paji'i. ¹⁴Jai daripë tëhuopa cato doce quëna pëana quëco paco paji'i. Ja quëna pëana Yëi ñamapi doce jëjo daosicohua'i mamire toyase'e paji'i.

¹⁵Yë'ë ja're coni huiñaë coca caquë cato i jëtëre oro tarapëre catë tarapëje pa'iore cajipi, jai daripë cuëcueja'coni, io eta sa'noa, cui'ne io tëhuopa. ¹⁶Jai daripë cato si'a yë'quë maca jaico paji'i, je'ñe tēcapë tsoaye ja'ye si'ao. Huiñaëpi i cuëcucopi jai daripë cuëcucuequëna, caya mil cui'ne docientos kilómetros paji'i. Io tsoaye, io mëne tsoaye cui'ne io je'ñe tēcapëje cui'na ja'yese'e paji'i. ¹⁷Ja jeteyo'je tëhuopa tsoayere cuëcucupi. Cuëcucuequëna, sesenta y cinco metros paji'i. Pai cuëcucueje pa'ioipi huiñaëje cuëcucueje sëte jaje paji'i.

¹⁸Jasje hue'yosi quëna pëapi nesico paco'ë, tëhuopa. Cui'ne iti daripëpi orore pase'e nesico paco'ë, sa ña etojaicorepa. ¹⁹Tëhuo pa quëco pa quëna pëa cato coa si'a de'o quëna pëapi ëja de'huase'e paji'i. Iyepi du'ru huëo hue'ña cato, jasje hue'yosi quëna, cayaye aco zafiro hue'yosi quëna, toasoñe aco ágata hue'yosi quëna, cajese'e aco esmeralda hue'yosi quëna, ²⁰Cinco aco onice hue'yosi quëna, seis aco cornalina hue'yosi quëna, siete aco crisólitopi hue'yosi quëna, ocho aco berilo hue'yosi quëna, nueve aco topacio

hue'yosi quëna, diez aco crisoprasa hue'yosi quëna, once aco jacinto hue'yosi quëna, doce aco amatista hue'yosi quëna paji'i. ²¹ Doce eta sa'noa cato doce perlaspi nese'e paji'i. Pa'ina, te'e perlapi te'e eta sa'ro tëhuocore nesico paji'i. Èja ma'arepa cato orore pase'e nesicopi sa ña etojaicorepa paco'ë.

²² Ja daripë ti peopi, Maija'quëre se huë'e. Me neni pa'ico'ni, jare i Maija'quë si'aye pa'ire papi, cui'ne Yëi ñamapi conì huë'eje pa'iohua'i pa'ito. ²³ Ja daripë cato ësë, cui'ne ñañë miacaiye peoji. ¿Me neni jaohua'i miacaiye'ni? Tsoe Maija'quëpi de'oyerepa miato, cui'ne i Yëi ñamapi conì toa tsëöpëje pa'ipi miato. ²⁴ Huasosi yejaña pa'icohua'i cato ja daripë miacaiyeja'a cu'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne pai ëjaohua'ipi iohua'i de'oyere iona isija'cohua'i a'ë. ²⁵ Io eta sa'noa sioñe ti peosipi mu'se, cui'ne jaro cato ñamije peosipi. ²⁶ Iona sajë isija'cohua'i a'ë, iye yeja pa'icohua'i Maija'quë de'o necaise'ere iñoñere, cui'ne pai yejaña ëjaërepa cajë de'oyerepa sehuojë pa'iyere. ²⁷ Jaro cato cacaye peoji, si'si nese'e, ai co'ayerepa yo'ocohua'i, panita'a cosocohua'ije. Jaro cato cacaja'cohua'i a'ë, iohua'i mami Yëi ñama tseco pa'i toya pëpëna toyasicohua'ise'e.

22

¹ Ja maca huiñaëpi iñopi, co'sija'i tsiayapi pa'iyë isi ocose'ere. Jaje pa'iopi Maija'quë cui'ne Yëi ñama ñu'i hue'ñapi etapi. ² Cui'ne ja eta ñapi jai daripë ëja ma'a jopore pare paji'i. Cui'ne tsiaya të'tëpañare pa'i soquë ñëapi nëcahuë. Te'e ometëcahuë quëicohua'ipi ñañë ñape quëico paji'i. Io ja'o cato yejaña pa'icohua'ire jujuye paji'i. ³ Jaro cato peosipi, co'aye pa'ise'e. Maija'quë cuañe ñu'ico cui'ne Yëi ñama cuañe ñu'ico ja daripëre paji'i. Pa'ina, i jo'yapi ite ñajë sihuaja'cohua'i a'ë, Èjaëre pare sëte. ⁴ I tsiare pare ñaja'cohua'i a'ë. Ñajë cui'ne i mamire iohua'i tsia tiñare pana toyase'e hue'ëja'cohua'i a'ë. ⁵ Jaro cato peosipi, ñami. Iote pa'icohua'i cato toa tsëo pë miañere co'ema'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ¿Me neni co'eye'ni? Jare ipi Maija'quë Èjaëre papi miacai pa'ija'quëre. Cui'ne iohua'ipi Maija'quë ja're conì je'nëna carajaiñe peoyerepa pa'ija'cohua'i a'ë.

Jesucristo Daiye Ja'yere Pa'iji

⁶ Ja maca huiñaëpi capi, yë'ëre:

“Iye coca cato nuñere pa'ë. Cui'ne itina quëco pajë pa'iyere pa'ë. Jare ipi Èjaë Maija'quë i joyore jëjo saopi, ite quëacaicohua'ire yequë mu'se pa'i ja'ñe quëaja'quëpi caquë. Yureta'a i huiñaëre jëjo daopi, i jo'yare quëaja'quëre yure maca esa yo'o huëo ja'ñere.

⁷ ¿Yë'ëpi esa daija'quë a'ë!”

Sihuaquë pa'ija'quë api, iye toya pëpë yequë mu'se yo'o ja'ñere quëayerere asaquë yo'oquë pa'iquë cato.

⁸ Yë'ë Juanpi itire ñaquë, cui'ne iyere asahuë. Ja ñaquë asa tëjisi maca yë'ëre iñosiquë huiñaë quëo yë'quë macana do're ja'ruhuë, ite ëjaëre papi caquë sihuaquë yo'ose'e caquë. ⁹ Jaje yo'oquëna, ipi capi, yë'ëre:

“Maija'quëre necaiquë a'ë. Më'ëje pa'i a'ë. Cui'ne më'ë ja're acohua'i i coca quëacaicohua'ije pa'i a'ë. Coa si'aohua'i iye toya pëpëna toyase'ere de'oye sehuocohua'ije pa'i a'ë. Maija'quë necaicohua'ipi pani Maija'quëni jaje sihuaquë yo'ojë'ë.”

¹⁰ Cui'ne yequeje capi:

“Iye toya pëpëre tsioma'ë pa'ijë'ë, si'aohua'ipi ñajajë caquë. Yequë mu'se tëto sai ja'ñere iye toya pëpëna toyase'ere, iti case'e huëo maca ti'a tëjjiji. ¹¹ Na'i huesësicoa. Jaje pa'ina, coa ñajë'ë, co'aye yo'oquë jare co'ayere yo'oquë pa'ijaquë, si'si nesiquë jare si'si pa'ijaquë. Jaje pa'isiquëta'are de'oquë cato jare de'oquë pa'ijaquë. Maija'quëna i pa'iyë isi huesosiquë cato, jare i ja're pa'i huesëja'quë.

¹² Yë'ëpi esa daija'quë a'ë. Dai dayë, cui'ne isija'a co'amañaje. Pai ñapere isija'quë a'ë, i yo'ose'eje pa'ye. ¹³ Yë'ë a'ë, si'anë pa'iquëpi pa'iyë. Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa, cui'ne tëjiquërepa, iti huëosiquë cui'ne saouërepa.”

¹⁴ Sihua'cohua'i pa'iyë, iohua'i caña de'oye jojacohua'ipi. Jaohua'ipi pa'i soquë yë ayere de'oye ocueye pa'iji. Cui'ne jai daripë eta sa'noaja'a de'hue cacaye pa'iji. ¹⁵ Jaje

pa'iquëta'are, hue'sena pëaja'cohua'i a'ë, tiro yo'ocohua'i cato, paire dahuë necohua'i, yequë nomiore yo'ocohua'i, paire huani jeocohua'i, pai de'huase'ere ëjare pa'ë cajë yo'ocohua'i, cui'ne cosoyere oijë cosocohua'i.

¹⁶ “Yë'ë Jesupi yë'ë huiñaëre jëjo sahuë, sehuosicohua'i tsëcare si'aye quëaja'quëre. Yë'ë a'ë, David tsëcapë aquë. Yë'ë a'ë, ñata tomesi macarepa miacai ma'ñocorepa.”

¹⁷ Maija'quë joyopi cui'ne Yëi ñama nëjopi conï cayë:

“Daijë'ë. Jaje daijë'ë cayere asani cui'neje cajë'ë. Oco ëa ju'iquë pani dani ucujë'ë, pa'iye isi ocore pare ti curi do'i peoyerepa.”

¹⁸ Yë'ëpi si'aohua'ire du'ru quëa nëoñë, iye toya pëpëna Maija'quë yequë mu'se yo'o ja'ñe toyase'ere asacohua'ire. Jaje pa'ina, paipi iye case'ere ai seña maca se mëocaisiquë pa'ito, Maija'quëpi iteje ai yo'oyere se mëocaija'quë api, iye toya pëpë toyase'e ayepi.

¹⁹ Iye toya pëpë ayere, yequë mu'se pa'i ja'ñere quëaquë toyase'ere a'ri maña nejocatu iti nejocaisiquëreje Maija'quëpi pa'i soquë yë ocueye peoyë. Cui'ne de'o daripëna cacaye peoyë. Iye toya pëpë cato quëaji, ja pa'i oco ayere, cui'ne ja de'oyerepa daripë ayere.

²⁰ Iye yo'o ja'ñe quëasiquëpi caji: “Yë'ëpi esa daija'quë a'ë.” Jaje pa'ija'quë. ¡Daijë'ë, Ëjaë Jesús!

²¹ Mai Ëjaë Jesucristopi mësarute si'aohua'ire i oiyeppi ñacai paja'quë. Jaje pa'ija'quë.